

LYŽAŘSTVÍ

ČASOPIS ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU TĚLESNĚ VÝCHOVY

ROČNÍK 69 — 1983

vedoucí redaktor JAROSLAV TROUSIL

VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

OBSAH

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Politickovýchovné články a úvodníky			Dr. Miroslav Zálešák, CSc.: Ako sa vyučuje lyžovanie vo svete	4	7
Karel Smola: Lyžaři do nového roku 1983	1	1	Ing. Václav Hubička a dr. Jan Maršík: Lyžování — umění... technika	4	8
Jaroslav Trousil: Úspěšné hodnocení lyžařů v ČSR	1	2	Jiří Žanta: Hodnocení přípravy sdruženářů — žáků z TSM	4	10
Pavel Jílek: Vítězný únor, 35. výročí sjednocení čs. tělovýchovy a lyžaři	2	1	Dr. Vladimír Hellebrandt: Porovnanie trénin-gového zaťaženia	5	7
Vladislav Krumer: Před 7. MS v letech na lyžích	3	1	PhDr. Blahoslav Komeščík: Nové poznatky v praxi lyžařského kursu	5	8
Dr. Otto Kulhánek: Poslání výkonnostního lyžování	3	5	PhDr. Ladislav Jirků: Chronometraż Světového poháru na Zadově	5	9
Jiří Pilař: Uznání obětavým organizátorům ČSS 1985 vyhlášena	4	1	Jaroslav Máša: Přehled metodických mate-riálů a jejich distribuce	5	9
Hlasy pro mír	5	16	Jaroslav Máša: Sportovní příprava sjezdaře v jednotlivých roč. obdobích	6	7
Sportovci vítají Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce	6	1	Karel Hampel: Letní výcvikový tábor v praxi TSM	6	8
Jaroslav Trousil: Úspěšná předolympijská sezóna	6	2	Ivo Doušek: O jedné obyčejné lyžařské škole	6	10
Ekonomické zabezpečení rozvoje tělesné výchovy a zkvalitnění reprezentace	7	1	PhDr. Jaroslav Potměšil: Poučení z letošní sezóny	7	7
Jaroslav Trousil: Dobré výsledky Svazu lyžování ČOV ČSTV	7	2	Josef Tremel: Poznatky ze studijního pobytu na Javoru	7	8
MěstNV Harrachov a lyžaři	7	16	Ing. Pavel Kučera: Pomoc stolního počítače MP-85	8	9
Na pražské mírové výzvě se podíleli i sportovci	8	1	Ota Mrákota: Kvalitnější v činnosti TSM	7	13
Dr. Jaroslav Potměšil a Pavel Zelenka: Hlavní úkoly čs. lyžování	8	2	PhDr. Jaroslav Potměšil: Hledáme rezervy	8	7
Karol Eidlpes: Z konferencie slovenských lyžiarov	8	3	Jaroslav Máša: Sportovní příprava sjezdaře — II.	8	8
Jubileum lyžařů a VI. sjezd ČSTV	9	1	Gaby Koubek: Kam zmizeli?	8	9
Karel Smola: Mezi dvěma sjezdy	10	1	Ing. Vlastimil Horák a Peter Škvaridlo: Čs. trenéři hodnotí sezónu 1982—83 — I.		
Bílá stopa SNP zahájí sportovní část ČSS 1985	11	1	Jiří Baroš: Poznatky z celoroční školy v běhu na lyžích	8	15
Jaroslav Trousil: IV. celostátní konference potvrdila masový rozvoj lyžování	11	4	PhDr. Jaroslav Potměšil: Úkoly olympijské sezóny	10	7
Pavel Jílek: Politickovýchovná práce v reprezentačních družstvech	11	15	PhDr. Jiří Novosad, CSc.: Tělesná připravenost našich skokanů	10	8
Pod vedením KSČ za další rozvoj tělesné výchovy, socialismus a mír!	12	1	PhDr. Juraj Hubka: Skúsenosti s optimalizáciou pri behu	10	10
			Peter Pecho: VLŠ TJ Nitra sa ďalej rozmáhá	10	12
			PhDr. Jaroslav Potměšil: Ovlivňování růstu sportovní výkonnosti	11	7
			Igor Houdek: Ošetřování a výběr lyžařské výzbroje	11	8
			Josef Tremel: Využití „bezpečnostního parkuru“ při lyžařské výuce dětí a mládeže	11	8
			Dr. Jan Weissshäutel: SWIX o mazání lyží	11	10
			PhDr. Antonín Klazar: Trénujeme s běžec-kými holemi	11	12
			Petr Jireš: Sportovní třídy ve Vrchlabí	11	13
			PhDr. Jaroslav Potměšil: Úkoly čs. lyžařské reprezentace na XIV. ZOH 1984	12	7
			Pavol Šťastný: Skúsenosti z predolympijskej prípravy čs. zjazdárov	12	5
			RNDr. Evžen Pokorný: Tréninkové zatížení našich skokanů	12	7
			Pavel Zelenka: Sport bez svatozáře	12	10
			Ing. Václav Klozar, CSc.: Schvalování sjezdových tratí	12	11
Metodické materiály			Zpravodajství		
PhDr. Jaroslav Potměšil: Jednostranné bruslení — zrychlování běhu na lyžích, nebo přestupek proti pravidlům?	1	7	Milan Urbanec: Bečvář vítězem na prvním sněhu	1	4
Ing. Karel Cihelka, CSc.: Tvoření navazovacích oblouků — II.	1	8	Výroční členské schůze oddílů zahájily předsjezdovou kampaň	1	5
Ing. Milan Hrdinka: Sportovní příprava žactva — běh na lyžích	1	9			
Ing. Václav Klozar, CSc.: Bezpečnost sjezdových tratí — II.	1	10			
Ing. Pavol Mates: Program pre kalkulátor TI-58	1	11			
PhDr. Jaroslav Potměšil: Vše pro splnění úkolů v roce 1983	2	7			
Ing. Milan Hrdinka: Sportovní příprava žactva — běh na lyžích II.	2	8			
Prom. ped. Bořivoj Dvorský: Didaktická technika ve vrcholovém sportu	2	9			
Ladislav Rygl: K zamyšlení pro práci s mládeží v závodě sdruženém	2	11			
PhDr. Jaroslav Potměšil: K výchově mladých běžců na lyžích	3	7			
Ladislav Jirka: Automatizované zpracování dat v běhu na lyžích	3	8			
MUDr. Milan Jirásek a MUDr. Petr Krejčí: Provádění kontroly dopingu	3	10			

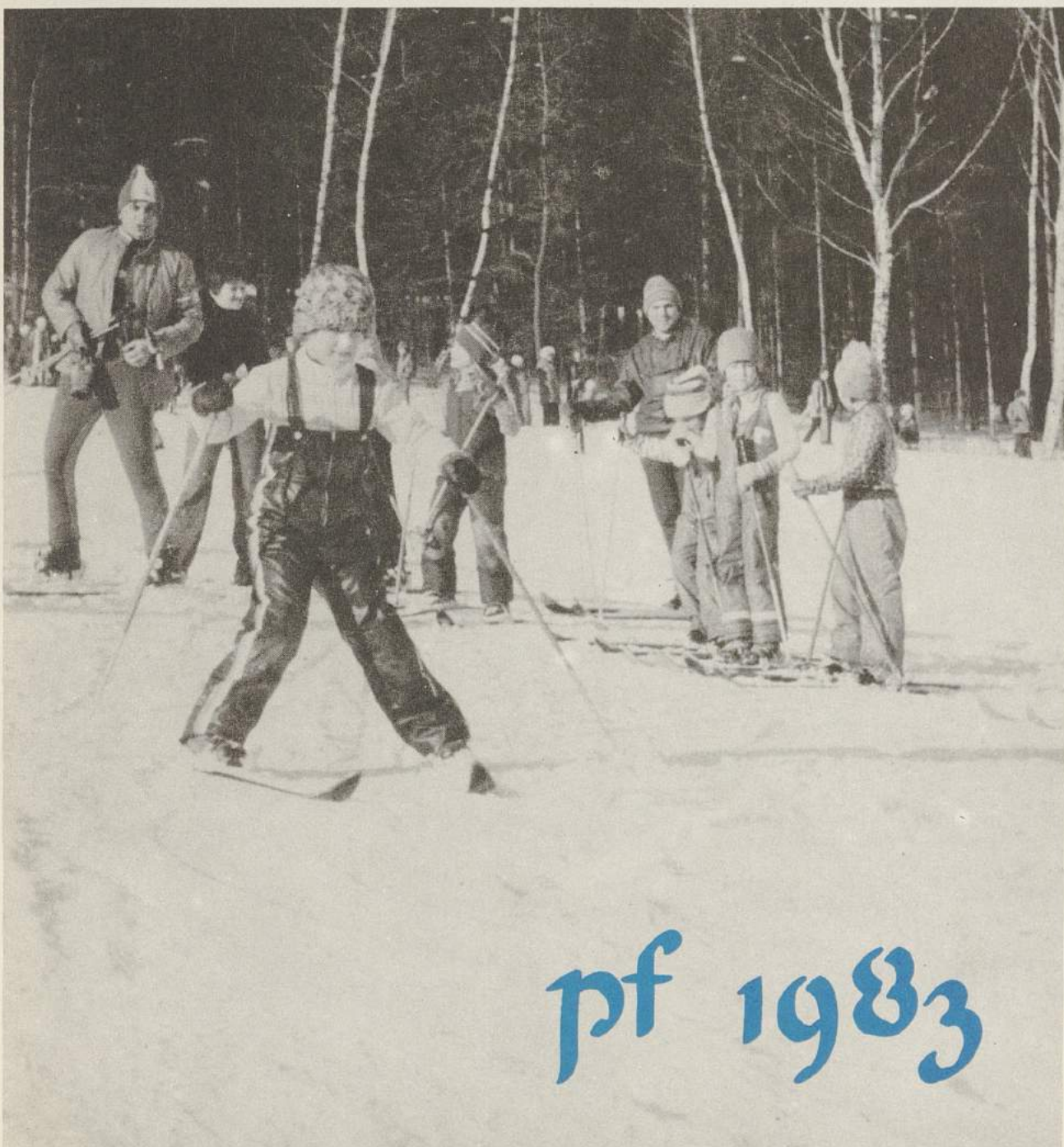
	Čís.	Str.		Čís.	Str.
-tr-: Světová přehlídka juniorů v Kuopiu	1	6	Antonín Husák: Triumf jugoslávského žactva na Ski-Interkritériu	6	12
Světové poháry zahájily lyžařskou sezónu	1	13	Pavel Benc vítězem	6	13
Zajímavosti z FIS	1	13	Zajímavosti ze světa	6	14
Zajímavosti ze světa	1	14	Ing. Miroslav Jarouš: Český pohár sjezdařů	6	15
Harrachov před MS	1	16	-mš-: Československý pohár ve sjezdových disciplínách	6	15
Dr. Otto Kulhánek: Kongres FIS a SP ve sjezdových disciplínách	2	2	Krajské konference potvrdily masový rozvoj lyžování	6	16
Turné tří můstků	2	3	Československý pohár 1983 klasiků	6	16
Fin Nykänen vítězem 31. Intersportturné	2	4	Ján Mráz: Čo nového vo FIS po kongresu	7	6
Jaroslav Trousil: Úspěch Pavla Ploce v XX. Bohemii	2	5	Zajímavosti ze světa	7	14
Květa Jeriová opět Královnou bílé stopy	2	5	Úspěšný průběh krajských konferencí	7	16
Jaroslav Trousil: Norky a čs. běžkyně dominovaly v Zadově	2	6	-cp-: Úspěch gottwaldovské mládeže	7	16
-om-, -vs-: Den lyžařů za nepříznivých podmínek	2	13	Dr. Otto Kulhánek: Průběh a tendence skokanské sezóny 1982—83	8	4
Jilemnické kritérium	2	13	Ján Mráz: Čo nového vo FIS po kongresu	8	5
Zajímavosti ze světa	2	14	Bohuslav Rázl: Před kontrolními testy běžců a běžkyň	8	6
Světové poháry v plném tempu	2	15	Ing. Vlastimil Horák a Peter Škvaridlo: Čs. trenéři hodnotí sezónu 1982—83 — I.	8	11
Výroční členské schůze potvrdily rozvoj lyžování	2	16	VC Frenštátu do druhé desítky	8	12
Harrachov ve znamení MS v letech	3	2	Doc. dr. Felix Chovanec, CSc.: Třicet let fakulty tělesné výchovy a sportu	8	13
Jaroslav Trousil: O mistrovské tituly na Jizerce	3	4	Zajímavosti ze světa	8	14
-jt-: Úspěšný start Jiřího Berana ve Světové běžecké lize	3	6	Čs. lyžaři na trávě	8	16
Ing. Pavel Borský: Seminář zástupců veřejných lyžařských škol	3	9	Vítězka SP Hämäläinenová	8	16
Přebory skokanských nadějí	3	9	Dr. Otto Kulhánek: Světové poháry 1982—83 v běhu	10	3
6499 účastníků X. Bílé stopy	3	10	Jaroslav Trousil: Pavel Ploc vítězem VC Frenštátu	10	6
-tr-: Ani obleva pořadatele Jizerské padesátky nezlomila	3	11	Kontrolní testy běžců a běžkyň	10	11
-jk-: Rekordní zájem o „STOPU“	3	11	Ota Mrákota: Jubilejní soutěž mladých skokanů	10	13
Jaroslav Trousil: Mistrovství ČSSR skokanů a sdruženářů	3	12	Zajímavosti ze světa	10	14
Zajímavosti ze světa	3	13	-tr-: Juniorští skokani v přípravném období	10	15
Světové poháry do závěru	4	14	Peter Škvaridlo: Združenári pred ZOH 1984	10	15
Výroční členské schůze oddílů hodnotí masový rozvoj lyžování	3	16	-jp-: Léto gottwaldovských lyžařů	10	16
Jaroslav Trousil: Ostwald mistrem světa v letech	4	2	Dr. Otto Kulhánek: Co nového ve FIS po kongresu	11	2
PhDr. Jaroslav Potměšil: Sarajevo 1983 klasiků — I.	4	4	Miloslav Bělonožník: Pátý ročník SP skokanů	11	6
Ján Mráz: Čo nového vo FIS?	4	6	Pavel Zelenka: Kontrolní motorické testy sjezdařů	11	12
Světová běžecká liga	4	11	Petr Jirše: Sportovní třídy ve Vrchlabí	11	13
Jaroslav Trousil: M. Kolář nástupcem B. Zemana	4	12	Zajímavosti ze světa	11	14
Ing. Václav Setnička: XXIX. ročník Po hřebenech Krkonoš	4	13	-jt-: Úkoly lyžařů po konferenci	12	2
Zajímavosti ze světa	4	14	Zajímavosti ze světa	12	14
P. Mahre potřetí vítězem SP	4	15	-jk-, -tr-: Jizerská padesátka se změnami?	12	15
První okresní konference	4	16			
Jaroslav Trousil: Harrachovské ozvěny mistrovství světa v letech	5	4	Různé		
Jaroslav Trousil: Sdružený závod ozdobou XVIII. Tatranského poháru	5	6	Dr. Otto Kulhánek: Media ve službách lyžování	1	3
Noví juniorští mistři světa	5	10	Zdeněk Ciller: Trenér Zdeněk Ciller radí jak správně namazat lyže — I.	1	15
P. Mahre a McKinneyová vítězí SP sjezdařů	5	11	Vzorný trenér Antonín Tušil — 65 let	1	16
Beran a Paulů vybojovali poslední tituly	5	13	Zdeněk Ciller: Trenér Zdeněk Ciller radí jak správně namazat lyže — II.	2	12
Antonín Husák: XIII. ročník Juniorkritéria	5	13	Vývoj světového rekordu skokanů	3	3
Zajímavosti ze světa	5	14	Jaroslav Trousil: Vzpomínka na vítězství Karla Kodejšky	3	3
Josef Tremel: Šumavské chumelení	5	15	Dr. Otto Kulhánek: Poslání výkonnostního lyžování	3	5
-jk-: Tituly Východočechům	5	15	František Táborský — 75 let	3	16
Skokani na hmotě	5	15	Blahopřání k padesátinám	4	3
Úspěšný průběh konferencí lyžařů	5	16	Magda Holá: Jasná — kandidát MS v jazdovom lyžování	4	11
Lyžařské závody na trávě	5	16	Ing. Karel Pilný: Pozvánka na veletrh	4	13
PhDr. Jaroslav Potměšil: Sarajevo 1983 klasiků — II.	6	3	PhDr. Jaroslav Potměšil, CSc.: Zamyšlení nad letošní sezónou	5	2
Deset vítězství Matti Nykänena	6	6			
Olga Kadlecová: Deset let sportovních tříd v Novém Městě na Moravě	6	11			

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Výročí tragické smrti Hanče a Vrbaty	5	3	První lyže domácí výroby	9	12
Dr. Otto Kulhánek: Závod ve sjezdu — co rozhoduje o vítězí?	6	4	Začátky ve Vysokém nad Jizerou	9	12
Lanovkou na Horečky	6	5	Naši mistři lyžování od roku 1896 až po dnešek	9	13
Žebříčky, žebříčky	6	12	Vývoj rekordu našich skokanů	9	16
Čs. reprezentační družstva pro sezónu 1983—84	6	13	Čeští lyžaři patří k zakladatelům FIS	10	2
Dr. Otto Kulhánek: Retrospektiva SP 1982—83 ve sjezdových disciplínách	7	4	Ing. Vlastimil Horák: Léto bez ledovců a trochu jinak	10	5
Zbyněk Žďárský: Vyškovští lyžaři se činí	7	12	Výstavba ve Špindlerově Mlýně	10	5
Ing. Josef Burda: Situace v lyžařské výstroji a výzbroji	7	13	Přehled VLŠ v ČSR — II.	10	10
Hana Hříbková: Úspěšná cesta ústec- kých lyžařů	7	15	Elitex Jablonec se stará o běžce	10	13
Žebříček běžců	7	15	Vladimír Pašiak: Lyžovanie v okrajo- vých oblastiach	10	16
Standardní lyžařské běžecké tratě v ČSR	8	7	+ Jiří Kadlec	10	16
Přehled VLŠ v ČSR — I.	8	10	Prvé jasanové lyže	10	16
+ Ing. Miloš Skřivánek	8	13	Kalendář čs. vrcholných lyžařských soutěží 1983—84	11	16
Blahopřání k jubileu	9	2	Změny v Pravidlech lyžařských závodů	12	12
Jiří Pilař: 80. výročí založení svazu lyžování	9	3	VLŠ TJ Banka Piešťany	12	15
O první titul mistra Království českého	9	5	Noví ústřední rozhodčí	12	16
PhDr. Jaroslav Potměšil: K jubileu lyžařů	9	6	Dr. Otto Kulhánek 75 let	12	16
Jan Kubát: SKI Jilemnice a jubileum svazu lyžování	9	10	Lyžařský maratón Šumavskou stopou	12	16
Dr. Karel Daněk, CSc.: Nejméně devadesát let lyžování na Vysočině	9	11	-zž-: Suchý slalom v Ruprechtově	12	16
			Poděkování	12	16
			V TSM Špičák v létě neodpočívali	12	16

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ LEDEN 1983 ♦ Kčs 3,—

1

pf 1983

O PRVNÍ BODY Světových pohárů 1983

V prosinci loňského roku byl zahájen nový ročník Světových pohárů 1983. Zajímavé boje nám připomínají tři obrázky. Na prvním z nich mistr světa Rakušan Harti Weirather, který 5. prosince zvítězil v zahajovacím sjezdu SP ve švýcarském Lagalpu. Na druhém neúspěšnější čs. lyžařka Květa Jeriová na trati vítězného zahajovacího závodu SP v běhu žen na 5 km druhou prosincovou neděli v italském Val di Sole. Na třetím tři sjezdáři, kteří získali nejvíce bodů v premiéře 17. ročníku SP v Lagalpu: zleva třetí Švýcar Petr Müller, vítězný Rakušan Harti Weirather a jeho krajan Franz Klammer, který obsadil druhé místo.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

31. ROČNÍK
INTERSPORTTURNÉ

SVĚTOVÉ POHÁRY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

*MLÁDÍ JE NADEJÍ ÚSPĚŠNÉ BU-
DOUCNOSTI ČS. LYŽOVÁNÍ. O SPRÁV-
NOU VÝUKU SE STARAJÍ VEŘEJNÉ
LYŽAŘSKÉ ŠKOLY. NA TITULNÍ
STRÁNCE OBÁLKY JE ZÁBĚR Z VÝ-
UKY NEJMENŠÍCH DĚTÍ VLŠ JEŠTĚ
LIBEREC. STEJNĚ ÚSPĚŠNÉ LYŽO-
VÁNÍ V NOVÉM ROCE 1983 PŘEJEME
VŠEM VYZNAVAČŮM BÍLÉHO SPOR-
TU A HODNĚ ÚSPĚCHŮ NAŠIM RE-
PREZENTANTŮM. — OBRÁZEK NA
ZADNÍ STRÁNĚ OBÁLKY UKAZUJE
S JAKOU CHUTÍ ZÁVODÍ NAŠE MLÁ-
DEŽ.*

Lyžařství

Ročník 69

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, I. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Posměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá pošta a každý doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. prosince 1982.

ISSN - 0323 - 1445

Do nového roku 1983

Vstupujeme do nového roku 1983, roku, v němž si připomeneme 35. výročí Vítězného února a sjednocení čs. tělovýchovy, 40. výročí podepsání Smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československem a Sovětským svazem. V novém roce připravujeme IV. český a slovenský sjezd ČSTV, VI. sjezd ČSTV a oslavíme jubileum 80 let organizovaného lyžování v českých zemích. Naši sportovci se výrazně projeví na červnovém Světovém kongresu mírových sil v Praze.

Důsledné plnění závěrů XVI. sjezdu KSČ, V. sjezdu ČSTV a usnesení plenárních zasedání ÚV ČSTV přineslo řadu dobrých výsledků na všech úsecích činnosti. První výroční členské schůze a konference lyžařských oddílů potvrdily zvýšenou celospolečenskou angažovanost jejich členů, další úspěšný rozvoj čs. tělovýchovy a lyžování, prohloubení politickovýchovné práce, zlepšení organizátorsko-řídící činnosti a kvality tréninkového procesu a příkladnou péči výchově mládeže. K hodnocení výsledků a celkové činnosti, jakož i posouzení úkolů pro budoucí období je třeba přistupovat s kritickou náročností. Nezapomínejte na analýzu nedostatků a problémů, jejich příčin a stanovení postupu a způsobu jejich úspěšného řešení a odstraňování. Při náročném hospodářské situaci je třeba důsledně plnit požadavky efektivnosti a úspornosti, snažit se o zabezpečení zvýšení vlastních příjmů zejména pořádáním sportovních a kulturních akcí, jejich lepší propagací, z oddílových příspěvků, veřejných lyžařských škol i pro neorganizovanou veřejnost atd.

Českoslovenští lyžaři v uplynulém roce se pochlubili několika úspěchy v nejvýznamnějších mezinárodních soutěžích. Nejvíce si ceníme dobrých výsledků běžkyň na 34. mistrovství světa v klasických disciplínách v Oslu, především bronzové medaile Květy Jeriové na 10 km, jejího pátého místa na 5 km a třetího pořadí v celkové klasifikaci Světového poháru běžkyň. Tyto úspěchy se projeví i zařazením Jeriové na šesté místo žebříčku nejlepších čs. sportovců roku 1982 v anketě sportovních novinářů. Ocenění zasluhuje i šesté pořadí Anny Pasiárové na 5 km na MS a stejné umístění v SP, páté místo štafety žen na 4x5 km v Oslu, vítězství Blanky Paulů na Tatranském poháru a její sedmé pořadí v SP, jakož i páté místo Olgy Charvátové v kombinaci na mistrovství světa ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu. K dobrým výsledkům patřilo pět vítězství Charvátové v Evropském poháru ve sjezdových disciplínách, druhé místo Miloše Bečváře na 15 km v závodě SP v italském Castelrottu, druhé pořadí Ivana Pacáka v kombinaci v Adelbodenu, vítězství Jaroslava Kohůta v maratónu na Svátku severu v Murmansk, výsledky Petra Lisičana na severském turné v závěru sezóny, vítězství sdruženáře Miroslava Kopala v Reit im Winkl, šesté pořadí Miroslava Slušného ve skoku a štafety na 3x10 km na mistrovství světa juniorů v Murau, čtyřnásobné vítězství Mileny Milanové a dvojnásobné Petra Jurka na Družbě ve sjezdových disciplínách na Špičáku v Jizerských horách.

Částečné zlepšování výkonnosti se projevilo i u skokanů a sdruženářů. Nepodařilo se jim však splnit výkonnostní cíle v hlavních mezinárodních soutěžích — na mistrovství světa — stejně jako běžcům a sjezdařům. Pro tyto disciplíny a sjezdařky rozhodující pro zajištění účasti na ZOH 1984 budou letošní výsledky v předolympijských soutěžích v Sarajevu a na mistrovství ČSSR. Vedení svazu se snažilo zajistit dobré podmínky reprezentačním družstvům ve všech disciplínách pro přípravu na novou sezónu a nezapomínalo ani na juniorské týmy.

Komise vrcholového lyžování a subkomise jednotlivých disciplín v uplynulém roce dále zlepšily svou činnost stejně jako realizační týmy jednotlivých družstev. Snažíme se pohotově řešit některé problémy se zajišťováním spídkové výstroje a výstroje pro reprezentační družstva, jakož i přípravy při nedostatku sněhu v úvodu sezóny na našich horách.

Pokročili jsme dále v oblasti výkonnostního lyžování zásluhou dobré práce republikových svazů. V oblasti masového lyžování zintenzivněním činnosti lyžařských oddílů, rozšířením počtu veřejných lyžařských škol, masových náborových soutěží a akcí a zásluhou obětavých našich cvičitelů dosahujeme pozoruhodných výsledků. Ještě masovějšímu rozvoji našeho sportu často brání nedostatek vhodné výstroje, přestože se situace ve srovnání s předchozím rokem zlepšila.

Nástupem do jubilejního 80. roku organizovaného lyžování byl první lednovou nedělí Den lyžařů. Práli bychom si, aby nový rok přinesl hodně mezinárodních úspěchů čs. lyžování a naší socialistické tělovýchově, další zvýšení počtu masových lyžařských akcí, nositelů lyžařských vložek a odznaků Lyžař ČSR, jakož i výukových turnusů VLŠ. Organizační výbory a oddíly svědomitě připravují i řadu mezinárodních závodů. Nejvýznamnější událostí bude VII. mistrovství světa 1983 v letech na lyžích v Harrachově. Očekáváme, že všechny tyto závody budou důstojnou propagací ČSSR a našeho lyžování a přispějí k posílení mírové spolupráce.

V závěru bych chtěl poděkovat všem činovníkům a členům lyžařských oddílů za jejich zásluhou práci v uplynulém roce, závodníkům a závodnicím za jejich úsilí k splnění všech vytčených cílů, úspěšné reprezentace naší socialistické vlasti a čs. lyžování. Společně učiníme vše pro to, aby jubilejní 80. rok našeho organizovaného lyžování se zapsal významně do jeho historie.

KAREL SMOLA, předseda VSL ÚV ČSTV

Úspěšné hodnocení lyžařů v ČSR

Již 86 veřejných lyžařských škol. — V roce 1982 celkem 46 298 nových nositelů stříbrného a zlatého odznaku Lyžař ČSR.

Soustavnou pozornost věnuje výbor Svazu lyžování ČÚV ČSTV masovému rozvoji lyžování. Nejlépe to znovu potvrdila zpráva představenstva VSL UV ČSTV na 8. plenárním zasedání 20. listopadu 1982 v Praze, přednesená místopředsedou svazu s. Mirkem Prokopem, i řada diskusních příspěvků. K plnění tohoto úkolu přispívá zejména činnost veřejných lyžařských škol a představenstvo svazu vyslovilo poděkování oddílům za iniciativní přístup v poskytování služeb lyžujícím veřejnosti.

Počet veřejných lyžařských škol v ČSR v době plenárního zasedání se rozšířil na 86, v nichž pracuje více než 1600 cvičitelů. Staly se významným činitelem masové tělesné výchovy na dobré kvalitativní úrovni. Od počátku jejich činnosti prošlo uzavřenými výukovými cykly 170 000 frekventantů všech věkových kategorií, převážně dětí a mládeže. Přijaté závěry orientují svaz k důslednému dodržování zásad řízení VLS, více propagovat jejich činnost ve sdělovacích prostředcích, plánovitě zvyšovat odbornou kvalifikaci cvičitelů VLS, zřizovat další veřejné lyžařské školy, kde jsou vytvořeny kádrové a výcvikové podmínky a usilovat o zajištění prostředků sloužících ke snižování úrazovosti.

K rozvoji masového lyžování přispívá také akce Lyžuje celá rodina. Při hodnocení bylo konstatováno, že je úspěšná a získává stále více zájemců. Bude v ní pokračováno i v nové sezóně.

Vybraným masovým soutěžním prostředkem se stala soutěž o odznak Lyžař ČSR. V roce 1982 bylo uděleno 46 298 stříbrných a zlatých odznaků. Největším počtem 8930 odznaků významenal uchazeče pražský svaz, Jihočeský kraj udělil 7975 a Východočeský kraj 7470 odznaků. V jednotlivých krajích se uskutečnily soutěže o regionální vložky, které získalo 44 027 lyžařů. Nejvíce vložek již tradičně bylo uděleno v Praze — 25 200, v Severočeském kraji 9000 a ve Východočeském kraji 4200. Tato akce je připravena i v roce 1983.

Stále větší pozornosti se těší Jizerská padesátka, Jablonecký maratón, Krušnohorská padesátka, akce Ve stopě Jizerské padesátky a Zlaté lyže Ceskomoravské vysočiny a další masové a náborové lyžařské soutěže.

Plenární zasedání potvrdilo svědomitou přípravu Dne lyžařů 2. ledna 1983, symbolického nástupu do nové sezóny a zahájení oslav 80. výročí založení organizovaného lyžování v českých zemích. Je příležitostí k upevnění spolupráce se všemi svazovými partnery s cílem aktivizovat další občany k pravidelnému aktivnímu pohybu v návaznosti na celostátní akci Pohybem ke zdraví.

Sedmé plenární zasedání VSL ČÚV ČSTV hodnotilo politickovýchovnou činnost v lyžování. Přijaté závěry byly projednány v představenstvu, v jednotlivých odborných komisích a přijata opatření k jejich postupné realizaci. Hlavní pozornost byla věnována jednotnému výchovnému a výcvikovému působení, kde i při ur-

čitém zlepšení výbor svazu spatřuje největší rezervy v ovlivňování morálních postojů sportovců. Je třeba zdůraznit potřebu trvalého sledování a hodnocení přístupů trenérů, cvičitelů a ostatních funkcionářů k morální výchově z pozic socialistické morálky, transformovaných do specifických podmínek lyžování. Výchova takových rysů, jako jsou například socialistické viastenectví, internacionalismus, humanismus, kolektivismus — účta k druhému, smysl pro čestné jednání se musí odehrávat i ve sportovních situacích. To znamená, že je nutné mít při výchovné práci na zřeteli priorit u obecných norem v každé situaci — v tréninku i soutěžích. Je třeba dosáhnout toho, aby výchovné otázky byly řešeny z určitého nadhledu a nenahrazovaly dílčí zisk, třeba vítězství nad trvalé hodnoty výchovy. Zásadovost ve výchovném působení by měla vyplývat především z kvality trenérů, cvičitelů a funkcionářů — jejich výchovná činnost je v tomto smyslu rozhodující a prvořadá.

Představenstvo VSL ČÚV ČSTV zdůrazňuje tuto otázku zejména proto, že nejčastější výchovné problémy patří ve slabé kazni, disciplíně, špatném vztahu ke společenskému majetku, v sobectví, vypočítavosti a také v porušování životasprávy. Dalším přijatým závěrem je zkvalitnění využití výchovné složky při školení, doškolení, seminářích, aktivech a podobně, což bylo zahrnuto do plánu politickovýchovné komise. Je třeba si uvědomit, že kritériem účinnosti musí být konkrétní výsledky členů lyžařských oddílů při plnění celospolečenských úkolů.

V socialistickém soutěžení je hlavní pozornost zaměřena na zkvalitnění obsahu závazků a uplatňování kvalitativních ukazatelů s cílem odstranit formální přístup k některým kritériím. O aktivu Vzorných lyžařských oddílů a kolektivů mládeže jsme referovali v 11. čísle Lyžařství 1982 a o úspěších na tomto úseku ještě také ve 12. čísle. V soutěži krajských politickovýchovných komisí byl nejúspěšnější Severočeský kraj před Severomoravským a Středočeským krajem.

Byl dopracován návrh směrnic k pohybu na horách, který řeší především účelný a bezpečný pobyt a pohyb na horách s cílem předcházet účinnými opatřeními vzniku úrazů a mimořádných událostí. Na tomto materiálu se podílí svaz turistiky a Horská služba. Bude projednán postupně ve všech zainteresovaných složkách a jistě vejde co nejdříve v platnost.

Záběr z akce Ve stopě Jizerské padesátky, která je nejlepším dokladem masového rozvoje lyžování a soustřeďuje na startu mnoho neorganizovaných lyžařů

Uskutečnily se aktivy trenérů všech disciplín, které hodnotily současný stav kvality tréninkového procesu a přijaly závěry k jeho zkvalitnění. Zpracovány byly programy sportovní přípravy mládeže v oddílech pro jednotlivé disciplíny. Osvědčilo se zřízení čtyř trenérských rad a přispělo ke zkvalitnění řízení jednotlivých disciplín, ovlivnilo realizaci přijatých závěrů ke zvýšení kvality a účinnosti tréninkového procesu. Ve všech disciplínách se uskutečnily testovací srazy tréninkových středisek mládeže.

O změnách ve struktuře soutěží pro další soutěžní období, které znamenají zvýšení efektivity vynakládaných prostředků, hovořil předseda sportovní technické komise s. ing. Miroslav Jedlička. Předpokládáji úsporu asi 125 000 Kčs. Bude třeba prohloubit kontrolu a pravidelné hodnocení efektivity využívání finančních prostředků, bez falešné idealizace posuzovat efektivnost akcí a přijímat konkrétní opatření v případech, kdy akce jsou neefektivní. Ocenění zasluhuje finanční podpora České státní pojišťovny veřejným lyžařským školám v jednotlivých krajích.

Diskuse byla zaměřena na další masový rozvoj lyžování především mezi mládeží, úspěšnou přípravu Dne lyžařů a veřejných lyžařských škol na novou sezónu, prohloubení politickovýchovné práce, zintenzívnění činnosti před výročními členskými schůzemi oddílů, okresními a krajskými konferencemi. Hovořilo se o celospolečenské angažovanosti lyžařů, jejich brigádnickém úsilí při budování nových vleků, úpravě můstků, sjezdových a běžeckých tratí, jakož i zlepšování ubytovacích podmínek v horských oblastech. Zasloužnou obětavou prací lyžařů ocenil zástupce představenstva ČÚV ČSTV Karel Franěk.

JAROSLAV TROUSIL

Media ve službách lyžování

Významným pomocníkem pro rozvoj sportu jsou i moderní sdělovací prostředky: tisk, rozhlas, televize a sportovní film. Jejich úkolem je pohotově odpovídat na aktuální otázky, pomáhat objasňovat podstatu a závažnost problémů, před kterými to či ono odvětví sportu stojí a které řeší, jinými slovy provádět účinnou propagaci sportu. Působení medií na úseku sportu není prací ledajakou, která z jakéhosi nadhledu pouze registruje průběh závodu nebo některé ze schůzí tělovýchovných orgánů, např. výročních schůzí, konferencí nebo sjezdů. Činnost sdělovacích prostředků je důležité tvůrčí působení, jehož efektivnost je podmíněna profesionální dovedností sportovních novinářů, rozhlasových a televizních pracovníků a uměním dokonale ovládat všechny současné prostředky a metody propagace. Proto také především televize, a to ve světovém měřítku, zaměřená stále více bývalé aktivní závodníky a trenéry jako spolupracovníky, schopné osvětlovat průběh závodu také z jiného, pro diváka zajímavého, pohledu. Mimořádný význam propagace sportu prostřednictvím medií je dán i výjimečnou šíří a efektivností svého účinku. Doslova milióny lidí různého věku a povolání se denně dostávají do sféry sportovní propagace.

Ze zkušeností v lyžařském sportu víme, že Světový pohár ve sjezdových disciplínách jako dlouhodobá, celosezónní soutěž vděčí za svou popularitu a úspěch v nemalé míře podpoře ze stran tisku a televize. Víme také, že např. Světový pohár v běhu na lyžích, který nemá onu podporu sdělovacích prostředků, které se dostává SP ve sjezdových disciplínách, zdaleka ještě nezískal tolik potřebného uznání a zájmu ze strany diváků.

SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY A DIVÁK

Účinná propagace sportu ovšem není jednostrannou, nebo výhradně záležitostí novinářů, rozhlasových a televizních pracovníků. Důležitými aktéry jsou i diváci a závodníci. Zde je nutno říci hned úvodem, že vztah mezi mediem a divákem není bez problému. Každý lyžařský fanoušek se s velkým nadšením rád podívá na přímé vysílání ze závodů SP v Kitzbühelu, Wengenu, Oberstdorfu, v Tatrách nebo v Harrachově. Méně nadšený bude při vysílání lyžařské masové akce. Je to onen věčně živý spor o skladbě programu sportovního vysílání. Najít v této otázce uspokojivé řešení, najít cestu k divákovi, cesty nepochybně dlouhé a kamenité, není ani nebude jednoduché. Nicméně kompromisní řešení mezi oběma partnery je důležitou podmínkou pro budoucí rozvoj lyžařského sportu v naší zemi. Masovému a výkonnostnímu lyžování je ve sportovním tisku a zejména v televizi vyhrazen zatím malý prostor. To není československé specifikum, ani zvláštnost ryze lyžařská, nýbrž jde o situaci, známou v mnoha jiných státech a týká se prakticky všech odvětví sportu.

SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY A ZÁVODNÍK

Dalším aktérem vedle diváka jsou závodníci a jejich doprovod, trenéři, vedoucí družstev, funkcionáři svazu. Ani vztah mezi závodníky a jejich doprovodem na straně jedné a sdělovacími prostředky na straně druhé, nemusí být vždy ideální. Pokud jsou úspěchy je vše v pořádku. Jakmile se dostávají neúspěchy, dochází k rozladění. Při neúspěších bývá pracovníkům televize a sportovním reportérům, ať právem či neprávem, vytýkána neznalost faktů, pozadí a vlastních příčin neúspěchu. Často i neobjektivnost, nezodpovědnost a jiné „nectnosti“. Zcela spe-

cifickou výtoku — zejména trenérů, bývá tvrzení, že prognózy na výsledek v závodě byly zpravodaji koncipovány příliš optimisticky, v rozporu s reálnou šancí závodníků. Veřejnost v zajetí takových předpovědí pak vyvíjí nadměrný tlak na toho či onoho závodníka, což nakonec vede k jeho psychickému selhání v závodě.

Každý závodník, který se angažuje ve vrcholovém sportu, musí hromadné sdělovací prostředky akceptovat s jejich zpravodajskými přednostmi, které v případě úspěchu přijímá rád, i s jejich nevýhodami, které při neúspěších bývají bolestivé. Musí se s nimi shodnout, spřátelit. Žádný závodník se při významných závodech nemůže veřejnosti skrýt, stáhnout do ulity a zapřít se mediím. Mnoho závodníků a funkcionářů tuto pravdu zná a přešlo k taktice vytvářet při větších závodech příjemné klima, hledat vždy dobré spojení s tiskem a televizí. V Oslu a ve Schladmingu se závodníci a trenéři mnoha zemí denně scházeli s pracovníky medií svých zemí, aby s nimi pohovořili o problémech, úspěších i neúspěších a tím pozitivně ovlivnili jejich zpravodajství. Informace závodníků a trenérů z pozadí závodního dění, které jinak

byly pro novináře nedostupné, nepochybně přispěly k větší objektivitě zpráv, odesílaných redakcím. Zcela objektivně však je nutno přiznat, že není možno požadovat, aby se novinář se závodníky zcela identifikoval, novinář musí zůstat vždy kritikem, to je jeho vlastní poslání. Nesprávné, podle mého názoru, jsou i teorie o nadměrném psychickém tlaku na závodníka. Víme, že vrcholový závodník pocituje vždy psychický tlak, vyvolávaný ze strany veřejnosti [vždyť jí za svůj výkon odpovídá], musí však umět se s ním vyrovnat. I to musí být trénováno. Jeden příklad za všechny: rakouští sjezdaři a sjezdařky ve Schladmingu bojovali po celé mistrovství světa s enormní nervovou zátěží, nic se jim nedařilo. „Neúspěchy“ však je, ani funkcionáře svazu, nezlomily. Úspěch se dostavil až poslední den mistrovství ve sjezdu mužů. Z 12 možných vítězů vyhrál ten, kdo jediný zajel bez chyby, Rakušan Harti Weirather. Hlubokému propadnutí do neznáma byli Rakušané ušetřeni, vše bylo zachráněno. Jediný úspěch usmířil celý národ a vnesl klid, pohodu a zadostiučinění do celého družstva. Říci je nutno ovšem celou pravdu, někteří lyžaři a lyžařky na MS 1982 ve Schladmingu a v Oslu nervové zatížení nezvládli. Nebyla to jen Irene Eppleová, vynikající závodnice NSR, která ze Schladmingu předčasně odjela, ale i Phil Mahre a Andreas Wenzel, a také Roger Ruud v Oslu, který ještě před dvěma roky byl na Holmenkollenu dvakrát vyhlášen vítězem.

V posledních letech vstoupilo sportovní zpravodajství z významných soutěží, konkrétně mám na mysli např. obě MS 1982 v klasice a ve sjezdovém lyžování, do nově, kvalitativně vyšší, etapy vývoje. Důležitou roli v něm přejímá sám závodník, který se stává spoluautorem reportáže. Není jednoduché se postavit před ka-

Dramatický záběr štafetového závodu mužů 4 x 10 km na mistrovství světa 1982 v Oslu, soubor Nora Odvára Braa s Alexandrem Zavjalovem (SSSR)

meru a hovořit do mikrofonu; dá se to však naučit. Klasickým příkladem je novopečená trojnásobná mistryně světa a vítězka SP 1982 dvacetiletá Erika Hessová. Z naivního, ještě před rokem plachého děvčátka, se stala pohotová, inteligentní a rozšafná mladá žena, která ve Schladingu přímo zazářila nejen svými výkony na tratích, ale i projevem před kamerou.

SCHLADING

Reportáže ze Schladingu byly impozantní demonstrací moderního zpravodajského mistrovství. Akreditováno bylo asi 1000 novinářů, rozhlasových a televizních zpravodajů z 45 států všech kontinentů. Každý večer hovořili před kamerou všichni medailisté, odpovídali na otázky reportérů a vypovídali o sobě. Velkým obohacením byla přítomnost početné závodní prominance: Sailer, Schranz, Killyho, Zwillinga, Tritschera, Neurathera, Rosi Mittermaierové, Annemarie Moserová-Prölllové, Marie-Therés Nadigové a dalších. Vyořili vysoce odbornou kulisu mistrovství, komentovali průběh a výsledek jednotlivých závodů, porovnávali s minulostí v tisku, před kamerou a do mikrofonu. Odhadovalo se, že sjezdové MS 1982 sledovalo asi 600 milionů televizních diváků. Takovou popularizaci lyžování, vedenou s profesionální virtuozitou, naše generace dosud nezažila.

Bečvář vítězem na prvním sněhu

V rámci plánované sportovní přípravy čs. reprezentačního družstva lyžařů-běžců se tým zúčastnil výcvikového tábora na prvním sněhu v SSSR v Apatitech. Město Apatity se nachází za polárním kruhem poblíž známého mořského přístavu Murmansk.

Již tradičně je toto středisko místem setkání lyžařů běžců, sdruženářů a skokanů socialistických zemí před zahájením závodní sezóny. Naši sovětské sportovní přátelé se nám každoročně snaží vytvořit nejoptimálnější podmínky pro naši přípravu. Těchto podmínek v loňském roce využilo i 140 závodníků, trenérů a funkcionářů z NDR, padesát z Polska a stejný počet z Bulharska, jakož i 40 rumunských lyžařů.

Vlastní tréninkový proces absolvujeme v okolí města i v přilehlé oblasti. Především léta jsme měli smůlu na sněh, jehož ani v těchto vzdálených severských místech nebylo dostatek. Tentokrát naopak jsme mohli přípravu uskutečnit za dobrých sněhových podmínek na slušné upravené tratích. Vzhledem k tomu, že v našich horách nebyl sněh, jsme po dohodě se sovětskými přáteli požádali o prodloužení našeho pobytu. Z původně plánovaných tří týdnů z toho byl celý měsíc. Nikdo ze závodníků ani z vedení výcvikového tábora toho však nelitoval. Každý totiž ví, že především toto období a trénink je stěžejní pro každého lyžaře-běžce. Objemový trénink, který zde každoročně absolvujeme, představuje rozmezí podle individuálního zaměření 750–900 kilometrů na lyžích. Naše družstvo absolvovalo objemový základ, který vzhledem k prodloužení pobytu byl v závěru zaměřen na tempový trénink (v různých intenzitách — měřeno). K dispozici jsme měli tratě různého

OSLO

Také v Oslu byla zaznamenána rekordní účast 1153 zástupců sdělovacích prostředků a konfrontace medailistů za pomoci technických zařízení moderní elektronické doby zde dosáhla nové dimenze: po každém závodě byli první tři závodníci představeni v amfiteátru tiskového střediska.

Již 1½ hodiny po projetí cílem seděli medailisté v amfiteátru před zástupci sportovního tisku celého světa. Před sebou měli postaveny monitory, spojené se všemi pracovnými tiskového střediska. Televizní kamera byla připravena, zajištěno simultánní překládání do pěti světových jazyků. Šéf sportovního oddělení norské televize řídil rozhovory klidně, se suchým humorem, samozřejmě vysoce odborně. Závodníci vycítili, že nejde ani o chválu ani o kritiku jejich výkonu, nýbrž výhradně a vysvětlení toho, „co se skutečně stalo“.

Schéma rozhovorů a několik reprodukováných otázek a odpovědí: první vystoupil nositel bronzové medaile. Vyprávěl to nejdůležitější o svém běhu: „... a pak, po 12. km na dlouhém výstupu přišla na mne krize. Paže byly tak unaveny, že jsem mohl pokračovat jen stromečkem. Tam jsem ztratil rozhodující sekundy.“ „To hned uvidíme.“ Běžec, ale i oba jeho soupeři, kteří jej těsně porazili, upřeně sledují monitor, na němž je

videový záznam místa, o kterém závodník hovořil.

Štafetový závod mužů 4 × 10 km, jak pamatujeme, měl dramatický průběh. Štafety SSSR a Norska se umístily ex aequo jako vítězové; oběma byla předána zlatá medaile. Zavjalov a Bra, finišmani obou štafet, dvě velké postavy běžeckého sportu, seděli v amfiteátru vedle sebe. Poprvé spolu mohli hovořit, pomáhal simultánní překlad.

„Jak to bylo s pádem tvého soupeře a zlomením tvé hole?“ zněla otázka Oddvar Braovi. Vběhl jsem do stadiónu několik metrů za svým soupeřem. Před posledním stoupáním před levou zatačkou jsem začal finišovat. Předběhl jsem Zavjalova, který se pokoušel mne vytlačit ze stopy. Vzepřel jsem se. Při tom se mu zlomila hůl a Zavjalov upadl.“

„Co tomu říká Zavjalov?“ „Chtěl jsem před zatačkou přejít z pravé vnější do levé vnitřní stopy. Ze Bra změnil rytmus a dosáhl mé úrovně, jsem nepozoroval. Porazil mne.“

„Na to se podíváme.“ Na monitoru se znovu a znovu v normálním a zpomaleném záběru objevuje scéna, o které oba soupeři hovořili. Fascinováni se dívají na obrazovku. Nor udeřil při posledním zabruslení Zavjalova do nohy, ten padá do cíle. Obá se přesvědčili, jak to bylo. Následuje stisk rukou, objetí a přátelské rozloučení obou velikánů.

SDĚLOVACÍ PROSTŘEDKY A MASOVÉ LYŽOVÁNÍ

Závodní sezóna 1981–82 se dvěma MS a a třemi SP, ve skoku, sjezdových disciplínách a v běhu, znovu potvrdila obrovské úsilí hromadných sdělovacích prostředků o popularizaci lyžařského sportu. Televizní přenosy, rozhlas a tisk umožnily miliónům lyžařských fanoušků sledovat napínavé boje i dramatické okamžiky na můstcích, svazích a v běžeckých stopách. Lyžařští funkcionáři také pochopili, že úspěchy vrcholového sportu jsou a budou čím dále, tím více podmíněny intenzivním rozvojem jeho masových forem.

Na poli sdělovacích prostředků mám málo zkušeností. Domnívám se však, že v oblasti masového rozvoje zůstávají media lyžařům ještě mnoho dlužna. Masové lyžování nelze provádět živelně, bez základních metodických znalostí. Lyžování se řadí mezi sporty vyžadující velmi náročnou odbornou přípravu. Dosud však bylo málo propagačních záběrů na obrazovce např. o výuce v některé z veřejných lyžařských škol, nebo o lyžařském výcviku školní mládeže, metodických pořadů zaměřených k masovému výcviku lyžařů, o výběru lyžařské výzbroje apod. Podobné pořady jsou v lyžařsky vyspělých státech zcela běžné.

Vším, čím lyžaři a jejich svazy v naší zemi žijí, s jejich starostmi i radostmi a také s jejich úkoly, musí žít i sportovní sdělovací prostředky. Masové lyžování stojí prozatím ve stínu onoho velkého lyžařského dění a volá po pomoci ze stran medií, po větší publicitě. Jeho volání by mělo být vyslyšeno, to vyžaduje jeho mimořádný celospolečenský význam.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinár. komise VSL ÚV ČSTV

charakteru. Úvodní část k znovu získání lyžařského běžeckého návyku jsme absolvovali na rovinatém a mírně zvlněném terénu. Od poloviny druhého týdne jsme postupně přešli do náročnějšího terénu, podobného již závodním tratím. Tuto možnost výběru jsme měli díky trenéroví sovětské sborné, hlavního trenéra CSKA Moskva s. Savejeva. Sovětské armádní lyžaři se zde připravovali na první domácí závody Pohár Uralu, další sovětské soutěže a na Zimní spartakiádu přátelů armád. K tréninkovému procesu jsme mohli využívat i sportovní sál a saunu.

Na závěr soustředění se naše družstvo společně se závodníky NDR a Sovětského svazu z moskevské oblasti, Běloruska a dalších částí SSSR, zúčastnilo kontrolního závodu na 10 kilometrů. Zvítězil v něm čs. reprezentant Miloš Bečvář.

Výsledky kontrolního běhu na 10 kilometrů: 1. Bečvář 29:05, 2. Schröder (NDR) 29:10, 3. Švanda 29:29, 4. Šimon 29:48, 5. Kohút 30:06, 6. Schmidt (NDR) 30:06, 7. Švub 30:17.

Příprava splnila své poslání a cíle Škoda jen, že této možnosti nemohli využít další výkonní závodníci. Poďekování patří sekretariátu VSL ÚV ČSTV, který pružně reagoval na naši žádost o prodloužení naší přípravy v Sovětském svazu.

MILAN URBANEC
trenér čs. reprezentačního
družstva běžců

Výroční členské schůze oddílů zahájily předsjezdovou kampaň

Předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola při svém vystoupení na výroční členské schůzi lyžařského oddílu Jiskry Harrachov

rostu v závodě sdruženém a nechyběl ani závod veteránů. Největší účastí se mohla pochlubit krajská kvalifikace žakovských kategorií, na které se sešlo 475 mladých běžců a běžkyň. Harrachovští lyžaři nechyběli ani na Jizerské padesátce a v závodě Po hřeonech Krkonoš. Nejvíce námahy a starostí bylo s úpravou můstku a tratí, neboť technické vypašení neodpovídalo současným potřebám lyžařských závodů. V oddíle působí 66 rozhodčích a 18 trenérů. Dobré výsledky měl oddíl i v politicko-výchovné práci. Pro mládež uspořádal besedy se sportovci Dukly Liberec, olympijským vítězem Raškou a čs. reprezentačním družstvem běžců. Osvědčila se spolupráce se svazky lesnického učiliště, místními požárníky, skupinou Českého svazu žen. Podpora stranických a státních orgánů semilského okresu, místních podniků a složek ČSTV umožňovala tak pestrou a náročnou činnost oddílu. Splnění nového závazku k 35. výročí Vítězného února přispěje k dalšímu rozvoji lyžování v Harrachově, k úspěšné organizaci MS 1983 v letech i dalšímu zkrášení krkonošského střediska zimních sportů, turistiky a rekreace. Výroční členské schůze oddílu se zúčastnili také předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola a předseda organizačního výboru MS 1983 v letech a místopředseda ČUV ČSTV Vladislav Krumer.

LYŽAŘI TJ SEMILY NOSITELI BRONZOVÉ PLAKETY

Lyžařský oddíl TJ Semily patří mezi ty, které se mohou pochlubit dobrou politicko-výchovnou prací a je nositelem bronzové plakety. Dobře spolupracuje s okresním domem pionýrů, uspořádal finále pionýrské sportovní ligy a veřejné náborové závody žactva na počest 60. výročí založení Rudých průkopníků v loňském roce. Kolektiv mládeže pracuje při ODPM jako pionýrská skupina Spartakus za dobrých podmínek. Nový oddíl, který vznikl v roce 1981 sloučením Technometry a Jiskry, má 220 členů a vykazuje bohatou činnost. Veřejná lyžařská škola oddílu v loňském roce měla 215 účastníků, z nichž 183 v deseti družstvech za účasti 42 cvičitelů dokončilo výukový cyklus. Brigádnické úsilí je vyjádřeno 1560 brigádnickými hodinami v roce 1982. Účast v reprezentaci si dobrými výsledky zajistili junioři — skokan Podzimek a sdruženář Prokůpek. Úspěšnou práci a výsledky oddílu ocenil na výroční členské schůzi zástupce VSL ČUV ČSTV Rudolf Schröfel.

VÍCE NEŽ 4000 BRIGÁDNICKÝCH HODIN V OSTROJI OPAVA

Odpracováním více než 4000 bezplatných brigádnických hodin v roce 1982 se mohli pochlubit na výroční členské schůzi lyžaři Ostroje Opava. Celou sezónu zajišťovali na vlečích bezpečný a bezporuchový provoz, po jejím skončení opravili obě vratné

stanice, upravovali svahy, sušili seno pro státní statky, věnovali se opravám chaty a Laviny, zlepšili podmínky v lyžařně atd. Soustavná pečlivá výchova mládeže se projevila dobrými výsledky v závodech. V oddílovém poháru 1982 byli nejúspěšnější v přípravkách K. Pavlíček a V. Nováková, z mladšího žactva O. Šimetka a M. Hubáčková, ze staršího žactva M. Toman a E. Muchová, v kategorii dorostu M. Záruba a L. Malýšková, z dospělých P. Vavřila a A. Satková. Celkem 36 členů oddílu získalo výkonnostní třídy. Ostroj Opava má 40 rozhodčích, 38 trenérů a 36 cvičitelů lyžování. Pro novou sezónu připravil oddíl veřejnou lyžařskou školu od 16. ledna do konce února. Výuka je zajištěna v sedmi lekcích vždy v neděli. O své činnosti informovalo vedení oddílu své členy zpravodajem, připraveným k výroční schůzi.

VZORNÝ ODDÍL SPARTAKU CHOCEŇ

Také lyžařský oddíl Spartaku Choceň patří mezi ty, které svědomitě pečují o výchovu mládeže. Věnuje zvýšenou pozornost jejich soutěžím a odznaků Lyžář ČSR. Výstavba vlastního střediska Šajtava v Orlických horách bude dokončena v letošním roce. Chata má 30 lůžek, k dispozici je slalomový svah s vlekem i běžecké tratě. K úspěšnému plnění úkolů a dobré politicko-výchovné práci pomáhá zapojení choceňských lyžařů do soutěže o čestný titul Vzorný oddíl. Splnění všech bodů závazku znamenalo získání I. stupně.

ÚSPESNÁ PRÁCE LYŽAŘŮ JISKRY ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Výroční členská schůze lyžařů Jiskry Ústí nad Orlicí bilancovala úspěšnou činnost tohoto aktivního lyžařského oddílu, který letos splnil podmínky dalšího stupně v soutěži vzorných oddílů a získal bronzovou plaketu ČSTV. V květnu letošního roku bude tomu 25 let, co zahájil výstavbu sportovního areálu mládeže v Říčkách v Orlických horách, který v roce 1982 byl dějištěm již 20. ročníku mezinárodních závodů žactva ve sjezdových disciplínách — Skinterkriteria. V minulém roce byla dokončena příjezdová komunikace do areálu a lyžařský vlek Tatra-Poma. Byl kolaudován slalomový svah a druhá část turistické sjezdovky včetně horní stanice lyžařského vleku. Údržba zařízení, nutné opravy a další práce členů oddílu jsou vyjádřeny 14 871 brigádnickými hodinami a znamenají vysoké překročení závazku 5000 hodin v roce 1982. Zvýšená péče byla věnována letní přípravě žactva a dorostu. Poprvé se uskutečnilo soustředění ve Vranově, které bylo velice dobře připraveno a splnilo očekávání. Všichni závodníci oddílu měli příležitost trénovat na umělé hmotě. Sedm titulů okresních přeborníků vybojovali žáci a žákyně, tři dorostenci a dva muži. Členové oddílu se pochlubili také 36 novými OZ a 13 DOZ.

Výroční členské schůze a konference oddílů a odborů tělovýchovných jednot zahájily předsjezdovou kampaň k VI. sjezdu ČSTV, který se bude konat 18.—20. listopadu 1983 v Praze. První sněmování lyžařských oddílů

potvrdilo zintenzívnění jejich činnosti, celospolečenskou aktivitu lyžařů a nově uzavírané závazky na počest 35. výročí Vítězného února, 35. výročí sjednocení čs. tělovýchovy, 80 let organizovaného lyžování v českých zemích a VI. sjezdu ČSTV snahu dále zlepšovat svou práci a pokračovat v úspěšném rozvoji čs. socialistické tělovýchovy a plnění směrnic XVI. sjezdu KSČ.

V HARRACHOVĚ NEJEN PŘÍPRAVA MS 1983 V LETECH

Zpráva lyžařského oddílu Jiskry Harrachov za rok 1982 konstatovala, že oddíl se stal nejmasovější složkou Národní fronty v Harrachově. Jeho členové úspěšně splnili závazek na počest 65. výročí VRSR. Velkou péči věnují výchově mládeže ve spolupráci s TSM a ZDS. Dva tituly juniorského přeborníka ČSSR v běhu získal Petr Lisičan, stejnou poctu vybojovali Jiří Rázl v závodě sdruženém a Václav Korunka jako člen běžecké štafety. K dalším úspěchům patří čtyři tituly přeborníků ČSR, tři krajských a pět okresních přeborníků. Nejlepším lyžařem oddílu byl vyhlášen Petr Lisičan, který kromě domácích úspěchů vybojoval prvenství na závodech v NSR, na severském zájezdu a byl druhý v Jugoslávii.

Oddíl, přestože se věnoval především přípravě MS 1983 v letech, uspořádal téměř rekordní počet 33 závodů, mezi nimiž byl i Evropský pohár skokanů (Turné Bohemia), přebor ČSSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém, mistrovství ČSR ve skoku na středním můstku, přebor ČSR do-

Světová přehlídka juniorů v Kuopiu

Nejlepší lyžaři juniorů v klasických disciplínách se letos sejdou na mistrovství světa 1983 ve finském Kuopiu. Světový šampionát juniorů se uskuteční 11.—13. března pod záštitou

finského prezidenta Mauna Koivista. Bude to šestý ročník oficiálního mistrovství světa juniorů, které navázalo na dřívější mistrovství Evropy.

Ani tentokrát na přehlídce nejlepších mladých závodníků a závodnic v klasických disciplínách nebudou chybět čs. reprezentanti. Letošní ročník je zvláště významný, neboť je příležitostí pro mladou generaci, aby si vybojovala účast v olympijském družstvu pro ZOH 1984 v Sarajevu. Mezi medailisty z dosavadních pěti ročníků je řada lyžařů a lyžařek, kteří se již ozdobili vavříny z nejvýznamnějších světových soutěží dospělých. Kupříkladu Fin Matti Nykänen zvítězil v roce 1981 v Schonachu ve skoku a loni stál na nejvyšším stupni mistrovství světa dospělých v Oslu v soutěži na velkém můstku, Marlies Rostocková zvítězila v běhu na 5 km a Carola Andingová (obě NDR) byla třetí na MSJ 1979 v Quebecu a o rok později v Lake Placidu na ZOH patřily k členkám vítězné olympijské štafety žen NDR na 4X5 km atd.

ZATÍM NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SOVĚTŠTÍ JUNIÓŘI

V neoficiální klasifikaci zemí, v níž se hodnotí pořadí na vedoucích šesti místech v jednotlivých disciplínách, v pěti dosavadních ročnících MSJ 1977—1982 byli nejúspěšnější sovětské juniorky a juniorky, kteří získali 148 bodů. Na druhém místě je NDR se 115 body před Norskem, které má o tři body méně. Další pořadí: 4. Švédsko 77, 5. Finsko 51, 6. NSR 46, 7. Rakousko 33, 8. Kanada 18, 9. ČSSR 16, Itálie 10, 11. Švýcarsko 8, 12. Bulharsko a Japonsko po 7, 14. Jugoslávie 6, 15. Polsko 3, 16. Francie 2, 17. USA 1 b.

Sovětské mladé lyžařky vybojovaly také nejvíce medailí — celkem 24, z toho 5 zlatých, 9 stříbrných a 10 bronzových. Reprezentantka NDR získala 17 medailí (6 — 4 — 7) a juniorky a juniorky Norska 15 medailí (8 — 4 — 3). Pro ČSSR získal jedinou medaili, ale tu nejceněnější — zlatou — na prvním MSJ 1977 ve švýcarském Sainte Croix ve skoku Pavel Fízek před Busem (NDR) a Rakušanem Neuperem. Škoda, že zranění ho potom vyřadilo ze závodní činnosti. V 1. ročníku pro ČSSR ještě bodovali štafeta juniorek ve složení Matoušová, Strnádková, Palečková, která byla čtvrtá na 3X5 km a skokan Brzuchanský pátým pořadím, stejně jako štafeta juniorů Bečvář, Kohút, Švub na 3X10 km. O dva roky později v kanadském Quebecu jsme nestartovali, v 3. ročníku MSJ 1980 ve švédském Örnsköldsvik

Finský prezident Mauno Koivisto (vpravo) přijal zástupce organizačního výboru MSJ 1983. Zleva starosta města Kuopio Juhani Koskinen, předseda organizačního výboru Osmo Jääskeläinen a předseda Finského lyžařského svazu Hannu Koskivuori

ku nebodoval žádný z čs. mladých reprezentantů a stejná situace byla i o rok později v Schonachu (NSR). Loni v rakouském Murau skokan Miroslav Slušný obsadil šesté místo stejně jako štafeta juniorů se sdružením Kopalem na 3X10 km ve složení Kopal, Lisičan, Bartoš. Práči bychom si, aby mladí reprezentanti a reprezentantky nás letos mile překvapily.

PŘEHLED DOSAVADNÍCH MEDAILISTŮ

Velmi zajímavý je přehled juniorů a juniorek, kteří v této vrcholné soutěži v klasických disciplínách dosud vybojovali medaile.

Sainte Croix (Švýcarsko) 1977: Juniorky 5 km: 1. Schreiberová (NDR), 2. Zykovová, 3. Šamaková (obě SSSR). — 3X5 km: 1. NDR (Rostocková, Pechmannová, Schreiberová), 2. NSR (Stoibová, Riermaierová, Jägerová), 3. Norsko (Solheimová, Kalmová, Dahlová). — Junioři 16 km: 1. Lebanov (Bulharsko), 2. Ivanov, 3. Oljušin (oba SSSR). — 3X10 km: 1. SSSR (Ponomarev, Oljuchin, Ivanov), 2. NDR (Anders, Freyer, Brandt), 3. Finsko (Kulju, Pietilä, Niskanen). — Závod sdružený: 1. Schmiöder (NDR), 2. Kolčín (SSSR), 3. Dotzauer (NDR). — Skok: 1. Fízek (ČSSR), 2. Buse (NDR), 3. Neuper (Rakousko).

Quebec (Kanada) 1979: 5 km: 1. Rostocková (NDR), 2. Sandbergová (Švédsko), 3. Andingová (NDR). — 3X5 km: 1. NDR (Rostocková, Andingová, Schreiberová), 2. Švédsko (Ludvigssonová, Lindqvistová, Sandbergová), 3. SSSR (Mošanová, Mjatorová, Tomaševičová). — 15 km: 1. Eriksson (Švédsko), 2. Čajko, 3. Kutukin (oba SSSR). — 3X10 km: 1. SSSR (Ničkov, Čajko, Kutukin), 2. Švédsko (Danielsson, Ottosson, Eriksson), 3. Norsko (Mikkelsplass, Tofte, Hole). — Závod sdružený: 1. Weinbuch, 2. Schartel, 3. Schwarz (všichni NSR). — Skok: 1. Bulau (Kanada), 2. Pschera (NDR), 3. Aigawa (Japonsko).

Örnsköldsvik (Švédsko) 1980: 5 km: 1. Pettersenová, 2. Bratbergová (obě Norsko), 3. Jungová (NDR). — 3X5 kilometrů: 1. Norsko (Pettersenová, Bratbergová, Nykkelmoová), 2. Fin-

sko (Hytiäinenová, Hyvärinenová, Oinonenová), 3. Švédsko (Karlssonová, Ludvikssonová, Lambergová). — 15 kilometrů: 1. Čajko, 2. Burlakov, 3. Kozel (všichni SSSR). — 3X10 km: 1. SSSR (Čajko, Kozel, Burlakov), 2. Švédsko (Dahl, Ottosson, Svan), 3. Norsko (Mikkelsplass, Olsson, Tofte). — Závod sdružený: 1. Schwarz (NSR), 2. Oriiinskij (SSSR), 3. Hopf. — Skok: 1. Collins (Kanada), 2. Bojarincev (SSSR), 3. Felder (Rakousko).

Schonach (NSR) 1981: 5 km: 1. Jahrenová, 2. Krogstadová (obě Norsko), 3. Messnerová (NDR). — 3X5 km: 1. Norsko (Skeimeová, Jahrenová, Krogstadová), 2. NDR (Butersová, Eitscherová, Messnerová), 3. SSSR (Stěpanová, Vasilčenková, Klimovová). — 15 km: 1. Dahl (Švédsko), 2. Monsen (Norsko), 3. Svan (Švédsko). — 3X10 km: 1. Norsko (Björkli, Monsen, Mikkelsplass), 2. Švédsko (Dahl, Larsson, Svan), 3. NDR (Bellmann, Schicker, Schröder). — Závod sdružený: 1. Blechschmidt (NDR), 2. Šorikov (SSSR), 3. Müller (NSR). — Skok: 1. Nykänen (Finsko), 2. Vettori (Rakousko), 3. Collins (Kanada).

Murau (Rakousko) 1982: 5 km: 1. Krogstadová (Norsko), 2. Di Centaová (Itálie), 3. Romanová (SSSR). — 3X5 km: 1. Norsko (Syrdalenová, Krogstadová, Jahrenová), 2. Finsko (Pyykkönenová, Matikainenová, Savolainenová), 3. NDR (Messnerová, Seidelová, Moringová). — 15 km: 1. Astaškin (SSSR), 2. Östlund (Švédsko), 3. Smirnov (SSSR). — 3X10 km: 1. Švédsko (Östlund, Haland, Svan), 2. Norsko (Norbye, Ulvang, Monsen), 3. SSSR (Astaškin, Mumorcev, Smirnov). — Závod sdružený: 1. Abrahamsen (Norsko), 2. Šimanov, 3. Bondar (oba SSSR). — Skok: 1. Vettori (Rakousko), 2. Pusenius (Finsko), 3. Zauner (Rakousko).

Letošní MSJ se koná v rámci oslav 75letého trvání Finského lyžařského svazu a jubilea se zúčastní zástupci dalších severovýchodních zemí Norska a Švédska, jejichž svazy si rovněž připomínají tři čtvrtě století trvání.

-tr-

Jednostranné bruslení - zrychlování běhu na lyžích, nebo přestupek proti pravidlům?

Na 34. mistrovství světa v klasických disciplínách v Oslu 1982 bylo v běžeckých soutěžích dosaženo nejvyšších průměrných rychlostí v historii MS a ZOH. Protože vnější podmínky závodů nevybočily z průměru posledních dvaceti let (např. při běhu 30 km mužů byla teplota sněhu $-6,8^{\circ}\text{C}$, teplota vzduchu $-6,3^{\circ}\text{C}$, slunečno, starší prachový sníh, HD 155 m, MM 54 m, MT 860 m), ale ani vosky a lyže nepřinesly nic převratného, je nutno konstatovat, že **vyšší průměrné rychlosti** v běhu na 30 km 6,10 m/s bylo dosaženo především **úrovni přípravy, nasazením a bojovností při vlastní soutěži a technickým i taktickým mistrovstvím běžců.**

Kvalitní úprava běžeckých tratí umožnila ve větší míře využití jednostranného bruslení jako prvku pro zrychlování běhu na lyžích na rovinách i při mírném stoupání. Tento prvek používal především B. Koch (USA), ale i řada dalších běžců, včetně našich. Je třeba říci, že jen malý počet závodníků zvládl techniku tohoto prvku tak, aby skutečně vedl ke zrychlování běhu.

Uveřejňujeme proto kinogram B. Kocha a L. E. Erikssena (Norsko) z běhu na 30 km, kdy oba tento prvek použili na stejném úseku po obrátce ve stadiónu, tedy asi 800 m před cílem. V závodě na 30 km se umístili na 3. a 2. místě časovým rozdílem 0,9 sek. (omlouváme sníženou kvalitu snímků, jde totiž o fotografie videozáznamu z televizní obrazovky). V daném úseku se odehrával urputný boj o nejrychlejší čas (vítězný Švéd T. Eriksson startoval později).

První kinogram B. Koch (USA).

Druhý kinogram L. E. Erikssen (Norsko).

Na obrázku č. 1 je vidět zahájení — pootočení trupu dovnitř obou běžeckých stop (Koch vpravo, Erikssen vlevo) — zároveň začíná odpich soupaž a vnesení „vnitřní“ odlehčené lyže do odvratu.

Na obrázku č. 2 probíhá odpich soupaž a odrážení z odvrácené lyže, na kterou byla přenesena část (podtrhuj část) hmotnosti těla. Tato fáze trvá velmi krátkou dobu.

Dále následuje dokončení odpichu soupaž i odrazu od vrácené lyže a návrat do základního postavení (obr. 6). Na obou běžcích, zvláště pak u Kocha (obr. 4), je velmi názorně vidět zachování hmotnosti těla nad stojnou nohou. V dalším průběhu (pokud dojde k dalšímu opakování tohoto prvku) se odvrácená noha téměř vrátí ke stojné (obr. 6), zde však zůstane špičkou vytočena do-

vnitř a spolu se zahájením dalšího odpichu soupaž začne nový pohybový cyklus.

Celkově se domnívám, že tento prvek zrychlování rychlosti běhu (tam, kde to úprava běžecké trati dovolí) je užitečný, musí být ovšem technicky velmi dobře zvládnut, především rytmicky, aby nerušil plynulost pohybu. Musí se také provádět s ohledem na rychlost běhu tak, aby byl přínosem atd.

Cílem článku je také uvést některé výhrady a námítky proti tomuto prvku, které byly např. předneseny na zase-

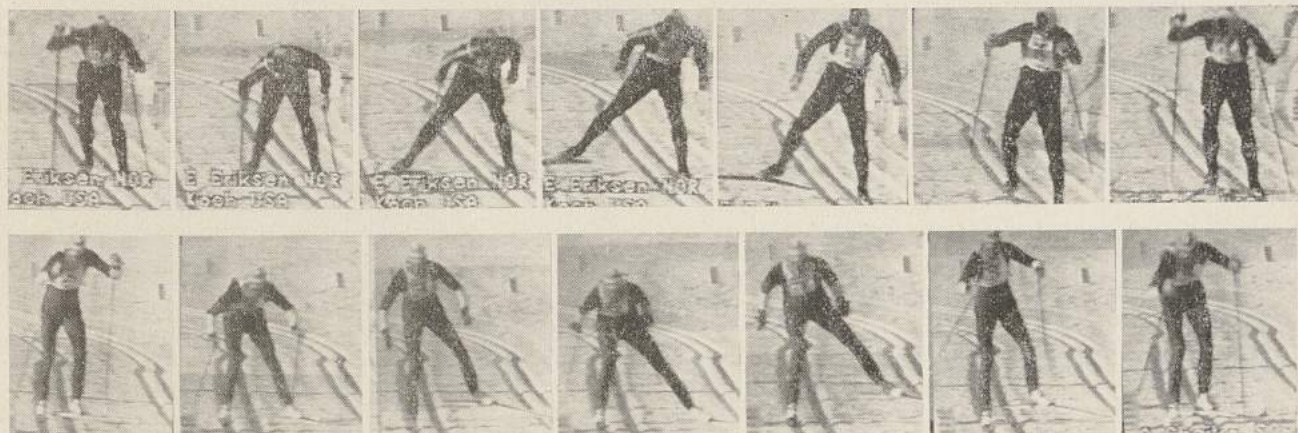
na POMOC trenérům A cvičitelům

dání běžecké komise FIS v Davosu v květnu 1982 M. Lundemem. Známý norský běžec (startoval na MS 1962 a ZOH 1964) a hlavní norský trenér běhu vyslovil obavy, aby v budoucnu nedošlo k tomu, že běžci proto, aby byli rychlejší, použijí jedné dlouhé a jedné krátké lyže, nebo dokonce obou krátkých lyží, poběží, lépe řečeno budou bruslit na lyžích vedle stop apod.

Tento přístup se pochopitelně projevuje i v případě návrhu na doplnění pravidel běžeckých soutěží, ve snaze zakázat toto jednostranné bruslení či omezit vybudováním jakési „hráze“ mezi stopami apod. Hlavním argumentem je možnost poškozování druhé stopy a rovněž možné „bránění“ či „ohrožování“ běžce ve druhé stopě.

Domníváme se, že jednostranné bruslení je progresivní prvek techniky běhu, že je správné ho neomezovat a podle možnosti používat. Jsme přesvědčeni, že vývoj běhu na lyžích včetně úpravy stop, vývoje materiálu i způsobu závodění ještě nedosáhl svého vrcholu a má prostor pro další rozvoj.

PhDr. JAROSLAV POTMEŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Tvoření navazovaných oblouků - II.

Uveřejňujeme druhou část metodického článku Tvoření navazovaných oblouků, která pojednává o základním dlouhém a krátkém oblouku.

ZÁKLADNÍ DLOUHÝ OBLOUK

Dlouhý oblouk se liší od středního rozložením pohybu po delší dráze a pochopitelně také v delším čase. Má-li být zachována plynulost oblouku, je správné dávkování pohybů a jejich koordinace těžší než u středního oblouku. Stejně i udržení rovnováhy na vnitřní hraně vnější lyže je po delší dráze náročnější a vyžaduje vyšší rychlost. Z těchto důvodů jste nejdříve cvičili základní střední oblouk. Dlouhý oblouk má naproti tomu výhodu v tom, že můžete lépe kontrolovat provedení pohybů a věnovat jim patřičnou pozornost. To povede k zdokonalování, které s úspěchem použijete zpětně u středního oblouku.

Dosud jste prováděli ukončení a zahájení navazovaných oblouků ve zjednodušené formě. Pokud jste již vše dobře zvládli, můžete se pokusit o zdokonalení těchto dvou podstatných částí oblouku.

NÁCVIK

Jedte na středním upraveném svahu dlouhý oblouk. V ukončení oblouku přestupte na vnitřní lyži, změňte její hranu a opřete se pevně do ní. Kleno se při tom přikloní a pánev se posune dovnitř a vpřed. Současně zatlačte vnitřní bok vpřed. Nesklánějte hrudník dopředu. Zůstaňte okamžik v této poloze a stále tlačte vědomě do zakrojené hrany. Tím vyvážíte správně boční rovnováhu, abyste bezpečně jeli po vnitřní hraně vnější lyže. Pánev je protlačena poněkud vpřed, stehno vnější nohy je téměř visle, jste pevně opřeni o přední část boty. V druhé části vedení oblouku se pánev posouvá zpět nad lyže a kolena se narovnávají. V konci oblouku přestoupíte na vnitřní lyži a současně změňte její hranu. Kleno jde dovnitř následujícího oblouku a pevně se opřete do vnitřní hrany vnější lyže atd. Snažte se již na začátku oblouku přiklonit lyže maximálně na hrany. Tak se vám nebudou lyže sesouvat a správně vykrojíte oblouk „jako na kolejích“. Trup držte stále ve vzpřímené poloze. V dlouhém oblouku nepřechejte. Jezděte na upraveném svahu se středním sklonem. Střídajte jízdy otevřenými oblouky se zavřenými. Během tréninku se občas vracíte k oblouku na jedné lyži, jak bylo popsáno v předchozích kapitolách. Je to základní cvik, kterým si zkontrolujete správné vedení vnější lyže po vnitřní hraně i předklon v zahájení oblouku. Pokud se vám nedaří bezpečně projet na hraně bez padání dovnitř oblouku, musíte tento prvek ještě hodně cvičit. Bez toho byste nemohli dobře lyžovat.

POZNÁMKY

U dlouhého oblouku je důležité zatlačení vnitřního boku vpřed při zahájení oblouku. Tento postoj vám spolu s opře-

ním vedoucí nohy do vnitřní hrany vnější lyže umožní již v zahájení přesné zakrojení lyže. Dobře si ho vyzkoušejte. Dbejte na vztyčování kolen v druhé části vedení oblouku a zvykněte si na dokončení zdvížení natažením kolen při změně hrany. V konci oblouku musí postava doslova „vyrůst“. Buďte stále uvolnění. Vaše pohyby pak budou jemné a plynulé. Postupně přecházejte na poněkud větší sklon a méně upravený povrch. Bouřím se prozatím vyhýbejte.

ZÁKLADNÍ KRÁTKÝ OBLOUK

Základní krátký oblouk nacvičujte až po dobrém zvládnutí zvýrazněné vlnovky, ze které vychází zpřesněním pohybů a zvětšením jejich dynamiky. Základní krátký oblouk je limitován základními pohybovými dovednostmi v této etapě. Nelze proto ještě provádět zavřené oblouky o malém poloměru, kde musí přistoupit další prvky pro zrychlení reakce, které budou probírány až ve speciální etapě.

NÁCVIK

Zopakujte si nejdříve zvýrazněnou vlnovku. Rozjedte se ve spádnicí na upraveném mírném až středním svahu, opřete se do vnitřní hrany např. pravé lyže, přestupte na vnější hranu levé lyže, okamžitě ji změňte přikloněním kolena dovnitř a vpřed a opřete se do ní (do vnitřní hrany vnější, levé lyže). Střídavě opírání provádějte v rytmu pomalého pochodu. Je třeba, abyste se již učili sledovat odezvu lyží a pokusili se s nimi spolupracovat. Mějte poněkud nižší postoj, trup však nepředklánějte. Snažte se co nejvíce opírat do vnitřní hrany vnější lyže. Dbejte, aby vás lyže objížděly po stranách trupu. Mějte pocit, že se mohutně opřete do lyže, která je po straně těla a ihned přestoupíte a opřete se do opačné lyže. Lyže jedou tak rychle, že než dojde ke změně hrany (přesto, že se změna hrany provádí okamžitě po přestoupení) jsou již v ukončení oblouku. S přestoupením tedy nesmíte čekat na konec oblouku. Všechny pohyby musí na sebe plynule navazovat. V konci oblouku se vám nesmí pánev otočit za lyžemi. V krátkém oblouku byste pak nemohli včas znovu zahájit. Buďte stále vpředu, záklon je častá chyba začátečnicků.

Pokud se vám jízda nedaří, přešli jste příliš brzy na krátký oblouk. Soustředte se na pocit, že trup jede rovně ve spádnicí „sjezd“, vyvarujete se tak rotace trupu, která je velmi škodlivá. Buďte uvolnění. Pro začátek raději nejezděte příliš krátký oblouk. Bude-li se vám dařit, zrychlete později poněkud rytmus pohybů. V případě, že ani tyto rady nepomohly, máte v provedení základní chybu. Nestyďte se proto vrátit ke střednímu oblouku na jedné lyži a k protažené a zvýrazněné vlnovce, kde jsme již vše probrali. Před nácvikem krátkého oblouku musíte mít totiž zautomatizované základní pohybové dovednosti a jejich správnou koordinaci. Jinak nedokážete skloubit pohyby v rychlejším rytmu.

Na kinogramu (obrázek) je vybroušené provedení, které bude dosud pro vás nedosažitelné.

Je těžké stanovit, co je možné tolerovat. Každý bude mít individuální chyby a nepřesnosti, které by měl postupně odstraňovat až k přiblížení se vzorovému kinogramu. Co je nejdůležitější? Jet na vnitřní hraně vnější lyže a nepadat dovnitř oblouku, včas přestoupit, změnit hranu a opřít se do ní. Pohyby provádět plynule, rytmicky, nesedat si, netočit trup za lyžemi do oblouku. Všimněte si vzpřímeného postoje na kinogramech a buďte stále „vpředu“.

Postupně přecházejte na svah se středním sklonem. Na konci nácviku se pokuste o aplikaci v různých terénních a sněhových podmínkách. Postupně se snažte o zavřené oblouky.

Ing. KAREL CIHELKA, CSc.

Sportovní příprava žactva - běh na lyžích

Celoroční programy sportovní přípravy žactva v lyžařských oddílech tělovýchovných jednot mají být významnou pomůckou pro ovlivnění, usměrnění a vedení sportovního tréninku žáků a zákyň, tj. věku 10—14 let.

Příručka připravená k tisku navazuje na metodický dopis Obecné zásady vedení sportovní přípravy žactva v oddílech TJ a Programy sportovní přípravy mládeže v TSM, vydané metodickým oddělením ČÚV ČSTV.

Programy sportovní přípravy žactva v lyžařských oddílech TJ jsou sestaveny tak, aby u nastupující mladé generace byly zavedeny nové formy evidence a vyhodnocování tréninkového procesu. Jde o to, aby práce s tréninkovými deníky a dalšími formami dokumentace tréninku nebyla pro talentované sportovce přecházející později do sportovních tříd a TSM žádnou novinkou. V publikaci jsou dodrženy zásady vedení jednotné evidence, dokumentace a vyhodnocování sportovní přípravy. Tím má být zajištěna jednotnost práce trenérů v oddílech TJ a ve všech člancích výkonnostního a vrcholového sportu.

Uveřejňujeme nejdůležitější body týkající se cílů, etap a obsahu sportovní přípravy, tréninkových prostředků, metod a jejich evidence, periodizace ročního tréninkového cyklu, plánů na roční tréninkový cyklus podle jednotlivých věkových kategorií.

CÍLE, ÚKOLY A ZÁSADY SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY

a) Cílem sportovní přípravy

u běhu na lyžích v kategorii mladšího a staršího žactva (10—14 let) je seznámit se s technikou běhu na lyžích a s nároky tělesné a psychické zátěže při běhu přitažlivou a zajímavou formou. Dalším důležitým cílem je vytvořit u žáků kladný vztah k tréninku této lyžařské disciplíny, vypěstovat potřebu závodit.

Talentovaným sportovcům lyžařských oddílů TJ umožnit další péči v člancích vrcholového sportu, tj. ve sportovních třídách, TSM a SVS-M.

b) Úkolem sportovní přípravy

žáků je dosažení stanovených cílů s respektováním výchovných, vzdělávacích a zdravotních úkolů tělesné výchovy.

V praxi to znamená:

1. důsledně a soustavně usměrňovat myšlení a jednání s cílem formovat socialistického člověka,
2. sledovat a podporovat rozvoj rozumových schopností a plnění školních povinností,
3. respektovat základní fyziologické zákonitosti zátěže a odpočinku,
4. seznamovat a dodržovat zásady hygieny denního režimu a životní správy mladého sportovce.

c) Hlavní zásady

pro zabezpečení optimálních podmínek rozvoje rostoucího a vyvíjejícího se organismu, je **diferencovaný přístup** ke každému jedinci. Růst neprobíhá stejnoměrně, jednotlivé dovednosti jsou schopny rozvoje postupně podle dozrávání mladého organismu.

Neméně důležitá je **zásada všestrannosti**, která vyžaduje věnovat čilevědomě pozornost rozvoji všech složek tělesné přípravy, tj. rozvíjejících obratnost, pohyblivost, rychlost, vytrvalost a sílu. Prostředkem pro rozvoj těchto složek musí být široký okruh sportů jako je atletika, plavání, cyklistika, zápas, kanoistika a sportovních her jako je košíková, odbíjená, kopaná, tenis a další.

Při důsledném uplatňování zásady všestrannosti nerozvíjíme jednu schopnost na úkor druhé, ale naopak hledáme nedostatky v tělesné přípravě žáků, které čilevědomě odstraňujeme.

Takovéto pojetí sportovní přípravy mladšího a staršího žactva vytváří všestranný pohybový základ, na kterém lze stavět perspektivní rozvoj budoucí sportovní výkonnosti.

d) Perspektivnost a dlouhodobost

musí být stanovena na postupných cílech. Dosažení vrcholové sportovní výkonnosti v běhu na lyžích, kterou lze očekávat u žen ve věku 20—26 let, u mužů 20—30 let, a to po tréninku trvajícím 8—10 let. K tomuto cíli musí být veden sportovní trénink, který postupně adaptuje organismus sportovce na zátěž. Adaptace na zatížení během na lyžích je zabezpečována rozvojem funkčních

Mládež má stále více příležitostí si zazávodit. Před startem žáků v běhu v Bedřichově v Jizerských horách

schopností organismu. Příprava musí být soustavná, dlouhodobá a zaměřená k dosažení konkrétního cíle. Perspektivní je příprava tehdy, respektuje-li obecné pedagogické postupy od jednoduchého ke složitějšímu, od všestrannosti ke specializaci, od malých zátěží k větším.

Doporučený věk pro zahájení výcviku v běhu na lyžích se pohybuje okolo 10 let. Základní lyžařský výcvik a nácvik lyžařských dovedností např. rozvoj lyžařské rovnováhy lze s úspěchem herními metodami uskutečňovat s dětmi od 5—6 let. Organizaci, obsah, metody a zatížení je nutné přizpůsobit věku a vyspělosti dítěte.

Běh na lyžích vedle osvojení nových dovedností přináší pohyb v zimní přírodě, otužuje organismus, pomáhá rozvíjet obratnost, vytrvalost, rychlost a sílu.

ETAPY SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY BĚHU NA LYŽÍCH

Ve vytrvalostních sportech cyklického charakteru je velmi důležité, aby **pohyb byl ekonomický a efektivní** — tzn. hospodárny z hlediska energetického zabezpečování a aby vynakládané úsilí se projevilo odpovídajícím efektem.

V základní etapě přípravy

se nácvik techniky zaměřuje na získání široké **lyžařské všestrannosti** — tzn. pohyb v upraveném i neupraveném terénu, nejrůznější cviky rovnováhy, přejíždění nerovností, změny směru odšlapováním i oblouky atd., dále pak **zvládnutí základních běžeckých způsobů**. Rozhodující je aktivní přístup mladých běžců, emotivnost nácviku, jeho pestrost a z toho vyplývající mnohonásobné opakování všech nacvičovaných prvků v nejrůznějších terénech, sněhových podmínkách a rychlostech. U žáků potřebujeme získat lehkost provedení, širokou škálu lyžařských dovedností a takové **základy pohybu na lyžích, které jsou vhodným a dostatečným podkladem pro další zdokonalování**.

Ve specializované etapě

jde o **zdokonalování a další rozšiřování běžecké techniky**. Je dobře si uvědomit, že úroveň techniky pohybu je závislá na motorických i funkčních předpokladech jedinců

a že tedy výsledky sportovní přípravy ze základní etapy se musí promítnout i při nácviu a zdokonalování techniky ve smyslu zlepšené rovnováhy, intenzivnějších odrazů a oddechů, dokonalejší koordinace, citu pro skluz atd., ale i ve schopnosti opakovat pohyb ve správných dimenzích mnohokrát a po delší dobu.

ZÁKLADNÍ ETAPA SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY

Etapa základního tréninku se týká věku 10—14 let, neměla by být kratší než 2—3 roky. V procesu dlouhodobé přípravy je toto období — první roky přípravy — zvláště důležité.

Obsahově je zaměřena na vybudování základů pozdější speciální výkonnosti, jde tedy o vytváření základních fyzických i psychických předpokladů pro další trénink i vývoj. Cílem je harmonický rozvoj, všestrannost (se zdůrazňováním obecné vytrvalosti) a vůbec adaptace na pravidelné zátěže. Vytvářejí se základy dovedností (základní prvky běžecké techniky a lyžování vůbec) a znalostí taktiky. Kritériem správnosti tréninku v tomto období není aktuální výkon v běhu na lyžích.

Úkoly základní etapy v oblasti:

výchovné — osvojení základů společenského vystupování, aktivní přístup k plnění školních, pracovních a tréninkových úkolů, harmonický rozvoj osobnosti na principech socialistické výchovy;

zdravotní — osvojení základů osobní hygieny, režimu dne a životosprávy, poskytování první pomoci, zajištění takového zdravotního stavu závodníků, který umožní plnit plánované cíle a úkoly, zvládnutí hygienických a zdravotních požadavků vyplývajících ze specifiky zimního terénního sportu, zabezpečení pravidelné lékařské kontroly funkční zdatnosti nejméně jedenkrát ročně;

vzdělávací — zvládnutí velkého tréninkového zatížení v pravidelném jednofázovém (výjimečně dvofázovém) tréninku, zvládnutí základů techniky lyžování i běhu na lyžích, regulace aktuálních psychických stavů v trénin-

kových podmínkách, v závodech i ve společenském životě ve spolupráci s trenérem a sportovním kolektivem, v souladu s rozvojem osobnosti cílevědomě vytvářet předpoklady pro aktivní plnohodnotné zapojení do pracovního procesu.

SLOŽKY SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY V ZÁKLADNÍ ETAPĚ

a) **tělesná příprava** — zabezpečuje harmonický a proporcionální tělesný rozvoj prostředky VTP a buduje předpoklady pro co nejširší rozvinutí individuálních pohybových schopností. Nedoporučuje se zahájit speciální tělesnou přípravu dříve než po 3—4 letech všeobecné tělesné přípravy. V tréninku a při závodech se doporučuje dodržování těchto zásad:

— nikdy nezávodíme nebo netrénujeme naplno při nemoci nebo pokud je zdravotní stav z jiných příčin zhoršený,
— nesmíme trénovat při zvýšené teplotě, bolení v krku, silném nachlazení, po očkování,

— můžeme lehce trénovat (ne však závodit) po nemoci, při lehkém nachlazení, po přerušeném tréninku,

— po nemoci se o zahájení tréninku vždy dohodneme s lékařem,

b) **technická příprava** — zajišťuje zvládnutí jízdy v terénu, změny směru, terénní skok, výstupy, běh dvoudobý střídavý a jednodobý soupažný, zvládnutí běžeckých způsobů v kombinaci a jejich využití v závodech, zvládnutí techniky v nejvyšší možné kvalitě,

c) **taktická příprava** — rovnoměrné rozvržení sil na celou trať závodu, zvládnutí techniky mazání lyží, volba vosků, optimální rozvržení sil podle profilu trati, přizpůsobení techniky běhu proměnlivým sněhovým podmínkám,

d) **psychická příprava** — rozvoj schopnosti závodit, zvyšování odolnosti proti únavě a povětrnostním vlivům, vyrovnání se s důsledky neúspěchu.

(Pokračování)

Ing. MILAN HRDINKA

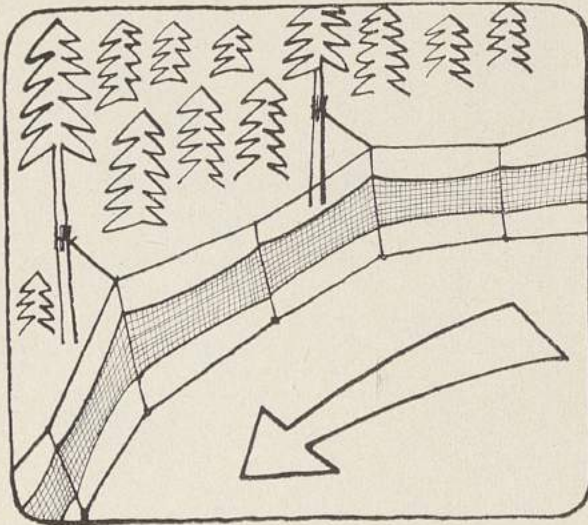
předseda trenérské rady běhu VSL ČUV ČSTV

Bezpečnost sjezdových tratí - II.

V prvním pojednání na dané téma Bezpečnost sjezdových tratí (Lyžařství 1982 č. 6) jsme si objasnili v čem spočívá objektivní nebezpečí sjezdových tratí. Nejhorší následky při pádu závodníka má náraz na překážku, a proto jsme mu věnovali největší pozornost. Ujasnili jsme si pojem zrychlení (nebo zpomalení) s tím výsledkem, že ochrana před nárazem na tvrdou překážku musí být

Jsou různé formy jak zvýšit objektivní bezpečnost závodníka při sjezdu. Ve sjezdové komisi FIS se o této věci mnohokrát diskutovalo, ale jediný konkrétní návrh bylo pevně stanovit maximální sklon trati, vyjádřený jako poměr výškového rozdílu k délce trati. To je sice návrh v podstatě dobrý, neřeší však otázku, co se stávajícími sjezdovými tratěmi, které nebudou vyhovovat. Bude-li tento návrh nakonec v pravidlech FIS zakotven, bude mít spíše charakter dlouhodobých opatření. Vedle toho určení sklonu celé trati nevyvoluje velmi strmé úseky, v nichž závodník pojedě enormní rychlostí, vystaven značnému objektivnímu nebezpečí. Nezbyvá tedy zatím nic jiného než se snažit na stávajících tratích instalovat co nejlepší ochranné prostředky.

Nejpoužívanější ochranou vnějších okrajů sjezdových tratí jsou sítě. U nás se užívá sítí z chemlonu o průměru ok 8 nebo 10 cm. Optimální šířka sítě je 3 m, délka cca 10 m s tím, že potřebná délka ochrany se docílí spojením několika sítí. Mimořádnou pozornost je třeba věnovat výběru místa, kam síť zavěsit. Většinou bude logické zavěšení na vnější okraje zatáček nebo na místo náhlého zúžení trati, nebo před zvláštní překážky. Důležité je znát nejobvyklejší stopu lyžaře a podle ní přizpůsobit začátek a konec ochranného pásma. Postavením branek, obzvláště na široké trati, lze podstatně umožnit charakter jízdy a podstatně posunout místa ohrožená nárazem na překážku. Z toho důvodu doporučuje sjezdová komise FIS vytvoření standardních tratí, u kterých je v širokém lesním průseku pevně dáno postavení branek. V takovém případě je nutno postavení alespoň vnitřního praporku branky v terénu trvale vyznačit, nebo ještě lépe odměřit jeho vzdálenost od dvou pevných a označených bodů na okraji trati. U standardní, několik sezón používané trati, lze ze zkušeností určit poměrně přesně nebezpečné úseky a umístit tam ochranné prostředky. Při určování ochranných pásem na letní sjezdovce musíme vzít v úvahu nejen pravidelnou vrstvu napadaného sněhu, ale také sněh, který nahrnou lyžaři stále se opakujícími oblouky na vnější stranu. Tento sněh hromadící se stereotypní jízdou vždy na stejném místě značně změní profil tratě a může

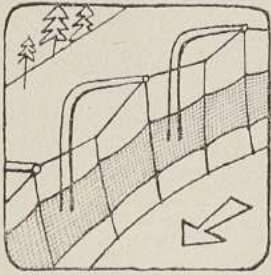

Obr. 1

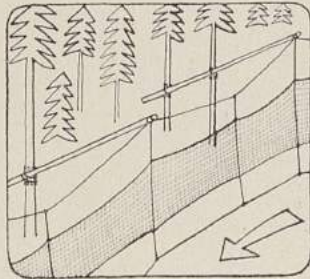
schopna takové deformace, aby zastavení závodníka bylo plynulé. Prakticky z toho vyplývá požadavek, aby ochranný prostředek (např. síť) měl možnost prohnouti odpovídající síle nárazu. Vypočetli jsme, že maximální potřebná dráha zastavení je cca 7 m, při šikmém nárazu nebo nižších rychlostech je nutná deformace úměrně menší.

i silně ovlivnit rozsah nebezpečných míst. Zásadou při umísťování ochranných sítí budiž to, že vždy je lépe nebezpečí přecenit a umístit síť raději delší než kratší.

Vlastní upevnění sítí lze provést několika způsoby, vždy však musí být za sítí zachován volný prostor. Obvykle se síť zavěšuje na nosné ocelové lano napjaté ve výši cca 6 m mezi dva stromy, jak tětíva vnějšího oblouku tratě. Lano je přitáženo v cca 10m intervalech k okrajovým stromům, takže zhruba sleduje oblouk tratě, zůstává však

Obr. 2

Obr. 3

dostatečně vzdáleno kmenům stromů — obrázek 1. Začátek a konec nosného lana musí být mimo nebezpečný prostor, protože tam nelze zachovat bezpečnou vzdálenost od kmenů stromů. Není-li to možné, zavěsíme nosné lano na nosník, který je ze své základny vysunutý do tratě. Je to buď trvale zabudované zařízení ve tvaru obráceného L s dostatečně dlouhým vodorovným ramenem (obrázek 2), nebo odvětvvý kmen stromu přivázaný na dva kmeny živých stromů a třící vzhůru směrem do tratě — obrázek 3. Síť se zavěšuje na nosné lano pomocí šňůr, které umožňují zvedání sítě úměrně k výšce sněhu. Spodek sítě je uchycen stejným způsobem buď k ocelovému lanu taženému po zemi nebo ke kolíkům, zaraženým do země. Úchyty lan na živé stromy musí být provedeny přes ochranné špalíky podle předpisů lesních úřadů — obrázek 4.

Napjatá síť musí vykazovat správnou elasticitu. Jestliže použijeme na horní a dolní upevnění sítí ocelové lano, jehož konce jsou pevně uchyceny, pak by měly všechny ostatní spoje být provedeny s možností prokluzování tak, aby elasticita sítě byla zaručena. Přitom můžeme počítat s tím, že nylonová lano mají podélnou pružnost asi 10 procent, napjaté lano má příčnou deformaci asi dvojnásobnou. Při posouzení nutné deformace ochranného prostředku je třeba uvážit zbytkovou rychlost, jakou bude lyžař mít v okamžiku nárazu. Je-li síť umístěna 10 m od možného místa pádu, nebude kinetická energie lyžaře příliš snížena, naopak je-li síť vzdálena od očekávaného místa pádu 50 m, lze počítat s podstatně sníženou rychlostí nárazu. Nelze zapomenout ani na možné zařiznutí lyží a vyjetí z tratě, prakticky bez pádu a bez snížení rychlosti.

Z tohoto pohledu se jeví jako naprosto nedostatečné zajištění sloupu elektrického vedení molitanovým pytle, jestliže závodník jede v bezprostřední blízkosti této překážky 100km rychlostí. Zde tvoří dokonalou ochranu pouze síť s možností prohnutí cca 7 m — obrázek 5.

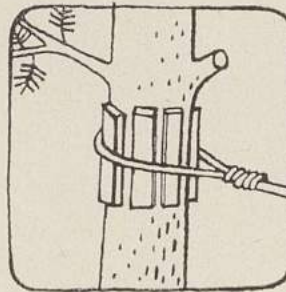
Při umístění dlouhých sítí na okraji sjezdovky je třeba dbát toho, aby bylo dostatečné množství průchodů (kde se síť překrývá), kterými je možno vstoupit do tratě k její úpravě nebo k odnesení zraněného závodníka z ohroženého prostoru.

Vedle ochranných sítí existuje omezené množství jiných ochranných prostředků. Nejčastěji používané slisované bloky slámy jsou nevhodné nejen proto, že už samy o sobě

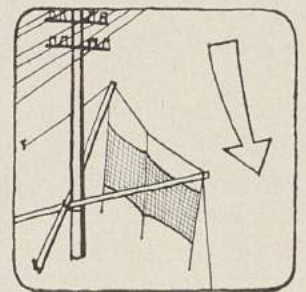
jsou tvrdé s minimální možností deformace, ale i proto, že po zvlhnutí zmrznou a představují zcela tuhou a velmi těžkou překážku. Jejich použití je zakázáno. V současné době používané analogické ochranné prostředky jsou pytle naplněné molitanovým odpadem nebo odpadem pěnové gumy. Důležité je, aby tento vhodný výplňový materiál byl ve vodotěsném obalu tak, aby nezvlhl a po následném zmrznutí nebyl tvrdý a nebezpečný.

Jiným velmi rozšířeným ochranným prostředkem jsou oplůtky, většinou tvořené ocelovými trubkami zaraženými do sněhu a pláňkami z polyetylenových trubek navlečených na ocelová lanka střídavě s distanční vložkou. Tyto plůtky mohou zachytit pouze malou kinetickou energii lyžaře, navíc skýtají nebezpečí, že lyžař narazí právě na ocelovou trubku. Přesto tvoří tyto oplůtky důležitý ochranný prostředek, poněvadž vedle toho, že zachytí část kinetické energie, jsou dobře viditelné a závodník se snaží maximálně brzdit svůj pád.

Samostatnou kapitolu tvoří zabezpečení cílového prostoru, kterému bývá ze strany pořadatelů, ale i stavitelů tratí věnována jen okrajová pozornost. Zajištění cíle se nevztahuje jen na závody ve sjezdě, ale i na slalom a obří slalom. Ze zkušeností vyplývá, že závodník je maximálně soustředěn na projetí tratě až do cíle a v žádném případě neuvažuje už před projetím cílem o zastavení v cílovém prostoru. Navíc ztratí po projetí cílem ve většině případů pozornost a jeho psychické a fyzické schopnosti rázem ochabnou. Za takových okolností není závodník schopen zastavit ani na prostoru, který by byl za normálních okolností dostatečný. Je proto nutné upravit cílový prostor nejen abnormálně veliký, ale umístit kolem dostatečně ochranné prostředky k zastavení závodníka.

Obr. 4

Obr. 5

Ochranné prostředky sjezdových tratí hrají významnou roli i v ekonomice sjezdových zařízení. Jejich pořízení znamená nejen jednorázovou investici (kterou v mnoha případech uhradí ČSP), ale také značnou pracnost při jejich rozmísťování a při jejich údržbě. Na komerční sjezdovce je hlavní výhoda ochranných prostředků naprosto využití celé plochy sjezdovky. Odpadne tím odlesnění a trvalá úprava jinak nutného pádového prostoru. Profesionálně umístěné a upevněné síť se za těchto okolností jeví jako ekonomicky výhodnější.

Pro vlastní závodní činnost jsou dokonalé ochranné prostředky sjezdové tratě otázkou sportovní etiky a o jejich potřebě by nemělo být pochyb. Sjezdové lyžování a obzvláště sjezd přináší vždy značné nebezpečí pro závodníky. Pořádání závodů je čím dál tím dražší, rozpočty stoupají a náklady se zvyšují. Za této situace by měla platit zásada, že před recepcemi, před obleky funkcionářů a před nákladnou vlnkoslávou by měly být vybudovány dokonalé ochranné prostředky sjezdové tratě a tak zajištěna v maximální míře bezpečnost závodníků.

Ing. VÁCLAV KLOZAR, CSc.

(s použitím materiálů sjezdové komise FIS)

PROGRAM PRE KALKULÁTOR TI-58

Súčasne so zvyšujúcou sa športovou úrovňou zjazdových lyžiarskych pretekov rastú nároky aj na ich kvalitné technické zabezpečenie. Popri správnom rozhodovaní a presnom meraní času, dôležitú úlohu hraje rýchla informovanosť pretekárov, trénerov i divákov. Každý pretekár po príchode do cieľa a vydychnutí si, chce vedieť svoj čas i momentálne poradie. Okamžité poskytnutie takýchto informácií robí preteky zaujímavými, napínavými a príťažlivými. Dnes pri čoraz menšom počte rozhodcov je potrebné práce s vyhodnocovaním dosiahnutých časov auto-

matizovať. Veľké možnosti nám k tomu poskytuje malá výpočtová technika.

V ďalšom uvedený program je určený pre u nás pomerne rozšírený kalkulač TI-58 pre jeho použitie priamo na svahu počas pretekov; preto je bez využitia tlačiarne, ktorá potrebuje dodržať určité klimatické podmienky.

Program je určený pre spoluprácu s časomerným zariadením pracujúcim v režime priebežného času (split), ktorý ocenia hlavne skúsení časomerači. Program umožňuje výpočet času prvého kola (ako rozdiel času v cieľi a času štartu), výpočet času a súčet prvého a druhého kola, vý-

Krok	operácia	vstup	príkaz	displej
1	vlož program			
2		100	STO 27	100
3		60— 1,08 ln x =	STO 29	779.615232
4		1 EE 99	STO 11 až STO 25	1 EE 99
5	štartovné číslo — ČČ musí byť správne pred každým úko- nom	ČČ	A	0.OČČ
6	čas štartu II. kola (alebo I. kola) môžu nasledovať ešte 4 časy štartu. H-hodi- ny, MM-minúty, SS- sekundy, ss-stotiny sekundy	H.MMSSss	B	—XXXXXX. .OČČ
7	výsledný čas I. kola (musí byť pred tým správne štartovné číslo; v prvom kole sa tento krok vyne- cháva)	SSS.ss	C	sssss.OČČ
8	čas cieľa II. kola (alebo I. kola)	H.MMSSss	D	SS.ssOČČ (výsledný čas I. kola alebo sú- čet časov I. a II. kola)
9	výpočet bodov — bbb.bb (tento krok sa môže vynechať)		R/S	bbb.bbOČČ
10	zaradenie do pora- dia — P		E	P [poradie 1—15 ale- bo —15 tj. nie je v pr- vej päť- nástke]
11	nasleduje výpočet pre ďalších preteká- rov			
12	kedykoľvek možno spraviť prehliadku poradia prvých 15-tich pretekárov		E' R/S atď.	SS.ssOČČ čas a číslo prvého v poradí SS.ssOČČ druhého

počet bodov (v prípade, že víťaz je už istý, počíta sa automaticky rozdiel bodov) a stále sa určuje poradie prvých pätnástich pretekárov. Program je zostavený tak, že jednotlivé časy štartu a cieľa sa vkladajú tak, ako za sebou nasledujú a program umožňuje mať na trati až piatich pretekárov. Program si sám priradí prislúchajúce si časy podľa štartovného čísla pretekára. To je veľkou prednosťou ak časomerné zariadenie i kalkulátor obsluhuje jedna osoba. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať ako nevýhoda, že program robí poradie len prvých pätnástich pretekárov. Tento počet je obmedzený počtom registrov dát u TI-58. Avšak ako prax ukázala, je tento počet postačujúci, pretože najatraktívnejšie je poradie práve týchto pretekárov.

Príklad použitia programu (postup)

Po vložení programu, konštant a zaplnení registrov pre poradie (11÷25) veľkými číslami môžeme začať program používať. Uvažujme o preteku, kde na trati budú súčasne traja pretekári (napr. obrovský slalom s časom viac ako 2 minúty a intervalom štartov 1 min.). Postupnosť operácií bude nasledovná. Vložíme: štartovné číslo 1, čas štartu 1., št. číslo 2, čas štartu 2., št. č. 3, čas štartu 3., št. č. 1, čas cieľa 1... Výstup: čas 1., body 1., poradie 1... Ďalej

vkladáme: št. č. 4, čas štartu 4., št. č. 2, čas cieľa 2. atď. Po zaradení času do poradia sa na displeji zobrazí číslo určujúce poradie, alebo číslo —15 hovoriace, že pretekár sa neumiestnil v prvej pätnástke. Vyhodnocovanie poradia sa robí od najväčšieho času (pätnásteho pretekára), preto určenie prvého poradia trvá najdlhšie. Takýto postup je však vyhovujúci, pretože napr. u slalomu je interval štartov prvých pätnástich pretekárov zväčša dlhší ako u ostatných. Pri minútových intervaloch je možné všetky operácie pohodlne zvládnuť a tak celý výpočet prebieha súčasne s pretekom a nezaostáva za ním (prebieha v reálnom čase). Po každej operácii sa na displeji zobrazí okrem požadovanej hodnoty aj štartovné číslo na posledných desiatinných miestach, oddelené od údajov jednou nulou. Ak je víťaz preteku už istý, možno jeho body vložiť do registra 26 a u ďalších pretekárov bude vychádzať automaticky už rozdiel bodov na prvého. Pred ďalším kolom treba registre 11 až 25 zaplniť veľkými číslami a do registra 26 vložiť nulu.

Uvedená verzia programu je výsledkom niekoľkoročného vývoja a skúšania jednotlivých programov na mnohých pretekoch. Pri zostavovaní programu bolo prihliadané hlavne na jeho praktičnosť použitia tak, aby vyhovoval čo najväčšiemu počtu štandardných situácií. Základnou požiadavkou bolo, aby sa výpočty uskutočňovali priamo na svahu súčasne s pretekom. **Ing. PAVOL MATES**

000	76	LBL	057	65	x	113	95	=	169	43	RCL
001	15	E	058	06	6	114	58	FIX	170	02	02
002	43	RCL	059	00	0	115	02	02	171	94	+/-
003	28	28	060	00	0	116	52	EE	172	72	ST ^x
004	32	X=T	061	33	x ²	117	22	INV	173	00	00
005	43	RCL	062	95	=	118	52	EE	174	92	RTN
006	25	25	063	52	EE	119	85	+	175	76	LBL
007	22	INV	064	22	INV	120	53	(176	11	A
008	77	GE	065	52	EE	121	43	RCL	177	55	÷
009	25	CLR	066	92	RTN	122	01	01	178	01	1
010	02	2	067	76	LBL	123	55	÷	179	00	0
011	05	5	068	14	D	124	43	RCL	180	00	0
012	42	STO	069	71	SBR	125	27	27	181	00	0
013	03	03	070	85	+	126	54)	182	95	=
014	02	2	071	42	STO	127	75	—	183	42	STO
015	06	6	072	02	02	128	43	RCL	184	01	01
016	42	STO	073	43	RCL	129	26	26	185	58	FIX
017	04	04	074	01	01	130	95	=	186	03	03
018	76	LBL	075	94	+/-	131	58	FIX	187	92	RTN
019	23	LNx	076	71	SBR	132	05	05	188	76	LBL
020	69	OP	077	75	—	133	92	RTN	189	25	CLR
021	33	33	078	00	0	134	76	LBL	190	01	1
022	69	OP	079	63	EX ^x	135	13	C	191	05	5
023	34	34	080	00	00	136	65	x	192	94	+/-
024	73	RC ^x	081	59	INT	137	43	RCL	193	92	RTN
025	03	03	082	85	+	138	27	27	194	76	LBL
026	22	INV	083	43	RCL	139	95	=	195	35	1/x
027	77	GE	084	02	02	140	42	STO	196	32	X=T
028	35	1/X	085	85	+	141	02	02	197	72	ST ^x
029	72	ST ^x	086	43	RCL	142	43	RCL	198	04	04
030	04	04	087	01	01	143	01	01	199	43	RCL
031	61	GTO	088	54)	144	94	+/-	200	04	04
032	23	LNx	089	55	÷	145	71	SBR	201	75	—
033	76	LBL	090	43	RCL	146	75	—	202	01	1
034	75	—	091	27	27	147	43	RCL	203	00	0
035	32	X=T	092	95	=	148	02	02	204	95	=
036	01	1	093	58	FIX	149	74	SM ^x	205	58	FIX
037	00	0	094	05	05	150	00	00	206	00	00
038	42	STO	095	42	STO	151	85	+	207	92	RTN
039	00	00	096	28	28	152	43	RCL	208	76	LBL
040	76	LBL	097	91	R/S	153	01	01	209	10	E'
041	45	Y ^x	098	65	x	154	95	=	210	58	FIX
042	69	OP	099	43	RCL	155	92	RTN	211	05	05
043	30	30	100	27	27	156	76	LBL	212	01	1
044	73	RC ^x	101	95	=	157	12	B	213	01	1
045	00	00	102	59	INT	158	71	SBR	214	42	STO
046	22	INV	103	55	÷	159	85	+	215	03	03
047	59	INT	104	03	3	160	85	+	216	76	LBL
048	22	INV	105	00	0	161	43	RCL	217	42	STO
049	67	EQ	106	00	0	162	01	01	218	73	RC ^x
050	45	Y ^x	107	00	0	163	95	=	219	03	03
051	92	RTN	108	95	=	164	42	STO	220	91	R/S
052	76	LBL	109	23	LNx	165	02	02	221	69	OP
053	85	+	110	65	x	166	00	0	222	23	23
054	58	FIX	111	43	RCL	167	71	SBR	223	61	GTO
055	06	06	112	29	29	168	75	—	224	42	STO
056	88	DMS									

Světové poháry zahájily lyžařskou sezónu

Začátek nového ročníku Světových pohárů lyžařů byl postizen nedostatkem sněhu a nepřízní počasí, takže jeho program musel být několikrát pozměněn. Týkalo se to sjezdových disciplín i SP běžců, jehož první závod v rakouském Ramsau musel být odřeknut. Potěšitelnou skutečností je, že zásluhou běžkyň a sjezdařek do 17. prosince čs. lyžování ve Světových pohárech získalo 103 bodů, zatímco sjezdáři zatím vyšli naprázdno.

Běžkyňe v zahajovacím závodě na 5 km v italském Val di Sole potvrdily dobrou připravenost. V první pětce SP zvítězila Květa Jeriová a připsala na své konto 26 bodů, Blanka Paulů za třetí pořadí získala 19, Anna Pasiárová za šesté 15 a Gabriela Svobodová za 13, místo 8 bodů. Z reprezentativního družstva sjezdařek zatím nejúspěšněji bodovala Jana Gantnerová-Soltýsová za šesté místo kombinace ve Val d'Isère 10 bodů a za osmé místo ve sjezdu v San Sicariu 8 bodů. Po šesti bodech za desáté místo v kombinaci ve Val d'Isère a v San Sicariu a Piancavallu získaly Olga Charvátová a Ivana Valešová, pět bodů vybojovala Elena Medzilhradská 11. pořadím v obřím slalomu ve Val d'Isère.

Přehled dosavadních výsledků Světových pohárů:

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Sjezd v Lagalpu 5. prosince (délka tratě 2717 m, výškový rozdíl 760 m): 1. Weirather 1:42,13, 2. Klammer (oba Rak.) 2:43,15, 3. Müller 1:43,21, 4. Cathomen (oba Švýc.) 1:43,28, 5. Höflechner (Rak.) 1:43,36, 6. Read (Kan.) 1:43,44, 7. Wirnsberger (Rak.) 1:43,57, 8. Makejev SSSR 1:43,59, 9. Bürgler 1:43,64, 10. Rüber 1:43,95, 11. Mell (všichni Švýc.) 1:44,02, 12. Podborski (Kan.) 1:44,12, 13. Kerner 1:44,14, 14. Heinzer (oba Švýc.) 1:44,18, 15. Sbardello (It.) 1:44,20.

Super obří slalom ve Val d'Isère 12. prosince (délka tratě 2375 m, výškový rozdíl 580 m): 1. Müller 1:35,16, 2. Lüscher 1:35,22, 3. Zurbriggen 1:35,77, 4. Heinzer 1:36,03, 5. Bürgler (všichni Švýc.) 1:36,26, 6. Enn (Rak.) 1:36,51, 7. Franko (Jug.) 1:36,52, 8. Weirather 1:36,59, 9. Križaj (Jug.) 1:36,61, 10. Orlandi (Rak.) 1:36,79, 11. Strolz (oba Rak.) 1:36,83, 12. Erlacher 1:36,8, 13. Kerschbäumler (oba It.) 1:36,90, 14. Wenzel (Licht.) a Hangl (Švýc.) oba 1:36,92. — Umístění čs. reprezentantů: 89. Zallmann 1:41,89 83. Kolář 1:42,22, 84. Schimmer 1:42,30.

Slalom v Courmayeuru 14. prosince (výškový rozdíl 190 m, v obou kolech 62 branek): 1. Stenmark 1:42,12, (50,87 a 51,25), 2. Strand (oba Švéd.) 1:42,43 (50,37 a 52,06), 3. P. Mahre 1:42,86 (50,25 a 52,61), 4. S. Mahre (oba USA) 1:43,36 (50,69 a 52,67), 5. Križaj 1:43,90 (51,45 a 52,36), 6. Orlandi 1:44,39 (51,74 a 52,65), 7. De Chiesa (It.) 1:44,46, 8. Zurbriggen 1:45,35, 9. Julien (Švýc.) 1:46,26, 10. Girardelli (Luc.) 1:46,28, 11. Halvarsson (Švéd.) 1:46,30, 12. Mally 1:46,48, 13. Edalini (oba It.) 1:46,63, 14. Lüthy (Švýc.) 1:46,66, 15. Fjällberg (Švéd.) 1:46,68. — Startovali Kolář, Zallmann a Schimmer, pro pády ve druhém kole však závod nedokončili.

Zeny

Sjezd ve Val d'Isère 7. prosince (délka tratě 2415 m, výškový rozdíl 615 m): 1. De Agostiniová (Švýc.) 1:22,58, 2. Sölknerová (Rak.) 1:22,96, 3. Walliserová (Švýc.) 1:23,61, 4. Sorensenová (Kan.) 1:23,88, 5. Chaudová (Fr.) 1:23,90, 6. Kirchlnerová (Rak.) a Grahamová (Kan.)

obě 1:23,93, 8. Waldmeierová (Fr.) a Ederová (Rak.) obě 1:23,95, 10. I. Eppliová (NSR) 1:23,99, 11. Wolfová (Rak.) 1:24,30, 12. Attiaová (Fr.) 1:24,32, 13. Haightová (Kan.) 1:24,42, 14. Haasová (Švýc.) 1:24,48, 15. Nelsonová (USA) 1:24,67. — Umístění čs. reprezentantek: 17. Gantnerová-Soltýsová 1:24,80, 25. Charvátová 1:25,20, 61. Valešová 1:28,44, 73. Medzilhradská 1:31,55.

Obří slalom ve Val d'Isère 8. prosince (výškový rozdíl 302 m, v obou kolech 46 branek): 1. Hessová (Švýc.) 2:22,12 (1:08,81 a 1:13,31), 2. McKinneyová (USA) 2:22,87 (1:08,53 a 1:14,34), 3. H. Wenzelová (Licht.) 2:23,66 (1:09,04 a 1:14,62), 4. Kirchlnerová 2:23,85 (1:09,76 a 1:14,09), 5. Barbierová 2:23,94 (1:09,11 a 1:14,83), 6. Serratová (obě Fr.) 2:24,08 (1:09,20 a 1:14,88), 7. Konzettová (Licht.) 2:24,14 8. M. Eppliová (NSR) 2:24,25, 9. Cooperová (USA) 2:24,35, 10. Reyová (Fr.) 2:24,63, 11. Medzilhradská a Ziniová (It.) obě 2:25,50, 13. Pelenová (Fr.) 2:25,84, 14. Armstrongová (USA) 2:25,84, 15. Fernandezová (Sp.) 2:25,99. — 16. Charvátová 2:26,00, 19. Gantnerová 2:26,28, 37. Valešová 2:28,23, 42. Mařasová 2:28,91.

Kombinace ve Val d'Isère 7. a 8. prosince: 1. Kirchlnerová 22,07, 2. McKinneyová 25,60, 3. Hessová 28,36, 4. H. Wenzelová 36,03, 5. Walliserová 36,30, 6. I. Eppliová 37,15, 7. Grahamová 40,60, 8. Gantnerová 43,17, 9. Nelsonová 44,69, 10. Charvátová 45,35, 11. Armstrongová 46,05, 12. Wieslerová (NSR) 49,06, 13. Cooperová 49,73, 14. Bozonová (Fr.) 50,01, 15. De Agostiniová 50,91.

Slalom v Limone-Piemonte 10. prosince (výškový rozdíl 178 m, v prvním kole 60, ve druhém 55 branek): 1. McKinneyová 1:36,61 (48,68 a 47,93), 2. Hessová 1:36,77 (48,17 a 48,60), 3. H. Wenzelová 1:37,17 (48,70 a 48,47), 4. Quarlová 1:37,40 (48,21 a 49,19), 5. Ziniová (obě It.) 1:37,43 (48,64 a 48,79), 6. M. Eppliová 1:38,51 (49,55 a 48,96), 7. Konzettová 1:39,04, 8. Magoniová (It.) 1:39,08, 9. Kronbichlerová (Rak.) 1:39,47, 10. Frigoová (It.) 1:39,52, 11. Zavadlavová (Jug.) 1:39,59, 12. Pelenová 1:39,64, 13. Leskovsková (Švýc.) 1:39,65, 14. Örtliová (Jug.) 1:39,72, 15. D. Talikaová (Pol.) 1:39,77. — 16. Charvátová 1:39,96, 27. Mařasová 1:42,89.

Sjezd v San Sicariu 15. prosince (délka tratě 2300 m, výškový rozdíl 600 m): 1. Attiaová 1:24,57, 2. Emonetová (Fr.) 1:24,86, 3. Wieslerová 1:25,16, 4. Quittetová (Fr.) 1:25,59, 5. Bozonová 1:25,68, 6. Gantnerová 1:25,74, 7. Armstrongová 1:25,83, 8. Ehratová (Švýc.) 1:25,84, 9. Örtliová 1:25,89, 10. Winklerová (Rak.) 1:25,91, 11. Grahamová 1:26,11, 12. Waldmeierová a I. Eppliová obě 1:26,28, 14. Vitzthumová (Rak.) 1:26,31, 15. De Agostiniová 1:26,41. — 22. Charvátová 1:26,78, 54. Valešová 1:29,27, 73. Mařasová 1:32,46, 74. Medzilhradská 1:32,54.

Slalom v Piancavallu 17. prosince (výškový rozdíl 165 m, v prvním kole 60, ve druhém 58 branek): 1. Hessová 1:47,04 (54,31 a 52,73), 2. Pelenová 1:47,08 (53,60 a 53,48), 3. Cooperová 1:47,91 (55,45 a 52,46), 4. H. Wenzelová 1:48,31 (55,07 a 53,24), 5. M. Eppliová 1:49,10 (56,06 a 53,04), 6. Magoniová 1:49,41 (55,72 a 53,69), 7. Frigoová 1:49,93 8. D. Talikaová 1:50,05, 9. Quarlová 1:50,07, 10. Kronbichlerová

Švédové Ingemar Stenmark (vlevo) a Stig Strand slavili úspěch ve slalomu Světového poháru 14. prosince v italském Courmayeuru. Zvítězil Stenmark před Strandem a Američanem Philem Mahrem

1:50,14, 11. Nansozová (Švýc.) 1:50,93, 12. Steveninová 1:51,09, 13. Toniolliová (obě It.) 1:51,19, 14. Zavadlavová 1:51,21, 15. Serratová 1:51,38. — 17. Valešová 1:51,61, 27. Mařasová 1:53,89. Charvátová závod nedokončila.

Kombinace San Sicario a Piancavallu 15. a 17. prosince: 1. Cooperová 23,19, 2. Hessová 25,93, 3. H. Wenzelová 34,95, 4. Kronbichlerová 57,50, 5. Wieslerová 59,85, 6. Örtliová 63,03, 7. Gutensohnová (Rak.) 67,88, 8. I. Eppliová 69,30, 9. Kirchlnerová 69,32, 10. Valešová 74,77, 11. Armstrongová 76,55, 12. Robinová (Švýc.) 82,54, 13. Twardokensová (USA) 86,60, 14. Stotzová 88,86, 15. D. Talikaová 95,46.

SP BĚŽKYŇ

5 km ve Val di Sole 12. prosince: 1. Jeriová (CSSR) 15:36,3, 2. Hämäläinenová (Fin.) 15:44,3, 3. Paulů (CSSR) 15:47,5, 4. Määttäová (Fin.) 15:58,1, 5. Jahrenová (Nor.) 15:58,2, 6. Pasiárová (CSSR) 16:01,3, 7. Pettersenová 16:07,1, 8. Nybraatenová (obě Nor.) 16:09,1, 9. Karlssonová (Švéd.) 16:09,5, 10. Kratzerová (Švýc.) 16:11,5, 11. Bratbergová 16:12,9, 12. Myrällová (obě Nor.) 16:14,3, 13. Svobodová (CSSR) 16:19,3, 14. Skimeová (Nor.) 16:20,8, 15. Caninsová (It.) 16:24,2. — 29. Kepeňová 16:46,1.

ZAJÍMAVOSTI Z FIS

Začátkem prosince 1982 se uskutečnilo v Římě zasedání předsednictva Mezinárodní lyžařské federace (FIS). Kandidáty na uspořádání mistrovství světa v letech 1985—1987 v klasických disciplínách (květnový kongres FIS v Sydney má rozhodnout zda světové šampionáty se budou konat v lichých letech) jsou Seefeld (Rakousko), Oberstdorf (NSR), Autrans (Francie), Moskva (SSSR) a Falun (Švédsko), pro MS ve sjezdových disciplínách Jasná (ČSSR), Briançonnais (Francie), Valtelina (Itálie), Are (Švédsko), Crans-Montana (Švýcarsko), Aspen (USA), Kranjska Gora (Jugoslávie) a Borovec (Bulharsko). Mistrovství světa juniorů 1984 klasiků se bude konat v norském Trondheimu, ve sjezdových disciplínách v Sugar Loaf (USA). Délka obou běžecských lyží musí být nejméně 180 cm a nejvíce 230 cm, pro super obří slalom mají závodníci používat přílbu (bude vyroben nový vzor, odlišný od přílby pro sjezd). Jsou starosti s výběrem tratí pro ZOH 1988 v Calgary, zejména vzhledem k zhoršení finanční situace v provincii Alberta.

● **CHIHARU IGAJA**, vynikající japonský slalomářský specialista padesátých let a velký soupeř Toni Sailer (druhý za ním na ZOH 1956 v Cortině a třetí za Riederem a Sailerem na MS 1958 v Badgasteinu), se po letech znovu vrátil ke sportu. Tentokrát jako funkcionář a v minulých měsících byl zvolen jako jeden z pěti nových členů Mezinárodního olympijského výboru.

● **JOSEF WALCHER**, dvacetiosmiletý mistr světa ve sjezdu 1978 v Ga-Pa se po desetileté činnosti rozloučil se závodní dráhou. Má na svém kontě pět vítězství v závodech SP, stal se třikrát mistrem Rakouska. Během své kariéry utrpěl 17 vážnějších zranění a rozloučil se 50. místem ve SP 1981—82. Na Planai má malou horskou chatu, dole ve Schladmingu staví kavárnu s několika pokoji pro hosty a pracuje ještě pro firmu Kästle.

● **LEONID TAGACEV**, jemuž se připisuje největší podíl na senzačním vstupu sovětských lyžařů Žirova, Makejeva, Cyganova, Andrejeva mezi světovou sjezdářskou elitou, už nevede sovětský tým v nové sezóně. Byl pověřen novou funkcí na Sportkomitétu SSSR.

● **VAL THORENS**, francouzské lyžařské středisko, se chlubil největší kabinovou lanovkou na světě — každá ze dvou kabin pojme 187 pasažérů. Vybudování lanovky stálo 40 milionů franků, doba jízdy z 800 m do výše 3200 m nad mořem trvá tři minuty 40 sekund.

● **ARMIN KOGLER** a **HUBERT NEUPER** mají vedle skoků na lyžích ještě jednu společnou lásku — létání. Oba Rakušané se chtějí po skončení lyžařské kariéry věnovat dráze pilotů. Neuper už má nalétáno 96, Kogler, kterého k létání přivedl kamarád o něco později, šedesát letových hodin.

● **V SEEFELDU** třetí kvalifikace rakouských skokanů první prosincovou neděli se zúčastnili také čs. reprezentanti, kteří zde měli výcvikový tábor. Po nečekaných úspěších A. Hirnera v prvních dvou kvalifikacích tentokrát prvenství patřilo vítězi Světového poháru Arminu Koglerovi před čs. skokanem Bohumilem Vackem, který příjemně překvapil druhým místem a porazil všechny ostatní rakouské reprezentanty. Parma skončil sedmý, Pavel Ploc osmý, Číž dvanáctý a Tanczos čtrnáctý. Výsledky: 1. Kogler (Rak.) 241,1 (77,5 a 77,5), 2. Vacek (ČSSR) 239,3 (78,5 a 76,5), 3. Wallner 237,1 (78,5 a 76,5), 4. A. Hirner 236,1 (78,5 a 76,5), 5. Schallert 234,6 (78 a 77,1), 6. Neuper (všichni Rak.) 234,6 (77 a 75,5), 7. Parma 222,4 (74,5 a 73,5), 8. P. Ploc (oba ČSSR) 220,3 (76 a 72), 9. R. Hirner 220,0 (76 a 73), 10. Frath 217,4 (73,5 a 72), 11. Groyer (všichni Rak.) 214,0 (72,5 a 71,5), 12. Číž (ČSSR) 212,9 (75 a 70,5), 13. Esser (Rak.) 212,6 (72 a 72), 14. Tanczos (ČSSR) 212,4 (73 a 72,5).

● **STEFAN DOTZLER (NSR)** zvítězil v mezinárodním závodě běžců na 13 kilometrů v rakouském Seefeldu časem 25:55,05 před Carmanem (Jug.) 26:06,03, svým krajanem Schöbelem

26:16,52, Bulharem Lebanovem 26:18,93 a Behlem (NSR) 26:36,37 min. Z juniorů byl první Biermeier (NSR) za 27:15,51. V závodě žen na 6,5 km zvítězila Jugoslávka Meta Muničová v čase 15:20,08, následována Buhlovou (NSR) 15:40,57 a Jelovčanovou (Jug.) 15:49,81.

● **MISTR SVĚTA V BIATLONU FRANK ULLRICH (NDR)** vybojoval prvenství v prvních mezinárodních závodech nové sezóny 4. prosince ve švédském Stora Blossjön na 20 km časem 58:01 min. před svými krajany Jacobem 59:29 a Wickem 59:56. Byl první i další den na 10 km za 28:53 min., následován Röttschem (NDR) 28:59 a Jacobem 29:43. Z juniorů na 15 km byl první Röttsch v čase 43:55 min. a na 10 km Wirth (oba NDR) za 30:07.

Zajímavosti ze světa

● **AMERIČAN BILL KOCH** zvítězil druhou prosincovou neděli v italském San Bernardinu v běhu na 15 km časem 45:46,7 min. před Švýcary Guidonem 45:56,3 a Rengglim 46:17,1. Další pořadí: 4. Endestad 46:29,3, 5. Simoneau (oba USA) 46:42,4, 6. Bovisi (It.) a Fährndrich (Švýc.) oba 46:43,4, 8. Bean (USA) 46:52,6, 9. Ambühl 47:08,5, 10. Marchon (oba Švýc.) 47:13,4.

● **BOJAN KRIŽAJ (JUGOSLÁVIE)** vybojoval prvenství ve slalomu FIS v Corvaře za 1:42,84 před svým krajanem Kuraltem 1:44,76 a sovětským reprezentantem Andrejevem 1:44,77 min.

● **V ASPEN** v USA ve státě Colorado v zahajovacím závodě mistrovství světa profesionálek ve sjezdových disciplínách — v paralelním slalomu — zvítězila Norka Toril Forlandová ve finále nad Švédkou Stenerovou.

● **ÚSPĚCHEM NORSKÝCH BĚŽCŮ** skončil silně obsazený mezinárodní závod na 15 km v italském Campo Carlomagno. Zvítězil Mikkelsplass před svým krajanem H. Holtem při účasti 151 startujících ze sedmnácti zemí. V kvalitní konkurenci čs. reprezentant Miloš Bečvář obsadil sedmé místo. Výsledky: 1. Mikkelsplass 40:02,2, 2. H. Holte (oba Nor.) 40:20,4, 3. Vanzetta (It.) 40:45,8, 4. Kirvesniemi (Fin.) 40:52,8, 5. Lindvall (Nor.) 40:57,8, 6. Galanes (USA) 41:08,5, 7. Bečvář (ČSSR) 41:12,8, 8. Monsen 41:15,2, 9. Bra 41:16,1, 10. Aketun (všichni Nor.) 41:19,5. Umístění dalších čs. závodníků: 18. Švub 41:42,6, 38. Švanda 42:59,5, 63. Georgiev 43:05,2 min.

● **RAKUŠANÉ** se mohou pochlubit nejpočetnějším reprezentačním družstvem ve sjezdových disciplínách. V A-týmu mužů jsou H. Enn, F. Gruber, H. Höflechner, F. Klammer, Ch. Orlainsky, W. Ortner, E. Resch,

L. Stock, H. Strolz, H. Weirather a P. Wirnsberger. B-družstvo tvoří B. Flaschberger, H. Gstrein, K. Heidegger, C. Jäger, E. Riedelsperger, U. Spiess, H. Spiess a R. Zoller, v C-olektivu jsou G. Hinterseer, G. Mader a S. Niederseer. V A-družstvu žen jsou S. Ederová, E. Kirchlrová, A. Kronbichlerová, L. Sölknerová a R. Steinerová, v B-týmu R. Aschenwaldová, C. Maierová-Prölllová, C. Riedlová, V. Vitzthumová, S. Wolfová, S. Winklerová a H. Wolfová. Přípravu na novou sezónu začali rakouští sjezdáři již koncem června 1982 na ledovci. Potom následovaly kontrolní testy ve větrném kanále ve Štýrském Hradci. Videozáznamy ukazují přednosti i nedostatky každé změny pozice a šéftrenér Karl Kahr je pokládá za velmi důležité. Loni odpadl letní trénink na Novém Zélandu, který byl nahrazen přípravou na alpských ledovcích, přestože povětrnostní podmínky nebyly ideální. I Rakušané pokládají letní výcvikový tábor v Austrálii za finančně zbytečně náročný. Velmi si cení Kahr svědomitosti a pile Franze Klammera v kondiční přípravě i tréninku. Byl také velmi spokojen s jeho druhým místem v zahajovacím sjezdu nového ročníku SP 1982—83. Pro družstvo žen má Rakousko k dispozici 36 závodnic, z nichž 28 může startovat v juniorských soutěžích. Velkým talentem je 17letá Elisabeth Kirchlrová. Trenér družstva žen Kurt Hoch očekává, že letos jeho svěřenkyně v SP napravit slabší výsledky na loňském mistrovství světa ve Schladmingu. Vedle Ederové a Kirchlrové očekává dobré výkony od dalších mladých závodnic Kronbichlerové, Aschenwaldové a Wolfové.

● **K MEZINÁRODNÍ ZIMNÍ UNIVERZIÁDE**, která bude zahájena 17. února v Sofii, jsou přihlášení vysokoškoláci z 28 zemí. Lyžařské disciplíny se budou konat na Vitoše a v Borovci. Největší počet startujících bude ve sjezdových disciplínách: 76 mužů a 49 žen z dvaceti států.

● **JIŘÍ PARMA** z Dukly Banská Bystrica obsadil třetí místo ve vánočních závodech Evropského poháru skokanů ve švýcarském Sv. Mořici. Zvítězil Švýcar Sumi s 252,1 (91 a 93,5) před Norem Eidhammerem 243,6 (90,5 a 91,5) a Parmou 237,5 (90,5 a 88). Na dalších místech skončili Neerland (Nor.) 235,9 a Rakušan Neuper 233,7 b. Tanczos byl desátý s 222,5 (83 a 8) a Vacek patnáctý 216,2 (83 a 85).

● **V ZAGORSKU**, vzdáleném 70 km severně od Moskvy, na závodech v běhu v závěru roku 1982 startovali nejlepší sovětské reprezentanti. V kategorii mužů na 15 km zvítězil Čajko za 51:04 před Nikitinem 51:12 a Smirnovem 51:16 min., na 20 km byl první Baťuk v čase 1:06:31,6, následován Zimjatovem 1:07:23,8, Smirnovem 1:07:39,2, Nikitinem 1:08:03,8, Devětjarovem 1:08:35,0 a Burlakovem 1:08:46,1 hod. V závodech žen na 10 km zvítězila Ljadovová za 41:08 před Stěpanovovou 42:21 a Zimjatovovou 42:38, na 5 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Stěpanovová 18:27,0, 2. Zimjatovová 18:36,7, 3. Mar-kašanská 18:53,9 min.

Trenér Zdeněk Ciller radí jak správně namazat lyže - I.

Dobré namazání lyží je často rozhodující pro úspěšný výsledek závodu, ale je i důležité pro ty, kteří přijíždějí do hor za rekreací. Mnohdy to není věc jednoduchá, což potvrdí i zkušení lyžaři. Dostali jsme do redakce několik dopisů, v nichž pisatelé žádali, abychom se znovu zabývali tímto tématem. Požádali jsme proto trenéra čs. reprezentačního družstva běžkyň Zdeňka Cillera, aby pro Lyžařství napsal o svých zkušenostech s mazáním lyží a on našemu přání vyhověl.

Je to problematika stále velice složitá a náročná. Momentálně existují čtyři systémy:

- lyže pro běh nemažeme, parafinujeme nebo pastujeme pouze špičky a patky pro jízdu,
- lyže mažeme do širokého spektra účinností pro turistické uplatnění,
- lyže mažeme pro dlouhé vytrvalostní tratě a masové běhy,
- lyže mažeme pro závodní běh na lyžích.

Na vaše přání bych chtěl věnovat část D něco ze svých zkušeností. Na počátku stojí, jako vždy, všude a při všem několik základních faktorů:

- osobnost sportovce, jeho připravenost, trénovanost, fyzické, psychologické a funkční předpoklady,
- technická vyspělost a styl sportovce,
- okamžitá sportovní forma a zdatnost sportovce,
- kvalita lyží a modelu jednotlivých výrobků,
- při možnostech správná volba lyží pro jednotlivé druhy sněhu a jejich uplatnění pro různé teploty,
- trvalá a systematické péče o lyže, především jejich příprava pro jízdu (parafíny, speciální laky),
- umění dokonale se orientovat při volbě jednotlivých vosků a umění je úspěšně používat,
- stále udržovat kontakt s vývojem nových vosků a vlastnit nebo používat ty, které tvoří základní řadu má-li být lyžař-běžec úspěšný.

Tím bylo ve stručnosti řečeno příliš mnoho, ale jiné cesty není! Mazání lyží představuje dnes podíl na úspěšnosti sportovce asi 23 %, a to je příliš mnoho, aby to mohlo být zanedbatelné.

Aby mazání nebylo tak jednoduché, výrobci vosků se skutečně snaží produkovat stále něco nového. Snaha je různorodá, ale vždy záleží na chemických poměrech a na materiálech, z kterých se vosky vyrábějí. Jde-li o odbornou záležitost, potom je jisté nutné říct, jak to ve skutečnosti je. Vosky vyrobené v Evropě z materiálů dovezených z USA jsou nejlepší. To je však drahá záležitost, proto se dělají pouze malé série. Není tedy kus jako kus, i když je obalová technika stejná. Pro velké série se používají materiály, které jsou levnější, ale nutně se to projevuje na kvalitě. Tedy zdánlivá maličkost, ale pro toho, kdo se chce udržet ve světové aréně, velice důležitá.

Je-li firma drahá, ale dobrá, potom je to pochopitelně výhodnější. Pro nás má v tomto směru výsadní postavení firma Rode. Hodnoceno profesionálně, bez reklamního triku. Podařilo

se mi vidět, jak se u špičkových firem vosky vaří, míchají a balí. Je to, jako vyrobit listové těsto. V pěti lidech se to dá produkovat i v garáži. Podle mého názoru je to velká věda, která je dána recepty a recept se dá obtížně identifikovat. Na zjištění správných poměrů nestačí ani špičkové elektronické počítače!

Ještě musím upozornit na jednu zásadu. Pro správné použití je třeba si vytvořit řadu vosků tak, jako když se hraje na varhany. To znamená žádné falešné tóny!

Jsou dvě možnosti, na které musíme stále myslet. Jemná řada a hrubá řada. Jemná řada se dá použít pouze teoreticky. Mám tím na mysli vosky, které mají na svém označení malý teplotní rozsah. Tato reklamní produkce nepočítá s převýšením tratě, které s sebou přináší i teplotní rozdíly v průměru 4 stupně C. Od výrobce je to dobrá snaha, ale do mazání samotného vnáší zmatek.

Ještě než přistoupíme k vlastnímu mazání lyží pro běh, musíme perfektně připravit lyže pro jízdu. A to se neobejde bez následujících zásad:

- lyže čistíme po každém použití,
- běžecské vosky stahujeme nejprve špachtličkou a dokonalou očistu provádíme chemicky (tech. benzín, spec. čistič, rozpouštědla, skivo spray-čistič),
- přímý plamen při práci na skluznici používáme pouze nouzově a s maximální opatrností (přílišným zahřátím dochází k poškození konstrukce, vyboulení skluznice a zhoršení jízdních vlastností),
- starý parafín nahřejeme, aby ze skluznice vystoupil na povrch a vyplavil nečistoty,
- pomocí teplé žehličky nakapeme nový parafín na skluznici a zažehlíme,
- připravujeme-li lyže na vodu, před parafinováním zařízneme do skluznice drážky, na ledovou stopu zdrsníme smirkem,
- pokud máme pouze jedny lyže, které nechceme pro další použití drážkami natrvalo poznamenat, drážkujeme až po neparafinování,
- lyže na vodu musí být přiměřeně pružné a tvrdé. Příliš tvrdá špička se zatlačuje do stopy a brzdi, měkká se přisává. Měkčí lyže lze na vodu připravit tak, že se ve středě (15–20 cm) vypne, špička a patky se stáhnou páskou, místa, kde končí uměle vytvořené oko, se nahřejí lampou; po vychladnutí, případně po 2–3 hodinách, lze takové lyže vhodně použít na vodu. Vhodné parafíny velice ovlivňují jízdu lyží.

Trenér Zdeněk Ciller maže lyže člence čs. reprezentačního družstva běžkyň Gabriele Svobodové

— Na vodu je nejvhodnější bílý swix (naneseme, potom za tepla stáhneme kovovou nebo plexisklovou cidlinou a skluznici pouze vyleštíme). V praxi se povrch skluznice bez parafínu na vodě špiní a chytá nečistotu. Tím zhoršuje jízdní vlastnosti, protože suchá skluznice saje vodu.

— Na čerstvý mokrý sněh (mýdlo) je nejvhodnější modrý swix.

— Na mrazlou ledovou stopu a sůl je nejvhodnější modrý rex.

— Na teploty -1 stupeň C do -8 st. C je nejvhodnější toko systém C4 (v různých poměrech růžové a žluté toko).

— Na prašany a staré tvrdé stopy při teplotách -6 až -10 st. C je nejvhodnější modrý rex.

— Na prašany při -10 st. C až -30 st. C je nejvhodnější zelený rex.

— Na lyže, které se nám vyjždějí, používáme základních gruntových parafínů (fialový rex).

— Při aplikaci parafínů je vhodné dodržovat návody výrobců. Je třeba konzultovat tuto problematiku se sjezdáři, i když běžecské uplatnění parafínů má své zásadní odlišnosti.

— Při parafinování lyží dbáme, aby byl nakapaný parafín na skluznici zažehlen dostatečně teplou žehličkou, nesmí však být přepálen.

— Po vychladnutí přebytečný vosk ze skluznice stahujeme špachtličkou, případně cidlinou, dostatečně ostrou, rovnou, nejvhodnější z umělých hmot.

— Snažíme se vytvořit co nejtenčí, ale souvislý parafínový film. Toho dosáhneme leštěním drsněnkami (vozíme z ciziny na mytí nádobí), papírem swix, případně vyřazené silonky.

— Každý parafín musí být před závodem dostatečně rozježděn a znovu vyleštěn.

— Pozor — čerstvě neparafinované lyže mohou být i smekavější, proto parafinujeme opatrně, aby se nám parafín nedostal do zóny, kterou mažeme pro stoupání.

MAZÁNÍ PRO BĚH A STOUPÁNÍ

1. tvrdé vosky
+1 st. C až +4 st. C — žlutý swix—cire—klistr
— nový vlhký sníh, použitelný v uježděné stopě, ve které se tvoří ledová sklovina (mimo stopu namrzá)
— při velkém převýšení tratí je třeba zažehlit
2. +1 st. C až +4 st. C žlutý swix—cire klistr nebo žlutý rode klistr
0 st. C až +1 st. C special swix violet
nový vlhký sníh, v uježděné stopě se tvoří ledová zrcadla na vyšších místech tratí sušší sníh (možnost namrzání)
— zakrýt, zažehlit
3. +1 st. C až +3 st. C růžový swix (červený extra - V65)
— zažehlit, zakrýt
—1 st. C až +2 st. C — bílý swix — special červený — V55 — v malých vrstvách.
Do mýdlové stopy padá z holí suchý sníh (suchý sníh je i ve stroměčkových stoupáních), který při radikální volbě vosků namrzá.
4. 0 st. C až +2 st. C červený swix sport A/S
— opatrně! Vosk nechat delší dobu vyschnout, vyzrát blízko tepla — při sněžení za předpokladu, že se ve stopě po projetí budou tvořit zrcadla

Harrachov před MS

Již za dva měsíce 17.—20. března bude Harrachov dějištěm VII. mistrovství světa v letech na lyžích. Je to jediný světový šampionát lyžařů letošního roku, a proto je o soutěž mimořádný zájem nejen mezi čs. příznivci lyžování, ale i v zahraničí.

Jmenovitě přihlašký závodníků mohou zaslat národní lyžařské svazy organizačnímu výboru až do 10. března, ale podle ohlasů při závodech Světového poháru skokanů a prosincového zasedání předsednictva FIS v Římě nebude při bojích o 120 cm vysoký křišťalový pohár pro vítěze chybět žádný ze skokanů světové špičky. Zdá se, že Harrachov současně zaznamená rekordní účast v dosavadní historii sedmi ročníků mistrovství světa v této atraktivní disciplíně.

I v zimních měsících pokračovala výstavba Harrachova a zejména dokončování vnitřních úprav věže rozhodčích, kabin televizních a rozhlasových komentátorů a stanic lanovky. Dvousedačková lanovka Tatra-Poma s dvěma mezistanicemi prodělává řadu kontrolních zkoušek, dokončuje se výstavba hotelu SSM Junior a úpravy tělovýchovného střediska ČSTV na Rýžovišti. Zatímco lyžaři byli zklamáni poměrně malou vrstvou sněhu v závěru roku, stavbaři byli spokojeni, že mohli pokračovat ve výstavbě. Poutače, výzdoba harrachovských výloh a plakáty připomínají, že MS 1983 v letech se rychle blíží.

5. 0 st. C fialový rode
0 st. C fialový rex
při sněžení a velké vlhkosti vzduchu, za předpokladu, že se nebudou tvořit zrcadélka. Stopa však musí být projžděna, při silnější vrstvě sněhu je nebezpečí namrzání!
6. 0 st. C fialový swix
nový prachový sníh a také za sněžení, při značné vlhkosti vzduchu
7. 0 st. C až —2 st. C modrý extra swix — V 40
zažehlit, přidat další vrstvu — nežehlit
0 st. C fialový swix — nanést vrstvičku, několikrát zakorkovat do modrého.
Při prachovém sněhu a teplotách vzduchu —2 st. až 0 st. C.
8. 0 st. C až —2 st. C modrý extra swix V 40
zakorkovat několik vrstviček —1 st. C až +2 st. C spec. swix V 55
10—15 cm před vázání několik čárek zakorkovat do modrého.
Starý a nový sníh ve stopě, chemicky preparovaná stopa, přeházená stopa, při teplotě —3 st. C až 0 st. C a značné vlhkosti vzduchu.
9. 0 st. C až —2 st. C bílý spec. swix sport — violet V 45
— rozkorkovat více vrstviček
— lehce zakrýt modrým extra swixem V 40 zakorkovat, starý vlnoucí neostrý zrnitý sníh,
10. 0 st. C až —3 st. C modrý super rode
Při novém prachovém i několikrát přemrzlém sněhu při teplotě vzduchu —2 st. C až —3 st. C
11. —1 st. C až —2 st. C modrý special rex
Na vícekrát přemrzlé sněhy, v místech s velkou vlhkostí vzduchu. Rovněž dobrý jako základní vosk pro staré sněhy.
12. 0 st. C až —2 st. C modrý extra swix — V 40
nejuzívanější a spolehlivý vosk na prachové sněhy od —1 st. C až —4 st. C.
13. 0 st. C až —6 st. C modré rode nepřekonaný vosk na starší sněhy, sůl, ale i na prašany při malé vlhkosti a teplotách vzduchu —2 st. C až —6 st. C.
14. —1 st. C až —6 st. C modré rode na sůl a tvrdé stopy při malé vlhkosti a teplotách vzduchu —2 st. C až —6 st. C.
15. —4 st. C až —6 st. C special swix — V 28
na prachové sněhy při teplotách vzduchu —4 st. C až —6 st. C. samotný však poslouží velice zřídka, v kombinaci s modrým extra swixem je však ideální
16. —5 st. C až —7 st. C extra swix — V 22
na prachové sněhy, tvrdé stopy, ze zelených nejvhodnější při sněžení, tehdy si poradí sám, jinak je třeba vypomáhat radikálnějším, nejlépe speciálem swix —4 st. C až —6 st. C.
17. —4 st. C až —10 st. C rode zelené nejvhodnější na prachové sněhy i tvrdé stopy při teplotách vzduchu —5 st. C až —8 st. C.

(Pokračování)

ZDENĚK CILLER

trenér čs. reprezentačního družstva běžkyň

Vzorný trenér Antonín TUŠIL - 65 let

Diplomovaný technik, vzorný trenér Antonín Tušil (Minerva Opava) se v lednu dožívá 65 let. Je dlouholetým předsedou trenérské rady sjezdových disciplín KV ČSTV Severomoravského kraje. Od mládí věnoval svůj volný čas závodnímu lyžování v klasičských i sjezdových disciplínách, v nichž dosahoval pěkných výsledků. Zúčastňoval se také Sokolovského a Dukelského závodu branné zdatnosti, v němž jako člen hlídky získal titul přeborníka ČSSR.

Když zanechal závodní činnosti, jako trenér a cvičitel I. třídy se věnoval výchově mladých lyžařů. V Severomoravském kraji v okresním a krajském svazu lyžování zastává různé funkce již téměř 35 let. Své odborné znalosti uplatňuje také jako lektor při školení trenérů lyžování. Po skončení lyžařské sezóny se věnuje aktivně orientačnímu běhu, v němž ve své kategorii dosahuje pěkných výsledků.

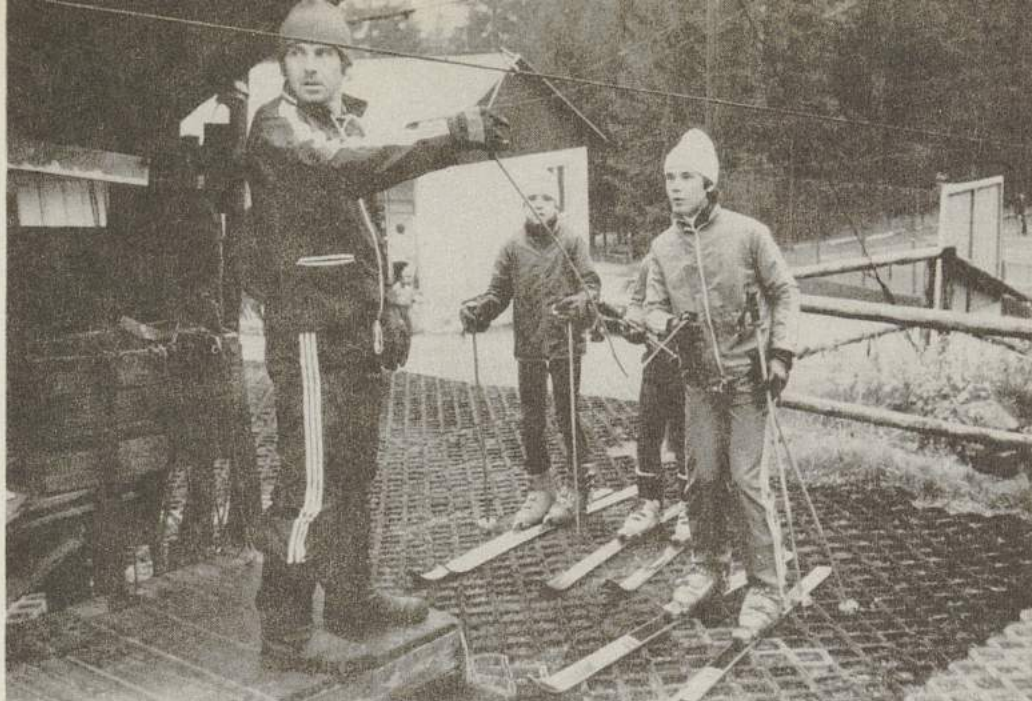
Přejeme mu hodně zdraví, zdaru a úspěchů v jeho další funkcionářské a sportovní činnosti.

Startovní čísla

nabízí lyžařským oddílům VEGA-SPORT, výrobní podnik ČO ČSTV, skladištní oblast, 500 03 Hradec Králové. Cena startovního čísla z materiálu perlin je od 0,50 do 1 Kčs při objednaném množství sady 1—100 kusů. Po skončení závodu si závodníci mohou ponechat čísla jako suvenýr.

Fotografie na titulní, třetí a zadní straně obálky **Ota Mrákota**, na druhé straně obálky **ČTK**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Ota Mrákota**, Jaroslav Trousil a archiv.

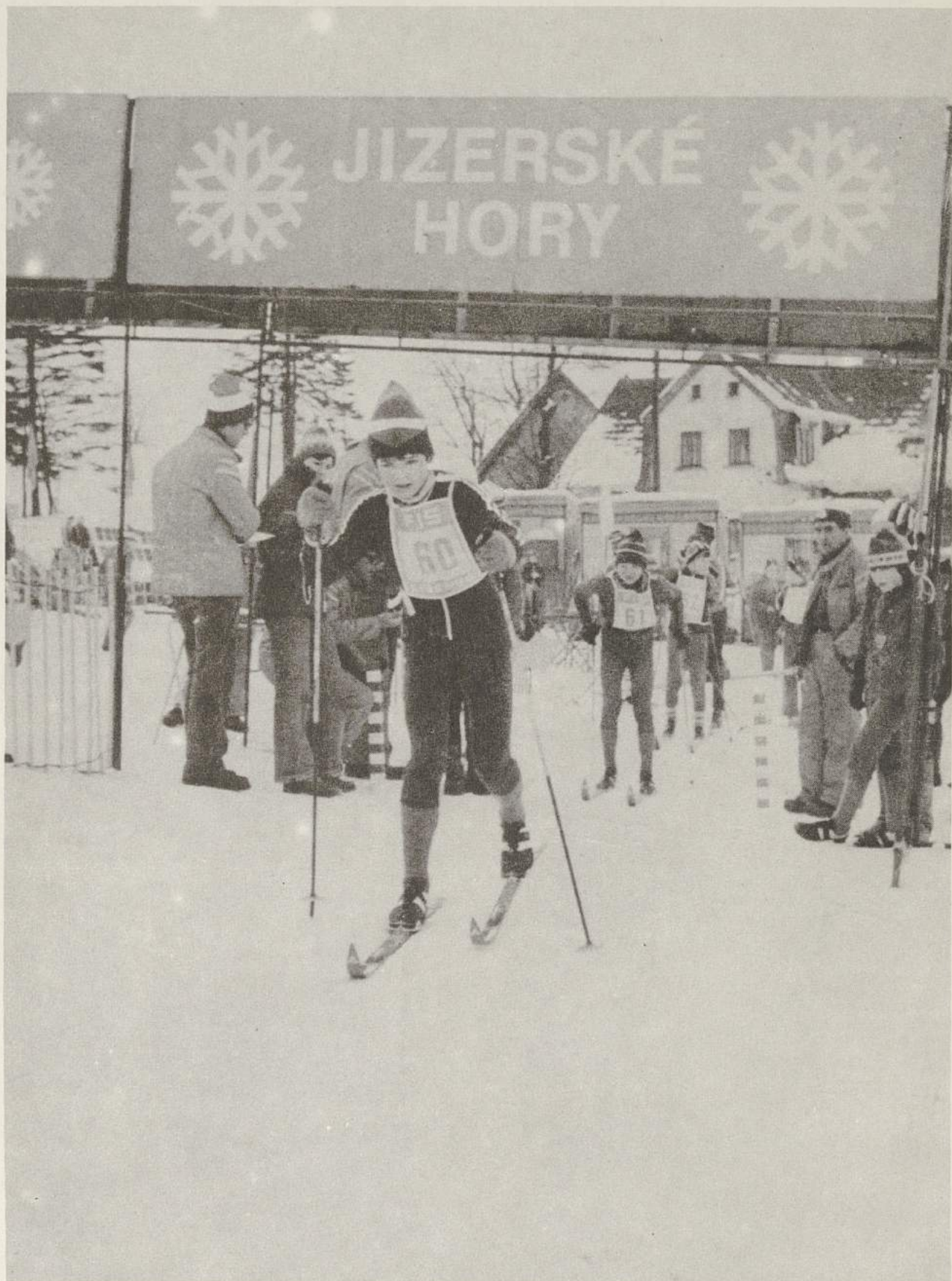

Deset let lyžařského svahu

Deset let je v Jablonci nad Nisou v provozu sportovní zařízení TJ LIAZ na Dobré Vodě, které slouží přípravě sjezdářů na zimní sezónu a zároveň poskytuje dobré podmínky k lyžování pro širokou veřejnost, především pro mládež. Třístametrový svah o šířce 50 metrů je z poloviny šíře pokryt umělou hmotou a dovoluje tak prakticky celoroční využití. Využívají ho lyžařské oddíly ze širokého okolí, jejichž závodníci se zde připravují na příchod zimy. Loni se zde uskutečnily také kontrolní testy TSM, z nichž jsou naše tři obrázky.

Na první fotografii svědomitý správce tělovýchovného zařízení Jaroslav Doleček nasazuje úchyt kotvového vleku, který letos bude nahrazen novým moderním. Na druhé záběr z jízdy v plném tempu a na třetí členové TSM před kontrolními testy.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ ÚNOR 1983 ♦ Kčs 3,—

2

Zadov svědkem VELKÝCH BOJŮ

Světový pohár žen v běhu na 10 km na lyžích a 1. Šumavský pohár na 5 km byly významnou součástí oslav 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích a mimořádnou sportovní a společenskou událostí šumavského lyžařského střediska na Zadově. Na prvním obrázku pohled na českou tribunu na běžeckém stadiónu při závodě na 5 km, který sledoval také člen předsednictva ÚV KSČ a předseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal (uprostřed) s předsedou ÚV ČSTV Antonínem Himlem (vlevo) a místopředsedou organizačního výboru SP na Zadově Rudoljem Duškem (vpravo). — Na druhém obrázku Blanka Paulů (VŠ Praha), která již potřetí v letošním ročníku SP vybojovala třetí místo a byla největší soupeřkou Norek. — Na třetím úspěšný norský trenér Dag Kaas se svými svěřenkami Brit Petterseovou a Anne Jahrenovou na tiskové besedě.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

MISTROVSTVÍ ČSSR
1983

SVĚTOVÉ POHÁRY

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY NORKA BRIT PETERSEN OVÁ PŘI VÍTEZNĚM TŘETÍM ZÁVODĚ SVĚTOVÉHO POHÁRU 1983 V BĚHU ŽEN NA 10 km NA ZADOVĚ. PETERSEN OVÁ PATŘÍ K FAVORITKÁM LETOŠNÍHO ROČNÍKU SP A ZDÁ SE, ŽE BUDE NĀSTUPKY NĀ SVĚ KRAJANKY BERIT AUNLIOVĚ. — NA ZADNĀ STRANĚ OBÁLKY PAVEL PLOC (ASVS DUKLA LIBEREC), KTERÝ V ČTYŘLETĚ HISTORII SVĚTOVÉHO POHÁRU SKOKANŮ DRUHOU LEDNOVOU NEĀĀLI VYBOJOVAL V HARRACHOVĚ PRVNĀ ČESKOSLOVENSKĚ VÍTEZSTVĀ V TĚTO SOUTĚŽI.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 2

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kötland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. ledna 1983.

ISSN - 0323 - 1445

VÍTEZNÝ ÚNOR, 35. výročí sjednocení čs. tělovýchovy a lyžaři

Před 35 lety v únorových dnech roku 1948 byl dovršen dlouholetý revoluční zápas dělnické třídy o politickou moc v naší zemi. Pod vedením Komunistické strany Československa dosáhla dělnická třída ve svazku s ostatními pracujícími rozhodného vítězství nad buržoazní reakcí a zahájila tak novou cestu k vybudování socialistické společnosti v naší vlasti.

Únorové vítězství pracujícího lidu v roce 1948 se stalo významným mezníkem v historii našich národů, neboť významně ovlivnilo další vývoj celé naší socialistické společnosti.

Hlavním výsledkem únorového vítězství dělnické třídy a ostatních pracujících nad buržoazií bylo upevnění a rozšíření základů lidově demokratického zřízení, které začalo plnit úkoly státu diktatury proletariátu. Tak se Únor 1948 stal novou etapou československých dějin — etapou výstavby socialistické společnosti. Únor položil základy i pro všestranný rozvoj naší hospodářské činnosti. V úzké spolupráci se Sovětským svazem a dalšími socialistickými zeměmi se československá ekonomika trvale zapojila do široké mezinárodní dělby práce založené na nových základech a vztazích a dlouhodobých dohodách. To vše jí dávalo dlouhodobou perspektivu spojenou se zabezpečením pevných sociálních jistot našich občanů.

Před necelými 15 lety v roce 1968 však došlo v politice strany a státu k tragickému odklonu od revolučního odkazu únorového vítězství. Teprve po dubnu 1969 od nástupu nového stranického vedení v čele se soudruhem Gustávem Husákem navázala Komunistická strana Československa znovu na své slavné revoluční tradice. Při překonávání těžké vnitrostranické a společenské krize KSČ zdůraznila význam únorového vítězství a přihlásila se opět k jeho revolučnímu odkazu.

Historické místo únorového vítězství v roce 1948 a jeho význam jako bohatého zdroje poučení pro současnou práci vyzvedla Komunistická strana Československa postupně v řadě zásadních dokumentů i na jednání svého XVI. sjezdu. Únorové vítězství a úsilí při budování a obraně socialismu patří k nejvýznamnějším zdrojům účinné ideové výchovné práce, která vystupuje ve Svazu lyžování ÚV ČSTV do popředí zejména proto, že převážná většina lyžařů mimo některých starších funkcionářů jsou aktivně sportující lyžaři — vesměs mladí lidé, kteří nemají vlastní zkušenosti z třídního boje proti buržoazii.

Politické vítězství KSČ a Národní fronty Čechů a Slováků v únoru 1948 vytvořilo pevné podmínky pro budování socialistické společnosti a při formování socialistické soustavy tělesné výchovy, jejímž světoznámým a ideovým základem je marxismus-leninismus a marxisticko-leninské učení o všestranné výchově zaměřené na přípravu občanů — budovatelů a obránců socialistické vlasti a organizačním základem jednota a vzájemné spojení povinných a dobrovolných forem tělesné výchovy.

Bezprostředně po politickém vítězství se budovaly akční výbory jako orgány očisty veřejného života a upevnění jednoty pracujících v obrozené Národní frontě. Předsednictvo ústředního akčního výboru Národní fronty už 27. února 1948 projednálo řadu významných opatření, k nimž patřilo i rozhodnutí, že jedinou tělovýchovnou organizací bude u nás Sokol a že všechny svazy, spolky, kluby a tělovýchovné organizace splynou do jednotné tělovýchovné organizace Sokol.

Snahy o sjednocení tělesné výchovy a sportu se začaly projevoval už na konci předmnichovské republiky. Mimořádný význam měl v těchto snahách zejména IX. sjezd Federace proletářské tělovýchovy, na němž jeho předseda K. Aksamit ve svém referátu v souladu s politickou linií KSČ o budování jednotné Národní fronty proti fašismu a válce zdůraznil potřebu vytvoření jednotné, masové, demokratické tělovýchovné organizace.

Vítězství dělnické třídy nad buržoazií v roce 1948 umožnilo proto sjednotit čs. tělovýchovu a tím i masový rozvoj lyžařského sportu v Československu. Otevřela se možnost pro široké vrstvy pracujících navštěvovat hory a pravidelně se rekreovat na lyžích. To se projevilo i ve výsledcích, kterých po roce 1948 dosáhli naši vrcholní sportovci-lyžaři.

Třicet pět let, které uplynuly od historických událostí v roce 1948, kdy dělnická třída pod vedením Komunistické strany s konečnou platností rozhodla o socialistickém vývoji v Československu, včetně hodnotné tělovýchovné organizace, nás zavazuje k aktivnímu naplňování odkazu Vítězného února. Budování rozvinuté socialistické společnosti a zabezpečení úkolů, které před nás postavil XVI. sjezd KSČ, je zavazujícím odkazem února, na jehož plnění se musí podílet i Svaz lyžování ÚV ČSTV.

Období od konání XVI. sjezdu KSČ plně prokázalo reálnost a správnost vytčené strategické linie ekonomického a sociálního rozvoje v 7. pětiletce, především z hlediska hodnocení obtížnosti podmínek vývoje pro první polovinu osmdesátých let.

Celkové zhoršení vnějších ekonomických podmínek spolu s dalšími vlivy si vyžádalo, aby se naše ekonomika v relativně krátkém období přizpůsobila nižším zdrojům paliv, energie, pohonných hmot, kovů, surovin a krmiv. Prohlubující se krize kapitalistického hospodářství a téměř stagnace světového

(Pokračování na str. 2)

Kongres FIS a SP ve sjezdových disciplínách

Světový pohár ve sjezdových disciplínách se během šestnácti let své existence stal nejúspěšnější soutěží závodního sjezdového sportu všech dob. Zásahu na tom má celá řada článků. Na prvním místě figurují závodníci. Bez kvalifikované účasti v jednotlivých závodech, bez napínavých soubojů nejlepších sjezdařů světa, by se úspěch sebelépe organizované soutěže nebyl nikdy dostavil. Velkou zásluhu na dosaženém úspěchu mají media, která rychle odložila původní rozpaky i zdrženlivost a své zimní sportovní zpravodajství zaměřila převážně na závody SP. Pomohli pořadatelé, jejichž okruh se nečekaně rozšířil. SP ve sjezdových disciplínách získal překvapivě rychle i financie, své sponzory, kteří dali do pohybu neuvěřitelně finanční prostředky. Výrobní a obchodní firmy se podílejí nejen na krytí poradatelských nákladů jednotlivých závodů, ale i nákladů na péči o závodníky. Finanční rostoucí angažmá vědy a výzkumu, výzbroj a výstroj závodníků, dotují ve značné míře i rozpočty svazů alpských zemí.

Mylná však by byla představa, že SP nemá starosti. Historie krátkých 16 let byla a dosud je plná vážných problémů, SP se stal experimentální oblastí s neustálými změnami a novinkami.

Tento článek je pokusem seznámit v hrubých rysech čtenáře-sjezdaře s kamenitou cestou, kterou se SP od svého založení ubíral, poukázat na problémy, které musela komise FIS pro SP řešit a dotknout se i aktuální problematiky, obsažené v návrhu na budoucí koncepci SP, předkládané 34. kongresu FIS (5/1983).

Leta 1967—1970

Pokusy o vytvoření celosezónní soutěže ve sjezdovém sportu se dlouho nedařily. Scházela zájem a větší tlak ze strany federace. Teprve v roce 1966 u příležitosti MS 1966 v Portillu dostal projekt konkrétní podobu; první ročník soutěže byl vyhodnocen v roce 1967.

Koncepcí nové soutěže byla a dosud je založena na dvou postulátech:

— zjistit pomocí bodovacího systému nejlepšího jezdce/jezdkyňi sezóny a vyhlásit jej/ji vítězem SP;

— přejít k tzv. „totálnímu“ sjezdovému sportu.

Vyhodnocovat soutěž pomocí bodovacího systému se proti očekávání ukázalo být neobyčejně obtížné. Rozpornou otázkou od samého počátku zůstává, komu udělit titul vítěze SP. Federace hájí známé stanovisko zakladatelů soutěže, že **titul vítěze SP je vyhrazen závodníkovi, kterému se v příslušné sezóně podařilo zařadit se mezi nejlepší jezdce ve všech disciplínách. Specialistům v technických disciplínách ani specialistům ve sjezdu nesmí být dovoleno potlačit typ polyvalentního jezdce.**

V této základní otázce je komise SP ve vleklém sporu s trenéry, zejména

Erika Hessová (Švýcarsko) a Američan Phil Mahre obhájí Světové poháry

na družstev alpských zemí a po nescetných reformních pokusech se dosud nepodařilo najít uspokojivé řešení. Rozpor se od sezóny k sezóně řeší většími či menšími kompromisy.

Filozofie vsestrannosti, snad lépe řečeno trojdimenzionálního sjezdování uspěla jen v prvních čtyřech ročnících s vítězi Jean-Claude Killym (1967 a 1968) a Karl Schranzem (1969 a 1970). Killy v prvním ročníku dokonce dokázal zajet všechny disciplíny třikrát vítězně a získat maximální počet 225 bodů.

Neustálé změny vyhodnocovací formule se po celou dobu nepříznivě odrážely na celé soutěži. Vyhodnocování se stávalo nepřehledným a v posledních letech prakticky znemožňovalo diváků průběh soutěže sledovat.

Pomocí realizovat dlouhodobý program federace, rozvíjet sjezdový sport univerzálněji, nezůstat s ním v úzkém prostoru Evropy, nebo dokonce jen v oblasti alpských masivů, se SP podařilo splnit v maximální míře. Závody v programu SP se již léta jezdí ve třech kontinentech světa a Marc Hodler může říci, že SP pomohl naplnit jedno ze základních poslání federace. Tuto možnost M. Hodler využil na samém začátku, a proto se bezvzhradně za SP postavil, na kongresu v Bejrútu (1967) jej obhájoval a nakonec i prosadil. **Přechod k „totálnímu“ sjezdovému sportu se stal skutečností.**

Mimořádný úspěch SP na tomto úseku má ovšem i negativní stránku, předimenzovaný program je mimořádně náročný na čas, organizaci a finance, obtíže jsou s kalendářem a pro závodníky se absolvování celého programu stává takměř neúnosným.

Specializace

S obdivem a neskrývaným respektem smekáme před fantastickými výkony sjezdařů/sjezdařek na sjezdových tratích a slalomových svazích. Tato úroveň výkonnosti je výslednicí celé řady složek, jednou z nich je i SP. Paradoxem ovšem je, že rok od roku je úspěch ve SP více podmiňován specializací závodníka. Dosažení úspěchu na jedné frontě je přirozeně méně pracné, nežli příprava pro vrcholné umístění ve dvou nebo dokonce ve všech třech disciplínách. Federace vyhlásila specializaci, rozu-

Vítězný únor, 35. výročí sjednocení čs. tělovýchovy a lyžaři

(Dokončení ze str. 1)

obchodu dále zostrily konkurenci pro náš vývoz a západní trhy. Zesílily snahy uplatňovat vůči nám politicky motivovanou finanční a úvěrovou diskriminaci, spojenou s embargem na dovoz techniky a na vědeckotechnickou spolupráci. Neustále se zostruje ideologické působení buržoazní propagandy vůči Sovětskému svazu a ostatním zemím reálného socialismu.

Naše ideologická práce v roce 35. výročí Vítězného února a roce 80. výročí založení organizovaného lyžařského sportu musí na tyto skutečnosti včas a správně reagovat. Musí být komplexně zaměřena na mobilizaci pracovního a sportovního úsilí všech členů lyžařského svazu. Proto v politickovýchovné práci bude svaz lyžování za svůj základní cíl považovat ve smyslu závěrů XVI. sjezdu KSČ, V. sjezdu ČSTV a dokumentu P-ÚV ČSTV o vlastenecké a internacionální výchově, výchovu socialisticky smýšlejících a jednajících sportovců v duchu socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu. Základní pozornost je třeba přitom věnovat klíčovým sportovním akcím a politickým událostem.

Na podporu realizace úkolů státního plánu v roce 1983 je třeba v souladu s usnesením 7. zasedání ÚV KSČ podpořit a rozvíjet na vyšší úrovni pracovní iniciativu a socialistickou soutěž, zaměřenou na počest 35. výročí únorového vítězství pracujícího lidu. K tomu využívat osvědčených forem a metod masové a politickoorganizačnické práce.

Úspěšné splnění úkolů bude vyžadovat od každého příslušníka lyžařského svazu zvýšení kvality a efektivnosti práce v souvislosti s předsjezdovou kampaní a přípravami ke svazové konferenci a VI. sjezdu ČSTV. Jedině tímto přístupem jsme schopni důstojně a čestně splnit všechny úkoly. Jejich splnění bude pro každého z nás nejlepším příspěvkem k 35. výročí Vítězného února a 80. výročí založení lyžařského sportu.

PAVEL JÍLEK, předseda PVK VSL ÚV ČSTV

měj extrémní specializaci, boj a ne-skrývá obavy, že může, pokud se nezdaří jí dostat pod kontrolu, nepříznivě ovlivnit celý další vývoj sjezdového sportu.

Ve snaze podnitit zájem o všestrannost ve sjezdovém sportu nastoupila komise pro SP dlouhou cestu experimentování s formulí pro vyhodnocování soutěže. Po třech neúspěších zavedla pro sezónu 1973—74 tzv. bonusový systém. Závodník, který zajel sjezd do 10. místa za současného umístění do 10. místa také ve slalomu, nebo v obřím slalomu, získal dvojnásobný počet bodů. Experiment nepřinesl výsledek a hned v následné sezóně bylo od něj upuštěno.

V sezóně 1974—75 se komise pro SP rozhodla pro kombinace a několik jich zařadila do programu SP. Úspěch nebyl zvláště výrazný, nicméně na předních místech bojovalo od prvního závodu až do finále pět jezdců: Thöni, Klammer, Stenmark, Gross a Haaker. Klammer, specialista ve sjezdu se pustil do boje s nejlepším slalomářem — Thönim. Oba soupeři se ve dvou ze tří kombinací utkali s plným nasazením. Thöni, původně slalomář, prokázal, že umí zajet i sjezd. Na nejtěžší sjezdové trati Alp Streif v Kitzbühelu zajel druhý nejlepší čas, jen o 1/100 s horší čas vítěze Klammera. Thöni se v sezóně 1974—75 prezentoval jako vynikající univerzalista, vyhrál všechny kombinace. Rozhodnutí o vítězi padlo až ve finálovém závodě, v nově zařazeném paralelním slalomu. Vítězem SP 1975 se stal Thöni s 250 body před Stenmarkem (245 b.) a Klammerem (240 b.). **Nová formule se začleněnými kombinacemi značně změnila myšlení a taktiku celé řady závodníků, specializaci však nepřekonala, jak dokazuje klasifikace Stenmarka jen s 5 body za vítězem.**

Navazující tři sezóny (1976—1978) znamenají návrat čistých specialistů. Vítězem všech tří ročníků se stává zásadový technik Stenmark, který za celá leta nezajel ani jediný sjezd. V celkové klasifikaci SP 1978 figurovali do 7. místa sami specialisté, na 1.—4. místě technici Stenmark, P. Mahre, Wenzel a Heidegger, kteří nezískali jediného bodu ve sjezdu, na 5.—7. místě specialisté ve sjezdu Klammer, Plank a Walcher, kteří ani jedinkrát nebojovali ve slalomu nebo v obřím slalomu.

Leta 1979—1982

Federace pokračovala v experimentech: zrušila nevyhovující předpis o inflačních bodech (v posledních třech závodech bodovalo 25 míst); zvýšila počet bodujících závodníků z 10 na 15; upravila kvotu závodů, započítávaných do celkové klasifikace; umožnila, aby závodník při získání 70, později 90 bodů SP, mohl startovat po 15. závodníku v kterékoli disciplíně; vydala některé drobnější předpisy, stimulační všestranné sjezdování a setrvala při kombinacích.

Výsledek se dostavil, vítězové SP 1979—1982 Lüscher, Wenzel a P. Mahre (2X) sice nejsou univerzalisty typu Killyho nebo Schranze, ale umějí a nebojí se také sjíždět; za svá vítzství vděčí především kombinačním bodům.

Specializace a ženy

SP přispěl k dosažení současné vysoké úrovně výkonnosti jak mužů, tak žen. Muži museli nastoupit cestu specializace, zatímco ženy šly vlastní cestou. Výkonnostní rozdíly mezi jednotlivými disciplínami u žen nejsou zdaleka tak výrazné jako u mužů; **ženy v převážné většině zůstaly všestrannými jezdkyňmi.** Všechny slavné sjezdačky posledních patnácti let; Nancy Greenová, Gertrud Gablová, Michèle Jacotová, Rosi Mittermeierová, Lise-Marie Morerodová, Hanni Wenzelová, Marie-Therese Nadigová, Erika Hessová, především ale šestnáctnáctiletá vítězka SP Annemarie Moserová-Prölllová, nelze pokládat za specialistky. Jistě i ženy inklinují k té či oné disciplíně rozdílně, některé preferují technické disciplíny, jiné sjezdy. Dosud však všechny jezdily resp. jezdí jak slalomy, tak sjezdy, i když s rozdílnými výsledky.

Vazba mezi SP a EP

SP se stal nejvýznamnější soutěží v historii sjezdového sportu a zaujal dominující postavení v celém sjezdovém dění. Výsledky, docilované v této soutěži jsou mnohými závodníky ceněny více nežli výsledky na MS nebo ZOH. Toto postavení bylo v pořádku, pokud by nebyly zpřetřhány vazby k závodům nižšího řádu. Závodů EP a ostatní závody FIS, pořádané mimo rámec SP, se však staly závodů druhořadého významu. EP zanedbává i samotná federace. Její statut hovoří jasně o tom, že základním jejím posláním je péče o rozvoj lyžařského sportu ve světě; mezinárodním lyžařským sportem ovšem nejsou jen ZOH, MS a SP. Přední pozice ve velkých mezinárodních střetnutích mohou dosahovat jen tvrdě, všestranně trénovaní sportovci s bohatými závodnickými zkušenostmi a zdravým sebevědomím. Vychovat tento typ sportovce je obtížný, nekolektaletý proces, v němž důležitou dílčí roli musí sehrát také EP. **K tomu účelu je nezbytné koncepčně sladit vzájemné vazby mezi oběma nejdůležitějšími soutěžemi, mezi SP a EP. SP v dominantní, avšak izolované pozici, nemá perspektivu.**

Rozhodne kongres

K velkým potížím s kalendářem SP přibyla další vážná starost. Alpské země, s výjimkou Itálie, požadují zkrácení sjezdové sezóny a ukončení SP finálovým závodem koncem února nebo začátkem března. Argumentují nezájem diváků o březnové závody. Komise SP nesouhlasí a namítá, že zájem o lyžování v jiných zemích, např. ve Skandinávii nebo v socialistických státech je v březnu ještě velmi živý.

Ve snaze překlenout rozpory, vypracoval předseda italského svazu kompromisní návrh, který komise pro SP po úpravě jednomyslně schválila na svém posledním zasedání v Basileji. Proti návrhu se strhla bouře nevole ze stran alpských zemí. Předsednictvu FIS, které o návrhu mělo definitivně rozhodnout, nezbylo nežli požádat předsedu komise pro SP Serge Langa o stažení návrhu a předložení upravené verze kongresu FIS v květnu t. r.

Návrh vycházel z těchto zásad: zá-

vody SP, počínaje sezónou 1983—84 proběhnou ve třech etapách, v sérii kvalifikačních závodů v 1. a 2. etapě a v sérii finálových závodů v 3. etapě. Závodů finálové etapy se zúčastní kvalifikovaní závodníci z 1. a 2. etapy a určitý počet závodníků v čele celkové klasifikace EP k 30. 1. toho kterého roku. Výsledky ze závodů 1. a 2. etapy rozhodnou o vítězích SP v jednotlivých disciplínách. Do celkové klasifikace budou započítány body ze závodů 3. etapy a 1/3 bodů, získaných v závodech 1. a 2. etapy.

Alpské země vznesly v odborném tisku mnoho neobvykle podrážděně formulovaných námitek. Rozhodující námitkou zdá se být zamýšlené zhodnocení březnových závodů u škor závodů prosincových a lednových, „degradovaných“ na závody kvalifikační: vítěz Hahnenkammu nebo Lauerhornu by pro celkovou klasifikaci získal 8 1/3 b., každý březnový slalom by byl ohodnocen trojnásobkem.

Pokles diváckého zájmu je vážná věc a OPA země nastolují nový problém zcela zásadní povahy. Předsednictvo a kongres FIS to v Sydney nebudou mít lehké.

Sydney 1983

SP dospěl opětovně na křižovatku. Bojuje se starými neduhy, ale do cesty se mu jakoby přes noc postavila překážka, kterou odstranit musí kongres 1983. **Půjde o rozhodování zásadního významu, SP se nesmí stát soutěží, o které by rozhodovaly výhradně zájmy svazů alpských zemí.**

Moderní sjezdový sport přijal formy, které jej rychle zavedly k hranicím maximálních možností. Zasloužil se o to i SP, který se v klasifikaci soutěží důstojně řadí po bok ZOH a MS a z hlediska ryze sportovního dokonce nad tyto soutěže. Věřme, že se kongresu FIS 1983 podaří akutní problém této nejdůležitější sjezdové soutěže překlenout, ukončit éru experimentování a určit její dlouhodobé zaměření.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Turné tří můstků

Členové druhého norského reprezentativního družstva skokanů byli nejdůležitější v lednovém turné tří můstků, které začínalo v jugoslávské Planici, pokračovalo v rakouském Villachu a končilo v italském Tarvisiu. Zvítězil Veggard Opaas se 711,2 b. před Jugoslávцем Ulagou 696,7 a svým krajanem Brekkem-Nilsenem 686,0. Čtvrtý byl Bajc (Jug.) 677,5, následován Norem Bergem 663,2 a Američanem Palmerem 657,7 b. Mezi 65 účastníky byli také čtyři mladí čs. reprezentanti, nejdůležitější si vedl Miroslav Polák. Obsadil šestnácté místo s 627,0 b. Umístění dalších: 25. Podzimek 590,4, 41. Dluhoš 528,5, 51. Cahlík 500,5. Z juniorů vybojoval prvenství Rakušan Wiegela s 697,0 b. před Jugoslávцем Debelakem 594,1. V soutěži družstev mužů zvítězil tým Norska 2060,4 b. před Jugoslávií I. 1965,8 a Rakouskem I. 1903,2 b. Čs. skokani skončili sedmí s 1748,9 b. ze 17 družstev.

Fin Nykänen vítězem 31. Intersportturné

Devatenáctiletý finský mistr světa ve skoku na velkém můstku Matti Nykänen zvítězil v letošním ročníku Intersportturné a jako nejmladší v 31leté historii nejvýznamnější mezinárodní soutěže čtyř můstků vybojoval tuto cennou trofej. Druhý skončil ještě o rok mladší reprezentant NDR Jens Weissflog, který byl největším překvapením 31. ročníku a zakončil ho vítězstvím v závěrečném závodě v Bischofshofenu. Třetí místo v celkové klasifikaci obsadil Kanadán Horst Bulau, dvacetiletý svěřenec amerického trenéra Mike Bakkeho. Zahájil Intersportturné prvenstvím v Oberstdorfu, šestý byl v Garmisch-Partenkirchenu a třetí v Innsbrucku, nepovedl se mu však poslední závod, v němž skončil až 32.

NÁSTUP MLÁDÍ

Letošní Intersportturné v předolympijské sezóně potvrdilo nástup mladých skokanů, kteří mají dobré nervy, jsou odvážní, uvědomují si význam náležitého odrazu a dobře zvládají let vzduchem při menší tělesné hmotnosti. Úspěch mládí potvrzuje i skutečnost, že Nykänen získal dosud nejvíce bodů ze všech dosavadních vítězů tradiční soutěže čtyř můstků. Průměrná délka jeho skoků byla více než 106 m.

Také čs. lyžování bylo zastoupeno s výjimkou Tanczos mladým družstvem. Je to jediná cesta k návratu mezi světovou špičku, do níž naši skokani dlouhou řadu let patřili. V současné době, kdy se podstatně rozšířil počet závodníků, kteří se většinou střídavě zařazují do nejlepší pětadvacítky, to není lehký úkol. Zdá se, že první kroky se podařilo mladým čs. reprezentantům na Intersportturné udělat. Byl to především osmnáctiletý Pavel Ploc, který dvakrát bodoval ve Světovém poháru třináctým místem v Oberstdorfu a desátým v Garmisch-Partenkirchenu. Jeho čtrnácté pořadí v celkové klasifikaci mezi kompletní světovou špičkou je velmi cenné. Také Jiří Parma ve všech čtyřech závodech se kvalifikoval do druhého kola, kam postupovalo padesát nejlepších a celkové 26. místo znamená dobré umístění. Bohumil Vacek v úvodu závodní sezóny v přípravě naznačoval lepší výsledky než jakých dosáhl v soutěži. Zklamáním bylo až 53. místo nejkvalitnějšího z pětice čs. skokanů Jána Tanczosé.

HLASY TRENÉRŮ A ZÁVODNÍKŮ

„Úspěchy Nykänena, Weissfloga a dalších potvrdily, že mladí skokani na žádném můstku nemají zábrany, ztratili respekt před hvězdami této disciplíny a dovedou bojovat. I výkonost našeho mladého družstva se pomalu lepší. Vyžaduje to ještě hodně tvrdé přípravy a odříkání, všichni členové reprezentačního kolektivu jsou si toho vědomi a věřím, že udělají vše pro návrat na výsluní této lyžařské disciplíny.“ řekl trenér čs. reprezentačního družstva Dalibor Motějek.

Jens Weissflog (NDR), který byl největším překvapením letošního Intersportturné, gratuluje vítězi Matti Nykänenovi (Finsko)

„Role favorita mi nevdála, myšlenky na nezdar jsem dovedl rychle potlačit,“ zdůraznil po závěrečném závodě 31. Intersportturné v Bischofshofenu Fin Matti Nykänen. „Do každého závodu, stejně jako většina předních skokanů, nastupuji v pevnou vůli a odhodláním zvítězit.“

„Tak dobré umístění v Intersportturné jsem neočekával,“ prohlásil osmnáctiletý Jens Weissflog. „Teprve v poslední kvalifikaci jsem si vybojoval účast v reprezentačním družstvu NDR pro soutěž čtyř můstků. Vítězství v Bischofshofenu v závěrečném závodě bylo pro mne dosud největším úspěchem.“

„Norové znovu prokázali, že mají nejkvalitnější a nejvyrovnanější družstvo. Jejich nejspěšnější reprezentant Per Bergerud je sice až čtvrtý, ale mají čtyři reprezentanty v první desítce a ve „finiši“ v Bischofshofenu jich tam bylo dokonce pět. Rakušané teprve nabírají formu, trochu je zachraňoval Schallert. Věřím, že čas Koglera a Neupera ještě přijde. Podstatně se zlepšili Američané. Weissflog patří k největším skokanským talentům posledních deseti let,“ takové jsou postřehy zkušeného trenéra skokanů NSR E. Roschera.

VÝSLEDKY 31. ROČNÍKU INTERSPORTTURNÉ

První závod 30. prosince 1982 v Oberstdorfu: 1. Bulau (Kan.) 264,9 (114,5 a 114), 2. Nykänen (Fin.) 261,8 (114 a 113), 3. Kogler 255,2 (114 a 106,5), 4. Schallert (oba Rak.) 251,6 (111 a 108), 5. Braaten (Nor.) 251,0 (113 a 107), 6. Neuper (Rak.) 248,7 (108 a 107,5), 7. Bergerud 248,1 (109,5 a 107) a Hansson (oba Nor.) 248,1 (110 a 106,5), 9. Fijas (Pol.) 247,0 (110,5 a 107), 10. Bremseth (Nor.) 245,0 (108 a 107), 11. Klausner (NSR) 240,6 (106,5 a 105), 12. Puikkonen (Fin.) 239,9 (107 a 106,5), 13. P. Ploc (ČSSR) 239,6 (105,5 a 108,5), 14. Ylipulli 239,1 (106 a 107), 15. Kokkonen (oba Fin.) 239,0 (106,5 a 106), 16. Ostwald (NDR) 238,2 (107,5 a 103) a Ruud (Nor.) 238,2 (108 a 100), 18. Wallner (Rak.) 238,1 (106,5 a 105), 19. Rignoni (It.) 236,7 (106,5 a 104), 20. Schwarz (NSR) 234,7 (105 a 103). — Umístění dalších čs. reprezentantů: 38. Parma 222,7 (104 a 99), 45. Vacek 216,9 (102,5 a 96), 51. Tanczos 109,4 (101), 62. Ciz 98,1 (96).

Druhý závod 1. ledna 1983 v Garmisch-Partenkirchenu: 1. Kogler 242,3 (101,5 a 97,5), 2. Braaten 242,2 (99 a 103,5), 3. Weissflog (NDR) 241,5 (99,5 a 102,5), 4. Nykänen 238,5 (100 a 102) a Puikkonen 238,5 (99 a 100,5), 6. Bulau 236,5 (98 a 101,5), 7. Bergerud 235,9 (99,5 a 98,5), 8. Ostwald 234,7 (101 a 99), 9. Kokkonen 234,5 (97 a 100), 10. P. Ploc 232,2 (96,5

a 101), 11. Stannarius (NDR) 230,9 (98,5 a 97), 12. Holland (USA) 230,6 (98 a 100,5), 13. Troen 230,2 (97 a 98) a Boegseth (oba Nor.) 230,2 (98,5 a 96,5), 15. Schallert 229,2 (96,5 a 98,5), 16. Hansson 229,0 (98 a 99), 17. Fijas 227,4 (96 a 99), 18. Sumi (Svyc.) 226,7 (97 a 98), 19. Bremseth 225,6 (95,5 a 98), 20. Ruud 225,3 (95 a 96,5). — 37. Tanczos 213,0 (92,5 a 95), 39. Vacek 212,2 (91 a 94), 40. Parma 209,9 (91 a 92), 51. Ciz 99,2 (89).

Třetí závod 4. ledna v Innsbrucku: 1. Nykänen 249,5 (105 a 104), 2. Weissflog 243,3 (101,5 a 102), 3. Bulau 241,9 (103 a 102), 4. Vettori 238,6 (101 a 99,5), 5. Kokkonen 236,4 (100 a 100), 6. Bergerud 234,5 (100,5 a 98), 7. Sumi 228,4 (100,5 a 97) a Bremseth 228,4 (98 a 97), 9. Puikkonen 226,5 (98,5 a 98), 10. Schallert 225,4 (99,5 a 95,5), 11. Pusenius (Fin.) 223,5 (98,5 a 95,5), 12. Braaten 222,8 (95 a 98,5), 13. Boegseth 221,7 (102 a 90), 14. Hansson 219,1 (97 a 93,5) a Fijas 219,1 (96 a 97), 16. Richards (Kan.) 216,3 (95 a 96), 17. Tomasi (It.) 213,0 (99 a 90), 18. Ostwald 211,2 (91 a 96), 19. Hastings (USA) 210,7 (93 a 94), 20. Steiner (Rak.) 209,4 (95,5 a 89,5) a Freitag (NDR) 209,4 (94 a 91). — 22. P. Ploc 208,1 (96 a 92), 26. Parma 205,1 (95 a 89), 45. Vacek 188,2 (89 a 88,5), 72. Tanczos 83,5 (82), 74. Ciz 82,2 (80).

Čtvrtý závod 6. ledna v Bischofshofenu: 1. Weissflog 256,7 (109,5 a 110), 2. Hansson 249,7 (104 a 110,5), 3. Schallert 248,4 (106 a 109), 4. Ostwald 245,0 (109 a 105), 5. Kokkonen 242,4 (102,5 a 107,5), 6. Bergerud 241,2 (105,5 a 104), 7. Nykänen 240,0 (105,5 a 106), 8. Braaten 239,1 (100,5 a 110), 9. Bremseth 237,9 (101,5 a 106), 10. Mobekk (Nor.) 233,0 (103 a 103,5), 11. Freitag 231,5 (103 a 101), 12. Klausner 230,7 (98 a 106,5) a Pusenius 230,7 (103 a 104), 14. Hastings 229,0 (100,5 a 103,5), 15. Steiert (NSR) 228,3 (100,5 a 103), 16. Essert (Rak.) 227,5 (100,5 a 103,5), 17. Boegseth 226,6 (100 a 103), 18. McGrane (USA) 226,1 (95 a 108), 19. Stannarius 225,8 (97 a 106,5), 20. Wallner 224,7 (103 a 99). — 21. P. Ploc 224,0 (96,5 a 106,5), 31. Parma 218,3 (99 a 99,5), 51. Tanczos 101,2 (95), 57. Vacek 96,7 (93,5), 91. Ciz 94,6 (91).

Konečné pořadí 31. ročníku Intersportturné: 1. Nykänen 989,8, 2. Weissflog 972,2, 3. Bulau 960,9, 4. Bergerud 959,5, 5. Braaten 955,1, 6. Schallert 954,6, 7. Kokkonen 952,3, 8. Hansson 945,9, 9. Bremseth 936,9, 10. Ostwald 929,1, 11. Puikkonen 928,9, 12. Kogler 927,3, 13. Fijas 911,4, 14. P. Ploc 904,0, 15. Pusenius 895,0, 16. Wallner 890,2, 17. Hastings 887,9, 18. Holland 887,5, 19. Stannarius a Mobekk oba 881,3, 21. Klausner 876,2, 22. Troen 871,7, 23. Ruud 868,9, 24. Bauer 866,3, 25. Steiner 863,2, 26. Parma 855,9, 27. Neuper 851,6, 28. McGrane 851,4, 29. Kalso (Fin.) 838,8, 30. Ulaga (Jug.) 824,8. — 40. Vacek 714,0, 53. Tanczos 507,1, 67. Ciz 376,4.

ÚSPĚCH PAVLA PLOCE V XX. BOHEMII

Poprvé v historii dosavadních čtyř ročníků Světového poháru ve skoku na lyžích stál na nejvyšším stupni vítězů čs. reprezentant. Stalo se tak v druhém závodě jubilejního XX. ročníku Turné Bohemia druhou lednovou nedělí v Harrachově a byl jím osmnáctiletý Pavel Ploc (SVS - M Dukla Liberec) z tohoto krkonošského lyžařského střediska. Je to největší úspěch posledních čtyř let čs. skokanské disciplíny, prožívající hlubokou krizi, který je dobrou injekcí při zkoncentrování sil mladé generace k návratu mezi světovou elitu. Jeho hodnotu zvyšuje skutečnost, že z absolutní špičky chyběl jen Kanaďan Bulan. Cenné vítězství však nesmí být přeceňováno, jak zdůraznil i trenér čs. reprezentantů Dalibor Motejlek, je však povzbuzením v další přípravě a startech našich skokanů.

Hodnotné je i 6. místo Pavla Ploce v prvním sobotním závodě, v němž bodovali do Světového poháru také Jiří Parma (byl desátý) a Ján Tanczos (třináctý). Ve druhém se to opět podařilo Parmovi, který byl třináctý a v první dvacítky se ještě umístili František Novák (17.) a Bohumil Vacek (18.).

KLAUS OSTWALD (NDR) VÍTEZEM XX. BOHEMIE

Vítězem XX. ročníku Bohemie se stal zásluhou vyrovnaných výkonů Klaus Ostwald (NDR). V prvním závodě byl třetí a ve druhém postoupil o jednu příčku. Druhé místo obsadil Fin Markku Pusenius s obráceným pořadím Ostwalda v jednotlivých závodech a největší délkou čtyř soutěžních skoků 464 m. Jen o tři metry méně celkově skočil třetí Pavel Ploc, půl metru více než Ostwald, na něhož měl v celkové klasifikaci ztrátu pouze 1,8 bodu. V první desítce měli po dvou závodních NDR, Finsko, Rakousko a nečekaně USA, zatímco v silné skupině jediným zástupcem Norska byl Olav Hansson, který se dělil o šesté pořadí s Ulfem Findeisenem (NDR). Z dalších čs. reprezentantů Parma skončil jedenáctý, Vacek devatenáctý a F. Novák 22. Turné Bohemia bylo příležitostí i pro čs. junio-

ry, aby změřili své síly se světovou špičkou.

KVALITNÍ MŮSTEK I PO OBLEVĚ

Stejně jako řada dalších mezinárodních lyžařských závodů v první polovině ledna i uspořádání Bohemie bylo ohroženo velkou oblevou. Nemohl se uskutečnit původně plánovaný nedělní závod v Liberci na Ještědu, který byl bez sněhu, dějištěm obou částí turné se stala devadesátka v Harrachově. Harrachovští organizátoři ve spolupráci s libereckými a za vydatné pomoci učňů lesnického učiliště v Harrachově, zemědělského ve Vysokém nad Jizerou a žáků lyžařského gymnázia v Jilemnici můstek vzorně připravili. Velké uspokojení projevili nejen trenéři a závodníci všech družstev, ale i technický delegát FIS Aloiz Gorjanc (Jugoslávie). Sobotní, ale zejména nedělní sněžení pak můstek pěkně „pocukovalo“.

První den zklamala výpočetní technika. Bylo to včasné varování před blížícím se březnovým mistrovstvím světa v letech v Harrachově. Organizační výbor MS pohotově přistoupil ihned i k odstranění několika menších nedostatků, které se vyskytly během soutěže, aby zajistil bezchybný průběh světového šampionátu 1983.

DOBŘÁ PSYCHOLOGICKÁ PŘÍPRAVA U PLOCŮ?

Pavel Ploc po dobrých výsledcích na Intersportturné připravil na Bohemii příznivcům čs. lyžování radostně

překvapení. „Mám největší radost z toho, že se mi tento úspěch podařil doma“, komentoval své vítězství P. Ploc v druhém závodě Bohemie. „Skáči rád na velkých můstcích, harrachovská devadesátka umožňuje dlouhé skoky. Mým velkým přáním je zúčastnit se mistrovství světa v letech. I na něm bych se rád zařadil mezi nejlepší...“

Málokdo ví, jaký byl úvod P. Ploce k tomuto úspěchu. V sobotu se svolením trenéra D. Motejla dodatečně po návratu z Intersportturné v rodinném kruhu oslavil Štědrý večer. V neděli jeho maminka pozvala na oběd všechny členy reprezentačního družstva a po něm s odhodláním všichni šli bojovat se světovou skokanskou špičkou a úspěšně. Otec Ploc, bývalý čs. reprezentant v biatlonu, který se může pochlubit 24 tituly mistra republiky, má tři sportovní talentované ratolesti. Sedmnáctiletý bratr Pavla Tomáš je členem čs. juniorského družstva sdruženářů a úspěšně působil na Bohemii jako předskokan. Desetiletá sestra Veronika dobře běhá na lyžích a může se pochlubit již několika výsledky v závodech harrachovské mládeže.

VÝSLEDKY XX. ROČNÍKU BOHEMIE

První závod 8. ledna v Harrachově: 1. Freitag (NDR) 254,5 (113,5 a 114), 2. Pusenius (Fin.) 253,9 (118 a 113), 3. Ostwald 249,0 (111 a 114), 4. Stannarius (oba NDR) 247,7 (115 a 108), 5. Kogler (Rak.) 247,1 (111,5 a 112,5), 6. P. Ploc 246,3 (113 a 111,5), 7. Hastings (USA) 243,9 (109 a 114,5), 8. Wallner (Rak.) 240,6 (109,5 a 112), 9. Nykänen (Fin.) 235,9 (115 a 103,5), 10. Parma 233,0 (110 a 105), 11. Hansson (Nor.) 232,6 (107 a 107), 12. Weissflog (NDR) 230,8 (107,5 a 107), 13. Tanczos 228,5 (110 a 105), 14. Findeisen (NDR) 227,9 (109 a 107), 15. Fijas (Pol.) 226,9 (115,5 a 98), 16. Holland (USA) 226,6 (112,5 a 101,5), 17. Schallert (Rak.) 225,9 (109 a 104,5), 18. Klauser (NSR) 224,2 (105 a 108), 19. Boegseth (Nor.) 220,8 (100,5 a 109), 20. Číž 219,1 (110 a 99). — 26. Vacek 215,0 (106,5 a 98,5), 34. F. Novák 198,0 (101,5 a 96), 35. Hýsek 196,7 (100,5 a 95).

Druhý závod 9. ledna v Harrachově: 1. P. Ploc 264,6 (119 a 117,5), 2. Ostwald 263,7 (119 a 116,5), 3. Pusenius 257,7 (113 a 120), 4. Nykänen 256,8 (121 a 111), 5. Findeisen 256,5 (117,5 a 112,5), 6. Holland 256,0 (113 a 119,5), 7. Hansson 251,8 (116 a 111), 8. Kogler 248,3 (114 a 110,5), 9. Schallert 245,9 (116 a 110), 10. Bergerud (Nor.) 245,5 (106 a 119), 11. Klauser 244,6 (120 a 104), 12. Ruud (Nor.) 240,3 (113 a 109), 13. Parma 235,8 (107 a 112,5), 14. Fijas 235,0 (110 a 110), 15. Neuper (Rak.) 231,4 (110 a 106), 16. McGrane (USA) 231,2 (105,5 a 110), 17. F. Novák 229,0 (107 a 108), 18. Vacek 228,8 (106,5 a 108), 19. Hastings 227,2 (100 a 115,5), 20. Bremseth (Nor.) 227,1 (105 a 109). — 30. Mayer 209,0 (102 a 103), 31. Jirásko 208,9 (100 a 106), 33. Škoda 206,1 (106 a 95,5), 34. Malec 205,4 (106 a 100), 37. Hýsek 197,7 (95,5 a 102,5).

Konečné pořadí v XX. ročníku Turné Bohemia: 1. Ostwald 512,7, 2. Pusenius 511,6, 3. P. Ploc 510,9, 4. Kogler 495,4, 5. Nykänen 492,7, 6. Findeisen a Hansson oba 484,4, 8. Holland 482,6, 9. Schallert 471,8, 10. Hastings 471,1, 11. Klauser a Parma oba 468,8, 13. Stannarius 465,1, 14. Wallner 463,6, 15. Fijas 461,9, 16. Ruud 457,3, 17. Bergerud 455,4, 18. Boegseth 445,0, 19. Vacek 443,8, 20. Neuper 432,8. — 22. F. Novák 427,0, 33. Hýsek 394,4, 35. Jirásko 394,2.

JAROSLAV TROUSIL

Květa Jeriová opět královnou bílé stopy

Zasloužilá mistryně sportu Květa Jeriová (RH Jablonec n. N.) byla zvolena královnou bílé stopy 1982 v anketě čs. sportovních novinářů a výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV a zopakovala své prvenství z roku 1981. Redaktoři, trenéři a členové představenstva VSL ÚV ČSTV ocenili její bronzovou medaili v běhu na 10 km na MS v Oslu a třetí místo v celkové klasifikaci Světového poháru běžkyň. Druhá skončila další členka čs. reprezentačního družstva běžkyň Anna Pasiárová (ČH Štrbské Pleso), která obsadila šesté místo v SP 1982, před Olgou Charvátovou (TJ Gottwaldov-VŠ Praha), jejímž největším úspěchem bylo páté pořadí v kombinaci na MS ve sjezdových disciplínách ve Schladmingu a vítězství v pěti závodech Evropského poháru. Nejúspěšnější muž-běžec Miloš Bečvář (Dukla Liberec) se dělí až o šesté místo s Gabrielou Svobodovou při stejném počtu bodů. Do ankety bylo zařazeno 16 nejlepších čs. lyžařů a lyžařek.

Pořadí v anketě: 1. Květa Jeriová (RH Jablonec) 309, 2. Anna Pasiárová

(ČH Štrbské Pleso) 184, 3. Olga Charvátová (TJ Gottwaldov-VŠ Praha) 92, 4. Blanka Paulů (VŠ Praha) 78, 5. Jana Gantnerová-Soltýsová (Slavia UK Bratislava) 20, 6. Miloš Bečvář (Dukla Liberec) a Gabriela Svobodová (RH Jablonec) oba 17, 8. Jiří Švub 15, 9. Miroslav Kopal 4, 10. Pavel Ploc (všichni Dukla Liberec) 3, 11. Alexandra Mařasová (Autoškola Vrchlabí), Ludmila Milanová, Ivan Pacák (oba TJ Jasná), Dagmar Švubová (RH Jablonec) a Bohumír Zeman (PF Hradec Králové) všichni po 2, 16. Bohumil Vacek (Dukla Liberec) 1 b.

Norky a čs. běžkyně dominovaly v Zadově

Úspěchem Norek a čs. reprezentantek skončil třetí závod Světového poháru 1983 žen v běhu na lyžích, který se konal 14. ledna na Zadově. Na desetikilometrové trati při účasti 81 startujících z třinácti zemí potvrdily norské běžkyně, že mají vynikající vyrovnané družstvo světové výkonnosti a jsou v předolympijské sezóně nejlépe připraveny. Neúčast loňské trojnásobné mistryně světa Berit Aunliové, která očekává narození dítěte, se v soutěži neprojevila. Jedenadvacitiletá Brit Pettersenová z Lillehammeru se stala její nástupkyní, po úspěchu v Klingenthalu zvítězila i na Zadově a upevnila si vedoucí postavení ve Světovém poháru. Druhá doběhla její krajanka Anne Jahrenová a třetí skončila již tradičně Blanka Paulů.

Všech šest startujících Norek, svěřenek mladého trenéra Daga Kaase, se umístilo v první desítce a získalo rekordní počet 104 bodů. Nejvážnějšími soupeřkami norských běžkyň byly čs. reprezentantky, které měly pět závodnic v bodující dvacítkě a připsaly na své konto v SP 48 bodů. Blanka Paulů si upevnila druhé místo ve Světovém poháru po třech závodech a na Finku Hämäläinenovou získala náskok tří bodů. V sobotním mezinárodním závodě na 5 km — I. ročníku Poháru Šumavy — zvítězila Květa Jeriová. V první desítce v silné konkurenci byly čtyři čs. běžkyně a stejný počet Norek.

SLAVNOSTNÍ RÁMEC ZÁVODU

Světový pohár v novém šumavském lyžařském středisku na Zadově se konal pod záštitou člena předsednictva ÚV KSČ, předsedy vlády ČSSR Lubomíra Štrougala, který v pátek odpoledne přijel na Zadov. Besedoval s členkami čs. reprezentačního družstva a představiteli Svazu lyžování ÚV ČSTV. V sobotu pak přihlížel mezinárodnímu závodů o Pohár Šumavy a prohlédl si lyžařský areál. Čtvrtečního slavnostního zahájení závodů se zúčastnil tajemník ÚV KSČ Jindřich Poledník, předseda ÚV ČSTV Antonín Himl a další představitelé stranických a státních orgánů. Antonín Himl se zájmem sledoval také závody.

Předseda organizačního výboru SP na Zadově, místopředseda ÚV ČSTV Rudolf Dušek se svým projevem při slavnostním zahájení řekl mj.: „Vlastnímu závodůu přikládáme mimořádný význam. Máme zájem na tom, aby tento závod byl obohacením sportovního života v této oblasti a prohloubením vzájemného přátelství mezi sportovci. Možnost uspořádat Světový pohár chápeme jako dárek světového lyžování československému lyžování k letošnímu 80. výročí jeho založení a Šumavě — tomuto krásnému koutu republiky — za úsilí o rozvoj lyžování. Světový pohár současně považujeme za aktivní příspěvek čs. lyžování světové federaci a zúčastněným národním svazům. Ze sportovního hlediska očekáváme neopakovatelnou sportovní podívanou a boj hodný předních sportovkyň světa. Zvítězit může jen jedna závodnice, ale máme zájem na tom, aby zde zvítězilo především přátelství a sport.“

500 NÁKLADNÍCH AUT SNĚHU

Nebylo snadné rozhodnout, zda se závod SP žen na 10 km na Zadově uskuteční. Týden před jeho konáním trať ze šedesáti procent byla bez sněhu při trvalé oblévě, teplota se pohybovala kolem +3 až +10 stupňů C, na otevřených stránkách se zelenala tráva a i v lese všechen sníh roztál. Ředitel závodu ing. Antonín Žák a ve-

litel tratě Zdeněk Střešček byli neustále v pohotovosti. Několikrát denně se radili s pracovníky meteorologické stanice na Churáňově, žhavlila se telefonní linka mezi Zadovem, výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV v Praze a pořadatelem SP v Klingenthalu (NDR). Nakonec se šumavští organizátoři rozhodli, že závod v každém případě uskuteční, i když si byli vědomi toho, že to bude znamenat mimořádné úkoly a nasazení všech sil.

Když v neděli přijely výpravy SP z Klingenthalu, nechtěli jejich účastníci věřit, že závod na Zadově bude možno uspořádat. Trenéři byli nervózní, pochybovali o regulérnosti další desítky SP a museli se spokojit přípravou na náhradní trati. To již čtyři techniků pracovali na úpravě závodní trasy a 15 nákladních aut z okolí Nové Hutě, Kvildy a Filipovy Hutě začalo na trať navážet sníh, k jehož rozhrnování bylo použito Käsbohreru. Na pomoc přišli i příslušníci Čs. lidové armády, šoféři Agrostroje Horní Vltavice, JZD Vacov, Ckyně, Zdíkov a dalších závodů nestačili jezdit s náklady sněhu po celý den. Vedoucí úseků Jan Pešl, Václav Píbal, Josef Žižka, Ladislav Bořík, řidiči František Švehla a František Zdíchynec, čtyři v čele s Ivanem Štrobem a Pavlem Průherem plnili se svými kolektivy náročné úkoly podle pokynů Zdeňka Střeščka. Začínali brzy ráno a poslední dny pracovali dlouho do večera při osvětlení. Ve čtvrtek oficiální trénink se mohl konat na větší části závodní trasy. Neuvěřitelné se podařilo — bylo navezeno 2000 m³ sněhu.

INGA LÖWDINOVÁ CHVÁLÍ POŘADATELE

„Není těžké při nepříznivých sněhových podmínkách závod odřeknout, ale je obdivuhodné uskutečnit ho při takovém nedostatku sněhu a oblévě, jako to dokázali organizátoři na Zadově,“ řekla technická delegátka FIS a předsedkyně běžecké komise žen Švédky Inga Löwdinová. „Letošní zima zatím nepřála lyžařům. Ani ve Švédsku v současné době nemáme sníh. Přesto se podařilo uskutečnit všechny plánované závody SP běžkyň, který rok od roku je ve znamení početnější účasti, přináší hodnotnější výkony a přispívá k zvyšování úrovně ženského běžeckého lyžování. Nedivím se, že trenéři byli nervózní po příjezdu na Zadov, neboť se obávali, že dlouho-

dobá příprava jejich svěřenkyň vyjde nazmar a závod se neuskuteční. Čs. lyžaři se opět ukázali jako příkladní organizátoři. Vrcholné výkony a prvotřídní účast světové špičky, upevnění přátelských vztahů běžkyň z celého světa bylo nejlepším dárkem účastnic k jubileu 80 let organizovaného lyžování ve vaší zemi.“

HLASY PO ZÁVODĚ

„Profil tratě i její úprava se mi velmi líbily. Mám ráda stoupání a ta na ní nechyběla,“ řekla po závodě vítězka Norka Brit Pettersenová. „Předpokládala jsem, že mohu vyhrát, ale dobře věděla, že také mnoho dalších závodnic má šanci na prvenství. Bylo důležité dobře rozdělit síly. Květa Jeriová nasadila příliš ostré tempo, v polovině trati sice vedla, ale v závěru již zřejmě neměla dostatek sil.“

„Před závodem jsem říkala, že nebudu nadávat když se zařadím do šestého místa,“ poznamenala Blanka Paulů. „Samozřejmě, že jsem chtěla vyhrát, takových bylo jistě více. S třetím místem při vysoké úrovni desítky jsem spokojena. Celý závod běžím naplno. Netaktizuju, mohlo by mi to někde chybět. Květa po nemoci nevydržela v plném tempu obě kola, teprve nabírá formu.“

„S výkony mých svěřenek jsem byl spokojen. Udělat více než stovku bodů v jednom závodě SP není snadné,“ podotknul norský trenér Dag Kaas. „Našimi nejvážnějšími soupeřkami byly čs. běžkyně. Mimořádné uznání zasluhují pořadatelé za výbornou přípravu tratě.“

Již při závodě SP spadl sněhový poprašek, před sobotním Pohárem Šumavy napadlo čtvrt metru nového sněhu a v jeho průběhu vytrvale sněžilo.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Třetí závod SP běžkyň 14. ledna 1983 na Zadově — 10 km: 1. Pettersenová 31:53,1, 2. Jahrenová (obě Nor.) 31:57,8, 3. Paulů 32:05,0, 4. Nybraatenová (Nor.) 32:10,2, 5. Hämäläinenová (Fin.) 32:21,7, 6. Jeriová 32:29,1, 7. Myrmälövä 32:40,2, 8. Břová 32:41,9, 9. Skeimeová [všechny Nor.] 32:42,3, 10. Röhrmannová (NDR) 32:43,3, 11. Hyytiäinenová (Fin.) 32:45,9, 12. Pasiárová 32:55,0, 13. Amosovová 32:59,4, 14. Määttäová (Fin.) 33:02,9, 15. Ljadovová (SSSR) 33:13,4, 16. Kratzerová (Svyc.) 33:13,6, 17. Reimeová (NDR) 33:13,7, 18. Svobodová 33:15,7, 19. Klimková 33:23,2, 20. Püspanenová (Fin.) 33:33,2, — 30. Jevavá 34:08,9, 32. Matoušová 34:17,5, 35. Kepeňová 34:20,8, 41. Havrančíková 34:30,3, 49. Suchánková (RH Jablonec) 35:35,3.

Závod o Pohár Šumavy na 5 km 15. ledna na Zadově: 1. Jeriová 17:41,2, 2. Nybraatenová 17:42,1, 3. Paulů 17:47,2, 4. Pasiárová 17:49,1, 5. Pettersenová 17:58,3, 6. Ljadovová 18:01,4, 7. Klimková 18:07,6, 8. Skeimeová 18:09,6, 9. Amosovová 18:13,0, 10. Jahrenová 18:13,8, 11. Svobodová 18:16,6, 12. Myrmälövä 18:22,1, 13. Rosendahlövä (Svéd.) 18:23,9, 14. Rabinowitzová (USA) 18:30,3, 15. Willövä (NDR) 18:35,6, 16. Röhrmannová 18:41,6, 17. Schneiderová (NDR) 18:43,8, 18. Thulinová 18:45,4, 19. Karlssonová (obě Svéd.) 18:47,5, 20. C. Thomasová (Svyc.) 18:49,1, — 26. Matoušová 19:03,9, 32. Suchánková 19:18,3, 33. Nedomelová 19:19,3, 36. Tomášková 19:35,3, 37. Paráková (CH Strbské Pleso) 19:40,6, 38. Cerovská (Slávia Ekonom Ban. Bystrica) 19:42,2, 39. Razyimová (VŠ Praha) 19:43,3, 44. Stibáriková (ČZ Strakonice) 19:53,6, 47. Janoušková (Elitex Jablonec) 20:00,0, 48. Havlová 20:02,4, 49. Štočková (obě VŠ Praha) 20:05,4, 50. Tremková (CH Strbské Pleso) 20:13,1.

JAROSLAV TROUSIL

Vše pro splnění úkolů v roce 1983

Tento příspěvek byl psán o vánocích a vyjde po Novém roce. Nelze si proto odmyslet nezbytná přání — mír a svět bez válek, zdraví, dobré nervy, spokojenost pro všechny a podobně. Pro nás lyžaře pak úspěchy na mezinárodním poli (hlavně na mistrovství světa v letech v Harrachově a především na ZOH 1984 v Sarajevu), ještě více lyžařů, hodně sněhu (ne jako letos, ale jako za Aleše Lyžaře), dostatek vybavení (skutečně všeho), prostředků a pak publicitu v tisku, rozhlase a televizi.

Bylo by však asi potřeba mít tři zlaté vlasy děda Vševeda a moci vyslovit tři přání...

Chceme-li mít [a to chceme] nové Jeriové, Henychy, Rašky, Kodejšky, Zemany, Gantnerové, Charvátové a Rygly... pak musíme pracovat lépe, účinněji využívat podpory, kterou lyžování dostává, účelněji využívat stávající přírodní i materiální podmínky. Především však lépe pracovat s mladými talenty, vést je skutečně tak, aby se jejich schopnosti plně rozvinuly. Do tohoto procesu zapojit rodiče, vychovatele, cvičitele, trenéry a funkcionáře jako jednotnou pedagogickou frontu.

To ovšem předpokládá ztotožnit se s centrálními cíli a úkoly přijmout daný výchovný (tréninkový) systém a tvořivě ho rozpracovávat. To však především znamená spolupracovat a vážit si práce druhého. Nelze si zastírat, že v lyžování trenéři, funkcionáři, ale i mnozí rodičové a samozřejmě i sportovci jsou horskými či podhorskými „profesory“ — tzn. mají svůj rozum, své názory a těžko přijímají názory jiných. Konkrétní situace je taková, že mnozí pomlouvají další, očeňují jejich práci, ale konstruktivnímu dialogu se vyhýbají. To se projevuje neochotou spolupracovat, nedodržováním dohodnutých postupů, zamlčováním a zkruslováním řady skutečností, falešnými radami a instrukcemi svěřencům a prosazováním subjektivních nároků a názorů vyhovujících situaci jedince či střediska. Výsledkem je vzájemná nedůvěra a důsledkem nedobré vztahy mezi jednotlivci, skupinami, středisky, ale i disciplínami apod.

Vážným nebezpečím je již několikrát zmíněné „urychlování“ růstu sportovní výkonnosti mladých sportovců (vzpomeňme na výzvu rodičům a trenérům v 5. čísle Lyžařství 1982, aby nechtěli mít mistry světa v kategoriích žáků a mládeže — sjezdaře v tisících brančích, aniž dostatečně ovládají volnou jízdu a mají cit pro postavení ploch a hran a vedení lyží v oblouku a jejich skluz, skokany, kteří měli cíl v tréninku na stále větších můstcích, ale je jim jedno jestli se úměrně rozvíjejí silové, rychlostní, koordinační a další předpoklady pro skoky na lyžích, a jestli mladí skokani umějí dobře lyžovat, mají cit pro rychlost a postavení těžiště těla na nájezdu apod., běžce, kteří vidí jen stopu, stopy a čas a ne cit pro rytmus, odraz na různých druzích sněhu, skluz a smysl pro terén, zrychlování jízdy, pro tempo...).

Tohle všechno je však příliš schematické, protože jde o rozvíjení těchto schopností na různých věkových a výkonnostních stupních a především za aktivní (nesmírně podstatné) spolupráce sportovců. Proto se pokoušíme uplatnit v co největší míře individualizaci, kterou chápeme co nejučelnější využití individuálních schopností jedince pro finální výsledek.

O vánocích není vhodné říci — nepřemlouvejte sebelepší talenty, nemá to cenu! Věnujte se těm nadaným, kteří chtějí něco dokázat. Pak ale jim věnujte vše! I když nás ve vrcholovém lyžování bude méně, ale zůstanou ti, kteří opravdu jsou připraveni obětovat vše (i když mnozí neuspějí), pak věřím, že dosáhneme více než s dosavadním přístupem.

Žádám rodiče a trenéry středisek, aby se vždy snažili domluvit s trenéry reprezentačních družstev. Chápu, že je těžko pochopitelné respektovat pokyn (často na papírku), den — dva oddechu a pak trénujte podle plánu — ono je totiž potřeba zvládnout vůbec onu taktiku a strategii přípravy a soutěží. Vůbec nemůže uspět — a také neuspívá snaha — závodit, závodit a závodit a ono to nějak vyjde. To jde u toho sportovce, který je výborně připraven po všech stránkách, ale nemá formu a tak soutěže (je-li dostatečně odolný!!!) mu mohou a zpravidla i přinesou růst sportovní výkonnosti. Běda však, když toto aplikujeme na ty, kdož nejsou dobře připraveni nebo jsou již za kulminačním bodem apod. Stačí podívat se na výsledky mnohých lyžařů několik roků zpět.

Velmi důležitou součástí celého výchovného procesu sportovců je politickovýchovné působení. Často se chápeme jako něco násilného, co je mimo tréninkový proces. To však je zásadně nesprávné. Jednota působení, jeho cíle, zaměření, motivace práce ve smyslu komunistické výchovy — konkrétně ve sportu všestranného rozvoje člověka, tréninkové morálky, přístupu, příkladu a každodenního plnění svých pracovních, studijních i tréninkových povinností, to je náplň politickovýchovné práce. S tím úzce souvisí pohled na práci ústředních orgánů ČSTV, VSL, KVS a subkomisí jednotlivých disciplín. Jedině ve vzájemné spolupráci lze docílit odpovídajících výsledků. Je potřeba vidět vzájemnou souvislost požadavků, možností a ekonomické situace.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Nakonec tedy tři přání:

- přeji si, aby v lyžování byla mezi trenéry, funkcionáři a sportovci větší spolupráce. Abychom se nejen více poznávali, respektovali, ale aby naše vzájemná práce směřovala jednoznačněji k plnění centrálních cílů a úkolů,
- přeji si, aby podstatná většina pracovníků a sportovců pochopila a podřídila se pracovní kázi a technologickým postupům (omlouvám se za tento výraz), to platí pro nejširší okruh spolupracovníků,
- velmi bych si přál, kdyby se současně materiální i ekonomické podmínky, dobrá práce i velká snaha promítly (s trochou štěstí) do odpovídajících sportovních výsledků (ale právě tam, kam se jednoznačně zaměřujeme).

Za možnost být kritický i možnost mít přání bych rád také nabídl dárek. Stále více si ověřuji, že potřebujeme vzdělání, inspiraci a motivaci a proto jsem jako dárek k vánocům i k Novému roku vybral tři knihy:

— Malou encyklopedii sportovního tréninku od kolektivu vedeného PhDr. J. Dovalilem, CSC., kterou vydalo nakladatelství Olympia v roce 1982. Jedná se o mimořádnou publikaci, která byla zpracována kolektivem zkušených pracovníků. Obsahuje 170 hesel základního významu a je určena trenérům, funkcionářům i sportovcům, kteří se hlouběji zajímají o zvyšování sportovní výkonnosti. Autorům se podařilo sjednotit přístupy různých vědeckých disciplín — fyziologie, psychologie, biomechaniky, pedagogiky, didaktiky, biochemie, antropomotoriky apod. Výběr hesel postihuje hlavní problémy tréninku, výklad pojmů je uváděn s ohledem na aplikaci různé výkonnostní úrovně od začátečnické až po vrcholové sportovce. Je proto vhodná pro pracovníky všech úrovní. Podstatná je skutečnost, že vychází z vrcholového sportu, jehož přístupy jsou nejvíce propracovány. Za velmi podstatnou považují snahu vytvořit obsírnější vysvětlení a osvětlit vztahy mezi základními pojmy. Jsem přesvědčen, že publikace podstatně přispěje sjednocení chápání nejdůležitějších pojmů, pro potřeby teorie a praxe sportovního tréninku.

Encyklopedie má celkem 239 stran, uvádí 260 odkazů na literaturu a je bohatě doplněna faktickým i obrazovým materiálem. Stojí 34 Kčs.

Nakladatelství Sportverlag Berlín 1978 vydalo pod vedením dr. Fritze Reicherta publikaci Skisport. Stojí 54 Kčs, je pouze v německém jazyce. Má však velké přednosti jednak v systematickosti zpracování a dále pak v uplatnění nových poznatků.

Za zvláště cenné považují specifické zvláštnosti jednotlivých disciplín a jejich metodické, biomechanické a fyziologické rozpracování. Tyto části knihy jsou obzvláště inspirativní pro naši současnou práci, kniha obsahuje množství konkrétních údajů o technice, pohybu, přípravě a předpokladech výkonnosti.

Jako třetí bych chtěl uvést publikaci *Základy športového tréninku* od L. P. Matvějeva [Osnovy sportivnoj trenirovki, FIS, Moskva 1977], vydal Šport v loňském roce 1982, přeložil J. Havlíček.

Cennost této publikace je ve shromáždění a utřídění množství fakt a názorů v ucelenou a systematickou teorii sportovního tréninku. Je celkově rozdělena na tři části: 1. Základní pojmy, charakteristiky sportovního tréninku a všeobecné a specifické zásady. 2. Základní složky, mo-

rálně volní vlastnosti, speciální psychika, intelektuální, technická a taktická příprava, rozvoj koordinačních schopností a tělesná příprava. 3. Skladba a struktura sportovního tréninku, roční a půlroční cykly, sportovní trénink jako dlouhodobý proces.

Na závěr přeji všem vše nejlepší a hodně sportovních úspěchů v novém roce 1983.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér a předseda vrcholové komise
VSL ÚV ČSTV

Sportovní příprava žactva - běh na lyžích II.

Pokračujeme v celoročních programech sportovní přípravy žactva v lyžařských oddílech tělovýchovných jednot. Jsou významnou pomůckou pro ovlivnění, usměrnění a vedení sportovního tréninku žáků a zákyň, tj. věku 10 až 14 let.

OBSAH SPORTOVNÍ PŘÍPRAVY

Obsahem sportovní přípravy v běhu na lyžích je systematické zvyšování a zdokonalování funkčních, pohybových, morfologických, psychických a morálních předpokladů, které ve svém souhrnu představují výkonnostní kapacitu sportovce. Konkrétní cíle a úkoly v přípravě lyžařeběže jsou realizovány v procesu sportovního tréninku. Tyto cíle a úkoly musí být stanoveny na základě individuálního rozboru a zhodnocení dosažené úrovně výše uvedených předpokladů a podmiňují obsah sportovní přípravy. Při stanovení výhledových i postupových cílů je nutné:

- vzít v úvahu společenskou, organizační a materiální podmínky, v nichž se bude sportovní příprava uskutečňovat.
- zabezpečit nepřetržitě vyhodnocování i případné úpravy sportovní přípravy na podkladě kontroly pedagogické, lékařské, testů a sebekontroly závodníka.

Tréninková frekvence s ohledem na věk

věk		11—12	13—14
týdně	chlapci	3—5	4—6
dnů	děvčata	3—5	4—6

S ohledem na rozhodující podíl adaptace organismu na práci v aerobním režimu práce, na výkonnostní kapacitě organismu, lze považovat dolní hranice tréninkové frekvence za minimální.

Poměr všeobecné a speciální tělesné přípravy (VTP, STP) s ohledem na věkové stupně a jednotlivá tréninková období

věk	do 10 let	11—12 let	13—14 let
	předžáci	ml. žáci	st. žáci
VTP	100 %	80 %	70 %
STP	0	20 %	30 %

Příklad: Plánujeme-li 200 hodin pro kategorii starších žáků, pak ve 140 hod. budou cvičení všeobecně rozvíjejícího charakteru a zbývajících 60 hodin cvičení speciálního zaměření.

S ohledem na potřebu jednotného výkladu charakteru tréninkových prostředků bylo rozhodnuto za speciální tréninkové prostředky v přípravě lyžaře běže považovat:

1. běh na lyžích
2. běh na kolečkových lyžích
3. imitace
4. běh na drahách z umělé hmoty

Ostatní tréninkové prostředky včetně napodobivých cvičení a posilování považovat za všeobecné tréninkové prostředky.

ZÁKLADNÍ TRÉNINKOVÉ PROSTŘEDKY LYŽAŘE BĚŽCE

2. Běh na lyžích — označení LYŽE, zkratka LY, kód 108

Pohyb převážně cyklické povahy, ve kterém se používá běh střídavý, běh soupažný, prostý běh, změny směru, sjezdové postoje a jejich kombinace v závislosti na terénu. Základním úkolem je překonat vymezenou trať v co nejkratším čase.

Metodické pokyny:

- Klíčem k ovládnutí techniky běhu na lyžích je zvládnutí jednooporového skluzu. U žákovských kategorií je předpokladem, bez něhož je chybou zahájit objemový trénink na lyžích. Neresepektování vede k často neodstranitelným chybám v závodní technice běhu.
- Po zvládnutí jednooporového skluzu v hrubé formě se zaměřujeme na nácvik a zdokonalování odrazu, svihové práce nohou, odpichu a svihové práce paží.
- Techniku nacvičujeme zpočátku v ideálních podmínkách a mírné intenzitě na kratších úsecích. Postupně přecházíme na závodní trať a nácvik v závodním tempu, tj. na delších úsecích (nácvik techniky a korekce chyb při únavě).
- Hrubé chyby, tj. jízda po obou lyžích při střídavém běhu a nedokončený nebo pomalý odraz musíme odstraňovat kdykoliv se objeví, i za cenu nesplnění plánovaných objemových ukazatelů. Nedůslednost v tomto ohledu vede k vytvoření výkonnostní bariéry a je v rozporu s cílem přípravy sportovců.

3. Kolečkové lyže — označení KLT, kód 103

U žáků a zákyň v tréninku nepoužívat!

4. Imitace — zkratka IM, kód 106

Za imitací považujeme opakované skoky s holemi nebo bez holí, charakterem blízké běhu na lyžích do kopce během prostým, se zdůrazněním síly odrazu, svihové práce nohy a paže, případně síly odpichu. Cvičení provádíme v terénu, zpravidla do kopce v úsecích od 50 do 150 m.

Intenzita u imitací je vždy maximální! Odezva TF blízká maximálnímu individuálnímu hodnotám.

Metodické pokyny:

- Při zvyšování objemu zatížení postupujeme nejprve zvyšováním počtu úseků až do 20 při délce 50 m, později prodlužujeme délku úseků. Zde postupujeme přiměřeně s ohledem na růst odrazových schopností.
- Délka kroku se na konci úseku nesmí podstatně zkracovat proti počáteční délce kroku.
- Před zahájením imitace musí předcházet zahrnutí organismu (do zapocení) a důkladné rozcvičení, zaměřené na dolní končetiny. Zvláště v chladném počasí je riziko při podcenění rozcvičení mimořádně velké.

U mladších žáků a zákyň tréninkový prostředek imitace nepoužívat!

5. Běh — zkratka BE, kód 102

Atletický běh v terénu i na dráze.

Intenzita: rozlišujeme do tří stupňů z individuální max. TF. Jinak určujeme intenzitu pomocí rychlosti pohybu individuálně v určitém % ze závodní rychlosti, dosažené ze srovnatelných podmínek (nejčastěji na testovacích tratích).

Metodické pokyny:

- Zařazujeme rozcvičení — zpracování před běžeckým tréninkem, minimálně v trvání 15 minut, jehož účelem je aktivizace všech funkcí na zátěž. Na konci rozcvičení by měla dosáhnout hodnota TF 120—130 tepů/min.
- Do rozcvičení zařazujeme prvky „běžecké abecedy“, vysoké zvedání kolen, zakopávání, zvýrazněnou práci v hlezenním kloubu při zkrácení kroku apod.
- Nepodceňujte význam přímého držení těla, hlavy, souměrné práce paží a odrazů nohou zvláště u žákovských kategorií.

6. Chůze — zkratka CH, kód 112

Chůze je pohyb cyklické povahy v převážně členitém terénu, vysokohorská turistika.

Intenzita: podle věku, délky trasy a členitosti terénu. Odezva nad 50 % max. TF.

Metodické pokyny:

- Chůzi zařazujeme jako vhodný prostředek pro rozvoj obecné vytrvalosti hlavně u žákovských kategorií.
- Jako hlavní prostředek v tréninkové jednotce lyžaře běžce zařazujeme chůzi v trvání od 45 min. výše.

7. Cyklistika — zkratka KO, kód 104

Pohyb cyklické povahy, šetří kloubní spojení a v běžecím tréninku často přetěžované úpony achilovek. V celkových cyklických km se započítává v poměru 1:3.

Metodické pokyny:

- Cyklistiku je vhodné zařazovat od dorosteneckého věku.
- Při volbě rozsahu nutno vyjít z místních podmínek s vědomím zvýšeného rizika zranění při tréninku za silničního provozu.

8. Koloběžka — zkratka KB, kód 105

Acyklický tréninkový prostředek, charakterem velmi blízký lyžařskému odrazu. V celkových cyklických km se započítává v poměru 1:2.

Metodické pokyny:

- V tréninku žákovských kategorií velmi vhodný, emocionálně působivý prostředek nejen pro rozvoj odrazové síly a vytrvalosti, ale i obratnosti a rovnováhy.
- Doporučujeme organizovaný trénink na uzavřených drahách nebo cestách s vyloučením silničního provozu.
- Při dokončování odrazu extenzi ve všech kloubech nohy.

9. Síla — zkratka SI, kód 109

Prostředky pro rozvoj síly používané v tréninku lyžaře běžce jsou cvičení, při nichž překonává sportovec vnější odpor. Při běhu na lyžích jsou zatěžovány komplexně svaly paží, trupu a nohou. Pro rozhodující fáze běhu je charakteristický dynamický, silově vytrvalostní projev při odrazu, odpichu a švihové práce paží a nohou. Hodnoty odrazu 100–150 kp a odpichu 12–50 kp byly naměřeny špičkovým závodníkům v kategorii mužů. Dosažení požadované úrovně rozvoje silových schopností lze zabezpečit pouze na základě harmonického a soustavného rozvoje všech svalových skupin v dlouhodobém procesu všestranného silového tréninku.

S ohledem na zaměření rozlišujeme cvičení všeobecně rozvíjející a speciální.

10. Kondiční gymnastika — zkratka KG, kód 114

Prostná cvičení, cvičení na náradí, s náčiním i bez náčiní, cvičení s hudbou, přímivá cvičení.

Zabezpečuje rozvoj pohyblivosti, obratnosti, rovnováhy, koordinace pohybů, přímé držení těla, rozvíjí cit pro rytmus.

11. Nácvik techniky — zkratka NT, kód 112

Vytvoření správné představy o pohybové struktuře běhu na lyžích, nácvik a výcvik běžeckých způsobů, změn směru, výstupů, sjezdů.

Metodické pokyny:

- Cílem u žákovských kategorií je zvládnutí jednooprovového skluzu a následně běhu střídavého dvoudobého a běhu soupažného jednodobého.

12. Hry — zkratka HR, kód 110

Sportovní hry — zejména kopaná, košíková, házená, tenis, odbíjená.

Drobné hry — honičky, štafety, úpolové hry.

Metodické pokyny:

- Zařazovat do rozcvičení, případně jako samostatné tréninkové jednotky ve všech tréninkových obdobích a všech kategoriích.
- Vyžadovat od svěřenců aktivní zapojení a podporovat bojovnost, smysl pro kolektivní plnění úkolů.

PERIODIZACE ROČNÍHO TRÉNINKOVÉHO CYKLU

Období	Číslo cyklů	Kalendářní týdny	Počet cyklů	Měsíce
PO 1 přípravné jarní	1. 2.	18.—25.	2	květen červen
PO 2 přípravné letní	3. 4.	26.—33.	2	červenec srpen
PO 3 přípravné podzimní	5. 6.	34.—41.	2	září říjen
PO 4 přípravné předzávodní	7. 8.	42.—49.	2	konec října listopad zač. pros.
HO 1 hlavní závodní	9. 10. 11.	50.— 9.	3	prosinec leden únor
HO 2 hlavní závodní	12.	10.—13.	1	březen
PŘO přechodné	13.	14.—17.	1	duben

- Dbát na dodržování pravidel hry a smyslu pro čestné jednání.
- Dbát na zvládnutí základních pohybových dovedností zařazovaných do sportovních her.

13. Jiné — zkratka JI, kód 111

Prostředky uvedené v přehledu doplňkových a doporučených tréninkových prostředků.

Doplňkovými a doporučenými tréninkovými prostředky lyžaře běžce jsou gymnastika, atletika, hry, plavání, vodácké sporty, turistika a orientační běh.

V další části Sportovní příprava žactva — běh na lyžích uvádí přehled tréninkových metod. Dále přehled často používaných pojmů a zdravotní hlediska sportovního tréninku běhu na lyžích, nezapomíná na regeneraci sil a rehabilitaci.

Důležitou pomůckou jsou plány ročního tréninkového cyklu pro jednotlivé kategorie žáků a žákyň.

Ing. MILAN HRDINKA

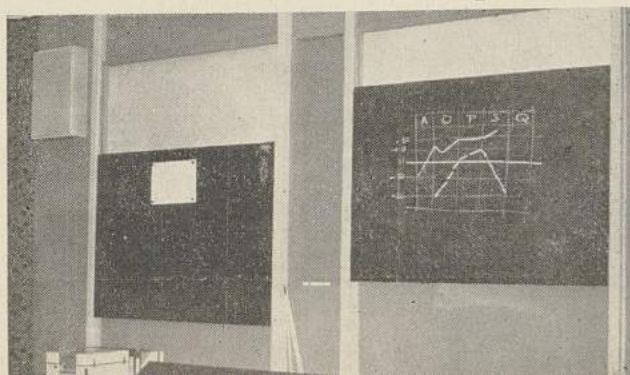
předseda trenérské rady běhu VSL ČÚV ČSTV

Didaktická technika ve vrcholovém sportu

Technika ve vrcholovém sportu se stále více prosazuje. Pochopitelně, že technické vymoženosti se uplatňují v tréninkovém procesu v souladu s pronikáním technického rozvoje do praxe v celé hospodářské sféře našeho života.

K objektivizaci tréninkového procesu — při hledání nových forem jeho objektivizace, se trenér již neobejde bez vhodné techniky. Musí hledat nové formy, nové poznatky — měl by se podobat vynálezci. Není možné zůstat jen u praktikismu, tedy řídit se jen vlastními city a vědomostmi, ale mít po ruce takové důkazy o fyzické, psychické a

Čelní projekční stěna — použití magnetických tabulí

Videopult s rozvodem na čtyři televize

Čelní projekční stěna a levá strana s monitory, uprostřed ovládací pult na zpětnou projekci

morální vybavenosti závodníka, které ho samy přesvědčí. Je to velmi důležitý argument v usměrňování tréninkového procesu. A to je možné jen při zavedení techniky a vědec-

Uvádíme přehled přístrojů a zařízení didaktické techniky v metodickém kabinetu ASVS Dukla Liberec.

	PŘÍSTROJ	NOSIČ PROGRAMU	PROGRAM
	1. Diaprojektor ASPEKTOMAT s automat. vedením pásu	Diapozitiv Diafilm	Soubor dia Soubor diafilmů
	2. Diaprojektor Medirex	Diafilm, diapozitiv	Soubor diafilmů
	3. Episkop EPIREX	Neprůhledné předlohy	Foto, tisk, kresba
	4. Zpětný projektor	Průsvitné předlohy	Transparent
	5. Filmový projektor	Filmový pás 16 mm	Filmové kopie Filmové smyčky
	6. Magnetofon	Mg páska	Zvuková nahrávka
	7. Gramofon	Gramodeska	Zvuková nahrávka
	8. Filmová kamera 16 mm	Film 16 mm	Filmová kopie
	9. Fotokamera	Film 6×9, kínofilm	Foto
Televizní okruh s videorozvodem	10. Videosystém SONY AV 3420 CE přenosný — videokamera — videomagnetofon — videomonitor — příslušenství	Videopásek V-60H	Obrazová a zvuková nahrávka
	Videosystém SONY EV 320 CE stacionární	Videopáska V-12-60A	Obrazová a zvuková nahrávka
Okruh na zpětnou projekci	11. Ovládací pult s přístroji — magnetofon se synchronizátorem — diaprojektory — film. projektor — gramofon — radiopřijímač — mikrofony k nahrávání učebních lekcí — projekční stěna (2 projekční plátna, 2 magnetické tabule, 2 reproduktory apod.)	Dia — Mg páska Diafon	

kých poznatků do učebně metodické práce — do tréninkového procesu.

Didaktická technika zahrnuje různá technická zařízení a učební pomůcky, které jsou uzpůsobeny k pedagogickým účelům a uplatňují se v tréninkovém procesu. Rozlišujeme ji na techniku:

- obrazovou neboli vizuální
- zvukovou neboli audiální
- audiovizuální (spojení obou technik).

K této přístrojové sestavě patří další zařízení a učební pomůcky — například: elektronická časoměrná souprava, výskokoměr ELAST, trenažér ERGO-SKI, různé nástěnné obrazy, kinogramy ap.

Do metodického kabinetu patří i odborná literatura s tematikou sportu a potřebných vědních oborů.

Několik poznámek k technickému uspořádání metodického kabinetu:

Jak je uvedeno v přehledu, máme v metodickém kabinetu dva okruhy. Okruh na zpětnou projekci a televizní okruh s videorozvodem.

a) Zpětná projekce

Ovládací pult s přístroji je zařízení, které umožňuje tvorbu učební lekce. Na magnetofonový pásek se nahrává slovo — obraz — hudba; obraz na dvě projekční plátna buď film 16 mm a diafilm, nebo diapozitiv a diafilm ap. Využívá se pro všechny formy školení (teorie sportovního tréninku, politické školení, kulturní pořady ap. — zkrátka k výchově sportovců).

b) **Televizní okruh s videorozvodem** je využíván především k rozborové činnosti sportovní přípravy. Umožňuje to zejména videozáznam, jehož výhody jsou značné — umožňuje:

- vizuální kontrolu technického provedení pohybu sportovce
- zpomalený záznam
- zastavení projekce
- vrácení projekce
- mnohonásobné opakování téhož záběru
- společné hodnocení se závodníkem
- okamžité porovnání s ostatními závodníky
- možnost hodnocení v kolektivu trenérů
- srovnání záznamu ve větším časovém odstupu.

Videorekordér má v praxi mnohostranné využití, je výborným technickým prostředkem pro trenérskou práci. Slouží nám též pro ideově motorický trénink pro instruktáže závodníků i trenérů, pro jejich školení a doškolení. Je to neocenitelná pomůcka, bez níž si lze zvyšování kvality celého tréninkového procesu už stěží představit.

Vybuďovali jsme metodický kabinet proto, abychom se pokusili zkvalitnit všechny formy školení, zvláště pak rozborovou činnost sportovní přípravy a také proto, abychom soustředili didaktickou techniku a všechny učební pomůcky do jednoho centra a uspořádali ji tak, aby byla maximálně využívána.

Metodický kabinet využíváme již mnoho let a můžeme říci, že se nám osvědčil.

Prom. ped. BOŘIVOJ DVORSKÝ, ASVS Dukla Liberec

K zamyšlení pro práci s mládeží v závodě sdruženém

V zájmu dalšího zlepšování přípravy mládeže bych chtěl připomenout několik známých obecných věcí ze sportu všeobecně s přihlédnutím k naší disciplíně v současnosti proto, že to jsou otázky stále žhavé, aktuální a pro úspěšnost vrcholového sportu nezbytné.

I pro závod sdružený potřebujeme stejně jako v jiných sportech lidí velice schopné, s patřičnými morálními vlastnostmi. Situace v tomto směru není v širokém požadavku všech jednotlivých sportů nijak příznivá. Je známé a jisté, že se zlepšováním životních podmínek sice schopní lidé rostou, ubývá však rapidně fyzické zatížení u mládeže, která samozřejmě s podmínkami inklinuje k životu s menší tělesnou námahou. To se projevuje v širší míře v odolnosti i v pohybové šikovnosti, protože např. jen tři hodiny tělesné výchovy týdně na školách těžko stačí požadavkům, které klade na základy všeobecné připravenosti vrcholový sport. Talentů neubývá, ubývá jen jejich připravenost a základní fyzické dispozice získávané dříve ne tak pohodlným způsobem života, ale i manuální prací.

S těmito problémy se potýkají až na výjimky (jednotlivce) téměř všichni na TSM, ale dále i SVS-M. Z tohoto poznatku ale musíme při přípravě vycházet, obecné základy sportu platí i u sdruženářů a nelze je obejít. Jsme malá, ne masová disciplína a podobně jako další menší sporty jsme disciplína vysloveně závodní. Máme tedy v dosahu poměrně malý počet zájemců a víme, že současně s potřebami jiných sportů je o skutečné talenty intenzivní velký zájem. Ani jinde, ani u nás nemůžeme tedy počítat, že z vybraných závodníků mají všichni předpoklady ke skutečně vrcholovému sportu. O to větší pozornost musíme tedy věnovat přípravě v základních článcích s výhledem, že skutečně schopný závodník se ukáže až později, po překonání hlavních problémů dospívání, tedy asi po 16.—17. roce.

Mnohde se však bere na tyto okolnosti dost malý ohled. Žáci jsou často velmi speciálně trénováni bez všeobecných základů tělesné přípravy. Již mnoho konkrétních příkladů i v jiných sportech dokázalo, že není skutečný talent „mistr“ v žácích, že to mnohdy je zásluha více než schopnosti speciální přípravy i rychlejšího tělesného rozvoje a často i lepší výstroje a výstroje. Nutné je tedy někdy lépe změnit názor na práci, ne příliš viditelnou, se začátečníky a výrazněji změnit skutečně absolvovaný poměr speciální a všeobecné přípravy. Napsalo se o tom již mnoho, ale tyto poznatky se dostávají do praxe jen velmi pomalu. Je totiž často vžit názor, dost mylný, že je nutné trénovat děti tak, aby se dostaly do péče ČSTV a pak je vyhráno. Mnoho příkladů dokazuje, že je sice vyhráno, ale často jen dva-tři roky, pak mnoho závodníků takto „urychlených“ stejně z různých důvodů odchází.

Je nanejvýš pravděpodobné, že při širěji zaměřené přípravě lépe objevíme skutečné předpoklady pro disciplínu a dojdeme k vyšším vrcholům. Takto ztrácíme často i dost schopných mladých lidí, kteří jsou sice dobří, ale nemají základní předpoklady se pak vyrovnávat s podmínkami, které pro ně přináší další vývoj (přechod na větší můstky, vyšší tréninkové zatížení apod.). S rychlejším zavedením těchto obecných požadavků se zkvatlní i zvýší výkonnost širšího okruhu závodníků, zvýší zdravá rivalita tolik potřebná pro závodění, stoupne zdravá hrdost a tím i odolnost v klíčových okamžicích rozhodování i sportovního soupeření, které velké většině zatím chybí. Pro další vývoj jsou však tyto vlastnosti velmi důležité. Na těchto zákonitostech je i přes to, že trenéři vyšších stupňů (SVS-M a SVS) chtějí téměř vždy více než mají, mnoho pravdy a nelze je přecházet i přes ze začátku mnohdy pomalejší vývoj ve výkonnosti závodníků.

Sportovní úspěchy v reprezentaci jsou nyní ve velké míře úspěchy kolektivními a v tomto kolektivu je závodník jen část, nikoliv izolovaná. Spolupracuje na něm mnoho lidí od začátku jeho vývoje až po vrchol. Cím lepší dostane základy, tím se zvýší i jeho možnost „někam to dovést“, tím více může přinést radosti nejen těm, kteří s ním v daném okamžiku pracují, ale i těm mnohdy bezejmenným (což je chybou), kteří mu vlastně těmi dobrými základy pomohli nejvíce.

Měl jsem možnost sledovat část přípravy mladých sdruženářů NDR. Objem jejich přípravy je daleko větší než u nás, speciální přípravy je v tomto objemu v ročním cyklu asi tolik jako v ČSSR, ale všeobecné přípravy je nepoměrně více. U nás se též velice málo využívá tělocvičny při tréninku (obratnost, akrobacie, napodobivá cvičení, uvolňování, koordinace...) a přitom v tělocvičně se dá udělat velké množství práce při výcviku skokana nebo sdruženáře. V tom asi též tkví z velké části to, že v žákovských kategoriích jsme často i lepší než naši severní sousedé, ale pak se výkonnostní rozdíl přesunuje v náš neprospěch.

Závod sdružený v ČSSR v současné době v žákovských kategoriích nemá tak malou základnu. Faktem však je, že výrazných talentů v 15—17 letech je velmi málo. Je však též pravdou, že

Člen ěs. reprezentačního družstva sdruženářů Miroslav Kopal (Dukla Li berec) patří k nejpětišším nadějím v této náročné disciplíně

základní všeobecná připravenost se u nás též již pomalu začíná vylepšovat díky práci sportovních tříd a TSM, kde se začíná lépe chápat důležitost všeobecně zaměřené přípravy. Rýsuji se další schopní závodníci. Stačí připomenout jména T. Ploc, F. Repka, z mladších pak Rázl, Krejča a další. Jde totiž o to v tomto trendu pokračovat a udržet jej, aby byl zajištěn plynulý přísun do vyšších kategorií, kde je závodníků velmi málo a tím aby byla zvýšena konkurence současnému reprezentačnímu družstvu juniorů a dospělých, kde již celkem dobré základy závodníci mají.

Tento článek není ani vědecký, ani nepřináší nic nového. Chtěl jenom poukázat na některé známé okolnosti, připomenout je znovu ve snaze k obohacení tréninkového procesu mládeže. Je jisté, že tato širěji zaměřená příprava vyžaduje více času, který však musíme mladým závodníkům věnovat, chceme-li je dostat na požadovanou úroveň. Je dobré spolupracovat i více s rodiči, zapojit je do sledování činnosti svého dítěte. Mnohdy ke zlepšení a zvýšení účinnosti cvičení napomůže i lepší spolupráce s učiteli tělocvičkáři (ve smyslu zvýšení nároků v hodinách tělesné výchovy) atd. Též trenéři by měli mezi sebou více hovořit nejen o organizačních věcech, ale i o tréninku jako takovém. Každý má svoje zkušenosti s tréninkem mládeže a každý trochu jiné. Nemělo by tedy být snahou je utajovat, ale každý by měl mít snahu dozvědět se něco od partnera i soupeře a podělit se s ním se svými zkušenostmi a poznatky. Společnými silami se dá udělat hodně práce. Je na nás všech, abychom dokázali výrazný vzestup v naší disciplíně.

LADISLAV RYGL
trenér ěs. juniorského reprezentačního družstva sdruženářů

Trenér Zdeněk Ciller radí jak správně namazat lyže - II.

Prinášíme druhou část článku trenéra čs. reprezentačního družstva běžkyň Zdeňka Cillera o dobrém namazání lyží, které je často rozhodující pro úspěšný výsledek v závodě.

18. —6 st. C až —20 st. C rode zelené má své dobré uplatnění na prašanky a tvrdé stopy při teplotách vzduchu —8 st. C až —12 st. C.
19. —10 st. C až —30 st. C special zelené rode
Od ZOH v Grenoblu (14 let), kde na něm Franco Nones vyhrál závod na 30 km, stále nejlepší zelený special pro extrémní podmínky při teplotách vzduchu —13 st. C až —20 st. C. Nesmírně důležitá při nanášení na skluznici ve slabších vrstvičkách a bezvadné rozkorkování.
20. grundvala—grundwax, rode, swix rex
Základní podkladový vosk, který pro běh na 5 a 10 km téměř nepoužíváme. Při práci s tímto voskem postupujeme velice opatrně. Dostatečně zažehlíme a stáhneme, aby skluznice lehce lepila a vytvořil se rovnoměrně nanesený podkladový klistr.

Tekuté vosky — klistry

21. —2 st. C až —8 st. C
Základní zelený klistr swix — K05 jedná se o velice dobrý základní vosk obohacený o skare a skare klistr. Hodí se jako podkladový pod tvrdé běžecké vosky na přemrzlý, zrnitý a ostrý sníh a místy zledovatělou stopu. Nejvhodnější kombinace na toto použití je modré rode.
22. —0 st. C až —6 st. C skare modré rode
Tento vosk je vhodný a výrobcem doporučovaný pod všechny klistry. Vytvoří základní vrstvu. Je to výhodné proto, že o sílu skare ušetříme na nanášené vrstvě klistru.
23. 0 st. C až —12 st. C speciál skare rode
Základní vrstva pod všechny fialové skare klistry. Ze všech skare nejméně přijímá vodu. Proto je také výhodný pod klistry. Při závodech na sněhové vodě, mažeme-li klistry, necháváme 10—15 cm nezakryté přesahy speciálu skare. O sílu skare speciálu nanášíme méně radikálnějších vosků skareklistru a klistru. Od —5 st. C do —12 st. C se hodí speciál skare modré rode v poměru 1:1 se skare modrým rode také na ledovou a zmrzlou stopu.
24. Skare klistr fialový-viola-rode
Vosk se širokým uplatněním.
- A. Na ledovou zmrzlou stopu při teplotách —0 st. C až +4 st. C. v poměru 1:1 s fialovým skarem rex.
- B. Na zmrzlou ledovou stopu při teplotách 0 st. C až —7 st. C v poměru 2:1 se stříbrným klistrem (rode silver) v kombinaci se stříbrem snižujeme pravděpodobnost

namrzání. Vytváří-li se ve stopě sněhová drť, zakrýváme ještě tvrdým modrým rode 0 st. C až —6 st. C.

C. Při teplotách blízkých nuly a oteplování dáváme na staré sněhy — stopy. Tento vosk v poměru 1:1 s červeným klistrem rode.

25. Klistr stříbrný extra rode
Vosk, který nesmí nikdy scházet! Má nesmírnou přednost, že chytá nejméně nečistoty a senoplex.

A. Pro staré sněhy a vlnoucí stopu při teplotě vzduchu +2 st. C až 5 st. C. Postačí v přiměřené vrstvě pro jízdu, stoupání samotný.

B. Pro uplatnění na sněhové vody je nutný v poměru 1:1 s červeným klistrem rode.

C. Tam, kde očekáváme na tratích zvýšený výskyt, musí být vždy použit jak na vodě, tak na zmrzlé stopě.

26. Klistr červený speciál rode

A. Dobrý vosk na nový vlhký sníh v ujeté stopě ve slabé vrstvičce bez podkladu skare.

B. Na chemicky upravovanou stopu a sněhy ze sněhových děl.

C. Na nové sněhy lehce přemrzlé.

D. Na sněhovou stopu se stříbrným extra rode v poměru 1:1.

27. Klistr červený rode

Univerzální vosk při teplotách kolem nuly (+st. C až —st. C). Na střídavé sněhy a situace, kdy ostatní použité klistrové varianty smekají!

— klistr červený rode v úměrné vrstvě

— klistr stříbrný rode na předešlou vrstvu

Na mokré sněhy se širokým uplatněním.

28. Klistr černý rode

A. podkládáme v každém případě skarem modrým speciál rode, hodí se v citlivé — slabé vrstvě na zmrzlý sníh, který vlhne. To znamená na starý sníh kolem nuly.

B. Na delší závody při sněhové vodě je výborný v poměru 1:1 s červeným rode.

C. Při nečistých závodech, kdy se na skluznici hromadí senoplex, dáváme v tenkých vrstevkách postupně na sebe: speciál skare rode modré, extra klistr stříbrný rode, černé rode a červené rode v poměru 1:1, extra klistr stříbrný.

29. Swix klistr červený speciál

A. Na staré ne příliš zvlhlé sněhy.

B. Na starší zmrzlé sněhy při teplotách kolem nuly a oteplování v poměru 1:1 s fialovým skare klistrem swix.

C. Na tratě často preparované s výskytem nového i starého sněhu se zvlhlou uhlazenou stopou v poměru 1:1 s univerzálním klistrem swix.

30. Swix klistr žlutý

V opatrných tenkých vrstevkách na nový vatový sníh, je-li stopa uhlazená a bude se tvořit „mýdlo“.

31. Klistr stříbrný rex

— v místech před vázáním asi 10 cm několik čárek klistru speciál 01 rex

— společně rozetřít — zažehlit!

Výborný na stopu, kdy je promíchaný starý a nový sníh. Stopa se vyhlazuje, ale trvá nebezpečí namrzání;

32. Klistr speciál oranžový 01 rex

A. Na mokrý sníh, ale samotný příliš radikální; vynikající ve slabé blance, pod blanku rode červeného klistru.

B. S extra klistrem stříbrným asi 10 cm před vázáním několik čárek společně rozetřít, vynikající na mokrou starou stopu.

C. Se speciálním rode klistrem červeným pod vázáním několik čárek společně rozetřít! Zabere vždy, když červené vosky na vodě smekají.

33. Rex žlutý klistr speciál OU

Vosk vyložené na sněhovou vodu v opatrné vrstvě! Zakrýt přiměřenou vrstvou rode klistru stříbrného extra.

34. Rex klistr červený

Na nový mokrý sníh ve slabé vrstvičce nakrátko, zakrýt blankou červeného rode klistru v delším překladu.

35. Rex klistr stříbrný

Hodí se do všech fialových skare klistrů, je-li nebezpečí, že bude sněhová mouka v ledové stopě namrzat.

36. Rex klistr fialový

A. Výborný za předpokladu, že bude ledová stopa vlnout. Vydrží nemeskat i na značně zvlhlé stopě.

B. Na zmrzlou sůl výborný v poměru 1:2 se stříbrným klistrem rex.

37. Rex klistr hnědý OV

Na mokrou stopu a starý hrubozrný sníh! Samotný příliš radikální! Nejlépe ve slabé blance pod červené rode speciál nebo několik čárek do stříbrného rode klistru extra.

38. Skare modré swix — K10

— na ledovou stopu do —8 st. C v základní vrstvičce

— zakrýt filmovou blankou klistru zeleného swix.

39. Schola klistr rode

Adhezni základní vosk pod skare a skareklistry.

— nanést slabou vrstvičku, kterou je třeba zažehlit!

— dá se použít na ostrý sníh v jemném vypracování i pod tvrdé vosky.

40. Klistr stříbrný rode

Při mokrém sněhu a teplotách 0 st. C až +4 st. C lze použít tento vosk pro jízdu i stoupání samotný.

Pod vázáním musí být vrstva vosku zesílena. Pokud by to nebylo postačující, přidáme opět pod vázání několik čárek červeného rode a společně rozetřeme.

ZDENĚK CILLER
trenér čs. reprezentačního
družstva běžkyň

DEN LYŽAŘŮ

za nepříznivých sněhových podmínek

Symbolickým nástupem k oslavám osmdesátých let organizovaného lyžování v českých zemích byl první lednovou nedělí Den lyžařů. Sněhové podmínky v úvodu nového roku 1983 byly i na horách nepříznivé, přesto však lyžařské oddíly připravily řadu akcí. Účast při nedostatku sněhu v náborových závodech v běhu a slalomu nebyla taková, jakou pořadatelé očekávali, přesto však stovky lyžařů a lyžařek — zejména mládeže, absolvovaly často své první soutěže.

V LIBERCI NA CVIČNÉM SVAHU

Propagační závody ve slalomu, určené pro všechny píšící bez rozdílu věku, připravil lyžařský oddíl Ještědu Liberec na cvičném svahu s umělou hmotou, kde byla jenom slabá sněhová pokrývka. Plakáty včas informovaly libereckou veřejnost o této akci a tak bylo na Bucharce opravdu živo. Ukazují to i dva obrázky z této akce.

Zazávodit si přišli všichni mladí členové jednotlivých družstev tělovýchovné jednoty, ale také neorganizovaní lyžaři, kteří mohli vychutnat pravou závodní atmosféru. Nescházela elektrická časomíra, komentování jízdy rozhlasem a nakonec i malá odměna v cíli. Lyžaři Ještědu Liberec tak důstojně oslavili vstup do jubilejního roku čs. lyžování. -om-

Mladí závodníci v cíli nedočkavě čekají na dosažený čas

ZÁVOD RODINNÝCH DRUŽSTEV

Lyžařský oddíl TJ Nové Město na Moravě je znám svou příkladnou aktivitou. I za velmi špatných sněhových podmínek připravil závod tříčlenných rodinných družstev. Na startu se sešlo patnáct rodinných kolektivů, z nichž nejúspěšnější byla rodina Německých. Závodil otec a jeho desetiletý a dvanáctiletý syn. Stovky diváků sledovaly zajímavé boje na trati.

VE STŘEDOČESKÉM KRAJI 25 AKCI

Středočeský kraj je sice bez jediného horského pásma a byl první lednovou nedělí bez sněhu, přesto však jeho lyžařské oddíly a tělovýchovné jednoty připravily ke Dni lyžařů 25 akcí. S jejich přípravami bylo započato už na podzim. Zájem o Den lyžařů projevil i TJ, v nichž lyžují jen v rámci odborů turistiky nebo ZRTV. Příkladem může být Kamenice v okrese Praha-východ.

Na uspořádání 25 akcí se podílelo 31 tělovýchovných jednot a aktivně se do nich zapojilo 186 trenérů a lyžařských cvičitelů. Konalo se sedm soutěží ve sjezdových disciplínách v horských lokalitách, osm přespolních běhů a „symbolický“ běh na lyžích v Senohrabech. Tam během přespolního běhu napadl jen sněhový poprašek a skupinka běžců projela alespoň kousek Senohrabské patnáctky na lyžích.

Středočeští lyžaři tak i při nepříznivých sněhových podmínkách úspěš-

Jednou z nejmladších účastnic Dne lyžařů, který připravil Ještěd Liberec, byla pětiletá Šárka. Na obrázku je před startem slalomu

ně vstoupili do roku 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích. -vs-

V PECI POD SNĚŽKOU NOVÁ BĚŽECKÁ TRAT

V Peci pod Sněžkou byl Den lyžařů příležitostí k otevření nových lyžařských tratí. Připravil je kolektiv BSP tělovýchovných zařízení ČSTV neda-leko konečné stanice lanovky na Zahradky. Chce běžeckou stopu brigádnicky upravovat po celou zimní sezónu. Desetkilometrová trasa na své první části má dokonce čtyři stopy, na druhé pak dvě. Není náročná, aby jí plně mohli využívat i začátečníci a turisté. Novou trať přivítali s velkým uspokojením a již v závěru roku 1982 ji využívaly stovky lyžařů, zejména z okolních zotavoven ROH i z podnikových chat. V Peci pod Sněžkou jsou tedy dobré podmínky pro sjezdové lyžování i běh na lyžích.

Jilemnické kritérium

Čs. reprezentanti Miloš Bečvář (Dukla Liberec) a juniorka Zuzana Valešová (Lyžařské gymnázium Jilemnice) zvítězili v Jilemnickém kritériu, které uspořádal lyžařský oddíl Ski Jilemnice 27. prosince na Benecku. Běželo se na okruhu 2,5 km, který absolvovali muži čtyřikrát a ženy dvakrát. Při účasti reprezentačního družstva běžců a hromadném startu měly závody zajímavý průběh. Startovalo 42 mužů a 24 žen. V průběhu kritéria drobně přelilo.

Muži: 1. Bečvář 28:43,0, 2. Šimon 28:48,0, 3. Lisičan 28:48,4, 4. Švanda 28:48,8, 5. Beran 28:49,2, 6. Švanda [všichni Dukla Liberec] 28:49,6. Z juniorky byl nejúspěšnější Benc (Dukla Liberec), který časem 29:49,4 obsadil osmé místo.

Ženy: 1. Valešová (Lyžařské gymnázium Jilemnice) 16:53,8, 2. Matoušová 17:09,6, 3. Razýmová 17:36,7, 4. Štočková 17:42,3, 5. Havlová (všechny VŠ Praha) 17:50,1.

● **BLANKA PAULŮ** zvítězila v XXV. ročníku mezinárodních závodů žen v běhu na lyžích v Klingenthalu (NDR) na trati 6,2 km za mimořádně obtížných podmínek při velké oblevě před Smetaninovou (SSSR) a Noackovou (NDR). Byl to úvod k Světovému poháru na 10 km. Květa Jeriová, která nebyla zcela zdráva, nestartovala. Při špatném počasí na hlavní závod SP se šetřily běžkyňe Finska, USA, Kanady a Norska. Startovalo 82 závodnic. Výsledky: 1. Paulů 20:33,7, 2. Smetaninová (SSSR) 20:51,1, 3. Noacková 21:01,6, 4. Šamaková (SSSR) 21:11,8, 5. Sölterová (NDR) 21:13,3, 6. Ljadovová (SSSR) 21:14,0, 7. Morningová 21:16,6, 8. Andingová (obě NDR) 21:21,0, 9. Zimjatovová 21:21,5, 10. Vasinová (obě SSSR) 21:23,4. Umístění dalších čs. reprezentantek: 12. Svobodová 21:29,2, 13. Jebava 21:30,0, 28. Pasiárová 22:12,3, 44. Havrančíková 22:57,7, 58. Nedomlelová 23:43,4, 68. Valešová 23:59,3.

● **V BARURIANI** (SSSR) v závěru třetího lednového víkendu se konaly tradiční mezinárodní závody ve skoku, jichž se zúčastnili také mladí čs. reprezentanti. První den skončil úspěchem sovětských skokanů. Zvítězil Zacharov s 233,9 (106,6 a 102) před svým krajanem Čerňajevem 231,2 (100,5 a 105). Třetí byl Nor Langklopp 225,7 (99,5 a 103,5) před dalšími sovětskými reprezentanty Muchinem 224,9 (100 a 103,5), Byčkovem 218,0 (97,5 a 102,5) a Sajčikem 212,0 (97,5 a 97,5). Nejúspěšnější čs. závodník Mayer skončil sedmý s 206,9 b. (97,5 a 96). Umístění dalších čs. skokanů: 25. Portyk 171,3 (90 a 82), 27. Raška 170,4 (82 a 86,5), 41. Pustka 130,3 (73 a 76,5). Druhý den vybojoval prvenství Fin Achonen s 268,3 (115 a 114), následován Komarovem (SSSR) 247,1 (108,5 a 106) a čs. reprezentantem Mayerem 244,1 (109 a 107,5). Čtvrtý skončil Čerňajev 238,1 (105 a 106,5). Vítěz prvního závodu Zacharov byl až šestý. Umístění čs. skokanů: 16. Portyk 204,4 (96,5 a 97), 29. Raška 194,8 (95,5 a 91,5), 40. Pustka 157,3 (87 a 80).

● **V MEZINÁRODNÍCH BĚŽECKÝCH ZÁVODECH** Kolem Neukirchu (NSR) z mužů na trati 15 km byl prvním Schneider (NSR) za 52:10,4 před Švýcarem Hallenbarterem 53:06,1, P. Zipfelem 53:51,1 a Behlem (oba NSR) 53:57,1. Pátý doběhl Jugoslávec Carman v čase 54:44,1 následován Francouzem Badonnelem 54:45,9. Ze žen na 5 km zvítězila Italka Dall Sassová v čase 20:07,5 před Rakušankou Bayerovou 21:11,0 a Švýčarkou Gacandovou 21:14,8, z juniorek byla nejlepší Italka Tozzoniová za 20:53,6.

● **V PLANICI** v zahajovacím závodě turné tří můstků za účasti 99 skokanů z patnácti zemí zvítězil Nor Opaas s 268,1 (100 — nový rekord můstku a 93) před Italem Rigionim 263,6 (98 a 90). Další tři místa obsadili jugoslávští reprezentanti: 3. Ulaga 258,5 (98 a 89), 4. Bizjak 246,2 (91 a 88), 5. Bajc 244,4 (94 a 87).

● **INGEMAR STENMARK**, švédský dvojnásobný olympijský vítěz 1980 z Lake Placidu a mistr světa 1982 ve slalomu, prohlásil: „Teprve po skončení sezóny se rozhodnu, zda budu příští rok obhajovat olympijské prvenství v Sarajevu“. Stenmark je jak zná-

mó majitelem B-lince a musí být reamaterizován, chce-li se zúčastnit ZOH. Švédský lyžařský svaz by to samozřejmě přivítal. Ve stejné situaci je i dvojnásobná držitelka zlatých olympijských medailí z Lake Placidu Hanni Wenzelová, vítězka Světového poháru ve sjezdových disciplínách z roku 1980. Ta čeká na své rozhodnutí po skončení letošního Světového poháru. Ráda by zopakovala svůj úspěch 1980. „Bylo by to vynikající zakončení její skvělé sportovní dráhy“, řekl předseda Lichtenštejnského svazu lyžování Hans Schädler.

● **21 TELEVIZNÍCH SPOLEČNOSTÍ** uskutečnilo přenosy do osmnácti zemí z letošního 31. ročníku Intersportturné. Svědčí to o zájmu o tuto tra-

Zajímavosti ze světa

diční mezinárodní soutěž skokanů na začátku sezóny, jejíž všechny čtyři závody jsou součástí Světového poháru.

● **NORSKÉ BĚŽKYŇE** potvrdily skvělou formu třetí prosincový víkend na mezinárodních závodech ve švýcarském Davosu. Na trati 5 km zvítězila Brit Pettersenová za 17:57,3 před svou krajanou Jahrenovou 18:06,9 a čs. reprezentantkou Blankou Paulů 18:07,5. Další umístění: 4. Nybraatenová (Nor.) 18:10,6, 5. Ljadovová (SSSR) 18:11,0, 6. Määttäová 18:17,4, 7. Hämäläinenová (obě Fin.) 18:21,6, 8. Smetaninová 18:22,4, 9. Stěpanovová (obě SSSR) 18:22,7, 10. Jeriová 18:24,4, 11. Šamaková (SSSR) 18:26,4, 12. Pasiárová 18:36,8. — 29. Svobodová 19:30, 34. Kepěňová 20:14. Štafetu žen 3 × 5 km vyhrály rovněž Norky za 53:08,0 před reprezentantkami SSSR 53:21,9 a čs. běžkyňemi 53:50,5. Čtvrté místo obsadila štafeta Finska. Ve štafetu mužů na 3 × 10 km vybojovali prvenství Švédové Kohlberg, Svan, Wassberg v čase 1:33:17 před Norskem I. 1:33:44, Norskem II. 1:33:58, SSSR I. 1:34:10 a Finskem 1:34:19. Štafeta ČSSR byla až dvanáctá.

● **SDRUŽENÁRI NDR** zvítězili v závěru loňského roku v mezinárodní soutěži družstev v Oberwiesenthalu (NDR). Konečné pořadí: 1. NDR I. (Schmieder, Langer, Opitz) 1267,55, 2. SSSR I. (Šorikov, Pektubajev, Majorov) 1218,50, 3. NDR II. 1207,35, 4. SSSR II. 1154,65, 5. ČSSR (Frak, Vojkůvka, Klimko) 1098,30 b. Umístění jednotlivců — muži: 1. Schmieder 433,05, 2. Langer 417,3, 3. Opitz 417,2, 4. Dotzauer (všichni NDR) 411,8, 5. Šorikov 408,5, 6. Pektubajev (oba SSSR) 406,85. — Čs. reprezentanti: 14. Frak 374,60, 16. Vojkůvka 372,20, 19. Klimko 361,70, 22. Tatranský 359,90, 27. Peterka 336,50, 29. R. Kumpošt 324,50. — Junioři: 1. Hunger (NDR) 418,30, 2. Garifulin 415,90, 3. Bondar (oba SSSR) 414,2. — Umístění čs. juniorek: 8. Kopal 381,50, 9. Repka 376,80 a 11. Prokůpek 366,90.

● **VE SCHWARZNACHU** se zúčastnili lednových mezinárodních závodů ve skoku také čs. junioři. Výsledky: 1. Resch 225,9 (68,5 a 71,5), 2. Wiegele 222,1 (70 a 69,5), 3. Zauner (všichni NSR) 216,6 (68 a 69), 4. Polák 216,4 (70,5 a 67), 10. Švagerko 207,2 (62 a 71), 15. Podzimek 205,0 (66 a 67,5).

● **BRATŘI PHIL A STEVE MAHREOVI**, vynikající sjezdaři USA, přicestovali do Evropy na lednovou část Světového poháru se svými manželkami i nedávno narozenými dcerami. Phil Mahre s manželkou Holly a teprve tříměsíční dceruškou Lindsey, Steve Mahre s chotí Debbie a roční ratolestí Ginger. V žádném případě však nemají úmysl zanechat závodní činnosti.

● **AMERIČAN BILL KOCH** zvítězil druhou lednovou neděli ve mezinárodních závodech ve švýcarském Zernezu v běhu na 15 km v čase 36:41,0 před svými krajany Galanesem 36:51,2, Caldwellem 37:07,2 a Simoneauem 38:02,6. Pátý byl Kanaďan Harvey za 38:24,7. Z juniorek byl nejspěšnější Likly (USA) v čase 40:07,6.

● **OSMÝ ROČNÍK PADEŠÁTKY V ALTENMARKTU**, který se konal 9. ledna, skončil úspěchem Rakušana Mayera v novém rekordním čase 2:39:13. Druhý jeho krajan Juric měl ztrátu 2:55 minuty.

● **DVACETILETÝ JAPONEC MASARU NAGAOKA** zvítězil v 22. ročníku mezinárodních závodů skokanů o Televizní pohár na velkém olympijském můstku v Sapporu před Rakušanem Steinerem a Norem Jensenem. Výsledky závodu: 1. Nagaoka 238,9 (107,5 a 106), 2. Steiner 237,9 (106 a 105), 3. Jensen 237,8 (105,5 a 106,5), 4. Steiert (NSR) 229,8 (102 a 105) a Berg (Nor.) 229,8 (108,5 a 101), 6. Takagi 228,7 (107 a 101), 7. Ohno (oba Jap.) 213,4 (100,5 a 100,5), 8. Wegscheider (NSR) 209,8 (97 a 100). Na středním můstku vybojoval prvenství Wegscheider s 223,2 (84 a 76,5) před Japoncem Kawabatou 219,4 (76,5 a 81) a Steiertem 213,2 (74,5 a 81). Další místa obsadili Berg 210,0 (76 a 77,5) a Rakušan Groyer 208,0 (76,5 a 74,5).

● **V REIT IM WIKL (NSR)** o třetím lednovém víkendu se konaly tradiční mezinárodní závody sruženářů. Zvítězil Uwe Dotzauer (NDR) s 429,00 b. před svým krajanem Langerem 407,96 a Schwarzem (NSR) 403,91. Další pořadí: 4. Schmieder (NDR) 401,01, 5. E. Andersen 400,28, 6. H. Boegseth (oba Nor.) 397,38, 7. Lynch (USA) 396,33, 8. Kramer (NSR) 396,04, 9. Majorov (SSSR) 392,48, 10. Hopf (NDR) 388,83. Ve skocích byl nejúspěšnější Prosvirin (SSSR) s 219,5 (76,5 a 74,5) před Schwarzem 219,0 (74,5 a 76) a Andersenem 214,5 (76,5 a 76), patnáctku zaběhl nejlépe Dotzauer za 52:09,3 následován Langerem 52:20,9 a Polákem Kawulokem 53:38,6. Z juniorek vybojoval prvenství v závodě sružením Geir Andersen (Nor.) s 426,44 b. před Hungerem (NDR) 411,36 a Raidistomem (Fin.) 405,80. Ve štafetovém závodě mužů na 4 × 10 km zvítězilo Švédsko (Daniellson, Svan, Ottosson, Wassberg) v čase 2:05:52,4 hod. před USA 2:06:12,2, Švýcarskem I. 2:06:15,2 a Norskem I. 2:06:23,6.

Světové poháry v plném tempu

V druhé polovině prosince 1982 a první ledna 1983 vybojovali čs. lyžaři ve Světových pohárech celkem 170 bodů. Je to příznivá bilance a podíleli se na ní běžkyňe, skokani, sjezdáři a běžec Jiří Svub. Naprázdno opět vyšli sjezdáři. Nejúspěšnější byly znovu členky reprezentačního družstva běžkyň, které vybojovaly dalších 78 bodů ve dvou závodech, skokani 56, sjezdáři 32 a běžec Jiří Svub čtyři body.

I další program Světového poháru ve sjezdových disciplínách byl narušován nejdříve špatnými sněhovými podmínkami a oblovou, v lednu pak přivalem nového sněhu. V SP běžci po odřeknutí patnáctky v Ramsau se běžela patnáctka v Reit im Winkl. Uskutečnily se všechny plánované závody Světového poháru běžkyň a skokanů. Běh žen na 10 km v Klingenthalu se konal na 3,1 km okruhu na navezeném sněhu na asfaltovém podkladu za podmínek na hranici regulérnosti a odtaviv pořadatelé v Zadově navezli na trať asi 2000 m³ sněhu, aby se závod mohl uskutečnit. V zahajovacím SP skokanů v italské Cortině d'Ampezzo se hodnotil jen jeden skok.

Nejvíce bodů v této části Světových pohárů z čs. reprezentantů vybojoval skokan Pavel Ploc — celkem 44. Za třinácté místo v zahajovacím závodě Intersportturné v Oberstdorfu 3 body (hovoří se o jejich dodatečném anulování za reklamu na rukavicích neodpovídající řádům FIS), 6 b. za desáté místo na Intersportturné v Garmisch-Partenkirchenu, deset bodů za šesté pořadí v prvním závodě Bohemie a maximální počet 25 bodů za vítězství v druhém závodě tohoto turné v Harrachově. Celkem 38 bodů připojila do své příznivé bilance běžkyňe Blanka Paulů, která byla třetí v Klingenthalu i na Zadově. Další 23 bodů si připsala Květa Jeriová, 14 bodů sjezdárka Olga Charvátová za dobré výkony ve slalomech v Davosu a Schrunsu, 12 bodů běžkyňe Anna Pašiarová, po devíti bodech sjezdárky Jana Gantnerová a Alexandra Mařasová, jakož i skokan Jiří Parma. Nově se zapsali do kvalifikace Světových pohárů běžec Jiří Svub se 4 body a běžkyňe Viera Klimková s 2 body. Gabriela Svobodová přidala na své konto v SP běžkyň další 3 body.

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

První sjezd 19. prosince 1982 ve Val Gardeně (délka tratě 3346 m, výškový rozdíl 839 m): 1. Cathomen (Svyc.) 2:09,54, 2. Resch 2:09,87, 3. Klammer (oba Rak.) 2:10,09, 4. Ráber (Svyc.) 2:10,12, 5. Read (Kan.) 2:10,39, 6. Weirather (Rak.) 2:10,69, 7. Heinzer (Svyc.) 2:10,71, 8. Stock (Rak.) 2:10,79, 9. Höflechner 2:10,81, 10. Wirnsberger (oba Rak.) 2:11,11, 11. Brooker (Kan.) 2:11,35, 12. Flaschberger 2:11,47, 13. Niederseer (oba Rak.) 2:11,64, 14. Mair (It.) 2:11,72, 15. Gattermann (NSR) 2:11,87. — **53. Zallmann 2:14,51.**

Kombinace super obří slalom ve Val d'Isère a první sjezd ve Val Gardeně: 1. Heinzer 14,10, 2. Müller 15,84, 3. Lüscher (oba Svyc.) 18,22, 4. Weirather 18,52, 5. Ráber 20,74, 6. Zurbruggen (Svyc.) 26,70, 7. Höflechner 26,86, 8. Cathomen 30,45, 9. Read 30,56, 10. Sbardellotto (It.) 38,93, 11. Mair 43,22, 12. Makejev (SSSR) 51,06, 13. Hinterseer

(Rak.) 56,21, 14. Cochrane 57,56, 15. Luhn (oba USA) 57,84.

Druhý sjezd 20. prosince ve Val Gardeně (délka tratě 3346 m, výškový rozdíl 839 m): 1. Klammer 2:08,91, 2. Müller 2:09,39, 3. Ráber 2:09,61, 4. Heinzer 2:09,64, 5. Weirather 2:10,32, 6. Brooker 2:10,58, 7. Read 2:10,61, 8. Stock 2:11,06, 9. Cathomen 2:11,07, 10. Kernen (Svyc.) 2:11,30, 11. Flaschberger 2:11,46, 12. Höflechner 2:11,47, 13. Wirnsberger 2:11,59, 14. Niederseer 2:11,72, 15. Makejev 2:11,80. — **27. Zallmann 2:13,18.**

Slalom 21. prosince v Madonně di Campiglio (výškový rozdíl 170 m, v prvním kole 63, ve druhém 61 branek): 1. Strand 1:38,99 (51,45 a 47,54), 2. Stenmark (oba Svéd.) 1:39,23 (50,95 a 48,28), 3. P. Mahre (USA) 1:39,26 (52,13 a 47,13), 4. Križaj (Jug.) 1:39,37 (51,09 a 48,28), 5. De Chiesa (It.) 1:39,44 (51,15 a 48,29), 6. Orlainsky 1:39,64 (51,49 a 48,15), 7. Gruber (oba Rak.) 1:40,52, 8. S. Mahre (USA) 1:40,59, 9. Canac (Fr.) 1:40,75, 10. Edalini (It.) 1:40,84, 11. Zurbruggen 1:40,89, 12. Popangelov (Bul.) 1:41,51, 13. Halvarsson (Svéd.) 1:41,96, 14. Lúthy (Svyc.) 1:42,27, 15. Andrejev (SSSR) 1:42,59. — **30. Zeman 1:44,39, 41. Schimmer 1:48,78.**

Super obří slalom 22. prosince v Madonně di Campiglio (délka tratě 1920 m, výškový rozdíl 530 m): 1. Mair 1:43,71, 2. Enn (Rak.) 1:43,86, 3. Zurbruggen 1:43,95, 4. Heinzer 1:43,97, 5. Strolz (Rak.) 1:44,24, 6. Franko (Jug.) 1:44,47, 7. Mader (Rak.) 1:44,49, 8. Weirather 1:44,70, 9. Benedik (Jug.) 1:44,73, 10. Kerschbaumer (Rak.) 1:44,83, 11. Erlacher (It.) 1:44,86, 12. Stock (Rak.) 1:45,04, 13. Gruber 1:45,12, 14. Lüscher 1:45,16, 15. Wenzel (Licht.) 1:45,21. — **30. Zeman 1:46,29, 56. Zallmann 1:47,57, 60. Kolář 1:47,95.**

Kombinace slalom a super obří slalom v Madonně di Campiglio: 1. Zurbruggen 16,62, 2. Orlainsky 20,95, 3. Gruber 22,48, 4. Križaj 34,59, 5. Strolz 37,42, 6. Lúthy 41,18, 7. Erlacher 41,97, 8. Stenmark 43,67, 9. Canac 48,29, 10. H. Spiss (Rak.) 50,12, 11. Edalini 50,43, 12. Wörndl (NSR) 53,36, 13. Julien (Svyc.) 53,94, 14. Andrejev 54,23, 15. Enn 55,79.

Slalom 4. ledna 1983 v Parpanu (výškový rozdíl 166 m, v prvním kole 59, ve druhém 68 branek): 1. S. Mahre 1:38,96 (49,05 a 49,91), 2. Lúthy 1:40,73 (49,55 a 51,18), 3. Wenzel 1:40,92 (49,06 a 51,86), 4. De Chiesa 1:41,27 (50,39 a 50,88), 5. Gruber 1:41,38 (49,81 a 51,57), 6. Pieren (Svyc.) 1:41,52 (49,98 a 51,54), 7. Canac 1:41,99, 8. Wörndl 1:42,23, 9. Tonazzi (It.) 1:42,28, 10. Julien 1:42,33, 11. Heidegger (Rak.) 1:43,00, 12. Franko 1:43,15, 13. Mougell (Fr.) 1:43,41, 14. Andrejev a Kaiwa (Jap.) oba 1:43,46.

První sjezd 9. ledna ve Vel d'Isère (délka tratě 3410 m, výškový rozdíl 915 metrů): 1. Resch 1:59,26, 2. Lüscher 1:59,44, 3. Cathomen 1:59,56, 4. Read 1:59,57, 5. Mair 1:59,64, 6. Weirather 1:59,71, 7. Mell (Svyc.) 1:59,87, 8. Stölzl (Rak.) 1:59,93, 9. Ráber 2:00,00, 10. Stock 2:00,44, 11. Dürr (NSR) 2:00,46, 12. Klammer 2:00,61, 13. Flaschberger 2:00,64, 14. P. Mahre 2:00,80, 15. Makejev 2:00,85.

Druhý sjezd 10. ledna ve Vel d'Isère (délka tratě 3410 m, výškový rozdíl 915 metrů): 1. Cathomen 1:59,20, 2. Read 1:59,32, 3. Sbardellotto 1:59,66, 4. Müller 1:59,73, 5. Klammer 1:59,75, 6. Ráber

1:59,81, 7. Kernen 1:59,91, 8. Stölzl 2:00,00, 9. Mell (Svyc.) 2:00,08, 10. Makejev 2:00,09, 11. Höflechner 2:00,11, 12. Stock 2:00,31, 13. Mair 2:00,33, 14. Niederseer a Bürgler (Svyc.) oba 2:00,38. — **41. Zallmann 2:02,46.**

Obří slalom 11. ledna v Adelbodenu (délka tratě 1620 m, výškový rozdíl 330 metrů): 1. Zurbruggen 2:24,94 (1:16,56 a 1:08,38), 2. Julien 2:25,19 (1:16,40 a 1:08,79), 3. Lúthy 2:25,92 (1:16,70 a 1:09,22), 4. Križaj 2:26,01 (1:16,86 a 1:09,15), 5. Franko 2:26,18 (1:16,64 a 1:09,54), 6. Wenzel 2:26,10 (1:16,72 a 1:09,38), 7. Girardelli (Luc.) a Stenmark oba 2:26,31, 9. Bürgler 2:26,67, 10. Pieren 2:26,88, 11. P. Mahre 2:27,18, 12. Enn 2:27,65, 13. Jacobsson (Svéd.) 2:28,74, 14. Spiess (Rak.) 2:28,84, 15. Camozzi, Giorgi (oba It.) a Benedik (Jug.) všichni 2:29,02. — **43. Zeman 2:34,34, 47. Zallmann 2:34,94.** Kolář a Soltys závod nedokončili.

Ženy

Super obří slalom 9. ledna 1983 ve Verbieru (délka tratě 1350 m, výškový rozdíl 405 m): 1. I. Eppléová (NSR) 1:16,70, 2. H. Wenzelová (Licht.) 1:16,94, 3. McKinneyová 1:16,96, 4. Nelsonová (oba USA) 1:17,31, 5. Serratová (Fr.) 1:17,33, 6. M. Eppléová (NSR) 1:17,48, 7. Barbierová 1:17,87, 8. Chaudová 1:17,98, 9. Reyová 1:18,04, 10. Pelenová (všechny Fr.) 1:18,10, 11. Kirchlířová (Rak.) 1:18,11, 12. Haasová (Svyc.) a Konzettová (Licht.) obě 1:18,32, 14. Kronbichlerová (Rak.) 1:18,34, 15. Preussová (USA) a Gergová (NSR) obě 1:18,49. — **30. Charvátová 1:19,41, 59. Mařasová 1:21,17, 61. Gantnerová 1:21,33, 65. Hojstříčová 1:21,45, 71. Valešová 1:21,88, 74. Medzihradská 1:21,99.**

Druhý super obří slalom 10. ledna ve Verbieru (délka tratě 1350 m, výškový rozdíl 405 m): 1. Nelsonová 1:08,56, 2. Haasová 1:09,16, 3. I. Eppléová 1:09,41, 4. McKinneyová 1:09,59, 5. H. Wenzelová 1:09,69, 6. M. Eppléová 1:09,78, 7. Chaudová 1:10,16, 8. Serratová 1:10,25, 9. Kronbichlerová 1:10,41, 10. Walliserová (Svyc.) 1:10,42, 11. Cooperová (USA) 1:10,55, 12. Quittová (Fr.) 1:10,64, 13. Armstrongová (USA) 1:10,71, 14. Zimová (It.) 1:10,78, 15. Reyová 1:10,84. — **18. Charvátová 1:11,10, 51. Mařasová 1:12,84, 56. Hojstříčová 1:13,29, 62. Gantnerová 1:13,59, 67. Valešová 1:14,00, 72. Medzihradská 1:14,26.**

Slalom 11. ledna v Davosu (výškový rozdíl tratě v obou kolech 50 branek): 1. McKinneyová 1:25,26 (44,03 a 41,23), 2. Hessová (Svyc.) 1:25,44 (44,14 a 41,30), 3. Pelenová 1:25,73 (44,02 a 41,71), 4. Cooperová 1:25,79 (44,26 a 41,53), 5. H. Wenzelová 1:25,82 (43,96 a 41,86), 6. Steinerová (Rak.) 1:25,91 (44,30 a 41,61), 7. P. Wenzelová (Licht.) 1:27,26, 8. Magoniová (It.) 1:27,45, 9. M. Eppléová 1:27,46, 10. Ruderová (Rak.) 1:27,89, 11. Quarlová (It.) 1:28,31, **12. Charvátová 1:28,60,** 13. Kronbichlerová 1:28,85, 14. Toniolliová (It.) 1:29,57, 15. Lazaková (NSR) 1:29,72.

Sjezd 14. ledna ve Schrunsu (délka tratě 2100 m, výškový rozdíl 540 m): 1. Agostiniová (Svyc.) 1:24,57, 2. Chaudová 1:24,69, 3. Attiaiová (Fr.) 1:24,89, 4. Grahamová 1:25,08, 5. Sorensenová (oba Kan.) 1:25,12, 6. I. Eppléová 1:25,30, 7. Gantnerová 1:25,32, 8. Walliserová 1:25,37, 9. Waidmeirová (Fr.) 1:25,49, 10. Vitzthumová (Rak.) 1:25,59, 11. Eratová (Svyc.) 1:25,64, 12. Gergová 1:25,66, 13. Gutensohnová (Rak.) 1:25,70, 14. Wieslerová (NSR) 1:25,71, 15. Kirchlířová 1:25,72. — **22. Charvátová 1:25,91.**

Slalom 16. ledna ve Schruns (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 55, ve druhém 56 branek): 1. Kronbichlerová 1:38,35 [47,18 a 51,17], 2. Quariová 1:38,54 [47,66 a 50,88] a M. Tlalkaová [Pol.] 1:38,54 [47,08 a 51,46], 4. D. Tlalkaová [Pol.] 1:38,95 [47,56 a 51,39], 5. Steinerová 1:39,07 [47,38 a 51,69], 6. Charvátová 1:40,42, 7. Mařasová 1:40,70, 8. Serratorová 1:40,89, 9. Aschenwaldová [Rak.] 1:41,20, 10. I. Epplová 1:41,30, 11. Frigová [It.] 1:41,63, 12. Landstätterová [Rak.] 1:41,83, 13. P. Wenzelová 1:41,92, 14. Zavadlavová [Jug.] 1:42,08, 15. Ederová [Rak.] 1:42,14.

SP SKOKANŮ

První závod 18. prosince 1982 v Cortina d'Ampezzo: 1. Nykkänen [Fin.] 120,7 [87 m], 2. Hansson 120,4 [86,5], 3. Bergesrud 118,6 [86], 4. Bremseth [všichni Nor.] 115,5 [85], 5. Sumi [Švýc.] 115,0 [85], 6. Boegseth [Nor.] 113,1 [83,5], 7. Kokkonen 109,5 [82,5], 8. Pusenius [oba Fin.] 109,3 [83], 9. Rigoni 108,6 [81], 10. Tomasi [oba It.] 107,4 [81], 11. Steiert [NSR] 106,4 [81,5], 12. Puikkonen [Fin.] 105,0 [80], 13. Hirner [Rak.] 104,5 [80], 14. Colin [Fr.] 104,3 [80,5], 15. Kogler [Rak.] 104,0 [80]. — **19. Vacek 102,4 [79], 24. Parma 100,6 [78,5], 27. P. Ploc 97,7 [77], 33. Tanczos 94,0 [75], 39. Číž 89,1 [73,5].** Hodnotil se jen jeden skok.

Výsledky dalších čtyř závodů 31. Inter-sportturné jsou na str. 4, šestého a sedmého XX. Bohemie na str. 5.

SP V BĚHU NA LYŽÍCH

Muži

První závod 18. prosince 1982 v Davosu — 15 km: 1. Mikkelssplass 46:12,3, 2. Holte [oba Nor.] 46:37,2, 3. Buriakov [SSSR] 47:08,1, 4. Koch [USA] 47:11,8, 5. Svan [Švéd.] 47:17, 6. Nikitin [SSSR] 47:18, 7. Wassberg [Švéd.] 47:31, 8. Härkönen [Fin.] 47:31, 9. Bakken [Nor.] 47:33, 10. Kutukin [SSSR] 47:34, 11. Bra [Nor.] 47:35, 12. Zimjatov 47:45, 13. Bafuk [oba SSSR] 47:49, 14. De Zolt [It.] 47:53, 15. Lindvall [Nor.] 47:54. — **40. Bečvář 48:55, 52. Švub 49:12, 68. Svanda 50:04, 91. Georgiev 52:18.**

Druhý závod 14. ledna 1983 v Reit im Winkl — 15 km: 1. Ottosson [Švéd.] 40:12,4, 2. Koch 40:22,5, 3. Dotzler [NSR] 40:26,6, 4. Danielsson [Švéd.] 40:31,9, 5. Grünefelder [Švýc.] 40:34,7, 6. Galanes [USA] 40:37,6, 7. Behle [NSR] 40:41,9, 8. Väänänen 40:50,0, 9. Karvonen [oba Fin.] 40:55,2, 10. Soemskar [Švéd.] 40:56,7, 11. Wassberg 40:57,7, 12. Lebanov [Bul.] 40:58,0, 13. Östlund [Švéd.] 41:00,8, 14. Mieto 41:01,8, 15. Kirvesniemi [oba Fin.] 41:02,7. — **17. Švub 41:07,1, 25. Bečvář 41:29,4, 56. Simon 42:46,5, 74. Kohút 43:33,5.**

Ženy

Druhý závod 14. ledna v Klingenthalu — 10 km (9,3 km): 1. Pettersenová [Nor.] 27:30,8, 2. Johanssonová [Švéd.] 27:34,0, 3. Paulů 27:35,2, 4. Nybraatenová [Nor.] 27:36,3, 5. Hämäläinenová [Fin.] 27:53,0, 6. Běová [Nor.] 27:54,5, 7. Söliťerová [NDR] 27:59,2, 8. Zimjatovová 28:03,3, 9. Smetaninová 28:08,0, 10. Ljadovová 28:10,1, 11. Stěpanovová [všechny SSSR] 28:14,6, 12. Jahrenová [Nor.] 28:15,0, 13. Jeriová 28:16,4, 14. Myrmälövä [Nor.] 28:18,5, 15. Žabolotská [SSSR] 28:19,3. — **18. Pasiárová 28:22,5, 29. Svobodová 28:30,7, 31. Jebavá 28:39,0, 43. Havrančíková 29:12,7, 48. Nedomeleová 29:43,9.**

Výsledky třetího závodu na 10 km v Žadově jsou na str. 6 v článku Norky a čs. běžkyňně dominovaly v Žadově.

Výroční členské schůze potvrdily rozvoj lyžování

Také další výroční členské schůze a konference lyžařských oddílů byly dokladem zintenzívnění jejich činnosti a mohutného rozvoje lyžování. Při vstupu do roku 35. výročí Vítězného února a sjednocení čs. tělovýchovy, jakož i 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích mají slavnostní rámec a lyžaři oslavují tato jubilea, jakož i přípravy k VI. sjezdu ČSTV uzavíráním hodnotných závazků.

V LIPNÍKU NAD BEČVOU PEČUJÍ O MLÁDEŽ

V Lipníku nad Bečvou oslavují 90. výročí vzniku organizované tělovýchovy a výroční členská schůze lyžařského oddílu místního Spartaku dobře zapadla do rámce těchto oslav. Lyžaři jsou nejlépe hospodařícím oddí-

lem této tělovýchovné jednoty a mohou se pochlubit příkladnou péčí při výchově mládeže. Svědčí o tom každoroční pořádání lyžařské školy mládeže, kterou pravidelně absoluuje 50 až 70 dětí ve věku od 8 do 14 let a podle zájmu i děti předškolního věku. Jejich závěrem jsou vždy závody ve slalomu a oblíbený karneval na sněhu. V lyžařském středisku oddílu v Uhrňovně nezměrným úsilím a obětavostí členů se podařilo v roce 1982 vybudovat nový lyžařský vlek LV 300 a lyžařskou boudu, nutnou k jeho provozu v akci Straně na počest — tělovýchově ku prospěchu. Při výstavbě bylo odpracováno více než 1600 brigádnických hodin bez nároku na odměnu, další tisíc při pedagogické výchovné činnosti mládeže a obsluze vleku. Oddíl se nejen věnuje sjezdovému lyžování, ale udržuje také pravidelně standardní běžecké tratě v terénech oblasti Uhrňova a Drahotuší, kde se také již po několik sezón konají přebory a pionýrská liga okresu Přerov v běhu na lyžích a kam zajíždějí hodně i lyžaři-turisté. V oddíle působí 38 aktivních lyžařských cvičitelů. Splnění dobře připraveného plánu práce na rok 1983 bude znamenat další rozvoj lyžování v Lipníku nad Bečvou a hodnotný příspěvek oddílu k 80. výročí organizovaného lyžařského sportu v naší zemi. Po získání III. stupně v roce 1978, II. stupně v roce 1980 je lyžařský oddíl Spartaku Lipník nad Bečvou oprávněným kandidátem na titul Vzorový I. stupně.

V TJ KLÍNOVEC LYŽÁŘI AKTIVNÍ

Výroční členská schůze TJ Klínovec, která se konala v závodním klubu Dolu Jana Švermy v Chomutově potvrdila, že lyžaři jsou nejaktivnějším oddílem. V posledních třech letech se podařilo zajistit velmi kvalitní základnu materiálně technického zabezpečení jak na lyžařském svahu s umělou hmotou na Partyzánu, tak i v areálu na Klínovci. Uvažuje se o zatravnění areálu, dokončení sjezdových tratí, zastřešení vleku č. 1, postavení věže rozhodčích, vybudování nového vleku na svahu s umělou hmotou a získání vozidla na úpravu svahu. Umělý svah potřebuje zvýšenou propagaci, aby byl více využíván lyžující veřejností. Veřejná lyžařská škola každoročně zvyšuje počet vy-

cvičených dětí. V roce 1983 má být výcvik rozšířen o dvě až tři soboty. Člen představenstva VSL ČOV ČSTV s. ing. Jedlička zdůraznil, že TJ Klínovec v současné době pomáhá regeneraci sil široké pracující veřejnosti prostřednictvím lyžařských vleků, které jsou určeny pro všechny vyznavače lyžování. Připomenul, že lyžařům se podařilo za velmi krátkou dobu zajistit velmi dobré zázemí jak pro sportovní, tak i pro masové lyžování. Vyslovil přesvědčení, že i nadále v práci nepoleví a budou neustále rozvíjet a zdokonalovat svoji činnost.

LYŽAŘSKÝ ODDÍL MLÁDEŽE TJ TEMPO

K hlavním akcím lyžařského oddílu mládeže TJ Tempo v uplynulém roce patřilo již deváté čtrnáctidenní letní a podzimní soustředění na umělé hmotě v Písku a další tréninkové hodiny na hmotě v Praze i v Písku. Velké oblibě se těší pravidelná cvičení v tělocvičně, která při účasti asi stovky dětí z kapacitních důvodů při nedostatku prostoru a cvičitelů musela být rozdělena. Kladně byla hodnocena činnost lyžařských cvičitelů při oddílovém výcviku i jejich brigádnická činnost při rekonstrukci lyžařského vleku na Mariánské a úpravě terénu. Úspěšná byla práce veřejné lyžařské školy pro sídliště Lhotku, především mládež z této pražské čtvrti. Připravila 10 jednodenních víkendových zájezdů. Úspěšně si vedlo závodní družstvo mládeže na Pražské vložce. Hlavním úkolem pro rok 1983 je zvýšit počet kvalifikovaných cvičitelů.

BRONZOVÁ PLAKETA LYŽARŮM TJ GOTTWALDOV

Lyžařský oddíl TJ Gottwaldov na výroční členské konferenci se mohl pochlubit získáním Bronzové plakety v socialistické soutěži a zapojením 4 vzorných kolektivů mládeže. V loňské sezóně žáci zvítězili v okresním i krajském poháru. Pažoutová se stala trojnásobnou přebornicí ČSR ve slalomu, obřím slalomu a v kombinaci mladších žaček. Ve sjezdu v přeboru zvítězila Navrátilová, která startovala i na neoficiálním žakovském mistrovství Evropy Trofeo Topolino v italském Monte Bondone a ve slalomu obsadila osmé místo. Do konce října 1982 odpracovali členové oddílu 13 339 brigádnických hodin a dokončili přípravu chaty Javorka, kde kromě ubytovny bude v provozu i ohřívárna pro lyžařskou veřejnost. Splnění nového závazku oddílu na rok 1983 má být nástupem k získání Stříbrné plakety ČSTV.

-cp-

Fotografie na titulní, druhé, třetí a zadní straně obálky Bohumil Hynek. Fotografie uvnitř měsíčníku Bořivoj Dvorský, Ota Mrákota, Jaroslav Trou- sila a archiv.

ÚSPĚŠNÉ XX. Turné Bohemia

I za nepříznivých sněžových podmínek čs. organizátoři dobře připravili jubilejní XX. ročník Turné Bohemia v Harrachově, jehož oba závody byly Světovým pohárem skokanů. Na prvním obrázku čs. reprezentant Pavel Ploc z Harrachova, který příjemně překvapil vítězstvím v druhém závodě a v celkové klasifikaci Bohemie skončil třetí. — Na druhém nová dvou-sedačková lanovka na Čertovu horu, která při turné již byla v provozu a umožnila rychlou dopravu závodníků. — Třetí obrázek ukazuje, že mistrovství světa v letech se rychle blíží. Svědčí o tom propagace v harrachovských obchodech i řada poustačů kolem hlavní silnice.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ BŘEZEN 1983 ♦ Kčs 3,—

3

Vítáme účastníky 7. MS v letech na lyžích

Tři záběry z mistrovství ČSSR 1983 v běhu na lyžích na Malé Jizerce, které uspořádala vzorná TJ Rudá hvězda Jablonec nad Nisou. Na prvním vítězná štafeta Dukly Liberec (Bečvář, Švanda, Švub), na druhém Viera Klímková (ČH Strbské Pleso), která se pochlubila dobrými výsledky, a na třetím Blanka Paulů (VŠ Praha) — získala zlatou medaili na 10 km, stříbrnou na 5 km a bronzovou ve štafetě.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

●
PŘEDOLYMPIJSKÉ
ZÁVODY
V SARAJEVU

●
MISTROVSTVÍ ČSSR
VE SJEZDOVÝCH
DISCIPLÍNÁCH

●
ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

●
NA TITULNÍ STRÁŇCE POHLED NA
MAMUTÍ MŮSTEK V HARRACHOVĚ,
KTERÝ BUDE 17.—20. BŘEZNA DĚ-
JIŠTĚM 7. MISTROVSTVÍ SVĚTA 1983
V LETECH NA LYŽÍCH. — NA ZADNÍ
STRANĚ OBÁLKY OLGA CHARVÁTO-
VÁ, KTERÁ SI ÚSPĚŠNĚ VEDE VE
SVĚTOVÉM POHÁRU VE SJEZDO-
VÝCH DISCIPLÍNÁCH, S TRENÉREM
ČS. REPREZENTAČNÍHO DRUŽSTVA
SJEZDÁŘEK PAVLEM ŠTASTNÝM.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 3

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Kliment-
ská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. února 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Před 7. MS 1983 v letech na lyžích

Máme upřímnou radost z toho, že Mezinárodní lyžařská federace (FIS) pověřila Československou socialistickou republiku uspořádáním mistrovství světa 1983 v letech na lyžích. Naše země hostila již účastníky mnohých evropských a světových soutěží v různých druzích sportu. Z nedávné minulosti můžeme vzpomenout například mistrovství světa v cyklistice, mistrovství Evropy v atletice, mistrovství světa v ledním hokeji i mistrovství světa v klasických lyžařských disciplínách v roce 1970 ve Vysokých Tatrách.

Naši lyžaři oslavují letos 80 let organizovaného tohoto krásného sportu v českých zemích a světový šampionát v letech je významným příspěvkem k jubileu. Celá historie lyžování představuje období usilovné práce tisíců nadšenců pro lyžování, jejímž výsledkem je dnešní současnost, kdy lyžování se stalo téměř sportem národním. Výcvikovými zájezdy do našich krásných hor, při nichž cvičitelé organizují výuku lyžování, prochází veškerá školní mládež. Státisíce našich pracujících nacházejí v lyžování na horách pohyb, zábavu, rekreaci a odpočinek. Každoročně přibývá počet veřejných lyžařských škol, takže stále větší počet zájemců má možnost se seznámit se správnou lyžařskou výukou. Dá se říci, že v ČSSR lyžuje každý šestý občan a v každé domácnosti je minimálně jeden pár lyží.

Z obětavosti, z nadšení, lásky k horám, lyžování a ke kraji, za významné podpory státních a stranických orgánů rozvoji tělovýchovy a sportu, je budováno i sportovní středisko v Harrachově. Stává se nejvýznamnějším centrem turistiky, lyžování a rekreace západní části Krkonoš. Jeho dominantou je mamutí můstek s normovým bodem 120 m, na němž se budou odehrávat velké boje o titul mistra světa 1983 v letech na lyžích. Již při prvním týdnu mezinárodních letů v Harrachově před třemi roky si závodníci i lyžařští odborníci pochvalovali podmínky pro dobré výkony. Tentokrát jsou ještě mnohem lepší při upraveném profilu můstku a výstavbě dvousedádkové lanovky na Čerták s dvěma mezistanicemi na doskočišti a u nájezdové věže. Byla dokončena výstavba věže rozhodčích, kabin pro televizní a rozhlasové komentátory, světelné výsledkové tabule a řada dalších technických zařízení. Hlediště bylo rozšířeno a upraveno, postavena nová silnice k doskočišti.

V Harrachově byla dokončena plynofikace v souladu s plánem komplexního řešení otázky Krkonoš, jakož i kanalizace a zajištěno energetické zásobení. Nový silniční obchvat svede veškerou dopravu mimo město. Na rozlehlém novém parkovišti je místo pro více než 300 aut. Zajištěna je autobusová kyvadlová doprava. Nová prodejna potravin je architektonickou zajímavostí krkonošského střediska zimních sportů. V únoru byl otevřen velkokapacitní stravovací podnik Čertovka se samoobsluhou i restaurací s obsluhou, Středisko zimních sportů SSM Junior-hotel a velká zotavovna národního podniku Armabeton. Po velkých úpravách se zlepšily podmínky v tělovýchovném středisku ČSTV v Rýžovišti, byly dokončeny rekonstrukce zotavoven ROH. Harrachov přivítá účastníky 7. MS v letech na lyžích v novém kabátě.

Všechny komise organizačního výboru mistrovství světa se snaží, aby závodníci, funkcionáři, hosté a návštěvníci šampionátu byli spokojeni. Očekává se úspěch nejlepších skokanů osmnácti zemí a podle předběžných zpráv by neměl chybět žádný ze závodníků světové špičky. V posledních týdnech se podstatně zlepšily i sněhové podmínky.

Čtyři sta miliónů let staré pohoří Krkonoš je svým terénním reliéfem, snadným přístupem na hřebeny, střídáním horských lučin, skal, dolin, plochých kopců, svou vzácnou květenou a geologickou charakteristikou předurčeno jako rekreační oddechová i víkendová oblast, především pro severní a východní Čechy a hlavní město Prahu. Samotný Harrachov má i bohatou sklářskou tradici. První sklárna zde byla založena již v roce 1712 a sklářské muzeum ve svých exponátech dokazuje lásku k práci a dovednost zdejších lidí. Pro nového mistra světa připravili krásný 120 cm vysoký pohár z křišťálového skla.

Krásu a přírodní bohatství chrání stát statutem Krkonošského národního parku. S Krkonošemi a jejich bájným Krakonošem se setkávají již naše děti v pohádkách. Mají zvláštní atmosféru, dobrou, přívětivou, tajemnou, s vůní domova, láskou k práci, k lidem, dobru. Přijďte na mistrovství světa, abyste je i jejich život blíže poznali.

VLADISLAV KRUMER
předseda organizačního výboru MS 1983 v letech
a místopředseda ČÚV ČSTV

Harrachov ve znamení MS v letech

Celá letošní lyžařská sezóna v Harrachově je ve znamení 7. mistrovství světa 1983 v letech na lyžích, které je jediným světovým šampionátem tohoto roku v lyžování a nejvýznamnější sportovní událostí jubilea 80 let organizovaného tohoto sportu v českých zemích. Bude slavnostně zahájeno v pátek 18. března v 9.30 hod. Nově budované krkonošské středisko sportu, turistiky a rekreace je připraveno přivítat nejlepší skokany z celého světa, jakož i návštěvníky ze všech krajů naší vlasti i ze zahraničí.

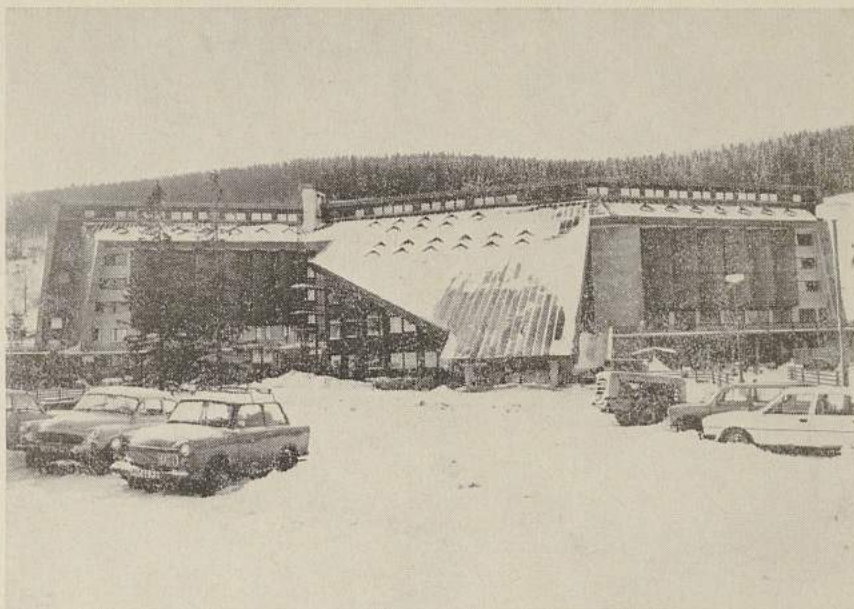

V době redakční uzávěrky březnového čísla našeho měsíčníku byli na MS 1983 v letech přihlášení reprezentanti 18 zemí: Bulharska, Finska, Francie, Itálie, Japonska, Jugoslávie, Kanady, Maďarska, NDR, Norska, NSR, Polska, Rakouska, SSSR, Švédska, Švýcarska, USA a ČSSR. Jmenovitě přihlášky na světový šampionát měly lyžařské národní svazy možnost zaslat až do 10. března 1983. Předpokládá se však, že na harrachovském mamutím můstku nebude chybět žádný ze závodníků světové špičky.

Jak to bylo před dvěma roky?

Na posledním VI. mistrovství světa v roce 1981 v Oberstdorfu (NSR) vybojoval mistrovský titul Fin Jari Puikkonen před obhájcem světového prvenství Rakušanem Arminem Koglerem, který v kvalifikačních letech první den soutěže vytvořil nový světový rekord 180,0 m. Bronzovou medaili získal Nor Tom Levorstad. V první desítce se dále umístili: 4. Markku Reijonen (Finsko), 5. Horst Bulau (Kanada), 6. Halvor Asphol (Norsko), 7. Hubert Neuper (Rakousko), 8. Hirokazu Jagi (Japonsko), 9. Thomas Meisinger (NSR), 10. Kari Ylianttila (Finsko).

V letošní sezóně se zařadil mezi nejlepší „letce“ mistr světa 1982 ve skoku na velkém můstku a vedoucí závodník Světového poháru 1983 Fin Matti Nykänen. Potvrdil to prvenstvím na mezinárodních závodech v letech v norském Vikersundu. Velmi dobré výkony podali Norové Olav Hansson a Jon Eilert Boegseth, stoupající formu potvrdil Američan Mike Holland a mladý Jens Weissflog (NDR) prokázal, že dovede dobře skákat i na mamutím můstku. Pro čs. lyžování je potěšitelnou skutečností, že Pavel Ploc se prosadil v silné konkurenci i ve Vikersundu a obsadil

Nové středisko zimních sportů SSM Junior-hotel v Harrachově na Rýžovišti, kde budou ubytováni účastníci 7. MS 1983 v letech a zahraniční hosté

v celkové klasifikaci druhé místo za Nykänenem před Bulauem. Je to jeho další slibný výkon před mistrovstvím světa.

Zatím tři medaile čs. reprezentantů v MS v letech

Zatím tři medaile získali čs. reprezentanti v dosavadní historii šesti ročníků mistrovství světa v letech na lyžích. První — bronzovou — vybojoval Jiří Raška na úvodním světovém šampionátu v této atraktivní disciplíně v roce 1972 v jugoslávské Planici, kde zvítězil Švýcar Walter Steiner před Heinzem Wosipiwe (NDR) a Raškou. V nejlepší šestici se umístil ještě Jaromír Liďák na pátém pořadí. Ve druhém ročníku MS 1973 v Oberstdorfu skončil třetí Karel Kodejška. Mistrem světa se stal Hans-Georg Aschenbach (NDR) před obhájcem titulu Steinerem. Současný trenér čs. reprezentačního družstva juniorů Rudolf Höhnل obsadil v Oberstdorfu páté místo. Třetí ročník světového šampionátu 1975 v rakouském Kulmu znamenal zlatou medaili a titul mistra světa pro Karla Kodejšku. Zvítězil před Rainerem Schmidtem (NDR) a Rakušanem Karlem Schnablem.

O dva roky později vystřídal na nejvyšším stupni vítězů v norském Vikersundu Kodejšku Švýcar Walter Steiner před Antonem Innauerem (Rakousko) a Henrym Glassem (NDR), v roce 1979 v Planici se stal mistrem světa Rakušan Armin Kogler před Axelem Zitzmannem (NDR) a Piotrem Fijasem (Polsko). Vůbec nejúspěšnějším účastníkem je Švýcar Steiner se dvěma zlatými a jednou stříbrnou medailí.

Program MS 1983

Účastníci 7. MS 1983 v letech na lyžích přicestují do Harrachova ve středu 16. března, kdy ve 20 hod. je úvodní porada vedoucích, trenérů a losování.

Čtvrtek 17. března: v 10 hod. oficiální trénink — tři kola.

Pátek 18. března: v 9.30 hod. slavnostní zahájení 7. MS v letech. —

10.30 hod. první závod — tři kola. Po ukončení na dojezdu vyhlášení výsledků a odevzdání cen za 1.—3. místo.

Sobota 19. března: v 10.30 hod. druhý závod — tři kola. Po ukončení na dojezdu vyhlášení výsledků a odevzdání cen za 1.—3. místo.

Neděle 20. března: v 10.30 hod. třetí závod — tři kola. Po ukončení na dojezdu vyhlášení výsledků a odevzdání cen za 1.—3. místo — ve 14.00 hod. slavnostní zakončení 7. MS na dojezdu můstků a dekorování vítězů na 1.—6. místě v celkové klasifikaci šampionátu. — V 19.00 hod. společenský večer a rozdělení cen.

Ředitelem závodu je Miloslav Bělonožník, technickým delegátem FIS prof. dr. ing. Gerhard Hochmuth (NDR) a hlavním rozhodčím Miloslav Petrovický.

Hlasy odborníků

Miloslav Bělonožník, ředitel závodu a člen skokanské komise FIS: „Lyžařský areál v Harrachově je připraven pro vrcholné závody světové skokanské elity. Máme radost z toho, že náš mamutí můstek je první na světě s ideálním 38stupňovým sklonem a všichni odborníci se o něm vyslovují pochvalně. Uděláme vše pro úspěšný průběh závodu a budou-li příznivé povětrnostní podmínky mohl by se harrachovský můstek stát dějištěm nového světového rekordu, aniž by bylo ohroženo zdraví skokanů. Věřím, že naši reprezentanti učiní vše, aby čestně obstáli v nejsilnější světové konkurenci.“

Bill Bakke, americký trenér kanadských skokanů: „Na Harrachov máme dobré vzpomínky, neboť Steve Collins zde zvítězil před třemi roky na prvním harrachovském mezinárodním týdnu letů a zaznamenal jeden z největších úspěchů své závodnické kariéry. Tentokrát očekávám, že mezi nejlepšími bude úspěšně bojovat Horst Bulau. Škoda, že v Kanadě nemáme širší skokanskou základnu mládeže, jako máte vy v ČSSR.“

Vývoj světového rekordu skokanů

Mezinárodní lyžařská federace (FIS) sice neuznává světové rekordy skokanů, neboť každý můstek má jiné parametry, při závodě je rozhodující termika, zda vane protivětr, atd., ale sportovní tisk v celém světě a historie lyžování registruje světové rekordy ve skoku na lyžích. Je potěšitelné pro čs. lyžování, že mezi světovými rekordmany jsou i dva naši reprezentanti.

Současný trenér čs. reprezentačního družstva skokanů Dalibor Motejlek v roce 1964 v Oberstdorfu skokem 142 m o jeden metr překonal rekord Švéda Sjöberga a o pět let později se zapsal do listiny světových rekordmanů olympijský vítěz Jiří Raška v Planici letem 164 m. Zlepšil tak rekordní výkon Nora Wirkoly o 4 metry.

První vedený světový rekord v historii lyžování je z roku 1879, kdy v Huseby Nor Torjus Hemmestveit skočil 23 m. Stometrovou hranici poprvé překonal v roce 1936 v jugoslávské Planici Rakušan Josef Bradl výkonem 101,5 m. Během 57 let skokani zlepšili nejlepší světový výkon o 78,5 metru.

Přehled světového rekordu po překonání hranice 100 m

101,5 m J. Bradl (Rak.) 15. 3. 1936 Planica
 107,0 m J. Bradl (Rak.) 15. 3. 1938 Planica
 108,0 m R. Gehring (Něm.) 2. 3. 1941 Planica
 109,0 m F. Mair (Něm.) 2. 3. 1941 Planica
 111,0 m H. Lahr (Něm.) 2. 3. 1941 Planica
 112,0 m P. Kraus (Něm.) 2. 3. 1941 Planica
 118,0 m R. Gehring (Něm.) 2. 3. 1941 Planica
 120,0 m F. Tschannen (Švýc.) 2. 3. 1948 Planica
 124,0 m W. Gantschnigg (Rak.) 20. 2. 1950 Oberstdorf

125,0 m A. Däscher (Švýc.) 2. 3. 1950 Oberstdorf
 127,0 m S. Weiler (NSR) 2. 3. 1950 Oberstdorf
 135,0 m D. Netzell (Švéd.) 2. 3. 1950 Oberstdorf
 139, m T. Luuro (Fin.) 2. 3. 1951 Oberstdorf
 141,0 m J. Slibar (Jug.) 24. 2. 1961 Oberstdorf
 141,0 m P. Lesser (NDR) 25. 2. 1962 Kulm
 141,0 m K. Sjöberg (Švéd.) 15. 2. 1964 Oberstdorf
 142,0 m D. Motejlek (ČSSR) 15. 2. 1964 Oberstdorf
 144,0 m N. Zandanel (It.) 16. 2. 1964 Oberstdorf
 145,0 m P. Lesser (NDR) 21. 3. 1965 Kulm
 145,0 m B. Wirkola (Nor.) 12. 3. 1966 Vikersund
 146,0 m B. Wirkola (Nor.) 13. 3. 1966 Vikersund
 147,0 m L. Grini (Nor.) 11. 2. 1967 Oberstdorf
 148,0 m K. Sjöberg (Švéd.) 10. 2. 1967 Oberstdorf
 150,0 m L. Grini (Nor.) 11. 2. 1967 Oberstdorf
 154,0 m R. Bachler (Rak.) 12. 3. 1967 Vikersund
 156,0 m B. Wirkola (Nor.) 21. 3. 1969 Planica
 160,0 m B. Wirkola (Nor.) 22. 3. 1969 Planica
 164,0 m J. Raška (ČSSR) 22. 3. 1969 Planica

165,0 m M. Wolf (NDR) 23. 3. 1969 Planica
 169,0 m H. Wosipiwo (NDR) 9. 3. 1973 Oberstdorf
 169,0 m W. Steiner (Švýc.) 14. 3. 1974 Planica
 176,0 m A. Innauer (Rak.) 5. 3. 1976 Oberstdorf
 176,0 m K. Ostwald (NDR) 18. 3. 1979 Planica
 176,0 m A. Kogler (Rak.) 27. 3. 1980 Harrachov
 180,0 m A. Kogler (Rak.) 26. 2. 1981 Oberstdorf

V Harrachově již 29 letů přes hranici 160 m

Při mezinárodním týdnu letů 27. až 30. března 1980 v Harrachově viděli diváci celkem 29 letů přes hranici 160 m. Nejdelší z nich Armina Koglera 176 m, který znamenal vyrovnání světového rekordu. Jen o metr méně naměřili Norům Aspholovi a Levorstadovi, Kogler skočil ještě dvakrát 174 m, Kanadan Collins — vítěz soutěže — 172 m a 170 m, délky 170 m dosáhl ještě Ostwald (NDR). Nejdelší skok z čs. reprezentantů měl Škoda 159 m.

Po nové úpravě harrachovský matutí můstek zatím jako jediný na světě má ideální 38stupňový sklon a podle expertů umožní bezpečné dlouhé lety kolem 170 m. Budou-li příznivé sněhové a povětrnostní podmínky, lze očekávat, že Harrachov se znovu zapíše do tabulky světových rekordů.

Vzpomínka na vítězství Karla Kodejšky

Lety na lyžích, to je velký zážitek pro diváky. Většina čs. příznivců lyžování a sportu měla příležitost je zhlédnout jen z televizních přenosů. Tentokrát mnozí z nich budou v Harrachově při tom a budou prožívat velkou soutěž o titul mistra světa bezprostředně. Očekává se rekordní návštěva na lyžařských závodech v českých zemích a diváci jistě vytvoří důstojný rámec této významné sportovní i společenské události.

Měl jsem příležitost zúčastnit se několika soutěží v letech v zahraničí. Vzpomínám na zajímavou atmosféru letů v Planici, zájem o tyto závody na moderním můstku v Oberstdorfu, ale nejvíce na třetí mistrovství světa 1975 v rakouském Kulmu, kde Karel Kodejška vybojoval zlatou medaili a připravil mnoho radostí členům čs. výpravy i všem vynavačům lyžování doma, kteří sledovali velký závod v televizním přenosu. Byl to první ročník světového šampionátu „letců“, kterému předlo počasi a uskutečnil se v plném plánovaném rozsahu. Platilo to o tréninku i všech třech soutěžních dnech. Pomohla k tomu i velká nylonová síť podle můstku, bránící proniknout silnějšímu východnímu větru. Tato investice se pořadatelům vyplatila. V průběhu mistrovství světa rychlost větru před stěnou několikrát byla

až 8 m/sek., za síti pak menší než 2 m/sek.

V třídení soutěži výkon čs. reprezentanta Karla Kodejšky měl stále stoupající tendenci. Po prvním dnu byl třetí za Norem Prydzem a Schmidtem (NDR), druhý den již druhý a v závěrečných letech si vybojoval prvenství před Schmidtem a Rakušanem Schnablem. Před lety posledního dne ze soboty na neděli se Kodejškoví moc dobře nespalo. Věděl, že má vyhlídku na medaili, stejně jako že může upadnout a všechny naděje se rychle rozplynou. Byl rád, když bylo ráno a trenér Jáchym Bulín přišel pro něho, aby šel na rozevíčku a pořádně se rozhýbal.

Když šel Karel na první skok rád by si věřil, ale stále ho strašilo, že dost skoků „odhrabal“. Věděl, že let musí dotáhnout do konce a nesmí mu to podjet. Při prvním letu po vyjití ze stolu se mu zdálo, že skočí daleko. Potom najednou jakoby ztratil vzduchový polštář zpod lyží a letěl trochu po hlavě dolů. Částečně ubral, dostal pod lyže vzilak a dopadl na stráž. Čekal, že poletí za hranici 145 metrů a mrzelo ho, že první skok nestál a neměl na čem stavět. Na nájezd pak nestoupal s velkým optimismem. Umínil si však, že druhý let musí být dlouhý a bezpodmínečně ho ustojí, neboť nebylo jiné cesty k dob-

rému umístění. Podíval se na Wosipiwa (NDR), který skákal před ním, vše bylo v pořádku. Stopa byla dobrá, Kodejška se soustředil na druhý let. Vtom se ozvalo volání vedoucího výpravy a předsedy skokanského úseku Josefa Skrbka: „Pořádě se odraz a dotáhni to!“ Odraz se Karlovi podařil, věděl, že poletí daleko. Asi nad 120 m ho to „koplo“, jak prohlásil po závodě, a blížil se ke 150 m. Trochu ho to nadneslo, důležité bylo odjet bez pádu. „Podařilo se mi přistát výborně,“ říkal Kodejška. „Když jsem byl na dojezdu, věděl jsem již, že nějaká medaile bude.“ A byla ta nejenější — zlatá.

Radost všech členů výpravy z vítězství Karla Kodejšky se dá těžko popsat. Nový mistr světa po skončení šampionátu byl středem pozornosti diváků, novinářů a lyžařských expertů. Gratulace od ostatních závodníků, trenérů, vedoucích výprav i návštěvníků MS nebraly konce. Byla to velmi úspěšná propagace čs. lyžování a tělovýchovy, která se projevila i při večerním slavnostním vyhlásování výsledků na malém náměstí lázeňského městečka Mitterndorfu. Malá oslava čs. skokanů se pak konala v hotelu Grimmingblick.

Všichni bychom si přáli, aby čs. skokani příjemně překvapili na letošním 7. MS v letech v Harrachově a zařadili se opět mezi světovou špičku, kam řadu let patřili.

JAROSLAV TROUSIL

O mistrovské tituly na Jizerce

O šesti mistrovských a čtyřech přebornických titulech ČSSR v běhu na lyžích bylo rozhodnuto v prvním únorovém týdnu na Malé Jizerce. Ta se stala útočištěm pořadatelů šampionátu vzorné tělovýchovné jednoty Rudé hvězdy Jablonce, když na vzorové — buldozerem upravované — náročné trati ve Mšeně — Břízkách nebyl sníh. Jizerka již v minulosti několikrát zachraňovala uspořádání běžeckých závodů. Pro organizátory to znamenalo mnohem náročnější autobusovou dopravu závodníků, funkcionářů a novinářů na závody a tréninky, zajištění sjezdovosti úseku silnice z Horního Polubného na Malou Jizerku při vytrvalém sněžení v druhé polovině týdne a náročnou úpravou tratí.

Celý program šampionátu se však uskutečnil beze změn, pouze původně stanovené začátky byly o hodinu posunuty. Mistrovství ČSSR rozhodovalo o doplnění reprezentativního kolektivu pro předolympijské závody v Sarajevu, což znamenalo důležitý motiv pro podání nejlepšího výkonu. Nejvýznamněji zapůsobil u Petra Lisičana, Viery Klimkové a Ladislava Švandy. Z juniorů si nejlépe vedli Pavel Benc, Mária Cerovská a Petra Stibůrková.

Novým mistrem ČSSR se stal v kategorii mužů na 30 km Miloš Bečvář, na 15 km obhájil titul Jiří Švub a ve štafetě 3X10 km Dukla Liberec I. ve složení Ladislav Švanda, Miloš Bečvář a Jiří Švub, v závodech žen na 10 km zopakovala loňský úspěch Blanka Paulů (VŠ Praha), na 5 km se stala novou mistryní Květa Jeriová (RH Jablonec) a ve štafetě na 3X5 kilometrů obhájila prvenství RH Jablonec nad Nisou (Marcela Jebavá, Gabriela Svobodová, Květa Jeriová). Novým juniorským přeborníkem ČSSR na 10 i 15 km je Pavel Benc (Dukla Liberec), z juniorek přebornické tituly vybojovaly na 10 km Mária Cerovská (Slávia Banská Bystrica) a na 5 km Petra Stibůrková (ČZ Strakonice).

Dobrou formu potvrdila Blanka Paulů, která po úspěchu v desíctce (rozdílem 41,94 sek) před Jeriovou byla druhá na 5 km jen se ztrátou 1,29 sek. Bronzová medaile Klimkové na 10 km před Pasiárovou, Jebavou a Svobodovou a páté místo na 10 km za reprezentačním čtyřlístkem Paulů, Jeriová, Pasiárová a Svobodová je potěšující. Těžko však lze zjistit, zda výkon našich běžkyň je stále tak dobrý jako v prvních třech závodech SP a Klimková se značně zlepšila, nebo zda poklesem formy čs. reprezentantek se výkonnost více vyrovnala. To by měly již ukázat předolympijské závody v Sarajevu, Jeriová startovala na mistrovství ČSSR po nachlazení a stále zdravotně na tom není nejlépe.

V mužích se zdá být nadějí loňský junior Petr Lisičan (Dukla Liberec) z Harrachova. V závěru uplynulé sezóny na severském zájezdu dokázal, že dovede bojovat a na mistrovství ČSSR to znovu potvrdil. Jeho druhé místo na 30 km patří k největším překvapením letošního šampionátu a ani šesté pořadí na 15 km není špatné. Jiří Beran, který loni končil v reprezentačním družstvu, po dvou dobrých výsledcích v úvodních závodech Světové běžecké ligy vybojoval bronzovou medaili v třicítce a hned zase odjel na Běh krále Ludvíka na 90 km v NSR. Nejhezčí podívanou byly štafety mužů, při nichž všechny medaile si odnesli lyžaři ASVS Dukla Liberec. Teprve v posledním kilometru Švub rozhodl o úspěchu první štafety nad druhou, v níž si dobře vedli mla-

dí závodníci Lisičan, Georgiev a Chládek.

Neobvyklé losování a zasedání trenérů a vedoucích připravili pořadatelé v audiovizuálním kabinetu v Jablonci. Nejdříve přivítali hosty pěknými diapozitivy Jablonce a okolí, potom jim promítli zajímavý film o jabloncké bižuterii a sklářských závodech. Podruhé to byly diapozitivy horolezeckých výprav v zahraničí. Novináře informovali činovníci Rudé hvězdy o plánech vybudování nového střediska vrcholového lyžování a biatlonu. Všem závodům na Malé Jizerce přihlížel také ministr vnitra ČSR ing. Václav Jung.

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Muži

30 km: 1. Miloš Bečvář 1:24:16,95, 2. Petr Lisičan 1:24:47,39, 3. Jiří Beran 1:25:03,86, 4. Šimon (všichni Dukla Liberec) 1:25:36,55, 5. Kohút 1:26:16,86, 6. M. Blaško (oba ČH Štrbské Pleso) 1:27:08,10, 7. Chládek 1:27:51,51, 8. Švanda 1:28:24,79, 9. Bartoš (všichni Dukla Liberec) 1:28:46,50, 10. Baranec (ČH Štrbské Pleso) 1:29:03,21, 11. Šmaus (Dukla Liberec) 1:29:06,36, 12. Mach (RH Jablonec) 1:29:31,44, 13. Molec (Spartak Dubnica) 1:30:11,50, 14. Georgiev 1:30:20,71, 15. Razým (oba Dukla Liberec) 1:30:35,04, 16. Štoček (Chemie Praha) 1:30:53,96, 17. Žalčík (Dukla Liberec) 1:31:39,36, 18. Straník (TJ Nové Město na Moravě) 1:31:51,21, 19. Sikora (TŽ Trinec) 1:32:13,40, 20. Chalúpka 1:32:32,43. — Z 59 startujících 53 závodů dokončilo. Švub vzdal pro křeče po 11 km.

15 km: 1. Jiří Švub (Dukla Liberec) 41:37,43, 2. Ladislav Švanda 41:45,43, 3. Michal Georgiev 41:46,90, 4. Bečvář 41:49,11, 5. Chládek 41:57,88, 6. Lisičan 42:20,15, 7. Juno. Benc (Dukla Liberec) 42:32,41, 8. Bartoš 42:55,73, 9. Šimon 43:07,97, 10. jun. Baranyk 43:10,97, 11. Teplý (TJ Nové Město na Mor.) 43:11,35, 12. jun. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) 43:20,73, 13. Molec 43:32,79, 14. Razým 43:40,68, 15. M. Blaško 43:44,51, 16. jun. Plavucha 43:46,46, 17. Gallo (oba ČH Štrbské Pleso) 43:51,33, 18. Šmaus 44:01,10, 19. Štoček 44:19,44, 20. Straník 44:26,54. Z 95 startujících 89 bylo klasifikováno.

3X10 km: 1. Dukla Liberec I. (Ladislav Švanda, Miloš Bečvář, Jiří Švub) 1:26:26,90, 2. Dukla Liberec II. (Lisičan, Georgiev, Chládek) 1:26:30,91, 3. Dukla Liberec III. 1:28:31,55, 4. ČH Štrbské Pleso 1:29:27,87, 5. Dukla Liberec IV. 1:29:49,37, 6. TJ Nové Město na Moravě 1:31:04,72.

Ženy

10 km: 1. Blanka Paulů (VŠ Praha) 29:20,58, 2. Květa Jeriová (RH Jablonec) 30:02,52, 3. Anna Pasiárová (ČH Štrbské Pleso) 30:46,76, 4. Svobodová

Loňský junior Petr Lisičan (Dukla Liberec) na mistrovství ČSSR na Malé Jizerce druhým místem na 30 km a šestým na 15 km dokázal, že dovede bojovat

(RH Jablonec) 30:52,74, 5. Klimková (ČH Štrbské Pleso) 30:56,19, 6. Jebavá (RH Jablonec) 31:44,69, 7. Kepeňová 31:54,04, 8. Havrančíková (obě Tesla Liptovský Hrádok) 32:37,90, 9. Matoušová 32:47,85, 10. Razýmová 33:05,38, 11. Havlová (všechny VŠ Praha) 33:15,50, 12. Suchánková (RH Jablonec) 33:24,14, 13. dor. Cerovská (Slávia Ban. Bystrica) 33:26,44, 14. dor. Nedomeľová (RH Jablonec) 33:26,92, 15. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 33:32,52. Z 45 startujících bylo klasifikováno 44.

5 km: 1. Květa Jeriová 16:19,57, 2. Blanka Paulů 16:20,86, 3. Viera Klimková 16:31,14, 4. Pasiárová 16:33,44, 5. Jebavá 16:44,93, 6. Svobodová 17:01,37, 7. Kepeňová 17:18,76, 8. Havrančíková 17:45,10, 9. Kabeláčová (TJ Nové Město na Mor.) 18:01,73, 10. jun. Stibůrková (ČZ Strakonice) 18:05,03, 11. Suchánková 18:06,89, 12. dor. Kučerová (Tesla Liptovský Hrádok) 18:12,14, 13. dor. Nedomeľová 18:15,47, 14. Matoušová 18:15,82, 15. dor. Cerovská 18:16,59. Všech 47 startujících bylo klasifikováno.

3X5 km: 1. RH Jablonec I. (Marcela Jebavá, Gabriela Svobodová, Květa Jeriová) 50:50,70, 2. ČH Štrbské Pleso (Paráková, Klimková, Pasiárová) 51:54,33, 3. VŠ Praha [52:23,94, 4. Tesla Liptovský Hrádok 53:53,95, 5. RH Jablonec II. 55:23,71.

Junioři

10 km: 1. Pavel Benc 28:13,62, 2. Martin Janoušek (Elitex Jablonec) 28:21,24, 3. Václav Korunka (Jiskra Harrachov) 28:31,74, 4. Lichoň 28:31,75, 5. Plavucha 28:33,47, 6. Baranyk 28:51,22.

15 km: 1. Pavel Benc 42:32,41, 2. Jan Baranyk 43:10,97, 3. Štefan Lichoň 43:20,73, 4. Plavucha 43:46,46, 5. Vaněk (Ski Jilemnice) 44:39,78, 6. Mička (Elitex Jablonec) 44:44,11.

Juniořky

10 km: 1. Mária Cerovská 33:26,44, 2. Jiřina Nedomeľová 33:26,92, 3. Petra Šimůnková 33:33,18, 4. Janoušková (Elitex Jablonec) 33:52,11, 5. Stibůrková 34:02,42, 6. Valešová (Ski Jilemnice) 34:18,85.

5 km: 1. Petra Stibůrková 18:05,03, 2. Mária Kučerová 18:12,14, 3. Jiřina Nedomeľová 18:15,47, 4. Cerovská 18:16,59, 5. Tomášková (RH Jablonec) 18:25,88, 6. Šimůnková 18:28,59.

Závody byly uspořádány na počest 35. výročí Vítězného února a 80 let organizovaného lyžování v českých zemích. **JAROSLAV TROUSIL**

Poslání výkonnostního lyžování

Není žádným tajemstvím, že lyžování vstoupilo do poslední předolympijské sezóny se značným mankem. Ústřední trenér a předseda vrcholové komise VSL ČUV ČSTV s. dr. Jaroslav Potměšil ve svém článku v Lyžařství (čís. 12/81) naznačil, že účast na ZOH 1984 v Sarajevu mají prozatím zajištěnou jen běžkyně, které přesvědčivě dokazují, že patří ke světové špičce. Start na ZOH 1984 závodníků a závodnic v ostatních disciplínách je podmíněn výsledky v předolympijských soutěžích 1983 v Sarajevu a na mistrovstvích ČSSR.

Důvodů, proč první poločas olympijské přípravy nedopadl zvláště příznivě, je mnoho a některé mají hlubší kořeny. Podařilo se sice v poměrně krátké době vybudovat síť zařízení vrcholového sportu, ale s menším úspěchem se daří zabezpečovat jeho optimální fungování a organickou návaznost jednotlivých článků. Jedním z vážných nedostatků systému je nedostatečný a nesystematický výběr, příprava a přisun talentů do středisek vrcholového sportu. Na tomto nedostatku se svým dílem podílí i výkonnostní lyžování.

Výbor svazu lyžování ČUV ČSTV přikládá rozvoji výkonnostního lyžování mimořádný význam. V posledních pěti letech vzrostla jeho členská základna o cca 12 %, organizační základna o cca 10 %. To je výrazný krok kupředu a zdálo by se, že je vše v pořádku. Položíme-li si však otázku, jak výkonnostní lyžování plní své poslání v celém systému lyžařského sportu, pak odpověď není uspokojivá. Rada pozitivních výsledků svědčí spíše o kvantitativním rozvoji než o jeho kvalitativních stránkách při plnění své celospolečenské funkce, jednak ve vztahu k masovému rozvoji, ale zejména při plnění úkolů přírozeného výběru a přípravy talentů pro vrcholový sport.

Vycházejíc z tohoto poznání provedlo předsednictvo VSL ČUV ČSTV v druhé polovině minulého roku kritickou analýzu stavu výkonnostního lyžování v ČSSR a přijalo pro nejbližší léta opatření k jeho rozvoji na kvalitativně vyšší úrovni. Výsledek rozboru a přijatá opatření byla vtělena do materiálu Základní předpoklady rozvoje výkonnostního lyžování, schváleného předsednictvem ČUV ČSTV 15. 12. 1982. Postupné plnění přijatých závěrů bude předsednictvo svazu zajišťovat v úzké spolupráci s krajskými a okresními výbory svazů.

Kratší článek nedovoluje se úkoly v uvedeném materiálu zabývat detailně. Úmyslem autorů článku je poukázat na stěžejní problémy výkonnostního lyžování a naznačit, jak je svaz zamýšlí řešit.

ČLENSKÁ ORGANIZAČNÍ ZÁKLADNA

Členská a organizační základna vykazuje stále vzestupnou tendenci: během devíti let přibýlo 17 376 členů (57,6 %) a 111 lyžařských oddílů (21,4 %). To však ještě není důkazem, že se úspěšně rozvíjí celá oblast výkonnostního lyžování. Např. v základních věkových kategoriích představují dospělí více než polovinu členstva (58,2 %), přibližně 1/3 tvoří žactvo (29,5 %) a jen 12,3 % dorost. Je tedy zřejmé, že zásada upřednostňování mládeže před dospělými je silně narušována, velmi nepříznivá je situace zejména v přechodu z kategorie žactva do dorostu. Analýza také ukázala, že existují velké možnosti korekce věkové struktury členstva zapojením především učňovské mládeže.

VÝBĚR A PŘÍPRAVA TALENTŮ

Jednou ze základních podmínek dalšího rozvoje a přiblížení se ke světové špičce v běhu mužů, ve sko-

ku, ve sruženém závodě a ve sjezdovém sportu je podstatně kvalitnější a systematictější výběr a příprava sportovně talentované mládeže. V tomto směru došlo u nás k nežádoucímu zpoždění, zaviněném budováním systému vrcholového sportu ze shora, extenzivním způsobem, s promítajícími se lokálními, resortními a různými dalšími vlivy, v němž se budování základních článků realizovalo s několikaletým zpožděním.

V lyžování se výběr provádí převážně na základě okamžité výkonnosti, nebo osvojené schopnosti a méně na základě funkčních předpokladů závodníka. Do TSM se dostávají děti, které měly možnost od útlého mládí lyžovat, nebo jsou vývojově akcelerované, nemusí však být talenty. Máme sice dostatek teoretických poznatků o genetických, zdravotních, somatických, motorických a dalších předpokladech dětí pro vrcholový sport, ale ve vlastním tréninkovém a výchovném procesu je v potřebné míře neuplatňujeme.

Řešení je jediné, zkvalitnit metodiku i praxi t. j. respektovat teoretické poznatky a výsledky výzkumu a postupně přecházet na efektivní, vědecky podložený výběr talentovaných jedinců. To je dlouhodobý úkol, jehož postupné plnění je podmínkou pro budoucí úspěchy nejen výkonnostního, ale i vrcholového lyžování a státní reprezentace.

TRÉNINKOVÝ PROCES

Trvalým úkolem svazu musí být cílevědomá péče o vysokou úroveň a účinnost tréninkového procesu. Tréninkový proces, má-li být účinný, musí být chápán a realizován jako soustavná, v podstatě nikdy neukončená činnost.

Důležitým faktorem tréninkového procesu je jeho pravidelnost, prakticky soustavný trénink s přiměřenou intenzitou po celý rok. I když v tomto směru dosáhlo výkonnostní lyžování v minulých letech určitého pokroku, existují stále ještě nedostatky. Průzkum ukázal, že se v lyžařských oddílech trénuje průměrně 9,2 měsíce z ročního tréninkového cyklu.

Rozhodujícím ukazatelem tréninkového procesu je jeho kvalita, tj. volba tréninkových prostředků, jejich skladba, intenzita provádění, zařazení do věkových kategorií a etap. Ukázalo se, že v mládežnických kategoriích se až příliš používají speciální tréninkové prostředky. Např. v kategorii žáků ve skoku je zařazován nadměrný počet skoků na hmotě na úkor všestrannosti, obratnosti a skokanských imitací. Obdobná je situace v běhu a také ve sjezdových disciplínách.

V lyžařských oddílech, sportovních třídách a v TSM je nezbytné zdokonalit organizaci tréninkového procesu: podporovat tendence pravidelnosti a soustavnosti tréninku, zvyšovat frekvenci tam, kde z hlediska požadavků na účinnost tréninkového procesu je nedostatečná. To je cesta, jak zvýšit rozsah i intenzitu přípravy na potřebnou úroveň.

Nezbytnou pomůckou pro zkvalitnění tréninkového procesu jsou odborně fundované, jednoduchou a názornou formou koncipované metodické materiály. Kvalita těchto materiálů ve značné míře ovlivňuje obsah a zaměření a tím i úroveň práce trenérů. Urychleně je nutno dokončit nové programy sportovní přípravy, které

V přeboru Středoslovenského kraje 1983 v kategorii mladších zákyň ve slalomu zvítězila Zuzana Kormaháková (TJ Jasná Liptovský Mikuláš)

upřesní obsahovou i organizační stránku sportovního tréninku. Přitom je nutno vycházet ze zásad, stanovených v základních programových materiálech, zpracovaných svazem pro jednotlivé disciplíny.

Současná kvalifikační struktura trenérů není zvláště příznivá. V budoucnu je třeba se speciálně zaměřit na výchovu trenérů II. tř. Školení a doškolování pedagogických kádrů, trenérů, rozhodčích, zdravotníků a dalších funkcionářů, je nutno uskuptečňovat na úrovni současných úkolů, moderní a v jednotné odborné a politické přípravy.

POLITICKOVÝCHOVNÁ PRÁCE

Politickovými výchovnými pracemi v oblasti výkonnostního lyžování se postupem let zintenzivňovala, konkretizovaly se její základní formy a prostředky. Rozvíjení všech prostředků a forem výchovné práce v lyžování je mimořádně důležité také proto, že v zimním období bývají svědění trenéra často delší dobu mimo výchovné působení rodiny a školy.

Dále zkvalitňovat politickovými výchovnými pracemi zůstává přednostním úkolem svazových orgánů všech stupňů a lyžařských oddílů. Nedostatky, které ještě přetrvávají a snižují účinnost politickovými výchovnými pracemi, je nutno postupně odstraňovat. Dosud se ještě dobře nedaří organicky spojit politickovými výchovnými pracemi s každodenní činností trenérů a cvičitelů. Zvýšenou pozornost je nutno věnovat výchovné práci při závodech, zejména při závodech žákovských a dorosteneckých. Politickovými výchovnými komisemi všech stupňů je nutno aktivizovat, prohlubovat jejich spolupráci s trenérskými

radami a metodickými komisemi. Hnutí vzorných kolektivů zůstává i v budoucích letech nejvýznamnějším nástrojem politickovými výchovného působení.

SOUTĚŽE

Hlavním prostředkem rozvoje výkonnostního lyžování je účelný, ekonomicky efektivní, jednoduchý a dlouhodobý systém soutěží.

Největší zapojení do soutěží vykazuje žactvo. Poměrně nízká, a to na všech stupních soutěží, je účast dorostu, dospělí jsou početně nejsilnější zastoupení v celostátních soutěžích. Dorost je tedy nejslabším článkem, což z hlediska výkonnostního sportu je situace krajně neuspokojivá. Problému je nutno věnovat zvýšenou pozornost a učinit vše pro získání co největšího počtu mládeže dorosteneckého věku pro sportovní soutěžení a pravidelnou sportovní činnost v lyžařských oddílech.

Pro nové stabilizační období se předsednictvo svazu rozhodlo pro koncepci soutěží jednotlivců. Je přesvědčeno, že nová organizace lyžařských soutěží výkonnostního charakteru, počínaje sezónou 1983—84, učině napomůže k dalšímu rozvoji výkonnostního lyžování, orientovanému na kvalitu tréninkového procesu, na výběr a přípravu sportovně talentované mládeže. VSL ČÚV ČSTV schválil novou strukturu lyžařských soutěží na plenárním zasedání 20. 11. 1982.

Do budoucna je nutno zlepšit vazby mezi výkonnostním a vrcholovým lyžováním, prosadit zásadu návaznosti lyžařských soutěží, počínaje přebory lyžařských oddílů až po vrcholné závody celostátní. Dále je

třeba dohodnout zásady společné účasti závodníků vrcholového a výkonnostního lyžování na vytypaných závodech.

Materiál o základních předpokladech rozvoje výkonnostního lyžování se přirozeně zabývá dalšími úseky, mimo jiné zdravotnickým zabezpečením, otázkami materiálního zabezpečení atd. O nich je nutno pojednat samostatně v některém z příštích článků.

Předolympijský rok 1983 spěje pro lyžařský sport ke svému závěru. Je to příležitost k bilancování a hodnocení úspěchů, ale i odhalování nedostatků. K realizaci závěrů a úkolů, vytyčených v materiálu Základní předpoklady výkonnostního lyžování, je v nejbližších letech nutno soustředěnit úsilí svazu, všech jeho organizačních článků, přednostně na:

- podstatně kvalitnější a systematictější výběr a přípravu sportovně talentované mládeže;
- zabezpečování účinného a efektivního tréninku, přizpůsobením jeho obsahu, prostředků a metod práce současným potřebám a konkrétním podmínkám každého místa.

Svazu lyžování České organizace ČSTV se v posledních letech daří rozvíjet a zkvalitňovat svou činnost v oblasti rozvoje masového lyžování. Šíře a kvalita, v jakých se podaří v nejbližší budoucnosti plnit úkoly v oblasti výkonnostního lyžování, se stanou ukazatelem míry plnění celospolečenského poslání svazu.

Tento informativní článek byl napsán z pověření předsednictva VSL ČÚV ČSTV.

Dr. OTTO KULHÁNEK

Úspěšný start Jiřího Berana ve Světové běžecké lize

Jiří Beran (Dukla Liberec), který loni zakončil svou činnost v československém reprezentačním družstvu běžců, letos úspěšně zastupuje čs. lyžování ve Světové běžecké lize (World Loppet League), která se stala významnou mezinárodní soutěží vytrvalců. Její pátý ročník se těší mimořádnému zájmu a opět soustřeďuje na startu řadu běžců, kteří ve světové konkurenci patřili k nejlepším.

Beran ve všech třech závodech první části World Loppet League se umístil v silné konkurenci v první desítce a v celkové klasifikaci se dělil o druhé místo s Rakušanem Walterem Mayerem, se ztrátou jen čtyř bodů na vedoucího Nora Magnara Rismyhra. Vítěz prvních dvou ročníků Švéd Matti Kuosko je zatím desátý, obhájce loňského prvenství Lars Frykberg (Švédsko) sedmý. Také v třetím ročníku patřil primát Švédovi — Sven-Ake Lundbäckovi. O popularitě Světové běžecké ligy svědčí nejlépe účast 3000 startujících z 24 zemí v letošním zahajovacím 14. ročníku Běhu Dolomity. V loňském ročníku deseti závodů World Loppet League se vystřídalo více než 70 000 účastníků.

Přehled výsledků prvních tří závodů letošního V. ročníku:

První závod Běh Dolomity 23. ledna (60 km): 1. B. Hassis (Švéd.) 2:15:38,07, 2. Mayer 2:15:56,99, 3. Juric (oba Rak.) 2:15:58,25, 4. Autio (Fin.) 2:16:01,59, 5. Gattermann (Rak.) 2:16:35,30, 6. Frykberg (Švéd.) 1:17:00,90, 7. Rismyhr (Norsko) 2:17:44,26, 8. O. Hassis (Švéd.) 2:17:48,37, 9. Beran (ČSSR) 2:18:16,38, 10. Knotten (Nor.) 2:19:10,14,

Druhý závod Marcialonga 30. ledna (70 km): 1. Mayer 2:47:52, 2. De Zolt (It.) 2:47:53, 3. Frykberg 2:48,15, 4. Beran 2:48:27, 5. Rismyhr 2:48,29, 6. Autio 2:48:29, 7. B. Hassis 2:48:44, 8. Juric 2:48:52, 9. Capitanio 2:49:06, 10. Carrara (oba It.) 2:49:27.

Třetí závod Běh krále Ludvíka 7. února (90 km): 1. Knotten 3:36:39, 2. Rismyhr 3:36:49, 3. Beran 3:36:52, 4. Torní (Fin.) 3:36:53, 5. O. Hassis 3:37:43, 6. Kuosko (Švéd.) 3:39:28,

7. Kapeller (Rak.) 3:43:20, 8. Schäfer (NSR) 3:44:34, 9. Mörk 3:44:40, 10. Andersson (oba Švéd.) 3:47:44.

Pořadí ve Světové běžecké lize po třech závodech: 1. Rismyhr 52 b., 2. Beran a Mayer oba 48, 4. Knotten 46, 5. B. Hassis 40, 6. O. Hassis 35, 7. Frykberg 34, 8. Autio a Juric oba 32, 10. Kuosko 25.

-jt-

K výchově mladých běžců na lyžích

Již několik let s politováním konstatujeme, že se nám nedaří úspěšně doplňovat stávající reprezentační družstva běžců a běžkyň mladými, kteří by byli schopni podávat vysoké sportovní výkony na mezinárodním poli. Prakticky od dob Paulů, Šimona a Berana stále čekáme.

Přitom se současná situace jeví relativně horší u žen než u mužů. To však může být (a patrně i je) způsobeno tím, že špička našich žen má nejvyšší světovou úroveň (jak jsme se o tom znovu přesvědčili) a proto je podstatně těžší se jim výkonnostně přiblížit. Přesto vyzdvihované naděje podávají zatím podprůměrné výkony (až na malé výjimky). V čem to je?

Situace u mužů se jeví různověji, to je však zřejmě tím, že muži mají ve světovém měřítku pouze průměrnou úroveň. Přesto však je potěšitelné, že někteří junioři podávají výkony na úrovni větší části reprezentačního družstva. Stačí to však? Na tuto otázku dostaneme odpověď po předolympijských soutěžích v Sarajevu a po mistrovství světa juniorů v Kuopiu.

Musí však existovat objektivní příčiny tohoto stavu. Je přece zcela zákonitě, že z počtu sportovců, zařazených do přípravy je určité procento talentovaných. Pravda, máme tzv. silnější a slabší ročníky, to znamená v některém věkovém stupni je více nadějí a v jiném méně. Za několik roků se však situace vyrovnává. Kde tedy hledat příčiny tohoto stavu. O tomto problému bylo již popsáno množství papíru, stále však nevidíme změnu k lepšímu.

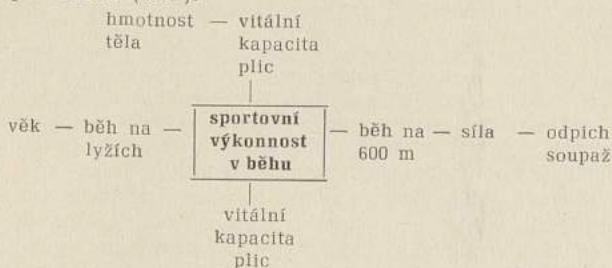
Jedním z rozhodujících faktorů bude zřejmě faktor věku a biologické a psychické zralosti jedince. Opakovaně se potvrzuje, že na vrcholných světových soutěžích posledních let vítězí a mezi nejlepšími se umísťují běžci a běžkyňe v rozmezí 23—30 let ($\pm 1-2$ roky dolů i nahoru, to jsou však výjimky).

Stále se u nás (a nejen u nás) potýkáme s existujícími kritérii hodnocení práce trenérů, kdy jsou za nejlepší považováni ti, jejichž svěřenci jsou v mládežnickém věku nejlepší. Z toho zcela prostě a zákonitě vyplývá skutečnost, že přes všechny logické a metodicky ověřené argumenty jsou používány forsírované metody přípravy a speciální tréninkové prostředky. To je vlastně příčina, proč příprava mládeže není zaměřena na období vrcholné sportovní výkonnosti (protože kdo se neprosadí včas, vypadá z dalšího systému přípravy. Bohužel, většinou se obětuje „včasná výkonnost“ před perspektivou).

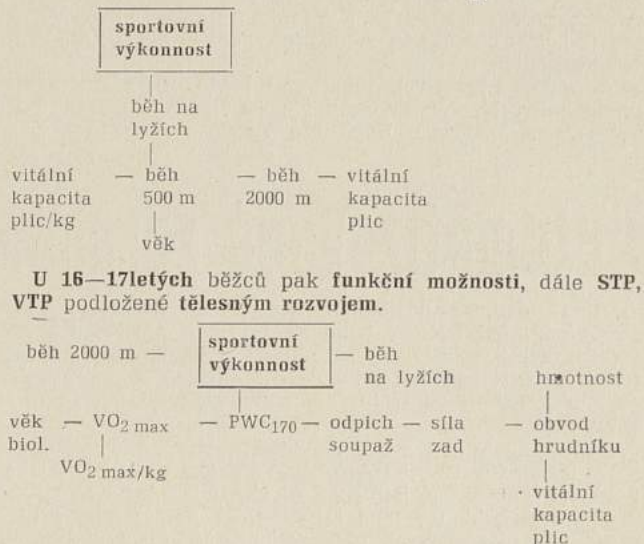
U nás pak jde o předčasnou specializovanou a intenzivní přípravu — výběrem specializovaných tréninkových prostředků a metod a intenzitu přípravy. Existují však i výsledky sledování, ukazujících na rozdílnost faktorů, podílejících se na speciální sportovní výkonnosti, tzn. sportovním výkonu na různém věkovém stupni. Těmito informacemi chceme podpořit naléhavost výzev a našich snah.

Struktura vzájemných vztahů faktorů všeobecné a speciální připravenosti, tělesného rozvoje a funkční připravenosti k výkonu v běhu na lyžích se liší u 11—12letých běžců a běžkyň 14—15letých a 16—17letých (upraveno podle Plochoje).

U 11—12letých běžců tvoří základ sportovního výkonu v běhu na lyžích faktory tělesného rozvoje, dále všeobecné tělesné připravenosti (VTP) a speciální tělesné připravenosti (STP).

U 14—15letých běžců speciální tělesná příprava podložena všeobecnou tělesnou připraveností, tělesným rozvojem a funkčními možnostmi.

U 16—17letých běžců pak funkční možnosti, dále STP, VTP podložené tělesným rozvojem.

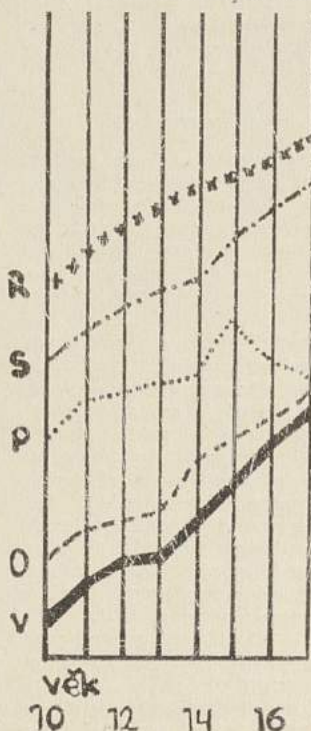
Rozdílnost struktury výkonu v běhu na lyžích mezi žáky a dorostenci zjistil i Balatka (metodika podle Choutky). Sportovní výkon v běhu na lyžích byl tvořen ze 62 % vytrvalostí (39 % rychlostní vytrvalostí, 6 % střednědobou a 17 % dlouhodobou vytrvalostí) a 26 % všeobecné tělesné připravenosti, dále technikou pohybu (7 %) a silou horních končetin.

Naproti tomu na výkon v běhu na lyžích dorostenců se všeobecná tělesná připravenost nepromítla a tak, protože nebyly dobře zastoupeny další oblasti, zůstalo 32 % reviduálních vlivů nevysvětleno. Struktura byla tvořena 54 % vytrvalostí (46 % rychlostní vytrvalostí a 8 % dlouhodobé vytrvalostí), technikou pohybu (8 %) a silou horních končetin (7 %).

Z obou uvedených příkladů, i když je každý z nich poněkud jiný, přesto vyplývají rozdíly mezi strukturou sportovního výkonu žáků a dorostenců.

Pro úplnost informace uvádím, že Choutka zjistil strukturou výkonu u dospělých běžců na lyžích takto:

- 55 % výkonu je tvořeno vytrvalostními schopnostmi,
- 21 % dynamickou silou dolních končetin,
- 10 % věkem a z toho vyplývajícími zkušenostmi,
- 6 % dynamickou silou horních končetin,
- 3 % uvolněností kyčelního kloubu.

Celý problém je ovšem potřeba vidět z hlediska dlouhodobé koncepce sportovního tréninku a postupného rozvoje výkonnosti s cílem dosáhnout vrcholu v dospělém věku. Musíme tedy nezbytně přihlížet k vývojovým stadiím organismu a k přirozenému vývoji pohybových schopností. Proto připomeneme na obr. 1 zobecněné schéma vývoje pohybových schopností ve věku od 10 do 17 let.

R = rychlostní schopnosti, S = silové schopnosti, P = pohyblivost, O = obratnost, V = vytrvalostní schopnosti

Na závěr bych chtěl heslovitě připomenout zásady rozvoje základních schopností v mládežnickém věku:

Zdůrazněný rozvoj silových schopností se doporučuje až po ukončení vývoje pohybové soustavy, tj. po 15. až 16. roce. Obecný rozvoj síly (všestranně a přirozeně pestře) je však možný již od 11. roku s větším počtem opakování a menším odpo-

rem (30—60 % maxima), u 14—15letých by neměla přesáhnout 75 %, u 16letých 100 % hmotnosti těla.

V dětském věku nejsou vhodné předpoklady pro spojení rychlosti s vytrvalostí. Je potřeba se zaměřit na **nerвовý základ rychlosti, rychlost reakce a pohyblivost nervových procesů**. Mezi 12.—15. rokem lze dávkovat rychlostní cvičení, ale bez zvláštních nároků na sílu a vytrvalost.

Názory na rozvoj vytrvalosti se v poslední době podstatně změnily. Nyní se doporučuje již u 10—12letých dětí vytrvalostní zatížení. Děti tuto zátěž snášejí lépe než

dlouhý sprint. Z funkčního hlediska patří k nejobtížnějším rychlostní a silová vytrvalost.

Největší předpoklady pro rozvoj obratnosti jsou mezi 6.—10. rokem.

Z hlediska zásadní koncepce sportovního tréninku je **dominantním rysem tréninku dětí a mládeže hlavně objem zatížení a jeho všestrannost.** Tímto způsobem je adekvátně stimulován přirozený vývoj a jsou budovány základy pozdější sportovní výkonnosti.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Automatizované zpracování dat v běhu na lyžích

Mnohé diskuse posledních let, které probíhají mezi profesionálními trenéry běhu na lyžích a ostatními zainteresovanými pracovníky v oblasti vrcholového sportu, týkají se **evidence tréninku. Nejde ani tak o její obsah, jako o zařazení centrální evidence v realizovaném systému.**

Teoreticky je její místo neoddiskutovatelné. Patří mezi základní složky řízení tréninkového procesu, kterými jsou plánování, evidence, kontrola a vyhodnocování.

Obsahem evidence jako takové však není pouze výkaz splněných tréninkových ukazatelů. Patří sem i ukazatele funkčních vyšetření, motorických testů, speciální výkonnosti. Teoreticky by sem měly spadat i ukazatele psychologického vyšetření, aspekty sociální a případně některé další. S těmito se však v tréninkové praxi běžčů na lyžích setkáváme jen zřídka.

ZÁMĚRY EVIDENCE V RÁMCÍ JEDNOTNÉHO TRÉNINKOVÉHO SYSTÉMU (JTS)

Původním záměrem jednotné evidence bylo vytvořit datové soubory ukazatelů tréninku, funkčních vyšetření, motorických testů a speciální sportovní výkonnosti. Využití dat vycházelo z potřeb vrcholového lyžování i z potřeb JTS vrcholového sportu. Jednou z potřeb, těsně se vázící k tréninku vrcholových závodníků, byla rychlá zpětná vazba k trenérovi, který by zpracované výstupy použil jako podklady k operativním zásahům do tréninkového procesu. Současně měla data sloužit ke kontrole plnění plánovaných ukazatelů a k dlouhodobému sledování závodníka i celé tréninkové skupiny. Výstupy na RTC měly sloužit také jako informace o tréninku v jiných střediscích.

Dále měly výstupy poskytovat informace o tréninku pro kontrolu nadřízenými orgány ÚV ČSTV. V neposlední řadě měly dodávat podklady k centrálnímu dlouhodobému sledování, vztahovým analýzám a dalšímu zpracování na Výzkumném ústavu tělovýchovy FTVS v Praze.

Tento záměr byl v průběhu minulých let (od roku 1979) celkem úspěšně realizován.

SOUČASNÝ STAV EVIDENCE A JEHO ROZBORY

Centrální evidence tréninkových ukazatelů za pomoci automatizovaného zpracování dat se uskutečňuje již čtvrtou sezónu. Evidence funkčních ukazatelů, výsledků motorických testů a speciální sportovní výkonnosti je ve stadiu příprav a měla by být uvedena v život během dvou let. Tříleté zkušební se zpracováním dat umožňují upozornit na některé rozpory, i vyzdvihnout kladné stránky projektu.

Nepodařilo se uskutečnit fungující zpětnou vazbu k trenérům. I když trenéři zpracované výstupy dostávají, děje se tak se značným zpožděním a výstupy proto neslouží jako podklady k další práci. Zpoždění je zaviněno pozdním zasláním dat od některých tréninkových skupin. Pokud nemá zpracovatel data k dispozici do týdne po ukončení čtyřtýdenního tréninkového cyklu, není možné během dalšího týdne je zpracovat a odeslat zpět k trenérům. To platí i v případě, že opozdícem je třeba jenom jedna z mnoha sledovaných tréninkových skupin. Otázkou do diskuse zůstává, zda v případě správného fungování zpětné vazby jsou výstupy pro trenéry použitelné, když je dostanou 14 dní po skončení stanoveného období. Z důvodů provozních a personálních však není v dohledné době reálné zkrátit čtrnáctidenní přestávku mezi koncem cyklu a návratem zpracovaných údajů.

Rozpor mezi požadavky některých trenérů se objevil v případě, že bude vyslyšeno jejich volání po větším po-

dílu metodiků a výzkumných pracovníků na přenosu poznatků z teorie do praxe. Tento požadavek je jistě oprávněný, ale zapomíná se v něm na skutečnost, že právě tréninková data, pravdivá a včas poskytovaná ke zpracování, slouží jako nezbytné východisko pro případná doporučení do tréninku. Totéž platí i o datech z testů či funkčních vyšetření.

ZPŮSOBY VYUŽITÍ ZPRACOVANÝCH TRÉNINKOVÝCH UKAZATELŮ

Jestliže roviny využití evidence jsou zřejmé, není občas dostatečně jasný způsob, jak s těmito informacemi pracovat.

Ve většině případů slouží údaje jako podklady pro vyhodnocování určité činnosti. To znamená, že je třeba dávat je do vztahu k ostatním dostupným údajům z tréninkového procesu. Sama o sobě představují tréninková data informaci značně neúplnou. Totéž platí i o ostatních údajích z tréninkového procesu. Jako příklad správného vyhodnocování informací může sloužit vyšetření laktátu v krvi po standardní zátěži. Hodnoty získané ověřenými metodikami jsou v současné době často požadovanou informací, která se k trenérům dostává. Pokud však tyto hodnoty nejsou interpretovány s přihlédnutím k zátěži, jež je vyvolala, charakteru předcházejícího tréninkového období a individuálním zvláštnostem závodníka, nejsou dostatečně využité a závěry takto postavené jsou neúplné. Z uvedeného vyplývá, že jakékoliv závěry, vznikající na základě takto poskytovaných informací, musí vycházet z komplexního pohledu na sledovanou oblast, musí brát v úvahu všechny dostupné informace včetně trenérských empirických poznatků.

POSTAVENÍ BĚHU NA LYŽÍCH V AUTOMATIZOVANÉM INFORMAČNÍM SYSTÉMU VRCHOLOVÉHO SPORTU (AIS VS)

Projekt je řešen na pracovišti KOŘ VMO ÚV ČSTV v Praze. Od počátku jeho realizace je běh na lyžích z hlediska systému nosným sportem, který pomáhá vytvářet základní přístupy a slouží jako příklad pro ostatní disciplíny. V současné době zahrnuje AIS VS všechny preferované sporty, které zpracovává v Základním programu vyhodnocení (ZPV). Vybrané sporty, a běh na lyžích mezi ně patří, jsou zpracovávány ještě v Rozšířeném programu vyhodnocování (RPV). Oba programy vycházejí z tréninkových údajů zasílaných po každém cyklu k centrálnímu zpracování a vyhodnocení.

Součástí RPV je rozšíření evidence o další data (testy apod.). V závěrečné etapě projektu se počítá se vztahovými analýzami výše uvedených údajů. Jejich výsledky by měly napomoci v hledání nových cest v tréninkovém procesu a k dosažení trvalé sportovní výkonnosti na úrovni světové špičky.

Automatizovaný systém zpracování evidence tréninkového procesu prochází nezbytným vývojem. V něm měla své místo i diskuse. Jakmile byl však systém jednou uveden v život, stal se závazným pro všechny zainteresované pracovníky a jednoznačně určil i míru jejich povinností. Protože jde o systém dynamický a otevřený, má v něm diskuse své místo i nyní. Je pro ni vytvářen prostor na seminářích trenérů, je možné je vyvolat i dvoustranně. Pokud však nedojde k oficiální změně v systému, změně patřícně odůvodněné, projednané a schválené odpovědnými orgány, zůstává systém i se svými závazky v platnosti a je pro všechny profesionální pracovníky závazný.

LADISLAV JIRKA

Seminář zástupců veřejných lyžařských škol

K přípravě i letošní výukové sezóny ve veřejných lyžařských školách se krátce před jejím zahájením sešli v Roudnici nad Labem zástupci těchto škol se zástupci představenstva VSL ČÚV ČSTV a řídících centrálních složek. Bylo to už osmé sněmování vedoucích pracovníků na úseku VLŠ, jehož úkolem bylo projednat řadu aktuálních a velmi naléhavých otázek organizačního, provozního, metodického, hospodářského a finančního charakteru.

Nutno zdůraznit, že vzhledem k velmi dynamickému rozvoji práce i celé sítě VLŠ byly tentokrát na programu mimořádně důležité otázky, v neposlední řadě i četné otázky související s využitím nemalých a už kontrahovaných dotací České státní pojišťovny. O účast na vyjasňování této a také širší problematiky VLŠ se bohužel připravila tentokrát řada VLŠ, jejichž zástupci se bez dalšího vysvětlení semináře nezúčastnili. Budou jim tedy pro jejich práci chybět důležité informace, které do rámce tohoto článku zařadit nelze. Přitom jsou právě tyto akce, které jsou hlavním, živým a operativním fórem pro vyjasnění a řešení problémů VLŠ, onou pružnou metodou řízení a usměrňování práce, která umožňuje vyhnout se zbytečnému papírování a řízení pomocí oběžníků. Nebo snad mají někteří vedoucí pracovníci VLŠ tak svrchovaný pocit jistoty ve své práci, že mohou pokládat účast na takovýchto poradách za zbytečnou?

Velkou oblibu si získala veřejná lyžařská škola ROH pro mládež ve Špindlerově Mlýně

V úvodních referátech byla zhodnocena minulá sezóna činnosti VLŠ a podán výklad o postavení VLŠ v celkovém systému masového rozvoje lyžování na základě závěrů z posledních dokumentů vyšších tělovýchovných orgánů.

Další referát prvního dne semináře se zabýval některými novými právními aspekty provozu a hospodaření VLŠ. Hlavním referátem druhého dne bylo shrnutí metodických a didaktických principů současné výuky sjíždění a její aplikace na konkrétní podmínky VLŠ.

Koncepce programu semináře byla tentokrát zaměřena především na to, aby referáty byly podnětem k tvůrčí diskusi a plodné výměně zkušeností. A právě v diskusi se za účasti příslušných pracovníků KMRL, úseku VLŠ i metodických pracovníků podařilo podrobně probrat a objasnit řadu důležitých otázek současné praktické činnosti a perspektivního rozvoje VLŠ.

To se týká například správného výběru a využívání cvičitelských kadrů a organizačních pomocníků, spolupráce s Českou státní pojišťovnou a správného využívání poskytovaných dotací v současné době i v budoucnu nebo otázky dalšího zvyšování kvalifikace cvičitelů VLŠ.

Účastníkům byly znovu připomenuty zásady operativního řízení VLŠ prostřednictvím příslušných krajských orgánů a probrány zásady organizačního začlenění VLŠ do celkové práce TJ a zejména jejího lyžařského oddílu,

a to jak z hlediska sportovního a výukového, tak i z hlediska provozního, organizačního a hospodářského.

V referátech a potom i v diskusi bylo na konkrétních příkladech, vznesených účastníky semináře, vysvětleno, jak je třeba uplatňovat již vydané směrnice pro činnost VLŠ a Zásady pro poskytování placených tělovýchovných služeb tělovýchovnými jednotami ČO ČSTV z roku 1980.

Podrobně byli účastníci semináře seznámeni s usnesením představenstva ČÚV ČSTV z 15. 9. 1982 ke zprávě o činnosti VLŠ a se závěry, které z něho pro další práci VLŠ vyplývají.

S velkým zájmem se účastníci zapojili do hodnocení progresivních forem výuky dětí a mládeže. Živá diskuse se rozvinula také v souvislosti s důležitým článkem dr. T. Brody, předsedy komise výuky VSL ÚV ČSTV, který vyšel v Lyžařství a zabývá se současným stavem a vývojem výuky sjíždění. Kladně bylo hodnoceno zejména to, že článek ukazuje cesty k žádoucímu přizpůsobení výukových metod různým výukovým cílům a také specifickým potřebám výuky ve VLŠ.

Velká pozornost byla na semináři věnována hledání nových forem spolupráce VLŠ se společenskými organizacemi především ROH a SSM — se školami, podniky, závodními výbory, národními výbory a s dalšími institucemi.

Značný zájem vzbudila i informace zástupce velmi úspěšné VLŠ TJ Bižuterie Jablonec n. N. o nových formách práce této školy s dětmi a rodiči, o otevření u nás prvního „dětského lyžařského útulku“ s celodenní péčí a výukou dětí, které VLŠ svěřují samostatně lyžující rodiče, o spolupráci VLŠ s jabloneckými mateřskými školami a o kombinaci letní a zimní přípravy a výuky ve spolupráci s odborem ZRTV jednoty.

S velmi příznivým ohlaselem se setkalo závěrečné slovo přítomného člena představenstva VSL s. M. Prokopa, který jednak kladně hodnotil dosavadní výsledky práce na úseku VLŠ, jednak upozornil na oblasti, v nichž je třeba tuto činnost zlepšit. Věcná, pochvalná i kritická slova byla pro účastníky nepochybně povzbuzením a dobrým podnětem pro další práci.

Protože se i na tomto semináři ukázalo, že někteří pracovníci VLŠ neznají dost přesně všechny zásady, směrnice a pokyny týkající se činnosti VLŠ anebo si některá ustanovení nepřesně vysvětlují, bylo rozhodnuto vydat zvláštní číslo Zpravodaje VSL se všemi těmito dokumenty a podklady. Toto číslo bude obsahovat jednak směrnice a předpisy, které se VLŠ bezprostředně týkají, ale i některé základní dokumenty širší platnosti, z nichž tyto směrnice vycházejí. Do tohoto čísla Zpravodaje budou zařazeny i směrnice České státní pojišťovny pro poskytování dotací určených VLŠ.

Seminář byl — přinejmenším pro jeho přímé účastníky — vydatným zdrojem cenných informací a umožnil pracovníkům VLŠ orientovat se na hlavní úkoly dalšího rozvoje sítě dnes už téměř stovky veřejných lyžařských škol v ČR.

Ing. PAVEL BORSKÝ
předseda úseku VLŠ VSL ČÚV ČSTV

Přebory skokanských nadějí

Přebor ČR žactva ve skoku na lyžích o druhém únorovém víkendu v Desné byl přehlídkou nadějí v této disciplíně, bojující o návrat mezi světovou špičku. Dvojnásobným přeborníkem v kategorii starších se stal František Malina (TJ Rožnov pod Radhoštěm), v soutěži mladších žáků na můstku s normovým bodem 30 m zvítězil Tomáš Raszka (TŽ Třinec).

Mladší žáci: 1. Raszka (TŽ Třinec) 237,1 (40 a 37), 2. Soldát (Jiskra Harrachov) 208,1 (38 a 36,5), 3. Sudek (Technolen Lomnice) 205,0 (36 a 34,5).

Starší žáci — P 30 m: 1. Malina (TJ Rožnov p. Radh.) 224,8 (37 a 35,5), 2. Kavan (TJ Desná) 220,8 (36,5 a 36), 3. Lasota (TŽ Třinec) 219,3 (35,5 a 37). — **P 48 m:** 1. Malina 205,3 (52,5 a 51,5), 2. Rázl (Jiskra Harrachov) 202,7 (52 a 52,5), 3. Ondrouch (TJ Nové Město na Moravě) 195,9 (49,5 a 51,5).

Provádění kontroly dopingu

V minulých letech jsme v článku o dopingů věnovali hlavní pozornost dopujícím látkám. Vzhledem k tomu, že seznam zakázaných látek se v podstatě výrazně nemění, zaměříme se tentokrát hlavně na provádění kontroly dopingů. Článek má sloužit hlavně pořadatelům, při jejichž soutěži je kontrola dopingů prováděna a sportovcům vybraným ke kontrole dopingů.

Při zdravotní radě ÚV ČSTV byla zřízena komise dopingů. Tato komise dbá na provádění dopingové kontroly v ČSSR v souladu s platnými předpisy ministerstev zdravotnictví ČSR a SSR a zájmy československé tělesné výchovy. Za účelem kontroly dopingů byla v Praze a Bratislavě zřízena samostatná oddělení.

Plán sportovních podniků, při kterých je prováděna kontrola dopingů, podléhá schválení místopředsedů ÚV ČSTV zodpovědných za vrcholový sport, vědeckometodickou a zdravotnickou činnost. Za technické provedení výběru sportovců ke kontrole, vlastní odběr a dodání biologického materiálu na oddělení kontroly dopingů odpovídají výbory sportovních svazů ÚV ČSTV. Svaz rovněž deleguje po dohodě s příslušnou komisí pracovníka pověřeného provedením dopingové kontroly. U každého sportovního podniku, na kterém bylo rozhodnuto provést kontrolu dopingů, musí pořadatel uvést předem systém a klíč, podle kterého budou sportovci vybíráni ke kontrole. Pořadatel je povinen zajistit vhodnou místnost pro odběr moči s oddělenými WC nebo se zástěnou, umyvadlem, psacím stolem atd. Svazem delegovaný pracovník pro kontrolu dopingů je povinen představit se vrchnímu rozhodčímu a řediteli závodu.

Při výběru sportovců ke kontrole musí být výsledky eventuálního losování utajeny do oficiálního zveřejnění. Komise dopingové kontroly má právo určit ke kontrole i sportovce mimo stanovený klíč. Sportovci musí být oznámeno — nejlépe písemně proti podpisu — že byl vybrán k dopingové kontrole a že je jeho povinností dostavit se nejdéle 1 hod. po skončení soutěže do označené stanice kontroly dopingů. Sportovce ke kontrole provází trenér, vedoucí družstva nebo jiný oficiální průvodce.

Po kontrole totožnosti sportovce si tento vybere odměrnou nádobu a po výzvě člena dopingové kontroly odevzdá za jeho dohledu 100 ml moče (u sportovkyň za dohledu členky komise či zdravotní sestry). Minimální množství moče je 50 ml; při tomto množství však sportovec nemá nárok na eventuální kontrolní vzorek. Sportovec, který odmítne odevzdat vzorek moče, bude upozorněn na následky a odmítne-li i poté, zaznamenává se to do protokolu s jeho podpisem a podpisy členů komise i doprovodu.

Vybraný sportovec si dále vybere 2 lahvičky opatřené stejným kódovým číslem. Moč z odběrové nádoby se rozdělí do obou lahviček tak, aby do lahvičky určené k analýze přišlo cca 3/4 odebrané moče a do lahvičky pro kontrolní vzorek zbývajících 1/4. Takto odebraná a rozdělená moč se zapečetí — o čemž se má sportovec i doprovod právo přesvědčit — a kódové číslo vzorku se zapíše do protokolu. Sportovec i průvodce potvrdí

svým podpisem v protokolu, že odběr byl proveden správně, eventuálně vyznačí své výhrady k prováděnému postupu. Protokol potom podepíše i členové dopingové kontroly.

Část protokolu s uvedeným číselným kódem vzorku (bez jména sportovce) a vzorky moče se doručí do 3 dnů laboratoři oddělení kontroly dopingů. Je-li analýza pozitivní, informuje oddělení kontroly dopingů vrchního rozhodčího (pokud soutěž ještě probíhá), místopředsedy ÚV ČSTV odpovědné za vrcholový sport, vědeckometodickou a zdravotní činnost, předsedu sportovního svazu ÚV ČSTV, náměstka ministerstva zdravotnictví pro léčebně preventivní péči a předsedu komise dopingů. Příslušný svaz neprodleně písemně (doporučeně) uvědomí o pozitivním výsledku kontroly dopingů tělovýchovnou jednotu, jejímž je sportovec členem a kopii zašle příslušnému SVS. Současně vyrozumí o termínu druhé — tedy kontrolní analýzy pro případ, že sportovec, trenér, vedoucí družstva nebo tělovýchovná jednotka podají písemný protest proti výsledku prvé analýzy. Tento protest lze podat nejpozději do 24 hodin po obdržení prvé analýzy. Analýza kontrolního vzorku se provede v téže laboratoři, ale jiným pracovníkem. Může zde být přítomen závodník eventuálně jeho ofi-

ciální průvodce. Výsledek kontrolní analýzy je konečný a nelze se proti němu odvolat. Sportovní výsledek a umístění v soutěži se u sportovce, který se nedostavil ke kontrole dopingů, nebo odmítl podrobit se dopingové kontrole či u něhož byl prokázán doping, ruší. Kromě těchto sportovních technických opatření bude provinilý sportovec ještě disciplinárně potrestán podle jednotného disciplinárního řádu ÚV ČSTV.

Náklady dobrovolných pracovníků dopingové kontroly spojené s odběrem biologického materiálu (jízdné, stravné, nocležné) a náklady spojené s doručením materiálu do laboratoří oddělení kontroly dopingů (jízdné, poštovné aj.) hradí pořadatel sportovního podniku event. výbor příslušného sportovního svazu ÚV ČSTV podle platných Směrnic o náhradách cestovních a jiných výdajů funkcionářům ČSTV při pracovních cestách. Pracovníkům provádějícím dopingovou kontrolu náleží náhrada podle zásad pro poskytování náhrady ošatného rozhodčím a její výše se stanovuje částkou 70 Kčs (při výkonu do 4 hod. částkou 40 Kčs).

Závěrem bychom chtěli zdůraznit, že kontrola dopingů může být provedena při kterékoliv sportovní činnosti, požádané v rámci organizované činnosti ČSTV, bez ohledu na věk a pohlaví. Pořadatel soutěže je povinen spolupracovat s komisí dopingů ZR ÚV ČSTV a vytvořit pro její činnost potřebné podmínky.

V našem článku jsme vycházeli ze směrnice — Základní pokyny k provádění dopingové kontroly v ČSSR s platností od 1. 1. 1980.

MUDr. MILAN JIRÁSEK
předseda ZK VSL ÚV ČSTV a
MUDr. PETR KREJČÍ

6499 účastníků X. Bílé stopy SNP

Jubilejní X. ročník Bílé stopy SNP potvrdil stále stoupající zájem o masové lyžařské běhy. Stal se významnou politickou a sportovní událostí. Při sobotním slavnostním zahájení na náměstí v Kremnici před památkou SNP zástupci organizačního výboru, účastníků běhu, pionýrů a svazáků položili věnce k památníku SNP. Delegace stranických a státních orgánů přivítal předseda MěstNV s. Salajter, slavnostní projev měl předseda ústředního organizačního výboru Bílé stopy s. E. Caban. Zdůraznil, že Bílá stopa SNP se stala nejvýznamnější masovou lyžařskou akcí SSR za účasti startujících z celé naší vlasti. Pevně zakotvila v povědomí široké veřejnosti zejména mládeže. Je současně velkou mírovou manifestací.

V sobotní Malé Bílé stopě SNP v soutěži zákyň v jednotlivých kategoriích zvítězily J. Miháliková (ZŠ Hybe [Lipt. Mikuláš], M. Machavová [ZŠ Detvianská Huta], J. Páříčková (I. ZŠ Kremnica), B. Rovňaníková (I. ZŠ Hriňová) a D. Hagarová (ŠSS Nováky). V závodech chlapců vybojovali prvenství F. Klement (ŠSS Nováky), R. Tilesch (I. ZŠ Kremnica), D. Klopček (Nováky), M. Ursíny a P. Klačan (oba ZŠ Čs. pionýrů Ban. Bystrica).

V nedělním závodě za mrazivého větrného počasí a sněžení na trati

46 km v kategorii mužů 21—35letých byl nejuspěšnější D. Molec (Dubnica n. V.) za 2:49:01,8 před J. Bugáněm (ČH Štrbské Pleso) 2:49:05,8 a M. Chromým (SSM Kremnica) 2:49:37,0. V kategorii 36—40letých byl první V. Bartko (Tatrasvit Svit) za 2:54:59,7 následován Z. Zbrojem (Liberec) 3:05:42,8, v závodě 41—45letých J. Tóth (Metropol Košice) v čase 3:16:17,0, v kategorii 46—50letých J. Bartko (Chemosvit) za 3:18:57,6 a v závodě 51—56letých J. Medved (Laskomerské) před Blažičkem v Nového Města na Moravě a R. Čillíkem z Kremnice. Na trati 21 km 56—60letých byl první Z. Banko (Tatrasvit Poprad) za 2:07:00 a mužů starších šedesáti let J. Vagner (Elektrovod Kremnica) 2:14:00. V závodě přímých účastníků SNP na 15 km zvítězil B. Strmeň (RZ Banská Bystrica) v čase 1:50:52,8 před O. Ruskem (ČH Štrbské Pleso) 1:51:05,6 a J. Krasulou (Vysoké Tatry) 1:51:07,8, na trati 5 km E. Lacko (Donovaly) 18:52,2.

V běhu žen 21—30letých na 21 km byla první V. Panáková (CHZV Nováky) za 59:28,6, 31—35letých A. Staroňová (Tesla Liptovský Hrádok) v čase 1:18:00, 36—40letých B. Podrabská (Lokomotiva Liberec) 1:28:00, starších 40 let N. Nagyová (Slávia Farmaceut) 1:37:04.

Ani obleva pořadatele Jizerské padesátky nezlomila

Členové čs. reprezentačního družstva Miloš Bečvār (Dukla Liberec) a Gabriela Svobodová (RH Jablonec n. N.) zvítězili v XVI. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu expedice Peru, který se konal tradičně závěrečnou lednovou nedělí. V posledních letech jsou obětaví pořadatelé nejmasovějšího čs. lyžařského závodu pronásledováni nepřízní počasí. Letos byla situace dva dny před závodem při trvalé oblevě a dešti kritická. Zkušený štáb činovníků v čele s předsedou organizačního výboru Josefem Jelínkem a ředitelem závodu Václavem Foffem však nezlomila. Rozhodli XVI. ročník uspořádat a znovu potvrdili mimořádnou kvalitu a obětavost čs. organizátorů.

Byl to významný dárek k jubileu 80 let organizovaného lyžování v českých zemích, když v noci ze soboty na neděli dvacetičlenné skupiny za svitu ratraku nahazovaly 3600 m dlouhý úsek Kasárenské cesty a i na dalších místech upravovaly trať, aby se závod mohl konat. Trasa ve srovnání s minulými ročníky musela být pozměněna a zkrácena o tři kilometry na 47 km. Ještě v neděli ráno na pracně naházené trati nad Holubínkem začala proudit voda a bylo třeba rychle udělat provizorní můstek. Ženy na dvacetikilometrové trase dva kratší úseky musely dokonce absolvovat s lyžemi v rukou.

Muži tentokrát startovali ve čtyřech vlnách po deseti minutách. Všichni ocenili mimořádné úsilí pořadatelů zajistit uspořádání závodu, pozorně poslouchali na startu hlášení ředitele závodu V. Foffa o obtížích s úpravou tratě a pokyny k závodům. Byli ukázněni a ani jedna vlna nevyběhla předčasně. To byl také jeden z velkých úspěchů tohoto masového závodu. Podmínky byly mimořádně náročné, v průběhu závodu několikrát přšelo. Přesto bylo jen málo těch, kteří padesátku nedokončili.

Ze zahraničí byla opět nepočtenější účast z NDR (bylo přihlášeno 870 lyžařů a lyžařek). Dále byly zastoupeny Francie, Itálie, Jugoslávie, NSR, Rakousko, Švýcarsko a Západní Berlín. Z nich si nejúspěšněji vedli zástupci NDR — Klingeová (3.) a Krause (10.). Celkem startovalo 4607 mužů a 622 žen, chybělo dalších 690 přihlášených lyžařů a 111 lyžařek.

„Škoda, že v závodě nebyla ještě kvalitnější konkurence,“ řekl po závodě M. Bečvār. „Ve stoupání na Smědavu jsme se Žalčíkem získali náskok na naše druhy ze střediska Chládky a Šmause. V závěru jsem měl více sil než Žalčík a to rozhodlo.“

„Vítězství Svobodové před obhájkyňou loňského prvenství Suchánkovou odpovídá mým představám,“ konstatoval trenér čs. reprezentačního družstva žen Zdeněk Ciller. „Svobodová jako jediná členka týmu měla zájem v tomto závodě startovat, přestože se koná těsně před mistrovstvím ČSSR a je dost náročný.“

Muži 47 km: 1. Miloš Bečvār 2:39:27, 2. Květoslav Žalčík 2:40:50, 3. František Chládek 2:42:36, 4. Šmaus 2:42:57, 5. Razým (všichni Dukla Liberec) 2:49:26, 6. Straník (TJ Nové Město na Moravě) 2:44:31, 7. Mach (RH Jablonec) 2:49:46, 8. Vejnar (Ski Jilemnice) 2:49:48, 9. Jelínek (Mars Svratka) 2:51:02, 10. Krause (NDR)

2:51:35, 11. Dvořák (Dukla Liberec), 12. Jurek (TJ Studenec) 2:52:26, 13. Hoffman (Elitex Jablonec) 2:56:03, 14. Janoušek 2:56:19, 15. Votoček (oba RH Jablonec) 2:57:04, 16. J. Nývít

(Lokomotiva Trutnov) 2:57:19, 17. Špulák (Ještěd Liberec) 2:58:02, 18. Dvořák (KVS Praha) 2:58:40, 19. Chlubna (Žďár nad Sázavou) 2:58:56, 20. Koryčanský (TJ Rožnov) 2:59:34.

Ženy 20 km: 1. Gabriela Svobodová 1:18:23, 2. Heidi Suchánková (obě RH Jablonec) 1:18:30, 3. Sigríd Klingeová (NDR) 1:27:04, 4. Kocourová (RH Jablonec) 1:28:15, 5. Hlaváčová (VSŽ Brno) 1:28:27, 6. Schmidová (NDR) 1:29:50, 7. Michalíková (VŠST Liberec) 1:29:59, 8. Bláhová (Špindlerův Mlýn) 1:31:13, 9. Novotná (Ještěd Liberec) 1:31:25, 10. Klímová (Medik Praha) 1:31:53.

-tr-

Rekordní zájem o „STOPU“

Jen jednou v dosavadní osmileté historii lyžařsko-turistické akce Ve stopě Jizerské padesátky neměli organizátoři z TJ Ještěd Liberec štěstí na dobré počasí. Ale že i v letošní, tak vrtošivé a na sních skoupé zímě, budou mocí „Stopu“ připravit v takřka ideálních podmínkách, nečekal nikdo.

Zatímco Jizerská 50 se jeřa místy na sněhových ostrůvcích a ženy dokonce na dvou místech běžely s lyžemi v rukou — sobota 5. února vítala v Bedřichově všechny účastníky „Stopy“ nádherným prашenem a teplotou -8°C . „Nadržený“ lyžařský národ se valil speciálními autobusy do Jizerských hor a po krátké prezentaci se vydával na jednu ze čtyř velmi dobře upravených tratí od 5 do 30 kilometrů.

A viděli jsme obrázek, který nikdy nezevšední a nikdy neomrzí. Jednotlivci, skupinky, party školáků, svazků, členové BSP, rodiny se zastou-

pením tří generací — celý ten pestrobarevný had se vinul Jizerskými horami za dobrým sněhem, aktivním pohybem a nezapomenutelným zážitkem.

Proč je vaše akce tak populární? — zeptali jsme se jejího iniciátora a ředitele dr. Jana Černého bezprostředně poté, kdy se po jedenácté hodině na startu prezentoval poslední z 8464 účastníků. „My lyžaři jsme v minulosti cítili ve srovnání s pěšími turisty určitý dluh. Lidé po podobných akcích toužili, přicházeli na start Jizerské 50, ale na tak náročný závod třeba nestačili. Nápad se tedy narodil, lidé mu přišli na chuť a další podobné akce v ČSSR jsou dokladem, že jsme zvolili správný trend.“

K tomu na závěr snad jen jednu poznámku: Kdy už se ideální terény jizerských hor dočkají speciální akce, po celý rok udržované běžecké stopy, po které běžecký národ stále hlasitěji volá?

-jk-

Na startu letošního VIII. ročníku turisticko-lyžařské akce Ve stopě Jizerské padesátky bylo živo

Mistrovství ČSSR skokanů a sruženářů

Nejúspěšnějším čs. skokanem letošní sezóny je devatenáctiletý Pavel Ploc (Dukla Liberec) z Harrachova. Po vítězství v druhém závodě Světového poháru Turné Bohemia a prvenství na obou místech v přeboru ČSR

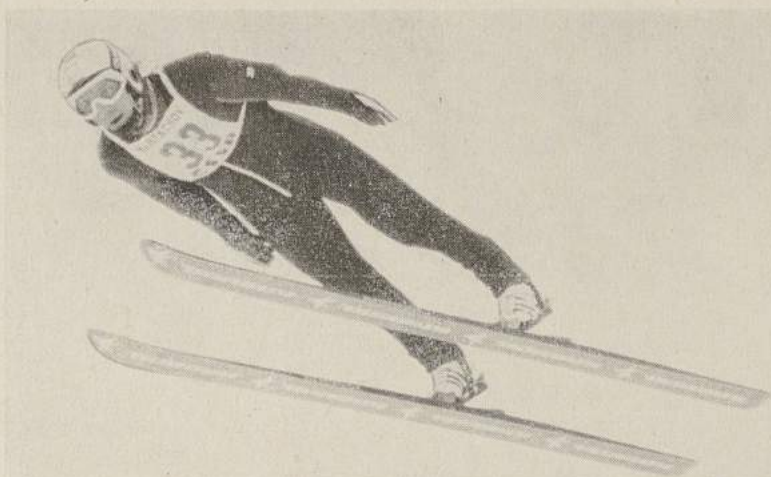
to znovu potvrdil v Harrachově vybojováním titulu na středním i velkém můstku na mistrovství ČSSR. Ploc opět ukázal, že skoky dovede patřičně „natáhnout“.

Na středním můstku o půl metru překonal dosavadní rekord F. Nováka a na velkém délkou 122 m v prvním kole vyrovnal rekord Rakušana Koglera. Také další medaile patřily členům reprezentačního družstva Jirímu Parmovi a Miroslavu Slušnému (oba Dukla Banská Bystrica). Výsledky měly vliv na nominaci na předolympijské závody v Sarajevu, kam jako čtvrtý se kvalifikoval Bohumil Vacek z liberecké Dukly.

Ve vrcholné soutěži sruženářů získal nejvíce bodů junior Miroslav Kopal (Dukla Liberec), mistrem ČSSR v kategorii mužů se však stal Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso). Juniorský přeborník Kopal zásluhou vyrovnání výkonů ve skoku i v běhu měl o 14,600 b. víc než Klimko. Lze si jen přát, aby Kopal dovedl tyto výsledky zopakovat i v mezinárodních soutěžích. Příležitost startu v Sarajevu kromě Klimka a Kopala jako třetí sruženář dostal Vladimír Frák (ČH Štrbské Pleso), který na mistrovství ČSSR vybojoval stříbrnou medaili.

Šampionát skokanů a sruženářů v Harrachově byl pro organizátory další příležitostí k vyzkoušení sportovní technické zařízení před MS 1983 v letech. Dobré telefonické spojení novinářů s redakcí po skončení mistrovství tentokrát zajistil předseda MěšNV Harrachov Jaroslav Fišer, který dal k dispozici úřadovny MěšNV s telefonními linkami. Pro MS v letech bude v dispozici tiskové středisko s dostatečným počtem telefonních linek i dálhopisů.

Harrachovská devadesátka má ideální profil a umožňuje bezpečně dlouhé skoky. Znovu to potvrdila soutěž nejlepších čs. skokanů. Při účasti 37 startujících v prvním kole 23 a ve druhém 17 překonal stometrovou hranici. Za nejdelší skok mistrovství 122 metry v prvním kole dostal Pavel Ploc od dvou stylových rozhodčích 18,0 b. a 17,5 b., od jednoho 17,0 b. Nejvyšší ohodnocení v průběhu celého šampionátu měl druhý skok Bohumila Vacka 86 m na středním můstku, který všichni styloví rozhodčí hodnotili známou 18,5 b. Příjemným překvapením byl teprve patnáctiletý Martin Švagerko z internátní sportovní školy v Banské Bystrici. Na středním můstku byl pátý a nechal za sebou několik členů reprezentačního družstva a zku-

Po úspěchu na přeboru ČSR Pavel Ploc vybojoval oba tituly ve skoku i na mistrovství ČSSR v Harrachově

šených skokanů. I na velkém můstku velmi dobře začal skokem 116,5 m a zdálo se, že bude bojovat o některé z předních míst. Ve druhém kole mu nevyšel odraz a 92,5 m znamenalo pokles z třetího místa až na patnácté. Při větší vyrovnanosti skoků a zlepšení technického provedení má Švagerko vyhlídky zařadit se mezi nejlepší čs. skokany.

„Mám radost z toho, že se mi v Harrachově opět dařilo,“ řekl po závodě dvojnásobný mistr Pavel Ploc. „Přál bych si, aby tomu bylo stejně i na mistrovství světa v letech. To se zde seje nejlepší světová konkurence a pro nás to znamená udělat vše, abychom v ní čestně obstáli.“

Ve vrcholné soutěži sruženářů se představilo 11 mužů a deset juniorů. Nejlepší v této náročné disciplíně již několik sezón bojují o návrat mezi světovou špičku, nebo alespoň o kontakt s ní. Účast tří nejlepších sruženářů v předolympijských závodech je poslední příležitostí zachránit reputaci. Mistrovství ČSSR potvrdilo vzestupnou výkonnost čs. sruženářů. Uvažovalo se uspořádat závod Gundersenovou metodou, ale vzhledem k tomu, že sněžilo, konal se klasickým způsobem.

Skoky na středním můstku: 1. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 254,3 (86 a 92), 2. Jiří Parma 248,5 (86 a 86,5), 3. Miroslav Slušný (oba Dukla Banská Bystrica) 246,5 (88 a 87), 4. Vacek (Dukla Liberec) 229,2 (78,5 a 86), 5. Švagerko (Slávia Ekonom Banská Bystrica) 221,4 (75,5 a 89,5), 6. Škoda 220,9 (80 a 81,5), 7. Kopal 212,8 (78 a 80), 8. Mayer (všichni Dukla Liberec) 211,1 (74,5 a 81,5), 9. Číž (Slávia Ekonom Banská Bystrica) 210,7 (73,5 a 81), 10. Hýsek (Dukla Banská Bystrica) 210,4 (79,5 a 74,5), 11. F. Novák (Dukla Liberec) 209,1 (74 a 82), 12. Tanczos 208,5 (77 a 78), 13. Jelenský (oba Dukla Banská Bystrica) 207,5 (75 a 80), 14. Malec 207,2 (76 a 81), 15. Podzimek 202,7 (77,5 a 77), 16. Polák (všichni Dukla Liberec) 194,9 (73 a 76), 17. Dluhoš (MEZ Frenštát pod Radh.) 192,3 (77,5 a 70,5), 18. Žingor (Dukla Banská Bystrica) 192,3 (70,5 a 73), 19. Jirásko (Dukla Liberec) 182,4 (66 a 78), 20. M. Kumpošt (Elitex Jablonec) 180,4 (70,5 a 71). — Startovalo 42 závodníků, všichni byli klasifikováni.

Skoky na velkém můstku: 1. Pavel Ploc 269,8 (122 a 120), 2. Miroslav

Slušný 251,6 (113,5 a 118), 3. Jiří Parma 243,0 (117 a 108), 4. F. Novák 238,6 (112 a 112), 5. Mayer 234,6 (109,5 a 112), 6. Vacek 232,8 (110 a 107), 7. Číž 232,5 (112,5 a 105), 8. Hýsek 227,7 (105 a 110,5), 9. Jelenský 227,5 (106 a 111,5), 10. Škoda 225,8 (108,5 a 108,5), 11. Tanczos 220,7 (111,5 a 101,5), 12. Podzimek 218,6 (112 a 102), 13. Cáhlik (MEZ Frenštát) 212,8 (108 a 101,5), 14. Jirásko 211,4 (107 a 101,5), 15. Švagerko 211,1 (116,5 a 92,5), 16. M. Kumpošt (207,3 (103 a 104), 17. Žingor 207,0 (107 a 95,5), 18. Polák 206,0 (108,5 a 96,5), 19. Dluhoš 204,5 (102,5 a 100), 20. T. Ploc (Dukla Liberec) 195,1 (100 a 99). — Všechny 37 startujících skokanů bylo klasifikováno.

Závod sružených — muži: 1. Ján Klimko 420,295 (214,2 a 206,095), 2. Vladimír Frák 416,600 (196,6 a 220,000), 3. Karol Tatranský 411,655 (201,9 a 209,755), 4. Vojkůvka (všichni ČH Štrbské Pleso) 444,020 (197,5 a 206,815), 5. Peterka (Dukla Liberec) 399,330 (215,0 a 184,330), 6. R. Kumpošt (Spartak Vrchlabí) 392,760 (205,7 a 187,060), 7. Dvořák (Dukla Liberec) 374,555 (207,1 a 167,455), 8. Obsívač (ČH Štrbské Pleso) 356,140 (176,1 a 180,040). — Všechny 11 startujících bylo klasifikováno. — **Skok:** 1. Peterka 215,0 (84 a 86), 2. Klimko 214,2 (83 a 81), 3. Dvořák 207,1 (80 a 83,5), 4. R. Kumpošt 205,7 (82 a 82), 5. Tatranský 201,9 (80 a 82). — **15 km:** 1. Frák 51:12,1, 2. Tatranský 52:20,4, 3. Vojkůvka 52:40,0, 4. Klimko 52:44,8, 5. R. Kumpošt 54:51,7.

Závod sružených — junioři: 1. Miroslav Kopal 439,500 (219,5 a 220,000), 2. Tomáš Ploc (oba Dukla Liberec) 425,575 (213,8 a 191,275), 3. František Repka (ČH Štrbské Pleso) 384,260 (187,9 a 196,360), 4. Lubas (Dukla Liberec) 376,285 (173,7 a 202,585), 5. Prokůpek (Spartak Vrchlabí) 364,705 (157,2 a 207,505), 6. Pitoňák (ČH Štrbské Pleso) 358,480 (189,3 a 169,180), 7. Pleštil 327,560 (181,3 a 146,260), 8. Kerda (oba Dukla Liberec) 304,760 (124,9 a 179,860). — **Skok:** 1. Kopal 219,5 (86 a 87,5), 2. T. Ploc 213,8 (87 a 85,5), 3. Pitoňák 189,3 (81 a 78), 4. F. Repka 187,9 (82 a 74,5), 5. Pleštil 181,3 (82 a 74,5). — **15 km:** 1. Kopal 51:18,8, 2. Prokůpek 52:42,1, 3. Lubas 53:14,9, 4. F. Repka 53:56,4, 5. T. Ploc 54:30,3. — Všechny 10 startujících bylo klasifikováno.

JAROSLAV TROUSIL

● **MISTROVSTVÍ NDR V KLASICKÝCH DISCIPLÍNÁCH** se konala v Johannegeorgstadu. Po dosavadních třech stříbrných medailích v předšlých ročnících šampionátu poprvé vybojoval prvenství v závodech sdruženém v jeho 35. ročníku Uwe Dotzauer. Byl nejúspěšnější ve skoku i v běhu a získal maximální počet 440,00 bodu. Druhý skončil jeho oddílový druh z Dynama Klingenthal Schmieder s 423,30 b. před Opitzem 411,70 a Langerem 402,60. V běhu mužů na 15 km se stal mistrem Karsten Brandt za 48:47 min. před Wünschem 48:50, Bellmannem 50:14 a Rollingerem 50:15. V třicítce zvítězil Bellmann v čase 1:37:06 hod., následován Brandtem 1:37:33, Schickerem 1:41:09 a Müllerem 1:41:36. Ve štafetě 3×10 km vybojovali titul běžci Traktoru Oberwiesenthal (Bellmann, Rollinger, Wünsch) za 1:36:57 hod. před Dynamem Klingenthal 1:38:08 a Vorwärts Oberhof 1:40:59. V běhu žen na 5 km se stala mistryní Ute Noacková časem 17:43 před Rohrmannovou 18:15, Mohringovou 18:20 a Messnerovou 18:21. Na 10 km zvítězila Mohringová za 35:33, následována Reimerovou 36:03, Rohrmannovou 36:16 a Messnerovou 37:17. Na 3×5 km byla první štafeta Traktoru Oberwiesenthal (Messnerová, Stolleová, Noacková) za 53:29 před Vorwärts Oberhof 54:24 a juniorkami Dynama Klingenthal 55:19. Místrem ve skoku na středním můstku při neúčasti obhájce titulu Buseho, který ještě nebyl v pořádku po operaci kolena, se stal držitel stříbrné olympijské medaile z Lake Placidu Manfred Deckert s 257,0 b. a skoky 76 a 74 m. Druhý skončil Stannarius 252,9 (75 a 73) před Ostwaldem 245,8 (72 a 74), Pscherou 240,0 (71 a 71,5), Freitagem 235,1 (69,5 a 70) a Zitzmannem 232,4 (69,5 a 71). Juniorskými přeborníky se stali: 5 km Messnerová, 10 a 15 km Wünsch, 3×5 km Dynamo Klingenthal, 3×10 km Traktor Oberwiesenthal, závod sdružený Hunger, skok (P 70 m) Günther.

● **MARIE RISBYOVÁ** se stala trojnásobnou mistryní Švédska v běhu. Na šampionátu v Östersundu zvítězila na 5 km časem 17:04,1 před Dahlmanovou 17:15,7 a E. L. Karlssonovou 17:25,6, na 10 km za 32:39,6, následována Rosenthalovou 33:27,3 a Dahlmanovou 33:28,0 a na 20 km v čase 1:04:57 před Evou-Lenou Karlssonovou 1:07:11 a Carlzonovou-Lundbäckovou 1:07:13. Na 3×5 km se stala mistrem štafeta IFK Lidingö (Carlzonová-Lundbäcková, Blomqvistová, Dahlmanová) za 52:39,6. V závodech mužů na 15 km vybojoval mistrovský titul Thomas Wassberg časem 42:40 před Ottossonem 43:02, Svanem 43:16, Östlundem 43:29 a Blomqvistem 43:36, na 30 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Ottosson 1:28:35, 2. Wassberg 1:29:02, 3. Soemskar 1:30:33, 4. Svan 1:31:28, 5. Danielsson 1:31:30. Místrem na 3×10 km je štafeta Asarna (Persson, Ottosson, Wassberg) časem 1:29:49 hod. Ve Falunu se stal mistrem Švédska ve skoku na středním můstku Thomas Jernkrook s 244,3 (87,5 a 84,5) před Toivonenem 232,2 (81 a 85) a Åströmem 218,1 (81 a 81,5).

● **ANDREAS BAUER** z Oberstdorfu se stal mistrem NSR ve skoku na velkém můstku s 256,2 (106,5 a 111,5)

před Klauserem 250,9 (108 a 108) a Waldvogelem 235,4 (104 a 102). V dalších závodech šampionátu v Oberstdorfu na 15 km zvítězil Behle časem 47:24,50, následován Dotzlerem 47:34,30 a Schöbelem 47:49,10, na 30 kilometrů Notz za 1:39:00,00 před Dotzlerem 1:39:54,50 a Behlem 1:40:20,10, ve štafetě 4×10 km Bavorsko I. (Danner, Schöbel, Schneider, Dotzler) časem 2:01:33,2. V běhu žen na 5 km je mistryní NSR Karin Jägerová časem 18:24,00 před Riermeierovou 19:02,40 a Wilkeovou 19:50,70 a na 10 km výkonem 37:30,20 před Riermeierovou 39:11,60 a Wilkeovou 41:20,10. Ve štafetě 3×5 km je mistrem Bavorsko I. (Rissová, Riermeierová, Jägerová) časem 58:01,20. V závodech sdruženém se stal novým mistrem Dirk Kramer se 432,480 b. před obhájcem titulu Weinbuchem 428,640 a Spitzem 425,900.

Zajímavosti ze světa

● **NOR ESPEN ANDERSEN** zvítězil v mezinárodních závodech sdruženářů v japonském Sapporu s 430,290 b. před Američanem Lynchem 410,400, Björnem Janem (Norsko) 409,275, Weinbuchem (NSR) 405,845, Norem Abrahamsem 402,980 a Finem Karjalainem 387,395 b. Ve skoku byl první Andersen s 227,0 (87,5 a 86) před Abrahamsem 206,5 (82 a 81,5) a Weinbuchem 202,0 (83,5 a 78). V běhu na 15 km bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Lynch 45:41, 2. Karjalainen 45:42, 3. Björn Jan 46:02.

● **TROJNÁSOBNÝ OLYMPIJSKÝ VÍTEZ JOHAN GRÖTTUMSBRAATEN** zemřel ve věku 84 let. Tento úspěšný norský reprezentant zvítězil na ZOH 1928 v běhu na 18 km a v závodech sdruženém a o čtyři roky později zopakoval tento úspěch v závodech sdruženém. Na ZOH 1924 vybojoval stříbrnou medaili na 18 km a bronzovou v padesátce. Dále byl dvakrát mistrem světa v závodech sdruženém.

● **V POHÁRU SSSR** v Bakuriani v běhu mužů na 30 km zvítězil Zjavlov v čase 1:24:13,7 hod. před Nikitiem 1:25:11,9, Bažukovem 1:25:24,2, Bakijevem 1:25:41,8, Zimjatovem 1:25:53,0 a Čajkem 1:26:05,8. V závodech žen na 10 km byla první Smetánová za 31:51,0, následována Suslovovou 33:05,7 a Šamakovovou 33:08,4.

● **LARS-ERIK ERIKSEN**, který po sporu v otázkách poolu není členem norského reprezentačního družstva, na mistrovství Norska v Lillehammeru vybojoval dva tituly. Zvítězil na 15 kilometrů za 44:47,6 před H. Holtem 45:03,2, Lindvallem 45:05,9, Mikkelssplassem 45:28,7 a G. Holtem 45:37,6. Tento úspěch opakoval i na 30 km časem 1:29:45,9, následován Lindvallem 1:32:49,3, Aketunem 1:32:52,6, Aalandem 1:33:09,0 a Holem 1:33:27,9. Na 50 km se stal mistrem H. Holte v čase 2:32:29,3 před Holem 2:35:15,4, Lindvallem 2:35:16,5, Eriksenem 2:35:42,7 a G. Holtem 2:37:25,3. V závodech žen se stala dvojnásobnou mistryní Brit Pettersenová. Na 5 km

zvítězila za 15:04,7 před Nybraatenovou 15:51,6, Bøeovou 16:02,1 a Jahrenovou 16:02,7. Na 20 km měla Pettersenová čas 1:03:17,5, druhá byla Myrmälová 1:03:51,0, následovaná Bøeovou 1:05:12,3 a Nybraatenovou 1:05:32,0. Na 10 km zvítězila Jahrenová časem 34:53,1 před Myrmälovou 35:28,0, Pettersenovou 35:45,4 a Nybraatenovou 38:03,5. Mistrovský titul na středním můstku v Moirandě vybojoval Bergerud s 256,3 (84 a 83,5) před Hanssonem 248,8 (82,5 a 82,5), Bremsethem 244,6 (81 a 82) a Troenem 240,8 (80 a 82,5).

● **MATTI NYKÄNEN** se stal dvojnásobným mistrem Finska ve skoku. Nejříve zvítězil na středním můstku s 236,9 b. před Kokkonenem 221,5, Pulkkinem 219,4, Pusenusem 216,1 a Puikkinem 213,2. Potom byl první na velkém můstku s 257,5 (102 a 94,5). Další pořadí: 2. Pusenius 230,0 (92,5 a 91,5), 3. Ylipulli 226,1 (91,5 a 86,5), 4. Pulkkinen 221,8 (88,5 a 85), 5. Raikaa 220,7 (89 a 85,5). V běhu na 15 km se stal mistrem Harri Kirvesniemi v čase 41:46 před Härkönenem 42:00, Mietem 42:03 a Karvonenem 42:21. V závodech žen na 5 km zvítězila Hämäläinenová za 15:44, následována Määttäovou 15:49 a Hyttiäinenovou 16:17. Hämäläinenová se stala mistryní také na 10 km časem 30:58 před Määttäovou 31:28 a Penttiläovou 32:06 a na 20 km za 58:40 před Määttäovou 59:38 a Hyttiäinenovou 59:39.

● **ČS. REPREZENTANT JÁN KLIMKO** zvítězil v závodech sdruženém Memorálu Bronislava Czecha a Heleny Marusarzové v Zakopaném s 435,86 b. před Polákem Bafiou 417,74 a svým krajanem Vojkůvkou 414,09. Čtvrtý byl Polák Szatko 401,40, následován Tatranským (ČSSR) 396,25. V běhu na 15 km vybojoval prvenství Jaroslav Kohút (ČSSR) časem 45:39,12 před Stepkinem (SSSR) 45:54,87, Lichoněm (ČSSR) 45:56,39 a Krausem (NDR) 46:54,72. V závodech žen na 5 km byla první čs. reprezentantka Anna Pasiárová za 15:49,99 před Rohrmannovou (NDR) 16:06,16 a Klimkovou (ČSSR) 16:27,18. Ve skoku zvítězil Zitzmann (NDR) s 252,2 (113,5 a 109,5), následován Tanczosem (ČSSR) 249,3 (110,5 a 111,5), Deckertem (NDR) 247,3 (112,5 a 107) a Mayerem (ČSSR) 240,3 (106,5 a 110,5).

● **V EVROPSKÉM POHÁRU** mužů ve sjezdových disciplínách v prvním obřím slalomu v Lermoosu v Tyrolsku zvítězil Ital Foppa časem 3:00,10 před Stufferem (USA) 3:00,97 a Francouzem Piccardem 3:01,21. Ve druhém byl první Stuffer za 2:59,20 před Rakušanem Hinterseerem 3:00,08 a Foppou 3:00,52. V kombinaci sjezdu v Méribelu a obřím slalomu v Lermoosu bylo pořadí: 1. Piccard 14,85, 2. Johnson 19,92, 3. Chambers (oba USA) 22,41.

● **NOR PER BERGERUD** se stal vítězem 20. ročníku Švýcarského turné ve skoku (Sv. Mořic, Gstaad a Engelberg) s 612,4 b. před Finy Kokkonenem 593,2 a Puikkinem 591,9. Další pořadí: 4. Hansson (Nor.) 587,5, 5. Vettori (Rak.) 584,9, 6. Bulau (Kan.) 582,5, 7. Hastings (USA) 580,9, 8. Ruud (Nor.) 579,3, 9. Tepeš (Jug.) 577,2, 10. Findeisen (NDR) 576,0. Umístění čs. reprezentantů: 17. Parma 556,5, 25. P. Ploc 539,0 b.

Světové poháry do závěru

Také další část Světového poháru ve sjezdových disciplínách v druhé části ledna a první dekádě února nebyla bez problémů. Náhlé změny počasí, odvolávání závodů a časté měnění programu si vyžádalo hodně improvizací. Sněhové víchřice, střídající se s náhlou oblohou udělaly pořadatelům mnoho obtíží. Znamenaly i značné finanční ztráty pro některá alpská lyžařská střediska (Wengen) a snížení turistického ruchu. Ve Světovém poháru skokanů dvakrát bylo hodnoceno jen jedno kolo můstku v Lake Placidu a ve švýcarském Engelbergu.

Z čs. reprezentačních družstev v tomto období byly nejspěšnější sjezdařky a Blanka Paulů, která vítězstvím v běhu na 5 km v předolympijských závodech v Sarajevu bodově dostihla v SP běžky vedoucí Norku Brit Pettersenovou. Olga Charvátová se pochlubila prvenstvím v kombinaci slalomu ve Schrunsu a sjezdu v Megève a čtvrtým místem se sjezdu na olympijské trati v Sarajevu. Jana Gantnerová bodovala pátým a šestým pořadím ve sjezdech v Megève a devátým v Sarajevu, pět bodů získala Ivana Valešová za 11. místo v kombinaci v Les Diablerets. K celkovému zisku 110 bodů čs. reprezentantů ve Světových pohárech přispěli ještě sjezdaři Petr Soltýs osmým pořadím v kombinaci v Kitzbühelu a skokan Jiří Parma třináctým místem v závodech ve Sv. Mořici.

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Sjezd 21. ledna v Kitzbühelu (délka tratě 3510 m, výškový rozdíl 860 m): 1. Kernén (Švýc.) 2:06,68, 2. Podborski (Kan.) 2:06,79, 3. Räber 2:07,10, 4. Müller (oba Švýc.) 2:07,22, 5. Weirather 2:07,39, 6. Spiess (oba Rak.) 2:07,85, 7. Lüscher 2:07,93, 8. Meli 2:07,97, 9. Zurbriggen (všichni Švýc.) 2:08,08, 10. Höflechner (Rak.) a Lee (Austr.) oba 2:08,23, 12. P. Mahre (USA) 2:08,31, 13. Read a McLeish (oba Kan.) oba 2:08,41, 15. Verneer (Fr.) 2:08,48. — **38. Zeman 2:12,39, 41. Soltýs 2:12,75.** Kolář závod nedokončil.

Druhý sjezd 22. ledna v Kitzbühelu (délka tratě 3510 m, výškový rozdíl 860 metrů): 1. Brooker (Kan.) 2:01,96, 2. Räber 2:02,19, 3. Read 2:02,47, 4. Müller a Meli oba 2:02,69, 6. Klammer (Rak.) 2:02,79, 7. Kernén 2:02,97, 8. Lüscher 2:03,05, 9. Podborski 2:03,20, 10. Wirnsberger (Rak.) 2:03,23, 11. Weirather 2:03,45, 12. Stock (Rak.) 2:03,57, 13. P. Mahre 2:03,58, 14. Resch (Rak.) 2:03,72, 15. Cathomen (Švýc.) 2:03,80. — **46. Soltýs 2:09,41.**

Slalom 23. ledna v Kitzbühelu (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 70, ve druhém 65 branek): 1. Stenmark (Švéd.) 1:45,43 (53,70 a 51,73), 2. Orłainsky (Rak.) 1:46,37 (54,58 a 51,79), 3. P. Mahre 1:46,56 (55,08 a 51,48), 4. Girardelli (Luc.) 1:46,98 (55,31 a 51,67), 5. De Chiesa (It.) 1:47,71 (55,37 a 52,34), 6. S. Mahre (USA) 1:48,31 (55,84 a 52,47), 7. Strand (Švéd.) 1:48,35, 8. Fontaine 1:48,58, 9. Canac (oba Fr.) 1:48,80, 10. Popangelov (Bul.) 1:49,01, 11. Vion (Fr.) 1:49,09, 12. Fjällberg (Švéd.) 1:49,27, 13. Mougell 1:49,32, 14. Bouvet (oba Fr.) 1:49,37, 15. Cerkovnik (Jug.) 1:49,38.

Sjezd 28. ledna v Sarajevu (délka tratě 3070 m, výškový rozdíl 803 m): 1. Pfaffenbichler (Rak.) 1:48,81, 2. Podborski 1:49,02, 3. Klammer 1:49,07, 4. Mair (It.) 1:49,66, 5. Read 1:49,76, 6. Lüscher 1:50,03, 7. Räber 1:50,07, 8. Wildgruber (NSR) 1:50,27, 9. Höflechner 1:50,30, 10. Meli 1:50,31, 11. Weirather 1:50,58, 12. Niederseer (Rak.) 1:50,83, 13. Resch 1:50,88, 14. Brooker 1:50,94, 15. Kernén 1:51,00. — **21. Soltýs 1:52,50.**

Obří slalom 29. ledna v Kranjské Goře (výškový rozdíl 357 m, v obou kolech

48 branek): 1. Enn (Rak.) 2:24,19, (1:13,49 a 1:10,70), 2. Julen (Švýc.) 2:24,45 (1:14,08 a 1:10,37), 3. Stenmark 2:24,89 (1:13,87 a 1:11,02), 4. Erlacher (It.) 2:24,93 (1:14,37 a 1:10,56), 5. P. Mahre 2:25,16 (1:14,40 a 1:10,76), 6. Giorgi (It.) 2:25,25 (1:14,15 a 1:11,10), 7. Lüthy 2:25,62, 8. Bürgler (oba Švýc.) 2:25,88, 9. Franko (Jug.) 2:25,90, 10. Girardelli 2:26,32, 11. Strel (Jug.) 2:26,51, 12. Sörl (Nor.) 2:26,53, 13. Križaj (Jug.) 2:26,59, 14. Orłainsky 2:26,69, 16. Wenzel (Licht.) 2:26,84.

Slalom 30. ledna v Kranjské Goře (výškový rozdíl 185 m, v obou kolech 57 branek): 1. Gruber (Rak.) 1:28,62 (45,56 a 43,06), 2. Strand 1:28,96 (44,01 a 44,95), 3. Canac 1:29,43 (45,83 a 43,60), 4. De Chiesa 1:29,77 (45,87 a 43,90), 5. Frommelt (Licht.) 1:30,14 (45,96 a 44,18), 6. Halvarsson (Švéd.) 1:31,42 (46,35 a 45,07), 7. Heidegger 1:31,62, 8. Gstrein (oba Rak.) 1:31,71, 9. Bouvet 1:32,03, 10. Beck (NSR) 1:32,14, 11. Popangelov 1:32,23, 12. Spiss (Rak.) 1:32,29, 13. Giorgi 1:32,30, 14. Skajem (Nor.) 1:32,40, 15. Cerkovnik 1:33,14.

Sjezd 5. února v St. Antonu (délka tratě 3550 m, výškový rozdíl 996 m): 1. Lüscher 2:04,22, 2. Meli 2:04,82, 3. Weirather 2:05,00, 4. Podborski 2:05,08, 5. P. Mahre 2:05,19, 6. Johnson (USA) 2:05,36, 7. Stock 2:05,53, 8. Klammer 2:05,67, 9. Wenzel 2:05,78, 10. Bürgler 2:06,18, 11. Resch 2:06,20, 12. Zurbriggen 2:06,22, 13. Makejev (SSSR) 2:06,27, 14. Höflechner 2:06,39, 15. Brooker 2:06,40.

Slalom 6. února v St. Antonu (výškový rozdíl 200 m, v prvním kole 68, ve druhém 70 branek): 1. S. Mahre 1:51,44 (53,85 a 57,59), 2. Wenzel 1:51,49 (53,60 a 57,89), 3. P. Mahre 1:51,61 (53,89 a 57,72), 4. Canac 1:51,82 (54,16 a 57,66), 5. Edalini (It.) 1:52,06 (54,24 a 57,82), 6. Frommelt 1:52,27 (54,24 a 58,03), 7. Girardelli 1:52,87, 8. Fjällberg 1:52,94, 9. Popangelov 1:53,24, 10. Gruber 1:53,27, 11. Sörl 1:53,45, 12. Wörndl (NSR) 1:53,53, 13. Kuralt (Jug.) 1:53,73, 14. Lüthy 1:53,78, 15. Skajem 1:54,09.

Kombinace sjezd a slalom v St. Antonu: 1. P. Mahre 7,26, 2. Wenzel 10,08, 3. S. Mahre 17,50, 4. Girardelli 26,21, 5. Lüscher 79,23, 6. Rambaud (Fr.) 84,88, 7. Meli 121,40, 8. Lee 135,76, 9. Bell (Brit.) 182,43, 10. Bødker (Dán.) 200,54. Bylo klasifikováno 10 závodníků.

Superobří slalom 9. února v Garmisch-Partenkirchenu (výškový rozdíl 820 m, 55 branek): 1. Lüscher 1:36,45, 2. Zurbriggen 1:36,65, 3. Enn 1:37,60, 4. Wenzel 1:37,88, 5. Strolz 1:37,89, 6. Kerschbaumer (oba Rak.) 1:37,93, 7. Lüthy 1:37,97, 8. Franko 1:38,22, 9. Girardelli 1:38,24, 10. Erlacher 1:38,35, 11. Strel a Stenmark oba 1:38,82, 13. Orłainsky 1:38,98, 14. Julen (Švýc.) 1:38,99, 15. Benedik (Jug.) 1:39,05.

Kombinace sjezd a slalom v Kitzbühelu: 1. P. Mahre 18,59, 2. Girardelli 27,89, 3. Lüscher 97,51, 4. Kernén 106,18, 5. Meli 113,90, 6. Fahner (Švýc.) 121,35, 7. Räber 126,88, 8. Soltýs 134,84, 9. Müller 185,34, 10. Goczy 227,15, 11. Völgyey (oba Mad.) 233,94. Bylo klasifikováno 11 závodníků.

Zeny

Sjezd 21. ledna v Megève (délka tratě 2060 m, výškový rozdíl 529 m): 1. Walliserová (Švýc.) 1:24,52, 2. Maricichová (USA) 1:24,71, 3. Waldmeierová (Fr.) 1:24,78, 4. Gergová (NSR) 1:25,04, 5. Gantnerová 1:25,08, 6. Agostiniová (Švýc.) 1:25,10, 7. Sorensenová (Kan.) 1:25,13, 8. Flandersová (USA) a Ederová obě 1:25,17, 10. Merleová (Fr.) 1:25,19, 11. Vitzthumová (Rak.) 1:25,21, 12. I. Eppléová (NSR) 1:25,31, 13. Chaudová (Fr.) 1:25,34, 14. Ehratová (Švýc.) a Sölknerová (Rak.) obě 1:25,41. — **32. Charvátová 1:25,98, 59. Valešová 1:28,39, 68. Medzihradská 1:29,47.**

Kombinace slalomu ve Schrunsu a prvního sjezdu v Megève: 1. Charvátová 28,11, 2. Ederová 34,44, 3. Serratová 35,94, 4. Örtliová (Švýc.) 42,25, 5. I. Eppléová 43,79, 6. Nelsonová (USA) 44,67, 7. Gutensohnová (Rak.) 52,81, 8. Haasová (Švýc.) 55,90, 9. Wieslerová (NSR) 67,38, 10. Figiniová (Švýc.) 77,07, 11. Kiehlková (NSR) 89,92, **2. Medzihradská 95,74, 13. Difantová (Fr.) 100,15.** — Bylo klasifikováno 13 závodnic.

Druhý sjezd 22. ledna v Megève (délka tratě 2060 m, výškový rozdíl 529 m): 1. Kirchlíerová (Rak.) 1:23,31, 2. Agostiniová 1:23,40, 3. Attiaová (Fr.) 1:23,69, 4. Winklerová (Rak.) 1:23,82, 5. Emoneťová (Fr.) 1:24,00, **6. Gantnerová 1:24,08, 7. Gergová, Ehratová a Sölknerová všechny 1:24,11, 10. Walliserová 1:24,13, 11. Quittetová (Fr.) 1:24,21, 12. Grahamová (Kan.) 1:24,24, 13. Chaudová 1:24,25, 14. Stotzová (NSR) 1:24,29, 15. Ederová 1:24,30. — 22. Charvátová 1:24,48, 58. Valešová 1:26,95, 73. Medzihradská 1:29,55.**

Sjezd 21. ledna v Megève (délka tratě 2060 m, výškový rozdíl 529 m): 1. Walliserová (Švýc.) 1:24,52, 2. Maricichová (USA) 1:24,71, 3. Waldmeierová (Fr.) 1:24,78, 4. Gergová (NSR) 1:25,04, **5. Gantnerová 1:25,08, 6. Agostiniová (Švýc.) 1:25,10, 7. Sorensenová (Kan.) 1:25,13, 8. Flandersová (USA) a Ederová (Rak.) obě 1:25,17, 10. Merleová (Fr.) 1:25,19, 11. Vitzthumová (Rak.) 1:26,21, 12. I. Eppléová (NSR) 1:25,31, 13. Chaudová (Fr.) 1:26,14, 14. Ehratová (Švýc.) a Sölknerová (Rak.) obě 1:26,21. — 32. Charvátová 1:25,98, 59. Valešová 1:28,39, 69. Medzihradská 1:29,47.**

Kombinace slalomu ve Schrunsu a prvního sjezdu v Megève: 1. Charvátová 28,11, 2. Ederová 34,44, 3. Serratová (Fr.) 35,94, 4. Örtliová (Švýc.) 42,25, 5. I. Eppléová 43,79, 6. Nelsonová (USA) 44,67, 7. Gutensohnová (Rak.) 52,81, 8. Haasová (Švýc.) 55,90, 9. Wieslerová (NSR) 67,38, 10. Figiniová (Švýc.) 77,07, 11. Kiehlková (NSR) 89,92, **12. Medzihradská 95,74, 13. Difantová (Fr.) 100,15.** — Bylo klasifikováno 13 závodnic.

Druhý sjezd 22. ledna v Megève (délka tratě 2060 m, výškový rozdíl 529 m): 1. Kirchlíerová (Rak.) 1:23,31, 2. Agostiniová 1:23,40, 3. Attiaová (Fr.) 1:23,69, 4. Winklerová (Rak.) 1:23,82, 5. Emoneťová (Fr.) 1:24,00, **6. Gantnerová 1:24,08, 7. Gergová, Ehratová a Sölknerová všechny 1:24,11, 10. Walliserová 1:24,13, 11. Quittetová (Fr.) 1:24,21, 12. Grahamová (Kan.) 1:24,24, 13. Chaudová 1:24,25, 14. Stotzová (NSR) 1:24,29, 15. Ederová 1:24,30. — 22. Charvátová 1:24,48, 58. Valešová 1:26,95, 73. Medzihradská 1:29,55.**

Súťačky Doris Agostiniová a Maria Walliserová sa usmievajú, pretože v letošním ročníku Světového poháru dosáhly niekoľika veľmi dobrých výsledků

Obří slalom 23. ledna v St. Gervais (výškový rozdíl 305 m, 46 branek): 1. McKinneyová 2:29,60 (1:12,28 a 1:17,32), 2. Cooperová (obě USA) 2:30,62 (1:12,92 a 1:17,70), 3. Merleová 2:30,96 (1:13,52 a 1:17,44), 4. Serratová (Fr.) 2:31,08 (1:13,35 a 1:17,73), 5. I. Eppleová 2:31,12 (1:13,07 a 1:18,05), 6. Hessová (Švýc.) 2:31,64 (1:13,07 a 1:18,57), 7. Reyová (Fr.) 2:31,65, 8. Haasová 2:31,73, 9. M. Eppleová (NSR) 2:31,94, 10. Nelsonová 2:32,07, 11. H. Wenzelová (Licht.) 2:32,30, 12. Zintlová (It.) 2:32,46, 13. Preussová (USA) 2:32,63, 14. Gergová 2:32,81, 15. Chaudová 2:33,05. — **27. Charvátová 2:34,73, 50. Gantnerová 2:38,37, 51. Valešová 2:38,81, 63. Medzihradská 2:41,95.**

Sjezd 29. ledna v Les Diablerets (délka tratě 2112 m, výškový rozdíl 505 m): 1. Agostiniová 1:24,56, 2. Kirchlervová 1:25,13, 3. Vitzthumová 1:25,44, 4. Walliserová 1:25,91, 5. Armstrongová (USA) 1:26,05, 6. Wolfová (Rak.) 1:26,14, 7. Winklerová 1:26,39, 8. Ederová 1:26,52, 9. Attiaová 1:26,80, 10. Grahamová 1:26,94, 11. Chaudová 1:26,95, 12. Sölknerová 1:26,96, 13. Nelsonová 1:27,02, 14. Sorensenová 1:27,05, 15. Gergová 1:27,06. — **50. Valešová 1:30,54, 56. Medzihradská 1:31,67, 58. Vlčková 1:33,05, 62. Mařasová 1:36,04.**

Slalom 30. ledna v Les Diablerets (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 56, ve druhém 57 branek): 1. Quarlová (It.) 1:21,72 (41,85 a 39,87), 2. H. Wenzelová 1:22,29 (41,67 a 40,62), 3. D. Tlalkaová (Pol.) 1:22,50 (41,69 a 40,81), 4. Steinerová (Rak.) 1:22,69 (42,45 a 40,24), 5. P. Wenzelová (Licht.) 1:22,72 (41,93 a 40,79), 6. McKinneyová 1:22,86 (42,27 a 40,59), 7. Kronbichlerová (Rak.) 1:23,95, 8. M. Eppleová 1:23,24, 9. Zintlová 1:23,36, 10. Pelenová (Fr.) 1:23,43, 11. Magoniová (It.) 1:23,80, 12. M. Tlalkaová (Pol.) 1:24,29, 13. Preussová 1:24,32, 14. Gergová 1:24,53, 15. M. Hessová (Švýc.) 1:24,73. — **21. Valešová 1:25,53, 37. Medzihradská 1:28,95.**

Kombinace sjezd a slalom v Les Diablerets: 1. H. Wenzelová 29,88, 2. Gergová 48,24, 3. Kirchlervová 51,69, 4. Nelsonová 54,58, 5. I. Eppleová 61,43, 6. McKinneyová 67,19, 7. Ederová 72,63, 8. Haasová 77,39, 9. Stotzová 85,13, 10. Figiniová (Švýc.) 88,05, **11. Valešová 88,88, 12. Weislerová 94,52, 13. D. Tlalkaová 98,40, 14. Twardokensová (USA) 111,08, 15. Grabowská (Pol.) 114,05.**

Sjezd 6. února v Sarajevu (délka tratě 1960 m, výškový rozdíl 547 m): 1.

Walliserová 1:19,88, 2. Kirchlervová 1:21,67, 3. Ehratová 1:21,10, **4. Charvátová 1:21,17, 5. Chaudová 1:21,26, 6. Grahamová 1:21,30, 7. Nelsonová 1:21,31, 8. Emonetová 1:21,38, 9. Gantnerová 1:21,40, 10. Agostiniová 1:21,41, 11. Sölknerová 1:21,45, 12. Warterová (Rak.) 1:21,58, 13. Flandersová 1:21,59, 14. Sorensenová 1:21,67, 15. Mösenlechnerová (NSR) 1:21,69. — **50. Valešová 1:24,65.****

Slalom 9. února v Mariboru (výškový rozdíl 182 m, v prvním kole 59, ve druhém 56 branek): 1. E. Hessová (Švýc.) 1:42,68, 2. H. Wenzelová 1:42,96, 3. Kronbichlerová 1:43,10, 4. P. Wenzelová 1:43,64, 5. Zintlová 1:44,23, 6. D. Tlalkaová 1:44,24, 7. M. Eppleová 1:44,45, 8. Grabowská 1:44,62, 9. M. Hessová (Švýc.) 1:44,63, 10. Fernandezová (Sp.) 1:45,13, 11. Kinshoferová (NSR) 1:45,46, 12. Nanzosová 1:45,64, 13. Örtliová (obě Švýc.) 1:46,00, 14. Magoniová (It.) 1:46,04, 15. Serratová 1:46,06. — **31. Vlčková 1:50,25, Charvátová závod nedokončila.**

SP SKOKANŮ

Osmý závod 15. ledna v Lake Placidu: 1. Nykänen (Fin.) 146,5 (124,5 — nový rekord můstku), 2. Kogler (Rak.) 139,1 (118,5), 3. Hastings 131,2 (115), 4. Holland (oba USA) 125,7, 5. Richards (Kan.) 117,5, 6. Zuehke (USA) 113,6, 7. Wallner (Rak.) 110,4, 8. Tomasi (It.) 109,9, 9. Collins (Kan.) 109,0, 10. Neuper (Rak.) 108,6, 11. Konopacke 107,1, 12. McGrane (oba USA) 106,8, 13. Rignoni (It.) a Schallert (Rak.) oba 105,9, 15. Braaten (Nor.) 105,5.

Devátý závod 16. ledna v Lake Placidu: 1. Nykänen 259,3 (120,5 a 108), 2. Kogler 229,6 (108 a 103), 3. Braaten 226,0 (107 a 102), 4. Richards 224,4, 5. Vettori (Rak.) 224,0, 6. Bulau (Kan.) 222,8, 7. Klausner (NSR) 215,4, 8. Rignoni 214,2, 9. Bauer (NSR) 214,1, 10. Broman (USA) 212,8, 11. Holland 211,9, 12. Wallner 210,3, 13. Tomasi 202,8, 14. Mobekk (Nor.) 200,3, 15. Collins (Kan.) 196,7.

Desátý závod 22. ledna v Thunder Bay: 1. Bulau 263,7 (91,5 a 89,5), 2. Hansson (Nor.) 256,7 (88,5 a 90), 3. Kokkonen (Fin.) 255,0 (88 a 88,5), 4. Hastings 254,6 (88,5 a 89), 5. Wallner 252,8 (91 a 86), 6. Braaten 252,4 (91 a 87), 7. Nykänen 251,8 (89,5 a 87,5), 8. Bauer 251,7 (88,5 a 87,5), 9. Holland 251,3 (89 a 88), 10. Collins 250,6 (88,5 a 86,5), 11. Vettori 250,3 (90 a 84,5), 12. Bremseth (Nor.) 247,2 (86,5 a 87), 13. Mobekk 243,7 (86,5

a 84,5), 14. Neuper 242,5 (87 a 82), 15. Sumi (Švýc.) 239,9 (86 a 84,5).

Jedenáctý závod 23. ledna v Thunder Bay: 1. Nykänen 272,0 (117 a 125,5), 2. Bulau 257,4 (113,5 a 117,5), 3. Hansson 254,3 (113 a 116,5), 4. Kogler 243,8 (109 a 113), 5. Braaten 242,6 (108 a 116), 6. Holland 237,1 (114 a 107,5), 7. Mobekk 233,6 (111,5 a 107,5), 8. Collins 231,9 (105,5 a 110,5) a Hastings 231,9 (108 a 103), 10. Neuper 229,3 (105,5 a 108), 11. Vettori 228,0 (103,5 a 111,5), 12. Bergerud (Nor.) 227,4 (105 a 108,5), 13. Bremseth 226,7 (106 a 107), 14. Korhonen (Fin.) 226,6 (108 a 106) a Tomasi 226,6 (106 a 108).

Dvanáctý závod 26. ledna ve Sv. Mořici: 1. Bulau 243,6 (90 a 89,5), 2. Bergerud 241,7 (89 a 87,5), 3. Kokkonen 241,8 (90 a 88), 4. Ruud (Nor.) 88,5 a 87,5), 5. Tepeš 238,1 (88,5 a 88,5), 6. Puikkonen (Fin.) 234,6 (86,5 a 88), 7. Findeisen (NDR) 234,2 (87 a 86), 8. Sumi 233,3 (87,5 a 86,5), 9. Bremseth 233,0 (86 a 87,5), 10. Hansson 232,8 (86,5 a 87,5), 11. Schallert 229,5 (86,5 a 87), 12. A. Hirner (Rak.) 229,3 (86,5 a 85), **13. Parma 229,0 (85 a 87), 14. Collins 228,8 (86 a 85,5), 15. Bauer 227,4 (86 a 84).** — **24. Slušný 217,9 (86 a 84), 26. Vacek 217,1 (84,5 a 82,5), 33. P. Ploc 214,4 (84,5 a 83).**

Třináctý závod 28. ledna v Gstaadu: 1. Bulau 250,3 (86,5 a 87,5), 2. Ruud 247,3 (85,5 a 85,5), 3. Vettori 246,0 (84,5 a 86), 4. Findeisen 245,1 (83 a 86), 5. Kokkonen 243,3 (84 a 84,5), 6. Bergerud 239,8 (84 a 82), 7. Hastings 238,9 (83 a 84), 8. Kogler 237,0 (83 a 82,5), 9. Puikkonen 236,5 (83 a 82,5), 10. Bremseth 235,3 (84 a 80,5), 11. Schallert 235,2 (83,5 a 82,5), 12. Sumi 233,9 (83 a 81,5), 13. Hansson 233,3 (81 a 82,5), 14. Ostwald (NDR) 233,0 (81,5 a 81,5), 15. Ulaga (Jug.) 232,8 (82 a 81,5). — **17. P. Ploc 232,2 (83 a 82), 21. Parma 228,9 (81 a 81), 29. Slušný 221,3 (80 a 81).**

Čtrnáctý závod 30. ledna v Engelbergu: 1. Bergerud 130,8 (115 m), 2. Hastings 129,3 (115), 3. Stannarius (NDR) 126,2 (113,5), 4. Boegseth (Nor.) 122,1 (112), 5. Hansson 121,4 (109), 6. Puikkonen 120,8 (110), 7. Vettori 115,6 (107), 8. Korvonen (Fin.) 115,1 (107), 9. Troen (Nor.) 112,3 (105), 10. Tepeš (Jug.) 112,2 (106), 11. Osernik (SSSR) 111,6 (107), 12. Ostwald 110,5 (103), 13. Schallert 109,9 (104), 14. Kokkonen 108,2 (103,5), 15. Weissflog (NDR) 107,7 (103,5). — **24. Vacek 102,8 (100), 27. Parma 98,5 (98), 33. P. Ploc 92,4 (94), 39. Slušný 89,4 (94).** Hodnotilo se jen jedno kolo.

SP V BEŽECKÝCH DISCIPLINÁCH

Muži

Třetí závod 10. února v Sarajevu — 15 km: 1. Zavjalov (SSSR) 44:07,0, 2. Mieto (Fin.) 44:13,0, 3. Devjatjarov (SSSR) 44:27,8, 4. Monsen (Nor.) 44:35,2, 5. Bafuk 44:36,5, 6. Nikitin (oba SSSR) 44:39,7, 7. Wassberg (Švéd.) 44:42,6, 8. Grünenfelder (Švýc.) 44:45,3, 9. Kirvesniemi (Fin.) 45:03,1, 10. Zimjatov 45:03,8, 11. Burlakov (oba SSSR) 45:13,0, 12. Wunsch (NDR) 45:15,5, 13. Pioner (It.) 45:23,0, 14. Lindvall 45:32,6, 15. Eriksen (oba Nor.) 43:33,4. — **37. Svub 46:31,2, 44. Lišičan 46:48,9, 48. Svanda 46:52,5, 53. Bečvář 47:15,3.**

Ženy

Čtvrtý závod 10. února v Sarajevu — 5 km: 1. Paulů 16:45,1, 2. Jahrenová (Nor.) 17:12,6, 3. Samakovová (SSSR) 17:13,4, 4. Pattersenová (Nor.) 17:16,1, 5. Zimjatovová 17:19,2, 6. Smetaninová 17:22,6, 7. Stěpanovová 17:30,9, 8. Zabolotská (všechny SSSR) 17:34,0, 9. Skelmeová (Nor.) 17:40,3, 10. Ljadovová 17:43,2, 12. Vašinová (obě SSSR) 17:44,4, 13. Risbyová (Švéd.) 17:45,9, 14. Hyytiäinenová (Fin.) 17:46,2, 15. Caninsová (It.) 17:48,3. — **22. Pasiřová 18:02,0, 23. Klimková 18:02,3, 35. Svobodová 18:30,3. Jeriová pro onemocnění nestartovala.**

Výroční členské schůze oddílů hodnotí masový rozvoj lyžování

Výroční členské schůze a konference lyžařských oddílů konstatují ve svých zprávách o činnosti za uplynulý rok 1982 další masový rozvoj lyžování. Přibyly desítky nově organizovaných lyžařů, ale zejména stovky těch, kteří jezdí na hory za rekreací, aby načerpali nové síly pro úspěšné plnění pracovních úkolů a vhodně strávili volný čas. Potěšitelné je další přirůstek veřejných lyžařských škol, jejich obětaví cvičitelé se starají o správnou lyžařskou výuku nejširší veřejnosti. Rozšířil se také počet náborových soutěží a závodů pro všechny ty, kteří si chtějí prověřit svou fyzickou zdatnost a pokroky ve zdokonalování techniky lyžování.

Lyžařské oddíly ve všech krajích se na výročních členských schůzích pochlubily úspěšným splněním závazků, prohloubením politicko-výchovné práce, zlepšenými podmínkami ve svých zim-

ních střediscích rozšířením ubytovacích kapacit, vybudováním nových vleků, sjezdových a běžeckých tratí. Trochu je zaskočily špatné sněhové podmínky v první části nové sezóny, které znamenaly odřeknutí mnoha hodin lyžařské výuky ve VLS, jakož i řady závodů a připravených akcí. Neovlivnily však zvýšenou aktivitu lyžařů v roce 80. výročí organizovaného lyžování v českých zemích, v přípravě krajských a svazových konferencí, jakož i VI. sjezdu ČSTV.

LYŽAŘI TJ LIPNO VYLEPSUJÍ STŘEDISKO KRAMOLÍN

Na výroční členské schůzi lyžařský oddíl TJ Lipno nad Vitavou se mohl pochlubit dalším zlepšením podmínek v zimním středisku Kramolín během loňského roku. Byla ukončena výstavba dalšího lyžařského vleku TLV 11 s kapacitou 500 osob za hodinu včetně provozních zkoušek. Na sjezdovce č. 1 — Bílá louka byla rozšířena její horní část téměř o deset metrů, zcela nově byla upravena sjezdovka č. 3, odstraněny kameny, podstatně byla rozšířena a zasetá na ní tráva. Vylepšena je i sjezdovka č. 4. V nástupním prostoru Bílá louka byla postavena srubová chata Šumavanka, v níž ve spolupráci s Českou státní pojišťovnou je umístěn servis pro seřizování vřezání a centrální pokladna pro oba vleky. Novinkou je možnost zakoupení jízdenky pro celý den, nové kryté věšáky pro odložení batohů i informační tabule. Kiosk s občerstvením bude otevřen po celý týden. Oddíl v letošním roce také zahájil lyžařskou výuku od 15. ledna vždy v sobotu a v neděli. Byla určena pro malé děti od 6 do 9 let, pro starší 10 až 14leté a pro dospělé. Poplatek za hodinu výuky je 10 Kčs. Pozoruhodné jsou plány oddílu na letošní rok. Jeho členové dokončí montáž třetího vleku Tatra-poma, výstavbou garáží pro mechanizaci a skútry, zahájí stavbu srubové chaty Liptov s kapacitou 40 lůžek, jakož i chaty Horské služby, v plánu je zřízení standardních běžeckých tratí a sjezdovky na Slunečnou.

PESTRÁ ČINNOST JISKRY DOMAŽLICE

Lyžařský oddíl Jiskry Domažlice se na výroční členské schůzi oddílu pochlubil pestrou činností. Svědčí o tom uspořádání řady závodů a soutěží, péče věnovaná výchově mládeže,

úspěšná spolupráce s patronátním podnikem KS města Domažlice, Dostou Domažlice, Svazarmem a ostatními oddíly tělovýchovné jednoty. Při budování sportovních areálů v Caparticích a na Sádce bylo v roce 1982 odpracováno více než 2500 brigádnických hodin. Dobrymi výsledky se projevuje pionýrský kroužek Eskymáci, který úspěšně soutěží o titul Vzorný kolektiv. Dalším prohloubením činnosti na všech úsecích a splněním závazku v soutěži o titul Vzorný I. stupně při všech lyžařských akcích a závodů organizovaného lyžování. -G. K.-

Z VÝROČNÝ ČLENSKÝCH SCHŮZÍ V OKRESE KOŠICE - MESTO

Na prelome rokov 1982—1983 sa v Košiciach uskutočnili výročné členské schôdze lyžiarskych oddielov Slávia Vysoká škola technická, Východoslovenské železiarne, Slávia Vysoká škola veterinárska, Vysoká vojenská škola letecká - SNP, Pozemné stavby, Metropol a Mladost Kavečany.

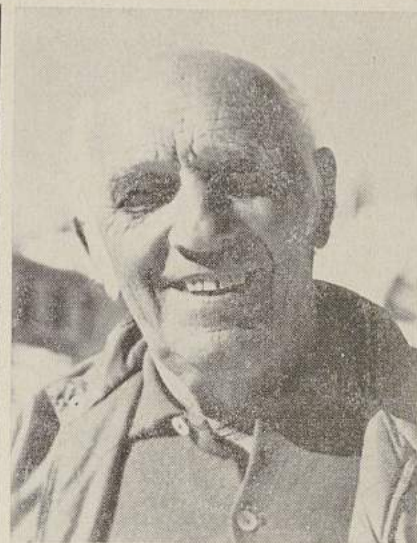
O lyžiarskych oddieloch v Košiciach možno povedať, že svoju prácu do určitej miery vyšpecifikovali — napríklad Východoslovenské železiarne sa zamerali na výstavbu lyžiarskeho areálu Kojsova Hoľa, kde dokončili už výstavbu tretieho vleku Tatra-poma, čím umožnili širokej lyžiarskej verejnosti z Košíc lyžovať za veľmi dobrých podmienok. Lyžiarsky oddiel Slávia Vysoká škola technická je zameraný na výkonnostné lyžovanie mládeže študujúcej na Vysokej škole technickej. Pretekári tohoto lyžiarskeho oddielu dosiahli veľmi dobré výsledky na MČSSR a MSSR i na EP vysokoškolákov. Novovytvorený lyžiarsky oddiel Metropol v spolupráci s lyžiarskym oddielom Mladost Kavečany za veľmi krátky čas bol schopný postaviť pre výuku mládeže vlek v Kavečanoch. Takto by bolo možné pokračovať pri hodnotení práce i ďalších lyžiarskych oddielov v Košiciach.

Veľkým úspechom je činnosť lyžiarskych oddielov vo verejných lyžiarskych školách, už tým, že v okrese Košice sú tri (VSŽ, Metropol, Mladost Kavečany) z celkového počtu sedem na Slovensku.

Úlohou lyžiarskych oddielov pred výročnými členskými schôdzami bolo prekontrolovať členské preukazy — pričom za zistil určitý pokles členstva v lyžiarskych oddieloch. Prejednali sa hlavné príčiny nedostatkov v dosahovaní lepších výsledkov v tréningovom procese, ktoré sa odrážajú na pretekoch.

Problémom vo všetkých lyžiarskych oddieloch je zabezpečovanie dobrej lyžiarskej výstroje a tiež nedostatočné finančné zabezpečenie, ktoré sa v lyžiarskych oddieloch snažia riešiť získaním finančných prostriedkov brigádnickou činnosťou.

Ing. KONRÁD KOŠTA

František Táborický - 75 let

Dlouholetý obětavý a neúnavný tělovýchovný pracovník František Táborický (Sokol Malá Strana) v minulých dnech oslavil 75. narozeniny. Nositel veřejného uznání za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy III., II. a I. stupně při všech lyžařských akcích a závodech byl vždy vzorem a dobrým rádcem svým mladším spolupracovníkům.

Jeho velkou láskou se stalo lyžování a Sokolovský a Dukelský závod branné zdatnosti. Řadu let působil jako aktivní závodník a může se pochlubit sbírkou plaket, medailí a dalších trofejí. V branných závodech startoval jako jednotlivec i člen hlídek a nejvíce si cení startu ve finále Dukelského závodu na Dukle, odkud si přivezl bronzovou medaili.

Prošel řadou funkcí od člena výboru tělovýchovné jednoty, aby později se věnoval činovnícké práci ve vyšších tělovýchovných orgánech. Byl pět let předsedou obvodní lyžařské sekce v Praze 1, stal se předsedou lyžařů DSO Spartak, věnoval se práci v komisi lyžařských rozhodčích MV Sokola, deset let pracoval ve výboru sekce lyžování ÚV ČSTV a stále působí ve sportovních technické komisi svazu. Vždy se zájmem sledoval zejména vývoj výkonnostního lyžování a výsledky lyžařské mládeže. Nechybí na žádném z významných běžeckých závodů a má mnoho dobrých přátel v lyžařských oddílech ve všech krajích republiky. Setkali jsme se s ním i na letošním mistrovství ČSSR na Malé Jizerce.

Jubilantovi přejeme do dalších let hodně zdraví, stejný elán a nadšení pro krásný lyžařský sport jako dosud.

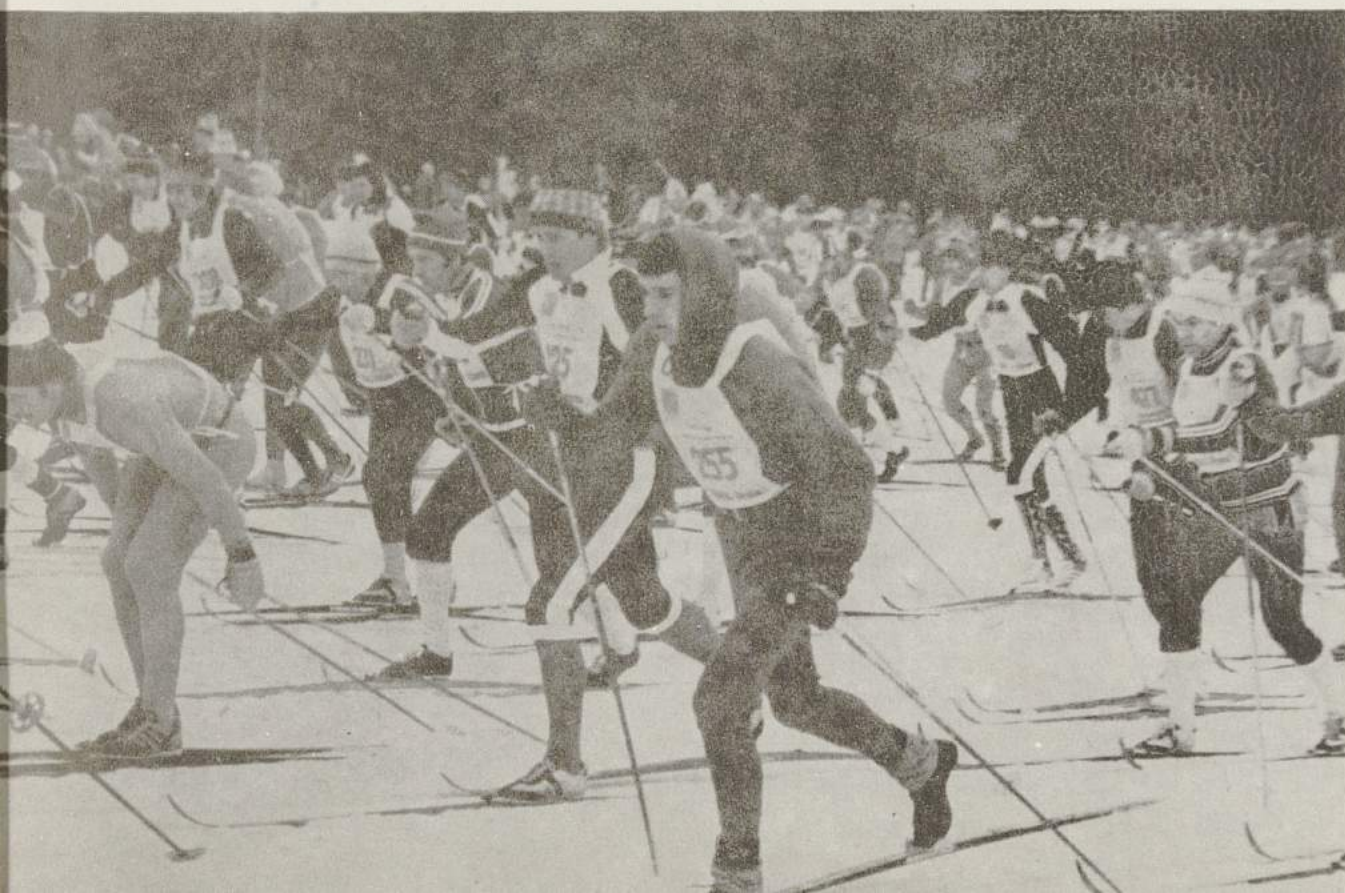
Redakce

Fotografie na titulní straně obálky Bohumil Hynek, na druhé straně Jaroslav Trousil, na třetí straně Ota Mrákota a na zadní straně obálky Ing. Juraj Bobula.

Fotografie uvnitř měsíčníku Ing. Juraj Bobula, Bořivoj Dvorský, Bohumil Hynek, Jiří Jirsa, Eudovít Letrich, Pavel Mikeska, Ota Mrákota a Jaroslav Trousil.

XVI. Jizerská padesátka

poslední lednovou neděli byla opět velkou manifestací lyžařského sportu. Více než 5000 startujících za mimořádně obtížných podmínek znovu potvrdilo zájem o tento populární závod, z něhož jsou i dva fotografické záběry. Mnozí z účastníků tentokrát běželi od startu až k „trychtýři“ pod Královkou s lyžemi v rukou, jak ukazuje náš první obrázek.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ DUBEN 1983 ♦ Kčs 3,—

4

Na prvním obrázku mistr světa 1983 v letech K. Ostwald na ramenech svých kamarádů družstva NDR, na druhém trampolinisté Lokomotivy Liberec při zpestření úvodního programu šampionátu, na třetím Krakonoš s čertem vezou 120 cm vysoký křišťálový pohár pro mistra světa

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ZÁVĚR
SVĚTOVÝCH
POHÁŘŮ 1983

TATRANSKÝ POHĀR

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE ÚSPĚŠNÝ ČS. REPREZENTANT PAVEL PLOC, KTERÝ PŘI MS 1983 V LETECH NA LYŽÍCH V HARRACHOVĚ VYTVOŘIL NOVÝ SVĚTOVÝ REKORD 181 m A VYBOJOVAL STŘÍBRNOU MEDAILI. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY MEDAILISTĚ VII. MS V LETECH, ZLEVA PAVEL PLOC (ČSSR), VÍTĚZ KLAUS OSTWALD (NDR) A TŘETÍ FIN MATTI NYKÄNEN.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 4

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS, informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkaova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. března 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Uznání obětavým organizátorům

Letošní zima, hlavně její první polovina, byla pro organizátory lyžařských závodů značně nepříznivá. Jak pamětníci, tak ani oficiální sledování počasí nemohlo uspokojit spoustu tazatelů, kdy v minulosti byl průběh zimy obdobný. Prostě si s námi lyžaři (a nejen s námi) zima pěkně zahrála.

Při organizování lyžařských závodů a různých jiných lyžařských akcí jsme již zažili ledacos, ale tak špatný průběh zimy skutečně nepamatujeme. Tím více vyniká do popředí bezmezná obětavost pracovníků lyžařských oddílů a jejich snaha záročit několikaměsíční práci věnovanou organizační přípravě lyžařských soutěží. Dělalí všechno pro to, aby soutěže zařazené do kalendáře se mohly ve většině případů konat. Není možné vyjmenovat v těchto rádcích všechny ty, kteří obětovali doslova dny a noci, aby se jejich závod — jejich akce mohla uskutečnit a aby vytvořili co nejoptimálnější podmínky pro všechny startující.

Vzpomínám těchto skutečností proto, abych jménem předsednictva českého svazu lyžování vzdal hold příkladné obětavosti, pracovitosti a nadšení všech, kteří pokládali za naprosto samozřejmé poprat se s nepřízní počasí a věnovat všechny své fyzické i morální síly pro přípravu tratí a můstek.

Za všechny ty nespočetné poradatele uvádím alespoň namátkou pracovníky z Harrachova, kteří museli třikrát navázat můstek, aby mohl být uspořádán závod Bohemia, který byl letos zařazen mezi akce Světového poháru. Obdobná situace byla i na Čuráňově a příprava tratí pro Světový pohár v běhu žen si vyžádala doslova nadlidské úsilí. O přípravě Jizerské padesátky — Memoriálu expedice Peru jsme byli informováni všemi sdělovacími prostředky včetně televize. Tak jsme mohli přímo sledovat obrovské úsilí libereckých poradců připravit trat tak, aby závod měl regulérní průběh. Odměnou jim za to byl vděk a spokojenost tisíců startujících.

Obdobně bych mohl uvádět další příklady, ať to byla příprava závodů v Lomnici nad Popelkou, kde se vynikajícím způsobem vyrovnali s nepřízní počasí při organizování „týdne“ žákovských družstev ve skoku a v závodě sdruženém, soutěže v Plavech, Tanvaldu, Skiinterkriterium v Říčkách, přebor záků v běhu ve Studenci, ve skoku v Desné atd. A takových byla celá nepřehledná řada. Extrémní povětrnostní a sněhové podmínky, které si vyžádaly obrovské úsilí organizátorů, jsou příležitostí, při které si člověk znovu uvědomuje a připomíná, že lyžování má pevné a široké zázemí a obrovský kádr dobrovolných pracovníků, kteří obětavou prací dokumentují svůj vztah k československé socialistické tělovýchově. Všem patří náš upřímný dík.

I při nepříznivém průběhu první poloviny závodního období byla účast a úroveň pořádaných lyžařských soutěží velmi dobrá. Nelze se pochopitelně zmínit o všech, ale chtěl bych se alespoň několika řádky zastavit u dvou akcí.

Na 2. ledna byla vyhlášen Den lyžařů jako součást oslav 80. výročí založení svazu lyžování. Stručný komentář byl zveřejněn ve 2. čísle našeho měsíčníku. Chtěl bych jednak ocenit práci všech lyžařských orgánů od krajských výborů svazů až po oddíly, že přípravě této nové a významné akce věnovaly takovou péči. Není jejich vinou, že ne všude dosáhli předpokládaného výsledku. Ze všech lyžařských akcí byl nejvíce nepřízní počasí postihen právě Den lyžařů. Přesto bylo dosaženo mnohde dobrých výsledků, které jsou úspěšným vkladem do budoucna.

Dále bych chtěl zveřejnit názor předsednictva VSL ČÚV ČSTV na pořádání dalších ročníků této soutěže. Jsme toho názoru, že soutěž by měla být organizována každoročně s přednostním zvýrazněním potřeby organizovat třeba akce menšího rozsahu, ale v místech bydliště nebo v jeho nejbližším okolí. Prostě akce nenáročně na organizační uspořádání a hlavně finanční náklady. Využití Dne lyžařů jako jeden z prostředků další propagace lyžování, získání nových členů do lyžařských oddílů a k případnému vyhledávání talentů mezi mládeží. Abychom předešli negativním důsledkům nepřízně počasí uvažujeme o tom, aby nebyl stanoven jediný celostátní platný termín, ale aby krajské, případně okresní lyžařské svazy rozhodly o uspořádání Dne lyžařů v nevhodnějším termínu a za optimálních sněhových podmínek. Tento námět budeme konzultovat na celostátní svazové konferenci. Uvítali bychom další náměty od pracovníků lyžařských oddílů.

V druhé polovině února, tedy v netradičním termínu, byl organizován 29. ročník závodu družstev Po hřebenech Krkonoš. Před přípravou jubilejního ročníku bych chtěl k tomuto ojedinělému závodů v celosvětovém měřítku poznačit alespoň pár vět. Posunutí termínu do února jistě závodě prospělo. Dostal z technického hlediska „lyžařštější“ charakter. Byly dobré sněhové podmínky a na trati se více využilo lyžařské techniky. Snad by se mohl termín posunout na poslední únorovou neděli. Stejně kladné stanovisko nemohu však říci ke změně tratí a k tak radikálně omezenému počtu účastníků. Závod by neměl ztratit svůj původní charakter, který je obsažen v názvu. Přenesení tratě jinam, mimo hřebeny Krkonoš, by bylo neuvážené a poškodilo by myšlenku závodu. Obavy o devastaci přírody nejsou na místě. Jeho účastníci si jsou ve většině případů vědomi také výjimečnosti a krás krkonošské přírody a chtějí přispět k její ochraně. Přesto vymezená trasa orientuje závodníky jedním směrem a nedovolí jejich rozptýl ve volné přírodě, což se mnohdy stává při neorganizovaných akcích.

To jsou skutečnosti, které mají na paměti organizátoři, kterým patří náš dík za tu nezměrnou obětavost při pořádání tak náročného závodu. Přejeme si, aby jubilejní 30. ročník proběhl za všestranně optimálních podmínek a stal se skutečnou manifestací lyžařského sportu v Krkonoších.

JIRÍ PILAŘ, předseda VSL ČÚV ČSTV

Ostwald mistrem světa v letech

Pavel Ploc vytvořil nový světový rekord 181 m a vybojoval stříbrnou medaili. — Za deště přihlíželo soutěži více než 100 000 diváků, oficiálnímu tréninku 15 000. — Uznání harrachovským pořadatelům.

První mistrovství světa v letech na lyžích na šestém vybudovaném mamutím můstku na světě v Harrachově 17.—20. března bylo velmi úspěšné po všech stránkách a přineslo nejdramatičtější průběh z dosavadních sedmi ročníků světového šampionátu v této atraktivní lyžařské disciplíně. Deštivé počasí, které provázelo mistrovství po celé tři soutěžní dny, nemohlo smazat vynikající výkony a nezapomenutelné dojmy z velkého závodu. Ještě nikdy na šampionátu „letců“ konkurence nebyla tak vyrovnaná, každý den se měnilo pořadí na vedoucích místech a průměry deseti nejlepších skokanů v každém kole v minulosti nebyly tak vysoké.

Harrachovský můstek po vyrovnání světového rekordu 176 m při prvním mezinárodním týdnu letů v roce 1980 Rakušanem Arminem Koglerem se znovu zapsal do historie zásluhou domácího čs. reprezentanta Pavla Ploce, který v prvním kole druhého dne letem 181 m překonal dosavadní rekord Koglera z roku 1981 v Oberstdorfu o jeden metr. Byl to nejhezčí dárek tohoto osmnáctiletého harrachovského skokana k jubileu 80 let organizovaného lyžování v českých zemích a obětavým technikům a pořadatelům, kteří mamutí můstek řadu dní před zahájením šampionátu připravovali a při stálém dešti v průběhu závodu všechny noci strávili při jeho úpravě. Průměr deseti nejdelších letů

oficiálního tréninku byl 163 m v prvním kole, ve druhé níkole rovněž 163 a ve třetím 155 m, první soutěžní den 166, 167 a 169 m, druhý 166, 168 a 163 m, třetí 171, 165 a 167 m. Výsledek kvalifikace tréninku v prvním kole bylo 123 m, ve druhém 123 a ve třetím 117 m, první soutěžní den 125, 126 a 127 m.

Závodům MS přihlíželi také tajemníci ÚV KSČ Miloš Jakeš a Jindřich Poledník, předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, vedoucí tajemník KV KSČ Východočeského kraje František Tesař, místopředseda vlády ČSSR Ladislav Gerle, předseda FIS Marc Hodler a další čestní hosté.

TŘÉNINK ZAČAL ČS. REKORDY

Z přihlášeného rekordního počtu reprezentantů osmnácti zemí nejdříve omluvili svou neúčast Japonci a Švédové. Nepřijel jediný přihlášený Švýcar Hansjörg Sumi a svůj start na světovém šampionátu odvolali Maďari. K oficiálnímu tréninku nastoupilo 47 skokanů ze čtrnácti států. Po nešťastném pádu Horsta Bulaua v prvním tréninkovém letu do soutěže nenastoupili ani zbývající dva Kanaďané Steve Collins a Ron Richards, na něž nehoda jejich krajana nepříjemně zapůsobila, a předčasně odjeli z Harrachova.

Již čtvrtelní oficiální trénink znamenal dvojitý překonání čs. rekordu a naznačil, že naši závodníci mají vyhlídky zasáhnout do bojů desítky nejlepších „letců“. O první příjemné překvapení se postaral v zahajovacím kole devatenáctiletý Miroslav Slušný (Dukla Banská Bystrica), který letem

170 m posunul hranici dosavadního čs. rekordu Františka Nováka o jeden metr. Ve druhém tréninkovém kole dvacetiletý frenštátský odchovanec Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) výkonem 179 m zůstal jen metr za světovým rekordem Rakušana Armina Koglera. Byl to současně nový rekord harrachovského mamutího můstku (dosud Kogler 176 m).

Pro čs. skokany byl světový šampionát vrcholem letosní sezóny a znamenal hodnotné překročení výkonnostního cíle. Naši reprezentanti se znovu proboujvali do světové špičky, o což již několik roků marně usilovali. Stříbrná medaile a světový rekord osmnáctiletého Pavla Ploce (Dukla Liberec) z Harrachova, šesté pořadí Jiřího Parmy i čtrnácté Miroslava Slušného patří k největším úspěchům čs. lyžování v jubilejním 80. roce. Pořadí se dalo dohromady reprezentativní tým složený z mladých závodníků a zúročít svědomitou přípravu, na které se podílel trenér Dalibor Motejlek i ostatní členové realizačního týmu. Vytvořil se dobrý kolektiv s předpoklady dále pokračovat v náročném nastoupené cestě. Vstup do závěrečného roku čtyřleté olympijské přípravy bude vyžadovat důsledné plnění tréninkových úkolů, hodné odříkání a využití všech dobrých zkušeností. Nesmíme zapomenout, že podobnou snahu budou mít i všichni nejvážnější soupeři našich skokanů a boje o olympijské medaile a dobré umístění na ZOH 1984 v Sarajevu budou ještě tužší.

OSTWALD POSLEDNÍ DEN VŠECHNY PŘESKOČIL

Novým mistrem světa v letech na lyžích se stal dvacetipětiletý Klaus Ostwald z Dynama Klingenthal a je druhým reprezentantem NDR, který po Hans-Georgu Aschenbachovi (2. ročník MS 1973 v Oberstdorfu) vybojoval tento cenný titul. Druhé místo patřilo Pavlu Plocovi a bronzová medaile Finu Matti Nykänenovi. O polovinu bodu zpět zůstal na čtvrtém místě Armin Kogler, který po dvou dnech měl nejlepší vyhlídky zopakovat svůj úspěch z pátého světového šampionátu 1979 v jugoslávské Planici.

Po zahajovacím soutěžním dnu se usadil na první příčce klasifikace mistr světa 1982 na velkém můstku a vítěz Světového poháru 1983 skokanů Fin Matti Nykänen před třemi reprezentanty NDR Holgerem Freitagem, Ulfem Findeisenem a Klausem Ostwaldem. Pátým a šestým místem překvapili Jugoslávci Primož Ulaga a Miran Tepeš, sedmý byl Pavel Ploc se ztrátou 21,5 bodu na vedoucího Nykänena. Spokojenost byla i s umístěním Parmy a Slušného, kteří se dělili o desáté pořadí. Rakušan Kogler, který propadl v oficiálním tréninku (skočil jen 108, 106 a 120 m), ukázal, že ve velkém závodě se dovede vzchopit a bojovat. Deváté místo při poměrně malých bodových rozdílech v le-

Nový světový rekordman Pavel Ploc se svým otcem, bývalým mnohonásobným mistrem republiky v biatlonu

tech mu dávalo možnost záužit na vedoucí pozici.

To se potvrdilo druhý den, kdy byl neúspěšnější s lety 175, 171 a 165 m. Dosud vedoucí Nykänen propadl na sobotní 17. pořadí, Freitag dokonce až na 35. Ostwald osmým místem naznačil, že se nevzdal naděje zasáhnout do bojů o medaile. Po šesti soutěžních letech byl třetí a nastupoval k závěrečnému dnu světového šampionátu s mankem 5,5 bodu na vedoucího Koglera, měl však o 1,5 b. víc než Nykänen. Pavel Ploc nadchl promočené diváky světovým rekordem 181 m v prvním kole. V sobotu byl pátý a v celkové klasifikaci po dvou dnech druhý — jen půl bodu za Koglerem. Parma po kratším letu 143 m v prvním kole ve druhém přidal dvacet metrů a ve třetím ještě devět — 172 m. S Američanem Mikem Hollandem se dělil o druhé pořadí sobotních letů a celkově byl pátý, jen 2,5 b. za Nykänem.

Závěrečný den rozhodoval o tom, kdo si z Harrachova odveze 120 cm vysoký pohár z křišťálového skla. Většina lyžařských expertů očekávala, že Kogler zopakuje svůj úspěch z IV. MS a stane na nejvyšším stupni vítězů. Byl to však Klaus Ostwald, který v neděli všechny své soupeře přeskočil. Na Nykänena získal 6 bodů a dalšího aspiranta na zlatou medaili Pavla Plocce ještě o 4,5 bodu více. Ploc sice dobře začal nejdelším letem prvního kola 176 m a v té době byl v čele soutěže. Zkušený Ostwald však prokázal dobré nervy a druhým letem 174 m prakticky rozhodl mistrovství světa. Ve třetím kole mu stačilo o 3 body méně, když Plocův výkon nebyl takový, jaký by si byl přál a ani Nykänen jej již neohrožil. Dobrou výkonnost a vyrovnanost letů opět potvrdil devatenáctiletý Rakušan Richard Schallert třetím místem v nedělních letech a pátým v celkovém pořadí, zatímco Koglerovy naděje na medaili se rozplynuly sedmým místem třetího dne a dost značnou bodovou ztrátou.

HOVOŘÍ MISTR SVĚTA

„V Harrachově se mi daří. Po úspěchu v letošním XX. ročníku Turné Bohemia jsem zde zvířtil i v mistrovství světa v letech. Je to zatím největší úspěch mé závodnické kariéry,“ prohlásil po skončení světového šampionátu Klaus Ostwald. „Na MS v letech jsme se pečlivě připravovali doma a vyplatilo se to. Mamutí můstek jsem poprvé vyzkoušel na V. MS 1979 v Planici jako předskokan, o dva roky později jsem startoval na světovém šampionátu v Oberstdorfu, kde jsem skončil desátý. Mamutí můstek v Harrachově má ideální profil, ocenění zasluhuje péče techniků, kteří jej vzorně upravili a umožnili tak hodnotné výkony všech startujících. Cením si objektivního chování diváků, kteří dovedli ocenit každý pěkný výkon.“

PŘEHLED VÝSLEDKŮ

Oficiální trénink 17. března — I. kolo (deset nejdelších letů): Findeisen (NDR) 178, Holland (USA) 175 s hrábmutím, Slušný 170, Ostwald (NDR) 163, Parma 162, Schallert (Rak.) 161, Nykänen (Fin.) 160, Klausner (NSR) a Neuper (Rak.) oba 154, Bremseth (Nor.) 151 m — Vacek 147, Mayer 126, P. Ploc 108. — II. kolo: Parma 179, Slušný 169, Findeisen 163, Freitag (NDR) a Nykänen oba 160, P. Ploc

159, Deckert (NDR) 158, Schallert 156, Ostwald a Braaten (Nor.) oba 155. — Mayer 135, Vacek 134. — III. kolo: Freitag 168, Schallert 162, Nykänen a Fijas (Pol.) oba 158, Slušný 156, Deckert a Ploc oba 151, Parma 150, Bergerud 148, Hansson (oba Nor.) 147. — Mayer 136, Vacek 121.

První soutěžní den 18. března: 1. Nykänen 367,5 (176, 168 a 176), 2. Freitag 358,0 (171, 169, 165), 3. Findeisen 352,0 (164, 171, 159), 4. Ostwald 349,5 (165, 163, 172), 5. Ulaga 347,0 (140, 165, 173), 6. Tepeš (oba Jug.) 346,5 (166, 167, 172), 7. P. Ploc 346,0 (163, 171, 165), 8. Hansson 337,0 (156, 146, 169), 9. Kogler (Rak.) 336,0 (153, 163, 164), 10. Parma 334,0 (163, 160, 154) a Slušný 334,0 (163, 162, 142), 12. Schallert 333,0 (161, 154, 165), 13. Neuper 331,0 (148, 161, 159), 14. Deckert 330,0 (153, 167, 143), 15. Holland (USA) 329,5 (160, 150, 165), 16. Fijas 326,0 (158, 154, 164), 17. Arnold (USA) 314,0 (152, 156, 153), 18. Bremseth 313,5 (145, 153, 153), 19. Colin (Fr.) 308,5 (149, 150, 155), 20. Klausner 308,0 (144, 154, 151), — 28. Mayer 289,5 (147, 141, 138).

Druhý soutěžní den 19. března: 1. Kogler 359,5 (175, 171, 165), 2. Holland 352,0 (148, 177, 163) a Parma 352,0 (143, 163, 172), 4. Schallert 351,0 (169, 160, 165), 5. P. Ploc 349,0 (181 — světový rekord, 154, 162), 6. Deckert 346,0 (159, 175, 133) a Hansson 346,0 (161, 167, 164), 8. Ostwald 340,5 (162, 168, 159), 9. Steiert (NSR) 335,5 (160, 163, 156), 10. Arnold 333,0 (161, 161, 153) a Findeisen 333,0 (164, 155, 157), 12. Fijas 330,5 (163, 154, 158) a Slušný 330,5 (155, 168, 150), 14. Bremseth 325,0 (160, 152, 152), 15. Bögsseth (Nor.) 323,0 (154, 132, 156), 16. Tepeš 322,0 (158, 153, 156), 17. Nykänen 321,0 (159, 155, 151), 18. Neuper 320,0 (145, 148, 163), 19. Steiner (Rak.) 318,5 (153, 151, 158), 20. Prokopenko (SSSR) 317,5 (156, 149, 151). — 33. Mayer 283,5 (128, 139, 140).

Třetí soutěžní den 30. března: 1. Ostwald 361,0 (170, 174, 167), 2. Nykänen 355,0 (174, 163, 171), 3. Schallert 354,0 (171, 156, 172), 4. P. Ploc 350,5 (176, 162, 158), 5. Hansson 349,5 (169, 169, 163), 6. Parma 348,5 (168, 164, 153), 7. Kogler 347,5 (172, 156, 165), 8. Neuper 341,5 (159, 164, 162), 9. Freitag 340,0 (148, 156, 167), 10. Tepeš 339,5 (166, 160, 168), 11. Fijas 339,0 (168, 163, 160), 12. Bremseth 334,5 (167, 156, 156), 13. Deckert 329,5 (154, 161, 155), 14. Holland 327,0 (163, 158, 143), 15. Prokopenko 326,5 (153, 159, 156), 16. Slušný 325,5 (161, 156, 159) a Findeisen 325,5 (161, 155, 152), 18. Steiert 324,5 (151, 162, 150), 19. Klausner 319,0 (144, 155, 154), 20. Bögsseth 316,0 (146, 125, 166). — 35. Mayer 239,0 (111, 120, 129).

Konečné pořadí VII. MS v letech: 1. Ostwald 1051,0 b. (165, 172, 162, 168, 174, 167), 2. P. Ploc 1045,5 (163, 171, 181, 152, 176, 162), 3. Nykänen 1043,5 (176, 176, 159, 151, 174, 171), 4. Kogler 1043,0 (163, 164, 175, 171, 172, 165), 5. Schallert 1038,0 (161, 165, 169, 165, 171, 172), 6. Parma 1034,5 (163, 160, 163, 172, 168, 164), 7. Hansson 1032,5 (156, 169, 167, 164, 169, 163), 8. Findeisen 1010,5 (164, 171, 164, 157, 161, 155), 9. Holland 1008,5 (160, 165, 177, 163, 163, 158), 10. Tepeš 1008,0 (166, 172, 158, 156, 166, 168), 11. Deckert 1005,5 (153, 167, 159, 175, 161, 155), 12. Fijas 995,5 (158, 164, 163, 158, 168, 163), 13. Neuper 992,5 (161, 159, 145, 163, 164, 162), 14. Slušný 990,0 (163, 162, 155, 168, 161, 159), 15. Freitag 980,0 (171, 169, 133, 153, 156, 167), 16. Bremseth 973,0 (153, 153, 160, 152, 167, 156), 17. Steiert 946,0 (145, 143, 160, 163, 162, 150), 18. Prokopenko 941,0 (148, 147, 156, 151, 159, 156), 19. Bögsseth 938,5 (152, 143, 154, 156, 146, 166), 20. Klausner 936,5 (154, 151, 153, 148, 155, 154). — 34. Mayer 812,0 (147, 141, 139, 140, 120, 129). — Kromě Bulaua se v tréninku zranil Jens Weissflog (NDR), který závodům přihlížel jako divák, druhý soutěžní den si zlomil lýtkovou kost při druhém letu Nor Steinar Braaten a šampionát nedokončil.

JAROSLAV TROUSIL

Blahopřání k padesátinám

Předseda ústředního výboru Československého svazu tělesné výchovy Antonín Himl oslavil 23. března padesátiny.

Soudruh Antonín Himl je členem ÚV KSČ a jeho komise mládeže, členem předsednictva ÚV NF ČSSR, poslancem Sněmovny národů a členem předsednictva Federálního shromáždění, místopředsedou výboru vlády ČSSR pro tělesnou výchovu a sport. Je nositelem státního vyznamenání Řádu práce.

Narodil se v Březnici na Příbramsku a od mládí má vřelý vztah k tělesné výchově. Hrál aktivně kopanou, košíkovou, stolní tenis, hokej a i v současné době si najde čas na tenis a lyžování.

Od roku 1951 s. Antonín Himl do roku 1971 působil v mnoha funkcích od okresního výboru ČSM v Chebu až po předsedu ČÚV SSM. V tomto období také absolvoval jednoroční komsomolskou školu a v letech 1967 až 1970 i vysokou politickou školu v Moskvě.

Soudruh Antonín Himl má mimořádný vztah k lyžařskému sportu. Dokázal to znovu letos v lednu, kdy se zúčastnil Světového poháru žen na Zadově. Při této příležitosti besedoval s vedoucími činovníky předsednictva výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV a našimi úspěšnými běžkyněmi o perspektivách i problémech čs. lyžování. Přijal také předsedu Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Marca Hodlera při jeho poslední návštěvě v ČSSR.

Přejeme s. Antonínu Himlovi do dalších let mnoho tvůrčích sil, pevné zdraví, elán a životní optimismus do dalších náročných úkolů, které ČSTV při uskutečňování linie XVI. sjezdu KSČ čekají.

Sarajevo 1983 klasiků - I.

Jaké vlastně bylo? — Krásné, velmi složité a úspěšné.

Předolympijské soutěže v jugoslávském Sarajevu byly výkonnostním vrcholem našich lyžařů (kromě skokanů, kteří měli ještě MS v letech na lyžích v Harrachově). Při vlastní zkoušce šlo především o seznámení s podmínkami, sportovišti, organizací a pochopitelně sněhovými a povětrnostními poměry. Dále pak, a to bylo z hlediska problémů minulých let zvláště důležité o zaměření sportovní formy právě na předolympijské závody 1983. Kromě toho bylo potřeba vyzkoušet práci realizačního týmu v celé šíři.

Je potřeba konstatovat, že předolympijská zkouška splnila poslání — s tak proměnlivým počasím jsme se prakticky ještě nesetkali.

Cestu do Sarajeva na závody v klasických disciplínách jsme absolvovali autobusem — i při některých obtížích (pozdní výjezd, snůh na maďarských silnicích, opravy topení) se ukázaly výhody tohoto dopravního prostředku. Při cestování na ZOH 1984 se cesta bude zřejmě řešit obdobným způsobem.

Ubytování bylo náhradní ve městě a tak bylo nutno dojíždět 35 km, tzn. 50—60 minut. Tato skutečnost byla velmi zatěžující a značně komplikovala celou situaci. Při vlastních ZOH budou běžci a běžkyně bydlet v novém hotelu na Igmanu.

Sportoviště: areál Veliko Polje na Igmanu je velmi pěkný, běžecké tratě náročné, členité, svým pojetím moderní. Vlastní stadión je řešen vkusně, prakticky a umožňuje dobrý kontakt servisu a doprovodu se soutěžícími.

Pro informaci uvádím parametry běžeckých tratí. Start i cíl je v nadmořské výšce 1183 m.

	MT	MM	HD
5 km žen	173	30	53
10 km ženy	311	57	120
4x5 km ženy	144	28	86
15 km muži	516	68	132
30 km muži	831	68	132
4x10 km muži	343	68	120

Tratě jsou dostatečně široké, obsahují krátké prudké výstupy i sjezdy, rovinky, prostě vše, co má skutečně dobrá trať obsahovat.

Mazání a šatny jsou řešeny ve vytápěných buňkách, k dispozici byly i tréninkové stopy.

Zcela zvláštní kapitolou všech soutěží, ale zvláště běžeckých, bylo počasí a jeho změny.

Jedna z budov budoucí olympijské vesnice s velkým olympijským maskotem — vůčkem

10. 2. — 5 km ženy — 10.00 hod. — slunečno, teplota vzduchu +5 °C, teplota sněhu 0,0 °C, vítr 2,8 m/s
15 km muži — 12.00 hod. — slunečno, teplota vzduchu +6,2 °C, teplota sněhu 0,1 °C, vítr 2,8 m/s
12. 2. — 10 km ženy — 10.00 hod. — sněžení, teplota vzduchu 0,0 °C, teplota sněhu 0,0 °C, vítr 3,0 m/s
30 km muži — 12.00 hod., ačkoliv se v protokolech uvádí slunečno, tak to bylo pouze na počátku, pak přišlo prudké sněžení, teplota vzduchu +1,2 °C, sněhu 0,0 °C, vítr 3,2 m/s
13. 2. — 3x5 km ženy — 9.30 hod. — zataženo, vzduch -2,0 °C, snůh -1,2 °C, vítr 0,0 m/s
3x10 km ženy — 11.30 hod. — slunečno, vzduch +3,0 °C, snůh -0,2 °C, vítr 2,3 m/s

Z tohoto přehledu dostatečně vyplývají zvláštnosti počasí, teploty vzduchu i sněhu a jejich změny.

Skokanské můstky jsou umístěny rovněž na Igmanu, asi 3 km od běžeckých tratí v areálu Malo Polje, areál působí velmi pěkným dojmem, můstky jsou moderní a mají následující parametry:

	P 70	P 90
orientace	sever	sever
vrchol náj. věže	1280 m	1340 m
nadm. výška dojezdu	1150 m	1150 m
kritický bod	90 m	110 m
nejdelší skok	92 m	112 m
H : N	0,50	0,51
sklon		
doskočiště	35°50-36°30	36°30-37°30
sklon skoku	10-11°	11-12°
rychlost na stole	25,0 m/s	28,0 m/s

I zde hrálo počasí svojí roli, především vítr a sněžení. Soutěž na můstku P 70 m musela být několikrát přerušována. Na můstku P 90 m se prakticky nedalo trénovat a tak v neděli v 10 hod. byly zahájeny tréninkové skoky a druhé kolo se pro jistotu bodovalo. Při odpolední soutěži pak bylo dvakrát zrušeno první kolo.

ÚČAST A SOUTĚŽE

Běhy žen — vzhledem k tomu, že běžecké soutěže byly součástí Světového poháru, na sarajevských tratích

startovala prakticky celá světová špička.

V závodě na 5 km bylo konkrétně přihlášeno 74 žen (na MS 1982 60 běžkyň) — např. 7 Norek, 9 sovětských reprezentantek atd., celkem závodnice z 18 zemí.

V běhu na 10 km bylo přihlášeno 66 lyžařek. Odpočívaly nejlepší Norky. Na start štafet nastoupilo celkem 17 reprezentačních družstev (tři SSSR) a jedno kombinované.

Suverénně nejlepší běžkyně byla Blanka Paulů, vítězka závodu na 5 i 10 km s neobvykle velkým náskokem — na 5 km 27,5 s před Norkou Jahrenovou a na 10 km o 43,5 s před Šamakovou (SSSR). (Na MS 1982 v Oslu zvítězila Aunliová na 10 km před Riihivuoriou o 20,6 s a na 5 km o 5,4 s.)

Celkově se dá říci, že útok „zbytku světa“ na pozice Norek se podařil. Nebyly tak suverénní, i když štafetu vyhrály s přehledem o 35,6 s. V běhu na 5 km se umístily na 2., 4., 6., 10., 18., 20. a 25. místě. Pozitivně překvapily sovětské běžkyně — především jako celek a v závodě na 5 km dobehly na 3., 5., 7., 8., 9., 12., 13., 17. a 27. pořadí. V obou případech toto umístění svědčí o velké vyrovnanosti členek reprezentace obou zemí a o jejich velmi silném postavení. V běhu na 5 km se do 10. místa umístily lyžařky těchto zemí: ČSSR 1, Norsko 4, SSSR 5.

Nepřesvědčily finské běžkyně, i když ve štafetě zajely velmi dobře, zklamaly Švédky, naopak v dobrém světle se ukázaly Švýcarky, dvě závodnice NDR v běhu na 10 km Noacková a Rohrmannová.

Průměrná rychlost vítězky běhu na 5 km B. Paulů byla 4,97 m/s, na 10 km 4,89 m/s a vítězné štafety Norska 4,94 m/s [nejrychlejší na třetím úseku Pettersenová 5,13 m/s].

Přehled výsledků čs. běžkyň:

	5 km	
	umíst.	ztráta
Paulů	1.	—
Jeriová	nestart.	
Pasiárová	23.	1:16,9
Svobodová	36.	1:44,2
Klimková	24.	1:17,2

10 km		3x5 km
umíst.	ztráta	pořadí na úseku
1.	—	2.
7.	1:23,0	8.
11.	1:53,5	8.
16.	2:18,0	8. v komb.
32.	3:56,0	9. v komb.

Je možno konstatovat, že družstvo jako celek obstálo, především zásluhou vynikajících výkonů B. Paulů, kterou soutěž zastihla v dobrém zdravotním stavu, psychické pohodě a výborné fyzické formě. Výkon Květy Jeriové na 10 km po onemocnění zaslouží ocenění.

BĚHY MUŽŮ

Rovněž v běžeckých soutěžích mužů nastoupila celá světová špička. Ukázalo se jako velmi správné, že běžecká komise FIS zařadila do Sarajeva Světový pohár (a dokonce 30 km bylo náhradou za odřeknutou soutěž v La Bresse).

V běhu na 15 km bylo přihlášeno 103 mužů z 22 zemí (9 SSSR, 7 Norsko atd.), v běhu na 30 km dokončilo závod 70 lyžařů, pět na start nenastoupilo, 14 závod nedokončilo a řada byla diskvalifikována pro výměnu jedné nebo dokonce obou lyží (a to si ještě rozhodli určený v cíli pro záznam značení lyží během závodu odskočil). Na start štafet nastoupilo celkem 23 družstev.

Muži se o pořadí na obou tratích podělili a neměli takového suveréna jako B. Paulů, ale byla to v podstatě stejná situace jako na MS 1982 v Oslu.

Vítěz běhu na 15 km Alexandr Zavjalov byl čtrnáctý na 30 km a zajel celkově druhý nejlepší čas na třetím úseku ve štafetách. Juha Mieto, druhý na 15 km byl 47. na 30 km (vzpomeňte si na závod na 50 km v Lahti 1978, kde Mieto skončil jako národní hrdina 44. — tedy poslední) a zajel až 15. čas na třetím úseku štafet. M. Deviatjarov (SSSR) — třetí na 15 km, desátý na 30 km, měl pátý čas na druhém úseku štafet.

Jedinečným a pro všechny deklasujícím způsobem zvítězil v běhu na 30 km Američan Bill Koch. Časový rozdíl od Nora L. E. Eriksena 2:00,3

min. je téměř neuvěřitelný i když šlo o mimořádně extrémní podmínky (na MS 1982 v Oslu by to bylo 12. až 13. místo). Nadrážkované lyže byly zřejmě velmi dobré — viz umístění dalších běžců USA. Koch zvítězil na 30 km, byl 35. na 15 km a ve štafetách nestartoval. L. E. Eriksen skončil druhý na 30 km, patnáctý na 15 km a zaběhl šestý čas na druhém úseku štafet. J. Borodavko (SSSR) byl třetí na 30 km, 34. na 15 km a znamenal dvanáctý čas na prvním úseku štafet.

Zcela zvláštní průběh měla soutěž štafet, v níž družstvo SSSR II. ve složení Burlakov, Nikitin a Zimjatov vedlo suverénně od startu až do cíle, na druhém místě skončila štafeta SSSR I.

Sovětská běžci se vůbec představili jako velmi silný a vyrovnaný kolektiv, zejména v běhu na 15 km, v němž obsadili 1., 3., 5., 6., 10., 11., 21., 34. a 45. místo, na 30 km 3., 10., 13., 14., 36. a 42. pořadí. Za výsledky z MS 1982 v Oslu zůstali Norové. Na 15 km skončili na 4., 14., 15., 24., 27., 33. a 40. místě, na 30 km na 2., 6., 9., 16. a 18. místě, ve štafetě ve složení Lindvall, Eriksen, Bra obsadili až 8. místo — 10 sekund za ČSSR.

Podobně byli zklamáni Finové. V závodě na 15 km — 2., 9., 18., 23. a 29. místo, na 30 km — 21., 29. a 47. pořadí, ve štafetě 13. místo. Švédové na 15 km skončili 7., 19., 25., 32., 41. a 52., na 30 km 17., 24., 26., 28., 31., 43., ale byli třetí ve štafetě. Dařilo se Italům, kteří obsadili 4. a 5. místo na 30 km a byli čtvrtí ve štafetě.

Průměrná rychlost vítěze běhu na 15 km byla 5,67 m/s, na 30 km 5,56 m/s a vítěze štafetového běhu 5,69 m/s (nejrychlejší úsek Zimjatov 5,78 m/s).

Přehled výsledků čs. běžců:

	15 km	
	umíst.	ztráta
Švub	37.	2:21,5
Bečvář	54.	3:08,3
Lišičan	44.	2:41,9
Švanda	46.	2:45,4

30 km		Štafeta
umíst.	ztráta	čas na úseku
55.	17:51,2	9.
nedokonč.		3.
44.	12:48,6	diskv. nestart.
15.	5:04,8	10.

Celkově je možno konstatovat, že družstvo jako celek nesplnilo očekávání. K negativům letošní sezóny patří skutečnost, že většina soutěží Světového poháru (Davos, Reit im Winkl, Sarajevo 30 km) se jela za mimořádných podmínek. S těmi se naši běžci nedokázali vyrovnat. Relativně dobré umístění i výkony ve štafetě — celkově 7. místo — první úsek Švanda 10. čas, ztráta 1:09,2 min., druhý úsek Bečvář 3. čas — 15,2 s, třetí úsek Švub 9. čas — 1:21,4 min., ztráta za prvním družstvem — 2:45,8 min. Je potřeba potvrdit výsledky v individuálních soutěžích. Z tohoto hlediska můžeme vyslovit určité uspokojení s 15. místem L. Švandy na 30 km.

Na základě dosažených výsledků mají ženy olympijskou přípravu zajištěnou. Jde proto o zajištění klidné, lépe řečeno nerušené přípravy, plně motivované a zaměřené k ZOH 1984.

Muži nepřesvědčili — zatím se uvažuje o individuální přípravě. Mají však ještě možnost dokázat, že udělali výkonnostní pokrok a že mají předpoklady se dále zlepšovat.

Pokračování příště — skoky, závod s družstvy, celkové závěry a poučení z předolympijských soutěží 1983.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

10 km ženy: 1. Paulů 34:03,9, 2. Samakovová (SSSR) 34:47,4, 3. Noacková (NDR) 35:00,2, 4. Skeimeová (Nor.) 35:09,5, 5. Rohrmannová (NDR) 35:26,7, 6. Hämmäläinenová (Fin.) 35:26,9, 7. Jeriová 35:29,4, 8. Shirley Firthová (Kan.) 35:36,8, 9. Smetaninová (SSSR) 35:41,9, 10. Caninová (It.) 35:45,3, 11. Pasiárová 35:57,4. — 16. Svobodová 36:21,9, 32. Klimková 38:00,6.

3x5 km ženy: 1. Norsko (Myrmalová, Jahrenová, Pettersenová) 50:35,4, 2. SSSR (Zimjatovová, Ljadovová, Zabolotská) 51:11,0, 3. ČSSR (Pasiárová, Paulů, Jeriová) 51:15,0, 4. Finsko 51:26,0, 5. Švýcarsko 51:31,4, 6. SSSR III. 51:35,5.

3x10 km muži: 1. SSSR II. (Burlakov, Nikitin, Zimjatov) 1:28:23,3, 2. SSSR I. (Baťuk, Deviatjarov, Zavjalov) 1:29:20,2, 3. Švédsko (Kohlberg, Svan, Wassberg) 1:29:20,2, 4. Itálie I. 1:29:21,8, 5. NDR 1:30:18,2, 6. Švýcarsko 1:30:29,8, 7. ČSSR (Švanda, Bečvář, Švub) 1:30:42,8.

Výsledky závodů SP 5 km žen a 15 km mužů v Sarajevu byly uveřejněny v 3. čísle Lyžařství na str. 15, SP 30 km mužů jsou v tomto čísle na str. 16 v přehledu výsledků Světových pohárů.

● Pěkným dárkem k jubileu 80 let organizovaného lyžování v českých zemích bylo druhou březnovou nedělí slavnostní otevření lyžařského muzea v Jilemnici. Zatím milovníci tohoto krásného zimního sportu mohou zhlédnout expozici Počátky lyžování v českých zemích od roku 1914. Je v ní zajímavým způsobem zachycen vývoj lyží a lyžování, jehož počátky jsou spojeny s Krkonošemi. Vždyť lyžování přispělo k objevení přírodních krás nejvyšších českých hor, které se staly nejvýznamnějším střediskem tohoto zimního sportu, turistiky a rekreace.

Při předolympijských závodech bylo na sportovištích rušno, ale mnohem větší nával bude příští rok při ZOH

Čo nového vo FIS?

Pomerne je toho pred blížiacim sa kongresom FIS v Sydney dosť. Ale v tomto krátkom článku sa budem zaoberať len tými najdôležitejšími novotami.

MAJSTROVSTVÁ SVETA 1982

Všetky boli usporiadané na vysokej technickej a organizátorskej úrovni. A predsa jedny z nich — klasické v Oslo mali dozvuky ešte aj na decembrovom zasadnutí predsedníctva FIS v Ríme. Prerokoval sa ohsiahly protest Rakúskeho lyžiarskeho zväzu proti pretekom v skoku na veľkom mostíku. A právom. Všetcí vieme, že nebolo všetko v poriadku. A záver: prísne dodržiavať platné pravidlá a plánovať skoky v prvých dňoch MS, aby bolo ešte času k zmenám.

BUDÚCE MAJSTROVSTVÁ SVETA

S napätím sa očakáva hlasovanie o zmene cyklu MS v budúcnosti. Zdalo by sa, že by napätie vlastne nemalo byť, pretože je o všetkom rozhodnuté. Ešte nie. Ale je viac ako isté, že sa definitívne rozhodne na kongrese v Sydney. Okrem iných dôvodov pristupuje jeden naozaj vážny. Kandidátov na usporiadanie MS je toľko, ako ich nebolo nikdy v histórii. Zopakujme si ich:

Klasické disciplíny: Seefeld - Rakúsko, Oberstdorf - NSR, Autrans - Francúzsko, Moskva - ZSSR a Falun - Švédsko.

Zjazdové disciplíny: Borovec - Bulharsko, Jasná - ČSSR, Valtelina - Taliansko, Kranjská Gora - Juhoslávia, Åre - Švédsko, Crans Montana - Švajčiarsko, Aspen - USA a Briançonnais - Francúzsko.

Teda 5 kandidátov na klasické disciplíny a rekordný počet 8 pre zjazdové disciplíny. Zatipujeme si ako to dopadne? Skúsme. Ak vychádzam z toho, že sa budú ako „hotová“ vec voliť kandidáti na rok 1985 a 1987, tak si myslím, že najväčšie šance u klasických disciplín majú pre rok 1985 Oberstdorf a Seefeld a pre rok 1987 Moskva. A u zjazdových — tam by mala byť „tutovým“ kandidátom Valtelina pre rok 1985 a o rok 1987 sa už môže rozpútať aj „boj“. Treba priznať, že „morálnu“ prednosť majú Briançonnais a Crans Montana a hneď za nimi alebo s nimi by mala byť naša Jasná. Skoda len, že si 3 socialistické štáty robia „konkurenciu“, tým len, dôjde k zbytočnému rozdrobeniu hlasov. Veď napr. Juhoslávia, ktorá má ZOH v Sarajeve, iste nedostane MS v Kranjskej Gore. Ale táto chce byť zrejme „v poradí“. Bude sa totiž už tretí raz uchádzať o MS. Hlasovanie o Jasnej okrem iných okolností môže ovplyvniť napr. aj pridelenie klasických MS do Moskvy, alebo konkurencia Borovca alebo už uvažované pri-

delenie Majstrovstiev sveta juniorov do Jasnej v roku 1985. Ale o všetkom sa napokon rozhodne v piatok 13. mája 1983 v hoteli Hilton v Sydney.

REKLÁMA

Sú s ňou [a zrejme budú] žiaľ v dôsledku komercializácie aj v lyžovaní) aj v budúcnosti problémy. Stretávajú sa totiž záujmy výrobcov lyžiarskej výstroje a výstroje a televíznych spoločností. Výrobcovia sú agresívnejší a preto televízia prechádza do útoku, zrejme podľa sloganu, že najlepšia obrana je útok. Doterajšie veľkosti v dĺžkových alebo výškových cm sa menia napr. u rukavíc a okuliarov na 6 cm². Pretekárom u všetkých disciplín sa zakazuje dať si dole lyže ihneď za cieľom a ukazovať ich v televízii, ako sme to donedávna boli svedkami najmä u zjazdárov. Musia cieľovú plochu opustiť na lyžiach a nie s lyžami v ruke. Po dlhých rokoch sa podarilo prehovoriť televíziu, aby súhlasila s umiestnením 8 m dlhých 4 transparentov na zjazdovej trati. Nesmie sa ovsšem na nich propagovať alkohol alebo cigarety resp. medikamenty.

„PROFESIONALIZMUS“ V LYŽOVANÍ KONČÍ?

Všetci vieme, že najmenej poloprofesionáli u zjazdárov boli Stenmark, Wenzelová a niekoľko ďalších predovšetkým švajčiarskych zjazdárov. Boli to tzv. držiteľia B-licencií, ktorí mohli štartovať na MS, ale nie na ZOH, pokiaľ brali za svoje štarty peniaze. Švédsky a lichtenštejnsky lyžiarsky zväz požiadali o reamaterizáciu Stenmarka a Wenzelovej. Diskusia v tomto smere bola veľmi bohatá na predsedníctve FIS a názor nebol jednotný. Nakoniec bola prijatá väčšinou hlasov rezolúcia, ktorej obsah je asi tento:

1. Predsedníctvo FIS sa rozhodlo navrhnúť kongresu FIS v Sydney a MOV, aby zostali v platnosti doterajšie amatérske pravidlá FIS s tými zmenami:
 - a) zrušuje sa pravidlo 212.3, t. j. tzv. B-licencia,
 - b) menia sa niektoré veci pokiaľ ide o reklamné označenie na výstroji.
2. Lyžiari, ktorí v minulosti vlastnili B-licenciu a chcú v jej rámci jazdiť v budúcnosti, môžu tak urobiť.
3. Pretekári Stenmark a Wenzelová, ktorí vlastnia B-licenciu, t. č. môžu si zvoliť:
 - a) buď si ponechať B-licenciu a teda ako predtým sa zúčastníť všetkých FIS pretekov,
 - b) alebo zrušia všetky svoje doterajšie „obchodné“ zmluvy a postúpia tieto do poolu svojho lyžiarskeho zväzu.
4. V prípade ad b) predloží FIS všetky faktá MOV a tento rozhodne o možnosti štartu Stenmarka a Wenzelovej v Sarajeve.

ZDRUŽENÁRI ZATIAĽ NECHCÚ SVETOVÝ POHÁR

Združenári zatiaľ nechcú svoj Svetový pohár ako ho už majú všetky ostatné lyžiarske disciplíny. Predsedníctvo FIS zatiaľ súhlasilo, aby sa vydával každoročne svetový rebríček najlepších združenárov. Pro sezónu

1982—1983 sa do poradia započítajú 3 najlepšie výsledky. Do tohoto poradia sa môžu započítať len výsledky umiestnených medzi prvými 15 v poradí svetového rebríčka. Pre sezónu 1982—1983 za týchto 15 uvažuje prvých 15 pretekárov na MS v Oslo. Do poradia sa započítava 1 pretek, ktorý sa organizuje v decembri, 4 v januári, 3 vo februári a 4 v marci teda spolu 12 pretekov. Vyhodnocovať sa bude aj poradie národov a to 3 najlepšie individuálne výsledky a 2 výsledky družstiev. Medzi 12 pretekmi je aj Tatranský pohár, ktorý sa pôjde podľa Gundersenovej metódy.

NIEKOLKO ZAUJÍMAVOSTÍ

Veľké rýchlosti dosahované pri zjazdových pretekoch si vyžiadali uskutočnenie celého radu bezpečnostných opatrení. Ako sa tieto bezpečnostné opatrenia dodržia, to má skontrolovať bezpečnostný expert FIS, ktorého menuje komisia zjazdového lyžovania alebo predsedníctvo FIS. V záujme jeho nezávislého rozhodovania, ktoré bude mnoho razy v rozpore s organizačným výborom pretekov (financie), bolo rozhodnuté, že jeho cestovné a pobytové náklady bude hradit FIS, aby nebol odvislý od organizátorov.

Nová formula Svetového pohára v zjazdových disciplínach navrhnutá predsedom Serge Langom narazila na „masový“ odpor. A tak táto nová formula, ktorá mala platiť už v tejto zime, bola „zmietnutá“ zo stola a komisia Svetového pohára má pre kongres FIS vypracovať nový návrh. V sezóne 1982—1983 sa teda ide podľa doterajších pravidiel.

Predsedníctvo FIS sa rozhodlo vymenovať za svojho tlačového šéfa Lelio Rigassioho, býv. televízneho komentátora švajčiarskej televízie. Bude členom generálneho sekretariátu. Súčasne sa stal tajomníkom publikačnej komisie.

V súlade so zámermi sa presťahuje sekretariát FIS z doterajších priestorov, ktoré poskytoval prezident FIS vo svojej advokátskej kancelárii v Berne do Gümlingen pri Berne. Nová adresa sekretariátu FIS od 15. marca 1983 bude: International Ski Federation, Worbstrasse 210 CH - 3073 Gümlingen bei Bern, telef. /31/52 58 15, telex 33 522 fis ch. V tejto novej kancelárii resp. lepšie povedané v priestoroch FIS sa bude zriaďovať aj archív FIS. A v tejto práci bude pomáhať znalec čs. lyžovania, ale aj medzinárodného lyžovania dr. Otto Kulhánek v osobitnej pracovnej skupine.

Toľkoto o najnovších novotách vo FIS. Ale tie hlavné sa odohrajú na kongrese v Sydney v máji 1983. Bude to najmä veľa novôt v pravidlách a o tých poinformujeme po jeho uskutočnení v obsiahlejšom článku.

JÁN MRÁZ

predseda medzinárodnej komisie
VZL ÚV ČSTV
a člen predsedníctva FIS

Ako sa vyučuje lyžovanie vo svete

Medzinárodný kongres o vyučovaní lyžovania INTERSKI 1983 uskutočnil sa v krásnom prostredí Dolomitov v Sextenu v Taliansku. Rekordná účasť 28 štátov potvrdila neustále narastajúci záujem o lyžovanie a jeho výučbu vo svete.

Oboznamovanie sa s teóriou a praxou výučby sa uskutočňovalo, podobne ako na predchádzajúcich kongresoch, formou prednášok a praktických ukážok. Celkove predviedlo ukážky a k nim prednieslo referáty 16 národných delegácií. Medzi nimi aj Poľsko a Juhoslávia.

V prednáškach zaoberali sa jednotlivé delegácie obyčajne výberom a zdôraznením dôležitých problémov teórie a metodiky lyžovania. Preto k získaniu konkrétnejšej predstavy o lyžiarskej výučbe v jednotlivých štátoch lepšie poslúži oboznámenie sa s praktickými ukázkami výučby ako boli predvedené na svahu štadióna v Sextene.

Ak by sme na základe nich chceli stručne charakterizovať obsah a zameranie výučby v zjazdovom lyžovaní a vo svete tak možno povedať, že to bola snaha riešiť problematiku osvojenia si pohybu na lyžiach u začiatočníkov tak, aby bola možná prirodzená návaznosť medzi základnou formou prevedenia pohybu prispôbenou možnosťam začínajúceho lyžiara a jeho uskutočnením na úrovni techniky používanej v športovom lyžovaní. Spojivo má tvoriť prítomnosť charakteristických znakov modernej zjazdovej techniky na oboch úrovniach uskutočnenia pohybu.

Ďalším významným poznatkom je orientácia všetkých zúčastnených štátov na bežecké lyžovanie.

Ukážky výučby behu okrem severských štátov Fínska, Nórska a Švédska predvádzali aj Francúzsko, Rakúsko, Taliansko a USA. Zatiaľ čo alpské štáty sa v ukázkach zaoberali viac technikou behu, jej upresňovaním, využívaním prípravných cvičení a hravých foriem, severské štáty zdôrazňovali beh na lyžiach viac v jeho použití k putovaniu, zhotoveniu prístrešku, presunu so záťažou, s príviesom. Všeobecne kladne bol hodnotený význam ukážok z hľadiska propagácie behu na lyžiach a jeho významu pre súčasného človeka.

Severské, klasické lyžovanie bolo na kongrese zastúpené aj ukázkami nácviku skoku na lyžiach, ktoré pripravilo Rakúsko a Nórsko. Obsahovali cvičenia na osvojenie prvkov zjazdovej techniky (zjazd po spádnicu, oblúk, postoj pri nájazde, krčenie a vystieranie kolien, skok na mieste s doskokom do telemarkského postoja, zjazd iba na jednej lyži v telemarkskom postoji, preskoky pri zjazde cez priečne položené palice a pod.). Ďalej bol uvedený postup cez skoky zo snehového mostíka až ku skokom zo stredného skokanského mostíka vybudovaného priamo na štadióne. Rakušana okrem toho ukázali cvičenia odrazu na zariadení skonštruovanom ako prenosný lyžiarsky mostík s nájazdom.

S veľkým záujmom boli na kongrese sledované ukážky vyučovania zjazdovej techniky. Okrem ukážok Poľska a Juhoslávie, zameraných na pretekovú techniku a jej upresňovanie (slalom, obrovský slalom), všetky demonštrácie obsahovali rozpracovanie nácviku zjazdovej techniky od začiatočníkov až k pokročilým, až k osvojeniu techniky používanej v športovom súťažení.

Pre upresnenie predstavy o výučbe zjazdového lyžovania vo svete popíšme si aspoň stručne obsah praktických ukážok výučby, ako ich jednotlivé štáty na kongrese predvádzali. Zameráme sa prirodzene najmä na nácvik zmien smeru zjazdu ako najdôležitejšej a z hľadiska výučby najťažšej časti zjazdovej techniky.

Rakúsko — Po ukázkach zjazdu priamo — po spádnicu a šikmo predviedli Rakušana nacvičovanie oblúka zo spádnicu ku svahu z obojstranného prívratu. Zmena smeru zjazdu od svahu nacvičovala sa cez **zosuvné šmykové oblúky** (Rutsch-Swüngen) bez odrazu z dolnej lyže. Pri šikmom zjazde v klzavom prívrate prenášaním váhy na hornú prívratenu lyžu dostal sa lyžiar do otáčania od svahu. Zo spádnicu potom nadväzuje pred tým preberaný oblúk ku svahu s rovnoobežnými lyžami. Prechod na osvojenie dokonalejších rezaných oblúkov (Schneide-Swüngen) uskutočňuje sa cez osvojenie oblúkov odrazom

z prívratu dolnej lyže. Tento postup zodpovedá teoretickému záveru v referáte prof. F. Hoppichlera, že oblúky z prívratu dolnej lyže rovnako ako aj znožné oblúky prestúpením a oblúky z odvratu (odšlapnutia) majú rovnakú štruktúru, čo v prednáške dokazoval závermi elektromyografického skúmania svalovej aktivity. Potom ešte boli predvedené ukážky znožného oblúka znížením.

Nemecká spolková republika — V ukázkach boli predvedené rôzne spôsoby zmien smeru zjazdu v ich systematickom usporiadaní. Najskôr to boli ukážky oblúkov z hľadiska uplatnenia základných pohybových **princípov** (oblúk prestúpením, znožmo, zvýšením, znižovaním, protirotáciou a rotáciou). Po nich ukázali demonštrátori základné **typy oblúkov** (oblúky prestúpením z prívratu hornej lyže, z prívratu dolnej lyže, oblúku, prestúpením znožne, prestúpením z odvratu hornou lyžou, oblúky zvýšením a vyrovnávacie oblúky). Prehľad techniky oblúkov uzatvárali

na POMOC trenérům A cvičitelům

ukážky **variantov oblúkov**. Sem patrili znožné oblúky prestúpením z rozšírenej stopy hornou lyžou: oblúky prestúpením z prívratu hornej lyže s otáčaním vonkajšej lyže, krátke oblúky prestúpením so zrýchľujúcim odrazom, oblúky zvýšením a anticipáciou, znižovaním a pomocou jet-pohybu (predsunutie nôh), oblúky zvýšením so zrýchľujúcim odrazom, znožné krátke oblúky so znížením.

Nemecká spolková republika tu v ukázkach nadväzovala na ich teóriu „univerzálnej techniky“ (Universelle Skitechnik) prednesenú r. 1975 na kongrese Interski vo Vysokých Tatrách a r. 1979 v Zao. Technická komisia lyžiarskeho zväzu NSR tu sleduje cieľ ukázať spoločné pohybovoštruktúrne znaky techniky pri jej aplikácii vo variabilnom teréne a súčasne ponúknuť z didaktického hľadiska možnosti uplatnenia individuality cvičenca vo výbere látky a programovania lyžiarskej výučby.

Svajčiarsko — Ukážky boli rozdelené do dvoch častí. V prvej časti ukazovali Švajčiari postup výučby od brzdiaceho a potom klzavého prívratu cez oblúky v pluhu až k oblúkom prestúpením z prívratu s vkladáním nácviku šikmého zjazdu a zosúvania. V tejto časti ukážok sa zamerali na pomocné cvičenia za účelom odstraňovania chýb. K nácviku oblúkov prestúpením pristupovali systematicky tak, že najskôr nacvičovali oblúk z prívratu od svahu postupne iba do smeru spádnicu, na ktorý nadväzoval oblúk späť ku svahu. Postupne prešli cvičenci k uskutočneniu celého oblúka od svahu do nového smeru. Ďalšia cesta viedla cez oblúk z rozšírenej stopy k osvojeniu oblúka prestúpením znožne.

V druhej časti sa Švajčiari venovali zjemňovaniu formy uskutočnenia oblúka prestúpením, ktorý považujú za základný spôsob zmeny smeru zjazdu v pretekovom lyžovaní. Súčasťou zdokonalovania techniky prestúpením bolo účelne vykonanie fázy vedenia oblúka zodpovedajúce „reznému oblúku“.

Francúzsko — začalo svoje ukážky historickým prehľadom francúzskej techniky od Christiania Légera cez Christiania trace large a ďalej jet-virage a l'avalement. Prítomnosť J. C. Killyho ako úvodného demonštrátora mala pripomenúť divákovi úspešnosť vývoja francúzskej lyžiarskej školy.

V postupe predvedenom Francúzmi nechýbali oblúky z prívratu. Francúzi ich zaraďujú do skupiny zosuvných alebo šmykových oblúkov, v ktorých sa uplatňuje „effet directionnel dérapé“. Po tejto fázy výcviku zaraďovali aj cvičenia na zosúvanie šikmo. Lyže sa dostávajú do šikmého zosúvania zo zjazdu šikmo znížením. Po šmykových oblúkoch z prívratu pristupuje sa k nácviku oblúkov z rozšírenej stopy, so zreteľným prestúpením na vonkajšiu lyžu.

Ďalší postup je zameraný na presné a účinné vedenie lyží v oblúku za pomoci potrebného klopenia lyží na

hrany a rozloženia váhy v predo-zadnom smere. Dochádza tu k uplatnení „effet directionnel coupé“, ktoré je základom rezaného oblúka v športovom lyžovaní. V tejto súvislosti treba uviesť, že aj Francúzi v referáte konštatujú zhodu v rozhodujúcich znakoch pohybu medzi rezanými oblúkmi a oblúkmi prestúpením z prívratu, čo sa považuje za významné z didaktického hľadiska.

Taliansko — Ukážky otvoril Gustavo Thoeni na čele detí, ktoré pod jeho vedením ukázali postup návčiku zmeny smeru zjazdu od nadväzovaných oblúkov v obojstrannom prívrate až k dlhým oblúkom prestúpením z prívratu hornej lyže so zdôrazňovaním vyklonenia a protinatovania hornej časti tela vo fáze vedenia oblúka. Na rozdiel od rakúskych ukážok bolo vysunutie lyže do prívratu správaným pohybom hore. Ďalej nasledovali ukážky nadväzovaných oblúkov z rozšírenej stopy a dlhé oblúky prestúpením od svahu s rovnobežnými lyžami neskôr aj dvíhaním vnútornej lyže. Ukážky potvrdili, že talianska lyžiarska škola naďalej zdôrazňuje pri oblúkoch od svahu rotačný, anticipačný pohyb hornej časti tela ako prostriedok k usnadneniu prechodu dráhy oblúka od svahu.

USA — Ukážky obsahovali postup návčiku cez oblúky prestúpením z prívratu hornej lyže. Podobne ako v talianskych ukážkach aj tu sa pri započatí oblúka lyžiar súčasne s prívratením hornej lyže vystieral hore.

Japonsko — Návčik začínal zjazdom v kĺzavom prívrate a pokračoval nadväzovanými oblúkmi v obojstrannom prívrate. Lyžiar si pri tom pomáhal rukou tlačíť koleno na súhlasnej strane dovnútra. Postup návčiku ako aj technika sa u Japoncov v zásade nelíšila od techniky a výučby, obšíhnejšej aj v ukážkach ostatných zúčastnených štátov. Aj Japonci zaradili do vyučovacieho postupu dlhé oblúky prestúpením z prívratu hornej lyže, oblúky z rozšírenej stopy až znožné oblúky v úzkej stope.

Kanada — Zdôraznila vo svojich ukážkach šikmý zjazd a jeho podobnosť s postojom lyžiara vo vedení oblúka. Samostatne sa nacvičuje zosúvanie a z neho oblúk zo spádnice ku svahu. V teórii sa Kanaďania veľmi všeobecne vyjadrovali o oblúku ako pohybu hmoty tela pod vplyvom gravitácie, zatiaľ čo nohám pridelili iba úlohu podporenia tejto hmoty. Vyvodzovali z toho akúsi inováciu vo vyučovaní lyžovania. Trochu v rozpore s tým v ukážkach však nacvičovali oblúk od svahu s použitím prívratu aj keď mu neprípisovali riadiacu úlohu. Analyticky nacvičovaný oblúk ku svahu sa vo výučbe syntetizoval do celého oblúka od svahu. Ukážky obsahovali aj vyústenie výučby do „rezania“ oblúka.

Aj ukážky ďalších štátov, **Španielska, Veľkej Británie a Lichtenštejnska** sa pokiaľ ide o techniku pohybu a používanie vyučovacieho postupu v podstate zhodovali s vyššie uvedenými ukážkami účastníkov kongresu. Menšie rozdiely, ktoré sa vyskytovali, vyplývali iba z rozdielnej rozpracovanosti vyučovacieho postupu, po prípade z rozdielov v akcentovaní čiastkových prvkov celkového pohybu vo výučbe.

Ukážky potvrdili, že všetky štáty na kongrese vo vyučovaní zjazdového lyžovania u začiatočníkov vychádzajú najskôr zo šmykového spôsobu uskutočnenia zmeny smeru zjazdu s použitím prívratu vo fáze prechodu oblúka od svahu. Z neho potom prechádzajú k osvojeniu oblúka s charakteristickými znakmi súčasnej pretekovej techniky — k rezanému oblúku a k jet-oblúku.

Ukážky **Juhoslávie a Poľska**, predvádzané vynikajúcimi lyžiarmi-pretekármi aj keď boli zamerané na pretekové lyžovanie, vhodne dopĺňovali program na kongresovom štadióne v Sextene. Pline podporili ústrednú myšlienku spojenia masového, základného lyžovania s jeho športovým zameraním vo vyučovaní a technickej príprave. Je to myšlienka, ktorá môže prispieť k vymedzeniu správneho vzťahu lyžiarsky cvičiteľ-tréner, ktorý sa ukazuje ako aktuálny problém vo všetkých štátoch. Význam spolupráce cvičiteľa a trénera potvrdili vo svojom referáte aj juhoslávski autori (Petrovič, Mauer, Beležar), ktorí poukázali na význam osvojenia základov techniky v detských lyžiarskych školách, v rôznych lyžiarskych kurzoch najmä vo výučbe lyžovania v základných školách pre výber talentov a ich zaradení do zvláštnej tréningovej starostlivosti. Výber z masu lyžiarov a usmernenie talentov musí robiť lyžiarsky učiteľ (cvičiteľ), ktorý na základe prístupu dieťaťa k lyžiarskemu výcviku a k osvojeniu techniky (rychlosť osvojenia) môže najlepšie určiť predpoklady k jeho uplatneniu v športovom lyžovaní. V referáte autori v tejto súvislosti zdôraznili, že v Juhoslávii, ktorá ako vieme znamenala v poslednom čase významné úspechy v zjazdom lyžovaní, všetci vedúci trenéri zjazdového lyžovania, medzi nimi tiež riaditeľ národných družstiev a hlavný tréner A družstva mužov vyšli z radov lyžiarskych cvičiteľov.

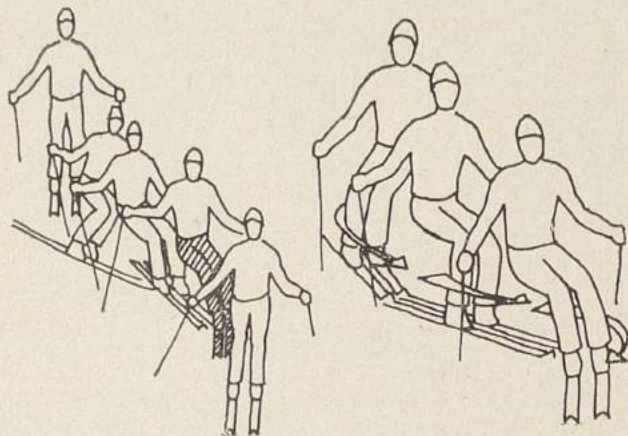
XII. medzinárodný kongres Interski bol významným prínosom pre rozvoj teórie a praxe vyučovania lyžovania. Bol však súčasne aj ďalším prínosom pre masový rozvoj lyžovania: s jeho kladným vplyvom na človeka a na jeho zdravý a všestranný rozvoj.

Dr. MIROSLAV ZÁLEŠÁK, CSc.

Lyžovanie — umění... technika

Vracíme sa znovu k niektorým častem knihy Georgese Jouberta o technice lyžovania, ze které vyjímáme některé pasáže. Považujeme za potřebné upozornit, že uvádíme jen některé vybrané stati, takže nemohou být zachyceny veškeré souvislosti, stejně jako některé důležité podrobnosti.

V závěru kapitoly o moderním lyžování v první části své knihy věnuje autor pozornost rozboru jízdy na plochách

Obr. 1: „Surf“ oblouky s lyžemi na plochách
Obr. 2: Pohyby dolních končetin při „surf“ obloucích

a v řezaných obloucích při technice, kterou on nazývá „surfovou“.

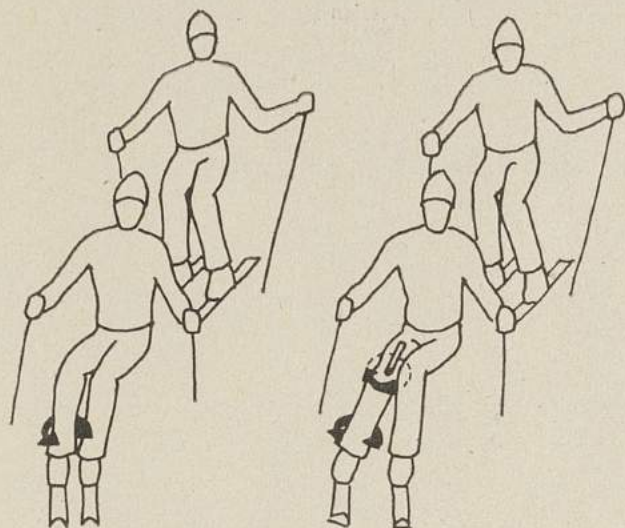
„Usílil o maximální vedení lyží po plochách přivedlo specialisty v jízdě na každém sněhu, v každém terénu a sjezdové virtuosity na závodních tratích ke zvláštní práci nohou, kterou jsem nazval „surfovou technikou“. Zvláštnost této techniky spočívá ve zcela nezávislém použití otáčení chodidel a bočním pohybu kolen. Zatímco chodidla působí točivým a klouzavým účinkem na lyže, práce kolen jim zajišťuje pohyb po plochách.“ (Obrázek 1,2.)

„Na lehkém, prachovém sněhu a s lyžemi stále na plochách zkoušejte plynulé, krátké surfové oblouky,“ říká autor a doporučuje výcvik po etapách. „V první etapě zkoušejte krátké oblouky pouhým točivým chodidlem. V druhé pak přidejte boční pohyb kolenou. Ve třetí etapě při vyšší rychlosti vytlačte nohy kupředu.“

Základní podmínkou pro vedení oblouků surfovou technikou je osvojení si velké citlivosti pro boční pohyb kolen.

Surfová technika vám umožní odhalit příbuznost mezi jízdou po plochách a řezaným obloukem se zatíženými patkami (obr. 3, 4). Na středním svahu a tvrdém sněhu jeďte v dostatečně široké stopě a v nízkém surfovém postoji. Rychlým pohybem vnější nohy proveďte současně vysunutí vnější nohy kupředu a do lehkého přívratu, vložení kolena dovnitř, čímž dostanete lyži na hranu. V důsledku rychlosti pohybu jste ihned tlačeni do zahranění vnější lyže. Velmi krátké dopředné zahranění dostane lyže do jemného oblouku. Po několika metrech můžete totéž provést na druhou stranu. Tak začnete vytvářet nový typ krátkého oblouku protaženého podél spádnice. Zvláštností

tohoto způsobu zahranění je v tom, že je provedeno rychle krátce a přesně. Jakmile zvládnete rychlé zahranění jedné lyže v široké nebo středně široké stopě, bude pro vás snadné navazovat zahranění jedné a druhé lyže. Tím, že je prováděno okamžitě, může být navazováno v rychlém tempu, které byste nedosáhli žádným jiným typem zahranění. Hmota vašeho těla se pohybuje prakticky v přímém směru spádnic a vy přeskakujete z jednoho zahranění do druhého pouhým pohybem dolní části nohou pod kolena. Spojením nohou a současným hraněním obou lyží je mož-

Obr. 3: „Surf“ technika s lyžemi na plochách (vlevo) a na hranách (vpravo)

no jet obdobným způsobem, s lepším skluzem, i když tento způsob je náročnější na pohyblivost.

Zatímco při předsunutí nohou jsem zdůrazňoval vertikální práci moderního slalomáře (vztyčování a snižování), při jízdě surfovou technikou zdůrazňuji nízký postoj. Jde o dvě extrémní charakteristiky současné techniky nejlepších slalomových závodníků, uzavírá G. Joubert první část své knihy.

Druhá část knihy, nadepsaná „Úspěšná jízda mimo tratě a v závodech“ má čtyři hlavní kapitoly: Extrémní lyžování, Zkuste si závodit, Věnujte se závodnímu lyžování a Sjezd a trénink.

„Jste horolezec a také dobrý lyžař? Překonáváte rád překážky? Jste vynavačem kultu schopnosti? Pak se co nejčastěji pusťte do zasněžených terénů, které se nacházejí na pokraji vašich možností. Musíte se však na to vyzbrojit speciálními technickými zbraněmi.“ Takto uvádí autor kapitolu o extrémním lyžování.

„Vaše zbraň číslo 1: brzděný krátký oblouk na velmi příkrých svazích. Na velmi strmých svazích, stejně jako v ledových kuloárech je třeba předně brzdit a dále hranit. Třetím požadavkem je dostat lyže velmi rychle do otáčení.“

Jedete-li ve velmi široké stopě, jak jsem vám doporučoval, musíte cítit, že po odrazu ze hran se vám vyšší lyže dostává do otáčení dříve než lyže nižší. To je vynikající, neboť vám to umožní ještě rychlejší nasazení oblouku. Pokud tomu tak není, mohu vás ujistit, že nejedete dostatečně širokou stopou. Je také navíc možné, že jste ne dost výrazně přiklonili koleno v okamžiku zahranění.

Vaše zbraň číslo 2: vztyčování a přeskok s dotykem pat ve středních obloucích. Vždy tam, kde jedete nepředvídatelnou, nepřehlednou sněhovou pokrývkou, proveďte energické snížení a zvýšení s píchnutím hole tak, abyste cítili své tělo vymrštnuté směrem vzhůru a v lehkém točivém pohybu. Velmi jemně předsunutí nohou v závěru vztyčování povede k tomu, že vaše lyže se dostanou nad sníh, přičemž špičky lyží budou výše než patky. Jakmile patky lyží se opět vrátí na sníh, ve zlomku sekundy musíte vycítit jeho konzistenci a současně, jak se snížíte, abyste ztlumili dopad, točíte lyže o 5, 10 nebo 20 stupňů. Oblouk pak skončíte ve smyku.“

Jako absolutní zbraň, vhodnou pro extrémní lyžování, uvádí pak autor vyrovnávání [pohlcování].

Před ukončením této části knihy hovoří G. Joubert na téma: Zahranění vyšší lyže: někdy účinné, vždy však nebezpečné.

„Někteří odborníci označují dokonce zahranění vyšší lyže za „všelék“. Uznávám, že toto zahranění je cenné pro ty lyžaře, kteří pro různé sportovní návyky si osvojili našlapovat na vnější hrany chodidel a mají zaoblené dolní končetiny. Uznávám rovněž, že je vítané v určitých extrémních podmínkách, které se naštěstí nevyskytují často, jako je např. začátek nežádoucího smyku, potřeba nasadit oblouk v nerovném terénu a v posledním okamžiku, obnovení rovnováhy při vyklonění těla v začátku oblouku. Již jsem však konstatoval, že i pro lyžaře s velmi zaoblenými dolními končetinami škýtá systematické hranění vyšší lyže — tedy vnitřní lyže — v závěru oblouku spíše obtíže než výhody. Obtíže, které spočívají v horším skluzu, častém zakolísání dovnitř oblouku, tendenci k přílišnému přiklonění dovnitř oblouku při jeho nasazení, ztrátu předozadní rovnováhy při ukončení oblouku, zarytí vnější hrany boty do sněhu. Z hlediska pedagogického nelze výuku hranění vyšší lyží doporučit, snad jedině u velmi pokročilých lyžařů. Jde o to, že **základní podmínkou rovnováhy lyžaře je zatížení vnější lyže v oblouku a nižší lyže při traverzování.**“

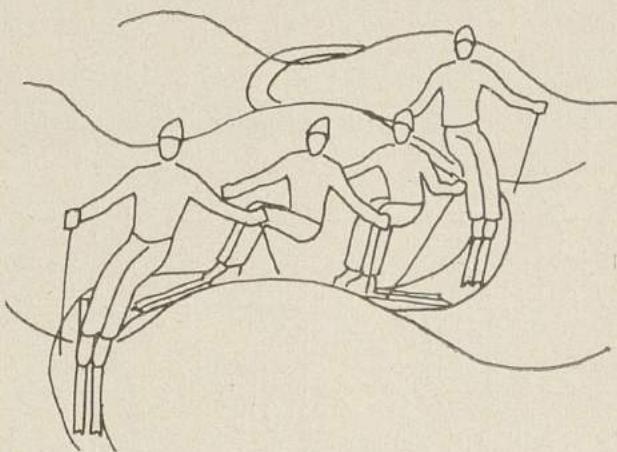
V souvislosti s extrémním lyžováním se autor zabývá otázkou vhodnosti středních nebo kompaktních lyží.

„Průměrní, ale i někteří dobří lyžaři, mají v obtížných podmínkách tendenci používat kompaktní lyže, které jsou lépe ovladatelné a vhodné „pro každý terén“. Naopak zkušenosti ukazují, že velmi dobří lyžaři by měli používat lyže normálních délek nebo lyže zvané „midky“ o délce, pohybující se mezi délkou lyží normálních a kompaktní, a jejichž špičky a patky jsou velmi pružné. I když, tyto lyže jsou poněkud méně ovladatelné než kompakty, dávají lyžaři větší stabilitu.“

Kapitolu o extrémním lyžování pak autor uzavírá radami všem, kteří se pouštějí mimo upravené trasy a do obtížných podmínek. „Nemohu než uzavřít tuto kapitolu upozorněním na otázku bezpečnosti. Jde o bezpečnost vaši, vašich přátel, kteří vám důvěřují, všech lyžařů, ohrožených lavinou, kterou byste mohli eventuálně strhnout, a nakonec i o bezpečnost těch, kteří vám bez váhání přispěchají na pomoc.“

V závěru dovolte opět malé zamyšlení. Georges Joubert přichází v kapitole o moderním lyžování s „technikou“, kterou nazývá surfovou. Ponechme stranou název tech-

Obr. 4: Využití snížení — pohlcení a točení „surf“ s lyžemi na plochách v korytech mezi boulemi

niky a snažme se porozumět, co má autor na mysli. Základem této nové techniky jsou oddělené pohyby chodidel a kolena, které provádějí pohyby nezávisle na sobě. Zatímco chodidla mají otáčet lyžemi, kolena mají vést lyže po plochách „bočním pohybem“.

Napadne vás jistě otázka, k čemu je tato nepřirozená „dělba práce“ mezi klouby dolních končetin dobrá? Proč omezit činnost kolena na vedení lyží po plochách a snažit se otáčet lyžemi pouze na úrovni chodidel? Surfová technika má rovněž ukázat na příbuznost mezi jízdou po plochách a „řezanými“ oblouky se zatíženými patkami — tvrdí Joubert. Tedy v dalších větech se dočteme o hranění a vlonění kolena dovnitř [v souvislosti s vysunutím vnější lyže dopředu a do mírného přívratu].

Jak to tedy ve skutečnosti s vedením lyží po plochách a po hranách je? (Možná, že z obrázků se nám podaří

porozumět lépe, co vlastně si autor pod pojmem „surfová technika“ představuje, proto jsme některé překreslili.)

Pro lepší orientaci považujeme za důležité si ujasnit, že lyže s výjimkou přímého sjezdu po spádnicí jedou prakticky vždy po hranách. Někdy více, někdy méně (někdy je úhel, který svírá skluznice s podložkou větší, někdy menší) podle terénních nebo sněhových podmínek, podle druhu oblouku apod. Lyže v obloucích tedy jedou vždy po hranách (s výjimkou nepatrného okamžiku potřebného ke změně hran při napojování oblouků), nikdy po plochách.

S přihlédnutím k této skutečnosti je třeba posuzovat i Joubertovu úvahu uvedenou v začátku, že specialisté „na každém sněhu, v každém terénu“ a virtuózní závodníci trati usilují o maximální vedení lyží po plochách.

Lyžař by se měl v obloucích snažit o optimální hranění, odpovídající terénním a sněhovým podmínkám; v žádném případě by se neměl snažit vést lyže po plochách.

Podnětná je stať o hranění vyšší lyží „někdy účinné, vždy však nebezpečné“. Tady se můžeme s autorem plně ztotožnit a současně upozorňujeme čtenáře Lyžařství, že Joubertův článek, který zevrubněji rozebírá tuto otázku, jsme již přinesli v našem měsíčníku v č. 5/1980 pod názvem „Jsou rychlejší oblouky na vnitřní, nebo na vnější lyži?“ Rovněž bude zajímavé srovnat tento názor G. Jouberta s názorem ing. K. Cihelky (články „Tvoření navazovaných oblouků“ Lyžařství č. 12/1982 a č. 1/1983).

Preklad ing. VÁCLAV HUBIČKA
komentář dr. JAN MARŠIK

Hodnocení přípravy sdruženářů-žáků z TSM

V roce 1978 byly zpracovány a schváleny materiály pro zkvalitnění práce s mladými sdruženáři, zařazenými v TSM. Důležité bylo zaměřit se na sjednocení evidence tréninku, na

kontrolu stavu trénovanosti, na plánování a vyhodnocování celé sportovní přípravy.

Základním materiálem pro vedení a organizaci tréninku jsou Programy

sportovní přípravy mládeže. Na základě předchozích zkušeností a předpokládaných možností v tomto stabilizačním období byly stanoveny určité normy, které se však vzhledem k různým okolnostem nedařilo a nedaří plnit. Neplnění těchto norem bylo způsobeno především různými podmínkami v jednotlivých TSM (můstky s umělou hmotou, můstky vhodné pro přípravu mládeže, sněhové podmínky atd.) Další faktor ovlivňující neplnění všech závazných ukazatelů byl počet plánovaných a uskutečňovaných dnů výcvikových táborů (předpokládaný počet výcvikových dnů v PSP značně převyšuje realizaci výcvikových dnů — proti plánům stanovených PSP u žáků 13—14letých o tři týdny méně).

Vyhodnocování stanovených ukazatelů v RTC probíhá od sezóny 1979 až 1980. Máme k dispozici údaje za poslední tři roční tréninkové cykly. Již tato krátká doba sledování ukázala na rozdílnou práci trenérů v jednotlivých TSM a jejich spádových tělovýchovných jednotkách. Rovněž se projevil rozdílný přístup trenérů k vedení evidence celého tréninkového procesu. I při uvedených rozdílných přístupech lze dojít k určitým zevšeobecnujícím závěrům:

1. U nejlepších závodníků v obou žákovských kategoriích můžeme pozorovat plnění závazných ukazatelů. Téměř ve všech případech převyšují jejich uvedené objemy průměrné hodnoty sledovaného souboru. Z toho je patrné, že v žákovských kategoriích je výrazný vliv kvalitativní složky tréninku na dosahovanou výkonnost.

2. Z výkazů RTC a dosahovaných výkonů v obou disciplínách lze zjistit určité „zaměření“ jednotlivých TSM (TJ) na jednu disciplínu, což je dáno především místními podmínkami. Žáci takto specializovaní podávají ve „své“ disciplíně poměrně lepší výsledky než v druhé. Vyrovnanost obou disciplín, která je nutná pro vysokou úroveň dosahovaných výkonů v pozdějším věku, byla v roce 1981—82 zaznamenána pouze u jednoho staršího žáka (vyrovnanost na vysoké úrovni).

V uvedených tabulkách jsou zaznamenány získané údaje, které ukazují alespoň částečně na práci v jednotlivých tréninkových střediscích mládeže. Poslední tabulka je zaměřena na porovnání některých obecných a speciálních ukazatelů (průměry sledovaných souborů) za uplynulá tři roční tréninkové cykly 1979—80, 1980—81 a 1981—82.

JIRÍ ZANTA

SLEDOVANÉ UKAZATELE U PĚTI NEJLEPŠÍCH ZÁVODNÍKŮ ve VŽZ v sezóně 1981—82

I. = hodnoty žáků starších

II. hodnoty žáků mladších

	1.		2.		3.		4.		5.	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
km celkem	1849	1026	1580	779	512	784	1085	452	798	600
lyže běh	928	569	970	459	249	392	570	194	460	301
skoky sněh	225	415	440	280	204	284	313	220	295	129
skoky PVC	283	64	415	310	268	263	240	280	322	330
síla	33	16	30	—	—	20	12	—	—	13,5
tréninkové dny	222	247	272	208	163	184	268	134	224	146
jednotky	293	285	318	270	—	235	378	—	305	183
hodiny	621,5	523	594	520	275	517	563	218	570	399

PRŮMĚRNÉ TRÉNINKOVÉ UKAZATELE v letech 1979—80, 1980—81, 1981—82 u mladých sdruženářů v TSM

	roky	x_{max}	x_{min}	\bar{x}	s	v	norma PSP
km celkem	79/80	—	—	—	—	—	1432
	80/81	1890	349	1074,3	482,75	30	
	81/82	1849	407	1031,5	413,3	28	
lyže běh	79/80	864	227	469,5	154	27	620
	80/81	1105	90	505	273,58	30	
	81/82	985	170	501,8	225,67	28	
skoky sněh	79/80	437	210	306	58	27	430
	80/81	388	70	257,4	84,41	30	
	81/82	460	144	306,8	94,58	27	
skoky PVC	79/80	676	160	355	148	27	400
	80/81	495	116	285,1	93	30	
	81/82	446	17	311,8	90,99	28	
síla	79/80	27	6	16,1	6,8	27	26
	80/81	41,5	4,5	20	8,14	25	
	81/82	33	8	20	9,36	23	
TD	79/80	286	175	237,6	31,4	20	280
	80/81	294	121	211,3	51,18	30	
	81/82	275	95	208,7	48,38	28	
TJ	79/80	—	—	—	—	—	25
	80/81	—	—	—	—	—	
	81/82	378	129	266,8	59,24	25	
TH	79/80	663	310	538,5	115,5	20	610
	80/81	653	247	451,52	149,63	30	
	81/82	621	270	445	109,74	28	

JASNÁ- kandidát MS v zjazdovom lyžovaní

Stredisko cestovného ruchu Jasná v Nízkych Tatrách sa postupne stalo známym lyžiarskym centrom nie len v ČSSR, ale vo všetkých krajinách Európy. Popri vhodných klimatických podmienkach strediska, členitých terénoch s dostatočným prevýšením a vysokým počtom prepravných kapacít, vhodnou propagáciou bolo usporiadanie dvoch pretekov Svetového pohára, majstrovstiev Európy juniorov, ako aj viacerých pretekov Európskeho pohára v alpských disciplinách.

Televízne prenosy Intervízie a Eurovízie z uvedených pretekov oboznámili európsku lyžiarsku verejnosť ako s prekrásnou scenériou strediska, tak aj s terénmi vhodnými pre usporiadanie akýchkoľvek pretekov. O Jasnej sa dozvedeli aj diváci zo zámoria. Patrick Lang, švajčiarsky novinár a syn nestora Svetového pohára Serge Langa, natočil počas posledných pretekov Svetového pohára z Jasnej rozhovor bratov Mahrovcov pre americkú televíziu. Popularita Jasnej vošla takto do myslí nielen pretekárov, ale našla odzvu aj medzi funkcionármi FIS.

Na základe uvedených skutočností a po reálnom zväžení, ÚV ČSZTV schválil požiadavku Jasnej uchádzať sa o usporiadanie majstrovstiev sveta v zjazdovom lyžovaní.

Táto česť, ktorá bola daná organizátorom Jasnej našim najvyšším telovýchovným orgánom, je na jednej strane satisfakciou za dlhoročnú dobrú prácu a propagáciu lyžiarskeho športu, na druhej strane v prípade poverenia usporiadať MS zaväzuje poskytnúť všetkým účastníkom maximálny športový zážitok. Usporiadanie MS je totiž nie len vecou okresných politických a telovýchovných pracovníkov, ale záležitosťou celého národa.

Sama kandidatúra nie je jednoduchou záležitosťou. Na Medzinárodnej lyžiarskej federácii je doteraz oficiálne prihlásených osem kandidátov. Je to: Jasná - ČSSR, Briançonnais - Francija, Valtelina - Itália, Åre - Švédsko, Crans Montana - Švajčiarsko, Aspen - USA, Kranjská Gora - Juhoslávia, Borovec - Bulharsko. Z toho Valtelina sa uchádzala o usporiadanie MS už v roku 1982 (dvoma hlasmi prepadla). Podobne Crans Montana sa uchádza už druhýkrát, Briançonnais už tretíkrát. Crans Montana však odmietla pre nedostatok finančných prostriedkov usporiadať preteky EP v januári 1983, takže môžeme predpokladať, že sa nereálne uchádza o MS, podobne Juhoslávia, ktorá má v roku 1984 ZOH, nepredpokladá sa teda, že by v zápätí dostala pridelené aj MS. Novými uchádzačmi okrem Jasnej je Åre - Švédsko, Aspen - USA a Borovec - Bulharsko.

Otázkou je, ktorý rok prichádza pre Jasnú do úvahy. Je potrebné pred-

Záběr ze Světového poháru 1982 mužů v Jasné

všetkým pripomenúť, že konanie MS je závislé od toho, aký cyklus poriadania prijme FIS na kongrese v Sydney. Buď sa budú MS poriadat každé štyri roky, alebo každé dva roky. Pre Jasnú môžeme považovať za reálne roky 1986 (prípadne 1987), alebo 1989 (prípadne 1990).

Úloha našej delegácie na kongrese FIS v Sydney nebude ľahká. V rozhodujúcej miere bude záležať na vystúpení nášho delegáta, ktorý oficiálne prednesie kandidatúru Jasnej a získa hlasy zástupcov jednotlivých lyžiarskych zväzov.

Okrem typických slovenských suvenírov sa bude Jasná prezentovať krátkym filmom a plánom výstavby strediska.

Je nutné už dnes si uvedomiť, že MS v Jasnej nie je možné usporiadať za daného stavu vybavenosti. Prvé kroky k odstráneniu nedostatkov sa začali. Vo výstavbe je zotavovňa ROH Jan Šverma, v tomto roku sa začne stavať hotel CKM, v letných mesiacoch

sa budú rozširovať terajšie zjazdové trate, mala by sa realizovať stavba novej zjazdovej trate FIS II a tiež výstavba a rekonštrukcia osobných horských dopravných zariadení v akcii „Z“. V pláne je plynofikácia celej Demänovskej doliny, rekonštrukcia a výstavba vodovodu a kanalizácie ako aj stavba budovy spojov. Zatiaľ nie sú v pláne zakotvené služby — predajne potravín, suvenírov, športových potrieb apod. Naši funkcionári navštívili v tejto súvislosti MS v Schladmingu, kde sa mnohému priučili či už z hľadiska športovo-technického, alebo z hľadiska cestovného ruchu a vybavenosti.

Práce nie len pre miestnych, ale predovšetkým pre okresných a krajských funkcionárov je teda až až. Veríme, že pri známej slovenskej húževnatosti sa podarí všetko zvládnuť načas a podľa našich najlepších predstáv.

MAGDA HOLÁ

Svetová běžecká liga

Další závody Svetové běžecké ligy (World Loppet League) potvrdily veľkou účasťou startujúcich její popularitu. Jubilejný 10. ročník Finlandia Hiihto v Lahti zaznamenal 12 756 lyžařů z 23 zemí a již 60. ročník Vasova běhu ze Sälen do Mory rovněž více než 12 000 účastníků a stejně početně zastoupení zemí jako v Lahti.

V obou těchto závodech byly zapsány nové traťové rekordy. Na Finlandii Hiihto se o to postaral vedoucí závodník soutěže Nor Magnar Rismyhr a ve Vasově běhu 29letý Švýcar Konrad Hallenbarter, při účasti řady členů současných běžeckých reprezentací několika zemí. Jiří Beran (Dukla Liberec) v nejsilnější mezinárodní konkurenci byl vždy na první straně výsledků: ve Finlandii jedenáctý a ve Vasově běhu devatenáctý.

American Birkebeiner 26. února — 55 km: 1. Kapeller (Rak.) 2:14:14,2, 2. Frykberg 2:14:14,4, 3. O. Hassis

{oba Švéd.} 2:14:14,7, 4. Knotten (Nor.) 2:14:24,0, 5. Bean (USA) 2:14:45,0, 6. Lund (Nor.) 2:15:22,0, 7. Gebel (NSR) 2:15:32,0, 8. Bjorkhein (Nor.) 2:15:50,0, 9. Cranner 2:16:06,0, 10. Webber (oba USA) 1:16:27,0.

Finlandia Hiihto 27. února — 75 km: 1. Rismyhr (Nor.) 3:41:54, 2. Kuosko (Švéd.) 3:42:44, 3. Juola 3:42:45, 4. Virtanen 3:44:34, 5. Virtakoivu 3:44:42, 6. Räsänen 3:46:33, 7. Kuronen 3:46:40, 8. Kotilainen 3:48:39, 9. Siitonen 3:48:40, 10. Jylhä (všichni Fin.) 3:49:22, 11. Beran 3:50:57.

Vasův běh 6. března — 85,5 km: 1. Hallenbarter (Švýc.) 3:58:08, 2. Frykberg 3:58:10, 3. O. Hassis 3:58:12, 4. A. Blomqvist (Švéd.) 3:58:50, 5. Rismyhr 4:00:04, 6. Jonsson 4:00:20, 7. O. Blomqvist 4:00:50, 8. Polder 4:00:59, 9. Palander (všichni čtyři Švéd.) 4:01:21, 10. Bra (Nor.) 4:01:46. — 19. Beran 4:04:21.

M. Kolář nástupcem B. Zemana

Miroslav Kolář (Dukla Banská Bystrica) při neúčasti zraněného obhájce čtyř titulů Bohumíra Zemana zvítězil ve všech disciplínách mistrovství CSSR ve sjezdových disciplínách v Jasně a stal se jeho nástupcem. V soutěži žen se rozdělily o mistrovské tituly Alexandra Mařasová (Spartak Autoškoda Vrchlabí) v obřím slalomu, Lenka Vlčková ve slalomu a kombinaci a Jana Gantnerová (obě Slávia UK Bratislava) ve sjezdu.

Mistrovství bylo vypsané jako mezinárodní, zahraniční účast zachraňovalo několik reprezentantů Maďarska, Polska a Rumunska. Z nich byl nejúspěšnější Polak Maciej Ciaptak Gasienica, který zvítězil ve slalomu o 0,65 s před Kolářem. Ve slalomu v první desítkě se z polských lyžařů umístili ještě Wrobel na šestém a Stalmach na osmém pořadí. Skoda, že nepřijely ohlašené sestry Tlalkaovy z Polska, které by zvýšily úroveň závodu slalomářek a prověřily vykonanost čs. závodnic.

Jasná, která je kandidátem na uspořádání mistrovství světa ve sjezdových disciplínách, naši vrcholnou mistrovskou soutěž dobře připravila. Poprvé v historii tohoto pěkného lyžařského střediska v Nízkých Tatrách byl připraven také sjezd s patřičnou délkou tratě 3400 m a převýšením 840 metrů. Zatímco v první části mistrovství závodům přálo počasí a i oficiální tréninky sjezdu se mohly uskutečnit, v den závodu od rána padal sníh, na vrcholu Chopku byla mlha a špatná viditelnost. Start závodu musel být odložen a nakonec v obou kategoriích — mužů i žen se uskutečnil na zkrácené trase 2100 m s výškovým rozdílem 640 m.

Nejúspěšnější čs. reprezentantce Olze Charvátové (VŠ Praha) se na mistrovství nedařilo. Musela se spokojit jedinou bronzovou medailí ve slalomu. V obřím slalomu její naděje obhájit titul skončily v prvním kole, když po technické chybě se jí vypulo vázání a musela vzdát. Ve sjezdu na ni zbylo jen čtvrté pořadí. V této disciplíně Jana Gantnerová potvrdila, že se dovede na závod soustředit. Svůj první mistrovský titul si z Jasně odvezla juniorka Alexandra Mařasová v obřím slalomu a po MSJ znovu potvrdila stoupající formu. Lenka Vlčková byla celkově nejúspěšnější závodnicí šampionátu. Po nečekané zlaté medaili ve slalomu překvapila bronzovou ve sjezdu a v obřím slalomu skončila čtvrtá, takže se stala vítězkou kombinace. Tři stříbrné medaile vybojovala domácí závodnice Monika Hojstričová v obřím slalomu, slalomu a v kombinaci.

V soutěži mužů v kombinaci stříbrná medaile patřila Igoru Gažovi (TJ Jasná), třetí skončil Juraj Geleta z Tatranu Harmanec a čtvrtým místem upozornil na sebe Radomil Hučík (LIAZ Jablonec). Smůlu měl Peter Soltýs (Slávia UK Bratislava), který ve slalomu tři branky před cílem nezvládl oblouk a přišel o mistrovský titul, částečně si to vynahrátil druhým místem ve sjezdu, v obřím slalomu jej pád rovněž připravil o medaili. Ivan Pacák zajel dobře obřím slalom, slalom po několika chybách nedokončil. Uznání zasluhují za dobré výkony Jan Němec (VSB Ostrava) v obřím slalomu a Karel Lank (Chemička Ústí n. L.) ve sjezdu.

Technický delegát FIS dr. Franz Sigut (Rakousko) prohlásil: „Jasná vzorně připravila mistrovství. Úprava tratí i technické zajištění bylo lepší než při některých závodech Evropského i Světového poharu. Je vhodným kandidátem MS, potřebuje ještě zlepšit ubytovací a stravovací možnosti, jakož i další služby.“

PREHELD VÝSLEDKŮ

Muži

Obří slalom (výškový rozdíl 290 m, v prvním kole 44, ve druhém 42 branek): 1. Miroslav Kolář (ASVS Banská Bystrica) 2:10,38 (1:07,23 a 1:03,13), 2. Ivan Pacák (TJ Jasná Liptovský Mikuláš) 2:10,69 (1:07,76 a 1:02,93), 3. Jan Němec (VSB Ostrava) 2:10,76 (1:08,66 a 1:02,10), 4. P. Soltýs (Slávia UK Bratislava) 2:11,06 (1:08,00 a 1:03,06), 5. Hučík (LIAZ Jablonec) 2:11,46 (1:08,03 a 1:03,45), 6. Bobrovský (Slávia UK Bratislava) 2:12,76 (1:09,25 a 1:03,51), 7. Mrklas (ASVS Banská Bystrica) 2:12,86, 8. Vach (VST Košice) 2:12,91 9. Gažo (Jasná Lipt. Mikuláš) 2:13,19, 10. Stalmach (Polsko) 2:13,59, 11. Kováč (Jasná Lipt. Mikuláš) 2:13,90, 12. I. Sochor (Bohemians) 2:14,07, 13. Harvan (Gymnázium Kežmarok) 2:14,09, 14. Loska (Slávia UK Bratislava) 2:14,22, 15. Vozárik (VST Košice) 2:14,81, 16. Ježek (Sokol Destné) 2:15,00, 17. Kondělka (VSB Ostrava) 2:15,05, 18. Ledvák (CH Ban. Bystrica) 2:15,07, 19. Milan (Jasná Lipt. Mikuláš) 2:15,66, 20. Vozárik (Slávia UK Bratislava) 1:15,89. — Z 83 startujících bylo 58 klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 190 m, v obou kolech 64 branek): 1. Maciej Ciaptak Gasienica (Polsko) 1:52,93 (55,15 a 57,78), 2. Miroslav Kolář 1:53,58 (56,37 a 57,21), 3. Pavol Pochobradský (CH Banská Bystrica) 1:53,83 (55,91 a 57,92), 4. Wrobel (Polsko) 1:55,20 (56,55 a 58,65), 5. Břeš (CH Banská Bystrica) 1:55,61 (57,86 a 57,75), 6. Pauláth (Slávia Havířov) 1:55,73 (56,76 a 58,97), 7. Stancl (Slávia UK Bratislava) 1:56,13, 8. Stalmach 1:56,39, 9. Hučík 1:56,44, 10. Gažo 1:56,59, 11. Harvan 1:57,12, 12. Romanowski (Polsko) 1:57,25, 13. Vozárik 1:57,95, 14. Mudroch (Chemička Ústí n. L.) 1:58,04, 15. Král (LIAZ Jablonec) 1:58,18, 16. Geleta (Tatran Harmanec) 1:58,40, 17. Niklinski (Polsko) 1:59,05, 18. Kudělásek (Technika Brno) 1:59,39, 19. Kondělka 1:59,41, 20. Žampa (SVST Bratislava) 1:59,59. — Z 81 startujících bylo 27 klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 2100 m, výškový rozdíl 640 m): 1. Miroslav Kolář 1:27,13, 2. Peter Soltýs 1:27,22, 3. Karel Lank (Chemička Ústí n. L.) 1:27,85, 4. Geleta 1:28,59, 5. Hermánek (Dukla Banská Bystrica) 1:28,85, 6. Gažo 1:29,18, 7. Komora (VST Košice) a Meniar (CH Banská Bystrica) oba 1:29,32, 9. Renner 1:29,39, 10. Gurský 1:29,51, 11. Reitmayer (všichni Slávia UK Bratislava) 1:29,71, 12. Břeš 1:29,75, 13. Pacák 1:29,79, 14. Mudroch 1:29,82, 15. Habšuda (Slávia UK Bratislava) 1:29,88, 16. Pochobradský 1:30,08, 17. Mrklas 1:30,45, 18. I. Sochor 1:30,56, 19. Hofman (LIAZ Jablonec) 1:30,60, 20. Ledvák 1:30,67. — Všech 60 startujících bylo klasifikováno.

Kombinace: 1. Miroslav Kolář 3014,57, b., 2. Igor Gažo 3069,71, 3. Juraj Geleta 3096,61, 4. Hučík 3102,88, 5. Stancl 3107,62.

Ctyřnásobný mistr CSSR Miroslav Kolář

Ženy

Obří slalom (výškový rozdíl 290 m, v prvním kole 44, ve druhém 42 branek): 1. Alexandra Mařasová (Spartak Autoškoda Vrchlabí) 2:15,38 (1:09,58 a 1:05,80), 2. Monika Hojstričová (Jasná Liptovský Mikuláš) 2:15,94 (1:10,61 a 1:05,33), 3. Dana Dvoršťáková (CH Banská Bystrica) 2:17,14 (1:10,44 a 1:06,70), 4. Vlčková (Slávia UK Bratislava) 2:07,73 (1:11,31 a 1:06,42), 5. Medzihradská (Jasná Lipt. Mikuláš) 2:17,88 (1:10,12 a 1:07,76), 6. Gantnerová (Slávia UK Bratislava) 2:18,14 (1:11,31 a 1:06,83), 7. Kolátková (VST Košice) 2:19,63, 8. J. Harvanová (Slávia UK Bratislava) 2:19,66, 9. Brudná (Technika Brno) 2:19,80, 10. Kebrlová (Spartak Autoškoda Vrchlabí) 2:22,00, 11. Jurečková (Slávia UK Bratislava) 2:22,50, 12. Navrátková (VŠ Olomouc) 2:22,61, 13. Housková (Bohemians) 2:23,74, 14. Lopušná (Slávia UK Bratislava) 2:26,64, 15. Poustková (Bohemians) 2:26,66. — Z 36 závodnic bylo 26 klasifikováno.

Slalom (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 46, ve druhém 48 branek): 1. Lenka Vlčková (Slávia UK Bratislava) 1:35,87 (47,84 a 48,03), 2. Elena Medzihradská (Jasná Liptovský Mikuláš) 1:36,23 (47,26 a 48,97), 3. Olga Charvátová (VŠ Praha) 1:36,37 (48,44 a 47,93), 4. J. Harvanová 1:37,39 (48,57 a 48,82), 5. Hojstričová 1:37,65 (49,19 a 48,46), 6. Petrová (Jasná Lipt. Mikuláš) 1:38,24 (48,99 a 49,25), 7. Brudná 1:39,55, 8. Dvoršťáková 1:40,19, 9. Housková 1:40,92, 10. I. Bujoková (TŽ Třinec) 1:41,72, 11. Lopušná 1:41,87, 12. Jurečková (Slávia UK Bratislava) 1:42,03, 13. Hronovská (Technika Brno) 1:43,59, 14. Jakubcová (Slávia UK Bratislava) 1:43,73, 15. Navrátková 1:43,78. — Ze 41 účastnic bylo 22 klasifikováno.

Sjezd (délka tratě 2100 m, výškový rozdíl 640 m): 1. Jana Gantnerová 1:32,18, 2. Monika Hojstričová 1:33,79, 3. Lenka Vlčková 1:34,00, 4. Charvátová 1:35,04, 5. Kolátková 1:35,05, 6. Petrová 1:35,31, 7. Vatešová (VŠ Praha) 1:35,82, 8. Medzihradská 1:37,05, 9. Chalupská (CH Banská Bystrica) 1:37,28, 10. Mařasová 1:37,42, 11. Skotnicová (CHZ Litvínov) 1:37,52, 12. Jakubcová 1:37,73, 13. Dvoršťáková 1:38,70, 14. Kebrlová 1:38,89, 15. Poustková 1:38,92. — Všech 29 startujících bylo klasifikováno.

Kombinace: 1. Lenka Vlčková 2984,34, 2. Monika Hojstričová 2986,75, 3. Elena Medzihradská 3013,00, 4. Dvoršťáková 3053,40, 5. J. Harvanová 3062,60.

JAROSLAV TROUSIL

XXIX. ročník Po hřebenech Krkonos

Závod Po hřebenech Krkonos je svým pojetím zcela výjimečný. Zatímco ostatní masové lyžařské závody jsou soutěžemi jednotlivců, je tento soutěží družstev — v kategorii mužů desetičlenných, u žen pětičlenných. Rovněž svým souvislým stoupáním ze Špindlerova Mlýna na Zlaté návrší nemá snad nikde na světě obdoby.

Devětadvacátý ročník tohoto závodu — nebo chceme-li po lyžařsku „sedmdesátý“ se konal třetí únorovou nedělí a měl ve srovnání s minulými ročníky několik výrazných změn. Konal se prakticky o měsíc dříve než byl jeho dřívější tradiční březnový termín. Za druhé došlo ke změně trasy kategorie mužů, v níž byl vypuštěn dlouhý úsek ze Zlatého návrší na Voseckou boudu, takže muži absolvovali prvou část své trasy společně se ženami až na Špindlerovu boudu. Tento výpadek byl nahrazen prodloužením trati na jejím opačném konci až na Tetřeví boudy. Další novinkou byla i skutečnost, že pořadatelé museli limitovat počet zúčastněných družstev, takže se na řadu zájemců o tuto masovou akci již nedostalo. Všechny tyto změny byly motivovány skutečností, že trať závodu leží v oblasti Krkonošského národního parku, v němž platí určitý návštěvní řád, takže bylo třeba se vyhnout zvláště chráněným oblastem a závod pořádat v termínu, kdy má být sněhová vrstva nejvyšší, aby nedocházelo k devastaci porostu. S těmito změnami měl organizační výbor závodu řadu problémů, ale možno konstatovat, že se s nimi vypořádal se ctí.

Vzhledem k posunutí termínu o měsíc a nutnosti dodržet startovní čas na 7 hodin, vyjžděla první družstva mužů na trať bezmála za šera. Startovalo se za mrazivého počasí, na hřebenech v době startu byl 9stupňový mráz, viditelnost 200–300 m, chvílemi drobně sněžilo. Některé kolektivy si neuvědomily skutečnost, že závod se koná v únoru, kdy je na silnicích hodně sněhu, což může vést k dopravním kalamitám. Řada družstev se opozdila na startu o 5 až 10 minut, byla opoždění i půlhodinová. Nejvíce byl postížen kolektiv Horských sportů Ostrava — startovní číslo 122, který startoval později o 1:04:30 hod.

Po prvých nejsilnějších nasazených družstvech vyjžděla na trať další. Opět jsme se sešli na startu s týmem „skotačivých dědků“, Horskou službu reprezentovalo kromě vybraného celku i několik kolektivů ze Špindlerova Mlýna, Rokytnice, Pece pod Sněžkou, Rýchor atd. Tradičně nechyběli v závodě ani reprezentanti jiných sportovních odvětví — atleti, fotbalisté, turisté, odbíjenkáři, házenkáři, vodáci, ragbisté, veslaři, jakož i družstva slo-

Z průběhu letošního XXIX. ročníku Po hřebenech Krkonos

žená z pracovníků určité profese (Advokacie ČSR) i celky, vyslané ZV ROH podniků. Celkem odstartovalo 424 družstev mužů a 125 kolektivů žen.

Již prvé zprávy z tratě ukazovaly, že boj o prvenství v závodě mužů rozhodnou mezi sebou celky z prvé nasazené čtyřicítky. Při neúčasti loňských vítězů — družstva RH Jablonec — bojovaly o prvenství dva celky: Lokomotiva Trutnov a reprezentační tým Horské služby. V závodě žen dominovaly podobně jako loni pražské vysoškolačky, letos to bylo družstvo VŠTJ Chemie, které odrazilo nápor Jičína, Domažlic i Jilemnice.

Ve srovnání s loňskem byl sním pomalejší, což dokazují časy v závodě žen, které jsou v průměru o 12–15 minut horší než v roce 1982. To také způsobilo, že závod mužů i při určitém zkrácení tratě se běžel stejně dlouho jako vloni — rozdíl času byl pouhých 13 sekund. V cíli byla obvyklá „tlačnice“, například během pěti minut došlo do cíle 27 družstev, což představovalo 250 závodníků a závodnic. A tak se rozhodli pořadatelé pořádně zapotit, aby zpracovali výsledky všech celků, které dojeły.

A těch byla jako obvykle většina — vždyť závod mužů nedokončilo jen šest družstev a dvě byla vyloučena, když jednou kontrolou jim neprošel plný počet závodníků. O dobrou organizaci mamutího závodu se staralo na startu, v cíli a na kontrolách 300 činovníků.

Přehled výsledků:

Muži — 65 km: 1. Lokomotiva Trutnov A — lyžaři (Rejmont, Kaván, J. Nývlt, K. Nývlt, L. Fejkl, J. Fejkl, Vojáček, Pechek, Nechanický, Horyna) 3:52:15 hod., 2. Horská služba — reprezentační družstvo 3:55:35, 3. Chemie Praha 4:07:37, 4. FTVS I. Praha 4:12:00, 5. RH Plzeň — lyžaři 4:13:08, 6. Sokol Studenec 6:18:04. Nejlepší zahraniční kolektiv NDR Ruhla z NDR skončil na 27. místě.

Ženy — 35 km: 1. VŠTJ Chemie Praha (Hrubá, Bidmanová, Perknerová, Mrázová, Solcová) 2:46:38 hod., 2. TJ Jičín A — orientační běh 2:52:28, 3. Jiskra Domažlice — lyžařky 2:59:15, 4. Vodní stavby Praha 3:07:56, 5. Ski Jilemnice 3:07:59, 6. VŠTJ Humanita Praha 3:08:33. Družstvo lyžařek z Drážďan (NDR) obsadilo desáté místo.

Ing. VÁCLAV SETNÍČKA

Pozvánka na veletrh

V rámci jarního brněnského veletrhu spotřebního zboží 20.—26. dubna 1983 se uskuteční již tradiční výstava potřeb pro tělesnou výchovu, sport a turistiku INSPORT 1983. Letošní její ročník je jubilejním — desátým.

Tradičně největším vystavovatelem této expozice jsou výrobní podniky České organizace ČSTV. Také letos bude v přízemí a II. galerii pavilónu Z vystavovat osm výrobních podniků ČO ČSTV téměř 200 svých výrobků a kolekcí sportovních potřeb. Výstava je příležitostí seznámit se i s dalšími výrobci a jejich výrobky z ČSSR i ze zahraničí. Návštěvník má možnost zhlédnout jak sportovní oblečení a obutí, tak i náradí, náčiní a speciální sportovní vybavení pro jednotlivé

sportovní odvětví. Nebudou chybět ani pestré kolekce lyžařské výstroje a výstroje. Na letošní přehlídce poprvé budou zřetelně trenážery ke specializované sportovní přípravě i pro možnost zvyšování fyzické zdatnosti obyvatelstva.

Výrobní podniky ČO ČSTV mohou na výstavě předvést jen malou část své produkce. K dispozici však budou informační katalogy a možnost projednat dodávky potřebných výrobků. Ti, kteří se na výstavu nedostanou, se mohou obrátit s dotazy a požadavky na odbor odbytu Správy výrobních podniků ČO ČSTV, Sokolovská 140, 180 00 Praha 8, tel. 82 53 26 a 82 47 57.

Ing. KAREL PILNÝ

● **LYŽAŘSKÉHO MARATÓNU V MOSK-
VĚ** na tratích 60 a 30 km předposled-
ní únorovou neděli se zúčastnilo více
než 10 000 startujících. Nejlepšího
času na šedesátikilometrové trati do-
sáhl 25letý mistr sportu Jurij Ticho-
brazov 2:41:35, z žen 34letá Taťána
Kurkinová 4:18:30 hod. Nejstaršímu
účastníku tohoto běhu vytrvalců bylo
77 roků, nejmladšímu 13 let. Všichni
účastníci byli odměněni upomínkovy-
mi odznaky a diplomy.

● **NA LYŽAŘSKÝCH HRÁCH V OBER-
HOFU (NDR)** byli úspěšní reprezen-
tanti NDR. V běhu na 15 km zvítězil
Uwe Bellmann časem 41:16,6 před Ju-
goslávцем Krišnařem 41:38,6 a svým
krajanem Wünschem 41:43,1. Čs. re-
prezentant Ladislav Švanda byl čtvrtý
za 41:46,8 a Chládek sedmý. V závodě
sdruženém vybojoval prvenství Uwe
Dotzauer s 429,65, následován Hopfem
412,59, Schmiederem 407,79 a Lange-
rem (všichni NSR) 404,20. Peterka
skončil sedmý s 379,775. Třicítku vy-
hrál Uwe Wünsch v čase 1:28:16 hod.
před Švandou 1:29:13 a Rollingerem
(NDR) 1:29:37. Petr Lisíčan doběhl
osmý za 1:31:24. Ve skoku na střed-
ním můstku bylo pořadí na vedou-
cích místech: 1. Klaus Ostwald 239,0
(76 a 80,5), 2. Deckert 230,5 (75 a 79),
3. Findeisen (všichni NDR) 228,7 (74
a 79,5), 4. Škoda 219,9 (74,5 a 76), 9.
Jelenský 206,5 (72,5 a 71,5), 11. Žin-
gor 198,6, 12. Malec 197,3. Na velkém
můstku zvítězil Ulf Findeisen s 281,9
(120 a 121), následován Ostwaldem
267,6 (119 a 115), Freitagem 257,0
(112 a 113) a Deckertem 256,8 (115
a 112). Umístění čs. skokanů: 8. Ško-
da 205,7 (96 a 102), 10. Malec 195,9
(108 a 88), 11. Hýsek 194,8, 13. Jelen-
ský 193,6, 15. Žingor 188,3.

● **MISTROVSTVÍ RAKOUSKA VE
SKOKU** přinesla nečekané výsledky.
Na středním můstku v Eisenerzu zví-
tězil junior Adi Hirner s 253,2 (79,5
a 79,5) před Neuperem 251,8 (79,5 a
78), Schallertem 246,9 (80,5 a 77,5),
Wallnerem 244,7 (80 a 76) a Koglerem
242,2 (79,5 a 74). Mistrem na
velkém můstku v Murau se stal Ri-
chard Schallert s 253,1 (114 a 111),
následován Wallnerem 248,1 (111 a
109), Neuperem 245,5 (110 a 106),
Koglerem 243,3 (108 a 107,5) a Stei-
nerem 230,5 (105 a 108,5). Mistr na
středním můstku Hirner byl šestý
s 229,4 (108 a 101,5).

● **V EVROPSKÉM POHÁRU ŽEN**
v Immenstadtu (NSR) ve slalomu zví-
těžila Rakušanka Buderová 1:34,61
před Marciandiovou (It.) — 0,51 a
Guignardovou (Fr.) — 0,89. V dru-
hém slalomu byla první Švýcarka
Grünigerová časem 1:39,07, následo-
vána Švédkou Aeiřiovou — 0,16 a
Američankou Bowesovou — 0,77.
V kombinaci Mont Genève/Immen-
stadt bylo pořadí na vedoucích mís-
tech: 1. Wallingerová (Rak.), 2. Kást-
leová (Švýc.), 3. Wachterová (Rak.).

● **MISTROVSTVÍ LICHTENŠTEJNSKA**
žen ve sjezdových disciplínách se ko-
nalo jako závod FIS v Malbunu. V ob-
řím slalomu zvítěžila Petra Wenzelo-
vá časem 2:21,26 před Rakušankou
Wachterovou — 1,56 a Konzettovou —
1,58. Ve slalomu se stala mistryní
Hanni Wenzelová za 1:45,61 před
Petrou Wenzelovou — 0,76 a Rakušan-
kou Probstovou — 1,57.

● **NA LYŽAŘSKÝCH HRÁCH VE
ŠVÉDSKÉM FALUNU** kromě závodů
Světového poháru v běžeckých disci-
plínách a ve skoku byly na pořadu
ještě další soutěže. Ve štafetách žen
na 4X5 km zvítězilo Norsko (Myrmä-
lová, Nybraatenová, Jahrenová, Petter-
senová) časem 1:06:22,7 před SSSR
1:06:35,8, Švédskem 1:07:43,8, Nor-
skem II. 1:07:53,8 a ČSSR 1:08:07,7.
V závodě mužů na 4X10 km bylo po-
řadí: 1. Sovětský svaz (Burlakov, Ni-
kitin, Zimjatov, Zavjalov) 1:53:56,1,
2. Švédsko 1:53:58,2, 3. Norsko I.
1:59:29,4, 4. USA 1:55:37,4, 5. Nor-
sko II. 1:55:46,3, 6. kombinovaná šta-
feta ČSSR a NDR 1:55:58,4 hod. V zá-
vodě sdruženém zvítězil Nor Andersen
se 407,880 b. před Schmiederem
407,660, Dotzauerem (oba NDR)

Zajímavosti ze světa

402,890, Američanem Lynchem 401,960
a Norem Björnem 398,865. Ve skoku
byl neúspěšnější Andersen s 222,5
(88 a 87,5) před Finem Miettinenem
200,8 a Schmiederem 198,7, v běhu na
15 km Ahren (USA) 41:45,8, Langer
(NDR) 41:54,1, Lynch 41:59,4. Závod
juniorů na 15 km vyhrál Švéd Mogren
v čase 42:19,1.

● **RAKUŠAN ADOLF HIRNER** se stal
dvojnásobným vítězem mezinárodních
závodů o předposledním únorovém
víkendu v japonském Sapporu. První
úspěch zaznamenal na středním můst-
ku s 220,7 (99 a 101,5) před Norem
Olstrudem 208,5 (99,5 a 95,5), Finem
Nänykänenem 200,2 (91,5 a 99), No-
rem Östensenem 196,7 (100 a 90,5) a
Japoncem Kinuro 195,8 (90 a 102).
Na velkém můstku bylo pořadí na ve-
doucích místech: 1. Hirner 251,8 (116,5
a 103), 2. Macuhaši (Jap.) 247,1 (107,5
a 109), 3. Olstrud 229,4 (105 a 103,5),
4. Šima 214,4 (104 a 97), 5. Nagoka
(oba Jap.) 213,0 (101 a 99).

● **MARCELA JEBAVÁ** zvítěžila v me-
zinárodním závodě žen v běhu na
10 km v jugoslávské Bohinjské Byst-
řici v čase 31:16,9 min. před Italkami
dal Sassovou 31:25,4 a Caninovou
31:38,2. Druhá čs. reprezentantka
Havrančíková skončila čtvrtá za
31:56,2 před Rombachovou (NSR).
V běhu mužů na 15 km byl první Ju-
goslávce Carman časem 43:13,1 před
Švýcarem Anbühlem 43:18,1 a svým
krajanem Krišnařem 43:50,8. V závo-
dě juniorů na 10 km vybojoval prve-
nství Švýcar Kindschi za 28:37,7.

● **V SAPPORU** v mezinárodním běhu
mužů na nezvyklé trati 20 km měl
nejlepší čas Nor Sollie Eilif 48:17,6
o desetinu sekundy před Švédem Lin-
dahlem, Norem Mikkelsplassem 48:26,3
a Japoncem Jamadou 48:33,4. V závo-
dě žen na 5 km byla první Norka Dae-
lieová za 17:07,6 min.

● **POHÁR NÁRODŮ VE SKOKU** na
olympijském můstku ve francouzském
St. Nizier skončil vítězstvím družstva

Norska se 700,4 b. před Švýcarskem
668,5, NSR 606,5, Španělskem 547,1,
Rakouskem 522,1 a Francií 437,1.
K tomuto úspěchu stačila druhá gar-
nitura norských skokanů. První den
zvítězil Fidjestoel s 232,9 před Ber-
gem (oba Nor.) 204,8, Egloffem 200,6,
Glaselem (oba Švýc.) a Rebergem
(Nor.) oba 198,8. Druhý den Fidjestoel
zopakoval svůj úspěch s 261,0 b. před
Bergem 246,3, Ernstem (NSR) 239,9 a
Egloffem 229,0.

● **V OBERSTDORFU** ve večerních
závoděch skokanů při umělém osvět-
lení zvítězil Švýcar Paul Egloff sko-
ky 81 a 82 m před svým krajanem
Glaselem 77 a 78 m a Müllerem (NSR)
77 a 77 m.

● **TRADIČNÍ SALPAUSSÁLKA LY-
ŽAŘSKÉ HRY** se konaly první březno-
vý týden ve finském Lahti. Kromě
soutěží Světového poháru běžců, běž-
kyň a skokanů měly na pořadu něko-
lik dalších závodů při kvalitní mezi-
národní konkurenci. V běhu mužů na
50 km zvítězil Švéd Thomas Wassberg
za 2:34:51 před Finy Kirvesniemiem
2:35:55 a Autiem 2:35:56. Další pořá-
dí: 4. G. Holte 2:36:27, 5. Aketun (oba
Nor.) 2:36:46, 6. Soemskar (Švéd.)
[2:36:56, 7. Vanzetta (It.) 2:37:32, 8.
Šachnov (SSSR) 2:38:12], 9. Leppa-
vuori (Fin.) 2:38:27, 10. Kutukin
(SSSR) 2:38:28. V závodě juniorů na
15 km byl první Fin Viitala za 46:10,8
před Švýcarem Furgerem 47:45,8.
V závodě sdruženém zvítězil Američan
Kerry Lynch před Sandbergem (Nor.),
Karjalainem (Fin.) M. Bögsethem
(Nor.), Müllerem (NSR) a Miettine-
nem (Fin.). Ve skoku byl nejlepší
Schwartz (NSR) s 212,6 (79,5 a 79,5)
následován Lynchem 210,5 (80 a 80,5)
a Müllerem 207,0 (76 a 79). Na 15 km
byl nejrychlejší Lynch v čase 52:43,6
před Sandbergem 52:58,0 a Švýcarem
Hürschlerem 53:52,2.

● **VE SVĚTOVÉM POHÁRU** v akro-
batickém lyžování v baletu v Oberjo-
chu z mužů zvítězil Reitberger před
Schablem (NSR), z žen Američanka
Bucharová před Francouzskou Rossio-
vou.

● **FRANCOUZ GERARD COLIN** zvítězil
v mezinárodních závodech ve sko-
ku v jugoslávské Vlačiči s 246,8 (83,5
a 77) před Bulhary Břejčevem 240,4
(74,5 a 82) a Božičkovem 240,1 (78,5
a 77,5). Čtvrtý byl Nor Flemen 236,5
(78 a 77) následován Ulagou (Jug.)
232,2 (75,5 a 76,5). Umístění čs. sko-
kanů v soutěži 43 startujících: 8. Šva-
gerko 226,9 (77 a 74,5), 12. Polák
215,1 (67 a 76,5), 16. Podziměk 206,6
(73 a 68), 33. Portyk 166,1 (59,5 a
61,5). Soutěž družstev: 1. Norsko
684,5, 2. Jugoslávie 663,0, 3. Bulharsko
652,1, 4. ČSSR 648,6, 5. Francie 641,2.

● **MARTIN ŠVAGERKO**, mladý čs.
reprezentant, na mezinárodních závo-
dech ve skoku ve finském Jyväskylä
obsadil třetí místo za mistrem světa
Finem Nykänenem a Rakušanem Kog-
lerem. Zvítězil Nykänen s 265,5 (99 a
100) před Koglerem 248,5 (96 a 95) a
Švagerkem 239,8 (93,5 a 97,5). Čtvrtý
byl Fin Kalso s 234,4 (90,5 a 89,5),
následován Hirnerem (Rak.) 233,9
(90,5 a 92). Fin Puikkonen byl devá-
tý a Rakušan Vettori desátý.

P. Mahre potřetí vítězem SP

Vítězstvím v obřím slalomu v Aspenu Američan Phil Mahre již potřetí za sebou vybojoval velký krystalový glóbus bez ohledu na výsledky závěrečných závodů Světového poháru ve sjezdových disciplínách. Taková úspěšná série v dosavadní historii této populární lyžařské soutěže se zatím podařila jen Itaiu Gustavovi Thönimu a Švédovi Ingemarovi Stenmarkovi. Pro čs. lyžovány je potěšitelné, že v závěrečné části této soutěže žen se daří i Olze Charvátové, která si připsala na své konto cenné body v obřím slalomu i ve sjezdu v kanadském Mont Tremblatu.

Nejvíce bodů z čs. lyžařů nasbíraly opět běžkyně. Květa Jeriová poprvé vybojovala prvenství ve dvacíctce SP v Kavgolovu, do sbírky svých úspěchů přidala vítězství na 10 km ve švédském Falunu a ve finském Lahti na 5 km byla čtvrtá. Blanka Paulů po vynikajícím prvenství na předolympijských závodech v Sarajevu skončila pátá v Kavgolovu a dvanáctá ve Falunu, Anna Pašiarová bodovala ve Falunu (9.) a v Lahti (6.), Gabriela Svobodová 17. pořadím v Kavgolovu.

Do úspěšné bilance alespoň trochu přispěli také běžci. Nejcněnější je osmé pořadí Miloslava Bečváře v padesátce v Kavgolovu a 15. místo Ladislava Švandy v sarajevské předolympijské třicítce. Ještě bodovali Jaroslav Kohút (17. na 50 km v Kavgolovu) a Jiří Švub (19. na 15 km v Lahti).

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Slalom 11. února v Marksteinu (výškový rozdíl 155 m, v obou kolech 69 branek): 1. Stenmark (Švéd.) 1:44,54 (52,92 a 51,62), 2. De Chiesa (It.) 1:45,04 (53,21 a 51,83), 3. P. Mahre (USA) 1:45,23 (53,64 a 51,59), 4. Wenzel (Licht.) 1:45,38 (53,38 a 52,00), 5. Girardelli (Luc.) 1:45,38 (53,01 a 52,51), 6. Lüthy (Švýc.) 1:45,86 (54,15 a 51,71), 7. Gruber (Rak.) 1:54,94, 8. Fjällberg (Švéd.) 1:46,00, 9. Frommelt (Licht.) 1:46,13, 10. Křižaj (Jug.) 1:46,15, 11. S. Mahre (USA) 1:46,19, 12. Heidegger (Rak.) 1:46,34, 13. Strand (Švéd.) 1:46,53, 14. Giorgi (It.) 1:46,69, 15. Kuralt (Jug.) 1:46,75.

Kombinace sjezdu v Kitzbühelu a slalomu v Marksteinu: 1. P. Mahre 15,10, 2. Wenzel 19,84, 3. Girardelli 24,61, 4. Zurbriggen 28,40, 5. Lüscher (oba Švýc.) 51,02, 6. Kernén 88,99, 7. Meli (oba Švýc.) 103,18, 8. Lee (Austr.) 106,34, 9. Räber (Švýc.) 123,12, 10. Hohenlohe (Mex.) 415,92.

Druhý slalom 12. února v Marksteinu (výškový rozdíl 155 m, v prvním kole 66, ve druhém 67 branek): 1. Křižaj (Jug.) 1:38,98 (51,41 a 47,57), 2. Fjällberg 1:39,42 (51,83 a 47,59), 3. Orlandi (Rak.) 1:39,56 (51,91 a 47,65), 4. Strand 1:39,67 (52,64 a 47,03), 5. P. Mahre 1:39,70 (52,55 a 47,15), 6. Stenmark 1:39,73 (51,66 a 48,07), 7. Wenzel 1:39,85, 8. Lüthy 1:40,09, 9. Kuralt 1:40,63, 10. Popangelov (Bul.) 1:40,70, 11. Heidegger 1:40,79, 12. Halvarsson (Švéd.) 1:40,80, 13. Canac (Fr.) 1:40,82, 14. Totsch (It.) 1:40,95, 15. Fontaine (Fr.) 1:40,97.

Obří slalom 13. února v Todnaun (výškový rozdíl 400 m, v prvním kole 56, ve druhém 57 branek): 1. Stenmark 2:45,66 (1:24,98 a 1:20,68), 2. Julien (Švýc.) 2:46,68 (1:26,03 a 1:20,65), 3. Zurbriggen 2:46,71 (1:25,56 a 1:21,15), 4. P. Mahre 2:46,76 (1:24,52 a 1:22,24), 5. Wenzel 2:47,11 (1:24,67 a 1:22,44), 6. Strel (Jug.) 2:48,01 (1:26,18 a 1:21,83), 7. Girardelli 2:48,01 (1:25,52 a 1:22,49), 8. Eriacher (It.) 2:48,37, 9. Hirt (NSR) 2:48,39, 10. Lamotte (Fr.) 2:48,76, 11. Gruber 2:49,24, 12. Orlandi 2:49,48, 13. Gaspoz (Švýc.) 2:49,51, 14. Wörndl (NSR) 2:49,61, 15. Bürgler (Švýc.) 2:49,84.

Slalom 23. února v Tärnaby (výškový rozdíl 158 m, v prvním kole 67, ve druhém 66 branek): 1. Wenzel 1:40,48 (50,58 a 49,90), 2. Strand 1:40,98 (51,03 a 49,95), 3. Křižaj 1:41,20 (50,83 a 50,37), 4. Girardelli 1:41,52 (51,66 a 49,86), 5. Edalini (It.) 1:41,78 (51,25 a 50,53), 6. Gruber 1:41,91 (51,34 a 50,57), 7. Popangelov 1:42,13, 8. De Chiesa 1:42,15, 9. Giorgi 1:42,78, 10. Frommelt 1:43,15, 11. Skajem (Nor.), Mally (It.) a Vion (Fr.) všichni 1:43,50, 14. Wallner (Švéd.) 1:44,08, 15. Cerkovnik (Jug.) 1:44,09.

Obří slalom 26. února v Gällivare (výškový rozdíl 398 m, v prvním kole 58, ve druhém 56 branek): 1. Stenmark 2:29,11 (1:17,32 a 1:11,79), 2. P. Mahre 2:30,83 (1:18,41 a 1:12,42), 3. Julien 2:30,83 (1:17,79 a 1:13,04), 4. Wallner 2:30,88 (1:18,18 a 1:12,70), 5. Strel 2:31,04 (1:18,64 a 1:12,40), 6. Lüthy 2:31,08 (1:18,88 a 1:12,28), 7. Franko (Jug.) 2:31,27, 8. Gruber 2:31,43, 9. Zurbriggen 2:31,47, 10. Benedik (Jug.) 2:31,53, 11. Sundqvist (Švéd.) 2:31,69, 12. Sörl (Nor.) 2:31,93, 13. Spiess (Rak.) 2:31,94, 14. Piren (Švýc.) a Jacobsson (Švéd.) oba 2:32,18.

Sjezd 6. března v Aspenu (délka tratě 3170 m, výškový rozdíl 792 m): 1. Brooker (Kan.) 1:47,87, 2. Mair (It.) 1:48,24, 3. Höflehner 1:48,54, 4. Weirather 1:48,68, 5. Resch 1:48,76, 6. Müller 1:48,82, 7. Räber 1:48,87, 8. Cathomen 1:48,97, 9. P. Mahre 1:49,08, 10. Pfaffenbichler (Rak.) 1:49,17, 11. Read (Kan.) 1:49,88, 12. Kernén 1:49,40, 13. Klammer 1:49,42, 14. Wildgruber (NSR) 1:49,48, 15. Meli (Švýc.) 1:49,63.

Obří slalom 7. března v Aspenu (výškový rozdíl 366 m, v obou kolech 52 branek): 1. P. Mahre 2:31,49 (1:15,60 a 1:15,89), 2. Girardelli 2:31,73 (1:15,77 a 1:15,96), 3. Stenmark 2:32,09 (1:15,73 a 1:16,36), 4. Julien 2:32,65 (1:16,60 a 1:16,05), 5. Franko 2:32,69 (1:16,90 a 1:15,79), 6. Giorgi 2:33,06 (1:17,49 a 1:15,57), 7. Eriacher 2:33,17, 8. Zurbriggen 2:33,59, 9. Enn 2:34,52, 10. Mader (oba Rak.) 2:34,53, 11. S. Mahre 2:34,69, 12. Hirt 2:34,81, 13. Wenzel 2:34,92, 14. Sörl (Nor.) 2:35,06, 15. Lüthy 2:35,11.

Ženy

Slalom 12. února na Hrebienku (výškový rozdíl 180 m, v prvním kole 60, ve druhém 56 branek): 1. Quarlová (It.) 1:33,40 (47,09 a 46,31), 2. E. Hessová (Švýc.) 1:33,71 (48,01 a 45,70), 3. M. Tlalkaová (Pol.) 1:34,29 (47,68 a 46,61), 4. Steinerová (Rak.) 1:34,38 (48,03 a 46,35), 5. Konzettová (Licht.) 1:34,81 (47,75 a 47,06), 6. Ziniová (It.) 1:35,18 (47,15 a 48,03), 7. P. Wenzelová (Licht.) 1:35,52, 8. D. Tlalkaová (Pol.) 1:37,02, 9. Zavadlavová (Jug.) 1:37,37, 10. Charvátová 1:37,49, 11. Magoniová (It.) 1:37,80, 12. Sölknerová 1:37,83, 13. Buderová (obě Rak.) 1:37,87, 14. Reyová 1:38,15, 15. Serratová (obě Fr.) 1:38,28. — 21. Valešová 1:39,21, 33. Petrová 1:41,47, 39. Rejmánková 1:48,85, 41. Hojstřicová 1:44,75.

Sjezd 5. března v Mont Tremblatu (délka tratě 2535 m, výškový rozdíl 605 metrů): 1. Grahamová (Kan.) 1:32,53, 2. Walliserová 1:32,93, 3. Figiniová (obě Švýc.) 1:33,52, 4. Quittetová (Fr.) 1:33,55, 5. Agostiniová (Švýc.) 1:33,64, 6. Stemmlerová (Kan.) 1:33,80, 7. Fletcherová (USA) 1:33,92, 8. Charvátová a Vitzthumová obě 1:33,94, 10. Wolfová (obě Rak.) 1:34,11, 11. Emonetová (Fr.) 1:34,18, 12. Örtliová (Švýc.) 1:34,20, 13. Savijarviová

Usmávající se trojnásobný vítěz SP Američan Phil Mahre

(Kan.) 1:34,23, 14. Armstrongová (USA) 1:34,39, 15. Ederová (Rak.) 1:34,42. — 19. Gantnerová 1:34,63.

Obří slalom 6. března v Mont Tremblatu (výškový rozdíl 305 m, v prvním kole 51, ve druhém 47 branek): 1. Reyová (Fr.) 2:22,48 (1:14,45 a 1:08,03), 2. M. Epplová (NSR) 2:22,57 (1:14,41 a 1:08,16), 3. E. Hessová 2:23,71 (1:15,10 a 1:08,61), 4. Kronbichlerová (Rak.) 2:23,72 (1:15,28 a 1:08,44), 5. P. Wenzelová 2:24,04 (1:15,37 a 1:08,67), 6. Charvátová 2:24,27 (1:15,23 a 1:09,04), 7. Walliserová 2:24,32, 8. Fernandezová (Sp.) 2:24,40, 9. Kirchnerová 2:24,41, 10. Riedlová (obě Rak.) 2:24,55, 11. Nelsonová (USA) 2:24,61, 12. Figiniová 2:24,65, 13. Merlieová (Fr.) 2:24,91, 14. Serratová 2:25,22, 15. Steveninová (It.) 2:25,64.

SP V BEŽECKÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Pátý závod 13. února v Sarajevu — 30 km: 1. Koch (USA) 1:29:56,8, 2. Eriksen (Nor.) 1:31:56,5, 3. Borodavko (SSSR) 1:32:10,6, 4. Capitano 1:32:53,7, 5. Vanzetta (oba It.) 2:33:04,6, 6. Mikkelsplass (Nor.) 1:33:10,3, 7. Hallenbarter (Švýc.) 1:33:13,6, 8. Galanes (USA) 1:33:15,7, 9. Hole (Nor.) 1:33:28,1, 10. Devetjarov (SSSR) 1:33:28,9, 11. Dotzler (NSR) 1:33:56,5, 12. Ward (USA) 1:34:06,6, 13. Burlakov 1:34:17,1, 14. Zavjalov (oba SSSR) 1:34:58,8, 15. Švanda 1:35:01,6. — 50. Švub 1:47:48,0. — Bečvář a Lisičan závod nedokončili.

Šestý závod 19. února v Kavgolovu — 50 km: 1. Lindvall 2:26:23,5, 2. Aaland (oba Nor.) 2:27:09,0, 3. Burlakov 2:27:53,6, 4. Koch 2:29:28,0, 5. Zimjatov 2:29:36,5, 6. Sachnov 2:29:52,9, 7. Burmistrov (všichni tři SSSR) 2:30:01,4, 8. Bečvár 2:30:33,2, 9. Bellmann (NDR) 2:31:16,8, 10. Bufak (SSSR) 2:31:40,3, 11. H. Holte (Nor.) 2:31:47, 12. Autio (Fin.) 2:32:38,9, 13. Mikkelsplass 2:33:55,6, 14. Rollinger (NDR) 2:33:59,5, 15. Harvey (Kan.) 2:34:25,6. — 17. Kohút 2:35:03,5, 28. Švub 2:41:23,0.

Šedý závod 26. února ve Falunu — 30 km: 1. Zavjalov 1:24:12,8, 2. Wassberg (Švéd.) 1:24:52,9, 3. Lindvall 1:25:11,0, 4. Grünefelder (Švýc.) 1:25:23,1, 5. Zimjatov 1:25:24,8, 6. Nikitin (SSSR) 1:26:25,6, 7. Swan (Švéd.) 1:26:30,3, 8. Koch 1:26:36,9, 9. Kirvesniemi (Fin.) 1:26:39,9, 10. Bra (Nor.) 1:26:46,6, 11. Burlakov 1:26:49,3, 12. Aunli (Nor.) 1:26:51,4, 13. Väranen (Fin.) 1:36:54,9, 14. Caldwell (USA) 1:26:58,0, 15. Mikkelsplass 1:27:09,4.

První okresní konference

Po výročních člen-
ských schůzích a
konferencích lyžař-
ských oddílů po-
kračovala předsje-
dová kampaň okres-
ními svazovými
konferencemi. Prv-
ní zprávy o nich
potvrzují jejich svě-
domitou přípravu,
zintenzivnění čin-
nosti, prohloubení celo-
společenské akti-
vity lyžařů, politicko-
výchovné práce
a mohutný rozvoj lyžování. Podařilo
se dále rozšířit síť veřejných lyžař-
ských škol, vyškolit desítky nových
cvičitelů, zlepšit podmínky v lyžař-
ských střediscích pro nejširší veřej-
nost a zapojit další oddíly a kolektivy
mládeže do socialistické soutěže
o čestný titul Vzorný.

Okresní konference VSL v Trutnově
konstatovala, že 70 % oddílů je za-
pojeno do soutěže o titul Vzorný.
O správnou výuku lyžování, zejména
mládeže, se v okrese stará 120 cvičitelů.
O zajištění úspěšného průběhu
velkého počtu závodů a náborov-
ých lyžařských akcí 128 rozhodčích.
V novém volebním období zvýšená
péče bude věnována lepší organizací
běžecké komise a náborovým akcím
ve skoku a v závodech sdruženém. Při
zpracování členské evidence byl zjiš-
těn největší pokles v kategorii dorostu.
V diskusi se hodně hovořilo o ne-
dostatku vosků a holí, dlouhotrvající
výstavbě nových můstek ve Spindler-
ově Mlýně a dalších problémech.
Předsedou okresního svazu byl opět
zvolen Vlastimil Albrecht.

**Okresní konference VSL v Teplí-
cích** byla dobře připravena s podrobnými
zprávami činnosti svazu za uplynulé
období (s. Kozák), sjezdového
úseku (s. ing. Havlík) a běžeckého
(s. Piecítý), jakož i veřejných lyžař-
ských škol (s. Fürst a Pobuda). O je-
diném skokanském družstvu v západ-
ní části Krušných hor v Baníku Ōsek
hovořil v diskusi s. Černý. Ocenil spo-
lupráci s ještědem Liberec. Lyžařský
oddíl v Duchcově se zaměřil na ma-
sové lyžování a chce zřídit veřejnou
lyžařskou školu. Petr Pobuda vy-
zdvihl pomoc MěstNV Krupka lyžař-
skému oddílu. V Krupce brigádnic-
kým úsilím byla postavena na svahu
cílová budova a lyžařský vlek, v od-
dále ustavena pionýrská skupina.
V čele nového výboru okresního svazu
je Jaromír Kozák.

Okresní konference VSL v Kolíně
konstatovala, že přestože Kolín patří
mezi nížinné kraje, je v okrese o ly-
žování stoupající zájem. Má čtyři od-
dílů a jejich cvičitelé patří mezi nej-
kvalifikovanější ve Středočeském
kraji. Dobrá je spolupráce s okresem
Kutná Hora a s Bižuterií Jablonec.
V uplynulé sezóně bylo vyškoleny 14
cvičitelů IV. třídy, 10 rozhodčích III.
třídy a tři trenéři. Ve všech od-
dílů jsou družstva mládeže. Předs-
dou okresního svazu byl zvolen Jaro-
slav Felix.

Okresní konference VSL v Kolíně
konstatovala, že přestože Kolín patří
mezi nížinné kraje, je v okrese o ly-
žování stoupající zájem. Má čtyři od-
dílů a jejich cvičitelé patří mezi nej-
kvalifikovanější ve Středočeském
kraji. Dobrá je spolupráce s okresem
Kutná Hora a s Bižuterií Jablonec.
V uplynulé sezóně bylo vyškoleny 14
cvičitelů IV. třídy, 10 rozhodčích III.
třídy a tři trenéři. Ve všech od-
dílů jsou družstva mládeže. Předs-
dou okresního svazu byl zvolen Jaro-
slav Felix.

Osmý závod 4. března v Lahti — 15 km:
1. Zavjalov 43:57,0, 2. Mikelsplass 44:23,9,
3. Autio 44:49,7, 4. Monsen (Nor.) 44:51,2,
5. Riistanen (Fin.) 44:58,8, 6. Svan 48:05,4,
7. Gr nenfelder 48:05,9, 8. Zimjatov
45:06,8, 9. Lindvall 45:15,5, 10. Nikitin
45:20,2, 11. Batuk 45:22,9, 2. Rurlakov
45:25,4, 13. Braa 45:28,7, 14. Kirvesnie-
mi 45:30,2, 15. Marvey 45:30,3. — 19.
Svub 45:41,0.

Zeny

**Pátý závod 20. února v Kavgolovu —
20 km:** 1. Jeriová 1:02:28,0, 2. Petterse-
nová 1:02:51,4, 3. Jahrenová (obě Nor.)
1:02:59,8, 4. Ljadovová (SSSR) 1:03:03,8,
5. Paulů 1:03:21,9, 6. Amosov  (SSSR)
1:03:56,7, 7. Rohrmannová (NDR)
1:04:17,2, 8. Samakovová 1:04:18,2, 9. Ma-
kašansk  (obě SSSR) 1:04:27,9, 10.
Noackov  (NDR) 1:04:41,2, 11. Kratzerová
(Sv c.) 1:04:43,9, 12. M tt tov  (Fin.)
1:04:49,2, 13. Skeimeová 1:04:59,6, 14. Ny-
braatenov  (obě Nor.) 1:05:01,2, 15. Spi-
ridonov  (SSSR) 1:05:09,1. — 17. Svo-
bodov  1:05:09,4, 24. Pasiarov  1:06:00,7.

**Šestý závod 25. února ve Falunu —
10 km:** 1. Jeriov  30:22,4, 2. H m l inenov 
(Fin.) 30:32,9, 3. Pettersenová 30:38,0,
4. Ljadovová 30:46,0, 5. Smetaninová
30:54,9, 6. Stěpanovová (obě SSSR)
21:17,0, 7. Kratzerová a Jahrenová obě
31:20,5, 9. Pasiarov  31:22,3, 10. Nybraa-
tenov  31:27,0, 11. Risbyová (Sv d.)
31:28,3, 12. Paulů 31:37,5, 13. B eov 
(Nor.) 31:44,4, 14. Noackov  31:49,6, 15.
Myrm lov  (Nor.) 31:50,9.

Šedmý závod 5. března v Lahti — 5 km:
1. H m l inenov  17:44,54, 2. Smetani-
nov  18:14,28, 3. Pettersenová 18:16,08,
4. Jeriov  18:21,06, 5. Ljadovová 18:22,88,
6. Pasiarov  18:23,08, 7. Zimjatovová
(SSSR) 18:24,22, 8. Risbyová 18:24,46, 9.
Šamakovov  18:25,59, 10. Noackov 
18:26,36, 11. B eov  18:26,65, 12. Shirley
Firthová (Kan.) 18:29,61, 13. Stěpanovo-
v  18:30,45, 14. Nybraatenová 18:30,82,
15. Kratzerová 18:31,43. — 31. Svbodo-
v  19:23,68.

SP SKOKAN 

**Patn ctý závod 18.—20. února lety ve
Vikersundu — první den:** 1. Nyk nen
(Fin.) 361,0 (150 a 146 a 163), 2. P. Ploc
350,5 (145 a 139 a 149) a Wallner (Rak.)
350,5 (145 a 143 a 147), 4. Bulau (Kan.)
347,5 (130 a 141 a 148), 5. Hansson 346,5
(140 a 139 a 144), 6. Bremseth (oba Nor.)
346,0 (133 a 140 a 142). — 17. Parma
326,5 (132 a 128 a 140), 23. Slu n y 310,5
(130 a 125 a 135), 54. Mayer 266,0 (107
a 98 a 120). — Druhý den: 1. Nyk nen
369,0 (152 a 150 a 133), 2. Bulau 353,5
(151 a 132 a 136), 3. Ylipulli (Fin.) 350,5
(144 a 136 a 141), 4. Mobeck (Nor.)
349,0 (140 a 137 a 142), 5. Holland (USA)
340,0 (81 a 140 a 136), 6. Vettori (Rak.)
338,0 (139 a 137 a 130). — 8. P. Ploc
336,5 (137 a 141 a 128) a Parma 335,5
(141 a 135 a 132), 28. Slu n y 297,0 (128
a 117 a 116), 31. Mayer 284,5 (101 a 120
a 115). Třetí den: 1. Nyk nen 354,5 (140
a 145 a 147), 2. Hansson (Nor.) 354,0
(147 a 131 a 140), 3. P. Ploc 351,0 (145
a 145 a 127), 4. B gseth (Nor.) 349,0 (135
a 138 a 145), 5. Wallner 343,5 (142 a
139 a 136), 6. Holland 343,0 (146 a 121 a
134). — 18. Parma 325,0 (124 a 131 a
133), 24. Slu n y 318,5 (128 a 133 a 130),
42. Mayer 278,0 (117 a 114 a 69). — Ko-
ne n  po ad : 1. Nyk nen 1034,5, 2. P.
Ploc 1034,0, 3. Bulau 1033,5, 4. Hansson
1032,5, 5. Wallner 1031,5, 6. Holland
1019,0, 7. Puikkonen (Fin.) 1012,5, 8.
Ylipulli 1010,0, 9. Bremseth 993,5, 10.
B gseth (Nor.) a Mobeck oba 991,5, 12.
Parma 988,0, 13. Weissflog (NDR) 986,5,
14. Kogler 985,5, 15. Schallert (oba Rak.)
978,5. — 13. Slu n y 926,5, 40. Mayer
828,5.

Šestn ctý závod 25. února ve Falunu:
1. Bulau 262,5 (90 a 91,5), 2. Nyk nen
254,1 (90,5 a 87), 3. Hansson 251,7 (88 a
88), 4. Kokkonen (Fin.) 250,3 (91 a 83,5),
5. Ostwald (NDR) 244,5 (88,5 a 85,5),
6. Braaten (Nor.) 242,4 (86 a 87), 7.

Kogler 241,7 (88,5 a 85) a Bremseth
241,7 (84,5 a 86,5), 9. Ruud (Nor.) 240,4
(88,5 a 82), 10. Vettori 237,1 (87 a 83),
11. Waldvogel (NSR) 236,3 (85,5 a 84),
2. B gseth 235,3 (89 a 80), 13. Findeisen
(NDR) 234,5 (85 a 84), 14. Ulaga (Jug.)
231,2 (87 a 84), 15. Holland 233,9 (86,5
a 84).

Sedmn ctý závod 27. února ve Falunu:
1. Nyk nen 241,9 (111,5 a 104), 2. Kogler
240,1 (109 a 104,5), 3. Bremseth 239,0
(106 a 106), 4. Bergerud (Nor.) 238,3
(102,5 a 109), 5. Ulaga 237,6 (109 a 107),
6. B gseth 235,7 (109,5 a 103), 7. Holland
228,8 (106 a 105,5), 8. Bulau 228,3 (108
a 101), 9. Deckert 226,1 (107,5 a 101), 10.
Vettori 222,2 (100,5 a 104,5) a Waldvogel
222,2 (104 a 101), 12. Braaten 221,6
(100,5 a 105,5) a Steiert (NSR) 221,6
(102 a 104), 14. Colin (Fr.) 221,5 (107 a
100), 15. Weissflog 221,4 (107,5 a 98).

Osmn ctý závod 4. března v Lahti:
1. Bulau 258,8 (89 a 89,5), 2. Kogler 247,2
(86,5 a 83,5), 3. Kokkonen 246,8 (82,5 a
86), 4. Puikkonen 244,6 (83 a 86), 5. Ula-
ga 244,0 (84 a 86,5), 6. Wallner 242,5 (84
a 84), 7. Hansson 239,1 (83,5 a 83),
8. Schallert 238,8 (85 a 83,5), 9. Nyk -
nen 238,0 (86 a 82), 10. Vettori 234,4 (81,5
a 83), 11. Tomasi (It.) 233,5 (83 a 85), 12.
B gseth 232,7 (83 a 82), 13. Bauer (NSR)
232,3 (83,5 a 82,5), 14. Colin 232,1 (83,5
a 83), 15. Bergerud 231,3 (82,5 a 81). —
16. Svagerko 231,3 (82,5 a 81), 25. Pol k
224,5 (79 a 81,5).

Devatn ctý závod 6. března v Lahti:
1. Bulau 257,7 (114 a 109,5), 2. Kogler
247,2 (113 a 103), 3. Nyk nen 244,2 (117,5
a 101), 4. Hansson 232,4 (109 a 105), 5.
Puikkonen 232,2 (102 a 106,5), 6. Schal-
lert 222,6 (117 a 90), 7. Bremseth 217,7
(105 a 96), 8. Colin 214,3 (100 a 99,5),
9. Sumi (Sv c.) 211,2 (104 a 94,5), 10.
Denney (USA) 209,8 (108,5 a 89), 11.
Kokkonen 207,3 (102,5 a 92,5), 12. Tomasi
206,5 (99,5 a 98,5), 13. Kalso (Fin.) 204,2
(99,5 a 96,5), 14. Wallner 200,4 (96,5 a
95), 15. Felder (Rak.) 198,7 (102,5 a 91).

Dvac tý závod 11. března v B rum:
1. Kogler 267,1 (115 a 110), 2. Hansson
265,3 (110 a 105,5), 3. Bulau 225,8 (112,5
a 104,5), 4. Colin 247,7 (112 a 101), 5.
Puikkonen 244,0 (108 a 102), 6. Bergerud
240,8 (106,5 a 100,5), 7. Felder a Holmen-
-Jensen (Nor.) oba 235,9 (106,5 a 102),
9. Opaas 235,7, 10. Tr n (oba Nor.) 234,5,
11. Bremseth 234,1, 12. Holland a Kok-
konen oba 233,8, 14. Slu n y 232,9, 15.
Ulaga a Steiner (Rak.) oba 231,8. —
21. Ploc, 41. Parma, 56. Mayer.

**Dvac t prvn  závod 13. března v Oslu
na Holmenkollenu:** 1. Braaten 229,0 (94,5
a 100,5), 2. Bulau 226,6 (91,5 a 102,5), 3.
Kogler 224,7 (91,5 a 99), 4. Fidjest l
(Nor.) 224,4 (93,5 a 102,5), 5. P. Ploc
218,2 (93,5 a 97), 6. Hastings 214,4 (91,5
a 94,5), 7. Ruud 213,8 (94,5 a 92,5), 8.
Berg (Nor.) 212,6 (94,5 a 94,5), 9. Slu -
n y 208,9 (91,5 a 94,5), 10. Bergerud 208,6
(89 a 92,5), 11. Parma 208,5 (91,5 a 93),
12. Bremseth 203,1 (88,57 a 93), 13. Str m-
berg (Nor.) 201,7 (86 a 94,5), 14. Tr n
201,3 (87,5 a 94,5), 15. S tre (Nor.)
201,0 (88,5 a 91,5). — 21. Mayer 194,8
(89,5 a 87,5).

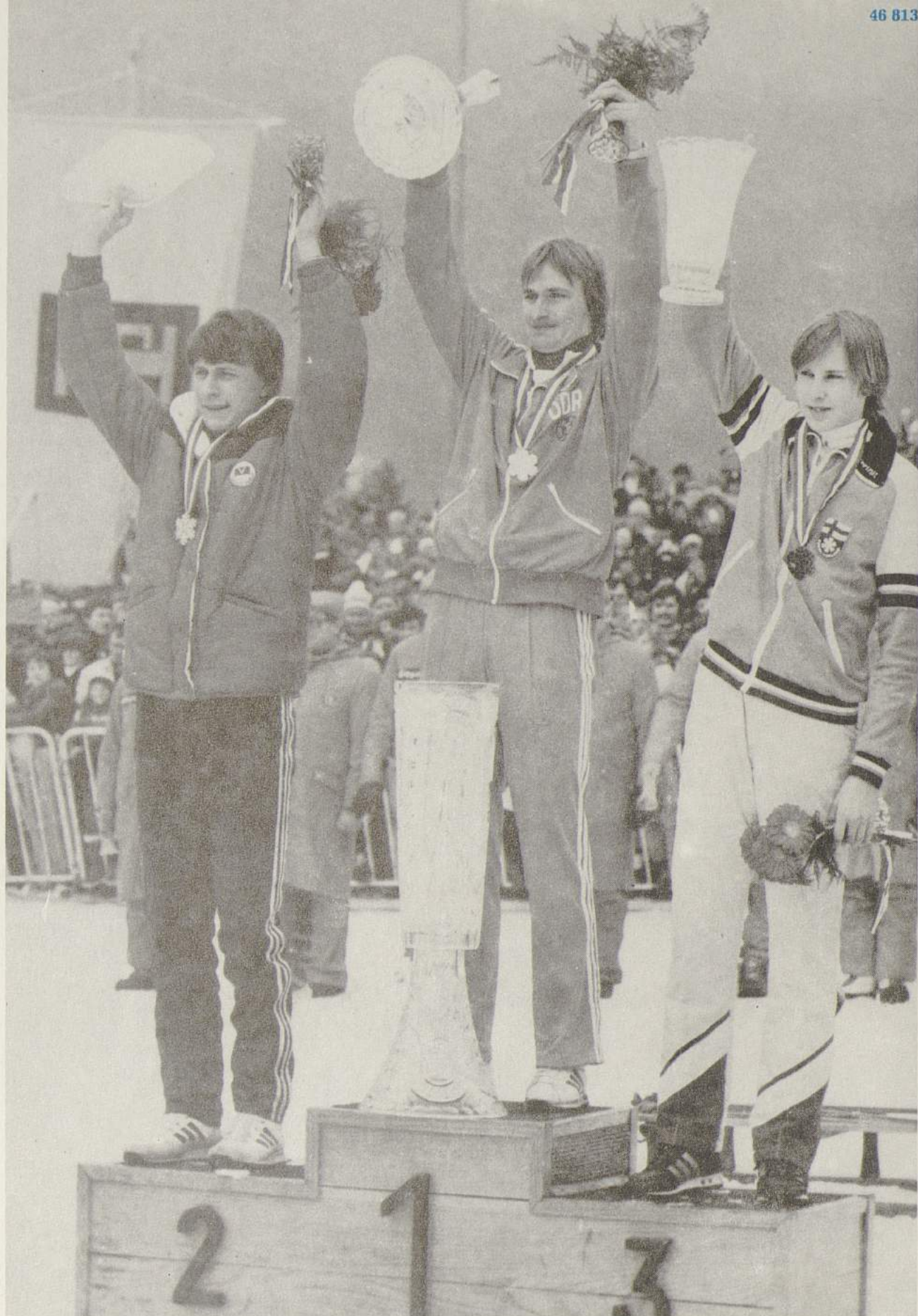
Fotografie na titulní, druh , třetí
a zadní straně obálky Bohumil Hynek.
Fotografie uvnitř m s cn ku ing.
Vlastimil Horák, Bohumil Hynek, Vra-
tislav Kuba, Jiří Pekárek, Milan
Štastn y a Jaroslav Trousil.

Mimoř dn m porozuměním pracov-
n k  tiskárně Str v v Karlových Va-
rech podařilo se zařadit zprávu o MS
v letech do dubnového  isla. K své-
tov mu šampionátu se ještě vracíme.

První snímek ukazuje pohled na sobotní rekordní návštěvu 51 000 diváků na lyžařských závodech v ČSR pod deštníky za vytrvalého deště. Na druhém Pavel Ploc, Armin Kogler a Matti Nykänen netrpělivě čekají na závěrečné výsledky MS na světelné tabuli

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ KVĚTEN 1983 ♦ Kčs 3,—

5

To nejsou fotografie ze začátků dvacátého století, ale ze zajímavé akce Závody postaru, kterou uspořádali letos lyžaři z Vysokého nad Jizerou při oslavách 80 let organizovaného lyžování v českých zemích. Staré lyže, závodní „kombinézy“ a vybavení závodníků, jakož i dobové úbory některých účastníků budily patřičnou pozornost diváků.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

SARAJEVO 1983
KLASIKŮ — II.

PLĚNUM
VSL ŪV ČSTV

ZE SVĚTA

MLÁDEŽ MÁ VELKÝ ZÁJEM O LYŽOVÁNÍ. DOKAZUJE TO OBRÁZEK NA TITULNÍ STRANĚ OBÁLKY ZE STARTU V BEDŘICHOVĚ PŘI AKCI VE STOPĚ JIZERSKÉ PADESÁTKY. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY JANA GANTNEROVÁ (SLÁVIA UK BRATISLAVA), KTERÁ PO SVĚM ZRANĚNÍ OPĚT ZÁVODÍ A SEDMÝM MÍSTEM VE SJEZDU SVĚTOVÉHO POHÁRU SE ZNOVU ZAŘADILA MEZI NEJLEPŠÍ SJEZDÁRKY, ZVÍTĚZILA TAKÉ NA MISTROVSTVÍ ČSSR 1983 VE SJEZDU V JASNĚ

Lyžařství

Ročník 69

Číslo 5

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Zúrman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. dubna 1983.

ISSN - 0323 - 1445

ČSS 1985 vyhlášena

Na mimořádném zasedání představenstva ŪV ČSTV za účasti představitelů společenských organizací, institucí a resortů podílejících se na masovém rozvoji tělesné výchovy a tělovýchovného hnutí v ČSSR byl 5. dubna v Praze projednán návrh na vyhlášení Československé spartakiády 1985. Jeho účastníci posoudili ideově politické pojetí i otázky organizace, řízení, zabezpečení příprav a uskutečnění tradičně největší československé tělovýchovné slavnosti, která vyvrcholí v roce 1985 na počest 40. výročí národní osvobozenécké boje našich národů a osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Ve slavnostní atmosféře pak byla vyhlášena Československá spartakiáda 1985.

ČESKOSLOVENSKÁ
SPARTAKIÁDA 1985

Ústřední výbor Československého svazu tělesné výchovy spolu s Ústřední radou odborů, ústředním výborem Socialistického svazu mládeže, ústředním výborem Svazu pro spolupráci s armádou, ministerstvy školství ČSR a SSR a ministerstvem národní obrany vyhláší Československou spartakiádu 1985 na počest 40. výročí vyvrcholení národní osvobozenécké boje našich národů a osvobození vlasti Sovětskou armádou.

Pojetí Československé spartakiády 1985 vychází ze závěrů XVI. sjezdu KSČ k rozvoji tělesné výchovy a navazuje na tradice a zkušenosti z minulých spartakiád. Cílem spartakiády je přivést další cvičence, sportovce a turisty i další občany k aktivní tělesné výchově a k vyššímu podílu při plnění náročných úkolů rozvoje socialistické společnosti.

Československá spartakiáda 1985 bude přehlídkou výsledků dosažených v rozvoji tělesné a branné výchovy, manifestací politické, ekonomické a kulturní vyspělosti socialistického Československa, holdem všeho našeho lidu komunistické straně a projevem hrdosti našich občanů na svou socialistickou vlast. Vyjádří podporu našich národů mírovému úsilí Sovětského svazu a ostatních a branných soutěžích, v turistických akcích bude především v místech a revolučními silami ve světě.

Těžišťe spartakiádního programu v hromadných vystoupeních, ve sportovních a branných soutěžích, v turistických akcích bude především v místech a okresech. V přípravě a konání spartakiády se plně počítá s dobrovolnou iniciativou lidí i s uplatněním zásad vysoké hospodárnosti, s podporou celé Národní fronty, všech stupňů národních výborů a dalších resortů a institucí.

Jsme přesvědčeni, že Československá spartakiáda 1985 vyvolá tvořivou aktivitu celého tělovýchovného hnutí, ovlivní socialistické vědomí občanů a přispěje k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy v Československé socialistické republice v zájmu šťastného a mírového života pracujících a mládeže.

Celá příprava a realizace spartakiády je významným prostředkem k aktivizaci ČSTV a všech složek tělovýchovného hnutí, k plnění závěrů XVI. sjezdu KSČ v oblasti masového rozvoje tělesné výchovy. Správně organizované sportovní spartakiádní soutěže, přitažlivá turistická činnost a úspěšně uskutečnění místních, okrskových, městských a okresních spartakiád přispějí k vytvoření nových hodnot v rozvoji tělesné výchovy a budou přehlídkou vyspělé kultury a úrovně života lidu v socialistickém Československu. Smysl spartakiády je nutné spatřovat v účinné pestré a prospěšné činnosti všech tělovýchovných jednot, škol, organizací Svazarmu, útvarů Čs. lidové armády, organizací ROH a SSM za plné spolupráce národních výborů a ostatních složek Národní fronty.

Lyžaři stejně jako v minulosti se zapojí ve svých tělovýchovných jednotách do nácvičku spartakiádních skladeb a využijí bohatých zkušeností z dosavadního pořádání spartakiádních soutěží. Vždyť čs. mladí lyžaři byli mezi těmi sportovci, kteří v Liberci zahajovali zimní část sportovních soutěží ČSS 1980. Jejich pěkné boje ve Spartakiádním poháru talentů znamenaly hodnotný příspěvek k úspěšnému průběhu spartakiádních soutěží. Do jejich programu byla zařazena celá řada závodů, které se vydařily a znamenaly získání další mládeže i dospělých pro pravidelnou tělesnou výchovu a sportovní činnost. Potvrdila to především masová soutěž žactva v běhu na lyžích a ve slalomu o Spartakiádní vložku, pro všechny věkové kategorie pak další ročník soutěže o odznak Lyžař ČSR. Tyto akce bylo možno uskutečnit všude při trochu příznivých sněhových podmínkách, nevyžadovaly náročnou organizaci a byla při nich uplatněna vysoká hospodárnost, přitom z hlediska propagačního měly velký význam. Ve všech krajích se při nich uplatnily stovky obětavých lyžařských cvičitelů, rozhodčích a dalších funkcionářů.

Československá spartakiáda 1985 a její spartakiádní soutěže budou znamenat zvýšenou aktivitu všech lyžařských oddílů a úspěšné plnění významného úkolu: dalšího masového rozvoje lyžování a tělesné výchovy.

Zamyšlení nad letošní sezónou

Letošní sezóna byla zvláštní — byla předolympijská před XIV. zimními olympijskými hrami 1984 v jugoslávském Sarajevu. Mimochodem, povšimni jste si někdy, že číslování letních a zimních olympijských her je rozdílné v tom, že u zimních se počítají pouze hry uskutečněné (po IV. ZOH 1936 v Garmisch-Partenkirchenu se v roce 1940 ani 1944 hry nekonaly a ZOH 1948 ve Svatém Mořici se počítají jako V. v pořadí), kdežto u letních olympijských her se započítávají i neuskutečněné. Uplynulá sezóna se uskutečnila v roce 80. výročí založení Svazu lyžařů. Byla také zároveň 70 let od smrti tehdejšího nejlepšího lyžařského závodníka Bohumila Hanče a jeho přítele Václava Vrбаты. Měla a přinesla řadu zvláštností.

Pro československé lyžování, především pro reprezentaci, měla být nástupem a důležitým východiskem pro vlastní předolympijskou přípravu. Pro československé běžkyňe zásluhou vynikajících výsledků na 34. MS v Oslu a ve Světovém poháru byla sezónou přípravou v tom smyslu, že nemusely prokazovat úroveň své výkonnosti a mohly se v klidu a s dlouhodobým zaměřením připravovat na ZOH 1984. Tato skutečnost znamenala velmi mnoho pro stránce psychické — především klid, po stránce motivační — důvěru, ale i po stránce metodické — možnost soustředit se na přípravu, zaměřování tréninku apod. Bylo však i přínosem proto, že ženy spolu s trenérem mohly individualizovat přípravu a hledat nevhodnější systém.

Pro ostatní disciplíny byla letošní sezóna významná proto, že měly jasně prokázat oprávněnost nominace do předolympijské přípravy. Proto byly předolympijské soutěže v Sarajevu vyhlášeny jako výkonnostní vrchol. K tomu vedlo několik důvodů — hlavní byla olympijská motivace. Velice si cením skutečnosti, že tento cíl byl pochopen velkou většinou sportovců a trenérů (a bylo skutečně radostně sledovat zaměření k předolympijské soutěži 1983 v projevech v tisku i při rozhovorech prakticky od všech významných sportovců, trenérů i funkcionářů). Dá se říci, že tento cíl byl přijat lyžařským hnutím.

Velice významnou byla potřeba zaměření sportovní výkonnosti na dobu konání ZOH a z tohoto důvodu uskutečňovat individuální přizpůsobení přípravy i systém soutěží k tomuto vrcholu. To byl důležitý úkol prakticky pro všechny. Na minulých ZOH i MS jsme s načasováním sportovní formy vždy měli problémy. Důžno konstatovat, že tato maturita se podařila některým trenérům i sportovcům.

Provedenými opatřeními jsme sledovali aktivizaci širokého aktivu sportovců, trenérů, funkcionářů i dalších lyžařů a pracovníků. Byla to vlastně zkušební (cvičná) „mobilizace“ lyžařů včetně realizačního týmu a především všech oblastí zajištění — od zdravotního přes metodické, výzkumné, materiální, organizační atd.

Lyžaři běžci plánované výkonnostní cíle nesplnili. Po nadějném úvodu do sezóny se nedokázali vyrovnat se složitými povětrnostními a sněhovými podmínkami v soutěžích Světového poháru, ale prakticky ani na předolympijské přípravě v Sarajevu. Velmi dobře zajeli pouze štafetu, dále pak Bečvář v Kavgolovu, Švanda na Zimní spartakiádě sprátených armád

v Oberhofu a Lisičan na Tatranském poháru. To je trochu málo, i když je evidentní zlepšení některých mladých závodníků (Lichoň, Benc atd.). Do ZOH 1984 čeká běžce i trenéra mnoho práce — především v přístupu, plném podřízení osobních a střediskových zájmů potřebám celku, v diferenciaci a zvláště v individualizaci tréninku. Musí prokázat větší schopnost koncentrace na přípravu i sou-

Olga Charvátová (VŠ Praha) v uplynulé sezóně byla naší neúspěšnější závodnicí ve sjezdových disciplínách a ve Světovém poháru skončila osma

těže a odvahu natrénované předpoklady uplatnit v konkrétní soutěži.

Celkově je potřeba vyzdvihnout postoj běžecské komise Mezinárodní lyžařské federace (FIS), že soutěže v Sarajevu byly zařazeny do programu Světového poháru, byly obeslány prakticky všemi nejlepšími běžci a běžkyňemi a splnily tak ve všech směrech požadavky předolympijských soutěží.

Životní šanci se staly předolympijské soutěže 1983 pro naše sdružené. Po letech očekávání a nadějí měl konečně předvést, zda se s nimi má či nemá počítat dále. Sloužili jim ke cti, že tuto příležitost využili a dále prokázali, že třetí místo nebylo náhodné, ale bylo důsledkem zlepšené výkonnosti. Viz další výsledky včetně akademického mistra světa a umístění na Tatranském poháru. Ve složitých povětrnostních podmínkách ve skoku i v běhu docílili přiblížení ke světové špičce. V současné době

jde především o to, s tímto výsledkem se nespokojit, udržet motivaci a především prokázat úroveň a odvahu dále se rozvíjet. V závodech sdruženém probíhá renesance, je potřeba ji zachytit a zúročit. Tím získalo československé lyžování možnost dosáhnout dobrých výsledků v další disciplíně.

Skoky na lyžích — areál Malo Polje a stavby bratří Goríšků jsou krásným stánkem skokanů. Bohužel skokanská komise zřejmě podlela komerčním zájmům a představě, že předolympijské soutěže 1983 budou pro všechny velice atraktivní a nezařadila je do Světového poháru. Tím se vytvořila situace, že někteří nejlepší norští a rakouští skokani se nezúčastní. Je to bezesporu chyba. Chyba skokanské komise FIS i škoda pro předolympijské soutěže 1983 ve skoku. V areálu panovala velice rozmarné počasí (ostatně jako všude). Došlo ke kuriózním situacím — čekání, rušení kol, ohlášenému započítávání již druhého kola tréninku na velkém můstku apod. Naši mladí skokani si v těchto složitých podmínkách vedli dobře.

Měli však před sebou ještě jeden velmi významný úkol — VII. MS v letech na lyžích v Harrachově. Bylo do slova společenskou nutností a politickým úkolem, aby vystoupení našich skokanů nebylo fiaskem (jak mnozí očekávali), ale důstojnou reprezentací. Je potřeba vyslovit velké uznání celému kolektivu včetně trenéra, zvláště pak P. Plocovi a dalším za předvedené výkony, mistrovství (i když toto slovo nemám rád), statečnost a vyzrálost. Jako vedoucí družstva jsem dobře chápal, že v ovzduší, kdy celý Harrachov a všichni skokani se cítili realizačním týmem, bylo těžké udržet koncentraci (i po světovém rekordu) a skákat čtyři dny. Zde platí v plné míře udržet motivaci, pracovní morálku, přístup a nevidět se ještě olympijskými vítězi. Připravovat se odpovědně, poctivě a náročně. Navíc máme nadějnou zálohu v řadě mladých (např. Švagerko, Polák, Podzimek a další).

Sjezdové disciplíny žen — na olympijských tratích v Sarajevu se jel (bohužel) jen závod ve sjezdu — výkony našich reprezentantek O. Charvátové a J. Gantnerové byly právě v této disciplíně vynikající. V této době závodila úspěšně A. Mařasová na mistrovství světa juniorů v Sestriere. Škoda, že se pro špatné povětrnostní a sněhové podmínky neuskutečnil obří slalom. Sjezdačky potvrdily svoji vysokou sportovní úroveň i dalšími výsledky v závěru Světového poháru a mladé závodnice v Evropském poháru. Patří právem do olympijské přípravy.

Podstatně složitější situace je ve sjezdových disciplínách mužů. V Sarajevu v předolympijské soutěži 1983 se jel jen sjezd mužů. Opět příklad komercializace komise Světového poháru — to není správné a ani prospěšné. To byla tedy disciplína, na které v mužích nestavíme (i když došlo k nečekanému pokroku). Vznikla jednak termínová kolize se Zimní spartakiádou sprátených armád

Výročí tragické smrti HANČE a VRBATY

Květa Jeriová (RH Jablonec) třetím místem ve Světovém poháru 1983 potvrdila, že patří mezi nejlepší běžkyně na světě

v Bulharsku, rozhodující však byla situace v našem družstvu. Zranění Pacáka, Zemana, Žallmanna na sklonku sezóny (Univerziáda) i Šoltýse znamenala, že se **družstvo prakticky rozpadlo**. Přesto výsledek P. Šoltýse potěšil. Celkově však sjezdaři vedle běžců jsou disciplínami, které **nedokázaly zachytit trend vývoje našeho lyžování**, stále v nich přetrvávají tradiční přístupy a vztahy, a to není zárukou výsledků na ZOH 1984. Je proto potřeba bez vzrušování a emocí přistoupit k řešení současné situace bez ohledu na skutečnost, že ZOH 1984 jsou za necelý rok a radikálně řešit situaci. Ačkoli by se toto stanovisko mohlo zdát tvrdé, je naprosto nezbytné a je potřeba bez skrupulí přistoupit k jeho řešení.

Závěr:

— československé lyžování učinilo v letošním roce výkonnostní pokrok,

— hlavním úkolem zůstává úspěšné vystoupení na XIV. ZOH 1984 v Sarajevu,

— bylo by velmi škodlivé podlehnout pocitu uspokojení a očekávat podobné výsledky jako letos,

— zbývá jediné: kriticky přistoupit k letošním výsledkům, uvědomit si jsoucí rezervy a skromně, tvrdě, zaměřeně a především obětavě pracovat k ZOH 1984, které jsou za 317 dní ode dne psaní tohoto příspěvku.

Toto je náš hlavní cíl a vyzýváme vás všechny k podílu na jeho plnění.

Ať to frčí!

PhDr. JAROSLAV POTMĚSIL, CSc.
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Letos jsme si 24. března připomenuli 70. výročí tragické smrti tehdejšího našeho nejlepšího lyžařského závodníka Bohumila Hanče a jeho velkého přítele Václava Vrbaty při VIII. mezinárodním distančním závodě na 50 km v Krkonoších. Tento lyžařský maratón byl vypsan Svazem lyžařů v Království českém o věčně putovní cenu Českého zemského svazu ku povznesení návštěvy cizinců v Království českém.

K rychlostnímu závodě byla přičleněna velká velikonoční turistická výprava spojená s 50kilometrovým etapovým turistickým závodem. V jejích propozicích se říká, že se jede na téže trati, ale turistickým tempem společně s dovolenými zastávkami pro oběd a svačinu. Účastníci si volí vedoucího, kterého každý musí poslechnout. Každý účastník musí mít plnou turistickou výzbroj, kabát i tlumok s jídlem.

Pro nedostatek sněhu mezi Spindlerovou a Obří boudou trať vedla od startu na Labské boudě sedlem mezi Mužskými kameny a Velkým Šišákem, jižním bokem Vysokého kola, Sněžnými jámami přes Violík, Novou slezskou a Voseckou boudu na Violík, Labskou boudu, Harrachovy kameny k Labské boudě. Druhé kolo bylo stejné, třetí z Labské boudy na Sněžné jámy, Violík, Krakonoš a přes Zlaté návrší do Mísečných bud, kde byl cíl závodu.

K VIII. ročníku distančního závodu odstartovalo šest závodníků, mezi nimi i Bohumil Hanč z Českého krkonošského spolku Ski v Jilemnici, který zvítězil v letech 1907—1909 v druhém, třetím a čtvrtém ročníku. Ráno při startu bylo teplé, mlhavé počasí, teplota +8°C, chvílemi se jasnilo za úplného bezvětří. Závodníci jeli všichni v košili a lehkých kalhotách, bez čepice a rukavic. První vzdal pro odřeniny nohou Emerich Rath, později pro stejné zranění Karel Jarolímek. Kolem 10. hodiny, po absolvování prvního kola, počasí se náhle změnilo. Počalo mžít, vál studený vítr a později se spustil déšť. Pro nebezpečí onemocnění vzdali postupně O. Bartel, J. Feistauer a konečně i J. Scheiner. Bohumil Hanč zůstal jediný na trati. Nevěděl, že všichni ostatní a hlavně Němec Oswald Bartel vzdali. Pokračoval v závodě, aby absolvoval poslední kolo, jež končilo v Mísečných boudách. Tam však již nedošel a byl později E. Rathem nalezen vysílený na Zlatém návrší. Ten se ho snažil odnést do Labské boudy, což se mu nepodařilo. Tam byl později odvezen Hanč záchran-

Svaz Lyžařů v kr. Českém vypisuje VIII. mezinárodní lyžecký závod distanční na 50 kilometrů na den 24. března 1913

nou výpravou, avšak bohužel již mrtvý. Později nedaleko místa, kde E. Rath objevil umřelého Hanče, byl nalezen druhý mrtvý lyžař Václav Vrbata, který jako kamarád zapůjčil Hančovi svůj kabát a sám též zahynul. Závod tedy skončil největší naší lyžařskou tragédií.

PIETNÍ VZPOMÍNKA NA ZLATÉM NÁVRŠÍ

Jako vzpomínka na tuto tragédii je 24. březen dnem Horské služby. Na věčnou památku obou lyžařských hrdinů byla na Zlatém návrší postavena mohyla Hanče a Vrbaty, která je vidět ze všech krkonošských hřebů.

Stalo se již tradicí, že u příležitosti dne Horské služby a výročí této tragédie se koná každoročně u mohyly na Zlatém návrší pietní akt — kladení věnců. Bylo tomu tak i letos, kdy uplynulo 70 let od onoho osudného dne. Památku obou zesnulých hrdinů poslední březnovou sobotu uctili členové Horské služby, lyžařského oddílu Ski Jilemnice, za který B. Hanč závodil, žáci sportovních tříd I. ZŠ v Jilemnici, pionýrské skupiny Hanče a Vrbaty II. ZŠ v Jilemnici a další lyžaři a turisté, jejichž kroky v ten ten směřovaly na Zlaté návrší. Po minutě ticha lyžařskou tragédií připomenuli dlouholetý funkcionář OV ČSTV Semily Josef Mach a za oblastní výbor Horské služby Roman Odvárko. V upomínku si odnesli účastníci vzpomínkové akce pamětní list, vydaný lyžařským oddílem Ski Jilemnice ve spolupráci s OV ČSTV Semily.

Harrachovské ozvěny mistrovství světa v letech

Radu let čekají národní lyžařské svazy na přidělení uspořádání mistrovství světa Mezinárodní lyžařskou federací (FIS), které znamená vždy historickou událost v dějinách tohoto sportovního odvětví každé země. Českoslovenkým lyžařům po MS 1970 v klasických disciplínách na Štrbském Plese se to letos podařilo podruhé, kdy VII. ročník světového šampionátu v letech na lyžích se konal 17.—20. března v Harrachově. Znamenal současně sportovní vyvrcholení oslav 80 let organizovaného lyžování v českých zemích a vyvrcholení velmi zdařilé. Přispěly k tomu nejen vrcholné výkony všech účastníků MS, především však příkladná obětavost harrachovských občanů a lyžařských funkcionářů při náročných přípravách atraktivní soutěže a hodnotné výsledky členů reprezentačního družstva skokanů v čele s novým světovým rekordmanem a nositelem stříbrné medaile Pavlem Plocem.

Nový mistr světa v letech Klaus Ostwald (NDR) se 120 cm vysokým pohárem z křišťálového skla

Po několika krizových rocích čs. skokanské disciplíny, kdy mnoho příznivců lyžování začalo zatracovat její reprezentanty (neboť po těch velkých mezinárodních úspěších se dostavily pro většinu vynavačů lyžování nevysvětlitelně špatné výsledky našich skokanů). Tím cennější bylo vystoupení členů nového mladého reprezentačního družstva ve vrcholném závodě sezóny v předolympijském roce. Náročná výstavba mamutího můstku v Harrachově, která nebyla snadná a musela překonávat řadu překážek, přinesla první zúročení vysoce kvalitními výkony čs. skokanů a chválou lyžařských expertů z celého světa, kteří tento můstek jednomyselně označili za nejlepší na světě.

Svědky mimořádně vyrovnaných výkonů v třídinné náročné soutěži za deštivého počasí na vzorně připraveném můstku, působivého rámcového

programu i slavnostního vyhlášení vítězů bylo nejen více než 100 000 přihlížejících v lyžařském areálu v Harrachově, ale milióny televizních diváků a rozhlasových posluchačů v ČSSR a dalších 12 zemích, do nichž se uskutečnily televizní a rozhlasové přenosy. O zájmu o světový šampionát v letech svědčí také účast 245 novinářů, televizních a rozhlasových komentátorů, jakož i filmařů, z nichž 125 bylo ze zahraničí, a 260 technických pracovníků, kteří zajišťovali televizní a rozhlasové přenosy, jakož i telefonní a dálkopisné spojení s celým světem. V průběhu MS žurnalisté uskutečnili v tiskovém středisku 377 telefonických rozhovorů do zahraničí v celkové délce 51 hodin a 291 do ČSSR (více než 34 hodin), 151 dálkopisných spojení do zahraničí a 180 do ČSSR po dobu téměř 66 hodin. Bylo mezi nimi i dvanáct telefonických reportáží do USA. Další zpravodajství zahraničním tiskovým agenturám zajišťovali redaktoři ČTK. Největší počet zpráv směřoval do Rakouska, Norska, Finska, NDR a Jugoslávie. O rychlé spojení s celým světem se staraly spojovatelky a dálkopisné pracovnice z mezinárodní meziměstské telefonní a telegrafní ústředny v Praze a pracovnice z Hradce Králové. Východočeské ředitelství spojů v Hradci Králové zajistilo automatické spojení Harrachova s Prahou a náročnou kabelizací. Je připraven rozvaděč, který po dokončení harrachovského Skicentra bude sloužit bez dalších investic.

POCHVALA PŘEDSEDY FIS MARCA HODLERA

V předvečer zahájení VII. MS 1983 v letech přicestoval do Harrachova na pozvání organizačního výboru také předseda Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Marc Hodler. Přihlížel závodům prvního dne a zúčastnil se také setkání čs. skokanů čtyř generací, které připravil před zahájením světového šampionátu výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV u příležitosti 80. výročí založení organizovaného lyžování v českých zemích.

Při této příležitosti Marc Hodler zdůraznil, že naši lyžaři byli nejen zakladateli Mezinárodní lyžařské federace, ale také předními iniciátory v mezinárodním rozvoji lyžování. Připomenul, že světový šampionát v letech je dárkem federace a národních

lyžařských svazů k významnému osmdesátiletému jubileu. Předseda organizačního výboru 7. MS v letech dr. Vladislav Krumer odevzdal na slavnostním večeru Marcu Hodlerovi a předsedovi VSL ÚV ČSTV Karlu Smolovi k 80. jubileu svazu miniaturní kopii křišťálového poháru, který získal nový mistr světa Klaus Ostwald.

O VII. MS 1983 v letech se předseda FIS Marc Hodler vyjádřil takto: „Prátele v ČSSR připravili perfektní mistrovství světa, které mělo všechny náležitosti. Vybudovali nejkrásnější mamutí můstek na světě, k čemuž jim srdečně blahopřeji. Sedmý ročník světového šampionátu byl významnou kapitolou této náročné lyžařské disciplíny.“

Také gen. sekretář FIS Gian-Franco Kasper, který sledoval celý průběh MS, se vyslovil velmi pochvalně o organizaci světového šampionátu a ocenil velké úsilí pořadatelů, kteří i za stálého deště dovedli připravit můstek pro vrcholné výkony a věnovali mimořádnou péči všem účastníkům MS. „Byla to důstojná oslava čs. lyžařského jubilea,“ zdůraznil G. F. Kasper.

TECHNICKÝ DELEGÁT FIS prof. dr. ing. GERHARD HOCHMUTH SPOKOJEN

Technickým delegátem FIS na MS v Harrachově byl člen skokanské komise FIS prof. dr. ing. Gerhard Hochmuth (NDR). Byl mezi prvními zahraničními účastníky, kteří přijeli do Harrachova, neboť již v úterý se svým asistentem a čs. zástupci proměřili profil můstku a vyslovil souhlas se stanovením kritického bodu 180 m po nepatrných „kosmetických“ úpravách.

Na slavnostním zakončení světového šampionátu ve středisku zimních sportů SSM Junior-hotelu na Rýžovišti G. Hochmuth ocenil mimořádné úsilí techniků a pořadatelů, kteří se zasloužili o úspěšný průběh mistrovství světa i při značně obtížných podmínkách. Blahopřál jim k vzorovému sko-

Komentátor americké televizní společnosti ABC v rozhovoru s nejúspěšnějším Američanem Mikem Hollandem, který obsadil deváté místo

kanskému areálu, bezchybně organizací a poděkoval za dobrou spolupráci. Ocenil také vynikající výkony všech účastníků šampionátu.

LYŽAŘSTÍ EXPERTI HODNOTÍ

Po skončení MS měli jsme příležitost hovořit s některými lyžařskými experty skokanské disciplíny. Přinášíme jejich zajímavé názory a hodnocení harrachovského světového šampionátu.

Ewald Roscher, trenér skokanů NSR: „V mistrovství světa v letech nastupuje nová mladá generace, jak to potvrdil VII. ročník v Harrachově. Nástupci vynikajících letců několika ročníků Švýcara Waltera Steinera a Rakušana Armina Koglera se stali zkušený Klaus Ostwald a mladí skokani Pavel Ploc, Matti Nykänen a Richard Schallert. Škoda, že se zranil Horst Bulau, který tak vypadal z role kandidátů na nádherný křišťálový pohár. Světový rekord posunul P. Ploc o jeden metr, domnívám se, že hranice možnosti na mamutním můstku brzy ještě prodlouží světový rekord o nějaký metr. Čs. lyžaři znovu dokázali, že jsou příkladnými organizátory. Oslavili tak důstojně osmdesátileté jubileum a vaši reprezentanti po slabších letech se opět zařadili mezi světovou špičku.“

Ludvig Zajc, jugoslávský trenér norských skokanů: „Nečekal jsem zázraky od svých svěřenců, ale předpokládal jsem, že ve vedoucích desítkách se dva umístí. Nakonec situaci zachránil Olav Hansson. Naším dlouho trvalo než si zvykli na harrachovský můstek, který je právem označován za nejlepší na světě. Tipoval jsem za vítěze Finu Matti Nykänena, který dovede zaskákat na každém můstku a za každé situace. Tentokrát slabší výkony druhého dne ho stály zlatou medaili. Při jeho mládí se mu to však může podařit příště. Pavel Ploc patří k nejuspěšnějším závodníkům letošní sezóny a má předpoklady ještě dále se zlepšit.“

Bill Bake, americký trenér Kanadánů: „Před třemi roky se naše výprava v Harrachově radovala z vítězství Steve Collinse v prvním týdnu mezinárodních letů. Tentokrát po těžkém pádu Horsta Bulaua to zbývající dva členové družstva Collins a Richards psychicky nezvládli a odstoupili ze závodu. Mrzelo mne to, ale neodvážil jsem se je přemlouvat. Skoky na mamutím můstku vyžadují dobrou pohodu a jistotu. Při nich se platí za každou malou chybu a zaváhání. Horst Bulau se na lety svědomitě připravoval a věřil, že má vyhlídky zasáhnout do bojů těch nejlepších. Vždyť letošní sezóna byla pro něho úspěšná.“

Henry Glass, trenér skokanů NDR: „Ostwald přijemně překvapil v náročné soutěži, která měla dramatický závěr. Prokázal, že je velkým bojovníkem a má dobré nervy. Dovedl se náležitě soustředit na každý skok. Všichni čtyři naši reprezentanti v nejsilnější patnáctce je povzbuzením pro další přípravu na ZOH 1984 v Sarajevu. Také vaši skokani prokázali značný vzestup výkonnosti a Pavel Ploc byl největším soupeřem Ostwalda v boji o mistrovský titul.“

Dalibor Motejlek, trenér čs. reprezentačního družstva skokanů: „Nepočítal jsem s takovým úspěchem našich závodníků. Stříbrnou medailí P. Ploce a šestým pořadím Parmy byl potěšitelně překročen výkonostní cíl: vybojovat jedno umístění do šestého a jedno do desátého pořadí. I čtrnácté místo Slušného je vynikající. Plocovi chyběl jeden nadprůměrný skok, aby se stal mistrem světa. Neměl dosud zkušenosti s tak náročnou soutěží. Bylo důležité, aby s hodnotným výkonem vydržel až do závěru šampionátu, a to dokázal. Parma šestým místem a stylově pěknými lety potvrdil zlepšenou výkonnost a zařadil se rovněž mezi nejlepší účastníky šampionátu. Slušný v průběhu soutěže každý den prokazyval, že je třetím nejlepším členem týmu. V jeho možnostech je výkony do budoucna dále zlepšovat. Mayer byl zařazen do družstva na poslední chvíli a neměl lehký úkol. Nejlépe se mu dařilo první den, v závěrečný nevydržel se silami, splnil však svůj úkol čtvrtého člena týmu.“

Nyní nás čeká těžký úkol — úspěšně se připravit na ZOH 1984 v Sarajevu. Chtěli bychom navázat na získané zkušenosti z loňské přípravy. Co nejvíce využít posledního sněhu na horách k ježdění na lyžích a uplatnit to ve všech střediscích vrcholového sportu. Po určité regeneraci začneme fyzickou přípravu s využitím všech pomocných prostředků k napodobivému cvičení. Čeká nás tvrdý trénink, hodně odříkání a důsledné plnění úkolů, abychom byli dobře připraveni na ZOH 1984 v Sarajevu a splnili náš hlavní výkonostní cíl — jedno umístění do 6. pořadí v olympijské soutěži.“

SETKÁNÍ K JUBILEU

Mimořádné události v dějinách čs. lyžování využil výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV k slavnostnímu setkání čs. skokanů čtyř generací k 80. výročí založení Svazu českých lyžců v Harrachově v předvečer zahájení světového šampionátu. Z těch nejstarších se

Za deštivého počasí to kameramani při MS v letech v Harrachově neměli lehké

ho zúčastnili Vítězslav Pech, Roman Lang, mistr republiky Jaroslav Lukeš, Josef Císař, František Šimůnek, Oldřich Budárek, František Felix, dále Miroslav Stolba, Oldřich Balcar, Miroslav Chlum, Jaroslav Kadavý, Josef Skrbek, Karol Hlaváč a řada dalších, kteří psali historii této lyžařské disciplíny. Mezi těmi mladšími byli olympijský vítěz Jiří Raška, mistr světa v letech Karel Kodejška, mistr republiky a světový rekordman v letech Dalibor Motejlek, dlouholetí úspěšní čs. reprezentanti Zbyněk Hubač a Rudolf Höhn, první juniorský mistr světa Pavel Fizek a další úspěšní závodníci a funkcionáři. Slavnosti se zúčastnil také předseda ÚV ČSTV Antonín Himl a předseda Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Marc Hodler. O bohaté historii čs. lyžování a skokanské disciplíny hovořil předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola, předseda FIS M. Hodler blahopřál čs. lyžařům k jejich jubileu a vyzdvihl jejich významný podíl při mezinárodním rozvoji tohoto pěkného sportu.

NÁROČNÉ ZVLÁDNUTÍ DOPRAVY

Zásadou dobré přípravy dopravní komise organizačního výboru MS, příslušníků VB a členů Pomocné stráže VB byla i při rekordní sobotní návštěvě více než 50 000 diváků dobře zvládnuta dopravní situace která v Harrachově není jednoduchá. Do Harrachova přijelo asi 8500 aut a 741 autobusů. Stály dvěma proudy od státní hranice až na Mýto, naplněná byla parkoviště ČSAD, obchvat i obě velká parkoviště. Vozy parkovaly od Mýta až po Rokytnici, na jablonecké silnici až do Desné k nové škole, dále na konec Příchovic, na silnici na Horní Polubný a na všech postranních cestách. Kyvadlová doprava 37 autobusů zvládla velký nával, přestože větší na návštěvníků přijížděla do Harrachova nedlouho před začátkem závodů. Světový šampionát se po všech stránkách vydařil.

JAROSLAV TROUSIL

Rakušan Armin Kogler po vítězství v druhém dne letů na nejvyšším stupni vítězů — nakonec však skončil čtvrtý

Sdružený závod ozdobou XVIII. Tatranského poháru

Nejhodnotnější soutěží XVIII. ročníku Tatranského poháru o posledním březnovém víkendu na Štrbském Plese byl závod sdruženářů, v němž ze světové špičky chyběli jen Severán a Američan Lynch. Zásluhou reprezentantů NDR, kteří jsou stále velmocí v této disciplíně, a bojovného výkonu našich sdruženářů přinesl velmi dobré výkony při početné účasti 41 startujících.

Soutěž skokanů byla sice součástí Evropského poháru, ale při současném finále Světového poháru v jugoslávské Planici a Poháru Freie Presse v Oberwiesenthalu nemohla

uspokojit náročnější diváky. Také běžec disciplíny měly velkou konkurenci v závěru Světového poháru v Labrador City a jejich úroveň zachraňovali běžci a běžkyňe ČSSR a NDR. Počasí závodům nepřálo. V pátek vytrvale pršelo, během soboty a neděle napadlo na Štrbském Plese asi 30 cm prašanu a chladné počasí znamenalo prodloužení lyžařské sezóny.

DVĚ VÍTEZSTVÍ LISIČANA A PASIÁROVÉ

Běžecké závody skončily dvojnásobným úspěchem členů čs. reprezentačního družstva dvacetiletého Petra Lisičana (Dukla Liberec) a 33leté Anny Pasiárové (ČH Štrbské Pleso). Patnáctka mužů přinesla zajímavý souboj Lisičana s Bečvářem, stejně jako na mistrovství ČSSR na Jizerce. Tentokrát byl úspěšnější Lisičan, který došvihl Bečváře na 11. km a získával stále větší náskok. Jeho největšími soupeři byli pak Svanda a dvojnásobný mistr NDR Brandt. Deštivé počasí Lisičanovi, který má obavy z rychlých sjezdů při umrzlém rychlém sněhu, vyhovovalo. V třicítce na prašanu kromě Lisičana si nejlépe rozdělili síly jeho oddíloví kamarádi Bečvář a Svanda. V polovině trati měl Lisičan na Bečváře náskok jen dvě desetiny sekundy, v cíli 21 sekund a Svanda zůstal za Bečvářem 39,60 sek.

Anna Pasiárová při neúčasti Květy Jeriové a Blanky Paulů, které končily Světový pohár v USA, dominovala v obou závodech žen. Na 10 km na druhou Jebavou získala víc než minutu a na 5 km na další členku čs. reprezentačního družstva Svobodovou 21,30 sek. Bronzové medaile v obou závodech patřily Ute Noackové (NDR). Kapeňová se musela spokojit šestým místem na 5 km a až jedenáctým na 10 km.

DOBŘÍ VÝKONY ČS. SDRUŽENÁŘŮ

Po třetím místě Jána Klimka v předolympijské soutěži a vítězství Vladimíra Fráka na univerziádě v Sofii čs. sdruženáři v prvotřídní mezinárodní konkurenci znovu potvrdili stoupající čs. úroveň v této disciplíně. Třetí pořadí Klimka za zkušebními reprezentanty NDR Dotzauerem a Schmiedem, úspěšnými nástupci trojnásobného olympijského vítěze Ulricha Wehlinga, čtvrté Fráka a deváté Kopal je dobrým výsledkem a povzbuzením do závěrečné předolympijské přípravy.

Na tiskové besedě trenér sdruženářů NDR Hans Jürgen Ertl i závodníci Dotzauer a Schmied ocenili stoupající úroveň čs. sdruženářů a zejména výkonů Jána Klimka, který letos již několikrát úspěšně zasáhl do bojů světové špičky v této náročné disciplíně.

BULHARŠTÍ SKOKANI PŘEKVAPILI

V závodě skokanů chyběli tři naši nejúspěšnější reprezentanti Pavel Ploc, Jiří Parma a Miroslav Slušný, kteří startovali ve finále Světového poháru v Planici, přesto však vítězství Bulharů Valentina Božičkova a třetí místo Vladimíra Brejčeva na velkém můstku možno považovat za překvapení. Čest zachraňoval sedmnáctiletý člen juniorského reprezentačního družstva Vladimír Podzimek druhým místem. Na středním můstku při slabé mezinárodní konkurenci již všechny tři medaile patřily čs. skokanům. O prvenství se rozdělili banskobystričtí závodníci Ján Jelenský a Peter Číž, bronzová medaile patřila perspektivnímu Miroslavu Polákovi. Bulhar Božičkov skončil čtvrtý a jeho krajan Brejčev sedmý.

PŘEHLED VÝLEDKŮ

Muži 15 km: 1. Petr Lisičan 42:52,90, 2. Ladislav Svanda (oba ČSSR) 43:07,20, 3. Karsten Brandt (NDR) 43:19,50, 4. Blaško 43:22,20, 5. Šimon 43:30,60, 6. Bečvář (všichni ČSSR) 43:36,90, 7. Baddonnell (Francie) 44:15,10, 8. Molec (Spartak Dubnica) 44:19,60, 9. Beran (Dukla Liberec) 44:51,40, 10. Bellmann (NDR) 45:07,20, 11. Špeira (ČH Štrbské Pleso) 45:14,40, 12. Benc (ČSSR) 45:24,40, 13. Baranec 45:33,90, 14. Plavucha (oba ČH Štrbské Pleso) 45:34,30, 15. Baranyk (ČSSR) 45:40,30. — Z 53 startujících 51 závod dokončilo. — **30 km:** 1. Petr Lisičan 1:27:49,70, 2. Miloš Bečvář 1:28:10,70, 3. Ladislav Svanda 1:28:50,30, 4. Šimon 1:29:24,30, 5. Beran 1:29:44,50, 6. Lichoň (ČSSR) 1:29:51,40, 7. Blaško 1:30:21,70, 8. Baranec 1:30:30,50, 9. Baddonnell 1:30:52,00, 10. Bellmann 1:31:42,40, 11. Chalúпка (ČH Štrbské Pleso) 1:31:49,10, 12. Žalčík (Dukla Liberec) 1:31:56,90, 13. Molec 1:32:00,90, 14. Janoušek (ČSSR) 1:32:12,50, 15. Bury (Polsko) 1:32:39,40. Ze 46 závodníků bylo 37 klasifikováno.

Závod sdružený: 1. Uwe Dotzauer 433,600 (213,6 a 220,000), 2. Günter Schmieder (oba NDR) 426,565 (219,3 a 207,265), 3. Ján Klimko 416,555 (203,5 a 213,055), 4. Frák (oba ČSSR) 412,185 (200,7 a 212,485), 5. Weinbuch (NSR) 408,210 (198,8 a 209,410), 6. Hunger (NDR) 396,565 (208,8 a 187,765), 7. Müller (NSR) 395,495, 8. Hopf (NDR) 394,650, 9. Kopal (ČSSR) 392,190, 10. Glazyrin (SSSR) 391,340, 11. Kramer (NSR) 390,565, 12. Repka (ČSSR) 388,085, 13. Kawulok (Polsko) 388,060, 14. Tatranský (ČSSR) 385,820, 15. Šimanov (SSSR) 385,410. — 18. Vojtkvka 378,270, 23. Peterka 371,620, 24. Obšiváč 367,235, 25. Lubas 366,790, 28. T. Ploc 357,900. Bylo klasifikováno 41 sdruženářů. — **Skok:** 1. Schmieder 219,3 (85 a 84), 2. Dotzauer 213,6 (85 a 81,5), 3. Šorikov (SSSR) 210,1 (82 a 79,5), 4. Tatranský 208,9 (81,5 a 83), 5. Hunger

Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) je nejúspěšnějším čs. sdruženářem 1983. Na Tatranském poháru obsadil třetí místo

208,8 (86 a 80,5), 6. Klimko 203,5 (77,5 a 80,5). — **15 km:** 1. Dotzauer 45:38,70, 2. Klimko 46:25,00, 3. Hopf 46:27,60, 4. Frák 46:28,80, 5. Weinbuch 46:49,30, 6. Kawulok 46:50,30.

Skoky na velkém můstku: 1. Valentin Božičkov (Bulharsko) 241,8 (106,5 a 108), 2. Vladimír Podzimek (ČSSR) 236,4 (104 a 107), 3. Vladimír Brejčev (Bulharsko) 235,4 (103 a 108), 4. Polák (ČSSR) 224,3 (101 a 101), 5. Malik (Polsko) 222,7 (100 a 103), 6. Mayer 219,5 (101 a 99), 7. Číž 218,7 (100 a 100,5), 8. Vacek (všichni ČSSR) 217,5 (102 a 96,5), 9. Hýsek (Dukla Ban. Bystrica) 215,2 (101,5 a 94), 10. Jelenský 212,7 (98 a 100), 11. Tanczos (oba ČSSR) 206,4 (94 a 99,5), 12. Raška (MEZ Frenštát) 196,5 (95,5 a 92) a Csar (Rakousko) 196,5 (92 a 95,5), 14. Dluhoš (MEZ Frenštát) 195,6 (91 a 95,5), 15. Svagerko (ČSSR) 190,7 (97,5 a 88). Startovalo 42 skokanů. — **Skoky na středním můstku:** 1. Ján Jelenský 243,6 (86,5 a 85) a Peter Číž 243,6 (86 a 85,5), 3. Miroslav Polák 243,4 (86 a 86), 4. Božičkov 241,8 (86 a 85), 5. Hýsek 238,8 (83 a 85,5), 6. Malik 233,2 (84 a 83,5), 7. Brejčev 231,8 (87 a 81,5), 8. Podzimek 230,1 (79,5 a 84,5), 9. Vacek 227,9 (80,5 a 81,5), 10. Mayer 227,6 (84 a 80), 11. Tanczos 226,0 (79 a 84), 12. Hunger 225,9 (83 a 81,5), 13. Dotzauer (oba NDR) 223,5 (80 a 80,5), 14. Svagerko 221,5 (83 a 80), 15. Memm (NDR) 218,5 (79 a 79) a Sulzenbacher (Rakousko) 218,5 (78,5 a 79,5). Startovalo 53 skokanů.

Ženy 10 km: 1. Anna Pasiárová 32:19,00, 2. Marcela Jebavá (obě ČSSR) 33:24,30, 3. Ute Noacková (NDR) 33:47,70, 4. Svobodová (ČSSR) 34:39,90, 5. Czerwinská (Polsko) 34:56,60, 6. Moringová (NDR) 35:03,40, 7. Maciuszeková (Polsko) 35:05,20, 8. Stollevá (NDR) 35:11,30, 9. Matoušová (VŠ Praha) 35:34,00, 10. Ruchalaová (Polsko) 35:34,10, 11. Kapeňová (ČSSR) 35:43,20, 12. Andingová (NDR) 35:46,80, 13. Paráková (ČH Štrbské Pleso) 35:58,70, 14. Ruelová (Francie) 36:14,70, 15. Šimůnková (ČSSR) 36:34,60. Z 36 závodnic bylo 33 klasifikováno. — **5 km:** 1. Anna Pasiárová 15:50,50, 2. Gabriela Svobodová 15:40,80, 3. Ute Noacková 15:43,40, 4. Jebavá 15:57,20, 5. Andingová 16:20,50, 6. Kapeňová 16:21,60, 7. Paráková 16:25,20, 8. Maciuszeková 16:29,60, 9. Šimůnková 16:37,30, 10. Ruchalaová 16:42,60, 11. Pírotová (Francie) 16:43,00, 12. Moringová 16:47,40, 13. Czerwinská 16:51,30, 14. Matoušová 16:53,30, 15. Tomášková (ČSSR) 17:01,00. Všechny 35 startujících závody dokončilo.

JAROSLAV TROUSIL

Porovnanie tréningového zaťaženia

Sportová príprava je charakterizovaná plánovitým, primeraným zvyšovaním zaťaženia, ktoré má vyvrcholiť v dospelom veku, v období pretekárskej zralosti. Zaťaženie možno riadiť objemom, intenzitou a zložitou pohybovej činnosti.

Po skončení RTC 1981–82 sme vyhodnotili zaťaženie závažných ukazovateľov športovej prípravy v ťažiskových útvaroch zjazdového lyžovania. Naším cieľom bolo zistiť, či sa športová príprava skutočne realizuje v súlade s metodickými požiadavkami. Zaťaženie sme hodnotili objemovými charakteristikami za RTC. Tieto nás informujú prevažne o množstve a iba čiastočne o kvalite tréningového procesu.

Vyhodnotili sme spolu 94 pretekárov a pretekárk od TSM až po reprezentačné družstvá ČSSR. V tabuľkách 1 a 2 uvádzame prehľadné charakteristiky plánovaného a skutočného zaťaženia športovej prípravy. Zaťaženie charakterizujeme minimálnou (min) a maximálnou (max) hodnotou, aritmetickým priemerom (\bar{x}) a plánovanou hodnotou.

Mužské kategórie

Zistili sme veľký rozptyl v odtrénovaných objemoch, zapríčinený tréningovými (organizácia) i mimotréningovými (choroba, zranenie) faktormi.

K plánovaným hodnotám sa najviac priblížili pretekári SVŠM, ktorí v priemere prekročili plánované objemy vo voľnej jazde (VJ), v tréningu slalomu (SL) a v počte tréningových dní (DZ). Pretekári TSM a GK priemernou hodnotou prekročili plánovaný objem v tréningu slalomu (SL).

Juniori ČSSR a lyžiari ASVŠ v priemere prekročili plánovaný počet tréningových dní (DZ) a pretekári SVŠ-MŠ voľnú jazdu (VJ). Vo veľmi nepriaznivom svetle sa ukázali reprezentanti ČSSR - muži, ktorí v priemere nespĺnili plánované objemy v žiadnom z ukazovateľov.

Maximálne dosiahnuté hodnoty nás informujú, že vo všetkých útvaroch je možné i za ideálnych podmienok splniť plánované objemy závažných ukazovateľov športovej prípravy. Všeobecne sa málo trénuje obrovský slalom (OS) v medzinárodnom meradle naša najúspešnejšia disciplína. Menšie rezervy sa ukázali v prístupe ku regenerácii sil (RS), ktorá musí tvoriť neoddeliteľnú súčasť tréningového procesu. Vo všetkých kategóriách sa ukázal nadsadený celkový počet tréningových hodín (HZ).

Z hľadiska celkového zaťaženia sa opäť negatívne prejavili dospelí pretekári (SVŠ-MŠ, ASVŠ, reprezentanti ČSSR), kde ani lyžiari s najvyššími absolvovanými hodnotami nespĺnili plánované objemy v lyžiarskom tréningu. Ukázalo sa, že zaťaženie vrcholí v dorasteneckej kategórii (SVŠM, juniori ČSSR) a u dospelých má v prevažnej miere klesajúcu tendenciu.

Uvedený poznatok je v rozpore so všetkými požiadavkami športovej prípravy. Je potrebné, aby tréneri vykonali účinné opatrenia a v ďalších RTC odstránili zistené nedostatky.

Ženské kategórie

Znova sa ukázali veľké rozdiely v odtrénovaných objemoch medzi jednotlivými pretekárkami z rovnakého útvaru. Plánované objemy v priemerných hodnotách prekročili pretekárky TSM a GK v tréningu slalomu (SL), pretekárky SVŠM vo voľnej jazde (VJ), v počte tréningových dní (DZ), jednotiek (TJ) a v celkovom počte tréningových hodín (HZ).

Juniorky ČSSR v počte tréningových dní (DZ) a jednotiek (JZ), ženy ČSSR v počte tréningových dní.

V objemových ukazovateľoch lyžiarskeho tréningu sa teda s plánom vyrovnali iba TSM a GK v slalome s SVŠM vo voľnej jazde. Športová príprava dosiahla najvyššie zaťaženie v dorasteneckej kategórii (najmä v SVŠM) a u dospelých pretekárk sa napodiv znižuje.

Uvedený fakt signalizuje nedostatky v plánovaní a v organizácii športovej prípravy v najvyšších útvaroch vrcholového športu. V záujme rastu vysokej športovej výkonnosti je potrebné realizovať tréning tak, aby sa udržal trend postupného a trvalého zvyšovania zaťaženia až do pretekárskeho optimálneho veku.

Z predbežného materiálu nie je možné urobiť definitívne závery, nakoľko sme analyzovali iba jeden z faktorov zaťaženia — objem. Dovolíme si však tvrdiť, že objemový ukazovateľ čiastočne charakterizuje aj ďalší ukazovateľ zaťaženia — intenzitu. Konečne, kto trénuje intenzívnejšie, musí absolvovať aj vyšší objem. Predsa však dáva podnety k zamysleniu sa nad celkovou realizáciou športovej prípravy v zjazdovom lyžovaní a k jej prehodnoteniu z hľadiska vyššej účinnosti tak, aby naši reprezentanti trvale držali úzky kontakt so svetovou špičkou.

Legenda

- VJ — voľná jazda (kilometry)
- SL — slalom (počet branek)
- OS — obrovský slalom (počet branek)
- SJ — zjazd (kilometry)
- DZ — dny zaťaženia
- JZ — jednotky zaťaženia
- HZ — hodiny zaťaženia (počet hodín)
- RS — regenerácia sil (počet hodín)

na **POMOC**
trénerům
A
cvičitelům

TABUĽKA 1

TSM — chlapci + GK
n = 23

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ (km)	236	328	553	660
SL (bránky)	4 500	15 850	9 930,1	9 500
OS (bránky)	3 340	13 240	7 773,4	9 000
SJ (km)	0	156	67,5	100
DZ (dni)	131	285	203	223
JZ (jednotky)	171	436	279,3	400
HZ (hodiny)	386,5	815	610,9	779
RS (hodiny)	0	199	67	—

SVŠM — chlapci
n = 5

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	703	1 105	964,6	800
SL	7 635	13 090	11 737	10 500
OS	5 420	12 040	8 504	10 500
SJ	11	169	115,6	120
DZ	221	287	254,2	240
JZ	342	439	403,6	450
HZ	572	878	743,4	900
RS	36	134	64,6	110

ČSSR — juniori
n = 5

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	350,5	1 022	639,5	800
SL	8 500	13 040	11 697	12 000
OS	7 000	12 040	9 661	12 000
SJ	11	157	93,1	120
DZ	221	279	263,6	250
JZ	295	458	411,4	450
HZ	586	878	774,7	900
RS	44	81	60,5	110

SVŠ-MŠ — muži
n = 3

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	755	1 472	1 034,3	1 000
SL	7 750	9 450	8 650	15 000
OS	7 050	9 450	8 540	15 000
SJ	22	32	27	150
DZ	165	169	186	250

JZ	326	341	332	550
HZ	525	600	560,3	1 100
RS	8	49	23	150

ASVŠ Dukla
n = 6

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	414	750	628	1 100
SL	7 555	10 400	9 056	15 000
OS	4 065	9 900	6 794,2	15 000
SJ	36	109	69,3	150
DZ	218	279	241,8	250
JZ	314	455	397	550
HZ	721	995	821,5	1 100
RS	25	140	69	150

ČSSR — muži
n = 4

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	698	1 105	823,6	1 000
SL	7 555	13 090	9 748,8	15 000
OS	6 800	9 900	8 305	15 000
SJ	72	122	97	150
DZ	218	254	239,8	250
JZ	386	422	399,8	550
HZ	756	795	840,3	1 100
RS	25	140	104,8	150

TABULKA 2

TSM — děvčata + GK
n = 18

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	304	839	581,8	660
SL	4 450	15 825	10 375,1	9 000
OS	5 000	11 590	7 873,3	8 500
SJ	18	141,5	87,6	90
DZ	136	269	206,3	225
JZ	217	400	261,6	380
HZ	498	746,5	646,8	750
RS	4	181	79,2	100

SVŠM — děvčata
n = 9

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	485	1 072	1 040	800
SL	7 525	16 921	10 975,4	12 000

OS	6 470	12 970	9 525,6	10 000
SJ	15,5	69	41,9	110
DZ	249	313	283,4	240
JZ	336	589	478,9	400
HZ	709	1 047	927,7	900
RS	29,5	106	55	120

ČSSR — juniorky
n = 8

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	485	1 172,5	772,8	800
SL	7 525	14 810	11 591,3	12 000
OS	3 650	11 987	8 641,3	10 000
SJ	8	94	46,4	120
DZ	193	306	259,4	250
JZ	303	589	411	400
HZ	610	1 011	806,2	900
RS	33,5	148,5	69,9	120

SVŠ-MŠ — ženy
n = 5

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	814	1 070	1 022,2	1 100
SL	4 520	10 970	7 520	14 000
OS	3 650	7 600	6 154	14 000
SJ	27	120	82,7	120
DZ	170	222	191,8	240
JZ	257	395	329,4	400
HZ	458	773	584	900
RS	12	150	87,8	120

ČSSR — ženy
n = 8

	min.	max.	\bar{x}	plán
VJ	912	1 372	1 066,8	1 100
SL	4 520	16 921	10 000,5	14 000
OS	4 970	12 970	8 713,1	14 000
SJ	32	138,5	74,6	300
DZ	170	306	255,4	250
JZ	257	570	436,5	500
HZ	513	1 047	826,4	1 100
RS	29,5	150	69,9	150

Dr. VLADIMÍR HELLEBRANDT
předseda MK VLZ SÚV ČSSTV

Nové poznatky v praxi lyžařského kursu

V únoru 1983 se konalo doškolování cvičitelů lyžování II. třídy v Harrachově. Zde nás lektori pečlivě seznámili s některými úpravami techniky a metodiky lyžařského výcviku. Jde především o nové chápání elementárních oblouků a posun vertikálního pohybu těžiště lyžaře vzhledem k fázím oblouku. Co se týče elementárních oblouků, jedná se o aktivní podíl vnitřní nohy při hranění a samostatném stáčení kolenem dovnitř oblouku, souhlasně s vnější, více zatíženou nohou, již u zvýrazněné vlnovky. Vertikální pohyb však doznal změny ve fázi zahájení a ukončení oblouku (zahájení snižováním a ukončení zvyšováním těžiště lyžaře), jak popsali Maršík a Příbramský — 1982. Vzhledem k těmto úpravám jsme bezprostředně po doškolování ověřili v praxi závěry našich výzkumů ohledně využití běžeckých lyží v základní etapě lyžařského výcviku.

Ve dnech 13.—20. února jsme uskutečnili zimní výcvikový kurs posluchačů pedagogické fakulty Hradec Králové. V Janovičkách u Broumova se podrobili budoucí pionýři pracovníci a učitelé základní školy náročnému výcviku. Jak ukázaly všechny průběžné i závěrečné zkoušky, úkoly kursu jsme splnili na výtečnou. Zkoušky úspěšnosti lyžařského výcviku jsme publikovali v časopise Teorie a praxe tělesné výchovy, č. 1/1983. Praxe nám ukázala, že běžky lze využít pro nácvik zatáčení i ve světle uvede-

ných úprav. Mírnou vlnovku jsme nacvičovali tradičně a připustili jsme i typické mírně přivrátané postavení lyží (zvláště u dívek). U zvýrazněné vlnovky a základního oblouku jsme více dbali na aktivní účast vnitřní nohy při souhlasném hranění, které uvedený mírný přivrát vylučuje. Didaktický pokyn: „kolena nesmí být u sebe“ nám značně usnadnil celý další výcvik. Po úvodních lekcích na běžkách jsme pokračovali ve výcviku na sjezdovkách v členitějším a prudším terénu s využitím lyžařského vleku. Druhá změna ohledně vertikálního pohybu a s ním spojeným pícháním holí nám v praxi činila větší potíže. Špatný návyk — zahájení oblouku bezprostředně po píchnutí holí a odlehčení lyží, který vede převážně ke smyku, jsme museli pracně odstraňovat. Nácvik píchání jsme proto posunuli až do závěru kursu a důsledně jsme dbali nasazování oblouku snižováním. Závěrečné zkoušky složené z teoretických i praktických požadavků kursu nám ukázaly, že všechny úkoly zimního výcvikového kursu jsme splnili i v nové pedagogické situaci lyžařského výcviku. Takový postup, okamžitý přesnos nových poznatků do praxe v tělovýchovném hnutí i ve školství, považujeme za nejlepší přístup ke sjednocení výuky lyžování v ČSSR.

PhDr. BLAHOŠLAV KOMEŠTIK, ÚPŠ SSM Seč

Chronometráž Světového poháru na Zadově

V rámci závodu Světového poháru žen v běhu na lyžích konal se v Zadově na Šumavě seminář trenérů. Jeho součástí byla i chronometráž vybraných úseků tratě tohoto závodu.

Měření bylo prováděno při závodu SP na 10 km (dva 5 km standardní okruhy). Tři sledované úseky, situované na 3. km tratě, na sebe navazovaly a měly následující charakter:

1. úsek — prudké stoupání s levou zatáčkou o 90° v délce cca 80 m. Úsek byl překonáván výhradně stro-mečkem.

2. úsek — bezprostředně navazuje na prudké stoupání 1. úseku, profil stále stoupá v délce 100 m. Úsek je překonáván dvoudobým během střídavým ve stopě, trať mírně zatáčí doprava.

3. úsek — je pokračováním 2. úseku, profil je rovinatý, prakticky přímý v délce 240 m. Úsek je většinou zdoláván jízdou soupaž.

U předem vybraných závodnic se měřil čas potřebný k překonání úseků ruční časomírou (stopky). Vzhledem k tomu, že závod na 10 km se jel na standardním 5 km okruhu, projížděly závodnice každý sledovaný úsek dvakrát.

Při měření v terénu se vyskytly některé problémy, vyplývající z malé zkušenosti týmu při podobných měřeních a omezení počtu osob, které jsme do měření mohli zapojit. Proto nebyly některé úseky změřeny. Většinou šlo o průjezdy ve druhém kole, kdy větší hustota závodnic na trati ztěžovala identifikaci sledovaných jedinců.

Samotný fakt měření jednotlivých úseků závodní tratě, ani závěry vyplývající ze srovnání sledovaných závodnic nejsou jistě ničím novým. Podobná měření byla prováděna již dříve (Potměšil 1970). Vedle poznatků o průběhu konkrétního závodu by hlavní přínos této práce měl být v její dlouhodobé koncepci. Opakovaná měření tohoto typu, prováděná nejen při mezinárodních závodech, ale

i při vrcholových domácích soutěžích, by měla přinést poznatky, kterých je možno využít v tréninkové praxi. Významnější je podle našeho názoru přínos těchto poznatků pro mládežnické kategorie. Právě zde by mohly pomoci odhalit slabiny a účinně přispět k efektivnímu řízení tréninkového procesu.

Pořadí v cíli	Jméno	Pořadí po 1. kole	1. kolo úseky			2. kolo úseky			
			I.	II.	III.	I.	II.	III.	
1.	Pettersenová	3.	44,5	33,8	36,2			38,9	32,6
2.	Jahrenová	4.	38,0	37,0	37,2	36,6	34,4	43,4	
3.	Paulů	2.	42,8	29,4	41,8	43,5	33,8	40,2	
4.	Nybraatenová	6.	43,4	34,4	37,6			40,8	
5.	Hämäläinenová	8.	42,4	34,0	39,0			38,4	43,6
6.	Jeriová	1.	39,6	34,2		44,9	37,0	42,0	
7.	Myrmälövä	9.	35,7	35,4	49,6	43,2	31,0	45,0	
8.	Böeová	5.	38,4	38,0	38,0	46,0	32,8	48,6	
10.	Rohrmannová	14.	42,0	31,6	43,2	40,3	37,2	36,8	
12.	Pasiárová	12.	45,9	34,7	40,8	47,8	30,2		
13.	Amosovová	18.	44,8	35,3	40,2	46,0	36,0	42,6	
15.	Ljadovová	24.	51,7		39,0	43,3	40,0	40,0	
18.	Svobodová	13.	45,6	34,2	40,0	51,0	35,2	42,8	
30.	Jebavá	28.	46,3	36,0	44,6	53,6	38,6	44,8	
32.	Matoušová	39.	45,5	39,1	40,4	49,7			
35.	Kepeňová	38.	44,0	40,8	40,0	47,2	40,3	45,0	
67.	Šimůnková	66.	46,0	49,8	44,2				
1.—18.	(13)		42,6	34,3	40,2	44,3	35,4	41,5	
30.—67.	(4)		45,5	41,4	42,3	50,2			
1.—67.	(17)		43,3	36,1	40,7	45,6	36,0	42,0	

Nejrychlejší časy na jednotlivých úsecích nekorelují vždy s dosaženým výkonem. Důvodem je především skutečnost, že jde o příliš krátký výsek z 10 km tratě, dále fakt, že není sledován ani jeden sjezdový úsek. U některých závodnic jsou časy dosažené na měřených úsecích potvrzením známých zkušeností — např. časové zisky v táhlých stoupáních a následné ztráty na rovině. Téměř vždy však jsou časy na úsecích obrazem rozvržení sil a taktické vyspělosti závodnic (v závislosti na fyzických schopnostech a mazání). Zde je třeba zdůraznit, že časy na úsecích je možné posuzovat pouze relativně v porovnání s ostatními časy téhož úseku a téhož kola.

Vítězka závodu B. Pettersenová jako jediná dosáhla v šesti měřených úsecích dvou nejrychlejších časů. V obou případech šlo o úseky rovinaté. Vzhledem k tomu, že poslední dva 500 m závodu bylo v rovině, je možná vysvětlit, proč navzdory tomu, že 1 km před cílem B. Paulů ještě vedla, v cíli byla norská závodnice první s 12sekundovým náskokem. Porovnání ztráty resp. zisku na třetím měřeném úseku obou závodnic tuto domněnku plně potvrzuje.

Některé změněné časy se zdánlivě vymykají logickému zdůvodnění a odporují konečným výsledkům. Kdybychom měli výsledky chronometráže z celé tratě závodu, patrně by se zjistilo, že v jeho průběhu se v závislosti na profilu tratě pořadí výkonnostně vyrovnaných závodnic neustále mění.

Z tohoto pohledu je třeba k předkládaným výsledkům přistupovat a vyvozovat z nich závěry.

PhDr. LADISLAV JIRKŮ, OVS VÚT FTVS UK Praha

Norka Brit Pettersenová při závodě Světového poháru žen v běhu na 10 km na Zadově, v němž zvítězila

Přehled metodických materiálů a jejich distribuce

Výbor Svazu lyžování ČUV ČSTV distribuuje metodické dopisy všem trenérům a cvičitelům II. třídy lyžování. V několika výtiscích jsou zaslány na okresní a krajské výbory ČSTV a metodické kabinety. V dostatečném množství jsou dodány pro potřeby výboru Svazu lyžování. VSL ČUV ČSTV by měl materiály distribuovat trenérům a cvičitelům I. třídy. Metodické plakáty jsou rozesílány na TJ, OV a KV ČSTV pro potřeby lyžařských oddílů a svazových orgánů.

Metodické dopisy a plakáty, které jsou na VSL ČUV ČSTV ještě k dispozici, jsou v přehledu označeny velkým písmenem D. Samostatnou kapitolu tvoří učební texty,

které jsou určeny výhradně pro potřeby školení cvičitelů a trenérů.

Školící složka (TJ, OV, KV) získá texty následujícím způsobem. Na základě plánu školení a doškolování OV a KV ČSTV podá školící útvar na tělovýchovnou školu ČUV ČSTV (160 17 Praha 6-Strahov, východní tribuna stad. E. Rošického) žádost o zaslání příslušných učebních textů (např. příručka pro cvičitele II. třídy) a počtu uvedeném podle plánu akcí. Žádost potvrdí orgán, který má akci v plánu zařazenu. Žádným jiným způsobem nelze učební texty získat.

Vzhledem k tomu, že byla před dvěma roky provedena

změna ve výuce lyžování, je možno v omezeném množství vyžádat příručky i pro akce doškolení cvičitelů.

PŘEHLEDNÁ TABULKA VYDANÝCH METODICKÝCH MATERIÁLŮ

Rok 1978:

1. Některé pedagogické a psychologické aspekty práce cvičitele lyžování (kolektiv)
2. Plakát „Nauč se lyžovat“ [Pekárek K., Maršík J.]

Rok 1979:

1. Program sportovní přípravy v tréninkových střediscích mládeže — sjezdové disciplíny [Maršík J.]
2. Lyžování dětí (kolektiv autorů)
3. Učební texty pro trenéry III. a II. třídy sjezdových disciplín [kolektiv autorů pod vedením J. Maršíka]

Rok 1980:

1. Program sportovní přípravy v tréninkových střediscích mládeže — závod sdružený [Rázl J.] [D]
2. Program sportovní přípravy v tréninkových střediscích mládeže — Skoky na lyžích [Rázl J.] [D]
3. Lyžařský trenažér [Příbramský M. - Máša J.] [D]
4. Učební texty pro trenéry III. a II. třídy klasických disciplín [kolektiv autorů pod vedením Rázla B.]

Rok 1981:

1. Lyžařská akrobacie [Tremel J.]
2. Stavba slalomových tratí [Broda T., Klečka D., Kobr O.]
3. Trenér lyžování 1/1981 — Klasické disciplíny [Máša J. a aut. kolektiv] [D]
4. Trenér lyžování 2/1981 — Sjezdové disciplíny [Máša J. a aut. kolektiv] [D]
5. Skládačka „Abeceda sjíždění“ [Příbramský M., Maršík J., Pekárek K.]
6. Učební texty pro cvičitele III. a II. tř. [kolektiv autorů pod vedením J. Maršíka]

Rok 1982:

1. Trenér lyžování 1/1982 [Máša J. a kolektiv sjezd. disciplíny] [D]
2. Program sportovní přípravy v tréninkových střediscích mládeže — běh na lyžích [kolektiv autorů pod vedením ing. Milana Hrdinky]
3. Plakát „Lyžařská školka“ [Houdek I., Pekárek K.] [D]
4. Plakát „Den lyžařů“ [Pekárek K.]
5. Učební texty pro cvičitele IV. tř. [kolektiv autorů pod ved. J. Maršíka]
6. Učební texty pro trenéry IV. tř. sjezdových disciplín [kolektiv autorů pod ved. J. Maršíka]

JAROSLAV MÁŠA, metodik VSL ČUV ČSTV

Noví juniorští mistři světa

O nových juniorských mistrech světa ve sjezdových disciplínách bylo rozhodnuto 31. ledna—5. února v italském Sestriere, v klasických disciplínách 11.—13. března ve finském Kuopiu. Pěkným úspěchem je stříbrná medaile Alexandry Mařasové ve slalomu a její páté místo v obřím slalomu a kombinaci. V Kuopiu si nejúspěšněji z čs. reprezentace vedla štafeta juniorů, která obsadila čtvrté místo na 3X10 km a Martin Švagerko — pátý ve skoku. SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

V italském Sestriere si nejlépe vedly juniorky NSR, které vybojovaly tři ze čtyř mistrovských titulů. Dva získala Michaela Gergová v obřím slalomu a kombinaci, jeden Marina Kiehllová ve sjezdu a Italka Fulvia Steveninová ve sjezdu. V soutěži chlapců se o nejvyšší pocty rozdělili reprezentanti čtyř zemí: Francouz Luc Alphand ve sjezdu, Jugoslávec Rok Petrovič ve slalomu, Švéd Johan Wallner v obřím slalomu a Leonid Melnikov (SSSR) v kombinaci.

Výsledky juniorů — sjezd (délka tratě 2370 m, výškový rozdíl 665 m): 1. Luc Alphand (Fr.) 1:24,24, 2. Günther Schwaiger 1:24,94, 3. Siegfried Stürzenbecher (oba Rak.) 1:25,16. — 34. Pavel Pochobradský 1:29,36. — **Slalom** (výškový rozdíl 170 m, v prvním kole 69, ve druhém 60 branek): 1. Rok Petrovič (Jug.) 1:36,81 (47,84 a 48,97), 2. Magnus Berg (Švéd.) 1:37,26 (48,84 a 48,42), 3. Leonid Melnikov (SSSR) 1:37,54 (48,28 a 49,28). — 15. Pochobradský 1:41,35 (50,18 a 51,17). — **Obří slalom** (výškový rozdíl 335 m, 47 a 46 branek): 1. Johan Wallner 2:15,25 (1:08,01 a 1:07,24), 2. Magnus Berg (oba Švéd.) 2:15,98 (1:08,18 a 1:07,80), 3. Rok Petrovič 2:16,12 (1:08,52 a 1:08,60). — Pochobradský diskvalifikován v prvním kole. — **Kombinace**: 1. Leonid Melnikov 58,98, 2. Luc Alphand 60,31, 3. Tomáš Čížman (Jug.) 83,47.

Výsledky juniorek — sjezd (délka tratě 2370 m, výškový rozdíl 665 m): 1. Marina Kiehllová 1:32,49, 2. Michaela Gergová (obě NSR) 1:32,65, 3. Katrin Gutensohnová (Rak.) 1:32,87. — 28. Alexandra Mařasová 1:39,87. — **Slalom** (výškový rozdíl 170 m, 53 a 54 branek): 1. Fulvia Steveninová (It.) 1:38,46 (50,61 a 47,85), 2. Alexandra Mařasová (ČSSR) 1:38,66 (50,78 a 47,88), 3. Ida Ladstätterová (Rak.) 1:39,11 (50,82 a 48,29). — **Obří slalom** (výškový rozdíl 335 m, 47 a 46 branek): 1. Michaela Gergová 2:16,79 (1:09,05 a

1:07,74), 2. Helene Barbierová (Fr.) 2:18,07 (1:09,17 a 1:08,90), 3. Michela Figiniová (Švýc.) 2:18,68 (1:09,22 a 1:09,03). — 5. Mařasová 2:19,04 (1:10,01 a 1:09,03). — **Kombinace**: 1. Michaela Gergová 22,82, 2. Katrin Gutensohnová 52,84, 3. Michela Figiniová 62,06. — 5. Mařasová 74,15 b.

KLASICKÉ DISCIPLÍNY

Ve finském Kuopiu na MSJ v klasických disciplínách v běžeckých závodech juniorů dominovali mladí sovětsí reprezentanti, kteří na 15 km získali všechny tři medaile a zvítězili také ve štafetě 3X10 km. Mistrem světa ve skoku se stal Rakušan Franz Wiegeler a v závodech sdruženém Heiko Hunger (NDR). Zlatou medaili v běhu juniorek na 5 km vybojovala Světlana Zacharovová (SSSR), ve štafetě 3X5 km patřilo prvenství mladým Finkám.

Juniori — 15 km: 1. Alexandr Uškolenko 41:38,7, 2. Vladimír Smirnov 42:26,9, 3. Andrej Astaškin (všichni SSSR) 42:35,1. — 20. Pavel Benc 44:22,9, 30. Štefan Lichoň 45:05,7, 46. Jan Baranyk 46:15,6. — **3X10 km**: 1. SSSR (Astaškin, Uškolenko, Smirnov) 1:22:16,4, 2. Norsko (Langli, Udnaes, Ulvang) 1:24:00,1, 3. NDR (Baurath, Hermann, Wunsch) 1:25:25,0, 4. ČSSR (Baranyk, Benc, Lichoň) 1:25:50,0. — **Skok**: 1. Franz Wiegeler (Rak.) 243,5 (87 a 85,5), 2. Ole Christian Eidhammer (Nor.) 239,1 (87,5 a 83,5), 3. Tuomo Ylipulli (Fin.) 234,4 (85,5 a 83,5). — 5. Martin Švagerko 226,9 (86,5 a 80), 9. Miroslav Polák 212,5 (81 a 79,5), 18. Peter Číž 200,0 (77,5 a 75). — **Závod sdružený**: 1. Heiko Hunger (NDR) 420,100, 2. Geir Andersen (Nor.) 416,600, 3. Oliver Warg (NDR) 404,660. — 8. Tomáš Ploc 397,340, 11. František Repka 392,080, 12. Miroslav Kopal 389,800.

Juniorky — 5 km: 1. Světlana Zacharovová (SSSR) 14:29,5, 2. Hilde Gjermundshaugová (Nor.) 14:30,8, 3. Anfis Romanovová (SSSR) 14:31,9. — 25. Mária Kučerová 15:39,0, 29. Petra Šimůnková 15:42,7, 40. Jiřina Nedomlelová 16:07,1. — **3X5 km**: 1. Finsko (Savolainenová, Matikainenová, Salonenová) 44:49,0, 2. Norsko (Lundeová, S. Pettersenová, Gjermundshaugová) 45:02,3, 3. SSSR (Romanovová, Nikitinová, Zacharovová) 45:14,7. — 7. ČSSR (Nedomlelová, Šimůnková, Kučerová) 47:18,2.

P. Mahre a McKinneyová vítězi SP sjezdařů

Ve Světovém poháru v běžeckých disciplínách zvítězili A. Zavjalov a M. Hämäläinenová, ve skoku M. Nykänen. — Olga Charvátová osmá v celkové klasifikaci, Květa Jeriová třetí, Blanka Paulů čtvrtá a Anna Pasiárová devátá

Američané Phil Mahre a Tamara McKinneyová zvítězili ve Světovém poháru 1983 ve sjezdových disciplínách, sovětský reprezentant Alexandr Zavjalov a Finka Marja-Liisa Hämäläinenová v běžeckých disciplínách a Fin Matti Nykänen v této soutěži skokanů. Světové poháry soustředily pozornost příznivců lyžování po celou předolympijskou sezónu a byly zakončeny o dvou posledních březnových víkendech. Phil Mahre již potřetí získal velký křišťálový glóbus, k němuž připojil i malý za prvenství v obřím slalomu. Na druhého Ingemara Stenmarka (Švédsko) v celkové klasifikaci měl náskok 67 bodů. Švéd si odnesl malý glóbus za vítězství ve slalomu, když jeho krajan Strand získal stejný počet 110 bodů, zvítězil však jen ve dvou závodech, zatímco Stenmark ve třech. V soutěži žen poprvé stanula na nejvyšším stupni vítězů Američanka — jedenadvacetiletá Tamara McKinneyová. Také ona k úspěchu letošní sezóny připojila malý křišťálový glóbus v obřím slalomu.

Ve sjezdu vybojovali prvenství Rakušan Franz Klammer a Švýcarka Doris De Agostiniová před Švýcarem Cathomenem a jeho krajkou Walliserovou. Ve slalomu žen získala malý křišťálový glóbus loňská vítězka SP Erika Hessová (Švýcarsko), která v celkové klasifikaci skončila třetí za McKinneyovou a Hanni Wenzelovou (Licht.).

Velmi cenným úspěchem je osmé místo Olgy Charvátové v SP, které je dosud nejlepším výsledkem čs. lyžování v této soutěži. Ocenění zasluhuje také sedmé pořadí Jany Gantnerové ve sjezdu, které po nucené přestávce — zaviněné zraněním, znamenalo úspěšný návrat mezi světovou elitou. Pohár národů přinesl přesvědčivé vítězství Švýcarska před Rakouskem a USA.

Nejúspěšnější běžkyně

Z čs. reprezentačních lyžařských kolektivů v soutěžích o Světové poháry byly nejuspěšnější běžkyně. Těmi reprezentantkami v první desítce se kromě ČSSR mohlo pochlubit jen Norsko, které bylo první v pořadí zemí před Sovětským svazem a ČSSR. Třetí v SP skončila Květa Jeriová, čtvrtá Blanka Paulů a devátá Anna Pasiárová. Jeriová celkem třikrát zvítězila: ve Val di Sole na 5 km, v Kavgolovu na 20 km a ve Falunu na 10 km. Paulů vybojovala prvenství v předolympijské zkoušce na 5 km v Sarajevu. Po třech úspěších měly kromě Jeriové také celková vítězka Finka Hämäläinenová [rozhodla soutěž prvními místy v závěrečných závodech v Anchorage a Labrador City] a druhá Norka Brit Pettersenová.

Čs. běžci se nemohli pochlubit ve Světovém poháru žádným výrazným úspěchem. Získali celkem jen 29 bodů, což znamená a 90 bodů méně než před rokem. Jejich výsledky stačily jen na 11. místo v soutěži zemí. Nejcennější bylo osmé pořadí Bečváře na 50 km v Kavgolovu. V celkové neoficiální klasifikaci mužů i žen zásluhou dobrých výsledků žen je ČSSR pátá.

Čs. skokani se zlepšili

Členové mladého čs. reprezentačního družstva skokanů kromě dobrých výkonů na mistrovství světa v letech v Harrachově dosáhli i zlepšených výsledků ve Světovém poháru 1983. Přestože se zúčastnili jen části závodů této soutěže, obsadil Pavel Ploc v silné konkurenci desáté místo a Jiří Par-

ma 23. pořadí, v soutěži zemí skončila ČSSR na sedmém místě.

Vítězem se stal osmnáctiletý Fin Matti Nykänen, který po úspěchu na juniorském mistrovství světa vybojoval i titul mistra světa seniorů na velkém můstku na světovém šampio-

Tamara McKinneyová je první Američankou, která zvítězila ve Světovém poháru ve sjezdových disciplínách

nátu 1982 v Oslu a v letošním ročníku SP nasbíral rekordní počet 277 bodů vítězstvími v deseti závodech, dvěma druhými a jedním třetím místem. Druhý Kanadan Horst Bulau dominoval v sedmi závodech a celkem devatenáctkrát bodoval. Dvojnásobný vítěz soutěže Rakušan Armin Kogler nezopakoval loňské úspěchy a musel se spokojit třetím místem.

Prvenství v SP 1983 běžců vybojoval sovětský reprezentant Alexandr Zavjalov, který tuto trofej získal již před dvěma roky. Letos zvítězil v Sarajevu na 15 km, ve Falunu na 30 km a v Lahti v patnáctce. Druhý byl v závěrečné třicítce v Labrador City. Druhý skončil Švéd Gunder Svan před obhájcem trofeje Američanem Billelem Kochem, který byl dlouho v čele soutěže. V klasifikaci zemí je nejuspěš-

nější Sovětský svaz se čtyřmi reprezentanty v první desítce před Norskem a Švédskem.

Světový pohár mužů ve sjezdových disciplínách: 1. P. Mahre (USA) 285 b., 2. Stenmark (Švéd.) 218, 3. Wenzel (Licht.) 177, 4. Girardelli (Luc.) 168, 5. Lüscher 164, 6. Zurbriggen 161, 7. Müller 125, 8. Julen (všichni Švýc.) 116, 9. Gruber (Rak.) 112, 10. Križaj (Jug.) 112 b.

Sjezd: 1. Klammer (Rak.) 95, 2. Cathomen (Švýc.) 92, 3. Weirather 74, 4. Resch (oba Rak.) 73, 5. Lüscher 72, 6. Räber (Švýc.) 72, 7. Müller 71, 8. Read 69, 9. Brooker (oba Kan.) 67, 10. Höflechner (Rak.) 65 b.

Slalom: 1. Stenmark 110, 2. Strand (Švéd.) 110, 3. Wenzel 92, 4. S. Mahre (USA) 80, 5. Križaj 78, 6. P. Mahre 75, 7. Girardelli 69, 8. De Chiesa (It.) 67, 9. Gruber 66, 10. Orlandi (Rak.) 62 b.

Obří slalom: 1. P. Mahre 107, 2. Stenmark 100, 3. Julen 100, 4. Zurbriggen 90, 5. Enn (Rak.) 83, 6. Girardelli 52, 7. Lüscher 51, 8. Erlacher (It.) 50, 9. Franko (Jug.) 50, 10. Lüthy (Švýc.) 44 b.

Světový pohár žen ve sjezdových disciplínách: 1. McKinneyová (USA) 225, 2. H. Wenzelová (Licht.) 193, 3. E. Hessová (Švýc.) 192, 4. Kirchlrová (Rak.) 163, 5. Walliserová (Švýc.) 135, 6. I. Epplová (NSR) 117, 7. Nelsonová (USA) 115, 8. Charvátová 111, 9. M. Epplová (NSR) 109, 10. De Agostiniová (Švýc.) 96 b.

Sjezd: 1. De Agostiniová 106, 2. Walliserová 97, 3. Kirchlrová 76, 4. Attiaiová (Fr.) 66, 5. Grahamová (Kan.) 63, 6. Chaudová (Fr.) 50, 7. Gantnerová 47, 8. Emonetová (Fr.) 44, 9. Sölknerová (Rak.) 40, 10. Ehratová (Švýc.) 39 b.

Slalom: 1. E. Hessová 110, 2. McKinneyová 105, 3. Quariová (It.) 89, 4. H. Wenzelová 82, 5. Steinerová 70, 6. Kronbichlerová (obě Rak.) 66, 7. M. Tlalkaová 65, 8. D. Tlalkaová (obě Pol.) 54, 9. P. Wenzelová (Licht.) 46, 10. Zimiová (It.) 46 b.

Obří slalom: 1. McKinneyová 120, 2. Nelsonová 83, 3. M. Epplová 81, 4. E. Hessová 78, 5. H. Wenzelová 77, 6. Serratová (Fr.) 68, 7. I. Epplová 65, 8. Reyová (Fr.) 64, 9. Kirchlrová 46, 10. Walliserová 40 b.

Pohár národů: 1. Švýcarsko 1837 [1183 muži/654 ženy], 2. Rakousko 1476 (921/555), 3. USA 913 (408/505), 4. Francie 653 (116/537), 5. Itálie 558 (358/200), 6. Lichtenštejsko 513 (211/302), 7. Švédsko 436, 8. NSR 418, 9. Kanada 326, 10. Jugoslávie 276.

Světový pohár běžců. 1. Zavjalov (SSSR) 122, 2. Svan (Švéd.) 116, 3. Koch (USA) 114, 4. Lindvall (Nor.) 96, 5. Wassberg (Švéd.) 94, 6. Mikkelsplass (Nor.) 85, 7. Burlakov 82, 8. Nikitin 79, 9. Zimjatov (všichni SSSR) 74, 10. Grünfelder (Švýc.) 71 b. — **Pořadí zemí:** 1. SSSR 529, 2. Norsko 510, 3. Švédsko 323, 4. Finsko 240, 5. USA 213, 6. Švýcarsko 112, 7. Itálie 88, 8. NDR 76, 9. NSR 38, 10. Kanada 35, 11. ČSSR 29 b.

Světový pohár běžkyň: 1. Hämäläinenová (Fin.) 144, 2. Pettersenová (Nor.) 136,

3. Jeriová 126, 4. Paulů 121, 5. Jahre-
nová (Nor.) 114, 6. Ljadovová (SSSR) 87,
7. Nybraatenová (Nor.) 80, 8. Smetanino-
vá (SSSR) 79, 9. Pasiárová 73, 10. Rishyo-
vá (Svéd.) 62 b. — Pořadí zemí: 1. Nor-
sko 671, 2. SSSR 414, 3. ČSSR 390, 4. Fins-
ko 280, Švédsko 105, 6. NDR 77, 7. USA
69, 8. Švýcarsko 64, 9. Kanada 57, 10.
NSR 45 b.

**Celkové pořadí zemí SP v běžeckých
disciplínách:** 1. Norsko 1171, 2. SSSR
943, 3. Finsko 520, 4. Švédsko 427, 5. ČSSR
419, 6. USA 282, 7. Švýcarsko 176, 8. NSR
121, 9. Itálie 118, 10. NDR 115 b.

Světový pohár skokanů: 1. Nykänen
(Fin.) 277, 2. Bulau (Kan.) 260, 3. Kogler
(Rak.) 211, 4. Hansson 186, 5. Bergerud
137, 6. Braaten (všichni Nor.) 126, 7. Kok-
konen (Fin.) 115, 8. Bremsthal (Nor.) 99,
9. Puikkonen (Fin.) 97, 10. P. Ploc a
Hastings (USA) oba 93 b. — 23. Parma
29, 47. Slušný 9, 60. Tancos 3, 63. Šva-
gerko 1 b. — **Pohár národů:** 1. Norsko
859, 2. Finsko 696, 3. Rakousko 581, 4.
Kanada 387, 5. NDR 267, 6. USA 214,
7. ČSSR 135, 8. Jugoslávie 91, 9. NSR 72,
10. Itálie 15.

SP VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH

Muži

Obří slalom 8. března ve Vailu (výš-
kový rozdíl 352 m, v obou kolech 60 bran-
ek): 1. P. Mahre (USA) 3:03,00 (1:30,13 a
1:32,87), 2. Stenmark (Švéd.) 3:03,14
(1:30,09 a 1:33,05), 3. Julien (Švýc.)
3:03,52 (1:30,87 a 1:32,65), 4. Erlacher
(It.) 3:04,01 (1:30,73 a 1:33,28), 5. Enn
3:04,29 (1:30,89 a 1:33,40), 6. Gruber (oba
Rak.) 3:04,33 (1:31,17 a 1:33,16), 7. Bür-
ger (Švýc.) 3:04,47, 8. S. Mahre (USA)
3:04,51, 9. Strel (Jug.) 3:04,52, 10. Giorgi
(It.) 3:05,27, 11. Šörlí (Nor.) 3:05,95, 12.
Lamotte (Fr.) 3:06,21, 13. Stock 3:06,22,
14. Hinterseer (oba Rak.) 3:06,87, 15.
Tavernier (Fr.) 3:06,99.

Sjezd 12. března v Lake Louise (délka
trati 2903 m, výškový rozdíl 811 m): 1.
Höflechner 1:40,52, 2. Klammer (oba Rak.)
1:40,75, 3. Cathomen (Švýc.) 1:40,77, 4.
Resch (Rak.) a Müller (Švýc.) oba
1:40,81, 6. Stock 1:41,02, 7. Pfaffenbichler
1:41,03, 8. Wirsberger (všichni Rak.)
1:41,04, 9. Räber 1:41,11, 10. Kernen (oba
Švýc.) 1:41,17, 11. Weirather (Rak.)
1:41,26, 12. Meli (Švýc.) 1:41,41, 13. P.
Mahre 1:41,44, 14. Niederseer (Rak.)
1:41,62, 15. McLeish (Kan.) 1:41,63.

Obří slalom 18. března ve Furanu (výš-
kový rozdíl 400 m, v prvním kole 55, ve
druhém 56 branek): 1. P. Mahre 2:35,20
(1:17,58 a 1:17,62), 2. Julien 2:35,21
(1:17,67 a 1:17,54), 3. Stenmark 2:35,27
(1:18,19 a 1:17,08), 4. Enn 2:35,55 (1:17,65
a 1:17,90), 5. Zurbriggen (Švýc.) 2:35,72
(1:17,91 a 1:17,81), 6. Strel 2:36,13
(1:17,82 a 1:18,31), 7. Erlacher 2:36,59, 8.
Wörndl (NSR) 2:36,78, 9. Stock 2:37,13,
10. Benedik (Jug.) 2:37,16, 11. Gruber
2:37,23, 12. Lüscher (Švýc.) 2:37,30, 13.
Orlainsky (Rak.) 2:37,35, 14. Müller
2:37,48, 15. Franko (Jug.) 2:37,70.

Slalom 20. března ve Furanu (výškov-
vý rozdíl 200 m, v prvním kole 61, ve
druhém 59 branek): 1. Strand (Švéd.)
1:32,31 (45,03 a 47,28), 2. Wenzel (Licht.)
1:32,82 (45,66 a 47,16), 3. Křižaj (Jug.)
1:33,32, 4. De Chiesa (It.) 1:33,67 (45,24
a 48,43), 5. Gruber 1:34,39 (45,44 a 48,95),
6. P. Mahre 1:34,49 (47,10 a 47,39), 7.
Canac (Fr.) 1:35,36, 8. Giorgi 1:35,94, 9.
Orlainsky 1:35,97, 10. Erlacher 1:36,23, 11.
Kuralt (Jug.) 1:37,18, 12. Iwaya 1:37,86,
13. Ohtaka (oba Jap.) 1:38,68, 14. Franko
1:39,64, 15. Mizutami (Jap.) 1:39,83.

Ženy

Slalom 8. března ve Waterville Valley
(výškový rozdíl 180 m, v prvním kole
60, ve druhém 59 branek): 1. Steinerová
(Rak.) 1:33,84 (44,01 a 49,83), 2. McKin-
neyová (USA) 1:34,21 (44,33 a 49,88), 3.
H. Wenzelová (Licht.) 1:34,23 (44,85 a
49,38), 4. M. Hessová (Švýc.) 1:34,53, 5.

M. Tlalkaová (Pol.) 1:34,63, 6. Charváto-
vá a Kronbichlerová (Rak.) obě 1:34,83,
8. Barbierová (Fr.) 1:34,89, 9. Zimiová
(It.) 1:35,20, 10. D. Tlalkaová (Pol.)
1:35,39, 11. P. Wenzelová (Licht.) 1:35,72,
12. Reyová 1:35,80, 13. Serratová (oba Fr.)
1:35,88, 14. Quariová (It.) 1:35,96, 15. Ger-
gová (NSR) 1:37,24.

**První obří slalom 9. března ve Water-
ville Valley** (výškový rozdíl 302 m, v prv-
ním kole 43, ve druhém 44 branek): 1.
McKinneyová 2:18,44 (1:09,31 a 1:09,13),
2. M. Eppleová (NSR) 2:19,15 (1:09,10 a
1:10,05), 3. Serratová 2:19,54 (1:09,89 a
1:09,65), 4. E. Hessová (Švýc.) 2:19,66
(1:09,34 a 1:10,32), 5. Nelsonová (USA)
2:20,57 (1:10,07 a 1:10,50), 6. M. Hesso-
vá 2:20,83 (1:09,98 a 1:10,85), 7. Riedlová
(Rak.) 2:20,85, 8. I. Eppleová (NSR)
2:21,03, 9. Gergová 2:21,09, 10. H. Wen-
zelová 2:21,25, 11. Kirchlnerová (Rak.)
2:21,38, 12. P. Wenzelová 2:21,85, 13. Char-
vátová 2:22,00, 14. Chaudová (Fr.) 2:22,03,
15. Walliserová (Švýc.) 2:22,35.

**Druhý obří slalom 10. března ve Water-
ville Valley** (výškový rozdíl 302 m, v prv-
ním kole 44, ve druhém 43 branek): 1.
McKinneyová 2:18,72 (1:11,41 a 1:07,31),
2. M. Eppleová 2:19,25 (1:11,43 a 1:07,82),
3. Nelsonová 2:19,74 (1:11,90 a 1:07,84),
4. Figiniová (Švýc.) 2:20,14 (1:12,64 a
1:07,50), 5. E. Hessová 2:20,17 (1:12,20 a
1:07,97), 6. Reyová 2:20,17 (1:12,04 a
1:08,13), 7. Walliserová 2:20,74, 8. M.
Hessová 2:20,76, 9. Gergová 2:20,88, 10. I.
Eppleová 2:20,89, 11. Kirchlnerová 2:21,09,
12. P. Wenzelová 2:21,10, 13. Haasová
(Švýc.) 2:21,12, 14. Wieselnerová (NSR)
2:21,74, 15. Charvátová 2:21,82.

Obří slalom 12. března ve Vailu (výš-
kový rozdíl 304 m, v prvním kole 43, ve
druhém 44 branek): 1. McKinneyová
2:23,43 (1:11,59 a 1:11,84), 2. Nelsonová
2:24,05 (1:11,58 a 1:12,47), 3. E. Hessová
2:25,32 (1:12,16 a 1:13,16), 4. Reyová
2:25,88 (1:12,53 a 1:13,35), 5. M. Eppleo-
vá 2:25,96 (1:12,36 a 1:13,60), 6. Kirchl-
nerová 2:26,40 (1:12,86 a 1:13,54), 7. Figinio-
vá 2:26,57, 8. Pelenová (Fr.) 2:26,88, 9.
Charvátová 2:26,92, 10. I. Eppleová 2:27,18,
11. P. Wenzelová 2:27,21, 12. Armstron-
gová (USA) 2:27,39, 13. H. Wenzelová
2:27,67, 14. Gergová 2:27,98, 15. Zimiová
2:28,07. — 40. Gantnerová 2:32,53.

Obří slalom 18. března ve Furanu (výš-
kový rozdíl 350 m, 50 branek): 1. H. Wen-
zelová 2:31,23 (1:13,52 a 1:17,71), 2. Ser-
ratová 2:33,18 (1:15,45 a 1:17,73), 3.
Walliserová 2:33,40 (1:15,16 a 1:18,24),
4. Kirchlnerová 2:33,71 (1:15,60 a 1:18,11),
5. Merleová (Fr.) 1:33,89 (1:15,85 a
1:18,04), 6. Nelsonová 1:33,90 (1:15,64 a
1:18,26), 7. Charvátová 2:34,06, 8. M. Epp-
leová 2:34,39, 9. Pelenová (Fr.) 2:34,86,
10. E. Hessová 2:34,87, 11. Gergová
2:34,93, 12. McKinneyová 2:34,98, 13. Haa-
sová 2:35,14, 14. I. Eppleová 2:35,30, 15.
Kronbichlerová 2:35,42.

Slalom 20. března ve Furanu (výško-
vý rozdíl 130 m, v prvním kole 45, ve
druhém 48 branek): 1. McKinneyová
1:11,80 (38,18 a 33,62), 2. E. Hessová
1:12,00 (38,12 a 33,88), 3. M. Tlalkaová
1:12,12 (38,51 a 33,61), 4. H. Wenzelová
1:12,25 (38,57 a 33,68), 5. Konzertová
(Licht.) 1:12,94 (39,04 a 33,90), 6. Steine-
rová 1:12,97 (38,90 a 34,07), 7. D. Tlalka-
ová 1:13,15, 8. Magoniová (It.) 1:13,36,
9. Zimiová 1:13,60, 10. Kronbichlerová
1:14,03, 11. Charvátová 1:14,12, 12. M.
Eppleová 1:14,28, 13. Frigová (It.) 1:14,44,
14. I. Eppleová 1:14,51, 15. Nelsonová
1:15,15. — 22. Gantnerová 1:18,79.

SP V BĚŽECKÝCH DISCIPLÍNÁCH

Osmý závod 13. března v Oslu — 50 km:
1. Autio (Fin.) 2:20:05,4, 2. Aaland (Nor.)
2:20:40,4, 3. Svan (Švéd.) 2:21:00,1, 4.
Zavjalov (SSSR) 2:21:36,0, 5. Bra (Nor.)
2:21:49,9, 6. Wassberg (Švéd.) 2:22:00,6,
7. Aketun 2:22:17,4, 8. G. Holte 2:22:38,6,
9. Lindvall 2:22:41,3, 10. T. Holte (všich-
ní Nor.) 2:23:09,0, 11. Bellmann (NDR)
2:24:12,2, 12. Ploner (It.) 2:24:19,0, 13.

Mikkelsplass (Nor.) 2:24:23,2, 14. Kutu-
kin 2:24:33,3, 15. Nikitin (oba SSSR)
2:24:35,5.

Devátý závod 20. března v Anchorage
— 15 km: 1. Svan (Švéd.) 37:29,3, 2.
Caldwell (38:19,9, 3. Koch (oba USA)
38:30,2, 4. Sömskar (Švéd.) 38:37,7, 5.
Lindvall (Nor.) 38:38,0, 6. Harvey (Kan.)
38:45,1, 7. Grünfelder (Švýc.) 38:52,4,
8. Kirvesniemi 38:55,8, 9. Vännänen 38:58,5,
10. Ristänen (všichni Fin.) 39:00,2, 11.
Dotzler (NSR) 39:01,2, 12. Aketun 39:04,8,
13. Monsen (oba Nor.) 39:08,1, 14. Simo-
neau (Kan.) 39:24,3, 15. Behle (NSR)
39:25,8.

**Desátý závod — finálový 27. března
v Labrador City — 30 km:** 1. Svan
1:27:24,4, 2. Zavjalov 1:28:13,0, 3. Wass-
berg 1:29:16,3, 4. Nikitin 1:29:20,9, 5.
Lindvall 1:29:24,3, 6. Burlakov (SSSR)
1:30:12,1, 7. De Zolt (It.) 1:30:21,6, 8.
Mikkelsplass 1:30:38,7, 9. Koch 1:30:43,2,
10. Danielsson (Švéd.) 1:31:09,2, 11. Grün-
felder 1:31:22,5, 12. Zimjatov (SSSR)
1:31:27,5, 13. Monsen (Nor.) 1:31:29,4, 14.
Harvey 1:31:48,4, 15. Sömskar 1:32:06,0.

Ženy

**Osmý závod 12. března v Oslu — 20
km:** 1. Pettersenová (Nor.) 1:01:17,3,
2. Hämäläinenová (Fin.) 1:01:26,8, 3. Pa-
siárová 1:01:37,2, 4. Ljadovová (SSSR)
1:01:39,5, 5. Jahreňová (Nor.) 1:01:43,9,
6. Smetaninová 1:02:05,7, 7. Stěpanovová
1:02:10,5, 8. Zimjatovová 1:02:28,4, 9.
Paulů 1:02:32,7, 10. Jägerová (NSR)
1:02:32,8 — 14. Jeriová 1:02:56, 23. Svobo-
dová 1:04:27.

Devátý závod 20. března v Anchorage
— 10 km: 1. Hämäläinenová (Fin.) 29:13,7,
2. Pettersenová 29:27,0, 3. Jahreňová
29:41,6, 4. Nybraatenová (všichni Nor.)
29:50,1, 5. Jeriová 30:13,5, 6. Jägerová
(NSR) 30:22,8, 7. Hyytiäinenová (Fin.)
30:24,5, 8. Nykkelmoová (Nor.) 30:30,1,
9. Rabinowitzová (USA) 30:31,2, 10. Ro-
sendahlövä (Švéd.) 31:10,5, 11. Paulů
31:13,7, 12. Schmidtová (Kan.) 31:21,7, 13.
Del Sassová (It.) 31:30,9, 14. Firthová
(Kan.) 31:34,6, 15. Karissonová (Švéd.)
31:42,3.

**Desátý závod 27. března v Labrador
City — 10 km:** 1. Hämäläinenová 33:57,3,
2. Paulů 34:17,3, 3. Pettersenová 34:17,9,
4. Jägerová 34:46,0, 5. Nybraatenová
31:52,0, 6. Hyytiäinenová 34:52,4, 7. Nyk-
kelmoová 35:12,2, 8. Kratzerová (Švýc.)
35:20,2, 9. Spencerová-Galanisová (USA)
35:26,9, 10. Del Sassová 35:37,1, 11. Sha-
ron Firthová 35:43,7, 12. Rosendahlövä
35:51,2, 13. Shirley Firthová (Kan.)
35:55,1, 14. Jeriová 36:01,6, 15. Endesta-
dová (USA) 36:03,3.

SP SKOKANŮ

**Dvacátýdruhý závod 26. března v Plani-
nici — P 70 m:** 1. Nykänen (Fin.) 262,7
(92 a 92), 2. Ulaga (Jug.) 261,1 (90 a
93), 3. Hansson (Nor.) 258,1 (95,5 a
85,5), 4. Tepeš (Jug.) 257,4 (89 a 92),
5. Bulau (Kan.) 256,6 (85,5 a 95), 6.
Opaas (Nor.) 255,7 (89 a 92,5), 7. Schal-
lert (Rak.) 255,5, 8. Hastings (USA) 244,7,
9. Bergerud (Nor.) 240,3, 10. Sumi
(Švýc.) 236,7, 11. Parma 236,6 (86,5 a
84), 12. Stolzlechner (USA) 236,2, 13.
Wallner (Rak.) 234,8, 14. Colin (Fr.)
234,6, 15. Kogler (Rak.) 234,0. — Ploc
pro horečku nestartoval.

**Dvacátýtřetí závod 27. března v Plani-
nici — P 90 m:** 1. Ulaga 260,0 (119,5 a
115), 2. Bulau 257,0 (113 a 117), 3.
Schallert 250,7 (113 a 117), 4. Hansson
247,6 (113 a 113), 5. Nykänen 245,0 (105,5
a 119), 6. Kogler 241,6 (111 a 110), 7.
Wallner 237,3, 8. Waldvogel (NSR) 228,8,
9. Opaas 228,6, 10. Ploc 224,7 (105 a 110),
11. Rigoni (It.) 220,4, 12. Prokopenko
(SSSR) 218,8, 13. Fidjestö (Nor.) 218,2,
14. Zuehlik (USA) 217,9, 15. Lotrič (Jug.)
215,9.

Beran a Paulů vybojovali poslední tituly

Jiří Beran (Dukla Liberec) a Blanka Paulů (VŠ Praha) druhou dubnovou nedělí vybojovali poslední tituly mistrů CSSR 1983 na dlouhých tratích. Padesátka mužů a dvacítku žen, které původně v závěru loňského roku na Zadově měly zahajovat mistrovské závody a musely být pro nedostatek sněhu odloženy, uspořádal na Horních Mísečkách vzorný lyžařský oddíl I. stupně Ski Jilemnice. Hančův memoriál byl důstojným zakončením úspěšné lyžařské sezóny.

V padesátce mužů odstartovalo 53 závodníků I. třídy, z nichž 43 Hančův memoriál dokončilo. Jiří Beran, který se loni po dlouholetém působení rozloučil s reprezentačním družstvem, absolvoval letos úspěšně několik závodů Světové běžecké ligy a po dvouleté přestávce opět vybojoval mistrovský titul na nejdelší trati. Zopakoval tak svůj úspěch z roku 1980, kdy na Benecku zvítězil před svým oddílovým druhem Františkem Šimonem. V dalších dvou ročnících byl vždy druhý — 1981 za Bečvářem a loni za Šimonem. „Je to můj sedmý mistrovský titul v závodech jednotlivců a mám z něho radost,“ prohlásil J. Beran po závodě. „Zaměřil jsem se letos na dlouhé tratě. Při prvních dvou okruzích se ozvaly bolesti v zádech a době se mi neběželo, potom však přestaly a mohl jsem zvýšit tempo.“

Okruh 12,5 km se jel čtyřikrát. Ráno byla stopa zmrzlá, později se v ní vytvořil těžký firn. Nejrychlejší tempo nasadil Švub a vedl v závodech, při pádu si však zmoždil pravé rameno a vzdal. V polovině trati běžel v čele Bečvář s mezipřestávkou 1:07:46,85 a náskokem 11,13 sek. před mladým Zalčíkem, třetí Beran měl na Bečváře ztrátu 37,87 sek. Ještě po třetím okruhu vedl Bečvář (1:45:10,61), Beran byl již druhý (1:46:07,92) o 15,70 sek. před Zalčíkem. V posledních pěti kilometrech Bečvář již neměl dosti sil a byl předstížen úspěšně finišujícím Šimonem, Zalčíkem a Blaškem. Beran zvítězil s náskokem 1:48,58 min. na obhájce titulu Šimona. Uznání zasluhuje třetí místo 21letého Zalčíka, který loni v mistrovském maratónu byl třináctý. Ocenění patří výkonům členů reprezentačního družstva sdruženářů. Klimko v náročném závodě byl dvanáctý a Vojkůvka devatenáctý.

Čtrnáctý titul Blanky Paulů

Ve dvacítkě žen Blanka Paulů potvrdila letošní dobrou formu a vybojovala již čtrnáctý mistrovský titul. Na startu chyběly z reprezentantek Pasiárová, Svobodová a Jebavá, které byly na severském zájezdu a také Klimková, necitlivě se zdravá. Květa Jeriová po nachlazení při posledním závodě Světového poháru v Labrador City vůbec netrénovala, přesto však se náročné dvacítky zúčastnila a se sebezapřením ji dokončila jako čtvrtá se ztrátou 7:36,01 min. na Paulů. Ta již v polovině trati (běžely se dva desetikilometrové okruhy) měla téměř dvouminutový náskok na Havrančíkovou, 2:42,23 min. na třetí Sujovou a 2:54,93 na čtvrtou Jeriovou. Toto pořadí se již do cíle nezměnilo.

Startovalo jen 13 závodnic I. výkonnostní třídy, všechny závod dokončily. „Závod nebyl lehký,“ prohlásila

B. Paulů. „Měl táhlá stoupání, zejména to tříkilometrové před cílem stálo hodně sil.“

Poslední mistrovské závody rozhodly současně o konečném pořadí v Československém poháru. Z mužů zvítězil Švanda se 133 body před Bečvářem 131, Lisičanem 130, Beranem 125 a Šimonem 117. Z žen je první Paulů se 166 body, následována Jeriovou 153, Pasiárovou 143, Jebavou 120 a Svobodovou 119 b.

Muži 50 km: 1. Jiří Beran 2:24:30,83, 2. František Šimon 2:26:19,41, 3. Květoslav Žalčík (všichni Dukla Liberec) 2:26:47,88, 4. M. Blaško (ČH Štrbské Pleso) 2:27:49,67, 5. Bečvář (Dukla Liberec) 2:28:08,25, 6. Otčenáš 2:31:06,35, 7. Baranec (oba ČH Štrbské Pleso) 2:31:07,25, 8. Pospíchal (RH Jablonec) 2:31:37,85, 9. Kohút 2:31:59,79, 10. Rajec (oba ČH Štrbské Pleso) 2:32:05,30, 11. Hák (RH Jablo-

Blanka Paulů (VŠ Praha) patřila k nejúspěšnějším čs. lyžařkám letošní sezóny a v závodech na 20 km na Horních Mísečkách vybojovala svůj již čtrnáctý mistrovský titul

nec) 2:35:14,17, 12. Klimko 2:35:30,84, 13. B. Blaško (oba ČH Štrbské Pleso) 2:35:30,84, 14. Chládek (Dukla Liberec) 2:35:56,63, 15. Huňa (ČH Štrbské Pleso) 2:36:30,18.

Ženy 20 km: 1. Blanka Paulů (VŠ Praha) 1:02:34,47, 2. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 1:07:06,30, 3. Mária Sujová (ČH Štrbské Pleso) 1:08:52,39, 4. Jeriová (RH Jablonec) 1:10:10,48, 5. Matoušová (VŠ Praha) 1:10:16,84, 6. Olšáková (Tesla Liptovský Hrádok) 1:10:35,37,

XIII. ročník Juniorkritéria

Bezprostředně před mistrovstvím světa juniorů ve sjezdových disciplínách v italském Sestriere se konal letos ve Spindlerově Mlýně ve dnech 25.—29. ledna již 13. ročník Juniorkritéria — naší jediné mezinárodní juniorské soutěže a tak měl i příchutí posledního nominálního boje. Hlavním motivem tohoto mezinárodního závodu, pořádaného již od roku 1970, zůstává snaha poskytnout každoročně nově nastupujícím nadějným sjezdářské reprezentace — tedy nejlepším dorostencům a dorostenkám socialistických zemí již na začátku sezóny příležitost k získání potřebných základních bodů do světového žebříčku FIS v dobré mezinárodní konkurenci.

Zahajovacím závodem byl i letos obří slalom juniorek a juniorů, a to na společné trati s výškovým rozdílem 350 m. V juniorských prokázala výbornou formu Ludmila Milanová, která v obou kolech docílila nejlepšího času. V kategorii juniorů byli po prvním kole vysokými favority oba nejlepší rakouští reprezentanti, Lunner a Hlebaina, ale Pavel Pochobradský zajel ve druhém kole nejlepší čas, kterým se mu podařilo odsunout oba na 2. a 3. místo.

Druhý soutěžní den se jel slalom juniorek. Poměrně náročné tratě zvládla jen část startujících a závod dokončilo jen 14 lyžařek. Favorizovaná Milanová, vítězka v obřím slalomu, po riskantní jízdě vzdala již v prvním kole. Výborným výkonem v nejlepších časech obou kol získala prvenství ve slalomu Hana Hozdová, která zde před několika dny vyhrála i všechny tituly přebornice ČSR pro rok 1983. Tímto vítězstvím a druhým místem

v obřím slalomu získala Hana Hozdová i putovní cenu Čs. olympijského výboru za prvenství ve dvojboji.

Závěrečnou soutěží Juniorkritéria byl slalom juniorů. V prvním kole zajel výborně Michal Hošek a o 25 setin sekundy ujel favorizovanému Hlebainovi. Ve druhém kole zazářil Petr Jurko, zajel nejlepší čas, který mu stačil k celkovému prvenství!

Propočtem bodů z obou závodů juniorů vyhrál dvojboj rakouský reprezentant Walter Hlebaina a získal po jednorozční přestávce pro Rakouský svaz lyžařů putovní cenu Čs. olympijského výboru.

Obří slalom: 1. Pochobradský 2:47,35 (1:19,44 a 1:27,91), 2. Hlebaina (Rak.) 2:47,65 (1:18,87 a 1:28,78), 3. Lunner 2:48,19 (1:18,78 a 1:29,41), 4. Hofer (všichni Rak.) 2:48,34, 5. Hošek 2:48,77, 6. Udatný 2:49,72.

Slalom: 1. Jurko 1:43,87 (54,81 a 49,06), 2. Hošek 1:44,02 (54,24 a 49,78), 3. Hlebaina 1:44,23 (54,49 a 49,74), 4. Hofer 1:44,26, 5. Seebacher 1:44,66, 6. Faschingbauer (oba Rak.) 1:45,44.

Dvojboj: 1. Hlebaina 4,09 bodu, 2. Hofer 7,52, 3. Hošek 7,71, 4. Jurko 14,82, 5. Seebacher 23,77, 6. Harvan 41,92.

Obří slalom: 1. Milanová 2:51,72 (1:21,93 a 1:29,79), 2. Hozdová 2:54,02 (1:22,60 a 1:31,42), 3. Koulová 2:55,69 (1:23,25 a 1:32,44), 4. Kebrlová 2:55,94, 5. Hussaufová 2:59,01, 6. Rainerová (obě Rak.) 2:59,02.

Slalom: 1. Hozdová 1:37,41 (48,34 a 49,07), 2. Pokorná 1:40,04 (49,55 a 50,49), 3. Rainerová 1:40,05 (49,56 a 50,49), 4. Bujková 1:40,44, 5. Paulovičová 1:40,55, 6. Dimitrovová (Bul.) 1:40,62.

Dvojboj: 1. Hozdová 10,37, 2. Rainerová 53,30, 3. Pokorná 71,60, 4. Bujková 84,65, 5. Boranová 92,10, 6. Chalupníková 118,53.

ANTONÍN HUSÁK
ředitel JUNIORKRITÉRIA '83

● **V MISTROVSTVÍ ŠVÉDSKA** ve slalomu mužů ve Vemdalen zvítězil Strand časem 1:42,77 min. před Neuriesserem — 0,17 sek. a Wallnerem — 2,58. Stenmark nestartoval. Mistryní Švédska se stala Aeiřajová za 1:21,83 min., následována Melanderovou — 0,10 sek. a Nilssonovou — 0,85.

● **MISTRYNÍ USA** v obřím slalomu v Cooper Mountain se stala McKinneyová časem 2:12,46 min. před Armstrongovou — 0,44 sek. a Nelsonovou — 1,88.

● **BOJAN KRÍŽAJ** zvítězil v mistrovství Jugoslávie ve slalomu ve Slovegradci za 1:42,14 min., o druhé místo se dělili Benedik a Cerkovnik — oba měli ztrátu na vítěze — 0,41 sek. Mistryní Jugoslávie v obřím slalomu se stala Leskovšeková za 2:09,75 min. před Mavecovou — 0,35 sek. a Peharcovou — 0,74.

● **ŠVĚD GUNDE SVAN** vybojoval prvenství v mezinárodním běhu na 12 km ve švédské Ludvice za 33:24 min. před svým krajanem Erikssonem 33:52 a Švýcarem Grünfeldem 34:12. V závodě žen na 6 km byla první Marie Risbyová časem 19:10 před Karlssonovou (obě Švédsko) 19:28.

● **V CHAMONIX** v Evropském poháru skokanů zvítězil Nor Rolf Aege-Berg s 253,6 b. před Švýcarem Egloffem 242,6 a svým krajanem Fidjestölem 239,4.

● **ŠVÝCARKA GRÜNIGENOVÁ** byla první ve slalomu Evropského poháru v Bohinjské Bistrici (Jug.) za 1:48,97 (55,59 a 53,38) před Jugoslávkami Tomeovou 1:49,10, Mavecovou 1:49,24 a Zavadlavovou 1:49,25. Čs. reprezentantka Mařasová obsadila páté místo časem 1:49,78, Valešová byla šestá za 1:50,16.

● **NA SEVERSKÉM ZÁJEZDU** v první dubnové dekádě čs. běžci a běžkyňe dosáhli několika dobrých výsledků. V Alatornio Kísat Tornioassa v závodě žen na 5 km byla první vítězka SP 1983 Finka Hämäläinenová za 15:54,17 před Jebavou 16:06,30 a Pasiárovou 16:25,95. Svobodová skončila třináctá časem 17:37,28. V běhu mužů na 15 km zvítězil Nor Lindvall v čase 43:15,20 před Finy Ristanenem 43:22,80 a Härkönenem 43:38,50. Čtvrtý skončil Nor Bra 43:40,00 následován Švandou 43:52,30, šestý byl Fin Mieta 44:01,60. Lisičan z 63 startujících obsadil 19. místo časem 45:30,80. V dalším závodě na 15 km Lindvall zopakoval své vítězství za 48:54,6 před Norem Bra 49:35,5 a Mazalovem (SSSR) 49:43,7. Švanda byl šestý 50:23,7 a 32. Lisičan 52:28,1. V běhu žen na 5 km zvítězila Rohrmannová (NDR) 18:09,2, druhá byla Jebavá 18:16,6 před Romanovou (SSSR) 18:20,6. Pasiárová skončila sedmá za 18:29,4 a Svobodová desátá 18:40,0. Další den v Yllaksenu v závodě žen zvítězila Hämäläinenová časem 32:13,8 před Pasiárovou 32:24,7 - 5. Svobodová 33:21,5, 8. Jebavá 33:41,5 za účasti 33 startujících. V běhu mužů na 20 km byl první Švéd Svan za 1:05:30,3. Umístění čs. závodníků: 20. Lisičan 1:09:35,0, 27. Švanda 1:10:42,0. Na třídených závodech v Kirunu v běhu mužů na 15 km dominoval Nor Lindvall v čase 39:58,9 — 17. Švanda 41:07,2, 29. Benc 41:56,0, 40. Lisičan 42:22,4. Ve štafetě mužů na 3×7,5 km zvítězilo první družstvo Švédska (Wassberg, Sömskar, Svan) v čase

1:00:14 před Švédskem III., ČSSR (Švanda, Benc, Lisičan) 1:00:42, Finskem II., Norskem III. a SSSR. V závodě žen na 10 km byla první Hämäläinenová 31:07,9. Jebavá skončila třináctá 33:42,0 a Svobodová patnáctá 34:00,6.

● **V ABETONE** v Itálii v Evropském poháru žen ve slalomu zvítězila Švýcarka Schmidhauserová časem 1:48,66 před svou krajanou Grünigenovou — 0,21 sek. O třetí místo se dělila Mařasová s Jugoslávkou Zavadlavovou obě — 0,24, pátá skončila Valešová — 0,47.

● **ŠVÝCAR GASPOZ** vybojoval prvenství v obřím slalomu Evropského poháru v jugoslávské Popově Šapce časem 2:33,11 před Francouzem Tavernierem — 0,06 sek., Maderem (Rak.) — 0,27 a Žirovem (SSSR) — 0,33. Ve slalomu zvítězil Pechoux (Fr.) za 1:58,46, následován Malym (It.) — 0,29 sek. a Žirovem — 1,01.

Zajímavosti ze světa

● **VE ZWIESELU** v obřím slalomu Evropského poháru žen zvítězila Italka Marciandiová časem 2:31,36 před Grünigenovou (Švýc.) 2:32,14 a Melanderovou (Švéd.) 2:32,38. Umístění čs. reprezentantek: 12. Medzihradská 2:33,73, 27. Hojstričová 2:36,16, 35. Valešová 2:36,94, 60. Petrová 2:44,97. Ve slalomu byla první Schmidhauserová (Švýc.) za 89,20. Další pořadí: 2. Valešová 90,13, 3. Gadientová (Švýc.) 90,67, 4. Mařasová 90,72, 26. Petrová 94,01, 33. Hojstričová 95,71. Mařasová nedokončila obří slalom a Medzihradská slalom.

● **NOR SKAJEM** zvítězil ve slalomu FIS v Celovci časem 87,90 před Rakušanem Gstreinem 88,50, Italem Grigsem 89,15 a Američanem Strippem 89,85.

● **OSMNÁCTILETÁ ŠVÝCARKA GRÜNIGENOVÁ** dominovala v Evropském poháru v obřím slalomu v jugoslávském Krvavci časem 2:39,11 před Italkou Marciandiovou 2:40,9, Francouzskou Guignardovou 2:41,04, svou krajanou Schneiderovou 2:41,29 a Rakušankou Ruefovou 2:41,36.

● **AMERIČAN KERRY LYNCH** zvítězil v mezinárodním závodě sdruženářů na Holmenkollenu s 427,700 b. před Nory Sandbergem 427,585, Bögsethem 421,585 a Andersenem 421,575. Pátý byl Dotzauer (NDR) s 415,655, následován Norem Bruvolem 414,415. Skoky: 1. Andersen 222,5 (88 a 83), 2. Majorov (SSSR) 212,9 (77 a 77), 3. Dotzauer 212,2 (74,5 a 82,5). Běh na 15 km: 1. Lynch 42:57,2, 2. Sandberg 42:59,3, 3. Bögseth 43:43,3.

● **RAKUŠAN HUBERT NEUPER** zvítězil v 13. ročníku mezinárodního Turné Černého lesa skokanů s 488,7 b. před Američanem Stolzlechnerem 473,9 a svým krajanem Wallnerem 471,5. V Schonachu byl první Wallner před Neuperem a Norem Benumem, v Neustadtu zvítězil Neuper, následován Stolzlechnerem a Rakušanem Hirnerem.

● **ZÁVOD DVOJIC** v běhu uspořádali ve švýcarském Silsu při umělém osvětlení před tradičním Engadinským lyžařským maratónem. Na trati 13 km zvítězili Švédové Frykberg-Hassis za 31:36,47 před svými krajany Vitänenem a Kuoskem 32:31,13. Z žen byly první sestry Thomasovy (Švýc.) na poloviční trati za 17:37,56.

● **V SEEFELDU** v závodě Evropského poháru skokanů na středním můstku zvítězil Waldvogel (NSR) s 248,2 (80 a 81,5), před Rakušany Hirnerem, Felderem, Reschem a Groyerem.

● **MISTREM NDR** v běhu na 50 km předposlední březnovou neděli v Oberwiesenthalu se stal opět Karsten Brandt (Dynamo Klingenthal) časem 2:41:16,5 hod. před U. Bellmannem 2:45:02,5, Malschem 2:45:20,6, Schicke-rem 2:48:28,6 a Schreylem 2:49:15,2. V závodě juniorů na 30 km zvítězil E. Bellmann (Traktor Oberwiesenthal) za 1:38:29,3. Mistrovský titul v běhu žen na 20 km vybojovala Ute Noacková (Traktor Oberwiesenthal) v čase 1:09:59,2, následována Rohrmannovou 1:10:38,7, Schneiderovou 1:11:20,1, Stolleovou 1:13:16,5 a Viertelovou 1:13:29,1.

● **IVANA VALEŠOVÁ** zvítězila ve slalomu Evropského poháru v bulharském Pamporovu časem 1:34,31 před Švýcarkou Gadientovou 1:34,72 a Italkou Marciandiovou 1:35,40. Mařasová skončila osmá za 1:37,04, Medzihradská byla dvanáctá 1:37,67 a Petrová sedmnáctá 1:40,71.

● **ALEXANDR ŽIROV (SSSR)** zvítězil v obřím slalomu Evropského poháru v bulharském Borovci časem 2:30:36 před Švýcarem Gaspozem 2:30:87, Rakušanem Maderem 2:31,44 a Švýcarem Hanglem 2:32,44. O páté místo se dělili Švéd Nilsson a Francouz Tavernier při stejném čase 2:32,72.

● **ROZDÍLEM TISÍCINY SEKUNDY** zvítězil v mistrovství světa profesionálů ve sjezdu v rakouském Söllu Helmut Klingenschmid před Hinterseerem. Třetí byl Agér (všichni Rakousko).

● **VE ŠVÝCARSKÉM BĚŽECKÉM TÝDNU**, který byl již popáté uspořádán na závěr sezóny, po šesti závodech zvítězil Nor Torje-Olav Seim se 115 body před svým krajanem Toftem 109 a Švýcarem Hallenbarterem 108. Následovali Nor Walle 86, Fin Viitala 7 a Švýcar Sandoz 76. Z žen byla první Švýcarka Karin Thomasová s 53 body před Norkami Skeimeovou 52 a Oftedalovou 51. Další dvě místa obsadily Finky Pykkonenová 45 a Alatalaová 33 b.

● **ULF FINDEISEN (NDR)** zvítězil v obou mezinárodních závodech skokanů o Pohár Freie Presse v Oberwiesenthalu o posledním březnovém víkendu. V prvním získal 272,3 b. za skoky 93 a 92,5 m před Deckertem 259,3 (92,5 a 90,5), Freitagem 255,5 (88,5 a 89), a čs. reprezentantem Malcem 248,7. Výsledky druhého závodu: 1. Findeisen 270,9 (91,5 a 92,5), 2. Deckert 270,4 (92,5 a 94), 3. Freitag 266,1 (88,5 a 92,5).

● **PAUL FROMMELT** z Lichtenštejnska byl úspěšný ve dvou závodech FIS ve slalomu. V Bad Ragaz zvítězil v čase 1:13,59 před Rakušany Greberem a Bertholdem, v Malbunu za 1:04,32 před svým krajanem Konzettm a Bertholdem.

Šumavské chumelení

Okresní lyžařská škola Klatovy při sportovním areálu Špičák ve spolupráci se ZO SSM gymnázia Klatovy, OV SSM Klatovy, Sportpropagem Praha a Televizním klubem mladých uspořádala druhou únorovou sobotu akci Šumavské chumelení pro nejširší rodinu rekreačních lyžařů v rámci oslav 80. výročí vzniku organizovaného lyžování v českých zemích.

Pořadatelé připravili řadu zajímavých disciplín, kterých se mohli všichni vyznavači lyžování aktivně zúčastnit nebo s některými netradičními se alespoň seznámit. Všechny závody a ukázky se konaly v prostorách sportovního areálu OV ČSTV Klatovy na Špičáku na Šumavě a velké množství účastníků o jejich pestrém programu bylo průběžně informováno místním rozhlasem. K hlavním akcím patřily:

1. Celodenní lyžařská výuka dětí pro příchozí. Rodiče bezplatně přihlásili své děti do péče cvičitelů okresní lyžařské školy, které byly po celý den k dispozici na dětském lyžařském hřišti, a mohli sami využívat pěkných terénů. Děti se seznámily s malým vlekem, umělými sněhovými tvary, výukovými pomůckami atd.

2. Paralelní závod dvoučlenných družstev se konal na cvičném svahu na dvou mírně odlišených slalomových tratích. Družstvo tvořili vždy jeden dospělý a jedno dítě, součet časů určoval pořadí.

3. Běžecská Fit stopa měřila pro ženy 1 km, pro muže 3 km. Každý zájemce proběhl upravenou vyznačenou trasou a mohl porovnat svůj čas s časem vítěze krajského poháru mužů J. Přibíka.

4. Křepce do kopce s kopce se nazývala soutěž, kterou připravili svazáci klatovského gymnázia a odpo-

vídala studentskému smyslu pro recesi. Dvoučlenná družstva (chlapec a dívka) po společném startu absolvovala na běžkách 400 m dlouhou trasu, jejíž první polovina se běžela do kopce a druhá od obrátky do cíle se sjížděla.

5. Nejzajímavější akcí Šumavského chumelení bylo setkání 25 vyznavačů lyžařské akrobacie ze všech končin ČSSR. Přijeli akrobaté z Prahy, Loun, Karlových Varů, Českých Budějovic, Ostravy, pořadající Šumavy, ale také z Bratislavy, Vysokých Tater a dalších míst naší republiky. Všichni přijali pozvání pořadající okresní lyžařské školy z Klatov a rádi předvedli divákům své umění. Setkalo se s velkým ohlasem. Kromě krátké ukázky některých prvků baletu na lyžích v úvodu celého programu předváděli velice kvalitní ukázky akrobatických skoků.

Do programu byla dále zařazena diskotéka na sněhu, výuka country tanců, ukázky jízdy na autoduších a

Jedna z ukázek akrobatických skoků při Šumavském chumelení na Špičáku

další drobné zábavy a soutěže. Šumavské chumelení se opravdu vydařilo. Všichni účastníci i diváci byli spokojeni a akce byla hodnotným příspěvkem k jubileu 80 let organizovaného lyžování.

JOSEF TREML

Tituly Východočechům

Studenec hostil nejmladší běžecské talenty ČSSR

Letošním přeborem ČSR v běhu na lyžích žactva Sokol Studenec tak trochu uctil sedmdesátiletou památku startu Bohumila Hanče v této obci. Uctil ji opravdu důstojně a připravil vrcholnou žákovskou soutěž ČSR na úrovni. Bez nadsázky se dá říci, že

to byla událost pro celou obec, v níž získávali lyžařské základy např. Zdeněk Remsa, Květa Jeriová, z nejmladších pak Nedomešlová, bratři Kuřikové, Klingerová a další.

Na čerstvém prašanu a velmi náročných tratích slavili mezi 163 startujícími nejvíce úspěchů Východočeši. Získali 10 medailí (4 zlaté, 3 stříbrné, 3 bronzové), Severočeši sedm (2 — 4 — 1), Západočeši tři (2 — 1 — 0), Jihomoravané tři (0 — 0 — 3) a Severomoravané jednu bronzovou.

Z výsledků — ml. žákyně — 3 km (32 startujících): 1. Šolcová (J. Harrachov) 14:49,78, 2. A. Šimůnková (Elitex Jablonec) 15:02,61, 3. Horáčková (Sokol Studenec) 15:03,45. Ml. žáci — 3 km (32): 1. Zajíček (Elitex) 13:49,39, 2. Kubálek (Sj. Kořenov) 13:55,74, 3. Valenta (SKÍ Jilemnice) 13:57,88. St. žákyně — 4 km (50): 1. Burešová (Sn. Karlovy Vary) 16:41,65, 2. Stránská (Elitex) 16:51,15, 3. Sobotková (Nové Město n. M.) 16:55,47. St. žáci — 5 km (49): 1. Veltruský (J. Harrachov) 20:18,75, 2. Žďárek (Sp. Letohrad) 20:20,91, 3. Hornák (LP Šumperk) 20:31,68.

Štafety — ml. žákyně: 1. Východočeský I (Šolcová, Bucharová, Horáčková), 2. Východočeský II, 3. Východočeský III, ml. žáci: 1. Severočeský I (Kubálek, Zajíček, Prokop), 2. Východočeský, 3. Jihomoravský, st. žákyně: 1. Západočeský (Burešová, Chmelířová, Pravečková), 2. Severočeský I, 3. Jihomoravský, st. žáci: 1. Východočeský, 2. Západočeský, 3. Severočeský.

-jk-

Skokani na hmotě

I v letošním roce na základě zkušeností a připomínek z loňské sezóny se uskutečnily závody skokanů na můstcích s umělou hmotou. Jejich program byl stanoven takto: 25. června v Banské Bystrici (P 50 m) — pořadatel Slávia Ekonom Ban. Bystrica, 7. srpna v Lomnici nad Popelkou IX. ročník Ceny Lomnice n. Popelkou (P 55 m) — Technolen Lomnice n. Pop., 13. srpna v Rožnově pod Radhoštěm (P 60 m) IV. ročník Rožnov 1983 — TJ Rožnov pod Radhoštěm, 10. září XI. ročník Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm (P 72 m) — MEZ Frenštát pod Radhoštěm, 24. září závody na Štrbském Plese (P 70 m) — ČH Štrbské Pleso, 8. října Pohár Národní fronty ve Frenštátě pod Radhoštěm (P 72 m) — MEZ Frenštát pod Radhoštěm, 15. října Pohár SČSP v Liberci na Ještědu (P 70 m) — Ještěd Liberec.

Každému závodníkovi budou v soutěži započítány čtyři nejlépe bodově hodnocená umístění s přepočtem na 240 bodů vítěze. Z těchto čtyř výsledků musí být nejméně tři na můstcích P 70—72 m.

Svatopluk Veltruský (Jiskra Harrachov) se stal přeborníkem ČSR v běhu starších žáků na 5 km

Úspěšný průběh konferencí lyžařů Hlasy pro mír

Okresní svazové konference lyžařů a první krajské konference potvrdily zvýšenou aktivitu a celospolečenskou angažovanost členů lyžařských oddílů v jubilejním 80. roce organizovaného lyžování v českých zemích. Prohloubení politickovýchovné práce se projevuje ve stále stoupajícím počtu oddílů a kolektivů mládeže v socialistické soutěži o titul Vzorný a těch nejúspěšnějších o bronzovou a stříbrnou plaketu ČSTV. K 1. lednu 1983 již 23 lyžařských oddílů v ČSR bylo nositeli bronzové plakety.

I při špatných sněhových podmínkách v začátku sezóny se rozšířil počet veřejných lyžařských škol, takže i neorganizovaní lyžaři mají více příležitosti absolvovat odbornou lyžařskou výuku. Zvýšeným brigádnickým úsilím podařilo se dále rozšířit síť vleků, zlepšit ubytovací podmínky a pravidelně upravovat větší množství sjezdových a běžeckých tratí. Rozšířil se také počet masových a náborových lyžařských akcí, zejména pro mládež.

Okresní konference Svazu lyžování OV ČSTV v Jablonci nad Nisou se mohla pochlubit 28 oddíly, z nichž 25 je aktivních s celkovým počtem 2363 členů. V uplynulé sezóně uspořádaly 48 závodů ve všech disciplínách, nechyběly ani přebory ČSR a ČSSR. Nejsilnějším lyžařským oddílem je Elitex Jablonec s 523 členy, následují LIAZ Jablonec 312, Bižuterie Jablonec 230, Seba Tanvald 192 a RH Jablonec 164 členů. V oddílech působí 246 trenérů a 163 cvičitelů. Velmi dobrých výsledků na úseku masového rozvoje lyžování dosahují veřejné lyžařské školy, nejen počtem frekventantů, ale nápaditostí ve výuce. Severočeskou vložku získalo 1850 mladých lyžařů, nositeli odznaku Lyžař ČSR se stalo dalších 240 lyžařů. Den lyžařů i při nepříznivých sněhových podmínkách měl 1650 účastníků. Stále větší popularitu získávají masové závody, k nejoblíbenějším patří jablonecký maratón.

Lyžaři z oddílů jabloneckého okresu vybojovali několik titulů a úspěšných umístění na mistrovství a přeboru ČSSR. Hlavní podíl na dobrých výsledcích mají sportovní třídy a TSM v Tanvaldě a Jablonci n. N. a středisko vrcholového sportu v Jablonci n. N. Bohatá a plodná diskuse na okresní konferenci přinesla řadu námětů k dalšímu zlepšení činnosti. Budou rozpracovány do plánu práce nového vedení okresního svazu. Předsedou byl zvolen Jiří Trdla.

Okresní konference Svazu lyžování OV ČSTV v Pardubicích byla dobře připravena. V okrese je 13 lyžařských oddílů s 1028 členy. K nejsilnějším patří Tesla Pardubice 166, Dynamo Pardubice 160, RH Pardubice 135, Slovan TSM Pardubice 129 a VCHZ Pardubice 116 členů. Většina oddílů se může pochlubit početnou základnou mládeže. Celoroční činnost oddílů je zaměřena na masové a výkonnostní lyžování. Přípravu na závodní sezónu zahajuje každoročně přespolní Běh Vinicí, který pořádá Tesla Pardubice a v posledním ročníku měl 296 startujících. Úspěšný byl i slalom na suchu na Vinicích pořádaný Dynamem. V socialistické soutěži získaly bronzovou

plaketu ČSTV RH Pardubice a Dynamo Pardubice, soutěží o ni Tesla Pardubice. Helena Fejfarová (RH Pardubice) se stala krajskou přebornicí mladších dorostenek v přespolním běhu. Okresní přebory byly uspořádány ve všech kategoriích na Pomezních boudách. V Javořím dole a na Malé Úpě. Předsedou okresního svazu byl zvolen Jan Hysko.

Krajská konference Svazu lyžování KV ČSTV Středočeského kraje se konala 20. dubna v Praze. V kraji pracuje 41 oddílů, okresní svazy jsou v okresech Kladno, Kolín, Mělník, Mladá Boleslav, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník, v okresech Benešov a Kutná Hora pracují komise. Evidováno je 1260 cvičitelů, 194 trenérů a 343 rozhodčích. V oblasti masového rozvoje je třeba kladně hodnotit účast 11 okresů v soutěži o Pohár lyžařské mládeže Středočeského kraje a získání 1014 odznaků Lyžař ČSR (podle dosud neúplné evidence). V soutěži o titul Vzorný je zapojeno 22 oddílů, tři jsou nositeli I. stupně a dva soutěží o bronzovou plaketu ČSTV. Ke Dni lyžařů bylo připraveno 25 akcí, jichž se zúčastnilo 1057 lyžařů, z toho 762 z řad mládeže, dále 186 cvičitelů, trenérů a rozhodčích.

Předsedou krajského svazu byl opět zvolen ing. Václav Setnička, místopředsedou Jindřich Kühn, politickovýchovným pracovníkem ing. Miloš Fiala a sekretářem ing. Štěpán Sedlák. Dalšími členy představenstva jsou ing. V. Syrovatský, Z. Kojzar, V. Hofmeister, Z. Fér, ing. M. Ondráček, MUDr. P. Pokorný a V. Douša.

Lyžařské závody na trávě

Lyžařský oddíl TJ Piešťany-Banka uspořádá v sobotu 18. června již IV. ročník Ceny Piešťan v letním slalomu na trávě v lyžařském středisku Ahoj. Tentokrát se závod uskuteční ve dvou kategoriích: pro pásové a válečkové lyže. Budou při něm testovány pásové lyže vyrobené podle italského vzoru v ZVL VURAL Žilina a vylepšené čs. válečkové lyže, které připravuje do výroby SlovSPORT Žilina. Očekává se účast startujících z Prahy, Blanska, Ostravy, Gottwaldova a slovenských krajů.

V neděli 12. června připravil lyžařské závody na trávě Slovan PS Ostava.

Fotografie na titulní straně obálky **Ota Mrákota**, na druhé straně **Karel Kučera**, na třetí straně **Jaroslav Trousil** a na zadní straně obálky **ing. Juraj Bobula**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Slavomír Beneš**, **ing. Juraj Bobula**, **Bohumil Hynek**, **Jiří Kotland**, **Jaroslav Trousil** a **archiv**.

Denně přibývají hlasy těch, kteří odsuzují nesmyslné zbrojení a záměry amerického imperialismu. Patří k nim i hlas mistryně sportu **Blanky Paulů** (VŠ Praha):

„Lyžování se stalo mým oblíbeným sportem. Přineslo mi hodně radostí, někdy i zklamání, umožnilo poznat mnoho zemí, život a kulturu jejich obyvatel, navázat přátelství se soupeřkami z různých kontinentů. Při závodech na tratích se tvrdě bojuje, ale po jejich skončení tvoříme velkou společnou lyžařskou rodinu.

Dovedeme ocenit péči a pohostinnost pořadatelů, kteří stejně jako na našich horách, v alpských zemích, Kavgolovu, severských státech, tak i v Kanadě a na Aljašce se snaží připravit nejlepší podmínky pro naše závody. Soutěžení přispívá k upevnění přátelství mladých lidí, kteří se věnují sportu, mají stejná přání a starosti.

Letošní sezóna byla předolympijská, příští rok na ZOH v Sarajevu a na LOH v Los Angeles se bude bojovat o olympijské medaile. Jsme si vědomi toho, že svou přípravu a závodní činnost můžeme dělat jen v míru. Proto sportovci všech zemí podporují mírové myšlenky a snahy poctivých lidí všech kontinentů o jeho zachování. Vitáme proto Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, které se bude konat v červnu v Praze.

Upřesňujeme si, že války v minulosti často po dlouhé tvrdé přípravě a odříkání připravily sportovce o možnost, aby v době své vrcholné výkonnosti ji mohli uplatnit v mezinárodních soutěžích. Vzornou reprezentací, příkladným vystupováním, vrcholnými výkony a navazováním přátelství s dalšími sportovci chceme pokračovat v posílení mírového úsilí. Těšíme se na ZOH 1984 v Sarajevu, učiníme vše pro příkladnou reprezentaci naší socialistické vlasti a věříme, že olympijské soutěže přispějí k upevnění přátelství sportovců z celého světa a posílení světového míru.“

Konference VSL Středočeského KV ČSTV jednomyslně schválila toto prohlášení:

„My, účastníci krajské svazové konference, jsme si vědomi, že základním předpokladem pro sportovní činnost a život vůbec, je mír. Odmítáme proto snahy o další zvyšování zbrojení, které za současného stavu bojové techniky a množství zbraní, které již byly nahromaděny, ohrožují všechen život na zemi.

Vitáme proto uspořádání Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, které se bude konat v červnu v Praze. Věříme, že zdravý rozum lidí všech zemí zvítězí nad snahami imperialistických kruhů dosáhnout nadvlády nad světem hromaděním zbraní.“

Lyžařská školka v Jasně

Velkému zájmu dětí se těší lyžařská školka v Jasně, kterou podle návrhu členky předsednictva VSL ÚV ČSTV Magdy Holé a zkušeností ze zahraničí připravil Slovakotour. Má nejmenší lyžařský vlek Tatra-Poma v ČSSR i slalomový svah. Rodiče dětí si na okolních pěkných terénech mohou dobře zalyžovat, stejně jako jejich ratolesti ve školce získávají první zkušenosti lyžařského výcviku. Využívají ji nejen návštěvníci z naší vlasti, ale i z Maďarska a NDR.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ ČERVEN 1983 ♦ Kčs 3,—

6

Dvě fotografie neúspěšnějších závodníků a závodnic z mistrovství ČSSR mužů na 50 km a žen na 20 km, které na Horních Mísečkách uzavřelo letošní sezónu. Na Hančově memoriálu si účastníci připomenuli 70. výročí tragické smrti Bohumila Hanče a Václava Vrbaty. Na prvním obrázku zleva šestý D. Otčenáš, pátý M. Bečvář, druhý F. Šimon, vítěz J. Beran, třetí K. Žalčík a čtvrtý M. Blaško, na druhém šestá A. Olšiačková, pátá Z. Matoušová, čtvrtá K. Jeriová, druhá A. Havrančíková, vítězka B. Paulů a třetí M. Sujová.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ČS. TRENÉŘI
HODNOTÍ SEZÓNU

KONFERENCE
VSL ČŮV ČSTV

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNE NEJŮSPĚŠ-
NĚJŠÍ SDRUŽENÁŘ NDR LETOŠNÍ
SEZÓNY UWE DOTZAUER, KTERÝ
ZVÍTĚZIL V PŘEDOLYMPIJSKÉ SOU-
TĚŽI V SARAJEVU I V XVIII. ROČ-
NÍKU TATRANSKÉHO POHÁRU 1983.
PATŘÍ K NEJVÁŽNĚJŠÍM UCHAZE-
ČŮM O OLYMPIJSKÉ MEDAILE V TĚ-
TO DISCIPLÍNĚ NA ZOH 1984. — NA
ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ZÁBĚR
Z VYSOKOHORSKÉHO LYŽOVÁNÍ VE
VELKÉ STUDENÉ DOLINĚ VE VYSO-
KÝCH TATRÁCH, KTERÉ JE NEZAPO-
MENUTELNÝM ZÁŽITKEM PRO VY-
SPĚLÉ LYŽAŘE.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 6

Vydává Československý svaz tělesné vý-
chovy v nakladatelství Olympia v Praze.
Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Ale-
xandr Žurman. Odborný redaktor časo-
pisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční
rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský,
K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kot-
land, JUDr. O. Kulháněk, MUDr. F. Mach,
R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů,
PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel
Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Kliment-
ská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1.
dni předcházejícího měsíce. Vychází jed-
nou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské
závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs.
Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném
podá objednávkou přijímá každá admi-
nistrace PNS, pošta a doručovatel. Objed-
návky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřed-
ní expedice a dovoz tisku Praha, závod
01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19,
160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla
byla 1. května 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Sportovci vítají Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce

Lidé na celém světě s obavami sledují zprávy o tom, jak neustále se stup-
ňuje mezinárodní napětí a s ním nebezpečí všezničující války. Z zájmu svých
zisků a s vidinou panství nad celým světem vládnoucí kruhy USA a NATO
intenzivně připravují rozmístění nových amerických jaderných raket střed-
ního doletu v západní Evropě. Již letos mají být první z nich instalovány
v bojových pozicích, odkud mohou doslova za několik minut zasahovat cíle
v Sovětském svazu a dalších socialistických zemích.

Sovětský svaz již řadu let čestně a upřímně jednal se Spojenými státy
o omezení a snížení stavu strategických zbraní, předložil řadu konkrétních
konstruktivních návrhů na podstatné omezení či úplné odstranění jaderných
zbraní středního doletu evropského určení, jednostranně přijal závazek nikdy
nepoužít jaderné zbraně jako první a jednostranně zmrazil stav svých raket
středního doletu evropského určení po dobu jednání v Ženevě.

Spojené státy však odmítají všechny sovětské iniciativy, nebo předkládají
záměrně takové návrhy, které jsou pro druhou stranu předem nepřijatelné,
neboť ji jednostranně znevýhodňují. Všechny tyto okolnosti svědčí o tom, že
Spojené státy nechtějí žádné vzájemně přijatelné řešení, založené na principu
rovnosti a stejné bezpečnosti.

Stále se stupňující hrozba válečného nebezpečí vedla k tomu, že v celém
světě i ve Spojených státech amerických vznikla a stále se šíří četná hnutí
proti jaderným zbraním, proti stupňování horečného zbrojení, proti americ-
kým raketám v západní Evropě. Svědčí o tom mírové pochody a manifestace
na všech kontinentech, kterých neustále přibývá. V četných zemích nabývá
tato protiválečná vlna charakteru všelidového hnutí, které významně ovliv-
ňuje jejich politické ovzduší.

Vláda SSSR v závěru května vydala závažné prohlášení, uveřejněné v listu
Pravda. Uvádí se v něm mj.:

Sovětský svaz pokládá za nezbytné zcela jednoznačně upozornit: bude-li
zmařena dohoda o omezení jaderných zbraní v Evropě, která vylučuje rozmís-
tění nových amerických raket na tomto území, a v důsledku toho bude ještě
více ohrožena bezpečnost SSSR a jeho spojenců, přijme Sovětský svaz i v této
oblasti včasná a účinná odvetná opatření.

Začne-li se uskutečňovat rozhodnutí USA a NATO týkající se rozmístění no-
vých amerických raket v Evropě, bude Sovětský svaz nucen revidovat své
loňské rozhodnutí o jednostranném moratoriu na další rozmísťování prostřed-
ků středního doletu v evropské oblasti. Bylo by také nutné uskutečnit po do-
hodě s dalšími členskými státy Varšavské smlouvy i jiná opatření týkající se
rozmístění dalších prostředků, aby tak byla vytvořena nezbytná protiváha ke
zvyšujícímu se počtu jaderných zbraní dalších zemí NATO. Bylo by rovněž
nutné, jak na to už nejednou upozornila sovětská strana, přijmout nezbytná od-
vetná opatření, jež by se týkala území Spojených států samých.

Najít spravedlivou dohodu na ženevských jednáních je možné. K dosažení
tohoto cíle je však bezpodmínečně třeba, aby USA a NATO upustily od prak-
tického rozmístění nových amerických raket v západní Evropě.

Sovětský svaz prohlašuje, že ještě není pozdě zastavit nebezpečné zostřování
situace. Vyjadřuje naději, že USA a jejich spojenci v NATO pečlivě zváží dů-
sledky, které by nutně mělo uskutečnění jejich plánů na rozmístění nových
amerických raket v západní Evropě, a odpovědí na konstruktivní sovětské
návrhy.

Jako první krok, který lze nejsnadněji podniknout a který je zároveň nej-
účinnější — do doby, než bude dosaženo dohody o snížení stavu jaderných
zbraní v Evropě i strategických zbraní — Sovětský svaz opět navrhuje zmra-
zit tyto zbraně v kvantitativním smyslu a maximálně omezit jejich kvalita-
tivní modernizaci.

Povinností všech států je najít řešení naléhavých úkolů omezení a snížení
výzbroje, především jaderné, a vrátit se na cestu uvolňování napětí jak poli-
tického, tak i vojenského. Vyžadují to zájmy všech národů a států nezávisle
na jejich zeměpisné poloze, na jejich společensko-ekonomickém systému a na
jejich příslušnosti k politickému seskupení nebo směru.

K úspěšnému čelení válečnému nebezpečí má přispět také červnové Světové
shromáždění za mír a život, proti jaderné válce v Praze. Jeho svolání přivítali
sportovci všech kontinentů, kteří si uvědomují, že měřit své síly v mezinárod-
ních soutěžích a navazovat další přátelství mohou jen v míru. I českoslovenští
lyžaři svými dopisy ze všech krajských konferencí a z dubnového plenárního
zasedání VSL ŮV ČSTV Československému mírovému výboru vítají toto shro-
máždění a svůj konkrétní vklad k této významné události vyjádřili lyžařské
odřily svými příspěvky do Fondu solidarity Národní fronty ČSSR.

Úspěšná předolympijská sezóna

Dubnové plenární zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV v Praze hodnotilo poslední období, které přineslo řadu mezinárodních úspěchů a potvrdilo další rozvoj lyžování. Jednání se zúčastnil také předseda ÚV ČSTV Antonín Himl. Poděkoval úspěšným reprezentantům a reprezentantkám, činovníkům za obětavou práci, ale poukázal též kriticky na neuspokojivé výsledky běžců a sjezdařů.

„Výsledky čs. lyžařů v uplynulé sezóně byly nadějně,“ konstatoval při hodnocení plánu rozvoje lyžování za uplynulé období předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola. „Podstatné bylo, že došlo ke zvýšení úrovně sportovní výkonnosti i v některých dalších disciplínách. Světovou úroveň si zachovaly běžkyně, o čemž nejlépe svědčí výsledky v předolympijské soutěži v Sarajevu, třetí místo Květy Jeriové ve Světovém poháru, čtvrté Blanky Paulů a deváté Anny Pasiárové. Velký výkonnostní pokrok po dlouholetém útlumu udělali skokani. Dokazuje to druhé místo a vytvoření nového světového rekordu 181 m Pavla Ploce na mistrovství světa v letech v Harrachově, šesté pořadí Jiřího Pamy ve světovém šampionátu i výkony Miroslava Slušného a dalších mladých skokanů. Radostné je zlepšení sdrůženářů, zejména třetí místo Jána Klimka v předolympijské soutěži v Sarajevu, vítězství Vladimíra Fráka na světové univerziádě i výsledky čs. reprezentantů na Tatranském poháru. Velmi dobrými výkony se pochlubila v Sarajevu a ve Světovém poháru sjezdařka Olga Charvátová, po nuceně přestávce zaviněném zraněním si úspěšně vedla Jana Gantnerová a opět se zařadila mezi světovou špičku, také výkony mladých sjezdařek Alexandry Mařasové a Ivany Valešové jsou příslibem pro další sezónu. Není spokojenost s výsledky běžců a zklamáním byly výkony sjezdařů.

Velké úsilí bylo věnováno práci středisek, jejich vzájemné spolupráci s komisí vrcholového sportu a výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV. Výuka lyžování neorganizované veřejnosti se stala jednou z nejdůležitějších forem dalšího rozvoje našeho sportu. Svědčí o tom 93 veřejných lyžařských škol v ČR a 22 v SSR. Dobrymi výsledky se mohlo pochlubit výkonnostní lyžování.

Výroční členské schůze a konference oddílů, okresní a městské svazové konference potvrdily zvýšenou celospolečenskou angažovanost lyžařů, prohloubení politickovychovné práce, zlepšení organizátorské a řídicí činnosti a dobrou přípravu lyžařů na celostátní konferenci, která se uskuteční 2. října, jakož i na VI. sjezd ČSTV.

S mimořádným ohlasem zahraničních účastníků se setkalo vzorně

Pohled do zasedací síně při dubnovém plenárním zasedání VSL ÚV ČSTV v Praze

uspořádané VII. mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově. Také další mezinárodní závody dokázaly, že čs. lyžaři oslavující letos 80. výročí založení svazu, jsou vzornými organizátory. Ocenil to při návštěvě MS v letech i předseda FIS Marc Hodler a gen. sekretář Mezinárodní lyžařské federace Gian-Franco Kasper.

Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl při svém projevu na plenárním zasedání VSL ÚV ČSTV

O plnění úkolů integrovaného plánu olympijské přípravy hovořil ústřední trenér a předseda komise vrcholového lyžování PhDr. Jaroslav Potměšil. Zdůraznil, že rozhodující budou výsledky čs. reprezentantů na ZOH 1984 v Sarajevu. Připomenul nutnost dodržení všech plánů přípravy, její individualizaci, dokonalou práci realizačních týmů, která se osvědčila na letošní předolympijské soutěži a využití všech dosavadních zkušeností. Zvýšenou péči je třeba věnovat juniorským reprezentačním družstvům. Dosavadní výsledky ukazují většinou příšší velkou výkonnostní rozdíl mezi juniorskou kategorií a reprezentační špičkou.

Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl ocenil celkové dobré výsledky čs. lyžařů v uplynulém závodním období, poděkoval úspěšným reprezentantům a reprezentantkám, trenérům, členům realizačních týmů i vedení svazu. Připomenul, že je třeba dále prohloubit metodickou a koncepční činnost, sebrat příčiny úspěchů i neúspěchů a odpovídající závěry důsledně realizovat v další přípravě. Zdůraznil, že práce s mládeží je rozhodující pro úspěšnost lyžování do budoucna, stejně jako další rozšíření výukové činnosti veřejných lyžařských škol pro nejšířší veřejnost, růst členské základny a předcházení lyžařským úrazům. Je třeba důsledně využívat kontroly jako nástroje řízení, aby tréninkový proces měl požadovanou intenzitu a potřebný objem. Rozhodující pro čs. lyžování je zopakovat dobré výsledky z uplynulé sezóny na ZOH 1984 v Sarajevu.

Diskuse přinesla několik námětů k zlepšení činnosti na všech úsecích. Bude jich využito v další práci svazu. Účastníci pléna jednomyslně odmítli imperialistickou politiku válečných příprav a přivítali svolání Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Schválili také návrh složení nových reprezentačních družstev pro sezónu 1983–84, zapojení lyžařů do příprav Československé spartakiády 1985, zejména do její sportovní části, a zabezpečení důstojných oslav 80. výročí založení Svazu lyžařů.

Plenární zasedání bylo příležitostí k zařazení slavnostního aktu. Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl a předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola odevzdali Pavlu Plocovi odznak a diplom mistra sportu. Potom byli Blanka Paulů, Květa Jeriová, Olga Charvátová, Jana Gantnerová a trenéři Zdeněk Ciller a ing. Vlastimil Horák vyznamenáni medailí za tělovýchovnou a brannou činnost ÚV SSM. Jménem vyznamenaných poděkovala Květa Jeriová za podporu stranickým, státním a tělovýchovným orgánům při přípravě na mezinárodní závody a zvýraznila, že učiní vše pro důstojnou reprezentaci a dobré výsledky na ZOH 1984 v Sarajevu.

JAROSLAV TROUSIL

Sarajevo 1983 klasiků - II.

V současné době probíhá (i když podle mého názoru trochu násilně) renaissance závodu sruženého. To se projevuje jednak zvýšenou aktivitou sruženářské komise FIS, dále zařazením soutěže družstev na MS a konkrétně v roce 1984 MS družstev ve finském Rovaniemi v březnu.

Předolympijské soutěže sruženářů v Sarajevu se prakticky zúčastnila celá světová špička. Bylo přihlášeno a soutěž dokončilo 33 závodníků z jedenácti zemí, tedy přesně tolik jako na 34. MS 1982 v Oslu, více než na ZOH 1980 v Lake Placidu a na MS 1978 v Lahti.

Situace našich sruženářů před vlastní soutěží byla komplikovaná v tom smyslu, že měli jednoznačně prokázat, zda dlouhodobě očekávané zlepšení výkonnosti v mezinárodním měřítku se podaří realizovat.

Soutěž sruženářů ve skoku na P 70 m vyhrál E. Andersen (Norsko) skoky 86,0 m v 1. kole a 93,0 m ve 2. kole soutěže — celkový součet bodů 214,0.

6. J. Klimko — dosáhl 72,0 m v 1. kole a 77,0 m ve 2. kole soutěže — tzn. 185,2 b., —28,8 b. ztráty na vítěze, což znamenalo — 3:12,0 min. v běhu na 15 km

16. V. Frák — 72,5 a 69,5 m — 168,5 bodu, ztráta pro běh na 15 km — 5:03,4 min.

28. M. Kopal — 65,0 a 63,5 m — 139,4 bodu, ztráta pro běh — 8:17,4 min.

Závod v běhu na 15 km — parametry tratě HD — 132 m, MM — 68 m, MT — 415 m, start i cíl v nadmořské výšce 1183 m — vyhrál K. Lynch (USA) časem 46:46,8 min. a získal 220,000 bodů

5. J. Klimko — 47:30,7 — 213,415 b. — 43,9 s.

14. M. Kopal — 48:54,7 — 200,815 b. — 2:07,9 min.

21. V. Frák — 50:17,9 — 188,335 b. — 3:31,1 min.

Vítěz ve skoku E. Andersen z Norska skončil na 22. místě časem 50:45,3 se 184,0 bodu.

Celkové výsledky:

1. U. Dotzauer (NDR) — 203,550 bodu za skok a 208,585 bodu za běh celkem 412,085 bodu

3. J. Klimko — 185,200 b. za skok a 213,415 bodu za běh — celkem 398,615 bodu, tj. — 13,470 bodu

20. V. Frák — 168,500 b. za skok a 188,335 b. za běh — celkem 356,835 bodu, tzn. — 55,250 bodu za vítězem

25. M. Kopal — 139,400 b. za skok, 200,815 bodu za běh — 340,215 b. celkem — 71,87 b.

Výsledek J. Klimka je potřeba hodnotit velmi vysoko. Přesto však zůstal pod hranicí 400 bodů (která vymezuje světovou špičku). Snad zde sehrály negativní roli povětrnostní a sněhové podmínky. S výkony V. Fráka ani M. Kopala nemůžeme být spokojeni.

Hranici 400 bodů dosáhl na MS 1982 16 sruženářů, na ZOH 1980 10 a na MS 1978 15 závodníků.

Věříme, že příklad J. Klimka zásadně ovlivní další myšlení, práci a výsledky našich sruženářů.

SKOK NA LYŽÍCH

Soutěže ve skoku na lyžích byly na zcela nových můstcích očekávány s velkým zájmem. Je třeba uvést, že

se negativně projevily dvě okolnosti — především skutečnost, že skokanská komise FIS neuznala za potřebné zařadit předolympijskou zkoušku do soutěží Světového poháru ve skoku (tím došlo k tomu, že chyběli nejlepší skokani Norska, Rakouska, ale částečně i USA a Kanady), dále pak, že tréninky i vlastní soutěže byly pronásledovány nepříznivým počasím. Zúčastnilo se 54 skokanů (12 Jugoslávčů) ze čtrnácti zemí.

Postavení čs. skokanů před soutěží bylo dobré. Po předcházejících výsledcích se očekávalo odpovídající umístění a především vyzkoušení nových můstků. Již v tréninku odváděla naše čtveřice dobré výkony a čs. skokani se umísťovali v první desítku startovního pole.

V soutěži na můstku P 70 m zvítězil domácí skokan P. Ulaga (Jugoslávie) skoky 95,0 a 87,0 m — celkem s 258,0 bodu

7. P. Ploc — 89,0 a 80,0 m — 232,4, tzn. — 25,6 b.

14. J. Parma — 79,0 a 79,5 m — 214,0, — 44,0 b.

16. B. Vacek — 83,0 a 73,5 m — 209,4 — 48,6 b.

26. M. Slušný — 73,0 a 80,5 — 200,1 — 57,9 b.

Soutěž na můstku P 70 m byla pronásledována nepříznivým počasím — větrem a sněžením. Musela být přerušována a nájezd i můstek upravovány.

Pro nepříznivé povětrnostní podmínky se neuskutečnil trénink na můstku P 90 m. Bylo rozhodnuto, že druhý tréninkový skok bude hodnocen proto, kdyby se soutěž pro nepřízeň počasí nemohla v plném rozsahu uskutečnit. V prvním soutěžním kole po skoku M. Nykänena 118,5 m byla soutěž přerušena a byl snížen nájezd. Závod však byl znovu po dlouhých skocích přerušeno. Je neuvěřitelné, že závod trval (i s tréninkem) po 55 skokanů od 10.00 hod. dopoledne do 15.45 hod. odpoledne.

Výsledky:

1. M. Nykänen (Finsko) 101,0 a 114,5 m — 249,7 b.

6. P. Ploc 97,0 a 98,0 m — 214,0 b. — 35,7 bodu

J. Weissflog (NDR) 95,0 a 100,0 m — 214,0 b. — 35,7 bodu

12. M. Slušný 90,0 a 99,0 m — 200,6 b. — 49,1 bodu

14. J. Parma 85,0 a 99,0 m — 199,1 b. — 50,6 bodu

18. B. Vacek 84,5 a 97,0 m — 193,6 b. — 56,1 bodu

S umísťením skokanů, zvláště s jejich bojovností a jednotlivými výkony, jsme byli spokojeni — pozor však, nezúčastnili se všichni nejlepší a bodově rozdíl byly značné! Přesto však naši skokani se zlepšili a udělali důležitý krok vpřed.

CELKOVÉ ZÁVĚRY A POUČENÍ

— Československé lyžování se na předolympijských soutěžích 1983 prezentovalo dobře v soutěžích běžkyň,

Pavel Ploc (ASVS Dukla Liberec) i na předolympijských závodech v Sarajevu byl nejúspěšnějším čs. skokanem

sjezdařek, dále pak sruženářů a skokanů.

— V soutěžích běžců kromě štafety a sjezdařů jsme neuspěli.

— Znovu se potvrzuje obrovský význam úrovně sportovní formy v pravý čas a rozhodující role vedoucích osobností v jednotlivých disciplínách. Tam, kde skutečná osobnost není, nelze očekávat odpovídající výsledky.

— Průběh předolympijských soutěží od organizace, ale především povětrnostních podmínek, jednoznačně ukázal na nutnost připravovat závodníky, trenéry i realizační tým na nečekané zvraty a potřebu je rychle řešit, na význam zajištění a spojení.

— Z toho jednoznačně vyplývá několik závažných úkolů:

— nastolit motivaci ZOH 84
— k tomu zaměřit politickovychovnou práci všech složek a pracovníků
— zpracovat harmonogramy přípravy k vyvrcholení sportovní formy na ZOH 84

— dosáhnout vyšší úrovně a účinnosti tréninkového procesu ke splnění daných úkolů a výkonnostních cílů
— dosáhnout zlepšení všech složek zabezpečení včetně podřízení mezinárodního sportovního styku

— zaktivizovat široký aktiv pracovníků lyžování pro splnění tohoto úkolu.

PhDr. JAROSLAV POTMEŠIL
ústřední trenér a předseda
vrcholové komise VSL ÚV ČSTV

• SOVĚTSKÝ REPREZENTANT
ANDREJEV zvítězil v závěrečném slalomu Evropského poháru v bulharském Pamporovu časem 89,29 sek. před Italy Grisinem — 0,04 a Tomazim — 0,53. Čtvrtý byl Rakušan Gstrein — 0,97, následován Žirovem (SSSR) — 1,07. V prvním slalomu v Pamporovu bylo pořadí na vedoucích místech: 1. Mally [It.] 95,75, 2. Nilsson (Švédsko) — 0,61, 3. Grisis — 1,10, 4. Popangelov (Bulharsko) — 1,14, 5. Riedelsperger (Rakousko) — 1,26.

Závod ve sjezdu - co rozhoduje o vítězi ?

Oba závody ve sjezdu, absolvované v rámci SP ve Val d'Isère, překvapily mimořádně těsnými odstupy závodníků v čele výsledkových listin. V prvním závodě se prvých pět nejrychlejších sjezdařů umístilo v rozmezí 38/100 s, v druhém závodě činil odstup 10. závodníka Makejeva za vítězem Cathomenem 88/100 s. Ještě těsnější jsou rozdíly u žen. V prvním sjezdu v Megève se prvých 15 lyžařek umístilo v rozmezí 89/100 s, v druhém závodě v rozmezí 99/100 s. Bylo jen málo výjimek z tohoto pravidla v letošní sezóně. Časy, kdy Franz Klammer ve sjezdu na Lauberhornu (1975) zvítězil s předstihem 3,5 s před závodníkem na druhém místě, patří dávné minulosti. Co umožňuje, aby závodníci světové špičky, 10—15 závodníků v čele žebříčku FIS, mezi nimi Švýčari, Rakušané, Američané, Kanaďané, Italové, občas i sovětsí jezdci, byli tak těsně na sebe namačkání a co rozhoduje o vítězi?

Přesnou odpověď na položenou otázku dobře znají trenéři a členové realizačních týmů jednotlivých reprezentací celků. Méně přesné vědomosti o tom mají obdivovatelé sjezdového umění z řad diváků. Chceme se pokusit naznačit jednak obecnou formou, jednak uvedením několika příkladů hledání a používání moderních metod v přípravě, onu trnitou cestu, vedoucí k dosažení o zlomek sekundy větší rychlosti nežli soupeř, objasnit v čem spočívá přímo fantastická vyrovnanost výkonnosti celé světové špičky, zvláště v závodě ve sjezdu.

V obecné rovině má odpověď na danou otázku několik dílčích, relativně známých aspektů:

Materiál — dobré lyže dostává mnohem větší počet závodníků, než tomu bylo ještě před 5—7 lety. Průlom v tomto směru udělaly výzkum a výroba. Rozšířily se řady výrobců lyží, objevovaly se další a další nové značky, které postupně obohacovaly trh a zvěšovaly výběr; např. Elan, Head nebo Völkl, v té době na trhu zastoupeny ještě nebyly. To, co je řečeno o lyžích platí analogicky i pro ostatní části závodnickovy výstroje a výstroje.

Trat' — úprava tratě se změnila v pravé umění. Ve Val d'Isère, Wengen, Kitzbühelu, Madonně di Campiglio, Garmischu a ve většině ostatních míst se závody SP, jsou tratě závodníkům prezentovány v perfektním stavu na rozdíl od tratí minulosti, kdy závodník se startovním číslem 50 neměl šanci se umístit mezi prvými 20 jezdci.

Trénink — rozhodujícím faktorem je přirozeně příprava družstev. Svazy ženou svá družstva prakticky do dvanáctiměsíční sezóny s tréninkovými tábory takměř po celém světě, na Novém Zélandě, v Latinské Americe a jinde. Trénuje se poloprofesionálně: pro čtyřměsíční závodní sezónu 7 měsíců tréninku. Posledních 4—5 roků trénují prakticky všechna družstva v maximálním rozsahu: letní, podzimní, předsezónní trénink a také trénink během sezóny. I kondiční trénink přibral na intenzitě. Závodníci a trenéři znají formy a objemy tréninků svých soupeřů a řídí se zásadou: kdo nedělá stejně mnoho, riskuje ztrátu kontaktu se světovou špičkou.

Děni na trati — nejdůležitějším článkem pro vysvětlení minimálních časových rozdílů je nepochybně to, co se konkrétně odehrává na trati. Mezi-

časy každé tréninkové jízdy se měří na 4—5 úsecích, analyzují se videozáznamy. Po celé trati pracuje několik pomocníků. Z videozáznamu je možno provést srovnání každého s každým, je možno zjistit, kdo na příslušném úseku byl rychlejší a kdo pomalejší a trenéři vysvětlí proč. Celý systém je tak dokonale propracován, že se trenéři některých družstev sdružují a pracují společně. Kombinace měření tréninkových mezích s analýzou videozáznamů a prací trenérů na trati dnes vylučují existenci „tajné“ linie, která by vedla k vítězství. Po třech tréninkových jízdách, ale nejdéle po jednom tréninkovém dnu, je všem družstvům situace jasná. Jestliže se ví, že jeden ze závodníků byl nejrychlejší na jednom úseku a druhý den na dalším úseku, dá se zjistit, proč tomu tak je a ze zjištění odvodit ideální linii jízdy. V další části článku poukážeme na některé metody, vedoucí k důmyslné propracovanosti celého systému přípravy závodníka na špičkový výkon v závodě.

Servis — důležitá je spolupráce se servisem. Servisman zpravidla určuje na kterých lyžích závodník pojedí. Srovnávací testy (lyže, vosky apod.) během závodní sezóny jsou absolutně nezbytnosti.

Tento obecný pohled lze uzavřít konstatováním, že příprava sjezdaře na konkrétní závod se odvíjí v důmyslné, vysoce profesionální spolupráci mezi závodníky, trenéry a dalšími pomocníky v družstvu. **A protože si Švýčari, právě tak jako Rakušané, Kanaďané i Američané, nebo Italové počínají stejně, vytváří se těžká konkurence mezi přibližně 10—15 závodníky, z nichž kdokoli se může stát olympijským vítězem, mistrem světa nebo vítězem SP.**

Obecným pohledem na současné podmínky, kterými je moderní závod ve sjezdu ovládnán, přirozeně nestačíme hlouběji pochopit, oč ve sjezdovém závodě skutečně jde. Honore Bonnet, svého času nejúspěšnější vedoucí francouzského družstva sjezdařů, častokrátě filozofoval: „Někdy vítězí hlava, někdy nohy, někdy vosk a někdy materiál; eskaluje však boj o zázračnou zbraň v lyžařské válce.“ Ano, jde o komplikovaný proces, jehož převažující složkou je výroba a obchod. Výroba za pomoci závodníků a trenérů neustále přemýšlí, vynalézá, konstruuje a vyrábí. Přípravuje se k totálnímu nasazení v každé nové

Švýčarka Maria Walliserová odvážnou jízdou zvítězila letos na olympijské sjezdové trati v Sarajevu

sezóně. Na toto téma, na eskalaci hledání „zázračných zbraní“ několik slibných postřehů z nedávné minulosti a současnosti.

Zázračné zbraně v lyžařské válce o zlomky sekund se připravují na dvou frontách, na frontě materiálové (především konstrukce a výroba lyží) a na frontě, kterou lze označit za metodicko-výchovnou. V obou případech jde o revoluční procesy, které v historii lyžování nemají obdoby.

ROZVOJ VĚDY A LYŽE

Pokud jde o nepřetržitý inovační proces na úseku konstrukce a výroby lyží, zasluhuje poukázat na velice fundovanou informaci s. ing. Jana Seidla [Metodický dopis ČUV ČSTV 1982 — Lyžařská výzbroj, I. díl — lyže]. Co tu všechno již bylo: lyže sklolaninátové, lyže plastové s kovovými nosnými plátky, lyže kovové, lyže z kombinace kovu a skelného laminátu, lyže s jádrem z polyuretanové pěny apod. K výraznému pokroku v konstrukci lyží dochází v polovině sedmdesátých let používáním uhlíkového vlákna, vysoce pevných polyamidových vláken, kompozitních materiálů a voštinového jádra. Jde vesměs o aplikace osvědčené letecké a kosmické technologie.

V sezóně 1981—82 se předmětem široké diskuse stala nová lyže firmy Fischer: lyže s lankem, vyvinutá prý pod tlakem sériových pádů a zranění na sjezdových tratích v sezóně 1980 až 1981. V důvodové zprávě k žádosti o povolení používání lyže s lankem, předkládané materiálové komisi FIS, je napsáno: „lyže byla vyvinuta z ryze bezpečnostních důvodů, 1,5 cm silné lanko vydrží mnoho tun a zmenšuje nebezpečí zaseknutí lyže“. Harti Weirather, mistr světa ve sjezdu 1982, se vyjádřil pozitivně: lyže vertikálně nekmitá, a leží-li v rychlých zatáčkách klidněji, je jasně také rychlejší. Materiálová komise lyži s lankem schválila, ovšem stejná lyže, jak uvedeno v důvodové zprávě, to už není.

Ještě za dob Toni Sailerova chtěl každý závodník jet rychleji, žádný z nich neměl potřebu jet bezpečněji. Tato filozofie byla, bohudík, před lety za-

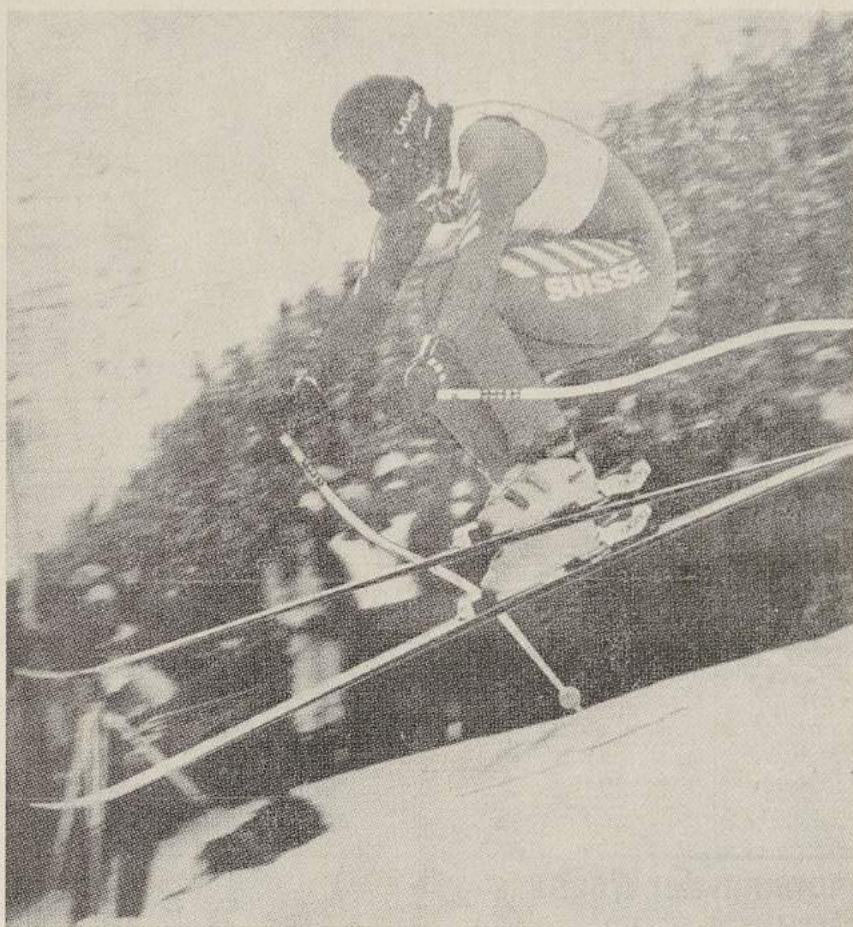
tracena, přičemž federace sehrála mimořádně záslužnou roli v nelehkém boji s výrobou. Od té doby boj o zlomky sekund eskaluje ještě v jiném směru — k zákonům aerodynamiky.

ERA AERODYNAMICKÁ

Prvním jezdcem, který vstoupil do aerodynamického tunelu, byl Karl Schranz v roce 1960 ve středisku pro raketový výzkum v Göttingenu poblíž Hannoveru. V roce 1966, ještě před MS v Portillu, následovali pod vedením H. Bonneta, Francouzi; zkoušky provádělo výzkumné středisko francouzského letectva v Paříži. V roce 1969 vstoupil do zkušebního tunelu letecké továrny Lockheed Hawk Kashiwa, pozdější mistr světa v profesionálním lyžování.

Přibližně ve stejné době se objevila videokamera. Dnes je kombinace zkoušek v aerodynamickém tunelu s videozáznamy jednou z neúspěšnějších výzkumných metod pro efektivní metodicko-výchovnou práci trenérů. V listopadu loňského roku provedl prof. Gretler ve svém ústavě na univerzitě ve Štýrském Hradci zkoušky ve zkušebním tunelu za pomoci videokamery. Zhotovil na základě výsledků ze zkoušek při rychlostech 60, 70 a 80 km/hod. pro každého závodníka šablonu ideálního postavení, které závodník měl zaujmout v dalších zkouškách ve zkušebním tunelu při rychlostech 100, 110 a 120 km/hod. Mezi nohama závodníka na podlaze byla namontována obrazovka, na které závodník viděl jednak šablonu, jednak svůj skutečný postoj. Ještě před několika málo lety by podobné zkoušky byly utopií, v roce 1983 je možno jezdce ve zkušebním tunelu dokonce dirigovat krátkovlnnou vyslačkou.

Nedávno jsem četl o zajímavé příhodě. Charly Kahr, dlouholetý úspěšný trenér rakouských sjezdářů, si několik dní před MS 1982 náhodně přečetl článek o golfu. Dozvěděl se, že golfový míček má zdrsňený povrch. Proč? Odpověď: zdrsňený povrch znamená zvýšenou rychlost v důsledku zmenšeného odporu vzduchu. Rozezvučely se telefony a firma Carrera začla ihned se zkouškami s přílbou se zdrsňeným povrchem. Při zkouškách v aerodynamickém tunelu, na stimu-

Svýcar Peter Lüscher patří k sjezdářům s nejlepší technikou jízdy. V celkovém pořadí Světového poháru 1983 skončil pátý, stejně jako ve sjezdu a zvítězil v Arlberg-Kandaharu

lované sjezdové trati MS 1982, se ukázalo, že jízda se zdrsňeným povrchem přílby byla o 0,52 s rychlejší nežli jízda s hladkým povrchem přílby. V mistrovském závodě ve sjezdu ve Schladmingu (1982) jeli dva Rakušané s přílbou se zdrsňeným povrchem, Weirather a Resch. Zdrsňená přílba byla při zkouškách o 0,52 s rychlejší, Weirather byl na Planai o 0,48 s rychlejší nežli Švýcar Cathomen a stal se mistrem světa. Charly Kahr byl asi šťasten, že si před MS přečetl něco o golfovém míčku.

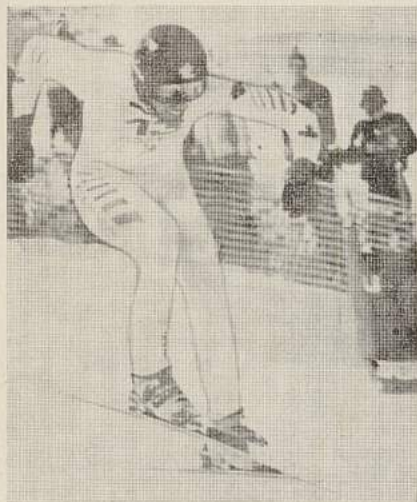
INFORMACE O MEZIČASE

Důležitou pomůckou ve sjezdovém sportu a pro závod ve sjezdu zvláště, je informace o dosaženém mezičase. Na tomto problému pracují v posledních dvou letech tři erudovaní odborníci: Fischer (NSR), Alge a Bierampel (oba Rak.). Němci pracují na systému vysílání signálu přímo na lyže závodníka v písmenech o velikosti 1,15 cm. Rakušané zkoušejí systém s hodinkami, připevněnými na lyžích. Průjezd měřeného úseku, vytyčeného dvěma elektronickými prahy, automaticky zapíná a vypíná hodiny na lyžích. Hodinky nijak nepěkáží, fungují stále, před vlhkem je chrání silikonový povlak. Je možno měřit tolik mezičasů, kolik je instalováno elektronických prahů; zpravidla se měří čtyři mezičasy, např. tři zatáčky a rozhodující úsek přímé jízdy. V závodě je použití systému přirozeně zakázáno, šlo by o poskytnutí cizí po-

moci. To není tragédie, tvrdí trenéři, o to důležitější však je praktické využití systémů při tréninku.

Bonnet má pravdu: někdy vítězí hlava, někdy nohy, někdy vosk, někdy materiál. V neúprosné lyžařské bitvě o onen rozhodující zlomek sekundy vítězí někdy i některá z nových „záračných“ tréninkových zbraní. Jejich konstrukce a výroba se zpravidla opírají o výsledky vědy a výzkumu, někdy ale i náhodnou inspiraci, například golfového míčku. A protože v každém závodě svou roli sehrává ještě štěstěna, je a zůstává závod ve sjezdu sportem se stovkou pravd a tisíci tvářemi.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Kanaďan Todd Brooker patří k nejúspěšnějším závodníkům letošního ročníku Světového poháru sjezdářů

Lanovkou na Horečky

V neděli 1. května zahájila pravidelný provoz pro veřejnost moderní dvouseadačková lanová dráha v areálu skokanských můstků s umělou hmotou ve Frenštátě p. R. na Horečkách. Je provedena jako oběžná s pevnými závěsy 25 dvouseadaček na laně. Pravidelné jízdy podle jízdního řádu jsou zajišťovány v létě od 9 do 18 hodin a v zimě od 10 do 16 hodin. -sed-

Deset vítězství Matti Nykänena

Vítězem čtvrtého ročníku Světového poháru 1982—83 skokanů se stal Fin Matti Nykänen, který 17. července oslaví dvacáté narozeniny, s rekordním počtem 277 bodů. Městský zaměstnanec z Jyveskylä se může pochlubit obdivuhodnou sérií úspěchů ve své závodnické kariéře. V roce 1981 na juniorském mistrovství světa v západoněmeckém Schonachu stanul na nejvyšším stupni vítězů, o rok později tento úspěch zopakoval na světovém šampionátu seniorů na velkém můstku na Holmenkollenu, letos vybojoval Světový pohár a na MS v letech v Harrachově získal bronzovou medaili.

Vítězství v deseti závodech čtvrtého ročníku SP, dvě druhá a jedno třetí místo, taková je bilance Nykänena v této soutěži, v níž dosud vždy patřil primát Rakušanům. V prvním ročníku 1979—80 zvítězil Hubert Neuper s 238 body před svým krajanem Arminem Koglerem 220 a Polákem Stanislavem Bobakem 130. Ve druhém 1980—81 vybojoval prvenství Kogler s 205 body před Norem Rogerem Ruudem 201 a Kanaďanem Horstem Bulauem 179. Ve třetím ročníku 1981—82 Kogler tento úspěch zopakoval se 189 body před Neuperem 174 a Bulauem 150. Ve čtvrtém ročníku 1982—83 zvítězil Nykänen s 227 body před Bulauem 260 a Koglerem s 211 body.

V soutěži zemí v prvních čtyřech ročnících se projevila převaha rakouských skokanů. V zahajovacím zvítězili s 1035 body před Norskem 524 a Japonskem 314, ve druhém s 993 body před Norskem 962 a Finskem 403, ve třetím s 803 body před Norskem 776 a Finskem 304. Ve čtvrtém ročníku patřilo prvenství Norům s 859 body před Finskem 696 a Rakouskem s 581 body.

Celkem se v dosavadním Světovém poháru skokanů uskutečnilo 96 závodů, které měly 97 vítězů, když loni v Oberstdorfu při Intersportturné se dělili o první místo Nor Bergerud s Deckertem (NDR). Zatím neúspěšnější byli Kogler s Nykänenem — oba zvítězili třináctkrát. O jedno prvenství méně má Kanaďan Bulau, následují s osmi vítězstvími Neuper a Ruud a se šesti Nor Bremseth. Ve čtyřech ročnících SP skokanů se vystřídalo 172 skokanů ze šestnácti zemí. Jediným čs. reprezentantem, který zvítězil v závodech Světového poháru v této disciplíně je Pavel Ploc (9. ledna 1983 v druhém závodě Bohemie v Harrachově).

V průběhu čtyř ročníků získali Rakušané celkem 3412 bodů (vystřídalo se 17 skokanů), Norové 2121 (25), Finové 1633 (18), Kanaďané 944 (4), skokani NDR 869 (17) a Američané 482 (15). Na desátém místě je ČSSR s 378 body (15).

Sportovní příprava sjezdaře v jednotlivých roč. obdobích

Trenérská rada sjezdových disciplín VSL ČOV ČSTV rozpracovala pro potřeby lyžařských oddílů příklady tréninkových jednotek a čtyřtýdenních tréninkových cyklů v jednotlivých obdobích ročního tréninkového cyklu (RTC). V lyžařské sezóně 1983–84 začal RTC 9. května a je rozdělen do třinácti čtyřtýdenních cyklů (viz tabulka).

PERIODIZACE ROČNÍHO TRÉNINKOVÉHO CYKLU

Období	cykly	datum	týden	počet cyklů
Přípravné období I. (všeobecné)	I.	9. 5.—5. 6.	20.—23.	4
	II.	6. 6.—3. 7.	24.—27.	
	III.	4. 7.—31. 7.	28.—31.	
	IV.	1. 8.—28. 8.	32.—35.	
Přípravné období II. speciální	V.	29. 8.—25. 9.	36.—39.	3
	VI.	26. 9.—23. 10.	40.—43.	
	VII.	24. 10.—20. 11.	44.—47.	
Závodní období I. (předzávodní)	VIII.	21. 11.—18. 12.	48.—51.	2
	IX.	19. 12.—15. 1.	52.—2.	
Závodní období II.	X.	16. 1.—12. 2.	3.—7.	3
	XI.	13. 2.—11. 3.	7.—10.	
	XII.	12. 3.—8. 4.	11.—14.	
Pozávodní	XIII.	9. 4.—6. 5.	15.—18.	1

PRÍPRAVNÉ OBDOBÍ I. (charakteristika)

V tomto období je tréninková aktivita zaměřena na zvyšování funkční schopnosti organismu jako předpokladu zajištění dalšího růstu výkonnosti úrovně sjezdaře a zkvalitnění tréninku v nastávajícím přípravném období II. Charakteristickým znakem tréninkové jednotky je pestrost a všestrannost náplně. Při tréninku využíváme tréninkové činnosti jiných sportů (např. cyklistiky, kopané, odbíjené, plavání, skoků do vody, běhu v terénu, atletiky, gymnastiky apod.). Do přípravného období II. zařazujeme první výcvikové tábory (červenec, srpen). Orientujeme je do přírody, vysokohorského prostředí a využíváme možnosti letního lyžování ve Zmrzlé dolině.

PRÍKLAD ČTYŘTÝDENNÍHO TRÉNINKOVÉHO CYKLU V PRÍPRAVNÉM OBDOBÍ I.

- týden PO **hřiště** — atletická průprava (starty z různých poloh, člunkové štafety), úpolová cvičení, hry
 ST **tělocvična, bazén** — obratnost (žíněnky), všeobecné posilování (medicinbal, víceskoky), skoky do vody, plavání (soutěživou formou)
 PĀ **terén** — fartlekový běh v lese
- týden PO **hřiště** — sportovní hry (odbíjená, volejbal, kopaná, košíková)
 ST **atletické hřiště** — atlet. rozcvičení, cvič. na pohyblivost, běhy opakované 500–800 m, 4–5X, 70% intenzita
 SO **výlet na kole** — 50–100 km, vkládat soutěživé rychlostní vložky, 2–3 km
- týden PO **tělocvična** — obratnost (na žíněnkách, velkých a malých trampolínách), překážková dráha
 ST **terén** — atletické rozcvičení, výběhy kopců, násobené skoky (i přes překážky), úpolová cvičení (přetahování), přenášení a odhazování kamenů apod.)
 SO **turistika v kopcovitém terénu** — (střídání terénu údolí—kopec), do kopce rychlá chůze, z kopce seběhy např. mezi stromy, poskoky do stran, 10–20 km
- týden PO **hřiště** — atletická průprava (skipink, liftink atd.), stupňované rovinky, starty z různých poloh, vybíhání strání, člunkové štafety, hry (improvizované ragby)
 ST **terén** — všeobecné posilování (násobené skoky, vybíhání kopců, úpolová cvičení ve dvojicích, koulařská abeceda s kamenem, chůze ve dřepu do kopce, výskoky), běh terénem, 3–4 km — volně

- PĀ **atletické hřiště** — běhy 250–500 m opakovaně, 5–7X, 70% intenzita, hry
 SO **tělocvična, bazén** — rozcvičení, uvolňovací cvičení, rehabilitace, plavání, masáže

PRÍKLADY TRÉNINKOVÝCH JEDNOTEK

I. úkol: rozvoj všeobecně tělesné připravenosti se zaměřením na rychlostně silová cvičení

Místo: hřiště

Pomůcky: lano

Úvodní část

Veselá honička. Sportovci jsou rozptýleni ve vymezeném prostoru, jeden honič. Kdo dostane babu, převezme úlohu honiče. Dále měníme úkoly honiče. Např.: babu nedostane ten, kdo si lehne na záda, sedne apod.

Přípravná část, cvičení na kloubní pohyblivost

Hlavní část

- běžecská abeceda — skipink, liftink, předkopávání, zakopávání, poskočný klus, odpichy; přebíhání překážek, podlézání, člunkové štafety soutěživou formou, starty z různých poloh (letný start, padavý, čelem vzad, z lehu, sedu, dřepu, polovysoký);
- úpolové cvičení
 - kohoutí zápasy, hraje se ve dvojicích, oba soupeři poskakují po jedné noze (dále např. ve dřepu)
 - přetahování lanem ve skupinách
 - úpoly ve dvojicích — ve stoji spojném na předpažení, vychýlit soupeře z rovnováhy tlesknutím do dlaní
 — stoj rozkročný, chodidla pravé nohy cvičenců se navzájem opírají, pravé ruce spojeny — přetahování — totéž levou
 — přetahy dvojic zády k sobě ve stoji i sedu
- závodivé štafetové hry
 - jeden cvičenec nese druhého na zádech k metě — výměna úloh a zpět k družstvu
 - jeden cvičenec ve vzporu ležmo, druhý jej uchopí pod kolena a zvedne nohy — „trakař“.

II. úkol: rozvoj obratnosti, všeobecné posilování

Místo: tělocvična, bazén

Pomůcky: bedna, pérový můstek, stůl, žíněnky

Úvodní část: přeběhy v řadách z různých startovních poloh (ze stoje, sedu, kleku, lehu)

Přípravná část: cvičení na kloubní pohyblivost

Hlavní část:

A. akrobacie:

- dřep, pádem vzad kolébka
- z dřepu, stoje, rozběhu kotoul vpřed
- z dřepu, stoje, kotoul vzad
- dva kotouly vpřed, druhý zakončit výskokem s prohnutím
- kotoul vpřed přes medicinbal do stoje
- ze vzporu dřepmo spojného kotoul vpřed a další kotoul do vzporu dřepmo, stoj
- tři kotouly vpřed přes nízké překážky (míče, medicinbal, natažená švihadla, ležící cvičenci)
- ze stoje spojného dohmat na bednu a odrazem snožmo kotoul vpřed do sedu snožného na bedně a připojit kotoul na žíněnku (totéž s rozběhem)

B. malá trampolína

- seznámení s trampolínkou — opakované náskoky na trampolínku z místa (rozběhu) snožmo a po odrazu sěskok vpřed
- z rozběhu odrazem snožmo z trampolínky skok s připojením skrčením přednožmo, doskok, odraz na

druhou trampolítku, z ní výskok prohnutě, po dopadu kotoul vpřed

- trampolítky (5—6 kusů) sestaveny za sebou, mírně přesazeny, rozeběhem výskok na první a přeskoky snožmo z jedné na druhou

C. velká trampolína

- vysoké výskoky, ve výskoku pokrčování nohou, roznožky,
- obraty o 180—360°, dopady do kleku, sedu, na záda
- salto vpřed, vzad
- sestavy z těchto prvků

C. překážková dráha

- podle nákresu stupňovitě seřadit nářadí (pérový můstek, bedna, koza, stůl, žiněnky; výskoky jedno- až dvojnásobně — překonávat přek. dráhu, seskok s obraty o 180—360°, do sjezdových postojů
- totéž s většími mezerami nářadí provádět výskoky, odbočky, skrčky, seskoky, kotouly apod.

III. úkol: rozvoj síly

Místo: les

Úvodní část: honička „škatule, hejbejte se“

Průpravná část:

- stoj čelem ke stromu, opora pažemi o strom, hmitání, ručkování dolů a nahoru po stromě, protahování achilovek, liftink s oporou
- stoj bokem ke stromu, jednou rukou se opíráme o strom, komíhání levou (pravou), do vysokého zášvihů a přednožení;
- stoj na levé (pravé) čelem ke stromu, opora obouřč o strom, komíhání druhou nohou, na třetí dobu vždy do vysokého zášvihů;
- cvičení na kloubní uvolněnost ostatních částí těla

Hlavní část:

- výběhy krátké terénní vlny (30—50 m)
- výběhy do prudkého svahu (15—30 m)
- šesti—desetiskoky jedno- až dvojnásobně, levá—pravá
- seskoky z mezí (1—2 m vysoké)
- volný běh (70% intenzita) mezi stromy do kopce (vzdálených 8—12 m), 15—20 stromů, 4—5 X.

JAROSLAV MÁŠA

Letní výcvikový tábor v praxi TSM

Organizace výcvikových táborů lyžařů-sjezdařů v první, tzv. všeobecně rozvíjející části přípravného období, je v našich TSM již samozřejmostí. Pořádání takových výcvikových táborů (VT) je v souladu s programem sportovní přípravy, který rámcově vymezuje obsah i formy práce s talentovanými sjezdaři v péči TSM. Jelikož ani většině lyžařských oddílů není tato forma přípravy v letních měsících cizí, domníváme se, že bude k prospěchu uvedení některých zkušeností, které jsme získali při pořádání letních VT za 7 let práce v TSM při TJ Ještěd Liberec.

Malé trampolíny jsou na letních výcvikových táborech sjezdařů libereckého TSM v neustálé permanenci

TERMÍN A DOBA TRVÁNÍ VT

Základním úkolem letního VT je intenzivní zdokonalování všestranného pohybového základu mladých sjezdařů. Z toho důvodu je vhodné jeho umístění do druhé poloviny srpna (4. tréninkový cyklus). Tímto termínem jednak využíváme školních prázdnin, jednak po skončení VT snadněji navážeme pravidelný rytmus náročné zářijové přípravy v místě trvalé působnosti TSM. Zde musíme konstatovat, že zvyšující se počet rodin, které tráví letní dovolenou v rekreačních oblastech mimo své bydliště a brigádnická aktivita našich svěřenců, do jisté míry omezují účinnost tréninkového procesu v TSM i oddílech v červenci a srpnu. Většina závodníků se v této době připravuje samostatně a VT na konci tohoto období je vhodnou formou konsolidace přípravy celého družstva před závěrem první přípravného období. Vedení výše uvedenými důvody i snahou o zvýšení podílu kvalitní všeobecné tělesné přípravy mladých sjezdařů na přípravě celoroční, organizujeme letní VT jako čtrnáctidenní.

VOLBA MÍSTA VT

Vhodné místo je základním momentem určujícím účinnost celé akce. Upustili jsme od stanových táborů, kde často řešení provozních, hygienických a jiných problémů snižuje kvalitu tělovýchovného procesu. Volíme dobře vybavené ubytovny, které nemusí být součástí stravovacího zařízení. Jak vyplývá z dalšího — všichni účastníci VT musí být vybaveni dobrým kolem. To nám umožňuje rychlé přesuny do jídelny, která může být vzdálena i několik kilometrů. Stejným způsobem samozřejmě řešíme i přejezdy do tréninkových prostorů, které mohou být rozloženy poměrně v širokém okolí, aniž by nám to bránilo v každodenním využívání. Známe v ČSR dokonalá střediska umožňující velmi pestrý výběr tréninkových prostředků díky jejich dobré vybavenosti. Bohužel, malá kapacita a vysoké náklady na VT, který bychom v nich v uvedeném rozsahu chtěli pořádat, nás vedou k hledání míst příhodnějších. Jsou jimi většinou venkovské turistické ubytovny, v jejichž okolí nalézáme s pomocí kola jako dopravního prostředku vše, co ke kvalitní přípravě potřebujeme. Vyhýbáme se i místům ve frekventovaných rekreačních oblastech. Jak vyplývá z připojeného programu našeho VT, je cyklistika jedním ze základních tréninkových prostředků. Není třeba jistě vysvětlovat o něco nižší kvalitu, ale hlavně větší riziko úrazu vyvolá velká frekvence motorových vozidel při této formě přípravy.

ZÁKLADNÍ TRÉNINKOVÉ PROSTORY

Tělocvična — snad s výjimkou jižního Slovenska nemůžeme nikde spoléhat na to, že se našemu VT vyhne špatné počasí. Nemá-li několikadenní lijavec ochromit průběh VT, je možnost využití tělocvičny nutností.

Družstvo sjezdařů TSM při TJ Ještěd Liberec pod vedením trenérů Hampla a Trávníčka před cyklistickou časovkou

Cvičení se švihadly jsou často používanými průpravnými cvičeními sjezdářů libereckého TSM

Hřiště na kopanou — dobře udržované hřiště umožní, kromě svého hlavního poslání i provádění sprintů, hodů a softbalu.

Doskočiště — není-li vybaveno pro skok vysoký, je třeba vyřešit vlastními silami — tato disciplína patří mezi neatraktivnější.

Hřiště pro odbíjenou nebo košíkovou — košíkářské hřiště bychom postrádali více.

Tenisové kurty — pro osmičlenné družstvo minimálně 2 dvorce, nemá smysl zabývat se tenisem s deseti svěřenci na jednom kurty.

Koupaliště — s možností skoků do vody, pokud možno čisté.

Lesní terén — případně asfaltové lesní cesty využijeme k cyklistice, mimo asfaltky běháme krosy i lesní slalomy.

Doporučené tréninkové prostory: vodní plocha vhodná na pádlování a windsurfing, lehkootletická dráha nebo stadión, posilovna.

ZÁKLADNÍ TRÉNINKOVÉ PROSTŘEDKY (uvádíme pro VT družstva žáků)

LEHKÁ ATLETIKA

Účinnost je značně zvýšena, seznámí-li se účastníci VT již před jeho započítím s metodikou jednotlivých základních disciplín. I potom organizujeme tréninkovou jednotku tak, že v její první části se zabýváme metodikou, dále provedeme několik pokusů „na techniku“ a teprve v závěru usilujeme o výkon a soutěžíme.

Starty, sprinty — opakovaně, s přestávkou do uklidnění. Vyrvalostní běhy — na dráze do 1 km, delší provádíme formou krosů nebo orientačních běhů v terénu.

Skok daleký — jako sprinty, s odpočinkem mezi pokusy. Skok vysoký — nepřipustit flop bez dobré matrace, do písku jen valivé způsoby.

Trojskok — ne na asfaltovém rozběžišti, jen chlapi. Vrh koulí — zpestřit vrhačským vícebojem. Hod míčkem.

CYKLISTIKA

Vzhledem k rizikovosti se řídíme následujícími zásadami:

1. Všichni účastníci již před VT absolvují metodiku jízdy ve dvojicích a ve skupině.
2. Po silnicích se přesunujeme nejvýše v šestičlenných skupinách.
3. S družstvem žáků jede vždy dospělý trenér.
4. Cyklistickou soutěž (časovka, orientační závod) pořádáme jen na nejdlejších vozovkách a vždy s cyklistickými ochrannými přilbami.
5. Používáme výhradně kola v dobrém technickém stavu a ten denně kontrolujeme.

Trénink organizujeme jako půldenní nebo celodenní cykloturistické akce (délka podle věku, terénu a trénovanosti) jeť středním tempem, nebo opakovaně projíždění cca 2 km úseků vysokou rychlostí s přestávkami 10–15 minut. Doporučujeme pořádání půldenních orientačních závodů jednotlivců a dvojic (10–30 km) pro zkušenější cyklisty.

AKROBACIE

Při překotech a přemetech je důležitá kvalifikovaná dopomoc trenéra (lanč), bodovat provedení. Na velké trampolíně je nutná „záchrana“ na všech stranách nářadí. Malé trampolíny jsou vhodné i pro neorganizované užití ve volném čase. Nezapomínáme na skoky do vody.

MÍČOVÉ HRY

Využíváme pokud možno všechny základní a přidáváme softbal, který na rozdíl od ostatních her neztrácí na zajímavosti, jsou-li v družstvech zástupci rozdílných kategorií.

PLAVÁNÍ

Organizujeme s důrazem na bezpečnostní hledisko (trenér nejlépe v loďce) buď uplavání delších úseků nonstop, nebo opakované rychlé úseky (20–50 m) s přestávkou do uklidnění.

PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ

Musí vždy předcházet každé tréninkové jednotce, i když se jedná jen o „fotbálek“. Trvání cca 20 minut.

KOMPENZAČNÍ CVIČENÍ

Zařazujeme denně do tréninkového programu minimálně 15 minut.

Souhrnné kvantitativní údaje výše uvedeného letního VT jsou následující:

Dni zatížení	14
hodiny zatížení	60
obratnost	4,0 hod.
rychlost	1,5 hod.
cyklistika	200 km
běh vyrvalostní	30 km
posilování vlastní vahou	2,7 hod.
hry	19,7 hod.
testy a kontroly	7,0 hod.
přípravné a kompenzační cvičení	7,5 hod.
sauna, regenerace ve vodě	11,7 hod.

Příklad dvou týdenních tréninkových cyklů v rámci letního VT — družstvo starších žáků:

	dopoledne	hod.	odpoledne	hod.
Ne			16.00 společný příjezd na kolech ubytování zahájení VT	
Po	testy VTP plavání RS	2,5 0,5	tenis, odbíjená střídavě	2,0
Út	cyklistika plavání RS	35 km 0,5	kopaná softbal sauna	0,5 1,0 0,7
St	testy STP plavání RS	2,5 0,5	odpočinek, koupání přednáška prac. les. záv.	4,0
Čt	orient. běh dvojic pádlování plavání RS	10 km 0,5 0,25	košíková softbal plavání RS	0,7 1,0 0,25
Pá	akrobacie na tramp. starty, sprinty vrh koulí	0,5 0,5 0,7	tenis, odbíjená střídavě plavání sauna	2,5 4X50 m 0,7
So	cyklist. orient. záv. plavání RS	35 km 0,5	pádlování košíková softbal plavání RS	0,5 0,5 1,0 0,5
Ne	skok vysoký kruhové posilování košíková plavání RS	0,7 0,4 0,7 0,5	odpočinek, koupání	4,0
Po	starty, sprinty akrobacie hod míčkem plavání RS	0,7 0,5 0,5 0,25	tenis, košíková střídavě softbal	1,5 1,0
Út			cykloturistika plavání RS	70 km 0,5
St	plnění podm. OZ vrhačský víceboj	2,0 0,7	kopaná plavání sauna	1,0 4X50 m 0,7
Čt	skok daleký pádlování plavecký „maratón“	0,7 0,7 0,7	tenis odbíjená střídavě softbal beseda o ZOH v Sarajevu	1,5 1,0
Pá	cyklist. orient. záv. plavání RS	30 km 0,5	kopaná skoky do vody sauna	0,7 0,5 1,0
So	trampolína skok vysoký pádlování	0,5 0,7 0,7	tenis, košíková střídavě softbal táborový oheň	1,5 1,0
Ne	cyklist. časovka ukončení VT	12 km	společný odjezd na kolech	

Domníváme se, že letní VT koncipovaný uvedeným způsobem výrazně přispěje ve snaze o zdokonalení všestranného pohybového základu členů TSM.

KAREL HAMPL
vedoucí trenér TSM při TJ Ještěd Liberec

O jedné obyčejné lyžařské škole

Před osmi lety vznikl při brněnské TJ Spoj lyžařský oddíl. Napřed byl maličký. Jeho základ tvořilo několik rodičů, z nichž se postupem času stali trenéři, jejich děti a pár kamarádů. Po několika letech kamarádů přibývalo. Ne všechny děti byly stejně talentované, oddíl se začal členit. Vznikla potřeba posílit řady těch nejmladších a tak byla založena oddílová lyžařská škola.

Hlavní myšlenkou při zakládání školy bylo získat pro oddíl základnu, z níž by se talentované děti odčerpávaly do závodních družstev a kam by naopak přecházely ty děti, které z jakýchkoliv důvodů nechtějí dále závodit. V průběhu několika let se vyvinula v relativně samostatný celek, jehož vazba na oddíl je volnější a volnější. V současnosti jezdí škola prakticky zcela samostatně, mimo akce oddílu, přičemž její funkce jako zásobárny oddílu zůstala zachována.

Rád bych zde napsal o některých problémech, které se mohou vyskytnout při vedení dětí osobami bez větších organizačních zkušeností, a naznačil, jak jsme se s vzniklými problémy vyrovnávali. Řešení obdobných situací čeká prakticky každého, kdo se pustí do vedení menších dětí, při lyžařském výcviku.

Prvním problémem je otázka výběru dětí. Vyhlásili jsme sice dopředu, že jde o školu a ne o mateřskou školu, že první krůčky by děti měly absolvovat s rodiči. Přesto se každý

Při výuce se využívalo i horších sněhových podmínek

rok najde někdo, kdo tvrdí, že jeho dítě jezdí dobře — a pak se ukáže, že stojí na lyžích podruhé. Za půl hodiny brečí a chce jít domů. Je těžké někoho vylučovat, ale u nesamostatných dětí, které často samy nemají zájem o lyžování a jsou zde jen na přání rodičů, je někdy třeba sáhnout i k tomuto kroku. Nejsme veřejná škola, za výcvik se neplatí, takže jsme si vyhradili tuto možnost — možnost odmítnutí pokračování výcviku.

Za celou dobu jsme neměli problém s úrazy, mnohdy však nejsme spokojeni s tím, v jakém stavu mají děti vázání. Na začátku sezóny si sice donesou potvrzení o seřízení, časem se však jeden z cvičitelů musí zaškolit na opraváře — průběžná kontrola (domácí) během sezóny přes upozorňování neexistuje.

Otázka cvičitelů: většina z nás má IV. třídu, jde především o rodiče dětí ze školy či závodních družstev. Nejlépe se osvědčují lidé bez velkých trenérských ambicí a pro nejhorší druž-

stva speciálně ženy: zde je jedno, za kolik neděl dítě dělá snožný oblouk, důležitější je, aby se jim cvičitelka plně věnovala a pomohla i sundat oteplovačky. Prvníácci a předškoláci oceňují zejména „mateřské typy“. Často dáváme rodičům nejmenších dětí možnost jet s námi. To dítě povzbudí a pomůže mu lépe přečkat dlouhé jízdy autobusem.

Jezdíme zásadně na vleky, aby děti absolvovaly co nejvíc kilometrů; kondici zvyšujeme raději v tělocvičně (celoročně) než šlapáním na svahu — malí se velmi rychle unaví. Cvičitelů je deset na autobus, jezdí jich vždy šest až sedm, plán výjezdů cvičitelů se dělá s ohledem na dovolené atd. Po delších pokusech jsme se shodli v názoru, že je lepší, aby každý (pokud to jde) cvičil stále stejné družstvo, může pak uplatnit individuální přístup.

Nemoci: je škoda, když dítě onemocní a peníze, zaplacené dopředu na zájezdy, propadnou. Proto byla zavedena možnost odhlašování — kdo se do středy odhlásí, neplatí, pokud se za něj najde náhradník. Změnili jsme systém v tom smyslu, že rodiče si sami musí najít náhradníka z řad „rezervy“, tvořené těmi, kteří se do řádného počtu nevešli. Protože někdo je nemocný vždycky, zajezdí si náhradníci stejně jako řádní členové.

I když samozřejmě netrénujeme jízdu v brankách, končí každá sezóna závodem. Děti se na něj dlouho těší a prožívají jej málem jako mistrovství světa. Právě tyto zážitky se jim nejvíc vrývají do paměti a přivádějí je k další činnosti v lyžařské škole a oddíle.

Ivo Doušek

Za sněhem děti z oddílové lyžařské školy TJ Spoj Brno někdy musely pochodovat

Deset let sportovních tříd lyžování v Novém Městě na Moravě

Naše společnost má velký zájem na všestranném, tedy i sportovním rozvoji mládeže. Hledá neustále nové cesty, jak tento rozvoj zdokonalit a urychlit. Jednou z nich bylo — na základě usnesení XIV. sjezdu KSČ — nahradit strukturu výchovy sportovních talentů platnou do sedmdesátých let strukturou novou. A k ní patřilo i zřizování sportovních tříd při ZŠ pro různá odvětví sportu, který v daném místě měl předpoklady pro úspěšný rozvoj.

Nové Město na Moravě splňovalo všechny podmínky pro otevření sportovních tříd lyžování a k otevření první sportovní třídy došlo 1. září 1973, tedy právě před 10 lety. Navštěvovalo ji tenkrát v šesté třídě 26 dětí, 8 děvčátka a 18 chlapců. Prvním třídním učitelem byl s. Neugebauer, prvními trenéry s. Kubica a s. Kadlecová. Od té doby je každý rok otevřena další ST, vždy přibližně s 26 žáky. Žáci navštěvují ST čtyři roky až do ukončení povinné školní docházky. Doposud se ve ST vystříдалo celkem 261 žáků.

Výběr do sportovních tříd je prováděn pečlivě. Na základě žádostí rodičů jsou žáci pozváni k talentovým testům. Jejich zdravotní stav je vyšetřen na oddělení tělovýchovného lékařství u primáře K. Daňka. Přijetí podmiňuje také průměrný školní prospěch v předešlé roční době do 2,0.

Žáci sportovních tříd jsou materiálově dobře zajištěni. Nemalé finanční prostředky na vybavení věnuje městský národní výbor, z rozpočtu ČUV ČSTV se hradí pravidelná soustředění na prvním sněhu, ale také letní výcvikové tábory. Obě posledně jmenované akce jsou pro žáky ST povinné. Všichni žáci jsou členy lyžařského oddílu TJ Nové Město na Moravě, který jim hradí účast v soutěžích.

Za 10 let činnosti ST dosáhli žáci mnoha velmi dobrých sportovních výsledků. V jejich stručném přehledu se zaměřím pouze na vrcholné soutěže — přebory ČSR a ČSSR. V krajském měřítku totiž naši žáci prakticky nemají konkurenci a pravidelně

vítězí ve většině závodů na této úrovni pořádaných.

V PCSR získali žáci ST v individuálních soutěžích doposud 5 zlatých, 5 stříbrných a 6 bronzových medailí. Přeborníky ČSR se stali V. Holfeuerová, Š. Vališová, E. Svojanovská, M. Nečas a J. Staněk. V závodech štafet je naše bilance 6 zlatých, 6 stříbrných a 6 bronzových medailí.

Ještě úspěšnější byli naši žáci na PČSSR. Zde vybojovali celkem 13 zlatých, 13 stříbrných a 14 bronzových medailí v individuálních soutěžích a 5 zlatých, 2 stříbrné a 2 bronzové medaile ve štafetách. Přeborníky ČSSR byli L. Brabcová, Š. Vališová, M. Šimon, V. Holfeuerová, E. Svojanovská, M. Sobotková, J. Jeřábek, Z. Vokoun, dvakrát L. Buchta a J. Staněk. Přehled o místech konání jednotlivých přebornických soutěží v běhu a počtech získaných medailí žáky ST v nich udává otištěná tabulka.

V tabulce nejsou uvedeni sružené náři a skokani, kteří mají své soutěže odděleně, ale za 10 let ST získali celkem 7 zlatých, 1 stříbrnou a 5 bronzových medailí. O zisk se nejvíce zasloužil J. Švanda (6 zlatých a 1 bronzová), J. Krejča a M. Ondrouch.

Na základě výsledků jsou žáci ST přijímáni do dalšího stupně výchovy talentů — do TSM. Tohoto cíle dosahuje v průměru 20 % žáků ročně. Nejlepší jsou pak na základě dosažených výsledků zařazováni do SVSM lyžování v Novém Městě. Této počty se již dostalo 26 žákům ST.

Chloubou ST jsou ti jejich žáci, kteří se dostali do reprezentačních juniorských družstev a reprezentují nebo reprezentovali naši vlast v juniorských soutěžích. Jsou to L. Brabcová, V. Holfeuerová, J. Chlubnová, R. a J. Baranykové a Z. Daňsa.

Ke cti žáků ST patří, že vynikajících výsledků dosahují nejen v běžecské stopě, ale i ve škole. Jejich prospěch totiž patří a vždy patřil k nejlepším na škole.

Všech těchto výsledků by žáci ST nemohli dosáhnout bez výborného kolektivu učitelů a trenérů, kteří se o ně po všech stránkách starají. O potížích školní výuky i tréninkového procesu se tento kolektiv radí pravidelně jednou za 2 měsíce na radách ST. Všechny potíže se operativně řeší díky pochopení vedení školy i všech zainteresovaných. Často se to ovšem neobejde bez obětování mnoha hodin osobního volna. Zaslouží si proto, aby byli také uvedeni. Třídními učiteli za uplynulých 10 let byli nebo jsou soudr. Brabcová, Hloušková, Krondráfová, Kubečková, Baranyk a Neugebauer. Kolektiv dobrovolných trenérů pracuje pod vedením trenérky O. Kadlecové a tvořili nebo tvoří ho soudr. Chlubnová, Milušková, Brabec, Gabriel, Handschuh, Houdek, Kadlec, Krejča, Miluška, Novotný, Ročárek, Sochor a Švanda.

Pracovní činnost ve ST je náročná po stránce časové i obsahové, ale není překážkou harmonickému rozvoji osobnosti. I žáci ST si najdou čas na mimoškolní práci. Každoročně odpracují desítky brigádnických hodin na standardních traťích v Ochoze, při odklizení chraští po těžbě a v posledních dvou letech se společně s rodiči podíleli na stavbě turistické ubytovny na Studnicích. Všechny třídy jsou zapojeny do soutěže o čestný titul Vzorný kolektiv mládeže ČSTV.

I ve sportovních třídách se setkáváme s různými problémy. V současné době největší problém vidíme ve výběru talentů z hlediska širé základny, z níž vyhledáváme nadané děti pro klasické lyžování. V posledních letech totiž klesá zájem o toto sportovní odvětví. Z hlediska tradice a celospolečenského zájmu se nechceme s tímto stavem smířit. Vždyť naše socialistická společnost vytváří stále lepší podmínky pro lyžování.

Naším cílem by mělo být: naučit děti mít rády sport, vyvolat u nich potřebu sportovat denně, mít radost z pohybu a cítit pohyb jako životní potřebu. Naučit je vážit si práce a dělat vše poctivě a se zaujetím. Jedinně poctivá, dlouhodobá a systematická práce vede k vyplenění těchto očí.

OLGA KADLECOVÁ

trenérka ST Nové Město na Mor.

PŘEBORY ČSR

Rok	místo	umístění			štafety		
		ind.	soutěž		1	2	3
1974	Nové Město v Krušných horách	-	1	1	-	1	-
1975	Svratka	1	1	1	2	1	-
1976	Jablonec nad Nisou	1	-	-	-	-	-
1977	Horní Branná	-	-	-	-	2	1
1978	Lučany	-	-	-	-	-	-
1979	Velké Karlovice	-	-	1	-	-	1
1980	Varnsdorf	1	1	-	2	1	-
1981	Nové Město na Moravě	1	1	2	2	-	-
1982	Vrchlabí	1	1	-	-	1	-
1983	Studenec	-	-	1	-	-	2

PŘEBORY ČSSR

1974	Vrbno pod Pradědem	2	1	1	3	1	-
1975	Jilemnice (Horní Mísečky)	-	1	1	2	1	2
1976	Štrba	1	1	1	štafetový		
1977	Nové Město v Krušných horách	1	1	3	běh se		
1978	Nové Město na Moravě	2	2	1	nejezdí,		
1979	Hřiňová	2	-	1	jezdí		
1980	Boží Dar	1	1	3	se dva		
1981	Vimperk	-	2	2	individuální		
1982	Dolný Kubín	2	2	1	závodů		
1983	Varnsdorf	2	2	-			

Triumf jugoslávského žactva na Ski-Interkritériu

Československé žákovské turné ve sjezdových disciplínách Ski-Interkritériu našlo již své pevné místo v mezinárodním kalendáři FIS. Letošní již 12. ročník v Říčkách a Vrátné skončil překvapujícím triumfem jugoslávského žactva, které vybojovalo dvanáct prvenství ze šestnácti závodů obou věkových kategorií. Poprvé nejmladší čs. reprezentanti vyšli naprázdno a zbyla na ně jen 3 druhá a 9 třetích míst.

Takovou porážku našich žáků a zákyň a jednoznačnou převahu některého z hostujících družstev — letos Jugoslávie a Sovětského svazu — jsme v dosavadní historii Ski-Interkritéria nezažili. Technicky výborné výkony všech mladých jugoslávských reprezentantů dokazovaly, že pořadatelé příštích ZOH pečují o přípravu závodníků i u těch nejmladších. Mladí čs. sjezdáři se sice snažili, ale nedařilo se jim tak, jak jsme byli zvyklí z minulých let.

I při velké oblevě podařilo se obtavným úsilím brigádníků v Říčkách dobře připravit všechny tratě. Ve Vrátné musely být vytýčeny nahore na Poludňovom Grúni. Vedoucí zahraničních družstev a technický delegát FIS Helmut Graf (Rakousko) vyslovili se pochvalně o vzorné úpravě tratí a bezchybné organizaci závodů.

PREHLED VÝLEDKŮ

ZÁKYNE MLADŠÍ

Obří slalom v Říčkách: 1. Hafnerová 65,36, 2. Dolzanová [obě Jug.] 66,04, 3. Hrnčířová 66,27, 4. Pažoutová 66,77, 5. Holubová 67,23, 6. Sochodská 67,39. — **Vrátná:** 1. Hafnerová 47,58, 2. Orlová [SSSR] 47,72, 3. Kormanáková 47,75, 4. Kapucianová 48,01, 5. Houdková 48,42, 6. Holubová 48,65.

Slalom v Říčkách: 1. Orlová 1:08,72 (32,82 a 35,90), 2. Hrnčířová 1:09,66 (32,72 a 36,94), 3. Kormanáková 1:10,43 (33,46 a 36,97), 4. Kapucianová 1:11,27, 5. Sochodská 1:11,50, 6. Hafnerová 1:11,51. — **Vrátná:** 1. Orlová 1:20,72 (35,45 a 45,27), 2. Kormanáková 1:21,75 (35,93 a 45,82), 3. Kapucianová 1:22,15 (36,10 a 46,05), 4. Hrnčířová 1:22,35, 5. Hafnerová 1:22,49, 6. Rohalová 1:24,16.

ZÁCI MLADŠÍ

Obří slalom v Říčkách: 1. Grilc [Jug.] 62,16, 2. Kučera a Dumbrovský oba 64,54, 4. Benašič [Rum.] 65,59, 5. Cistakov [SSSR] 65,75, 6. Bučko 65,88. — **Vrátná:** 1. Cistakov 45,06, 2. Grilc 45,65, 3. Ponomarjov [SSSR] 46,04, 4. Maza 46,40, 5. Miklavc [Jug.] 46,84, 6. Bučko 47,60.

Slalom v Říčkách: 1. Grilc 1:06,73 (31,45 a 35,28), 2. Cistakov 1:07,33 (32,27 a 35,06), 3. Ponomarjov 1:08,59 (32,40 a 36,19), 4. Benašič 1:09,41, 5. Bučko 1:09,43, 6. Chiocchetti [It.] 1:09,68. — **Vrátná:** 1. Ponomarjov 1:18,33 (34,00 a 44,33), 2. Grilc 1:20,21 (34,97 a 45,24), 3. Přihoda 1:21,02 (34,97 a 46,05), 4. Bučko 1:21,23, 5. Miklavc 1:21,72, 6. Kučera 1:22,70.

ZÁCI STARŠÍ

Obří slalom v Říčkách: 1. Sarecová 63,09, 2. Segulová [obě Jug.] 63,51, 3. Medzihradská L. 63,67, 4. Kuharová [Jug.]

63,89, 5. Kováčová 64,43, 6. Serebrová [SSSR] 64,57. — **Vrátná:** 1. Svetová [Jug.] 52,23, 2. Sarecová 52,85, 3. Kuharová 53,37, 4. Humarová [Jug.] 53,67, 5. Sevcová [SSSR] 53,95, 6. Segulová 53,96.

Slalom v Říčkách: 1. Sarecová 1:25,05 (45,70 a 39,35), 2. Segulová 1:26,08 (46,19 a 39,89), 3. Serebrová 1:26,86 (46,84 a 40,02), 4. Kováčová 1:27,18, 5. Adamiková 1:28,66, 6. Woyňová [Pol.] 1:29,30. — **Vrátná:** 1. Svetová 1:16,64 (37,71 a 38,93), 2. Kuharová 1:17,09 (37,77 a 39,32), 3. Medzihradská L. 1:17,23 (37,77 a 39,46),

4. Humarová 1:19,73, 5. Segulová 1:19,82, 6. Stejskalová 1:19,95.

ZÁCI STARŠÍ

Obří slalom v Říčkách: 1. Pauko 60,75, 2. Žagar 60,87, 3. Pustoslemšek [všichni Jug.] 61,65, 4. Valeš 61,66, 5. Kostrov [SSSR] 61,75, 6. Markič [Jug.] 62,37. — **Vrátná:** 1. Žagar 51,54, 2. Szul [Pol.] 52,17, 3. Pustoslemšek 52,27, 4. Kostrov 52,31, 5. Gyure 52,33, 6. Markič 52,36.

Slalom v Říčkách: 1. Pauko 1:19,72 (42,45 a 37,27), 2. Žagar 1:21,14 (43,67 a 37,47), 3. Veselský 1:21,92 (43,91 a 38,01), 4. Daňflek 1:22,46, 5. Valeš 1:22,84, 6. Wojtanek [Pol.] 1:22,90. — **Vrátná:** 1. Žagar 1:14,92 (36,57 a 38,35), 2. Kostrov 1:15,43 (37,41 a 38,02), 3. Pauko 1:16,16 (37,29 a 38,87), 4. Pustoslemšek 1:16,55, 5. Turčan 1:16,87, 6. Pošta 1:17,73.

ANTONIN HUSAK

Žebříčky, žebříčky...

Pavel Ploc (Dukla Liberec) a Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) jsou v čele výkonnostních žebříčků čs. skokanů a sruženářů 1983, které po skončení sezóny sestavily sportovně-technické komise. U skokanů se započítávalo pět nejlépe bodovaných umístění z jedenácti závodů, u sruženářů tři nejlepší výsledky ze čtyř závodů.

Z juniorů v závodě sruženém byl nejméně úspěšný Miroslav Kopal (Dukla Liberec), ze starších dorostenců František Repka (ČH Štrbské Pleso) a z mladších Pavel Kojda (Spartak Vrchlabí).

SKOKANI — muži: 1. Pavel Ploc [Dukla Liberec] 1200 b., 2. Jozef Hýsek [Dukla Ban. Bystrica] 1136,2, 3. Bohumil Vacek [Dukla Liberec] 1135,1, 4. Miroslav Slušný [Dukla Ban. Bystrica] 1125,9, 5. Jindřich Mayer [Dukla Liberec] 1118,2, 6. Ján Jelenský [Dukla Ban. Bystrica] 1115,4, 7. Peter Číž [Slávia Ekonom Ban. Bystrica] 1110,6, 8. Vladimír Podzimek [Dukla Liberec] 1101,5, 9. Ján Tanczos [Dukla Banská Bystrica] 1100,7, 10. Leoš Škoda 1063,6, 11. Miroslav Polák 1082,9, 12. Ladislav Jirásko [všichni Dukla Liberec] 1078,7, 13. Martin Svagerko [Slávia Ekonom Ban. Bystrica] 1074,9, 14. František Novák [Dukla Liberec] 1041,1, 15. Ladislav Dluhoš [MEZ Frenštát pod Radh.] 998,2, 16. Jiří Malec 995,1, 17. Stanislav Martynek 941,4, 18. Tomáš Šmíd [všichni Dukla Liberec] 918,2, 19. Milan Žingor [Dukla Ban. Bystrica] 917,3, 20. Miroslav Kumpošt [Dukla Liberec] 915,0 b. Na 23. místě je Jiří Parma (Dukla Ban. Bystrica) s 885,3 b. ze čtyř závodů. Závodníci na 1. až 11. místě získali mistrovskou třídu.

SDRUŽENÁŘI — muži: 1. Ján Klimko 1380,0, 2. Vladimír Frák [oba ČH Štrbské Pleso] 1364,235, 3. Ivo Peterka [Dukla Liberec] 1314,100, 4. Karol Tatranský 1313,145, 5. Rudolf Vojkůvka [oba ČH Štrb. Pleso] 1307,955, 6. Miroslav Dvořák [Dukla Liberec] 1271,480, 7. Václav Obšivač [ČH Štrbské Pleso] 1203,925, 8. Petr Kožíšek [Jiskra Harrachov] 1148,010 bodu. — **Juniori:** 1. Miroslav Kopal [Dukla Li-

Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) byl nejméně úspěšným čs. sruženářem v uplynulé sezóně

berec] 1380,0, 2. František Repka [ČH Štrbské Pleso] 1365,975, 3. Ladislav Lubas 1281,545, 4. Tomáš Ploc [oba Dukla Liberec] 1275,265, 5. Dušan Pitoňák [ČH Štrbské Pleso] 1254,98, 6. Petr Prokůpek [Spartak Vrchlabí] 1227,605, 7. Jaroslav Kerda [Dukla Liberec] 1173,575, 8. Miroslav Malíš [ČH Štrbské Pleso] 1024,740. — **Starší dorostenci:** 1. František Repka [ČH Štrbské Pleso] 1380,0, 2. Tomáš Ploc [Dukla Liberec] 1362,20, 3. Petr Prokůpek [Spartak Vrchlabí] 1348,60, 4. Dušan Pitoňák [ČH Štrbské Pleso] 1337,76, 5. Jaroslav Kerda [Dukla Liberec] 1262,44, 6. Miroslav Malíš [ČH Štrbské Pleso] 1083,98, 7. Michal Pelant [Dukla Liberec] 1058,24, 8. Pavel Prokůpek [TJ Semily] 1031,52. — **Mladší dorostenci:** 1. Pavel Kojda [Spartak Vrchlabí] 1378,160, 2. Jozef Hladlovský [Slávia Banská Bystrica] 1351,945, 3. Radek Brož [Dukla Liberec] 1346,635, 4. Vladimír Repka [ČH Štrbské Pleso] 1340,915, 5. Josef Tkačik [Dukla Liberec] 1306,500, 6. Michal Pustějovský [Spartak Vrchlabí] 1304,302, 7. Jiří Svanda [Dukla Liberec] 1303,360, 8. René Duchek [Spartak Vrchlabí] 1302,698.

Čs. reprezentační družstva pro sezónu 1983-84

Dubnové plenární zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV v Praze schválilo návrh čs. reprezentačních družstev lyžařů pro roční tréninkový cyklus 1983-84.

Běžkyně: Květoslava Jeriová (1956 — SVS RH Jablonec), Blanka Paulů (1954 — VŠ Praha - SVS MŠ ČSR), Anna Pasiárová (1949 — SVS ČH Štrbské Pleso), Gabriela Svobodová (1953 — SVS RH Jablonec), Marcela Jebavá (1963 — SVS RH Jablonec), Viera Klímková (1957 — SVS ČH Štrbské Pleso), Alžběta Havrančíková (1963 — SVS-M Liptovský Hrádok), Zora Kepeňová (1963 — SVS-M Liptovský Hrádok). — Trenér Zdeněk Ciller.

Běžci: Miloš Bečvář (1957 — ASVS Dukla Liberec), Ladislav Švanda (1957 — ASVS Dukla Liberec), Petr Lisičan (1962 — ASVS Dukla Liberec), Jiří Svub (1958 — SVS-M Zbrojovka Nové Město na Moravě), Pavel Benc (1963 — ASVS Dukla Liberec), Milan Blaško (1961 — SVS ČH Štrbské Pleso), Michal Georgiev (1959 — ASVS Dukla Liberec), Jaroslav Kohút (1957 — SVS ČH Štrbské Pleso). — Trenér Milan Urbanec.

Skekaní: Pavel Ploc (1964 — ASVS Dukla Liberec) Jiří Parma (1963 — ASVS Dukla Banská Bystrica), Miroslav Slušný (1964 — ISS Banská Bystrica), Peter Číž (ISS Banská Bystrica), Jindřich Mayer (1964 — SVS-M Dukla Liberec), Bohumil Vacek (1963 — ASVS Dukla Liberec), Vladimír Podzimek (SVS-M Dukla Liberec), Ján Jelenský (1961 — ASVS Dukla Banská Bystrica). — Trenér Dalibor Motejlek.

Sjezdárky: Jana Gantnerová (1959 — Slávia UK Bratislava - SVS MŠ SSR), Olga Charvátová (1962 — VŠ Praha - SVS MŠ ČSR), Alexandra Maňasová (1965 — SVS-M Vrchlábí), Ivana Valešová (1963 — VŠ Praha - SVS MŠ ČSR), Elena Medzihradská (1964 — TJ Jasná - SVS-M Liptovský Mikuláš), Monika Hojstříčová (1963 — TJ Jasná - SVS-M Liptovský Mikuláš), Ludmila Milanová (1967 — TJ Jasná - SVS-M Liptovský Mikuláš). Trenér Pavol Štastný.

Sjezdáři: Miroslav Kolář (1961 — ASVS Dukla Banská Bystrica), Petr Šoltýs (1963 — Slávia UK Bratislava), Robert Žallmann (1963 — ASVS Dukla Banská Bystrica), Marian Břeš (1964 — SVS ČH Banská Bystrica), Pavel Pochobradský (1965 — SVS ČH Banská Bystrica). — Trenér ing. Vlastimil Horák, asistent Martin Králík.

Sdruženáři: Ján Klimko (1960 — SVS ČH Štrbské Pleso), Miroslav Kopal (1963 — ASVS Dukla Liberec), Vladimír Frák (1961 — SVS ČH Štrbské Pleso), Karol Tatranský (1962 — SVS ČH Štrbské Pleso), Rudolf Vojtkůvka (1960 — SVS ČH Štrbské Pleso), Ivo

Čs. družstvo skokanů — zleva Miroslav Slušný, Bohumil Vacek, trenér Dalibor Motejlek, Jindřich Mayer, Pavel Ploc a Jiří Parma — které nás úspěšně reprezentovalo na 7. MS 1983 v letech v Harrachově. Všichni jsou členy reprezentačního kolektivu i pro nové závodní období 1983-84

Peterka (1960 — ASVS Dukla Liberec). — Trenér Peter Škvaridlo.

JUNIORSKÁ DRUŽSTVA

Běžkyně: Mária Kučerová (1965 — SVS-M Liptovský Hrádok), Jiřina Nedomlelová (1965 — SVS RH Jablonec), Petra Šimůnková (1966 — SVS-M Elitex Jablonec), Mária Cerovská (1965 — ISS Banská Bystrica), Anna Janoušková (1965 — SVS-M Elitex Jablonec), Radka Kynčlová (1965 — SVS-M Vrchlábí), Jaroslava Starší (1967 — ISS Banská Bystrica), Ludmila Klíngerová (1966 — ISS Jilemnice). — Trenér Vladimír Pavlátka.

Běžci: Štefan Lichoň (1964 — SVS ČH Štrbské Pleso), Aleš Vaněk (1965 — SVS-M Vrchlábí), Jaroslav Slezák (1964 — ASVS Dukla Liberec), Václav Korunka (1966 — SVS-M Vrchlábí), Martin Petrásek (1966 — SVS-M Vrchlábí), František Karlík (1966 — SVS-M Vrchlábí), Petr Šimek (1966 — SVS-M Vrchlábí), Luboš Buchta (1967 — SVS-M Nové Město na Moravě). — Trenér Vladimír Sturm.

Skokaní: Roman Kováč (1968 — Slávia Ekonom Banská Bystrica - SVS MŠ SSR), Zbyněk Mikeska (1967 — SVS-M Frenštát pod Radhoštěm), Martin Švagerko (1967 — ISS Banská Bystrica), Miroslav Polák (1966 — SVS-M Dukla Liberec), Tomáš Portyk (1966 — SVS-M Dukla Liberec), Jiří Raška (1967 — SVS-M Frenštát pod Radhoštěm), Peter Segeth (1968 — Slávia Ekonom Banská Bystrica - SVS MŠ SSR), František Pustka (1966 — SVS-M Frenštát pod Radhoštěm). — Trenér Rudolf Höhn.

Sjezdáři: Hana Hozdová (1967 — SVS-M Vrchlábí), Dita Koullová (1966 — SVS-M Vrchlábí), Zlatica Parobková (1967 — ISS Banská Bystrica), Petra Jandová (1966 — TSM Liberec), Simona Paulovičová (1966 — Gymnázium Kežmarok), Lucia Medzihradská (1968 — SVS-M Liptovský Mikuláš), Lenka Kebřlová (1966 — SVS-M Vrchlábí), Andrea Boráňová (1967 — SVS-M Liptovský Mikuláš). — Trenér Peter Molčan.

Sjezdáři: Robert Hermánek (1963 ASVS Dukla Banská Bystrica), Luděk Mrklas (1964 — ASVS Dukla Banská Bystrica), Otto Kováč (1965 — SVS-M Liptovský Mikuláš), Peter Jurko (1967 — SVS-M Liptovský Mikuláš), Antonín Novotný (1966 — SVS-M Vrchlábí), Michal Hošek (1966 — SVS-M Vrchlábí), Petr Valeš (1968 — SVS-M Vrchlábí), Pavel Veselský (1968 — SVS-M Vrchlábí). — Trenér Vincent Kekeli.

Sdruženáři: František Repka (1966 — ČH Štrbské Pleso), Tomáš Ploc (1966 — ASVS Dukla Liberec), Dušan Pitoňák (1965 — ČH Štrbské Pleso), Josef Kovařík (1966 — ČH Štrbské Pleso), Petr Prokůpek (1965 — SVS-M Vrchlábí), Pavel Kojda (1968 — SVS-M Vrchlábí), Michal Pustějovský (1968 — SVS-M Vrchlábí), Jaroslav Kerda (1965 — ASVS Dukla Liberec). — Trenér Ladislav Rygl.

Pavel Benc vítězem

Pavel Benc (Dukla Liberec) vybojoval prvenství v Československém poháru 1983 juniorů-běžců se 119 body před Štefanem Lichoněm (ČH Štrbské Pleso) 100 a Martinem Janouškem (Elitex Jablonec) 99 b. Další pořadí nejúspěšnějších juniorů při hodnocení pěti nejlepších výsledků: 4. Baranyk (Dukla Liberec) 85, 5. Vaněk (Ski Jilemnice) 80, 6. Plavucha (ČH Štrbské Pleso) 74, 7. Korunka (Jiskra Harrachov) 68 (ze čtyř závodů), 8. Špeira (ČH Štrbské Pleso) 63, 9. Slezák (TJ Nové Město na Moravě) a Plecháč (Sokol Studenec) oba 49 b.

V pohárové soutěži juniorek byla první Jiřina Nedomlelová se 70 body před Alenou Tomáškovou (obě RH Jablonec) 66 a Petrou Stibůrkovou (ČZ Strakonice) 64 b. Další pořadí: 4. Valešová (Ski Jilemnice) 61, 5. Šimůnková 58, 6. Janoušková 55, 7. Milichovská (všechny Elitex Jablonec) 53, 8. Cerovská (Slávia VŠE Banská Bystrica) 51, 9. Kocourková (RH Jablonec) 41, 10. Kučerová (Tesla Liptovský Hrádok) 37 b.

● **SVĚTOVÝ POHÁR** v nové sezóně 1983/1984 budou mít také sdružení. Jeho zahájení je stanoveno na 17.—18. prosince (pořadatel bude teprve určen). Soutěž pokračuje 29.—30. prosince v Oberwiesenthalu (NDR), 6.—8. ledna 1984 v Schonachu (NSR), 11. a 12. ledna v Nesselwangu (NSR), 14. a 15. února na ZOH v Sarajevu, 24. a 25. února ve Falunu (Švédsko), 2. a 3. března v Lahiti (Finsko), 10. a 11. března v Oslu (Norsko), 17. a 18. března v Rovaniemi (Finsko) a vrcholí finálovým závodem při Tatranském poháru 24. a 25. března na Štrbském Plese.

● **MEZINÁRODNÍ ZÁVODY SKOKANŮ NA HMOTĚ** v nové sezóně budou zahájeny 27. července v Bischofsgrünu (NSR) na můstku s normovým bodem 49 m, pokračují 28. července ve švédském Falunu (P 70 m), 4. srpna v Berchtesgadenu (NSR — P 70 m), 9. srpna ve francouzském Les Rousses (P 55 m) — 26. srpna v Hinterzarten (NSR — P 70 m) a 10. září Velkou cenou Franštátu pod Radhoštěm (P 72 m).

● **MISTROVSTVÍ SVĚTA JUNIORŮ 1984** v klasických disciplínách bude uspořádáno v norském Trondheimu. Bude se konat 3.—5. února.

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1983/1984 MUŽŮ VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH** bude zahájen 20.—27. listopadu v italském Bormiu sjezdem, slalomem, paralelním slalomem a superobřím slalomem. Pokračuje 1. a 2. prosince v Kranjské Goře (Jug.) slalomem, 4. prosince v Schladmingu (Rak.) sjezdem, 7.—11. prosince ve Val d'Isère (Fr.) sjezdem, obřím slalomem a superobřím slalomem, 12. prosince v Les Diablerets (Švýc.) obřím slalomem, ve stejném termínu v Courmayeru (It.) slalomem, 18. prosince ve Val Gardenně (It.) sjezdem, 20. a 21. prosince v Madonně di Campiglio (It.) slalomem a obřím slalomem, 6. a 7. ledna 1984 v Morzine (Fr.) sjezdem a slalomem, 9. ledna v Adelbodenu (Švýc.) obřím slalomem, 14. a 15. ledna ve Wengen (Švýc.) sjezdem a slalomem, 21. a 22. ledna v Kitzbühelu (Rak.) sjezdem a slalomem, 24. I. v Kirchbergu (Rak.) obřím slalomem, 28. a 29. ledna v Garmisch-Partenkirchenu slalomem a superobřím slalomem, 3. a 4. března v Aspen (USA) sjezdem a obřím slalomem, 6. a 7. března ve Vailu (USA) slalomem a obřím slalomem, 11. března v Lake Louise (Kan.) sjezdem, 17. a 18. března v Are (Švéd.) slalomem a obřím slalomem. Finále se uskuteční v Norsku 23. až 25. března, na pořadu je slalom, paralelní slalom a obří slalom.

● **EVROPSKÝ POHÁR 1983/1984 SKOKANŮ** má na pořadu 26 závodů ve dvou částech, z nichž bude hodnoceno po pěti nejlepších výsledcích. První perioda začíná 3. prosince v norském Rauforsu (P 70 m), pokračuje 4. prosince v Lillehammeru (Norsko — P 90 m), 10. prosince v Passo Rolle (It. — P 60 m), 26. prosince ve Sv. Mořici (Švýc. — P 72 m), 7. ledna 1983 v Tarvisiu (It. — P 72 m), 8. ledna v Planici (Jug. — P 70 m), 14. a 15. ledna ve Willingen (NSR — P 70 a 84 m), 15. ledna v Chamoniix (Fr. — P 75 m), 16. ledna v Le Brasusu (Švýc. — P 80 m), 22. ledna ve Schwarzbachu (Rak. — P 60 m) a

končí 29. ledna v La Molina (Šp. — P 60 m). Druhá část bude zahájena 19. února v rakouském Seefeldu (P 70 m). Další závody se konají 27. února v St. Nizier (Fr. — P 90 m), 5. března v Kuovole (Fin. — P 67 m), 10. března v Schönwaldu (NSR — P 70 m), 11. března v Titisee/Neustadtu (NSR — P 90 m), 17. a 18. března v Kuopiu (Fin. — dvakrát P 70 m), 24. a 25. března na Štrbském Plese (P 70 a 90 m), 31. března a 1. dubna v Kuusamu (Fin. — dvakrát P 90 m), 28. a 29. dubna v Bischofshofenu (Rak. — dvakrát P 75 m).

● **SVĚTOVÝ POHÁR 1983/84 V BĚŽECKÝCH DISCIPLÍNÁCH** bude zahájen 10. a 11. prosince v Reit im Winkl (NSR). Muži budou mít na pořadu 15 km, ženy 5 km.

Zajímavosti ze světa

● **ČESKOSLOVENSKÉ BĚŽECKÉ TURNÉ** i v nové sezóně bylo zařazeno do mezinárodního kalendáře FIS. Obsahuje Zlatou lyži Českomoravské vysočiny a Bezroukův memoriál. Bude se konat 11. až 15. ledna 1984.

● **ALEXANDR ŽIROV**, čtyřladvacitiletý sovětský slalomář, zahynul 19. května při automobilové nehodě u Jachromy, 70 km jihozápadně od Moskvy. Žirov patřil k nejúspěšnějším sovětským reprezentantům ve sjezdových disciplínách. Ve Světovém poháru 1981 obsadil třetí místo za P. Mahrem a Stenmarkem, ve slalomu SP 1981 byl šestý. Po operaci kolena v uplynulé sezóně měl slabší výsledky, ale s příkladnou svědomitostí se připravoval na ZOH 1984.

● **V MISTROVSTVÍ USA** ve slalomu mužů v Cooper Mountain zvítězil P. Mahre za 88,30 před McGrathem — 3,80 a Tachem — 4,15. S. Mahre byl diskvalifikován. V závodě žen se stala mistryní McKinneyová časem 77,83 před Bowesovou — 1,24 a Lancasterovou — 1,44. V obřím slalomu mužů vybojoval prvenství Shaw v čase 2:02,80 před P. Mahrem rozdílem šesti setin sekundy. Třetí byl Standteiner — 0,36, následován Strippem — 0,78 a S. Mahrem — 1,80.

● **VE SVĚTOVÉM POHÁRU 1983—84 SKOKANŮ** je plánováno 23 závodů. První etapa bude zahájena 10. a 11. prosince 1983 soutěží na středním a velkém můstku v kanadském Thunder Bay. Pokračuje 17. a 18. prosince v Lake Placidu (P 70 a 90 m), 30. prosince zahajovacím závodem Intersportturné v Oberstdorfu, na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, 4. ledna v Innsbrucku, 6. ledna v Bischofshofenu, 11. ledna v Cortině d'Ampezzo, 14. ledna v Liberci, 15. ledna v Harrachově (dva závody Turné Bohemia), 21. a 22. ledna v Sapporu (P 70 a 90 m). Druhá etapa začíná olympijskými soutěžemi v Sarajevu — 12. února (P 70 m) a 19. února (P 90 m), následují závody v Lahiti 2.—4. března (P 70 a 90 m), 9. března v Lille-

hammeru (P 90 m), 10. března v Oslu na Holmenkollenu (P 90 m), 15.—17. března lety v Oberstdorfu [započítávají se dva nejlepší výsledky ze tří dnů]. Finále je opět v jugoslávské Planici 24.—25. března (P 70 a 90 m).

● **HANS ENN** se stal mistrem Rakouska v obřím slalomu ve Schwarzenbergu časem 2:23,13 před Orlainským — 2,14 a Gruberem — 2,50. Ve slalomu vybojoval mistrovský titul Heidegger za 1:40,86, následován Gruberem — 0,55 a Gstreinem — 1,89. V mistrovství Rakouska žen v Mellau v obřím slalomu zvítězila Kirchlíerová za 2:24,65 před Riedlovou — 0,14 a Steinerovou — 0,50. Ve slalomu se stala mistryní Buderová v čase 88,20 před Ederovou — 0,07 a Steinerovou — 0,12.

● **MISTREM JUGOSLÁVIE** v obřím slalomu ve Slovengradci se stal Strel v čase 2:55,87 před Križajem — 0,60 a Čizmanem — 1,71. V závodě žen zvítězila Zavadlavová za 1:41,86, následována Tomeovou — 1,49 a Leskovškovou — 2,60.

● **AMERIČAN BILL JOHNSON** se stal vítězem Evropského poháru 1983 ve sjezdových disciplínách se 115 body před Francouzem Piccardem 113 a Rakušanem Riedelspergerem 103. Další pořadí: 4. Nilsson (Švédsko) 97, 5. Skajem (Norsko) 96, 6. Žirov (SSSR) 93, 7. Neuriesser (Švédsko) 91, 8. Mader (Rakousko) 90, 9. Andrejev (SSSR) 78, 10. Mally (Itálie) a Chambers (USA) oba 75 b. Celkem bylo klasifikováno 135 sjezdařů. — Ve slalomu Evropského poháru je konečné pořadí na předních místech: 1. Mally 83, 2. Nilsson 78, 3. Neuriesser 75, 4. Pechoux (Francie) 67, 5. Grigis (Itálie) a Gstrein (Rakousko) oba 58 b.

● **HANSUELI KREUZER** se stal novým trenérem švýcarských běžců po jednoročním působení Fina Joriny Kortelainena. Třiatřicetiletý Kreuzer byl deset let členem švýcarského reprezentačního družstva a povede již dva letní výcvikové tábory reprezentačního kolektivu. Po třileté činnosti Finů Repa a Kortelainena dal švýcarský lyžařský svaz opět příležitost domácímu trenérovi. Vedoucím realizačního týmu švýcarských běžců pro olympijskou sezónu je Peter Müller, asistentem Kreuzera August Broger, fyzioterapeutem Patrick Leuenberger a cvičitelkou gymnastiky Barbara Brogerová.

● **V MISTROVSTVÍ ITÁLIE** v obřím slalomu mužů v Gre di Viola zvítězil Merelli za 2:36,46 před Kerschbauerem — 1,02, Tötschem — 1,08, Foppou — 1,22 a Erlacherem — 1,34. Z žen byla první Steveninová časem 2:35,53, následována Marciandiovou — 1,27 a Ziniovou — 2,32. Mistrovský titul ve slalomu mužů vybojoval Edalini v čase 96,53 před Mallym — 0,30, Giorgim — 0,38, Tonazzim — 1,07 a Merellim — 2,42.

● **V POLÁRNÍM POHÁRU** běžců, který uzavíral sezónu ve švédské Kiruně, zvítězil Nor Oddvar Braa se 70 body před svým krajanem Lindvallem 67 a Finem Mietem 64 b. Z žen byla první Norka Anette Běová se 47 body před vítězkou Světového poháru Finkou Hämäläinenovou 40 a její krajkou Määttäovou 25 b.

Český pohár sjezdařů

Závěr II. stabilizačního období ukončil i pořádání Českého poháru sjezdařů. Od závodní sezóny 1979/80 se konaly celkem čtyři ročníky a soutěž získala poměrně velkou popularitu. Přes počáteční problémy, které byly spojeny se základní změnou struktury tj. přechodu od soutěží družstev k soutěžím jednotlivců, se orientace a činnost oddílů stabilizovala, o čemž svědčil i velký zájem závodníků a trenérů. Účast v jednotlivých kategoriích a závodech byla vždy do výše směrných čísel s výjimkou poněkud slabšího zájmu o soutěžení v kategorii žen.

V klasifikaci Českého poháru bylo každoročně hodnoceno asi 100 oddílů a 350—400 závodníků a to v kategorii dospělých, dorostu a žactva. Cenným poznatkem byl i trvalý zájem o pořádání závodů, zejména mládeže. Pořadatelé velmi odpovědným a nesmírně obětavým přístupem v rámci svých možností vytvářeli co nejlepší podmínky pro závodní činnost českého výkonnostního sjezdařského sportu.

Letošní závěrečný ročník proběhl i při proměnlivých povětrnostních podmínkách podle programu. Neuskutečnil se pouze poslední finálový závod dorostu na Klínovci (pořadatel TJ Klínovec) pro nedostatek sněhu.

V soutěži dospělých si vybojovali prvenství Radek Hučič (Liaz Jablonec) a Táňa Navrátková (TZ Trinec), v soutěži družstev zopakovala svoje vítězství z loňského roku Technika Brno.

V kategorii mladšího dorostu patří prvenství Jiřímu Kočárkovi (Ještěd Liberec) a Haně Hozdové (Spartak Rokytnice), ve starším dorostu zvítězili Vladimír Vokřál (RH Brno) a Eva Pokorná (Rožnov p. R.). Z oddílů byl opět nejlepší Spartak Rokytnice.

V soutěži staršího žactva zvítězili Pavel Veselský (Chemička Ústí) a Romana Stejskalová (Sokol Deštné), která jako jediná zopakovala loňské prvenství. Stejně jako v minulém ročníku z oddílů byl první s velkým náskokem Sokol Deštné.

Nejlepšího umístění v absolutním hodnocení oddílů dosáhly stejným počtem bodů Sokol Deštné a Liaz Jablonec, zejména díky široké základně ve všech kategoriích.

Sezóna 1983/84 bude vykořeněním za novým typem lyžařských soutěží ve III. soutěžním období. VSL ČÚV ČSTV vypisuje republikové lyžařské soutěže a závody, které budou vyvrcholením přípravy lyžařských závodníků a závodnic ve výkonnostním sportu. Republikové přebornické a národní klasifikační závody ve sjezdových disciplínách jsou výběrové a účast na nich má umožnit nejvýspělejší lyžařům ČSR zvyšovat svou výkonnost a získávat výkonnostní třídy. Organizace závodů se stane projevem schopnosti pořadatelů a celého širokého okruhu většinou dobrovolných pracovníků. Zároveň nová struktura

Nejlepší závodníci v Českém poháru sjezdařů 1983 v kategorii starších žáků. Zleva Pavel Veselský (Chemička Ústí n. L.), Martin Fiala (Slovan Pec), Martin Vokatý (Lokomotiva Trutnov), Jiří Dařílek, Jiří Matějů (oba Sokol Deštné) a Petr Valeš (Textilana Liberec)

soutěží klade za cíl maximální hospodárnost a ekonomické využívání poskytovaných společenských prostředků.

Přebornické závody budou pořádány v kategorii dospělých s celkovou účastí 92 závodníků, dále v kategorii mladšího a staršího dorostu ročníků 1966, 1967 a 1968 v celkovém počtu 144 startujících a v kategorii staršího žactva ročníků 1969 a 1970 v počtu 94 závodníků. Přebory mladšího žactva nebudou pořádány.

Národní klasifikační závody budou

uskutečněny v kategorii dospělých s účastí 160 lyžařů, v kategorii mladšího a staršího dorostu ročníků 1966, 1967 a 1968 v celkovém počtu 180 startujících a v kategorii mladšího a staršího žactva ročníků 1969, 1970 a 1971, 1972 a 1973 za účasti 180 lyžařů a v rozsahu nejvýše tří klasifikačních závodů u všech kategorií. Bližší specifikace podmínek účasti a další technické údaje budou dány soutěžním řádem platným od 1. 12. 1983 do odvolání.

Ing. MIROSLAV JAROUS

Československý pohár ve sjezdových disciplínách

Miroslav Kolář (Dukla Banská Bystrica) a Lenka Vlčková (Slávia UK Bratislava) zvítězili v Československém poháru 1983 ve sjezdových disciplínách v kategorii dospělých, Michal Hošek (TJ Klínovec) a Hana Hozdová (Spartak Rokytnice) v soutěži dorostu. Z oddílů při hodnocení obou kategorií byli nejspěšnější lyžaři TJ Jasná Liptovský Mikuláš před Slávií UK Bratislava, ČH Banská Bystrica, Gymnáziem Kežmarok a Spartakem Rokytnice.

Dorostenci: 1. Michal Hošek (TJ Klínovec) 129 b. [celkem 219], 2. Peter Jurko (TJ Jasná) 127 [211], 3. Viliam Harvan (Gymnázium Kežmarok) 198 [160], 4. Kováč (TJ Jasná) 107 [186], 5. Udatný (Spartak Rokytnice) 92 [170], 6. Galeta (Tatran Harmanec) 87 [132].

Dorostenky: 1. Hana Hozdová (Spartak Rokytnice) 133 b. [201], 2. Ludmila Milanová (TJ Jasná) 117 [184], 3. Alexandra Mařasová 104 [104], 4. Kebrlová (obě Spartak AŠ Vrchlabí) 102 [129], 5. Pokorná (TJ Rožnov) 90 [124], 6. Parboková (ČH Banská Bystrica) 88 [88].

Muži: 1. Miroslav Kolář (Dukla Banská Bystrica) 191 b. [191], 2. ja-

roslav Štancel (Slávia UK Bratislava) 165 [226], 3. Jiří Kojzar (Dukla Banská Bystrica) 159 [159], 4. Pochobradský (ČH Banská Bystrica) 154 [179], 5. Mrklas (Dukla Banská Bystrica) 148 [179], 6. Vach (VŠT Košice) 140 [140], 7. Hučič (LIAZ Jablonec) 139 [175], 8. Hermánek (Dukla Banská Bystrica) 130 [140], 9. Němec (Technika Brno) 129 [129], 10. Kováč (TJ Jasná) 128 [128].

Ženy: 1. Lenka Vlčková 184 [309], 2. Jana Harvanová (obě Slávia UK Bratislava) 158 [191], 3. Marcela Kolátková (VŠT Košice) 158 [213], 4. Petrová (TJ Jasná) 157 [157], 5. Dvoršáková (ČH Banská Bystrica) 157 [200], 6. Brudná (Technika Brno) 142 [191], 7. Hozdová (Spartak Rokytnice) 142 [142], 8. Hojstřičová (TJ Jasná) 139 [139], 9. Skotnicová (CHZ Litvínov) 134 [201], 10. Jurečková (Slávia UK Bratislava) 128 [200].

Celkové pořadí oddílů: 1. TJ Jasná Liptovský Mikuláš 1930 b., 2. Slávia UK Bratislava 1864, 3. ČH Banská Bystrica 1344, 4. Gymnázium Kežmarok 1257, 5. Spartak Rokytnice 775, 6. VŠT Košice 749, 7. Dukla Banská Bystrica 693, 8. Technika Brno 641 b.

-mš-

Krajské konference potvrdily masový rozvoj lyžování

Krajské svazové konference lyžařů potvrdily masový rozvoj lyžování, zvýšenou celospolečenskou angažovanost členů lyžařských oddílů, prohloubení politickovýchovné práce, stoupající počet závodů a akcí pro nejbližší veřejnost a dobré výsledky veřejných lyžařských škol při odborné lyžařské výuce.

Svaz lyžování Východočeského KV ČSTV Hradec Králové na své konferenci se mohl pochlubit přírůstkem šesti oddílů a 327 členů v posledním roce. Stoupl také počet cvičitelů o 197 na 1602, trenérů o pět na 650 a rozhodčích o 101 na 1038. Licence byla udělena deseti veřejným lyžařským školám v kraji. Výuku absolvovalo 1737 žáků (téměř o 500 více než v loňském roce), ve VLŠ působilo 321 cvičitelů. Všechny veřejné lyžařské školy jsou víkendové s průměrným počtem osmi zájezdů a 48 vyučovacími hodinami na sněhu. V uplynulé sezóně dalších 845 lyžařů získalo zlatý odznak Lyžař ČSR, 3930 stříbrný a 1833 splnilo podmínky Východočeské lyžařské vločky. O akcích ke Dni lyžařů informovalo krajský svaz 33 oddílů s účastí 2591 startujících, jejich počet byl však i při špatných sněhových podmínkách mnohem vyšší. Komise masového rozvoje v příštím roce chce zvýšit počet VLŠ o další dvě, zaměřit pozornost na pořádání předspartakiádních a spartakiádních soutěží masového charakteru a postupně zkvalitňovat cvičitelské kádry. Krajský svaz v každé zimní sezóně pořádá padesát krajských soutěží (mistrovských i nemistrovských) všech kategorií ve všech disciplínách. V socialistické soutěži o čestný titul Vzorný oddíl je zapojeno 89 oddílů, o titul Vzorný kolektiv mládeže 36 kolektivů.

V diskusi vystoupilo 16 účastníků konference. Hovořilo se o přetrvávajícím nedostatku kvalitních lyží pro závodníky vyšších tříd, nedostatku vosků a běžeckých holí, kriticky byl hodnocen pomalý vývoj stavby můstků ve Spindlerově Mlýně, o problémech výkonnostního lyžování při omezujících opatřeních, o problematice VLŠ, Dne lyžařů a systému distribuce sněhových skútrů. Předsedou krajského svazu byl zvolen s. Stýblo, členy předsednictva s. Čegan, Hladil, Jenček, Jirsa, Růžičková, Simon, H. Slavík, Thein, Vít, Vítek a Vokatý.

Svaz lyžování Severočeského KV ČSTV Ústí nad Labem patří k lyžařsky nejsilnějším krajům v ČSSR a v rámci kraje k největším sportovním svazům. Dokumentují to i dosažené výsledky ve vrcholných soutěžích ČSR a ČSSR. Potvrzuje to patnáct titulů přeborníků ČSR, čtrnáct přeborníků a mistrů ČSSR a vysoký počet umístění do šestého pořadí v letošním roce. Výrazný podíl na tomto úspěchu mají střediska vrcholového sportu v Liberci a Jablonci a v mládežnických kategoriích TSM v Ústí n. L., Liberci, Jablonci a Tanvaldu. Devět okresních svazů sdružuje 83 oddílů, což představuje ve srovnání s rokem 1980 zvýšení o pět oddílů. Počet členů

vzrostl o 452, celkem jich krajský svaz má 7421, z toho 4148 dospělých, 969 dorostu a 2304 žactva. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat učňovské mládeži a ostatní střední mládeži. Tréninkový a výukový proces zajišťuje 1029 cvičitelů a 643 trenérů, krajský svaz registruje 671 rozhodčích. V socialistické soutěži o čestný titul Vzorný oddíl je zapojeno 61,44 % lyžařských oddílů. Dobré výsledky jsou v soutěži o Vzorný kolektiv mládeže, v níž je evidováno 75 kolektivů Severočeského kraje. Při plnění volebních programů Národní fronty, výstavbě a údržbě tělovýchovných zařízení odpracovali severočestí lyžaři podle neúplných hlášení v uplynulém roce 132 411 brigádnických hodin. V kraji pracuje čtrnáct VLŠ, jejichž výukou ročně prochází 4600 frekventantů, převážně mládeže. Podmínky soutěže o Severočeskou vločku ročně plní 9000 lyžařů. V Severočeském kraji je 31 větších a menších lyžařských středisek, která nejsou schopna kapacitně zvládnout velkou masu lyžařů o víkendových dnech a v nosných lyžařských střediscích ani ve všedních dnech.

Předsedou byl opět zvolen s. Mirko Prokop, místopředsedou Jiří Čadek. Dalšími členy předsednictva jsou s. Jaroslav Šmerda, Jindřich Krýdl, Miloš Nyč, ing. Miloš Buiřčák, Michal Ličko, MUDr. Zuzana Boušková a ing. Milan Kostkan.

Svaz lyžování Severomoravského KV ČSTV Ostrava vykazuje v loňském roce přírůstek čtyř oddílů a 291 členů. Celkem má 107 oddílů a 9470 členů, 901 trenérů, 1701 cvičitelů a 1029 rozhodčích. Sdružuje deset okresních svazů: Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Opava, Ostrava, Přerov, Šumperk a Vsetín. V uplynulé sezóně krajské přebory všech kategorií byly uspořádány v běhu a ve sjezdových disciplínách, ve skoku v kategorii žactva a dorostu stejně jako v závodě sdruženém. V Severomoravském poháru v běhu v soutěži družstev zvítězil RD Jeseník s 2189,5 bodu před TJ Rožnov pod Radhoštěm 1656,0 a LP Šumperk 1071,5 b. V Beskydském poháru byl první TJ Rožnov p. R. s 980 body, následován TJ MEZ Frenštát p. R. 909,5 a TJ Valašské Meziříčí 619,0 b. V Jeseníckém poháru běžců bylo pořadí na vedoucích místech: 1. RD Jeseník 1020 b., 2. LP Šumperk 544, 3. Slavoj Bruntál 390 b. V Severomoravském poháru ve sjezdových disciplínách z oddílů získaly nejvíce bodů v kategorii žactva a dorostu TJ Rožnov p. R. 1076 a 805 b., v kategorii dospělých TJ Třinec 498 bodů, celkově z 39 bodujících oddílů zvítězil TJ Rožnov s 2304 body. Ve sjezdových disciplínách soutěžila mládež dále o Beskydský, Karvinský a Jesenícký pohár. Vyhledávací soutěž lyžařských talentů je krajská olympiáda.

Československý pohár 1983 klasiků

Blanka Paulů (VŠ Praha), Ladislav Švanda, Pavel Ploc (oba Dukla Liberec) a Ján Klimko (CH Štrbské Pleso) zvítězili v Československém poháru 1983 v lyžařských klasických disciplínách dospělých. V pohárové soutěži běžců a běžky se hodnotilo po pěti nejlepších výsledcích, u skokanů čtyři a u sdruženářů dvě nejlepší umístění.

Běžkyne: 1. Blanka Paulů (VŠ Praha) 166 b., 2. Květa Jeriwo (RH Jablonec) 153, 3. Anna Pasiárová (CH Štrbské Pleso) 143, 4. Jebavá 120, 5. Svobodová (obě RH Jablonec) 119, 6. Klimková (CH Štrbské Pleso) 114, 7. Kepeňová 107, 8. Havrančíková (obě Tesla Liptovský Hrádok) 101, 9. Maturová (VŠ Praha) 100, 10. Paráková (CH Štrbské Pleso) 90, 11. Suchánková (RH Jablonec) 84, 12. Havlová (VŠ Praha) 82, 13. Sujová (CH Štrbské Pleso) 79, 14. Kabeláčová (TJ Nové Město na Moravě) 74, 15. Razymová (VŠ Praha) 71 b.

Běžci: 1. Ladislav Švanda 133 b., 2. Miloš Bečvář 131, 3. Petr Lisičan 130, 4. Beran (všichni Dukla Liberec) 125, 5. M. Blaško (CH Štrbské Pleso) a Simon (Dukla Liberec) oba 117, 7. Chládek (Dukla Liberec) 106, 8. Kohút 95, 9. Baranec (oba CH Štrbské Pleso) 89, 10. Georgiev (Dukla Liberec) 87 ze čtyř závodů), 11. Molec (ZTS Dubnica) 84, 12. Teplý (TJ Nové Město na Moravě) 83, 13. Žalčík 74, 14. Bartoš (oba Dukla Liberec) 72, 15. Chalúpka (CH Štrbské Pleso) 71 b.

Skokani: 1. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 227 b., 2. Peter Číž (Slávia VŠ Banská Bystrica) 189, 3. Ján Jelenský (Dukla Banská Bystrica) 178, 4. Vacek 171, 5. Podzimek 169, 6. Mayer (všichni Dukla Liberec) a Hýsek (Dukla Banská Bystrica) oba 168, 8. Polák (Dukla Liberec) 157, 9. Slušný 154, 10. Parma 150 (ze čtyř závodů), 11. Tanczos (všichni Dukla Banská Bystrica) 144, 12. Skoda 143, 13. F. Novák 137, 14. Jirásko (všichni Dukla Liberec) 131, 15. Švagerko (Slávia VŠ Banská Bystrica) 127 b.

Sdruženáři: 1. Ján Klimko 75 b., 2. Vladimír Frák (oba CH Štrbské Pleso) 67, 3. Ivo Peterka (Dukla Liberec) 61, 4. Tatranský a Vojkůvka (oba CH Štrbské Pleso) oba 57, 6. Dvořák (Dukla Liberec) 55, 7. Obšivač (CH Štrbské Pleso) a P. Kožíšek (Jiskra Harrachov) oba 46, 9. Plecháč (VŠ Praha) 36, 10. R. Kumpošt (Spartak Vrchlabí) 22 b.

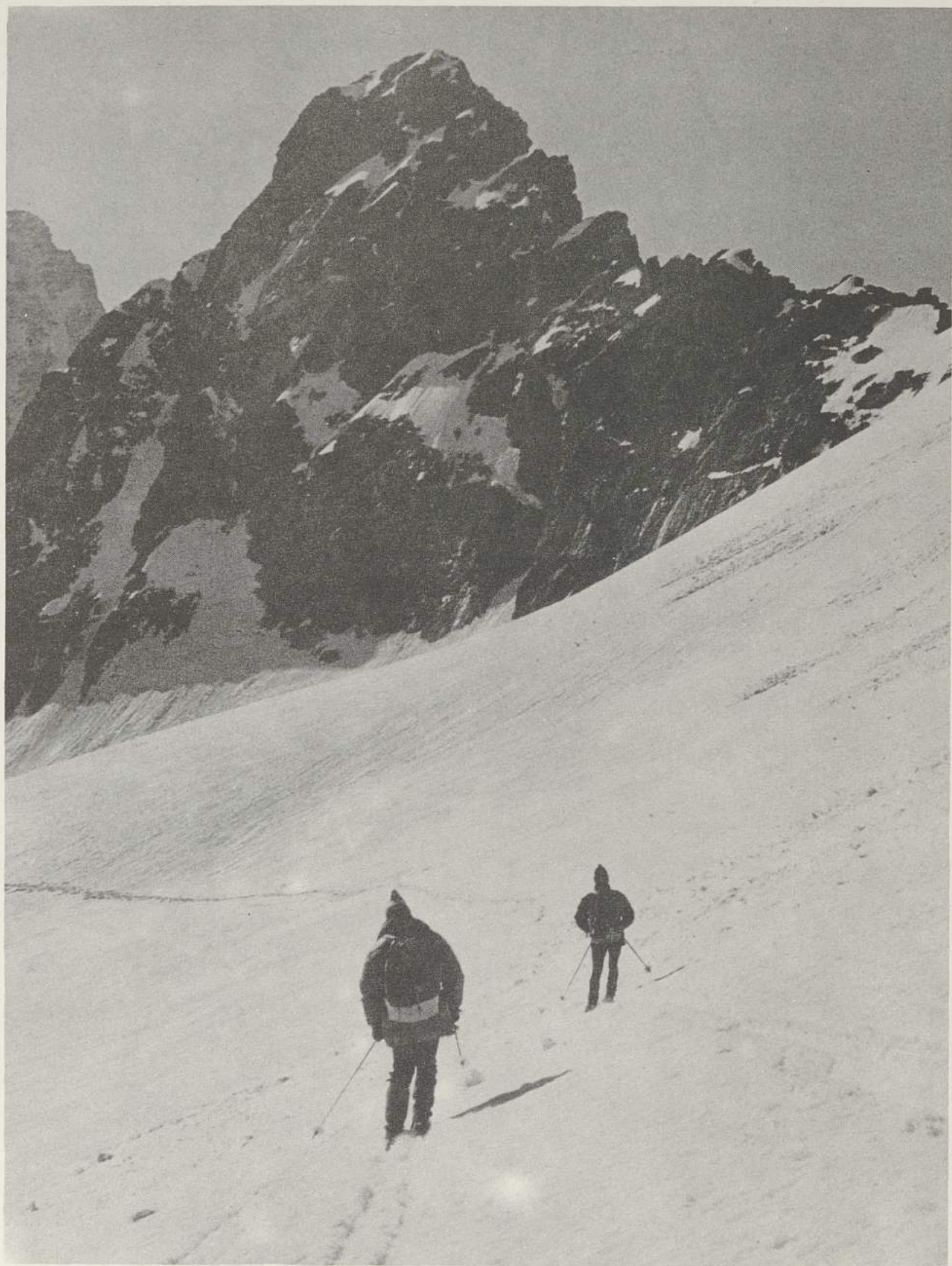
Fotografie na titulní a zadní straně obálky ing. Juraj Bobula, na druhé straně Vlastimil Kosina, na třetí straně obálky ing. Juraj Bobula a Jaroslav Trousil.

Fotografie uvnitř měsíčníku ing. Juraj Bobula, ing. Ivo Doušek, Bořivoj Dvorský, Karel Hampl, Bohumil Hynek, dr. Vladimír Rauš, Jaroslav Trousil a archiv.

Dva záběry z významných mezinárodních událostí letošní lyžařské sezóny v ČSSR. Na prvním pohled na trať slalomu žen Světového poháru na Hřebienku ve Vysokých Tatrách, na druhém do sálu střediska zimních sportů SSM Junior-hotelu v Harrachově při slavnostním zakončení 7. MS v letech na lyžích.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ ČERVENEC 1983 ♦ Kčs 3,—

7

Dvě fotografie z konference Svazu lyžování ČOV ČSTV, která se konala 4. června 1983 v Praze. Na prvním snímku pohled do zasedací síně, na druhém předseda VSL ČOV ČSTV Jiří Pilař a místopředseda ČOV ČSTV Jaroslav Mudruška vyznamenávající dlouholeté lyžařské funkcionáře (zprava) Igora Houdka Tyršovou medailí, ing. Zdeňka Němečka titulem zasloužilý rozhodčí, Rudolfa Schröfla a dr. Ottu Kulhánka diplomy zasloužilých členů předsednictva VSL ČOV ČSTV.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ČS. TRENÉŘI
HODNOTÍ SEZÓNU

ZÁVODY LYŽAŘŮ
NA TRÁVĚ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE TŘI NEJ-
ÚSPĚŠNĚJŠÍ Z ANKETY KRÁL (KRÁ-
LOVNA) BÍLÉ STOPY 1983. ZLEVA
MISTRYNĚ SPORTU BLANKA PAULŮ
(DRUHÁ), VÍTĚZ ANKETY MISTR
SPORTU PAVEL PLOČ A TŘETÍ ZA-
SLOUŽILÁ MISTRYNĚ SPORTU KVĚ-
TA JERIOVÁ. — NA ZADNÍ STRANĚ
OBÁLKY ZÁBĚR Z AKCE VE STOPĚ
JIZERSKÉ PADESÁTKY, KTERÝ DO-
KUMENTUJE MASOVÝ ZÁJEM O LY-
ŽOVÁNÍ V NAŠÍ VLASTI.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 7

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Zurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Kliment-
ská 1. Tel. 2314884. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskářské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. června 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Ekonomické zabezpečení rozvoje tělesné výchovy a zkvalitnění reprezentace

Ústřední výbor ČSTV na svém 15. zasedání 9. června v Praze projednal zprávu předsednictva ÚV ČSTV o postupu v Československém svazu tělesné výchovy při seznamování a realizaci Zásad ekonomického zabezpečení tělesné výchovy a sportu ČSSR, Zkušeností z přípravy vrcholových sportovců a opatření k dalšímu zkvalitnění československé sportovní reprezentace a Ideového pojetí Československé spartakiády 1985. Dokumenty vytvářejí základní předpoklady pro další plynulý rozvoj tělesné výchovy a sportu v ČSSR v souladu s objektivními potřebami a možnostmi společnosti. Mimořádná odpovědnost za důslednou realizaci těchto dokumentů připadá Československému svazu tělesné výchovy.

Ústřední výbor ČSTV znovu zdůrazňuje úkol všech orgánů ČSTV a tělovýchovných jednotek věnovat rozhodující pozornost masovému rozvoji tělesné výchovy mezi pracujícími a mládeží, efektivnějšímu rozvoji vrcholového sportu a zvyšování výkonnosti československé sportovní reprezentace, racionálnějšímu a účelnějšímu vynakládání společenských prostředků. Zezela mimořádnou pozornost věnovat ve spolupráci s orgány Národní fronty, se společenskými organizacemi, zejména s ROH, SSM, Svazarmem, dále s národními výbory, školstvím, armádou a dalšími institucemi zabezpečení příprav Československé spartakiády 1985, která bude významným příspěvkem celého tělovýchovného hnutí ke 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a impulsem k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy.

Ústřední výbor dále projednal hodnocení plánu činnosti, investiční výstavby a hospodaření ČSTV za rok 1982. Většina rozhodujících úkolů byla splněna.

Výroční členské schůze a konference tělovýchovných jednotek, okresní a krajské konference ČSTV měly dobrý průběh a byly významnou součástí příprav republikových sjezdů a VI. sjezdu ČSTV. Prokázaly odhodlání členů ČSTV podílet se na uskutečňování programu Komunistické strany Československa, přijatého XVI. sjezdem.

Ústřední výbor ČSTV vyjádřil plnou podporu novým návrhům Svazu sovětských socialistických republik na urovnání vzniklých mezinárodních problémů a zachování míru ve světě. Odsoudil stupňující snahy imperialistických sil vyvolat válečný konflikt, narušit existující vojenskostrategickou rovnováhu a získat převahu nad Sovětským svazem. Vyjádřil jednoznačnou podporu uskutečnění Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Ocenil, že tělovýchovné jednoty, orgány a členové ČSTV přispívají k uskutečnění tohoto shromáždění a na Fond míru a solidarity.

Předsednictvo ÚV ČSTV rozpracuje závěry, obsažené v Zásadách ekonomického zabezpečení tělesné výchovy a sportu ČSSR, v Opatřeních k dalšímu zkvalitnění československé sportovní reprezentace a v Ideovém pojetí Československé spartakiády 1985 do konkrétních opatření a zabezpečí jejich plnění ve všech orgánech a tělovýchovných jednotkách ČSTV.

Všechny územní a svazové orgány ČSTV a tělovýchovné jednotky v souladu s opatřeními přijatými předsednictvem ÚV ČSTV zabezpečí realizaci Zásad ekonomického zabezpečení tělesné výchovy a sportu v ČSSR cestou mobilizace vnitřních zdrojů, hospodárnosti, účelnosti a efektivitou vynakládaných prostředků. V rámci své působnosti se budou podílet na plnění opatření k systému vrcholového sportu a přispívat k vytváření podmínek pro kvalitní přípravu čs. reprezentace. Budou všestranně zabezpečovat přípravu ČSS 1985 jako součást oslav 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a využijí ji k dalšímu masovému rozvoji tělesné výchovy a sportu v ČSSR.

Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl ve zprávě předsednictva ÚV ČSTV vyzdvihl, že naše společnost vynakládá na rozvoj tělesné výchovy nemalé prostředky. Dosud uplatňované ekonomické mechanismy však už v mnoha směrech zůstaly za dynamickým rozvojem společnosti a potřebami tělesné výchovy. Nedostatečně byl uplatňován především vliv vyšších orgánů ČSTV na hospodaření tělovýchovných jednotek. Nové zásady řeší nejen potřeby ČSTV, ale i upravují a sjednocují systém ekonomického zabezpečení rozvoje tělesné výchovy a sportu v ČSSR vůbec. Přitom se jako rozhodující úkol stanoví zajištění masového rozvoje tělesné výchovy.

Zvýšit efektivnost výkonnostního sportu předpokládá hluboké zásahy do kvality tělovýchovného procesu. Proto došlo k postupnému přebudování systému soutěží.

Předseda ÚV ČSTV A. Himl zdůraznil, že stále nemůžeme být spokojeni s výsledky čs. sportovní reprezentace i když v roce 1982 se podařilo splnit náročné výkonnostní cíle integrovaného plánu. Hlavní příčiny spočívají v tom, že jsme systému vrcholového sportu rozvíjeli převážně extenzivně. Dosud bylo v rámci systému zahrnuto 34 sportovních odvětví, což je příliš mnoho, zvláště ve srovnání s jinými socialistickými zeměmi. Nepodařilo se vytvořit metodické a organizační předpoklady ke stabilizaci takzvaných nosných odvětví v olympijských sportech. Nedostatků převažují ve výběru a péči o sportovně talentovanou mládež. Dosažení nejvyšší světové výkonnosti vyžaduje především vytvoření všestranných podmínek pro náročný sportovní trénink. Toho lze dosáhnout pouze koncentrací a efektivním využíváním zdrojů a kádrů. Proto jednoznačně bude uplatněna preference vybraných olympijských sportů. Ukazuje se nezbytné regulovat nejen počet sportovních odvětví, ale i dospělých sportovců v SVS a počet článků i míst jejich dislokace. Další opatření směřují k zavedení kvalitního výběru a další přípravy sportovně talentované mládeže. Východiskem je testování funkčních předpokladů dětí základních škol a návaznost TSM, sportovních a SVS-M na SVS.

Dobré výsledky Svazu lyžování ČÚV ČSTV

Konference Svazu lyžování ČÚV ČSTV první červnovou sobotu v Praze měla slavnostní atmosféru. Nejenže hodnotila úspěšnou realizaci závěrů V. sjezdu ČSTV a III. sjezdu ČO ČSTV a úkolů dalšího rozvoje lyžování po XVI. sjezdu KSC, ale byla také příležitostí k vyznamení dlouholetých obětavých funkcionářů.

DOBŘÍ VÝSLEDKY NA ÚSEKU MASOVÉHO ROZVOJE

Předseda VSL ČÚV ČSTV Jiří Pilař ve své zprávě připomenul: „Lyžování patří bezesporu mezi nejmasovější sporty u nás. Největší rozvoj v posledním období je patrný především v oblasti neorganizované činnosti. Odhadujeme, že v Československé socialistické republice lyžuje 3,5 milionu občanů. Bez nadsázky lze prohlásit, že u nás neexistuje rodina, v níž by alespoň jeden její člen nelyžoval.

Tomuto obrovskému masovému rozvoji zdaleka neodpovídá organizační a členská základna lyžařských oddílů TJ. Proto předsednictvo svazu vypracovalo již v roce 1979 návrhy jak postupně snížit veliký rozpor mezi masovou základnou a organizovaným lyžařským hnutím. Za účinné pomoci výborů svazů krajských a okresních výborů ČSTV zajišťuje VSL ČÚV ČSTV postupné plnění přijatých závěrů.

I v oblasti rozvoje organizační a členské základny patří lyžování mezi neúspěšnější sporty. Za posledních pět let bylo založeno 83 nových lyžařských oddílů a počet organizovaných členů vzrostl za stejné období o 11 tisíc. Podle poslední statistiky pracuje v ČSR 656 lyžařských oddílů a v nich je organizováno 48 835 členů. Porovnáme-li tyto statistické údaje s plánem na 7. pětiletku, zjišťujeme, že svaz v této oblasti již přeplnil stanovené úkoly. Největší počet oddílů — celkem 134 je ustaven v Východočeském kraji, v Jihomoravském a Severomoravském 107, v Severočeském 87, v Praze 81, v Západočeském 61, ve Středočeském 41 a v Jihočeském kraji 38 oddílů. Z tohoto přehledu je patrné, kde jsou rezervy.

Vzestupný trend je příznivým ukazatelem, bližší průzkum však obnažuje také nepříznivá fakta. Například v základních věkových kategoriích představují dospělí více než polovinu členstva (58,1 %), přibližně třetinu tvoří žactvo (29,5 %) a jen 12,3 % dorost. Ženy jsou v jednotlivých kategoriích zastoupeny asi 30 %, což je relativně příznivý stav. Statistika vykazuje sice výraznou tendenci nárůstu mládeže proti dospělým, ale jen u žactva, zatímco přírůstek u dorostu je poměrně malý. Již v současné době se občas projevuje, že některé lyžařské oddíly nejsou schopny uspokojovat zájem o přijetí nových členů. To není uspokojivá situace a musíme hledat cesty, jak jí čelit. Rozvoj organizační a členské základny zůstává i nadále jedním z hlavních úkolů našich oddílů a svazů. Naše snažení musí být v tomto směru orientováno na oblasti, ve kterých jsou přírozené podmínky pro rozvoj lyžování.

Významným prostředkem k získání mládeže i dospělých pro lyžařský sport i nových členů do lyžařských oddílů jsou náborové masové soutěže. Jde především o soutěž Lyžař ČSR, které se ročně zúčastňuje průměrně

50 000 soutěžících. Největší zájem o soutěž projevují školy při výcvikových kurzech a ZV ROH při zimních pionýrských táborech. Soutěž již získala své oprávnění v této oblasti a bude v ní pokračována. Vedle ní se velmi úspěšně v uplynulém období rozvíjely soutěže o lyžařské vločky jako např. Pražská, Severočeská, Krušnohorská, Východočeská apod., které navazovaly na dříve organizovanou Spartakiádní vločku. Velmi kladné výsledky docílují Pražská vločka iniciativně organizovaná VSL MV ČSTV Praha. Průměrná roční účast dosahuje více než 25 000 mládeže. Úspěšné výsledky má i Severočeská vločka s průměrnou roční účastí 17 000 startujících. V každém pátém roce budeme organizovat tuto osvědčenou náborovou soutěž opět pod jednotným názvem Spartakiádní vločka. Chceme tak přispět k úspěšnému průběhu soutěží organizovaných na počest Československé spartakiády.

O tom, že se nám v uplynulém období dařilo plnit úkoly v oblasti masového rozvoje lyžování svědčí také mimo jiné i velké počty startujících v závodech masového charakteru. Je to kupř. Jizerská padesátka, Beskydská stuha, 70 km po hřebenech Krkonoš, Ve stopách Jizerské padesátky a Zlaté lyže Ceskomoravské vysočiny a další. Dále jsou to různé náborové závody pořádané školami, odbornými učilišti v rámci odborářských soutěží, pionýrské sportovní ligy, SHMP, olympiády učňovské mládeže apod. Za uplynulých pět let se těchto soutěží zúčastnilo desettisíce dospělých i mládeže.

Jednou z neúspěšnějších činností posledního období je rozvoj veřejných lyžařských škol. Tato činnost je o to cennější, že je směřována vně tělovýchovné organizace a je konkrétní formou poskytování služeb veřejnosti. I v této oblasti jsme byli mezi prvními sporty, které daly impuls k nové formě tělovýchovné aktivity. Kromě ovlivňování široké lyžařské veřejnosti jde o činnost, která významně přispívá i k získání finančních prostředků pro lyžařské oddíly. Zatím bylo zřízeno 96 veřejných škol v ČSR, z toho nejvíce 19 v Severomoravském kraji.

K rozvoji veřejných lyžařských škol přispěla významně i spolupráce s Českou státní pojišťovnou, která uvolnila dotaci na podporu bezpečného provozu těchto škol. Po vytvoření všech organizačních, technických i obsahových záležitostí bylo řízení VLŠ v průběhu roku 1981 převedeno do odpovědnosti krajských výborů svazů. Toto opatření bylo potřebné, protože krajské svazy odpovídají za rozvoj lyžování v celém kraji a situaci v jednotlivých místech znají lépe než VSL ČÚV ČSTV. Přitom však udělování souhlasu ke zřízení VLŠ, případně zrušení školy a vydávání směrnic a pokynů pro tuto oblast zůstává v pravomoci Českého svazu lyžování. Funkci cvičitelů ve veřejných lyžařských

Předseda VSL ČÚV ČSTV Jiří Pilař na konferenci prenasl zprávu o činnosti v uplynulém funkčním období.

školách mohou vykonávat pouze cvičitelé, kteří jsou aktivní v dobrovolné práci v lyžařských oddílech. To je zásada, kterou budeme dodržovat do budoucna na všech stupních řízení.

V posledním období bylo také diskutováno o problematice výuky v lyžařských školách. K tomu chci pouze zdůraznit, že odmítáme jakékoliv spory mezi metodiky a že vyučování i v lyžařských školách bude probíhat podle celostátně platné metodiky s cílem co neúčelněji a nejrychleji naučit frekventanty bezpečně zvládnout terén a přispět tak k jejich plnohodnotnému pobytu na horách.

Na počest 80. výročí založení svazu lyžování v českých zemích a k další účinné propagaci lyžování mezi široké vrstvy obyvatelstva jsme vyhlásili na 2. ledna 1983 Den lyžařů. Podle průzkumu bylo jeho uspořádání pečlivě připravováno téměř ve všech místech ČSR. Skoda, že krajně nepříznivé počasí a nedostatek sněhu znehodnotily tento záměr. Za obtížných podmínek byl Den lyžařů uspořádán v řadě míst a zúčastnilo se ho 22 000 mládeže a dospělých. Předsednictvo svazu je toho názoru, že by soutěž měla být organizována každoročně s přednostním zvýrazněním potřeby organizovat akce menšího rozsahu v místech bydliště nebo jeho nejbližším okolí.

Rozvoj masové základny lyžování je nutno zajišťovat v těsné spolupráci s organizacemi Národní fronty, školami a ostatními partnery. Svaz lyžování se svými organizačními složkami by nemohl sám úspěšně zvládnout tento významný úkol. Je potěšitelné, že i na tomto úseku bylo dosaženo pozitivních výsledků. Přesto však jsme toho názoru, že máme velké rezervy především v centru při vytváření podmínek pro konkrétní spolupráci v lyžařském hnutí. Neúspěšnější se rozvíjí spolupráce se složkami ROH, která má již svou dlouholetou tradici.

Spolupráce se SSM se daří především v základních člácích, tj. mezi základními organizacemi SSM a lyžařskými oddíly. Vytvíjí se především při organizování pionýrské ligy, plnění podmínek odznaku Lyžař ČSR a krajských lyžařských vloček.

Vcelku dobře se rozvíjí spolupráce s orgány ministerstva školství. Tradičně dobré výsledky dosahujeme při zajišťování cvičitelů pro výcvikové zájezdy školní mládeže do hor a při organizování náborových soutěží.

Nové předsednictvo svazu musí v příštím období účinněji uvádět do

života dohody se Svazem turistiky a Horskou službou. Při shrnutí části týkající se masového rozvoje lyžování je třeba konstatovat, že úkoly uložené konferencí v roce 1978 jsme splnili a že lyžování za období posledních pět let zaznamenalo prokazatelně další rozvoj."

PROBLÉMY NA ÚSEKU VÝKONNOSTNÍHO LYŽOVÁNÍ

V další části referátu hovořil předsesta J. Pilař o výkonnostním lyžování. Připomenul, že při bilanci práce na tomto úseku musí konstatovat, že se svazu nepodařilo dosud odstranit přetrvávající nedostatky. Spočívají především v péči o talentovanou mládež, kvalitě tréninkového procesu a účinnosti lyžařských soutěží při zvyšování úrovně výkonnostního lyžování. U vědomí nedostatků v této oblasti předsestnictvo VSL ČUV ČSTV vypracovalo souborný materiál, který obsahuje rozbor činnosti a výsledků a řeší i cesty jak postupně odstranit projevující se nedostatky.

V současném období je velmi aktuální problematika péče o talentovanou mládež a činnost TSM. Naléhavost úsporných opatření postihne i tuto oblast. Bude nutno přehodnotit dislokaci TSM, poměr disciplín z hlediska nutných priorit a počty zařazených závodníků. Přitom se musí vzít v úvahu dosavadní výsledky jednotlivých TSM především z hlediska výkonnosti závodníků, spádovost a zázemí dobře pracujících lyžařských oddílů.

Za dobu trvání TSM se postupně upřesňovala kompetence partnerů podílejících se na řízení TSM. V současném období se odborné komise svazu podílejí ve značném rozsahu na zkvalitnění tréninkového procesu v jednotlivých TSM, sledují a vyhodnocují kvalitu a intenzitu tréninku v ročních tréninkových cyklech a pořádají testovací srazy pro vybranou mládež TSM. Prohloubena byla také kontrolní činnost za účelem zkvalitnění tréninku.

Problémem i nadále zůstává omezená možnost perspektivních závodníků pokračovat v kvalitním tréninku po dobu základní vojenské služby. Tento problém je složitý a bude nutno zkvalitnit práci v tělovýchovných jednotách v oblasti evidence talentovaných závodníků, jejich výběr a především pak ohlášení jejich jmen s dostatečným předstihem příslušným orgánům.

Rezervy jsou především i v účinnosti tréninkového procesu. V mnohých případech nejsou dostatečné objemy tréninkových jednotek a intenzita tréninku. Často je narušována též pravidelnost a jeho soustavnost s přiměřenou intenzitou po celý rok. Průzkum ukázal, že se v lyžařských oddílech trénuje průměrně jen 9 měsíců z ročního tréninkového cyklu. Negativně se projevuje, že se již v mládežnických kategoriích příliš používají speciální tréninkové prostředky na úkor všestranného fyzického rozvoje a základních lyžařských dovedností.

V současné době se projevuje pokles zájmu oddílů v péči o závodníky. Je to zřejmě zapříčiněno nedostatkem finančních prostředků a materiálně technickými možnostmi oddílů. Po vytvoření systému vrcholového sportu od sportovních tříd až po střediska

vrcholového sportu ztratila i řada závodníků motivaci pro intenzivnější přípravu, neboť podmínky a možnost jejich tréninku jsou nesrovnatelné s podmínkami závodníků v péči SVS.

Osvědčilo se ustavení samostatných trénérských rad jednotlivých disciplín, schválené plenárním zasedáním na podzim roku 1981. Již za krátkou dobu se ukazuje, že toto rozhodnutí bylo správné.

Nejvíce diskutovaným problémem na úseku výkonnostního sportu jsou bezesporu lyžařské soutěže. V období 1979–1983 bylo organizováno na republikové úrovni celkem 177 závodů. Každý rok se jich zúčastnilo průměrně 7800 startujících, což představuje za celé období téměř 40 000 účastníků. Kromě toho bylo zorganizováno tisíce závodů různých druhů. Jedno mají společné, je to v drtivé míře všech velmi dobré organizační a technické uspořádání. Za to patří poděkování všem, kteří se podíleli na uspořádání těchto závodů.

Při tvorbě návrhu struktury soutěží ve druhém stabilizačním období se vycházelo ze snahy vytvořit větší prostor jak pro masový rozvoj lyžování, tak i pro zvýšení výkonnosti předních závodníků. Tyto dva základní požadavky se však nepodařilo skloubit a jsou příčinou vznikajících problémů. S tím souvisí i přestavba soutěží pro třetí období. Beze zbytku musí být splněn cíl přestavby, a to je zajištění dobré sportovní úrovně soutěží a přitom je zorganizovat úsporněji. Ne všude se tato opatření setkala s porozuměním a byla správně pochopena. Správnost těchto opatření a jejich naléhavou nutnost musí pochopit všichni vedoucí lyžařští funkcionáři a musí je také prosazovat. Přebory ČSR jsou vrcholnou národní soutěží, a proto se jich mohou zúčastňovat jen ti nejlepší. I do budoucna budou soutěží výběrovou a postupně je třeba usilovat o růst výkonnosti. Jde ovšem současně o to, aby i pro ostatní bylo organizováno dostatečné množství lyžařských závodů pro účastníky různé výkonnostní úrovně. Úkolem zůstává zlepšit návaznost lyžařských soutěží počínaje přebory oddílů až po vrcholné závody celostátní včetně mistrovství ČSSR.

ROZVOJ SOUTĚŽE O ČESTNÝ TITUL VZORNÝ ODDÍL

Při rozboru stavu a úkolů v oblasti výkonnostního lyžování vystupují do popředí úkoly politicko-výchovné práce. Rozvíjení všech prostředků a forem výchovné práce v lyžařském sportu je mimořádně důležité již také proto, že v zimním období bývají svěřenci trenéra často delší dobu mimo výchovné působení rodiny a školy. Z hlediska politicko-výchovného působení je a zůstává i nadále nejvýznamnějším nástrojem hnutí vzorných kolektivů. Během posledních pěti let stoupl počet soutěžících kolektivů o titul Vzorný v lyžování o 79 oddílů, počet nositelů titulu se zvýšil o 172 oddílů, z toho 84 I. stupně. Nejúspěšší v socialistickém soutěžení jsou lyžařské oddíly Severočeského, Severomoravského a Západočeského kraje.

Významné místo ve výchovné činnosti svazu zaujímá spolupráce s mládežnickými organizacemi. Velmi dobře spolupracují se SSM, především s Pionýrskou organizací SSM, lyžařské od-

díly Lokomotivy Česká Třebová, Jiskry AS, TSM Vrchlabí, ve Strakoněch, Ostrově, Rožnově pod Radhoštěm, Jablonci nad Nisou a jinde.

Dobrych výsledků je dosahováno ve spolupráci s ROH, zejména v Praze při organizování lyžařské soutěže o Pražskou vložku, ale i v dalších oblastech, zejména v podhorských okresech. Výchovná činnost v lyžování, obdobně jako v jiných sportech, klade vysoké nároky na prohloubení jednoty odborného a výchovného působení v tréninkovém procesu. V praktickém uplatňování a zabezpečování politicko-výchovné práce mezi sportovci — zejména mezi mládeží — je důležitý osobní příklad cvičitelů a trenérů.

V oblasti metodické práce byla zaměřena pozornost na sjednocení postupu výcviku, na vydávání různých metodických materiálů a na upevnění jednotného metodického působení jak uvnitř tak i vně organizace. Na úseku publikační činnosti byly vypracovány programy sportovní přípravy TSM ve všech disciplínách, což je zásadní metodický materiál pro řízení tréninkového procesu TSM.

V ČSR je evidováno celkem 11 112 cvičitelů, 3 846 trenérů všech tříd a 5 150 rozhodčích. Ve srovnání s rokem 1978 se zvýšil počet cvičitelů o 4 600, trenérů o 1 740 a rozhodčích o 1 398. Všichni evidovaní funkcionáři nejsou však zapojeni do aktivní práce v lyžařských oddílech, což je nedostatkem zejména u cvičitelů.

V další části hovořil J. Pilař o zdravotním a materiálním zabezpečení, jakož i zlepšení na úseku řídicí a organizační práce.

HLAVNÍ ÚKOLY DO DALŠÍHO OBDOBÍ

Ve čtrnácti bodech byly výtčeny hlavní úkoly pro úspěšnou činnost v dalším funkčním období. Patří mezi ně úsilí o rozšíření organizační základny a pozornost orientovat především do míst, kde jsou přirozené podmínky pro rozvoj lyžování a kde dosud lyžařské oddíly nepracují. Prosazovat především zvýšení náboru členstva mezi mládeží. Zásadně uplatňovat celoroční tréninkový cyklus a zvýšit účinnost kontroly v této oblasti. Zkvalitňovat úroveň tréninkového procesu, pokračovat v intenzivním rozšiřování počtu veřejných lyžařských škol, prohloubit spolupráci se složkami Národní fronty a pravidelně projednávat s materiálovou komisí ÚV ČSTV potřeby lyžařské výzbroje.

Všichni diskutující (22) byli vedeni snahou svými příspěvky přispět ke zlepšení činnosti na všech úsecích a uvedli řadu námětů pro úspěšný další masový rozvoj lyžování, prohloubení politicko-výchovné a organizační činnosti práce, jakož i zvýšení úrovně tréninkového procesu. Úspěšnou a obětavou práci lyžařů ocenil místopředseda ÚV ČSTV Jaroslav Mudruška.

Konference byla také příležitostí k vyznamenání 21 funkcionářů. Týrsova medaile byla udělena Igoru Houdkovi, titulem zasloužilý rozhodčí byl vyznamenán ing. Zdeněk Němeček, čestnými členy předsestnictva VSL ČUV ČSTV se stali dr. Otto Kulhánek a Rudolf Schřöfel.

Předsedu výboru svazu byl opět zvolen Jiří Pilař.

JAROSLAV TROUSIL

Retrospektiva SP 1982-83 ve sjezdových disciplínách

Meteorologové to vědí přesně: od roku 1775 nebyla zima teplotně tak abnormální, jako zima letošní. Všem lyžařským fanouškům bylo upřímně líto závodníků i pořadatelů. Závodníků proto, že museli zajíždět za sněhem všude možné, jen ne tam, kde byl závod původně plánován a organizátorů proto, že byli nuceni k nesmírným obětem jak po stránce organizační, tak finanční. Nic v sezóně 1982—83 nebylo nemožné — sezóně s lavinami, ohněm a vodou: Christian Orlainsky a Pirmin Zurbriggen ušli na Lauberhornu v poslední chvíli s nasazením všech sil řídicí se lavině, ve Val d'Isère znenadání vyšlehly 50m plameny v hotelu Savoyarde, krátce poté, co jej opustilo družstvo Rakušanů (dvě oběti). Ingemar Stenmark byl ještě začátkem února bez vítězství v obřím slalomu — nevzpomínám si na podobnou situaci kdykoli před tím. Prakticky ovšem se do té doby převážně jely jen Super OS, které Stenmark tvrdošijně odmítal. Z klasického sjezdového družstva Rakušanů se přes noc stal tým, ztřeštěný do technických disciplín: první vítězství Anni Kronbichlerové ve slalomu (Schruns) od posledního úspěchu Rakušank ve slalomu (Mosserová - Piancavallo) a první slalomové vítězství Franze Grubera (Kranjska Gora) od posledního prvenství Rakušanů v roce 1978 (Heidegger - Kitzbühl). Jaká to bláznivá zima. Podívejme se poněkud blíže na dramatický průběh zejména závěrečné fáze soutěže o SP 1982—83.

Před odjezdem do zámoří

Před odjezdem k závěrečným bojům do USA, Kanady a Japonska bylo prakticky rozhodnuto o čtyřech z 11 vítězů/vítězek. **Vítězem ve slalomu se stal Ingemar Stenmark.** Jeho druh z družstva Stig Strand se mu v posledním slalomu ve Furanu bodově sice vyrovnal (oba bilancovali 110 bodů), větším počtem vítězství (3:2) se vítězem však stal Stenmark. V zámoří se již nejela žádná kombinace. **Vítězi v kombinaci se stali Phil Mahre (75 b.) a Hanni Wenzelová (52 b.).** Doris de Agostiniová nasbírala v Evropě 105 b. ve sjezdu a v Kanadě v posledním sjezdu (Mt. Tremblant) již žádná ze soupeřek ji nemohla ohrozit.

Závěrečné boje

Phil Mahre si prvním svým vítězstvím v obřím slalomu v sezóně (Aspen) prakticky zajistil již potřetí za sebou vítězství v celkové klasifikaci

Švéd Ingemar Stenmark stále patří k nejúspěšnějším jezdčům Světového poháru

SP 1983. Max Julen (Švýc.) v Aspenu čtvrtý, převzal vedení v obřím slalomu. Mahrův hlavní soupeř Stenmark musel v Aspenu zajet minimálně druhé místo, aby si zachoval šanci na celkové vítězství SP. Protože zajel „jen“ na třetí pozici, zbyl Mahroví jediný teoretický soupeř, Andreas Wenzel. P. Mahre, prakticky již vítěz SP 1983, zajel vítězně ještě další obří slalom ve Vailu před Stenmarkem a Julenem. Julen musel vedení v obřím slalomu postoupit Stenmarkovi a k finálovému střetnutí P. Mahre—Stenmark o vítězství v klasifikaci obřího slalomu došlo v posledním závodě ve Furanu. **Dramatický boj rozhodl Američan pro sebe a stal se vítězem i v obřím slalomu 1983.** V tomto finálovém závodě zajel Max Julen s odstupem 1/100 s za vítězem druhé místo; tím ztratil nejen malý glóbus za obří slalom, ale zařadil se až na třetí příčku za Stenmarka v klasifikaci této disciplíny. Žádné z pěti druhých míst, které v letošní sezóně zajel, jej jistě nemrzelo tolik, jako to poslední.

Ve sjezdu mělo před posledními dvěma závody v Aspenu (USA) a v Lake Luise (Kanada), ještě 12 jezdců teoretickou možnost zvítězit v klasifikaci disciplíny. Vedl Klammer s 86 body, následován těsně Cathomenem s 84 body; za ně se řadili Lüscher, Podborski, Weirather, Räber, Resch a další s nepatrnými bodovými odstupy. Oba závěrečné sjezdy snad měly ještě dramatictější spád nežli finálové jízdy v obřím slalomu. V Aspenu nečekaně zvítězil kanadský nováček Todd Brooker, vítěz na Hahnenkamu, odvážnou a riskantní jízdou (prům. rychlost 105,8 km/hod) na měkké, místy zcela rozbité trati. Počet uchazečů o malý glóbus ve sjezdu se po Aspenu silně zredukoval. Teoretickou šanci měli ještě Klammer, Cathomen, Weirather, Lüscher a Brooker. S výjimkou Klammera a Cathomena, všem ostatním mohlo v boji o vítězství ve sjezdu 1983 pomoci jen vítězství v posledním závodě v Lake Luise. **Byl to Klammer, který v posledním sjezdu sezóny zajel druhý nejlepší čas a stal se vítězem v klasifikaci sjezdu SP 1983;** Catho-

Vítěz Světového poháru 1983 Američan Phil Mahre. Získal velký křišťálový glóbus již potřetí za sebou

men s časem o 1/100 s za Klammerem se v klasifikaci zařadil na druhé místo s odstupem 3 bodů. Další 8 jezdců skončilo za vítězem v poměrně značném odstupě, mezi sebou však jsou v těsném závěsu.

V obřím slalomu žen byla situace před odjezdem do Kanady zcela otevřená. Odjety byly jen čtyři závody, včetně obou Super OS. Také zde padlo rozhodnutí až v posledním závodě ve Furanu. **Tamara McKinneyová v druhém kole lehce upadla a skončila až na 12. místě, které jí však bohatě stačilo na vítězství v klasifikaci obřího slalomu 1983 s velkým předstihem (37 bodů) před Cindy Nelsonovou.** S jedinou výjimkou bodovala Američanka ve všech obřích slaloměch, čtyřikrát na prvním, jednou na druhém a jednou na třetím místě a pěti slaloměch, třikrát na prvním, jednou na druhém a jednou na šestém místě. **To rozhodlo i o jejím vítězství v klasifikaci SP 1983.** Erika Hessová nečekaně skončila v obřím slalomu ve Furanu desátá a dala se vytlačit Hanni Wenzelovou z druhé na třetí pozici v celkové klasifikaci Světového poháru. McKinneyová zvítězila i v posledním závodě ve slalomu, **v klasifikaci disciplíny však zvítězila Erika Hessová těsným rozdílem 5 bodů.**

Pohár národů

V soutěži o Pohár národů neobhájili Rakušané s 1517 body své vítězství z minulých sezón. Museli jej postoupit Švýcarům a spokojit se s druhou příčkou. Bodová ztráta 366 b. na Švýcarsko je nečekaně vysoká.

Tým Švýcarska se podruhé reprezentoval jako nejlepší družstvo sezóny a s 1883 body v soutěži zvítězil. Zasloužili se o to Erika Hessová, Doris de Agostiniová, Maria Walliserová, Max Julen a Conradin Cathomen.

Družstvo USA obhájilo třetí místo (1978 b.): odvaha a um P. Mahra, Tamary McKinneyové a Cindy Nelsonové byly garanty tohoto úspěchu.

Největší počet vítězství: v 69 závodech letošní sezóny SP zvítězila družstva Švýcarska a USA 34krát, každé znamenalo po 17 vítězstvích.

Následují: 4. Francie (690 b.), 5. Itálie (569 b.), 6. Lichtenštejnsko (554 b.), 7. Švédsko (463 b.), 8. NSR (430 b.), 9. Kanada (326 b.), 10. Jugoslávie (283 b.), 11. ČSSR (200 b.) a dalších 12 zemí.

Umístění družstva ČSSR

V soutěži o Pohár národů se družstvo umístilo na hodnotném 11. místě rovnými 200 body; kolektivy ostatních socialistických států: Polska (13.), Bulharska (14.), SSSR (15.) a Maďarska (19.) se zařadila za naše družstvo. Umístění ČSSR by mohlo být podstatně lepší, kdyby výkonnost mužů byla přibližně na úrovni výkonnosti žen. Muži ČSSR figurují s 8 body na 18. pořadí klasifikace, za ně se řadí již jen Velká Británie (7 b.), Dánsko a Mexiko (po 6 b.) **Umístění ČSSR v celkovém hodnocení PN na 11. místě je výhradní zásluhou žen, které se 198 b. figurují na 8. pořadí klasifikace žen.**

V individuální klasifikaci stojí v popředí obě naše vynikající lyžařky Olga Charvátová a Jana Gantnerová-Soltýsová. **Olga se 111 body se v celkové klasifikaci SP 83 zařadila mezi přední hvězdy sjezdového sportu na 8. místo.** Bodovala ve všech disciplínách; ve sjezdu (20 b./20. místo), v obřím slalomu (30 b./13.), ve slalomu (35 b./14.). V kombinaci získala 31 b. a zařadila se na páté místo za H. Wenzelovou, E. Kirchlnerovou, I. Eppleovou a E. Hessovou. **Jana se věnuje převážně sjezdu, ve kterém drží krok se světovou špičkou v čele s D. Agostiniovou. Se 47 body se v klasifikaci sjezdu zařadila na vynikající 7. místo.** Bodovala také v kombinaci (8. b./23.); v celkové klasifikaci figuruje na 29. pořadí.

Z ostatních našich děvčat, která v závodech o SP sbírají zkušenosti, bodovaly: Elena Medzihradská v obřím slalomu (5 b./28.), Alexandra Mařasová ve slalomu (9 b./21.); v celkové klasifikaci SP figuruje Ivana Valešová, dík kombinačním bodům, na 54. místě, A. Mařasová a E. Medzihradská spolu s dalšími čtyřmi závodnicemi na 58.—63. místě.

Některé problémy

Průběh sezóny SP ve sjezdových disciplínách se neobešel bez problémů, o některých z nich krátká zmínka:

— velké naděje vkládala federace do Super OS. Diváci si závod velice oblíbili, i když bratři Mahroví a — po nevydařeném pokuse v Madonně di Campiglio — také Stenmark se mu na hony cesty vyhýbali. Stenmarkovi byla zřejmě rychlost příliš vysoká. Zdá se, že Super OS nemá ještě vyhráno i když se federace rozhodla jej obhajovat;

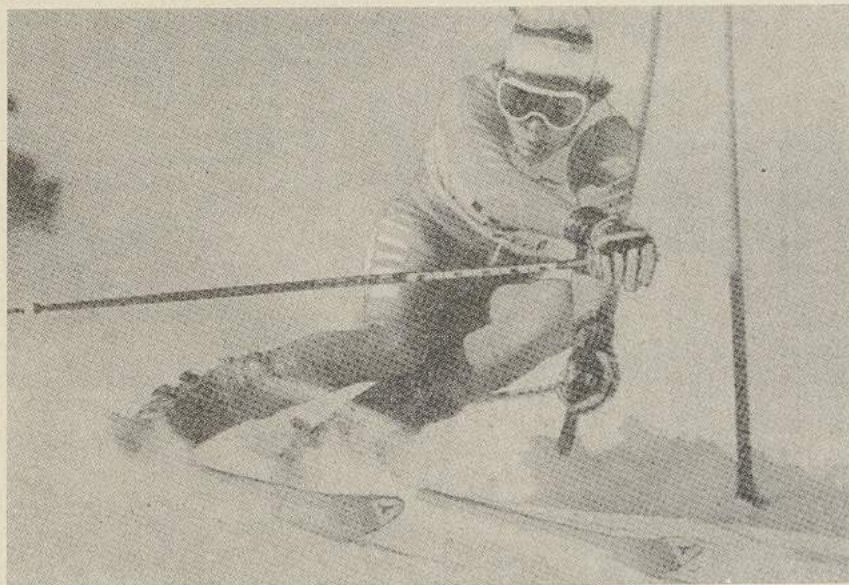
— kloubové tyče se staly problémem pro rozhodčí při rozhodování v slalomových brankách. Zkušenostem s kloubovými tyčemi bude věnován samostatný článek v některém z příštích čísel Lyžařství;

— nečas se postaral o zrození „pří-

Švýcarka Erika Hessová se tentokrát musela spokojit s třetím místem v celkové klasifikaci SP 1983. Získala však malý křišťálový glóbus ve slalomu a významně přispěla k úspěchu Švýcarska v Poháru národů

padu Schruns“. Odřeknutí druhého závodu ve sjezdu dívek v Schrunsu bylo z hlediska bezpečnosti závodnic zásadně správné, nesprávný byl postup jak k němu došlo: vedoucí devíti předních družstev — s výjimkou domácího týmu — se postavili proti jury, která těsným poměrem hlasů (rozhodl hlas TD) rozhodla závod provést. Své rozhodnutí však jury nedokázala prosadit. Dovolila trenérům vyvinout tak silný tlak, až na konec sama závod odvolala. Nesprávné z obou stran! Vytvořen byl nebezpečný precedent, kdykoli v budoucnu se vedoucí družstev nebo i závodníci budou moci dovolávat případu Schruns. Z obsáhlého dokumentač-

Max Julen (Švýcarsko) byl pětkrát druhý v obřím slalomu SP 1983, v posledním závodě v japonském Furanu mu chyběly jen dvě setiny sekundy k vítězství. Celkově skončil v SP 1983 osmý, v obřím slalomu třetí za P. Mahrem a Stenmarkem

ního materiálu, předloženého předsednictvu federace k posouzení vyplývá, že hlavní vina neleží ani na rozhodčím Willy Leschovi (NSR) a jeho asistentu, Švýcaru Dieter Bartschovi, oba hlasovali v jury proti provedení závodu, jako spíše na 74letém Slavko Podkubovském (Jug.), nováčkem ve SP. Slavko Podkubovský je pověřen unkný ředitelem sjezdových závodů žen na ZOH 1984 v Sarajevu.

Slovo na závěr

Phil Mahre se potřetí za sebou stal vítězem SP. Za tento úspěch vděčí vyhraněnému — u velkých evropských družstev nemyslitelnému — individualismu. Ale právě ten je inspirátorem jeho velkých úspěchů. Jen výjimečný atlet, jakým je P. Mahre, si může dovolit negovat Super OS a vyhrát SP.

Tamara McKinneyová, vítězka SP 1983, přestože musela pro zranění na čas vysadit, zajela sedm závodů vítězně a vyrovnala se Erice Hessové a jejím úspěchům před dvěma roky. Úspěšnější dosud byly jen dvě závodnice: Annemarie Moserová s 11 vítězstvími v jedné sezóně a Liese-Marie Morerodová s 8 prvenstvími.

V 17leté historii SP byla sezóna 1982—83 jednou z nejtěžších. Z ryze sportovního hlediska to bylo závodní období opět velice úspěšné s vynikajícími výkony, vzrušujícími boji a dramatickými okamžiky až do finálových závodů soutěže. Pro řídicí orgány SP a federace to byla sezóna s mnoha novými zkušenostmi i poučeními.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

ČO NOVÉHO VO FIS PO KONGRESU

Veľmi veľa, pretože v dňoch 8.—15. mája 1983 sa konal v Sydney 34. pravidelný kongres FIS a ten priniesol veľa nových vecí. Informáciu som preto rozdelil na dve časti. Dnes by som chcel informovať skorej o všeobecných športových lyžiarskych zaujímavostiach a v druhom článku sa potom venovať zmenám alebo novotám v pravidlách. Veď napokon hlavnou úlohou tohoto „pravidlového“ kongresu bolo práve prerokovávanie zmien pravidiel.

Účasť na kongrese bola hádam najvyššia v doterajšej histórii. Koľko bolo „akreditovaných“ účastníkov, organizátori kongresu do jeho skončenia v číslach nevydali, je len známe, že boli prítomní delegáti 42 členských federácií s počtom hlasov celkom 93. A hneď si zapamätajte, že nadpolovičná väčšina pre hlasovanie, o čom píšem ďalej, bola 47. Pri prerokovávaní procedúrnych otázok stačí nadpolovičná väčšina, len pri zmene stanov je potrebná dvoutretinová väčšina.

Pokiaľ niektoré delegácie vzhľadom na finančné a devízové náklady nemôžu cestovať, môžu sa, za predpokladu, že majú zaplatené riadne členské príspevky, zúčastniť kongresu poverenými zástupcami z miesta. Túto možnosť využili lyžiarske zväzy Poľska, Maďarska, Rumunska, ktorých zastupovali príslušníci ich konzulátov v Sydney. Koordináciu v tomto smere prevzal na seba ešte pred kongresom náš zväz. Koniec koncov pri hlasovaní išlo o ďalších 6 aktívnych hlasov. Je zaujímavé, že hoci by sa zdalo, že budú mať finančné problémy, zúčastnili sa kongresu FIS napr. aj Bolívia a Brazília, ktoré nebývajú pravidelnými účastníkmi kongresov FIS. Prítomní boli všetci členovia predsedníctva FIS.

Reorganizácia FIS

Bola schválená vyše dvojiročná práca pracovnej skupiny pre prípravu reorganizácie administratívy FIS aj keď nie bez pripomienok. Najviac ich bolo proti zníženiu počtov členov komisií, najmä pokiaľ jej členovia aktívne pracujú. Popravde povedané, že prehľad o nových členov komisií a pracovných skupín je t. č. neprehľadný a na definitívnu štruktúru budeme musieť počkať, keď vyjde oficiálna zápisnica z kongresu. Isté je, že sa posilňuje výkonná práca v hlavných komisiách skokanskej, bežeckej, zjazdovej a združenárskej, ktorú budú zabezpečovať 5—7členné výkonné výbory — po našom vedenia komisií. U komisií skokanskej a bežeckej dochádza aj k zmene osôb. Odchádza dlhoročný predseda skokanskej komisie G. Raam — USA a na jeho miesto prichádza bývalý norský reprezentant T. Yggeseth. Škoda, že tieňom výmeny sú rozpory okolo problematického preteku na veľkom mostíku na Holmenkollene počas MS v roku 1982. Predsedu bežeckej komisie B. H. Nilsson — Švédsko vymieňa tiež bývalý norský známy pretekár Ivar Formo. Tu hrala trochu svoju úlohu aj určitá nespokojnosť s prácou doterajšieho predsedu. Treba povedať, že náš zväz mal dobré kontakty s oboma bývalými predsedami. Budú také dobré aj s novými predsedami? Treba len dúfať, že áno.

Definitívne boli schválené organi-

začné poriadky jednotlivých komisií a tak zdá sa, že nič nestojí v ceste, aby sa nová organizácia FIS, ktorá, pokiaľ ide o generálny sekretariát, začína tiež v nových priestoroch, na plné obrátky rozbehla. Všetci veríme, že práca bude ešte lepšia. Jednako však podľa môjho názoru nová organizácia skrýva v sebe možnosti budúcej ťažkopádnosti (počet komisií sa zvýšil) a väčšej byrokracie ako operatívosti. A to by nebylo dobré, okrem iného nie ani po finančnej stránke. Bola by škoda, ak by sa mali finančné prostriedky venovať administratíve, miesto rozvoja lyžovania v tých krajinách, kde sú pre to predpoklady, ale kde národné federácie majú veľké finančné problémy.

Majstrovstvá sveta v Harrachove

Správu o ich veľmi dobrom organizovaní a technickom zabezpečení prijalo predsedníctvo FIS s uspokojením a kongres s potleskom. Prakticky neboli vznesené nijaké pripomienky a tak môžeme len opätovne blahoželat všetkým tým pracovníkom z Harrachova, Prahy alebo aj ďalších miest, ktorí svojou obetavou prácou i napriek nepriazni počasia, pripravili také skvelé majstrovstvá sveta v letoch na lyžiach. No harrachovský mostík, bol v „diskusii“ aj pri iných príležitostiach a je davaný za vzor-ako by mali mostíky pre lety na lyžiach v budúcnosti vypadat', teda byť konštruované resp. rekonštruované, k čomu u doterajších mostíkov pre lety na lyžiach zrejme bude musieť dôjsť. Budúce MS v letoch na lyžiach sa v roku 1985 budú konať v Planici.

Budúce majstrovstvá sveta budú v nepárnych rokoch

V pravom slova zmysle je historické rozhodnutie tohoto kongresu, že hlasovaním o návrhu Rakúsko—NSR rozhodol i napriek protichodnému vystúpeniu Nórska o tom, že počnúc rokom 1985 sa budú majstrovstvá sveta v lyžovaní v klasických a zjazdových disciplínach konať v nepárnych rokoch, miesto v párnych ako v doterajšej ich histórii, pričom MS sa nebudú konať v rámci ZOH, kde, ako tomu bolo doteraz, sa tieto vlastne len formálne vyhodnocovali. Tým bol zdôraznený aj význam titulu olympijského víťaza, ktorý si aj my ceníme najvyššie. Organizátorom ZOH tým odpadne nemalé starosť a naopak zvýši sa význam a dôstojnosť „čistých“ lyžiarskych majstrovstiev sveta.

Po tomto, veľkou väčšinou hlasov odsúhlasenom, „novom cykle“ nič nebránilo tomu, aby sa pristúpilo k voľbám usporiadateľov budúcich MS, a to hneď preteky 1985 a 1987. Ešte na porade kandidátov na usporiadanie MS, ktorých pôvodne bolo 5 pre klasické a 8 pre zjazdové disciplíny, konanom dňa 8. 5. 1983 sa upresnili jednak počty — SSSR ohlásil, že ustupuje z kandidatúry na usporiadanie MS v klasických disciplínach pre rok

1987 v Moskve, a u kandidátov na zjazdové MS odstúpili Brianconnais — Fr. a Kranjska Gora — Jug. Situácia sa vykrištalizovala takto:

klasické disciplíny 1985: Seefeld (Rak.), Falun (Švéd.) 1987: Autrans (Fr.), Oberstdorf (NSR), Seefeld, Falun,

zjazdové disciplíny 1985: Crans-Montana (Svajč.), Borovec (Bul.), Valtelina (It.), Vail (USA), 1987: Aare (Švéd.), Crans-Montana, Borovec, Jasná (ČSSR), Valtelina, Vail.

Ešte v predvečer pred hlasovaním sa kandidáti predstavili účastníkom kongresu, kde ich filmom, diazopitívami a slovom bližšie zoznámili s kandidujúcimi miestami. Za Jasnú to vykonala s. Magda Holá. Pochopiteľne, že predtým kandidujúce miesta mali pripravené ďalšie propagačné akcie vo svojich stánkoch na I. poschodí hotelu Hilton. V deň hlasovania mali možnosť každé delegácie priamo na kongrese uviesť v 3—5 min. príchovore kandidujúce miesto. Za Jasnú to vykonala s. J. Mráz.

Mimoriadne úsilie a veľkú reklámu vykonala delegácia Valtelíny. Jej snaha v minulosti a prakticky už to, že po štvrtý krát kandidovala, jej dávali šance na takmer isté víťazstvo pre rok 1985. Bolo tomu aj tak. Vidiac túto situáciu odstúpili predtým od kandidatúry Crans-Montana a Vail a priamo na kongrese pred hlasovaním aj Borovec a tak Valtelina dala by sa povedať obdržala 100 % hlasov aj keď sa nehlasovalo. O kandidatovi na usporiadanie MS v klas. disciplínach bolo rozhodnuté hneď v I. kole, keď Seefeld obdržal 79 hlasov a Falun 12 a dva boli neplatné. Už tesnejšie bolo hlasovanie o kandidátovi na usporiadanie MS v klas. disciplínach pre rok 1987, kde Oberstdorf obdržal 56 a Autrans 32 hlasov, keď neplatných bolo 5 hlasov.

A tak prakticky najnapínavejšie bolo hlasovanie o kandidátovi na usporiadanie MS v zjazdových disciplínach v roku 1987, kde kandidovala aj Jasná.

I. kolo: Crans-Montana 35 hlasov, Jasná 24, Vail 16, Aare 12, Borovec 6 hlasov — vypadol.

II. kolo: Crans-Montana 43, Jasná 23, Vail 17 a Aare 10 hlasov — vypadol.

III. kolo: Crans-Montana 47, Vail 24, Jasná 21 hlasov. — Crans-Montana dosiahla nadpolovičnú väčšinu.

Aj tak ale považujeme výsledok hlasovania pre Jasnú za veľmi priaznivý a nádejný. Veď oficiálne sa uchádzala vlastne po prvý krát, zatiaľčo Crans-Montana už štvrtý krát. Keď by Bulharsko a jeho partneri boli hlasovali za Jasnú a nedošlo k zmene stanoviska škandinávskych štátov, bol by „boj“ býval tesnejší. Výsledok hlasovania by mal byť nádejným impulzom pre ďalšiu kandidatúru Jasnej pre rok 1989. (Pokračovanie)

JÁN MRÁZ

člen predsedníctva FIS

Poučení z letošní sezóny

V sezóně 1982/83 dosáhlo československé lyžování několika významných úspěchů. Na 7. MS v letech na lyžích v Harrachově obsadil Pavel Ploc druhé místo a vytvořil skokem 181 m nový světový rekord, Jiří Parma skončil šestý. V předolympijských soutěžích v Sarajevu Blanka Paulů dvakrát zvítězila s nebývalým náskokem, štafeta na 3 × 5 km byla třetí, Květa Jeriová zvítězila v závodech Světového poháru ve Val di Sole a Kavgolovu, Blanka Paulů byla třikrát třetí a jednou druhá, celkově skončila na 3. a 4. místě SP. Pavel Ploc vyhrál SP Bohemii v Harrachově, na letech v norském Vikersundu byl druhý. Ján Klimko obsadil v Sarajevu třetí místo v předolympijské soutěži. Olga Charvátová byla čtvrtá ve sjezdu na olympijské trati, vyhrála kombinaci v SP (Schruns a Megève) a dosáhla série výborných výsledků v zámoří. Jana Gantnerová se znovu vrátila do první skupiny sjezdařek.

Běžci bohužel opět nepřesvědčili a tak jedině osmé místo Miloše Bečváře na SP v Kavgolovu na 50 km má vysokou hodnotu. Štafeta v Sarajevu, dále na Zimní spartakiádě spřátelených armád v Oberhořu naznačila své možnosti. Sjezdaři v důsledku zranění nesplnili očekávání a tak jedině některé výsledky Žallmanna a Šoltýse do zranění je potřeba započítat.

Jeví se i určitá dorůstající záloha — Marcela Jebavá a Viera Klimková v běhu žen, Martin Švagerko (pátý na MSJ v Kuopiu) a Miroslav Polák u skokanů, Alexandra Mařasová (druhá na MSJ v Sestrière) a Ivana Valešová u sjezdařek, Tomáš Ploc a František Repka u sruženářů, Pavel Benc a Štefan Lichoň (štafeta na 3 × 10 km na MSJ byla čtvrtá) u běžců, Marian Břeš a Pavel Pochobradský u sjezdařů.

Kde lze spatřovat příčiny zlepšené výkonnosti? Je jich celá řada, pokusíme se postihnout alespoň ty hlavní, které mají rysy obecnosti:

- aktivizování širokého kolektivu pracovníků, trenérů a závodníků v lyžování,
- přijetí centrálních cílů — konkrétně na předolympijské soutěže 1983 v Sarajevu a u skokanů MS v letech — od velké většiny zainteresovaných,
- zlepšení kvality tréninkového procesu, přehodnocení metodiky, uplatnění individualizace a diferenciací (alespoň v některých disciplínách).

Viera Klimková (ČH Širbské Pleso) dobrými výsledky v uplynulé sezóně si vybojovala účast v reprezentačním družstvu běžkyň

- zlepšení zabezpečení — především v metodické a zdravotní oblasti,
- skutečnost, že hlavní osobnosti v jednotlivých disciplínách se staly nositeli těchto tendencí a vzory pro ostatní. Byli to zejména: Jeriová, Paulů, Charvátová, Gantnerová, P. Ploc a Klimko,
- rovněž trenéři Ciller, Štastný, Motejlek se stali trenérskými osobnostmi — zavedli systém a řád do přípravy, byli nároční,
- celkově se podařilo (přes všechny problémy a těch je stále příliš mnoho) zabezpečit vše podstatné (i když často na poslední chvíli) pro vlastní přípravu a soutěže.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Za nejzávažnější úkoly současnosti považujeme:

- zaměření politickovýchovné práce ke XIV. ZOH 1984, k 80. výročí založení Českého svazu lyžařů a k VI. sjezdu ČSTV. Plány politickovýchovné práce proto obsahují konkrétní úkoly, zaměřené na tyto významné události. Pracovníci všech úrovní, především však trenéři jim musí věnovat zvláštní péči. Na výcvikových táborech družstev budou přednášky o Jugoslávii, dějišti ZOH, vývoji olympijského hnutí a olympismu vůbec a vývoji a úspěších československého lyžování.

Základem zůstává každodenní působení trenérů i všech pracovníků, aktivizace svazáckých skupin,

- zpracování harmonogramů přípravy, především závěrečné etapy před ZOH. Byly zpracovány plány přípravy reprezentačních družstev, nyní se konzultují individuální plány jednotlivých reprezentantů — ty budou projednány přímo s osobními trenéry a samotnými reprezentanty. Jde především o to, dosáhnout co nejvyššího aktivního podílu sportovců a jejich osobních trenérů. Přípravuje se rovněž podrobný rozpis období bezprostředně před ZOH a zajištění jeho průběhu (protože jak jsme se na předolympijských soutěžích 1983 přesvědčili, vůbec to nebude snadné a na kvalitě a schopnostech servisu bude velmi záležet),
- dosáhnout vyšší úrovně a účinnosti tréninkového procesu — bez tohoto úkolu by všechna ostatní opatření nebyla nic platná. Zde máme na mysli především individualizaci tréninku, dále takovou přestavbu metodiky přípravy, aby efekt, tzn. účinnost byla co největší. Znamená to rovněž zapojení všech moderních prostředků a také oblastí zajištění,
- dosáhnout zlepšení zabezpečení je skutečností, že máme velké rezervy. Jde o to je maximálně využít právě k podpoření účinnosti přípravy a posílení motivace,
- aktivizaci širokého aktivu pracovníků v lyžování. Hlavní akcí byla konference trenérů 13.—15. června v Novém Městě na Moravě, kde kromě vysvětlení celého záměru a předložení hlavních částí přípravy bylo seznámení s hlavními problémy. Dále pak vyhlášení Krále bílé stopy 1983, slavnostní vyhlášení kandidátů ZOH 1984 a konečně nejlepších trenérů posledního roku. Uskuteční se veřejné testy všech disciplín. Chceme provést konfrontaci všech sportovců, trenérů i středisek.

Sarajevo 1984 je pro nás cílem, je vrcholem období od ZOH 1980 v Lake Placidu a pro některé disciplíny od MS 1974 ve Falunu či ZOH 1976 v Innsbrucku.

Přípravě ve střediscích i v reprezentačních družstvech je potřeba věnovat péči, velkou pozornost a především k ní přistupovat jako ke hlavní zkoušce našeho lyžování tohoto období.

Ať to frčí!

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Poznatky ze studijního pobytu na Javoru

Po čtyřech letech, opět v těsné časové návaznosti na konání kongresu Interski v italském Sextenu navštívili cvičitelé okresní lyžařské školy Klatovy při Sportovním areálu Špičák oblast Velkého Javoru v bavorské části Sumavy v NSR. Na pozvání vedení lyžařské školy Bayerwald z bavorské Železné Rudy studovalo pět cvičitelů klatovské lyžařské školy a dr. Příbramský z FTVS Praha současný způsob výuky v lyžařském svazu NSR, systém vzdělávání lyžařských učitelů a především jejich zapojení a využití v lyžařských školách. Velice zajímavé byly i aktuální informace z kongresu Interski v Itálii.

V průběhu návštěvy absolvovali účastníci intenzivní praktický nácvik na sněhu i teoretické přednášky a filmové ukázky. Chceme lyžařskou — především pak cvičitelskou veřejnost — seznámit s některými zajímavými poznatky z naší návštěvy.

Lyžařské školy

Radu informací o činnosti lyžařských škol v NSR jsme uveřejnili v 8. čísle Lyžařství ročníku 1979, zaměříme se tedy na nové poznatky. Lyžařská škola může být založena všude tam, kde jsou pro to podmínky. Základní předpoklad a podmínka pro vznik lyžařské školy je, aby její ředitel měl kvalifikaci státně zkušného učitele lyžování (nejvyšší kvalifikační stupeň). Ostatní učitelé v lyžařské škole musí mít některý ze stupňů kvalifikace lyžařských učitelů. Většina lyžařských škol ve svých reklamních poučcích a informačních letáčcích uvádí počet svých lyžařských učitelů s nejvyšší kvalifikací — státní zkušnou. V povědomí lyžařské veřejnosti je to jeden ze znaků dobré kvality. Jak nás naši hostitelé upozorňovali, stále častěji dochází k tomu, že některé školy do řad svých učitelů zařazují na přechodnou dobu příležitostně zájmece (většinou studenty), kteří nemají žádnou kvalifikaci a pouze dobře lyžují. Pro vedení škol jsou tyto příležitosti „učitelé“ velice výhodní. Jejich finanční odměna je minimální a vypomohou v období největšího zájmu o lyžařskou výuku. Svazové vedení lyžařských škol se snaží tento nešvar v kvalifikovanosti učitelů potírat. Zájemci o výuku se většinou přihlašují přímo na místě, předběžné přihlášky nejsou příliš obvyklé. To je také důvod, proč počty žáků v jednotlivých týdnech zimní sezóny značně kolísají. Předpokládá se mít k dispozici stabilní kádr učitelů, kteří se podle okamžité situace mohou zapojit do výuky. V lyžařských školách pracují učitelé za profesionálních podmínek — jsou odměňováni za práci, mají výhody (slevy) při nákupu lyžařské výbavy a výstroje atd. Většina z nich má práci v lyžařské škole pouze jako své „vedlejší zaměstnání“. Lyžařských učitelů, kteří jsou v zimní sezóně zaměstnáni na plný úvazek v lyžařské škole je v NSR poměrně málo (v porovnání s Rakouskem a Francií).

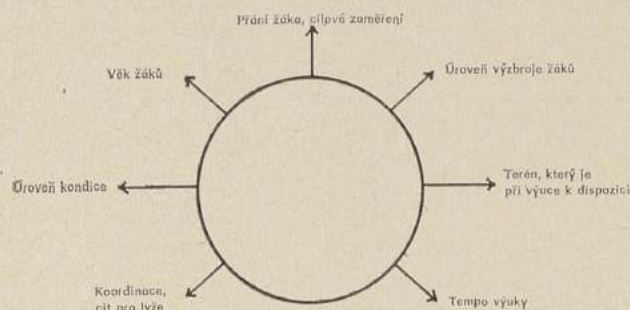
Překvapující byla beseda o výuce malých dětí. Velice často vedou lyžařskou výuku děti 3—12letých v lyžařských školách maminky. Existují sice učitelé lyžování se specializací na výuku malých dětí, ale je jich málo. Těžištěm zájmu mnoha lyžařských škol je výuka dospělých, specializace na výuku dětí není pro lyžařského učitele tak „zajímavá“. Před zahájením lyžařské sezóny provedou lyžařské školy krátkou instruktáž o zásadách, metodách a odlišnostech lyžařské výuky malých dětí pro všechny maminky, které mají zájem a jsou ochotny vyučovat. Zdůvodnění této situace se zdá být logické. Těžištěm lyžařské výuky dětí jsou krásné zážitky při pobytu na sněhu, děti si chtějí hrát, základy techniky je vůbec nezajímají. K tomu je potřeba dětem rozumět, znát jejich potřeby, mít k dětem vztah, respektovat jejich přání. Kdo to dokáže lépe než maminky? Jejich případná slabší úroveň techniky jízdy na lyžích je mnohonásobně vyvážena pozitivními zážitky malých žáků. Obě lyžařské školy, které v bavorské Železné Rudě pracují, mají k dispozici všechny vleky i sjezdovky v celé oblasti Velkého Javoru. Žádný vlek nebo cvičný svah není v přímém majetku některé lyžařské školy, výuka tedy probíhá mezi ostatními lyžaři. Pokud by lyžařská škola vlastnila vlek, musí zaměstnat i pracovníka obsluhy. Důsledkem toho by bylo zvýšení poplatku za výuku, což by mohlo snížit počet zájemců o lyžování v rámci školy a tím zhoršit její ekonomickou situaci.

Technika a metodika lyžařské výuky

Základním smyslem lyžařské výuky v NSR je snaha o univerzálnost. Sedmidílný plán lyžařské výuky byl po

desetiletých zkušenostech přepracován. V platnosti zůstal 4.—7. díl (4. Klasické disciplíny, 5. Teorie vyučování, 6. Závodní lyžování, 7. Lyžování dětí). První tři díly — 1. Základní škola, 2. Oblouky s přestoupením a 3. Paralelní oblouky byly výrazně přepracovány.

1. díl (Elementární škola, základní škola) nového učebního plánu obsahuje obecný úvod do lyžařské výuky, výčet prvků elementární školy a nově chápanou základní školu. V rámci úvodu je pozoruhodný tzv. systém S. K. I.,

který znamená S. — orientaci na žáka, K. — využívání komplexních metod při výuce, I. — respektování mezinárodních poznatků a zkušeností z lyžařské výuky. Především maximální upnutí pozornosti k objektu lyžařské výuky — žákovi je jistě správné. Základem je stanovení tzv. žákovského kompasu, na jehož sedmi ramenech jsou vymezeny hlavní komponenty, ovlivňující lyžařskou výuku.

Různá míra úrovně jednotlivých komponent přináší značnou proměnlivost a rozdíly mezi jednotlivými žáky. Komise techniky a metodiky lyžařského svazu NSR na to reagovala vytvořením šesti modelů lyžařské výuky, které jsou obsahem základní školy. Už vyjmenování cílových typů oblouků v jednotlivých modelech naznačí, kteří žáci jednotlivé modely využívají.

1. model Oblouk z přívratu vyšší lyží,
2. model Oblouk z přívratu nižší lyží,
3. model Oblouk zvýšením,
4. model S využitím umělých terénních tvarů k obloukům s přestoupením,
5. model S využitím umělých terénních tvarů k vyrovnávacím obloukům,
6. model S využitím přirozených terénních tvarů k obloukům zvýšením.

První tři modely jsou pro průměrně pohybově nadané žáky, využívají normální tempo výuky. Druhé tři modely výuky jsou pro mladší nebo pohybově lépe disponované jedince, využívají rychlejší tempo výuky. Ve všech šesti modelech jsou všechny vyučované prvky rozpracovány formou programované výuky — v krocích. Pro usnadnění práce lyžařských učitelů obsahují jednotlivé modely doplňující učební cíle, které rozšiřují pohybové dovednosti žáků a metodické poznámky, uvádějící charakteristiku, využití a přednosti a nedostatky každého modelu.

Značně překvapující a zajímavá byla pro nás v rámci 1. dílu učebního plánu tzv. elementární škola. Obsahuje úvodní prvky lyžařské výuky a využívá se při výuce začátečnicků. Velice připomíná lyžařskou průpravu a základní prvky našeho učebního postupu a podle možností žáka se provádí na běžkách. Obsahuje chůzi, výstupy, bruslení, přímý sjezd, jízdu šikmo, brzdění, jednostranný přírvat, sešouvaní, skoky, odšlapování, oblouky v pluhu, nácvik pádu a vstávání. U každého prvku jsou uvedeny přednosti a nedostatky při nácviku na běžkách nebo sjezdovkách.

2. díl (Oblouky přestoupením, paralelní oblouky) obsahuje kromě podrobného mechanického a biomechanického rozboru jízdy na lyžích výčet šesti pohybových principů, které tvoří základ zatáčení (přestoupení, snožmo, zvýšení, snížení, protinatočení, rotace). Uvedené pohybové principy se v různých kombinacích objevují ve všech způsobech zatáčení. Vznikají tím typy oblouků, kterých je také šest — oblouk přestoupením z přívratu vyšší lyží, oblouk přestoupením z přívratu nižší lyží, oblouk přestoupením v paralelním postavení lyží, oblouk přestoupením z odvratu lyží, oblouk zvýšením, vyrovnávací oblouk. Každý typ oblouku je v 2. dílu učebního plánu podrobně popsán,

jsou uvedeny pohybové principy, které se v daném typu oblouku objevují (např. oblouk z přivrátu vyšší lyží obsahuje principy přestoupení, zvýšení a protinatování), u každého typu oblouku je řada cvičení pro nácvik i zlepšování technické úrovně provedení a doporučení pro lyžařského učitele, čeho si má u daného typu oblouku obzvláště všimnout.

3. díl (Jízda v každém terénu, jízda v každém sněhu) obsahuje aplikaci jednotlivých oblouků do proměnlivých podmínek tratových, terénních a sněhových situací. Vzniklé modifikace oblouků se nazývají varianty. Objevují se zde např. oblouky s anticipací, oblouky přestoupením se zrychleným odrazem, s točivým odrazem, různé druhy krátkých oblouků, oblouky s jet pohybem (vystřelením).

Uvedený systém podrobně zmapoval vnější projevy a znaky lyžařské techniky a provedl jejich utřídění. Toto roztrídění lyžařské techniky bylo také předmětem diskusního vystoupení delegace Lyžařského svazu NSR na Interski kongresu v italském Sextenu. Při praktickém nácviku jsme se přesvědčili, že některým prvkům chybí funkčnost a jejich nácvik nám činil značné potíže (anticipace, oblouk přestoupením z přivrátu nižší lyží).

Našimi učiteli po celou dobu pobytu byli střídavě prof. Erhard Gattermann, předseda komise techniky a metodiky Lyžařského svazu NSR a člen předsednictva Interski a prof. Hans Janda, člen komise techniky a metodiky. Oba jsou zároveň zkušebními komisaři při státních zkouškách lyžařských učitelů. Úroveň našich lektorů byla tedy více než kvalitní. Především nás u nich zaujala skutečnost, že kromě hlubokých teoretických vědomostí byli perfektní i při všech praktických ukázkách. To, co přesně popsali,

Prof. Erhard Gattermann při instruktáži členů Veřejné lyžařské školy OV ČSTV Klatovy

vysvětlili a zdůvodnili slovem, dokázali přesně zjet i na lyžích. Všichni jsme se shodli, že tato jednotata mezi výkladem a praktickou ukázkou by měla být základem práce i u našich cvičitelů a lektorů.

Věříme, že několik dílčích informací o našem studijním pobytu v NSR rozšíří okruh vědomostí cvičitelů našeho svazu a tím pomůže dále zlepšit jejich práci.

JOSEF TREML

Pomoc stolního počítače MP-85

Vzhledem k poměrně značnému rozšíření počítače HP-85 v ČSSR je předpoklad, že navrženého a úspěšně odzkoušeného způsobu zpracování závodů ve sjezdových disciplínách by bylo možno využít u řady dalších pořadatelů. Případně by mohl sloužit jako podklad k určité typizaci počítačového zpracování výsledků závodů kategorie A a B ve sjezdovém lyžování.

Systém neklade žádné zvláštní nároky na speciální znalosti obsluhy, ani nepředpokládá žádné další technické vybavení a zabezpečení. Snižuje počet pracovníků potřebných k zajištění regulérního zpracování závodů. Současně snižuje na minimum možnost chyb ve výsledcích.

Uvádíme stručný postup zpracování:

I. Příprava datové základny

1. Údaje závodníků zašlou kraje (okresy, TJ) na předtištěných přihláškách.
2. Uložení dat všech přihlášených závodníků včetně náhradníků přes klávesnici a displej do počítače (na disketu resp. kazetu) s možností průběžně doplňovat, opravovat i vyřazovat.
3. Tisk seznamu závodníků (příl. 1) v abecedním pořadí (podle krajů atp.).
4. Kontrola údajů na seznamu podle přihlášek a listiny bodů. Případné chyby se opravují podle bodu 2 a body 2, 3 a 4 se opakují až do úplného vyčištění (prakticky se provádí max. dvakrát).

II. Prezentace

5. Zástupce kraje (okresu, TJ) obdrží svou část seznamu ke kontrole, na něm vyznačí opravy, změny, doplňky a určí závodníky pro start v závodě.
6. Po kontrole náležitosti určených závodníků a dodržení stanovených kót se postupem podle bodu 2 provedou opravy, doplnění a vyřazení podle vrácené části seznamu. Postup 5 a 6 se provádí pro všechny kraje a je možno ho libovolně opakovat až do ukončení prezentace. Prezentují se i případní náhradníci a zůstávají na seznamu.
7. Tisk seznamu prezentovaných závodníků (viz příl. 1) ve stejné formě jako podle bodu 3 (možno i čistě abecedně).

III. Losování

8. Definitivní určení startujících závodníků, převedení jejich dat na disketu (kazetu) příslušného závodu

a zadání hlavičky závodu (viz např. první řádek přílohy č. 2).

9. Tisk pořadí závodníků podle bodů pro odpovědného trenéra, který s ním seznámí účastníky pro všeobecné odsouhlasení. Opravy z případných reklamací jsou i v této fázi možné a po nich se případně tisk pořadí podle bodů pro OT opakuje.
10. Losování závodníků bez bodů a první patnáctky a zadání jejich startovních čísel do počítače (přes klávesnici a displej). Ostatní start. čísla určí automaticky počítač v pořadí podle bodů.
11. Tisk startovních listin. První varianta (příl. 3) s určením pro soutěžní výbor, rozhlas a rozdělení startovních čísel podle krajů, druhá zkrácená varianta (příl. 4) pro zástupce krajů (okresů, TJ), rozhodčí a další funkcionáře.

IV. Zpracování závodu

12. Zadání startovního a cílového času se provádí klávesnicí a displejem. Počítač sám nabízí start. čísla v pořadí startovní listiny (pro start. čas) resp. v pořadí uskutečněných startů (pro cílový čas). Čas se zadává ve formě MM, SS,SS, tj. minuty a sekundy. Vypočtený výsledný čas je vždy v sekundách. Zadání záporného čísla místo času znamená, že závodník nenastoupil ke startu resp. odstoupil ze závodu.
13. Tisk dokladu závodníka (příl. 5 pro 1. kolo a příl. 6 pro 2. kolo) ve formě protokolu s obsahem stejným jako „jazyk“ se provádí automaticky po zadání cílového času nebo záporného čísla (kódu vyřazení). Navíc je vždy určeno průběžné umístění závodníka.
14. Kontrolu správnosti zadaných časů provádí průběžně hlavní počítač hned při zadávání a dále porovnáváním záznamu z měření s protokolem z počítače. Případné opravy je možno provádět okamžitě kdykoliv v průběhu závodu (při důsledném dodržení postupu podle bodů 12, 13 a 14 se chyby prakticky nevyskytují).
15. Uvedený doklad — „jazyk“ se současně používá jako informace pro rozhlas. Tím odpadá nutnost vedení pořadí na tabuli pro rozhlas (kartičky a jejich rovnání). Stejná informace je k dispozici i na displeji.
16. Průběžné pořadí závodníků určuje počítač automaticky a kromě uvedení na „jazyk“ ho tiskne nebo zobrazí na vyžádání kdykoliv v průběhu závodu (viz příl. 7 a 8). Je možný výběr tisku od a do určeného umístění (např. 1—10 atp.).

17. Informace pro neoficiální výsledkovou tabuli zpracovává počítač automaticky a tiskne na vyžádání kdykoli v průběhu závodu (viz příl. 9 a 10). Volba tisku je dvojitá: buď automaticky — tisk začíná vždy závodníkem, kterým končí předchozí tisk (pro kontrolu návaznosti), nebo zadáním start. čísla, od něhož se má tisknout. Tiskne se vždy v pořadí zadávání cílového času resp. kódu vyřazení. Prakticky se osvědčilo zadávání automatického tisku po dojezdu cca 10 závodníků a předávání obsluze tabule.
18. Vyloučení závodníků se zadává z klávesnice počítače uvedením startovního čísla. Opět vzniká doklad (příl. 6 — poslední vzor).
19. Startovní listinu 2. kola určuje automaticky počítač podle pravidel lyžařských závodů) ihned po uzavření 1. kola (viz. příl. 11). Pro účely rozhlasu atp. může být rozšířena o další údaje (např. TJ atp.).

V. Výsledky závodu

20. Ihned po uzavření závodu počítač automaticky zpracovává výsledkovou část oficiální výsledkové listiny (viz příl. 12) tj. pořadí závodníků, dosažené časy, vypočtené body ze závodu, seznam nestartujících, odstoupených a vyloučených závodníků, protokol o výpočtu BOB přírážky a limity výkonnostních tříd. Připraven je i program pro samostatné zpracování a tisk výsledkové listiny víceboje.
21. Základní údaje o podmínkách závodu vyplňuje hlavní rozhodčí na předtisknutém formuláři, který po podepsání oficiálními činiteli závodu a ve spojení s automaticky vytvořenou výsledkovou částí (rozšířenou verzí — příl. 13) tvoří úplnou oficiální výsledkovou listinu.
22. Rozmnožení oficiální výsledkové listiny se provádí běžnou rozmnožovací technikou přímo z podkladů uvedených v bodě 22 (odpadá možnost vzniku chyb při opisování).

Technické a pracovní podmínky

Celý systém zpracování předpokládá, že k dispozici je stolní počítač firmy Hewlett — Packard typ HP — 85 nebo obdobný typ (klávesnice, displej, tiskárna, snímač kazety jako součást počítače) případně rozšířený o disketovou jednotku. To vše dohromady tvoří obsah dvou středních kufrů, tedy vskutku dobře transportovatelné zařízení.

Počítač pracuje v běžných podmínkách (teplota okolí +5 až +40 °C při práci, -40 až +65 °C při transportu), napájení ze sítě 220 V bez nároku na zvláštní stabilizaci, příkon cca 150 W.

Programové vybavení se skládá z pěti programových celků nazvaných SKI 1 až SKI 5. Všechny programy jsou psány v jazyku BASIC. Programově je také zabezpečeno obnovení dat v počítači, např. po výpadku napájecího napětí.

Obsluha systému vyžaduje pouze zacvičení v zacházení s klávesnicí počítače. Nejsou žádné nároky na speciální technický personál.

Popsané kompletní zpracování závodů jsou schopni zajistit dva pracovníci: obsluha počítače a hlavní počítat ve spolupráci s elektrickou časomírou bez nároků na jakékoli další pomocné síly a uvolňují se tím pracovníci pro jiné techniky zatím nenahraditelné funkce (brankový rozhodčí, technická četa atp.).

Závěr

Uvedené zpracování závodů ve sjezdových disciplínách bylo navrženo a realizováno v rámci spolupráce mezi TJ Klínovec a podnikem Povodí Ohře Chomutov. Jeho funkčnost byla velmi úspěšně prověřena na Českém poháru a Přeboru ČSR dospělých, pořádaných TJ Klínovec ve Špindlerově Mlýně 29. 1.—4. 2. 1983. Při zpracování se neprojevily žádné reklamace ani připomínky. Úroveň zpracování byla vysoko hodnocena především oběma technickými delegáty, ale i všemi účastníky závodů.

Další informace podají zájemcům autoři systému Ing. Pavel Kučera a Ing. Jaroslav Obr, útvar výpočetní techniky podniku Povodí Ohře, Bezručova 4219, 430 26 Chomutov, tel. 35 61—5.

ING. PAVEL KUČERA

Příloha 1

Seznam závodníků				
Poř.	Jméno TJ kód. č. roc.	Kraj VT	Body podle listiny bodů	
1.	Brudná Brigita Technika Brno 51 474	JM	SL OS	14.09 15.82
2.	Hronovská Yv. Technika Brno 52 001	JM	SL OS	44.67 42.28
3.	Jelínková Mar. Technika Brno 50 609	JH	SL OS	43.29 43.47

Příloha 2

Přebor ČSR — SL — ženy — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983

POŘADÍ ZÁVODNÍKŮ PODLE BODŮ

1.	Rejmánková Il.	4.03
2.	Skotnicová P.	5.29
3.	Housková Vlad.	11.11
4.	Brudná Brigita	14.09

Příloha 3

Přebor ČSR — SL — ženy — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983

STARTOVNÍ LISTINA

1.	Bujoková Ivona TZ Třinec	SM
2.	Poustková Hana Bohemians Praha	PH
3.	Housková Vlad. Bohemians Praha	PH
4.	Hronovská Yv. Technika Brno	JM

Příloha 4

Přebor ČSR — SL — ženy — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983

STARTOVNÍ LISTINA 1. KOLA

1.	Bujoková Ivona
2.	Poustková Hana
3.	Housková Vlad.
4.	Hronovská Yv.

Příloha 5

Přebor ČSR — Ž — SL — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.00

1.	Bujoková Ivona TZ Třinec	c 02:47.35 s 01:59.11 1k 48.24
	(1. místo)	celkem 48.24

Přebor ČSR — Ž — SL — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.00

2.	Poustková Hana Bohemians Praha	c 03:07.59 s 02:20.35 1k 47.24
	(1. místo)	celkem 47.24

Přebor ČSR — Ž — SL — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.01

3.	Housková Vlad. Bohemians Praha	c nestartuje
----	-----------------------------------	-----------------

Přebor ČSR — Ž — SL — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.01

4.	Hronovská Yv. Technika Brno	odstoupil c 00:00.00
----	--------------------------------	-------------------------

Příloha 6

Přebor ČSR — Ž — SL — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.01

12.	Hozdová Lenka Sp. Rokytnice	c 09:17.55 s 08:31.43 2k 46.12 1k 47.90
	(1. místo)	celkem 94.02

Červenec a srpen využívají tréninková střediska mládeže sportovní třídy mládeže k letním výcvikovým táborům. Náš obrázek je z turistického pochodu TSM Ještěd Liberec po hřebenech Jizerských hor

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.02

5.	Walachová Pav.	c	09:46.91
	Slávie VŠ Olomouc	s	09:00.31
		2k	46.60
		1k	47.82
	(2. místo)		
		celkem	94.42

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.02

7.	Rejmánková Il.		odstoupil
	VŠ Praha	s	09:30.43

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.06

16.	Holingerová Z.	c	
	Chem. Ústí		nestartuje

Příloha 7

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.08

PRŮBĚŽNÉ POŘADÍ 1. KOLO

1.	11	Brudná Brigita	47.11
2.	2	Poustková Hana	47.24
3.	7	Rejmánková Il.	47.71
4.	5	Walachová Pav.	47.82
	3	Housková Vlad.	nestart.
	4	Hronovská Yv.	odstoup.
	10	Bujoková Šárka	odstoup.
	19	Bouřilová Rena	vylouč.

Příloha 8

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.07

PRŮBĚŽNÉ POŘADÍ 2. KOLO

1.	11	Brudná Brigita	93.69
2.	12	Hozdová Lenka	94.02
3.	2	Poustková Hana	94.11
4.	5	Walachová Pav.	94.42

Příloha 9

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 10.08

VÝSLEDKOVÁ TABULE

St. č.	Jméno	1. kolo	celkem
1	Bujoková Ivona	48.24	48.24
2	Poustková Hana	47.24	47.24
3	Housková Vlad.		nestartoval
4	Hronovská Yv.		odstoupil

Příloha 10

Přebor ČSR - Ž - SL - Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983 11.08

VÝSLEDKOVÁ TABULE

St. č.	Jméno	1. kolo	celkem
12	Hozdová Lenka	46.12	94.02
5	Walachová Pav.	46.60	94.42
7	Rejmánková Il.		odstoupil
2	Poustková Hana	46.87	94.11

STARTOVNÍ LISTINA 2. KOLA

1.	12	Hozdová Lenka
2.	5	Walachová Pav.
3.	7	Rejmánková Il.
4.	2	Poustková Hana

Příloha 12

Přebor ČSR — SL — ženy — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983

OFICIÁLNÍ VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Poř.	St. č.	Jméno	2. kolo	celkem	Body
1.	11	Brudná Brigita			0.00
			47.11	46.58	93.69
2.	12	Hozdová Lenka			2.74
			47.90	46.12	94.02
3.	2	Poustková Hana			3.49
			47.24	46.87	94.11
4.	5	Walachová Pav.			6.05
			47.82	46.60	94.42

nestartoval 1. kolo

3 Housková Vlad., Bohemians Praha

odstoupil 1. kolo

4 Hronovská Y., Technika Brno

10. Bujoková Šárka, TZ Třinec

vyloučen 1. kolo

19 Bouřilová Rena, Ekonomie Praha

nestartoval 2. kolo

16 Holingerová Z., Chem. Ústí

odstoupil 2. kolo

7 Rejmánková Il., VŠ Praha

17 Anýžová Ivana, Start Luby

18 Prokšová Irena, Chemie Praha

vyloučen 2. kolo

15 Koulová Dita, Slovan Pec

VÝPOČET BOB PŘIRÁŽKY

St. č.	VZZ	1 pet VZZ	závod
11	14.09	14.09	0.00
12	70.28		
2	32.17	32.17	3.49
5	46.86		
9	24.67	24.67	12.22
8	55.56		
14	43.29		
1	31.70	31.70	13.61
6	5.29	5.29	16.63
13	60.28		

107.92

45.95

$107.92 \times 2 = 215.84$

—45.95

169.89 : 10 =

BOB vypočtená: 16.98

min. BOB dle SR: 8.00

LIMITY VÝKONNOSTNÍCH TRÍD

	Koef.	Do času
I.	— 1.10	103.06 s
II.	— 1.15	107.74 s
III.	— 1.30	121.80 s

Datum: 2. 2. 83

Počítal: Ing. Obr, Ing. Kučera

Technický delegát: Ing. Winter J.

Zpracováno na počítači HP-85, Povodí Ohře Chomutov

Příloha 13

Přebor ČSR — SL — ženy — Špindlerův Mlýn, 2. 2. 1983

OFICIÁLNÍ VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Poř.	St. č.	Jméno	Časy		
		TJ	body		
		kód č.	roč.	VT	
1.	11	Brudná Brigita	1k	47.11	
		Technika Brno	2k	46.58	
		51 474	Σ	93.69	
			body:	0.00	

Pavel Ploc Králem bílé stopy 1983

Devatenáctiletý skokan Pavel Ploc (Dukla Liberec) se stal vítězem ankety Král (královna) bílé stopy 1983 před běžkyněmi Blankou Paulů (VS Praha) a Květou Jeriovou (RH Jablonec), kterou již pravidelně pořádá lyžařská sekce Klubu sportovních redaktorů Svazu českých novinářů ve spolupráci s výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV. Tentokrát v ní hlasovalo 55 odborníků — trenéři reprezentačních družstev, členové předsednictva a vrcholové komise VSL ÚV ČSTV, jakož i novináři.

Vyhlášení ankety se uskutečnilo 15. června v Kulturním domě v Novém Městě na Moravě a stalo se mimořádnou sportovní a společenskou událostí tohoto lyžařského střediska, z něhož vyšla řada úspěšných čs. reprezentantů. Skutečnost, že Novoměstáci se starají o výchovu lyžařské mládeže dokumentovala také skutečnost, že současně se konala oslava 10 let sportovních tříd lyžování 2. ZŠ v Novém Městě na Moravě a její žáci a žákyně měli příležitost se seznámit

Vyškovští lyžaři se činí

Vzorný lyžařský oddíl TJ Vyškov I. stupně se v uplynulé sezóně mohl opět pochlubit úspěšnou činností i při nepříznivých sněhových podmínkách v jejím úvodu. K dobrým výsledkům na úseku mládeže přispívá příkladná spolupráce s ODMF Vyškov. Dokladem toho byly i dva výcvikové tábory v Krkonoších a v Bobrovcích v Nízkých Tatrách. Osmatřicetičlenný kolektiv si pochvaloval zejména sedm jarních prázdninových dnů v Nízkých Tatrách. Z turistické chaty TJ Bobrovec autokarem této tělovýchovné jednoty pravidelně zajížděl do oblasti Jasně-Chopku, kde si pochvaloval vynikající sněhové podmínky se sjezdovkami různé délky a náročnosti s lanovkami a vleky. Trenéři a cvičitelé se svými družstvy je využívali v plné míře. Členové soustředění hodně vzpomínají na večerní posezení u kytar, besedu s účastníkem SNP i vyprávění o krásách a nástrahách tatranských velkánů, zajímavé bohaté floře a fauně Nízkých Tater.

K nejúspěšnějším výsledkům vyškovské mládeže v uplynulé sezóně patří výkony v meziokresním poháru žactva v obřím slalomu, v němž v kategorii přípravky zvítězil Jan Žďárský, z mladšího žactva Antonín Zabloudil a Věra Kostihová, druhá místa obsadili v přípravce Ivo Štěpančík a Katka Horváthová, z mladších zákyň Jana Šocová.

Dobré výsledky mělo i školení cvičitelů lyžování IV. třídy, které připravil OV ČSTV Vyškov v chatě TJ Nemočice v Suché Rudné v Jeseníkách. Pod vedením prof. Luďka Koutulky při nedostatku sněhu v nižších polohách zajíždělo 44 frekventantů prvních dva dny do vyšších poloh. V závěru školení napadlo půl metru nového sněhu, což zlepšilo podmínky úspěšného školení.

ZBYNĚK ŽDÁRSKÝ

s nejlepšími čs. lyžaři a lyžařkami. Novoměstská 2. ZŠ připravila k vyhlášení ankety pěkný kulturní program.

Pavel Ploc na letošním 7. mistrovství světa v letech v Harrachově vybojoval stříbrnou medaili a vytvořil nový světový rekord 181 m. Byl prvním čs. reprezentantem, který zvítězil v závodě Světového poháru skokanů (v Bohemii v Harrachově). V celkové klasifikaci SP při účasti jen v části závodů skončil desátý, stal se mistrem ČSSR na středním i velkém můstku. Blanka Paulů zvítězila v obou předolympijských soutěžích žen na 5 a 10 km v Sarajevu, ve Světovém poháru běžkyň obsadila čtvrté místo. Vybojovala titul mistryně ČSSR na 10 a 20 km. Květa Jeriová obsadila ve Světovém poháru 1983 běžkyň velmi cenné třetí místo, získala titul mistryně ČSSR na 5 km a byla členkou mistrovské štafety RH Jablonec nad Nisou. Olga Charvátová byla v letošním roce čs. nejúspěšnější sjezdářkou a v celkové klasifikaci Světového poháru skončila osmá, což je dosud největší úspěch čs. reprezentantek v této soutěži.

Výsledky ankety 1983: 1. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 457 b., 2. Blanka Paulů (VŠ Praha) 432, 3. Květa Jeriová (RH Jablonec n. Nisou) 338, 4. Olga Charvátová (VŠ Praha) 183, 5. Anna Pasiárová (ČH Štrbské Pleso) 48,5, 6. Jiří Parma (Dukla Banská Bystrica) 47, 7. Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) 46, 8. Jana Gantnerová (Slávia UK Bratislava) 40,5, 9. Alexandra Mařasová (Spartak Autoškoda Vrchlabí) 13, 10. Vladimír Frák (ČH Štrbské Pleso) 5, 11. Jiří Beran (Dukla Liberec) 3, 12. Miloš Bečvář (Dukla Liberec) a Miroslav Slušný (Slávia Ekonom Banská Bystrica) oba 1 bod.

Prvním šesti závodníkům v anketě odevzdal poháry z křišťálového skla

předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola. Pavel Ploc dále získal čestnou cenu Klubu sportovních redaktorů SČN a všech šest upomínkové dárky našeho měsíčníku Lyžařství.

KANDIDÁTI ZOH 1984 JMENOVÁNÍ

Slavnostní dopoledne v Kulturním domě bylo také příležitostí k oficiálnímu vyhlášení kandidátů ZOH 1984, jímž byly odevzdány dekrety. Tato pocta se dostalo 26 lyžařům a lyžařkám. Byly to běžkyně Květa Jeriová, Blanka Paulů, Anna Pasiárová, Gabriela Svobodová, Marcela Jebavá, Věra Klimková a Alžběta Havrančíková, běžci Miloš Bečvář, Ladislav Švanda, Petr Lisičan a Jiří Švub, skokan Pavel Ploc, Jiří Parma, Miroslav Slušný, Peter Číž, Jindřich Mayer a Bohumil Vacek, sjezdářky Jana Gantnerová, Olga Charvátová, Alexandra Mařasová, Ivana Valešová a Elena Medzihradská a sruženáři Ján Klimko, Miroslav Kopal, Vladimír Frák a Karol Tatranský. Z nich chyběla v Novém Městě jen Medzihradská pro zranění. Všichni měli velkou radost z dekretů, pěkných tréninkových úborů i upomínkových dáreků od žáků — lyžařů z 2. ZŠ.

„Byla to velmi pěkná akce“, komentoval vyhlášení ankety a olympijských kandidátů mistr světa 1970 v závodě sruženém Ladislav Rygl. „Znamenala rozhodně motivaci pro všechny účastníky vyvinout maximální úsilí pro úspěšnou reprezentaci naší vlasti a čs. lyžování v Sarajevu.“

-tr-

Jiří Švub (zleva), Ladislav Švanda a Miloš Bečvář (všichni Dukla Liberec) patří mezi kandidáty ZOH 1984 v Sarajevu. Jistě učiní vše pro lepší výsledky čs. běžců v nové sezóně

Situace v lyžařské výstroji a výzbroji

Situace v zásobení trhu lyžařskou výzbrojí a výstrojí se od posledního hodnocení opět výrazně zlepšila a i výhled na příští sezónu potvrzuje trvalý vzestup. Je to radostné konstatování, protože pro současný bouřlivý rozvoj zájmu o aktivní provozování lyžařského sportu je bezproblémové zásobování lyžařskou výzbrojí nezbytně nutné. Této skutečnosti je si vedení svazu i jeho komise výzbroje a výstroje plně vědomo a vyvíjí maximální úsilí, aby kritik na nedostatky rychle ubývalo.

Jak vypadá současná situace:

Běžecské lyže (i když ne v celém sortimentu) přestaly být nedostatkovým zbožím, lepší se i situace v závodních lyžích, jichž nyní n. p. Sport rozpracovává 2 série po 1500 párech.

Běžecské vázání mělo na začátku sezóny některé nedostatky v distribuci, které v současnosti jsou již odstraněny a výhled je jednoznačně pozitivní. Je to i tím, že přibyl další výrobce.

Běžecské boty — sortiment plně pokrývá celou potřebu od bot závodních až po vysoké podšívkované boty určené pro lyžařskou turistiku na běžkách. Pro příští sezónu bude na svršky všech vyráběných běžecských bot používána kůže s polyuretanovým nánosem, která je naprosto vodonepropustná.

Běžecské hole — byly nedostatkovým zbožím. Situace se řešila dovozem ze SSSR. Pro příští sezónu očekává se výrazné zlepšení — přibudou dva noví výrobci, jeden již zahájil výrobu duralových holí, druhý připravuje výrobu holí ze skelného laminátu, které by měly pokrýt i potřebu výkonnostního sportu.

Běžecské vosky — zatímci nedostatky a i úzký sortiment bude v blízké budoucnosti vyřešen. Na sezónu 1983—84 bude dodáváno 8 tuhých a 5 tekutých vosků a teplotním rozsahem i barevným značením obdobným zahraničním výrobkům.

Běžecské oblečení — dvoudílné komplety i kombinézy byly a jsou v dostatečném výběru na trhu.

Sjezdové lyže — sortiment se rozšířil o nové kvalitní celoplastikové lyže pro dospělé. Některé nedostatky v sortimentu dětských lyží by měly být do příští sezóny odstraněny. Pro příští zimu je připravována i nová lyže pro náročné sportovní lyžování.

Bezpečnostní vázání — poptávka nebyla plně uspokojena — u výrobců přetrvávají kapacitní nedostatky. Vzhledem k připravované kooperační smlouvě s Jugoslávií očekáváme podstatné zlepšení. Bude rovněž vyrobeno 700 párů vázání v závodním provedení přes DZ Pardubice. Loňskou změnu na Bílou labuť se komise výzbroje dozvěděla, až když zboží bylo již v Bílé labuti a nebyla žádná možnost tento stav změnit, ač jsme se snažili ze všech sil.

Sjezdové boty — na trh byl uveden již třetí typ skeletové obuvi pro širokou potřebu. Potřeba dětských a kvalitnějších bot pro dospělé se řešila dovozem. Pro příští sezónu se připravuje nový model, který by se měl vyrábět již od č. 23.

Sjezdové hole — poptávka u holí pro dospělé byla plně pokryta. U dětských holí je nedostatkovost vyřešena zahájením výroby u nového výrobce.

Lyžařské brýle — jsou v současné době již také bezproblémový sortiment. Nový, na trh uvedený typ sjezdových brýlí je na špičkové úrovni a náběhem výroby štítkových brýlí bude vyřešena i potřeba běžců.

Oblečení pro sjezdaře — obecně se dá říci, že potřeba je kryta. Nyní bude třeba se zaměřit na širší sortiment v menších sériích a materiálové zlepšení.

Skokanská výzbroj a výstroj

Dříve stanovené termíny pro objednávání skokanských lyží (n. p. Sport,

Nové Město na Moravě), skokanských bot (n. p. Botana Skuteč) a skokanských přileb (družstvo Tvar Pardubice), tj. do 30. dubna každého roku platí i nadále. V letošním roce bude za úzké spolupráce se z. m. s. J. Raškou provedena rekonstrukce skoček a skokanských bot. Potřebu skokanského vázání přislíbil obchod řešit dovozem z NDR.

Skokanské kombinézy — z n. p. Tatravit nám v únoru předložili k připomínkám novou skokanskou kombinézu. Je reálný předpoklad, že ještě tento rok bude ověřovací série vyrobena.

Další činnost komise výzbroje bude zaměřena na iniciování obnovy výrobního sortimentu u všech čs. výrobců, na zvýšení úrovně laboratorního zkušebnictví jako nutné protiva subjektivních pocitů zkoušejících a samozřejmě na vyřešení ještě trvajících nedostatkovosti jen několika málo výrobků.

Ing. JOSEF BURDA
předseda KVV VSL ÚV ČSTV

Kvalitněji v činnosti TSM

V roce 1975 bylo při TJ Ještěd Liberec ustaveno tréninkové středisko mládeže, soustřeďující kolektivy sjezdařů, sdruženářů, skokanů a běžců. O jejich sportovní růst pečují dva profesionální trenéři I. a II. třídy společně s pěticí smluvních trenérů. V jednotlivých družstvech je zařazeno 40 talentovaných závodníků od 12 do 16 let.

Jedním z družstev, které rozvíjí úspěšnou činnost je třináctičlenný kolektiv běžců, vedený bývalým čs. reprezentantem Josefem Kubicou. Šest dívek a sedm chlapců využívá po celý rok dobrých podmínek v okolí města, zejména nedalekých Jizerských hor. K suché přípravě jim slouží tréninkové prostory v Ruprechticích, kde jsou výborné terény pro běh v členitém lesním prostoru. V Horním Hanychově a v Bedřichově pro tuto část přípravy je k dispozici běžecská asfaltová dráha. Do systému tréninkového procesu je zařazena i tělocvična a částečně možnost rehabilitace v plaveckém bazénu. Zde však běžci narážejí dlouhodobě na určité problémy při využívání bazény a tělocvičny, přestože TSM by měla mít v tomto směru určitou prioritu.

Zimní příprava je soustředěna především na standardní tratě v Bedřichově, kde však materiálně technické vybavení je nedostačující. Scházejí šatny, možnost rehabilitace po tréninku a další. Také hromadná autobusová doprava není vyhovující.

Na celkové činnosti TSM při Ještědu Liberec se od jeho založení kladně podílejí sportovní třídy základní školy Ještědská, jež jsou po celé období stálým „dodavatelem“ talentované mládeže. Těsná spolupráce se ško-

lou a TSM nese své ovoce nejen při sportovním růstu děvčat a chlapců, ale má nesporný význam i při výchově mládeže. Rovněž spolupráce s mateřskou tělovýchovnou jednotou je na patřičné úrovni. Za pětileté období, kdy běžce vede trenér J. Kubica, přešli do SVS-M v Jablonci nad Nisou P. a Z. Faistauer, R. Nyč, R. Vávra a v letošním roce ještě P. Rejzková, P. Jiřena a S. Polák.

Již tradičně zahajují členové TSM sezónu na Rennerových boudách v Krkonoších, kam vyjíždějí na výcvikový tábor za prvním sněhem. Výhodou je společnost reprezentantů ASVS Dukla Liberec a dalších středisek, od jejichž závodníků mají mladí běžci co získávat. Letos se Libereckým podařilo dosáhnout několika dobrých výsledků na CKZ dorostu i na přeboru ČSSR, kde se P. Jiřena umístil šestý a zároveň byl členem stříbrné štafety Severočeského kraje na přeboru ČSR. Vedle něho se dařilo i P. Rejzkové, S. Polákové, J. Mizerové a T. Červenému. Na jejich zdárném sportovním růstu má nemalý podíl tréninková práce ve sportovních třídách ZŠ Ještědská a v TJ Ještěd Liberec. Všechny zkušenosti bude využito k dalšímu zkvalitnění práce v tomto TSM. **OTA MRÁKOTA**

● **V DAVOSU** v rámci 10. ročníku mezinárodního závodu běžců budou letos vzhledem k soutěžím Světového poháru v Reit im Winkl a v Castlertottu tentokrát 20. prosince pouze jednodenní závody bez štafet. Na pořadu je 15 km mužů a 5 km žen.

● **WALTER STEINER**, který patřil k nejúspěšnějším švýcarským skokanům a je dvojnásobným mistrem světa v letech na lyžích, podal demisi na funkci asistenta trenéra švýcarského reprezentačního družstva Ernsta Grünigena. Toto rozhodnutí 32letého Steinera bylo pro příznivce švýcarského lyžování překvapením.

● **81LETÝ MAX FREY** z Kanderstegu byl nejstarším účastníkem letošního ročníku Engadinského maratónu. Skončil 8.344 v čase 4:50:29 hod. Z žen 69letá Gerda Herrlibergová skončila 800. časem 5:02:25 hod.

● **ŠVÝCAR THEO NADIG** se stal trenérem reprezentačního družstva sjezdářů USA. Nahradil Andrease Raucha, který se vrátil do Rakouska. Pětáctiletý Nadig je otcem dvou dětí a bratrem Marie-Theres Agostiniové, vítězky malého křišťálového glóbusu ve sjezdu letošního Světového poháru. V uplynulé sezóně Nadig trénoval mladé americké sjezdaře, kteří se zúčastnili Evropského poháru. Hlavním coachem Američanů ve slalomu a obřím slalomu je Konrad Rickenbach.

● **NA KONGRESU FIS V SYDNEY** potvrzení Švýcara Marca Hodlera ve funkci předsedy na další dva roky bylo pouze formální záležitostí. Hodler bude vykonávat tuto funkci již 33. a 34. rok. Z předsednictva odstoupili Francouz Garot a Nor Berggrav. Byli nahrazeni svými krajany Barthe-nayem (Fr.) a Haugem (Nor.).

● **ŠVÝCARSKÝ ENGELBERG** bude nejen pořadatelem mistrovství světa 1984 družstev ve skoku, ale v roce 1986 uspořádá také světový šampionát v lyžařské akrobacii.

● **SVĚTOVÉ KRITÉRIUM VETERÁ-NŮ** ve sjezdových disciplínách v příštím roce se bude konat ve francouzském Val d'Isère. Budě uspořádáno 30. ledna—3. února a na jeho pořadu je sjezd, slalom a obří slalom mužů i žen.

● **EVROPSKÝ POHÁR 1984** mužů ve sjezdových disciplínách bude zahájen 10.—11. prosince 1983 slalomem a obřím slalomem ve švýcarském Davosu. Letos pokračuje 20. a 21. prosince dvěma sjezdy ve Švýcarsku (dějiště bude teprve určeno). V příštím roce 6. a 7. ledna se koná slalom a obří slalom v Oberstaufenu (NSR), 9. a 10. ledna stejné disciplíny v rakouském Eben im Pongau, 15. a 16. ledna v italském Sestriere dva sjezdy, další dva jsou na pořadu 20. a 21. ledna ve Valloire (Francie), 25. a 26. ledna se koná sjezd a obří slalom v Meribelu (Francie), 31. ledna sjezd v Chamoni-x (Francie), 3. a 4. února slalom a obří slalom ve Val Carlině (Itálie), následují stejné disciplíny 29. února a 1. března v Tarvisiu (Itálie), 3. a 4. března ve Villachu/Kleinkirchheimu (Rakousko), 6. a 7. března v Tržici (Jugoslávie), 10. a 11. března v Kopaoniku (Jugoslávie), 13. a 14. března v bulharském Pamporovu, 17. a 18. března v Monte Pora (Itálie) a 23.

až 25. března finále ve švýcarském Saas-Fee.

Evropský pohár 1984 žen začíná 15. a 16. prosince 1983 ve Francii slalomem a obřím slalomem a tamtéž pokračuje 20. a 21. prosince dvěma sjezdy (dějiště budou teprve určena). V roce 1984 pokračuje 9. a 10. ledna ve švýcarském Leysin slalomem a obřím slalomem, 14. a 15. ledna ve Villars dvěma sjezdy, 20. a 21. ledna ve Valzoldaně (Itálie) sjezdem a slalomem, 27. a 28. ledna ve Spittalu/Semmeringu (Rakousko) sjezdem a obřím slalomem, 30. ledna—2. února na Bledu a v Kranji (Jugoslávie) dvěma slalomy a obřím slalomem, 4. a 5. února ve Folgariu (Itálie) slalomem a obřím slalomem, 10. a 11. března v Bischofwiesen (NSR) dvěma obřimi slalomy, 14. a 15. března v Tauplitz (Rakousko) slalomem a obřím slalomem, stejné disciplíny se konají 18. a 19. března v italském Abetone a 22. až 24. března finálové závody ve švýcarském Saas-Fee.

Zajímavosti ze světa

● **NA KONGRESU FIS V SYDNEY** byly ustaveny výkonné výbory pro jednotlivé disciplíny. Předsedou výkonného výboru běžců je Nor Ivar Formo, členy Gerhard Grimmer (NDR), Venedikt Kamenskij (SSSR), Dietrich Martin (NSR), Allison Merrill (USA), Franco Nones (Itálie) a Paavo M. Petäjä (Finsko), předsedkyní subkomise žen Inga Löwdinová (Švédsko), členkou komise Eva Kráčiková-Paulusová (ČSSR), čestnými členkami Zoja Bolotovová (SSSR) a Květa Lelková (ČSSR). Výbor skokanů vede Nor Torbjörn Yggeseth, jeho členy jsou Miloslav Bělonožník (ČSSR), Antti Hyvärinen (Finsko), Gerhard Hochmuth (NDR), Toni Innauer (Rakousko), Robert McCormack (Kanada) a Hans Ostler (NSR). Čestnými členy jsou Emmerich Pepeunig (Rakousko), Gustav Raaum (USA) a Sigmund Ruud (Norsko). Předsedou výkonného výboru sjezdářů je Helmut Weinbuch (NSR), jedním z členů je Miloslav Bělonožník (ČSSR). V čele výboru pro sjezdové disciplíny je Ræto Melcher (Švýcarsko), členy jsou Graham Anderson (USA), Fabio Conci (Itálie), Oskar Fischer (NSR), Stig-Ove Gustafsson (Švédsko), Jean-Claude Killy (Francie) a Toni Sailer (Rakousko). Ing. Ladislav Harvan (ČSSR) je v subkomisi pro schvalování sjezdových tratí a v komisi Evropského poháru za východní oblast společně s Polákem Andrzejem Gasienicou-Rojem. Subkomisi žen vede Laura Gaja des Ambrois (Itálie), dopisující členkou komise je Magda Holá (ČSSR).

● **ZOH 1984 V SARAJEVU** budou zahájeny ve středu 8. února na městském stadionu Koševo ve 14.30 hod. Program lyžařských soutěží je tento: čtvrtek 9. února v 9 hod. běh žen 10 km (Veliko Polje), ve 12 hod. sjezd mužů (Bjelašnica), pátek 10. února

v 9 hod. běh mužů 30 km (Veliko Polje), sobota 11. února v 9 hod. biatlon 20 km (Veliko Polje), v 10.30 hod. sjezd žen (Jahorina), 12.30 hod. skoky pro závod sružený (Veliko Polje), neděle 12. února v 9 hod. běh žen 5 km (Veliko Polje), ve 12 hod. 15 km pro závod sružený (Veliko Polje), ve 13 hod. skoky na středním můstku (P 70 m — Veliko Polje), pondělí 13. února v 9 hod. muži 15 km (Veliko Polje), úterý 14. února v 9 hod. biatlon 10 km (Veliko Polje), v 10 hod. obří slalom ženy (Jahorina), středa 15. února v 9 hod. ženy 4 × 5 km (Veliko Polje), v 10.30 hod. obří slalom mužů (Bjelašnica), čtvrtek 16. února v 9 hod. muži 4 × 10 km (Veliko Polje), pátek 17. února v 9 hod. štafety biatlon 4 × 7,5 km (Veliko Polje), v 11.30 hod. slalom ženy (Jahorina), sobota 18. února ve 12.30 hod. skoky na velkém můstku (P 90 m — Veliko Polje), neděle 19. února v 8 hod. muži 50 km (Veliko Polje), v 10.30 hod. muži slalom (Bjelašnica).

● **ŠVĚD LARS FRYKBERG** zvítězil v pátém ročníku Světové běžecké ligy 1983 (World Loppet League 1983) a zopakoval tak svůj úspěch z loňského roku. V této zajímavé soutěži vytrvalci byli zatím úspěšní jen Švédové. V prvních dvou ročnících vybojoval prvenství Matti Kuoski, v roce 1981 patřil primát Sven-Ake Lundbäckovi. Frykberg získal letos 130 bodů, druhý je jeho krajan Magnar Rismyhr se 121 b. před dalším Švédem Olou Hassisem 117, Norem Perem Knottenem 95 a Rakušanem Rudolfem Kapellerem 75 b. V závěrečném závodě — norském Birkebeiner běhu — zvítězil Nor Per-Knut Aaland v čase 2:51:25 hod. před Švédy O. Hassisem 2:53:10 a M. Rismyhrm 2:56:14. Trať závodu měřila 42 km.

● **SVĚTOVÝ POHÁR V LYŽAŘSKÉ AKROBACII** byl zakončen poslední soutěží v Angel Fire (USA). Vítězem SP v bouřích se stali Kanadan Keenan před Švédy Engströmem a Fahlenem a Američanka Wolffová, následovaná svou krajkou Tiampoovou a Švýcarkou Galizziovou. V baletu medaile vybojovali reprezentanti NSR Schabl, Reitberger a Garhammer, z žen Američanka Bucherová, Francouzka Rossiová a Švýcarka Kisslingová. Ve skocích patří prvenství Švýcaru Wirthovi před Kanadany Clowem a Larochem, Francouze Asselinové před Američankou Heidenreichovou a Švýcarkou Wirthovou. V kombinaci mužů je pořadí na vedoucích místech: 1. Judge, 2. Laroche (oba Kanada), 3. Labourieux (Francie), ženy: 1. Kisslingová (Švýcarsko), 2. Asselinová (Francie), 3. Wirthová (Švýcarsko). V závěrečném závodě v Angel Fire v bouřích zvítězili Keenan a Tiampoová, v baletu Reitberger a Bucherová, ve skocích Laroche a Asselinová, v kombinaci Beddor (USA) a Kisslingová.

● **V ITALSKÉM LIVIGNU** se budou konat první závody, zařazené do kalendáře FIS, nové sezóny 1983/84 ve sjezdových disciplínách. Na programu je slalom a obří slalom mužů. Na ně navazují úvodní soutěže Světového poháru 1984 mužů i žen v Bormiu.

Úspěšná cesta ústeckých sjezdařů

Po každé ukončené sezóně nastává tradiční rozbor a hodnocení celého tréninkového a závodního období. Ne jinak tomu je i v případě ústeckých sjezdařů, pro které byl sice úvod letošní sezóny z důvodu špatných klimatických podmínek trochu komplikovaný, ale závodní období jako takové, neúspěšnější v historii ústeckého lyžování.

Příprava na letošní sezónu byla zejména v její druhé polovině silně narušena nedostatkem sněhu a nastal problém, kde trénovat. Situaci vyřešil odjezd na šumavský Špičák, kde sice v průběhu deseti dnů sněh dvakrát roztál a napadl, ale kde se alespoň zčásti podařilo splnit tréninkový plán volně naježděných kilometrů. Bohužel na první závody Českého poháru se odjízďelo se značným brankovým deficitem, který naštěstí neměl negativní dopad na výkon závodníků. Ze čtyřech možných si Chemička Ústí odvážela tři zlaté medaile. Dvě P. Veselský a jednu R. Holingerová. V dalších závodech Českého poháru se dařilo P. Příhodovi, který získal jednu stříbrnou medaili za sjezd a zejména P. Veselskému, který si k jedné stříbrné a třem bronzovým medailím přičítal i celkové vítězství v letošním ročníku Českého poháru.

Teprve v průběhu sezóny se díky několika krátkodobým výcvikovými tábory podařilo snížit brankový dluh

a získat potřebnou jistotu pro vrcholové závody — přebor ČSR a ČSSR, na kterých dosáhli žáci Chemičky, převážně zařazení do TSM, pozoruhodných výsledků. Z přeboru ČSR si odvezl P. Veselský tři zlaté medaile za sjezd, obří slalom a kombinaci a jednu stříbrnou za slalom. R. Holingerová bronzovou medaili za slalom a P. Příhoda ve sjezdu obsadil čtvrté místo. Na přeboru ČSSR byl úspěch ještě výraznější. P. Veselský zvítězil ve slalomu, druhý byl v obřím slalomu a kombinaci a třetí ve sjezdu. P. Příhoda se stal přeborníkem ČSSR ve slalomu i obřím slalomu a v kombinaci obsadil druhé místo. M. Sochocká získala dvě bronzové medaile za slalom a kombinaci a skončila pátá ve sjezdu. Úspěchu dosáhl i T. Kučera dvěma sedmými místy ve slalomu a kombinaci a osmým pořadím v obřím slalomu.

Vynikajících výsledků dosáhli mladí sjezdaři Chemičky i na mezinárodních závodech Interkritéria, kde P.

Pavel Veselský (Chemička Ústí n. L.) po letošních dobrých výsledcích v závodech žactva i dorostu byl zařazen do juniorského družstva ČSSR

Veselský i P. Příhoda skončili třetí ve slalomu, M. Sochocká rovněž pátá ve slalomu a dvakrát šestá v obřím slalomu.

Celkový součet devíti zlatých, čtyř stříbrných a osmi bronzových medailí z žakovských vrcholových závodů řadí mladé ústecké sjezdaře na přední místo mezi žakovskými kolektivy a zároveň zavazuje trenérský kolektiv k další cílevědomé práci.

HANA HRIBKOVÁ
vedoucí TSM lyžování Ústí n. L.

ŽEBŘÍČEK BĚŽCŮ

Petr Lisičan (Dukla Liberec) a Blanka Paulů (VŠ Praha) jsou v čele žebříčku čs. neúspěšnějších závodníků a závodnic v běhu na lyžích roku 1983. Do celkového pořadí bylo započítáno průměrné časové zpoždění ze čtyř závodů. Muži i ženy měli po třinácti CKZ. Všechny je absolvovali jen Gallo, Šmaus, B. Blaško, Paráková, Havlová a Tremková. V juniorské kategorii vedou pořadí žebříčku Pavel Benc (Dukla Liberec) a Petra Stibůrková (ČZ Strakonice), ve starším dorostu Václav Korunka (Jiskra Harrachov) a Mária Kučerová (Tesla Liptovský Hrádok) a v mladším dorostu Lubomír Buchta (TJ Nové Město na Moravě) a Jitka Semeráková (Ski Jilemnice).

Muži: 1. Petr Lisičan 220,00 b. — časové zpoždění 0,0 s (v roce 1982 byl 14.), 2. Jiří Beran 219,49 — 3,4 (2.), 3. Miloš Bečvář 218,46 — 10,3 (3.), 4. Ladislav Svanda 218,04 — 13,1 (7.), 5. František Šimon (všichni Dukla Liberec) 216,91 — 20,6 (1.), 6. Milan Blaško (ČH Štrbské Pleso) 214,45 — 37,0 (6.), 7. František Chládek (Dukla Liberec) 213,58 — 42,8 (11.), 8. Jaroslav Kohút (ČH Štrbské Pleso) 212,08 — 52,8 (8.), 9. Michal Georgiev (Dukla Liberec) 208,36 — 1:17,6 (5.), 10. Josef Baranec (ČH Štrbské Pleso) 208,30 — 1:18,0 (19.), 11. jun. Pavel Benc (Dukla Liberec) 207,22 — 1:25,2 (12.), 12. Dušan Molec (ZTS Dubnica nad Váhom) 206,22 — 1:31,9 (17.), 13. jun. Štefan Lichoň (ČH Štrbské Pleso) 204,48 — 1:43,5 (29.), 14. jun. Martin Janoušek (Elitex Jablonec) 203,98 — 1:46,8 (20.), 15. Jiří Teplý (TJ Nové Město na Moravě) 203,68 — 1:48,8. Do žebříčku bylo zařazeno 111 závodníků, kteří nejméně dokončili čtyři CKZ.

Ženy: 1. Blanka Paulů (VŠ Praha) 220,00 — 0,0 s (1.), 2. Květa Jeriová (RH Jablonec) 216,94 — 10,2 (neklasifikována), 3. Anna Pasiarová 215,71 — 14,3 (neklasifikována), 4. Viera Klimková (obě ČH Štrbské Pleso) 211,99 — 26,7 (6.), 5. Marcela Jevavá 209,47 — 35,1 (7.), 6. Gabriela Svobodová (obě RH Jablonec) 207,55 — 41,5

(3.), 7. Zora Kepěňová (ČH Štrbské Pleso) 202,42 — 58,6 (5.), 8. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 201,28 — 1:02,4, 9. Zuzana Matoušová (VŠ Praha) 195,97 — 1:20,1, 10. Heidi Suchánková (RH Jablonec) 191,71 — 1:34,3 (15.), 11. Mária Paráková (ČH Štrbské Pleso) 189,22 — 1:42,5, 12. dor. Jiřina Nedomeľová (RH Jablonec) 188,70 — 1:44,3 (16.), 13. dor. Zuzana Valešová (Ski Jilemnice) 187,66 — 1:47,8, 14. Dagmar Havlová (VŠ Praha) 186,94 — 1:50,2 (19.), 15. Jana Kabeláčová (TJ Nové Město na Moravě) 186,55 — 1:51,5. Minimální počet čtyř závodů absolvovalo 61 běžkyň.

Juniři: 1. Pavel Benc (Dukla Liberec) 220,00 — 0,0 (4.), 2. Martin Janoušek (Elitex Jablonec) 219,43 — 3,8 (9.), 3. Štefan Lichoň (ČH Štrbské Pleso) 218,95 — 7,0, 4. Aleš Vaněk (Ski Jilemnice) 216,68 — 22,1 (4. dorostenec), 5. Jan Baranek (Dukla Liberec) 215,23 — 31,8 (5.), 6. Lubomír Plavucha (ČH Štrbské Pleso) 215,20 — 32,0 (17.), 7. Jaroslav Slezák (TJ Nové Město na Moravě) 208,30 — 1:18,0 (3. dorostenec), 8. Tomáš Špeira (ČH Štrbské Pleso) 207,17 — 1:25,5 (19.), 9. dor. Václav Korunka (Jiskra Harrachov) 206,52 — 1:29,9 (5. dorostenec), 10. Dušan Augustiniák (ČH Štrbské Pleso) 205,15 — 1:39,0 (9. dorostenec). Bylo klasifikováno 53 ju-

niorů, kteří absolvovali nejméně tři závody.

Juniorky: 1. Petra Stibůrková (ČZ Strakonice) 220,00 — 0,0 (12. dorostenka), 2. dor. Jiřina Nedomeľová (RH Jablonec) 218,82 — 3,6 (6.), 3. dor. Mária Cerovská (Slavia Ekonom Ban. Bystrica) 218,83 — 3,9 (4. dorostenka), 4. dor. Zuzana Valešová (Ski Jilemnice) 217,39 — 8,7 (9. dorostenka), 5. Alena Tomášková (RH Jablonec) 216,94 — 10,2 (4.), 6. dor. Petra Šimůnková (Elitex Jablonec) 212,92 — 23,6 (7. dorostenka mladší). Bylo klasifikováno 20 junierek nejméně s třemi dokončenými závody.

Starší dorostenci: 1. Václav Korunka 220,00, 2. Martin Petrásek (oba Jiskra Harrachov) 219,86, 3. František Karlík 214,13, 4. Petr Šimek (oba Lokomotiva Česká Třebová) 211,26, 5. Ivan Benko (ČH Štrbské Pleso) 209,57. Hodnoceno 63 dorostenců.

Starší dorostenky: 1. Mária Kučerová (Tesla Liptovský Hrádok) 220,00, 2. Jiřina Nedomeľová (RH Jablonec) 219,64, 3. Ludmila Klíngerová (Sokol Studenec) 216,69, 4. Radka Kynčlová (Spartak Autoškoda Vrchlabí) 214,04, 5. Petra Šimůnková (Elitex Jablonec) 213,78. Klasifikováno 37 dorostenek.

Mladší dorostenci: 1. Lubomír Buchta (TJ Nové Město na Moravě) 220,00, 2. Miloš Kapusta (Slavia Ekonom Ban. Bystrica) 219,84, 3. Martin Nečas (TJ Nové Město na Moravě) 217,43, 4. Marián Petruch (ČH Štrbské Pleso) 215,87, 5. Ladislav Pořícký (Elitex Jablonec) 210,76.

Mladší dorostenky: 1. Jitka Semeráková (Ski Jilemnice) 219,32, 2. Jaroslava Starší (Slavia Ekonom Banská Bystrica) 218,14, 3. Romana Reslerová (Ski Jilemnice) 217,85, 4. Lubomíra Balážová (ČH Štrbské Pleso) 215,89, 5. Šárka Zurynková (Elitex Jablonec) 215,88.

Úspěšný průběh krajských konferencí

Také další krajské svazové konference lyžařů prokázaly masový rozvoj lyžování a rozšíření členské základny oddílů v ČSR. Zvýšený počet náborových soutěží a akcí byl velkou příležitostí i pro neorganizované lyžaře, kteří měli možnost absolvovat odbornou lyžařskou výuku ve stoupajícím počtu veřejných lyžařských škol. K prohloubení politickových práce pomáhalo zapojení dalších oddílů do socialistické soutěže o čestný titul Vzorný a Vzorný kolektiv mládeže. Ty neúspěšnější již získaly bronzovou plaketu ČSTV. Tisíce brigádnických hodin, stále přibývající počet dobrovolných dárců krve, úspěšné výsledky lyžařů při sběru odpadových surovin a oddílů při výchově mládeže potvrdily zvýšenou celospolečenskou angažovanost členů všech lyžařských oddílů.

Organizačně byly všechny krajské konference dobře připravené a zajištěné. Zúčastnili se jich zástupci orgánů KV ČSTV, delegáti VSL ČUV ČSTV, VSL ÚV ČSTV a hosté. Zprávy o činnosti v uplynulém funkčním období byly hodnotné a zahrnovaly všechny oblasti činnosti. Převažovala diskuse k masovému rozvoji lyžování a zvyšování úrovně výkonnostního lyžování. Hodně se diskutovalo o sportovních třídách a tréninkových střediscích mládeže, malých možnostech tréninku před okresními a krajskými přebory, o socialistické soutěži o titul Vzorný, organizaci Dne lyžařů, metodických materiálech a nedostatku vosků a běžeckých holí. Přijata usnesení směřují k dalšímu zlepšení činnosti na všech úsecích. Ze všech svazových konferencí byly zaslány rezoluce Československému mírovému výboru, které vítaly svolání červnového Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce.

Svaz lyžování Západočeského KV ČSTV v Plzni se na krajské konferenci pochlubil sedmnácti veřejnými lyžařskými školami. V sezóně 1981—82 jich působilo jen dvanáct a výuku absolvovalo téměř 1600 frekventantů, z toho největší počet 880 ve věku do 12 let. Těžištěm činnosti většiny VLS je sjezdové lyžování, velmi zajímavá a progresivní je již řadu let výuka ve VLS TJ Škoda Plzeň orientovaná na základy běžecké techniky. Značným přínosem bylo zahájení odborného výcviku předškolních dětí 4—5letých, který se uskutečňuje již v pěti VLS. Materiální základna VLS v Západočeském kraji je velmi rozdílná — od škol s výbornými podmínkami, které mají vlastní lyžařský vlek, dětské hřiště i chatu až po školy, které nemají vůbec žádnou základnu. Příspěvký České státní pojišťovny umožní zlepšení materiálních podmínek pro výuku.

Další masový rozvoj lyžování ztěžuje již dlouhotrvající neutěšená situace s levným ubytováním na horách, s nedostatečným vybavením lyžařských zařízení a stavem služeb, s nedostatkem lyžařské výzbroje i mechanismů na úpravu běžeckých i sjezdových tratí, s problémy se získáváním i školením nových cvičitelů a funkcionářů. K jejich odstranění má pomoci úspěšné plnění schváleného usnesení krajské svazové konference. Na podkladě provedeného podrobného rozboru současného stavu výkonnostního lyžování a k zajištění realizace z něho vyplývajících úkolů je nutno soustředit úsilí všech organizačních článků svazu především na zabezpečování účinného a efektivního tréninkového procesu. Půjde o jeho zkvalitňování, prakticky o přizpůsobování jeho obsahu, prostředků a metody prá-

ce současným potřebám a konkrétním podmínkám každého místa. Nutno uplatňovat vysokou náročnost a osobní odpovědnost všech funkcionářů, především trenérů. Stav výkonnostního lyžování v Západočeském kraji byl projednán letos 30. března v předsednictvu KV ČSTV v Plzni. Ve výkonnostním lyžování v posledních letech se podařilo v Západočeském kraji prosadit zásadu přednosti mládeže před dospělými. Dosažené výsledky v žactvu jsou vůbec nejlepší v historii kraje. V sezóně 1980—81 v žactvu Západčeši získali tři tituly přeborníků ČSR a pět přeborníků ČSSR, v sezóně 1981—82 opět tři tituly přeborníků ČSR a dva přeborníků ČSSR. Výrazné zlepšení se začíná projevovat i v kategorii dorostu. V péči o talentovanou mládež je nutno dále systematicky vyhledávat nové mladé talenty, cílevědomě pečovat o jejich všestranný rozvoj, citlivě ve spolupráci s lékaři usměrňovat jejich výkonnost a včas je zařazovat do nižších článků systému vrcholového sportu. Předsedou krajského svazu na nové funkční období byl opět zvolen JUDr. F. Steidl.

Svaz lyžování MV ČSTV Praha se může pochlubit úspěšnou organizací Pražské vločky, kterou každoročně absolvoje průměrně 25 000 mládeže. Městský svaz sdružuje 72 oddílů, z nichž 47 je zapojeno do socialistické soutěže o titul Vzorný a dvanácti soutěží o titul Vzorný kolektiv mládeže. Sedmáct oddílů má veřejnou lyžařskou školu a stará se o odbornou lyžařskou výuku i neorganizovaných lyžařů, především mládeže. V pohárové soutěži MV ČSTV Praha v běhu na lyžích z mužů zvítězil Pavel Králíček (TJ VŠ Chemie) se 140 body před Dvořákem (VŠ FEL) 108 a Farským (VŠ Chemie) 80, v kategorii žen a juniorek Iva Drahokoupilová (VŠ MFF) se 129 body před Pernekrovou (VŠ Chemie) 87 a Klímovou (VŠ Medicína) 84, z juniorů Milan Švec (Vodní stavby) se 160 body, v kategorii dorostu Petr Pávek (RH Strašnice) 60, Pavel Kraus 54 a Katka Levpuščeková (oba Vodní stavby) 55, v soutěži žactva Zdeněk Tenora (Praga) 60, Petr Paprlník (RH Strašnice) 46, Sáva Pokorná 60 a Eva Pokorná (obě Praga) 60 b. V pohárové soutěži mužů ve sjezdových disciplínách byl první Ivan Sochor (Bohemians) s 80 body před Landou (Ekonom) 53 a Porubským (Bohemians) 50, z žen zvítězila Ruth Cervinková (Přírodní vědy) se 73 body, následována Štrougalovou (Slovan Sportprojekt) 67 a Rejmánkovou (VŠ Praha) 60 b. Jedním z úkolů nového městského svazu je v období dobrých sněhových podmínek v Praze organizovat náborové veřejné závody pro mládež i dospělé. Předsedou byl znovu zvolen Miroslav Knobloch.

MěstNV Harrachov a lyžaři

Na zakončení sezóny 1982/83 nejlepší lyžaři z řad harrachovské mládeže byli přijati předsedou MěNV v Harrachově Jaroslavem Fišerem. Malé slavnosti se zúčastnil též letošní nejúspěšnější čs. skokan Pavel Ploc s trenérem čs. reprezentačního družstva Daliborem Motejkem, trenéři mládeže a funkcionáři Jiskry Harrachov.

Setkání se uskutečnilo v předvečer májových oslav na počest velmi úspěšného závodního období. V pozadí 7. mistrovství světa v letech na lyžích zůstala skutečnost, že lyžařská mládež Jiskry Harrachov vybojovala 11 titulů přeborníků ČSR a deset titulů přeborníků ČSSR v klasických disciplínách, velké množství stříbrných a bronzových medailí a zaznamenala mnoho úspěchů v přeborech okresu Semily a Východočeského kraje.

Byla to i příležitost k vzpomínkám na začátky lyžování v Harrachově, hodnocení výsledků letošní sezóny i stanovení plánů pro nejbližší leta. Setkání se konalo v rámci oslav 80 let založení Českého svazu lyžařů a potvrdilo i podporu MěNV Harrachov lyžování, které úspěšně reprezentuje toto krkonošské středisko zimních sportů.

ÚSPĚCH gottwaldovské mládeže

Mládež TJ Gottwaldov se může pochlubit pozoruhodnými výsledky v pohárových soutěžích ve sjezdových disciplínách v uplynulé sezóně. V krajském poháru dorostu v soutěži družstev zvítězila TJ Gottwaldov s 600 body před RH Brno 517 a MEZ Brumov 327 b. při účasti 25 oddílů. V kategorii mladšího dorostu vybojovala prvenství Fialová před Kovaříkovou, Poláček byl druhý a Novotný devátý, ve starším dorostu Novotná skončila osmá a Hofman devátý. V mladším žactvu prvenství patřilo Pažoutové, Zemánková byla čtvrtá, Gurecký dvanáctý, ve starším zvítězila Adamiková, Navrátilová obsadila deváté a Šlezinger desáté místo. V soutěži oddílů z 24 zúčastněných zvítězila TJ Gottwaldov s 543 body před Slávií Uherské Hradiště 529 a Zetorem Brno 498 b. V okresním poháru je pořadí na vedoucích místech: 1. TJ Gottwaldov 675, 2. Moravan 275, 3. MEZ Brumov 187 b. -cp-

Fotografie na titulní a třetí straně obálky Bohumil Hynek, na druhé straně Jaroslav Trousil a na zadní straně obálky Ota Mrákota.

Fotografie uvnitř měsíčníku Bořivoj Dvorský, Karel Hampl, Bohumil Hynek, Josef Tremel, Jaroslav Trousil a archiv.

Nové Město na Moravě bylo 13.—15. června dějištěm dvou významných událostí čs. lyžování. První obrázek je z 20. celostátní konference trenérů v hotelu Ski, druhý ze slavnostního vyhlášení výsledků ankety Král (královna) bílé stopy 1983. Zleva pořadí nejúspěšnějších čs. lyžařů uplynulé sezóny: Pavel Ploc, Blanka Paulů, Květa Jeriová, Olga Charvátová, Anna Pasiárová a Jiří Parma.

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ SRPEN 1983 ♦ Kčs 3,—

8

Vyhlášení výsledků ankety Král (královna) bílé stopy 1983, kandidátů ZOH 1984 a celostátní konference trenérů a metodiků v Novém Městě na Moravě znamenaly slavnostní vstup do nové lyžařské sezóny. Na hořejším obrázku předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola odevzdává olympijské dekrety a tréninkové kombinézy skokanům P. Plocovi, J. Parmovi a M. Slušnému. No dolejší snímku redaktor Lyžařství Jaroslav Trousil při předání upomínkových dáreků našeho měsíčníku úspěšným lyžařkám v anketě. Zleva třetí K. Jeriová, čtvrtá O. Charvátová a pátá A. Pasiárová.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

80 LET
LYŽAŘSKÉHO SVAZU

NAŠI MISTRŮ LYŽOVÁNÍ
OD ROKU 1896

BLAHOPŘÁNÍ
K JUBILEU

NA TITULNÍ STRANĚ ÚČASTNÍCI CELOROČNÍ ŠKOLY MLÁDEŽE TJ VALAŠSKÉ MEZIRIČI V BĚHU TERÉNEM S HOLEMI, KTERÝ JE DOBRU PŘÍPRAVOU NA LYŽAŘSKOU SEZÓNU. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY POZORUHODNÝ ZÁBĚH Z NÁCVIKU AKROBATICKÝCH SKOKŮ NA LYŽÍCH DO VODY V LĚTĚ V KLATOVECH

lyžařství

Ročník 69

Číslo 8

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousl. Řídí redakční rada: J. Trousl, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlps, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršák, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Posměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 665 51. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. července 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Na pražské mírové výzvě se podíleli i sportovci.

Praha byla 21.—26. června středem světového boje za mír. Palác kultury se stal dějištěm Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce. Dosud nejmohutnějšího setkání mírových sil se zúčastnili představitelé více než jednoho sta mezinárodních nevládních organizací, politických stran, národně osvobozenecyckých hnutí, řada ministrů, poslanců, stovky členů a představitelů různých mírových výborů, protiválečných a protijaderných hnutí ze všech kontinentů. Nechyběli ani zástupci odborářů, žen, mládeže, studentů, církevních kruhů, sportovců aj. Celkem 3265 osobností ze 132 zemí jednalo v jedenácti dialogích a v jedenácti zájmových skupinách. Slavnostního zahájení se zúčastnila delegace ÚV KSC, ÚV NF a vlády ČSSR vedená generálním tajemníkem ÚV KSC, prezidentem ČSSR a předsedou ÚV NF ČSSR Gustávem Husákem.

„Odpradáva náš lid s otevřenou náručí vítal každého, kdo k nám přicházel jako přítel. Otevíral mu své srdce a zahrnoval ho štědrostí a pohostinstvím. Tím spíše naše vlast srdečně vítá vás, posly míru a odhodlané bojovníky proti válce,“ řekl mj. ve svém projevu generální tajemník ÚV KSC a prezident ČSSR Gustáv Husák.

Mezi účastníky zahájení byl také předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, člen MOV prof. Vladimír Černušák, Emil Zátopek a členka čs. reprezentačního družstva lyžařek-sjezdářek Jana Gantnerová. Ti všichni společně s dalšími významnými tělovýchovnými a sportovními funkcionáři, jakož i sportovními reprezentanty se zúčastnili mírového dialogu.

Přijetím Výzvy za mír a život, proti jaderné válce vyvrcholil v Paláci kultury týden, který se svým mimořádným významem bezprostředně dotýká každého člověka na naší planetě. „Ještě není pozdě zabránit jaderné katastrofě, záchrana je v rukou nás všech mužů a žen, kteří jsou pevně rozhodnutí společně bojovat za mír,“ stojí mj. ve Výzvě, buřící se za všeobecné a úplné odzbrojení.

Předposlední den se účastníci Světového shromáždění sešli v zájmových skupinách, z nichž jedna soustředila také sportovce. Tato skupina schválila následující výzvu sportovcům celého světa:

„My, sportovci, účastníci pražského Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, si uvědomujeme nebezpečí, které hrozí lidstvu. Je třeba zastavit horečné zbrojení a rozmístování zkázonosných zbraní na všech kontinentech, nechceme se stát obětí jaderné zkázy. Dnes jde skutečně o všechno a ani my, sportovci, nemůžeme nečinně přihlížet. Záleží na každém z nás. Vždyť sport a život patří neoddelitelně k sobě, a proto tak naléhavě pozvedáme naše hlasy. Tvoříme velkou sportovní rodinu prochnutou přátelstvím a porozuměním a soupeři se stáváme jen v okamžiku sportovního zápolení. Chceme slyšet výstřely jen ze startovních pistolí, ostatní zbraně nechť mlčí.

Uvědomujeme si, že atomovému šílenství je třeba postavit hráz. Proti jaderné válce není ochrany, její následky by znamenaly konec naší planety a zánik všeho živého.

Proto se hlásíme k obraně míru. Naše sportovní zápolení sledují milióny lidí. Vystupujeme proto i my veřejně proti jaderné válce, proti dalšímu zbrojení, proti výrobě stále ničivějších zbraní.

Obrácíme se na Mezinárodní olympijský výbor, na národní olympijské výbory, mezinárodní a národní sportovní organizace a svazy, obrácíme se ke sportovcům celého světa s výzvou k jednotě v zápase za ušlechtilé ideály sportovního zápolení, k vášnivě obrané životu v míru. Bojujte za mír, veřejně manifestujte náš odpor k válce, dožadujte se zastavení nesmyslného zbrojení a využití uvolněných prostředků ve prospěch lepšího života — v zájmu dalšího rozvoje tělesné výchovy a sportu pro zdraví miliónů, pro rozkvet lidstva.

Obrácíme se také na pracovníky sdělovacích prostředků zabývajících se sportem: ve spojení s širokou propagandou sportu zdůrazňujeme jeho roli při rozvíjení přátelství, spolupráce a porozumění, dejte prostor upřímné touze sportovců po míru.

Nechť se příprava a vystoupení sportovců na olympijských hrách 1984 stane manifestací za život v míru!“

Členka čs. delegace na Světovém shromáždění, lyžařská reprezentanka ve sjezdových disciplínách Jana Gantnerová po skončení zasedání hovořila o svých dojmech a připomenula: „Vyslechla jsem v 11. dialogu o výchově a při setkání žen v Paláci kultury mnoho přesvědčivých příkladů o protiválečné výchově. Je však zlé, když mladí lidé slyší a vidí oslavy militarismu, války a násilí, jak o tom hovořili delegáti z NSR. Zaujmout mladé pro sport a tělovýchovu znamená usměrnit jejich energii na něco neskonale pozitivnějšího a užitečného. Při všech našich startech v zahraničí a účasti lyžařů z ciziny na mezinárodních závodech v naší vlasti budeme dále upevňovat přátelské styky s nimi, navazovat nová přátelství, bojovat za mír a za zastavení nesmyslného zbrojení.“

Čs. reprezentační družstvo lyžařů-skokanů vyjádřilo své odhodlání takto: „Důsledný boj za mír je jedinou možnou cestou, která povede ke konečnému vítězství. Každý hlas, každý čin, který pomáhá míru, je v současné době nesmírně důležitý a přispívá k odvrácení jaderné katastrofy. Myšlenky mírového kongresu jistě naleznou odezvu mezi širokou sportovní veřejností i mezi námi reprezentanty.“

Hlavní úkoly čs. lyžování

Ve dnech 13.—15. června se konala ve SKI hotelu v Novém Městě na Moravě XX. konference profesionálních trenérů a metodiků v lyžování. První konference se uskutečnila v roce 1952, v letech 1953—1955 dvakrát do roka, potom každoročně až do roku 1967. Znovu tedy lyžování navázalo na historii, po šestnáctileté přestávce oficiálně zasedal nejvyšší odborný orgán trenérů a metodiků.

V systému vrcholového lyžování od ST až po SVS je v současné době celkem 41 profesionálních trenérů běhu, 10 trenérů skoku, 32 trenérů sjezdových disciplín, 14 trenérů závodu sdruženého a 7 metodiků. Vzhledem k závažnosti jednání byli přizváni členové realizačních týmů jednotlivých reprezentačních družstev a disciplín, celkem 9 pracovníků.

Na jednání konference navázalo 14. června odpoledně setkání předsednictva výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV s aktivem profesionálních trenérů a metodiků v lyžování, kterého se zúčastnil i předseda ÚV ČSTV dr. Antonín Híml, který se také ve svém diskusním příspěvku vyjádřil k zásadním otázkám vrcholového sportu a úkolům lyžování v olympijském roce.

Poslední den konference 15. června se uskutečnilo slavnostní zasedání výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV u příležitosti vyhlášení výsledků ankety Král — královna bílé stopy 1983 a jmenování kandidátů ZOH 1984. Ke zdárnému průběhu akce velmi přispěl kulturní program, který zajišťovala TJ Nové Město na Moravě ve spolupráci se sportovními třídami základní školy.

Program konference byl rozdělen na dva bloky — společný a po disciplínách. V jejím úvodu ústřední trenér dr. Jaroslav Potměšil přednesl zásadní stanovisko k hodnocení RTC 1982—83 a vytyčil úkoly pro rok 1983—84. V další části proběhla panelová diskuse trenérů reprezentačních družstev na téma: Osobnost trenéra a řídicí práce v lyžování. Úvodní slovo přednesl dr. J. Frgal, který zdůraznil, že ačkoliv máme dané společné cíle v lyžování, přesto existují různé cesty a úrovně spolupráce mezi trenéry a sportovci k jejich dosažení.

Trenéři reprezentačních družstev se vyjadřovali k aktuálním otázkám práce se sportovci, zvyšování motivace, zaměřování sportovní přípravy, stanovení hlavních úkolů na dané období atd.

Další část jednání konference se uskutečnila na jednotlivých disciplínách a měla za úkol jednak zhodnotit tréninkový proces a výsledky za uplynulou sezónu, jednak stanovení důležitých a hlavních cílů pro olympijskou sezónu. Vedením této části programu byli pověřeni metodici jednotlivých disciplín, dále se aktivně podíleli předsedové subkomisí, reprezentační trenéři a členové realizačních týmů včetně lékařů.

Zasedání běžeckých trenérů řídil metodik dr. L. Jirků a předseda subkomise B. Rázl. Běžci vycházejí ze světové výkonnosti úrovně běžkyň, zejména K. Jeriové a B. Paulů, přivítali výkonnostní zlepšení M. Jebavé a A. Havrančíkové. Naproti tomu dlouze diskutovali o trvalé stagnaci výkonnosti mužů. Kriticky posuzovali současné možnosti a růst výkonnosti juniorů. Dále se zabývali úrovní zabezpečení tréninkového procesu, problematikou soutěží apod.

Jednání skokanských trenérů řídil metodik dr. F. Vaverka a předseda subkomise D. Motejlek. Pozitivně byly hodnoceny změny v zaměření tréninku skokanů v přípravném období na rychlostně silové a koordinační cvičení a zdůrazňování techniky provádění skoků. S tím souvisí zaměření přípravy mládeže k vytvoření potřebných předpokladů a progresivní techniky skoku.

Aktivu trenérů sjezdových disciplín předsedal metodik dr. V. Podešva. Výkonnost sjezdařek má vysokou mezinárodní úroveň (O. Charvátová, J.

Gantnerová), bohužel výkonnost mužů nespíná očekávání. Dále bylo přijato východisko k posuzování techniky jednotlivých sjezdových disciplín, protože technika provedení je u jednotlivých trenérů a úrovní chápána velmi rozdílně. Na závěr aktiv trenérů a metodiků sjezdových disciplín si vytkl za cíl zlepšenou práci na všech úrovních, zvýšení motivace, zejména u kategorie mužů.

Předseda subkomise závodu sdruženého J. Rázl měl ztíženou a zlehčenou situaci zároveň. Zlehčenou proto, že po výsledcích uplynulé sezóny se sdružení přihlíželi k úspěšným disciplínám a právem se od nich očekávají výsledky i v budoucnu. Ztíženou proto, že stále existují rozdílné názory na zaměření a charakter přípravy u jednotlivých věkových stupňů.

Další část jednání subkomisí byla věnována hodnocení seminářních prací trenerů a metodiků, které byly vydány v rámci systému doškolování ve vrcholovém sportu po OH cyklus 1981 až 1984. Představují vlastně kvalifikační stupeň trenerského vzdělávání. V prvním termínu bylo odevzdáno více než 50 % prací, nahradní termín byl stanoven do 15. srpna 1983. Části nejzdařilejších prací budou postupně uveřejňovány jednak v časopise Lyžařství, event. v metodickém dopise.

Na závěr pracovního jednání byl uskutečněn sportovně společenský večer spojený s výměhem na Harusův kopec.

Hlavní úkoly konference byly vytyčeny ve dvou směrech:

— K ZOH a výsledkům našich lyžařů.

Přípravě a vystoupení našich sportovců na ZOH 1984 je potřeba podřídit práci v SVS a SVS-M, reprezentačním družstvům, trenérům včetně střediskových a osobních. K tomu zaměřit celou oblast zábezpečení i harmonogram přípravy, včetně mezinárodního styku. Zejména se věnovat „úspěšným“ disciplínám — běhu žen, sjezdovým disciplínám žen, skoku a závodu sdruženému a vyvolat větší tlak, aby i běžci a sjezdaři zmobilizovali síly ke zvýšení úrovně v mezinárodním měřítku.

— Směrem ke hnutí a rozvoji jednotlivých disciplín.

Úspěchy lyžování vycházejí jednak z našich ekonomických a geografických podmínek a jednak zacílené spolupráce a podřízenosti v celém systému lyžování. To konkrétně znamená rozvíjet lyžování jako celek, tj. všechny disciplíny.

Dále pracovat od ST přes TSM na základě všeobecné tělesné přípravy k všestranné lyžařské přípravě a postupně ke specializaci v jednotlivých disciplínách. Tato „spolupráce“ mezi lyžařskými disciplínami může přinést vysoce pozitivní růst pro nejvyšší sportovní úroveň. K těmto otázkám byly zpracovány základní programové materiály v jednotlivých lyžařských disciplínách a v roce 1984 bude uspořádán seminář trenérů.

Průběh pracovní i slavnostní části konference se setkal se značnou odezvou a i přes dílčí nedostatky nasměroval práci v lyžování na další období.

DR. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér

a **PAVEL ZELENKA**
ústřední metodik VSL ÚV ČSTV

Konference trenérů a metodiků v Novém Městě na Moravě se zúčastnil také předseda ÚV ČSTV Antonín Híml (vlevo) a předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola

Stalomový svah na Hrebienku ve Vysokých Tatrách je dejiskom mnoha závodů. Letos se na něm konal již počtvrté závod Světového poháru

Z konferencie slovenských lyžiarov

Nech už sa hovorilo na akúkoľvek tému, nakoniec sa ukázalo, že problematika sa zúžila na tri hlavné a určujúce body. Platí to rovnako o referáte predsedníctva Výboru lyžiarskeho zväzu SÚV ČSZTV, tak aj o obsahu bohatej diskusie. Reč je o rokovaní slovenskej konferencie lyžiarov, ktorá bola 18. júna t. r. v Bratislave.

Možno zjednoduším, no v záse- de sa ukázalo, že celá paleta boha- tej činnosti zväzu je v súčasných pod- mienkach ovplyvňovaná, predovšet- kým nutnosťou úzkostlivého šetrenia finančnými prostriedkami, ujasnením vzájomných vzťahov a spolupráce medzi útvarmi talentovanej mládeže, vrcholového športu a lyžiarskymi od- dielmi a napokon prístupom a pne- ním povinností najmä trénerov a cviči- teľov, ich postojov pri zvyšovaní výkonnosti a výchovnej práci. Práve v týchto troch bodoch hľadali slo- venski lyžiar klady aj nedostatky a na ich chválu treba povedať, že ne- podliehali náladám, emociám, neza- stavili sa pred zdánlivo neprekona- teľnými prekážkami, ale našli cesty na ich prekonávanie.

Zhodli sa v tom, že aj za súčasnej nepriaznivej ekonomickej situácie sa dá veľa urobiť. Treba len starostlivo a hlavne poctivo hľadať všetky mož- nosti pracovať na ďalšom rozvoji ly- žovania za menej peňazí. A tie exis- tujú, ako na to poukázali niektorí diskutéri z radov delegátov, ale aj predstavitel SÚV ČSZTV na konferen- cii, podpredseda SÚV ČSZTV Gejza Balogh a z. m. š. Rudolf Čiliňák z Krem- nice. Hovoril o tom aj predseda ly- žiarskeho zväzu ČÚV ČSTV Jiří Pilař, keď povedal, že tak ako na Slovensku aj v ČSR sa lyžiar boria tými istými problémami a nedostatkami v práci. Popri odovzdaní želania úspechov v ďalšej práci v mene Zväzu lyžiarov ČÚV ČSTV a Zväzu lyžiarov ÚV ČSZTV veľmi rukolapne poukázal, že len statočný prístup každého funkcion-ára, trénera, cvičiteľa aj člena, ich nezištnosť a láska k svojmu športu povedie k želaným cieľom.

V podobnom duchu vyznel aj záver konferencie a prijaté uznesenia, v ktorých si prítomní ozrejmili úlohy a za- viazali celú rodinu lyžiarov na Slo- vensku plniť závery XVI. zjazdu KSČ a zjazdu KSS nielen v oblasti ich športu, ale aj na pracoviskách i v sú- kromom živote. Je to tým viac nutné v terajšej napätej medzinárodnej po- litickej situácii, keď všetci doma, spo-

ločne s pokrokovými silami celého sveta bojujeme za zachovanie mieru. Je proto len prirodzené, že účastníci konferencie prijali spontánne list adresovaný Československému mierovému výboru v Prahe na podporu Svetového zhromaždenia za mier a život, proti jadrovej vojne.

Nárast členov i oddielov

Tých 59 delegátov s hlasom rozho- dujúcim zastupovalo 23 624 členov zo 422 lyžiarskych oddielov. Od posled- nej konferencie v roku 1977 je to zvýšenie o 4191 členov a 52 oddielov. Zvýšil sa aj počet cvičiteľov z 1450 na 2803 a trénerov z 2813 na 5117. Pod- statný nárast zaznamenali aj u roz- hodcov. V roku 1977 ich mali 1589 a ku koncu roku 1982 už 3249. Aj tieto čísla hovoria o prenikaní lyžiarov medzi široké vrstvy občanov. No, cie- lom však je podstatnejšie zvýšenie or- ganizovanosti tých vyše milióna lyžú- júcich sa občanov v SSR.

Úspechy slovenských lyžiarov

O rast vrcholových lyžiarov — pre- tekárov sa starajú aj v dvoch SVŠM (Liptovský Hrádok — beh a Liptovský Mikuláš — zjazd) a v troch SVŠ (Dukla B. Bvstrica — klasické aj zjaz- dové disciplíny, TJ Slávia UK Brati- slava — zjazd a TJ ČH Štrbské Pleso — klas. disciplíny). Okrem toho je v Banskej Bystrici zriadená internátna športová škola, v ktorej sú zaradené klasické aj zjazdové disciplíny. Práca týchto stredísk a školy sa ukazuje v počte pretekárov zo SSR zaradených do reprezentačných celkov ČSSR. V behu je to 31 percent, v skokoch 25, v združených pretekoch 55 a v zjazdových disciplínach 83 percent mužov, 50 percent žien, 75 percent juniorov a 38 percent junioriek. K naj- úspešnejším patria zjazdári, ktorí zís- kalí na rok 1983 spolu 19 titulov majstrov ČSSR, čo je 59 percent. K tým najlepším patria v behu na 15 km Št. Lichoň s bronzom v kate- górii juniorov, M. Kapusta so zlatom za víťazstvo na 5 a 7 km v kategórii

mladších dorastencov, V. Klimková s bronzom za tretie miesto na 5 km, A. Pasiárová takisto s bronzom v behu na 10 km, strieborná A. Havrančíková a bronzová M. Sujová v behu na 20 km. Výborné výsledky dosiahli na MČSSR juniorka M. Cerovská víťaz- stvom na 10 km, M. Kučerová bola druhá na 5 km a tá istá pretekárka zvíťazila v behu na 5 a 7 km v ka- tegórii starších dorasteniek. Medzi mladšími dorastenkami si zlato na 3 aj 5 km vybojovala J. Staršia. Zo sko- kanov na seba upozornil druhým mies- tom na P 70 m a tretím na P 90 m J. Parma, druhým miestom na P 90 m a tretím na P 70 M. Slušný. K náde- jám patria dorastenci D. Pitoňák, ví- ťaz na P 70 m a F. Repka druhý na P 50—55 m. Všetky tri medaily v pre- tekoch združených získali pretekári zo Slovenska v poradí J. Klímko, VI. Frák a K. Tatranský. Zo zjazdárov si zlato odniesol M. Kolář a striebro P. Šoltýs za zjazd, striebro M. Kolář a bronz P. Pochobradský za slalom, zla- to M. Kolář a bronz I. Pacák za ob- rovský slalom. V kombinácii patrili všetky medaily pretekárom zo SSR v poradí M. Kolář, I. Gažo, J. Geleta. Ešte výraznejšie boli úspechy zjazdá- rok. V zjazde bola zlatá J. Gantnerová, strieborná M. Hojstričová a bronzová L. Vlčková, v slalome zvíťazila Vlč- ková pred E. Medzihradskou, v obrov- skom slalome patrí strieborná M. Hojstričovej, bronzová D. Dvoršťáko- vej. Aj ženy zo slovenských oddielov obsadili prvé tri miesta za kombiná- ciu v poradí Vlčková, Hojstričová, Medzihradská. Týchto niekoľko faktov hovorí jasne o tom, že aj v špičke sa dostáva slovenské lyžovanie na podstatne lepšiu pozíciu v ČSSR, než tomu bolo v nedávnej minulosti.

Veríme, že v tomto vzostupe bude slovenské lyžovanie pokračovať aj te- raz po tom, čo si delegáti konferen- cie zvolili 29 členov, troch kandidá- tov nového VLZ SÚV ČSZTV. Tí si zvolili 13-členné predsedníctvo na čele ktorého je opäť dr. Martin Schelling, podpredsedami dr. Boris Hovorka, súčasne predseda zjazdového úseku, Rudolf Čiliňák, súčasne predseda bežec- kého úseku a Jozef Adam, súčasne predseda skokansko-združenárskeho úseku.

KAROL EIDLPEŠ

Průběh a tendence skokanské sezóny 1982-83

Bývalý dobrý skokan, architekt Heini Klopfer, postavil před válkou v Oberstdorfu první velký, tzv. mamutí můstek se zásadně změněným poměrem H:N (poměr výšky ke sklonu). Vysoké nájezdové rychlosti a strmý sklon doskočiště měly umožnit skákat větší délky, jak odpovídalo umu skokanů. Tehdy ovšem ještě neexistovali letci typu Steinera. Bylo málo závodníků, kteří dovedli využívat aerodynamických zákonitostí a skákat daleko. To dokázali až později skokani-letci. V té době bylo přirozené i mnoho pádů.

Nesprávná tendence postupně postihla nejen stavbu velkých můstků, ale i stavbu tzv. normálních můstků (P 70/90 m). Příliš pozdě poznali experti, že sklon na doskočišti 40–41° není v souladu s vývojem skoku. Mnoho iniciativních skokanských fanoušků v klubech uvěřilo expertům a stavěli můstky, které skokani odmítali. Tyto můstky byly prakticky již v době, kdy byly vteřovány do plánů, překonány. Mnoho můstků tohoto typu „kráši“ skokanské areály. Některé sice byly přestavěny, ale je málo provozovatelů, kteří si nákladnou přestavbu mohou dovolit. Dílo dokonala Baldur Preiml, když se mu podařilo prosadit své ideje s oblečením skokana. Naštěstí se federaci podařilo problém skokanských kombinéz rychle zprovodit ze světa.

Problém s můstkem přetrvává a kongres FIS na svém posledním zasedání v květnu t. r. (Sydney) dospěl k závěru, že se nedá již čekat a stanovil nové normy pro stavbu mamutích můstků.

Vedle léta diskutovaného, neutěšeno problému s můstkem, přinesla sezóna 1982–83 některé další zkušenosti. Vraťme se tedy krátkým pohledem na Intersportturné, Světový pohár ve skoku a MS v letech na lyžích. Měření sil na těchto vrcholných soutěžích sezóny přinesla četné poznatky, některé z nich zasluhují, aby byly zaznamenány.

Výměna generací

Skokanské Intersportturné se stalo signálem pro nástup mladé generace. Nejen proto, že na něm triumfoval 18letý mistr světa na velkém můstku v Oslo, Matti Nykänen. Nejen proto, že NDR prezentovala nového, vítězného 18letého skokana, Jens Weissfloga z Oberwiesenthalu, ani ne proto, že 18letý Richard Schallert z Bradu ve Vorarlbergu zachraňoval čest rakouských skokanů v době, kdy očekávané úspěchy Koglera a Neupera se nedostavovaly. Ve výsledkových listinách se hned po světové špičce objevovala početná nová jména mladých skokanů např. Steiner, Braaten (Norsko), Holger Freitag a Ulf Findeisen (oba NDR), Fin Markku Pusenius, nositel stříbrné medaile z MSJ 1982 v Murau, 17letý Yllipulli (rovněž Finsko), bývalé záračné dítě NSR Thomas Klausner, Američan Mike Holland a nejmladší účastník turné, 17letý Švýcar Christian Hauswirth. Mezi Rakušany se občas objevuje Ernst Vettori, juniorský mistr světa 1982. Také v čele družstva ČSSR se objevila nová generace s úspěšným Pavlem Plocem, novým světovým rekordmanem a nositelem stříbrné medaile z MS 1983 v letech na lyžích.

Vědeckost v tréninku

Revoluce mládí ve skoku započala. Příslušníci nové skokanské gardy si jsou velice podobní nejen ve stylu, ale i ve figuře. Většina těchto mladých sportovců opustila nedávno školní lavice. Předpokládali bychom proto u nich spíše strach z dlouhých skoků, nežli odvahu skákat daleko. Jejich hlavní zbraní se zdá být mla-

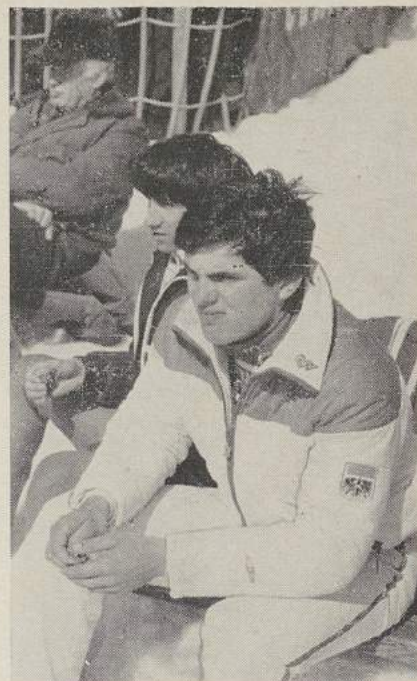
diství bezstarostnost. Nebojí se ničeho a nikoho. Prošli jistě raným a dlouhým výcvikem. O Matti Nykänenu je známo, že v začátcích své závodní dráhy nastupoval až 60krát denně k nácviku správného nájezdu a odrazu. O jeho trenéru, biomechaniku Matti Pullim, se říká, že to byl on, kdo jej naučil skákat. Mladý Fin je příkladem, na kterém bylo demonstrováno, jak je možno pomocí vědy rozvinout vrozený talent takměř k absolutní perfekci.

Zcela podobný vývoj prodělal Jens Weissflog v péči trenéra Hans Dieter Grellmanna. Grellmann je opakem zemřelého Hanse Rennera, trenéra, který před lety proslavil družstvo skokanů NDR. Renner byl známými nekompromisními požadavky na každého člena družstva. Grellmann jde jinou cestou. Řekl mi nedávno: „Snažím se při výchově svých svěřenců spojit své odborné znalosti a zkušenosti z pedagogie a psychologie. Bez přísné vědeckého přístupu k tréninku dnes nelze již uspět.“

Harrachov

Armin Kogler, nejspěšnější skokan posledních let, sice dále zůstává jedničkou rakouského družstva, v předolympijské sezóně však nespěl. SP musel odepsat poměrně brzo, protože se mu v první etapě soutěže vůbec nedařilo a v Harrachově na MS v letech na lyžích utrpěl dokonce dvě porážky — během 24 hodin ztratil nejen svůj světový rekord, ale přišel i o téměř již jistou medaili. Rakouští „orlové“ zůstali poprvé od roku 1975 na MS v letech bez medaile. Série Schnabel—Innauer—Kogler byla přerušena.

Několik slov k průběhu MS v Harrachově. Když předskokani Martiniák a Jelenský nový můstek na Čerťáku „zalétávali“ a doskočili na značku 167 m, bylo jasné, že můstek s rozdílem 208 m mezi nejvyšším a nejnižším jeho bodem, dovoluje skočit novou rekordní délkou. V deštivé sobotě 19. března 1983, vytvořil mladý 19letý skokan ČSSR Pavel Ploc nový

Dvojnásobný vítěz Světového poháru skokanů Rakušan Armin Kogler se v sezóně 1982–1983 musel spokojit třetím místem

světový rekord. Loňského roku ještě junior skočil při rychlostech 114,8 km/hod na nájezdu a takměř 130 km/hod při doskoku, skok dlouhý 181 m a stal se po Daliboru Motejlkovi, který v roce 1964 skočil v Oberstdorfu rekordní délkou 142 m, a Jiřím Raškovi (1969 Planica 164 m), třetím československým rekordmanem v letech na lyžích. V listině nejlepších výkonů světa byl Koglerův skok 180 m v Oberstdorfu vystřídán novým zápisem.

V boji o zlato vykonala psychická zátěž jistě i na Ploce své. S pořadím 7., 5. a 4. ve 3 dnech skončil na velmi hodnotném 2. místě, získal stříbrnou medaili. Matti Nykänen, vítěz SP 1982–83, začal s umístěním 1., v sobotu však klesl na 17. místo a v neděli byl druhý — v konečné klasifikaci získal bronz. Armin Kogler měl v pátek potíže s botami a obsadil 9. místo, v sobotu předvedl perfektní lety a zvítězil, v posledním závodě skončil 7., což stačilo jen na nevděčné 4. místo v celkové klasifikaci. Cenného umístění naproti tomu (5. místo) dosáhl jeho kolega z družstva, 18letý Richard Schallert.

Ještě několik slov o vítězi. S Klaussem Ostwaldem jako vítězem nikdo, ani přítomné vedení lyžařského svazu NDR, nepočítal. Pravda, patří již několik let k předním skokanům NDR, velkých úspěchů však dosud bylo málo: 1979 spoluautor světového rekordu v Planici (176 m); na MS 1982 v Oslo 4. na velkém můstku. V Harrachově skočil 4., 8. a 1. místo — v celkovém hodnocení se umístil jako vítěz soutěže, převzal zlatou medaili a křišťálový pohár.

Harrachov rovněž prokázal, že sezóna 1982–83 znamená nástup mládí i když nikoliv tak výrazně jako čtyřmůstkové turné.

Hodnocení družstev

Hodnocení družstev v sezóně 1982 až 1983, provedené v rámci soutěže o SP, neodpovídá ze známých důvodů skutečné síle jednotlivých družstev. Nicméně se dá říci, že své pozice uhlájila přední skokanská družstva: 1. Norsko, 2. Finsko, 3. Rakousko, 4. Kanada a 5. NDR. V celkovém hodnocení se mezi ně zařazuje i družstvo CSSR, které v oficiální klasifikaci SP figuruje na 7. místě. Mluví pro to výsledky Ploce a Parmy, dosažené v Harrachově.

Norové představují velmi vyrovnané družstvo, leč Matti Nykänena nemají. Velkými skokany se opět stávají skokani NDR. Receptem pro jejich úspěchy jsou: vědecky řízený trénink, kvalitativní a kvantitativní personální obsazení trenérského štábu a realizované závěry z poznání, že rytmus a techniku je nutno zařadit před sílu.

S výsledky v sezóně 1982—83 nemohou být spokojena družstva NSR ani SSSR. Do bezvýznamnosti se zcela propadli Japonci.

Hráz rekordům

Vítěz z Harrachova Klaus Ostwald prohlásil, že na harrachovském můstku lze ustát skok na 185 m, on sám však, že v tomto směru nemá žádné ambice. Nebezpečí letů na lyžích dosáhlo rizikové hranice, za kterou federace již není ochotna odpovídat. Tuto skutečnost poznali při MS 1982 až 1983 i tři prominentní skokani na vlastním těle: Horst Bulau, Jens Weissflog a Steinar Braaten. A ti slabší na lety již nejezdí, např. Švýcar Hansjörg Sumi do Harrachova nepřijel. FIS proto použila svého práva zasáhnout v otázce sklonu doskočiště a výškového rozdílu můstku, aby jednou provždy učinila přítrž pokusům po dosažení délky 185 a více metrů. V Sydney rozhodl kongres FIS nově reglementovat parametry mamutích můstků; zaměření nové úpravy, která má zabránit skokům 185 m dlouhým, lze rámcově shrnout takto:

— oblouk R3 přechází ve svém konci do úseku se sklonem 38°. Navazující přechodový oblouk R2 nesmí mít menší poloměr jak $0,14 \times VO^2$, kde VO je nájezdová rychlost. Nájezdová rychlost nemá být vyšší jak 116 km/hod. Výškový rozdíl mezi odrazíštěm a nejnižším bodem R2 nesmí překračovat 127 m.

— v Evropě, vedle stávajících pěti mamutích můstků (Harrachov, Oberstdorf (NSR), Planica (Jug.), Mitterndorf-Kulm (Rak.) a Vikersund (Nor.), nebude homologován žádný další mamutí můstek. Šestý velký můstek je postaven v Ironwoodu v USA, případný sedmý můstek bude povoleno postavit v Japonsku.

Slovo závěrem

Listina výsledků z Innsbrucku zavedla příčinu k přemýšlení: čtyři super lehké váhy na prvních pozicích. Lehčí, rychlí skokani střední postavy; Nykänen, Weissflog, Bulau a Vettori. Dorůstá nová generace a s ní i nová cesta ve skoku na lyžích. Dosud se kdokoli mohl stát výkonným skokanem, nezáleželo na tom, byl-li vysokého nebo malého růstu, byl-li lehký či těžký. Jedno je jisté: v budoucnosti

budou skokani muset častěji stoupat na váhu. Trenéři vyžadují relativní sílu nikoli však přemíru kg. Jak četné komentáře v odborném tisku dokládají, charakterizuje generaci lehké váhy ještě něco: nejde o prosté „vytětání“ délek, nýbrž o jejich vybojování. Klade se bezpodmínečný důraz na útočnost ve skoku. To vyžaduje perfektní ovládnání útočné techniky, váhavý skokan nemá sebemenší šanci.

Ze současných vývojových tendencí odvozují experti skokanského sportu, jak z literatury patrně, zásady pro budoucí práci trenérů: prohloubit vědeckost v celé přípravě, zvýšit objem tréninku, změnit myšlení v oblasti kondice, více rychlosti, koordinace a rytmu a v neposlední řadě kvalifikovaně vyhledávat skokany se srdcem pro závod.

Spolupracovat musí i FIS a její funkcionáři, v sázce je příliš mnoho, nejde jen o výkon, ale také o zdraví mladých závodníků. Nově stanovené normy pro mamutí můstky jsou opatřeními v jistém smyslu nepopulární (jsou v rozporu se zájmy diváků a častokrát i pořadatelů), jsou však opatřeními nezbytnými — bezpečnost závodníků musí mít prioritu před kterýmkoli jiným sportovně technickým postulátem. Antory opatření nepochybně inspiroval před třemi roky postavený můstek pro lety na lyžích v Harrachově. Jeho budovatelům, v čele s Mildou Bělonožníkem, se dostalo zaslouženého uznání; stali se průkopníky moderní konstrukce skokanských můstků.

Také členové soutěžních výborů musí přiložit nikoli jen ruku, ale obě ruce k dílu. Skákat v husté mlze, jak tomu bylo při posledním MS v Oslo, nesmí již žádná jury dovolit — a nejen to!

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Pavel Ploc (Dukla Liberec) byl nejúspěšnějším čs. skokanem uplynulé sezóny

Čo nového vo FIS po kongresu

Prinášame druhou časť článku člena predsedníctva FIS Jána Mráze o kongresu FIS v Sydney.

Ďalšie zaujímavé rozhodnutia

1. Spresnené boli pravidlá ohľadne televíznych prenosov v tom zmysle, že pri prenosoch nad 3 min. je potrebný súhlas príslušnej národnej federácie, do ktorej teritoria sa má prenos uskutočniť.

2. Schválený návrh Turecka, aby sa ročne konalo najviac 10 pretekov pre žiakov vo veku 11—14 rokov, z toho 4 v alpských zemiach, 1 v soc. štátoch, 1 v škand. štátoch a 4 v ostatných členských štátoch FIS. Znovu potvrdená tendencia nerozširovať počet žiackych súťaží.

3. Schválený návrh na ustavenie austrálsko-novozelandského pohára v zjazdových disciplínach a ustavenie regionálnej lyžiarskej konferencie na ďalekom východe.

4. Schválené bezpečnostné pravidlá pre jazdu na výťahoch a vlekoch.

5. MS v roku 1984 v skokoch družstiev nebudú ako sa pôvodne predpokladalo v Engelbergu — Švajčiarsko, ale v St. Moritz. Preteky družstiev v združenom závode v Rovaniemi — majú nový termín 17.—18. 3. 1984.

6. Schválený návrh Rakúska, aby sa slávnostné odovzdávanie cien konalo pre 6 umiestnených pretekárov miesto doteraz troch.

7. Majstrovstvá sveta v akrobatickom lyžovaní sa budú konať v roku 1985 v Engelbergu — Švajčiarsko.

8. Kalendár a Bulletin FIS sa budú vydávať v doterajšom prevedení.

Finančná pomoc FIS

Vo finančnej komisii FIS bol prerokovaný komplex finančných otázok a 8 návrhov členských federácií pre kongres FIS. Finančná komisia posúdila návrhy a vzhľadom na pomerne dobrú finančnú situáciu FIS prijala a kongresu navrhla rad opatrení, ktoré uľahčujú finančnú a devízovú situáciu členských federácií. Finančný efekt tejto pomoci sa odhaduje na cca 600 000—700 000 Šfrs.

- zniží sa podiel FIS z TV prenosov zo 40 % na 30 %,
- organizátori MS budú platiť ubytovanie a stravovanie pretekárov (podmienky a počty sa upresnia),
- predsedom veľkých komisii sa budú hradit výlohy na porady,
- členské poplatky na ďalšie 2 roky zostávajú nezmenené.

Už na kongrese v roku 1981 v Puerto de la Cruz — Španielsko bolo pre rok 1985 ako miesto kongresu zvolený Vancouver — Kanada. Kongres 1987 bude v Instanbule.

Vystúpenie trojčlennej delegácie Výboru zväzu lyžovania ÚV ČSTV na 34. kongrese FIS (s. predsedsa K. Smola a členovia M. Bělonožník, J. Mráz) a dvojčlennej delegácie Jasnej (predseda ONV s. ing. Bolvanský a s. M. Holá) bolo úspešné. Kongresom boli prijaté 4 čs. návrhy (jediné zo soc. štátov), vynikajúce bolo hodnotenie MS v Harrachove, čím si získala ČSSR ďalší kredit v lyžiarskom svete.

Před kontrolními testy běžců a běžkyň

Ve dnech 28.—31. srpna se v Jablonci n. N. uskuteční kontrolní motorické testy běžců a běžkyň v téměř celé oblasti vrcholového sportu. Povinné jsou tyto testy pro reprezentační družstva dospělých a juniorů, SVS, SVS-M a ISS. Tak rozhodla subkomise běhu KVS VSL ÚV ČSTV, aby byla zjištěna úroveň trénovanosti v této oblasti vrcholového sportu a aby byla možnost porovnat úroveň tréninkového procesu mezi jednotlivými články VS v této fázi přípravy na zimní sezónu. Jde v podstatě o zhodnocení té obecnější a všestrannější části přípravy.

To však není jediným cílem těchto testů. Daleko významnějším cílem je porovnání vývoje trénovanosti členů reprezentačních kolektivů od jarních testů, které se uskutečnily v Jablonci n. N. 7.—9. června. Tyto testy byly povinné pouze pro reprezentační družstva. Jarní testy měly též za úkol určit novou a konečnou podobu testové baterie (skladbu a metodiku provádění). V této podobě by měly mít testy platnost i pro celý olympijský cyklus 1984—1988. Při této stabilizaci to umožní sledovat vývoj trénovanosti v testované oblasti VS v průběhu olympijského cyklu.

Po skončení RTC 1982—83 bylo pracovníky subkomise běhu provedeno srovnání mezi výkonností v testech a výsledky v závodech v zimě. Zatím to bylo jenom prověřovací srovnání. Získané poznatky a zkušenosti budou uplatněny v dalších RTC při hledání vzájemných vztahů mezi motorickými testy a speciální výkonností v zimě. V tom je třeba vidět nejdůležitější cíl a význam při hledání co nejvyšší účinnosti tréninkového procesu.

Subkomise běhu na lyžích na svém jednání 6.—8. dubna v Uherském Hradišti navrhla termíny, společné místo pořádání pro muže a ženy a testovou baterii. Vycházelo se ze zkušeností s prováděním motorických testů u reprezentačního družstva žen. Došlo ke sjednocení názorů trenérů a nová testová baterie vypadá takto:

Ženy

- 1500 m běh na atletické dráze — střednědobá vytrvalost (STDV), tretry nejsou povoleny — hodnotí se dosažený čas.
- 150 m soupažný odpích na kolečkových lyžích do mírného stoupání (na asfaltovou dráhu je položen gumový koberec) — silová vytrvalost horních končetin (SVHK), kolečkové lyže jsou připraveny pořadatelé testů (jsou bez odporu pro odraz) — hole a boty má každý závodník svoje (boty pro typ vázání Rottefella) — hodnotí se dosažený čas.
- 3×530 m kopec opakovaně (standardní svah na Bramberku) — silová vytrvalost dolních končetin (SVDK), odpočinková přestávka mezi opakováním je standardní — tretry nejsou povoleny — hodnotí se dosažený čas na jednotlivých úsecích a součet časů.
- 5000 m běh v terénu — dlouhodobá vytrvalost (DLDV) — na standardní trati — hodnotí se dosažený čas.

Muži

- 3000 m běh na atletické dráze (STDV) — tretry jsou povoleny.
- 200 m soupažný odpích na kolečkových lyžích (SVHK), podmínky stejné jako u žen.

- 5×530 m kopec opakovaně (SVDK), podmínky stejné jako u žen.
 - 10 000 m běh v terénu (DLDV) na pětakilometrovém okruhu — tretry jsou povoleny, hodnotí se dosažený čas a průběžný na 5 km.
- Poznámka: věkové kategorie 16 let a mladší budou v kategorii žen běhat opakovaně kopec dvakrát a v kategorii mužů třikrát.

- 5000 m terén: Květa Jeriová 16:57,3 min.

Květa Jeriová v jarním testování jasně nejlepší.

Muži

- 3000 m: Jiří Švub 8:31,4 min.
- 150 m SVHK Ladislav Švanda 48,0 sek.
- 5×530 m SVDK Jiří Švub (2:01, 2:16, 2:23, 2:30, 2:32) 11:42,0 min.
- 10 000 m DLDV Jiří Švub (mezičas 14:49,0) 30:38,5 min.

Jiří Švub byl nejlepším mezi muži při jarních testech.

Poznámka: neprovádím podrobnější hodnocení, protože bylo provedeno trenéry jednotlivých reprezentačních družstev a bylo dohodnuto komplexní hodnocení po testech 28.—31. srpna.

Organizačně proběhly testy na velmi dobré úrovni, za což je třeba pochválit kolektiv vedený s. Zdeňkem Čillerem a Milanem Urbancem. Testy v srpnu budou po organizační stránce ještě náročnější, jsou však zkušenosti a tak věřím, že bude jejich organizace dobře zvládnuta.

Přítomní trenéři kladně zhodnotili navrženou testovou baterii a lze si jen přát, aby výsledky získané při těchto testech byly využity trenéry pro ovlivnění tréninkového procesu. V tomto směru musí být získané výsledky správně vyhodnoceny.

V závěru chci připomenout, že by určitě nebylo dobré trénovat jen testy obsažené v testové baterii, ale že výsledky dosažené v testech musí vycházet ze správně vedeného lyžařského tréninku pro dosažení nejlepších výsledků na sněhu ve speciální výkonnosti.

BOHUSLAV RÁZL
předseda subkomise běhu
VSL ÚV ČSTV

Květa Jeriová (RH Jablonec nad Nisou) v posledních kontrolních testech byla nejuspěšnější

Přesné metodické pokyny pro obě testové baterie budou uvedeny v metodickém dopise, který je připravován pro příští olympijský cyklus v subkomisi běhu na lyžích.

Protože tyto baterie testů již byly na jaře prověřeny všemi reprezentačními kolektivy, tak orientaci uvádím nejlepší výsledky v jednotlivých testech.

Ženy

- 1500 m: Květa Jeriová 4:38,8 min.
- 150 m odpích kolečkové lyže: Květa Jeriová 37,7 sek.
- 3×350 m kopec: Květa Jeriová (2:33,0, 2:39,8, 2:47,0) 7:59,8 min.

Petr Lisičan (Dukla Liberec) je v čele žebříčku čs. běžců a patří k nadějším v této disciplíně

HLEDÁME REZERVY

Jsmo v roce 80. výročí založení Svazu lyžařů, před konferencí VSL ÚV ČSTV a přibližně zbývá ještě 200 dní do zahájení XIV. ZOH 1984 v jugoslávském Sarajevu. Vyhlásili jsme Krále bílé stopy 1983, kandidáty ZOH a absolvovali XX. konferenci trenérů lyžování. Proběhly oponentury plánů SVS a SVS-M v lyžování. Čeká nás MS družstev ve skoku a v závodech sdruženém, dokonce 1. ročník Světového poháru sruženářů, MSJ 1984 klasických disciplín v norském Trondheimu, MSJ 1984 sjezdových disciplín v Sugar Loaf v USA, soutěže Družba klasické v Johanngeorgenstadtu (NDR) a ve sjezdových disciplínách v polském Szczyrku, dále Světové poháry a domácí soutěže. Jsme prakticky na prahu nového OH cyklu 1985 až 1988. Navíc nás čekají komplikace s tím, že se uskuteční MS 1985 v klasických disciplínách v rakouském Seefeldu a ve sjezdových disciplínách v italském Bormiu.

Měli bychom být tedy připraveni. Proto hledáme rezervy. Má-li být jakákoliv lidská činnost úspěšná, potom musí být v souladu základní faktory — řízení — materiál a metoda.

Co to prakticky znamená? Nutně potřebujeme vnést do celého procesu — výběr — výchovu — zdokonalování — výsledek víceracionálního přístupu, promyšlenosti, plánovitosti, řečeno jednoduše — vědeckosti. Nemám tím na mysli vědu jako vědu, ale skutečně přístup, systém, pořádek a disciplínu na všech úrovních. Toto je skutečně vážný problém a jsem přesvědčen, že jedině touto cestou můžeme dosáhnout produkce (jako výsledek systému) a ne pouze nahodilých výsledků.

Bylo by proto správné napsat zásadní článek o tom, jak se to má dělat a všechno by mělo být v pořádku. Situace je však podstatně komplikovanější. Je potřeba motivovat co nejširší aktiv, ten nasměrovat (ale na různých úrovních) a dosáhnout celkové podřízenosti centrálním zájmům. Není snad potřeba dodávat, že v lyžování jde o situaci velmi složitou nejen na jednotlivých úrovních systému, ale i disciplín. Zde máme první uzlový bod systému. Ruku na srdce, soudruzi trenéři — kolik z nás dá přednost zaběhaným formám a schématům činnosti, postupuje cestou nejmenšího odporu (ne, že by se měly vyhledávat spory), spokojuje se s dosažením, považuje se za tak zkušeného, že další vzdělávání a studium by mohlo být „příliš“ atd. A nyní vysoce významný faktor — přenos a využití vědeckých poznatků. Mínění prakticky všech sportovně a lyžařsky vyspělých zemí je, že věda podstatně ovlivnila současný prudký růst sportovní výkonnosti a že nadále zůstává hlavním faktorem dalšího zvyšování výkonnosti. Trenér, který nevyhledává nové možnosti, nehledá spojení v lékaři, v metodikovi a dalších pracovnících, ztrácí postupně vše a stává se pouhým praktikem. Skutečně je již neodvratně pryč doba, kdy se vyplatil někoho přesvědčovat, přemlouvat a čekat, že mu to dojde atd.

Začneme prvním článkem — řízení — (odmyslíme-li si problémy s podmínkami, materiálem a organizací) pak představitel sportovního tréninku je trenér.

Bylo už popsáno mnoho papíru o tom, jaký má být trenér — odborník, pedagog, má mít sociální citění, systematick s tvořivou invencí, atd. Vše napsané nadále trvá, charakteristickým rysem současné trenérské práce je vysoká účelovost, zaměřenost, specializovanost a aktuální tvořivost na základě zjištěných faktů.

Druhým článkem systému je materiál, pro nás žactvo a mládež. Přichází usměrňována a motivována rodiči, učiteli, přáteli, zlákána svými vzory a čeká, že dosáhne velkých výsledků. Má ideály a sny a v trenérech a učitelích cítí ty, kteří jí pomohou vysněné cíle splnit. Často obětují již v začátcích mnoho, ale výsledky se nedostavují. Nezřídka bývá rozčarována poměry ve třídě, tréninkové skupině či ve středisku. Velmi tedy záleží na trenérovi, jeho přístupu a působení. Proto musí být výběr talentů objektivnější, zařazování do střediska odpovědnější a především rozvoj předpokladů pro danou disciplínu skutečně systémem. Je hrubým společenským a lidským přestupkem neřící včas a jasně, že daný jedinec nemá předpoklady pro vybraný sport nebo držet ve středisku sportovce jen proto, aby byla dostatečně početná skupina.

Materiál, mladí sportovci však musí kromě míry předpokladů přidat do procesu sami sebe. To znamená aktiv-

ně spolupracovat, přípravě se skutečně věnovat, soustředěně přistupovat k tréninku i soutěžím.

Posledním, z našeho dnešního pohledu však nejzávažnějším článkem je metoda. Myslím tím metodu v nejširším slova smyslu, tj. tréninkový proces, metodiku tréninku, metody rozvoje jednotlivých pohybových schopností, nácvik a zdokonalování techniky provedení pohybu, taktiku atd.

Zde jsou skryty obrovské rezervy, zvláště pak při splnění požadované úrovně prvních dvou částí systému. Zde se právě nejrychleji projeví racionální přístup, účelný postup, promyšlené a ověřené zastoupení např. tréninkových prostředků a metod. Zvláště pak objektivní posuzování, hodnocení a kontrola.

na POMOC trenérům A cvičitelům

S těmito metodami je však potřeba doslova se „naučit“ pracovat. Stále si klást otázku — jaké důsledky vyvolalo aplikované zatížení? Co vlastně přineslo toto tréninkové období? Došlo skutečně k rozvoji očekávaných předpokladů? Vyvolává realizované dávkování plánované a pozitivní změny v organismu sportovců?

Hledat souvislosti mezi velikostí a charakterem zatížení a jeho důsledky v čase. Velmi pečlivě sledovat účinnost tréninkového prostředku (např. jízdu na kolečkových lyžích na standardním okruhu), nebo intervalové metody (víme, že po třech týdnech je prakticky bez pozitivní odezvy). Vyhodnocovat intenzitu zátěže a hledat optimální poměry mezi malou, střední a vysokou intenzitou, chcete-li podprahovou, prahovou a nadprahovou, či aerobní, anaerobně aerobní a anaerobní, nebo udržující a mobilizující. Využívat poznatků lékařsko-pedagogického sledování, stanovení anaerobního prahu, koncentrace laktátů atd.

Zásadně si uvědomovat, že jedině při plné koncentraci sportovce na přípravu, tzn. prováděný pohyb či zatěžování, dosahujeme rovněž odpovídající odezvy v organismu jak po stránce fyziologické, tak psychické i vytváření pohybových dovedností.

Rekapitulace:

- máme skutečně řadu rezerv, jdou postupně odstraňovat bez velkých investic, kádrových změn a vytváření nových podmínek,
- v první řadě jsou u nás trenéři,
- v druhé řadě u sportovců v jejich přístupu a zapojení,
- ve třetí řadě pak v tréninkovém procesu, jeho obsahu, v úrovni řízení, především však v jeho účinnosti, racionálnosti a zaměřenosti.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Standardní lyžařské běžecké tratě v ČSR

Okruhy různých délek, převážně s trvalou údržbou, stálým značením, s alespoň minimálním zázemím.

1. Mísečky. — 2. Harrachov. — 3. Benecko. — 4. Nové Město na Moravě. — 5. Nové Město v Krušných horách. — 6. Nová Ves. — 7. Bedřichov v Jizerských horách. — 8. Zadov. — 9. Čeřínek. — 10. Svatá Kateřina. — 11. Kubova Huť. — 12. Kramolín. — 13. Sádek. — 14. Háje. — 15. Abertamy — Pernink. — 16. Jáchymov. — 17. Klíny. — 18. Jedlová. — 19. Lomnice nad Popelkou. — 20. Hlinsko. — 21. Kameničky. — 22. Pustevny. — 23. Velké Karlovice.

Ještě jsou tratě další, většinou upravované jen příležitostně.

Sportovní příprava sjezdaře-II.

PŘÍPRAVNÉ OBDOBÍ II. (charakteristika)

Uvedené období je vrcholem přípravy před prvním tréninkem na sněhu. Je proto charakteristické zvyšováním intenzity tréninku, zařazováním napodobivých cvičení a dalších prostředků speciální přípravy sjezdaře (trénink na umělé hmotě, trávnicích lyžích apod.). Využíváme všeobecné připravenosti z přípravného období I. a speciálními prostředky ji rozvíjíme ve speciální formu sjezdaře.

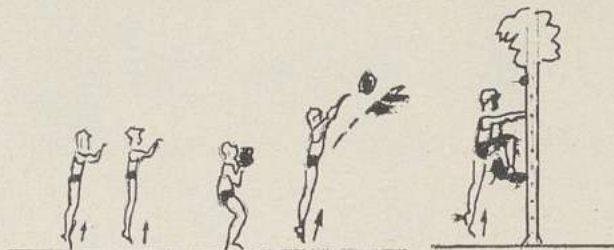
Příklad čtyřtýdenního tréninkového cyklu

1. týden

PO tělocvična, trampolína, posilování svalstva nohou, obratnostní cvičení

ST hřiště, terén, výběhy schodů, svahů, hry

PÁ terén, les, slalomy, násobné skoky, uvolňovací cvičení, rehabilitace

obr. 1, 2, 3

2. týden

PO tělocvična, obratnost, akrobacie, napodobivá cvičení

ST tělocvična, kruhový trénink na rozvoj dynamické síly (kruhový trénink na stanovištích)

NE závody ve slalomu na suchu

3. týden

PO terén, rozvoj speciální rychlosti, krátké sprinty, starty z různých poloh, hry

ST tělocvična, obratnost na žíněnkách, překážková dráha

SO lyžování na umělé hmotě

NE lyžování na umělé hmotě

4. týden

PO trampolína, obratnostní cvičení, napodobivá cvičení, cvičení na rozvoj dynamické síly

ST terén, les, kruhový trénink na rozvoj speciální síly sjezdaře

SO terén, slalomy na suchu, posilovací cvičení v terénu

NE rehabilitace, cvičení na rozvoj pohyblivosti

obr. 4, 5, 6

Příklady tréninkových jednotek

Úkol I.: silově vytrvalostní kondice

Místo: terén

Pomůcky: kámen, švihadlo (tepláky)

Úvodní část

1. Honička se spolucvičencem na zádech.

2. Honička, škatule, škatule hejbejte se (u stromů v lese).

Průpravná část

Cvičení na kloubní pohyblivost.

Hlavní část

Cvičení na stanovištích.

Tři série, přestávky mezi cviky 30 sek. a sériemi 3 min.

Poskoky na místě 20–30krát — obr. 1.

Odhody ze skrčení připažmo trčením (10–15krát) — obr. 2.

Opakovaně skrčovat přednožmo pravou a levou povýš maximální frekvencí (20–30krát) — obr. 3.

Svis na větvi, opakovaně skrčovat přednožmo povýš (10krát) — obr. 4.

Výběh do kopce 20⁰ (15–20 m), nazpět klus se zakopáváním (5krát) — obr. 5.

Z lehu vzađu vzpažit — sed, předpažit, přednožit povýš (15–20krát), to celé dvakrát — obr. 6.

Vzpor dřepmo spojny, z toho skoky povýš se skrčováním přednožmo povýš (dvakrát 10) — obr. 7.

Opakované skoky odrazem jednož přes 1–3 schody (5–10krát) — obr. 8.

Úkol II.: rozvoj rychlé síly

Místo: terén

Úvodní část

Honička dvojic

1. Dvojice se zavěsí vzájemně za lokty. Jedna dvojice honí ostatní ve vymezeném prostoru.

2. Sportovci zády k sobě se uchopí v loktech, poskoky. Baba se předává nohou.

Průpravná část

K protažení svalů použijeme cvičení se švihadlem.

Hlavní část

Tři série, přestávky mezi jednotlivými cviky 45 sek. a sériemi 3–4 minuty, cvičení na stanovištích.

Opakované odrazy střídnož přes 3–4 schody (5–10krát) — obr. 9.

Výběhy do schodů — dokrok na každý schod (5–10krát) — obr. 10.

Přeskoky snožmo stranou přes položený kmen (15–20krát) — obr. 11.

Svis na větvi nadhmatem. Skrčit přednožmo povýš (5 až 10krát) obr. 12.

Příkop šíře asi 2 m. Opakované přeskoky z podřepu odrazem snožmo — obr. 13.

Běh do kopce, sklon 25–35⁰, co nejrychleji (30–40 m) — obr. 14.

obr. 7, 8, 9

Přeskoky ze dřepu jednož do dřepu na druhé noze (10–16krát) — obr. 15.

Odporový běh na 3×20 m (odpor spolucvičencem) — obr. 16.

Úkol III.: rozvoj dynamické síly

Místo: tělocvična

Pomůcky: lano, kůň s madly, žebřiny, švédská bedna, bradla, lavička.

Úvodní část

Cvičení v zástupu kolem tělocvičny střídají chůzi, volný běh, cval stranou, lezení po čtyřech vpřed, poskoky levá—pravá, snožmo. Tempo postupně zvyšujeme. Na závěr uvolňná chůze, vydýchat.

Průpravná část

Cvičení pro protažení všech svalových skupin.

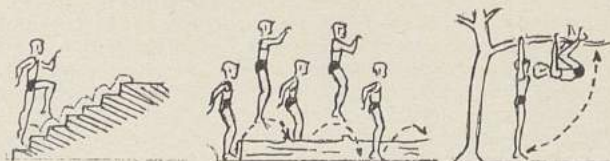
Hlavní část

Tři kola, přestávky mezi jednotlivými cviky 30 sek., cvičení na stanovištích.

Šplh na laně bez přírazu (dvakrát 3 m) ze sedu, u dětí s přírazem — obr. 17.

Na koni s madly opakovaně výskoky skrčmo a seskoky vzad (20krát) — obr. 18.

V lehu u žebřin, pokrčené nohy zaklesnuty, ruce v týl, střídavě sed s dotekem pravého lokte levého kolena a leh

obr. 10, 11, 12

V lehu na břiše na bedně, s držetím okraje bedny ve vzpažení zevnitř, zášvihy nohou (30krát) — obr. 20.
 Přeskoky nízké bedny stranou snožmo (30krát) — obr. 21.
 Klecání na bradlech (u zákmihu klik, předkmihem vzpor (15krát) — obr. 22.

obr. 13, 14, 15

V lehu na zádech u žebřin, s držetím spodní příčky ve vzpažení zevnitř, nohy kolmo k zemi, položit nohy vlevo a vpravo (30krát) — obr. 23.

V lehu na zádech na šikmé lavičce zavěšené na žebřinách, nohy spuštěny pod lavičkou, švihem leh vznesmo (15krát) — obr. 24.

Stoj dřepmo stojný, skok povýš, přednožit roznožmo povýš, předklon, předpažit zevnitř, ruce ke kotníkům (případně s meziodrazem (10—15krát) — obr. 25.

Leh na břiše u žebřin, nohy zaklesnuty na spodní příčku, ruce v týl, záklony povýš (20krát) — obr. 26.

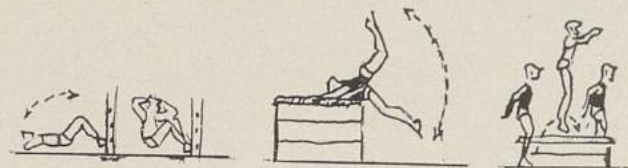
— pětiskok snožmo dvakrát
 (to celé celkem pětkrát)

b) běh ve dvojicích ve slalomovém čtverci, druhý cvičenec vybíhá 2 m zpět za prvním a snaží se prvního dohonit — 30 sek., úlohy se po odpočinku vymění.

Slalomy na suchu (louka).

Délka slalomu 30—35 branek (charakter jako na sněhu), trať postavena v členitém terénu, mírný sklon nebo rovina

— pětkrát
 — mezi běhy chůze zpět
 Slalomy na suchu (les).

obr. 19, 20, 21

Délka slalomu 10—15 branek, označíme stromy fáborny, branky od sebe vzdáleny 6—10 m, rovina nebo mírný svah

— pětkrát
 — mezi běhy chůze zpět.

Úkol IV.: rozvoj speciálních vlastností sjezdaře

Místo: terén, les

Pomůcky: slalomové tyče

Úvodní část

Rozklusání 1—2 km.

Slalomové tyče položené napříč ve vzdálenosti 1—1,5 m

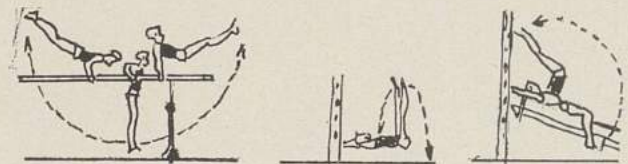
— přeběhy s došlapem mezi položené tyče

— přeskoky položených tyčí jednož

— přeskoky snožmo položených tyčí

Průpravná část

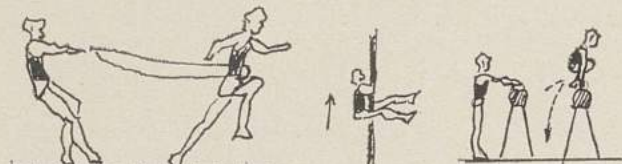
Rozcvičení s využitím slalomových tyčí.

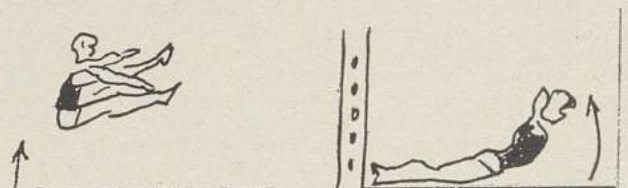
obr. 22, 23, 24

Posilování (paží, břišního a zádového svalstva)

— kliky 2×10, zavíraky 2×20, z lehu na břiše zvedání trupu 20krát (dopomoc).

obr. 16, 17, 18

obr. 25, 26

Hlavní část

Slalomový čtverec (o straně 8 m s libovolně zapíchnutými tyčemi, vzdálenými 1,5—2 m):

a) probíhání mezi tyčemi ve čtverci s volitelnou drahou 30 sek.

Poznámka: u tréninkových jednotek je třeba diferencovat podle věkových kategorií a pohlaví. Uvedené příklady odpovídají kategorii dorostenců, mužů a žen.

JAROSLAV MÁŠA, metodik VSL ČUV ČSTV

KAM ZMIZELI ?

Boj proti nevhodné tréninkové praxi — příliš rané specializaci nejmladších žáků-běžců, kterou uplatňují někteří naši trenéři, již probíhá více než 10 let, ale teprve před sedmi roky tato reakce našla své vyjádření — například ústředního trenéra VSL ÚV ČSTV dr. J. Potměšila a dlouholetého pracovníka VSL ÚV ČSTV dr. O. Kulhánka.

Prvně jmenovaný uplatnil svůj názor v roce 1976 v Lyžařství č. 12 těmito výstižnými slovy: „Z hlediska metodiky tréninku mládeže je třeba za hlavní chybu považovat snahu dosáhnout co nejrychleji vysoké výkonnosti. Cílem přípravy mládeže je vytvoření nejlepších předpokladů pro nejvyšší výkonnost v juniorském a dospělém věku. Z tohoto hlediska je nutno považovat za nesprávné hodnocení práce trenérů za okamžitou výkonnost svěřenců“. Tentýž autor pokračuje po pěti letech v 3. čísle Lyžařství 1981: „Převaha přípravy by však měla být ve všestrannosti, ve hrách, doplňujících sportech a vůbec ve všeobecných prostředcích. Méně ve specializaci a zaměření aktuální výkonnosti.“ A v 2. čísle Lyžařství 1982 varuje: „Je proti smyslu vyčlenění cílů používat v přípravě dětí a mládeže speciální tréninkové prostředky a vysokou intenzitu zatížení. Přípravné soutěže musí nezbytně přispívat k růstu

a zpevnění sportovní výkonnosti a nesmí dojít k předčasnému odčerpání fyzických a psychických sil.“ Také v 5. čísle Lyžařství 1982 a 3. čísle 1983 píše: „Nevychovávejte mistry světa v kategoriích dětí a mládeže.“ Ke stejným zásadám a k nesprávnému výběrovému řízení talentů se připojuje i dr. O. Kulhánek v 3. čísle Lyžařství 1983 slovy: „V lyžování se výběr provádí převážně na základě okamžité výkonnosti nebo osvojené schopnosti a méně na základě nutných funkčních předpokladů závodníka.“

O této úspěšné přípravě nevhodně „vybičovaných“ a „urychlených“ závodníků-žáčků bylo tedy již napsáno hodně — bez jmenovitých důkazů. Proto chci přispět malými konkrétními příklady z oblasti Západočeského kraje (let 1971—1976), které by měly potvrdit, že jen malé procento úspěšných závodníků kategorie mladších žáků se objevuje na nejpřednějších místech i v dospělosti.

Tak např. ve výsledkové listině krajských přeborníků 1971 kategorie mladších žáků vítězka M. Tycarová přestala závodit v kategorii starších dorostenek, druhá Š. Topínková už v kategorii mladších dorostenek a třetí L. Ledvínová (všechny ročníky 1959) v kategorii starších žáčků. Krajská přebornice 1972 A. Martínková (1960) ukončila

závodní činnost jako starší žákyně, krajská přebornice 1973 I. Stránská (1961) závodila jen jako mladší dorostenka, krajský přeborník 1971 P. Tolar (1959) končil jako starší žák a brzo zanechal závodění i první tři z krajského přeboru 1973 M. Zimola, J. Dimo a R. Mašata (všichni 1960).

Naopak někteří západočeští běžci, kteří zařadili svoji speciální běžeckou přípravu až po získání všestranné tělesné zdatnosti, se objevili i v družstvech čs. reprezentantů. Jako příklad uvádím ze Západočeského kraje tyto běžce: J. Klouček v roce 1928 člen armádní hlídky ČSR na ZOH ve Sv. Mořici, začal závodit až v 17 letech na Kubici, Ing. V. Zizius a K. Čihař se zúčastnili v letech 1931—1932 jako čs. reprezentanti mistrovství Polska a Jugoslávie — začínali na Špičáku závodit jako mladší dorostenci, G. Koubek, armádní reprezentant 1937 proti Jugoslávii a Rumunsku, začal závodit na lyžích až v osmnácti letech, J. Žahourek, čs. reprezentant 1978—79, začal úspěšněji závodit v kategorii starších žáků, V. Razým začínal až jako starší žák a úspěchy získal jako dorostenec a junior.

Uvedené příklady z roku 1971—1976 potvrzují, že předčasná „opotřebením“ sil ukvapeně připravovaných záčků se pak často projeví už v dorosteneckých letech. To se celostátně projevuje zvláště v posledních letech nejmarkantněji ve sníženém počtu startujících v kategoriích dorostu.

Domnívám se, že hlavními důvody jsou:

Jednostranně zaměřený trénink mladého organismu působí ustrnutí výkonnosti. Trenér nenechá žáka dozrát, předčasná únava organismu se musí dostavit, sportovec často ztrácí zájem o další zvýšení tréninkového zatížení. Pohybový systém staršího žáka je mnohdy tak oslabený, že nastává i předčasné vyčerpání významných nervových podnětů, které rozhodují o kvalitě výkonu na vrcholové úrovni. Špatná příprava záčka nerespektovala základní pedagogické postupy od všestrannosti ke specializaci a další zásady přiměřenosti atd.

Ve stáří 13 až 17 let se u mládeže setkáváme se samozřejmým přívlastkem puberty. Tato biologická podmíněnost pochopitelně narušuje i zaběhnutý sled sportovní výchovy, poněvadž jednání mladého organismu souvisí s jeho pohlavním dospíváním. Mladí sportovci začínají mít zájem o zábavnější společenské kontakty — docházku do tanečních a na přitažlivé diskotéky.

Mnozí dávají přednost studiu před sportovním uplatněním. Nastávají potíže s docházkou do školy (vyučovací hodiny do pozdního odpoledne, kdy v zimě už ve tmě nelze v terénu trénovat). Přechod ze základní školy na střední nebo do učení znamená často dojíždění nebo nutnost bydlet v internátě.

Dorostová základna (rozšíření a podpora) není ze strany školních a učňovských zařízení tak efektivní, jaká byla pomoc školních institucí pro kategorie žactva.

Další příčina: onemocnění či zranění.

Chyba trenéra i rodičů, kteří jedince přechvátali, žák usíná na vavřínech a po přechodu do vyšší kategorie a po výše uvedené stagnaci výkonu začíná prohrávat a s tím souvisí i roztrpčení, zklamání a velmi častá ztráta sebedůvěry. Závodník nemá chuť podstupovat další boje.

Porušení životospřávy, špatná docházka na tréninky [např. zákaz účasti na kolektivním tréninku] což znamená další roztrpčení.

Neshody ve sportovním oddíle.

Nespokojenost s trenérem [špatné sportovní vedení].

Zákaz ze strany rodičů pro další vyžití v oddíle vzhledem k nevhodným kamarádům.

Přechod na jiné sportovní odvětví, které sportovci více vyhovovalo. Při tom i neblahé působení sportovního přetahování.

Špatné podmínky v tělovýchovné jednotě (nedostatečná výzbroj a výstroj).

Nevhodné rodinné zázemí (rozbroje v rodině atd.) a nedostatečné možnosti sociálního a společenského uplatnění ve městě.

Nezájem rodičů o internátní zařízení.

Problémy ve škole (neprospěch) — někteří rodiče trestají zákazem sportu.

Nedostatek vůle v boji proti pohodlnosti [špatný příklad kamarádů].

Pro některé rodiče studium dítěte ve sportovní třídě nebo začlenění v TSM či v SVS-M znamená jen dosažení lyžařské výzbroje a výstroje zdarma. Jestliže tak nelze dosáhnout pro ekonomické účely tohoto sportovního útvaru, pak aspirant odchází.

Svěřenci v dorosteneckém věku se svým vyšším intelektem (než měli ve věku žákovském) dovedou lépe se „bránit“ před mnohdy přemrštěnými požadavky (extrémní zátěží) některých trenérů — získávají přehled o správných metodách vedení tréninkového procesu a odcházejí.

Svůj příspěvek zakončuji tímto závěrem: je třeba si uvědomit, že škody vzniklé předčasnou specializací bez předchozí důkladné všestranné přípravy se těžko napravují. Proto mobilizujeme pokrokové síly, odmítneme zastaralé metody tak, aby se dále neopakovaly chyby, které způsobují předčasný a nezdravý odliv talentovaných sportovců.

GABY KOUBEK
trenér

Redakční rada Lyžařství vítá aktuální a konkrétní příspěvek. Příklady se mohou jevit jako nedostatečné, protože zde mohly působit jiné faktory než uváděné. Princip je však správný. Nadále však zůstává základem častá, objemová, všestranná příprava s cílem vytvořit návyk na pravidelné zatěžování, kladný vztah ke sportu a zvládnout základy lyžování. Očekáváme příspěvky dalších trenérů k aktuálním otázkám přípravy mládeže v lyžování.

Přehled VLŠ v ČSR - I.

V uplynulé sezóně vyvíjelo činnost v ČSR již 95 veřejných lyžařských škol. Postupně uveřejňujeme jejich přehled s adresami, jakož i vedoucího příslušné VLŠ podle jednotlivých krajů.

Město Praha

TJ Spofa, Kouřimská 17, 130 00 Praha 3. — Vedoucí ing. Jan König, Na zájezdě 20, 101 00 Praha 10.

TJ Meteor, ŽSP 5, tř. Rudé armády 2/37, 180 00 Praha 8. — dr. Otto Absolon, Nad Krocínkou 55, 190 00 Praha 9.

TJ Sokol Krč, Blanická 16, 120 00 Praha 2. — ing. Čestmír Čepelka, Fillova 1, 146 00 Praha 4.

TJ Vojenské stavby, Revoluční 3, 110 00 Praha 1. — dr. František Kříž, Nad Klamovkou 11, 150 00 Praha 5.

TJ Academia MBÚ Praha, Budějovická 1083, 142 00 Praha 4. — ing. Vladimír Petránek, Měchenická 16, 141 00 Praha 4 - Spořilov.

TJ Tatra Holešovice, Veletržní 63, 170 00 Praha 7. — ing. Petr Mašek, Lehovec 904/81, 198 00 Praha 9 - Kyje.

TJ Avia Čakovice, 196 00 Praha 9 - Čakovice. — Zdeněk Střežek, Fryčovická 457, 199 00 Praha 9.

TJ VŠ Matematicko-fyzikální fakulta UK Praha, Opletova 26, 110 00 Praha 1. — dr. Jan Čermák, CSC., Feřtečkova 17/540, 181 00 Praha 8 - Bohnice.

TJ Petřiny, Na Petřínách 310, 162 01 Praha 6. — Ladislav Bříza, Husinecká 16, 130 00 Praha 3 - Žižkov.

TJ Tatra Smíchov ČKD, Strakonická 510, 150 00 Praha 5. — Jaroslav Starý, Kováků 10, 150 00 Praha 5.

TJ Naftové motory Smíchov, Plzeňská 27, 150 00 Praha 5. — Vladimír Pelant, Holečkova 60, 150 00 Praha 5.

TJ Motorlet Praha, Butovická 100, 158 01 Praha 5. — A. Novák, V brížkách 2, 150 00 Praha 5.

TJ Tatra Armabeton, Americká 17, 120 22 Praha 2. — Jaroslav Kiesl, Petřská 6, 110 00 Praha 1.

TJ Slovan Sportprojekt Praha, Čelakovského sady 12, 120 00 Praha 2. — Vladimír Paudera, Jezerní 127, 471 63 Staré Splavy.

TJ Tempo Praha, Nad zátiším 232, 142 00 Praha 4. — Břetislav Sedlák, Vinohradská 107, 130 00 Praha 3.

TJ Slavia Vysoké školy Praha, sportovní hala Na Folimance 2, 120 00 Praha 2. — Stanislav Kohoutek, V Horákách 5, 140 00 Praha 4.

(Pokračování)

Čs. trenéři hodnotí sezónu 1982-83 - I.

Prinášime prvú časť hodnotení sezóny 1982—83 trenéry čs. reprezentačných družstiev. Priniesla zejména veľmi dobré výkony bĕžkyň a sjezdárek, pozoruhodný vzestup výkonnosti skokanů a sdrůženárů, ale také neuspokojivé výsledky bĕžců a sjezdárů. Poznatky trenérů by měly přispět k dalšímu zvyšování úrovně výkonnosti, odstraňování nedostatků a využívání rezerv v přípravě.

NESPLNĚNÉ VÝKONNOSTNÍ CÍLE SJEZDARŮ

Výkonnostní cíle reprezentačního družstva sjezdárů nebyly splněny. Nelze říci, že by se docílily dílčí dobré výsledky.

Je třeba správně hodnotit Žallmannův postoj a přístup ke sjezdovým závodům, jeho dobrá umístění a výrazný vzestup v této disciplíně. Uvažovat o specializaci ve sjezdu společně s obřím slalomem, jako metodicky nosnou disciplínou, koncipovat trénink a úkoly. Šoltýsovy výsledky rovněž ve sjezdu, ale i koncentraci se prosadit v ostatních disciplínách správně posoudit a časově skloubit trénink a nasazení do jednotlivých závodů. U Koláře, jako technicky poměrně dobře vybaveného závodníka, zaměřit trénink k vysoké koncentraci na maximální výkon a kvalitu, jako prostředek ke zvýšení celkové úrovně výkonnostního růstu. Těmto členům reprezentačního družstva zajistit největší objem přípravy v celé šíři při respektování rovnováhy poměru výcvikových táborech kondičních a výcvikových táborech na sněhu. Uvažovat o minimálním počtu 45—50 dnů na sněhu v pěti výcvikových táborech.

Doporučit absolutní nasazení obou trenérů družstva do tréninkového procesu jak v přípravě doma, tak i v zahraničí i za sníženého počtu členů týmu v přípravě na sněhu. Tento zámeř uplatňovat se snahou splnit výkonnostní cíl na ZOH v Sarajevu. Uplatnit možnost tréninku 4—5 perspektivních juniorů v přípravě na sněhu s reprezentačním týmem mužů nebo v součinnosti se SVS-M. Skladbu juniorských družstev věkově rozšířit minimálně o dva roky směrem nahoru.

Reprezentační družstvo v sezóně 1982—83 tvořili Miroslav Kolář (1961), Ivan Pacák (1962), Miroslav Schimmer (1963), Petr Šoltýs (1963), Bohumír Zeman (1957) a Robert Žallmann (1963). Kolář startoval v devíti závodech Světového poháru, nejlepšího umístění dosáhl ve slalomu v Parpanu (35.). Cíle nesplnil, na ZSSA skončil třetí ve slalomu a v kombinaci. Jeví se jako nejtechničtější jezdec s rezervou v taktice jízdy a závodní inteligenci. Pacák v nominačních závodech se nekvalifikoval na SP. Absolvoval čtrnáct závodů Evropského poháru, ze slalomů jen jeden dokončil v důsledku chyb v technice a špatném odhadu a kontroly rychlosti. Výkonnostní cíle nesplnil, nejlepším umístěním bylo 26. pořadí v obřím slalomu EP v Sela Nevea. P. Šoltýs startoval v sedmi závodech Světového poháru. Nejlepší umístění a výsledek po stránce bodových hodnot zajel na předolympijské zkoušce v Sarajevu (22. místo). Bodově se zlepšil v technických disciplínách i náznakem progresivnější techniky. Jeho neúčast v Evropském poháru byla ovlivněna

zraněním z Univerziády v Sofii v závěru dojezdu sjezdu, kde získal bronzovou medaili. Schimmer centrální cíle nesplnil, na ZSSA skončil třetí v obřím slalomu. Bodové hodnoty FIS při nižším počtu startů v SP i EP získal horší ve srovnání se sezónami 1981—82 i 1980—81. Stagnace výkonnosti je zaviněna technickými

Miroslav Kolář (Dukla Banská Bystrica) měl nejlepší výsledky z členů čs. reprezentačního družstva ve sjezdových disciplínách

chybami v základních pohybových principech. Zeman startoval v devíti závodech Světového poháru, nejlepší umístění (34. pořadí) měl ve slalomu v Parpanu. Jeho bodové hodnoty v posledních dvou letech mají zhoršující trend. Při slalomu 23. ledna se zranil a do konce sezóny v mezinárodních závodech nestartoval. Zaviněný pokles výkonnosti je podle názoru trenérů způsobený úrovní a špatným pochopením kondiční přípravy. Výkonnostní cíle nesplnil. Žallmann startoval v devíti závodech SP, nejlépe se umístil na 27. pořadí ve sjezdu ve Val Gardeně. Zranil se 12. ledna při tréninku sjezdu ve Wengen a cíle v EP nesplnil. V krátké závodní sezóně Žallmann prokázal svůj talent v několika sjezdech SP a výrazně se bodově zlepšil. Po dokonalém uzdravení a rehabilitaci je třeba u něho přípravu v celé šíři zaměřit ke sjezdu a obřím slalomu.

Výcvikový rok 1982—83 obsahoval dva kontrolní srazy s dvěma motorickými a speciálními testy, jakož i laboratorním měřením v závěru II. přípravného období v Olomouci. Konaly se čtyři výcvikové tábory kondičního charakteru (dva v Banské Bystrici, jeden ve Frenštátě pod Radhoštěm a v Nymburce). Objem pří-

pravy na sněhu na ledovci byl diferencován — bylo uskutečněno pět VT na sněhu (Zeman 52 dní, Schimmer 43, Žallmann 18 — individuálně 10, Pacák 34 — individuálně 14, Kolář 37, Šoltýs 20 — individuálně 21 dní). Zásadně nelze omlouvat výkonnost v letošní sezóně nízkým počtem dnů objemu přípravy na sněhu. Tréninkové objemy dané plány na VT se po leta daří plnit v ukazateli VI, letos i ve sjezdu. V obou technických disciplínách je intenzita tréninku malá v důsledku minimálního trenérského zabezpečení. Ze zkušeností uplynulých dvou let se začalo již v konci třetího výcvikového tábora s modelovaným tréninkem za účelem zvýšení intenzity a navyknutí na závodní podmínky. Negativně se projevila v uplynulé sezóně v podstatě nulová práce s videotechnikou. Pozitivně lze hodnotit sjezdový trénink u všech členů družstva, který se výrazně projevilo v dosažených výsledcích a bodovém zlepšení u Žallmanna a Šoltýse.

Zdravotní zabezpečení není uspokojivé a neodpovídá náročnosti a komplikovanosti disciplíny ve vztahu k tréninku, zdravotnímu stavu a dlouhodobým pobytům v terénu při udržení maximální výkonnosti. Dvouletý cyklus probíhal pod statistickým sledováním RTC všech členů družstva. Spolupráce s realizačním týmem po stránce metodické (dr. Podešva, Zelenka) byla na dobré úrovni v rámci konkrétní spolupráce v terénu i ve vyhodnocování. V oblasti psychologické je možno po dvou letech kladně hodnotit práci psychologa dr. Ergala, který se zúčastnil téměř všech domácích VT kondičního charakteru a poprvé první části SP. Získané poznatky, zkušenosti a podklady byly v nejkratší době podrobně analyzovány a zpracovány k využití a řešení problémů a otázek v další přípravě. Důležité je včasnější materiálové vybavení závodníků základním materiálem (lyže, boty), zajistit sklopné tyče a videotechniku.

Ing. VLASTIMIL HORÁK
trenér čs. družstva sjezdárů

HLAVNÍ CÍLE ZDRŮŽENÁROV SPLNĚNÝ

Hlavními úlohami družstva v roku 1982—83 z protokolu schvaľovacieho riadenia boli uložené postupné ciele — v medzinárodnej konkurencii dosahovať športovú výkonnosť, ktorá by oprávniovala k účasti na ZOH 1984 a hlavný cieľ sezóny potvrdiť tento trend na predolympijských pretekoch 1983 v Sarajevu umiestnením 1 pretekára do 6. miesta. V súťaži družstiev nebola možnosť preukázať výslednosť pretože sme sa tejto nezúčastnili. Čo sa týka plnenia úloh reprezentačného družstva ako celku hodnotíme sezónu kladne a hlavný cieľ ako i postupné ciele boli splnené.

Na plnení cieľov reprezentačného družstva sa podieľali jeho členovia v nasledovnom zložení: Ján Klimko (1960), Vladimír Frák (1961), Miroslav Kopal (1963), Rudolf Vojtkůvka (1960) a Ivo Peterka (1960).

Jednotlivci si svoje výkonnostné ciele plnili nasledovne: Ján Klimko — podieľal sa na plnení výkonnostných cieľov družstva najväčším dielom a výsledkom na predolympijských pretekoch ako i ďalších potvrdil výrazný rast výkonnosti ako jednotlivca a zaslúžil sa i o celkový rast výkonnosti družstva. Úlohy na neho kladené splnil v plnom rozsahu. Vladimír Frák — výkonnosť menovaného nebola vyrovnaná a výrazne sa zlepšil až na záver sezóny. Rast výkonnosti bol v súlade s predstavami trénera a úlohy na neho kladené čiastočne splnil. Miroslav Kopal — nespĺnil úlohy podľa predstáv trénera ani podľa plánov reprezentačného družstva a zostal na medzinárodných pretekoch hlavne v skokanskej časti. Bežecká časť je na dobrej medzinárodnej úrovni a je potrebné urýchlene naviazať na predošlý vzostup jeho výkonnosti a zastaviť výkonnosť stagnáciu. Rudolf Vojkúvka — úlohy na neho kladené ročným plánom splnil, výkonnosť však nie je podľa predstáv trénera a výkonnosť rast hodnotím aj cez objektívne príčiny ako neuspokojivý. Jednotlivé dobré výsledky nemôžu zastrieť celkovú slabú výkonnosť. Ivo Peterka — úlohy na neho kladené ročným plánom nespĺnil a výkonnosť rast nezaznamenal. V skokanskej časti nastalo zhoršenie proti predošlej sezóne a zlepšením bežeckej časti vzniknutý rozdiel nevyrovnal.

Realizačný tím v sezóne 1982—83 pracoval v nasledovnom zložení: Peter Škvaridlo — tréner družstva, Tomáš Kučera — asistent trénera, MUDr. Ján Kavan — lekár, PhDr. Anton Vačko — psychológ, Stanislav Čonka — masér. Ďalej s družstvom spolupracovali ako poradcovia alebo odborní pracovníci: pracovníci Výskumného ústavu vrcholového športu v Olomouci, MUDr. Jiří Vrstvák, CSC., tréneri SVŠ, Pavol Škvaridlo — metodik subkomisie a Jiří Rázl — predseda subkomisie.

Z výsledkov reprezentačného družstva v roku 1983 na medzinárodných pretekoch vyberáme nasledovne: Reit im Winkl: 1. Dotzauer (NDR) 429, 20. Frák 354 b. — Wisla: 1. Kawulok (POL) 436, 2. Klimko 427, 9. Tatranský 381 b. — Zakopané: 1. Klimko 436, 3. Vojkúvka 414, 5. Tatranský 396 b. — Sarajevo: 1. Dotzauer (NDR) 415, 3. Klimko 396 b. — Kavgolovo: 1. Majorov (ZSSR) 425, 4. Klimko 416, 11. Vojkúvka 394 b. — Tatranský pohár: 1. Dotzauer (NDR) 433,6, 3. Klimko 416,555, 4. Frák 412,185, 9. Kopal 392,190. — Kirovsk: 1. Prosvirin (ZSSR) 439, 3. Frák 426, 11. Klimko 409 b.

Ďalej treba spomenúť získanie titulu akademického majstra sveta Vladimírom Frákom na MS-A 1983 v Sofii.

Politickovú prácu reprezentačného družstva si kládla za hlavný cieľ podporovať plnenie výkonnostných cieľov a vytvárať u pretekárov silnú motiváciu, ktorej cieľom by malo byť úspešné vystúpenie československých združenárov na ZOH 1984 a MS-družstiev 1984. Predpokladom k splneniu týchto náročných cieľov musela byť vzorná tréningová morálka a aktívny prístup k plneniu si povinnosti v roku 1982—83, aby sme sa na uvedené súťaže prebojovali potvrde-

ným výkonnosťou. Politickovú prácu v reprezentačnom družstve prebiehala podľa plánu a mala potrebný odraz v praxi. Opierala sa o činnosť na tomto úseku strediska vrcholového športu v rámci PŠM, MLP, činnosti organizácií SZM a stranických organizácií. Na VT bola riadená skupinou SZM pri reprezentačnom družstve. Všetci členovia reprezentačného družstva sa zúčastňovali akcií politickovú prácu. Všetci členovia RD sú členmi SZM a jeden je členom KSČ. Politickovú prácu v roku 1982—83 splnila cieľa na ňu kladené.

Príprava reprezentačného družstva mala svoj základ v SVŠ, ktorú usmerňovala centrálna príprava, ktorej kontrolný charakter sa osvedčil. Systém VT považujeme v rámci ČSSR za dobrý a je potrebné ho doplniť zahraničnými VT za účelom špeciálnej prípravy.

Jednotlivé oblasti zabezpečenia reprezentačného družstva v preteku združenom ako celok hodnotíme lepšie ako v predošlom roku. V oblasti vedecko-výkonnej prebehlo všetko podľa požadaviek. V oblasti zdravotnej nastalo zlepšenie, je potrebné skvalitniť vybavenie zdravotníckym materiálom. V oblasti metodickej je dostatok podnetov ako i priebežné hodnotenie tréningového procesu a možno túto oblasť hodnotiť uspokojivo. Zlepšila sa spolupráca so psychológom a je predpoklad rastu kvality v tejto oblasti. Materiálno-technické vybavenie bolo nevyhovujúce a neodpovedalo úlohám, ktoré boli na družstvo kladené.

Z uvedeného vyplýva, že v preteku združenom i cez plnenie výkonnostných cieľov pretrvával rozpor cieľa a prostriedkov a z tohto hľadiska vysoko hodnotím obetavú prácu realizačného tímu a športovcov, ktorí dokázali preteku združenému otvoriť cestu na ZOH 1984. I cez úspešnú se-

Ján Klimko (ČH Štrbské Pleso) byl nejúspěšnějším členem reprezentačního družstva sdruženářů

zónu je potrebné v prvom rade hľadať subjektívne rezervy v práci družstva, ale i objektívne postaviť na úrovni reprezentačných družstiev s obdobnými výkonnosťnými cieľmi. Popri skvalitnení tréningového procesu pri približnom zachovaní objemu je potrebné zaradením nových prostriedkov a ich variabilitou docieľiť ďalšie adaptačné zmeny s cieľom rastu športovej výkonnosti i v následujúcej olympijskej sezóne. Prvoradou snahou musí byť úspešný štart na ZOH a ďalej vystúpenie na majstrovstvách sveta — družstiev na bodovanom mieste (tj. do 6. miesta) ako i v prvom ročníku Svetového pohára, v ktorom však budeme mať pri štartoch na zreteli plnenie vyššie uvedených úloh. Reprezentačné družstvo musí i naďalej byť — pôsobiť príkladom v budovaní úzkej vyberovej základne a byť základom motivácie pre mladých športovcov.

PETER ŠKVARIDLO
tréner čs. družstva združenárov

VC Frenštátu do druhej desiatky

Velká cena Frenštátu pod Radhoštěm je nejvýznamnějším čs. mezinárodním závodem ve skoku na můstku s umělou hmotou a také letos byla zařazena do kalendáře FIS. Mezinárodní lyžařská federace v posledních letech eviduje v termínové listině i nejdůležitější soutěže skokanů na hmotě, mezi něž Velká cena právem patří.

Každoročně soustřeďuje na startu kvalitní mezinárodní konkurenci, pro kterou se závod stal významnou přípravou na novou sezónu. Vstupuje již do druhé desiatky a její 11. ročník bude uspořádán v sobotu 10. září ve 12 hodin.

Kvalitní účast nejlépe dokumentuje přehled medailistů dosavadních deseti ročníků — 1973: 1. H. Wospiwo (NDR), 2. T. Pawlusiak (Polsko), 3. M. Wolf (NDR). — 1974: 1. H. G. Aschenbach, 2. B. Eckstein, 3. J. Danneberg (všichni NDR). — 1975 1. W. Steiner (Švýcarsko), 2. M. Weber (NDR), 3. H. Wallner (Rakousko). — 1976: 1. J. Danneberg, 2. H. Glass (oba NDR), 3. R. Bachler (Rakousko). — 1977: 1. F. Novák (ČSSR), 2. J. Sätre (Norsko), 3. L. Jirásk (ČSSR). — 1978: 1. L. Škoda, 2. J. Samek (oba ČSSR), 3. P. Bergerud (Norsko). — 1979: 1. L. Škoda (ČSSR), 2. J. Danne-

berg, 3. M. Weber (oba NDR). — 1980: 1. K. Ostwald, 2. T. Meisinger (oba NDR), 3. L. Škoda (ČSSR). — 1981: 1. P. Ulaga (Jugoslávie), 2. K. Ostwald (NDR), 3. V. Brejčev (Bulharsko). — 1982: 1. H. Neuper (Rakousko) a L. Škoda (ČSSR), 3. A. Kogler (Rakousko).

K letošnímu 11. ročníku pořadatelé pozvali 55 zahraničních skokanů z osmnácti zemí. Jsou mezi nimi závodníci světové špičky a samozřejmě kompletní čs. reprezentační družstvo, které se připravuje na ZOH 1984 v Sarajevu a po dobrých výsledcích uplynulé sezóny chce pokračovat ve vzestupné výkonnosti po překonání několikileté krize. Oficiální trénink na můstku s kritickým bodem 90 m je v pátek 9. září od 15 hod. Držiteli rekordu můstku 91 m jsou J. Danneberg (1976) a L. Škoda (1983).

Třicet let fakulty tělesné výchovy a sportu

Jedním z celé řady konkrétních opatření k prohloubení a zvědečtění našeho systému tělesné výchovy a sportu bylo vládní nařízení ČSR ze 7. 4. 1953 O zřízení vysoké tělovýchovné školy Institutu tělesné výchovy a sportu v Praze pro výchovu kvalifikovaných pracovníků-učitelů a vedoucích organizačních kádřů spolu s dálkovým studiem a trenérskou školou.

O založení podobné vysoké školy u nás marně usilovala po celá desetiletí řada pokrokových tělovýchovných pracovníků, pedagogů a lékařů. Do založení ITVS zajišťoval školení tělovýchovných pedagogů Ústav pro vzdělávání profesorů tělesné výchovy při Univerzitě Karlově v Praze (založen v roce 1945), a po roce 1948 pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

Při budování základů nové školy, která u nás neměla dosud obdoby, se vycházelo z potřeb tehdejšího Státního výboru pro tělesnou výchovu a sport a profil absolventů byl zaměřen na trenérskou a organizační činnost v tělovýchovném hnutí.

Zákon O organizaci tělesné výchovy a sportu z roku 1956 zrušil Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport a představitel tělovýchovného hnutí se stal Československý svaz tělesné výchovy. Ukázalo se, že ČSTV bude potřebovat méně trenérů a dalších tělovýchovných pracovníků z povolání, než se předpokládalo a že těžiště práce absolventů ITVS bude spočívat nejen v trenérské práci, ale rovněž v metodické činnosti apod. Proto se jednak redukoval počet posluchačů, jednak se učební plán orientoval na širokou všestrannost.

K další, a to ke kladné změně dochází v roce 1958, kdy k ITVS je připojena katedra tělesné výchovy pedagogické fakulty a ITVS krátce nato přechází do svazku fakult Karlovy univerzity a jeho název je nahrazen adekvátnějším titulem fakulta tělesné výchovy a sportu.

Od té doby vedle dosavadního odborného (jednooborového) studia pracovníků pro potřebu tělovýchovného hnutí zajišťuje FTVS i učitelské studium (dvouoborové), tj. studium tělesné výchovy v kombinaci se studiem dalšího předmětu.

Pedagogickou práci fakulty podstatně ovlivnila přestavba studia na všech vysokých školách ČSSR. Jejím smyslem byla jednak pedagogizace studia, v níž šlo zejména o zaměření všech předmětů učebního plánu na přípravu profesionálních znalostí a dovedností, jakož i o prohloubení vědomostí posluchačů z teorie učení a didaktiky obecně i speciální, jednak o redukci látky a tím o zlepšení předpokladů pro samostatné studium posluchačů.

Lyžování je součástí učebního plánu již od samého založení fakulty (ITVS). Činnost oddělení lyžování za uplynulých třicet let byla vždy úzce spojena s potřebami tělovýchovného hnutí a školní tělesné výchovy. Vedle základní výuky všech posluchačů probíhá i výuka specializace lyžování a vždy po několika letech i výuka trenérské školy v lyžování. Za třicet let trvání fakulty absolvovalo výuku lyžování

více než 3000 posluchačů denního a dálkového studia, 134 specialistů a 89 posluchačů v pěti tříletých cyklech trenérské školy. Z absolventů lze uvést jen několik jmen našich předních odborníků a trenérů — Remsa, Honců, Potměšil, Ciller, B. Rázl, Raška, Höhnl, Motejlek, J. Rázl, Rygl, Maršík, Klazar, Urbanec a další.

Po založení fakulty v letech 1953 až 1960 činnost oddělení lyžování pod vedením doc. dr. J. Čtvrtečky spočívala především v řešení základních problémů spojených se založením a vytvářením nové koncepce výuky a jejího kádrového a organizačního zajištění.

Leta 1960—1970 jsou charakterizována tvořením nové, kvalitativně vyšší úrovně výuky, podložené využitím pomocných vědních oborů a vypracováním samostatné teorie a didaktiky lyžování. Po vydání učebních textů, ve kterých byly souhrnně zpracovány otázky historie lyžování, techniky a metodiky základního lyžařského výcviku, teorie a didaktiky běhu na lyžích a sjezdových disciplín, didaktiky školního lyžování a dalších, dochází k vydání první celostátní učebnice lyžování ve spolupráci s FTVŠ Bratislava.

Zatímco v předchozí činnosti se oddělení zaměřovalo na vrcholový sport, postupně se těžiště práce přesouvá do problematiky školního lyžování. Pod vedením doc. dr. F. Chovance, CSc., se oddělení stává střediskem teoretické práce zejména v českých zemích. Byla zde rozpracována, konzultována a úspěšně dokončena řada výzkumných úkolů, rigorózních a kandidátských prací.

Počátkem 60. let se na katedře začíná rozvíjet vědecké práce, zaměřená na sledování techniky zatáčení na lyžích (Čtvrtečka, Čepelák), rozvíjí se sledování techniky a výkonnosti běžců na lyžích (Chovanec, Potměšil), pozornost se věnuje počátkům českého lyžování. V dalším období jsou dokončeny vědecké úkoly, zaměřené na vývoj a analýzu techniky zatáčení (Čepelák, Přibramský), jakož i práce hodnotící specifické předpoklady výkonnosti v běhu na lyžích (Potměšil), část úkolů je rovněž zaměřena na výchové aspekty lyžařských kursů a zájezdů školní mládeže.

V současné době teoretická práce členů oddělení lyžování je věnována zkvalitnění výuky a sportovního tréninku v těch oblastech teorie a didaktiky lyžování, v kterých se až dosud vycházelo z praktických zkušeností. Vedle zpracování základních otázek lyžování k výraznějším výsledkům práce oddělení patří práce Chovance v oblasti techniky a didaktiky běhu, ve sjezdových disciplínách vý-

zkumné a didaktické práce Přibramského, Broda přispěl k teorii tréninku lyžaře zejména v otázkách výběru talentované mládeže a motorických testů, lyžařskou turistiku rozpracovával a rozvíjel Dvořák.

Oddělení vypracovalo vlastní pojetí lyžařské výuky, opírající se o současnou teorii motorického učení a pedagogické psychologie, zbavené nekritického přejímání cizích vzorů. Výraznou úlohu zde sehrál Čepelák a jeho pedagogická předvídavost, zkušenost a zapálení. Zasluhou své pokrokovosti a dosažených výsledků se toto pojetí postupně uplatňuje v oblasti školní tělesné výchovy, od roku 1978 i na půdě školení cvičitelů ČÚV ČSTV a v roce 1980 bylo přijato jako oficiální linie Svazu lyžování ÚV ČSTV.

Dosavadní práce oddělení je shrnuta v četných učebních textech, v příručkách Olympie, v metodických materiálech ČSTV, MŠ, atd. Značná pozornost je věnována i modernizaci výuky a tvorbě názorných pomůcek. Jmenujme alespoň poloprofesionální instrukční film Základy lyžování, významnaný v roce 1975 v soutěži vysokoškolských filmů.

Třicáté výročí založení ITVS - FTVS je vhodným momentem a příležitostí k zamyšlení nad výsledky práce tohoto vysokoškolského tělovýchovného učiliště i v lyžování. Úroveň výuky i dosažená odborná stránka snese porovnání s obdobnými pracovišti u nás i v zahraničí. Přesto, že bylo dosaženo některých úspěchů, jsou si pracovníci oddělení vědomi rezerv a možností zkvalitnění práce pro zvýšení úrovně československého nezávodního i závodního lyžování. Své úsilí chtějí mimo jiné uplatnit v tvořivé spolupráci jak se školskými, tak svazovými a dalšími složkami k prospěchu našeho lyžování.

Doc. dr. FELIX CHOVANEC, CSc.

† Ing. Miloš Skřivánek

Bolestná ztráta postihla čs. lyžování. Dne 18. června náhle zemřel ing. Miloš Skřivánek, nositel vyznamenání Za zásluhy o rozvoj tělovýchovy a sportu II. stupně, jeden ze zakládajících členů komise výzbroje a výstroje VSL ÚV ČSTV.

Jeho mimořádný, vysokou odbornou úroveň podpořený vztah k lyžařské výzbroji byl hlavním motívem jeho jmenování soudním znalcem pro lyžařskou výzbroj a předsedou hodnotitelské komise pro sortiment lyže u státní zkoušebny č. 216. Odborná činnost ing. Skřivánka vyplynula z nezměrné lásky k lyžařskému sportu, kterou se i jako cvičitel I. třídy snažil předávat svým následovníkům. Dlouhá léta úspěšně vedl lyžařský oddíl Slavoj Vyšehrad.

V ing. Skřivánkovy ztrácíme dobřého člověka, nadšeného lyžaře a odborníka. Čest jeho památce!

● **POSLEDNÍM ZÁVODEM MISTROVSTVÍ SSSR** v běžeckých disciplínách byl i letos boj na nejdělnější trati 70 kilometrů, který se konal na závěr sezóny v Kandalakši. Zvítězil v něm Sokarev za 3:36:08 hod. před Sergejevem [oba VS] 3:39:11 a Ušakovem [Dynamo] 3:40:03. Čtvrtý byl Albert [Estonsko] časem 3:41:26, následován Suzdalovem [VS] 3:41:47 a Běljajevem [Dynamo] 3:42:06.

● **ŠVÝCARSTÍ BĚZCI** měli první výcvikový tábor v nové sezóně předposlední červnový týden v Bergünu pod vedením nového trenéra H. Kreuzera. Bylo do něho pozváno čtrnáct závodníků — členové reprezentačního družstva A. Grünfelder, G. Guidon, K. Hallenbarter, z A družstva J. Ambühl, M. Fährndrich, D. Sandoz, A. Schindler, z B týmu B. Bovisi, J. M. Dräger, H. Kindschi, T. König, J. P. Marchon, B. Renggli a A. Rey.

● **NEJLEPŠÍ SOVĚTŠTÍ SJEZDARI** se zúčastnili mistrovství SSSR v závěru závodního období v Kirovsku. Ve slalomu mužů zvítězil Melnikov [Trud Kirovsk] časem 1:28,40 (43,88 a 44,52) před Andrejevem [Dynamo Moskva] 1:28,87 a Kordijakovem [Trud Kirovsk] 1:32,44. V obřím slalomu se stal mistrem Kostroma [Trud] za 2:38,97 (1:19,68 a 1:19,29), následován Žirovem 2:38,27 a Kordijakovem 2:40,42. V obřím slalomu žen vybojovala mistrovský titul Andrejevová [Trud] v čase 2:38,97 (1:19,26) před Loginovou [Spartak] 2:39,22 a Kaimovovou 2:41,07.

● **THOMAS BÜRLER**, člen švýcarského reprezentačního družstva sjezdářů, se zranil při letním kondičním tréninku v Anzère. Utrpěl zlomeninu chodidlového kloubu a byl na šest týdnů vyřazen z přípravy.

● **V ZÁVODE SDRUŽENĚŘŮ** Chibinské jaro v Kirovsku zvítězil Prosvirin s 439,4 b. před Šorikovem [oba SSSR] 433,0, čs. reprezentantem Frákem 426,0 a Majorovem [SSSR] 425,3.

● **ŠVÝCARSKÝ LYŽAŘSKÝ SVAZ** konal 63. generální shromáždění za účasti delegátů 71 klubů ve Flühli. Přítomni byli i četní reprezentanti v čele s Erikou Hessovou. Novým šéfem sjezdového lyžování se stal Adolf Felder, vedoucím sjezdového lyžování mládeže Urs Risi. Mistrovství Švýcarska 1984 ve slalomu a obřím slalomu uspořádá SC Spiringen, ve sjezdu Klewenealp-Beckenriol, v běžích a štafetách Entlebuch a ve skocích Engelberg.

● **LEDOVÁ STOPA FROST RAJ**, na skokanských můstcích umožňuje ideální přípravu za stejných podmínek pro všechny účastníky i v letním období na můstcích s umělou hmotou. Vyvinul ji finský závod Pentti Porkka Oy z Lahti a podle názoru šéftrenéra finských skokanů Niila Halonena přispěla k pozoruhodnému úspěchu finských reprezentantů v posledních letech. Podle Halonena ledové stopy mají velkou důležitost při nábívu skokanské techniky, zejména pro juniory. Třileté zkušenosti s ledovou stopou jsou velmi dobré a podle názoru lektora univerzity v Jyväskylä

Metti Pulliho trénink mistra světa a vítěze Světového poháru 1983 skokanů Matti Nykänena na ní přispěl k jeho dokonalé skokanské technice a velmi dobrému odrazu. Výrobní firma Pentti Porkka Oy má bohaté zkušenosti z dvacetileté činnosti v oboru mrazicích zařízení. Stopu tvoří desetimetrové hliníkové díly, chlazené na -7 až -9°C mrazicím zařízením. Spotřeba elektrického proudu na jednu hodinu provozu sedmdesátky je přibližně jen 10 kW. Po švýcarském Kanderstegu letos v létě bude zřízena ledová stopa na středním můstku v japonském Sapporu.

● **ŠVÝCARSTÍ SDRUŽENĚŘI** zahájili novou sezónu výcvikovým táborem 8.—10. července v Kanderstegu. Využívali můstku s umělou hmotou i kolečkových lyží.

Zajímavosti ze světa

● **REPREZENTAČNÍ DRUŽSTVA USA** v klasických disciplínách pro olympijskou sezónu 1983/84 byla jmenována. Z běžců v A-týmu jsou Bill Koch, Tim Caldwell, Audun Endestad, Jim Galanes a Craig Ward. B-kolektiv tvoří Howie Bean a Dan Simoneau. Jedinou členkou A-družstva žen je Judi Endestadová. V B-celku jsou Lynn Spencerová-Galanesová, Chrissy Lewisová a Sue Longová. A-tým skokanů tvoří Jeff Hastings, Mike Holland, Jon Denney, Mark Konopacke, Dennis McGrane a Reed Zuehlke. Členy B-kolektivu jsou Landis Arnold, Chris Hastings, Zane Palmer, Nils Stolzechner a Jeff Volmrich. Jen Kerry Lynch byl zařazen do A-družstva sruženářů, v B-týmu jsou Pat Ahern, Matt Byerly a Mike Randall.

● **POTÍŽE S KVALITNÍ LETNÍ PŘÍPRAVOU** se projevily u reprezentačního družstva Švýcarska ve sjezdových disciplínách. Loni připravený náročně finančně tréninkový tábor v Austrálii pro špatné sněhové podmínky nebyl úspěšný. Nakonec Švýcaři museli přesídlit na Nový Zéland a přípravu zkrátit. Letos odcestoval koncem června trenér švýcarských sjezdářů Karl Frehsner do Argentiny, aby během týdne zjistil podmínky pro letní přípravu v Bariloche. Kromě tohoto lyžařského střediska, ležícího 700 m nad mořem s ideálními lyžařskými terény 1000—2000 m, byly upraveny nové tratě v blízkosti Mendoza, v nadmořské výšce 2500 až 3600 m. Frehsner využil pozvání do Argentiny, aby přezkoušel podmínky přímo na místě položských špatných zkušenostech z Austrálie. Na Novém Zélandu mají trénovat Rakušané společně s několika dalšími reprezentačními týmy. Švýcarský trenér nezavrhla ani možnost výcvikového tábora v Austrálii nebo na Novém Zélandu. Je si totiž vědom toho, že nepříznivé sněhové podmínky v posledních chvílích mohou znamenat škrt-

nutí plánované letní přípravy. Za výkonu tréninku v Argentině pokládá Frehsner skutečnost, že kromě Švýcarů se zde má připravovat jen italské reprezentační družstvo a nebude tedy přílišný nával na tratích.

● **ŠVÝCARSTÍ SJEZDARI** měli v závěru června druhou kondiční přípravu v Laaxu. Chyběl v ní jen Franz Heinzer, který pro zranění kolena má zahájit trénink až na letním výcvikovém táboře na sněhu. Loni byl v podobné situaci jeho krajan Peter Lüscher.

● **MISTROVSTVÍ BULHARSKA 1984** ve sjezdových disciplínách se bude konat 21.—26. února na Vitoše. Je vypsáno jako mezinárodní. Na pořadu jsou všechny disciplíny mužů i žen.

● **32. ROČNÍK INTERSPORTURNE** ve skoku na lyžích má stejný program jako v minulosti a všechny jeho čtyři závody jsou součástí Světového poháru skokanů. Bude zahájen v pátek 30. prosince v Oberstdorfu, pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, ve středu 4. ledna 1984 v Innsbrucku a končí v pátek 6. ledna v Bischofshofenu. Letošní prvenství obhájí Fin Matti Nikänen. Soutěž bude přehlídkou skokanů světové špičky v úvodu olympijské sezóny, startovat budou i čs. reprezentanti.

● **ITALSKÉ BORMIO** bude dějištěm úvodních závodů nového ročníku Světového poháru 1983/84 ve sjezdových disciplínách. Muži budou mít na pořadu sjezd, slalom, paralelní slalom a superobří slalom, ženy slalom, paralelní slalom a obří slalom. Závody se konají 20.—27. listopadu.

● **SKANDINÁVSKÝ POHÁR** ve sjezdových disciplínách se uskuteční v prosinci ve švédských lyžařských střediscích. Bude zahájen 17. prosince slalomem mužů v Klövsjö, pokračuje další den obřím slalomem ve Vemdalen, 20.—21. prosince v Moře dvěma slalomu žen a končí slalomem mužů 22. prosince v Älvdalen.

● **MISTROVSTVÍ USA 1984** ve sjezdových disciplínách se konají 22. až 29. února v Copper Mountain. Pořadatelé počítají s mezinárodní účastí. Muži i ženy mají na programu sjezd, slalom a obří slalom. Juniorská mistrovství USA se uskuteční 11.—20. března 1984 v Crystal Mountain.

● **KANADSKÝ THUNDER BAY** bude dějištěm zahajovacích závodů nového ročníku Světového poháru skokanů. Toto středisko kanadských reprezentantů, v němž vyrůstali Collins a Bullau, v minulosti pořádalo závody SP až v jeho další části a nebylo spokojeno s menší mezinárodní účastí. Tentokrát očekávají organizátoři 10. a 11. prosince početnou mezinárodní konkurenci. Měli by k ní pomoci i další závody Světového poháru 17. a 18. prosince na olympijských můstcích v Lake Placidu (USA).

Poznatky z celoroční školy v běhu na lyžích

Úbytek dětí v žákovských kategoriích nás nutil zamyslet se nad problémem a hledat cestu jak získat děti a začlenit je do tréninkového procesu. Ustavením celoroční školy jsme chtěli řešit masový rozvoj běhu na lyžích a zkvalitnit výběr pro tréninkový proces. Formu školy při TJ Valašské Meziříčí jsme zvolili proto, aby oddíl nemusel nést všechny náklady, aby část si hradili rodiče. Celoroční školné činilo 250 Kčs, dále jsme vybírali finanční náhradu za zapůjčení lyžařské výstroje. Zaměřili jsme se na děti z třetích a pátých tříd.

Osnovu výuky jsme volili následovně:

Květen—červen (2X týdně). Každá hodina byla zahájena rozcvičkou a běžeckou abecedou. V hlavní náplni jsme se věnovali výuce běhů po rovině, v terénu, do kopce, skok z místa a z rozběhu, z hodů míčkem do dálky a hodů medicinbalem. Třetí část hodiny byla věnována hram s míčem, kopané, vybíjené, odbíjené a minikošíkové. Na závěr jsme děti seznamovali a četli z knih o Hančovi, o lyžování, o organizaci ČSTV, seznamovali jsme děti s nejlepšími současnými závodníky, pozorovali jsme trénink I. družstva. Uskutečnili jsme dvě celodenní vycházky v délce 25 km po Beskydech a Malé Fatře. Cílem této výuky bylo zvýšení fyzické zdatnosti tak, aby děti vydržely v mírně zvlněném terénu bez přerušování běhů alespoň 15 minut. Každoročně v květnu uskutečňujeme náborové závody na koloběžce v délce 1000—2000 m podle věku.

Červenec — srpen znamená prázdniny.

Září — říjen — listopad (3X týdně). Protože v našem městě není krytý plavecký stadión, navštěvovali jsme jednou týdně krytý bazén v Novém Jičíně. Jednou týdně jsme cvičili v tělocvičně a 1X týdně vždy v sobotu byly děti v přírodě. V sobotu jsme se věnovali běhu s běžeckými holemi. Po celé tři měsíce jsme učili děti správnému držení běžeckých holí, odrazu do napnutých rukou a nohou. Nejdříve jsme prováděli imitace na místě bez holí, později s držním holí uprostřed

a imitujícím cvičením v pohybu. Nejdříve po rovině, později i do mírných kopců s neustálým opakováním, závodivými hrami. V listopadu jsme učili děti nasazovat běžecké lyže, cvičili jsme na louce otáčení a několikrát při jinovatce jsme zkusili sjíždění a výběh pomocí stromečků. Tímto cvičením s nářadím na suchu byl výcvik na sněhu značně usnadněn. Každý měsíc jsme uskutečnili jednodenní túru na 25—30 km. Cílem této části bylo další zdokonalování fyzické zdatnosti a návyku na pohyby při běhu na lyžích na sněhu.

Prosinec — leden — únor — březen (3X týdně). Prováděli jsme výjezdy autobusem spolu s I. družstvem za sněhem na Pustevny, Treštk a do Velkých Karlovic. Formou metodických výstupů jsme učili děti nejdříve sjíždět a zastavovat přívratnou technikou. Postupně jsme přecházeli na výcvik různých druhů běhů po rovině, do mírných stoupání i mírných sjezdů. Za stálého opakování a zdokonalování soutěžemi a hrami chtěli jsme vypěstovat správný rytmus a pohybovou koordinaci. Stavěli jsme i čtyři sněžné můstky za sebou, různé zábrany, kotrmelce s lyžemi, využívali jsme vleky k nácviku sjíždění.

Od poloviny ledna jsme pravidelně prováděli túry na 15—20 km. Od poloviny února jsme se s dětmi účastnili několika náborových závodů a nejlepší děti závodily v Beskydském poháru. Prakticky všechny děti zvládly běh a uměly sjíždět s kopce.

Duben (2X týdně). Uskutečnili jsme testy: běh na 1 km na dráze, opakované výběhy do kopců 3X, skoky z místa. Odměnili jsme všechny děti odznakem Lyžař CSR a dokoncii jsme plnění odznaku PPOV a BPOV.

Kromě výuky jsme pro děti během roku připravili a uskutečnili dvakrát diskohrátky. Do školy se přihlásilo 36 dětí, z nich 15 se z různých důvodů odhlásilo a 10 dětí jsme převedli do tréninkového procesu I. družstva. V závěrečném hodnocení jsme konstatovali, že 6 dětí si vyjelo III. výkonnostní třídu žactva. Z tohoto počtu 4 děti nikdy neměly před tím na nohou lyže. Porovnali jsme 14 chlapců a děvčat a jestliže v květnu 1982 byl průměrný čas na 1 km 5:08 min., o rok později u stejných dětí byl průměrný čas 4:16 min.

Při organizování náboru dětí do II. ročníku školy jsme využili městského kola MF v běhu na 1500 m a všem děvčatům a chlapcům v nejmladší kategorii, kteří se umístili do 20. místa, jsme nabídli účast ve škole.

Tato forma celoroční školy při TJ se nám osvědčila. Rozšířili jsme masovou základnu a vybrali jsme ty nejnadanější děti do dalšího tréninkového procesu.

Ucelený systém přípravy začínající mládeže se u nás buduje. Chtěli jsme i tímto článkem přispět k jeho vytváření, upozornit na způsoby činnosti našeho oddílu v rámci tělovýchovné jednoty.

Ve Valašském Meziříčí se výběrem talentů zabývají několik let. Není náhodou, že se snaží předávat připravené závodníky do středisek TSM a SVS-M. Jen namátkou připomeňme jména, která vycházejí z láně meziříčských lyžařů: František Chládek, Jana Kabeláčová, Michal Gryc, Jindra Adamčíková, Robert Hager, Láďa Břický, Alena Bajčíková, Jiří Dostál, Martin Ertinger, Michal a Katka Lacinovi a Broňa Šimara.

JIRÍ BAROŠ

Z výcviku celoroční školy v běhu na lyžích ve Valašském Meziříčí

● **IMITOVANÝ VYSOKOHORSKÝ TRÉNINK** uplatňují finští běžci při své přípravě v Yllasu v nadmořské výšce 700 m. Používají masky na obličej a na zádech mají dvě lahve s kyslíkem. Šéftrenér Immo Kuutsa o tomto tajemství nemluví příliš rád. Běh s tímto aparátem, sestojeným jedním finským horolezcem, imituje přípravu v nadmořské výšce 1500—2700 metrů. Používá ho i Harri Kirvesniemi, který v současné době patří k nejúspěšnějším členům reprezentace.

Fotografie na titulní straně obálky Jiří Baroš, na druhé straně Bohumil Hynek, na třetí straně Jiří Baroš a Ota Mrákota, na zadní straně obálky Jaroslav Kabát.

Fotografie uvnitř měsíčníku Jiří Baroš, ing. Juraj Bobula, Štefan Gregorička, Bohumil Hynek, Ota Mrákota, Jaroslav Trousil a archiv.

Čs. lyžaři na trávě

Lyžování na trávě, jehož největším propagátorem v ČSSR je lyžařský oddíl TJ Piešťany - Banka, získává stále větší počet vyznavačů a stává se zajímavým zpestřením letní sezóny. Jen nedostatek trávních válcových a pásových lyží brzdí jeho masovější rozvoj. Dalším pořadatelem veřejných celostátních závodů se stal letos lyžařský oddíl TJ Slovan Pozemní stavby Ostrava.

1. ROČNÍK STAVBAŘSKÉHO POHÁRU

Slovan Pozemní stavby Ostrava ve spolupráci s TJ Hutní montáže Ostrava ke Dni stavbařů uspořádal 12. června v Ostravě-Porubě v lyžařském areálu Skalka 1. ročník Stavbařského poháru. Vítězem letního slalomu na trávních lyžích se stal Miroslav Rycek (TJ Vítkovice) celkovým časem 52,15 (25,60 a 26,55) před Lubomírem Masárem (Piešťany-Banka) 53,63 a Pavlem Vidličkou (Slovan PS Ostrava) 54,20. Ve slalomu na trávě z devíti startujících mužů byl první Masár v čase 53,63, následován Vidličkou 54,20 a Markem (Slávia MPF) 57,00. Nejlepšího času dosáhl vítěz kategorie dorostenců Rycek 52,15 před Neničkou (Slovan PS Ostrava) 55,10 a Skoumalem (TJ Vítkovice) 67,33. V kategorii žactva zvítězili Petr Choděra (Slovan PS Ostrava) za 56,02 a Ivana Milatová (HM Ostrava) 59,61. Ze žen byla první Karin Holaňová (Slovan PS Ostrava) časem 60,64. Ve sjezdu zvítězil Vidlička za 18,9, následován Recem (VŠTJ Brno) 19,4 a Masárem 19,5. V závodě žactva vybojovali prvenství Choděra časem 19,4 a Ivana Macoszková (MH Ostrava) 20,6. Z dorostenců zvítězil Rycek za 19,0 a ze žen Holaňová 20,5 sek.

4. ROČNÍK O CENU MĚSTA PIEŠŤAN

Vítězem 4. ročníku letního slalomu na válcových lyžích o Cenu města Piešťan v areálu Ahoj se stal Miro-

slav Rycek (TJ Vítkovice) celkovým časem 101,73 (51,80 a 49,93) před Lubomírem Masárem (Piešťany-Banka) 101,88 (51,62 a 50,26), a Martinem Recem (VŠT Piešťany) 103,08 (51,91 a 51,17). Závody měly mezinárodní účast, startovala maďarská družstva z Budapešti a Miškovec. Celkově přijelo do Piešťan 70 účastníků, zastoupeny byly lyžařské oddíly osmnácti tělovýchovných jednot. Ve slalomu žáků zvítězil Petr Choděra (Slovan PS Ostrava) za 100,45 (56,94 a 53,51), následován Masarovičem (Bezovec Piešťany) 120,59 a Kašpárkem (Slovan PS Ostrava) 123,73, v závodě žaček Martina Krumniklová (Slovan PS Ostrava) časem 135,50 (70,28 a 65,22) před Kalabovou (Bezovec Piešťany) 154,68. Z dorostenců vybojoval prvenství Miroslav Rycek (TJ Vítkovice) za 101,73 (51,80 a 49,93), druhý byl Herinek (Bezovec Piešťany) 124,11 před Gettlerem (Baník Hodruša) 133,89. Z mužů byl první Lubomír Masár v čase 101,73 (51,80 a 49,93), následován Recem 103,08 a ing. Vidličkou (Slovan PS Ostrava) 110,19. Ze žen zvítězila Karin Holaňová za 115,40 (57,19 a 58,21) před Vartovou (obě Slovan PS Ostrava) 167,80.

V kategorii pásových lyží z mužů byl první Pál Bergmann časem 97,24 (48,99 a 48,25), následován Ferbertem 97,85 a Meklem (všichni Budapešť) 98,15. Čtvrtý skončil Suchopár (VS Praha) za 98,34. Ze žáků zvítězil Miloš Vanda (TJ Stropkov) v čase 134,04 (67,78 a 66,26), z dorostenců Juraj Breštenský (Chirana Stará Turá) za 107,75 (54,47 a 53,28), z dorostenek Kristina Tavassyová (Miškovec) 117,05 (60,89 a 56,16).

V běžeckém slalomu zvítězili: v kategorii předžáků Zian Drdol (ZTS Detva) za 27,63, v soutěži žactva Vladimír Barborík (Baník Hodruša) 24,75 a Zdena Kalabová (Bezovec Piešťany) 28,02, z dorostu Ivan Herinek (Bezovec Piešťany) 21,89 a Kristina Almasiová (Miškovec) 25,44, z mužů Ján Dubovský (Bučina Zvolen) 19,64.

V mistrovství Západoslovenského kraje ve slalomu byli první v žactvu Masarovič 120,59 a Kalabová (oba Bezovec Piešťany) 154,68, v kategorii dorostenců na pásových lyžích Breštenský (Chirana Stará Turá) 107,75, na válcových lyžích Herinek (Bezovec Piešťany) 124,11, z mužů Masár (Banka Piešťany) 101,88.

Přihlášení byli také reprezentanti Rakouska v čele s mistrýní světa Ingrid Hirschhoferovou, kteří však telegraficky den před závody účast odrekli.

Vítězka SP Hämäläinenová

Dvacetisedmiletá finská fyzioterapeutka Marja-Liisa Hämäläinenová zvítězila ve Světovém poháru 1983 běžkyň. Tato závodnice ze Simpele rozhodla o svém úspěchu skvělým závěrem v soutěži.

V rozhodujícím posledním závodě v běhu na 10 km v Labrador City v severovýchodní Kanadě vybojovala prvenství před čs. reprezentantkou Blankou Paulů a dosud vedoucí Norskou Brit Pettersenovou. Hämäläinenová měla pozoruhodný březnový závěr Světového poháru. V Lahti zvítězila na 5 km, v Oslu na 10 km byla druhá za Pettersenovou, ale zvítězila v obou desítkách v Anchorage (USA) a v Labrador City.

Na mistrovství Finska Hämäläinenová získala již šestnáct medailí, ale byla stále ve stínu svých kolegyně finského reprezentačního družstva Heleny Takalové a Hilky Riihivuoriové. Teprve letos se výrazně prosadila na mezinárodním poli. Na posledním MS 1982 v Oslu byla Hämäläinenová na 10 km jedenáctá, na 5 a 20 km shodně sedmáctá, ve štafetě s Takalovou, Määttäovou a Riihivuoriovou čtvrtá.

V závěrečném závodě letošního SP na silné vrstvě nově napadlého sněhu při dvanáctistupňovém mrazu a slunečném počasí byla Hämäläinenová na tupé stopě fyzicky silnější než Norka Pettersenová. Ta potvrdila správné sportovní vystupování a v cíli prohlásila: „Marja-Liisa byla prostě lepší a zaslouženě zvítězila.“

Světový pohár 1983 přinesl pozoruhodný úspěch čs. běžkyň — tři skončily v první desítce v tomto pořadí: 3. Květa Jeriová, 4. Blanka Paulů, 9. Anna Pasiárová. Stejným výsledkem se může pochlubit jen vítězné družstvo Norek. Pettersenová je druhá, Jahrenová pátá a Nybraatenová sedmá.

Dorostenec Miroslav Rycek (TJ Vítkovice) zvítězil v 1. ročníku Stavbařského poháru i v 4. ročníku Ceny města Piešťan

Uwe Dotzauer (NDR) zvítězil v závodě sdruženém XVIII. ročníku Tatranského poháru

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ ZÁŘÍ 1983 ♦ Kčs 3,—

9

80 let

1903-1983

Hořejší obrázek z letošního 10. ročníku letní skokanské soutěže žactva v rámci Libereckých prodejních trhů dokumentuje rozvoj skokanské disciplíny mezi mládeží. Druhý je ze slavnostního zakončení VII. MS v letech v Harrachově a na třetím jsou tři nejúspěšnější závodníci: druhý Pavel Ploc (ČSSR), mistr světa Klaus Ostwald (NDR) a třetí Matti Nykänen (Finsko). Na dolejší obrázku předseda VSL ŮV ČSTV Karel Smola odevzdává čestný diplom mistru světa 1970 v závodě sdruženém Ladislavu Ryglovi, který nyní působí jako trenér čs. družstva juniorů.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

KONFERENCE
SVAZU LYŽOVÁNÍ
ÚV ČSTV

KONTROLNÍ TESTY
ČS. LYŽAŘŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁŇCE FOTOGRAFICKÝ ZABĚR Z LETOŠNÍHO ROČNÍKU JIZERSKÉ PADESÁTKY, KTERÝ NEJLÉPE DOKUMENTUJE MASOVÝ ROZVOJ LYŽOVÁNÍ V ČSSR. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY ZASLUŽILÁ MISTRYNĚ SPORTU KVĚTA JERIOVÁ (RH JABLONEC) S BRONZOVOU MEDAILÍ A MASKOTEM Z MS 1982 V OSLO. JERIOVÁ BYLA NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ČS. LYŽAŘKOU POSLEDNÍCH PĚTI LET.

Toto číslo Lyžařství je malým příspěvkem redakce k jubileu 80 let českého svazu lyžování. Další materiály budou ještě v říjnovém čísle.

lyžařství

Ročník 69 Číslo 9
Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Troušil. Řídí redakční rada: J. Troušil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. srpna 1983.
ISSN - 0323 - 1445

Jubileum lyžařů a VI. sjezd ČSTV

Celostátní konference Svazu lyžování ÚV ČSTV první říjnovou nedělí v Praze znamená vyvrcholení předsjezdové kampaně lyžařů před VI. sjezdem Československého svazu tělesné výchovy. Koná se v roce 80. výročí založení Českého svazu lyžců, který byl poznamenán řadou domácích i mezinárodních akcí, připravených k tomuto jubileu.

Na konferenci se lyžaři mohou pochlubit úspěšnou realizací závěrů V. sjezdu ČSTV a III. sjezdu České a Slovenské organizace ČSTV a plněním úkolů dalšího rozvoje lyžování po XVI. sjezdu KSČ, jak to také potvrdily republikové konference lyžařů. Znovu si připomeneme, že lyžování patří mezi nejmasovější sporty v naší vlasti a zasáhlo snad do života každé rodiny. Stále větší počet občanů využívá blahodárného zimního pobytu na horách k osvětlení a načerpání nových sil k úspěšnému plnění pracovních úkolů. K získání lyžařské zdatnosti a bezpečné zimní rekreaci nejširší veřejnosti významným způsobem přispívají stále početnější veřejné lyžařské školy, jichž v uplynulé sezóně bylo již v činnosti 125, z toho 96 v ČSR a 29 v SSR. Je to velmi významný pokrok od V. sjezdu ČSTV stejně jako další rozvíjení spolupráce Svazu lyžování ÚV ČSTV s orgány ministerstva školství. Svědčí o tom dobré výsledky při zajišťování cvičitelů pro výcvikové zájezdy školní mládeže do hor a při organizování náborových soutěží, stejně jako neustále se prohlubující spolupráce se složkami ROH, která má již dlouholetou tradici, a se SSM, daříci se zejména mezi lyžařskými oddíly a základními organizacemi SSM.

O tom, že se v uplynulém funkčním období plnily úkoly v oblasti masového rozvoje lyžování, svědčí mimo jiné stále stoupající počty startujících v závodech masového charakteru a přibývající počet jejich organizátorů. Tuto skutečnost nejlépe dokumentují Jizerská padesátka, Biela stopa, Po hřebenech Krkonoš, Ve stopách Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny, Po stopách I. čs. armádního sboru, Jablonecký maratón, Krušnohorská padesátka a další.

Náborové soutěže znamenají významný prostředek k získání především mládeže, ale i dospělých pro lyžařský sport a současně i nových členů do lyžařských oddílů. Je to především soutěž Lyžař ČSR, které využívají školy při výcvikových kurzech a závodní výběry ROH při zimních pionýrských táborech. Spartakiádní vložka se stala základem pro rozvíjení soutěží o lyžařské vložky, jako Prazská, Severočeská, Krušnohorská, Východočeská apod. Bude znovu organizována na počest Československé spartakiády 1985, v sezóně 1984—85 připravuje výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV k ČSS 1985 soutěž sportovně talentované mládeže krajských reprezentačních družstev o Pohár ÚV ČSTV v Harrachově.

Přestože masovému rozvoji lyžování neodpovídá organizační a členská základna lyžařských oddílů, podařilo se ji zvýšit v posledním funkčním období o 135 oddílů a 18 164 členů. K říjnové celostátní konferenci má Svaz lyžování ÚV ČSTV 1078 oddílů se 72 439 členy.

Poslední sezóny velké úsilí bylo věnováno našemu vrcholovému lyžování. Bylo zaměřeno na aktivizování širokého kolektivu pracovníků, trenérů a závodníků lyžování, přijetí centrálních cílů od velké většiny zainteresovaných, zlepšení kvality tréninkového procesu, přehodnocení metodiky, uplatnění individualizace a diferenciací. Podařilo se zlepšit zabezpečení především v metodické a zdravotní oblasti a dosáhnout vyšší úrovně a účinnosti tréninkového procesu. Velká péče byla věnována zpracování harmonogramů přípravy reprezentačních družstev, především závěrečné etapy před ZOH 1984 v Sarajevu se snahou dosáhnout co nejvyššího aktivního podílu sportovců a jejich osobních trenérů. Mimořádné pozornosti se těšila práce středisek, jejich vzájemné spolupráci s komisí vrcholového lyžování a výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV. Všechno toto úsilí se projevilo řadou velmi dobrých výsledků v mezinárodních soutěžích u většiny disciplín. Zasloužila se o to také dobrá práce realizačních týmů, které byly doplněny kvalitními odborníky s pevnou vůlí přispět k zvýšení úrovně čs. vrcholového lyžování. Republikové svazy zaměřily péči na výkonnostní lyžování, zabývaly se zejména problematikou péče o talentovanou mládež a činnosti tréninkových středisek mládeže. Ukázalo se, že mnohdy nejsou dostatečné objemy tréninkových jednotek a intenzita tréninku.

Potěšitelné je prohloubení politickovýchovné práce na všech úsecích. Jen v ČSR v posledních pěti letech stoupl počet soutěžích kolektivů o čestný titul Vzorný v lyžování o 79 oddílů. V reprezentačních družstvech dobře pracují svazácké skupiny, mohou se pochlubit stovkami odpracovaných brigádnických hodin, úspěšnými besedami, dárcovstvím krve i angažovaností v boji proti jaderné válce a za uhájení míru.

Kladem bylo zlepšení organizátorsko-řídící práce na všech úsecích, projevovala se snaha o zvýšenou efektivnost a úspornost jednotlivých akcí. Jubileum 80 let českého svazu připomínala letos řada závodů, mezi nimiž nechyběly ani mezinárodní. Hlavní událostí bylo březnové VII. mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově, jehož vzorné uspořádání mělo nebyvalý ohlas v zahraničí a opět potvrdilo příkladné organizační schopnosti čs. sportovních pořadatelů a bylo důstojnou oslavou jubilea.

Čs. lyžaři jsou připraveni úspěšně splnit i všechny příští úkoly vytyčené VI. sjezdem ČSTV, jak to jistě potvrdí jejich celostátní konference 2. října 1983 v Praze.

Blahopřání k jubileu

K jubileu 80 let českého svazu lyžování, které bude oslaveno 26. 11. 1983 slavnostním aktivu v Praze, budou přicházet četné zdravice ze všech krajů ČSSR, ale také od přátel čs. lyžování ze zahraničí. Mezi těmi, kteří připojili pár řádek k této významné události prostřednictvím našeho odborného měsíčníku ještě před redakční uzávěrkou zájmového čísla Lyžařství, byl také předseda Mezinárodní lyžařské federace (FIS) Marc Hodler.

Dlouholetý předseda FIS M. Hodler mnohokrát navštívil ČSSR. V roce 1977 se zúčastnil ve Frenštátě pod Radhoštěm prvního mezinárodního symposia o budoucnosti skoku na světě u příležitosti Velké ceny Frenštátu na můstku s umělou hmotou, přicestoval na slavnostní zasedání k 75. výročí založení Svazu lyžců Království českého o rok později do Prahy, několikrát jednal s činovníky Svazu lyžování ÚV ČSTV o problémech lyžování, loni prověřoval připravenost Harrachova k VII. mistrovství světa v letech na lyžích, jehož zahájení letos v březnu byl přítomen. Byl také pozván k slavnostnímu zasedání při jubileu 80 let svazu lyžování v Praze a přislíbil svou účast.

„Osmdesátileté jubileum je významnou událostí. Český svaz byl prvním národním lyžařským ústředím na světě,“ připomenul Marc Hodler. „Z popudu českých lyžařů na 7. kongresu Mezinárodní lyžařské komise v únoru 1923 v Praze o rok později byla založena Mezinárodní lyžařská federace (FIS), jejíž počet členů se stále rozrůstá a každoročně přibývají závody ve všech disciplínách. Při významném výročí čs. lyžování bych rád ocenil zasloužnou práci čs. činovníků ve výboru FIS a jeho komisích, jakož i zdařilé uspořádání vrcholných mezinárodních lyžařských závodů v Československu. Vaši organizátoři byli vždy zárukou perfektně připravených soutěží i při nejnáročnějších sněhových podmínkách a pozornými hostiteli všech zúčastněných závodníků. Letošní VII. mistrovství světa v letech

v Harrachově napsalo do historie lyžování významnou kapitolu a jeho příkladně uspořádání na vzorovém mamutím můstku mělo velký ohlas v celém lyžařském světě. Znamenalo cenný příspěvek k letošnímu jubileu, korunovaný pěknými výkony vašich mladých skokanů. Úspěchy Pavla Ploce, Jiřího Parmy a dalších rozšířily řadu pozoruhodných úspěchů čs. lyžařů na mistrovstvích světa, ZOH, MEJ, MSJ a ve Světových pohárech. Cením si toho, že jsem se v Harrachově mohl setkat s řadou vašich závodníků, kteří se zasloužili o úspěšnou osmdesátku lyžařského svazu a do dalšího přejí čs. lyžařům hodně sportovních a organizátorských úspěchů.“

Norský trenér Dag Kaas je uznávanou veličinou v běžeckém lyžování a vyniká uplatňováním vědeckých poznatků v praxi. Měl velkou zásluhu na vítězství norských reprezentantek v soutěži družstev Světového poháru běžkyň před SSSR a ČSSR. V první desítce SP skončily tři Norky: Pettersenová druhá, Jahrenová pátá a Nybraatenová sedmá. Kaas pozorně sleduje i výkonnostní růst norských juniorek.

„Československé běžkyňě patří k našim největším soupeřkám a zasloužily se o dobré výsledky čs. lyžařů k osmdesátiletému výročí vašeho svazu,“ řekl Dag Kaas. „Souboje Jeriové, Paulů a Pasiárové s Pettersenovou,

Jahrenovou a Nybraatenovou ve Světovém poháru 1983 přispívaly k zajímavému průběhu této soutěže i upevnění přátelských vztahů našich a vašich závodnic. V Zadově při lednovém závodě Světového poháru na 10 km jsem měl příležitost se přesvědčit o mimořádných schopnostech a obětavosti čs. organizátorů. Za tak špatných sněhových podmínek by jinde asi závody odřekli. I zadovský Světový pohár byl pěkným dárkem k jubileu. Československým lyžařkám a lyžařům přejí do další činnosti hodně medailí a organizátorských úspěchů při pořádání mezinárodních závodů a těším se na setkání s nimi na ZOH 1984 v Sarajevu.“

Mistr světa 1983 v letech na lyžích Klaus Ostwald (NDR) si vybojoval titul třetího soutěžního den v Harrachově před novým světovým rekordmanem Pavlem Plocem (ČSSR) a vítězem Světového poháru 1983 Finem Mattim Nykänenem. Získal 120 cm vysoký pohár z křišťálového skla.

„Harrachovské můstky pro mne znamenaly letos mé největší úspěchy. Po vítězství v XX. ročníku Turné Bohemia jsem na krásném mamutím můstku vybojoval i titul mistra světa v letech,“ poznamenal Klaus Ostwald. „Všechny tyto závody se konaly při jubileu 80 let vašeho lyžařského svazu a byly vzorně připraveny. Jejich úspěšný průběh a výkony vysoké úrovně všech startujících byly nejlepší oslavou významného výročí. Máme dlouholeté přátelské styky s reprezentanty vaší země a společně přípravy přispívají k cenné výměně zkušeností a zvyšování úrovně výkonnosti skokanů obou reprezentačních týmů. Rád bych čs. lyžařům do další osmdesátky popřál mnoho zdaru při organizování mezinárodních soutěží, hodně sportovních úspěchů a další rozvoj lyžařského sportu.“

80. výročí založení svazu lyžování

V listopadu letošního roku bude celá lyžařská veřejnost vzpomínat 80. výročí založení svazu lyžování v českých zemích. Je tomu skutečně tak, již před osmdesáti lety byla založena první řídicí lyžařská organizace u nás. Svaz lyžců Království českého — tak se totiž lyžařský svaz jmenoval, byl prvou lyžařskou organizací na celém světě. Teprve později vznikají obdobné lyžařské organizace v alpských zemích.

Velmi často je toto výročí nepřesně označováno jak veřejností, tiskem a kupodivu i v řadách dnešní lyžařské organizace jako vznik organizovaného lyžování v naší vlasti. V uplynulém období kdy probíhaly výroční schůze lyžařských oddílů a konference okresních a krajských svazů, jsem mnohokrát upřesňoval toto významné historické datum. Uvádím to v úvodu tohoto článku proto, abych přesně vymezil k čemu vlastně 21. listopadu 1903 došlo. Dále také proto, aby nedošlo k omylu a k diskusím až za čtyři roky, tedy v roce 1987, budeme vzpomínat 100. výročí založení prvního lyžařského klubu v českých zemích.

V tom tedy spočívá ten rozdíl, který je velmi často zaměňován. První lyžařský klub byl založen v zimě roku 1887 tělovýchovným a sportovním nadšencem Josefem Rösslerem-Ořovským v Praze. Od té doby se také datuje zavedení lyží do Čech, i když některé publikace uvádějí jiná data.

První průkopník lyžování v Čechách, již jmenovaný J. Rössler-Ořovský, o těchto počátcích sám píše: „V zimě 1886—87 jsem si napsal různým firmám do Kristiánie a Stockholmu o nabídky sportovní výstroje, zvláště bruslí a k mému překvapení skandinávská firma Heyde mi vedle cen a vyobrazení bruslí poslala též ceny a obrázky lyží. Dokonce také přetvořila jméno mého bruslařského klubu na Bruslar SKI Klub Praha. Tyto obrázky rozhodly, že jsem objednal nejen závodní brusle, ale i první dva páry lyží. A pak ta velká věc přišla poštou do celnice a páni celníci si s tím nevěděli rady, nikdy to neviděli a tak lyže proclili jako vesla. V Praze bylo tenkrát dost sněhu a tak jsem prvé kroky zkusil doma na dvoře. Druhý den jsme s bratrem a pěti členy bruslařského klubu vyšli na Belveder. Cvičili jsme o jedné holi a bez hole a sjížděli malé svahy. Pak jsme jeli do Stromovky a později už do Chuchle a odvážíli jsme se až na Zbraslav a Mníšek. To byl také první dvou denní lyžařský výlet.“

Tato slova jsem citoval proto, že to je první doložený autentický záznam o používání lyží ke sportovnímu účelu u nás.

ZALOŽENÍ PRVNÍHO LYŽAŘSKÉHO KLUBU

Tito nadšenci v čele s J. Rösslerem-Ořovským dali impuls k založení prvního lyžařského klubu v českých zemích. J. Rössler-Ořovský o tom sám píše: „Již v zimě roku 1887 jsem svolal schůzi, sešlo se nás 14 a výsledkem byl, že jsem založil při Bruslařském klubu SKIKLUB.“

To jsou doložená fakta a tak rok 1887 je veden v naší historii jako začátek organizovaného lyžování v naší vlasti. A protože první lyžařské kluby v Rakousku, Německu a ve Švýcarsku

byly zakládány později, jde vlastně o začátky organizovaného lyžování v celé Evropě. Teprve další lyžařský klub ve střední Evropě byl založen v roce 1890 v Mnichově, v roce 1891 v Černém lese v Bavorsku a v téže roce pak zahájil činnost Vídeňský lyžařský klub.

Druhým lyžařským klubem, který byl u nás ustaven, byl Český krkonošský spolek SKI v Jilemnici v roce 1894. Iniciátorem jeho založení byl

Josef Rössler-Ořovský dal podnět k ustavení první národní lyžařské organizace a byl zakladatelem prvního lyžařského klubu v českých zemích

řídicí učitel Jan Buchar ze Štěpanic. Byl velkou osobností krkonošské oblasti, který vedle botaniky, geologie a sociologie měl rád i turistiku a velmi nadšeně popisoval krásu Krkonoš. On se stal vedle Rösslera-Ořovského nadšeným propagátorem lyžování a má na začátcích jeho rozvoje u nás ohromné zásluhy.

Význam jeho osobnosti spočívá též v tom, že si jako první uvědomil jaký dosah budou mít lyže pro chudý podhorský kraj, pro jeho lidi a hlavně pro mládež. Píše se o něm, že řídicí učitel Buchar vodil pravidelně výpravy školních dětí na lyžích do hor. Tuto činnost po něm pak organizují i další školy z Krkonoš: Vysoké nad Jizerou, Mrklův, Benecko, Jilemnice, Valteřice, Jablonec n. Jizerou a nakonec se tímto příkladem řídí celé krkonošské podhůří. Jan Buchar byl také autorem prvního metodického článku o jízdě na lyžích, publikovaném v roce 1895 v časopise Turista. V tomto časopise se také o něm píše, že jako

první promítal při přednáškách o lyžování diapozitivy a „doslova zaplavuje celé Čechy a Moravu svojí lyžařskou propagandou“. Řídicí učitel ze Štěpanic Jan Buchar zůstane trvale zapsán v historii rozvoje našeho lyžování na nejvyšším místě. Spolu se svými spolupracovníky, kterým byl např. též dobře známý Aleš - Lyžec a dalšími se zasloužil především o rozvoj lyžování mezi chudými vrstvami krkonošského obyvatelstva.

Třetím lyžařským klubem, který byl u nás ustaven, byl Český Ski Klub ve Vysokém nad Jizerou. Byl založen v únoru r. 1903 několika nadšenci krátce potom, když oba první průkopníci lyžování u nás Rössler-Ořovský a Jan Buchar — předsedové obou již existujících lyžařských klubů — navštívili Vysoké a uspořádali tam 1. února 1903 první závody o mistrovství Zemí koruny české. Historické prameny uvádějí, že první valná hromada klubu se konala v říjnu roku 1903 a prvním jejím předsedou byl zvolen tehdejší starosta Vysokého n. Jizerou Karel Schrötter. K předním organizátorům patřil též Josef Dóubalík, který byl dlouhá léta hybnou pákou počátků lyžování ve Vysokém n. Jizerou.

Tyto události o založení prvních tří lyžařských klubů v Čechách jsem velmi stručně uvedl jen proto, abych charakterizoval období, ve kterém se psaly první stránky historie českého lyžování a které předcházely ustavení lyžařského svazu v roce 1903.

USTAVENÍ SVAZU LYŽCŮ KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO

Na podnět J. Rösslera-Ořovského se sešli 21. listopadu 1903 v hotelu Ráj v Jablonci nad Jizerou zástupci všech tří existujících lyžařských klubů v Čechách, a to Českého SKI Klubu Praha, Českého krkonošského spolku SKI Jilemnice a Českého SKI Klubu Vysoké nad Jizerou a po dlouhém jednání se dohodli, že založí prvou národní lyžařskou organizaci — Svaz lyžařů Království českého.

Prvým předsedou svazu byl za své zásluhy o propagaci lyžování především v Krkonoších a v podhůří mezi prostým českým lidem zvolen řídicí učitel ze Štěpanic Jan Buchar. Již na prvé schůzi sestavili hrubý program práce svazu, který byl orientován především do těchto hlavních oblastí: vypracovat společný amatérský řád, zřídit stanice a staniční knihy na horách, vydávat zimní mapy a úzce spolupracovat s kluby zimních turistů.

Hned za týden — 28. listopadu téhož roku se konala druhá schůzka svazu na Dvoračkách, na kterou se však pro krajně nepříznivé počasí nemohl dostavit zástupce SKI Klubu z Vysokého nad Jizerou. Na této schůzce byly dojednány hlavní body svazových stanov, jejichž návrh vypracoval ing. Pavloušek. Ke třetí schůzce došlo 24. ledna 1904 ve Vysokém n. Jizerou u příležitosti velmi silně oblesaných lyžařských závodů.

Řídicí učitel Jan Buchar zůstal předsedou svazu čtyři roky a po něm převzal řízení svazu předseda pražského SKI Klubu J. Rössler-Ořovský. Ten byl

předsedou až do roku 1912. V té době došlo k velkým rozporům ve svazu a valná hromada, která se konala 3. ledna 1913 v Plzni, zvolila novým předsedou svazu předsedu Českého SKI Klubu Plzeň Jaroslava Schwarze, který zůstal v této funkci až do roku 1920.

V prvních letech existence lyžařských klubů neměly tyto vznikající kolektivy lehkou práci a v dobách tehdejšího národnostního útla-ku mohly svou činnost provozovat jen s velkými obtížemi. Tak např. více jak tři roky trvalo, než tehdejší rakousko-uherské císařské a královské místodržitelství schválilo oficiální stanov-
vy svazu a uznalo jeho název.

Jako příklad obtížné situace může sloužit skutečnost, že Český svaz lyžařů chtěl spolupracovat s nově tvořenými lyžařskými svazy rakouskými, německými a švýcarskými, které vznikly až v roce 1905 nebo později, ale ty však spolupráci s českým svazem odmítly. Jejich negativní stanovisko vyplývalo z tehdejší politické situace a každá aktivita českých skupin v různých oborech činnosti byla brána jako snaha po české samostatnosti a byla solí v očích rakousko-německé buržoazie a byla již ve svých prvních zárodcích tvrdě potlačována.

Za národnostního a sociálního útla-ku měl i sebemenší úspěch znamenající posílení českého uvědomění obrovský význam.

To jsou skutečnosti často zapomenuté, nedocenené a v období, kdy vzpomínáme začátky našeho lyžování je třeba objektivně zhodnotit podíl všech těch, kteří tehdy stáli v čele tohoto hnutí, vzpomenout s díky na jejich obětavou práci, která postavila základy pro rozvoj našeho krásného sportu.

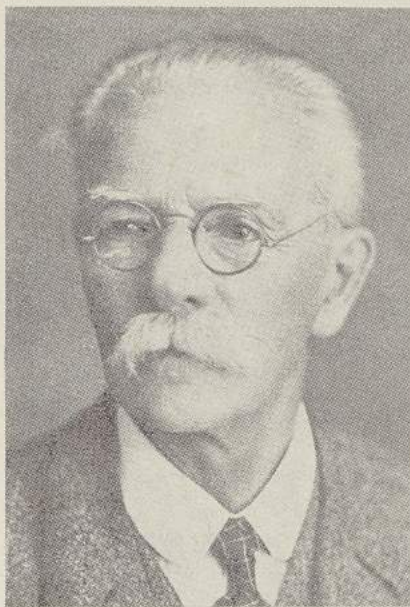
ROZVOJ LYŽOVÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Po založení českého svazu dochází k rychlému rozvoji lyžování i v ostatních horských a podhorských oblastech Čech, Moravy i Slovenska.

Krátce po založení pražského SKI Klubu se začíná rozvíjet lyžování na Českomoravské vysočině. Kolébkou lyžování v této části je oblast Nového Města na Moravě. Podle dochovaných záznamů zde získal první lyže fryšavský lesník Rudolf Gabessam a začal je používat po vzoru harrachovských lesníků pro práci v lese, ale i pro propagaci lyžování. Ještě v tom roce přibývají další lyžaři z řad lesníků, učitelů i ostatních vrstev obyvatelstva. Přímo v Novém Městě na Moravě se prý první na lyžích objevil Josef Jelínek, a to v roce 1893. V roce 1896 byl v Novém Městě založen Klub českých turistů, který se vedle svého hlavního poslání — propagace letní pěší turistiky — také staral i o lyžování. Již z tohoto dalšího příkladu zcela jasně vyplývá, že rozhodující vliv v rozvoji organizovaného lyžování na Moravě měl Klub českých turistů. Z těchto klubů se později odštěpily a osamostatnily lyžařské kluby. V roce 1910 vstupuje SKI Klub Nové Město na Moravě do Českého svazu lyžařů.

O prvopočátcích lyžování na Šumavě je dochováno několik materiálů, které se částečně rozcházejí. Tak např. v záznamu ročenky Českého SKI Klubu Praha je u roku 1896

uvedeno, že lyže na Šumavě zavedl v roce 1896 B. Prokop, který „společně s dr. F. Prokopem a profesorem Braunerem šířili známost Šumavy“. Na druhé straně Norbert Lang v jubilejní ročenice svazu lyžařů vydané v roce 1933 uvádí, že prvním lyžařem v Plzni a na českém západě byl „populární sportsman Eman Kabát, který již na podzim roku 1904 zaopatřil si, podle informací u Rösslera-Ořovského čerpaných, norské lyže. Prvé kroky na lyžích zkoušel Kabát na Stadionce pod Čerchovem, kamž se dal dovézt v saních“. Dále Norbert Lang ve svém líčení prvopočátků lyžování na Šumavě a Plzeňsku pokračuje: „V Plzni lyžařský sport se těšil hned na začátku velikému zájmu. 10. října 1907 založen Kroužek plzeňských lyžařů, který koncem toho

Řidičí učitel Jan Buchar ze Štěpanic byl prvním předsedou Svazu lyžců Království českého, založeného 21. listopadu 1903 v Jablonci nad Jizerou

roku čítal 48 členů. Činnost Kroužku plzeňských lyžařů byla značná. Již v roce 1909 pořádal závody značného rozsahu, po nichž následovaly každoročně další.“

Vývoj lyžování v této části Čech musí být dopracován a jistě dostatek materiálů, historicky doložených, vlastní Roman Lang, nadšený pokračovatel prvních průkopníků lyžování na Šumavě a Plzeňsku.

V oblasti severomoravských hor se začalo lyžování velmi dobře rozvíjet v Beskydech. Jeseníky byly německou doménou a české organizace se tam velmi těžko prosazovaly. I v Beskydech byli prvními lyžaři němečtí úředníci z Ostravy, kteří začali lyžovat již po roku 1900. Jejich vedoucím a organizátorem byl učitel Onhäuser. Ale téměř současně se lyžování začíná rozvíjet i v českých turistických kruzích a mezi největší propagátory patřili Adolf Podroužek, inž. Šebela a ing. Vágner. První dva jmenovaní vydávají v roce 1908 a 1909 jedny z prvních lyžařských příruček. Ing. Šebela vydává v roce 1908 hektografovanou příručku o technice jízdy na lyžích a Adolf Podroužek pak v roce

1909 příručku pod názvem Jízda na lyžích.

Podle dochovaných pramenů zjišťujeme, že lyžařský odbor Klubu českých turistů v Moravské Ostravě byl založen již v r. 1899, lyžařský odbor SK Lučina v roce 1902 a lyžařský odbor jednoty Radhošť v roce 1908. Pro úplnost uvádíme, že němečtí lyžaři byli sdruženi v Beskydenverein, který byl založen v roce 1893 pod patronátem arcivévodý Bedřicha. Beskydská a Jesenícká župa lyžařů v Ostravě a v Olomouci byly ustaveny až v roce 1923.

LYŽOVÁNÍ NA SLOVENSKU

Na Slovensku nebyla v té době situace pro rozvoj lyžování příznivá. Každá snaha po založení vlastní národní organizace byla uherskými úřady již v zárodku potlačena a tak nebyla vytvořena půda na jejich zřízení. I když historické záznamy uvádějí, že se první lyže objevily na území tehdejšího Slovenska již v roce 1865, kdy je měl přivést do Vysokých Tater tamější lékárník Cordidesz jako trofej ze své cesty přes Norsko. Údajně je měl vystavit ve své lékárně ve Starém Smokovci. V roce 1895 měli být lyžemi vybaveni všichni hajní v Tatrách pro usnadnění jejich práce v zimě.

První zmínku o založení lyžařského klubu na Slovensku nacházíme v roce 1895 v Ilavě. Žádné historické materiály o činnosti tohoto klubu se nedochovaly a tak je před pracovníky slovenského lyžování úkol tento vývoj objasnit a doložit podklady. Je prokázáno, že v zimě 1904 až 1905 pozval ředitel Grandhotelu ve Starém Smokovci D. Reichard norského cvičitele na lyžařský výcvik a dal mu k dispozici 8 párů lyží.

O rozšíření lyžování v Tatrách se dále velmi zasloužil lékař dr. Guhr, za jehož podpory se uskutečnily první lyžařské kurzy a také byl prý organizátorem prvních lyžařských závodů na území Slovenska. Ty se uskutečnily v lednu roku 1911 u Tatranské Polianky.

V té době se lyžování rozšiřovalo i v jiných oblastech Slovenska. V Kremnici se objevili první lyžaři v zimě roku 1910, ve stejné době je registrován rozvoj lyžování i v oblasti Ziliny, Banské Bystrice, Košic a Liptovského Mikuláše. V roce 1919 vznikl Klub československých turistů a lyžařů, který začal zakládat pobočky po celém území Slovenska. Prvý samostatný lyžařský klub byl založen v Košicích v roce 1923 pod názvem Klub tatranských lyžařů. V roce 1924 vzniká v Bratislavě SKI klub Bratislava a v roce 1926 byl založen Sportovní klub Vysoké Tatry, který má velké zásluhy o rozvoj lyžování v této oblasti. V Banské Bystrici byl založen lyžařský klub v roce 1929.

Z podnětu Sportovního klubu Vysoké Tatry se sešla v prosinci 1927 na Štrbském Plese porada zástupců lyžařských klubů, jejímž iniciátorem byl Miloslav Slavík, dlouholetý jednatel Sportovního klubu Vysoké Tatry. Následně pak 6. ledna 1928 došlo k založení Slovenské župy Českého svazu lyžařů. To znamená, že lyžování na Slovensku vzpomíná v letošním roce 55. výročí vytvoření národní lyžařské organizace.

ZÁSLUŽNÁ PRÁCE ČINOVNÍKŮ A SOUČASNÝ VÝZNAM LYŽOVÁNÍ

Pokusil jsem se ve stručnosti uvést pár základních dat o prvopočátečních československého lyžování, založení prvních lyžařských klubů a národních lyžařských svazů. Toto období musíme hodnotit v širší souvislosti politické a hospodářské situace tehdejší doby, která byla rozhodující pro zřizování různých zájmových organizací a značně ovlivňovala také náplň jejich činnosti. Bez nadsázky lze konstatovat, že v tehdejších dobách a později i v průběhu prvé republiky patřilo lyžování k panským sportům a doslova a do písmene se mu věnovali v dřívě většině jen příslušníci majetných vrstev. Světlou výjimku tvořila činnost již uvedených krkonošských buditelů, kteří přistupovali k rozšiřování lyžování se značným třídním uvědoměním.

Přes toto konstatování nelze však v žádném případě pominout obětavou práci prvých lyžařských průkopníků, u nichž bylo charakteristické obrovské nadšení pro nově objevený sport a neúnavnou práci pro jeho rozvoj. Všem těm patří náš upřímný dík.

K dalšímu mohutnému rozvoji lyžování dochází po osvobození naší vlasti Sovětskou armádou, kdy v roce 1945 byla zahájena nová epocha rozvoje celé československé společnosti.

Ke skutečnému umocnění rozvoje lyžování dochází po roce 1948, který vítězstvím dělnické třídy položil základy pro budování nové socialistické společnosti v Československu. Po vyvlastnění výrobních prostředků a předání horských objektů do správy podniků, Ústřední rady odborů a jiných institucí byly vytvořeny právě základy pro široké uplatnění hesla „Hory patří pracujícím“. Po únoru 1948 se stále výrazněji rysují základní znaky socialistického systému tělesné výchovy — ideovost, lidovost a masovost v plné míře i v lyžování. Za velké podpory ROH, škol, podniků a všech složek Národní fronty se lyžování mohutně rozvíjí. Zrodily se nové soutěže masového charakteru, různé náborové akce, které přivedly k provozování lyžařského sportu skutečné masy pracujících a mládeže. V současné době patří lyžování mezi nejrozšířenější československé sporty a spolupodílí se na vytváření režimu pracujících lidí, poskytuje kvalitní osvěžení po práci, zdraví a regeneraci pracovních sil.

Dosažené výsledky v oblasti rozvoje lyžování jak na úseku masové základny, tak i na úseku výkonnostního a vrcholového sportu byly zhodnoceny na okresních a krajských svazových konferencích a na konferenci českého lyžařského svazu. Je potěšitelné, že bilancování této práce v dřívě míře případů vyznělo kladně.

JIRÍ PILAR

místopředseda VSL ÚV ČSTV
a předseda VSL ČÚV ČSTV

Čs. reprezentanti v závodě vojenských hlídek v soutěži FIS 1933 v Oslo v silné mezinárodní konkurenci obsadili třetí místo za Norskem a Švédskem, když porazili Švýcary, Němce, Finy, Francouze a Poláky. Zleva O. Německý, Tryzna, Bartoň, Mõhwald

O první titul mistra Království českého

Bohatou historií lyžařských mistrovství v naší vlasti zahájil v roce 1896 v pražské Stromovce závod o mistrovství Království českého na 1050 m, v němž zvítězil František Mládek z Jilemnice a zapsal se jako první do čestné listiny mistrů. Zajímavý je článek, který o tomto závodě napsal Hlas národa z 13. února 1896:

Od té doby, co lyže čili ski po prvé se objevily ve výkladní skříni závodu bratří Thonetů v Ovocné ulici a kde dodnes vyloženy jsou znamenité exempláře moderního tohoto sportovního nářadí, kde vzbudily pozoruhodný rozruch zejména v příbuzných sportovních kruzích, domohly se velice značného rozšíření a vynikající obliby. Vyobrazení v tomto směru nejsou pro čtenáře naše žádnou novinkou — bedliví sledovatelé naší obrázkové části rozpomenou se dozajista, že hned v počátku, kdy o ski psáno bylo jako o naprosto novince, přinesli jsme celou fotografickou skupinu lyžování ze severních Čech.

Tentokrátě zařazujeme do listu zajímavé vyobrazení ze závodů českých, nedávno v nejbližší blízkosti Prahy, ve Stromovce pořádaných. Čtenář dozajista se podiví, proč o závodech nestala se v časopisech ani nejmenší zmínka. Je nám známo pouze to, že závody konaly se naprosto utajeně a že nikdo neměl o nich ani nejmenšího tušení.

Tím ovšem pozoruhodnější je, že podařilo se nám z vysoce zajímavého tohoto zápolení získati dvě zdařilá vyobrazení, jež stala se tudíž i z této stránky vzácnější a poutavější.

Lyže byly zavedeny podle věrohodných zpráv našich v roce 1886 a nabyly záhy takového rozšíření ne jen mezi sportsmanly českými v horách a okolí Prahy, ale hlavně též v lesnických kruzích. Lyžím nynějším podobny byly staročeské lyže, jichž kdysi bylo používáno a jež dodnes se zachovaly; byly však zcela krátké a nebyly určeny ani tak pro rychlou jízdu, jako hlavně pro chůzi na vysokém sněhu a přes závěje, když chůze prostou nohou se stávala nemožnou.

Nyní užívají se zde všeliké druhy lyží dlouhých od 1 a čtvrt do 4 metrů (pro hory nebo pláň). Též existují již také dva české spolky, výhradně jízdu na lyžích pěstující a sice: „Český Krkonošský Spolek Ski“ v Jilemnicích a „Český Ski Klub“ v Praze.

Oba spolky jsou velmi činné a pěstují nejen výletní jízdu, ale i závody jako zkoušky rychlosti a zručnosti svých členů. Nedávno uspřádal „Č.S.K.“ v Praze v přední Stromovce závody o mistrovství Království českého za účastenství českých (pražských a jilemnických) a moravských jezdců. Závody vydarily se skvěle, ač pohoda nebyla zrovna nejlepší. — Sníh byl dobrý a pro závody vhodný.

Vítězem stal se v mistrovství (1050 m) p. Mládek z Jilemnice v čase 1 min. a 50 vt. Hned za ním byl p. H. Bedrník, za nímž sledovali těsně pp. Protivenský, K. Rössler, J. Hofínek, B. Melichar a J. Dlouhý (Češi a Moravané).

Přejeme českým našim pionierům sportu skiáckého nejlepší zdar při dalších závodech.

K jubileu lyžařů

Svaz lyžařů Království českého byl založen před osmdesátí lety. Dnes si s úctou připomínáme moudrý a prozřetelný čin zakladatelů — vznikl první lyžařský svaz na světě. Členové svazu se významně podíleli na založení a činnosti Mezinárodní lyžařské federace. Závody na Kozinci u Jilemnice a v Lukově u Holešova byly prvními ve střední Evropě.

V roce 1909 sdružoval svaz 18 klubů s 860 členy, dnes se všeobecně argumentuje tím, že v ČSSR lyžuje více než 3,5 miliónu občanů. Českoslovenští lyžaři pořádali řadu významných světových soutěží — 1925 II. MS v Janských Lázních, 1935 XII. MS ve Vysokých Tatrách, 1970 XXVIII. MS v klasických disciplínách na Štrbském Plese, 1974 MSJ ve sjezdových disciplínách v Jasně, 1976 MEJ v klasických disciplínách v Liberci, 1983 VII. MS v letech na lyžích v Harrachově.

Českoslovenští lyžaři dosáhli řady významných úspěchů v mezinárodních soutěžích, a to jak v počátcích lyžování, tak v období před druhou světovou válkou a zejména po válce. K tomuto slavnému jubileu bychom chtěli přispět přehledem získaných medailí a bodů na oficiálních MS a ZOH a poskytnout žebříčky nejúspěšnějších závodníků. Víme dobře, že by bylo potřebné vzpomenout mnoha dalších, kteří významně ovlivnili vývoj a úroveň našeho lyžování.

PŘEHLED BODOVANÝCH MÍST NA MS A ZOH

Na MS a ZOH získali českoslovenští lyžaři v klasických lyžařských disciplínách (muži od roku 1924, ženy od 1952), ve sjezdových disciplínách (od roku 1931) a v letech na lyžích (od roku 1972) celkem 8 zlatých, 14 stříbrných a 13 bronzových medailí, 15 čtvrtých, 22 pátých a 20 šestých míst — celkem 287 bodů.

Jednotlivé lyžařské disciplíny se na celkovém zisku podílely následovně:

Běh — muži

	zl.	stř.	br.	4. m.	5. m.	6. m.	bodů
15 km	1	2	1	1	1	-	26
30 km	-	-	-	-	-	-	0
50 km	1	2	2	1	1	3	33
štafety	-	1	-	1	4	2	18
celkem	2	5	3	3	6	5	77

Běh — ženy

5 km	-	1	2	-	1	1	16
10 km	-	-	1	2	-	-	10
20 km	-	-	-	-	-	-	0
štafety	-	-	1	1	4	6	21
celkem	0	1	4	3	5	7	47
muži + ženy	2	6	7	6	11	12	124

Skoky

P 70 m	2	2	2	5	3	-	53
P 90 m	-	2	1	-	-	1	15
celkem	2	4	3	5	3	1	68
Lety	1	1	2	-	3	2	28
skoky + lety	3	5	5	5	6	3	96
Závod sdružený	3	3	1	2	3	4	56

Sjezdové disciplíny — muži

slalom	-	-	-	-	-	-	0
obří slalom	-	-	-	-	-	-	0
sjezd	-	-	-	-	-	-	0
komb.	-	-	-	2	-	-	6
celkem	-	-	-	2	-	-	6

Sjezdové disciplíny — ženy

slalom	-	-	-	-	-	-	0
obří slalom	-	-	-	-	-	-	0
sjezd	-	-	-	-	-	-	0
komb.	-	-	-	-	2	1	5
celkem	-	-	-	-	2	1	5
muži + ženy	-	-	-	2	2	1	11

V celé historii závodního lyžování se výrazně vydělují dvě etapy — od 1924 do 1939, tzn. do druhé světové války a po roce 1948 do současnosti. Podíl jednotlivých disciplín na zisku medailí a bodů v jednotlivých etapách:

Jiří Raška (MEZ Frenštát pod Radhoštěm) byl nejúspěšnějším čs. reprezentantem na ZOH a MS po druhé světové válce. Na obrázku před deseti lety se svým synem Jirkou, který pokračuje ve slépečích svého otce a je již úspěšným dorostencem

Běh — muži

	1924—1939						
15—18 km	1	2	1	1	1	-	26
50 km	1	1	2	1	1	2	27
štafety	-	1	-	-	3	2	13
celkem	2	4	3	2	5	4	66
Skoky	1	2	2	1	2	-	32
Závod sdružený	2	3	1	1	3	3	45
Sjezd. disc.	-	-	-	-	-	-	0
lyžování	-	-	-	-	-	-	-
1924—39 celkem	5	9	6	4	10	7	143

Běh muži

	1948—1983						
15 km	-	-	-	-	-	-	0
30 km	-	-	-	-	-	-	0
50 km	-	1	-	-	-	1	6
štafety	-	-	-	-	1	-	2
celkem	-	1	-	-	1	1	8

Běh — ženy

5 km	-	1	2	-	1	1	16
10 km	-	-	1	2	-	-	10
20 km	-	-	-	-	-	-	0
štafety	-	-	1	1	4	6	21
celkem	-	1	4	3	5	7	47
běh celkem	-	2	4	3	6	8	55

Skoky

P 70 m	1	-	-	4	-	1	20
P 90 m	-	2	1	-	-	1	15
celkem	1	2	1	4	-	2	35

Lety

skoky + lety	2	3	3	4	3	4	63
Závod sdružený	1	-	-	1	-	1	11

Sjezdové disciplíny

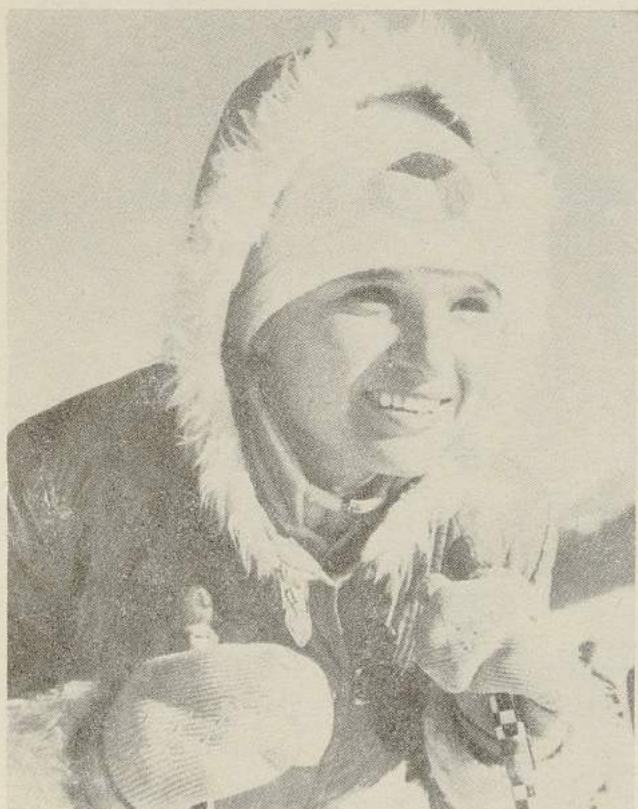
muži komb.	-	-	-	2	-	-	6
ženy komb.	-	-	-	-	2	1	5
lyžování	-	-	-	-	-	-	-
1948—83 celkem	3	5	7	10	11	14	140

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ČS. REPREZENTANTI

V první etapě do světové války se na výkonnostní reprezentaci na MS a ZOH nejvíce podíleli: 1. F. Donth (běhy) 21 bodů, 2. O. Německý (běhy a závod sružený) 19, 3. R. Burkert (skoky a závod sružený) 16, 4.—6. J. Adolf (běhy a závod sružený), W. Dick (skoky) a F. Wendl (skoky a závod sružený) všichni 12 b., dále A. Bartoň, J. Erlebach, F. Šimůnek, F. Hächel, A. Ettrich a další.

Od roku 1948 do dnešní doby byli nejúspěšnějšími reprezentanty: 1. J. Raška (skoky a lety) 26 b., 2. K. Kodejška (skoky a lety) 13, 3. K. Jeriová (běhy) 11,50 b., 4. B. Paulů (běhy) 10,25, 5. R. Höhnl (skoky) 9, 6. H. Šikolová (běhy) 8, 7. L. Rygl (závod sružený) 7 b., dále S. Henych, P. Ploc, T. Kučera, J. Matouš, Jar. Balcar, M. Sochor, B. Zeman, G. Sekajová-Svobodová, A. Pasiárová, J. Lidák, D. Kuzmanová, O. Charvátová, J. Beran, J. Parma, F. Novák, E. Benešová-Paulusová a další.

Dále je potřeba připomenout dlouhou řadu těch, kteří ovlivnili vývoj našeho lyžování a přesto se jim nepodařilo proniknout mezi prvních šest na MS nebo ZOH. Patří k nim bezesporu mistr B. Hanč — nejen jako závodník, ale i cvičitel, K. Jarolímek, J. Německý, V. Novák, C. Musil, B. Slonek, R. Vrána, J. Cífka, K. Lelková, Š. Hevák, R. Beinhauerová, V. Fousek st., F. Balvín, J. Lukeš, O. Budárek, B. Musil, J. Cardal se svými 25 mistrovskými tituly v soutěžích jednotlivců, L. Brchel, A. Nekvapilová, M. Weisshäutelová, F. Felix, M. Lukešová, M. Wágnerová, K. Dvořák, V. Melich, V. Krajiňák, J. Krasula, D. Šlachta, J. Šolcová, Z. Parma, D. Jebavý, E. Malá, S. Pittl, L. Šablatura, E. Vašicová-Lauermannová, J. Bogdálék, J. Nüsser, L. Patočková, K. Hennrich, E. Okuliar, E. Čermák, R. Čillík, D. Krasilová, A. Fučík, V. Lahr, M. Richvalská, L. Hrubý, J. Bulín, Z. Remsa, V. Srnková, A. Šoltýs, E. Břizová, E. Mrklasová, V. Fousek ml., J. Blažiček, M. Bělonožník,

Helena Šikolová (Jiskra Mšeno) na ZOH 1972 v japonském Sapporu byla první čs. ženou, která vybojovala medaili — bronzovou na 5 km

Karel Kodejška z Lomnice nad Popelkou byl spolehlivým čs. reprezentantem na mistrovství světa v letech na lyžích. Na 2. MS 1973 v Oberstdorfu získal bronzovou a o dva roky později na třetím světovém šampionátu v Kulmu zlatou medaili

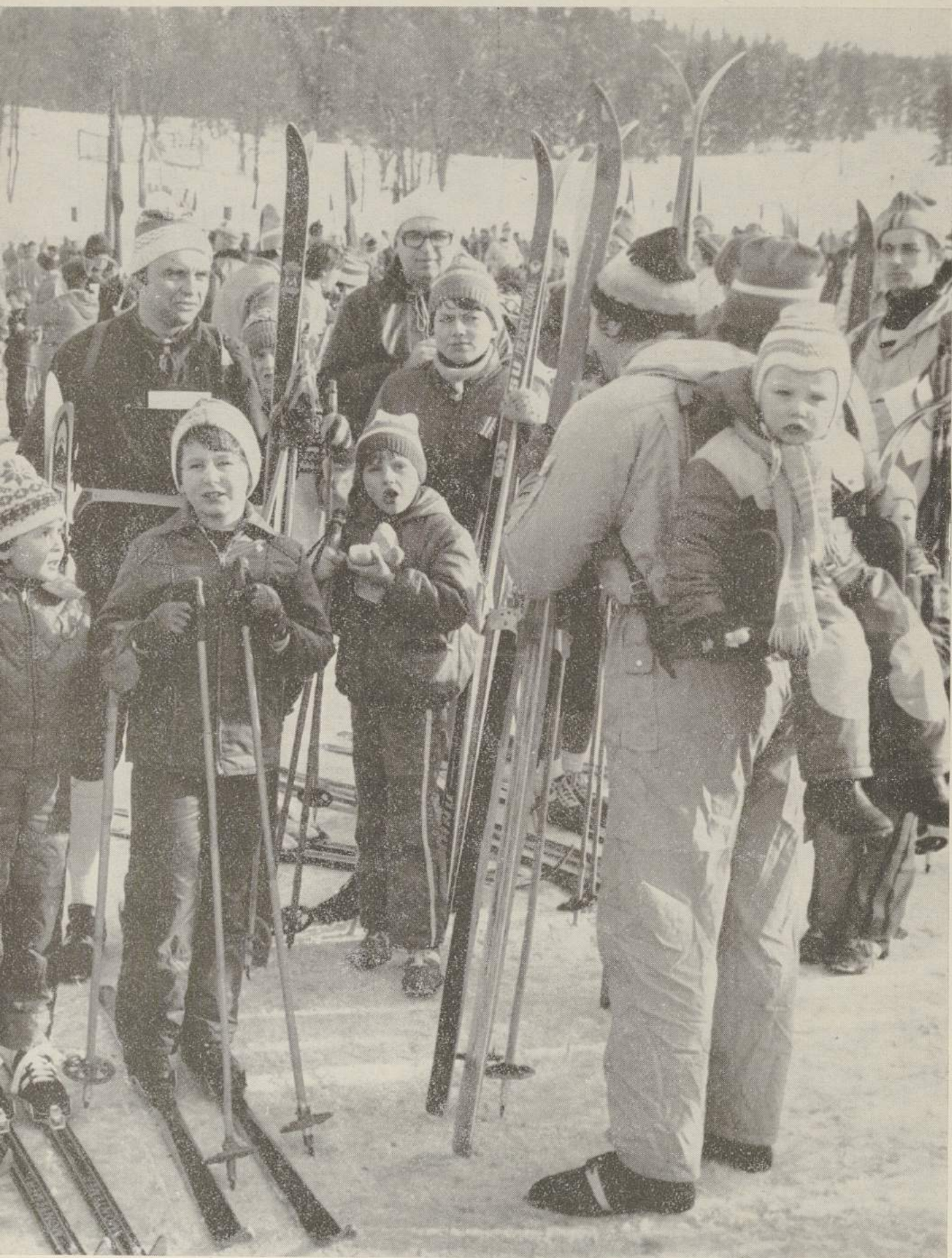
T. Lenemayer, Z. Hubač, J. Kutheil, Š. Harvan, Š. Olekšák, J. Janda, D. Motejlek, J. Čermák, M. Cillerová, M. Pažout, K. Štefl, M. Chlumová, J. Lupták, J. Fajstavr, J. Horský, J. Svoboda, A. Bartošová, F. Šimon, F. Zeman, J. Šoltýsová-Gantnerová, J. Pospíšil, M. Jaškovská-Pospíšilová, P. Fizek, J. Svub, J. Tanczos, S. Kuzmanová, J. Hýsek, M. Jarý a mnoha dalších, kteří také přispěli k úspěchům čs. lyžování, ale nemohou být vyjmenováni všichni.

Snad by při této slavnostní příležitosti bylo správné připomenout alespoň jména některých učitelů — např. R. N. Oestgaard, Smith-Kielanda, Sigmunda a Birgera Ruuda, Bronisława Czecha, Georga Bergforse, A. N. Bažanova, manželů Gusakovových a dalších.

V současné době nám roste nová generace nadějných závodníků — vedle osvědčených opor K. Jeriové, B. Paulů, A. Pasiárové např. M. Jebavá, A. Havrančíková, snad P. Šimůnková, vedle J. Gantnerové a O. Charvátové A. Mařasová, M. Milanová, vedle P. Ploce, J. Parmy, M. Slušného M. Švagerko, V. Podzimek, vedle J. Klimka T. Ploc, F. Repka atd. S nadějemi sledujeme vývoj P. Bence, P. Lisičana, Š. Lichoné, ale i P. Jurka, P. Pochobradského, M. Bireše a mnoha dalších. O budoucnost lyžování máme postaráno. O to, aby byla co nejlepší se musíme postarat cílevědomou, promyšlenou a poctivou prací. Ať nám to lyžování frčí — přejí těm, kteří budou hodnotit další vývoj a výsledky našeho lyžování — aby mělo úspěchy na mezinárodním poli a dobrou práci na všech úrovních a ve všech oblastech.

Nesmíme zapomínat, že potřebujeme rovněž schopné trenéry, cvičitele, funkcionáře a rozhodčí.

PhDr. JAROSLAV POTMEŠIL
ústřední trenér a předseda komise vrcholového lyžování
VSL ÚV ČSTV

Tato fotografie z lyžařsko-turistické akce Ve stopě Jizerské padesátky v jubilejním roce 80. výročí založení Svazu českých lyžců je nejlepším dokladem masového rozvoje lyžování v naší vlasti

Lyžařský stadión na Štrbském Plese, který byl také dějištěm MS 1970 v klasických disciplínách, patří k nejvýznamnějším lyžařským střediskům. Na obrázku čs. reprezentantka Blanka Paulů po startu

SKI Jilemnice a jubileum svazu lyžování

Dlouholetý předseda a čestný člen SKI Jilemnice Otakar Holub kdysi napsal: „Krkonoše jsou nejkrásnější naše hory, jsou vznešené v helmelinovém rouchu zimy, kdy víchřice se opírají do čel lesů a sviští po pláních mezi chalupami. Jsou místem vysokých hor a hlubokých údolí. Jsou kolébkou českého lyžářství a Jilemnice bude vždy v jeho historii uváděna jako první krb, kde u ohničku několika nadšenců rostlo ono nesmělé děcko, aby dorostlo do nynější výšky a svého významu.“

Od chvíle, kdy sekerník Vondrák zhotovil na dolnoštěpanické pile podle dovezeného vzoru první lyže, uplynulo již 91 let. Jistě ho tenkrát ani nenapadlo, jaký vývoj tato dvě kouzelná prkénka prodělají. Tim méně mohl tušit, že jednou téměř všechny stráně jeho rodných Krkonoš a i dalších našich hor budou zaplaveny spoustou skiáků, kterým se později bude říkat lyžci a ještě později lyžaři. A to, že se lyže — nebo též zimní turistika společně s letní a rekreační — stanou hlavním zdrojem hospodářského povznesení a vzdálenosti českých krkonošských horalů — tak jak o to usiloval Jan Buchar — to mu jistě ani na mysl nepřišlo.

Ano, byl to Jan Buchar, poctivý český kantor, který učil děti na dolnoštěpanické škole nejen základům české, ale i lyžařské abecedy, a navíc položil základ k tomu, aby krása dnes nejnavštěvovanějších hor v naší vlasti přinášela užitek a dobré životní podmínky těm, kteří se zde usadili.

ZALOŽENÍ ČESKÉHO KRKONOŠSKÉHO SPOLKU SKI V JILEMNICI

Počet nadšenců nového sportu neustále vzrůstal a tak v roce 1894 došlo k založení nejstaršího „lyžeckého“ sdružení v Čechách — Českého krkonošského spolku SKI v Jilemnici. Štěpanická i hornobranská pila začala čile dodávat zájemcům „ski“ a „lyžecký“ sport se začal velmi rychle rozšiřovat. První oficiální lyžařské závody byly uspořádány 24. února 1895 a patří do historie jilemnického závodního lyžářství. Prvním vítězem se stal František Mládek, který vypojoval 19. ledna 1896 i první titul mistra Království českého v pražské Stromovce před svým klubovým druhem Hynkem Bedrníkem. V únoru téhož roku oba startovali na závodech v Mnichově, kde porazili Nory i Němce. Po návratu triumfální jízda kočárem z nádraží do hotelu U bílé růže byla jejich největší odměnou. O několik dní později — 16. února 1896 absolvovali závody o Mistrovství Krkonoš na 10 km ze Žalého do Jilemnice. Vítězili H. Bedrník, F. K. Hron a V. Lorenc. Zájezdem Bedrníka do Alp, kde porazil Nory, Němce a Švýcary, byla úspěšně zakončena sezóna nově založeného klubu. Také v dalších sezónách se jilemničtí závodníci mohli pochlubit pozoruhodnými úspěchy, především H. Bedrník, F. K. Hron, V. Lorenc v běhu a O. Tikva ve skoku.

SPOLUPRÁCE SKIKLUBŮ

Téměř současně jako v Jilemnici vznikl Český skiklub Praha a navázal ihned přátelské styky s Českým krkonošským spolkem SKI Jilemnice. Pro pražské lyžaře byla Jilemnice nejlepším východiskem do Krkonoš (na Bennecko a pro nejobtavnější na horské hřebeny). Úsilovná práce Bucharova, Rösslera-Ořovského a hornobranského lesmistra ing. Reicha směřovala k tomu, aby český živel v Krkonoších zdomácněl. Oba kluby spolupracují při pořádání mezinárodních závodů, posilují českou turistiku a propagují společně Krkonoše. Aby získaly dostatek finančních prostředků pořádají plesy, večírky a přednášky. Již tenkrát SKI Jilemnice půjčoval dětem lyže a učitelé je učili jezdit. Čeští ly-

Také letos si Horská služba a lyžaři připomněli výročí tragické smrti B. Hanče a V. Vrbaty pietní vzpomínkou u mohyly na Zlatém návrší

žaři se mohli pochlubit úspěchy v dalších mezinárodních závodech.

V roce 1903 byl 4. února založen Český Ski klub ve Vysokém nad Jizerou a 21. listopadu v Jablonci nad Jizerou tyto tři české kluby ustavily Svaz českých lyžců, později přejmenovaný na Svaz lyžařů Království českého. Na programu byla také příprava závodů v lednu 1904, rozdělení jezdců do dvou kategorií, stanovení lyžařských výletů na celou sezónu a značení „skiáckých“ cest v Krkonoších. Další schůze svazu se konaly 25. prosince 1904 ve Dvorské boudě, 7. ledna 1905 v Jilemnici a 25. ledna 1905 ve Vysokém nad Jizerou. Po příkladu prvních tří skiklubů se ustavovaly další v Novém Městě na Moravě, ve Dvoře Králové, v Hradci Králové a Sněhaři v Domažlicích.

Sledujeme-li činnost Českého krkonošského spolku SKI v Jilemnici od počátku jeho založení, seznáme, že jako červená niť jde snaha o podporu školní mládeže, dorostu a tělesné výchovy vůbec. Zakládá se fond Mladý lyžař, sloužící k opatrování výzbroje a výstroje nemajetným dětem. Vedle závodů klubových a mezinárodních se pořádají menší závody dorostenecké a žákovské.

Po první světové válce uskutečnil jilemnický spolek SKI schůzku s pražským SKI klubem, aby projednal uspořádání poměrů v Krkonoších, zejména z národnostního hlediska. I když v roce 1919 byly zdaněny lyže a sánky jako přepychové zboží, nastává velký rozvoj lyžařského sportu. Svaz se stal o řádnou organizaci, vychovává závodníky, cvičitele, trenéry a rozhodčí. Vznikají nové a nové kluby, které byly organizovány v župách. Sezóny jsou bohaté jak na závody domácí, tak i zahraniční.

Významnou kapitolou v začátcích Českého krkonošského spolku SKI v Jilemnici byly četné lyžařské výlety prvních organizovaných lyžařů. Svědčí o tom zápisy v jednatelské knize jilemnického klubu. První z nich se uskutečnil 17. prosince 1895 do Mříčné.

JILEMNIČTÍ PRŮKOPNÍCI LYŽOVÁNÍ

Všichni první lyžaři — průkopníci lyžařského sportu u nás — byli i prvními bohatými zasněžených horských plání. Prošliaplí v nich již v roce 1892 trvalou lyžařskou stopu pro naše dnešní lyže. Stáli u kolečky oddílů, který byl zakládajícím členem Svazu lyžařů a v celé své bohaté historii patřil a patří k nejpřednějším a nejspěšnějším lyžařským oddílům.

Od Hynka Bedrníka, Františka Mládky, Josefa Krause, Bohumila Hanče a Josefa Feistauera převzali později štafetu Jaroslav Cardal, Eva Benešová-Paulusová a další, kteří ji zase předali Janu Fajstavrovi a Stanislavu Henychovi.

V Jilemnici vždy vyrůstali dobří lyžaři, dobří závodníci. Mnoho z nich závodilo v mnoha evropských i zámořských státech. Startovali i v těch nejslavnějších soutěžích, jakými jsou závody na Holmenkollenu, v Lahti, Falunu a v Murmanskou. Nejlepším z nich se dostalo cti reprezentovat naši vlast na mistrovstvích Evropy, světa i na zimních olympijských hrách. V současné době je v Jilemnici lyžařské gymnázium i lyžařské sportovní třídy základní školy.

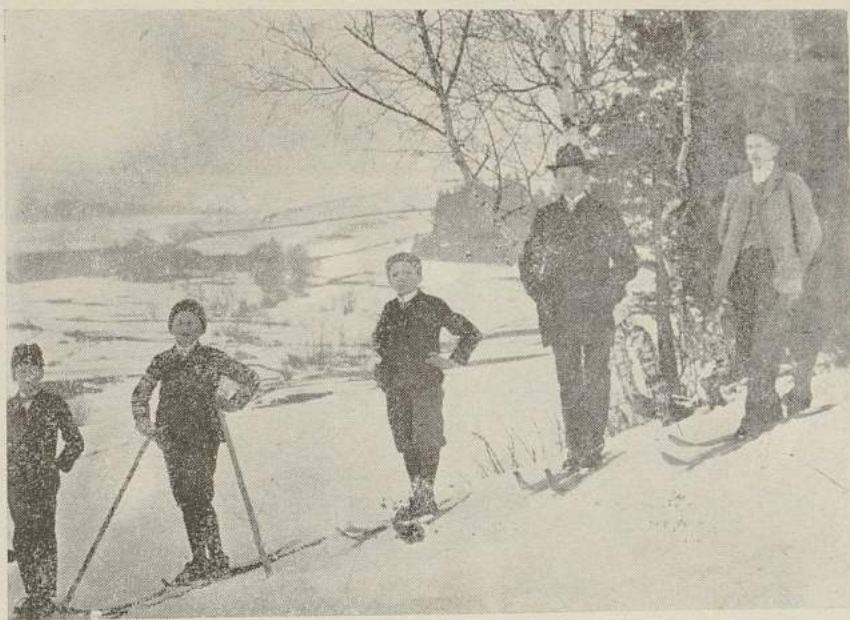
Všichni, kdož zakládali před osmdesáti lety v Jablonci nad Jizerou Svaz lyžařů, mohou dnes klidně spát svůj věčný bílý sen. To, o čem snili a co svojí činností sledovali, se stalo nejen skutkem, ale překročilo daleko hranice jejich vzácných úmyslů a cílů.

JAN KUBÁT

Nejméně devadesát let lyžování na Vysočině

Že kolébkou moravského lyžování je Vysočina, to je obecně známé — mňí přesně už se ví, kdy se tu vlastně s lyžováním opravdu začalo. Tvrzení, že na Moravských Křižánkách začali lyžovat učitel Houdek a lesník Reschl už v roce 1886, se zatím nepodařilo doložit. Je to ale tvrzení dost pravděpodobné — Houdek působil v Křižánkách od 1. října 1881 a vedlejší učitelský pracovní poměr měl i na malé škole v Moravské Svatce; těžko si představit, jak se tam mohl v zimě dostat jinak, než na lyžích. Moravské Křižánky i Moravská Svatka totiž leží na svazích Devíti Skal — po údolní silnici je odděluje víc než šestikilometrová oklika, v zimě tehdy pokrytá zvlněnými závějemi, zatímco přes les to je jen něco okolo tří kilometrů. Ale v zimě to přes les pěšky nejde, na lyžích ovšem ano. A jede se přitom okolo lesovny, kde tehdy „kraloval“ lesník Reschl...

Přesné doložení starých dohadů o Houdkově a Reschlově lyžování nám sice dosud chybí, a tak nezbyvá než spokojit se s tím, že v roce 1886 se ještě v samotném Novém Městě nelyžovalo, ale existoval tu už bruslařský klub. První zmínky o něm přinesl novoměstský časopis Ozvěna z Ochoze právě v roce 1886. Už deset let později vzal tento klub pod svá ochranná křídla kromě bruslařů i ly-

Novoměstští lyžaři v letech 1895—1900. Snímek pochází z míst naproti dnešnímu sídlišti Hornická

žaře. Došlo k tomu tak: v roce 1891 si objednal z Norska lyže fryšavský lesník Rudolf Gabessam a někdy v lednu či únoru 1892 si na nich poprvé vyjel do okolí. Shledal, že se náramně dobře hodí k pohybu jeho polešim. Zřejmě mu to nedalo a „producoval“ se na nich i v Novém Městě, vzdáleném od Fryšavy pouhých sedm kilometrů. Tím vůčihradně podnikl novoměstského starostu Jelínka. Když může lyžovat fryšavský fojt, proč by nemoohl lyžovat i novoměstský fojt? Čile si objednal lyže a vyrázil na nich do ulic už v roce 1893. Ale když starosta, tedy i konšelé — když konšelé, tož celé město! Zvěst o lyžujícím Novém Městě brzo dorazila do blízkého Hlinska, kde byl tehdy obvodním lékařem dr. Č. Ježdík. Lyže — to bude to správné řešení, jak se v zimě dostat do zapadlých horských dědin k pacientům: do samot,

kam už žádná pořádná cesta nevedel! A tak od roku 1896 vyrážival dr. Ježdík ke svým pacientům na svazích Žďárských vrchů v zimě na saních, z jejichž zádi trčely lyže; tam, kde už koně a saně dál nemohli, připínal lékař lyže a pokračoval dál vlastní silou...

V letech 1897—1901 se už na Novoměstsku čile lyžovalo. Dokládá to nade všechno i snímek č. 1. Ze pochází z právě uvedené doby je doložitelné i tím, že na něm chybí jakýkoli náznak železniční tratě, která se dnes vine krajinou na snímku znázorněnou — a její stavba se začala po roce 1901.

V roce 1910 lyžovalo v Novém Městě celkem 206 osob, z toho bylo 35 žáků obecných škol, 107 studentů reálky a 64 ostatních. Na celém Novoměstsku lyžovalo tehdy 467 žáků obecných škol. Byl to rok, kdy se také v Novém Městě pořádaly první velké lyžařské závody na Moravě. Při pátých veřejných závodech, uspořádaných 25. ledna 1914, už byly ve výslovné listině samostatně uvedeni i žáci a žákyně. Mezitím se už „rozběhlo“ lyžování i ve Žďáru — ukazuje to snímek z tamějšího prostředí, pocházející z roku 1912. Po první světové válce se začalo se samostatnými závody mládeže asi v roce 1922, kdy byla už v plném provozu chata na Harusáku. Na VII. závodech mládeže 12. února 1928 startovalo v Novém Městě 71 žáků a 6 žákyně. Nad VIII. (24. 2. 1929), IX. (16. 2. 1930) a X. závody mládeže (8.—12. 2. 1931) měl záštitu i novoměstský Červený kříž. XIII. závody mládeže se konaly na Harusáku 3. března 1935...

Je těžko srovnávat ty tehdejší doby s dnešními. Nejlepší ceny vítězům dávali tehdy soukromí výrobci lyží, Sportovní klub v Novém Městě a Červený kříž. Dobře lyžující děti dostávaly lepší lyžařskou výstroj, aby mohly docílit ještě lepší výsledky. Týkalo se to však jen několika jednotlivců. A dnes? Na tradici dřívější Ústřední lyžařské základny navazují

Začátky lyžování mládeže v Novém Městě na Moravě. Fotografický záběr z Pustáku

Zdržští kluci na lyžích v doprovodu zámeckého úředníka Pasierského ze zimy 1912—1913

První lyže domácí výroby

Před více než osmdesáti lety sotva kdo se odvážil z chalup a samot krkonošských na hlavní hřebeny Krkonoš v zimní době. Ti, kteří žili pod horskými hřebeny, s příchodem zimy obložili chalupy roštím, suchým chvojnám a listím, mezi okna vložili mech a tak trpělivě čekali na příchod jara. „Forotu“ (životní potřeby) nakoupili na celou zimu již na podzim. I neobtěžky zatím ukládali do sněhu a s pohřbem čekali, až přijde obleva. Pak je mohli uložit na horský hřbitůvek. Mezi blízkými chalupami bylo vybudováno spojení v tunelech a zákopech vyhrabaných ve sněhu, spadlém se střeš a v závěších.

Jen za jasných slunečných dnů se odvažovali tkalci na cestu do Jilemnice, aby odvezli zhotovené tkalcovské zboží. Také dřevaři v okovaných botách klouzali s neuvěřitelnou obratností na rohačkách s naloženým dřívím z pasek a mýtin. Mnoho těchto horalů zahynulo, když bylo nečekaně prudce zastíženo mimo stavení vánicí nebo sněhovou bouří. Lesní personál sice již dosti dlouho užíval při ošetřování zvěře v horských lesích k snazšímu pohybu na nohy upevněných oválných rámu propletených konopnými provazci, kterým říkal kropě či rajfy, ale chůze s tímto náradím byla pomalá a těžkopádná.

Majitel harrachovského panství, hrabě Jan Harrach, si při dvorní hostině v roce 1882 ve Vídni stěžoval tehdejšímu norskosvédskému vyslanci, s jakými obtížemi se setkává služba jeho lesního personálu v zimě v hlubokém sněhu. A dostalo se mu rady, aby opatřil svému lesnímu personálu lyže, které umožní poměrně snadný výstup i v nejmohutnější vrstvě sněhu. A tak se stalo, že majitel panství téhož roku zakoupil na výstavě v Kristianii (Oslo) pár lyží, tam vystavených. Tehdejší hornobranský lesmistr Ludvík Šmíd, který byl také přesvědčen po zhlédnutí vzorku o praktické upotřebitelnosti, objednal pro tehdejší vrchní lesní správu v Horní Branné 17. prosince 1892 u dvou rakouských firem dva páry bukových a jasanových lyží, 230 cm dlouhých v ceně 11 zlatých za pár. Když o vánocích lyže do Branné došly, byl to ing. Reich a lesní praktikant Šmíd, kteří se odvážili prvních kroků na tomto neobvyklém náradí. Podle rakouských vzorků byly pak již pod dohledem lesního ing. Reicha vyrobeny u koláře Františka Soukupa v Horní Branné čp. 137 první lyže domácí výroby. Bedřich Soukup, syn koláře Františka, o tom svého času vypravoval do Čs. rozhlasu. Jeho vyprávění o výrobě prvních lyží je nahráno na desce, která je v archivu MNV v Horní Branné. Za tyto první domácí výrobky lyží platila lesní správa po čtyřech zlatých. Později, když výrobky byly již lepší, bylo docíleno i ceny 5 zlatých 60 krejcarů. Také první vázání bylo podle dovezených vzorů vyrobeno sedlářem Štěpánem Širem, bratrem spisovatele a učitele Josefa Šira. První vázání se skládalo z rákosu a dvou řemenů vedených přes špičku a nárt a udrželo se poměrně dlouho. Při jízdě se užívalo jen jedné, dlouhé hole. Kovové součástky vázání prováděli kovář Patočka a zámečník Beran, rovněž z Horní Branné. Výroba lyží se šířila rychle i do ostatních dílen, přestože panstvo ze zámku o tom ani nevědělo. Vždyť o lyže měli zájem i místní rolníci a jiní občané.

A tak se dočteme ve výkaze vrchní lesní správy, že již v červnu 1893 v majetku panství bylo 39 párů (služebních) lyží přidělených vrchnímu lesnímu úřadu v Branné (2 páry), lesnímu úřadu v Branné (10 párů), témuž úřadu v Rokytnici nad Jizerou (10 párů), v Jilemnici (5 párů). Lesní inženýr a figurant měl k dispozici čtyři páry, 3 páry byly zlomené a zásoba pěti párů byla ještě k dispozici.

Později byla výroba lyží přenesena na harrachovskou pilu do Štěpanic, protože byla pro lesní správu hospodárnější.

(Podle kroniky obce Horní Branné u Jilemnice, sepsané Josefem Jandou)

dnes v Novém Městě nejen sportovní třídy při II. ZDS, ale i tréninkové středisko mládeže a středisko vrcholového sportu mládeže Zbrojovka Brno se sídlem v Novém Městě. Celkem 140 chlapců a dívek, kteří jsou péčí společnosti dobře vybavení pro svou sportovní činnost. Jistě je dobře si připomenout, že i v zahraničí je to dnes mnohde podobné — je to tak všude, kde moderní, sociálně orientovaná společnost má zájem na vývoji zdraví, zdatnosti a sportovní výkonnosti mládeže. A kolektivních lyžařských pochodů, jichž se podle dochovaných záznamů v letech 1911—1912 zúčastňovalo několik desítek nadšenců, se teď zúčastňují tisíce; stopu Zlaté lyže Vysočiny letos absolvovalo více než 4100 účastníků...

To všechno stojí za uvážení při nejmíň devadesátém výročí lyžování na Vysočině. Dr. KAREL DANĚK, CSc.

Začátky ve Vysokém n. Jizerou

Letos je tomu osmdesát let, kdy vysočtí dosud neorganizovaní lyžaři se dohodli s řídícím učitelem Janem Bucharem a Josefem Rösslerem-Orovským, aby první lyžařské kluby Český Klub SKI Jilemnice a Český SKI Klub Praha uspořádaly 1. února 1903 ve Vysokém nad Jizerou mezinárodní lyžařské závody.

Po úspěšných závodech několik nadšenců přikročilo k založení Českého SKI Klubu ve Vysokém nad Jizerou. Byli to učitel Jan Mečíř, Jan Soukup a Josef Ďoubalík, městský tajemník Oldřich Ďoubalík, obchodník Karel Brož a kaplan Josef Voborník. Nový vysočtí klub byl pak jedním z tří zakladatelů Svazu českých lyžců.

Podle záznamů první lyžařské závody ve Vysokém nad Jizerou se uskutečnily již v roce 1899. Velkému zájmu se zde od počátků těšil skok. K prvním lyžařům patřili Petr Skrbek, notář Holey, poštovník Karel Schröter a kronikář lyžařského sportu kaplan Voborník.

V roce 1904 byly ve Vysokém uspořádány další mezinárodní závody, ve skoku první dvě místa patřila domácím lyžařům. Ze šesti startujících zvíťazil učitel Jodas před Václavem Jandou a Josefem Krausem z Jilemnice. V dalším roce připravili Vysočtí závod na 50 km, první na tak dlouhé trati v celé Evropě.

K neúspěšnějším do první světové války patřili učitelé Jodas, J. Ďoubalík a Janda, dále Antonín Bartoň st., J. Mařatka, V. Hladík, Trojan, V. Josífek, Votoček, Bartoníčka, Prajzler, skokan Strnad, Patočka, Kučera, J. Hrubý a Blažek.

Poválečná doba znamenala velký rozmach čs. lyžování, který se projevil i ve Vysokém nad Jizerou. Úspěšnou trojici tvořili Koldovský, Bím a Josífek. Zvíťazili nejen na domácích závodech, ale i v zahraničí. V roce 1922 získali vysočtí lyžaři celkem padesát cen, z toho Koldovský osm prvních, Bím pět a Josífek dvě první ceny. Koldovský zvíťazil i na mistrovství Polska v Zakopaném. K nejpopulárnějším čs. lyžařům patřil Antonín Bartoň, úspěšný na ZOH v Americe, dále Hartig, Skrbek a Chlum. Ti všichni měli zásluhu na dobrém jménu čs. lyžování.

Naši mistři lyžování

Lyžování v naší vlasti patří mezi sporty, které mají dlouholetou bohatou a pestrá historií. Nejlepším dokladem toho je skutečnost, že první mistrovství Království českého se konalo již 19. ledna 1896 v běhu na 1050 m v pražské Stromovce a jeho vítězem se stal František Mládek v čase 1:50 min. před Hynkem Bedrníkem (oba Český krkonošský spolek SKI Jilemnice). Od té doby pokračovaly boje o mistrovské tituly pravidelně s přestávkou válečných let.

Postupně přibýval také počet disciplín. Další rok se již soutěžilo ve skoku, v roce 1904 se poprvé závodilo na 10 km, o pět let později nezapomenutelný Bohumil Hanč vyhrál první padesátku. Prvním mistrem v závodě sruženém v roce 1912 se stal Nor R. N. Oestgaard, místo 10 km se postupně běhalo 12, 15 a 18 km. V Banské Bystrici v roce 1937 o mistrovský titul v běhu bojovaly také ženy, na pořadu byly i štafety a alpská kombinace. Pořád mistrovství se postupně rozšířil o všechny sjezdové disciplíny, běh mužů na 30 km a žen na 5, 10 a 20 km i štafety, skokani závodili na středním i velkém můstku. Mistrovství se pak nekonalo v jednom zimním středisku, ale často na několika místech.

Nebylo jednoduché připravit přehled všech našich mistrů v lyžování od roku 1896 až po dnešek, neboť se nezachoval archiv, který by přesně zaznamenal výsledky zejména prvních ročníků mistrovských závodů a často se zápisy průkopníků našeho lyžování lišily.

PŘEHLED MISTRŮ

1896 Praha - Stromovka: 1050 m F. Mládek (Ski Jilemnice)

1897 Dolní Štěpanice: 1 km H. Steffens (Norsko), skok O. Tikva (Ski Jilemnice)

1898 Dolní Štěpanice: 1 km H. Bedrník, skok J. Kraus (oba Ski Jilemnice)

1899 mistrovství se nekonalo pro nedostatek sněhu

1900 Jilemnice: 1 km dr. Dieskau (Sasko), skok dr. Dieskau (Sasko)

1901 Dolní Štěpanice: 1 km dr. Dieskau (Sasko), 10 km dr. Dieskau (Sasko), skok O. Tikva (Ski Jilemnice)

1902 Krkonoše - Dvorská bouda: 10 km A. Kubát (Ski Jilemnice)

1903 Vysoké nad Jiz.: 1 km B. Prokop (ČSK Praha)

1904 Vysoké nad Jiz.: 10 km J. Kraus (Ski Jilemnice), skok J. Jodas (Vysoké)

1905 Vysoké nad Jiz.: 10 km J. Kraus (Ski Jilemnice), 50 km J. Kraus (Ski Jilemnice), skok J. Jodas (Vysoké)

1906 Benecko: 10 km J. Kraus (Ski Jilemnice)

1907 Vysoké nad Jiz.: 10 km B. Hanč (Ski Jilemnice), skok J. Jodas (Vysoké), 50 km B. Hanč (Ski Jilemnice)

1908 Jilemnice: 10 km B. Hanč (Ski Jilemnice), 50 km B. Hanč (Ski Jilemnice), skok J. Jodas (Vysoké)

1909 Vysoké nad Jiz.: 10 km B. Hanč (42. pěší pluk), skok M. Bála (Praha), Krkonoše: 50 km B. Hanč (42. pěší pluk)

1910 Vysoké nad Jiz.: 10 km J. Šír (Ski Jilemnice), skok F. Strnad (Ski Jilemnice), Krkonoše: 50 km J. Šír (Ski Jilemnice)

1911 Vysoké nad Jiz.: 10 km B. Hanč (Ski Jilemnice), skok F. Strnad (Ski Jilemnice)

1912 Jilemnice: 10 km R. N. Oestgaard (Norsko), skok S. Kielland (Norsko), závod sružený S. Kielland (Norsko), Krkonoše: 50 km J. Havelka (Vysoké nad Jizerou)

1913 Šumava - Špičák: 12 km K. Jarolímek (Český spolek pro zimní sporty Praha), skok H. Hansen (Norsko) závod sružený K. Jarolímek (Český spolek pro

zimní sporty Praha), Krkonoše: 50 km nedokončeno (tragicky zahynul B. Hanč)

1914 Vysoké nad Jiz.: 15 km J. Šír (Ski Jilemnice), skok G. Stauerheim (Norsko), závod sružený G. Stauerheim (Norsko)

1920 Štrbské Pleso: 18 km [K. Jarolímek (SK Dvůr Králové), skok Helta (Ski Jilemnice), závod sružený K. Jarolímek (SK Dvůr Králové)]

1921 Tatranská Lomnica: 18 km S. Hevák (ČSK Praha), závod sružený J. Bím (ČSK Vysoké nad Jiz.), Tatranská Polianka: skok K. Schwarz (SK Plzeň)

1922 Šumava - Špičák: 18 km J. Feistauer (Ski Jilemnice), 30 km S. Hevák (ČSK Praha), skok J. Bím (ČSK Vysoké nad Jiz.), závod sružený S. Hevák (ČSK Praha)

1923 Harrachov: 18 km J. Adolf (HDW), 50 km E. Landvik (Norsko), skok E. Landvik (Norsko), závod sružený H. Oekern (Norsko)

1924 Jilemnice: 18 km O. Německý (SK Nové Město na Moravě), 50 km S. Hevák (ČSK Praha), skok T. T. Hansen (Český spolek pro zimní sporty Praha), závod sružený O. Německý (SK Nové Město na Moravě)

1925 Janské Lázně (FIS): 18 km O. Německý (SK Nové Město na Moravě), 50 km F. Donth (HDW), skok W. Dick (HDW), závod sružený O. Německý (SK Nové Město na Moravě)

1926 Nové Město na Moravě: 18 km J. Německý (SK Nové Město na Moravě), 50 km J. Německý (SK Nové Město na Moravě), skok K. Koldovský (ČSK Vysoké nad Jiz.), závod sružený H. Mückenbrunn (Polsko)

1927 Harrachov: 18 km O. Německý (SK Nové Město na Moravě), 50 km F. Donth (HDW), skok W. Dick (HDW), závod sružený R. Burkert (HDW)

1928 Beskydy - Pustevny: 18 km J. Německý (SK Nové Město na Moravě), 50 km J. Feistauer (Jilemnice), skok W. Dick (HDW), závod sružený F. Wende (HDW)

1929 Vysoké Tatry: 18 km A. Etrich (HDW), 50 km F. Fišera (Jilemnice), skok S. Ruud (LZK Praha), závod sružený S. Ruud (LZK Praha)

1930 Štrbské Pleso: 18 km V. Novák (VS Praha), skok S. Ruud (LZK Praha), závod sružený S. Ruud (LZK Praha), Benecko: 50 km V. Novák (VS Praha)

1931 Jilemnice: 18 km C. Musil (SK Nové Město na Moravě), 50 km B. Slonek (SK Nové Město na Moravě), skok S. Ruud (LZK Praha), závod sružený A. Bartoň (ČSK Vysoké nad Jiz.)

1932 Harrachov: 18 km F. Wende (HDW), 50 km A. Horn (HDW), skok O. Uland (LZK Praha), závod sružený F. Wende (HDW)

1933 Harrachov: 18 km A. Bartoň (ČSK Vysoké nad Jiz.), 50 km V. Novák (VS Praha), skok R. Vrána (SK Slávia), závod sružený A. Bartoň (ČSK Vysoké nad Jiz.)

1934 Banská Bystrica: 18 km B. Czech (Polsko), 50 km J. Cířka (KLV Praha), skok S. Marusarz (Polsko), závod sružený B. Czech (Polsko)

1935 Spindlerův Mlýn: 18 km F. Šimůnek (SK Slávia), skok O. Steinmüller (KČST Mor. Ostrava), závod sružený A. Bartoň (ČSK Vysoké nad Jiz.), Harra-

Hynek Bedrník z Jilemnice byl třetím mistrem Království českého v běhu. Zvítězil v roce 1890 na 1 km v Dolních Štěpanicích

chov: 50 km C. Musil (SK Nové Město na Moravě)

1936 Spindlerův Mlýn: 18 km G. Berauer (HDW), skok R. Andersen (Norsko), závod sružený R. Vrána (SK Slávia), Vosecká bouda: 50 km H. Hylčer (LZK Praha)

1937 Banská Bystrica: 18 km G. Berauer (HDW), 50 km C. Musil (SK Nové Město na Moravě), skok A. Steinmüller (KČST Mor. Ostrava), závod sružený R. Vrána (SK Slávia), 4x10 km SK Nové Město na Moravě, alpská kombinace G. Berauer

od roku 1896 až po dnešek

(HDW), ženy 8 km K. Lelková (SK Slávia), alpská kombinace R. Beinhauerová (LZK Praha)

1938 Jilemnice - klasické disciplíny: 18 km B. Musil (SK Nové Město na Moravě), 50 km V. Fousek (SK Nové Město na Moravě), skok J. Lukeš (SK Slávia), závod sružený J. Lahr (HDW), 4x10 km SK Nové Město na Moravě, ženy 8 km R. Beinhauerová (LZK Praha), Janské Lázně - sjezdové disciplíny: alpská kombinace G. Berauer (HDW) a R. Beinhauerová (LZK Praha)

1939 Štrbské Pleso - klasické disciplíny: 18 km F. Balvín (SK Nové Město na Moravě), 50 km se nekonalo, skok J. Cířka (LZK Praha), závod sružený R. Vrána (SK Slávia), ženy 8 km K. Lelková (SK Slávia), Tatranská Lomnica - sjezdové disciplíny: alpská kombinace J. Lukeš (SK Slávia) a R. Beinhauerová (LZK Praha)

1940 Beskydy - Pustevny: 18 km F. Šimůnek (LK B+B Praha), skok O. Budárek (LZK Praha), závod sružený M. Chlum (LK B+B Praha), 4x10 km SK Nové Město na Moravě, alpská kombinace J. Lukeš (SK Slávia) a R. Beinhauerová (LZK Brno), 8 km ženy R. Beinhauerová (LZK Praha)

1941 Senohraby: 18 km B. Musil (SK Nové Město na Moravě), 4x10 km SK Nové Město na Moravě, skok O. Budárek (LZK Praha), závod sružený F. Šimůnek (LK B+B Praha), Nové Město na Moravě: 50 km V. Fousek (SK Nové Město na Moravě), 8 km ženy K. Lelková (LK B+B Praha), Beskydy - Pustevny: alpská kombinace J. Lukeš (SK Slávia) a R. Beinhauerová (LZK Brno)

1942 Banská Bystrica: 18 km J. Cardal (Ski Jilemnice), 30 km F. Balvín (SK Nové Město na Moravě), 50 km J. Cardal (Ski Jilemnice), skok S. Marusarz (Polsko), závod sružený E. Nemeszeghy (KSTL Starý Smokovec), 4x10 km SK Nové Město na Moravě, 8 km ženy K. Lelková (SK Slávia), sjezd A. Bachleda (Polsko) a R. Beinhauerová (VS Brno), slalom A. Šponar (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia), alpská kombinace A. Šponar (SK Slávia) a Nekvapilová (SK Slávia)

Na začátku 20. století se konaly lyžařské závody také v okolí Prahy. Snímek je ze závodů v Chuchli 10. února 1907, které uspořádal Český Ski Klub Praha

1947 Spindlerův Mlýn: 18 km J. Cardal (Ski Jilemnice), 50 km J. Cardal (Ski Jilemnice), skok J. Lukeš (SK Spindlerův Mlýn), závod sdružený B. Kosour (SK Nové Město na Moravě), 4X10 km SK Nové Město na Moravě, ženy 8 km M. Lukešová (SK Spindlerův Mlýn), sjezd A. Sponar (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia), slalom L. Brchel (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia), alpská kombinace A. Sponar (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia)

1948 Spindlerův Mlýn: 18 km J. Cardal (Ski Jilemnice), 50 km J. Cardal (Ski Jilemnice), skok M. Bělonožník (S. Liberec), závod sdružený J. Lukeš (SK Spindlerův Mlýn), 4X10 km Sokol Nové Město na Moravě, ženy 8 km H. Weishäutellová (Jablonec nad Nisou), sjezd A. Sponar (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia), slalom J. Wagner (LZK Praha) a A. Nekvapilová (SK Slávia), alpská kombinace A. Sponar (SK Slávia) a A. Nekvapilová (SK Slávia)

1949 Spindlerův Mlýn: 18 km J. Cardal (Ski Jilemnice), 50 km J. Cardal (Ski Jilemnice), skok F. Felix (SK Lomnice nad Pop.), závod sdružený V. Melich (Vysoké nad Jiz.), 4X10 km Sokol Nové Město na Moravě, ženy 8 km M. Lukešová (S. Spindlerův Mlýn), sjezd N. Zemličková (Dynamo Slávia Praha) a L. Brchel (Dynamo Slávia Praha), slalom S. Pittl (Dynamo Slávia Praha) a M. Wágnerová (Sokol Vyšehrad), alpská kombinace L. Brchel (Dynamo Slávia Praha) a M. Wágnerová (Sokol Vyšehrad), trojkombinace žen (běh, sjezd a slalom) K. Lejková (Dynamo Slávia Praha)

1950 Tatranská Lomnica: 18 km K. Dvořák (Nové Město na Moravě), 50 km J. Cardal (Ski Jilemnice), 4X10 km Sokol Nové Město na Moravě, skok F. Felix (ATK Praha), závod sdružený V. Melich (ATK Praha), ženy 10 km K. Lejková (Dynamo Praha), sjezd V. Krajňák (ATK Praha) a M. Maxantová (Zdar LTC Praha), slalom L. Brchel (St. lesy Tatranská Lomnica) a M. Wágnerová (Zdar LTC Praha), alpská kombinace V. Krajňák (ATK Praha) a Čunderlíková (Svit), trojkombinace žen K. Lejková (Dynamo Praha)

1951 Spindlerův Mlýn: 18 km J. Cardal (Liberec), 50 km J. Cardal (Liberec), skok Z. Remsa (Liberec), závod sdružený V. Melich (ATK Praha), 4X10 km Liberec III., ženy 10 km K. Lejková (Praha), 3X6 km Praha III., sjezd F. Pitucha (ATK Praha) a B. Frösslová (Praha), slalom J. Krasula (Košice) a B. Frösslová (Praha), alpská kombinace J. Krasula (Košice) a B. Frösslová (Praha), trojkombinace žen K. Lejková (Praha)

1952 Spindlerův Mlýn: 18 km K. Dvořák (Hradec Králové), 50 km J. Cardal (Hradec Králové), skok F. Felix (Liberec), závod sdružený V. Melich (Liberec), 4X10 km ATK Praha II., ženy 10 km E.

Vašicová (Praha), 3X6 km Praha III., sjezd F. Pitucha (Ostrava) a J. Šolcová (Praha), slalom D. Slachta (Žilina) a B. Frösslová (Praha), alpská kombinace D. Slachta (Žilina) a J. Šolcová (Praha), obří slalom Z. Parma (ATK Praha) a L. Parmová (Ostrava), trojkombinace žen M. Wágnerová (Praha)

1953 Vysoké Tatry: 18 km J. Cardal (Hradec Králové), 50 km J. Cardal (Hradec Králové), skok D. Jebavý (ATK Praha), závod sdružený D. Jebavý (ATK Praha), 4X10 km ATK Praha I., ženy 10 km M. Bartáková (ATK Praha), 3X6 km Liberec, sjezd J. Krasula (Košice) a L. Bayerová (Ostrava), slalom S. Pittl (Malá Skála) a E. Malá (ATK Praha), obří slalom D. Slachta (Žilina) a E. Malá (ATK Praha), alpská kombinace J. Krasula a E. Malá (ATK Praha), trojkombinace žen J. Lukešová (Hradec Králové), čtyřkombinace mužů L. Sablatura (ÚDA Praha)

1954 Vysoké nad Jizerou: 15 km V. Melich (DSO Tatran), 30 km J. Cardal (DSO Slovan), 50 km J. Cardal (DSO Slovan), 4X10 km DSO Tatran, skok D. Jebavý (DSO Jiskra), závod sdružený V. Melich (DSO Tatran), ženy 5 km E. Vašicová (ÚDA Praha), 10 km M. Weishäutellová (DSO Spartak), 3X5 km ÚDA Praha I., Spindlerův Mlýn: slalom V. Krajňák (DSO Jiskra) a L. Wágnerová (ÚDA Praha), sjezd M. Soltýs (ÚDA Praha) a B. Frösslová (DSO Slovan), obří slalom J. Bogdálek (ÚDA Praha) a E. Malá (ÚDA Praha), alpská kombinace V. Krajňák (DSO Jiskra) a E. Malá (ÚDA Praha), trojkombinace žen J. Šolcová (ÚDA Praha)

1955 Vysoké Tatry — I. CS: 15 km J. Cardal (Hradec Králové), 30 km J. Cardal (Hradec Králové), 50 km J. Cardal (Hradec Králové), 4X10 km Hradec Králové, skok F. Felix (Liberec), závod sdružený J. Nüsser (Liberec), ženy 5 km E. Lauermannová (ÚDA Praha), 10 km L. Patočková (Liberec) 3X5 km ÚDA Praha, sjezd J. Bogdálek (MV Praha) a J. Šolcová (ÚDA Praha), slalom K. Henrich (Liberec) a E. Malá (ÚDA Praha), obří slalom M. Soltýs (ÚDA Praha) a E. Malá (ÚDA Praha), alpská kombinace J. Bogdálek (MV Praha) a E. Malá (ÚDA Praha), trojkombinace žen E. Malá (ÚDA Praha), čtyřkombinace mužů J. Kubíka (ÚDA Praha)

1956 Harrachov: 15 km E. Okuliar (Hradec Králové), 30 km J. Prokeš (MV Praha), skok D. Jebavý (Liberec), závod sdružený V. Melich (Liberec), 4X10 km Hradec Králové I., ženy 5 km E. Lanermannová (ÚDA Praha), 10 km E. Lauermannová (ÚDA Praha), 3X5 km ÚDA Praha, Kubova Huť: 50 km J. Cardal (Hradec Králové), Chleeb: sjezd J. Bogdálek (MV Praha) a K. Merendová (Hradec Králové), slalom E. Čermák (Liberec) a J. Rubešová (Hradec Králové), obří slalom J. Bogdálek (MV Praha) a J. Šolcová (MV Praha), alpská kombinace J. Bog-

dálek (MV Praha) a K. Merendová (Hradec Králové)

1957 Spindlerův Mlýn: 15 km V. Melich (J. Harrachov), 30 km R. Čillík (B. Kremnica), 4X10 km Liberec I., závod sdružený J. Nüsser (Liberec), ženy 5 km L. Patočková (Liberec), 10 km O. Krasilová (Spartak Praha Sokolovo), 3X5 km Liberec I., Jeseníky: 50 km J. Cardal (Hradec Králové), Chleeb: slalom J. Bogdálek (Brno) a J. Šolcová (MV Praha), obří slalom A. Fučík (Liberec) a J. Švantnerová (Žilina)

1958 Spindlerův Mlýn: 15 km J. Cardal (Sn. Spindlerův Mlýn), 30 km J. Cardal (Sn. Spindlerův Mlýn), 50 km J. Cardal (Sn. Spindlerův Mlýn), 4X10 km Liberec I., skok D. Jebavý (J. Lomnice nad Pop.), závod sdružený V. Lahr (J. Mšeno), ženy 5 km E. Benešová (Sn. Jilemnice), 10 km L. Patočková (Sj. Kořenov), 3X5 km Liberec I., sjezd J. Bogdálek (Spoj. Brno) a K. Merendová (Sp. Hradec Králové), slalom V. Krajňák (J. Kežmarok) a M. Richvalská (T. Tatr. Lomnica), alpská kombinace V. Krajňák (J. Kežmarok) a M. Richvalská (T. Tatr. Lomnica)

1959 Spindlerův Mlýn: 15 km J. Prokeš (Sp. Praha Sokolovo), 30 km R. Čillík (B. Kremnica), 4X10 km Liberec I., skok J. Bulín (J. Harrachov), závod sdružený V. Melich (J. Harrachov), ženy 5 km L. Patočková (Sj. Kořenov), 10 km E. Benešová (Sn. Jilemnice), 3X5 km Liberec I., Jilemnice: 50 km J. Cardal (Sn. Spindlerův Mlýn), Chleeb a Vrátná: slalom Z. Mohr (VS Bratislava) a M. Mohrová (T. Tatr. Lomnica), obří slalom J. Bogdálek (Spoj. Brno) a M. Slavičková (Sn. Spindlerův Mlýn), dvojboj J. Bogdálek (Spoj. Brno) a M. Mohrová (T. Tatr. Lomnica)

1960 Banská Bystrica: 15 km L. Hrubý (S. Horní Branná), 30 km V. Jeřábek (Dukla Liberec) 4X10 km Dukla Liberec III., skok J. Bulín (J. Harrachov), závod sdružený V. Melich (J. Harrachov), ženy 5 km V. Srnková (VS Praha), 10 km L. Patočková (Sj. Kořenov), 3X5 km Liberec I., Nové Město v Krušných horách: 50 km F. Kolářik (HV Vrchlabí), Vrátná: sjezd J. Krasula (T. Tatranská Lomnica) a J. Rubešová (Sn. Spindlerův Mlýn), slalom A. Soltýs (jed. Kežmarok) a J. Rubešová (Sn. Spindlerův Mlýn), obří slalom A. Soltýs (jed. Kežmarok) a M. Slavičková (Sn. Spindlerův Mlýn), alpská kombinace A. Soltýs (jed. Kežmarok) a J. Rubešová (Sn. Spindlerův Mlýn)

1961 Spindlerův Mlýn: 15 km R. Čillík (B. Kremnica), 30 km R. Čillík (B. Kremnica), 4X10 km Východočeský kraj I., skok D. Jebavý (Sp. Vrchlabí), závod sdružený S. Oleksák (Dukla Liberec), ženy 5 km J. Skodová (Lok. Trutnov), 10 km: E. Křížová (S. Lišnice), 3X5 km Východočeský kraj II., Stachy: 50 km S. Baluch (T. Tatr. Lomnica), Vrátná: sjezd E. Mrklasová (J. Žel. Brod), slalom A. Soltýs (jed. Kežmarok) a E. Mrklasová (J. Žel. Brod), obří slalom A. Soltýs (jed. Kežmarok) a A. Živcová (VS Praha), alpská kombinace E. Mrklasová (J. Žel. Brod)

1962 Horní Mísečky - Spindlerův Mlýn: 15 km V. Fousek (S. Nové Město na Moravě), 30 km L. Hrubý (S. Horní Branná), 4X10 km Středoslovenský kraj I., skok D. Motejlík (Dukla Liberec), závod sdružený S. Oleksák (Dukla Liberec), ženy 5 km V. Srnková (VS Praha), 10 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), 3X5 km Východočeský kraj I., Nové Město na Moravě: 50 km J. Blažiček (S. Nové Město na Moravě), Chopok: sjezd J. Janda (S. Český Šumperk) a A. Živcová (VS Praha), slalom Z. Mohr (Dukla Liberec) a J. Rubešová (Sn. Spindlerův Mlýn), obří slalom M. Brůna (J. Žel. Brod) a J. Rubešová (Sn. Spindlerův Mlýn), alpská kombinace Z. Mohr (Dukla Liberec) a A. Kornelová (Kov. Děčín)

1963 Spindlerův Mlýn: 15 km L. Hrubý (S. Horní Branná), 30 km R. Čillík (B. Kremnica), 4X10 km Jihomoravský kraj, skok Z. Hubač (RH Semily), závod sdružený J. Kutheil (Dukla Liberec), ženy

Antonín Bartoň z Vysokého nad Jizerou patřil k úspěšným čs. lyžařům. V roce 1933 vybojoval mistrovský titul v běhu na 18 km i v závodě sdruženém

5 km E. Březová (S. Líšnice), 10 km J. Škodová (Lok. Trutnov), 3X5 km Východočeský kraj I., Jilemnice: 50 km J. Blažiček (S. Nové Město na Mor.), Tatranská Lomnica: sjezd R. Koloušek (VŠ Praha) a A. Živcová (VŠ Praha), slalom A. Soltýs (Jed. Kežmarok) a I. Fiedlerová (VŠ Praha), obří slalom A. Soltýs (Jed. Kežmarok) a A. Živcová (VŠ Praha), alpská kombinace A. Soltýs (Jed. Kežmarok) a I. Fiedlerová (VŠ Praha)

1964 Harrachov: 15 km Š. Harvan (T. Tatr. Lomnica), 30 km R. Čillík (B. Kremnica), 4X10 km Dukla Liberec, skok J. Matouš (Dukla Liberec), závod sdružený S. Olekšák (Dukla Liberec), ženy 5 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), 10 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), Nové Město v Krušných horách: 50 km V. Fousek (Nové Město na Moravě), 3X5 km Východočeský kraj I., Vrátná: sjezd J. Janda (Dukla Liberec) a A. Živcová (VŠ Praha), slalom J. Janda (Dukla Liberec) a M. Mohrová (Sn. Starý Smokovec), obří slalom A. Soltýs (Jed. Kežmarok) a J. Janoušková (Lok. Trutnov), alpská kombinace L. Richvalský (RH Poprad) a A. Živcová (VŠ Praha)

1965 Nové Město na Moravě: 15 km R. Čillík (B. Kremnica), 30 km J. Lupták (RH Poprad), 4X10 km Středoslovenský kraj, závod sdružený J. Kraus (Dukla Liberec), ženy 5 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), 10 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), 3X5 km Východočeský kraj I., Vysoké nad Jizerou: skok D. Motějlek (Dukla Liberec), Libverda: 50 km Š. Harvan (Sn. Smokovec), Vrátná - Špindlerův Mlýn: sjezd J. Janda (Dukla Liberec) a A. Živcová (VŠ Praha), slalom J. Čermák (S. Rejdice) a A. Živcová (VŠ Praha), obří slalom J. Čermák (S. Rejdice) a A. Živcová (VŠ Praha), alpská kombinace J. Čermák (S. Rejdice) a A. Krňoulová (VŠ Praha)

1966 Harrachov: 15 km R. Čillík (B. Kremnica), 30 km Š. Harvan (Sn. Smokovec) 4X10 km Dukla Liberec, skok J. Raška (Sp. Frenštát p. Radh.), závod sdružený J. Kraus (Dukla Liberec), ženy 5 km M. Jiráňová (VŠ Praha), 10 km E. Paulusová (Sn. Jilemnice), 3X5 km Východočeský kraj I., Tatranská Lomnica: 50 km J. Lupták (RH Poprad), Chopok: sjezd R. Koloušek (VŠ Praha), I. Mladějovská (RH Praha) a A. Krňoulová (VŠ Praha), slalom J. Čermák (S. Rejdice) a V. Bambasová (CHZ Litvínov), obří slalom J. Čermák (S. Rejdice) a A. Krňoulová (VŠ Praha), alpská kombinace J. Čermák (S. Rejdice) a A. Krňoulová (VŠ Praha)

1967 Štrbské Pleso: 15 km K. Štefl (Dukla Liberec), 30 km K. Štefl (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, skok

J. Matouš (Dukla Liberec), závod sdružený J. Kraus (Dukla Liberec), ženy 5 km M. Cillerová (J. Měno), 10 km J. Škodová (RH Semily), 3X5 km Jiskra Měno, Nové Město na Moravě: 50 km R. Čillík (B. Kremnica), Vrátná: slalom J. Maša (Dukla Banská Bystrica) a M. Kubínová (Sn. Pec pod Sněžkou), obří slalom M. Pažout (VŠT Košice) a V. Bambasová (CHZ Litvínov), dvojboj L. Petřík (Dukla Banská Bystrica) a V. Bambasová (CHZ Litvínov)

1968 Harrachov: 15 km K. Štefl (Dukla Liberec), 30 km K. Štefl (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, skok J. Raška (MEZ Frenštát p. Radh.), závod sdružený A. Kučera (VŠST Liberec), ženy 5 km M. Cillerová (J. Měno), 10 km M. Chlumová (RH Semily), 3X5 km Jiskra Měno, Zadov: 50 km J. Lupták (RH Poprad), Vysoké Tatry: sjezd H. Mohrová (VŠ Praha), slalom M. Pažout (VŠT Košice) a A. Mohrová (VŠ Praha), obří slalom M. Pažout (VŠT Košice) a A. Glásová (Sn. Pec pod Sněžkou), alpská kombinace A. Mohrová (VŠ Praha)

1969 Měno: 15 km J. Lupták (RH Poprad), 30 km J. Lupták (RH Poprad), 3X10 km Dukla Liberec, skok P 70 m J. Raška (MEZ Frenštát p. Radh.), P 90 m J. Raška (MEZ Frenštát p. Radh.), závod sdružený A. Kučera (VŠST Liberec), ženy 5 km H. Šikolová (J. Měno), 10 km M. Chlumová (RH Semily), 3X5 km Jiskra Měno, Jilemnice: 50 km J. Fajstavr (Dukla Liberec), Chopok - Špindlerův Mlýn: sjezd L. Petřík (Dukla B. Bystrica) a M. Cuninková (UK Bratislava), slalom J. Vojtěch (Dukla Ban. Bystrica) a M. Cuninková (UK Bratislava), obří slalom J. Vojtěch (Dukla Ban. Bystrica) a M. Kubínová (Pec pod Sněžkou), alpská kombinace L. Petřík (Dukla Ban. Bystrica) a D. Matošová (Jasná Lipt. Mikuláš)

1970 Dolný Kubín: 15 km J. Ilavský (RH Poprad), 30 km J. Lupták (RH Poprad), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km M. Chlumová (RH Semily), 10 km M. Chlumová (RH Semily), 3X5 km Jiskra Měno, Štrbské Pleso: skok P 70 m J. Matouš (Dukla Liberec), P 90 m R. Doubek (RH Semily), závod sdružený T. Kučera (Dukla Liberec), Nové Město na Moravě: 50 km M. Karásek (Ještěd Liberec), Chopok: sjezd Z. Dudev (Seba Tanvald) a M. Kubínová (Sn. Pec pod Sněžkou), slalom M. Pažout (VŠT Košice) a M. Cuninková (UK Bratislava), obří slalom M. Pažout (VŠT Košice) a M. Cuninková (UK Bratislava), alpská kombinace M. Pažout (VŠT Košice) a M. Cuninková (UK Bratislava)

1971 Jilemnice: 15 km S. Henych (Dukla Liberec), 30 km J. Fajstavr (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km M. Cillerová (J. Měno), 10 km M. Cillerová (J. Měno), 3X5 km Jiskra Měno, Štrbské Pleso: skok P 70 m R. Höhn (Dukla Liberec), P 90 m Z. Hubač (RH Semily), závod sdružený J. Svoboda (Seba Tanvald), Valašské Meziříčí: 50 km

Růžena Dostálová-Beinhauerová byla pětinasobnou mistryní ve sjezdové kombinaci v letech 1937—1941

J. Lupták (RH Štrbské Pleso), Vysoké Tatry - Špindlerův Mlýn: sjezd M. Pažout (VŠT Košice) a D. Matošová (Jasná Lipt. Mikuláš), slalom M. Pažout (VŠT Košice) a M. Sebestová (Jasná Lipt. Mikuláš), obří slalom M. Pažout (VŠT Košice) a A. Droppová (Jasná Lipt. Mikuláš), alpská kombinace M. Pažout (VŠT Košice) a D. Matošová (Jasná Lipt. Mikuláš)

1972 Liberec - Bedřichov: 15 km M. Karásek (Ještěd Liberec), 30 km J. Fajstavr (Dukla Liberec), 50 km J. Fajstavr (Dukla Liberec), skok P 70 m J. Raška (MEZ Frenštát p. Radh.), P 90 m J. Matouš (Dukla Liberec), ženy 5 km M. Cillerová (J. Měno), 10 km M. Cillerová (J. Měno), 3X5 km Jiskra Měno, Tanvald: závod sdružený T. Kučera (Dukla Liberec), Chopok: slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a V. Kantová (Technika Brno), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a V. Kantová (Technika Brno), dvojkombinace M. Sochor (Dukla Liberec) a V. Kantová (Technika Brno)

1973 Špindlerův Mlýn: 15 km S. Henych (Dukla Liberec), 30 km J. Beran (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, skok P 70 m R. Höhn (Dukla Liberec), P 90 m R. Höhn (Dukla Liberec), závod sdružený T. Kučera (Dukla Liberec), ženy 5 km M. Cillerová (J. Měno), 10 km A. Bartošová (J. Měno), 3X5 km Jiskra Měno, Jilemnice: 50 km J. Lupták (RH Poprad), sjezd R. Sváblová (VŠ Praha) a M. Pažout (VŠT Košice), slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a S. Kuzmanová (UK Bratislava), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a Z. Cihelková (PF Hradec Králové), alpská kombinace M. Sochor (Dukla Liberec) a M. Sebestová (UK Bratislava)

1974 Štrbské Pleso: 15 km S. Henych (Autoškoda Vrchlabí), 30 km S. Henych (Autoškoda Vrchlabí), 50 km J. Lupták (RH Poprad), 3X10 km Dukla Liberec, 5 km B. Paulů (Autoškoda Vrchlabí), 10 km M. Rygllová (Autoškoda Vrchlabí), 3X5 km Jiskra Měno, Liberec: skok P 70 m R. Höhn (Dukla Liberec), P 90 m J. Raška (MEZ Frenštát pod Radh.), Tanvald: závod sdružený T. Kučera (Dukla Liberec), Vysoké Tatry - Špindlerův Mlýn: sjezd M. Sochor (Dukla Liberec) a A. Droppová (Jasná Lipt. Mikuláš), slalom M. Pažout (VŠT Košice) a Z. Cihelková (PF Hradec Králové), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a A. Uhrová (PF Hradec Králové), alpská kombinace M. Pažout (VŠT Košice) a R. Sváblová (VŠ Praha)

1975 Liberec - Bedřichov (Čs. spartakiáda): 15 km F. Šimon (Dukla Liberec), 30 km J. Beran (Dukla Liberec), 50 km S. Henych (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, skok P 70 m R. Höhn (Dukla Liberec), P 90 m K. Kodejška (Dukla Banská Bystrica), závod sdružený F. Zeman (Dukla Liberec), ženy 5 km B. Paulů (Autoškoda Vrchlabí), 10 km B. Paulů (Autoškoda Vrchlabí), 3X10 km Naveta Jablonce nad Nisou, Harrachov: sjezd J. Vala (Technika Brno) a J. Soltýsová (Start Kežmarok), slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a J. Soltýsová (Start Kežmarok), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec), alpská kombinace M. Sochor (Dukla Liberec) a J. Soltýsová (Start Kežmarok)

1976 Nové Město na Moravě: 15 km S. Henych (Dukla Liberec), 30 km S. Henych (Dukla Liberec), 50 km F. Šimon (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km B. Paulů (RH Štrbské Pleso), 10 km A. Pasiárová (RH Štrbské Pleso), 20 km B. Paulů (RH Štrbské Pleso), 3X5 km RH Štrbské Pleso, Štrbské Pleso: skok P 70 m J. Sláma (Dukla Liberec), P 90 m Jar. Balcar (Dukla Liberec), Tanvald: závod sdružený J. Pospíšil (Dukla Liberec), Vysoké Tatry: slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a S. Kuzmanová (UK Bratislava), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a A. Droppová (UK Bratislava), dvojkombinace: M. Sochor (Dukla Liberec) a A. Droppová (UK Bratislava)

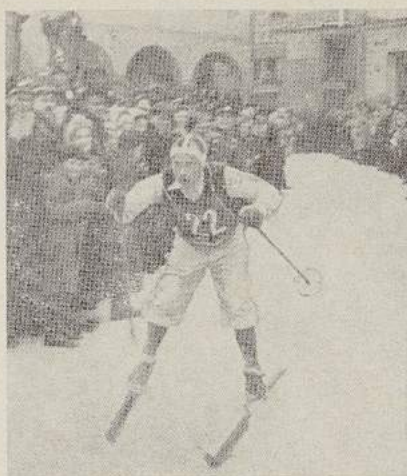
la Liberec) a S. Kuzmanová [UK Bratislava]

1977 Zadov: 15 km F. Šimon (Dukla Liberec), 30 km F. Šimon (Dukla Liberec), 50 km Z. Böhm (Dukla Liberec), 3X10 km (Dukla Liberec), ženy 5 km M. Pospíšilová (RH Strbské Pleso), 10 km A. Pastárová (RH Strbské Pleso), 20 km M. Pospíšilová (RH Strbské Pleso), 3X5 km RH Strbské Pleso, Liberec: P 70 m F. Novák (SVS-M Dukla Liberec), P 90 m P. Flizek (TZ Trinec), Tanvald: závod sdružený J. Pospíšil (Dukla Liberec), Jasná: slalom J. Kornfeld (PF Hradec Králové) a S. Kuzmanová [UK Bratislava], obří slalom D. Porubský (Dukla Liberec) a D. Kuzmanová (UK Bratislava)

1978 Strbské Pleso: 15 km F. Šimon (Dukla Liberec), 30 km F. Šimon (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, skok P 70 m F. Novák (SVS-M Dukla Liberec), P 90 m J. Hýsek (Dukla Banská Bystrica), ženy 5 km A. Pastárová (RH Strbské Pleso), 10 km B. Paulů (VŠ Praha), 3X5 km RH Jablonec n. Nisou, závod sdružený F. Zeman (Dukla Liberec), Zadov: 20 km F. Šimon (Dukla Liberec), ženy 50 km K. Jeriová (RH Jablonec n. Nisou), Harrachov - Rokytnice: sjezd B. Zeman (PF Hradec Králové) a D. Kuzmanová (UK Bratislava), slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a V. Housková (PF Hradec Králové), obří slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a D. Kuzmanová (UK Bratislava), alpská kombinace B. Zeman (PF Hradec Králové) a D. Kuzmanová (UK Bratislava)

1979 Nové Město na Moravě: 15 km a 30 km J. Beran (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km a 10 km K. Jeriová (RH Jablonec), 3X5 km RH Jablonec nad Nisou, Jizerka: 50 km J. Beran (Dukla Liberec), ženy 20 km G. Svobodová (RH Jablonec), Liberec - Ještěd a Bedřichov: skok P 70 m J. Samek (Dukla Liberec), P 90 m F. Novák (Dukla Liberec), závod sdružený P. Kožíšek (CH Strbské Pleso), Jasná: slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a L. Vlčková (LIAZ Jablonec), obří slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a L. Vlčková (LIAZ Jablonec), sjezd B. Zeman (PF Hradec Králové) a J. Soltýsová (UK Bratislava), trojkombinace B. Zeman (PF Hradec Králové) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov)

1980 Strbské Pleso: 15 km a 30 km F. Šimon (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km a 10 km K. Jeriová (RH Jablonec), 3X5 km Jablonec nad Nisou, Benecko: 50 km J. Beran (Dukla Liberec), ženy 20 km B. Paulů (VŠ Praha), Strbské Pleso: skok P 70 m L. Škoda (Dukla Liberec), P 90 m J. Tanczos (Dukla Banská Bystrica), závod sdružený J. Bukvic (Dukla Liberec), Spindlerův Mlýn: slalom M. Sochor (Dukla Liberec) a J. Harvanová (UK Bratislava), obří slalom M. Schimmer (Dukla Banská Bystrica) a M. Hojstricová [Iskra Liptovský Mikuláš], Jasná: sjezd R. Žallmann (Dukla Banská Bystrica) a V. Brixiová

Jaroslav Cardal (Ski Jilemnice) s 23 mistrovskými tituly v soutěžích jednotlivců patřil k nejúspěšnějším závodníkům v historii čs. lyžování. Snímek je z mistrovské padesátky v roce 1947 v Jilemnici, kde vybojoval další titul

(VŠ Praha), trojkombinace M. Sochor (Dukla Liberec) a J. Harvanová (UK Bratislava)

1981 Harrachov: 15 km F. Chládek (Dukla Liberec), 30 km F. Šimon (Dukla Liberec), 50 km M. Bečvář (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km K. Jeriová (RH Jablonec) 10 km B. Paulů (VŠ Praha), 20 km K. Jeriová (RH Jablonec), 3X5 km RH Jablonec nad Nisou, skok P 70 m J. Samek (Dukla Liberec), P 90 m J. Parma (MEZ Frenštát p. Radhoštěm), závod sdružený M. Kopal (Spartak Vrchlabí), Jasná: slalom I. Pacák (Jasná Liptovský Mikuláš) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov), obří slalom I. Pacák (Jasná Liptovský Mikuláš) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov), sjezd R. Žallmann (Dukla Banská Bystrica) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov), trojkombinace B. Zeman (PF Hradec Králové) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov)

1982 Kremnice: 15 km J. Švub (Dukla Liberec), 30 km a 50 km F. Šimon (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km G. Svobodová (RH Jablonec), 10 km a 20 km B. Paulů (VŠ Praha), 3X5 km RH Jablonec n. Nisou, Strbské Pleso: skok P 70 m J. Tanczos (Dukla Banská Bystrica), P 90 m J. Samek (Dukla Liberec), závod sdružený J. Klímko (CH Strbské Pleso), Strbské Pleso: slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov), obří slalom B. Zeman (PF Hradec Králové) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov), sjezd B. Zeman (PF Hradec Králové) a J. Gantnerová (UK Bra-

tislava), trojkombinace B. Zeman (PF Hradec Králové) a O. Charvátová (TJ Gottwaldov)

1983 Jizerka: 15 km J. Švub (Dukla Liberec), 30 km M. Bečvář (Dukla Liberec), 3X10 km Dukla Liberec, ženy 5 km K. Jeriová (RH Jablonec), 10 km B. Paulů (VŠ Praha), 3X5 km RH Jablonec nad Nisou, Horní Mísečky: 50 km J. Beran (Dukla Liberec), ženy 20 km B. Paulů (VŠ Praha), Harrachov: skok P 70 m a 90 m P. Ploc (Dukla Liberec), závod sdružený J. Klímko (CH Strbské Pleso), Jasná: slalom M. Kolář (Dukla Banská Bystrica) — v mezinárodní soutěži M. Ciaptak Gasienica (Polsko) — a L. Vlčková (UK Bratislava), obří slalom M. Kolář (Dukla Banská Bystrica) a A. Mařasová (Spartak Autoškoda Vrchlabí), sjezd M. Kolář (Dukla Banská Bystrica) a J. Gantnerová (UK Bratislava), trojkombinace M. Kolář (Dukla Banská Bystrica) a L. Vlčková (UK Bratislava)

Vývoj rekordu našich skokanů

Mezinárodní lyžařská federace (FIS) sice neuznává světové rekordy skokanů, neboť každý můstek má jiné parametry, při závodě je rozhodující termika, zda vane protivítr a mnoho dalších podmínek. Sportovní tisk v celém světě a historie lyžování však registrují světové rekordy ve skoku na lyžích a jsou uváděny i v jednotlivých zemích.

Zajímavý je i vývoj rekordních výkonů našich skokanů. Stejně jako jinde i v naší vlasti byl podmíněn výstavbou stále větších můstků až toho mamutího pro lety v Harrachově, který byl letos v březnu dějištěm VII. mistrovství světa a nového světového rekordu čs. reprezentanta Pavla Ploce výkonem 181 m, který znamená významnou kapitolu ve vývoji rekordu našich skokanů.

První rekord 15,5 m byl zaznamenán Josefem Krausem v roce 1898 při závodech v Dolních Štěpanicích. Dvacetimetrová hranice byla překonána na Strbském Plesu Josefem Heltnou skokem 21 m v roce 1920. O tři roky později v Harrachově Josef Bím posunul rekord na 30 m a v roce 1928 ve Sv. Mořici čs. reprezentanti třikrát skočili více než 50 m. Nejdříve Karel Vondrák 53 m, potom Rudolf Burkert 57 a 59 m. Tento závodník pak se ještě dvakrát zapsal do rekordní listiny a v roce 1933 v Innsbrucku dosáhl délky 70 m. O dvacet metrů dále skočil v roce 1936 v Planici Oldřich Buďárek. Stometrovou hranici poprvé překonal skokem 102 m Miloslav Bělonožník v Oberstdorfu v roce 1955. V rekordní listině se pak vystřídalo několik skokanů. K nejvýraznějším patřily světové rekordy v letech: 142 metrů Dalibora Motejlka v roce 1964 v Oberstdorfu, Jiřího Rašky 164 m v roce 1969 v Planici a 181 m Pavla Ploce letos v Harrachově.

Fotografie na titulní straně obálky Ota Mrákota, na druhé straně Bohumil Hynek, Ota Mrákota a Jaroslav Trousil, na třetí straně Karel Kučera a na zadní straně obálky Bohumil Hynek.

Fotografie uvnitř měsíčníku ing. Juraj Bobula, Jaroslav Hecl, Bohumil Hynek, Vlastimil Kosina, Ota Mrákota, Jaroslav Trousil a archiv.

Záběr ze závodů FIS 1935 ve Vysokých Tatrách. Čs. štafeta v konkurenci dvádnácti reprezentačních kolektivů obsadila páté místo za Finskem, Norskem, Švédskem a Německem. Na posledním úseku Šimunek předává Bartoňovi

To nejsou záběry ze začátků našeho lyžování, ale z letošních závodů Postaru, které připravil jeden ze zakládajících oddílů Svazu lyžců Království českého k jubileu 80 let svazu, lyžaři z Vysokého nad Jizerou. První obrázek ukazuje, že ženy přišly povzbudit hrdiny bílé stopy v dobovém oblečení. Na druhém dvojskok na historických lyžích v neobvyklém „sportovním“ oblečení.

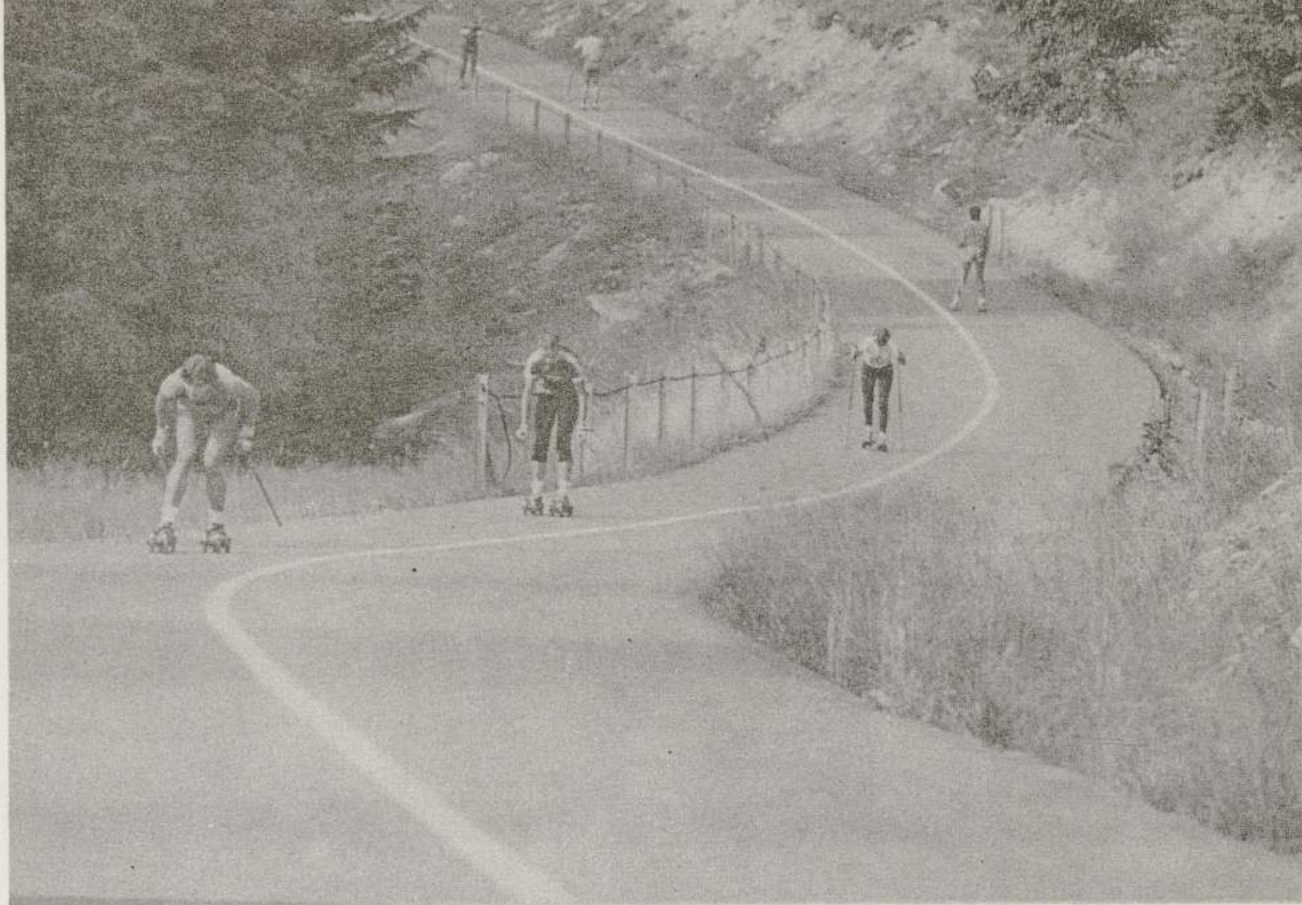

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ ŘÍJEN 1983 ♦ Kčs 3,—

10

Ani letní měsíce nebyly pro lyžaře obdobím odpočinku. Potvrzují to i dva obrázky z výcvikového tábora čs. reprezentačního družstva běžkyň v srpnu na Štrbském Plese. První je z tréninku na asfaltové dráze na kolečkových lyžích, na druhém jsou tři nejúspěšnější závodnice z kontrolního běhu na 10 km Partyzánskými chodničky — zleva druhá Jeriová, vítězka Paulů a třetí Pasiárová.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

KONFERENCE
SVAZU LYŽOVÁNÍ
ÚV ČSTV

ZMĚNY V PRAVIDLECH
LYŽAŘSKÝCH ZÁVODŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRÁNCE KANDIDÁTKA ZOH 1984 V SARAJEVU GABRIELA SVOBODOVÁ (RH JABLONEC) PŘI SRPNOVÉM VÝCVIKOVÉM TÁBORU BĚŽKYŇ NA KOLEČKOVÝCH LYŽÍCH NA ŠTRBSKÉM PLESE. SVOBODOVÁ REPREZENTOVALA ČSSR JIŽ NA ZOH 1976 A 1980 V INNSBRUCKU A LAKE PLACIDU. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ZÁVODNÍCI V BĚHU NA 15 km LETOŠNÍHO 18. ROČNÍKU TATRANSKÉHO POHÁRU. ZLEVA DRUHÝ LADISLAV ŠVANDA, UPROSTŘED VÍTEZ PETR LISIČAN (OBA ČSSR), VPRAVO TŘETÍ KARSTEN BRAND (NDR).

lyžařství

Ročník 69

Číslo 10

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpeš, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentůvská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá admi-nistrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. září 1983.

ISSN - 0323 - 1445

MEZI DVĚMA SJEZDY

Lyžování přispělo k masovému rozvoji čs. tělesné výchovy a sportu po V. sjezdu Československého svazu tělesné výchovy a úspěšnému plnění úkolů XVI. sjezdu KSČ na tomto úseku. Po kopané je v současné době druhým sportem s nejpočetnější členskou základnou a několika úspěchy svých reprezentantů přispělo k vybojování nejcennějších medailí a úspěšné reprezentaci naší socialistické vlasti.

Během posledních pěti let se rozšířila základna organizovaných lyžařů o 135 oddílů a 18 164 členů. Svaz lyžování ÚV ČSTV v 1078 oddílech sdružuje 72 439 členů. O správnou lyžařskou výuku se stará 13 915 cvičitelů všech tříd, v oddílech pečuje o zvyšování kvality úrovně tělovýchovného procesu 6160 trenérů a úspěšný průběh soutěží zabezpečuje 8389 rozhodčích. Znamená to potěšitelné přírůstky kádru ve všech těchto důležitých funkcích. Zvýšil se i počet nositelů výkonnostních tříd na 4731 u dospělých, 3768 u dorostu a 5457 u žactva.

Zvýšená celospolečenská angažovanost se projevila v prodloužením funkčním období každoročně mnoha tisíce odpracovaných brigádnických hodin členy lyžařských oddílů ve všech krajích při plnění volebních programů, pomoci našemu zemědělství a při výstavbě a úpravě lyžařských a tělovýchovných zařízení. Stovky dobrovolných dárců krve významně pomáhaly našemu zdravotnictví, pozoruhodné byly výsledky lyžařů při sběru odpadových surovin, především starého papíru a kovů. Částky za sběr přispěly k zlepšení podmínek v mnoha lyžařských střediscích i oddílech.

Počet lyžujících občanů v naší vlasti se odhaduje na tři a půl miliónu a není snad rodiny, v níž by některý z jejích členů nelyžoval. Zimní pobyt na horách se stává pravidelnou součástí života stále většího počtu obyvatel v ČSSR. Přispívá k upevňování zdraví, rekreaci, osvěžení a načerpání nových sil k úspěšnému plnění pracovních úkolů. Výchovné výcvikových lyžařských zájezdů žactva škol se ročně zúčastňuje více jak 200 tisíc žáků, zimních pionýrských táborů ROH 50 tisíc dětí a zimní rekreace ROH desetitisíce pracujících. Kromě toho stále větší počet rodin v zimě vyjíždí na lyžařský víkend. Při této příležitosti je třeba ocenit záslužnou práci téměř 14 tisíc cvičitelů z lyžařských oddílů, kteří se snaží při každé příležitosti pomáhat při správné výuce všech příznivců lyžování. Na tomto úseku vykonávají velmi záslužnou činnost veřejné lyžařské školy, jejichž počet v uplynulé sezóně byl již 125 a neustále se zvyšuje.

Přibývá i počet náborových soutěží, které jsou významným prostředkem k získávání především mládeže, ale i dospělých pro lyžařský sport. Napomáhají také k náboru nových členů do lyžařských oddílů. Svědčí o tom i neustále stoupající počty startujících v závodech masového charakteru, jakými jsou Jizerská padesátka, Biela stopa, Po hřebenech Krkonoš, Ve stopách Jizerské padesátky a Zlaté lyže Českomoravské vysočiny. Po stopách I. čs. armádního sboru a řadě dalších. Každoročně registrujeme desetitisíce nových nositelů odznaku Lyžař ČSR a různých lyžařských vložek, jejichž základ pro další rozvíjení položila Spartakiádní vložka.

Po neuspokojivých výsledcích na ZOH 1980 v Lake Placidu, kde jen běžkyně splnily své výkonnostní cíle a sjezdaři se mohli pochlubit několika dobrými výkony, byla provedena důkladná analýza se změnami odpovědných trenérů jednotlivých disciplín, ustavena nová vrcholová komise a subkomise, jakož i stanoven nový náročný čtyřletý olympijský cyklus. Vyžadoval dobrou spolupráci všech činovníků, důsledné plnění náročné přípravy, pevnou vůli a morálku všech reprezentantů a reprezentantek. Příležitost dostali především mladí závodníci a závodnice.

Při prohloubení politickovýchovné práce na všech úsecích podařilo se aktivizovat široký aktiv pracovníků, trenérů a závodníků lyžování. Byly doplněny realizační týmy, zlepšena kvalita tréninkového procesu, přehodnocena metodika, uplatněna individualizace a diferenciacie. Péče byla věnována zabezpečení především v metodické a zdravotní komisi, jakož i zpracování harmonogramu jednotlivých částí olympijské přípravy reprezentačních družstev. Přispěla k tomu i pravidelná kontrola středisek, jejich vzájemná spolupráce s komisí vrcholového lyžování i výborem Svazu lyžování ÚV ČSTV. Projevilo se to i řadou velmi cenných mezinárodních úspěchů. K těm nejhodnotnějším v uplynulé sezóně patří dvojnásobné vítězství Blanky Paulů v předolympijské soutěži v Sarajevu, třetí místo Květy Jeriové, čtvrté Paulů a desáté Anny Pasiárové ve Světovém poháru běžkyň, stříbrná medaile a světový rekord 181 metrů Pavla Ploce a šesté pořadí Jiřího Parmy na VII. MS v letech v Harrachově, třetí místo sdruženáře Jána Klimka v předolympijských závodech v Sarajevu, dobré výsledky sjezdařek Olgy Charvátové a Jany Gantnerové ve Světovém poháru i několik dobrých výsledků mladých závodníků a závodnic.

Republikové svazy se svědomitě staraly o zlepšení úrovně výkonnostního lyžování, zabývaly se problematikou péče o talentovanou mládež a činností TSM. Přispěly i ke zlepšení organizátorsko-řídící práce, uplatňování zvýšené efektivity a hospodárnosti při všech akcích a prohloubení spolupráce se SSM a ROH.

Lyžaři nechyběli při žádné akci v boji proti jaderné válce a za uhájení míru. Dokumentovali to i při uspořádání všech mezinárodních závodů, které jim byly Mezinárodní lyžařskou federací svěřeny a byly vždy velmi kladně hodnoceny.

K VI. sjezdu ČSTV přistupují lyžaři s pocitů dobře vykonané práce a odhodláním s ještě větším úsilím splnit všechny nově vytyčené úkoly a úkoly XVI. sjezdu KSČ.

KAREL SMOLA, předseda VSL ÚV ČSTV

Čeští lyžaři patří k zakladatelům FIS

Čeští lyžaři patří k zakladatelům Mezinárodní lyžařské federace (FIS) hlavně zásluhou průkopníka lyžování v naší vlasti Josefa Rösslera-Ořovského. Založení federace nebylo jednoduchou záležitostí a mělo úvod v Mezinárodní lyžařské komisi.

O začátcích mezinárodního lyžařského ústředí zajímavě napsal J. Rössler-Ořovský:

„Na palubě Lloydového parníku Thalie při cestě české olympijské výpravy do Athén v roce 1906 jela s námi celá výprava Švédů a několik Norů. Těmto jsem během plavby navrhl, aby byla založena mezinárodní federace lyžeců. I v Athénách jsme se o tom bavili.

V roce 1908 pokusil jsem se v Londýně u příležitosti olympijských her svolat prvou mezinárodní poradou o organizaci lyžecůho sportu. Němci a Rakušané v novinách však psali o věci nepříznivě a agitovali proti. Němci tomu nepřáli, protože iniciativa vyšla od Čechů a protože já za Čechy žádal jako při olympijských hrách zastoupení a hlasy pro Království české. Raději mezinárodní federaci znemožňovali a uskutečnili mezinárodní Skikomisi a Středoevropský svaz lyžeců. Do toho zase my nevstoupili.

A trvalo léta, i když později naše pozice byla ztížena zvýšeným významem svazů německého, rakouského a maďarského. Je vůbec obdivuhodné, že jsme dovedli nejen v lyžectví, ale takřka ve všech sportech asi od let 1890 skoro po 30 let udržet se jako samostatný národ při kongresech a ve federacích, při olympijských hrách a vůbec v mezinárodní spolupráci vzdor nehouževnatějšímu cílevědomému zápasu Rakušanů, Maďarů a Němců proti nám, proti našemu členství v organizacích a účasti v soutěžích.

Češi si našli a udrželi přes hlavu Němců, Rakušanů a Maďarů přímý styk s ostatním světem, s Nory, Švédy, Dány, Fíny, Velkou Británií, Francií, Itálií atd. Osobní styk, známost, znalost cizích jazyků, jakýsi diplomatický vzhled a talent pomáhaly nám přes často hrozná a zdánlivě nepřekonatelné překážky.

Historie samostatných mezinárodních lyžecůkých kongresů je řetězem stále, až do omrzení se opakujících scén mezi Čechy a Němci. Kongres začíná, předseda vítá delegáty zastoupených národů atd. Ke slovu se hlásí zástupce rakouských Němců Herr Gomperz. Potestuje německy proti přítomnosti Čechů. Existuje pouze Rakousko, žádné Čechy. Vždy tázá odpověď: nepěstujeme politiku, ale sport, nejsme kongresem států, ale zástupci různých národů, žádáme analogický postup jako při olympijských hrách a kongresech atd.

Většinu těchto kongresů jsem probojoval osobně, velkou část s ing. V. Pavlousekem jako druhým delegátem.

Zajímavé jsou začátky federace. Dne 2. února 1909 se konaly ve francouzském Morez mezinárodní lyžařské závody za účasti startujících z Itálie, Norska, Švédska, Svýcarska a Francie. Norský představitel navrhl, aby při mezinárodních závodech na Holmenkollenu 1910 v Kristianii (nynější Oslo) byla založena mezinárodní lyžařská organizace. Návrh byl přijat a na první oficiální lyžařský kongres 18. února 1910 bylo pozváno 11 zemí,

Ján Mráz, předseda mezinárodní komise VSL ÚV ČSTV, je od roku 1969 nepřetržitě členem předsednictva FIS

mezi nimi i Čechy. Lyžařský svaz Království českého zastupoval obchodník A. Schubert, žijící v Kristianii a starý přítel Čechů norský nadporučík N. R. Oestgaard, který v Čechách organizoval lyžařské kursy. Oestgaard se v roce 1934 stal předsedou FIS. Úvodní kongres rozhodl vytvořit tříčlennou Mezinárodní lyžařskou komisi, kterou měli tvořit po jednom zástupci Norska, Švédska a střední Evropy (zástupci střední Evropy se však nedohodli a třetím členem komise se stal druhý Nor). Komise byla pověřena zpracováním stanov a mezinárodních pravidel. Druhého kongresu v roce 1911 ve Stockholmu se už za Čechy zúčastnil Josef Rössler-Ořovský, komise byla rozšířena na pětičlennou a jejím stálým sídlem se stala Kristiania. Na čtvrtém kongresu 1912 ve Svýcarsku a pátém 1914 v Kristianii zastupovali české lyžaře J. Rössler-Ořovský a ing. V. Pavlousek. Šestý kongres se uskutečnil až po válce 10. února 1922 ve Stockholmu, za svobodné Československo se ho zúčastnili ing. V. Pavlousek a dr. S. Procháčka. Podařilo se jim prosadit, že dějištěm sedmého kongresu bude Československo. Konal se v Praze 5.—6. února 1923, jeho sekretářem byl ing. V. Pavlousek, Josef Rössler-Ořovský předsedal druhému dni zasedání. Byl přijat návrh, aby Skikomise byla přeměněna na Mezinárodní lyžařskou federaci a v Novém Světě se konaly zdařilé závody za velmi početné zahraniční účasti. První čs. zástupce Josef Rössler-Ořovský se stal členem Mezinárodní lyžařské komise a po dohodě na 8. kongresu v roce 1924 v Chamonix na návrh J. Rösslera-Ořovského a Švéda I. Holmquista byla ustavena Mezinárodní lyžařská federace (FIS). Předsedou byl zvolen Švéd Ivar Holmquist, mezi šesti navrženými členy předsednictva byl i J. Rössler-Ořovský, který se vzdal tohoto místa ve prospěch předsedy Svazu lyžařů ČSR dr. J. Synáčka. Kongres v Chamonix rozhodl, že každoročně bude organizovat velké mezinárodní závody. Poprvé se konaly v roce 1925 v Janských Lázních, které prakticky byly prvním „mistrovstvím světa v lyžování“. Na 9. kongrese 1926 v Lahti v novém předsednictvu FIS dr. Josef Scheiner nahradil dosavadního čs. zástupce dr. J. Synáčka. Až dosud FIS se zabývala jen severskými (klasickými) disciplínami. Na 10. zasedání FIS 1928 ve Sv. Mořici doporučil Angličan Arnold Lunn, aby do činnosti federace byly zařazeny i sjezdové disciplíny po

Lyžařská turistika v začátcích lyžování byla velmi oblíbená. Tento snímek je z roku 1900 v Chuchli. Ukazuje odpočinek po cvičení — zleva prof. Šimek, stojící prof. dr. Brauner, dále dr. Mandl, Wodvařka, ležící J. Rössler-Ořovský

Světové poháry 1982-83 v běhu

Zavést po vzoru Světového poháru ve sjezdových disciplínách obdobnou soutěž také v běhu na lyžích nebylo snadné. Bylo mnoho námitek. Skandinávci se obávali, že slavné klasické závody na Holmenkollenu, ve Falunu a v Lahti ztratí na prestiži, že všechny tyto tradiční závody velkého mezinárodního významu se stanou pouhým článkem v řetězu závodů, zařazených do programu SP. Mnohem vážnější byla námitka z obavy v přetěžování závodníků: vrcholový běžec má svou výkonnostní křivku, jejíž kulminační bod musí být sladěn se závodem nebo závody, mající pro něj rozhodující význam (zpravidla ZOH a MS); celosezónní soutěž odporuje zásadám o přípravě vrcholového sportovce.

Je nutno objektivně přiznat, že první dva zkušební ročníky 1978—1979 a 1979—1980, schválené 31. kongresem v Bariuloche (1977), neproběhly bez obtíží a že nevyzněly ve spontánní nadšení. Pamatuje, že mezi nedostatky zásadní povahy byly uváděny: neúčast celé světové špičky v jednotlivých závodech, malá publicita o průběhu soutěže, nedostatky organizační povahy a v neposlední řadě těžkosti finančního rázu, soutěž neměla sponsora. Kongres FIS v Puerto de la Cruz (1981) nedbal námitek a propůjčil SP v běhu na lyžích oficiální uznání. Pokusme se, po odjetí dvou ročníků, si zodpovědět otázku, zda byly či nebyly vyvráceny námitky, přednášené svého času proti zavedení soutěže. Postačí si zopakovat finále druhého ročníku.

MUŽI

Finále SP v běhu mužů i žen v předolympijské sezóně bylo uspořádáno v místě vzdáleném velkému turismu, dá se říci v odloučenosti od veškerého lyžařského dění, v Anchorage na Aljašce a v Labrador City na Novém Foundlandu. K výpravě, která z Holmenkollenu — z posledního závodu na evropském kontinentě — vyrazila ve směru Severní Amerika se připojili již jen ti, kdož měli šanci něco vyhrát a pak ti, kdož se chtěli podívat na druhý „konec světa“. Některé země omezily svou účast, např. SSSR vyslal jen muže a nikoli také ženy. Zřejmě proto, že sovětské běžkyně již neměly šanci zasáhnout do bojů o trofej. Přitom Ljadovová a Smetaninová na tom nebyly tak špatně, ale vedení zřejmě nebylo spokojeno s předpokládaným 6. nebo 8. místem ve SP. Vynahradili to muži.

V běhu na 15 km v Anchorage nevítežnil ani Alexandr Zavjalov ani favorizovaný Američan Bill Koch. Nejrychleji zaběhl závod 21letý Švéd Gunde Svan. Čas 37:29,3 min. v mezinárodním běhu na 15 km znamenal dokonce nový „světový rekord“. Gunde Svan, juniorský mistr světa 1981, potvrdil v Anchorage svou dobrou formu, kterou na stejné trati prokázal na Holmenkollenu. Potvrzením jeho mimořádné formy byl předstih 50 sekund před Američanem Caldwellem, zatímco do dalších 50 sekund se zařadilo 12 běžců. Smůlu měli sovětská běžci, kteří pro poruchu na letadle se na místo dostali až den před závodem kolem 5 hod. ranní. Únava a vyčerpanost byly zřejmě důvodem jejich neúspěchu v závodě. Zavjalov skončil až na 31. místě; Bill Koch na třetím místě se opět ujal vedení v celkové klasifikaci. Bodový stav favoritů před posledním závodem byl: 1. Koch 114 b., 2. Zavjalov 107 b.

Rozhodnutí padlo až v Labrador City, v posledním závodě (30 km). Bill Koch trať dobře znal, častokrát na ní trénoval. Nebylo mu však dopřáno využít jedinečné šance domácího prostředí a obhájit titul vítěze SP z loňského roku. Prvé kolo absolvoval na beznadějně osmé pozici s 1:15 min. zpožděním a v druhé polovině tratě si čas ještě zhoršil; v cíli byl devátý s více jak 3min. ztrátou na vítěze Svana. V této chvíli šance

Svana na vítězství ve SP neobyčejně stouply — Zavjalov, který byl ještě na trati, se však neschel klasifikovat mezi prvými šesti běžci. To Zavjalov, který byl po celé trati dobře informován, věděl. Běžel stále na druhé pozici za Svane. To mu stačilo, doběhl jako druhý s odstupem 48,6 sek. na Svana. Gunde Svan byl nejlepším běžcem v závěru sezóny. Zvítězil v Anchorage v běhu na 15 km a v Labrador City na 30 km. Napínavý boj o vítězství v celé soutěži však rozhodl pro sebe 28letý Alexandr Zavjalov. Získal 122 bodů, Svan se 116 body se zařadil na druhé místo. Američan Koch, který před posledním závodem stál v čele klasifikace, se musel spokojit se 114 body a třetím místem. Zavjalov, z 10 závodů programu SP jich běžel 9, bodoval 7krát, dvakrát vítězně; ve Falunu (30 km) a v Lahti (15 km). Vpravdě zasloužilý vítěz SP 1982—83 v běhu na lyžích.

ŽENY

Po předposledním závodě SP v běhu žen v Anchorage (10 km) byly šance mezi favoritkami Finkou Marja-Liisou Hämäläinenovou se 118 b. a mladičkou Norkou Pettersenovou (21) se 114 b. zcela otevřené. O vítězce SP musel rozhodnout finálový závod (10 km) v Labrador City. Ve strhujícím, dramatickém boji zvítězila Hämäläinenová, Pettersenová skončila třetí s odstupem 20,6 s. Výborně zajeala závod Blanka Paulů, která se vklínila mezi obě favoritky a odsunula Pettersenovou časovým rozdílem 0,6 s na třetí pozici. Obě špičkové závodnice jsme viděli běžet na Zadově (10 km), kde Norka zvítězila a Finka se zařadila na 5. místo. Marja-Liisa je závodnicí fyzicky vyspělejší a tupý sníl ve finálovém závodě byl pro ni nepochybně výhodou. Startovala sice 4 min. před Pettersenovou, ale finský servis po trati se jistě postaral o rychlou likvidaci této nevýhody. Podle zkušeností o mezičasech byla dokonce i Jahrenová rychlejší než Pettersenová, zcela vyčerpaná však musela v posledním km před cílem závod vzdát. Marja-Liisa Hämäläinenová se třemi vítěznými, třemi druhými místy a 5. místem se 7 započítatelných výsledků se stala zaslouženou vítězkou druhého ročníku soutěže.

získání zkušeností. Jedenáctý kongres FIS 1930 v Oslo je schválil a o rok později ve švýcarském Mürren byly organizovány první oficiální mezinárodní závody. V předsednictvu FIS nahradil dr. Scheinera dr. Jaroslav Moser, který ve federaci působil až do roku 1953 a v období mezi 15. a 16. kongresem byl druhým místopředsedou. Na šestnáctém zasedání FIS v Pau byly ustaveny komise běžecká, skokanská a ženská. Členem skokanské komise pod vedením Sigmunda Ruuda se stal i arch. Karel Jarolímek, ve sjezdové a slalomové komisi byli čs. lyžaři zastoupeni Ottou Jelínkem. Na dalších kongresech se počet čs. delegátů v jednotlivých komisích dále rozšířil. Na 21. kongresu 1957 v Dubrovniku odešel poslední představitel starší čs. reprezentace ve FIS arch. K. Jarolímek, kterého ve funkci plně nahradil Miloslav Bělonožník. Za dočasnou členku ženské komise byla jmenována dlouholetá úspěšná čs. reprezentantka Květa Lejková. Na 26. kongresu FIS 1967 v Bejrútu byla ČSSR pověřena uspořádáním mistrovství světa 1970 v klasických disciplínách ve Vysokých Tatrách, což bylo vysokým oceněním práce nové generace čs. delegátů ve FIS.

Na 27. kongresu FIS 1969 v Barceloně byl zvolen po úspěšné přípravě MS členem předsednictva Ján Mráz, který v této funkci působí i v současné době. Dobrá pozice čs. lyžování ve federaci byla posílána dalším početnějším zastoupením v komisích. Miloslav Bělonožník kromě členství ve skokanské komisi se stal předsedou subkomise pro stavbu lyžařských můstků. Dobrá práce čs. lyžařských funkcionářů na mezinárodním poli znamenala, že ČSSR byla pověřena v roce 1973 uspořádáním mistrovství Evropy juniorů ve sjezdových disciplínách v Jasné, o rok později finále Světového poháru ve sjezdových disciplínách v Tatrách, roku 1976 mistrovství Evropy juniorů v klasických disciplínách v Liberci, v roce 1977 přípravou prvního sympozia ve Frenštátě pod Radhoštěm o budoucnosti skokanské disciplíny ve světě a v roce 1983 VII. mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově. Čs. lyžařští rozhodčí byli jmenováni mezi prvními rozhodčími FIS v roce 1953 a mnozí rozhodovali na MS a ZOH, čs. činovníci jsou pravidelně pověřováni významnými funkcemi technických delegátů na zimních olympijských hrách, mistrovství světa a významných mezinárodních soutěžích.

V současné době po letošním 34. kongresu FIS v Sydney Ján Mráz je dále členem předsednictva federace, Miloslav Bělonožník členem výboru skokanské a sdruženářské komise, Eva Kraciková-Paulusová působí v běžecké subkomisi žen, jejíž čestnou členkou je Květa Lejková. Ing. Ladislav Harvan je v subkomisi pro schvalování sjezdových tratí a v komisi Evropského poháru ve sjezdových disciplínách. Dopisující členkou sjezdové subkomise žen je Magda Holá, členem trenérské skokanské subkomise Rudolf Höhn, běžecké komise Jaroslav Honců.

Lze si jen přát, aby dobrá práce čs. lyžařských funkcionářů v Mezinárodní lyžařské federaci pokračovala i v dalších letech a dostalo se jí takového uznání jako vždy v minulosti.

Zběr členek čs. reprezentačního družstva běžkyň na kolečkových lyžích (zleva G. Svobodová, A. Pasiárová, K. Jeriová a B. Paulů) ze srpnového výcvikového tábora na Štrbském Plese

Na domácí půdě, na mistrovstvích Finska, získala Marie-Liisa ve své závodní kariéře již 16 medailí, na mezinárodní scéně se prosadila až v letošní zímě. Stála vždy poněkud ve stínu svých kamarádek z družstva Heleny Takalové a Hilky Riihivuoriové, s nimiž před pěti lety v Lahti zvítězila na MS ve štafetovém závodě. Takalová a Riihivuoriová zanechaly závodění a finskou jedničkou v běhu žen se stala Marja-Liisa Hämäläinenová, závodnice vynikajících kvalit, která se jistě pokusí o úspěšné vystoupení v Sarajevu.

UMÍSTĚNÍ BĚŽKYŇ ČSSR

Umístění běžkyň ČSSR ve SP 1983 je vynikajícím úspěchem, je nejlepším lyžařským výsledkem letošní sezóny. V prvé desítce celkové klasifikace figurují tři československé běžkyňe: Květa Jeriová se 126 b. na třetím místě, Blanká Paulů se 121 b. čtvrtá, Anna Pasiárová se 73 body devátá. Malé bodové rozdíly Květy a Blanky vůči vítězce jsou velkým příslibem pro Sarajevo, právě tak jako výsledek Blanky na předolympijské zkoušce, kde s neobvykle velkým předstihem dokázala zvítězit v obou disciplínách (5 a 10 km).

HODNOCENÍ ZEMÍ

Po vzoru soutěže o Pohár národů ve sjezdových disciplínách hodnotí se i v běhu výsledek kolektivů, který indikuje výkonnost běžců a běžkyň jednotlivých zemí jako celku. Není to zcela spolehlivý ukazatel o rozložení sil mezinárodní špičky, absence nebo nepravdivost v účasti na jednotlivých závodech, např. běžkyň NDR, ale i SSSR tomu brání. Nicméně, s ohledem na skutečnost, že ostatní, zejména skandinávské státy, obesílají všechny závody SP nejlepšími závodníky/závodnicemi, je hodnocení kolektivů ve SP v běhu možno pokládat za dostatečně reprezentativní. Hodnocení zemí 1983: muži — 1. SSSR 529 b., 2. Norsko 510, 3. Švédsko 322, 4. Finsko 240, 5. USA 213, 6. Švýcarsko 112, 11. ČSSR 29; ženy — 1. Nor-

sko 671 b., 2. SSSR 414, 3. ČSSR 390, 4. Finsko 280, 5. Švédsko 105, 6. NDR 77 b.; celkem — 1. Norsko 1181 b., 2. SSSR 943, 3. Finsko 520, 4. Švédsko 427, 5. ČSSR 419, 6. USA 282 b.

Umístění ČSSR na 5. místě ve SP 1983 v běhu je, jak již bylo řečeno, zcela mimořádným výsledkem. Ale tak jako ve sjezdovém sportu, je úspěch ČSSR na mezinárodní úrovni výhradní zásluhou sjezdařek, tak úspěch i v běžeckém sportu je výhradní záležitostí běžkyň. To není dobré. Jde o situaci, ve které úspěch je jen polovičním úspěchem, ta druhá polovice je dluhem.

BILANCE SEZÓNY 1982—83

MS 1982 v Oslo skončilo suverénním vítězstvím Norů s největší hrdinkou mistrovství, trojnásobnou vítězkou MS 1982, Berit Aunliovou. Ve SP 1983 a také na předolympijské zkoušce se potvrdilo, že Norové disponují nadále silným, vyrovnaným družstvem, v sezóně 1982—83 však zůstali za svými výsledky v Oslu. Velmi silný a vyrovnaný kolektiv tvoří sovětské běžci. Finové polevili a rovněž Švédové zůstali mnoho dlužni své pověsti.

Norky si nepočínaly tak suverénně jako před rokem. Jsou však mimořádně výkonným a vyrovnaným družstvem. Podobně je možno hovořit o sovětských reprezentantkách, které sice nedosáhly očekávaných výsledků ve SP, avšak na předolympijské zkoušce, v závodech na 5 km, obsadily polovinu míst v prvé desítce (3., 5., 7., 8. a 9.). Hned za ně se řadí běžkyňe ČSSR. Nepřesvědčily Finky, vítězka SP 1983 M. L. Hämäläinenová je výjimkou, potvrzující pravidlo. Švédky do značné míry zklamaly.

Úroveň výkonnosti dále vzrostla a dosáhla mimořádné výše. Dosud nikdy nebyly běhy tak rychlé jako tentokrát. Vítěz v běhu na 15 km, mladý Švéd Gunde Svan, dosáhl nového rekordního času 37:29,3 min. (Lahti 1978 J. Luszczek 49:09,37 min.; Lake Placid 1980 Thomas Wassberg 41:57,63 min., Oslo 1982 Bra 38:52,5 min.). Fan-

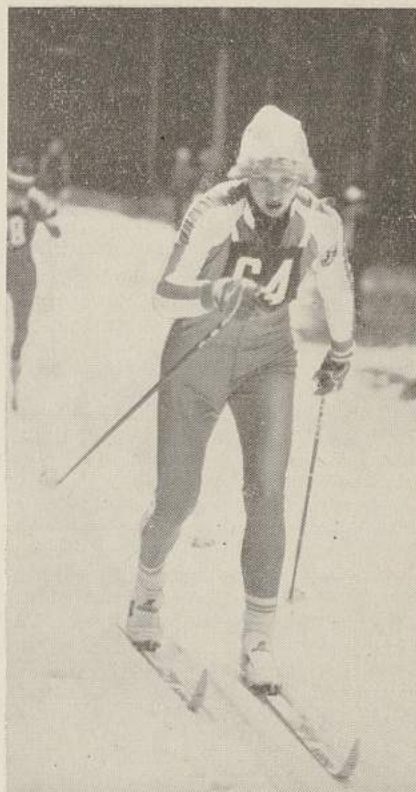
tastická je vyrovnanost světové špičky, získat medaili v Sarajevu bude obtížnější než kdykoli předtím.

To vše je trenérům a jejich pomocníkům detailně známo. Nezbyvá již mnoho času. Dosáhnout plánovaných výsledků na olympijských tratích vyžaduje hodně a tvrdě pracovat.

NÁMITKY ROZPTÝLENY

SP 1982—83 v běhu na lyžích byl velkým úspěchem. Organizace jednotlivých závodů i při krajně nepříznivých povětrnostních podmínkách byla perfektní. Podstatně se zlepšila kvalifikovaná účast běžců a běžkyň, dosahované sportovní výkony byly vysoké úrovně. Zlepšila se publicita a v neposlední řadě, vyřešil se jeden z velkých problémů; norská firma Odlo, která má velmi blízko k běhům na lyžích (největší výrobce běžeckého oblečení v Evropě), podepsala smlouvu o převzetí funkce hlavního sponsora. Resumé: SP v běhu na lyžích prokázal své existenční oprávnění, námitky proti jeho zavedení se rozplynuly. Soutěž ovšem dosud nedosáhla popularity a sportovní hodnoty, kterými v současné době oplývá SP ve sjezdových disciplínách. Bude třeba ještě mnohé vykonat. Nicméně, již dnes, po dvou odjetých ročnících, je SP v běhu na lyžích na nejlepší cestě se stát potencionálním pomocníkem jak na úseku popularizace a rozvoje běžeckého lyžařského sportu, tak při dosahování vysoké sportovní výkonnosti vrcholových sportovců.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Vítězka Světového poháru 1983 běžkyň Finka Marja-Liisa Hämäläinenová

Léto bez ledovců a trochu jinak

Tak se dá stručně charakterizovat přípravné období reprezentačního družstva sjezdářů mužů a juniorů do konce srpna. Sezóna 1982—83 výsledkově nedopadla pro mužskou kategorii tak, jak zněly cíle, co bylo v předstávách trenérů a nadšeného sjezdařského hnutí. Co bylo příčinou bylo horkou diskusí mezi trenéry, vedením svazu a samozřejmě závodníky. Výsledky všech tvrdých, věrme opodstatněných názorů a závěrů se projevily v sestavách družstev a možnosti realizace přípravy.

Termínově zaběhnutý kontrolní sraz v Nymburce byl začátkem přípravného období. Při neúčasti Žallmanna (operace kolena) nasadili jak muži, tak i junioři solidní latku pro podzimní testování. Jak dál a co dělat pro zvýšení výkonnosti, jak kondičního charakteru, tak v oblasti speciální, bylo obsahem náplní následujících výcvikových táborů. Desetiboj v Nymburce byl po letech znovu zajímavý a příchodem atleticky vyspělých závodníků Bířeše a Pochobradského se body vyšvihly hodně nad 4000 bodů. Skutečnost, že budeme delší dobu bez ledovců, musela přelomit zákony Tatranského národního parku a vybudovat tréninkové tábory v Mrtvé zahrádce pod Lomnickým štítem. Setkali jsme se s pochopením a ve dvou šestidenních výcvikových táborech mužů a vybraných juniorů měla soustředění na červnové československé sněhové podmínky dobrou úroveň. Ukázalo se, že „dukálácké“ prodloužení sezóny do konce dubna na jihu Chopku zkrátilo rychle znovuobnovení pocitu sněhu.

Co nového se podařilo přinést do tréninku? Zásadně chuť, soustředění a plně nasazení pro jakoukoli činnost. Široký trenérský tým při tréninku na sněhu (Horák, Králík, Viček, částečně Molčán a Gyüre) pracoval s maximálním nasazením pro využití každého metru sněhu. Známý zájem Jirky Vlčka o analýzu techniky byl uplatněn ve spolupráci s reprezentačním družstvem. Jeho cílem bylo detailně zjistit, identifikovat počátky a navazující řetězové chyby u jednotlivých členů družstva. Dnes závodníci podrobně znají svoji technickou charakteristiku. Snažíme se najít nejjednodušší pedagogické metody k odstranění chyb již v průpravných cvičeních na suchu. Řada hodin byla věnována každému jednotlivci, dále na všech soustředěních u videorekordéru, aby si objasnil své nedostatky a srovnat je se současným světovým optimem. Co se kupříkladu zjistilo u jednoho z reprezentantů:

fáze přípravná — vertikální pohyb těžiště pomalý a nedostatečně dynamicky ukončený, zůstává v mírném nákleku a předklonu,

fáze zahájení oblouku — nedostatečné přenesení hmotnosti na vnější

lyži (jízda často po obou), v oblouku doprava zapřičiňuje často přiklonění horní části těla do středu zatáčení,

fáze vedení — malé přiklonění páneve ke středu otáčení.

Celkový charakter jízdy stereotypní, chybí rychlost při variabilním řešení.

Do těchto nejjemnějších detailů byl každý závodník analyzován a zdůrazněny příčiny technických nedostatků. Samozřejmě, že oblast techniky je pouze jedním z faktorů ovlivňujících konečný výsledek. Je ale nemyšlitelné při současné úrovni mužského sjezdového lyžování prorazit s jakoukoli, byť i nepatrnou chybou. Trénink probíhal ve všech výcvikových táborech za poměrně dobrého sněhového podkladu jak při tréninku volné jízdy, tak při tréninku slalomu. Pozitivně se projevila příprava ve sklopných tyčích. Je neodmyslitelné a neefektivní kontakt mladší a starší kategorie, jednak co se týče názornosti techniky pro mladé závodníky a narůstající konkurence pro starší. Za tvrdých podmínek, zejména ubytovacích, prokázal kolektiv, že ví co chce.

Zkušenosti po letošní letní tatranské praxi naznačují, že mnohdy při relativně menším tréninkovém objemu, odpovídajícím početním trenérským zabezpečením a koncentrací závodníků na tréninkové a učební úkoly, je mnohdy víc než opak. Toto tvrzení zatím může platit pro volnou jízdu a slalom, který mohl být v tatranských podmínkách realizován.

V mezidobí lyžařsky zaměřených výcvikových táborů absolvovali závodníci trénink zaměřený rekondičním charakterem s širší škálou tréninkových prostředků, vedoucích k získání všeobecné, ale i lyžařské koordinace.

Kontrola vytrvalosti na bystrickém Úrpinu v sedmidenním zátahu naznačila u Soltýse zlepšení po individuálním tréninku a celý tým až na zraněného Žallmanna je velmi vyrovnaný. Zatím se ukazuje, že je třeba více koncentrovat síly trenérského týmu do terénu a samotného tréninkového procesu, než hledat chyby někde v pomyslně zkrácených objemových ukazatelích. Faktem zůstává, že mezeru od srpna do prvního našeho sně-

Miroslav Kolář (ASVS Dukla Banská Bystrica) si nejlépe vedl z členů reprezentačního družstva sjezdářů v závodním období 1982—83

hu nelze nevyplnit ledovcem, máme-li dohonit a držet krok se světovou špičkou.

Věrme a zejména přejme našim mužům, aby jejich snaha a snaha celého trenérského týmu byla oceněna správným metrem pro sezónu ZOH jako v ostatních lyžařských disciplínách.

Ing. VLASTIMIL HORÁK
trenér čs. reprezentačního družstva sjezdářů

VÝSTAVBA ve Špindlerově Mlýně

Příznivci lyžování s mimořádným zájmem sledují několikaletou rekonstrukci a výstavbu lyžařského areálu Svatého Petra ve Špindlerově Mlýně. Turistická sjezdovka byla letos dokončena a příznivé počasí umožnilo pokračování v terénních úpravách „červené“. Lyžaři ji budou moci využívat v nové sezóně, její rekonstrukce bude skončena v příštím roce. Pokračovalo se i v úpravách „černé“ sjezdovky. K zlepšení podmínek má přispět nová lanovka Tatrápoma na Pláně. Její obtížná výstavba byla zahájena letos v červenci, zahájení zkušebního provozu je plánováno v sezóně 1985—86, dokončena má být v říjnu 1986. Bude vybudován i nový vlek na Pláně.

Pavel Ploc vítězem VC Frenštátu

Nejúspěšnější čs. skokan uplynulé sezóny Pavel Ploc (ASVS Dukla Liberec) druhou zářijovou sobotu se zapsal do listiny vítězů Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm na můstku s umělou hmotou v 11. ročníku soutěže před novým rekordmanem můstku Georgem Waldvogelem (NSR) a Polákem Piotrem Fijasem. Účast 87 závodníků z deseti zemí potvrdila zájem o Velkou cenu, přestože na startu chyběli pozvaní Finové a Norové a Rakušané tentokrát vyslali jen tři mladé reprezentanty druhé garnitury.

Organizátoři mají již od 1. května v pravidelném provozu moderní dvou-sedačkovou visutou lanovou dráhu, umožňující velký počet skoků v tréninku a pro závod připravili mikro-procesorový systém ELASK 15 GS pro měření délky skoku, vyvinutý na pracovišti Univerzity Palackého v Olomouci. Umožňuje na elektromagnetickým principu měření délky skoku, nájezdové rychlosti a rychlosti doskoku skokana. Systém je plně automatický, k jeho provozu postačí jedna osoba. Má možnost připojení externího počítače nebo tiskárny a maximálně rychlého vydání výsledků.

Po pěkných výkonech skokanů v prvním soutěžním kole, dvojnásobně překonání rekordu můstku 91 m J. Danneberga (NDR) z roku 1976 a L. Škody (ČSSR) z loňska nejdříve P. Plocem skokem 92,5 m a potom posledním startujícím G. Waldvogelem 93 m se pořadatelům po několika protestech trenérů a váhavém rozhodování jury průběh závodu nepodařil. Téměř hodinová přestávka a dohadování způsobily největší potíže televiznímu komentátoru J. Suchánkovi. Diváci v televizním přenosu viděli skoky prvního kola a potom jen záběry kamer z prostředí kolem můstku a blízkých Beskyd a žádné skoky rozhodujícího druhého kola. Také více než 5000 diváků v hledišti skokanského areálu nebylo náležitě informováno o rozhodnutí jury a ředitele závodu. Ve druhém kole startovalo 50 nejlepších skokanů z prvního kola v obráceném pořadí z nižšího nájezdu o 2,5 m. Tento systém umožňuje rychlé sledování konečného pořadí.

Již trénink naznačoval překonání rekordu

Již příprava závodníků ve Frenštátě a páteční oficiální trénink naznačovaly, že za příznivých povětrnostních podmínek bude ohroženo překonání rekordu můstku. V prvním tréninkovém kole Miroslav Slušný (ASVS Banská Bystrica) při nájezdové rychlosti 88,39 km skočil o půl metru za hranici rekordu 91,5 m a Pavel Ploc 90,5 m. Nový rekordman můstku G. Waldvogel měl při oficiálním tréninku skoky 84,5 a 89,5 m (ve druhém kole druhý nejdelší skok).

Ve zkušebním kole závodu měl nejdelší skok mistr světa v letech Klaus Ostwald (NDR) 89,5 m a zdálo se, že je právem označován za favorita závodu. Polák P. Fijas skočil o metr méně, čs. reprezentanti Parma a Slušný 86,5, Mayer 86 a P. Ploc 84,5 m, stejně jako Malec, Hýsek a Švéd Daun. Ošklivý pád Vacka ho vyřadil z další soutěže. Pa prvním kole vedl nový rekordman můstku G. Waldvogel se 119,8 bodu (93 m) s náskokem tří

desetin bodu před P. Plocem (92,5), P. Fijasem 116,9 (91,5), Ostwaldem 113,0 (90) a dalšími čtyřmi reprezentanty NDR Saverbreyem, Freitagem, Busem a Deckertem. Devátý byl Bulhar Božičkov a desátý Podzimek. Druhé kolo s pořadím zamíchalo, Pavel Ploc nejdelším skokem 89 m ze sníženého nájezdu vybojoval cenný úspěch, o tři metry kratší skok Waldvogela mu stačil k druhému pořadí před P. Fijasem, který skočil o metr dále (87 m). Nejvíce si polepšil Bulhar Valentin Božičkov — postoupil z devátého místa na páté. Dvojí příprava Bulharů ve Frenštátě se projevila jeho dobrým výsledkem a odsunutím skokanů NDR Freitag, Buseho a Saverbreye na další místa. Peter Číž (Slavia VŠE Banská Bystrica) byl druhým čs. reprezentantem v prvním kole se připravil o umístění mezi nejlepšími. Z členů čs. juniorského družstva si nejlépe vedl Miroslav Polák a skončil čtrnáctý (loni byl jako nejlepší junior 35.).

Pavel Ploc znovu potvrdil, že se dovede soustředit na závod a bojovat. Přípravné období se mu zatím nedařilo tak, jak by si sám přál. Hned první den tréninku na můstku s ledovou stopou ve švýcarském Kanderstegu upadl a poranil si rameno. Poznámalo to jeho umístění v závodě. Ve Frenštátě po jistém doskoku ve zkušebním kole byl znovu postižen pádem a bolestí ramene se nepřijemně ozvaly. V šatně vedle můstku ihned „zaúřadoval“ lékař reprezentačního týmu skokanů dr. J. Šíkola, který zchlazením a obstríkem dal Plocce do pořádku a připravil ho pro další skoky.

Hovoří vítěz a trenér

„První kolo bylo riskantní, skákalo se za kritický bod můstku, čekal jsem, že bude snížen nájezd,“ řekl po závodu P. Ploc. „V uplynulé sezóně jsem neměl jeden pád a letos mne to v přípravném období pronásleduje. Uminil jsem si, že ve druhém kole to musím natáhnout a ustát. Povedlo se to a z vítězství mám pochopitelně radost. Teď to bude čtít trochu odpočinout a dát se do pořádku.“

Trenér čs. družstva skokanů Dalibor Motejlík: „Vítězství Pavla je cenným úspěchem a povzbuzením. Závod v Hinterzartenu, Kanderstegu i ve Frenštátě potvrdily, že celý skokanský svět se pilně připravuje na ZOH 1984 v Sarajevu. Do Kanderstegu přijela celá světová špička, chyběli jen Japonci. Hmotu berou trenéři jako přípravu a i když se některé výsledky nepovedou, nedělají z toho žádné závěry. Početné realizační týmy

Tři nejúspěšnější skokani z 11. ročníku Velké ceny Frenštátu. Zleva druhý a nový rekordman můstku Georg Waldvogel (NSR), uprostřed vítěz Pavel Ploc (ČSSR) a upravo Polák Piotr Fijas, který obsadil třetí místo

Finska, Norska, Rakouska, USA, Kanada, NDR a pořadatelé ZOH Jugoslávie zajišťují perfektní zabezpečení svých svěřenců. Ledová stopa na nájezdu má hodně předností, nám by také přispěla k zlepšení přípravy na hmotě, je však zatím valutově příliš náročná. S dosavadním tréninkem našich skokanů jsem spokojen, hodně bude záležet na včasném přechodu na sněh.“

I letos byla Velká cena Frenštátu také významnou společenskou událostí s přijetím vedoucích výprav a trenérů místopředsedou městského národního výboru Oldřichem Machynkou na radnici, otevřením výstavy kresleného sportovního humoru Miroslava Bartáka, Jana Hrubého a Emila Šourka, jakož i zajímavou tiskovou besedou.

Výsledky 11. ročníku VC Frenštátu:

1. Pavel Ploc (ČSSR) 231,9 (92,5 a 89),
2. Georg Waldvogel (NSR) 225,9 (93 nový rekord můstku a 86),
3. Piotr Fijas (Polsko) 225,6 (91,5 a 87),
4. Ostwald (NDR) 211,3 (90 a 83),
5. Božičkov (Bulharsko) 210,2 (87,5 a 84,5),
6. Freitag 207,4 (86,5 a 80),
7. Buse 207,3 (88,5 a 82),
8. Saverbrey (všichni NDR) 206,0 (89,5 a 80,5),
9. Číž (ČSSR) 204,4 (85,5 a 83,5),
10. Steiert (NSR) 204,2 (87 a 83,5),
11. Mayer (ČSSR) 201,6 (87,5 a 81),
12. Hýsek (Dukla Banská Bystrica) 195,9 (84 a 80),
13. Polák (jun. ČSSR) 195,8 (85,5 a 80),
14. Podzimek (ČSSR) 195,1 (87,5 a 78,5),
15. Zitzmann (NDR) 193,7 (85 a 79,5),
16. Parma (ČSSR) 193,6 (92 s pádem a 86,5),
17. Malec (Dukla Liberec) 193,1 (82,5 a 86),
18. Slušný (ČSSR) 187,8 (92 s pádem a 86),
19. Wegscheider (NSR) 191,2 (82,5 a 82),
20. Martinák (MEZ Frenštát) 187,8 (82,5 a 80,5).

JAROSLAV TROUSIL

Úkoly olympijské sezóny

Rok 1984 je rokem XIV. zimních olympijských her v Sarajevu. Takováto vrcholná světová soutěž vždycky znamená přehlídku toho nejlepšího z celého světa, je vlastně přehlídkou a veletřhem „výrobků“ jednotlivých politických a ekonomických systémů.

Pro československé lyžování je završením jedné etapy práce, vyvrcholením práce generace sportovců, trenérů a funkcionářů, pro mnohé pak poslední velkou příležitostí záročit výsledky mnohaleté práce, odříkání, dílčích úspěchů a zklamání — prostě vrcholem. Nastupuje bezprostředně po oslavách 80. výročí založení Svazu lyžařů a je tedy zároveň vstupem do nové etapy po výročních konferencích VSL ÚV ČSTV i republikových svazů a je tedy počátkem pracovního období nově volených orgánů.

Pro nás všechny jsou pak zimní olympijské hry součástí boje za mír a přátelství mezi národy.

Ze závěrů březnového zasedání ÚV KSČ k vrcholovému sportu jednoznačně vyplynul závažný úkol: zajistit úspěšnou reprezentaci na XIV. ZOH v Sarajevu. Pro nás lyžaře jsou ZOH 1984 po celý olympijský cyklus vrcholem. Vzpomeňte na hesla 1980—81: „Dostat naše lyžaře opět na první stránky výsledkových listin“ a příklad Květy Jeriové z Lake Placidu. To byl sice jediný, ale zato kvalitní vklad do nového OH cyklu 1981—82. „Oslo a Schladming ukáží na co budeme mít v Sarajevu“ — opět Květa Jeriová dokázala naše lyžování podržet. Už ale nebyla sama — při spěla A. Pasiárová, O. Charvátová a určité naděje naznačily i další disciplíny. Sezóna 1982—1983 „Sarajevo je hlavní“ (myšleny předolympijské soutěže). Hlavním aktérem byla Blanka Paulů a štafeta běžkyň, ale i Ján Klimko, Pavel Ploc, Olga Charvátová a Jana Gantnerová, částečně štafeta mužů. Na VII. MS v letech Pavel Ploc a Jiří Parma. Heslo pro závodní období 1983—84 „Sarajevo je nejbližší a nejdůležitější příští.“ Má prioritu před všemi soutěžemi včetně MS 1984 družstev ve skoku a v závodě sdruženém, Světové poháry jsou přípravou.

Hlavním úkolem roku 1984 je prokázat na XIV. ZOH v Sarajevu úroveň československého lyžování, splnit vysoké výkonnostní cíle a přispět k úspěchům zemí socialistické společnosti. Tomuto cíli se podřizuje vše. Byl zpracován program závěrečné přípravy a účasti na ZOH a ten je závazný pro všechny pracovníky a sportovce v lyžování.

Ke splnění tohoto cíle je potřeba využít všech dosavadních zkušeností posledních let, zejména z přípravných soutěží ZOH 1983 a MS 1983 v letech, oslav 80. výročí založení Svazu českých lyžců a konferencí VSL ÚV ČSTV i republikových, působení předních sportovců, trenérů a funkcionářů. Nadále zvyšovat motivaci a úsilí všech. Zlepšit oblasti zabezpečení — především zdravotní a regenerační oblast. Vážné úkoly jsou pro metodickou a výzkumnou oblast. Jsou zpracovány harmonogramy zajištění a individuální přípravy do ZOH i během olympiády. Výsledky jsou sice především záležitostí nejbližšího okruhu zainteresovaných, ale určitě úspěchem všech.

Byl bych velmi rád, kdyby bylo pochopeno, že tomuto hlavnímu cíli podřizujeme vše a že na jeho plnění závisí další perspektivy vrcholového lyžování a jeho rozvoj (zároveň však myslíme na další — viz dále). Nepočítáme např. u běžkyň, skokanů, sdruženářů a sjezdářek s nomináčními závody — víme, co můžeme dosáhnout, a proto mají důvěru trenéři a komise vrcholového sportu. Běžci a sjezdáři musí prokázat oprávněnost nominací na Světovém poháru v prosinci letošního roku a na začátku ledna 1984. To má svá úskalí — jde o dva vrcholy sportovní formy, dokážeme se včas připravit, splní lednové tréninkové bloky v krátkém čase úkoly přípravného období a nového vzestupu sportovní výkonnosti atd. Jsme si toho však vědomi a chceme se o to pokusit. Zásadní stanovisko však zní: k účasti na ZOH opravňuje pouze prokazatelná úroveň sportovní výkonnosti, její stabilita a schopnost se odpovědně připravit na vrcholnou soutěž. Neexistuje žádné jiné hledisko, protože bychom se zpronevěřili dalším perspektivám rozvoje našeho lyžování. Účast na ZOH není za zásluhy, ale proto, aby se dosáhlo odpovídajících výsledků.

Za druhý úkol olympijského roku považujeme koncepci a postupnou realizaci systému vrcholového lyžování na nový OH cyklus 1985—1988 především z hlediska výběru talentů a jejich rozvoje, návaznosti jednotlivých složek

vrcholového lyžování a postižení nových tendencí s MS v lichých letech a přibližování termínů ke konci ledna.

Toto je komplex závažných problémů, některé z nich (návaznost, spádovost, diferenciací atd.) jsou známé, další se nově objevují.

Pracovní aktiv komise vrcholového sportu v dubnu 1984 bude věnován právě těmto otázkám, stejně tak XXI. konference trenérů lyžování v červnu příštího roku.

Československé lyžování pracovalo s dvouletým cyklem ZOH-MS-ZOH. Roky po mistrovství světa, event. ZOH byly vždy „kompenzační a přípravné“ v tom smyslu, že šlo o odpočinek, řešení problémů a formování k nové vrcholné soutěži. Toto nyní prakticky odpadá a konkrétně období 1984 ZOH, 1985 MS, 1986 volný rok, 1987 MS, 1988 ZOH, 1989 MS je skutečnou prověrkou čeho jsme schopni. Z toho vyplývá nutnost nejen znovu prověřit výběr talentů, péči o ně, zajištění nezbytné návaznosti, ale i změny v metodice přípravy, v náročnosti a hloubce jejího zabezpečení.

na POMOC trenérům A cvičitelům

Konkrétně — v časovém období jednoho roku je potřeba stihnout úkoly dosud praktikovaných dvou roků — tzn. regeneraci, řešení kádrových, organizačních a dalších problémů a především požadavky přípravy. To prakticky znamená návaznost přípravy na suchu a na ledovcích, komplexnost zatěžování a regenerace (jako nedílné součásti jednoho procesu) a především myšlenkovou a metodickou přestavbu přípravy nejlepších jednak s využitím regeneračních prostředků, individualizace zatěžování, využití speciálních tréninkových prostředků a speciálních cvičení, zvláště pak přípravy na prvním sněhu, přípravy v období přechodu a příchodu na sníh a podobně. Toto vše je především závažné z hlediska přípravy mládeže co se týče návaznosti a zaměřenosti přípravy pro vrcholné období, ale i z hlediska potřebného časového předstihu k hlavním soutěžím. Jsme si vědomi toho, že pochopení těchto skutečností si vyžádá ještě mnoho úsilí, především však, že realizace potřebných opatření bude velmi obtížná. Práli bychom si proto, aby nalezla pochopení zvláště v našich řadách, nebyla zdlouhavá a měla podporu k uskutečnění.

Nakonec pořadí našich nejúspěšnějších olympioniků v lyžování: 1. J. Raška (skok — Grenoble 1968 první P 70 m, druhý P 90 m, Sapporo 1972 pátý P 70 m) 14 b., 2. K. Jeriová (běh — Lake Placid 1980 třetí 5 km, čtvrtá štafeta 4x5 km) 4,75 b., 3. H. Šikolová (běh — Sapporo 1972 třetí 5 km, šestá štafeta 3x5 km) 4,33 b., 4. R. Burkert (skok — Sv. Mořic 1928 třetí) a T. Kučera (závod sdružený — Grenoble 1968 čtvrtý a Sapporo 1972 šestý) oba 4 b., 6. J. Matouš (skok — Innsbruck 1964 čtvrtý P 70 m) a Jaroslav Balcar (skok — Innsbruck čtvrtý P 70 m) oba 3 b., 8. F. Šimůnek (závod sdružený — Garmisch-Partenkirchen 1936 pátý a ve štafetě 4x10 km pátý) 2,50 b., 9. J. Adolf (závod sdružený — Chamonix 1924 šestý), A. Bartoň (závod sdružený — Lake Placid 1932 šestý), G. Svobodová (běh — Innsbruck 1976 štafeta 3x5 km šestá a Lake Placid 1980 štafeta 4x5 km čtvrtá), B. Paulů (běh — Innsbruck 1976 štafeta 4x5 km šestá a Lake Placid 1980 štafeta 4x5 km čtvrtá) všichni po 1 b.

Přehled zisku bodů jednotlivých disciplín: 1. skok 24 b., 2. běh žen 15 b., 3. závod sdružený 8 b., 4. běh muži 2 b.

Jak bude vypadat historická tabulka po XIV. ZOH 1984? Zkuste tipovat a především pro úspěch pracovat.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Tělesná připravenost našich skokanů

Během první poloviny měsíce května proběhlo v laboratorní vrcholové sportu UP v Olomouci testování speciální výkonnosti, kterého se stejně jako v minulých letech, zúčastnila všechna skokanská SVS a SVS-M včetně internátní sportovní školy v Banské Bystrici (ISS BB). Testování se tak zúčastnili i členové reprezentačních družstev mužů a juniorů.

O významu dlouhodobého provádění laboratorních motorických testů proběhla již řada diskusí a názory na jejich prospěšnost a potřebnost se neustále upřeshňují. Zásadní význam a platnost mají tyto testy pro kontrolu rozvoje speciálních pohybových předpokladů v oblasti síly a rychlosti, tedy kondičních schopností, jejichž podíl na struktuře výkonu ve skoku na lyžích byl prokázán. Správně zaměřená tělesná příprava se zákonitě musí odrazit v přírůstku speciální výkonnosti. Naměřené hodnoty testů poskytují informaci o stavu závodníka v době měření a umožňují konkrétní rozhodnutí trenéra o dalším zaměření přípravy.

Úspěšné zvládnutí techniky a její další zdokonalení závisí na dosažení potřebné úrovně speciálních pohybových schopností. V oblasti rychlosti se jedná především o rychlost reakce a v oblasti síly o výbušnou sílu dolních končetin — odrazovou schopnost. U vyspělých závodníků, mezi které počítáme i závodníky SVS-M a SVS, přímé závislosti mezi vlastním sportovním výkonem a testovým výkonem, pomocí něhož měříme předpoklady závodníka pro rychlostně silovou pohybovou činnost, postupně klesají. Nelze tedy v plném rozsahu využít testy pro přesnou předpověď úrovně sportovního výkonu ve skoku na lyžích. Naše dosavadní práce (1975—1980) prokázaly, že procentuální podíl sedmi rychlostně silových testů, které tvoří obsah laboratorní testové baterie, se podílí na rozptylu sportovního výkonu ve skoku na lyžích v rozmezí 20—45 %. Olšák a Schlang (1982) uvádějí pouze pro modifikovaný test vertikálního výskoku hodnoty 28—62 % pro výkony ve skoku na umělé hmotě a 32 % pro výkony ve skocích na sněhu.

Cílem prováděného hodnocení je stanovit s jakými pohybovými předpoklady zahajují po úspěšné sezóně 1982/83 naši lyžaři-skokani závěrečnou fázi přípravy na ZOH 1984 a další důležité mezinárodní závody. Pokusme se dát odpověď na následující otázky:

— Jaká je tělesná připravenost lyžařů-skokanů zařazených v tréninkovém cyklu 1983—84 do útvaru vrcholového

sportu ve srovnání se soubory závodníků zařazených do SVS a SVS-M v minulé sezóně.

— Na jaké úrovni výkonnosti zahájili tělesnou přípravu závodníci, kteří průběžně pokračují ve střediscích v dlouhodobé přípravě.

— Jaká je úroveň tělesné připravenosti závodníků zařazených do reprezentačních družstev mužů a juniorů pro sezónu 1983—84.

— U kterých závodníků se projevil nejvýraznější nárůst výkonnosti proti stejnému období minulého roku.

Při rozboru výsledků testů naměřených na počátku tohoto přípravného období jsme přihlíželi k obecně uznávaným a již dříve stanoveným zásadám pro hodnocení úrovně speciální výkonnosti:

— mladší závodníci mají zahájit proti stejnému období minulého roku individuálně zaměřenou speciální tělesnou přípravu na vyšší úrovni a starší alespoň na stejné úrovni speciální výkonnosti;

— dosažené výkony mají oscilovat kolem nejlepších osobních výkonů a případné poklesy nemají překročit hodnotu 5—10 %;

— mezi dosaženými výkony v jednotlivých testech by neměly být u jednoho závodníka výrazné rozdíly;

— závodníci SVS-M a SVS mají dosahovat alespoň spodní hranice výkonnostního pásma vrcholových skokanů (35—40 T-bodů);

— závodníci zařazení do RD mužů a juniorů mají vykazovat v průměru lepší hodnoty než jsou průměrné hodnoty ostatních závodníků zařazených v SVS a SVS-M.

Průměrné hodnoty testových výsledků (tabulka č. 1) umožňují vzájemné srovnání jednotlivých středisek. Dále umožňují stanovit, zda se celkově zvýšila či snížila úroveň tělesné připravenosti v jednotlivých střediscích příchodem nových závodníků nebo odchodem některých závodníků.

Mezi jednotlivými ASVS nejsou výraznější rozdíly s výjimkou statické síly měřené při extenzi kolena. Zde v nastávající sezóně došlo u ASVS Dukly Banská Bystrica (DBB) k výraznějšímu poklesu. Mezi středisky mládeže je na vyšší úrovni tělesné připravenosti SVS-M Dukla Liberec (DL) a ISS B. B. Průměr výkonů závodníků SVS-M Frenštát (F) je i při zlepšení proti minulému roku v řadě ukazatelů na nižší úrovni, což se odráží i v hodnotě Iv — indexu speciální výkonnosti.

Z porovnání výsledků je zřejmé, že střediska zahajují

TABULKA 1. Průměrné hodnoty testových výsledků na počátku přípravného období 1982 a 1983 u lyžařů-skokanů zařazených do útvarů vrcholového sportu

Středisko	měř.	EK		DL		DJP		CDR		VV		15 m		SD		Iv	
		\bar{x}	TB	$\bar{x}(s)$	TB	$\bar{x}(s)$	TB	$\bar{x}(s)$	TB	$\bar{x}(cm)$	TB	$\bar{x}(s)$	TB	$\bar{x}(cm)$	TB	TB	n
ASVS	1/82	1,19	34	0,166	51	0,107	58	0,273	60	45,2	44	2,853	53	272,8	55	46	5
DL	1/82	1,16	31	0,159	58	0,115	50	0,273	60	49,3	50	2,847	53	279,1	58	47	8
	dif.		3		-7		8		0		-6		0		-3	-1	-3
ASVS	1/83	1,10	26	0,161	56	0,118	47	0,276	58	45,8	45	2,831	54	285,7	62	45	3
BB	1/82	1,16	32	0,163	54	0,111	54	0,272	60	45,1	44	2,876	51	273,0	55	45	5
	dif.		-8		2		-7		-2		1		3		7	0	-2
SVS-M	1/83	1,14	30	0,171	46	0,118	47	0,290	49	43,7	42	2,962	45	266,5	51	41	6
DL	1/82	1,15	31	0,168	49	0,112	53	0,280	55	42,3	39	2,925	47	268,0	52	42	6
	dif.		-1		-3		-6		-6		3		-2		-1	-1	0
SVS-M	1/83	1,06	22	0,178	39	0,117	48	0,295	45	36,7	31	3,069	37	245,9	41	33	16
F	1/82	1,04	21	0,172	46	0,122	42	0,294	46	34,4	27	3,104	34	240,2	37	31	13
	dif.		1		-7		6		-1		4		3		4		3
ISS	1/83	1,12	28	0,168	49	0,126	38	0,293	47	39,2	35	3,079	36	252,1	44	36	10
BB	1/82	1,13	29	0,166	51	0,118	47	0,283	53	40,6	37	3,062	37	250,0	43	37	14
	dif.		-1		-2		-9		-6		-2		-1		1	-1	-4
RD	1/83	1,17	33	0,163	54	0,116	49	0,278	56	45,6	44	2,864	52	278,2	58	46	8
muži	1/82	1,16	31	0,163	54	0,114	51	0,276	56	45,8	44	2,89	49	275,5	56	46	8
	dif.		2		0		-2		0		0		3		2	0	0
RD	1/83	1,04	21	0,162	55	0,115	49	0,277	57	37,5	32	3,015	41	251,4	43	35	8
junioři	1/82	1,12	28	0,170	47	0,123	41	0,204	45	33,0	25	3,152	31	234,3	34	29	8
	dif.		-7		8		8		12		7		10		9	6	0

EK — extenze kolena, DL — doba latence, DJP — doba jednoduchého pohybu, CDR — celková doba reakce, VV — vertikální výskok, 15 m — běh na 15 m, SD — skok do dálky, Iv — index speciální výkonnosti

s novými soubory závodníků přípravu na přibližně stejné úrovni jako v minulém roce. Mírný pokles lze pozorovat především v oblasti rychlosti u středisek s mladými závodníky, SVS-M DL a ISS BB.

V nastávající olympijské sezóně nás zajímá jaká je úroveň současných reprezentačních družstev. Závodníci zařazení do repr. družstva mužů zahajují přípravu na stejné úrovni tělesné připravenosti jako v minulém roce. Úroveň našich závodníků je plně srovnatelná s průměrnou úrovní předních světových závodníků v oblasti rychlostních předpokladů tuto úroveň i mírně převyšuje. U členů juniorského družstva nastal celkově očekávaný nárůst výkonnosti u jednotlivých ukazatelů s výjimkou oblasti statické síly. I když při hodnocení této oblasti vezmeme v úvahu růstové zvláštnosti, lze hodnotu pod 25 T-bodů považovat za nízkou. Naopak vynikající je oblast rychlostních předpokladů, která je do značné míry geneticky podmíněna a kde junioři dosahují stejné výkonnosti jako muži.

TABULKA 2.

Úroveň tělesné připravenosti lyžařů-skokanů dlouhodobě trénujících v útvarech vrcholového sportu na počátku přípravného období 1982 a 1983

Útvar	Počet závodníků	Měření	Výbušná síla DK OVS (T-body) \bar{x}	Index speciální výkonnosti Iv (T-body) \bar{x}
ASVS		1/83	49,34	46,11
Dukla Liberec	5	1/82	48,84	42,39
ASVS		1/83	53,22	44,52
Dukla B. Bystrica	3	1/82	55,61	44,51
SVS-M		1/83	48,76	43,52
Dukla Liberec	5	1/82	45,68	42,29
SVS-M		1/83	39,36	35,52
Frenštát	13	1/82	38,11	30,37
ISS		1/83	41,78	39,63
Banská Bystrica	7	1/82	34,26	34,47

Z hodnot tabulky č. 1 jsme získali informaci na jaké průměrné úrovni zahajují přípravu soubory závodníků v jednotlivých střediscích. Pro podrobnější hodnocení je však důležité, zda závodníci, kteří ve střediscích průběžně pokračovali v plánovité a dlouhodobé přípravě, zahajují na vyšší úrovni tělesné připravenosti než v roce minulém. Pro srovnání byla vybrána výbušná síla dolních končetin a index výkonnosti. Její úroveň hodnotíme podle výsledků testu výšky výskoku z nájezdového postavení a výkonu ve skoku dalekém z místa. Druhý ukazatel — Iv — vyjadřuje úroveň závodníka ve všech testech a ukazuje na vyrovnanost výkonnosti v jednotlivých sledovaných oblastech speciální tělesné přípravy (OS — oblast statické síly, OR — oblast rychlosti, OVS — oblast výbušné síly). Z údajů uvedených v tabulce č. 2 lze odvodit následující:

V ASVS DBB dosahují závodníci nejvyšší průměrnou hodnotu výbušné síly, i když zahajují na nižší úrovni než v minulém roce. Celková úroveň jejich speciální připravenosti zůstala nezměněna. Při hodnocení nutno brát v úvahu, že z pěti závodníků střediska se zúčastnili letošního testování pouze tři (Jelenský, Parma a Slušný). Výsledky ASVS DL svědčí o skutečnosti, že omlazené družstvo střediska má nejen vysokou úroveň dosahující v OVS průměru světové špičky (50 T-bodů), ale že u těchto mladých závodníků pokračuje i zvyšování celkové úrovně speciální výkonnosti. Stejně výrazný je i nárůst u SVS-M DL, kde mladí závodníci dosahují hodnot výbušné síly na úrovni mužů a postupně zvyšují úroveň speciální výkonnosti. Roční nárůst u mladých závodníků ISS BB v oblasti výbušné síly představuje v průměrné hodnotě možné maximum, které se zákonitě odráží i v nárůstu Iv. Nižší hodnota u SVS-M Frenštát je dána jednak věkem závodníků i jejich vyšším počtem ($n = 13$), který má vliv na průměr souboru. Přesto však vykazovaný roční přírůstek je nízký a hodnota Iv z minulého roku (30,37 T-bodů) svědčí o skutečnosti, že závodníci začínali s nízkou úrovní tělesné připravenosti.

Zatímco průměrné hodnoty souboru poskytují podklady pro vzájemné srovnání jednotlivých středisek, rozbor testových výsledků u jednotlivců umožňuje trenérovi individualizaci tréninkového zatížení a stanovení těch oblastí spe-

Jiří Parma (ASVS Dukla Banská Bystrica) patří k nejúspěšnějším čs. skokanům uplynulé sezóny 1982—83 a je jedním z kandidátů ZOH 1984

ciální tělesné připravenosti, které je třeba u závodníka přednostně rozvíjet. Hodnocení přírůstku proti stejnému období předcházejícího roku pak umožňuje posoudit účinnost dosavadního tréninku, míru trénovatelnosti závodníka a schopnost rozvoje speciální tělesné výkonnosti.

Při hodnocení změn výkonnosti je nezbytné brát v úvahu výkonnostní úroveň. Jinak je třeba hodnotit zlepšení o 10 bodů z 30 na 40 T-bodů nebo zlepšení z 55 na 65 T-bodů. V tabulce č. 3 jsou vybráni závodníci, u kterých nastalo výrazné zlepšení proti minulému období, přičemž jejich výchozí bodové hodnoty se pohybovaly minimálně okolo 40 T-bodů.

Vzestupnou tendenci tělesné připravenosti má například J. Malec, jehož zlepšení o 21 % při hodnotě 70 T-bodů v oblasti rychlosti a zlepšení o 13 % při hodnotě 50 T-bodů u Iv, je značně vysoké. Stejně účinné bylo tréninkové zatížení u Dluhoše, Švagerka a dalších mladých závodníků. U těchto je třeba zlepšení hodnotit i s ohledem na tělesný rozvoj při jejich růstu.

TABULKA 3.

Procentuální zlepšení v oblastech speciální tělesné výkonnosti na počátku přípravného období 1983

Jméno	OR	OVS	Iv
Malec	21	6	13
Bražina	19	10	33
Švagerko	30	26	6
Kliment	3	34	22
Raška	25	40	16
Dluhoš	51	61	50

OR — oblast rychlosti, OVS — oblast výbušné síly, Iv — index výkonnosti

Hodnoty jsou vyjádřeny % přírůstku v T-bodech

Náš, v minulém roce nejlepší, skokan Pavel Ploc je závodníkem s vysokou úrovní rychlostních předpokladů (58 T-bodů), který vyrovnanými hodnotami jednotlivých ukazatelů dosahuje stejných výsledků jako námi měření předních světových závodníků. S výjimkou výbušné síly dolních končetin, která je proti loňsku na stejné úrovni, se zlepšil jak ve statické síle, tak i rychlosti reakce a celková úroveň jeho speciální výkonnosti má vzestupnou tendenci.

Výchozí úroveň speciální tělesné připravenosti našich vrcholových skokanů na počátku olympijské sezóny se v podstatě neliší od úrovně v minulém roce. U reprezentantů jsou všechny předpoklady, aby při správně zaměřeném tréninku dosáhli během přípravného období optimální úrovně speciální výkonnosti, která podmiňuje dokonalé zvládnutí techniky a dosažení vysokého stupně sportovního mistrovství.

Racionální řízení tréninkového procesu nelze uskutečňovat bez odpovídajícího kontrolního systému. Dlouhodobá kontrola tělesné připravenosti lyžařů-skokanů tvoří spolu s kontrolou techniky nedílnou součást vypracovaného kontrolního systému, který je třeba dále zpřesňovat a zdokonalovat. Celý tréninkový proces tak dosáhne větší efektivity, která se musí zákonitě odrazit ve vyšších sportovních výkonech našich lyžařů-skokanů.

PhDr. JIŘÍ NOVOSAD, CSc.

Skúsenosti s optimalizáciou zaťaženia pri behu

Dávkovanie zaťaženia pomocou objektívnych fyziologických kritérií nadobúda v súčasnom športe stále väčší význam. Obzvlášť dôležitú úlohu zohráva takýto prístup v tých športových odvetviach, kde rozhodujúcou pohybovou sehopnosťou je vytrvalosť. Rozvoj vytrvalosti sa zabezpečuje veľkým objemom zaťaženia. Tu neraz vzniká riziko preťaženia, ktoré má za následok nepriaznivé zmeny v organizme. Využívanie navrhovaných kritérií optimalizácie zaťaženia pri behu na lyžiach je mimoriadne dôležité, najmä ak berieme do úvahy jeho masový rozvoj v rôznych vekových kategóriách obyvateľstva.

Pri racionalizácii dávkovania vytrvalostných cvičení sa najčastejšie používa hodnotenie parametrov krvného obehu, čo je z fyziologického hľadiska najmä vo vrcholovom športe plne opodstatnené.

V masovom a výkonnostnom športe sa ukazuje výhodnejšie hodnotiť zaťaženie posudzovaním zmien v dýchanom systéme. Tento názor vyplýva z údajov klinickej fyziológie o tom, že zmeny vo funkcii vonkajšieho dýchania, predovšetkým v pľúcnych objemoch — vo vitálnej kapacite a minútovom objeme patria k prvým príznakom rozvoja nedostatočnosti srdca. Druhou dôležitou skutočnosťou, ktorá svedčí v prospech zisťovania pľúcnych objemov ako objektívneho kritéria adekvátnosti tréningového zaťaženia aktuálnej úrovni tréningovosti športovca je jednoduchosť metodiky, dostupnosť aparatúry a prehladnosť získaných výsledkov.

Naše skúsenosti ukazujú, že pri tejto metodike vystačíme so spirometrom, Douglasovým vakom a stopkami, ktoré nám umožnia zmerať vitálnu kapacitu i minútový objem ventilácie, a na ich základe posúdiť adekvátnosť zaťaženia.

Za optimálne považujeme také zaťaženie, ktoré nemá za následok nepriaznivé zmeny, predovšetkým neznižuje vitálnu kapacitu pľúc. Je známe, že k zníženiu vitálnej kapacity dochádza buď v dôsledku značnej únavy dýchacieho svalstva, resp. spomalením malého krvného obehu. Odmeraním vitálnej kapacity ihneď po tréningu sme zistili, že z 37 trénujúcich lyžiarov, zaťaženie, ktoré sme považovali za optimálne, bolo v skutočnosti pre pätinu z nich nadmerné. Po znížení zaťaženia došlo u nich k normalizácii hodnôt vitálnej kapacity.

Hodnotenie zmien vitálnej kapacity po tréningu považujeme za orientačné kvalitatívne kritérium primeranosti obsahového zaťaženia úrovni pripravenosti lyžiara.

Kvantitatívnu charakteristiku primeranosti ziskávame pomocou merania minútovej pľúcnej ventilácie ihneď po skončení tréningu. Ako je známe, hodnota minútovej pľúcnej ventilácie vierohodne charakterizuje úroveň regeneračných procesov v organizme. To nám dovoľuje minútovú ventiláciu pľúc — ak ju porovnávame s intenzitou a objemom zaťaženia — považovať za objektívneho ukazovateľa účinnosti zaťaženia na organizmus lyžiara. Naše pozorovania ukazujú, že pri štvordňovom mikrocykle (tri dni tréning, štvrtý deň odpočinok) prírastok minútovej ventilácie pľúc v ôsmej minúte zotavenia v prvý deň tréningu činí 20—30 % a v treť deň tréningu 50—70 % východiskovej hodnoty. Zaťaženie, ktoré malo za následok väčšie zmeny v minútovej ventilácii pľúc, sa zpravidla ukázalo ako nadmerné, nakoľko bolo sprevádzané príznakmi preťaženia (pokles hmotnosti, zlý spánok, pocit dolámanosti a pod.).

Druhou dôležitou podmienkou racionálneho dávkovania tréningového zaťaženia lyžiara-bežca je stanovenie dostatočného odpočinku po predchádzajúcom tréningu a tým zároveň jeho pripravenosti na tréning nasledujúci. V tomto prípade sme sa riadili zisťovaním minútového objemu ventilácie po štandardnom zaťažení (dvojminútový beh s intenzitou 180 krokov za minútu, tesne pred nasledujúcim tréningom). Naše skúsenosti ukázali, že ak minútový objem ventilácie v ôsmej minúte zotavovania klesne na východiskovú úroveň, odpočinok po predchádzajúcom tréningu možno považovať za dostatočný. Pri určovaní zaťaženia na nachádzajúci tréning sme vždy prihliadali k výsledkom štandardného zaťaženia.

Ukázalo sa, že zisťovanie vitálnej kapacity a minútovej ventilácie pľúc, ktoré je dostupné prakticky v každých podmienkach, je vhodným prostriedkom optimalizácie tréningového zaťaženia v behu na lyžiach.

(Vôľne spracovaný preklad článku A. I. Zacharova — Teoria i praktika fizičeskoj kultury 1983[2])

PhDr. JURAJ HUBKA

Přehled VLŠ v ČSR-II.

Pokračujeme v přehledu veřejných lyžařských škol v ČSR druhou částí. Uvádíme adresu jejich provozovatele i adresu vedoucího příslušné VLŠ podle jednotlivých krajů.

Jihočeský kraj

TJ Motor České Budějovice, Kněžskodvorská 26, 370 93 České Budějovice. — Vedoucí prof. Mlha Mládková, Lidická 48, 370 01 České Budějovice.

TJ ODPM Prachatice, Okresní dům pionýrů a mládeže, 383 01 Prachatice. — Karel Červenka, Okresní dům pionýrů a mládeže, 383 01 Prachatice.

TJ Lipno nad Vltavou, zimní středisko Kramolín, 382 78 Lipno nad Vltavou. — Rudolf Adam, 049 11 Plešivec II/361.

Středočeský kraj

TJ Kaučuk Kralupy, 278 01 Kralupy nad Vltavou. — Ing. Karel Skrbek, Vltavská 776, 278 01 Kralupy nad Vltavou.

Severočeský kraj

TJ Ještěd Liberec, ul. 5. května 44, 460 01 Liberec 1. — Josef Lukeš, ul. 5. května 44, 460 01 Liberec 1.

TJ Bižuterie Jablonec, Fügnerova 5, 466 01 Jablonec nad Nisou. — Jaroslav Smutný, Spojovací 6, 466 02 Jablonec nad Nisou.

TJ Slavia Vysoká škola strojní a textilní, Hájkova 6, 461 17 Liberec. — Ing. Bořivoj Rutkovský, Balbínova 21, 460 13 Liberec.

TJ Chemička Ústí n. L., Revoluční 86, 400 32 Ústí nad Labem. — František Hájek, Hilarova 2, 400 11 Ústí nad Labem.

Lokomotiva Teplice, sekretariát hlavní nádraží, 415 00 Teplice. — Vladimír Fürst, Volgogradská 16, 415 01 Teplice.

TJ Klínovec, OV ČSTV Chomutov, 430 01 Chomutov. — Josef Pinkr, Roháčova 4, 430 01 Chomutov.

TJ Baník Most, U stadiónu, 434 01 Most. — Ing. Jiří Racek, Višňová, blok 530, 434 11 Most.

TJ Jiskra Železný Brod, Fučíkova 500, 468 22 Železný Brod. — Jáchym Pták, Malé náměstí 45, 468 22 Železný Brod.

TJ Uranové doly Hamr, lyžařský oddíl, 471 28 Hamr u České Lípy. — Jaroslav Šmerda, Gagarinova 793, 460 07 Liberec.

TJ Baník Krupka, Gottwaldova 169, 417 41 Krupka. — Petr Pobuda, Fučíkova 153, 417 43 Unčín.

TJ Jiskra Textilana, Jablonecká 36, 460 00 Liberec. — Ing. Miroslav Hampl, Bendlova 15, 460 01 Liberec.

TJ Slavoj Severotuk, lyžařský oddíl, Žukovova 100, 400 29 Ústí nad Labem. — Ing. František Gábris, tajemnice VLŠ Marie Pekařová, Puškinova 1081, 400 03 Ústí nad Labem.

TJ Spartak Hodkovice nad Mohelkou, 463 42 Hodkovice nad Mohelkou. — Jiří Roubínek, Koněvova 167, 463 42 Hodkovice nad Mohelkou.

TJ Sever Žatec, pošt. příhrádka č. 14, 438 01 Žatec. — Petr Zhibo, Obránců míru 165, 438 01 Žatec.

Východočeský kraj — I. část

TJ Slavia Hradec Králové, tř. Víta Nejedlého, 500 54 Hradec Králové. — Milada Růžičková, Nerudova 509, 500 01 Hradec Králové.

TJ Spartak Technometra Semily, lyžařský oddíl, 513 01 Semily 1. — Otakar Rezler, Nábřeží 429, 513 01 Semily.

TJ Turnov, Čs. armády 540, pošt. schránka 12, 511 01 Turnov. — Ing. Milan Kopal, Pionýrů 810, 511 01 Turnov.

Z historie lyžování v Harrachově

Harrachov se stává nejvýznamnějším centrem turistiky, lyžování a rekreace západní části Krkonoš. Při nezměrné obětavosti, nadšení, lásky k horám, lyžování a ke kraji místních občanů za významné podpory státních a stranických orgánů rozvoji tělovýchovy a sportu je zde budováno moderní sportovní středisko. Při oslavách 80 let svazu lyžování v českých zemích se zapsal do historie tohoto sportu vzorným uspořádáním 7. MS v letech na lyžích s ideálním mamutím můstkem, který je dominantou Harrachova. Příkladná organizace šampionátu měla velký ohlas v zahraničí a opět posílila dobré jméno čs. lyžování ve světě.

O počátcích závodního českého lyžování v tomto koutu Krkonoš přesně a hodnověrně historické údaje však chybí. Zejména proto, že archiv iniciátorky českého života v první polovině dvacátého století — novosvětské odbočky Národní jednoty severočeské — byl za druhé světové války zničen. Musíme spoléhat na kusé záznamy, poznámky v dobových časopisech a vzpomínky pamětníků. Je nutné mít při studiu těchto pramenů na zřeteli, za jakých podmínek se český menšinový život v německém pohraničí prozrazoval.

Názor, že Sáňkařsko-lyžařský klub vzniká v Novém Světě v roce založení Svazu lyžařů Království českého je však spíše přáním, vzhdyt za počátek organizovaného života české menšiny v této obci je považován první český ples v hostinci Zur Krone v lednu 1904 a teprve 30. dubna 1905 je v hostinci Na mýtě ustaven místní odbor Národní jednoty severočeské pro Nový Svět a okolí, jehož předsedou se stal účetní sklárny Matěj Sedláček. Národní jednota severočeská převzala v této krkonošské oblasti roli nejen společenské, ale také politické organizace a jako taková byla posléze rozhodnutím tehdejších správních orgánů uzavřena pro c. a k. státní úředníky.

Ti se, pravděpodobně i pod vlivem konání prvního distančního závodu na 50 km v rámci mistrovství zemí Koruny české, který se jel 13. února 1905 a jehož trať procházela Nový Svět, slučují k realizaci svých zájmů v navenek nezávadném lyžařském a sáňkařském klubu. Na prvního lyžaře-závodníka si však klub musel počkat až na konec desetiletí. Byl jím Štěpán Hnyk, obuvnický tovaryš u mistra Jana Šolína. Teprve od sezóny 1910/1911 se pět novosvětských reprezentantů pravidelně zúčastňuje závodů.

Hlavním cílem snažení české menšiny však i nadále zůstalo české vyučování. Od roku 1908 organizovala Národní jednota severočeská vyučování nejprve v soukromí, později v původní (a podstatně menší) Bellavuti (nyní zotavovna ROH Bílý hořec). O vznik této školy se zasloužil především učitel Rudolf Turek. Ústřední matice školská však hradila pouze plat učitele a ostatní náklady musely být hrazeny ze sbírek. A tak jako vždy, když se dostávali čeští vlastenci do nesnázi, pomáhá neúnavný Jan Buchar a prostřednictvím pokladny Lyžařského a sáňkařského klubu věnuje finanční prostředky, které získává za své četné besedy po vlastech českých. Na důkaz díků byl název klubu pozměněn na Lyžařský a turis-

tický Bucharův klub. Od počátku druhého desetiletí tohoto století již závodníci nejen vyjíždějí k četným soutěžím, ale i doma pořádají první závody. Počínající rozvoj organizovaného závodního lyžování byl však zakrátko násilně přerušen první světovou válkou.

Po válce se postupně obnovují jednotlivé české spolky, poměry v Harrachově se příliš nezměnily, česká menšina však nabyla zákonných práv. Lyžařský a turistický Bucharův klub se schází 20. listopadu 1921 v hotelu Krakonoš, do jeho čela je opět zvolen Josef Kraus. Tehdejší menšinové kluby hledaly podporu ve vnitrozemí a na žádost LTBK převzal patronaci nad tímto klubem ČSK Himalaja z Mladé Boleslavi. Ve dnech 28. a 29. ledna 1922 byly uspořádány v Harrachově první poválečné menšinové závody. Byly vytvořeny stabilní běžecké tratě a skokani skákali na můstku na Čertáku, postaveném v roce 1920 zásluhou hoteliéra Lamberta Eriebacha.

V roce 1922 bylo rozhodnuto o vybudování českého můstku, který se v dalším roce stal dějištěm závodu O pohár kongresového můstku za

Mamutí můstek je dominantou Harrachova v současné době a byl dějištěm zdaritého VII. MS 1983 v letech na lyžích

účasti 60 zahraničních startujících ze šesti států a 20 000 přihlížejících diváků.

V říjnu 1938 historie harrachovského lyžování byla podruhé násilně přerušena válečným konfliktem. V roce 1945 znovu obnovena. Od roku 1954 se v Harrachově začínaly pravidelně pořádat mezinárodní závody a obětaví funkcionáři psali další listy kroniky lyžování v tomto malebném krkonošském středisku.

V současné době lyžařský oddíl Jiskry Harrachov se věnuje především výchově mládeže a může se pochlubit pozoruhodnými úspěchy svých závodníků. V uplynulé sezóně vybojovali 11 titulů přeborníků ČSR a deset přeborníků ČSSR.

Kontrolní testy běžců a běžkyň

Květa Jeriová, Michal Georgiev a Ladislav Švanda byli nejúspěšnější v třídených letních kontrolních motorických testech běžců a běžkyň, které se konaly koncem srpna v Jablonci nad Nisou. Staly se již pravidelnou součástí programu nejen reprezentačních družstev, ale také všech členů středisek vrcholového sportu dospělých a mládeže i internátních sportovních škol. Jejich stabilizace umožňuje sledovat vývoj trénovanosti v oblasti vrcholového lyžování a pomáhá odhalovat některé slabiny.

Testy na standardních tratích byly velmi náročné. Nejlépe si vedla Květa Jeriová, která zvítězila ve třech ze čtyř disciplín a pouze ve výběhu na Bramberk byla druhá za Blankou Paulů. Příslibem jsou výkony loňského juniora Pavla Bence.

ŽENY

1500 m: 1. Jeriová 4:32,5, 2. Pašiarová 4:36,4, 3. Klimková 4:44,9, 4. Havrančíková 4:50,2, 5. jun. Klíngerová 4:51,2, 6. Paulů 4:52,2, 7. Balážová 4:53,0, 8. jun. Nedomešlová 4:56,4, 9. Svobodová 4:57,7, 10. Švubová 4:59,7 min. — **Síla:** 1. Jeriová 39,0, 2. Svobodová 40,0, 3. Havrančíková 40,4, 4. Jebavá 40,6, 5. Pašiarová 40,9, 6. jun. Nedomešlová 42,1, 7. jun. Janoušková 45,3, 8. Klimková a Nemcová obě 46,0, 10. jun. Kučerová 46,1. — **3xkopec 530 m:** 1. Paulů 7:45 (2:30, 2:36, 2:39), 2. Jeriová 7:49 (2:33, 2:37, 2:39), 3. Svobodová 8:02 (2:36, 2:39, 2:47), 4. Havrančíková 8:08, 5. Pašiarová 8:10, 6. Klimková 8:31, 7. Vaníčková 8:31, 8. jun. Klíngerová 8:31, 9. jun. Cerovská 8:39, 10. jun. Nedomešlová 8:41 min. — **5 km:** 1. Jeriová 16:28,4, 2. Paulů 16:32,5, 3. Havrančíková 17:11,5, 4. Klimková 17:13,2,

5. Svobodová 17:43,5, 6. jun. Klíngerová 17:45,2, 7. jun. Cerovská 18:22,7, 8. Dvořáková 18:22,9.

MUŽI

3000 m: 1. Georgiev 8:39,0, 2. Švub 8:41,0, 3. Švanda 8:42,0, 4. Beran 8:49,7, 5. Mička 8:51,2, 6. jun. Lichoň 8:51,3, 7. Jebavý 8:52,9, 8. Benc 8:53,8, 9. Němec 8:54,2, 10. Blašková 8:57,3 min. — **Síla:** 1. Švanda 50,3, 2. Baranec 50,6, 3. Otčenáš 50,7, 4. Beran a Švub oba 53,6, 6. Plavucha 53,7, 7. Georgiev 54,2, 8. jun. Lichoň 54,3, 9. Benc a Huňa oba 54,6. — **5xkopec 530 m:** 1. Benc 11:39,5 (2:08,9, 2:12,8, 2:22,8, 2:26,6, 2:28,4), 2. Švanda 11:48,8 (2:11,9, 2:17,9, 2:23,7, 2:27,8, 2:27,5), 3. Bečvář 11:59,4 (2:11,8, 2:21,1, 2:24,6, 2:29,8 2:32,1), 4. Mička 12:08,6, 5. Janoušek 2:13,7, 6. Špelra 2:18,1, 7. jun. Lichoň 12:20,2, 8. Georgiev 12:21,7, 9. Bartoš 12:27,6, 10. Beran 12:28,4 min. — **10 km:** 1. Georgiev 30:13,8, 2. Švub 30:27,2, 3. Švanda 30:40,0, 4. Beran 31:06,8, 5. jun. Karfík 31:15,1, 6. Mička 31:25,8, 7. Jebavý 31:26,5, 8. Benc 31:33,8, 9. Liščan 31:42,3, 10. Bečvář 31:51,1 min. — **Přespolní běh Jilemnice—Zalý:** 1. Švanda 37:59,2, 2. Benc 39:34,6, 3. Kynčl 39:37,5, 4. Bečvář 39:45,9, 5. Mička 40:12,4.

VLŠ TJ NITRA SA ĎALEJ ROZMÁHÁ

I keď sme už v našom „Lyžarství“ o našej TJ Pleta Nitra dávnejšie písali, radi by sme informovali našu širokú lyžiarsku verejnosť o ďalších našich úspechoch na tomto poli hlavne v poslednom cvičebnom roku, ktorý pred časom skončil a naznačil perspektívy pred nastávajúcou novou sezónou 1983—84.

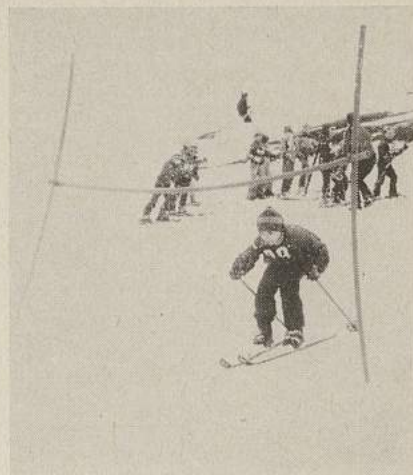
Naša verejná lyžiarska škola, ktorá prebieha už pod našou „strechou“ prakticky už štvrtý rok, naberá z roka na rok väčšiu popularitu nielen v samotnom meste Nitra, ale aj v našom okrese. Dôkazom toho je aj fakt, že v minulú sezónu sme mali už frekventantov i z miest nášho okresu Zlatých Moraviec, Vrábiel, Sládečkoviec atď. Svedčí to zrejme o dobrej výchovno-výcvikovej činnosti nášho cvičiteľského zboru. V práve uplynulej sezóne 1982—83 sme prevádzkovali tri triedy (začiatočníci, stredne pokročilí, pokročilí) s počtom 120 detí. Vedúcim VLŠ bol cvičiteľ II. triedy MrPh. Mirko Houdek s teamom cvičiteľov. Metodicky cvičiteľov usmerňoval a po odbornej stránke viedol metodik TJ s. Peter Pecho.

Pred otvorením novej sezóny sa zišli cvičitelia na dvojdnovom praktickom seminári, kde si spoločne overili celú metodiku výcviku so zreteľom na vekové zvláštnosti detí vo veku od 6—14 rokov. Počas tohoto seminára jednotliví cvičitelia mali pripravené metodické „výstupy“, kde ostatní cvičitelia boli ako „družstvo“. Počas uvedených „výstupov“ ostatní cvičitelia doplňovali vystupujúceho kolegu — cvičiteľa. Počas uvedeného seminára boli prebraté i ostatné záležitosti chodu VLŠ a tak organizační pracovníci VLŠ s. Miškóci a Ragaľová mohli dôkladne prepracovať celý chod. Pred otvorením sezóny bolo organizačnými pracovníkmi zvolané i rodičovské združenie detí VLŠ, kde boli rodičia presne a dôkladne oboznámení o podmienkach prijatia frek-

ventantov do našej VLŠ. Podobné „sedenia“ rodičov boli ešte v priebehu cvičebného roku vo februári. Táto forma spolupráce rodičov s vedením VLŠ bola veľmi vhodná a účinná čo sa odzrkadľilo na veľmi dobrej spolupráci rodičov s cvičiteľským zborom.

Formy výcviku boli organizované tak, že vždy dve a dve triedy našej VLŠ odchádzali cez soboty a nedele do našich blízkych, ako aj vzdialenejších stredísk ako boli Vojšín, Kraľule, Tajov, Donovaly, Javorina, kde prebiehal vlastný výcvik. Počas každého „výcvikového dňa“ bol prítomný lekár a dvaja zástupcovia rodičov s každou triedou, ktorí prevádzkali organizačnú pomoc cvičiteľom. Deti boli rozdelené podľa lyžiarskych schopností do družstiev tak, že frekvencia detí na jedného cvičiteľa bola veľmi priaznivá, keď na jedného cvičiteľa pripadalo 8 detí. Tieto telovýchovné služby boli na dobrej úrovni, čo sa prejavilo tým, že už dnes (v horúcom lete) máme kapacitu našej VLŠ pre budúcu zimnú sezónu 1983—84 naplno obsadenú.

Cvičitelia pracovali podľa cvičebného plánu pre jednotlivé triedy (stupeň vyspelosti detí), ktorý bol rozdelený na 7 lekcí, keď záverečná lekcija slúžila ako previerka kde mali dokázať, čo sa v priebehu jednotlivých lekcí naučili. Zároveň technicky najzdatnejšie deti boli vybraté do „prípravky“ lyžiarskeho oddielu, ktorá pripravuje talentované deti pre

Zo záverečných súťaží VLŠ — najmenší súťažili v takýchto „úlohách“

pretekové lyžovanie. Takže najschopnejšie deti automaticky prechádzajú týmto spôsobom do športovej prípravy pod vedením našich trénerov LO.

Po každom výcvikovom dni dostávali deti potvrdenie od svojich cvičiteľov o priebehu jednotlivého dňa, ako aj o výške použitých finančných prostriedkov na vleky za jednotlivý výcvikový deň. Toto malo veľmi dobrú motiváciu, ako aj ohlas u rodičov, čo podporilo tak isto dôveru k našej VLŠ. Zároveň dostali po záverečnej lekcii celkové hodnotenie overené cvičiteľom, org. vedúcim VLŠ, ako aj metodikom TJ. Ukázalo sa, že deti to inšpiruje a dovoľujeme si to predložiť k uverejneniu, možno to niektoré VLŠ pre svoju činnosť môžu tak isto použiť.

Cvičiteľský zbor okrem svojich povinností, ktoré má so svojimi frekventantami každoročne po skončení sezóny sa schádza na svojom jarnom seminári, kde okrem toho, že si všetci cvičitelia v dobrej pohode svojho cvičiteľského kolektívu dobre zalyžujú, preberá sa po večeroch celá uplynulá sezóna, vymieňajú sa skúsenosti a premietajú farebné diapoziťvy.

I v letnom období nezabúdame na seba, ak sa to dá tak povedať. A tak naša TJ usporadúva pravidelne dvakrát do roka „Športový deň TJ“ v ktorom sú pripravené súťaže v behu na 40 m, 50 m, 60 m, ďalej sa súťaží v športovo - brannom preteku, volejbal, plávanie, vybijanej atď. I naši cvičitelia, tréneri, funkcionári a samozrejme i deti — pretekári nášho LO a tak isto i frekventanti našej VLŠ sa teda zúčastňujú týchto súťaží a sú teda v pohybe i cez leto. Tieto naše letné súťaže majú tak isto veľký úspech, keď pred nedávnom uskutočnený jarný tohoročný „Športový deň TJ“ mal na štarte 95 štartujúcich. Bolo naozaj radosť vidieť najmä naše lyžiarske deti súťažiť i v týchto letných športoch.

A tak záverom tohto príspevku veríme, že ako tohoročná sezóna bola úspešná, tak úspešná bude i budúca, ktorá čo nevidieť určite príde.

PETER PECHO

Na štarte športovo-branného preteku počas jarného športového dňa TJ — štartujú tí najmenší

Jubilejní soutěž mladých skokanů

V červenci se v rámci Libereckých prodejních trhů uskutečnil v areálu vzorné tělovýchovné jednoty Slávia VŠST Liberec jubilejní desátý ročník letní skokanské soutěže žactva na můstku K 31 metrů s umělou hmotou. Desetidenní soutěž byla uspořádána na počest 80. výročí založení Svazu českých lyžců a třicetiletého trvání lyžařského oddílu TJ Slávia VŠST Liberec. Tradiční měření sil v letním období přilákalo do města pod Ještědem 69 mladších i starších žáků, mezi nimiž byly i skokanské naděje z družebních oddílů SG Dynamo Zinnwald a BSG Empor Sohland z NDR.

Po celou desetiletou historii závodů byl ředitelem soutěže zasloužilý trenér Ing. M. Kumpošt, kterého jsme požádali o malé ohlédnutí na začátky této atraktivní soutěže, která je velkým přínosem v přípravě na zimní období. „Před deseti lety byl v rámci tělovýchovné jednoty Slávia VŠST založen lyžařský oddíl mládeže a tím vznikla nutnost vybudovat vlastními silami skokanský areál, abychom mohli s chlapci čilevědomě pracovat. V prostorách rozšířeného výstaviště, kde se pravidelně konají Liberecké výstavní trhy a v posledních letech vzniká i tradice Libereckých prodejních trhů, jsme se pustili do brigádnického díla. Postavili si dva můstky, jež jsou pokryty umělou hmotou československé výroby značky Durofol, Můsky K 18 a K 31 metrů slouží k celoroční přípravě žáků. Zároveň s nimi jsme vybuďovali věž pro rozhodčí, kde je umístěna i klubovna a lyžařna. Tím aktivita našich členů neskončila. Kolektiv nadšenců pod vedením Ing. M. Svobody se pustil do zkonstruování výpočetní techniky pro skok na lyžích podle vlastního návrhu, která je každým rokem rozvíjena a modernizována. V současné době je nepostradatelným pomocníkem pro okamžité hodnocení skoku, což přispívá k plynulému průběhu soutěže a dobré informovanosti.

D. Vlasák (Ještěd Liberec) vybojoval prvenství v soutěži starších žáků

Po dohodě se Severočeskými výstavami Liberec pořádáme v rámci LVT i PLT letní skokanskou soutěž žactva, během níž má přibližně sedmdesát skokanských nadějí z ČSSR možnost porovnat svou výkonnost během letních dnů na můstku s umělou hmotou. Pobyť mladých nadějí skokanského sportu v Liberci je zaměřen nejen na samotnou soutěž, ale pilně se trénuje, využíváme okolní přírodu k turistice a samozřejmě nezapomínáme na kulturní vyžití chlapců.

Příležitostí je k tomu v Liberci dost. V posledních čtyřech letech se

závodů pravidelně zúčastňují i naši kamarádi z družebního SG Dynamo Zinnwald, kteří jsou tady letos pod vedením bývalého reprezentanta NDR v závodě sdruženém W. Strausse. Spolu s tímto kolektivem přijel i oddíl Empor Sohland vedený trenérem M. Knoblauchem.

Na organizaci celé poměrně náročné soutěže se podílí řada skokanských odborníků, mezi kterými bych chtěl jmenovat například vzorného trenéra J. Lánského, Ing. M. Svobodu, rozhodčí PhMr. Z. Tamele, M. Bělohožníka, Z. Slívu, O. Ježka, Z. Makovce a další. Jako patroni s námi dobře spolupracují VSL ÚV ČSTV, ČÚV ČSTV, okresní výbor ČSTV v Liberci, n. p. Lipo, Plastimat, Sběrné suroviny, Kniha, Česká státní spořitelna, dále pak MěstNV v Liberci, okresní odborová rada a někteří další. Ti všichni přispívají pěknými cenami pro nejlepší závodníky.

Během závodů jsme měli možnost hovořit s trenérem skokanů z NDR W. Straussem: „V Liberci jsme již počtvrté a musím přiznat, že měření sil s československým skokanským potěrem jde mým svěřencům k duhu. Lepší se od závodu k závodě a celá soutěž tak má zajímavý průběh. U nás je během prázdnin období klidu, a tak se nám tato jedinečná akce moc hodí. Kromě toho se v Liberci setkáváme s dobrou organizací, a hlavně s přáteli, se kterými si máme mnoho co říci o sportu a životě kolem něj. Na závody přijíždíme s chlapci ve věku do dvanácti let. Ti nejlepší jsou potom u nás zařazováni do sportovní školy od 12 do 14 let.“

Ojedinelá skokanská soutěž, kterou Liberečtí připravili, přivedla na můstky s umělou hmotou chlapce od Vysokých Tater až po Zinnwald. Nepříjemným protivníkem všem skokanům bylo velké vedro, které dalo všem pořádně zabrat, ale těžkosti v přípravě se jistě projeví kladně v samotných zimních závodech. V závěrečném finiši, kdy z deseti závodů se hodnotí sedm nejlepších výsledků, předstihli českoslovenští závodníci své kamarády z NDR, kteří dlouhou dobu vedli. Konečně vítězství si nakonec vybojoval v kategorii mladších žáků Alexandr Daňko z TSM Vysoké Tatry a mezi staršími žáky obsadil první místo Daniel Vlasák z Ještědu Liberec.

Celkové výsledky X. ročníku letní skokanské soutěže žactva na můstku K 31 metrů s umělou hmotou — mladší žáci: 1. A. Daňko (TSM Vysoké Tatry) 1347,3 bodu, 2. F. Jurisch (Dynamo Zinnwald) 1338,9, 3. M. Berka

A. Daňko (TSM Vysoké Tatry) zvítězil v kategorii mladších žáků

(Jiskra Harrachov) 1337,9, 4. M. Beck (Dynamo) 1322,8, 5. M. Mladoň (Vysoké Tatry) 1315,3, 6. M. Kučera (Jiskra Harrachov) 1288,9. — Starší žáci: 1. D. Vlasák (Ještěd Liberec) 1465,8, 2. L. Krasuľa (TSM Vysoké Tatry) 1463,0, 3. S. Zimmer (Empor Sohland) 1435,3, 4. D. Soldát (Jiskra Harrachov) 1430,3, 5. R. Burock (Dynamo) 1421,1, 6. E. Lehmann (Dynamo) 1415,7 bodu.

OTA MRÁKOTA

Elitex Jablonec se stará o běžce

Lyžařský oddíl TJ Elitex Jablonec nad Nisou se systematicky stará o náležitě vyžití příznivců běhu na lyžích. V areálu Břízek vybuďoval tratě, které v zimě jsou denně upravovány Lavinou a sněžnými skútry. Jejich úroveň je oceňována nejlepšími závodníky a závodnicemi, takže na nich pravidelně trénují členové reprezentačních družstev a RH Jablonec na nich chtěla letos uspořádat mistrovství ČSSR 1983 (pro nedostatek sněhu muselo být přeloženo na Jizerku).

Osvětlení běžeckých tratí v délce 2700 m umožňuje každoročně uspořádání tradiční Jablonecké šestidenní a řady závodů pro mládež i dospělé. V lyžařském areálu Břízek je také využíváno asfaltové tréninkové kolečko o délce 1980 m. Areál je každoročně dějištěm jarních a podzimních kontrolních testů reprezentačních družstev. Náhradní lyžařské běžecké tratě má Elitex na Malé Jizerce a dále pečuje o úpravu tratí v prostoru Horního Maxova.

● **FIN MATTI NYKÄNEN**, vítěz Světového poháru 1983 skokanů a mistr světa 1982 na velkém můstku zvítězil první zářijovou neděli na mezinárodních závodech ve skoku na lyžích na umělé hmotě ve švýcarském Kanderstegu. Soutěže na můstku s ledovou stopou se zúčastnilo 110 startujících z patnácti zemí a byla nejvýznamnější událostí letošní sezóny na hmotě. Cenným úspěchem je čtvrté místo čs. reprezentanta Jiřího Parmy za Nykänenem, mistrem světa 1983 v letech Ostwaldem (NDR) a Rakušanem Felderem. V soutěži družstev [hodnotily se nejlepší výsledky dvou skokanů] zvítězila NDR před Rakouskem, Finskem, Kanadou, Švýcarskem a ČSSR. Mezi účastníky bylo také třináctičlenné družstvo USA a šestičlenný tým Kanadanů. Chyběli pouze Japonci. Závod potvrdil pečlivou přípravu skokanů celého světa na olympijskou sezónu. Rakušan Felder ve druhém soutěžním kole vytvořil nový rekord můstku 94 m a překonal tím dosavadní rekord Švýcara Sumiho z roku 1980 o 1,5 metru. Výsledky závodu: 1. Nykänen (Finsko) 232,4 (91 a 92,5), 2. Ostwald (NDR) 228,6 (88,5 a 93), 3. Felder (Rakousko) 226,1 (87 a 90), 4. Parma (ČSSR) 223,8 (87 a 90), 5. Deckert (NDR) 223,3 (88 a 89), 6. Vettori (Rakousko) 222,3 (87,5 a 89,5), 7. Bulau (Kanada) 221,9 (89,5 a 89), 8. Daun (Švédsko) 217,3 (87 a 90), 9. Ulaga (Jugoslávie) 215,1 (83 a 91), 10. Ruud (Norsko) 212,7 (86 a 84,5), 11. Freitag (NDR) 212,3 (86 a 83,5), 12. Kogler (Rakousko) 212,0 (88 a 82), 13. Sumi (Švýcarsko) 210,5 (85 a 85), 14. Denney (USA) 210,3 (83,5 a 85,5) a Piazzini (Švýcarsko) 210,3 (84,5 a 87). Umístění dalších čs. reprezentantů: 32. P. Ploc 196,6 (81 a 83), 43. Mayer 190,4 (84 a 77), 45. Vacek 189,7 (82 a 78,5), 63. Slušný 176,1 (74 a 80), 71. Podzimek 173,9 (74,5 a 79). Několik dalších zajímavých umístění: 16. Boegseth, 17. Braaten, 18. Troen, 19. Bremseth [všichni Norsko], 21. Schallert (Rakousko), 23. Bergerud (Norsko), 27. Hastings (USA), 48. Čerňajev (SSSR), 68. Vettori (Rakousko). Družstva: 1. NDR 451,9 b., 2. Rakousko 448,4, 3. Finsko 438,9, 4. Kanada 426,4, 5. Švýcarsko 420,8, 6. ČSSR 420,4, 7. Jugoslávie 416,7, 8. Norsko 412,9, 9. Švédsko 406,1, 10. USA 385,4 b.

● **ZÁVODY SJEZDARŮ** s početnou mezinárodní konkencí se konaly v srpnu v Ashburtonu na Mount Hutt. V prvním sjezdu zvítězil Rakušan Höflehner za 1:27,19 min. před Australanem Leem 1:28,03 a svými krajany Niederseerem 1:28,37 a Stölzlem 1:28,68. Pátý byl Wildgruber (NSR) v čase 1:28,85. Také druhý sjezd skončil úspěchem Höflehnera časem 1:26,42 před Weiratherem 1:27,19, Hinterseerem (oba Rakousko) 1:27,21, Leem 1:27,90, Wirnsbergerem (Rakousko) 1:28,17 a Rothem (NSR) 1:28,59. Ze žen v prvním sjezdu vybojovala prvenství Američanka Nelsonová za 1:33,43, následována svými krajkami Armstrongovou 1:33,72, Maricichovou 1:35,73 a Oakovou 1:36,60. Pátá byla Kinshoferová, reprezentující nyní Nizozemí, časem 1:36,63. Také ve druhém sjezdu byla první Nelsonová v čase 1:34,12 před Oakovou 1:35,49, Maricichovou 1:36,18

a Kinshoferovou 1:36,20. V testovacím slalomu mužů zvítězil Rakušan Orlainsky za 1:24,96, následován Beckem (NSR) 1:25,86 a Japoncem Kaiwou 1:25,96. Ve slalomu FIS byl první Wörndl (NSR) časem 2:08,05 před Gruberem (Rakousko) 2:10,44, Nambergerem (NSR) 2:10,51 a Rakušany Maderem 2:11,14 a Stockem 2:11,18. V obřím slalomu žen bylo pořadí na vedoucích místech: 1. McKinneyová 2:17,96, 2. Armstrongová 2:18,91, 3. Lancasterová [všechny USA] 2:19,92, 4. Haightová 2:21,66, 5. Savijarviová (obě Kanada) 2:22,35, 6. Bowesová (USA) 2:23,02 min.

● **V MISTROVSTVÍ ŠVÝCARSKA** ve slalomu na trávě ve Wolfenschiesenu z mužů zvítězil Gansner z Davosu za 1:06,40 před Nöpflinem 1:07,18 a Bitterem 1:09,35, ze žen byla první Büsserová z Gommiswaldu časem 1:22,05, následována Hübiovou 1:41,95 a Böschovou. V obřím slalomu mužů se

Zajímavosti ze světa

stal mistrem Christen z Wolfenschiesenu časem 59:58 před Gansnerem 1:00,78 a Nöpflinem 1:01,02, ze žen zvítězila Büsserová v čase 1:13,55, následována Rueschovou 1:14,42 a Böschovou. V kombinaci se stal mistrem Gansner před Nöpflinem a Bitterem, ze žen zvítězila Büsserová před Böschovou.

● **RAKUŠAN ANDREAS FELDER** zvítězil poslední srpnovou neděli v mezinárodních závodech ve skoku na můstku s umělou hmotou v západoněmeckém Hinterzartenu při účasti 78 startujících před Jugoslávцем Ulagou a Švédem Daunem. Z čs. reprezentantů byl neúspěšnější Jiří Parma, který obsadil sedmnácté místo. Pořadí v závodech: 1. Felder (Rakousko) 272,7 (93 a 94), 2. Ulaga (Jugoslávie) 270,3 (93 a 92,5), 3. Daun (Švédsko) 261,4 (92 a 92), 4. Colin (Francie) 256,9 (88,5 a 93), 5. Bergerud (Norsko) 250,2 (88 a 86,5), 6. Vettori (Rakousko) 249,8 (89 a 86), 7. Tepeš (Jugoslávie) 249,6 (87 a 89), 8. Fijas (Polsko) 247,9 (88,5 a 88), 9. Boegseth (Norsko) 247,7 (85,5 a 89), 10. Puikkonen (Finsko) 246,7 (85,5 a 89), 11. Hansson (Norsko) 245,8 (89,5 a 86,5), 12. Wegscheider 244,0 (88 a 84,5), 13. Waldvogel (oba NSR) 242,5 (90 a 82,5). Umístění čs. reprezentantů: 17. Parma 240,0 (83 a 87), 20. Vacek 236,4 (83 a 87), 25. P. Ploc 228,5 (82 a 85,5), 27. Majer 227,6 (83 a 83), 42. Slušný 211,9 (81 a 78), 51. Podzimek 202,7 (80 a 74,5).

● **OLYMPIJSKÁ POCHODEŇ** na ZOH 1984 v Sarajevu bude zažehnuta v řecké Olympii 29. ledna a letadlem dopravena z Atén do Dubrovníka. Odtud ji běžci ponosou dvěma proudy všemi republikami do dějiště ZOH. Celkem asi 2000 běžců a běžkyň absolvuje trasu 5000 kilometrů.

● **SKOKANI NDR** absolvovali přípravu na novou sezónu začátkem srpna na můstku s umělou hmotou a ledovou stopou ve švýcarském Kanderstegu. Zúčastnilo se jí osm reprezentantů: Ostwald, Weissflog, Deckert, Freitag, Findeisen, Wiesner, Saverbrey a Buse a čtyři členové realizačního týmu. Trenér Hans-Dieter Grellmann byl s průběhem výcvikového tábora spokojen, stejně jako jeho asistent H. Glass. Oba si pochvalovali, že ledová stopa umožňuje nájezdové postavení jako na sněhových můstcích.

● **VE FRANCOUZSKÉM AUTRANS** kde v roce 1968 vybojoval Jiří Raška zlatou olympijskou medaili ve skoku na středním můstku, mají již také umělou hmotu. V mezinárodních závodech poslední srpnovou neděli zvítězil Francouz Eric Breche s 233,7 b. před Švýcarem Piazzinim 228,4, svým krajanem Lazzaronim 228,0 a Švýcarem Schmidtem 223,0 b.

● **MISTREM ARGENTINY** ve sjezdu koncem srpna v Bariloche na třikilometrové trati se stali Švýcaři Conradin Cathomen a Toni Bürgler ve stejném čase 1:42,21 min. Také další místa obsadili švýcarští reprezentanti, kteří měli v tomto argentinském lyžařském středisku čtyřdenní tréninkový letní tábor: 3. Heinzer — 0,30 sek., 4. Lüscher — 0,53, 5. Öhrli — 1,51, 6. Müller a Kernen oba — 2,15. Také ve druhém sjezdu na stejné trati za velmi dobrých sněhových podmínek a příznivého počasí byl první Cathomen za 1:40,63 min. Další umístění: 2. Heinzer — 0,03, 3. Lüscher — 0,82, 4. Müller — 1,13, 5. Meli — 1,56, 6. Kernen — 1,81. V obřím slalomu zvítězil Ital Giorgi časem 2:29,72 před svým krajanem Tonazzim — 0,17 a Francouzem Tavernierem — 1,34. Další dvě místa obsadili Švýcaři Müller — 1,60 a Lüscher — 1,85. Tonazzi vybojoval prvenství v prvním slalomu za 92,39 před Španělem Salvadoresem — 1,48 a svým krajanem Edalinim — 1,72. Ve druhém slalomu byl první Francouz Tavernier v čase 94,61, následován Švýcary Lüscherem — 2,52 a Öhrlim — 3,53. Švýcarští sjezdaři si pochvalovali dobré tréninkové podmínky argentinského letního výcvikového tábora.

● **ŠVĚD INGEMAR STENMARK** prohlásil, že chce zvítězit ve Světovém poháru 1984 ve slalomu a obřím slalomu. „Ještě jsem nic neudělal pro to, abych se mohl zúčastnit ZOH 1984 v Sarajevu. Budu-li moci startovat — dobře, v případě že nikoli — žádná katastrofa,“ řekl Stenmark. Do poloviny září byl jen čtyři dny na sněhu — testoval lyže. Oznámil, že se nemíní zúčastnit listopadových závodů v Bormiu. Trénink začne až v říjnu, jako vždy v Schnalstalu.

● **ŠTAFETOVÝ ZÁVOD NA KOLEČKOVÝCH LYŽÍCH** na trati 3×2 km ve Waldu uspořádali Švýcaři. Zvítězil reprezentační tým běžců ve složení Fährndrich, Guidon, Grünefelder v čase 23:46 min. před svazovým mužstvem (Furger, Heinzer, Wigger) 24:30.

Juniorští skokani v přípravném období

Světový pohár 1982—83 ve skoku na lyžích a mistrovství světa 1983 v letech znovu potvrdily nástup mladých závodníků mezi světovou špičku. Výrazným příkladem v tomto směru je Fin Matti Nykänen, který po získání titulu juniorského mistra světa 1981 v Schonachu (NSR) hned další rok se stal mistrem světa na velkém můstku v Oslu na Holmenkollenu a letos zvítězil ve Světovém poháru. Z těch dalších mladíků, kteří potvrzují nástup nové generace je Jens Weissflog (NDR), druhý v letošním Intersportturne za Nykänenem, rakouský juniorský mistr světa 1982 Ernst Vettori a jeho krajan Richard Schallert, mladé družstvo skokanů NSR v čele s Thomaselem Klauserem a Georgem Waldvoegelem, Fin Tuomo Ylipulli, Američan Mike Holland a řada dalších. Osvědčilo se i zařazení mladých skokanů do reprezentačního družstva ČSSR, které po delší krizi zase začalo úspěšně bojovat s nejlepšími skokany na světě.

Udržet kontakt se světovou špičkou se daří jen tehdy, věnuje-li se soustavná péče výchově mladé skokanské generace. Toho je si vědom výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV a skokanská subkomise vrcholového lyžování. Proto věnuje zvýšenou péči juniorskému reprezentančnímu družstvu, které má pravidelně doplňovat tým dospělých. Trenérem juniorského družstva je již několik roků dlouholetý úspěšný čs. reprezentant Rudolf Höhnle, jeho týmem prošel i světový rekordman Pavel Ploc a další členové současného reprezentačního kolektivu dospělých Jindřich Mayer, Miroslav Slušný, Peter Číž a Vladimír Podzimek.

Čs. juniorský tým skokanů

Československé juniorské reprezentační družstvo skokanů v nové sezóně 1983—84 tvoří osm členů. Jsou to: Roman Kováč (1968), Zbyněk Mikeska (1967), Martin Švagerko (1967), Miroslav Polák (1966), Tomáš Portyk (1966), Jiri Raška (1967), Peter Seget (1968) a František Pustka (1966).

V přípravném období do poloviny září absolvovali junioři čtyři výcvikové tábory na můstcích s umělou hmotou v Lomnici nad Popelkou, Banské Bystrici, Rožnově a Frenštátě pod Radhoštěm. Ve všech těchto místech se také zúčastnili závodů. V týdenním tréninku se postupovalo od nejmenšího můstku na největší a ve Frenštátě s kritickým bodem 90 m měli příležitost soutěžit se skokany z devíti zahraničních zemí. V průměru přípravy absolvovali 20 skoků, nepominálo se na zvyšování fyzické zdatnosti a doplňkové sporty.

Hovoří trenér Rudolf Höhnle

Při Velké ceně Frenštátu pod Radhoštěm jsme měli příležitost hovořit o přípravě juniořů s trenérem Rudolfem Höhnlem. „Kluci jsou citliví a váží si dobré přípravy,“ řekl R. Höhnle. „S průběhem přípravy jsem zatím spokojen, je snaha, aby měli podobné podmínky jako repre-

Československé juniorské reprezentační družstvo skokanů při letním výcvikovém táboře v Rožnově pod Radhoštěm. Stojící zleva M. Švagerko, J. Raška, M. Polák, F. Pustka a trenér R. Höhnle, dole T. Portyk, R. Kováč, P. Seget a Z. Mikeska

zentační tým mužů. Velmi důležitý bude včasný přechod z umělé hmoty na sníh. Není nutné absolvovat 500 skoků na hmotě, stačí kolem 350, ale je třeba absolvovat více jak 100 skoků na sněhu než přijde závodní období. Je nutné včas zajistit i kvalitní kombinézy.

Dosavadní zkušenosti ukázaly, že vzhledem k tomu, že neměli dostatek skoků před prvními závody, jejich forma měla vzestupnou tendenci až ke konci sezóny. Měli by dostat příležitost v Evropském poháru a ten začíná již v prosinci. S možností mezinárodního styku je třeba začít v mládí, i když se někdy neuspěje. Důležité je učit se v mezinárodní soutěži a zahraničních startů juniořů v mezinárodních možnostech uskutečnit co nejvíce,

aby se postupně dostalo na všechny. Když pak přecházejí do seniorského družstva mají být dobře připraveni. Když si to nezaslouží nevytvářejí abnormálně dobré podmínky, ale chuť jim nebrat.

Družstvo je věkově dost nevyrovnané. Oporami by měli být Polák a Raška. Švagerko, který letos skončil pátý na MS juniořů, projevuje momentálně pokles formy, věřím však až napadne sníh, že dosáhne ještě lepších výsledků než v uplynulé sezóně. Zlepšili se Pustka i Portyk. Talentem je teprve patnáctiletý Kováč, u mládí je třeba zajišťovat náročný trénink s citlivostí. Všichni členové družstva se již těší na první závody na sněhu.“ -tr-

Združenáři pred ZOH 1984

V ZOH příprave zo šesti členov reprezentačného družstva sú zaradení 4 členovia. Sú to: Ján Klimko, Vladimír Frák, Karol Tatranský (všetci ČH Štrbské Pleso) a Miroslav Kopal (ASVS Dukla Liberec). Možnosť štartu na ZOH je daná i ďalším členom reprezentácie v prípade, že preukáže vysokú a stabilnú športovú výkonnosť v domácich a hlavne medzinárodných súťažiach v decembri 1983 a v januári 1984.

Športová príprava pred ZOH sa výrazne nelíši od predchádzajúceho obdobia a naväzuje na prvé tri roky OH-cyklu 1980—84. Objemové ukazatele u väčšiny členov družstva zostali na úrovni roku 1982—83 alebo mierne poklesli. Kvalitatívne ukazatele plánu naopak zaznamenali určitý nárast. Je snaha zvýšiť podiel špeciálnych tréningových prostriedkov v behu i v skoku a zvýšiť intenzitu tréningu. Tomuto odpovedá i kvalitatívnejšia úroveň regenerácie. Aby bolo možné tieto zámery splniť, boli do ročného plánu zahrnuté výcvikové tábory pri mori — rekreačno-kondičný, ako i na letnom snehu pre špeciálnu prípravu v behu a skoku. Príprava je zameraná tak, aby už v de-

cembri vybraní jedinci mohli reprezentovať v prvých pretekoch Svetového poháru. V januári tento bude pokračovať v NSR, kde by už mala byť jasná kostra ZOH-družstva združenárov. Ďalšia príprava potom bude prebiehať v domácich podmienkach a bude zakončená M-ČSSR na Štrbskom Plese.

ZOH 1984 sú samozrejme najväčšou a hlavnou súťažou družstva, až na ďalšom mieste je prvý ročník SP a majstrovstva sveta družstiev vo Finsku, ktoré sa uskutočnia v marci.

Kým však začnú ZOH, čakajú reprezentantov ešte mnohé dni tréningu a kontrolné zrazy, ktorých cieľom je pripraviť čs. združenárov na ZOH čo najzodpovednejšie.

PETER ŠKVARIDLO

Lyžovanie v okrajových oblastiach

Lyžovanie si každoročne získava čoraz viac priaznivcov. Rozširujú sa rady najmä lyžiarov turistov. Explóziu tohto športu vidno najmä vo veľkých lyžiarskych strediskách s kompletným vybavením. Tu si rekreačný i športovo zameraný jedinec rýchlejšie dokáže osvojiť prvky lyžovania a je motivovaný dobrými lyžiarmi, ktorých vidí okolo seba. Sú mu príkladom, snažia sa kopírovať ich jazdu a za pomerne krátky čas dochádza k určitému zdokonaleniu.

Špecifické podmienky má však zjazdové lyžovanie, je podmienené ekonomicky dosť nákladným výstrojom. Rýchly vývoj výstroja, novinky, ktoré sa objavujú, nie sú dostupné všetkým. V lyžiarskych strediskách oblasťného významu, kde pôsobia malé telovýchovné jednoty, tieto problémy vystupujú markantne do popredia. Práca trénera, cvičiteľa sa podstatne líši od práce vo veľkých telovýchovných jednotách. Užšia základňa pohybovo nadaných jedincov a malá možnosť výberu, to sú faktory, ktoré nepriaznivo pôsobia na celkovú prácu i funkcionárskeho aktívu. Často sa tu stretávame s jedincami, ktorí majú fyzické predpoklady, ale ich morálnovoľové vlastnosti nie sú na patričnej úrovni. Sú i prípady keď prístup rodičov je skutočne paradoxný. Máme dojem, akoby si svoje deti len „odkladali“ do lyžiarskeho družstva. Nevjavia záujem o výsledky svojich detí, zaujíma ich len to, či ich dečko dostane lyžiarsku výstroj, prípadne či mu budú poskytnuté iné výhody.

Za týchto podmienok musí tréner, cvičiteľ vyvinúť enormné úsilie, aby zabezpečil účasť na tréningoch, tréningový proces sa prispôsobuje nerovnomernej skladbe družstva. V družstve sú zvyčajne zaradení jedinci s veľmi rozdielnymi fyzickými predpokladmi. V dôsledku takéhoto zloženia družstva dochádza k prirodzenému odštiepeniu fyzicky zdatných a technicky vyspelých lyžiarov. Obyčajne sú to len jeden, prípadne dvaja lyžiari. Tréner, cvičiteľ sa nemôže zaoberať len s týmito talentami, musí sa venovať celému družstvu. Týmto špička stráca na vývoji, ale je možnosť motivovať ostatných členov družstva. Pokiaľ sa to podarí, získa tým úroveň celého družstva.

Možno sa zamyslíme nad faktom, že len niekedy sa z týchto oblastí

● **PRVÉ JASANOVÉ LYŽE** pro pražské lyžaře vyráběl od roku 1888 stavitel prvotřídních lodí B. Kunc. Říkalo se o nich, že byly výborné jakosti. Tehdejší život na Václavském náměstí si můžeme představit podle známého oleje malíře Ludka Marolda z roku 1888 Vaječný trh, který je umístěn v Národní galerii. Prvé jízdy na lyžích se těšily velké pozornosti pražských občanů a byly mimořádnou událostí. Prvé kroky na lyžích absolvoval v Praze v lednu v roce 1887 Josef Rössler-Ořovský, který dostal dva páry od firmy Heide a Gustavsson ze Stockholmu.

Fotografie na titulní, druhé a zadní straně obálky **Ing. Juraj Bobula**, na třetí straně obálky **Václav Vanduch** a **Pavel Mikeska**.

Fotografie uvnitř měsíčníku **Ing. Juraj Bobula**, **František Halla**, **Bohumil Hynek**, **Pavel Mikeska**, **Ota Mrákota**, **Peter Pecho**, **Jaroslav Trousil** a archiv,

zjaví talentovaný lyžiar. Pomerne vysoká úroveň už na krajských súťažiach a obmedzené účasti, nedovoliť sa prejaví talentovaným lyžiárom. Podľa známeho kľúča sa v týchto súťažiach určuje zastúpenie na základe výsledkov. Niektoré okresy majú zastúpenie len v jednom, prípadne dvoch pretekároch. Ostatné, silné okresy postaví do súťaže viac pretekárov, ktorí sú síce na určitej technickej úrovni, ale nemajú predpoklady pre ďalší rast. V posledných rokoch vystupuje ako významný faktor i kvalita výstroja, ktorá ovplyvňuje dosiahnuté výsledky. U malých TJ je problém zaozpečiť tieto podmienky pre širší káder. Tieto problémy sa čiasťočne riešia obetavým prístupom trénerov, chýba tu však spolupráca s rodičmi, ktorú vidíme vo väčších mestách a silných lyžiarskych oddieloch. Je možné, že tento problém nie je všade pravidlom, ale určite sa často vyskytuje a práve tu sú obrovské rezervy v ďalšom vývoji lyžovania v podmienkach podhorských oblastí a malých telovýchovných jednot.

VLADIMÍR PASIAK

† Jiří KADLEC

Československé lyžování ztratilo dlouholetého obětavého lyžařského pracovníka. Po dlouhé a těžké chorobě zemřel 4. září ve svém rodišti v Novém Městě na Moravě Jiří Kadlec ve věku 75 let.

Celý svůj život zasvětil lyžování. V roce 1929 se stal jednatel sportovního klubu v Novém Městě na Moravě a v této funkci setrval až do sjednocení čs. tělovýchovy v roce 1948. O dva roky později byl zvolen předsedou novoměstského lyžařského oddílu, který vedl až do roku 1959.

Byl ústředním rozhodčím lyžování, dlouhá léta vykonával funkci sekretáře lyžařských závodů v Novém Městě na Moravě, působil jako předseda organizačního výboru a v dalších funkcích Zlaté lyže Českomoravské výšiny. Úspěšná činnost novoměstských lyžařů je nerozlučně spjata s jeho jménem. Byl nositelem veřejného uznání Za zásluhy o rozvoj čs. tělesné výchovy I. stupně a dalších vyznamenání. Čest jeho památce! Lyžaři na něho nikdy nezapomenou.

Léto gottwaldovských lyžařů

Několikaleté úspěchy gottwaldovských lyžařů, z jejichž řad vyšla čs. reprezentantka Olga Charvátová, nás přiměly k tomu, abychom se zašli podívat, jak to ve městě obuvi dělají s mládeží. A že to Gottwaldovští umí, dokazují každoroční úspěchy jejich mladých nadějí.

„Máme čtyři vzorné kolektivní mládeže, celkem se staráme o 80 lyžařů, od těch nejmladších až po dorost. V přípravce je kolem 30 dětí, ta se každoročně doplňuje, dvě družstva žáků mají 40 členů, v dorostu je pak sedm hochů a čtyři dívky. O všechny se stará dvacetičlenná trenérská rada, máme v oddíle 13 trenérů II. třídy, každá skupina má svého vedoucího, který zodpovídá za její úspěchy či problémy,“ říká MUDr. Olga Charvátová, předsedkyně trenérské rady.

Podívejme se, jak adepti sjezdových lyží TJ Gottwaldov prožívali léto.

„Každý dostal po sezóně individuální tréninkový plán, po prázdninách z něho bude skládat účty. Letní období máme rozděleno na tři části, v té první (květen—červen) se členové vyspělých družstev scházejí 2X—3X týdně, náplní tréninku jsou výběhy do lesů, nácvič rychlosti, vytrvalosti, pohybového rozsahu, zpestřením jsou suché slalomy, jízda na kole a především na skateboardu. Tato disciplína patří mezi našimi svěřenci k nejoblíbenějším, Dorostenci navíc odjíždějí pravidelně na týdenní pobyt ve Vysokých Tatrách, kde se kromě turistiky snaží lyžovat ve Zmrzlé dolině. V červenci, to je druhá fáze přípravy, nastává relativní oddech, ke slovu přichází plavání, cyklistika a především windsurfing. V té době mladší členové oddílu mají tréninkový tábor

ve Vrátné Dolině, nejmladší drobotinu, členy přípravy, zase čeká sportovní tábor. Od srpna se pak už začíná trénovat naplno, svůj prostor dostávají míčové hry, využíváme tělocvičny — překážkové dráhy, trampolína a další zařízení jsou stále v permanenci. Na umělý svah chodíme jen jednou týdně, tento způsob přípravy se nám neosvědčil,“ doplňuje MUDr. Charvátová.

Díky pochopení vedení TJ mají gottwaldovští lyžaři ke svému sportu výborné podmínky, problémy jsou pouze s tělocvičnami, kterých není dostatek, hlavně zaostávají svými rozměry. Nesmíme zapomenout ani na brigádnickou činnost, zimní středisko na Portáši potřebuje před každou sezónou své, brigádnické hodiny jsou pro většinu členů samozřejmostí. V letošním roce se podařilo dokončit rekonstrukci vleků, rozrostla se i chatka Javorka.

Dejme ještě jednu slovo dr. Charvátové: „Bez nadšení rodičů a řady funkcionářů, raději je nebudu jmenovat, abych na někoho nezapomněla, bychom nebyli na současné úrovni. I když nemáme podmínky jako střediska vrcholového sportu mládeže, snažíme se je našimi svěřencům alespoň přiblížit.“

Výsledky, kterých gottwaldovští lyžaři dosahují, tato slova jen potvrzují.

-jp-

Dobrou přípravou pro lyžařskou mládež na zimní sezónu jsou koloběžkové závody, které pro žactvo pravidelně pořádají lyžaři TJ Valašské Meziříčí. — Úspěch v 11. ročníku Velké ceny Frenštátu pod Radhoštěm ve skoku na můstku s umělou hmotou byl příležitostí k připitku nejlepších závodníků a jejich trenérů. Zleva trenér skokanů NSR Ewald Roscher, trenér čs. reprezentantů Dalibor Motejlek, třetí v závodě Polák Piotr Fijas, zakrytý vítěz Pavel Ploc (ČSSR), druhý a nový rekordman můstku Georg Waldvogel (NSR).

lyžařství

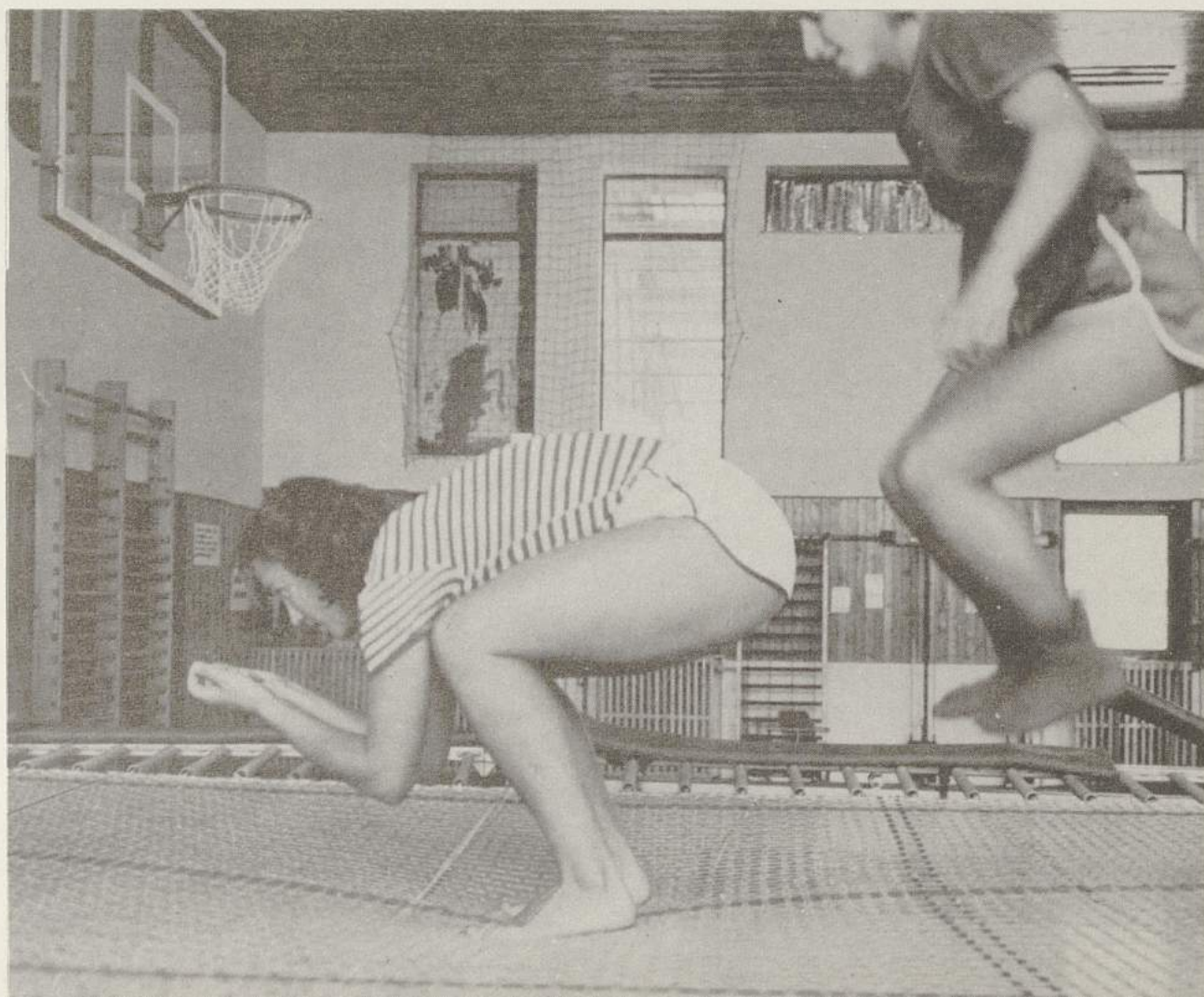
ROČNÍK 69 ♦ LISTOPAD 1983 ♦ Kčs 3,—

11

Československé sjezdačky v letním i podzimním období se pilně připravovaly na olympijskou sezónu. Na prvním obrázku Jana Gantnerová a Ivana Valešová při výdržce ve sjezdovém postoji na zářijových kontrolních testech v Olomouci. Na druhém Olga Charvátová při nácviku sjezdového postoje na trampolíně v tělocvičně na Štrbském Plese, „narušuje“ Ivana Valešová.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

ZKUŠENOSTI
Z PŘEDOLYMPIJSKÉ
PŘÍPRAVY

ZMĚNY V PRAVIDLECH
LYŽAŘSKÝCH ZÁVODŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ KANDIDÁTKA
ZOH 1984 ANNA PASIÁROVÁ (ČH
ŠTRBSKÉ PLESŮ), ÚSPĚŠNÁ ČS. RE-
PREZENTANTKA V BĚHU NA LY-
ŽÍCH. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY
ZÁBĚR Z LYŽAŘSKÉHO STŘEDISKA
NA HNILECKÉ PŘEHRADĚ VE SLO-
VENSKÉM RÁJI, KDE JSOU PĚKNĚ
LYŽAŘSKÉ TERÉNY.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 11

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů ing. Alexandr Žurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trousil. Řídí redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, K. Eidlpeš, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Kliment-
ská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlov Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. října 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Bílá stopa SNP zahájí sportovní část ČSS 1985

Československá spartakiáda 1985 znamená nejvýznamnější událost oslav 40. výročí vyvrcholení národně osvobozenického boje našich národů a osvobození vlasti hrdinnou Sovětskou armádou. Také tentokrát těžiště spartakiádního programu v hromadných vystoupeních, ve sportovních a branných soutěžích, jakož i turistických akcích bude především v obcích, okrscích a okresech.

ČESKOSLOVENSKÁ
SPARTAKIÁDA 1985

„Dlouhodobé úsilí o masový rozvoj tělesné výchovy vřeholí tradičně v pětiletém období československými spartakiádami. Ta poslední v roce 1980 vyvolala velkou aktivitu našich občanů, na její sportovní, turistické části a na hromadných vystoupeních se podílelo téměř pět miliónů cvičenců, sportovců a turistů. Jejich výkony a vystoupení sledovalo více než tři milióny diváků,“ řekl na říjnové tiskové konferenci ústředního štábu Československé spartakiády 1985 jeho předseda a předseda ÚV ČSTV Antonín Himl. „Spartakiáda není samoúčelná, není pro nás cílem, ale vidíme v ní prostředek k tomu, abychom získali další stovky a tisíce lidí k pravidelnému cvičení, sportování, turistice, abychom jim nabídli opravdu širokou paletu nejrůznějších aktivit tak, aby si skutečně každý mohl vybrat.“

Hlavní důraz se klade na spartakiádní ruch v obcích, okrscích a okresech. Proto sportovní spartakiádní soutěže byly rozloženy do období od ledna 1984 do června 1985. Jejich těžiště bude v masovosti. Záměrem je, aby se maximálně zpřístupnily haly, hřiště, bazény a další tělovýchovná zařízení bez ohledu na to, komu patří. Kromě řady akcí každý okres v roce 1984 uspořádá Okresní spartakiádní den a v sezóně 1984—85 Den zimních sportů. Stejně jako při ČSS 1980 sportovní část Československé spartakiády 1985 slavnostně zahájí lyžaři. Tentokrát v lednu 1984 masovou soutěží Bílá stopa SNP. Letošního jejího 10. ročníku se zúčastnilo 6499 lyžařů, v příštím roce, kdy soutěž vstupuje do druhé desítky, se předpokládá ještě větší účast. Bílá stopa SNP pevně zakotvila v podvědomí široké veřejnosti, zejména mládeže. Stala se současně velkou mírovou manifestací.

Mimořádnou oblibu si získala v minulých letech masová soutěž žactva v běhu na lyžích a ve slalomu o Spartakiádní vločku, která se stala vzorem pro vločky několika krajů a oblastí. Stejně pozornosti příznivců lyžování se těší soutěž pro všechny věkové kategorie o odznak Lyžař ČSR. Jsou to nenáročná akce, které je možno uskutečnit všude i pro dosud neorganizované lyžaře při trochu příznivých sněhových podmínkách. Nevyžadují náročnou organizaci, uplatňuje se při nich velká hospodárnost a z hlediska propagačního mají značný význam pro masový rozvoj lyžařského sportu. Spartakiádní vločka a soutěž o odznak Lyžař ČSR jsou pro mnoho stovek obětavých lyžařských cvičitelů, rozhodčích a organizátorů příležitostí, aby uplatnili své bohaté zkušenosti. Do programu sportovních spartakiádních soutěží jsou zařazeny ještě další závody.

Významnou událostí bude soutěž sportovně talentované mládeže o Pohár ÚV ČSTV ročníků 1971—1973 v běhu a štafetách chlapců a dívek, ve skoku, závodě sdruženém, slalomu a obřím slalomu chlapců i děvčat. Bude ukázkou toho, jakou péči věnují v jednotlivých krajích výchově a přípravě talentovaných mladých lyžařů a lyžařek. V každé disciplíně bude kraj reprezentován čtyřmi závodníky a závodnicemi. Hodnoceno bude pořadí na nejlepších 25 místech v soutěži jednotlivců a šesti neúspěšnějších štafet. Vítěz každé disciplíny jednotlivců získá pro kraj 60 bodů, druhý 55, třetí 50, čtvrtý 47, pátý 44, šestý 41 bodů a závodníci na dalších místech 38, 35, 32, 29, 26, 23, 20, 18, 16, 14, 12, 10, 8, 6, 5, 4, 3, 2 a lyžařka na 25. místě 1 bod. V závodě štafet je hodnoceno pořadí takto: vítězství 60 bodů, druhé místo 50, třetí 40, čtvrté 30, páté 20 a šesté místo 10 bodů. Soutěž se uskuteční 8.—10. února 1985 v Harrachově. Nová sezóna 1983—84 je vhodnou příležitostí, aby krajské lyžařské svazy připravily výběr svých mladých reprezentantů a reprezentantek a na soutěž se dobře připravily.

Důležité místo ve spartakiádním programu patří turistice. Vedle pěší, vodní, cyklo a mototuristiky se uplatní tentokrát i lyžařská turistika, která se těší velké pozornosti při zimních rekreačních pobytech na horách a lyžařských víkendech. Je to příležitost i pro rodinnou lyžařskou turistiku a pořádání akcí Lyžuje celá rodina. Vyvrcholením turistické části ČSS 1985 bude celostátní sraz v Praze na Džbánův spojený s mezinárodním srazem mládeže.

Pro hromadná vystoupení je připraveno patnáct skladeb. Jejich nácvik začne v září 1984. Před tím cvičenci absolvují v odborech ZRTV průpravu, aby na zahájení nácviku byli dobře připraveni a s lehkostí absolvovali i některé náročnější prvky skladeb.

Všechny lyžařské oddíly jsou připraveny přispět k velkému úspěchu Československé spartakiády 1985 a jejich spartakiádních soutěží. Budou znamenat další masový rozvoj tělesné výchovy a lyžování.

Co nového ve FIS po kongresu

V článku *Co nového ve FIS po kongrese*, uveřejněném v červencovém čísle *Lyžařství*, avizoval jeho autor Ján Mráz pokračování, věnované změnám a novotám v pravidlech FIS. Na jeho požádání se úkolu napsání této druhé části ujal dr. Otta Kulhánek, jeho spolupracovník v mezinárodní komisi VSL ÚV ČSTV, fundovaný odborník v oblasti závodních pravidel.

Ján Mráz, člen předsednictva FIS, popsal s přehledem v *Lyžařství* (7/83) všechna rozhodnutí 34. kongresu FIS v Sydney zásadní povahy. Kongres jako zasedání pravidlové se zabýval také obsáhlou agendou pravidel, tedy navrhovanými změnami v Mezinárodním soutěžním řádu (MSŘ). Meritorní jednání v této oblasti probíhají převážně v technických komisích FIS, tvoří jakýsi uzavřený okruh otázek a je účelné se jimi zabývat v samostatné části. Dr. Otta Kulhánek se pokusil shrnout, co v Sydney bylo dohodnuto nového na úseku pravidel.

Podat zcela přesnou informaci o změnách MSŘ je pro neobvyklý rozsah projednávaných otázek, týkajících se pravidel, obtížné a prakticky nemožné. Kongres sám v převážně většině případů svazy a komisemi navrhovaných změn sice rozhodl, že s tím či oním návrhem zásadně souhlasí, nebo že souhlasí s drobnými úpravami, přesnou formulaci nového předpisu však vyhradil příslušné odborné komisi. V době odevzdání rukopisu článku výsledek práce komisi ještě nebyl znám. Teprve texty MSŘ, které mají být dokončeny a vytištěny do konce r. 1983 ukáží, co bude platit nového pro závody sezóny 1983 až 1984.

Vycházející z této situace chtěl bych čtenáři vysvětlit a připomenout, že:

— **článek podává prvou heslovitě formulovanou informaci o tom, co obsahově bylo v MSŘ změněno, nikoli přesné znění změněného předpisu, jak bude uveden v novém vydání MSŘ. Informace bude upřesněna případně doplněna po vyjití MSŘ;**

— **pro lyžařské závody v ČSSR, s výjimkou mezinárodních závodů u nás pořádaných, budou nadále platit Pravidla lyžařských závodů (1. 12. 1980) s několika změnami, schválenými předsednictvem VSL ÚV ČSTV a publikovanými v příštím čísle.**

V předpisech o provádění závodů v jednotlivých disciplínách schválil kongres FIS (1983) tyto hlavní změny:

BĚHY

— rozšiřuje se počet členů soutěžního výboru (SV) na 5: TD, ředitel závodu, velitel tratě a 1–2 zástupci startujících zahraničních závodníků. Rozhodčí v cíli a na startu jsou členy SV bez hlasovacího práva;

— nejvyšší bod běžecké tratě nesmí být ve vyšší nadmořské výšce jak 1800 m (dosud 1650 m). Kolem této změny byla velká diskuse (hlasování 54:27 hlasům). Změna je zdůvodňována sníženým počtem uchazečů o přidělení závodů při výšce do 1650 m, což brání větší popularizaci běžeckého sportu;

— zvyšuje se věk juniorů a juniorůk na 21 roků. Rozhodujícím dnem je 1. leden; junioři/juniorůky jsou oprávněni startovat v kat. dospělých od 1. 12. v roce před dosažením 21. roku věku;

— časy ručně a elektricky měřené se měří s přesností na 1/10 s. Naměřené a registrované setiny s nesmí být zveřejňovány i když dva nebo více závodníků má na desetinu s naměřeny stejné časy;

— při elektrickém měření musí být fotobuňky instalovány ve výšce 25 cm nad sněhem;

— rozhodčí v cíli kontroluje, zda závodník ukončil závod správným průjezdem cíle na dvou řádně označených lyžích. Ve štafetovém závodě může závodník jednu zlomenou lyži nahradit novou lyží;

— pokud předávací území navazu-

je na cílovou čáru je nutno vytvořit bezpečnostní odstup a začátek předávacího území posunout o 5 m. Začátek předávacího území na výši cílové čáry vytváří nebezpečí vyvolání falešných impulsů elektrického měření čekajícími závodníky a při předávkách možnost porušení cílového zařízení;

— délka prvního úseku ve štafetovém běhu může, podle podmínek terénu, být o $\pm 5\%$ odchylná od délek ostatních úseků;

— průjezdy cílem ve štafetovém závodě na MS a ZOH musí být kontrolovány chrono-kamerami. Vyhoveno bylo i návrhu NDR na používání video-kamer se schopností obrazového záznamu v 1/100 s.

SKOK

— rozhodnout o přerušení, odložení, nebo zrušení závodu pro extrémně nízkou teplotu je vyhrazeno SV. Upuštěno bylo od stanovení teplotního limitu (max. stupeň mrazu) a rozhodnutí je přenecháno volně úvaze SV s ohledem na podmínky v závodě (velikost můstku, síla větru, možnost zahrátí závodníků apod.);

— technickým delegátem může být FIS jmenován jen funkcionář, který se podrobil federací předepsané zkoušce a při zkoušce obstál;

— podstatně byly změněny normy nejdůležitějších částí skokanského můstku. Do pravidel budou změněny normy promítnuty při novém vydání. Referenti výstavby federálního a obou národních svazů budou se změnami norem podrobně seznámeni;

— novým funkcionářem je rozhodčí délek. Rozhodčí délek mají za úkol kontrolovat práci měřičů délek. Ukáží-li dva nebo více měřičů délek rozdílnou délku skoku, rozhodnou s konečnou platností o dosažené délce skoku, kterou nahlásí hlavnímu měřiči délek; jsou rozestavěni proti měřičům délek od K ku P;

— mění se dosavadní umístění TP (střed mezi P a K), které se posouvá na kritický bod K; K je současně TP;

— k odstartování má závodník od otevření můstku 20 s času. Po 10 s je vhodným způsobem upozorněn, že mu zbývá 10 s. Při závodech SP je nutno používat speciálních hodin nebo semaforů. Semaforey ukazují prvních 10 s zelenou, poté 10 s po sekundách blikající zelenou a po uplynutí 20 s červenou. Zařízení smí být ovládáno výhradně vedením závodu. Pokud závodník během 20 s neodstartuje je diskvalifikován;

— FIS rozhodčími mohou být také ženy;

— schválena byla řada dalších změn, týkajících se např.: homologace můstků, určování míst pro měření nájezdové rychlosti a síly větru, můstků pro lety na lyžích (bod K a sklon doskočiště max. 38°), zařazování závodníků do skupin, losování, stylových norem apod.

ZÁVOD SDRUŽENÝ

— pro výpočet výsledků v závodě sruženém byla schválena čs. delegáty navrhovaná, rozšířená a opravená tabulka pro přepočtení časů v běhu na body:

Rozhodčí se starají o regulérní průběh závodů. Na obrázku skupina měřičů délek při letošním mistrovství světa v letech na lyžích v Harrachově

traf 15 km : 1 min. = 9 bodů; 1 s = 0,15 bodu
10 km : 1 min. = 12 bodů; 1 s = 0,20 bodu
9 km : 1 min. = 13,2 bodu; 1 s = 0,22 bodu
8 km : 1 min. = 14,4 bodu; 1 s = 0,24 bodu
7 km : 1 min. = 15,6 bodu; 1 s = 0,26 bodu
6 km : 1 min. = 16,8 bodu; 1 s = 0,28 bodu
5 km : 1 min. = 18 bodů; 1 s = 0,30 bodu
4 km : 1 min. = 21 bodů; 1 s = 0,35 bodu
3 km : 1 min. = 24 bodů; 1 s = 0,40 bodu
2 km : 1 min. = 30 bodů; 1 s = 0,50 bodu
1 km : 1 min. = 36 bodů; 1 s = 0,60 bodu

— schváleno zavedení Světového poháru v záv. sdrůž.; komise FIS pro sdrůž. záv. již vydala příslušná pravidla;

— do programu MSJ v klasických disciplínách byl zařazen též závod družstev v závodě sdrůženém. Zda tento závod bude uskutečněn již v roce 1984 (Trondheim, Norsko) je závislé na rozhodnutí pořadatele.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Největší počet změn, více formálních nežli meritorních, se týká sjezdových disciplín. Provedeno bylo zcela nové třídění a číslování jednotlivých kapitol a pravidel, změněna byla i díkce. Změny zásadní povahy v heslovitém shrnutí:

— funkci TD bude moci vykonávat jen činovník po absolvované zkoušce v jednom z FIS jazyků, jeho povinnosti jsou velmi detailně rozepsány;

— velmi obsáhle je reglementována činnost autora tratě, hlavní zásadou při stavbě tratí je požadavek maximální bezpečnosti závodníků;

— zahájení závodu musí být provedeno nejméně třemi předjezdci, zahájení tréninku nejméně dvěma předjezdci; za zvláštních povětrnostních podmínek může SV počet předjezdců zvýšit;

— forma a velikost start. čísla, jakož i SV předepsaný způsob upevnění na těle závodníka nesmí být pod trestem diskvalifikace měněny. Číslo musí být minimálně 12 cm vysoké a dobře čitelné;

— změřený čas závodníka je platný jen projel-li cílovou čáru na obou lyžích, nebo na jedné lyži, nebo při pádu v blízkosti cíle oběma nohama. V posledním případě platí čas, naměřený v okamžiku protnutí světelného paprsku cílové brány některou částí těla nebo součástí výzbroje závodníka. Při ručním měření se čas měří v okamžiku, kdy závodník protne spojnicí cílových tyčí některou částí těla. Závodníku je, pod trestem diskvalifikace, zakázáno ihned po dojetí do cílového prostoru odepnout lyže a komukoli je prezentovat, cílový prostor musí opustit s lyžemi na nohou;

— v cílovém prostoru je během závodu nebo tréninku zakázáno používat mikrofonů;

— pro start pro případ mimořádných povětrnostních podmínek vylosoje SV z 30 % posledních startujících šest závodníků, kteří pak startují před start. čís. 1 v obráceném pořadí svých FIS bodů nebo startovních čísel;

— závodní sezóna trvá od 1. 11. do 31. 10., závodní (kalendářní) rok od 1. 1. do 31. 12. Závodníci patří k určité věkové skupině od začátku kalendářního roku do 31. 10. a od 1. 11. do 31. 12. předchozího roku;

— vklad pro podání protestu byl

Na IV. celostátní konferenci lyžařů v Praze se sešli také bývalí čs. úspěšní reprezentanti. Zleva olympijský vítěz ve skoku na středním můstku Jiří Raška, akademický mistr světa a vítěz sdrůženém Štefan Oleksák a mistr světa v závodě sdrůženém Ladislav Rygl

zvýšen na 100 švýc. franků nebo prohodnotu v jiné platné měně;

— Britové navrhli poměrně komplikovanou formulaci pro správný průjezd branky s ohledem na obtíž při používání kloubových tyčí. Kongres návrh v zásadě schválil a rozhodl definovat správný průjezd branky takto:

Branka nebo brána jsou správně projety, když obě nohy závodníka protnulý myšlenou spojnicí mezi brankovými tyčemi branky nebo brány.

Ve sjezdu a v obřím slalomu, kde bránu tvoří dvojice tyčí s napnutými terči, tvoří myšlenou spojnicí nejkratší linie mezi oběma vnitřními tyčemi. Ve slalomu tvoří myšlenou spojnicí nejkratší linie mezi vnitřní tyčí (kolem které se točí) a tyčí vnější. Vychýlí-li závodník tyč z její vertikální polohy dříve než jeho nohy protly spojnicí brankových tyčí, je pro posouzení správného průjezdu rozhodné, zda protnul spojnicí mezi brankovými tyčemi v původním postavení branky, před vychýlením tyče.

— závodník musí absolvovat v oficiálním tréninku ve sjezdu aspoň jednu jízdou s měřením času;

— terče bran ve sjezdu mužů a žen: 0,75 m široké, 1 m vysoké;

— šíře branky ve slalomu činí min. 4 m a max. 6 m;

— v obřím slalomu je dovoleno používat kloubové tyče jako vnitřních tyčí brány pod podmínkou, že kloubových tyčí jako vnitřních tyčí bude použito u všech bran po celé trati.

NEKTERÉ ZMĚNY, KTERÉ SE MSŘ DOTÝKAJÍ NEPŘÍMO

Superobří slalom: v sezóně 1982–83 se super os projevil jako zajímavá a

sportovně významná disciplína. Bylo rozhodnuto:

— pokračovat v experimentu také v sezóně 1983–84, vyhodnocovat super os ve FIS bodech a bodech SP jako obří slalom;

— na základě výsledků sezóny 1983 až 1984 vypracovat pro sezónu 1984 až 1985 samostatnou bodovou listinu FIS pro super os;

— losování provádět jako v sezóně 1982–83. Pro sezónu 1984–85, po zavedení bodové listiny FIS pro super os, losovat jako v ostatních disciplínách;

— zakázáno je používání kloubových tyčí.

Výpočet FIS bodů: s obnovou vícebojů, především alpské kombinace, bylo nutno revidovat rozhodnutí z r. 1979 o společné Cm-hodnotě 1,08 pro závody mužů i žen ve všech disciplínách. Statistickou analýzou 662 výsledků v sezóně 1980–81 a 674 výsledků v sezóně 1982–83 byly zjištěny zcela rozdílné Cm-hodnoty od dosud používané hodnoty 1,08 ve všech závodech mužů i žen s výjimkou slalomu mužů: ženy — sj./1,054, sl./1,105, os/1,064; muži — sj./1,054, sl./1,08, os/1,059. Nově vypočtené Cm-hodnoty jsou provizorní. Provádí se přesné matematické vyhodnocení výsledků obou sezón. Zpřesněné Cm-hodnoty budou oficiálně vyhlášeny a bude jich používáno pro výpočet FIS bodů již v sezóně 1983–84. Také základní formule pro výpočet FIS bodů byla změněna. Do budoucna se nepočítá s tabulkami, nýbrž s číslicovým zpracováním výsledků.

B-licence: zrušen byl čl. 212.3 MSŘ, což znamená zrušení institutu B-licence v lyžařském sportu. Závodníkům a závodnicím, kterým B-licence již byla udělena, je dovoleno si ji ponechat, nemohou však startovat na ZOH. Prakticky jde o dva případy, Hanni Wenzelovou a Ingemara Stenmarka. Případ Stenmarka nelze ovšem srovnávat s případem Wenzelové. Stenmark je vázán celou řadou dlouhodobých smluv a bude mu asi velice zatěžko je pro Sarajevo vypovědět. Mluví pro něj jedině to, že značnou část svých příjmů ze smluv dává k dispozici svazu na výchovu mladých závodníků. Případem Stenmark se bude zabývat jak FIS, tak MOV, o výsledku jednání bude rozhodovat síla argumentace a přesvědčivost předložených podkladů svazem.

V sektoru sjezdového lyžování se hovořilo o mnoha dalších otázkách a problémech, o dvou z nich bych se rád krátce zmínil: sjezd v Sarajevu a SP. Je známo, že při olympijské zkoušce v Sarajevu bylo mnoho stížností na sjezdovou trať mužů. Byla řada těžkých pádů, silně kritizovány byly těžké a dlouhé skoky. Bylo rozhodnuto, že Bernhard Russi, olympijský vítěz ze Sappora, se postará o to, aby sjezdová trať v Sarajevu měla olympijský standard. Všechny návrhy změn v programu SP byly odmítnuty, příští dvě sezóny se závody SP pojedou podle t. č. platných pravidel. Italové a Rakušané své pozměňovací návrhy odložili na kongres 1985 ve Vancouveru. Serge Lang uvažuje o jakési nové kvalifikaci pro účast v závodech SP. Systém sestupu a postupu je znám v mnoha národních

(Pokračování na str. 4)

IV. celostátní konference potvrdila masový rozvoj lyžování

Lyžování po kopané druhým sportem v ČSSR s nejpočetnější členskou základnou. — ZOH 1984 v Sarajevu nejvýznamnější událostí nové sezóny. — Předsedou svazu opět Karel Smola.

Masový rozvoj lyžování potvrdila IV. celostátní konference výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV, která se konala první říjnovou nedělí v Praze ve velkém sále ÚKDŽ

v Praze za účasti předsedy ÚV ČSTV Antonína Himla, náčelníka správy vrcholového sportu ČSLA generálmajora Rudolfa Tvarošky a vedoucího vrcholového sportu

FMV plk. Václava Mudry. Zpráva VSL ÚV ČSTV přednesená předsedou Karlem Smolou konstatovala, že lyžování po kopané je druhým sportovním svazem s nejpočetnější členskou základnou. Svaz se může pochlubit přírůstkem 18 164 organizovaných lyžařů a 135 oddílů za poslední pětileté funkční období.

Výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV má 1078 lyžařských oddílů (z toho 656 v českých zemích a 422 na Slovensku), v nichž sdružuje celkem 72 439 členů. „Při výčtu těchto čísel bychom mohli být spokojeni, neboť úkoly stanovené perspektivním plánem rozvoje jsme splnili,“ řekl v hlavním referátu Karel Smola. „Vezmeme-li však v úvahu, že počet lyžujících občanů v naší vlasti se odhaduje na tři a půl až čtyři milióny, nepochybně lyžující veřejnosti k organizovanosti v lyžařských oddílech je stále vysoký. Zajištění dalšího rozvoje členské základny, stanovené plánem na nové pětileté období bude velmi obtížné a jeho úspěšné plnění musí vycházet ze soustavné a cílevědomé práce všech lyžařských orgánů. Výbor Svazu lyžování ÚV ČSTV předpokládá nadále zachování dynamického rozvoje členské základny o 10 % v dalším funkčním období.“

Co nového ve FIS po kongresu

[Dokončení ze str. 3]

závodech, proč by národní systém neměl být uplatňován také mezinárodně.

SP ve sjezdových disciplínách byl jen jedním z přibližně 500 témat, o kterých bylo v Sydney hovořeno. Obecně jsou výsledky 34. kongresu FIS hodnoceny jako vítězství Středoevropanů, zejména Rakušanů a porážka Skandinávů. Všechna přání přirozeně splněna být nemohla. Vyhovět všem nedokáže ani zkušený lyžařský diplomat Marc Hodler.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Na úseku popularizace lyžařského sportu se v posledních letech odvedl kus povíkové práce. Zimní pobyt na horách se stává pravidelnou součástí života stále většího počtu obyvatel. Výchovně výchovných lyžařských zájezdů škol se ročně zúčastňuje více jak 200 tisíc žáků, zimních pionýrských táborů ROH 50 tisíc dětí a zimní rekreace ROH desetitisíce pracujících. Dále drtivá většina vysokoškoláků se zúčastní jednou v průběhu studia zimních výchovných kursů.

Novou formou v rozvoji masového lyžování je akce Lyžuje celá rodina, která s úspěchem získává stále více zájemců a v budoucnu bude ještě více propagována. K rozvoji lyžování přispívají rovněž zvyšující se počty náborových soutěží a závody masového charakteru, o čemž svědčí neustále stoupající počty startujících v závodech Jizerská padesátka, Bílá stopa SNP, Po hřebenech Krkonoš, Po stopách I. čs. armádního sboru, Ve stopě Jizerské padesátky a Zlatá lyže Českomoravské vysočiny a dalších. Každoročně registrujeme desetitisíce odznaků Lyžař ČSR a různých lyžařských vloček.

Potěšitelné přírůstky kádrů jsme rovněž zaznamenali v rozhodujících funkcích. O lyžařskou výuku se stará 13 915 cvičitelů ve 125 veřejných lyžařských školách. O zvyšování kvality tréninkového procesu pečují 6160 trenérů, což dohromady čítá 20 075 pedagogických kádrů v lyžování. Úspěšný průběh soutěží na všech úrovních zabezpečuje 8398 rozhodčích.

Konečným cílem snažení v masovém rozvoji musí být vytvoření co nejšířší základny, ze které budeme vybírat reprezentanty našeho státu. Velký význam VSL ÚV ČSTV přikládá rozvoji výkonnostního sportu ve spolupráci s národními svazy. Přestože na tomto úseku činnosti je možno poukázat na řadu pozitivních výsledků, je třeba říci, že dosavadní dobré výsledky jsou převážně kvantitativního a méně kvalitativního charakteru. Projevilo se to napříkřad v nedostatečné orientaci na věkovou strukturu členstva, nepříznivá je situace při přechodu z kategorie žactva do dorostu. Byla zpracována řada metodických materiálů, ale ne každý trenér podle nich pracuje. Nepodařilo se důsledně prosadit zásadu upřednostňování mládeže před dospělými.

Oblasti vrcholového sportu jsme v minulém funkčním období věnovali mimořádnou pozornost a velmi mnoho času, možná i na úkor jiných činností. Měli jsme to ovšem za nutné, praktika vždy velí, že u každé činnosti je nutné řešit vždy nejslabší článek řetězu. Po mnoha analýzách a stále kritice řídicích orgánů ČSTV, ale i z hnutí, vyplývajícího ze špatných výsledků, jsme museli provést celou řadu organizačních i kádrových opatření, hlavně u ústředního trenéra

Celostátní konferenci VSL ÚV ČSTV pozdravil také předseda ÚV ČSTV Antonín Himl, ocenil úspěšné výsledky závodníků a obětavou práci funkcionářů, v závěru hovořil o nejvýznamnějších úkolech v dalším období

— předsedy komise vrcholového sportu, některých trenérů, rozpustit družstvo skokanů, rozloučit se s některými reprezentanty atd. Bylo to rozhodnutí pro nás nepřijemné, ale nutné. Dnes máme organizační zásady uzavřeny a kádrové problémy až na dva dorešeny. Vývoj dal těmto rozhodnutím za pravdu a dřídicí činnost se v této oblasti podstatně zlepšila. To dokazují výsledky posledních dvou let. Doufám, že se v plném rozsahu projeví tento pozitivní vývoj na ZOH 1984 v Sarajevu.“

V další části hovořil K. Smola o úseku sportovní technické a pochválil obětavou práci tisíců organizátorů, techniků a rozhodčích.

Problematika materiálně technické základny

Rozvoj lyžařského sportu za posledních pět let byl vlastně podmíněn a možno říci ovlivňován odpovídající materiální základnou. Její úroveň v počátku tohoto období byla však spíše limitující než podporující a tak některé nedostatky v zásobování byly trvalým předmětem kritiky. Zde je třeba si uvědomit, že správné určení směru rozvoje, reálný odhad potřeby, ale hlavně vybudování potřebných výrobních kapacit na pokrytí rostoucích požadavků, vyžaduje několikaletý časový úsek, který je nyní prakticky před ukončením.

O mohutnosti rozmachu lyžařského sportu z pohledu nárůstu lyžařské výzbroje a výstroje nejlépe svědčí několik údajů. Běžeckých lyží se v roce 1977 prodalo 45 800 párů, v roce 1982 154 000 párů, tj. nárůst na 337 %, dětských lyží v roce 1977 82 700 párů, v roce 1982 179 700 párů (nárůst 217 %), bezpečnostního vázání v roce 1977 87 500 párů, v roce 1982 352 200 párů (nárůst 404 %), běžecského lyžařského vázání v roce 1977 85 000

párů, v roce 1982 178 600 párů (nárůst 210 %) atd. Tato čísla jasně ukazují, jak obrovský růst zaznamenal lyžařský sport v ČSSR za pětileté období, současně naznačují kolik úsilí muselo být ve všech souvisejících oblastech vynaloženo, aby se takový nárůst výroby podařilo. Nemalou zásluhu na tomto rozvoji výroby má svazová komise výrobce a výrobce. Mimo problematiku technického rázu se zabývala i řešením otázek kapacitních a v řadě případů i rozdělováním úzkoprofilového zboží přidělovým systémem. Je však reálný předpoklad, že lyžařská výzbroj a výstroj tuzemské výroby nebude již úzkoprofilovým zbožím a zákazník si spíše bude vybírat nové kvalitní výrobky a na odpovídající technické úrovni.

Podařilo se podstatně rozšířit základnu jak pro vrcholový sport, tak i pro masové lyžování. V posledním období se dokončuje areál pro klasické disciplíny s příslušným vybavením v Harrachově a na Zadově, uskutečnila se rekonstrukce některých skokanských můstků s položením umělé hmoty, dokončily se asfaltové dráhy pro kolečkové lyže, přebudovaly se některé běžecké tratě ve střediscích zimních sportů. Pro sjezdové disciplíny se zlepšily podmínky budováním a vylepšováním lyžařských středisek, zejména množstvím lyžařských vleků a zařízení tělovýchovných jednot i v méně významných lokalitách. Byla vybudována nová sjezdovka na Chopku, sjezdové i slalomové tratě na Špičáku na Šumavě a v Jizerských horách, středisko na Králíkách, Donovalech, v Rokytnici, na Červenohorském sedle a rekonstruuje se areál pro sjezdové disciplíny ve Spindlerově Mlýně.

Největšího rozvoje dosáhla výstavba osobních horských dopravních zařízení ve všech krajích. Přispěla k tomu zejména nově licenční výroba vleků a lanovek Tatrakoma. V současné době je v ČSSR 41 lanovek a 1270 vleků s celkovou přepravní kapacitou

436 000 lidí v hodině. V rámci technického rozvoje přechází se z kvantitativní na kvalitativní. Zlepší se situace i v úpravě lyžařských sjezdových i běžeckých tratí získáním sněžných pásových vozidel z dovozu i naší výroby. Bude však potřebné vynaložit ještě mnoho úsilí, aby naše lyžařské tratě byly všude zabezpečené a kvalitně upravené. To platí i o úpravě skokanských můstků.

Náročné cíle pro ZOH 1984

Původní plán lyžařů pro ZOH 1984 stanovený integrovaným plánem 1981 až 1984 bylo získání jedné medaile a 16 bodů do hodnocení země. Po zvažení výsledků poslední sezóny a předpokladů byly výkonnostní cíle zvýšeny na dvě medaile a 18 bodů, na návrh olympijského štábu na tři medaile a osmnáct bodů. To jsou stanovené výkonnostní cíle pro lyžování jako celek. I při dosavadní dobré přípravě a poctivé práci realizačních týmů bude velmi obtížné je splnit. „Jsme pevně odhodláni se o splnění těchto cílů poprat. Víme však dobře, že v tomto případě by nám muselo všechno vyjít a mít trochu štěstí,“ řekl K. Smola.

Zajímavý je rozpis stanovených výkonnostních cílů pro jednotlivé disciplíny: běžky dvakrát třetí místo a jednou páté pořadí — 10 bodů, běžci jednou osmé a jednou dvanácté místo, skokani jednou třetí a jednou osmé místo — 4 body, sruženáři jednou šesté a jednou dvanácté pořadí — 1 bod, sjezdaři jednou páté a jednou šesté pořadí — 3 body, sjezdaři jednou patnácté místo. Čest být kandidátem ZOH 1984 dostalo celkem 26 sportovců — sedm běžkyň, šest skokanů, pět sjezdařek, čtyři běžci a čtyři sruženáři (Lyžařství 7/1983).

V přípravě na ZOH se nejlépe jeví kolektiv běžkyň, vedený trenérem Zdeňkem Cillerem v čele s Květou Jeriovou a Blankou Paulů. Je potřeba, aby celá závěrečná příprava a její

zabezpečení po všech stránkách proběhla podle představ a na co největší úrovni, bez zranění a onemocnění, v dobrých povětrnostních a sněžových podmínkách, v psychické pohodě a s odpovídajícím a tolik potřebným sebevědomím. Také sjezdaři mají předpoklady pro dobré výsledky zaměřenosti přípravy, motivací nejlepších a snahou mladých. Pozornost byla věnována technické přípravě, její individualizaci a zaměřování na jednotlivé disciplíny. Mladé družstvo skokanů má dobrou atmosféru, odpovědný přístup k přípravě a bojovného ducha. Předností členů kolektivu je odvahy a vysoká motivace, základ družstva tvoří skupina P. Ploc, Parma a Slušný. Sruženáři se po letech očekávání výkonnostně zlepšili a připojili se tak k disciplinám, od kterých svaz očekává dobrou a úspěšnou reprezentaci. Osobností v družstvu je Ján Klimko, píše o to, aby sruženáři dokázali podat maximální výkony na ZOH. Spokojenost není s běžci a sjezdaři, kteří musí prokázat oprávněnost účasti na ZOH zvýšenou úroveň výkonnosti a dobrými výsledky v závodech Světového poháru v prosinci a začátkem ledna 1984.

Z hlediska integrace vrcholového sportu byly stanoveny počty středisek vrcholového sportu dospělých a mládeže a počty sportovců v systému vrcholového sportu v ČSSR, a to z hlediska diferenciací jednotlivých sportovních odvětví. Celkový počet sportovců, zařazených do systému vrcholového lyžování od sportovních tříd přes TSM, ISS, SVS a SVS-M je připraven. Základem koncepčnosti práce ve vrcholovém sportu je integrovaný plán přípravy čs. sportovců, který se konkrétně promítá do střednědobých plánů přípravy, tzn. na OH cyklus a do ročních tréninkových plánů. Tyto jsou základem pro tvorbu plánů SVS a SVS-M, což prakticky znamená tvorbu a realizaci základní koncepce přípravy v lyžování. Osvědčila se spolupráce VSL ÚV ČSTV s resorty.

Velkou důležitost přikládá VSL ÚV ČSTV politickovýchovné práci, která se v lyžování zlepšila, zkonkretizovala a zbavila ve značné míře formalismu a resortismu. Reprezentanti to dokazují svým přístupem k přípravě, sportovními výsledky v zahraničí, vystupováním na veřejnosti, svým kladným a politicky správně orientovaným působením. Přesto však jsou ještě v politickovýchovném působení rezervy, což ukázaly případy porušování tréninkové morálky a životosprávy, jejichž důsledkem byly některé slabší výsledky.

Je třeba důsledně uplatňovat nejvyšší efektivnost, zejména v oblasti lyžařských soutěží jak domácích, tak mezinárodních. Vytvářet podmínky pro zvyšování vlastních příjmů a racionalizovat schůzovní činnost.

Dobré výsledky lyžařů v mezinárodních soutěžích a obětavou práci trenérů, cvičitelů a ostatních funkcionářů ocenil předseda ÚV ČSTV Antonín Himl.

Předsedou VSL ÚV ČSTV byl opět zvolen Karel Smola, místopředsedy dr. Martin Schelling a Jiří Pilař.

K IV. celostátní konferenci VSL ÚV ČSTV se ještě vrátíme.

JAROSLAV TROUSIL

Záběr tribuny předsednictva IV. celostátní konference výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV ve velkém sále Ústředního kulturního domu železničářů v Praze. Předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola přednáší hlavní zprávu o činnosti v uplynulém funkčním období

Pátý ročník SP skokanů

V závodním období 1983—84 bude uspořádán 5. ročník Světového poháru skokanů. Je to vhodná příležitost poohlédnout se po historii vzniku této soutěže, zhodnotit její přínos pro popularitu disciplíny, jakož i její klady a zápory.

Již v roce 1961 v rámci 23. kongresu FIS v Madridu předložil jsem na 18. zasedání skokanské komise Mezinárodní lyžařské federace návrh našeho lyžařského svazu na zavedení Světového poháru skokanů. Skokanská komise FIS tento návrh zamítla. Pokračoval jsem proto v každoročním sestavování světových žebříčků skokanů. Bral jsem v úvahu cca 20 nejdůležitějších závodů sezóny a v každém jsem hodnotil prvních 15 míst podobně jako je tomu v nynějším Světovém poháru. Do konečného hodnocení jsem započítával každému závodníkovi jeho pět nejlepších výsledků a ostatní jsem škrtnul. Na každoročních zasedáních skokanské komise FIS jsem předkládal tyto „svě“ světové žebříčky. Nebyly to ovšem jediné světové žebříčky. Někteří zahraniční novináři sestavovali podobné žebříčky. Jelikož jsme brali často za základ jiné závody a hlavně měli různé systémy bodového hodnocení a započítávání počtu nejlepších výsledků, bylo pořadí závodníků často odlišné. Zásada však byla stejná, jakož i snaha zjistit nejuspěšnější skokany v průběhu celé závodní sezóny. Při trvajících snaze získat většinu členů skokanské komise FIS pro zavedení Světového poháru jsem měl značnou nevýhodu, že na předních místech světového žebříčku se objevovali závodníci ČSSR, NDR a SSSR.

Na 31. zasedání skokanské komise FIS při X. ZOH 1968 ve francouzském Autrans jsem znovu předložil návrh na založení SP skokanů s písemnými předlohami, jakož i světovým žebříčkem za rok 1967. Skokanská komise FIS jmenovala pracovní skupinu ve složení: G. Raam (USA), M. Bělo-nožník (ČSSR), H. Fuchs (Švýcarsko) a P. Öhmann (Švédsko), která měla za úkol připravit návrh SP pro 27. kongres FIS 1969 v Barceloně. Tento kongres však návrh na Světový pohár skokanů zamítl. Myšlenka na založení SP i ve skoku na lyžích však nezánikla. Na 48. zasedání skokanské komise FIS 16. května 1979 v Nizze byl posouzen návrh lyžařských svazů skandinávských zemí na zřízení SP ve skoku na lyžích a skokanská komise doporučila tento návrh většinou hlasů 8:6. Tricátý druhý kongres FIS v Nizze tento návrh schválil většinou hlasů 38:27, když 21 zástupců se zdrželo hlasování. Tím tedy v roce 1979, osmnáct let po prvním návrhu, se zrodil Světový pohár skokanů.

TROCHU HISTORIE SP SKOKANŮ

V 1. ročníku Světového poháru ve skoku na lyžích bylo zařazeno 25 závodů, z nichž se každému skokanu započítávalo 13 nejlepších výsledků. Zdařilé finále bylo uspořádáno 24. a 25. března 1980 na Štrbském Plese. V soutěži bylo hodnoceno 104 závodníků a 16 reprezentačních družstev. S převahou zvítězil tým Rakouska s 1035 body před Norskem 524 a Japonskem 314 b. Čs. družstvo se umístilo na desátém místě s 84 body. Z jednotlivců byl první Hubert Neu-

per před Arminem Koglerem (oba Rakousko) a Polákem Stanislavem Bobakem. Čs. závodníci obsadili 45., 48., 58., 69., 72., 85., 87., 96. a 99. místo.

Druhý ročník 1980—81 měl poněkud odlišné hodnocení. Obsahoval 24 závodů, z nich dva v ČSSR v Harrachově a Liberci (Turné Bohemia) a započítávalo se deset nejlepších výsledků. V soutěži bylo hodnoceno 84 skokanů z šestnácti států. V družstvech opět zvítězilo Rakousko s 993 body těsně před Norskem 962 a Finskem 403 b. Čs. tým byl opět desátý s 62 body. Z jednotlivců vybojoval prvenství Armin Kogler s 205 body před Norem Rogerem Ruudem 201 a Kanadčanem Horstem Bulauem 179 b. Čs. skokani skončili na 31., 33., 55., 78. a 80. místě.

Třetí ročník SP skokanů 1981—82 byl rozdělen do dvou period, každému závodníkovi se započítávalo maximálně 51% zařazených závodů. V první periodě bylo třináct závodů, z nichž se maximálně hodnotilo 7, ve druhé periodě z jedenácti závodů bylo šest hodnoceno. Do SP byly zařazeny dva závody Tatranského poháru na Štrbském Plese. Rakousko uhájilo prvenství v družstvech s 803 body před Norskem 776 a Finskem 301 b., čs. družstvo skončilo osmé s 88 body. V kategorii jednotlivců zvítězil znovu Armin Kogler se 189 body před Hubertem Neuperem 174 a Horstem Bulauem 150 b. Čs. závodníci obsadili 16., 38., 48., 66. a 67. místo.

Ve čtvrtém ročníku zůstalo hodnocení beze změny. V první periodě bylo 14 závodů a sedm hodnoceno, ve druhé periodě dvanáct závodů a pět hodnoceno (ze tří závodů v letech ve Vikersundu a tří norského turné se v hodnocení jednotlivců započítávaly pouze dva lepší výsledky). Poprvé v soutěži družstev zvítězilo Norsko s 859 body a velkým náskokem před Finskem 669 a Rakouskem 572 b. Čs. tým se opět zlepšil a skončil sedmý se 139 body. Tentokrát jen 14 reprezentačních kolektivů bodovalo v hodnocení zemí. Umístění jednotlivců na vedoucích místech: 1. Matti Nykänen (Finsko) 277 bodů, 2. Horst Bulau 260, 3. Armin Kogler 211 b. Čs. reprezentanti obsadili tato pořadí: 11., 27., 47., 60. a 63. Celkem bylo hodnoceno 66 závodníků. Pavel Ploc byl zatím nejuspěšnějším čs. skokanem ve Světovém poháru. Získal 93 bodů a obsadil v celkové klasifikaci jedenácté místo.

PŘED ZAHÁJENÍM 5. ROČNÍKU SP

Jsme před zahájením pátého ročníku SP, jehož první závody se budou konat 10. a 11. prosince v kanadském Thunder Bay (program SP jsme uveřejnili v 6. čísle Lyžařství). Byla opět pozměněna pravidla hodnocení. Závody jsou opět rozděleny do dvou period, ale v každé se započítává pět nejlepších výsledků bez ohledu na počet zařazených a uskutečněných závodů. První perioda končí 22. ledna

Medailisté z 1. ročníku Světového poháru 1979—80 skokanů, jehož finále se konalo na Štrbském Plese. Zleva druhý Armin Kogler, vítěz Hubert Neuper (oba Rakousko) a třetí Polák Stanislav Bobak

1984 v japonském Sapporu, druhá začíná 12. února na ZOH v Sarajevu a končí 15. března v jugoslávské Planici. V případě rovnosti bodů rozhoduje o vítězi SP lepší umístění ve finále. Body za pořadí zůstávají nezměněny: první místo 25 bodů, druhé 20 b., třetí 15 b., čtvrté 12 b., páté 11 b. a každé další umístění o jeden bod méně — až patnácté místo 1 b.

Světový pohár přinesl skokanské disciplíně velkou popularitu. Lyžařské svazy Finska, Itálie, Kanady, Norska, NSR, Rakouska a USA plně využívají možnost sčítávat se s nejlepšími závodníky světa na všech závodech SP. Tim se výborně připravují i na nejdůležitější soutěže — ZOH a MS. Domnívám se, že vývoj se nedá zdržet a Světový pohár i ve skoku na lyžích bude nabývat na důležitosti. Bylo by vhodné, aby i všichni státy socialistického společenství plně využívaly této soutěže k cílevědomé přípravě. Zavedením Evropského poháru jsou všechny závody SP obesílány jen nejlepšími skokany každého státu a proto je stále obtížnější umístit se mezi budoucími prvními patnácti. Zdá se, že i v budoucnu bude pouze 60 až 70 závodníků, kteří získají body Světového poháru. To je také přibližný počet účastníků ZOH a MS v této lyžařské disciplíně.

Je jistě potěšující, že v průběhu všech dosavadních ročníků SP se výsledky čs. skokanů zlepšují. V družstvech 10., 10., 8. a 7. místo a nejlepší umístění čs. reprezentanta v hodnocení jednotlivců na 45., 31., 16. a 11. pořadí dává oprávněnou naději, že i v nadcházejícím 5. ročníku bude další zlepšení jak v hodnocení družstev, tak i jednotlivců. Předpokladem k tomu je účast nejlepších čs. skokanů na co největším počtu závodů SP.

Závěrem bych chtěl říct, že pevně věřím, že při finále Světového poháru skokanů 1985 na Štrbském Plese ve Vysokých Tatrách bude čs. družstvo nebo jednotlivec stát na stupních vítězů, čímž se skokani opět vrátí do světové špičky.

MILOSLAV BĚLONOŽNÍK
člen skokanské komise FIS
a mezinárodní komise VSL ÚV ČSTV

Ovlivňování růstu sportovní výkonnosti

Neustálý růst sportovní výkonnosti je ovlivňován dvěma hlavními tendencemi, které se do současných systémů sportovní přípravy výrazně promítají. Je to především stoupající význam poznatků vědy a výzkumu a využívání dalších oborů, dále pak důsledná individualizace přípravy a rozvoj dispozic nejlepších.

Tyto tendence se ve svých důsledcích koncentrují do tří oblastí:

- a) plánování, periodizace přípravy, zaměřovacího tréninku, vytváření bloků speciálního zatěžování, regeneračního významu apod.
- b) metodiky tréninku — zdůrazňování speciálních cvičení, využívání tréninkových prostředků a uplatňování techniky pohybu
- c) regenerace.

Zcela zásadní význam je přikládán řízení tréninku. Např. Tschiené zdůrazňuje, že vyšší efektivnosti je možno dosáhnout jedině na základě přechodu od tradičních (a většinou zastaralých) forem tréninku k modernímu, využívajícím nejnovějších vědeckých poznatků. Přitom řízení je chápáno jako neustálé sňadování krátkodobých a operativních opatření, metod a obsahu zatížení a regenerace s aktuálním funkčním stavem sportovce za účelem jeho optimální reakce. Jeví se potřeba vytváření modelů jakožto cílových představ o výkonu sportovce. Při definování struktury tréninku se vychází z působení a vzájemného ovlivňování následujících prvků:

- periodizace tréninku,
- proporce tréninkových obsahů — např. poměr obecného a speciálního zatížení (viz např. rozvoj spec. síly dále),
- parametry tréninkového zatížení — např. poměr mezi objemem a intenzitou a vzájemným střídáním jejich působení,
- prostředky regenerace.

Z hlediska dalšího zvyšování výkonnosti nabývá na důležitosti **optimalizace tréninku**. Tou se rozumí objektivní stanovení aktuální výkonnosti úroveň sportovce v závislosti na faktorech určujících výkon. Proto jsou na trenéry kladeny stále větší požadavky na správné využívání a zvládnutí diagnostických metod. Trenér jako praktik (ale zároveň jako tvůrčí pracovník) by měl umět co nejlépe využít získaných poznatků a získané znalosti přenášet do praxe. To ovšem zcela jednoznačně vyžaduje, aby tréninkový proces byl řízen a uskutečňován ne jen jedním pracovníkem, ale **týmem odborníků**, kteří jsou zájemci pro trenéra a pak může být zajištěn další výkonnostní vzestup.

Stále více autorů dochází k názoru, že **zásadní význam mají mikrocykly se specifickým zaměřením**, tzn. např. na udržení sportovní formy, mikrocykly upevňující koncentraci v přípravě na hlavní soutěž, obnovné či regenerační mikrocykly apod. Nejdůležitějším úkolem tréninku v období soutěží, tj. bezprostředně před závody, je **vytvořit optimální podmínky pro uplatnění sportovní formy**. Udržování sportovní výkonnosti má charakter speciálního tréninku, v oblasti technické a taktické jde o usměrňování a upevňování získané úrovně techniky, důležitou složkou je aplikace taktického myšlení.

Velmi důležité je **zvyšování účinku tréninku prostřednictvím výběru tréninkových prostředků různého zaměření a intenzity**. Hlavní pozornost je potřeba věnovat nutnosti **zařazování vysokých tréninkových zatížení**, které v současném tréninkovém procesu tvoří **základ vysoké výkonnosti vrcholových sportovců**. Přitom **intenzifikace tréninku a jeho správné řízení je chápáno jako vhodné uspořádání fází zatížení a odpočinku**.

Přitom je velmi zajímavé, že se stále objevují náznaky, že **při dlouhotrvajícím přípravném období** (typická situace pro lyžování), **charakterizovaném vysokou intenzitou přípravy** se poměrně rychle a silně stabilizuje úroveň jednotlivých parametrů a funkcí. Přitom je známo, že větší úroveň rozvoje se dosahuje v prvních 2—4 měsících tréninku. To vede k velmi zajímavé myšlence — **v jednovrcholovém ročním tréninkovém cyklu nemusí dojít k využití všech předpokladů organismu sportovce**, naopak například „zkrácený“ cyklus dvouvrcholový může přinést **progressivnější zlepšení funkčních parametrů a výkonnosti**.

Příkladem přirozeného rozvoje přírodního talentu a využití individuálních předpokladů by mohl sloužit finský

skokan Matti Nykänen. Toni Innauer na něm především obdivuje „neslýchanou stálost a správnou automatizaci techniky, zvláště odrazu“. Nykänen jako výjimečný talent měl (a dosud má) velikou radost ze skákání, jako mladý dokázal s potěšením absolvovat až 60 skoků denně na malých můstcích, aniž pocíval únavu, nebo přesyacení ze stereotypního zatížení. Jiné rameny uvádějí, že Nykänen v roce 1982 absolvoval 1500 skoků a v roce 1980 dokonce 5000 skoků. Toto jistě není recept pro všechny, zvláště ne pro ty, kteří se přímo obávají většího opakování zatížení. Je to však nasmírně poučný příklad, jakými cestami může jít talent a dosáhnout světového mistrovství.

Podnětný příspěvek k řízení a optimalizaci průběhu závodu v běhu na lyžích uvádí Wasser. Vyšel z fyziologické výkonnosti a zdůvodnil, že příliš rychlý začátek závodu je vždy spojen se ztrátou výkonu (vzpomínám na naše

na **POMOC** trenérům A cvičitelům

štafetové běže na prvním úseku za posledních deset let). Lze běžet jen velmi malý časový úsek — řádově do 10 sekund maximální rychlostí, má-li být v průběhu trati uchována schopnost běžet rovnoměrným a optimálním tempem. Z toho vyplynul požadavek **usilovat o stejnoměrnost** v průběhu závodu. Např. na ZOH 1980 v Lake Placidu při závodě na 50 km běžel nejrovnoměrněji vítěz Zimjatov (jde o to, jestli vyhrál proto, že běžel nejrovnoměrněji, nebo běžel nejrovnoměrněji právě proto, že byl nejlepší). Jeho diference mezi celkovým časem a časem na prvním okruhu činila 165 s, u Mieta (druhý v pořadí) 217 s, Eriksona (4.) 253 s a Bra (7.) 311 s. Saveljev startoval nejrychleji, ztráta činila 588 s, pak se propadl, nepoučil se ani na MS 1982 v Oslu. Za startovního „umělce“ je z tohoto pohledu považován Wassberg, který má nejčastěji nejmenší časové diference po startu a v dalších okruzích. Startovní tempo je hodnoceno jako velmi rizikové a nejspíš faktor výkonu. Za nejlepší vedle Wassberga jsou považováni Zimjatov a Erikson.

Na závěr bych chtěl uvést velice zajímavou a nasmírně podnětnou úvahu odpovědného trenéra za slalom v Rakousku P. Prodingera. Hlavní přínos loňské sezóny vidí v tom, že se **projevila nutnost variabilní techniky zejména na umělém sněhu** a při střídání jízdy na umělém a přírodním sněhu. Jde především o **střídání jízdy na „jedné“ lyži a na „obou“**, střídání zatěžování dolní a horní lyže ve slalomu a v obrím slalomu opět z jedné na obě lyže. Hlavní chyby byly v tom, že se jezdilo příliš jednostranně, nedocházelo proto k přizpůsobování techniky podle momentální situace a zde je tedy potřeba mnoho zlepšit. Věřím, že na umělém sněhu se dá vyzískat více, **přízrůsbení je těžší než na led, musí se jezdit co nejtvrději**, a proto jsou kladeny mimořádné nároky na přesnost techniky. Navíc **mokrý sníh odhalí každou chybu**.

Příkladem je vzrůst výkonnosti úroveň a jízda i vítězství Stiga Strandá. Je potřeba se proto učit od Severanů. Druhým příkladem je dlouholetá koncepce Švýcarů — jezdí technicky dobře, podobně a jsou jednotně na špičce.

✦
Příspěvek si kladl za cíl přinést některé příklady, podnětit myšlení a snahy tvořit „něco nového“. Zároveň předznamenává nutnost jít do nového OH cyklu 1985—1988 s konkrétními představami a nutnými úpravami ve smyslu stávajících kalendářních změn a z toho vyplývajících úprav v plánování, periodizaci a metodice tréninků, důraznější regenerace apod.

PhDr. JAROSLAV POTMĚSIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Ošetřování a výběr lyžařské výzbroje

Kdykoliv se hovoří o lyžování, vyvstanou nám spíše vzpomínky na nádherné dny prožité na horách, na prašan a sjezdy ve vířivém sněhu. Méně již na úrazy s méně nebo více vážnými následky.

U nás je lyžování především sportem masovým. Statisticky sice nestaví lyžování co do počtu úrazů na přední místo mezi sporty, avšak charakter lyžařských úrazů bývá obvykle vážnější. Je pochopitelné, že vhodnou předsezónní, ne-li celoroční přípravou, lze toto riziko snížit na minimum. Ovšem i toto preventivní opatření ztrácí svůj význam nebudeme-li mít v pořádku svou výzbroj, především vázání a lyže. Ne vždy a ne všude můžeme lyže a vázání svěřit k ošetření odborníkům, pak jsme ovšem závislí na našich technických bytí minimálních znalostech a na naší zručnosti. Všem těm je věnován tento příspěvek, shrnující některé praktické rady z oblasti ošetřování lyžařské výzbroje.

Více než pětistileté dějiny lyžování jsou především dějinami vývoje lyžařské výzbroje. Zejména v posledních letech, vlivem spontánního technického rozvoje v oblasti materiálů na straně jedné a vlivem stoupající náročnosti technické a zvyšující se rychlosti jízdy na straně druhé, zvýšila se náročnost konstrukční nejen lyží, ale i vázání, obuvi a to především s ohledem na bezpečnost lyžaře. Tomuto záměru nejvíce prospěla v padesátých letech koordinace jednotlivých výrobců u základních článků výzbroje a stanovení pevných norem závazných pro všechny výrobce.

LYŽE

Výběr lyže je závislý na technické vyspělosti lyžaře a tím i na rychlosti jízdy lyžaře. Podle mezinárodní nomenklatury jsou pak lyžaři rozděleni do několika „cílových“ skupin.

Skupina L

Pro začátečníky a jejich učitele (cvičitel má mít stejnou výzbroj jako žák). Lyže jsou použitelné převážně na cvičných loukách a lehkých sjezdových tratích s použitím malých rychlostí.

Skupina A

Lyžaři, kteří dokáží sjíždět po středně těžké sjezdovce snožnými oblouky střední rychlostí.

Skupina S

Lyžaři, ovládající všechny technické prvky na každé sjezdové trati při jakémkoliv rychlosti.

Výrobci vyrábějí dnes lyže, které jsou pro jednotlivé skupiny zvlášť konstruovány a preparovány, při čemž cena jednotlivých typů lyží není pro výběr rozhodující, neboť všechny tři typy jsou si cenově blízké. I cenově příznivější druh má dobré jízdní vlastnosti.

Správný výběr vašich lyží můžete vyčíst z níže uvedené tabulky č. 1. Každá lyže je opatřena značkou pro montáž vázání. Lyže a její optimální jízdní vlastnosti jsou přímo závislé na dodržení správné montáže podle předtištěných montážních bodů.

Skuzové a jízdní vlastnosti jsou přímo ovlivněny péčí o lyže.

Tabulka 1

Cílová skupina	stupeň dovednosti	rychlost	obtížnost sjezdovky
L	až k snožnému oblouku na lehkých tratích	mírná	mírné svahy, lehké sjezdy
A	snožný oblouk na tratích za dobrých podmínek	střední	středně těžké tratě
S	snožné oblouky na všech tratích	všechny druhy tratí v max. rychlostech	všechny druhy bez omezení
I	do této skupiny zařazujeme lyžaře s individuálními požadavky, které nejsou srovnatelné s L, A, S (trikové lyžování, vrcholové lyžování). Lyže vyrobené pro uvedené účely mohou mít značně odlišné vlastnosti.		

Polovina lyžařů patří podle provedených průzkumů do skupiny A. Mezi nimi se vyskytují jezdci, kteří jsou technicky dobře vybavení, dávají však přednost středním rychlostem a dlouhým obloukům na boulovatých tratích. Jiní používají raději krátké oblouky rovněž na boulfch. Proto je skupina A dělena na skupinu A₂, v níž jsou lyžaři jezdící více po hranách, a na skupinu A₁, v níž jsou lyžaři, milující více skluz a jízdu po plochách lyže.

Vhodné délky lyží pro jednotlivé skupiny a způsoby jízdy:

Tabulka 2

L		A ₁		A ₂		S	
délka		délka		délka		délka	
ženy 160	muži 170	ženy 170	muži 180	ženy 180	muži 190	ženy 190	muži 200
šířka 72 mm		šířka 70 mm		šířka 68 mm		šířka 65 mm	

Připomínka:

A₁ hodí se převážně pro boulovitou trať, krátké oblouky, jízdu po plochách lyže.

A₂ hodí se pro terén bez boulí, řezané oblouky.

Pro výjimečně veliké nebo těžké jezdce přidává se k délce +10 cm, pro malé nebo lehké lyžaře -10 cm.

Výrobci lyží označují své výrobky uvedenými symboly. Tím se usnadňuje výběr odpovídající lyže a zaručuje optimální vliv na způsob jízdy.

(Podle zahraničních pramenů)

IGOR HOUDEK

Využití „bezpečnostního parkuru“ při lyžařské výuce dětí a mládeže

Se stále stoupajícím zájmem o lyžařský sport se úměrně zvyšují i počty lyžařů na sjezdových tratích. Při různém stupni lyžařských dovedností jednotlivých uživatelů sjezdovek to přináší zvýšenou možnost vzájemné kolize. Z toho důvodu je vhodné děti a mládež v rámci lyžařské výuky na tuto situaci postupně připravovat. Jedna z možností takové přípravy je trénink na „bezpečnostním parkuru“. Jeho využití poprvé předvedla delegace NSR na XI. kongresu Interski v roce 1979.

Pomocí umělých překážek seřazených v určitém pořadí můžeme simulovat nebezpečné situace, se kterými se lyžař setkává na sjezdové trati. Žák je nucen náhle zastavit, rychle změnit směr, vyhnout se překážce na trati, přibrzdit atd. Takto připravená dráha zároveň zvyšuje u žáka pocit jistoty na lyžích, upevňuje jeho pohybové dovednosti a zpešťuje základní lyžařský výcvik.

Při vlastním využívání „bezpečnostního parkuru“ postupujeme následovně:

— žák volně projíždí celý parkur, může jízdu i přerušit a jednotlivá stanoviště si opakovaně vyzkoušet,

— žák projíždí celý parkur plynule bez zastavení. Sledujeme bezchybné projetí celé dráhy. Kdo se na některém stanovišti dopustí chyby, musí jízdu opakovat,

— celý parkur projíždíme bez zastavení, měříme čas. Za špatné projetí některého stanoviště přičítáme testně sekundy. Pro děti vyhlásíme jako soutěž.

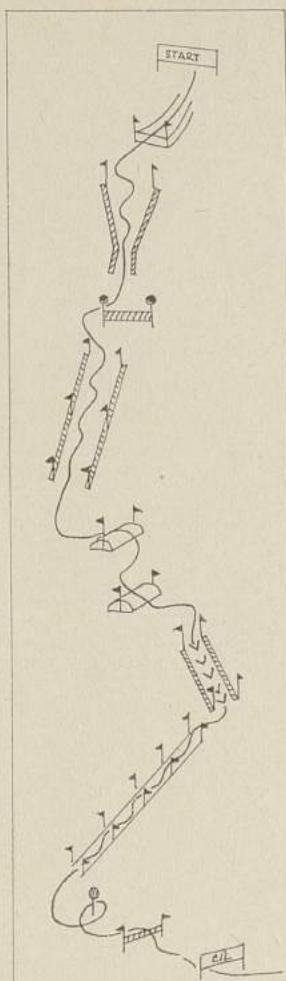
Při výuce dětí je využití bezpečnostního parkuru velice motivujícím činitelem. Může se stát stálou součástí dětského lyžařského hřiště. Skladba parkuru se může přizpůsobit stávajícím terénním podmínkám v prostoru výuky.

Příklad celkové skladby bezpečnostního parkuru ukazuje obrázek č. 1. Doporučené rozměry jednotlivých sta-

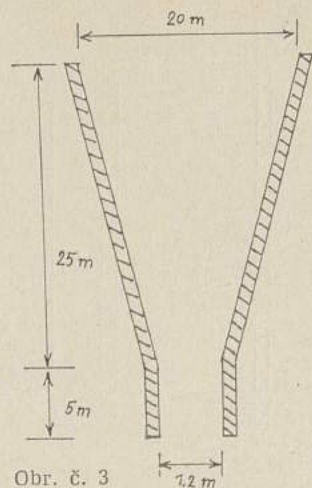
novišt jsou na obrázcích č. 2–10. Tabulka č. 1 uvádí volbu terénu pro jednotlivá stanoviště a jejich úkol v dalším zdokonalování lyžařských dovedností žáků.

Tabulka č. 1

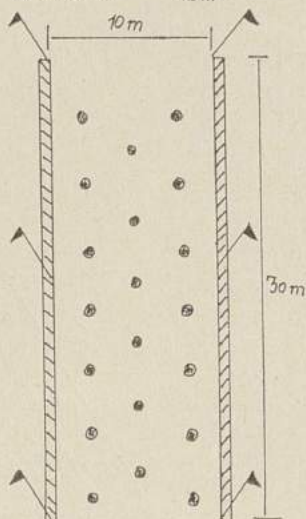
Stanoviště	Terén	Úkol
Mústek obr. č. 2	středně skloněný	Bezpečné zvládnutí terénní nerovnosti, která způsobí skok. Zároveň překonat překážku (míč), která je za nerovností. Měkce doskočit.
Trychtýř obr. č. 3	mírný až střední sklon	Přizpůsobení rychlosti jízdy (zmírnění) v omezeném prostoru na sjezdovce.
Závora, zátaras obr. č. 4	středně skloněný	Po krátkém přímém sjezdu bezpečně zastavit před závorou s využitím rychle provedeného oblouku ke svahu.
Labyrint obr. č. 5	středně skloněný	V úzkém koridoru se vyhýbáme volně rozestaveným slalomovým tyčím. Úkol ztížíme tím, že na jednotlivé tyče navážeme na krátký úvaz balónky. Lyžař musí odpovídající rychlostí bez dotyku tyče nebo balónku projet celé území.
Terénní vlna obr. č. 6	středně skloněný více skloněný	Bezpečné zvládnutí terénní nerovnosti na trati. Zachovat stálý kontakt lyží se sněhem.
Jízda vzad, úsek „lyžařských akrobatů“ obr. č. 7	mírně skloněný svah	Pomocí oblouku ke svahu se otočit zády do spádnice. Lyže jsou v oboustranném odvratu patkami dolů. V tomto postavení projíždíme vyznačený úsek. V případě potřeby korigujeme rychlost jízdy oblouky v pluhu.
Jízda na jedné lyži obr. č. 8	více skloněný svah	V trase jízdy leží střídavě předměty na pravé a levé straně. Vyhýbáme se jim střídavým zvedáním pravé a levé lyže.
Kruh obr. č. 9	mírný svah, rovina	Celé objetí (o 360°) tyče. Zrychlujeme pomocí odpichu holemi.
Nouzový pád obr. č. 10	mírný sklon	Bezprostředně před překážkou zastavíme pomocí nouzového (kontrolovaného) pádu. Po rychlém zvednutí dojedeme do cíle.

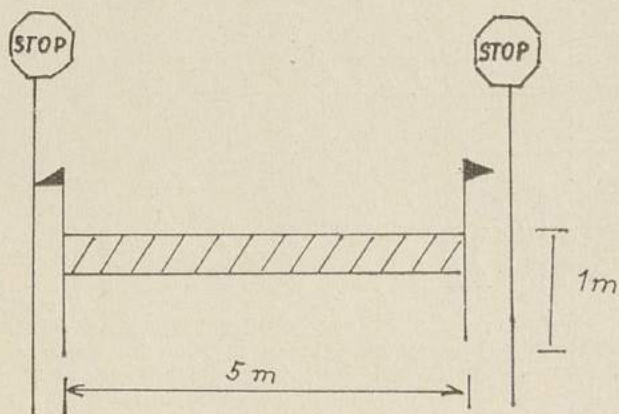
Obr. č. 1

Obr. č. 3

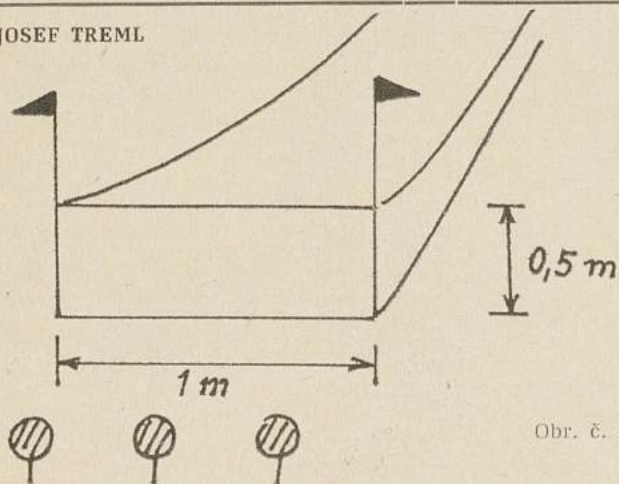

Obr. č. 5

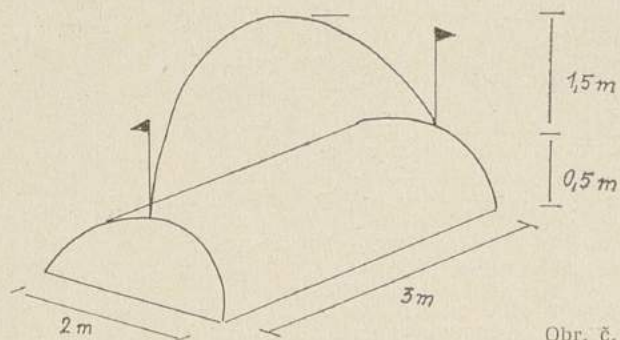

Obr. č. 4

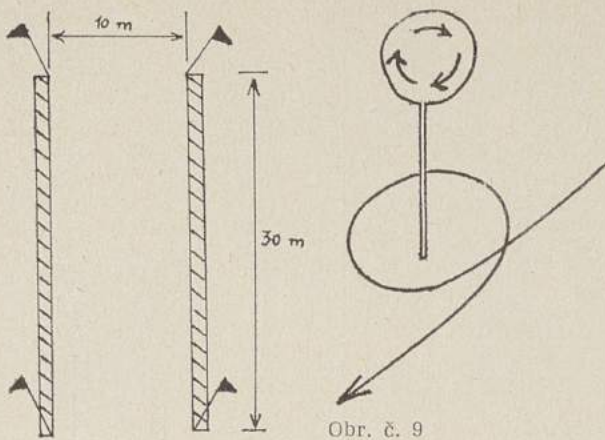
JOSEF TREML

Obr. č. 2

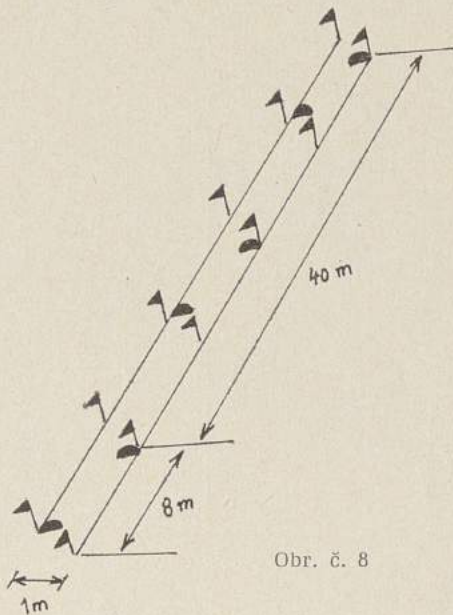

Obr. č. 6

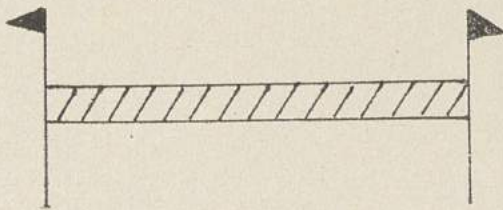

Obr. č. 7

Obr. č. 9

Obr. č. 8

Obr. č. 10

SWIX o mazání lyží

Mazání lyží je nedílnou součástí lyžařského opojení. Způsobuje často starosti zkušeným trenérům a závodníkům, ale i prostým amatérům, které v tisícovkách potkáváme o víkendech na našich horách. Pro mnohé je to mystérie, ale při respektování určitých zákonitostí a pravidel je možné dosáhnout optimálního výsledku. Nové materiály, ze kterých se vyrábějí vosky nebo lyže a jejich skluznice, často mění tato pravidla, a proto bych chtěl naše lyžaře seznámit s některými základními oblastmi současné filozofie firmy SWIX a tím, jak se uplatňují při vývoji, výrobě a používání jejích vosků.

Naše filozofie se snaží ztotožnit s myšlením a potřebami těch, kteří naše vosky používají. Dají se rozdělit do tří skupin. Začátečníci, pro které jsme vyvinuli základní a nejjednodušší řadu dvou vosků — stříbrný s červeným tiskem pro mokrý sníh a zlatý s modrým tiskem pro sníh suchý. Pro zkušenější lyžaře a turisty je určena základní řada šesti tvrdých vosků od polaru přes zelený, modrý, fialový, červený a žlutý. Pro závodníky se pak tato základní řada rozšiřuje o mezistupně jednotlivých barev, které jsou buď tvrdší variantou základní barvy (special nebo měkčí - extra), umožňující jemnější domazání pro specifické podmínky závodu. U klisťů se pak řada barev rozšiřuje o zelený a stříbrný a od letošní sezóny se za-

číná uplatňovat podobný systém mezistupňů jako u tvrdých vosků i když pouze ve tvrdší variantě a k již existujícímu červenému specialu bude k dispozici stříbrný a fialový special.

Vzhledem k tomu, že čtenáři Lyžařství jsou většinou erudovaní trenéři nebo závodníci a v minulých číslech již byly články o mazání otištěny, bude se následující problematika týkat zejména mazání běžeckých lyží. Mazání lyží je umění, které je výsledkem dlouholetých zkušeností, pokusů, úspěchů i chyb. Žádný článek nebo kniha vás ne naučí správně mazat lyže. Důležitá je schopnost správně posoudit stav sněhu, odhadnout vývoj povětrnostní situace, znát dobře ty, kterým mažete lyže, být seznámen s profilem trati a pochopitelně být dobře vybaven jak vosky, tak nezbytným příslušenstvím a zachovat pevné nervy v často velmi nervózním prostředí závodů.

PESTRÝ SORTIMENT VOSKŮ

Sortiment vosků každé firmy pokrývá celé spektrum sněhových podmínek, které se mohou vyskytnout. Toto spektrum je ovlivňováno dvěma faktory — teplotou vzduchu a jeho relativní vlhkostí. Teplotní rozmezí, ve kterém je možno určitý druh vosku použít a je vyznačené na obalu vosku, platí u firmy SWIX pro běžnou zimní relativní vlhkost vzduchu 60–70 %. Pokud je relativní vlhkost vyšší, je třeba použít měkčí vosk. Vosky jedné firmy by nám tedy měly teoreticky stačit ke spolehlivému namazání na všechny druhy sněhu. Trenéři i závodníci ale z vlastní zkušenosti vědí, že kvalita a spolehlivost jednotlivých druhů vosků různých firem je různá. SWIX se zaměřil zejména na vývoj vosků pro komplikované podmínky v rozmezí teplot -3°C až $+2^{\circ}\text{C}$, kdy kvalita vosku je pro výkon lyžaře mimořádně důležitá a jistě se mnou bude většina běžců souhlasit, že v této oblasti jsou modrý extra, fialový special, fialový, červený special a červený extra bez konkurence. Dva nově vyvinuté klisťy, fialový special (0°C — -4°C) a stříbrný special (0°C — $+4^{\circ}\text{C}$) by měly pokrýt v tomto rozmezí hrubozrné sněhy a tento vývoj úspěšně zakončit.

Pokud maže servisní tým, je možnost vyzkoušet více druhů různých vosků, ale pokud je výběr správného mazání pouze na osobě trenéra nebo závodníka, je výhodnější používat jako základní vosky jedné firmy. Naučit se kombinovat její jednotlivé stupně, což zejména při značném tlaku před závody vede k minimu chyb.

Jednotlivé druhy vosků různých firem mají svoji charakteristiku a často se vyskytují situace, kdy lze s úspěchem používat stejné vosky nebo jejich kombinace. Tuto charakteristiku v předcházejících číslech podal Zdeněk Ciller, se kterým naše firma již řadu let spolupracuje. Rád bych doplnil (nikoliv polemizoval) některé jeho názory.

Problém velkých a malých sérií a tudíž rozdílné kvality použitých surovin u firmy SWIX neexistuje. Malé série zkušebních vosků vyrábí v laboratoři vedoucí výzkumu Leif Torgersen a tyto vosky nejsou určeny ke komerčnímu použití a testují je buď servismani a poradci firmy nebo trenéři. Poznatky se pak zobecňují a výsledkem je nový vosk. Receptury jednotlivých vosků jsou výsledkem laboratorních testů a testů na sněhu a právě konstantní složení vosků a tedy stále stejné vlastnosti jsou to, co je hlavním krédem SWIXU. Tyto receptury jsou přísně kontrolovány a plnicí stroj a mísicí nádoby jsou konstruovány tak, že se plní vždy jeden druh vosku a musí se tedy dělat pouze ve velké sérii.

VÝVOJ NOVÝCH VOSKŮ

SWIX jako největší výrobce lyžařských vosků na světě věnuje značnou částku na vývoj nových vosků a jeho nové výrobky jsou vždy impulsem pro ostatní k následování. Ostatní výrobci vosků jsou relativně malé firmy s omezenou možností výzkumu a produkce, a proto většinou chemicky analyzují nové vosky a najdou přibližnou recepturu, což není ekonomicky tak nákladné. Chci jen připomenout, že převážná většina nových vosků v poslední době má původ právě v laboratořích SWIXU.

Vosky malých teplotních rozsahů nejsou reklamním trikem firem, ale jsou pro závodní mazání opravdu nezbytné. Zejména pro závody na kratších tratích (závod žen na 5 km trvá okolo 15 minut, mužský úsek ve štafetě pod 30 minut) nedochází k tak výrazné změně sněhových podmínek v průběhu závodu a při minimálních časových rozdílech mezi závodníky jsou právě tyto jemné varianty základních vosků důležité.

Poměrně nová, a proto i trochu nejasná je řada uni-

verzálních vosků, pokrývajících široké spektrum sněhových podmínek. Jsou to vosky, které jsou vyrobeny ze stejné kvalitního základu jako ostatní vosky a kombinace přísad je optimálně sladěna, aby přibližně vyhovovala všem vyskytujícím se druhům sněhu. Tyto vosky jsou v určitých podmínkách dokonce lepší než vosky základní řady. Vynikající je zejména SWIX universal klistr, který se tvrdostí řadí mezi fialový klistr a červený klistr special a za těchto podmínek je řadou závodníků běžně a s úspěchem používán. U vosků tvrdých je to SWIX Holmenkollen v bílé krabičce s modrým tiskem a znakem MS v Oslo 1982. Je to univerzální vosk pro prachové sněhy s ideálním použitím v rozsahu -1° až -5°C .

DŮLEŽITOST PŘÍPRAVY SKLUZNICE

Velmi důležitým faktorem, který ovlivňuje jízdní vlastnosti lyží, je skluznice a její dokonalá příprava. Poslední výzkumy, které provádíme s Ústředním institutem pro průmyslový výzkum v Oslo ukazují na velké rezervy jak ve vývoji nových materiálů na výrobu skluznice, tak v úpravě těch, které se v současnosti při výrobě lyží používají. Z vlastní zkušenosti vím, že mnoho našich běžců bohužel nevěnuje přípravě skluznice náležitou pozornost a péči, nebo nejsou dostatečně informováni o správném postupu. Přesné laboratorní testy a měření ukazují jak velké rozdíly jsou mezi upravenou a neupravenou skluznici. Skluznice jsou jednotlivými výrobci lyží upravovány pouze částečně a každý pár nových a nebo delší dobu používaných lyží je třeba připravit. Doporučujeme tento postup: Nové lyže je třeba očistit od prachu a nečistot ze skladování, starší od vosků čističem a provést základní opravování kvalitní ocelovou cidlinou. Potom se skluznice postupně brousí smirkovými papíry (pro broušení pod vodu). Hlavní nerovnosti se odstraní papírem o hrubosti 100. Jedna lyže trvá přibližně 10 minut a vždy postupujte ve směru od špičky k patce lyže. Pak celé lyže ještě zbrousíte papírem č. 150. U tohoto papíru končí broušení lyží na vodu a odrazové zóny na prachový sněh. Skluzná zóna prašanových lyží se dále zpracovává papírem s č. 180 a pokud by byly lyže používány na sněh při teplotách pod -10°C i papírem s č. 220. Celé lyže se pak očistí čističem vosků a nanese příslušný parafín a vosk, který se zažehlí do skluznice. U lyží na vodu se prvá vrstva klistru opatrně zapálí do skluznice. Lyže se musí zajíždět, a proto nikdy nezavodíte na nových lyžích, ale teprve až je několikrát namažete a očistíte.

K čištění lyží doporučujeme používat chemické prostředky, protože při práci s otevřeným ohněm je třeba postupovat velmi opatrně. Teplota nad 130°C může permanentně poškodit skluznici. K čištění ovšem použijete prostředky k tomu určené. U nás je dostupný a dobrý odstraňovač vosků Skivo. Čištění benzínem není vhodné. Skluzná zóna se dá očistit od parafínů i tak, že červený nebo fialový glider se zažehlí do skluznice tak, aby se vosk úplně rozpustil, vyplavily se nečistoty a celou vrstvu vosku ještě za tepla stáhneme plasticou stěrkou.

ÚDRŽBA LYŽÍ PO SEZÓNĚ A PARAFÍNOVÁNÍ

Často se zanedbává i základní údržba lyží po sezóně. Očištěnou skluznici je třeba chránit před oxidací vrstvou parafínu, který se zažehlí po celé délce lyže a teprve pak můžeme lyže uskladnit. Podobně by se měly skluznice lyží chránit i při transportu mezi závody. Pravidlem je, že skluznice by nikdy neměla být delší dobu bez vosku.

Při parafínování lyží se používají dva základní způsoby aplikace vosku. Lyže na vodu, pokud již nejsou připraveny výrobcem nebo servismany, se drážkují. Parafín se zažehlí a předtím než úplně ztuhne se stáhne plasticou stěrkou, tím se vytvoří souvislá hladká vrstva, do které se pomocí zvláštního přípravku vyříznou drážky. Tento způsob je vhodný pro lyžaře, kteří nejsou vybaveni speciálními lyžemi na vodu, tak jako absolutní špička, protože při něm nedochází k poškození skluznice lyží.

Připravujeme-li lyže pro prachové sněhy necháme parafín po zažehlení ztuhnout, potom vrstvu vosku stáhneme plasticou stěrkou, zbytky vosku odstraníme jemným kartáčkem nebo speciálními drsněnkami a na závěr vyčistíme.

K parafínování běžeckých lyží doporučujeme používat vždy běžecké parafíny — glidry. Sjezdářské vosky, i když jsou vyrobeny na stejném základě, se liší od běžeckých glidrů ve dvou směrech. Glidry jsou komponovány pro menší rychlosti, kterých běžci dosahují, ale pro delší dobu trvání jízdy. Za druhé jsou běžecké lyže velmi úzké, a proto je tlak sněhu na skluznici a tudíž i na vosk mno-

hem vyšší než na sjezdové vosky, které jsou rozprostřeny po celé délce široké sjezdové lyže. Běžecké glidry mají schopnost vydržet na skluznici vysoký tlak po dlouhou dobu a tuto vlastnost sjezdářské parafíny postrádají. Receptura glidrů kryje velmi široké spektrum, a proto čtyři druhy stačí zajistit dobré jízdní podmínky na všech druzích sněhu. Pokud musíte použít sjezdové vosky SWIX na běžecké lyže odečtěte od hodnoty na obalu 5° [při -5°C použijte vosk na -10°C]. Naše firma má v současné době dvojí balení glidrů. Novější tzv. ekonomické obsahuje dvě svíčky po 80 g vždy v barvě příslušného teplotního rozsahu.

K SPRÁVNÉ VOLBĚ VOSKŮ

Zkoušení vosků před závody by mělo co neobjektivněji určit správnou volbu vosků. Vosků a jejich kombinací je hodně a času většinou málo. Zkoušení proto nesmí být příliš komplikované a je dobré volit mezi 2 až 3 alternativami. Mezi nimi bývají někdy velmi malé rozdíly, ale malé chyby při testování často plodí velké výsledcích. Výsledky testů může výrazně ovlivnit rozdílná kvalita jednotlivých párů lyží. Je obtížné vybrat přibližně stejné páry a proto je dobré a nyní při symetrickém vázání i snadné, promíchat vzájemně lyže z jednotlivých párů a tím eliminovat případné rozdíly v kvalitě lyží.

Kvalita skluzy se testuje převážně tím, jak daleko lyže dojedou. Dá se měřit i čas, který je potřeba k projetí určité vzdálenosti, ale většinou lyže, které jedou rychleji i dál dojedou. Jízdní vlastnosti lyží, zejména jejich rychlost, jsou závislé na jejich konstrukci. Voskováním se dají tyto vlastnosti již pouze doplnit, ale nikoliv výrazně zlepšit. Ze špatné a pomalé lyže voskem výborné neuděláte, ale opak je pravdou. Tento test je nejjednodušší, dává spolehlivé odpovědi a řada trenérů se s ním spokojí. Provádí se většinou blízko startu a tedy i závodníků a je-li servis málo početný a nebo trenér sám, není prakticky jiné východisko.

Z technického hlediska (opomineme-li komplikované otázky psychiky) je lehčí mazat ženám. Tratě jsou kratší, dají se přesně zjistit sněhové podmínky a během závodu nedochází k výrazným klimatickým změnám. Na delších mužských tratích se dá mazání objektivně otestovat až po absolvování alespoň 5 až 8 km. Tehdy jsou vosky dokonale rozjety a tedy se projeví jejich skutečné vlastnosti. Jízdní vlastnosti vosků se po projetí několika kilometrů i dost výrazně mění a testy skluzy pak vykazují jiné výsledky. Například členy norského mazacího servisu na MS v Oslo 1982 byli bývalí vynikající závodníci Myrmo a Martinsen, kteří pravidelně projížděli většinu tratě a prováděli základní testování. Zařazení vhodných typů lyžových a stále ještě fyzicky zdatných závodníků, dřívějších reprezentantů do mazacích týmů zpřesňuje objektivitu výběru vosků. Zkoušení a starší (a také méně pohybliví) trenéři pak hodnotí jejich informace a dělají konečnou rozhodnutí. Tento způsob testování vosků se dá použít pouze na vrcholných závodech, kde je dostatek lidí v servisu. Nepřísluší nám pochopitelně hovořit do organizačního a technického zajišťování servisu, ale chceme pouze upozornit, že nedostatečné rozjetí vosků dává zkreslené údaje, které se potom mohou nepříznivě odrazit ve výsledku závodu.

VOSKY SWIX PRO VŠECHNY DISCIPLÍNY

SWIX nevyrábí pouze běžecké vosky. Sjezdová sekce vyrábí vosky, se kterými se v minulých letech mohli seznámit i naši lyžaři. Nová formule 4+2 je používána zejména skokany na lyžích a v sezóně 1983 používali bratři Mahrové (respektive jejich servismani od firmy K2) výhradně vosky SWIX. O jejich kvalitě svědčí i to, že držitel rekordní rychlosti dosažené při letmém kilometru na lyžích Franz Weber použil na své lyže vosky naší firmy. Komplexní výrobní program umožňuje efektivně využívat prostředky na výzkum a zobecnit a aplikovat jeho výsledky v produkci jak běžeckých, tak sjezdových vosků.

Na závěr bych chtěl naše lyžaře informovat, že OPZ zajistil pro nadcházející sezónu u firmy SWIX dodávku prakticky celé rozšířené řady běžeckých vosků, včetně nově vyvinutých klistrů a základní řadu sjezdových vosků. Vosky by měly být na trhu před zahájením sezóny.

Není v možnostech časopisu vyčerpávat celou složitou problematiku mazání lyží. Pokud se ale články o mazání budou častěji objevovat na stránkách Lyžařství přispějí jistě i těm méně zkušeným, aby pronikli do jeho tajů.

Dr. JAN WEISSHÄUTEL
technický poradce firmy SWIX

Trénujeme s běžeckými holemi

Podstatná část z celoroční sportovní přípravy lyžaře běžecké probíhá v nespecifických podmínkách — tedy v období, kdy nelze lyžovat na sněhu. O to více vystupuje význam speciálních tréninkových prostředků. Zde stojí na prvním místě kolečkové lyže, dále imitace běžeckých způsobů s holemi i bez nich, speciální posilování atd.

Ve svém příspěvku se chci zmínit o tréninku, kdy využíváme běžeckých holí. Podle fyziologické odezvy sportovcov organismu si lze používané metody tohoto tréninku rozdělit na dvě kategorie: trénink v podmínkách aerobních a anaerobních. Uvádím několik příkladů takového tréninkových jednotek.

Aerobní trénink

1. Rovnoměrný běh terénem, do všech stoupání zařazujeme odpichy, ale nesnažíme se zrychlovat. TF 130–140/min, ve stoupáních 150–165/min. Cílem je rozvoj aerobní vytrvalosti a speciální síly.

2. Volný běh terénem, do stoupání chůze se zdůrazněným odpichem i odrazem. Cíl stejný jako u předešlého tréninku.

3. Běh s holemi do svahu — úseky 30–45 s, 75% intenzita, TF do 170/min., zpět chůze a klus, počet opakování 8–20x. Cílem je rozvoj speciální síly, max. spotřeby kyslíku, aerobní vytrvalost.

4. Chůze do svahu s holemi — úseky 6–8 min., TF 155 až 170/min., zpět volný klus, počet opakování 3–5. Cíl stejný jako u předešlého tréninku, navíc i psychická příprava na dlouhá stoupání při lyžařských závodech.

5. Střídatý běh terénem — do všech stoupání různých sklonů i délek si lyžař sám (podle subjektivních pocitů) vybírá zda použije chůze, běhu nebo násobených skoků (imitací). Celkové zatížení střední.

6. Chůze do svahu s holemi — úseky 45–60 s, 75% in-

tenzitou, TF do 165/min., zpět chůze a klus. Počet opakování 10–18.

Anaerobní trénink

7. Násobené skoky (imitace) s holemi do svahu — úseky 35–60 s, 90–100% intenzita, odpočinkový interval 3–5 min, klus, počet opakování 6–12. Cílem je zvyšování anaerobní kapacity, příprava organismu na velká krátká zatížení, speciální síla.

8. Střídatý běh terénem — do rovnoměrného běhu střední intenzitou na standardním okruhu zařadit přesně stanovený počet i délku běžených (skákaných — imitovaných) úseků s holemi ve vysoké intenzitě. Cílem je vedle výše uvedených i modelování zátěže při lyžařském závodě.

9. Násobené skoky (imitace) s holemi do svahu — úseky 10 s, nejvyšší možná síla i rychlost, jakou je schopen lyžař na krátkém úseku vyvinout. Odpočinkový interval 60 s klus, počet opakování 10–22.

Tréninkové jednotky zde uvedené jsou uvažovány především pro kategorií dospělých. V ročním tréninkovém cyklu by jejich četnost v tréninkovém procesu měla vzrůstat postupně směrem k závodnímu období.

U kategorií mládeže, zejména žactva, je třeba přistupovat k zařazování speciálních tréninkových prostředků velmi citlivě. Přemíra a zejména vysoká intenzita může mít později za následek určité otupění organismu lyžaře vůči tréninkové zátěži. V dospělosti, kdy by měla sportovní výkonnost kulminovat, potom pro takto „akcelerovaného“ lyžaře obtížně hledáme tréninkové metody i prostředky, které by byly rozvíjejícím impulsem k zvyšování výkonnosti.

Závěrem dvě připomínky k technice tréninku s holemi — přirozeně by se měla co nejvíce přibližovat k technice běhu na lyžích. Práce paží (odpich) je zde zdůrazněna, ale musí být v koordinaci s běžeckým krokem, u násobených skoků je nutno dbát, aby hlavní „hnač silou“ byl dobře provedený razantní odraz a ne švihová práce pokrčené neodrazové nohy.

PhDr. ANTONÍN KLAZAR

Kontrolní motorické testy sjezdařů

Dnes je již jasné, že i ve sjezdových disciplínách rozhoduje úroveň připravenosti o sportovní výkonnosti, zvládnutí nebo zlepšování techniky moderního pojetí jízdy. Proto rozhodla subkomise sjezdových disciplín na své květnové schůzi uskutečnit v RTC 1983–84 první společně centrální motorické testy speciální tělesné připravenosti (STP) v přípravném období II. na konci V. a VII. cyklu — měření II. a, II. b. Očekává se, že tělesné přípravě bude věnována větší pozornost, a to se projeví ve výkonnosti na sněhu.

Kompletní reprezentační družstva dospělých a juniorská, členové SVS, SVS-M a výběr jmenovitě nominace na mistrovství ČSSR (22 žen a 26 mužů) se sešla 12. září v Olomouci k absolvování výše uvedených testů.

Již první měření potvrdilo skutečnost, že větší konkurence přináší kvalitnější výsledky a tak výkony, kterých bylo dosaženo v jednotlivých disciplínách, lze označit za dosud nejlepší. Pro ilustraci uvádíme výsledky první tří s obou kategorií.

Člunkový běh 4x10 m — ženy: Mařasová (1965 — RD-SVS-M Vrchlábí) 10,65 s, Charvátová (1966 — RD-SVS-MŠ ČR) 10,66, Čaniová (1968 — SVS-M Liptovský Mikuláš) 10,69. — Muži: Bireš (1964 — RD-ČH Banská Bystrica) 9,44 s., Němec (1962 — Baník Ostrava) 9,58, Kováč (1965 — RDJ-SVS-M Liptovský Mikuláš) 9,78.

Rovnováha na kladince L. Medzihradská (1968 — RDJ-IŠŠ Banská Bystrica) 16,14 s, Kebrlová (1966 — RDJ-SVS-M Vrchlábí) 12,46, Jandová (1966 — RDJ-TSM Liberec) 11,60 — R. Pacák (1968 — SVS-M Liptovský Mikuláš) 22,13 s, Sobotka (1961 — Technika Brno) 19,72, Vokatý (1968 — SVS-M Vrchlábí) 14,64.

Přeskoky přes lavičku 45 s Dvoršátková (1960 — ČH Banská Bystrica) 107, Valešová (1963 — RD-SVS MŠ ČR) 106, Kebrlová (1966 — RDJ-SVS-M Vrchlábí) 100 — 60 s Veselský (1968 — RDJ-SVS-M Vrchlábí) 149, Bireš (1964 — RD-ČH Banská Bystrica) 148, Němec (1962 — Baník Ostrava) 147.

Výdrž ve sjezdovém postoji — 12:00 min. Čaniová (1968 — SVS-M Liptovský Mikuláš), Gantnerová (1959 — RD-SVS MŠ SSR), Hozdová (1967 — RDJ-SVS-M Vrchlábí), Charvátová (1962 — RD-SVS MŠ ČR), Kebrlová (1966 — RDJ-SVS-M Vrchlábí), Kormaňáková (1970 — SVS-M Liptovský Mikuláš), Koullová (1966 — RDJ-SVS-M Vrchlábí), L. Medzihradská (1968 — RDJ-IŠŠ Banská Bystrica), E. Medzihradská (1964 — RD-SVS MŠ SSR) — Gažo (1974 — TJ Jasná Liptovský Mikuláš), Sobotka (1961 — Technika Brno), R. Pacák (1968 — SVS-M Liptovský Mikuláš).

Pětiskok snožmo Harvanová (1959 — UK Bratislava) 11,98 m, Kebrlová (1966 — RDJ-SVS-M Vrchlábí) 11,84, Mařasová (1965 — RD-SVS-M Vrchlábí) 11,75.

Desetiskok snožmo Bireš (1964 — RD-ČH Banská Bystrica) 31,22 m,

Škoda (1959 — VŠST Liberec) 31,10, Pochobradský (1965 — RD-ČH Banská Bystrica) 30,31.

500 m asfaltová dráha Harvanová (1959 — UK Bratislava) 1:30,6 min., Žáková (1963 — ČH Banská Bystrica) 1:30,9, Hojstřičová (1965 — RD-ČH Banská Bystrica) 1:32,2.

800 m asfaltová dráha Sobotka (1961 — Technika Brno) 2:15,2 min., Bireš (1964 — RD-ČH Banská Bystrica) 2:17,1, Vaňous (1963 — Technika Brno) 2:17,2.

Prvé hodnocení výsledků provedli ihned na místě po skončení testů trenéři reprezentačních družstev. Důkladným rozbořem se bude zabývat subkomise sjezdových disciplín po absolvování druhého měření (konalo se 31. října až 2. listopadu) a to jak z pohledu výkonnostního, tak i organizačního. Je stále co vylepšovat.

Konečně byl proveden první krok na nové cestě v přípravě a jsem přesvědčen, že jak závodníci, tak i trenéři pochopili, že je to cesta jediné správné. Jde jen o to, kolik poznatků dokážeme z testů získat a současně uplatnit v tréninku, ale zejména při vyhledávání talentů. Obdobným způsobem bude nutné se mezi trenéry ujednotit v názorech na posuzování techniky, což stále chybí. To je druhá stránka výkonnosti.

Pro nový olympijský cyklus 1985 až 1988 musí platit, že testování tímto způsobem je základem přípravy nejen pro celou oblast vrcholového sjezdování, ale i hnutí sjezdařského sportu.

PAVEL ZELENKA
metodik VSL ÚV ČSTV

Sportovní třídy ve Vrchlabí

Vrchlabí je město na úpatí Krkonoš, kde je zima delší než léto, má velmi dobré přírodní podmínky pro lyžování. V duchu pokračování tradic vrchlabského lyžování a podle nových zásad rozvoje vrcholového sportu, výběru a výchovy sportovně talentované mládeže daných usnesením XIV. sjezdu KSČ byla také zde poprvé v roce 1972 oficiálně otevřena lyžařská sportovní třída na ZŠ ak. Zdeňka Nejedlého.

Za uplynulých deset sezón se ve Vrchlabí hodně změnilo. Pro sportovce byla vybudována nová sportovní hala, umělá ledová plocha, byly upraveny lyžařské běžecké tratě, úplně novou podobu má sjezdařský areál v Herlíkovicích, bylo zde zřízeno rovněž TSM a SVS-M — to vše staví činnost lyžařů ve Vrchlabí na jinou, vyšší úroveň.

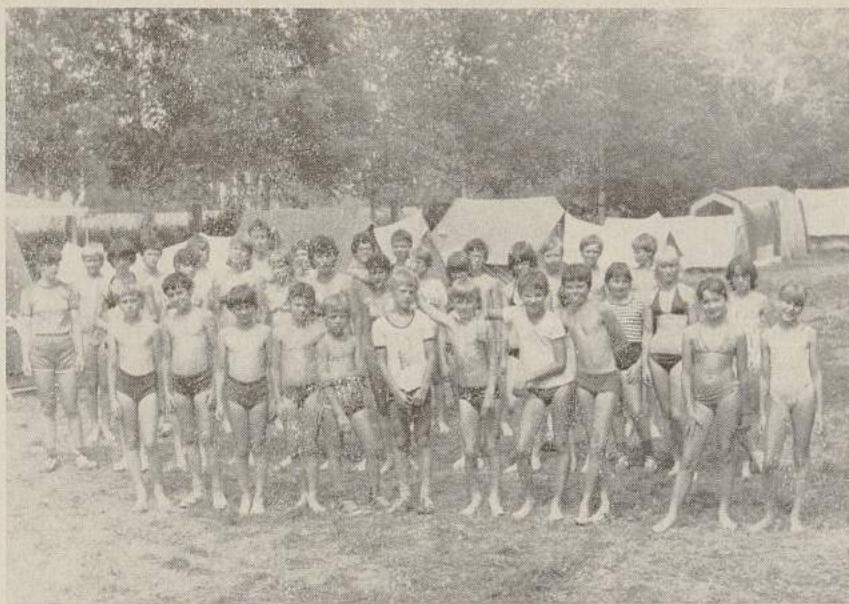
Celý, dosud ještě vznikající systém, v němž si vrchlabské sportovní třídy stále zajišťují své důležité a nezastupitelné postavení, musí být založen na dobré spolupráci všech složek. Lyžařský oddíl a sportovní třídy se považují především za základní články tohoto systému. Jejich úkolem je připravit nejlepší žáky na úspěšný přechod do tréninkového střediska mládeže.

Splnění daného úkolu je však podmíněno kvalitním výběrem dětí s talentem pro lyžování. Výběr mladých lyžařů do sportovní třídy se v posledních letech stával ve Vrchlabí stále větším problémem. Příčin bylo nebo je několik: absolutní počet dětí ve Vrchlabí a okolí, z nichž je možno vybírat, není příliš veliký, existuje a rozšiřuje se konkurence jiných sportovních odvětví (lední hokej, kopaná) a dalších zájmových činností, snižuje se ochota dětí i jejich rodičů k systematické a tvrdé sportovní přípravě. Uvědomili jsme si také velkou rezervu v naší práci, kterou je zahájení sportovní přípravy dětí pro ST již od první třídy.

V září 1981 jsme poprvé provedli ve spolupráci s lyžařským oddílem nábor do sjezdařské přípravy ve všech 1.—4. třídách místních škol. Zájem projevovalo téměř 250 dětí. Po schůzkách s rodiči začalo po jednotlivých ročnících pravidelně „trénovat“ téměř 100 dětí. Nábor nyní pravidelně opakujeme vždy v prvních třídách a podobným způsobem postupují také běžci. Práce je to velká a náročná pro mnoho dobrovolných trenérů lyžařského oddílu, ale již konečný výběr do 5. ST pro školní rok 1983—84 ukázal, že se vyplatí a nastoupená cesta je správná. Vždyť podmínky pro přijetí splnilo 38 žáků!

Nadále jsme si vědomi, že úspěšné pokračování v nastoupené cestě jen stěží zvládneme pouze silami dobrovolných trenérů a snažíme se přesvědčovat rodiče malých lyžařů o tom, že i oni musí přinést určitou obět, jestliže chtějí, aby se jejich děti staly dobrými lyžaři a později závodníky.

Úmyslně jsem se zmínil podrobněji o problematice výběru do ST, protože jej považujeme za stěžejní z hlediska smyslu další úspěšné práce ve spor-

Sjezdaři sportovních tříd ZŠ akademika Zdeňka Nejedlého ve Vrchlabí na letošním letním výcvikovém táboře v Milovicích u Hořic

ovních třídách. Všichni dnes víme, že začínat sportovní přípravu lyžařů v 5. třídě je téměř vždy naprosto zbytečné. V tomto duchu očekáváme určitý pokrok v přípravě dětí od zavedení specializovaných pohybových her na naší škole od září 1983.

Shrňme-li dosavadní poznatky, vzhledneme k Zálému do Herlíkovic, kde se staví nový vlek Tatrapoma a přimhouříme oko nad nedostatky v oblasti kvalitního lyžařského materiálu, pak musíme říci, že perspektivy rozvoje lyžování máme ve Vrchlabí velmi dobré.

Žáci a absolventi našich ST, ať jsou to sjezdaři nebo běžci, kteří v posledních letech tvoří asi třetinu celkového počtu žáků, dosáhli během uplynulých let mnoha sportovních úspěchů. Stejně velikou radost jako z vítězství našich žáků máme, když se některý bývalý absolvent zapojí do jiné tělovýchovné činnosti nebo dokonce do trenérské práce po boku svých bývalých trenérů a učitelů.

Máme-li jmenovat nejúspěšnější lyžaře z našich ST, pak to byli Renata a Jana Zirmovy, Lída Kašlíková, Jan Sobotka, Jiří Cermák, Leoš Jebavý, Jan Fišar, Marek Richtera a Milan Kubišta, kteří se velmi solidně umístovali na přeborech a mistrovství ČSSR dorostu a dospělých, ale především Alexandra Mařasová, členka současného sjezdařského družstva ČSSR a Antonín Novotný a Lenka Kebrlová, kteří jsou nyní členy juniorských reprezentačních družstev ČSSR. Ze současných úspěšných žáků jmenujme sjezdaře E. Bartáka, I. Trojanovou, I. Grégrovou, P. Peřinovou, D. Havlíčkovou, M. Noskovou, R. Kebrle a především Daniela Kučeru, který letos přivezl čtyři zlaté medaile z přeboru ČSR a 1 zlatou a 3 stříbrné medaile z přeboru ČSSR žactva a běžce L. Stolfovou, R. Cupákovou, E. Moučkovou, D. Matouše, D. Hornička, Z. Dosta, M. Havla, P. Tržnu, J. Barka, R. Špicara a především Martina Cupáka, který letos dobyl třetí a čtvrté místo na přeboru ČSSR žactva.

Za všemi dobrými výsledky a veškerou prací, ke které patří také společné brigády na úpravách sjezdařských tratí v Herlíkovicích, výroba slalomových tyčí, budování běžecké dráhy nebo sběr železného šrotu, je třeba vidět obětavé úsilí mnoha učitelů a trenérů, kteří již po leta vychovávají novou lyžařskou generaci. Veřejné poděkování si zaslouží zejména J. Hlaváčková, V. Zlesáková, A. Poncová, J. Vodehnalová, V. Jirešová, M. Vydra, J. Vaja, J. Varniček, J. Pešek, Z. Havlíček, L. Pelc, V. Hampl, L. Zirm, J. Frýba, O. Kobr, M. Paulů, F. Moučka, J. Cupák, K. Gašparik a V. Špicar. Velkou zásluhu na rozvoji ST ve Vrchlabí mají ředitelé školy ak. Zdeňka Nejedlého, soudruzi V. Kořínek a M. Samek, kteří úspěšně prošlapávali, resp. prošlapávají cestu vpřed u nadřízených a partnerských organizací.

Všichni společně vidíme budoucnost našich sportovních tříd v pravidelné, odpovědné, odborné a důsledné vedené výchově těch nejmladších lyžařských talentů. Jsme přesvědčeni, že pak bude sportovní příprava v ST potěšením pro učitele a trenéry a radostí pro děti. Vždyť radost z pohybu, tréninku a prvních úspěchů je základem předpokladem budoucích vítězství.

PETR JIREŠ
vedoucí trenér ST Vrchlabí

• **POŘADATELÉ LYŽAŘSKÝCH ŽACTVA** v sezóně 1983—84 — pokud mají zájem o elektronické měření — zašlou svůj požadavek do 28. listopadu 1983 na sekci elektronického měření ústřední subkomise rozhodčích na adresu: Dr. Miroslav Fleischer, Prácheňská 111, 106 00 PRAHA 10 — Zahradní město, telefon 75 28 38. Pokrytí jednotlivých závodů bude provedeno podle jejich důležitosti a možnosti obsazení. Pořadatelé na svůj požadavek dostanou obratem vysvětlující (nabízející) dopis.

• **300 MILIÓNU DOLARŮ** má činit finanční efekt ze smluv televizních přenosů ze ZOH 1988 v Calgary. Organizačnímu výboru těchto zimních olympijských her se podařilo při jednání s Mezinárodním olympijským výborem (CIO) uzavřít novou dohodu na rozdělení výnosů z televizních přenosů, podle níž bude organizačnímu výboru ZOH hrazeno 40 miliónů dolarů na technická zařízení pro televizní společenosti.

• **ŠVÝCAR PETER LÜSCHER**, který v celkové klasifikaci Světového poháru 1983 ve sjezdových disciplínách obsadil páté místo stejně jako v SP sjezdařů, při pádu v tréninkovém táboře švýcarských reprezentantů v Kreuzlingenu si zlomil levou ruku. Bude ji mít šest týdnů v sádře. Nebude se moci zúčastnit v příštích týdnech soustředění na sněhu, počítá se však s tím, že bude moci absolvovat kondiční přípravu. Podle prohlášení lékaře-specialisty není zatím jisté, zda bude muset vynechat tři prosincové sjezdy nového ročníku Světového poháru.

• **SVĚTOVÁ BĚŽECKÁ LIGA — WORLD LOPPET LEAGUE**, mezinárodní lyžařská soutěž vytrvalců má na pořadu v nové sezóně již šestý ročník. Prvenství bude obhajovat Švéd Lars Frykberg, který zvítězil letos před Norem Magnarem Rismyrem, svým krajanem Olou Hassisem, Norem Perem Knottenem a Rakušanem Rudolfem Kapellerem. V jednotlivých závodech V. ročníku vybojovali prvenství: Běh Dolomity — Rakousko (50 km) Bengt Hassis (Švédsko), Marcialonga — Itálie (70 km) Walter Mayer (Rakousko), Běh krále Ludvíka — NSR (90 km) Per Knotten (Norsko), Gatineau — Kanada (55 km) Lars Frykberg (Švédsko), Napřič Jurou — Francie (76 km) Konrad Hallenbarter (Švýcarsko), American Birkebeiner — USA (55 km) Rudolf Kapeller (Rakousko), Finlandia Hiihto — Finsko (75 km) Magnar Rismyhr (Norsko), Vasův běh — Švédsko (89 km) Konrad Hallenbarter (Švýcarsko), Engadin — Švýcarsko (42 km) Lars Frykberg (Švédsko), Birkebeiner Norwegian — Norsko (55 km) Per-Knut Aaland (Norsko). Stejně závody budou i v novém šestém ročníku.

• **SVĚTOVÝ POHÁR 1983—84 SKOKANŮ** začíná tentokrát v zámoří. Jeho úvodem budou 10. a 11. prosince závody v kanadském Thunder Bay. Mezi pozvanými v prvním mezinárodním závodě olympijské sezóny jsou i čs. reprezentanti. Další týden 17. a 18. prosince pokračuje Světový pohár na olympijských místcích v Lake Placidu (USA). V Evropě se celá světová skokanská elita očekává na 32. ročníku Intersportturné, který začíná 30. prosince v Oberstorfu (NSR), pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, 4. ledna na olympijském můstku v Innsbrucku a končí 6. ledna v rakouském Bischofshofenu. Prvenství obhajuje mistr světa a vítěz Světového poháru 1983 Fin Matti Nykänen.

• **ŠVÝCARSTÍ BĚŽCI** v přípravě na ZOH 1984 v Sarajevu pod vedením nového trenéra Hans-Ueli Kreuzera, bý-

valého úspěšného švýcarského reprezentanta, absolvovali do poloviny října sedm výcvikových táborů, z toho čtyři na ledovci Plaine Morté. Před zahájením sezóny mají naplánovaný osmáctidenní trénink ve Finsku, kde chtějí naběhat 1200 až 1300 km. Potom se zúčastní prvních závodů Světového poháru běžců v Relt im Winkel (NSR) a v italském Castelrottu, stejně jako mezinárodních závodů v Davosu. Dále budou startovat jen v domácích závodech a na mistrovství Švýcarska před odjezdem do Sarajeva.

• **KONRAD HALLENBARTER**, výborný švýcarský běžec, nebude moci příští rok obhajovat letošní vítězství v závodě Světové běžecké ligy Napřič Jurou. Koná se 19. února 1984, tedy ve stejný den, jako 50 km na ZOH v Sarajevu. Počítá se s tím, že Hallenbarter bude reprezentovat Švýcarsko v této olympijské soutěži.

• **EVROPSKÝ POHÁR 1983—84 SKOKANŮ** začíná ještě o týden dříve než Světový pohár. Má na pořadu celkem 26 závodů ve dvou částech. Premiéra je 3. prosince v norském Rauforsu na středním můstku, další den se bude bojovat v Lillehammeru na velkém můstku. Třetí závod se uskuteční v italském Passo Rolle (P 60 m). Do Evropského poháru jsou zařazeny oba závody Tatranského poháru 24. a 25. března na Štrbském Plese.

Zajímavosti ze světa

• **MARC GIRARDELLI**, nejúspěšnější Rakušan ve sjezdových disciplínách uplynulé sezóny, který startoval za Lucembursko, se nebude moci zúčastnit ZOH 1984 v Sarajevu. Návrh Girardelliho, aby v novém ročníku Světového poháru startoval dále za Lucembursko, ale olympijského slalomu a obřího slalomu se zúčastnil v rakouském reprezentačním dresu, nebyl Rakouským lyžařským svazem a Rakouským olympijským výborem přijat. Girardelli má soukromé dohody s firmami lyžařské výstroje a výstroje, které se neshodují s rakouským polem a jeho odmítnutí podrobit se kvalifikačním kritériím rakouského národního družstva vedly k neshodě v návrhu. Současně také odporuje statutu FIS, aby závodník v jedné sezóně mohl startovat za dvě země.

• **ŠVÝCARSTÍ SJEZDAŘI** měli v polovině října týdenní výcvikový tábor na sněhu v Sölden za velmi dobrých sněhových podmínek. Družstvo žen se připravovalo na novou sezónu v Zermattu.

• **SVĚTOVÝ POHÁR 1983—84** mužů ve sjezdových disciplínách bude zahájen v pátek 2. prosince v jugoslávské Kranjské Goře slalomem. V neděli 4. prosince pokračuje v rakouském Schladmingu sjezdem, 9. a 10. prosince ve francouzském Val d'Isère sjez-

dem, 12. prosince v Les Diablerets (Švýcarsko) superobřím slalomem. Zbývající prosincové závody se uskuteční v Itálii: 13. prosince slalom v Courmayeuru, 18. prosince sjezd ve Val Gardeně, 20.—21. prosince slalom a superobří slalom v Madonně di Campiglio. Světový pohár žen začíná ve čtvrtek 1. prosince v Kranjské Goře slalomem. Další závody se uskuteční: 7. a 8. prosince sjezd a obří slalom ve Val d'Isère, 12.—14. prosince v italském Sestriere sjezd a slalom, 17. prosince v Piancavallo (Itálie) slalom, 21. a 22. prosince v rakouském Hausu sjezd a obří slalom. Evropský pohár mužů ve sjezdových disciplínách zahajuje 10. a 11. prosince ve švýcarském Davosu slalomem a obřím slalomem, 20. a 21. prosince se uskuteční v Montaně (Švýcarsko) dva sjezdy.

• **RAKOUSKÝ SEEFELD** bude dějištěm premiéry prvního ročníku Světového poháru 1983—84 sdruženářů 17. a 18. prosince. Další prosincové závody Světového poháru se konají 29. a 30. prosince v Oberwiesenthalu (NDR). Finále této soutěže se uskuteční 24. a 25. března 1984 při Tatranském poháru na Štrbském Plese.

• **ŠVÝCAR CONRADIN CATHOMEN**, který obsadil druhé místo ve sjezdu na mistrovství světa 1982 v rakouském Schladmingu a dvě setiny sekundy v posledním letošním závodě v Lake Louise rozhodly, že nezvítězil ve Světovém poháru 1983 sjezdařů, ale obsadil druhé místo za Rakušanem Klammerem, se pilně připravuje na nový ročník SP a ZOH v Sarajevu. V každém závodě nové sezóny bude tvrdě bojovat o vítězství a chtěl by ji zahájit úspěchem v zahajovacím sjezdu SP 1983—84 první prosincovou nedělí ve Schladmingu.

• **NA ZOH 1984 V SARAJEVU** technickým delegátem FIS soutěží žen ve sjezdových disciplínách je Hank Tauber (USA); členy jury Schmiedová-Hofherrová (Rakousko), des Ambrosiová (Itálie), Gasienica-Roj (Polsko), O'Connor (Kanada), Sosman (USA) a Nordenskiöld (Švédsko), technickým delegátem FIS sjezdových disciplín mužů v Sarajevu byl jmenován Peter Baumgartner (Švýcarsko), členy jury Kägi (Švýcarsko), Krecek, Wanger (oba NSR), Ferronato (Itálie), Poley (Rakousko) a Conrad (Francie).

• **MISTROVSTVÍ SVĚTA 1985 V LE-TECH NA LYŽÍCH** se budou konat v jugoslávské Planici. Technickým delegátem FIS byl určen Švýcar Odilo del Curto, šéfem měřičů délek Fin Nilo Halonen. Rozhodčí skoku pro tento šampionát delegují ČSSR, Francie, Itálie, Japonsko, Jugoslávie, NDR a Norsko.

• **JUNIORSKÁ MISTROVSTVÍ SVĚTA 1985** v klasických disciplínách se budou konat ve švýcarském lyžařském středisku Täsch, technickou delegátkou FIS pro běžecké disciplíny je Francouzka Madeleine Vionová, členem jury Dieter Martin (NSR), technickým delegátem skokanské soutěže Wolfgang Happle (NSR), šéfa měřičů délek deleguje Italský lyžařský svaz.

Politickovýchovná práce v reprezentačních družstvech

Základní zaměření ideově politické výchovy reprezentantů lyžování vychází z celospolečenských úkolů vytyčených XVI. sjezdem KSČ. Jde zejména o aktivní formování socialistického, třídního uvědomění reprezentantů v duchu marxismu-leninismu. Toto formování je úzce spjato především s objasňováním současných úkolů politiky KSČ, ekonomického rozvoje ČSSR a její zahraniční politiky, orientované k všestrannému upevnování socialistického společenství, míru a spolupráce mezi národy.

Pochopitelně, že tato výchovná práce je průběžně ovlivňována významnými vnitropolitickými a mezinárodními politickými událostmi a výročími. V uplynulém období to byl X. všedoborový sjezd, III. sjezd SSM, 65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, 60. výročí vzniku SSSR a 35. výročí Vítězného února. Na tyto významné události navazují výročí ve sportovní oblasti, kde plně využíváme 150. výročí narození dr. Miroslava TYRŠE, 35. výročí sjednocené tělesné výchovy, 25. výročí založení ČSTV a 80. výročí založení lyžařského svazu, včetně kampaně k VI. sjezdu CSTV, který bude znamenat další významný mezník v rozvoji čs. tělovýchovy a sportu na další léta. Nelze opomenout významné pražské červnové Světové shromáždění za mír a život, proti jaderné válce, jehož výsledky zavazují všechny československé občany k dalšímu energickému boji za mír a vzájemnou bezpečnost v Evropě i na celém světě.

S těmito politickými událostmi a významnými výročími je všestranně spjata ideově politická práce s reprezentanty, rozvíjející jejich vlastenckou a internacionální výchovu v přípravě na klíčové světové soutěže a především na ZOH 1984.

V celé oblasti politickovýchovné práce soustředujeme stále větší pozornost k individuální politickovýchovné práci s reprezentanty tak, aby si plně uvědomovali cti, které se jim dostalo od celé naší společnosti tím, že jsou pověřováni reprezentací ČSSR. Ideologická výchova je zaměřována a prováděna tak, aby vedla k jejich aktivnímu přístupu v přípravě i v samotném plnění náročných úkolů reprezentace ČSSR. Úspěšná reprezentace naší socialistické vlasti je vysoce společensky oceňována a má nezastupitelnou úlohu při výchově naší mládeže.

Jaké jsou tedy cíle a obsah politickovýchovné práce v posledním roce olympijského cyklu 1983/84? Je to především upevnování vědeckého světového názoru jako základu veškeré činnosti. Soustavnou pozornost je

třeba věnovat prohlubování socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu, hrdosti na naši vlast a výsledky práce našeho lidu. Prohloubit vědomosti o olympijském hnutí se zdůrazněním ZOH 1984. Rozšířit vědomosti o politické, hospodářské a společenské situaci v Jugoslávii, prohloubit znalosti o jugoslávské tělovýchově a sportu. V praktické činnosti realizovat závěry VI. sjezdu ČSTV, 8. a 9. pléna ÚV ČSTV, zejména v oblasti státní reprezentace. Zvyšovat odpovědnost za vzornou reprezentaci vůči socialistické společnosti s cílem dosáhnout všech sportovních cílů v přípravě na ZOH 1984 a na MS družstev skokanů a sruženářů a MSJ v klasických disciplínách. 80. výročí založení lyžařského svazu chápat především jako příležitost k rozvinutí účinné masové politické práce u reprezentantů, prohloubením kvality tréninkové a výchovné práce. Klást důraz na upevnování morálních a volních vlastností a na aktivní přístup reprezentantů k úkolům vrcholového sportu a státní reprezentace. Jako kritéria účinnosti uplatňovat vztah k reprezentaci, vyjádřený občanskými postoji, pracovitostí a zodpovědností v přípravě a úsilím o maximální výkon v soutěži.

Politickovýchovná práce v reprezentačních družstvech vychází ze základního předpokladu, že nejpřirozenější předpoklady pro ni jsou každodenní osobní kontakty trenérů, pracovníků realizačních týmů a funkcionářů se sportovci. V tomto směru mají trenéři nezastupitelnou úlohu a zodpovídají plně za výchovnou práci mezi reprezentanty. Trenéři musí být výchovně působícími činiteli, dávat osobní příklad jak v tělovýchovném procesu, tak i v běžném občanském životě. To je základní pilíř činnosti včetně příkladnosti v jednání trenérů a funkcionářů.

V tomto pojetí jsme klíčovou pozornost věnovali v politickovýchovné komisi (dále PVK) VSL ÚV ČSTV reprezentačním družstvům. Byly zpracovány podklady pro politickovýchovnou

práci trenérů do integrovaného plánu OH 1984 a ve spolupráci s komisí vrcholového sportu jsme se podíleli na zabezpečení přednášek pro přípravu reprezentantů. PVK VSL ÚV ČSTV byly vydány pro potřeby trenérů pokyny k ideově politickému zabezpečení úkolů XVI. sjezdu KSČ a 9. zasedání ÚV ČSTV v podmínkách svazu lyžování. Jednotliví členové PVK vyjžděli za družstva a besedovali s nimi o aktuálních problémech. V této činnosti spatřujeme významný prostředek neformální výchovy socialistického sportovce — reprezentanta ČSSR. Z vystupování členů reprezentačních družstev je zcela zřejmé, že si váží podmínek, které jim naše společnost vytváří pro úspěšnou reprezentaci. Vzhledem k tomu, že téměř 80 % československé lyžařské reprezentace je v ozbrojených složkách [ČSLA a FMV], je politickovýchovná práce zabezpečována mimo trenérů politickými pracovníky, kteří provádějí i speciální propagandu před výjezdy do zahraničí, zejména do kapitalistické ciziny.

Politickovýchovná práce v reprezentačních družstvech má vzestupnou tendenci. Je třeba zdůraznit, že naši trenéři, týmoví pracovníci i reprezentanti chápou význam neformální ideově výchovné práce ve svých kolektivech jako nedílnou součást veškeré přípravy.

Při letošním vyhodnocení stavu politickovýchovné práce ve výboru svazu lyžování na centrální PVK ÚV ČSTV bylo touto komisí konstatováno, že v politickovýchovné práci nastal posun jak v obsahovém zaměření, tak i v metodách i formách politickovýchovného působení.

Vážíme si zejména angažovanosti a třídního přístupu našich reprezentantů, kteří jednoznačně odsoudili rozhodnutí amerického prezidenta Reagana k výrobě neutronové bomby. Další angažovanost projevil sbírkou na Fond solidarity a zapojením se do socialistické soutěže, veřejně prospěšné činnosti, besed s veřejností a účastí na akcích NF. Taktéž se projevuje aktivní činnost skupin SSM v jednotlivých disciplínách se zodpovědnými trenéry. Nejlepší je tato činnost u sruženářů a skokanů. Světového shromáždění za mír a život, proti jaderné válce v Praze se zúčastnili a svůj závazek v boji za mír a bezpečnost ve světě vyjádřili i zástupci čs. tělovýchovy a sportu. Delegátkou Svazu lyžování ÚV ČSTV vedle dalších předních čs. i zahraničních sportovců byla čs. reprezentantka Jana Gantnerová.

Ne všechno se nám v ideově výchovné práci daří jak si představujeme. Rezervy máme např. v publi-
(Pokračování na str. 16)

Kontrolní srazy a výcvikové tábory jsou příležitostí k prohloubení politickovýchovné práce v reprezentačních družstvech. Snímek je z nástupu sjezdářek a sjezdářů při zářijových kontrolních testech v Olomouci. Zleva O. Charvátová, J. Gantnerová, I. Valešová, L. Milanová, E. Mezdíhradská, vzadu z mužů M. Kolář

Kalendář čs. vrcholných lyžařských soutěží 1983/84

Prinášíme program vrcholných lyžařských soutěží v ČSSR pro novou sezónu 1983—84.

10.—11. prosince 1983: Kvalifikační závody pro mistrovství ČSSR ve skoku v Banské Bystrici-Králíkách (současně CKZ a Československý pohár), pořadatel Slávia Ekonom Banská Bystrica

17.—18. prosince 1983: Mezinárodní závody o Pohár přátelství družstev ve skoku v Harrachově, pořadatel Jiskra Harrachov

Mezinárodní Pohár přátelství družstev v závodě sdruženém na Štrbském Plese, pořadatel ČH Štrbské Pleso

Kvalifikační závody pro mistrovství ČSSR a přebor ČSSR juniorů a juniorek v běhu (současně CKZ a Československý pohár) na Horních Mísečkách, pořadatel Spartak Autoškoda Vrchlabí

6.—8. ledna 1984: Celostátní klasifikační závody dorostu ve skoku a v závodě sdruženém v Banské Bystrici-Králíkách, pořadatel Slávia Ekonom Banská Bystrica

10.—11. ledna: Celostátní klasifikační závody dospělých a juniorů v běhu (současně Československý pohár) v Novém Městě na Moravě, pořadatel TJ Nové Město na Moravě

11.—15. ledna: Mezinárodní běžecké turné — Zlatá lyže Československé vysočiny a Bezroukův memoriál v Novém Městě na Moravě a na Sliachi (v Donovalech), pořadatel TJ Nové Město na Moravě a OV ČSTV Zvolen

14.—15. ledna: XXI. ročník mezinárodního Turné Bohemia ve skoku — Světový pohár v Harrachově a v Li-

berci, pořadatel organizační výbor Bohemie

14.—16. ledna: Celostátní kvalifikační závody dorostu ve slalomu a obřím slalomu (současně Československý pohár) v Harrachově, pořadatel LIAZ Jablonec nad Nisou

14. ledna: Kvalifikační závody pro mistrovství ČSSR a přebor ČSSR juniorů a juniorek v běhu (současně CKZ a Československý pohár) na Sliachi (v Donovalech), pořadatel OV ČSTV Zvolen

18.—20. ledna: Celostátní klasifikační závody dospělých (současně Československý pohár) ve slalomu a obřím slalomu v Harrachově, pořadatel LIAZ Jablonec nad Nisou

21.—22. ledna: Kvalifikační závody pro mistrovství ČSSR ve skoku (současně CKZ a Československý pohár) v Liberci, pořadatel Ještěd Liberec

Kvalifikační závody pro mistrovství ČSSR a přebor ČSSR juniorů v závodě sdruženém (současně CKZ a Československý pohár) v Plavech a Hamrech II., pořadatel Seba Plavy

Celostátní klasifikační závod dorostu v běhu (současně Československý pohár) v Ráčkově dolině, pořadatel Tesla Liptovský Hrádok

25.—27. ledna: Juniorkritérium, mezinárodní závod ve slalomu a v obřím slalomu ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Slovan ÚV ČSTV Praha

27.—29. ledna: Mistrovství ČSSR jednotlivců a oddílových družstev ve skoku a v závodě sdruženém a přebor ČSSR juniorů v závodě sdruženém na Štrbském Plese, pořadatel TJ Vysoké Tatry

28.—31. ledna: Mistrovství ČSSR a přebor ČSSR juniorů a juniorek v běhu na Štrbském Plese, pořadatel TJ Vysoké Tatry

30. ledna—4. února: 13. ročník mezinárodního Ski-Interkritéria žactva ve sjezdových disciplínách ve Vrátné a v Ríčkách, pořadatelé Slovan Malá Fatra Žilina a Jiskra Ústí nad Orlicí

2.—5. února: Mezinárodní Pohár osvobození ve slalomu a obřím slalomu ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Technika Brno

9.—12. února: Přebor ČSSR žactva ve sjezdových disciplínách v Sačticích, pořadatel ČH Banská Bystrica

16.—20. února: Přebor ČSSR dorostu ve sjezdových disciplínách v Jasně, pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš

17.—19. února: Přebor ČSSR žactva v běhu v Novém Městě na Moravě, pořadatel TJ Nové Město na Moravě

21. února: Celostátní klasifikační závod dorostu ve sjezdu (současně Československý pohár) v Jasně, pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš

24.—26. února: Přebor ČSSR dorostu v běhu na Bedřichově, pořadatel Ještěd Liberec

Přebor ČSSR žáků ve skoku a v závodě sdruženém na Pustevnách, pořadatel TJ MEZ Frenštát pod Radhoštěm

27. února—3. března: Mistrovství ČSSR dospělých s mezinárodní účastí ve sjezdových disciplínách ve Špindlerově Mlýně, pořadatel Technika Brno

2.—4. března: Přebor ČSSR dorostu ve skoku a v závodě sdruženém v Harrachově, pořadatel Jiskra Harrachov

4. března: Celostátní klasifikační závod dospělých ve sjezdu (současně Československý pohár) ve Špindlerově Mlýně

16.—18. března: XIX. ročník Tatranského poháru, mezinárodních závodů v běhu na Štrbském Plese, pořadatel ČH Štrbské Pleso

17.—18. března: Mezinárodní závody o Velkou cenu Demänovských jeskyň ve slalomu žen — Světový pohár v Jasně, pořadatel TJ Jasná Liptovský Mikuláš

22.—25. března: XIX. ročník Tatranského poháru ve skoku — Evropský pohár a v závodě sdruženém — finále Světového poháru na Štrbském Plese, pořadatel ČH Štrbské Pleso

30. března—1. dubna: Celostátní klasifikační závody dospělých ve slalomu a v obřím slalomu (současně Československý pohár) ve Vysokých Tatrách, pořadatel VST Košice

1. dubna: Mistrovství ČSSR v běhu mužů na 50 km a žen na 20 km na Horních Mísečkách, pořadatel Ski Jilemnice

8. září: 12. ročník mezinárodního závodu o Velkou cenu Frenštátu pod Radhoštěm ve skoku na můstku s umělou hmotou, pořadatel TJ MEZ Frenštát pod Radh.

Fotografie na titulní straně obálky Ing. Juraj Bobula, na druhé straně František Vaverka a Pavol Šťastný, na třetí straně Ota Mrákota a Jaroslav Trousil, na zadní straně obálky Ing. Ladislav Deneš.

Fotografie uvnitř měsíčníku Ing. Juraj Bobula, Jiří Jirsa, Ing. Jiří Sedláček, Jaroslav Trousil a František Vaverka.

Politickovými práce v reprezentačních družstvech

[Dokončení ze str. 15]

kační činnosti trenérů v časopise Lyžařství, zaměřené k zevšeobecnování zkušeností z politickovými práce. Nejde jen o vrcholové lyžování, ale i o velice potřebnou, drobnou politickovými práci v oddílech, TSM, SVS, ve cvičitelských a rozhodcovských sborech. V tomto směru se nám stále nedaří zjednat výraznější nápravu.

Vedoucím principem politickovými práce musí být výchova socialistického sportovce v duchu komunistických ideí. Její hlavní cíle naznačilo 15. zasedání ÚV KSČ k politickovými práce a ideové práci, jehož hlavní myšlenky jsou stále aktuální i pro oblast vrcholového sportu.

Základním východiskem pro politickovými práci u reprezentačních družstev v roce 1983—84 zůstávají opatření přijatá vedením ÚV ČSTV k významným politickým událostem a výročím a nově vydané směrnice Novelizace systému politickovými práce ČSTV v oblasti vrcholového sportu. Tato směrnice vstoupila v platnost 22. února 1983. Je v ní zdůrazněno, že v dalším zaměření ideové výchovné práce musí respektovat především její jed-

notu a soulad s veškerou sportovní činností. Základy ideové výchovné práce musí nutně tvořit marxistickoleninská výchova — upevňování vědeckého světového názoru, který je základem světónázorové třídní orientace a imunity vůči nepřátelské ideologii. Taktéž je ve směrnici zdůrazněno, že politickovými práce není jen záležitostí politickovými práci komisí, ale všech trenérů, metodiků a funkcionářů — všech příslušníků našeho svazu. Její kvalita je závislá především na jednotném a komplexním úsilí celého širokého funkcionářského aktivu. Síře hlavních úkolů v politickovými práci vyžaduje v našem svazu začít neodkladně každý u sebe, v okruhu své působnosti a s plnou odpovědností za svěřený úsek. Ani sebelepší metodika a nejlépe formulované úkoly neznamenaají ještě jejich účinné uplatňování v každodenní praxi. Do života je uvádí člověk. Politickovými práce v našem sportu vyžaduje lidi, kteří udělají vše pro to, aby stáli v prvních řadách budovatelů nové socialistické společnosti, aby uměli získávat lidi pro aktivní přístup a plnění úkolů.

PAVEL JÍLEK
předseda PVK VSL ÚV ČSTV

Lyžařské oddíly, jejich cvičitelé, trenéři a funkcionáři věnují velkou pozornost výchově mládeže. Potvrzuje to i náš obrázek z lyžařské školy mládeže TJ Liptovský Mikuláš na Chopku. — Slovakotour v Jasné připravil lyžařskou školku pro nejmladší s malou Tatrapomou a na malém svahu je stále rušno, jak ukazuje náš druhý fotografický záběr.

Handwritten signature

lyžařství

ROČNÍK 69 ♦ PROSINEC 1983 ♦ Kčs 3,—

12

V přestávkách VI. sjezdu ČSTV v Paláci kultury hovořili delegáti o zprávě o činnosti a dalších úkolech ČSTV, přednesené předsedou ÚV ČSTV Antonínem Himlem, vystoupení předsedy vlády ČSSR Lubomíra Štrougala a diskusních příspěvcích, jak to potvrzuje i záběr delegátů VSL ÚV ČSTV. — Jedním z členů pracovního předsednictva byl i mistr sportu Pavel Ploc. Na obrázku mezi členem sekretariátu ÚV ČSTV šéfredaktorem Jaromírem Tománkem a členem předsednictva ÚV ČSTV zms. Jaroslavem Staškem.

Z OBSAHU PŘÍŠTÍHO ČÍSLA

PŘED ZOH 1984
V SARAJEVU

80 LET
SVAZU LYŽAŘŮ

ZAJÍMAVOSTI
ZE SVĚTA

NA TITULNÍ STRANĚ ZABĚR TRIBUNY PRACOVNÍHO PŘEDSEDNICTVA VI. SJEZDU ČSTV, KTERÝ SE KONAL 18.—20. LISTOPADU V PALÁCI KULTURY V PRAZE. — NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY START PĚTIKILOMETROVĚ TRATI LETOŠNÍHO ROČNÍKU LYŽAŘSKO-TURISTICKÉ AKCE VE STOPĚ JIZERSKÉ PADEŠÁTKY V BEDŘIHOVĚ, URČENÉ PŘEDEVŠÍM PRO MLÁDEŽ. V NOVĚ SEZÓNĚ JE PŘIPRAVENO MASOVÝCH LYŽAŘSKÝCH SOUTĚŽÍ JEŠTĚ VÍCE.

lyžařství

Ročník 69

Číslo 12

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělových. časopisů Ing. Alexandr Zurman. Odborný redaktor časopisu Jaroslav Trouslil. Řídí redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, K. Eidlpes, PhDr. F. Chovanec, J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, MUDr. F. Mach, R. Marek, J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, dr. J. Soukup a Pavel Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentská 1. Tel. 23 14 88 4. Redakční uzávěrka: k 1. dni předcházejícího měsíce. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Karlovy Vary. Cena 3 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kalfkova 19, 160 00 Praha 6. Uzávěrka tohoto čísla byla 1. listopadu 1983.

ISSN - 0323 - 1445

Pod vedením KSČ za další rozvoj tělesné výchovy, socialismus a mír!

VI. sjezd ČSTV se konal 18.—20. listopadu 1983 v Paláci kultury v Praze za účasti delegace ÚV KSČ, vedené členem předsednictva ÚV KSČ, předsedou vlády ČSSR Lubomírem Strougalem. Jejimi členy byli tajemník ÚV KSČ Jindřich Poledník, místopředseda vlády ČSSR Matej Lúčan, místopředseda ÚV NF Tomáš Trávníček, místopředseda ÚRO Václav Běžel, vedoucí oddělení ÚV KSČ Lubomír Procházka a předseda ÚV SSM Jaroslav Jenerál. Dalšími hosty byli představitelé složek Národní fronty, zasloužili funkcionáři, cvičitelé a významní sportovci. Na sjezdové zasedání přijely také delegace tělovýchovných organizací z deseti socialistických zemí.

Ve zprávě ústředního výboru ČSTV o činnosti a dalších úkolech ČSTV předseda ÚV ČSTV Antonín Himl konstatoval, že Československý svaz tělesné výchovy přichází na svůj VI. sjezd s příznivou bilancí. Bylo dosaženo dobrých výsledků v masovém rozvoji tělesné výchovy, ve výkonnostním i vrcholovém sportu. Potvrdil to i průběh výročních členských schůzí a konferencí tělovýchovných jednot, územních i svazových orgánů všech stupňů i český a slovenský sjezd ČSTV.

V období mezi sjezdy se dále zvýšila společenská angažovanost ČSTV. Členové dobrovolné tělovýchovné organizace se podíleli na plnění volebních programů Národní fronty, rozvíjeli hnutí o čestný titul Vzorný. Stamiliónové hodnoty vytvořené dobrovolnou prací mají vysoký morální efekt a jsou výrazem vztahu členů ČSTV k potřebám společnosti i jejich organizace.

Výsledkem masového rozvoje tělesné výchovy byl zvýšený ruch na hřištích, v tělocvičnách, plaveckých bazénech, lyžařských stopách a turistických stezkách, rozmach soutěží, Sportovních her pracujících a mládeže, růst počtu nositelů odznaku zdatnosti i Československá spartakiáda 1980.

Ve výkonnostním sportu se podařilo zvýšit úroveň tréninkové a výchovné práce, racionalizovat soutěže, vybudovat základy výběru a přípravy talentované mládeže.

Vrcholový sport prošel složitou cestou přestavby, některých dobrých výsledků bylo dosaženo v československé sportovní reprezentaci. Na olympijských hrách 1980 se podařilo zastavit pokles výkonnosti a v následujících letech zlepšovat především mládežnickou reprezentaci.

Přesto nebyl vývoj ČSTV od V. sjezdu přímočarý, ne všichni pracovali stejně, vedle dobrých je nemálo zaostávajících. V tělovýchovné práci stále trvá řada nedostatků a problémů, je dost povrchnosti a nedůslednosti v politickoorganizačtorské a ideově výchovné práci. Jsou přijímány mnohé dobré plány, které se však ne vždy daří realizovat. Nízká je stále úroveň tréninkové a výchovné práce a tím její celková efektivnost. Existují nezdůvodněné rozdíly v činnosti tělovýchovných jednot, územních i svazových orgánů, skupinové a individuální zájmy mnohdy stojí výš než zájmy celospolečenské. I při mnohých problémech vývoj ČSTV v uplynulém období odpovídal linii, stanovené V. sjezdem, bylo vykonáno mnoho poctivé a záslužné práce.

ČSTV vstupuje do dalšího období ideově, organizačně a akčně jednotný, vyzbrojený cennými zkušenostmi, s vědomím celospolečenské podpory rozvoje tělesné výchovy. Rozhodující bude navazovat na všechno pozitivní, rychleji překonávat existující nedostatky, zvládat i nové náročnější úkoly v zájmu plnějšího života lidí, v zájmu dalšího rozvoje socialismu.

Nejdůležitějším úkolem organizace je získávat pro pohybovou činnost co nejširší vrstvy lidí, dotvářet jejich socialistický životní způsob, pomáhat jim obnovovat síly, upevňovat zdraví a poskytovat aktivní odpočinek po práci. Společně s ČSTV pracovaly a dobré podmínky pro rozvoj tělesné výchovy vytvářely i společenské organizace sdružené v Národní frontě, zejména ROH, SSM a Svazarm. Účinně pomáhaly vlády, ministerstva, školy a národní výbory.

Další masový rozvoj tělesné výchovy je podmíněn dobrou spoluprací celého tělovýchovného hnutí, především jeho základních článků. Konkrétní a osvědčenou metodou, která umožňuje sjednocovat cíle a spojovat síly a prostředky, se staly Společné programy rozvoje tělesné výchovy. Ve výkonnostním sportu byla prosazována vyšší úroveň tréninkové a výchovné práce, zkvalitněny soutěže zvláště republikového a krajského stupně. Je třeba důsledně prosadit vyšší efektivnost výkonnostního sportu a oddělit od masového rozvoje. V ČSSR byla vybudována organizační základna vrcholového sportu, na vyšší úrovni je řízení. Kádrově a materiálně je v podstatě zajištěna činnost reprezentačních kolektivů, středisek vrcholového sportu dospělých a mládeže, částečně i TSM a sportovních tříd. Cilevědomě je zabezpečována příprava na ZOH 1984. Byly oceněny i některé dobré mezinárodní výsledky lyžařů.

Československý svaz tělesné výchovy bude i nadále neochvějně prosazovat sport jako prostředek míru, uvolnění a spolupráce, posilovat prestiž olympismu, působit na další demokratizaci sportu ve světě, propagovat v duchu zahraniční politiky ČSSR všestrannou vyspělost naší socialistické vlasti a jejího sportu.

Bohatá diskuse v plénu i jednotlivých sekcích přinesla řadu cenných námětů, které budou uplatňovány v dalším funkčním období při plnění úkolů schválené rezoluce a usnesení VI. sjezdu ČSTV. Ze zasedání byla zaslána zdravice sovětským sportovcům, pozdravný dopis ÚV KSČ a spontánně přijata mírová rezoluce.

Úkoly lyžařů po konferenci

Na říjnové IV. celostátní konferenci výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV v Praze ústřední trenér PhDr. Jaroslav Potměšil ve svém diskusním příspěvku zdůraznil: „Lyžování stojí na konci jednoho OH cyklu a nově volený orgán bude pracovně zajišťovat nový cyklus v novém funkčním období. Máme-li splnit úkoly, které byly vytyčeny v hlavním referátu, pak musíme skutečně dosáhnout jednoty myšlení a činů. To není proklamace, ale životní nutnost.“

Zmínil se o některých nových tendencích, které musí funkcionáři nezbytně uplatnit ve své budoucí práci. Jsou to především vlivy, které budou vytvářet tlaky na úpravu tréninkového systému — sem patří (vedle celé řady dalších — realizace závěrů stranických orgánů, ekonomických podmínek, kádrových opatření) především souvislosti se schválením mistrovství světa v lýchých letech a posunováním termínu uspořádání i mistrovství světa juniorů již na konec ledna.

Systém tréninkové práce v lyžování vychází z dvouleté periodičnosti střídání MS—ZOH. Lyžaři měli (a tuto skutečnost vždy důsledně a záměrně využívali) po MS a ZOH „odpočinkové roky“, ve kterých se věnovali konsoolidaci, řešení problémů, formování družstev apod. Měli i zaběhnutou periodičnost zatěžování. Nyní se musí připravit skutečnosti, že se konají ZOH 1984, MS 1985, rok 1986 je „volný“ a následují MS 1987, ZOH 1988 a MS 1989. To ovšem vyžaduje **přehodnotit dosavadní praxi a zavést takové postupy**, které stihnou všechny potřebné úkoly za dobu jednoho **tréninkového ročního cyklu**, což je při relativně malých počtech skutečných špiček velmi nesnadný úkol, vyžadující promyšlený, odborný, velmi citlivý, prostě lékárnický přístup. Zcela zvláštní důraz musí být položen na změnu některých fází přípravy — například střídání přípravy na suchu a na sněhu v létě, metodiku přípravy na prvním sněhu, **zařazování tréninkových bloků mezi soutěžemi** a zaměřovací tréninky, případně **vicevrcholovou přípravu**.

Dále se dr. J. Potměšil zmínil o umělém sněhu. Kdysi jsme na něm trénovali, byl považován za východisko z nouze, podobně v Lake Placidu i ve Schladmingu, nyní se však stává (a to i v alpských či severských zemích) významným tréninkovým prostředkem — pro svoje vlastnosti, pro sjezdaře. Hlavní hledisko není ekonomické v tom smyslu, že nejde o levou, ale **metodické a tréninkové**.

Zcela zvláštní postavení v tomto směru má příprava mládeže včetně juniorů, kterou nejsme zatím schopni v potřebném rozsahu, kvalitě a časovém předstihu zajistit, proto se bude aktiv komise vrcholového lyžování v dubnu příštího roku a 21. konferencí trenérů na počátku nového OH cyklu zabývat celým systémem vrcholového lyžování — problematikou mládeže, návazností jednotlivých stup-

Pohled do velkého sálu Ústředního kulturního domu železničářů v Praze při IV. celostátní konferenci výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV

ňů, výběrem talentů, bude hledat řešení a navrhnout nezbytná opatření k dalšímu rozvoji lyžování a zvýšení úrovně reprezentanta.

To ovšem nezbytně vyžaduje především změnu myšlení u trenérů a sportovců, větší pružnost a hloubku v zajištění všech oblastí, zvláště zdravotního a regeneračního.

Proto zde zvláště vystává důležitost práce **realizačních týmů**, jejich podílu na koncepci i realizaci tréninkového procesu a výkonnosti. Jde skutečně o to, získat všechny (nebo alespoň většinu) pro stanovené cíle a neustoupit z nastoupené cesty. Bude to vyžadovat podřízení zájmů celku, oproštění od subjektivních a lokálních zájmů. Jiná cesta není.

Přesto, že v plném rozsahu platí vydané heslo: Sarajevo je pro nás nejbližší a nejdůležitější příští, bylo vyhlášeno, že již dnes nastal **čas hledání a objevování** — čas pro nový OH cyklus 1985—1988 — tedy čas hledání a objevování jak dosáhnout ještě lepších výsledků pro reprezentaci ČSSR.

Regenerace — nedílná součást procesu zatěžování — musí se stát skutečným „tréninkovým“ prostředkem. Nelze stále jen o regeneraci mluvit a hledat argumenty proč jí nelze ve větší míře uplatnit. Je potřeba hledat takové způsoby, které se uplatní i v horských podmínkách.

Rozvoj základních předpokladů — to je vážná otázka metodická. Přípravu je třeba správně diferencovat a individualizovat.

Speciální příprava — rozpracování speciálních cvičení a jejich využívání, individuální příprava, využívání speciálních prostředků a jejich správné nasazení.

Využití **domácího** a prvního sněhu změna **metodiky přípravy na prvním sněhu**, nelze totiž po leta opakovat stejný přístup.

Tréninkové bloky mezi soutěžemi jako uzlové body zvyšování sportovní výkonnosti. Nelze vystačit s tím, že se budeme zúčastňovat soutěží tak, jak jsou v kalendáři a budeme si toužebně přát výsledek. Právě opak musí být naší devizou, to znamená útočit a vynutit si výsledky!

Vícevrcholová příprava se v současné době jeví jako jedna z vážných metodických forem zvyšování sportovní výkonnosti.

NOVÉ VEDENÍ SVAZU

Předsedou výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV byl opět zvolen Karel Smola, místopředsedy dr. Martin Schelling a Jiří Pilař. Členy předsednictva jsou dále: dipl. technik Josef Burda (komise výzbroje a výstroje), Zdeněk Gabriel (sportovně technická), PhDr.

Josef Hanák (organizační), Ing. Ladislav Harvan (komise výstavby), Magda Holá (hospodářská), pplk. Pavel Jílek (politickovychovná), MUDr. Milan Jirásek (zdravotní), Ján Mráz (mezinárodní), PhDr. Jaroslav Potměšil, CSc. (ústřední trenér), Pavel Zelenka (ústřední metodik). Předsedou ústřední kontrolní a revizní komise byl zvolen Dr. Dionýs Ferenc.

Dalšími členy VSL ÚV ČSTV jsou: Jozef Adam, dr. Tadeáš Broda, CSc., Jarmila Čehovská, Rudolf Cillík, dr. Vladimír Hellebrandt, CSc., Jindřich Hoch, Ing. Vlastimil Horák, PhDr. Boris Hovorka, Květa Jeriová, Eva Krafčíková, Ing. Štefan Kučera, MUDr. Hana Lukáčová, Čeněk Menšík, Pavol Mlynár, Dalibor Motejlek, Ing. Adolf Pavel, Miloslav Petrovický, Mirko Prokop, Jiří Raška, Bohuslav Rázl, Jiří Rázl a Michal Šoltýs.

HLAVNÍ ÚKOLY PRO DALŠÍ OBDOBÍ

K hlavním úkolům pro další období, schválených IV. celostátní konferencí VSL ÚV ČSTV, patří zajištění příprav a úspěšného průběhu ZOH 1984 v Sarajevu, politickovychovnou práci orientovat konkrétně na pomoc tréninkovému procesu, dodržet schválené plány přípravy jednotlivých disciplín, zvýšit kvalitu lékařského a regeneračního zabezpečení, dosáhnout včasného materiálního vybavení v odpovídajícím množství a kvalitě. Realizovat závěry předsednictva ÚV KSČ a XV. pléna ÚV ČSTV k dalšímu rozvoji tělesné výchovy a sportu v ČSSR. V dalším rozvoji vrcholového lyžování a státní reprezentace kriticky zhodnotit výsledky ZOH 1984 a průběh celého OH cyklu. Vyvodit závěry pro nový OH cyklus 1985—1988, do systému přípravy nového OH cyklu zapracovat a realizovat nové tendence v lyžování. Zpracovat postupně cíle na MS 1985 a 1987 s přihlédnutím k nutné přestavbě reprezentačních družstev. Důsledně uplatňovat nejvyšší efektivnost, zejména v oblasti lyžařských soutěží jak domácích, tak mezinárodních. Vytvářet podmínky pro zvyšování vlastních příjmů. Do příprav Československé spartakiády 1985 zapojit nejširší počet členů lyžařského hnutí a vytvořit podmínky pro úspěšný průběh spartakiádních lyžařských soutěží. Prohlubovat a uplatňovat politickovychovné působení v celém lyžařském hnutí a vést členy lyžařských oddílů k politické angažovanosti. V masovém rozvoji usilovat o rozšíření organizační základny a orientovat pozornost do míst s přírozenými podmínkami pro lyžování, kde dosud lyžařské oddíly nejsou. Dále rozšiřovat počet veřejných lyžařských škol a v novém OH cyklu věnovat pozornost především mládeži. -jt-

Letmý kilometr ano, či ne?

Každoročně na sklonku sezóny doufá nikoli malá skupina sportovců na pěkné počasí a rychlý sníh — jsou to jezdci letmého kilometru na lyžích. Názory na tento druh sportu se rozcházejí, jedni tvrdí, že je nesmyslné a hazardem sjíždět po svahu, i když pečlivě upraveném, rychlostí 200 km/hod., jiní naopak obdivují odvahu a technický um rychlých jezdců a dnes již i jezdkyň. Nesporné je, že počty startujících závodníků v rychlostních závodech na lyžích rostou rok od roku, což svědčí o vzrůstajících sympatiích pro tento druh sportu. O existenci lyžařských závodů s letmým startem se obecně ví, méně známo je podle jakých pravidel se tyto závody jezdí, jaký byl jejich vývoj, jak vysoké je riziko úrazovosti apod. Účelem článku je předložit čtenáři krátkou informaci o závodu letmého km a zodpovědět otázku v titulku článku.

PRÁVIDLA

Mezinárodní lyžařská federace (FIS) vzala rychlostní závod na lyžích s letmým startem, pro který se vžil obecné označení letmý km (kilometro langiato, kilometre lancé, flying kilometre, Geschwindigkeitswettbewerb), pod svá ochranná křídla a vydala pro něj také závazná pravidla. O nich zcela stručně:

— maximální délka závodů činí 6 dnů, z toho jsou dva dny určeny pro trénink, čtyři pro závod. Počet jízd v jednotlivých dnech určuje soutěžní výbor (SV) podle atmosférických podmínek a technického stavu tratě, zpravidla se každý den uskuteční 4–5 jízd;

— trať má tři úseky, horní zrychlující úsek se stupňujícím se sklonem a třemi startovními místy (plošinami), střední rychlostní úsek, jehož

posledních 100 m tvoří měřený úsek a dolní brzdící úsek s dojezdem s sklonem max. 6°, nebo mírným protisvahem. Šířka závodní tratě je minimálně 25 metrů, bezpečnostní pás po obou stranách tratě 10 m a tzv. pádová zóna po obou stranách tratě min. 20 m, celková šířka tedy 85 m;

— ke startu jsou oprávněni závodníci a závodnice (věk min. 18 roků), přihlášení resp. přihlášené svým národním svazem. Organizační výbor (OV) může odmítnout start závodníkově, jehož technické schopnosti nejsou náležitě prokázány a zkontrolovány;

— lyže nesmí být delší jak 2,40 m, hole musí být minimálně 1 m dlouhé a bez poutka. Během závodu není dovoleno nosit kovové náramky (např. k hodinkám), skelné brýle a brýle s kovovou obroučkou. Celá výzbroj a výstroj musí být OV překontrolována;

— měření časů na určeném 100m úseku s přesností na 1 tisícinu sekundy se provádí dvěma na sobě nezávislými elektronickými přístroji s registrem;

— závodníci jsou losováni v jedné skupině, každý závodník si po celou dobu závodu ponechává vylosované startovní pořadí. Prvý den startují závodníci podle vylosování, v každé další sérii jízdy podle rychlosti, kterou ten který závodník dosáhl v kterékoli jízdě, s výjimkou prvních tří nejrychlejších jezdců, kteří startují v obráceném pořadí. Startovní místa pro každou sérii jízdy určuje SV, závodník však může startovat z nižší plošiny než je stanoveno;

— vítězem závodů se stává závodník, který v kterékoli jízdě dosáhl nejvyšší rychlosti;

— FIS uznává v závodech letmého km jen traťové rekordy, neuznává tzv. rekordy světové.

HISTORIE

První traťový rekord 101 km/hod. zajel v roce 1930 Němec Guzzi Lantscher. Tenkrát jistě nikdo netušil, že by se mohlo jet 2X rychleji. Letmý km v dnešní podobě byl nemyslitelný a jezdil se jen v Evropě na tehdy jediné trati ve Sv. Mořici. V roce 1947 dosáhl Ital Zeno Colo, na dnes již tradiční trati Breuil-Cervinia (Plateau Rosa) rychlosti 159,292 km/hod. Na této trati zkusil v roce 1965 své štěstí i naši dva závodníci, Radim Koloušek (5. nejrychlejší čas 171,6 km/hod.) a Jan Vojtěch jun. (155,4 km/hod.).

Američané se zapojili do rychlostního sportu na lyžích až v roce 1974, zato však s ohromujícím výsledkem 181 km/hod., které zajel Steve McKinney. Tento mimořádně talentovaný jezdec obhájil v devíti letech 7X traťový rekord a když v roce 1978 v Portillu dosáhl rychlosti 198 km/hod. hovořily všechny komentáře stejnou řečí: „Rychleji to již nepůjde.“ V roce 1982 Rakušan Franz Weber přesto ještě zrychlil a zajel v Silvertonu nový rekord 203,166 km/hod.

RYCHLOST 200 km/hod.

K pochopení nebo uvědomění si, co znamená jízda na lyžích po ledové trati rychlostí 200 km/hod. tři porovnání:

— světový rekord jednoho kola automobilových závodů v USA činí cca 321 km/hod.;

— volný pád parašutisty činí cca 180–260 km/hod. podle držení těla, které v letu zaujímá;

— rychlostní rekord ve vodním lyžování (monoski) činí 190 km/hod.

T. č. lze „světového“ rekordu dosáhnout jen na dvou tratích:

— v Silvertonu v Coloradu (USA) na Velocity Peak, v nadmořské výšce 3800–4500 m a

— v Les Arc, L'Aiguille Rouge, Francie, ve výšce 2000–3200 m nad mořem.

Podívejme se blíže na průběh posledních závodů na obou tratích, na MS 1983, uskutečněné ve dnech 21. až 24. března 1983 v Les Arc a na poslední závod sezóny, který se konal

Rakušan Franz Weber a Američanka Kirsten Culverová oslavují v Silvertonu své nové světové rekordy v letmém kilometru

18. až 24. dubna 1983 v Silvertonu; za podklad nám poslouží odborné komentáře ze zahraničního tisku.

LES ARC

Letošních pokusů o nový rychlostní rekord na lyžích na MS 1983 se zúčastnilo 103 závodníků, mezi nimi 16 žen, z 11 států. To jsou úctyhodná čísla, i když ještě nikoli srovnatelná s účastí na MS v klasickém nebo sjezdovém lyžování. O většině účastníků MS 1983 je známo, že v létě holdují extrémním sportům: jízdě na divoké vodě, horolezectví, parašutismu, létání balónem, rodeem apod. Mezi nimi neexistuje konkurenční boj, všichni táhnou za jeden provaz a chtějí jedině: zajet nový „světový“ rekord.

Závod byl zahájen za nádherného počasí, první kvalifikační (tréninková) kola kolem 150 km/hod. V každém kole posouvá SV start o něco výše. Po každém kole je několik závodníků eliminováno, ti kdož v porovnání s největší rychlostí nedosáhli rychlosti maximálně o 5–7 % nižší. O podmínkách eliminace rozhoduje SV před každým kolem. Pro vyloučení platí i jiná kritéria, např. špatné držení těla, nejistota apod. Po dvou tréninkových dnech pokračovalo v závodě ze 103 závodníků 53 mužů a 10 žen.

Závod pokračoval třetí den při prognóze velmi zhoršeného počasí: 1. jízda 172 km/hod. Franz Weber, 2. jízda 183 km/hod. Kanadán Kent Wills, 3. jízda 196 km/hod. Franz Weber. Za velmi špatné viditelnosti a po bouřlivé výměně názorů, rozhodl SV 2:3 v závodě pokračovat. Francouzi jako pořadatelé chtěli bezpodmínečně dosáhnout nového rekordu (!). Atmosféra podobná, nebo dobře známá ze závodu ve skoku při dosahovaných délkách kolem bodu K.

Ve čtvrté jízdě upadl F. Weber těsně před měřeným 100m úsekem, letěl asi 1 m vysoko celým měřeným úsekem a po 700 m se dostal do klidu. Mimořádná reakční schopnost a výborná kondice jej uchránily před těžkou újmou na zdraví. Nic než zlomený prst, popálenina pravé nohy na stehně a sedací částí. Nový rekord: „nejrychlejší pád“ při průměrné rychlosti 192 km/hod. Závod žen byl přerušen, muži pokračovali. Dosaženo bylo ještě jednoho obdivuhodného rekordu: Švéd Oia Rylander, invalida po amputaci nohy, vytvořil nový rekord invalidních jezdců 170 km/hod.; Rylander jel závod na jedné noze, bez protézy!

V poslední den závodu dosáhla Marty Kuntzeová nového rekordu žen 190,375 km/hod. Ale ještě další čtyři ženy byly rychlejší nežli rekord, dosažený před rokem. Muži zajeli rychlosti těsně kolem rekordu, vítěz Terry Watts 202,703 km/hod. a ještě další tři jezdci dosáhli rychlosti nad 200 km/hod.. Překonat Webrův rekord se nepodařilo.

KOMERCIALIZACE A PROFESIONALIZACE

Nástup Američanů znamená nejen vynikající technickou a výkonnostní úroveň, ale také postupnou profesio-

Záběr jízdy Rakušana Franze Webera v Silvertonu (USA), která znamenala nový světový rekord 208,092 km/hod.

nalizaci rychlostního závodu na lyžích. V Reno v Nevadě (USA) byla již založena Společnost pro mezinárodní rychlostní lyžování (International Speed Skiing Inc.), která převzala „ochranu“ nad závodníky a přirozeně kontroluje také vztahy mezi závodníky a jejich sponsorsy. To prakticky znamená, že rychlostní závody na lyžích na celé řadě rychlostních tratí po světě, probíhají mimo kontrolu federace. Jezdí se již i Světový pohár se závody v Arapahoe (USA), Kühtaí (Rak.), Les Arc (Fr.), Klosters (Švýc.), Tandalen (Švédsko) a v Silvertonu (USA).

SILVERTON

V Silvertonu se ve dnech 18.–24. 4. 1983 jel poslední závod sezóny. Vítězou tréninkovou jízdou v první den zajel Kanadán Watts 145,0 km/hod. Také druhý den jel nejrychleji Watts 168,7 km/hod. před Webrem 168,3 km/hod. Třetí den se za ideálního počasí konal oficiální závod. Příprava závodníků těsně před závodem: navlékají přiléhavíci plastifikované kombinézy, dva pomocníci pomáhají při oblékání, konec rukávů i zdrhovadla se přelepují, aby byl eliminován jakýkoli odpor vzduchu, rovněž přezky u bot se přelepují, lyže 240 cm dlouhé, až 15 kg těžké, jsou v neustálé péči servisní služby a dostávají poslední úpravu, speciální konstruované přilby se nasazují na hlavu těsně před startem. Odpoledne překonala stávající rekord žen Melissa Dominoová, zajela rychlost 193 km/hod. Američanka Kirsten Culverová, nejmladší účastnice (22), která jela po ní, byla ještě rychlejší 194,384 km/hod., držitelka rekordu Marty Martin Kuntzeová dosáhla v pořadí třetí rychlost 194,070 km/hod. Muži to měli napínavější. Nejrychlejším šesti závodníkům dala jury možnost, aby si sami zvolili svůj startovní čas. První jel Američan Paul Bushman a zajel nový rekord 204,082 km/hod. Nejpříznivější podmínky si zvolil Weber. Krátce před jeho startem se přehnal stín velkého mraku, který ochladil sníh po celé trati. Vyčkal ještě až celou trasu zase ozářilo slun-

ce a odstartoval. Čas 1,730 s, nový světový rekord 208,092 km/hod. — neuvěřitelné a nepředstavitelné. Škoda jen, že tyto fantastické sportovní výkony jsou honorovány, jde jen o profesionální sport.

KM LANCÉ ANO, ČI NE?

Sportovní vyžití bývá často základní potřebou moderního člověka. Utíká se z každodenního života do oblasti sportu, kompenzuje nedostatek přirozeného pohybu činností závodní a vstupuje vědomě do rizika, které jej dokonce naplňuje hlubokým uspokojením. K typům tohoto druhu sportovců patří nesporně mnoho jezdců letmého km. Problém zpravidla spočívá ve znalosti či neznalosti rizika, do kterého závodník vstupuje, ve správném odhadnutí fyzických a duševních sil, jimiž disponuje. Víme ze závodu ve sjezdu, že závodník fascinovaný rychlostí, dokáže požitkem z rychlé jízdy vystupňovat do nekritické až nekontrolovatelné polohy, častokrát sjíždí trasu při potlačeném strachu, na mimořádně rychlých úsecích do jisté míry s vypnutým myšlením, veden instinktem. Rizikovitost v závodě přirozeně neúměrně narůstá v případech, kdy závodník je na výsledku v závodě motivován nejen sportovně, ale také materiálně.

Každá jízda na lyžích ve velkých rychlostech, nechť jde o závod ve sjezdu nebo o rychlostní závod s letmým startem, musí zůstat jízdou kontrolovanou. Za bezpečnost závodníka odpovídá federace, ona také usměrňuje vývoj té které disciplíny, včetně závodů letmého km. Nesmyslnou honu za novými rekordy, vymykající se kontrole FIS, nelze akceptovat! Proto odpověď na položenou otázku zní: Letmý km pod kontrolou FIS ano, na profesionální bázi nikoli.

Dr. OTTO KULHÁNEK
člen mezinárodní komise
VSL ÚV ČSTV

Skúsenosti z predolympijskej prípravy čs. zjazdárov

Chceme sa stručne zmieniť o štruktúre predolympijskej prípravy reprezentačného družstva zjazdárov ČSSR. Jednotlivé prvky, vhodne adaptované, možno vytážiť aj v príprave mládeže na reprezentáciu a to tak, aby potom mohla úspešne absolvovať veľmi náročný cyklus variabilných záťaží po zaradení do našich vrcholových útvarov.

Reprezentačné družstvo zjazdárov ČSSR je v poslednom roku prípravy na OH '84. Počas posledných 4 rokov sa model prípravy reprezentačného družstva žien (RD) stabilizoval tak v počte tréningových dní na snehu v letných mesiacoch ako v počte výcvikových táborov (VT). Porovnajme svetové priemery letnej prípravy na snehu s prípravou našou. Svetové priemery tréningu na snehu v lete, ktorý je vôbec základom prípravy zjazdára, sa pohybujú v rozmedzí od 55 až do 100 dní. Tento počet je v rôznych štátoch individuálne rozdielny. (napr. rakúske družstvá využívajú výhody letného tréningu na snehu v Austrálii a Novom Zélande). Náš model prípravy sa zakladá na 55 až 60 dňoch tréningu na snehu v letných mesiacoch.

Po postupnom stabilizovaní a realizácii tréningového plánu začali sa ukazovať klady prípravy. Vyplýva to z výsledkov v medzinárodných pretekoch a to J. Gantnerovej, v disciplíne zjazd a O. Charvátovej v technických disciplínach i v zjazde, lebo dokazujú a potvrdzujú správnosť zostavy modelu prípravy a tým aj progresívny vývoj ženského zjazdového lyžovania u nás.

Pri súčasnej enormnej svetovej konkurencii, ktorá sa neustále zosilňuje, je dosiahnutie špičkového výkonu veľmi náročné. To samozrejme predpokladá v prvom rade dokonalú prípravu pretekára, ktorú podmieňuje starostlivo a komplexne zabezpečený tréning.

Základom prípravy RD zjazdárov je harmonické striedanie jednotlivých zložiek prípravy, a to:

1. individuálnej, ktorú vedú a kontrolujú tréneri stredísk vrcholového športu (SVS),
2. centrálnej, v kondičných výcvikových táboroch,
3. centrálnej na snehu — v letných mesiacoch.

Striedanie centrálnej a individuálnej prípravy má presne stanovený harmonogram a plán, všetky na seba naväzujú a vzájomne sa dopĺňajú.

Celá príprava pozostáva zo 7 cyklov a možno ju rozdeliť takto: štyri cykly tvorí:

1. všestranná príprava
 - a) kondičná
 - b) rozjazdenie na snehu
2. tréning vytrvalosti a sily
 - a) kondičný tréning vo výcvikovom tábore (VT)
 - b) tréning obrovského slalomu na snehu pri veľkom objeme, so súčasným individuálnym zdokonaľovaním techniky jazdy.

Tri cykly tvorí:

3. tréning vytrvalosti v rýchlosti
 - a) kondičný tréning vo VT
 - b) tréning na snehu, zameraný na striedavý intervalový tréning špec. slalomu a obrovského slalomu.
4. špeciálna príprava a rozvoj rýchlosti, skracovanie reakčných časov
 - a) kondičný tréning vo VT
 - b) tréning na snehu, zameraný na modelovú prípravu; jazdy na čas v špec. slalome a obrovskom slalome (striedanie disciplín obdeň) a tréning zjazdu.

Olga Charvátová pri kontrolných motorických testoch (pětiskoku snožmo) v Olomouci

Kondičný tréning v centrálnej príprave sa zameriava hlavne na to, ako

1. pripraviť pretekárku na záťaž pri pobyte vo veľkých nadmorských výškach (2500—3000 m),

2. pripraviť členky družstva v oblasti rozvoja pohybových schopností tak, aby si mohli zdokonaľiť techniku jazdy v čo možno najkratšom čase, priblížiť sa racionálnemu modelu pretekovej techniky jazdy v slalome, obrovskom slalome a zjazde,

3. plánovaným rozvojom pohybových schopností a obratnosti podporiť špeciálnu prípravu na snehu tak, aby docieľená športová forma bola dlhodobá a to v rozmedzí 3 cyklov roku tréningového cyklu s vrcholom v 10. cykle RTC.

Tréning na snehu sa zameriava na

1. voľnú jazdu, cieľom na individuálne zdokonaľovanie techniky jazdy v rozsahu 300—400 km a to v rôznych podmienkach poveternostných, snehových, traťových,

2. objemový tréning obrovského slalomu pri zdokonaľovaní techniky jazdy,

3. intervalový tréning slalomu a obrovského slalomu,

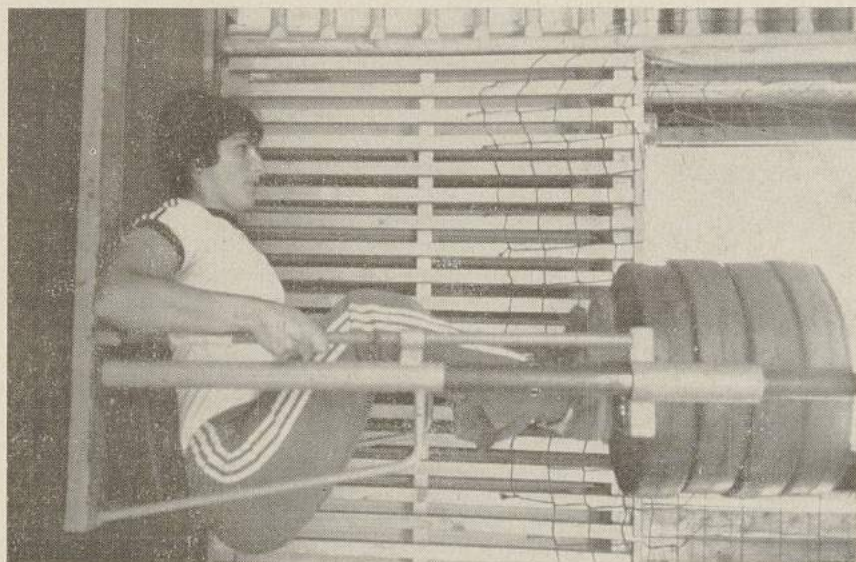
4. rozvoj špeciálnej rýchlosti v slalome a obrovskom slalome (modelový tréning jazdy na čas),

5. tréning zjazdu v priemerných rýchlostiach 80 km/hod.,

6. modelový tréning jednotlivých disciplín.

RTC 1983—84 sa v niektorých detailoch od RTC 1982—83 doplnil a to takto:

1. RTC 1983—84 začal rekondičným a rehabilitačným VT v Piešťanoch

Jana Gantnerová pri posilovaní

skôr a to už v poslednom týždni 13. cyklu RTC a prvom týždni 1. cyklu RTC 1983—84. Hlavným cieľom tohoto VT bolo doliečenie prekonaných zranení a rehabilitácia, za súčasného postupného rozvoja vytrvalosti v sile, bez cieľenej záťaže kĺbov dolných končatín, ale s postupným zafazovaním srdcovoľného systému a dýchacích orgánov.

2. Pred odchodom na prvý sneh v RTC 1983—84 (do Francie) členky absolvovali VT v Nymburku, ktorý sme zamerali znovu na postupné zvyšovanie vytrvalosti v sile. Tak sme krátkodobe pripravili družstvo aj na pobyt vo veľkých nadmorských výškach, lebo zo skúsenosti a analýzy minulých rokov vyplýva, že pri takomto kondične nedokonale pripravenom tréningu, najmä po dlhšej prestávke, sa môžu u jedincov vyskytnúť príznaky vysokohorskej nemoci, ktorá tréning značne blokuje. Preto ako prevencia je žiadúca dokonalá príprava, hlavne silovej vytrvalosti, lebo v tomto časovom úseku už prudko narastajú požiadavky objemu v špeciálnej príprave na snehu a to formou voľnej jazdy a tréningu obrovského slalomu.

3. Tretím rozdielom RTC 1983—84 je, že po VT na prvom snehu sme absolvovali 10dňový VT pri mori (v Juhoslávii), so zameraním na rekondíciu po prvom bloku centrálnej prípravy a na návazný rozvoj vytrvalosti a sily s dopĺňujúcim tréningom pomocou imitačných cvičení.

Pobyt pri mori a v Piešťanoch sa ukazuje ako veľmi pozitívny, vzájomne sa dopĺňujúci systém rekondície a rehabilitácie, pri súčasnom plánovanom rozvoji vytrvalosti.

Po absolvovaní 4 cyklov RTC zjazdárov má za sebou:

6 centrálnych výcvikových táborov: Piešťany, Nymburk, Francie (sneh), Juhoslávia (more), Vysoké Tatry, Hintertux (sneh), v ktorých absolvovali:

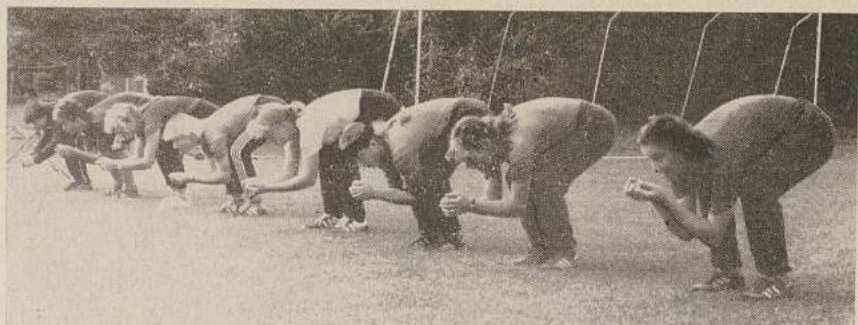
- 240 hodín spoločnej prípravy,
- 410 km voľnej jazdy na snehu,
- 4500 brán obrovského slalomu,
- 186 km vytrvalostných behov,
- 923 km jazdy na bicykli, v tempe 30 km/hod.,
- 15 hodín špeciálnej „suchej“ prípravy,
- 20 hodín rozvoja sily.

Základom prípravy zjazdára a rozhodujúcim faktorom RTC je tréning na snehu v letných mesiacoch. Ten je u RD zjazdárov rozdelený v RTC na 5 častí a to:

1. Rozjazdenie v maximálnom počte km voľnej jazdy a to: na zjazdových lyžiach dlhý oblúk s nemenným rytmom na tratiach s miernym sklonom svahu a s prechodom do strmých sklonov, s postupným skraccovaním polomeru zatáčania a so zmenami rytmu. Na to naväzuje postupný prechod jazdy do brán s rovnakou metódou a postupnosťou ako pri rozjazdovaní.

2. Objemový tréning obrovského slalomu pri individuálnom zdokonaľovaní techniky.

3. Objemový tréning slalomu s individuálnym zdokonaľovaním techniky

Členky reprezentačného družstva pri náviku správneho sjezdového postavení ve výcvikovom tábore v Nymburce

jazdy. V tomto segmente je už zaradený aj tréning na čas v obrovskom slalome s cieľom získania špeciálnej rýchlosti a uvoľnenia po tréningu slalomu.

4. Modelový tréning obrovského slalomu a špec. slalomu.

5. Dolaďovanie športovej formy technických disciplín pri tréningu zjazdu. Tento tréning má už presne takú formu a program dňa, ako pri tréningu na vlastné preteky v týchto disciplínach Svetového pohára.

Prechod z prípravného obdobia letného do hlavného zimného už niekoľko rokov sprevádzajú jednak ochorenia na chrípku alebo angínu a jednak pokles športovej formy. Býva to: a) Zo zmeny prostredia, v ktorom sa koná záver prípravy (prechod z veľkej nadmorskej výšky do nižších polôh).

b) Z veľkej intenzity záťaže v závere prípravy a psychického tlaku na pretekárky.

Preto záver prípravy sa snažíme uskutočniť v obdobných výškach v akých sa má pretekať a režim dňa plánovať presne podľa režimu pretekových dní. Aby prechod do pretekového obdobia nebol náhlým prechodom do nižšej intenzity záťaže, meníme postupne počet hodín pobytu na snehu v závere prípravy a taktiež spôsob tréningu.

Tréning a vôbec celá príprava zjazdára je zladený dynamický proces. Aj keď vieme, že príprava v RTC 1982—83 sa overila a výsledky potvrdzujú správnosť smeru jej zostavy, nemôžeme sa striktnie držať plánu prípravy z RTC 1982—83. Avšak základná štruktúra modelu prípravy zostáva. Tréner musí aj v zjazdovom lyžovaní citlivo meniť mikrocykly v objeme a intenzite záťaže a taktiež niektoré metódy prípravy.

Pri hodnotení 4 cyklov záverečnej prípravy na OH '84 ešte niekoľko slov trénerom stredísk mládeže, odkiaľ sa regrutujú noví pretekári do RD. Treba pripomenúť, že neraz nás v rýchlejšom postupe a v raste výkonnosti jednotlivých pretekárov brzdia niektoré ich nedostatky. Býva to nevýrazná schopnosť novú členku RD rýchlo sa adaptovať na zmeny nadmorských kondičných VT a vo VT na snehu, na

náročnosť tréningu a na schopnosť adaptovať sa na zmeny nadmorských výšok. Stretáme sa s nevytrfienou technikou jazdy v špec. a obrovskom slalome, ktorá však je limitujúcim faktorom pre výkon a konečne býva to i nerýchla adaptácia na dlhodobý výkon a to v trvaní 3 cyklov hlavného obdobia s vrcholom výkonnosti v 10. cykle RTC. Preto je žiadúce, aby tréneri SVS mládeže zostavovali model prípravy svojich zverencov podľa základov RD; aby usmerňovali tréning na špičkový výkon v 10. cykle RTC s cieľom dlhodobej výkonnosti a to pri systematickom a pravidelnom zdokonaľovaní techniky jazdy, podľa racionálneho modelu jazdy v špec. a obrovskom slalome a zjazde.

Súhrnom možno povedať, že príprava čs. reprezentantiek je náročný a zložitý komplex, ktorého účinok sa zrkadlí vo výsledkoch pri športovom výkone.

Naznačili sme skúsenosti, získané pri rôznych typoch tréningovej záťaže, pričom za najdôležitejší prvok prípravy považujeme letný tréning na snehu.

No špičkové výkony svetovej úrovne možno docieľiť len u perfektne pripravených a zdatných pretekárov, zaradených do RD zo stredísk vrcholového športu. Od ich cieľenej a komplexnej prípravy závisí aj to, či úspešne zvládnu fyzicky i psychicky veľmi náročnú záťaž v príprave, tak ako sme ju rámcovo naznačili a zúročia ju pri aktívnej účasti v reprezentačnom ciele.

PAVOL ŠTASTNÝ
tréner čs. reprezentačného družstva zjazdárov

Bohemia Svetovým pohárom

Dvacátý prvý ročník Turné Bohemia 1984 ve skoku na lyžích byl zařazen do programu Světového poháru a očekává se na něm účast nejlepších skokanů světové špičky. První závod se uskuteční v sobotu 14. ledna na devadesátce v Harrachově, druhý v neděli 15. ledna v Liberci na velkém můstku na Ještědu.

Úkoly čs. lyžařské reprezentace na XIV. ZOH 1984

Olympijské hry jsou nejen vyvrcholením čtyřletého olympijského cyklu, ale jsou zároveň největší sportovní společenskou (a politickou) akcí své doby. Z tohoto hlediska jsou vlastně přehlídkou práce a produkce politicko-ekonomických systémů. Staly se významným mezníkem, zkouškou a kritériem ve vývoji sportovních systémů a jejich společensko-ekonomického zabezpečení.

Výjimkou nebudou ani XIV. zimní olympijské hry v jugoslávském Sarajevu ve dnech 8.—19. února 1984. Celý sportovní svět se na ně připravuje, „zbrojí“ mírovými zbraněmi, každý chce uspět, být nejlepší a dokázat svoji prioritu a zároveň přednost politickoekonomického zřízení.

Jaké jsou tedy vlastně úkoly československé lyžařské reprezentace na ZOH 1984? Velmi stručně řečeno, jde o důstojnou reprezentaci Československé socialistické republiky. Co to vlastně znamená? To znamená, aby naši sportovci a funkcionáři svojí přítomností, účastí a výsledky ovlivnili atmosféru největšího sportovního svátku současnosti, přispěli k propagaci socialistické vlasti a socialistických zemí a ke sblížení sportovců celého světa.

Lze tyto náročné úkoly vůbec splnit a jak? Za prvé především vzorným vystupováním, sebevědomým a přítomným skromným chováním a zvláště pak (a to je daleko nejdůležitější) **výbornými sportovními výsledky**. To ovšem prakticky znamená provést **dokonalou přípravu s odpovídajícím zajištěním**. Dáte pak **vypěstovat schopnost koncentrovat se na soutěže a podřídít jejich úspěšnému průběhu vše a podat ve všech soutěžích maximální výkony**. [Je zřejmé, že takto uvažují i jiní, že mají dokonce ještě lepší podmínky pro přípravu. Naši sportovci by je však měli předčít v síle motivace a její změřenosti a s tím souvisejícím úsilím o dosažení nejlepšího výsledku.] Máme vůbec k takovému uvažování a přístupu předpoklady? Ano, máme, jednak historické, jednak současné. V čem tkví ty historické předpoklady? Jsou nejen v tom, že Skiklub při Bruslařském kroužku, založený J. Rösslerem-Ořovským v zimě 1887 patří k nejstarším v Evropě, že 21. listopadu 1903 byl založen Svaz lyžařů Království českého a že čeští lyžaři patřili k zakladatelům mezinárodní lyžařské federace FIS.

Dále pro účast a výsledky na zimních olympijských hrách od jejich počátku:

I. 1924 — Chamonix, Francie. V rámci výpravy i 13 lyžařů, nejlepší J. Adolf v závodě sdruženém obsadil 6. místo a získal tak jeden bod pro později zavedené hodnocení národů.

II. 1928 — Sv. Mořic, Švýcarsko. Celkem 11 lyžařů, nejlepší R. Burkert ve skoku obsadil 3. místo a získal tak vůbec první olympijskou medaili pro Československo. Nejlepším našim běžcem byl F. Donth na 18 km (10.) a sdruženářem O. Německý (9.).

III. 1932 — Lake Placid, USA. Pět lyžařů bylo našimi reprezentanty, nejúspěšnějším byl A. Bartoň, který se umístil šestý v závodě sdruženém a obsadil 10. místo v běhu na 50 km.

IV. 1936 — Garmisch-Partenkirchen, Německo. Naše barvy hájilo 15 lyžařů. F. Šimůnek v závodě sdruženém a štafeta ve složení C. Musil, G. Berauer, L. Mihalák a F. Šimůnek obsadili pátá místa ve svých soutěžích. Čtyři body do soutěže národů byly významným příspěvkem k propagaci a rozvoji lyžování u nás.

V. 1948 — Sv. Mořic, Švýcarsko. Dvanáctiletá přestávka zaviněná světovou válkou neubrala na významu lyžování a ZOH. Celkem 17 našich lyžařů bojovalo o olympijské pocty. Nejlepších výsledků dosáhl J. Cardal (8. na 50 km) a štafeta 4X10 km (rovněž 8.).

VI. 1952 — Oslo, Norsko. Pět mužů reprezentovalo naši zemi. Nejlepšího výsledku dosáhl štafeta na 4X10 km a J. Cardal v běhu na 50 km — 8. místo.

VII. 1956 — Cortina d'Ampezzo, Itálie. Celkem 13 mužů a 5 žen se zúčastnilo olympiády, na které poprvé bojovali sportovci Sovětského svazu. Štafeta žen v běhu na 3X5 km v sestavě E. Benešová, L. Patočková a E. Lauerzmannová získává první ženský bod do hodnocení národů. Muži byli v soutěži družstev 8., I. Matouš v běhu na 30 kilometrů desátý.

VIII. 1960 — Squaw Valley, USA. Dva muži byli prakticky symbolickou účastí. Sdruženář V. Melich se umístil na 18. místě, R. Čillík 30. v běhu na 30 km.

IX. 1964 — Innsbruck, Rakousko. Deset mužů a tři ženy tvořili československou výpravu. Nejlepšího výsledku dosáhl J. Matouš ve skoku na středním můstku, kde obsadil 4. místo, štafeta žen na 3X5 km byla 6. Čs. lyžaři získali opět 4 body.

X. 1968 — Grenoble, Francie. Nejúspěšnější ZOH pro Československo. J. Raška zvítězil a získal první zlatou olym-

na **POMOC**
trenérům
A cvičitelům

pijskou medaili ve skoku na středním můstku a stříbrnou za druhé místo na velkém můstku. T. Kučera byl čtvrtý v závodě sdruženém. Celkem 15 bodů je do dnes největším úspěchem našeho lyžování na ZOH.

XI. 1972 — Sapporo, Japonsko. Šestnáct lyžařů navazovalo na úspěchy minulých olympiád. H. Školová získala bronzovou medaili v běhu na 5 km (první pro ženy vůbec), J. Raška byl 5. ve skoku na středním můstku a T. Kučera 6. v závodě sdruženém, stejně jako štafeta žen v běhu na 3X5 km. To znamenalo 8 bodů do hodnocení národů.

XII. 1976 — Innsbruck, Rakousko. Na tuto olympiádu odjízďelo našich 22 lyžařů se značnými nadějemi. Situaci však doslova zachraňoval J. Balcar 4. místem ve skoku na středním můstku a štafeta žen 6. místem. Ostatním se nedařilo a tak 4 body po úspěších na minulých ZOH a zvláště na MS 1974 byly velkým rozčarováním.

XIII. 1980 — Lake Placid, USA. Další bronzovou medaili pro ČSSR v běhu na 5 km získala K. Jeriová, štafeta žen v sestavě D. Palečková, G. Svobodová, B. Paulů a K. Jeriová byla čtvrtá, J. Šoltýsová 10. ve sjezdu, ostatním se nedařilo. Sedm bodů běžkyň bylo východiskem na lepší časy.

XIV. 1984 — Sarajevo, Jugoslávie. Počítáme s účastí 15—22 lyžařů. Výkonnostní cíle dané integrovaným plánem byly velmi vysoké a v současné době byly ještě zvýšeny. Jejich smyslem je úspěšná propagace ČSSR, obhájení současného postavení československého lyžování v mezinárodním měřítku a příspěvek do medailového a bodového zisku socialistických zemí.

Chtěli bychom získat v běhu žen 2 medaile a 10 bodů, ve skoku na lyžích jednu medaili a 4 body, ve sjezdových disciplínách žen 3 body a v závodě sdruženém jeden bod. V běhu mužů umístění v závodech jednotlivců do 12. místa a ve sjezdových disciplínách mužů do 15. místa.

Víme, že jsou to výkonnostní cíle velmi vysoké. Jsme si vědomi toho, že by nám vše muselo jít na 100 procent. Vycházíme však ze známých veršů Jana Nerudy „a malý ten, kdo má jen malý cíl“.

PhDr. JAROSLAV POTMEŠIL
ústřední trenér VSL ÚV ČSTV

Tréninkové zatížení našich skokanů

Pojem tréninkové zatížení je ve skoku na lyžích stále diskutovanějším. Přispívá k tomu do značné míry nejednotnost názorů na tréninkové zatížení nejen co do objemu a skladby prostředků, ale i určitá zdrženlivost k hodnocení tréninku na základě objemových charakteristik. Zvláště, když každý trenér dnes ví, že lze tentýž objem natrénovat do jisté míry odlišnými způsoby, lišícími se in-

tenzitou, kvalitou, pohybovým souladem s vlastní závodní disciplínou, podmínkami, ve kterých byl uskutečněn atp.

Tento fakt vyplývá pochopitelně ze složitosti a mnohostrannosti tréninkového procesu. Znamená to však snad, že obsah pojmu tréninkové zatížení, chápaný v objemových charakteristikách, již nevystihuje ve skoku na lyžích vlastní podstatu práce, která je závodníkem investována,

ve formě tréninkového úsilí, do splnění základního cíle sportovního tréninku — neustálého zvyšování sportovní výkonnosti? Dosáhli jsme již úrovně, kdy podružnými mohou zůstat počty odrazů, skoků na lyžích, hodiny jízdy na lyžích, regenerace sil a ostatní prvky objemové struktury zatížení a rozhodujícím pro další růst výkonnosti našich lyžařů-skokanů bude spíše odstranění rozdílů v technice skoku mezi našimi závodníky a světovou špičkou, nebo vytvoření optimálního individuálního stylu skoku, či snad pouze umělé omezení záporných psychických vlivů na skokana před vlastním závodem vytvořením optimálních podmínek? V tom případě je rovněž možné naučit skokany provádět autoregulační psychologické techniky, řízenou životosprávou podpořit správné fyziologické pochody, sugestivními metodami zvyšovat jejich předzávodní sebevědomí, omezit strach a nadměrný pocit odpovědnosti. Určité všechny tyto a ještě i další prostředky najdou v moderním pojetí sportovního tréninku své místo a jsou, nebo v dohledné době budou, trenéry stále více užívány. Budou však tvořit určitou nadstavbu struktury zatížení, která završí tréninkové úsilí sportovce a pomůže mu maximálně zúročit předcházející dlouhodobou přípravu. Zaměření se pouze na nadstavbu by však mohlo být především u mladých skokanů, kterých je u nás nyní většina, riskantní.

Nabízejí se otázky: Využili jsme, ve snaze jít ve sportovní výkonnosti dále novými metodami, všech možností, které skýtá kontrolní systém představovaný stávajícím vyhodnocováním tréninkového zatížení a testování vrcholových lyžařů-skokanů? Máme jasno ve struktuře tréninku, nebo i tam zatím hledáme a ve střediscích zkoušíme nové vlastní cesty, po nichž chceme dojít sportovních úspěchů? Odhalili jsme všechny zákonitosti vztahu struktury použitých tréninkových prostředků a vlastního sportovního výkonu?

Odpovědi na tyto položené otázky by byly zřejmě rozdílné a závisely by do jisté míry na zkušenostech, vnitřním přesvědčení i ochotě zabývat se zdoluhavými analýzami něčeho, co je již za námi, v době, kdy již budujeme novou kvalitu disciplíny lyžování - skok. Přesto se domníváme, že nového vyššího stavu výkonnosti lze dosáhnout lépe na základě podrobné znalosti předchozího stavu, kterého bylo dosaženo tréninkem při uplatnění určité struktury tréninkových prostředků. Pouze tak dojde naplnění zpětná vazba, tolik potřebná pro korekce a další řízení tréninkového procesu.

Proto předkládáme široké skokanské veřejnosti alespoň některé výsledky, jichž jsme dosáhli při základní analýze tréninkového zatížení vrcholových lyžařů-skokanů v tréninkovém roce 1982—83. Roce, který nám opět po několika „hubených“ letech přinesl radost v podobě zlepšeného výkonu našich reprezentantů. Výsledky tohoto sdělení nechť slouží nejen k poznání stavu, ale i jako podklad k diskusi o rezervách, jejichž využitím by se náš skok dostal opět tam, kam léta patřil.

Výsledky jsme získali na základě hlášení profesionálních trenérů skokanských středisek vrcholového sportu. Hlášení obsahují plány a skutečné hodnoty tréninkového zatížení jednotlivců středisek ve čtyřdenních cyklech podle jednotné metodiky evidence popsané ve Směrnících a pokynech k jednotné evidenci plánování a vyhodnocování tréninkového procesu v lyžování, vydaných VMO ÚV ČSTV v roce 1979. Tato hlášení podrobuje strojně početnímu zpracování do podoby dvou sestav, v nichž kromě primárních ukazatelů jsou obsaženy i procentuální, poměrné a kombinované ukazatele tréninkového zatížení jak jednotlivců, tak i středisek a reprezentačních družstev. Základní charakteristiky sledovaných souborů jsou uvedeny v tabulce 1. Reprezentační družstva mužů a juniůrů byla

vyhodnocena ve složení schváleném VSL ÚV ČSTV před zahájením sezóny 1982—83. Podle tohoto výběru tvořili reprezentační družstvo mužů: Tanczos, Novák, Číž, Slušný, Vacek, Mayer, Malec, Parma, Ploc. Reprezentační družstvo juniůrů: Cáhlfík, Dluhoš, Polák, Podzimek, Porty, Pustka, Raška, Švagerko.

Na základě výsledků počítačové sestavy č. 1 družstev jsme sestavili pro účel tohoto sdělení tabulku 2, která shrnuje základní ukazatele roční tréninkové práce vybraných souborů v sezóně 1982—83. Tučně je vtištěn usku-tečňný průměrný tréninkový objem souborů, v závorce pak první číslo vypadaře průměrný plán souboru a druhé číslo udává procento splnění plánu daného tréninkového prostředku. Z tabulky 2 je rovněž zřejmé i složení jednotlivých oblastí přípravy (OP).

V oblasti všestranné přípravy (VP) je zařazeno těchto pět tréninkových prostředků:

- **posilování**, jehož pomocí se uskutečňuje rozvoj základního silového potenciálu skokana na lyžích. Plány jednotlivých středisek respektovaly věkové zákonitosti. Kromě ASVS DBB (402 t) však ani jeden z dalších sledovaných souborů svůj plán nesplnil. Nejnižší počet navzpíraných tun vykázalo nejmladší středisko SVS-M F (188,5 t). ASVS DL splnilo pouze 71 % svého plánem stanoveného objemu.
- **hry** — jsou oblíbeným tréninkovým prostředkem. Kromě ASVS DL a RD-M všechny ostatní soubory své plány, zřejmě díky vysoké emocionálnosti prostředku, překročily. SVS-M F, které věnovalo hrám nejvíce času (7210 min., tj. 120,17 h) a RD-J (7002 min., tj. 116,7 h), dokonce plán překročily až na 129,9 %, resp. 131,2 %.
- **obratnost** — zahrnuje cvičení zaměřená na celkový rozvoj nervo-svalové koordinace. Zařazení tohoto prostředku do tréninkového procesu je u jednotlivých skupin značně nestejně. Difference v plánovaných hodnotách ukazují na rozdílné koncepty jednotlivých trenérů při plánování oblasti VP. Skutečnost, že všechny sledované soubory svůj plán obratnosti nesplnily, a to většinou velmi výrazně (viz tab. 2), hovoří o podceňování obratnosti jako tréninkového prostředku. Výjimku tvoří ISS BB, která při nejvyšším plánu má i výrazně nejvyšší jeho plnění (94 %). Zatímco na druhé straně ASVS DL plán téměř poloviční splnilo pouze na 47,7 %.
- **speciální vytrvalost, obecná vytrvalost** — jsou tréninkovými prostředky, jejichž plánování i plnění vykazuje v rámci sledovaných souborů největší difference. Vysoké plány, které se podařilo splnit, měla ISS BB. Další střediska jsou v plánování i v plnění značně nevyrovnaná. Odlišností těchto dvou skupin prostředků na rozvoj vytrvalosti je skutečnost, že zatímco ve speciální vytrvalosti většina souborů své plány nesplnila, v obecné vytrvalosti je naopak přeplnila. Překvapují však velké rozdíly v uplatnění vytrvalosti i u věkových podobných souborů, které zřejmě pramení z nejasnosti postavení vytrvalosti v celkové struktuře tréninku lyžaře-skokana.

Do oblasti speciální přípravy (SP) je zařazeno šest tréninkových prostředků:

- **odrazy bez zátěže** — jsou zaměřeny na rozvoj výbušné síly dolních končetin. V tréninku sledovaných souborů byly využívány hojně, o čemž svědčí překročení plánu odrazů bez zátěže ve všech družstvech. Nejvyššího objemu dosáhlo SVS-M DL (14 060 odrazů), nejnižšího SVS-M F (9 453 odrazů). Reprezentační družstva využívala odrazů bez zátěže ve svém tréninku nadprůměrně.
- **odrazy se zátěží** — na rozdíl od předcházejících tréninkových prostředků jsou odrazy se zátěží charakteristické významným rozdílem plánovaných objemů jak mezi dospělými a mládežnickými středisky, tak i značným rozdílem uvnitř věkové podobných souborů. Nejvíce odrazů se zátěží vykázalo ASVS DBB (2755) nejméně SVS-M F (917). Reprezentační družstva využívala odrazů se zátěží vzhledem k nižšímu věku reprezentantů podprůměrně. Přesto však muži reprezentanti vykážali o 635 odrazů více než junioři.
- **rychlost pohybu** — představuje tréninkový prostředek zaměřený na zvýšení akčních rychlostí lyžaře-skokana použitím modifikovaných sprintů. Jedná se o prostředek poměrně jednotně přijímaný a aplikovaný trenéry. Důkazem toho jsou blízké hodnoty plánovaných objemů rychlosti pohybu, kdy mírně vyšší plán mají střediska dospělých. Skutečným odtrénovaným objemem se však

TABULKA 1 Sledované soubory

Poř. č.	Soubor	Ozn.	Počet	Průměrný věk	Úplnost evidence (%)
1.	ASVS Dukla Liberec	ASVS DL	8	22,7	86,54
2.	ASVS Dukla B. Bystrica	ASVS DBB	6	23,7	98,72
3.	SVS-M Dukla Liberec	SVS-M DL	9	17,5	94,87
4.	SVS-M MEZ Frenštát p. R.	SVS-M F	13	16,8	98,82
5.	Internátní střední škola Banská Bystrica	ISS BB	13	17,0	97,63
6.	Reprezentační družstvo mužů	RD-M	9	20,9	97,44
7.	Reprezentační družstvo juniůrů	RD-J	8	17,2	100,00

střediska věkově různá již neliší. Nejvyšší počet metrů sprintu (21 788) dokonce vykázalo nejmladší středisko SVS-M F. Kromě něho a RD-J však svůj plán nesplnil žádný jiný soubor. Zajímavá je skutečnost, že vůbec nejnižší objem rychlosti ze všech sledovaných souborů mělo RD-M (17 384), když výrazně nesplnilo plánovaný objem (22 722).

- **rychlost reakce** — podobně jako rychlost pohybu je poměrně jednotně uplatňovaným prostředkem. Mládežnická střediska realizovala o něco vyšší objemy rychlosti reakce než střediska dospělých. Jediný výrazný rozdíl v zařazování rychlosti reakce do tréninku je vidět u ISS BB, která jak v plánu, tak v uskutečněném objemu vykázala více jak dvojnásobné hodnoty.
- **speciální napodobivá cvičení (SNC)** — jsou cvičení, která napodobují některou z pohybových fází skoku na lyžích za účelem vytvoření správného dynamického stereotypu. Z tabulky 2 je zřejmé, že jak v plánu, tak i v plnění vykazují střediska mládeže vyšší hodnoty než střediska dospělých. Nejméně využívalo SNC ASVS DL. Naopak SVS-M DL mělo realizovaný objem SNC nejvyšší, když svůj plán přeplnilo o 38 %. Rovněž reprezentativní družstva se věnovala SNC nadprůměrně. Jediným družstvem, které nesplnilo svůj plán SNC, bylo SVS-M F. Z toho je vidět, že tento tréninkový prostředek je poměrně oblíben a v plánovaných objemech plněn.
- **jízda na lyžích** — je velmi diskutovaným tréninkovým prostředkem, jenž vykazuje největší diference mezi sledovanými soubory jak v plánech, tak i v plnění. Až na ASVS DBB, které svůj plán překročilo o 15,7 % a vykázalo nejvíce hodin jízdy na lyžích (65,6 h), všechna ostatní střediska svá plány nesplnila. Nejméně se jízdě na lyžích věnovalo SVS-M F (15,5 h), RD-J (22,8 h), SVS-M DL (28,1 h). U těchto mladých závodníků jsou tyto nízké hodnoty překvapující. Naopak RD-M docenilo přednosti tohoto tréninkového pro-

středku a díky možnosti přípravy části družstva na ledovci mělo průměrný objem jízdy na lyžích 53 h.

Oblast technické přípravy (T) jsme pro účel tohoto sdělení shrnuli do dvou tréninkových prostředků. Jsou jimi:

- **skoky na hmotě**, které představují předsezónní prostředek lyžařů-skokanů. Z tabulky 2 je zřejmá vyrovnanost plánu všech středisek na úrovni zhruba 400 skoků. Jedinou výjimku tvoří ASVS DBB s průměrným plánem 317 skoků. Skutečně natrénované objemy jsou však odlišné. Nejméně skoků na hmotě, daleko za svým plánem, vykázala ISS BB (296). Naopak vysokým překročením svého plánu dosáhli největšího počtu skoků na hmotě závodníci SVS-M F (480). Jen o 1 skok zůstalo zpět RD-J (479), které přeplnilo svůj plán o 20,9 %. Za povšimnutí však stojí skutečnost, že v tomto technickém prostředku tři z pěti středisek nesplnila své plány.
- **skoky na sněhu** — jsou bezpochyby nejzávažnějším ukazatelem tréninku lyžaře-skokana. Pohledem na plán zjistíme nejvyšší hodnoty u středisek dospělých (ASVS DL: 495, ASVS DBB: 450). Těmto se svým plánem přiblížila i ISS BB (438). Střediska vrcholového sportu mládeže plánovala takto: SVS-M DL 399 skoků a SVS-M F 391 skoků. Je smutné, že v tak důležitém ukazateli se plán nepodařilo splnit třem střediskům a dokonce ani reprezentativnímu družstvu mužů. Největší rozpor s naplánovanou hodnotou vykázali v ASVS DL, kde splnili plán skoků na sněhu pouze z 57,9 % a naskákali tedy průměrně nejméně skoků (287). SVS-M DL už 317 skoků (tj. 79,4 % plánu) a ISS BB 330 skoků. Pouze dvěma střediskům se podařilo své plány překročit. SVS-M F 460 skoky a ASVS DBB 484 skoky. Reprezentativní družstva vykázala vzájemně blízký objem skoků na sněhu. Junioři 405 a muži 427 skoků. Z plnění tedy vyplývají značné rozdíly v uskutečněných objemech skoků jak u dospělých, tak i u mládeže.

TABULKA 2

Tréninkové zatížení v sezóně 1982—83

Tréninkové prostředky	jednotky evidence	ASVS DL	ASVS DBB	SVS-M DL	SVS-M F	ISS BB	RD-M	RD-J
Všestraná příprava (VP):								
— posilování	tuny	266,4 (375,0; 71,0)	402,0 (386,7; 103,9)	197,5 (216,7; 91,1)	168,5 (208,8; 80,6)	190,1 (197,7; 96,1)	266,7 (315,1; 84,6)	190,2 (217,4; 87,4)
— hry	minuty	5319 (5820; 91,3)	5687 (5000; 113,7)	5587 (5200; 107,4)	7210 (3548; 129,9)	5371 (5026; 106,8)	5254 (5349; 98,2)	7002 (5336; 131,2)
— obratnost	minuty	873 (1830; 47,7)	1423 (2200; 64,6)	2477 (2960; 83,6)	1423 (2266; 62,7)	3150 (3351; 94,0)	1759 (2534; 69,4)	2290 (2633; 86,9)
— speciální vytrvalost	minuty	100 (260; 38,4)	363 (410; 88,5)	125 (106; 117,9)	90 (198; 45,4)	562 (558; 100,7)	186 (343; 54,2)	156 (201; 77,6)
— obecná vytrvalost	hodiny	11,4 (6,0; 190,0)	33,3 (25,0; 133,2)	33,0 (30,9; 106,7)	27,1 (18,6; 145,5)	38,3 (39,6; 96,4)	31,3 (24,7; 126,6)	34,6 (25,2; 137,1)
Speciální příprava (SP):								
— odrazy bez zátěže	počet	13 993 (12 900; 108,4)	11 284 (11 167; 101,0)	14 060 (9911; 141,8)	9453 (9385; 100,7)	9913 (9730; 101,8)	13 584 (11 633; 116,7)	12 282 (9705; 126,5)
— odrazy se zátěží	počet	2149 (3300; 65,1)	2755 (3000; 91,8)	1484 (1384; 107,2)	1050 (917; 114,5)	1415 (1601; 88,3)	1788 (2689; 66,4)	1153 (1075; 107,2)
— rychlost pohybu	metry	19 194 (24 500; 78,3)	21 372 (23 667; 90,3)	19 105 (21 611; 88,4)	21 788 (20 000; 108,9)	18 888 (19 457; 97,0)	17 384 (22 722; 76,5)	21 458 (20 799; 103,1)
— rychlost reakce	počet	804 (1130; 71,1)	835 (1000; 83,5)	1556 (1079; 144,2)	1072 (1128; 95,0)	2227 (2632; 84,6)	1187 (1743; 68,1)	1422 (1096; 129,7)
— SNC	minuty	1975 (1950; 101,2)	2727 (2400; 113,6)	3749 (2700; 138,8)	2336 (2562; 91,1)	3251 (3337; 97,4)	3141 (2543; 123,5)	3137 (2693; 116,4)
— jízda na lyžích	hodiny	39,4 (60,0; 65,6)	65,6 (56,6; 115,7)	28,1 (33,8; 82,9)	15,5 (28,7; 53,8)	52,1 (61,6; 84,5)	53,0 (60,1; 88,0)	22,8 (31,4; 72,5)
Technická příprava (T):								
— skoky na hmotě	počet	323 (407; 79,3)	319 (317; 100,6)	368 (400; 92,2)	480 (395; 121,5)	296 (406; 72,9)	387 (385; 100,5)	479 (396; 120,9)
— skoky na sněhu	počet	287 (495; 57,9)	484 (450; 107,5)	317 (399; 79,4)	460 (391; 117,7)	330 (438; 75,3)	427 (469; 91,0)	405 (394; 120,8)

Na základě provedeného rozboru jednotlivých použitých tréninkových prostředků v ročním tréninkovém cyklu 1982—83 lze pro jednotlivé sledované soubory vyvodit tyto závěry:

ASVS DL — na výsledcích je znát nejnižší úplnost evidence ze všech sledovaných souborů (86,54 %) zaviněná odchodem pěti závodníků ze střediska před posledním tréninkovým cyklem a dlouhodobější absencí Farského. V kolektivu trénovali tři reprezentanti ČSSR (Novák, Malec, Vacek). Uskutečněnými objemy tréninkového zatížení se zařadilo mezi podprůměrná střediska, v oblasti techniky dokonce nejslabší. Málo se věnovalo, v porovnání s ostatními soubory, celé oblasti všestranné přípravy [vyjma posilování], rychlosti reakce, SNC a skokům. Lépe si naopak vedlo v odrazech jak se zátěží, tak bez zátěže.

ASVS DBB — mělo ve svém středu dva reprezentanty ČSSR (Tanczos, Parma). Při celkově průměrných plánech jednotlivých oblastí zatížení se vlastní realizací dostalo na první místo v objemu VP a SP. V technice je rovněž nad průměrem středisek. Ve srovnání s ostatními soubory věnovalo nejvíce pozornosti posilování, odrazům se zátěží, jízdě na lyžích a skokům na sněhu. Nejméně pak obratnosti, rychlosti reakce a skokům na hmotě.

SVS-M DL — mělo nejvíce reprezentantů ČSSR. Dva seniorské (Ploc, Mayer) a tři juniorské (Polák, Podzimek, Portyk). Plánovalo průměrné objemy všech oblastí, což je dáno průměrným věkem střediska. Nejlépe si vedlo ve speciální přípravě, na průměru bylo v uskutečněném objemu VP a mírně pod průměrem v T. Nejvíce užívanými byly prostředky obratnosti, obecně vytrvalosti, odrazy bez zátěže, rychlosti reakce a SNC. Na druhé straně méně bylo užito speciální vytrvalosti, rychlosti pohybu a jízdy na lyžích.

SVS-M F — jako středisko s nejnižším průměrným věkem závodníků mělo ve svém středu nejvíce (čtyři) juniorských reprezentantů (Cáhlík, Dluhoš, Pustka, Raška). Z plánů i vlastní realizace je vidět snaha naskákat co nejvíce skoků. Průměrně vykázal každý člen střediska 940 skoků, což představuje nejvyšší hodnotu ze všech sledovaných souborů. Z ostatních oblastí přípravy se ve Frenštátě věnovali více ještě hrám a rychlosti pohybu. Ostatní ukazatele jsou již v rámci středisek podprůměrné. Nejnižších objemů bylo dosaženo ve speciální vytrvalosti,

odrazech bez zátěže, odrazech se zátěží a jízdě na lyžích.

ISS BB — měla v loňské sezóně dva seniorské reprezentanty ČSSR (Slušný, Číž) a jednoho juniorského reprezentanta (Švagerko). I přes nesplnění většiny vysoce položených plánů všech oblastí přípravy dosáhla ISS BB nadprůměrných objemů VP a průměrných SP. Naproti tomu podprůměrný byl celkový objem techniky. Nejpoužívanějšími prostředky byly ve srovnání s ostatními soubory obratnost, speciální i obecná vytrvalost a rychlost reakce. Nejméně používanými naopak rychlost pohybu a skoky na hmotě.

RD-mužů — vzhledem k věku a příslušnosti závodníků k různým střediskům byly plánované hodnoty objemu přípravy ve všech oblastech průměrné. Uskutečněnými objemy se pak zařadilo, kromě oblasti techniky, mezi mírně podprůměrné soubory. Každý člen RD-M naskákal celkem v průměru 814 skoků a vykázal 53 h jízdy na lyžích, což představuje nadprůměrné objemy. Nejméně se reprezentanti věnovali hrám a rychlosti pohybu.

RD-juniorů — při svých nižších plánech všech oblastí, úměrných věku závodníků, dosáhlo v realizaci techniky a všestranné přípravy vysoce nadprůměrných objemů. Ve speciální přípravě naopak obsadilo poslední místo ze sledovaných souborů. Oblíbenými prostředky se staly skoky a hry. Nízká hodnota objemu odrazů se zátěží nepřekvapuje vzhledem k věku závodníků tolik, jako nízký počet hodin jízdy na lyžích.

Uvedený rozbor dokumentuje různorodost pohledů na skladbu tréninkového zatížení ve střediscích vrcholového sportu. Existují značné rozdíly v zastoupení jednotlivých oblastí přípravy i některých prostředků přípravy jak v plánu, tak především v uskutečněném objemu, a to i u souborů věkově blízkých. Fakt, že celkem v 58 % tréninkových prostředků se plnění u sledovaných souborů liší od plánu o více jak 10 % (z toho ve 22 % prostředků byl plán překročen a ve 36 % nesplněn), svědčí o značném nesouladu mezi plány a plněním tréninkového zatížení, což signalizuje buď nereálnost plánovaných ukazatelů, nebo podcenění plánu jako řídicího kritéria tréninkového procesu.

RNDr. EVŽEN POKORNÝ

laborator vrcholového sportu Univerzity Palackého

SPORT BEZ SVATOZÁŘE

V prosincovém čísle LYŽÁRSTVÍ z minulého roku byl v rubrice na pomoc trenérům a cvičitelům poprvé uveřejněn příspěvek s odkazem na odbornou literaturu, která mnohdy vychází bez našeho povšimnutí. V uplynulém roce bylo již na této stránce poukázáno na odborné knihy jako např. FYZIOLOGIE SPORTOVNÍ VÝKONNOSTI (Choutka, Seliger), SPORTOVNÍ VÝKON (Choutka), ZÁKLADY SPORTOVNÍHO TRÉNINKU (Matvejev) a ENCYKLOPEDIE SPORTOVNÍHO TRÉNINKU (Dovallil).

Tímto příspěvkem chci navázat na tuto dobře zahájenou tradici a upozornit trenéry na novou knihu SPORT BEZ SVATOZÁŘE vydanou v edici Máj.

Knihy již svým názvem prozrazuje, že je věnována problematice a zákulisí jednoho z nejrozšířenějších fenoménů XX. století — sportu a v řadě konkrétních případů právě lyžování.

Tato kniha si klade za cíl jednak přispět do diskuse o sportu především proto, že sport u nás uznává každý druhý občan ať již aktivně nebo zprostředkovaně, ale zejména podhalit tajemství existujících zákonitostí a vznést trochu světla tam, kde se často a rádi mýlíme.

SPORT BEZ SVATOZÁŘE je beletrizovaná literaturou faktů, zamýšlením dvou nad jiné povolaných specialistů — zkušeného sportovního novináře PhDr. Václava Paciny a vysokoškolského profesora psychologie PhDr. Miroslava Vaňka — nad řadou problémů a jevů, které právě vrcholový sport přináší do klimatu moderní soudobé společnosti se všemi jeho přednostmi i nedostatky. Jde o zamýšlení samozřejmě teoreticky fundované, doplněné však i celou řadou vtipných postřehů a reálií ze života domácích i zahraničních sportovních osobností.

SPORT BEZ SVATOZÁŘE obsahuje 284 stran rozdělených do devatenácti kapitol, které jsou již zajímavé nejen svými názvy, ale zejména obsahem. Pro ilustraci uvádím alespoň některé: Děti na pyramidě, Dcera sportu — agrese, Muž v pozadí se jmenuje trenér, V olympijském zákulisí, Má smysl tahle smrt? a další. Slovo na závěr napsal olympij-

ský vítěz a zasloužilý mistr sportu Václav Kozák. Kniha má bohatou fotografickou přílohu s dobře doplňujícím textem a je vtipně ilustrována výstižnými figurkami ze sportovního prostředí známého kreslíře Vladimíra Jiráčka. V závěru je uveden nezbytný rejstřík psychologických termínů.

SPORT BEZ SVATOZÁŘE, řečeno velmi stručně, si klade za úkol přispět k tomu, aby čtenář poznal jací sportovci, ale také trenéři a někdy i diváci vlastně jsou. Proč vystupují, závodí a žijí, jak to dělají se všemi omyly i chybami.

Sport je druhem lidské činnosti, která je obklopuje slávou, nadšením, vzruchem a láskou. To vše je jistě potřebné a zasloužené. Ale nepřejeme si, aby sport byl obklopen nekritickou svatozáří děj se co děj. Dobrat se hloubky pocitů, motivů, emocí i rozumových pohnutek sportovce není tak lehké. Znamená to rozbít navyklý povrchní pohled na sportovce reprezentanta. O to vše se autoři pokoušejí, přičemž je čtenář zaveden nejen do bouřlivých kotlů fotbalových stadiónů, na lyžařské tratě a můstky, ale i do šaten, lékařských ošetřoven a vědeckých pracovišť. Mnoho sportů slouží jako laboratoř pro psychický stav člověka. Čtenář důvěrně pozná co je odvahy a strach, co je bolest, jak se chová dítě ve sportovním životě, co znamená odchod ze slávy, jaká že je pravá osobnost sportovce.

V knize SPORT BEZ SVATOZÁŘE defilují desítky populárních sportovců známých i neznámých ve svých nejslavnějších i nejtěžších chvílích, aby čtenář poznal vnitřní zdroje a příčiny jejich úspěchů i porážek.

„A tak pěšinkami a cestami sportovní psychologie vstoupíte do království sportu zadními dveřmi, a to zcela bezprostředně se vši citlivostí, prostě BEZ SVATOZÁŘE.“

Doufám, že se mi podařilo tímto krátkým seznámením s obsahem knihy vyvolat u vás zájem o její přečtení.

PAVEL ZELENKA

ústřední metodik VSL ÚV ČSTV

Schvalování sjezdových tratí

Pravidla lyžařských závodů platná od 1. 12. 1980 určují v kapitole 702, že sjezdové trati pro závody kategorie A musí být schváleny komisí výstavby příslušného svazu lyžování ČSTV. Zatím není tato povinnost našimi pravidly vyžadována pro závody ve slalomu a obřím slalomu, ale praxe v mezinárodní organizaci FIS ukazuje, že i tyto tratě budou v budoucnu podrobeny přísnější kontrole.

Smyslem těchto ustanovení je především bezpečnost závodníka, v neméně míře pak snaha o vymezení požadované technické úrovně tratí tak, aby závody a výkony závodníků byly alespoň v určité míře vzájemně srovnatelné.

Schvalování tratí v ČSSR probíhá v úzké spolupráci komisí výstavby národních svazů a federálního svazu lyžování. Průkopnickou práci zde vykonával předseda federální komise a člen komise výstavby FIS Ing. Ladislav Harvan, CSc., který modifikoval vhodným způsobem své zkušenosti z práce mezinárodní komise a určil základní kritéria schvalování, rozsah potřebné dokumentace, způsob vlastního provádění a vydal potřebné tiskopisy. Díky této dobré přípravě probíhá schvalování tratí rychlým tempem a do konce roku 1982 prošly homologací a byly kolaudovány všechny tratě, na kterých se pořádaly závody kategorie A a celá řada dalších tratí.

Homologační řízení (přezkušování), kolaudace (schválení) a vystavení schvalovacího výměru lyžařské tratě je poslední fází mnohdy složitě práce provozovatele, zejména u starších tratí, u kterých není k dispozici potřebná dokumentace.

O potřebných vlastnostech sjezdové tratě poučuje už zmíněná kapitola 702 Pravidel. S přibývajícím rychlostí sjezdových tratí roste význam kritéria bezpečnosti závodníků, kterým se zabývá řada zasedání sjezdové komise FIS a které věnuje zvýšenou pozornost i odborný tisk. Zásadní ráz sjezdové tratě určuje již její vytyčení v terénu. Podstatné ovlivnění bezpečnosti tratě lze docílit terénní úpravou a ochrannými prostředky. Zkušenost je i v našich podmínkách dost a každý projekt nové tratě, nebo rozsáhlejší úpravy by měly být předem konzultovány s komisí výstavby lyžařského svazu.

K schválení lyžařské tratě je vyžadována příslušná dokumentace. Je to především vrstevnicová mapa v měřítku max. 1:5000. Ze zkušenosti můžeme doporučit měřítko 1:2000, které dává lepší přehled a poskytne nepoměrně podrobnější informaci jak o směrovém, tak zejména o výškovém průběhu tratě. Za nejlepší považujeme mapu zhotovenou fotogrametrickým mapováním za pomoci řady letectvých snímků. V měřítku 1:2000 je mapa sjezdové tratě asi 1 m dlouhá, vlastní trať 1–2 cm široká a lze na ní odečíst velmi přesně výškové kóty a příčné sklony tratě. Mapy zhotovují odborná pracoviště n. p. Geodesie.

Vedle vrstevnicové mapy je vyžadován podélný profil tratě v měřítku 1:5000, ze kterého je vidět průměr-

ný sklon tratě, místa a délky maximálního a minimálního podélného sklonu tratě. Vedle podélného sklonu je důležitý i příčný sklon v kritických místech jako jsou vně vykloněné zatáčky, traverzy a enormně rychlé úseky tratě. Jsou proto pro homologační řízení požadovány i výkresy příčných profilů v kritických místech.

Vedle výkresové dokumentace je třeba pro homologační řízení připravit odpovědi na řadu otázek týkajících se technických údajů tratě jako nadmořská výška, délka, maximální a minimální šířka tratě, orientace k světovým stranám, charakter povrchu tratě, obvyklé sněhové poměry apod. Vedle toho je požadováno zodpovězení řady otázek týkajících se bezpečnosti jako např. možnost bezpečného odvozu raněného z tratě, místo přistavení sanitky, vzdálenost ošetřovny, nemocnice, možnost bezpečného pohybu diváků podél tratě a v cíli, telefonní spojení po trati apod. Jiná série otázek se týká vzdálenosti a úrovně možného ubytování závodníků a funkcionářů, vleků, lanovek a jejich kapacity, možnosti lyžování návštěvníků střediska po dobu závodů apod. Na doplnění slouží otázky geneze tratě, jméno původního autora tratě, časové údaje o zřízení a rekonstrukcích tratě, jméno investora, náklady na vybudování nebo alespoň na poslední rekonstrukci tratě a jméno současného provozovatele.

Komise složená ze zástupců provozovatele a členů komise výstavby národního a federálního svazu se seznámí s předloženou dokumentací i s vlastní tratí, ověří základní údaje vlastním měřením některých parametrů (nejčastěji výškové kóty, šířky tratě a sklonu), vyplní průvodní protokol schvalovacího výměru a podle okolností buď vystaví schvalovací výměr nebo uloží provozovateli provedení některých nezbytných úprav.

Zásadní schválení ve smyslu Pravidel lyžařských závodů se týká schvalování pro závod ve sjezdu. Na rozdíl od zvyklostí FIS schvaluje komise, v případě, že jsou dány všechny předpoklady, trať pro sjezd všech kategorií. V našich pravidlech nejsou sjezdové tratě limitovány spodní hranicí délky nebo výškového rozdílu, takže nelze schválit některou trať např. pouze pro ženy, poněvadž ve smyslu pravidel je tato trať odpovídající i pro muže. Výjimku tvoří trať velmi obtížná, nebo přesahující délkou nebo výškovým rozdílem povolené hodnoty, kterou komise schvaluje např. pro kategorie dospělých a dorostu, ale nikoli pro žactvo. V našich poměrech se setkáváme spíše s tratěmi lehkými a komise v průvodním protokolu doporučuje trať např. pouze pro žactvo s tím, že závod mužů by na této trati neměl odpovídatí technickou úroveň. Vzhledem k tendencím FIS přihlíží komise také k vhodnosti tratě pro OSL a SL a schvaluje tratě pro všechny disciplíny.

Uvádíme seznam všech homologovaných tratí v ČR podle stavu k 1. lednu 1983. V říjnu 1983 mají pokro-

Pohled na sjezdovou trať na Horních Mísečkách, která po vykácení lesa na levé straně má v současné době trochu jinou podobu

čit úpravy červené sjezdové tratě ve Špindlerově Mlýně natolik, že trať má být homologována pro sjezd ještě v letošním roce.

Ing. VÁCLAV KLOZAR, CSc.

Člen komise výstavby VSL ÚV ČSTV
Seznam tratí v ČSSR homologovaných komisí výstavby VSL ÚV ČSTV

- 11/82 Slalomový svah TJ Klínovec SL, OSL
- 12/82 Špičák na Šumavě č. 1, SJ, SL, OSL
- 13/82 Špičák na Šumavě č. 2, SJ, SL, OSL
- 14/81 Špičák na Šumavě, SL
- 15/81 Bílá - Beskydy, SL
- 16/81 Bílá - Beskydy, OSL
- 17/82 Špičák v Jizerských horách, 3 a, 3 b, SL, OSL
- 18/81 Ještěd Pod lány, SL
- 19/81 Ještěd Pod lány, OSL
- 20/81 Říčky A, SL
- 21/81 Říčky B, OSL
- 21/82 Říčky A, SL
- 22/82 Špindlerův Mlýn, Sv. Petr, červená, SL, OSL
- 23/81 Bouřňák - jih, SJ, SL, OSL
- 24/81 Rokytnice n. Jiz., modrá, SJ, SL, OSL
- 25/81 Rokytnice n. Jiz., červená, SJ, SL, OSL
- 28/82 Špičák v Jiz. h., č. 1, SJ, SL, OSL
- 29/82 Klínovec - Krušné hory, OPS 3, SJ, SL, OSL
- 30/82 Klínovec - Krušné hory, OPS 1, SL, OSL
- 31/82 Červenohorské sedlo, OSL
- 32/82 Červenohorské sedlo, SL
- 34/82 Harrachov - Rýžoviště, červená, SL, OSL
- 35/82 Pec pod Sněžkou, Javor I, SL, OSL
- 36/82 Špindlerův Mlýn - Medvědin, červená, SL, OSL
- 37/82 Špindlerův Mlýn - Medvědin, černá, SL, OSL
- 44/82 Špindlerův Mlýn - Sv. Petr, červená, SL, OSL

Změny v Pravidlech lyžařských závodů

Předsednictvo VSL ÚV ČSTV na své říjnové schůzi rozhodlo změnit nebo doplnit některé články Pravidel lyžařských závodů, platných od 1. 12. 1980, takto:

B Ě H

čl. 203, čl. 203.3

Věková kategorie

opravit věk juniorek v běhu: „juniorky (v běhu) 19–20 let junioři a juniorky jsou v roce závodu maximálně 20 roků.“

čl. 203.5

opravit věk žen v běhu: „ženy v běhu — od 21 let“.

čl. 354, čl. 354.2

Měření času

škrtnout a nahradit zněním: „Časy ručně a elektricky měřené se měří s přesností na 1/10 s. Naměřené a registrované setiny sekundy nesmí být zveřejňovány i když dva nebo více závodníků má na desetinu s naměřeno stejné časy“.

čl. 302.2.18

Rozhodčí v cíli

druhou větu škrtnout a nahradit zněním: „Současně kontrolují, zda závodníci ukončili závod správným projektem cíle podle čl. 355 na dvou řádně označených lyžích, v závodě štafety alespoň na jedné označené lyži.“

čl. 337, čl. 337.1, čl. 337.2

škrtnout: poslední tři slova první věty a celou druhou větu

čl. 381, čl. 381.4

Organizace (štafetový běh)

nový článek: „Délka prvního úseku štafetového běhu může, podle podmínek terénu, být o $\pm 5\%$ odchylná od délky ostatních úseků.“

SKOK

čl. 402.2.12.1

Rozhodčí délek

nový článek: „Rozhodčí délek mají za úkol kontrolovat práci měřičů délek. V případě, že dva nebo více měřičů délek ukáží rozdílnou délku skoku, rozhodnou s konečnou platností o dosažené délce skoku, kterou nahlásí hlavnímu měřiči délek. Rozhodčí délek jsou rozestaveni proti měřičům délek v prostoru mezi K a P.“

čl. 412, čl. 412.1

Stavby skokanských můstků

škrtná se druhý a třetí řádek, druhý řádek se nahrazuje zněním: „K kritický bod [konec doskočiště, začátek přechodového oblouku] a současně tabulkový bod.“

čl. 412.2

Normy nejdůležitějších částí skokanského můstku

Normy nejdůležitějších částí skokanských můstků v MSR byly podstatně změněny. Do pravidel budou nové nor-

my promítnuty při novém vydání. Referenti výstavby federálního a obou národních svazů budou se změnami norem podrobně seznámeni.

čl. 437, čl. 437.1

Průběh závodu Provedení startu

nový článek: „Závodník musí pod trestem diskvalifikace odstartovat během 20 sekund od otevření můstku. Po 10 s je závodník vhodným způsobem upozorněn, že mu zbývá 10 s. Při závodech Světového poháru ve skoku je nutno použít speciálních hodin nebo semaforů. Semaforey ukazují prvních 10 s zelenou, poté 10 s po sekundách blikajících zelenou a po uplynutí 20 s červenou. Zařízení smí být ovládáno výhradně vedením závodu.“

ZÁVOD SDRUŽENÝ

čl. 551.4

Tabulka pro běh — závod sružený

nový článek: „Tabulka pro převod časů, dosažených v běhu, na body pro závod sružený“:

15 km : 1 min. = 9 b.; 1 s = 0,15 b.
10 km : 1 min. = 12 b.; 1 s = 0,20 b.
9 km : 1 min. = 13,2 b.; 1 s = 0,22 b.
8 km : 1 min. = 14,4 b.; 1 s = 0,24 b.
7 km : 1 min. = 15,6 b.; 1 s = 0,26 b.
6 km : 1 min. = 16,8 b.; 1 s = 0,28 b.
5 km : 1 min. = 18 b.; 1 s = 0,30 b.
4 km : 1 min. = 21 b.; 1 s = 0,35 b.
3 km : 1 min. = 24 b.; 1 s = 0,40 b.
2 km : 1 min. = 30 b.; 1 s = 0,50 b.
1 km : 1 min. = 36 b.; 1 s = 0,60 b.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

čl. 614.3

Projekt cílem a měření času v cíli

škrtnout a nahradit zněním: „Změřený čas závodníka je platný jen projel-li cílovou čárou na obou lyžích, nebo na jedné lyži, nebo při pádu v blízkosti cíle oběma nohama. V posledním případě platí čas, naměřený v okamžiku protnutí světelného paprsku cílové brány některou částí těla nebo součástí výstroje závodníka, při ručním měření, čas naměřený v okamžiku protnutí spojnice cílových tyčí některou částí těla nebo součástí výstroje závodníka. Závodníkovi je, pod trestem diskvalifikace, zakázáno ihned po dojetí do cílového prostoru odepnout lyže a komukoli je prezentovat; cílový prostor musí opustit s lyžemi na nohou“.

čl. 606.1

Startovní čísla

škrtnout a nahradit zněním: „Forma a velikost startovního čísla, jakož i SV předepsaný způsob upevnění na těle závodníka nesmí být, pod trestem diskvalifikace, měněny. Číslo musí být minimálně 12 cm vysoké a dobře čitelné.“

Jeden ze slavnostních okamžiků roku 1983. Předseda ÚV ČSTV Antonín Himl a předseda VSL ÚV ČSTV Karel Smola odevzdávají Pavlu Plocovi diplom a odznak mistra sportu

čl. 613.1

Prostor startu

škrtnout předposlední větu (str. 98) a nahradit zněním: „Sloupky startovní branky smějí vyčnívat nejvýše 60 centimetrů nad sněhem.“

čl. 702.5.4

Terče

škrtnout a nahradit zněním:

„Brány sjezdové tratě pro muže se značí červenými terči 1 m vysokými a 0,75 m širokými.

Brány sjezdové tratě pro ženy se značí střídavě červenými a modrými terči 1 m vysokými a 0,75 m širokými. Barvu prvé brány určí autor tratě podle viditelnosti.“

čl. 802.4.3

Branka

škrtnout první větu druhého odstavce a nahradit zněním „Šířka slalomové branky musí být minimálně 4 m a maximálně 6 m.“

čl. 706, 806, 906, čl. 706.1

Provedení závodu

nahradit tímto textem:

„Závodník musí projet trať na lyžích a projet cílem podle ustanovení čl. 614.3.“

čl. 806.3, 906.2

škrtnout první větu a nahradit zněním: „Závodník musí projet trať na lyžích.“

čl. 802.4.6

Vytyčení slalomové tratě

škrtnout 4. odst. za dvojtečkou a nahradit zněním:

„Vzdálenost mezi vnitřními tyčemi dvou sousedních branek nesmí být menší jak 0,75 m a větší jak 15 m.“

čl. 902.4.1

Tyče a terče

doplnit druhým odstavcem ve znění: „Je dovoleno používat kloubové tyče jako vnitřní tyče brány pod záminkou, že kloubových tyčí jako vnitřních tyčí bude použito u všech bran po celé trati.“

Tyto změny jsou dodatkem a součástí Pravidel lyžařských závodů [1980]. Uvedené změny jednotlivých článků Pravidel nabývají platnosti dnem vyhlášení.

Úrazy lyžařů v ČSSR v roce 1982

Přesto, že lyžování nepatří mezi sporty s velkou úrazovostí, není riziko úrazu při všech lyžařských disciplínách zanedbatelné. Lyžař v současné době díky moderní výzbroji dosahuje při jízdě na lyžích vysokých rychlostí, při kterých náraz na překážku se může stát pro něho osudným. Na to nás upozorňují sice ojedinelé, ale přece jen existující smrtelné úrazy. Ale ani drobnější úrazy nejsou zanedbatelné, protože minimálně přinášejí bolest, často vyřazují sportovce alespoň na čas z aktivní činnosti nebo i ze zaměstnání.

Sportovní úrazy se výrazně podílejí na mimopracovní úrazovosti, která v ČSSR svými následky už značně převýšila úrazovost pracovní. To všechno jsou důvody, které nás nutí sledovat vývoj úrazovosti při lyžování a jeho rozbořem hledat příčiny, které vedou k opakování úrazů. Jen tak můžeme postupně eliminovat zbytečná rizika sportu, jehož posláním je připravit k regeneraci pracovní síly občanů a zlepšování zdravotního stavu člověka.

V roce 1982 bylo v lyžování podle statistického hlášení úrazů v ČSSR evidováno 261 úrazů. Záměrně neužíváme termín při lyžování, poněvadž při něm bylo hlášeno jen 162 úrazů a ostatní úrazy se staly jinde než na horách a na sněhu. Z tohoto počtu bylo hlášeno 48 úrazů, ku kterým došlo v tělocvičně, na hřišti, na dráze nebo na ledě a 23 úrazů v běžném terénu. To jsou tedy úrazy, které se nestaly ani při závodním, ani při rekreačním lyžování, ani při speciálním lyžařském výcviku, ale při kondičním tréninku v přípravném období. Jelikož takových úrazů bylo celkem 69, tj. 26,5 %, měli bychom se zamyslet nad vedením přípravy lyžařů bez sněhu a vyloučit z ní všechna zbytečná rizika. Jako doplňkové sporty měli bychom volit ty, které mají nejmenší riziko

[nejvíce úrazů bylo hlášeno při kopané — 7, atletice — 6, cyklistice — 5].

O nutnosti dobré organizace přípravy a jejím zabezpečování hovoří i to, že 166 úrazů se stalo při tréninku (při vlastním závodění jen 55 a při lyžařské turistice 14). Ostatní úrazy se staly při činnostech, které s vlastním lyžováním přímo nesouvisely (doprava, brigády atp.).

Při lyžování jsou nejvíce ohroženy kosti a klouby, na kterých bylo shodně po 46 poraněních. Nejčastěji bývá ohrožena dolní končetina (70 úrazů) a horní končetina (66 úrazů). Při úrazech převládají technické příčiny (56 až 65 %) a dále povrch cvičební plochy (33—41 %). Za nimi následují klimatické vlivy (34—43 %). Výzbroj a výstroj se stále ještě podílí 10—13 procenty.

Při úrazech ramene zavinila ze 17 procent úrazů výzbroj a výstroj a 70 procent povrch terénu. Při úrazech kolen — 33 % výzbroj a 61 % terén, při úrazech hlezna 16 % výzbroj a 74 procenta terén. Z toho vyplývá, že **největší pozornost musíme věnovat výběru a úpravě povrchu terénu** a že naše výzbroj a výstroj dosud velmi nedokonalě chrání kolenní kloub.

Hlavní tůha úrazové zábrany spočívá na bedrech trenérů, cvičitelů, rozhodčích a dalších funkcionářů. O tom, že jejich znalosti o prevenci úrazů a úrazové zábrany nejsou zatím dokonale svědčí i to, že úrazy těchto pracovníků ČSTV tvoří více jak jednu čtvrtinu (27,5 %). Proto se úrazová zábrana musí stát nezbytnou náplní všech školení a seminářů.

Tradičně a logicky je největší úrazovostí zatíženo sjezdové lyžování se 125 úrazy v roce 1982. Z nich se stalo 50 při slalomu, 32 při obřím slalomu a 43 při sjezdu. Při klasickém lyžování bylo zaznamenáno 68 úrazů, z toho 62 při běžích a jen šest při skoku. Při sportovním lyžování došlo

k 24 úrazům. Výkonní sportovci se poranili při sjezdových disciplínách 95krát, při klasických 50krát a při turistických 11krát. Ostatní poranění byla hlášena pouze z řad trenérů, rozhodčích a funkcionářů.

Jako vlastní příčina úrazu se zase nejčastěji uvádí povrch cvičební plochy (64krát), hned za tím nesprávně provedený cvik (50krát). Následují neopatrnost (21krát), výzbroj a výstroj (17krát), únava (13krát) a nedisciplinovanost (3krát). Především poslední dvě příčiny úrazů jsou zbytečné a první musí být věnována zvláštní pozornost.

Statistika se v roce 1982 proti předcházejícím letům poněkud rozrostla (1982 — 261, 1981 — 179, 1980 — 195, 1979 — 201, 1978 — 210). Důvod spatřujeme v tom, že osvěta, kterou již řadu let zdůrazňujeme, nutnost evidence a hlášení úrazů, konečně přinesla ovoce. Hlášení úrazů se začíná zlepšovat a tím také jejich odškodňování (všichni organizovaní sportovci jsou proti úrazu hromadně pojištěni). Čím více úrazů se nám podaří evidovat, tím spolehlivější závěry z jejich strojně početního zpracování a rozborů této evidence budeme schopni udělat pro to, aby se riziko úrazů při lyžování neustále snižovalo.

Přehled hlavních příčin úrazů:

1. Nedostatečné rozšíření bezpečnostního vázání a jeho nesprávný výběr pro různé věkové skupiny.
2. Nesprávně nastavené a neseřizované bezpečnostní vázání.
3. Nedostatečná a nevhodná úprava tratí.
4. Nedisciplinovanost lyžařů (využívají extrémních podmínek) a přecenění vlastních schopností.
5. Špatná diferenciací zatěžování sportovců při tréninku.
6. Nevhodný výběr lyží.

Předsednictvo VSL ČÚV ČSTV projednalo rozbor úrazovosti a na návrh své zdravotní komise rozhodlo:

- a) Rozbor úrazovosti publikovat ve svazovém Zpravodaji a v měsíčníku Lyžařství.
- b) Spolupracovat s komisí výstroje a výzbroje VSL ÚV ČSTV za účelem zvýšení a zkvalitnění bezpečnostního vázání — především pro děti.
- c) Ve spolupráci s Českou státní pojišťovnou zvýšit propagaci seřizoven bezpečnostního vázání.
- d) Projednat a uplatňovat závěry příčin úrazovosti v lyžování ve všech krajských a okresních výborech svazu lyžování.
- e) Zpracovat pro Ústřední správu tč. ovýchovných zařízení požadavky na úpravu tratí.
- f) Zpracovat metodické pokyny pro snížení příčin úrazovosti pro potřeby lyžařských oddílů TJ.

Tři výrazné postavy Světového poháru 1983 běžkyň. Zleva Blanka Paulů, Květa Jeriová (obě ČSSR) a vítězka SP 1983 Finka Marja-Liisa Hämäläinenová. Budou se tak usmívat i po skončení nového ročníku, který začal v prosinci?

● **NOR ROGER RUUD** zvítězil v mezinárodních závodech ve skoku na můstku s umělou hmotou v Reit im Winkl (NSR) před Rakušany Koglerem a Wallnerem. Na malém můstku Ruud měl v obou kolech nejlepší skoky 53 a 52,5 m a získal 237,0 b. Druhý Kogler měl 227,3 (49,5 a 52) před Wallnerem 219,7 (51 a 51).

● **ÚSPĚCHEM RAKUŠANŮ** skončily mezinárodní závody skokanů na můstku s umělou hmotou v Berchtesgaden. Zvítězil juniorský mistr světa 1982 Ernst Vettori s 270,5 (93 a 92) před Koglerem 269,9 (92 a 92) a Felderem 264,8 (92 a 91).

● **AMERIČAN BILL KOCH** patřil k největším překvapením ZOH 1976 v Innsbrucku, kde vybojoval stříbrnou medaili v běhu na 30 km. O pět let později zvítězil v lyžařském maratónu v Engadinu, v roce 1982 na mistrovství světa v Oslo byl třetí na 30 kilometrů a v tomtéž roce získal prvenství ve Světovém poháru běžců. Letos v této soutěži skončil třetí a zvítězil v předolympijské třicítce v Sarajevu. Osmadvacetiletý reprezentant USA se pečlivě připravuje na ZOH 1984 v Sarajevu, kde by rád zopakoval svůj úspěch z předolympijské soutěže. Trénink zahájil v létě ve středisku amerických běžců v Eugene (stát Oregon) a prověří svou připravenost v prvním testu amerických reprezentantů v lednu v USA, kde se uskuteční série závodů. Odborníci říkají, že nominační závody pro mnohonásobného mistra USA na 30 a 50 km jsou jen formální záležitosti. Jeho největším soupeřem je označován držitel mistrovského titulu Tim Caldwell, který oslaví v Sarajevu třicáté narozeniny.

● **JUGOSLÁVSKÉ REPREZENTAČNÍ DRUŽSTVO** mužů ve sjezdových disciplínách v olympijské sezóně tvoří: Bojan Križaj, Jure Franko, Boris Strel, Jože Kuralc, Grega Benedik, Tomaž Cerkovnik, Rok Petrovič, Tomaž Čizman, Janez Pleterski a Tomaž Jemc. Do týmu žen byly zařazeny: Nusa Tomeová, Anja Zavadlavová, Polona Peharčová, Barbi Kaprolová, Andreja Leskovšeková, Alenka Mavecová, Veronika Klinarová, Moja Dežmanová, Katja Lesjaková, Mateja Svetová, Veronika Sareková a Daša Segulaová. „Olympijské hry ve vlastní zemi znamenají velké zatížení, současně však přináší značné výhody. Jugoslávští příznivci lyžování očekávají, že vybojujeme pro naši zemi nějakou medaili. Bude to velmi těžký úkol, ale chceme pro to udělat vše, co je v našich silách,“ řekl nejlepší a nejpopulárnější jugoslávský reprezentant ve sjezdových disciplínách Bojan Križaj. Na MS 1982 ve Schladmingu získal ve slalomu stříbrnou medaili. Při zahájení ZOH v Sarajevu má Križaj 27. narozeniny a rád by je oslavil olympijskou medailí.

● **FINŠTÍ LYŽÁŘI** si vytkli náročný cíl pro ZOH 1984 v Sarajevu: první místo v neoficiální klasifikaci zemí v klasických disciplínách. „Náš cíl je realistický,“ řekl nový ústřední trenér Esa Klinga. „Podaří se však jen tehdy, budeme-li úspěšní ve všech čtyřech disciplínách. Finský olympijský výbor očekává, že vybojujeme pět až šest medailí.“ Klinga byl v šedesátých letech účastníkem MS a ZOH

v závodě sdruženém. Působil jako vedoucí institutu trenérů ve sportovní škole ve Vierumäki než vystrídal Heikki Kantolu, který funkci ústředního trenéra vykonával deset roků. Jako asistenty má Klinga v běhu Immo Kuutsu, ve skoku Niila Halonena, Eino Kirjonena a Hannu Lepistö, v závodě sdruženém Vesa-Pekku Saaranu. Příznivci finského lyžování očekávají největší úspěchy od vítězů Světového poháru 1983 běžkyňe Marji-Liisy Hämäläinenové a skokana Matti Nykänena. Z běžců má nejlepší předpoklady pro získání medaile 25letý vysokoškolař Harri Kirvesniemi, který na MS 1982 v Oslo v běhu na 15 km byl třetí za Norem Bra a sovětským reprezentantem Zavjalovem. Druhou bronzovou medaili získal jako člen finské štafety na 4×10 km. Trenérem Kirvesniemi je šedesátiletý Jorma Manninen, dřívější reprezentant Finska ve sprintu a skoku dalekém. Bývalý člen juniorského finského atletického družstva Kirvesniemi překva-

Zajímavosti ze světa

pil letos koncem srpna finskou sportovní veřejnost časem 13:54,4 min. na 5 km.

● **ITALŠTÍ SJEZDÁŘI** doufají, že v Sarajevu vybojují jednu olympijskou medaili, jak prohlásil šéftrenér Sepp Messner. Není rozhodující kdo a v které disciplíně. Slalomáři — muži i ženy — absolvovali letní trénink v Portillu, sjezdaři a sjezdařky v Bariloche. Ženy poprvé měly výcvikový tábor v zámoří. V nově utvořeném reprezentačním kolektivu žen trenéři dávají největší vyhlídky Marii Rose Quariové, překvapit by mohla 18letá juniorská mistryně světa ve slalomu Fulvia Steveninová. V kategorii mužů se očekává, že zasáhne do bojů na předních místech 27letý Paolo De Chiesa, který v listopadu trénoval se Stenmarkem v severní části Skandinávie. V obřím slalomu se jeví dobře Robert Erlacher a ve slalomu Oswald Tötsch. V realizačním týmu působí opět Gustav Thöni a nechybí v něm ani psycholog. Podařilo se stmelit kolektiv a trenéři si cení bojovnosti a úsilí všech členů reprezentačních družstev dosáhnout na ZOH 1984 a ve Světovém poháru co nejlepších výsledků. V týmu mužů jsou: De Chiesa, Edalini, Erlacher, Foppa, Giorgi, Grigis, Kerschbaumer, Pramotton, Tonazzi, Tötsch, Callegari, Cigolla, Cornaz, Delago, Mair, Sbardello a Schmalz. Reprezentační kolektiv žen tvoří: Brichettiová, Frigoová, Macchiová, Magoniová, Marciová, Quariová, Rocchettiová, Steveninová, Tonioliová, Ziniová, Bonfiniová, Coppolaová, Delagová, Erlacherová, Magoniová a Valtová.

● **THOMAS WASSBERG**, který patří k nejlepším švédským běžcům, přikládá největší váhu pro úspěch v sezóně letní přípravě. Dokázal to le-

tos průměrem více než 50 tréninkových hodin týdně. Nepokládá za důležité výsledky v prosincových závodech Světového poháru, ale soustřeďuje se na získání vrcholné formy na ZOH 1984 v Sarajevu. V uplynulé sezóně nebyl Wassberg se svými výsledky spokojen. Ve Světovém poháru 1983 běžců obsadil v celkové klasifikaci páté místo a získal titul mistra Švédska na 15 km. Zvítězil však v padesátce v Lahti, která se nezapočítávala do SP. Ve své sbírce má Wassberg zlatou olympijskou medaili na 15 km a stejně cenný kov z mistrovství světa na 50 km. Chybí mu však dosud zlatá medaile na 30 km. Že by ji získal na ZOH v Sarajevu?

● **KARIN JÄGEROVÁ** bude pravděpodobně jedinou reprezentantkou NSR na ZOH 1984 v Sarajevu v běžeckých disciplínách žen. Ve Světovém poháru 1983 s několika dobrými výsledky obsadila sedmácté místo. Z mužů ve Světovém poháru běžců bodovali jen Stefan Dotzler (17. pořadí) a Jochen Behle (24.). Ti se připravují na ZOH ještě s dalšími pěti členy B družstva Dieterem Notzem, Seppem Schneiderem, Franzem Schöbelem, Eckhardem Wolfem a Peterem Zipfelem. Po kondičních soustředěních absolvovali běžci dva výcvikové tábory v Norsku a v prvním prosincovém týdnu zakončili přípravu na závodní sezónu v Seefeldu. Trenérem je Detlef Nirschl, má nového asistenta v Albertu Hitzovi, který se dosud staral o mládež.

● **PHILL MAHRE**, trojnásobný vítěz Světového poháru ve sjezdových disciplínách, bude opět patřit k členům týmu USA na ZOH 1984 v Sarajevu, kteří mají největší vyhlídky na úspěch. Jak prohlásil nový trenér první americké sjezdařské garnitury Švýcar Theo Nadig tentokrát Phil Mahre absolvoval letní tréninkový tábor v Evropě a připravoval se s mnohem větším nasazením v létě než v dřívějších sezónách. K dalším oporám týmu mužů patří bratr Phila Steve Mahre, překvapit může 23letý Bill Johnson — vítěz Evropského poháru [celkové klasifikace a sjezdů]. Po červencovém soustředění v USA byli reprezentanti celé září na ledovci v Zermattu. Příprava pokračovala v Copper Mountain a v Evropě s říjnovými kondičními testy. Na úvodní závody sezóny přicestovali do Evropy až koncem listopadu. Reprezentační kolektiv žen měl v červenci deseti-denní kondiční trénink na Havaji, tří-týdenní výcvikový tábor na sněhu na Novém Zélandu, kam se americké sjezdařky znovu vrátily v říjnu. Do Evropy mají přicestovat v polovině prosince a soustředění je plánováno do francouzského Tignes. Oporami družstva budou vítězka Světového poháru 1983 Tamara McKinneyová a trojnásobná vítězka medailí z MS 1982 ve Schladmingu Christin Cooperová, která se znovu vrátila po svém zranění do reprezentačního týmu a absolvovala celou přípravu s příkladným nasazením. V družstvu mužů jsou: Phil Mahre, Steve Mahre, Powell, Brown, Buxman, Chambers, Johnson, Luhn a Shaw. Do reprezentačního kolektivu žen byly zařazeny: Cooperová, McKinneyová, Nelsonová, Flandersová, Maricichová, Preussová, Bowesová, Armstrongová a Fletcherová.

Jizerská padesátka se změnami

Již posedmnácté vypustí startér poslední lednovou neděli 29. 1. 1984 na hrabětické louce na trať účastníci XVII. ročníku Jizerské padesátky — Memoriálu Expedice Peru. V době uzávěrky koncem října leželo v kanceláři organizačního výboru v Liberci 6300 přihlášek a už tradičně přibývaly ještě další, zejména ze zahraničí.

Situace libereckých organizátorů z TJ Lokomotiva není jednoduchá. V Jizerských horách probíhá intenzivní těžba dřeva, tvář těchto hor také poznamenala výstavba vodní nádrže pod Kristiánovem, která se už začíná naplňovat. Znamená to neustále se přizpůsobovat potřebám národního hospodářství, lesáků, vodohospodářů a prakticky rok od rok měnit určité části trasy závodu.

V době uzávěrky tohoto čísla ještě probíhala jednání se zástupci Lesních závodů Nisa a Frýdlant, ale je téměř jisté, že k některým podstatným úpravám trati, zejména v úvodním úseku, dojde. Stejně tak je jisté, že start bude opět ve vlnách, v časových odstupech. Ženy mají start hromadný. Vzhledem k obtížnému jednání však bude jasno až po Novém roce a organizátoři se budou snažit všechny účastníky a zájemce informovat prostřednictvím denního tisku.

Trochu historie

Z iniciativy severočeských lyžařských a horolezeckých funkcionářů byl v roce 1968 v půvabném prostředí Jizerských hor poprvé uspořádán tento závod v běhu na lyžích, který měl přispět ke zvýšení a ověření kondice a fyzické zdatnosti horolezců, běžců a ostatních vyznavačů lyžařského sportu. Během několika let svým významem, popularitou a zaměřením se stal jednou z největších lyžařských masových akcí, na kterou pravidelně přijíždějí i účastníci ze zahraničí.

Přehled dosavadních vítězů: 1968 J. Driml (Lok. Liberec) — 52 startujících, 1969 A. Hájek (Jiskra Mšeno) — 134, 1970 T. Sýkora — 274, 1971 M. Langmajer (oba ještě Liberec) — 797, 1972 G. Bentel (NDR) — 2164,

1973 E. Metthes (NDR) a E. Novotná (Lok. Liberec) — 2800, 1974 J. Princ (VŠ Praha) a E. Novotná (Lok. Liberec) — 4243, 1975 S. Rezáč (Dukla Liberec) a H. Šikolová (Naveta Jablonec) — 5127, 1976 Z. Böhm (VŠ Praha) a L. Straková (Naveta Jablonec) — 6458, 1977 J. Fajstauer (Spartak Strakonice) a H. Šikolová (Naveta Jablonec) — 6974, 1978 J. Fejkl (Naveta Jablonec) a A. Pasiárová (ČH Štrbské Pleso) — 6620, 1979 J. Beran (Dukla Liberec) a G. Svobodová (RH Jablonec) 6118, 1980 Z. Böhm (RH Jablonec) a S. Filbrichová (NDR) — 5749, 1981 F. Šimon (Dukla Liberec) a Z. Janovská (RH Jablonec) — 6428, 1982 J. Beran (Dukla Liberec) a H. Suchánková (RH Jablonec) — 6139, 1983 M. Bečvář (Dukla Liberec) a G. Svobodová (RH Jablonec) — 6030.

VLŠ TJ Banka Piešťany

Výuka v 1. ročníku veřejné lyžařské školy TJ Banka Piešťany byla zahájena 6. ledna 1983 za účasti sedmnácti dětí ve věku od sedmi do dvanácti roků. Z toho bylo deset děvčat a sedm chlapců. Pod vedením cvičitele I. třídy a lektora lyžování Miroslava Masára, absolventa FTVS UK Praha, při výuce pomáhali cvičitelé profesori J. Adamec, M. Maro, G. Sordyl a Ing. J. Tutko.

Děti byly rozděleny do dvou věkových skupin, cvičitelé při výuce se střídali u všech družstev. Pro nepříznivé sněhové podmínky v lednu v lyžařském středisku Banky na Ahoji celý měsíc cvičební hodiny se usu-

Tak to vypadá na startu Jizerské padesátky, která patří k nejpoblárnějšímu masovému lyžařskému závodům. Její XVII. ročník se uskuteční 29. ledna 1984

tečnily každou sobotu a neděli na Bezovci a jednou na Javorině. V únoru napadlo dost sněhu a výuka pokračovala už na Ahoji s použitím lyžařského vleku EPV 200.

Výuka měla úspěšný průběh a děti při závěrečném přezkoušení koncem ledna na 250m mírném svahu zvládly sjezd po spádnicí po celém svahu, oblouky obřího slalomu v deseti brankách, oblouky slalomu v patnácti brankách, terénní skok ze sněhového můstku (výška 0,5 m) a hry na sněhu (podlézání branek, zdvihání předmětů, jízda na jedné lyži, sjezd přes překážky atd.). Po přezkoušení a vyhodnocení byl každému žákovi VLŠ odevzdán diplom jako vysvědčení s uvedením disciplín a známek. Nejlepší tři v každé disciplíně byli odměněni zvláštními diplomy. Závěrem byl uspořádán karneval v maskách se skupinovými jízdami drženími za hole apod., který se dětem velmi líbil.

Ze závěrečných závodů bylo vybráno osm nejlepších dětí — čtyři chlapci a stejný počet děvčat k soustředění, které se uskutečnilo o jarních prázdninách na Chopku. Lyžařským výcvikem s předností jízdy na vlecích se podařilo zdokonalit techniku jízdy dětí, že bez problému absolvovaly závěrečnou jízdu po Jelením Grúni na Zahradky. Spolu s dětmi rekreatantů ROH na chatě SNP absolvovaly závody ve slalomu. Výcvik i soustředění na Chopku absolvovali mladí účastníci VLŠ bez nejmenšího úrazu. Dva chlapci a dvě děvčata, kteří nejlépe zvládli techniku zatáčení, po souhlasu rodičů byli přijati do přípravného tréninku žákovského družstva.

Účastníci prvního ročníku veřejné lyžařské školy 1983, kterou uspořádala TJ Piešťany Banka

Noví ústřední rozhodčí

Předsednictvo výboru Svazu lyžařů rozhodl ÚV ČSTV na návrh subkomise rozhodčích jmenovalo ústředními rozhodčími: Ivo Grégra (Liberec), Michala Liptaje (Tatranská Polianka), Vladimíra Lukeše (Pardubice), Marii Masnou (Jablonec nad Nisou), Josefa Müllera (Piešťany), Otmara Pitelu (Gottwaldov), Josefa Poddaného (Liptovský Mikuláš), Oldřicha Rypla (Jilemnice), Ing. Jiřího Sedláčka (Frenštát pod Radhoštěm), Ing. Jana Seilera (Ostrava), Jiřího Skopka (Praha),

Ing. Ivana Sinského (Banská Bystrica) a Josefa Šperku (Gottwaldov).

Jmenování lyžařských rozhodčích ústředními rozhodčími uskutečňuje předsednictvo VSL ÚV ČSTV výběrovou formou každý druhý rok. Kritéria jsou přísná, jedná se o lyžařské pracovníky s dlouholetými praktickými zkušenostmi v řízení významných lyžařských závodů a s teoretickými vědomostmi, uplatňovanými při vzdělávání mladších rozhodčích na školních, doškolovacích a seminářích svazu. Všichni nově jmenovaní rozhodčí vyhověli těmto podmínkám, jsou dlouholetými obětavými pracovníky svazu, kteří vykonali nejen na úseku rozhodcovském, ale v celém lyžařském hnutí velký kus záslužné práce. Pomáhají připravovat a technicky uskutečňovat lyžařské závody ve všech disciplínách a na všech organizačních stupních od závodů masového charakteru až po vrcholové. Pracují nejen ve funkcích technického delegáta, předsedy organizačního výboru, ředitele závodu, hlavního rozhodčího apod., ale podílejí se také na každodenní mravenčí práci jako členové širokého aktivu dobrovolných pracovníků v nejrůznějších funkcích v lyžařských oddílech a jednotlivých členských svazové organizace. Pracují s velkým zápalem a nadšením pro rozvoj klasických i sjezdových lyžařských disciplín.

Přejeme jim hodně úspěchů, radosti a uspokojení při rozvoji lyžařského sportu v dalších letech. -ok-

Poděkování

V závěru roku děkujeme všem dopisovatelům, fotografům i čtenářům, kteří svými příspěvky a připomínkami pomáhali redakční radě zlepšit úroveň a zpestřit obsah našeho měsíčníku. Těšíme se na jejich další spolupráci. Bude naší snahou v novém ročníku dále rozšířit počet rubrik na pomoc organizovaným i neorganizovaným lyžařům. REDAKCE

Mimořádným porozuměním pracovníků tiskárny Stráž v Karlových Varech se podařilo zařadit první zprávu a fotografie ze VI. sjezdu ČSTV a slavnostního zasedání k jubileu Českého svazu lyžařů.

Dr. Otto Kulhánek 75 let

Dlouholetý člen redakční rady Lyžařství dr. Otto Kulhánek, zasloužilý rozhodčí, nositel Medaile dr. Miroslava Tyrše a dalších tělovýchovných vyznamenání oslaví 30. prosince sedmdesáté páté narozeniny. Patří k těm dobrovolným pracovníkům, kteří nadšenou a obětavou činností po dlouhou dobu několika desetiletí se zasloužili o masový rozvoj a úspěchy čs. lyžování.

Většinu svého volného času věnoval především péči o úsek rozhodcovský, v němž působil jako předseda české i federální komise rozhodčích. Měl zásluhu na vytvoření kvalitního sboru čs. rozhodčích, kteří se osvědčili jako výborní organizátoři nejvýznamnějších mezinárodních soutěží. Rozloučil se letos s prací v předsednictvu českého svazu, na jehož červnové konferenci byl jmenován čestným členem svazu. Své cenné zkušenosti však dále uplatňuje v mezinárodní komisi VSL ÚV ČSTV i v redakční radě Lyžařství a přislíbil, že bude i nadále seznamovat čtenáře našeho měsíčníku s vývojem a zajímavostmi v mezinárodním lyžařském sportu. Společně s Janem Mrázem a kolektivem spolupracovníků připravuje také vydání lyžařské encyklopedie.

Přejeme Ottovi Kulhánekovi do dalších let hodně zdraví, uchování příkladného elánu a duševní svěžesti, spokojenosti a úspěchů v osobním životě i v jeho další práci pro rozvoj československého lyžování.

Redakce

Suchý slalom v Ruprechtově

Již šestý ročník suchého slalomu uspořádaly třetí říjnovou sobotu pionýrská skupina sjezdového lyžování ODPM ve Vyškově a vzorný lyžařský oddíl I. stupně TJ Vyškov pro mládež. Konal se v lyžařském středisku v Ruprechtově a mezi účastníky byli i mladí lyžaři z Adamova, Chvalčova a Blanska. Na úspěšné organizaci se podíleli nejen trenéři a funkcionáři oddílu, ale také rodiče zúčastněných dětí. Tato spolupráce přináší dobré výsledky PS sjezdového lyžování ODPM i lyžařského oddílu TJ Vyškov. V kategoriích nejstarších zvítězili Skřivánek a Marková (oba ODPM Vyškov). -zž-

V TSM Špičák v létě neodpočívali

Také v letošním roce tréninkové středisko mládeže ve sjezdových disciplínách na Špičáku v rámci letní přípravy uspořádalo čtyři tréninková soustředění. Přispívají k upevnění kolektivu, zhodnocení uplynulé sezóny i zahájení přípravy na nové závodní období.

První výcvikový tábor se opět uskutečnil ve Vysokých Tatrách a byl spojen s letním lyžováním. Po něm následovalo soustředění na řece Vltavě. I letos si vyjeli mladí lyžaři a lyžařky na kolech do Maďarska. Cyklistický zájezd měl úspěšný průběh. Závěrem se uskutečnil týdenní výcvikový tábor na Orlické přehradě ve sportovním areálu Podskalí. Znamenal zahájení speciální přípravy na novou sezónu.

Fotografie na titulní, druhé a třetí straně obálky Bohumil Hynek, na zadní straně obálky Ota Mrákota.

Fotografie uvnitř měsíčníku Lukáš Mocnay, Ota Mrákota, Pavol Štastný, Jaroslav Trousil, dr. František Vaverka a archiv.

Předplatné Lyžařství 1984

Upozorňujeme naše čtenáře, aby si u doručovatelů Poštovní novinové služby včas zajistili předplatné nového ročníku Lyžařství 1984. Noví zájemci o náš měsíčník mohou tak učinit písemnou objednávkou na redakci Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1.

Osmdesátileté jubileum založení Svazu lyžců Království českého oslavili lyžaři 26. listopadu v Praze ve velkém sále ÚKDŽ slavnostním zasedáním. Na prvním obrázku pohled na pódium předsednictva. Na druhém předseda VSL ŮV ČSTV Karel Smola se stříbrným talířem FIS s předsedou Mezinárodní lyžařské federace Marcem Hodlerem.

